Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 26 (318) — 1 iulie 1961

Biblioteca Județeană

ÎN
LUMINILE
RAMPEI
documentar
fotografic

**DOUĂ
SCHIȚE
ITALIENE**

OMUL
CARE
S-A NĂSCUT
DE TREI ORI
pamflet

235.284 P

Ileana Iliescu, solistă a Teatrului de Operă și Balet al R.P.R.

MICUL COMENTAR

DESTINUL LUI BIDRU

de Florica ŞELMARU

În armata napoleoniană, soldaţilor li se spunea că fiecare dintre ei are în raniţă bastonul de mareşal. În lumea capitalistă contemporană, teoria „bastonului de mareşal" din raniţă a fost înlocuită cu teoria „şanselor egale" în viaţă. Legile prevăd de pildă obligativitatea generală a învăţămîntului elementar — asta ar însemna deci că, născuţi în palate sau în colibe, toţi copiii ajunşi la vîrsta îndatoririlor şcolare vor începe a desluşi tainele abecedarului şi ale tablei înmulţirii, păşind astfel pe aceeaşi poartă a lui „o-i, oi" şi „2x2 = 4". Legile nu îngrădesc în nici un fel accesul în şcolile medii şi superioare — asta ar însemna că numai cine nu este capabil sau nu se simte atras nu merge pînă la capăt pe drumul care duce la treptele superioare ale cunoaşterii şi la creaţie. Numai cine nu vrea nu devine medic ca să participe la marea bătălie contemporană împotriva cancerului, arheolog ca să reconstituie multimilenara biografie a civilizaţiilor umane, inginer constructor de nave interplanetare ale viitorului. Numai cine nu vrea. Pentru că — nu e aşa? — legea dă tututor „şanse egale"...

Legea da — şi viaţa ba. Viaţa în lumea capitalului. Nu demult, un raport al „Centrului pentru cercetări europene" de pe lîngă Universitatea din Lausanne consemna alarmat: *„În ţările Comunităţii europene, dintr-o populaţie de 165.000.000 de oameni, numai 600.000 se pot bucura de o pregătire superioară... Faimoasa Şcoală politehnică din Franţa, de exemplu, acordă anual 250 de diplome, adică tot atîtea ca în anul 1900".*

Referindu-se la datele invocate de raportul centrului de la Lausanne, „New York Herald Tribune" critica sever ţările vest-europene şi invita imperios guvernele respective să ia măsuri, dacă „nu vor ca ţările lor să rămînă definitiv în urmă în cursa pentru învăţătură şi aplicaţiile practice ale învăţăturii". Un singur amănunt uita ziarul american — că nici S.U.A. nu prea au autoritate morală în materie de învăţămînt, de formare şi promovare a cadrelor.

Cum rămîne însă cu „şansele egale"? Dacă numai 600.000 oameni din 165.000.000 au parte de studii superioare şi dacă „şansele" sînt într-adevăr „egale", ar trebui în mod logic să deducem că restul de 164.400.000 este alcătuit din persoane cu desăvîrşire refractare studiului! În fapt însă, nu oamenii sînt refractari, ci „şansele" sînt măsluite. Ceea ce, acum cîtăva vreme, recunoştea şi dl. Paye, ministrul francez al Educaţiei Naţionale, evocînd într-un mişcător elan oratoric figura colegului său de pe băncile şcolii elementare, Bidru, deosebit de dotat pentru matematici (îşi termina lecţiile la această materie chiar înaintea actualului ministru, după leala mărturisire a acestuia!).

Cum — sub presiunea comparaţiilor pe care succesele ştiinţei şi tehnicii sovietice le impun în întreaga lume, sub presiunea repetatelor şi din ce în ce mai amplelor mişcări revendicative ale corpului didactic, studenţilor şi chiar elevilor din Franţa — guvernul francez face mare publicitate unui proiect zis „de democratizare a învăţămîntului", săptămînalul „Paris-Match" a avut ideea să pornească pe urmele lui Bidru. N-a fost greu să-l găsească. Locuieşte tot în satul în care, acum 35 de ani, era coleg de şcoală cu dl. Paye. E factor poştal.

Săptămînalul parizian publica fotografiile de azi ale celor doi şcolari din 1916 şi rezuma astfel destinele lor paralele: „Lucien Paye şi-a putut continua studiile la liceul din Angers. Tatăl lui era inginer... A devenit ministru al Educaţiei Naţionale. Bidru... a trebuit să părăsească şcoala la unsprezece ani. Tatăl lui era factor poştal. A devenit factor poştal".

Dacă „şansele" ar fi fost într-adevăr „egale", nu ştiu dacă Bidru (nu-i cunosc prenumele: pentru „Paris-Match", spre deosebire de fostul lui coleg devenit membru în guvern, Bidru e pur şi simplu Bidru) ar fi ajuns ministru. Poate nici nu l-ar fi interesat. Dar ar fi putut fi azi matematician sau fizician sau inginer...

În condiţiile societăţii capitaliste însă, „şansele egale" sînt astfel orînduite, încît bastonul de mareşal din raniţă e uneori... poşta de distribuit.

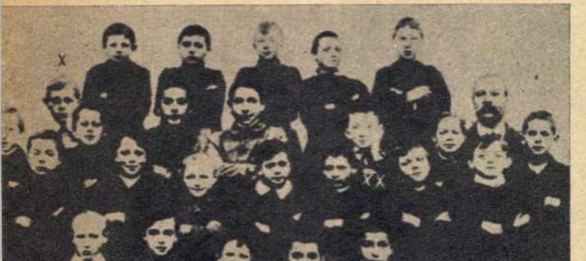

↑

1916: Bidru (x) şi Lucien Paye (xx), elevi ai Şcolii comunale din Longué.

Azi: Paye este ministru, iar Bidru — factor poştal...

MACHIN
underwood
fotocronica
FLACARII

Mişcările ţărăneşti s-au extins aproape în întreaga Franţă, crescînd totodată în intensitate. Pe drumuri au fost ridicate baricade cu ajutorul tractoarelor şi remorcilor, au fost tăiate firele telefonice şi în unele locuri au fost ocupate subprefecturile şi chiar prefecturile. În fotografie: aspect de la un miting din Saint Nazaire, la care au participat 3.000 de muncitori şi ţărani.

自衛隊誘致反対！
政暴法を廃案にせよ！
池田渡米反対！
政暴法粉砕!!
池田渡米反対

↑

Participanţi din Toyama (Japonia) la acţiunea „pentru promovarea păcii şi prieteniei în regiunea Mării Japoniei" demonstrează, cerînd lichidarea bazelor militare americane de pe teritoriul japonez.

În urma grevei celor 85.000 marinari ai flotei comerciale a S.U.A., un număr de 300 de nave au fost imobilizate în 30 de porturi. În semn de solidaritate, au declarat o grevă de 24 ore şi docherii din New York.

↓

ENTRANCE
ACE LINE
TERMINAL
ONLY

MASCARADĂ PROVOCATOARE VEST-BERLINEZĂ. La şirul de provocări din Berlinul occide… tal s-a mai adăugat recent încă una: militari americani au fost puşi, în cartierul Lichtenfelde, să „înfrunte" (cu baionete, tancuri şi bombe fumigene aruncate din elicopter) o aşa-numită demonstraţie muncitorească înscenată de un alt grup de militari americani care au apărut — tot la ordin — travestiţi în... răsculaţi civili.

Tema acestei manevre arată că trupele americane îndeplinesc la Berlin, ca şi aiurea, rolul de jandarm al reacţiunii.

Grotescul şi absurditatea acestei mascarade provocatoare au fost atît de evidente, încît pînă şi revista burgheză vest-germană „Stern" s-a văzut silită să le consemneze, scriind în comentariul la fotografiile publicate: „Tîmpeniile pe care le vedeţi în paginile alăturate n-ar merita nici măcar să se amintească de ele, dacă nu s-ar fi desfăşurat sub ochii ministrului Forţelor Terestre ale S.U.A., Elvis J. Stahr".

↓

Omul care s-a născut de trei ori

Scurtă biografie mai mult sau mai puțin romanțată a lui Ngo Dinh Diem, pentru o bucată de vreme președinte al Vietnamului de sud.

→

Ngo Dinh Diem ia în primire noi daruri americane. John Foster Dulles îi trimisese la vremea sa o ghilotină perfecționată. O dată cu domnul Lyndon Johnson a venit și un transport de mitraliere speciale pentru luptele de stradă.

Pamflet de Valentin SILVESTRU

Ziarele din toată lumea pomenesc în ultimii ani destul de des numele lui Ngo Dinh Diem, președintele republicii Vietnamul de sud, președintele Consiliului de miniștri al acestei republici și ministru titular a patru pînă la opt departamente — după frecvența disparițiilor inexplicabile, deceselor legale sau demisiilor bruște ale colegilor săi de guvernămînt. Cine este acest om, cum a ajuns aici și unde va merge mai departe?

Nașterea

persoanei de care ne ocupăm a avut loc în provincia Quang Binh (în centrul Vietnamului) în urmă cu aproximativ 60 de ani. Tatăl, un fel de șambelan al rezidentului francez din Indochina și ministru al curții împăratului, l-a botezat pe micul Ngo catolic și l-a trimis la o școală iezuită, visînd a-l face cu timpul episcop asiatic. Dar tot cu timpul s-a observat că micuțul e foarte slab față de diferite ispite lumești, drept care a luat hotărîrea să-i părăsească pe iezuiți cam în același timp cînd aceștia l-au dat afară din școală. Numaidecît a devenit interpret la curtea guvernatorului — în 1919 — și, cu sprijinul activ al tatălui său, a avansat șef de district — 1925 — apoi șef de provincie — 1930-'31. Distingîndu-se în timpul răscoalelor populare antifranceze ca un bun antivietnamez și reprimator fără scrupule al patrioților, a fost avansat ministru de interne și de război și

Aspect obișnuit în orașele sud-vietnameze: razie. Orice cetățean care pare suspect unui polițist militar poate fi arestat și întemnițat.

mandarin al Curţii imperiale. În timpul ocupaţiei japoneze s-a pus în slujba ocupanţilor. Cînd s-au reîntors francezii, a fugit în Statele Unite şi, amintindu-şi de şcoala iezuită, a cerut azil cardinalului Spellman.

Fiind între timp uitat, îndeplinea mărunte treburi de băiat de prăvălie pe lîngă dughenele sfinţiei sale new-yorkeze, fără nici o speranţă serioasă, cînd, într-o bună zi, cam prin 1954, Departamentul de Stat hotărî definitiv să preia cîtă moştenire franceză se va mai putea salva în Vietnam. Se căuta un om de încredere care să fie instalat deocamdată în coasta împăratului-păpuşă Bao-Dai; un diplomat obscur şi-a amintit de Ngo, a telefonat cardinalului; acesta i-a făcut un scurt instructaj şi l-a expediat la Saigon. Aici a avut loc

a doua naştere

a lui Ngo Dinh Diem, în noaptea de 26 spre 27 octombrie 1956, cînd acesta, la sfatul unui ambasador american plictisit, l-a împachetat pe împăratul Bao-Dai în nişte covoare, l-a expediat ca pe un colet şi s-a proclamat preşedinte de republică. Printre primele sale acte de guvernămînt, al căror original e redactat în limba engleză cu o traducere legalizată, anexată, în franceză, sînt: o scrisoare de mulţumire către Departamentul de Stat, înfiinţarea unei poliţii secrete, epurarea armatei de toţi ofiţerii lipsiţi de simpatii proamericane şi mărirea ei pînă la cifrele indicate pentru diferite arme de ambasadorul american, aderarea la pactul SEATO conform unei telegrame primite din partea preşedintelui Eisenhower, construcţia rapidă a unei reţele de lagăre de concentrare.

Instructorii americani lucrează de şase ani intens în Vietnamul de sud. Drept rezultat trupele de jandarmerie s-au specializat în două direcţii principale: lovesc fără milă populaţia civilă lipsită de apărare din satele îndepărtate şi încasează lovituri puternice din partea luptătorilor pentru libertate, refugiaţi în păduri şi ţinuturi mlăştinoase.

←

→

Membri ai familiei preşedintelui Diem: cumnata, doamna Nhu afaceristă notorie, fratele Thuc, arhiepiscop catolic ultrareacţionar, şi... cîinele favorit.

Omuleţul acesta scund, cu capul rotund şi faţa de porumbel, puţin exoftalmic, peste măsură de vorbăreţ şi mereu iritat, are planuri mari republicano-imperiale. Faţă de vizitatorii occidentali de marcă pozează frumos şi scoate la intervale regulate scurte ţipete războinice. Ca şi Li Sîn Man, simte mereu un impuls nestăvilit spre nord — deşi pe stimatul său coleg acest repetat impuls l-a dus pînă la urmă mult mai spre sud şi anume într-un ospiciu din Honolulu — şi se declară „în permanentă stare de război cu întreaga lume comunistă". Ca şi Cian Kai-şi, simte de asemenea un stăruitor impuls spre vest — în cazul său, spre Laos — pe care ar dori să-l ia în antrepriză. Toate acestea, traduse în cifre, înseamnă aproape două miliarde de dolari: atît au cheltuit pînă acum americanii pentru a-l putea ţine teafăr pe micul preşedinte belicos, pentru a-i face o armată dotată modern şi americanizată de la comandă pînă spre gradele inferioare.

Din cînd în cînd, reviste americane de mare tiraj îi publică, în contul depunerilor sale la cele mai solide bănci americane, interviuri, declaraţii şi fotografii şi popularizează contra cost cele două lozinci personale ale preşedintelui: „Disciplină şi austeritate" şi „Eu ştiu cel mai bine". În raport cu formula mussoliniană „Ducele are totdeauna dreptate" şi cu inscripţia aflată pe toate casele din Republica Dominicană „această locuinţă aparţine lui Trujillo", lozinca sud-vietnameză e oarecum mai originală; după cum se va vedea însă, nu se ştie prea bine ce ştie Ngo Dinh Diem, iar cît ştie sigur e atît de puţin încît n-ar merita o lozincă personală.

Aşadar, preşedintele i-a informat pe ziarişti că el, cel dintîi, îşi aplică „disciplina şi austeritatea". Scrie deci revista „Newsweek" că în palatul său galben el doarme într-o singură cameră (evident...) în care nu este altă mobilă decît un pat îngust, apărat de o plasă contra ţînţarilor, avînd alături un mare evantai (din relatare reiese că îl mînuieşte singur). „Eu nu am multe distracţii" — le-a spus ziariştilor şi le-a arătat pe fereastră un parc în care se află o „colecţie de animale sălbatice". Apoi le-a povestit că se scoală zilnic la 6,30 (probabil cînd nu e sculat noaptea de ştiri alarmante), face gimnastică, rugăciuni şi mănîncă supă cu tăiţei şi carne de porc tăiată în bucăţele foarte mici. După acest auster dejun, valetul Ahn îl bărbiereşte iar căpitanul Bang îl îmbracă. La 7,30 vin funcţionarii, de la 8 la 9 citeşte ziare şi semnează hîrtii. La 13 mănîncă iar şi îşi îngăduie o siestă austeră pînă la 14,30. După-amiază primeşte membri ai numeroasei sale familii (un frate, ministru de interne, al doilea, guvernatorul celei mai mari provincii, al treilea, vicarul catolic al ţării, al patrulea ambasador la Londra, soţia, membră a parlamentului şi preşedinta Uniunii femeilor, o rudă, ambasador la Washington, alta, ministru adjunct de război, un nepot, general etc.).

„Societatea — declară ritos preşedintele — funcţionează datorită relaţiilor personale între oamenii care se află în vîrful ei". Partidul de guvernămînt se numeşte Can Lao, adică partid revoluţionar personal.

Seara micul om de stat mănîncă uşor, la 20,30, totdeauna singur, „ca să-i tihnească mîncarea", şi de la 21 la 1 discută cu diverşi. Nu se precizează dacă ascultă şi radio. E de presupus că nu ascultă, deoarece radioul guvernamental urlă din sfert în sfert de oră: „Preşedinte Diem, să trăieşti 10.000 de ani", ceea ce e, oricum, destul de plictisitor.

Acest program de austeritate şi disciplină a fost întrucîtva răvăşit anul trecut, cînd a avut loc o rebeliune militară. Timp de 30 ore preşedintele a stat asediat în palatul său galben şi a avut cu totul alte griji decît să facă gimnastică religioasă şi să mănînce supă cu bucăţele mici de porc. Viaţa lui atîrna de un fir de păr. Cînd acest fir a fost apucat de mîna lui Mc Guare, conducătorul misiunii militare americane în Vietnamul de sud, aliatul de nădejde al S.U.A. şi-a putut relua programul obişnuit, răsuflînd uşurat şi serbîndu-şi de fapt

a treia naştere

deoarece reuşita rebeliunii ar fi însemnat şi sfîrşitul lui fizic.

Cum s-a ajuns la această rebeliune? Ea a fost o rebeliune „de palat", făcută de militari diletanţi în politică. Dar cu această ocazie s-a văzut cît de profund impopular este Ngo Dinh Diem, cu regimul său împreună.

După rebeliune, peste 1.500 de ofiţeri au fugit dincolo de graniţă. La fel vreo 500 de funcţionari superiori. Patru miniştri, opt guvernatori de provincii şi numeroşi şefi de districte au fost demişi. O grămadă de generali şi amirali au fost închişi. Zeci de mii de civili au supraaglomerat lagărele şi închisorile.

Vietnamul de sud este o închisoare sălbatică în care dictatorul şi acoliţii săi luptă cu armele împotriva majorităţii populaţiei. Peste 250.000 de ţărani au fost exterminaţi, au dispărut din satele lor sau au fost strămutaţi cu sila în nişte lagăre numite „oraşe agricole". Tribunalele marţiale sînt mobile, merg din localitate în localitate, au cu ele spînzurători, judecă extrem de sumar şi dau numai două sentinţe: „muncă silnică pe viaţă" şi „condamnare la moarte". Parlamentul e un bîlci stupid, partidele de opoziţie au fost practic desfiinţate. Anul trecut, Ngo Dinh Diem a ţinut alegeri. Ele s-au desfăşurat cam astfel: preşedintele a vorbit la radio şi a declarat foarte pompos că „ţinînd seama de răspunderea pe care o am faţă de popor, accept să-mi pun candidatura pentru postul de preşedinte. Va fi un exemplu de joc cinstit, cu respect pentru Constituţie". Dar în zilele următoare nu s-au mai văzut de loc nici cinstea, nici respectul, nici constituţia, ci numai jocul. Candidaţii individuali la postul de preşedinte au avut următoarele surprize: inginerul Nguen Ngok Bici a fost şters de pe lista candidaţilor „nedispunînd de actele necesare". Fan Khaak Suu a fost arestat „pentru atentat la securitatea internă a statului". În acelaşi timp s-a comunicat, printr-o notiţă obscură din oficiosul guvernamental, că au apărut alţi doi contracandidaţi: plantatorul de cauciuc Nguen Din Kuat, octogenar senil care a aflat această veste din ziar, şi proprietarul unui cabinet medical, doctorul Ho Nhat Fan, complet necunoscut şi care nu reprezenta pe nimeni. În ziua alegerilor a fost decretată în ţară starea de asediu, pe străzi circulau tancuri, pe cer zburau avioane şi elicoptere. Dreptul de vot îl aveau numai cei verificaţi în prealabil de poliţie. Urnele fuseseră îndesate de cu noapte cu buletinele confecţionate de Ngo Dinh Diem. Rezultatul: 90% pentru preşedinte...

Acesta e omul în care americanii au investit sume colosale. Dar de curînd, după ce au văzut că el nu ştie „cel mai bine" cum stă şi că de fapt falimentul e iminent, l-au trimis pe vicepreşedintele Johnson să vadă ce, cît şi cum se mai poate salva. După unele prevestiri, chiar ale presei americane, se pare că

a patra naştere nu va mai avea loc

Cu alte cuvinte, capitolul Ngo Dinh Diem din „politica de peste mări" făcută şi aici, ca totdeauna, prost şi, pînă la urmă, nerentabil, se apropie de încheiere. Dacă nu-l debarcă grabnic înşişi americanii — ca pe penultimul conducător al Coreei de sud — pentru a pune în loc un alt surogat local de sorginte yankee — ceva mai proaspăt — e cert că poporul vietnamez, pornit oricum să rezolve problema, o va soluţiona în mod radical.

La ora actuală, portretul lui Ngo Dinh Diem poate fi întregit chiar c[illegible]ierile din ziarele occidentale şi din publicaţiile [illegible]cinilor săi care-l cunosc îndeaproape. *„Protejatul nostru nu se bucură de loc de popularitate, deoarece guvernul lui este reacţionar şi venal"* (ziaristul american Walter Lippmann). *„Conducătorul Vietnamului de sud este unul din cei mai buni prieteni ai Americii, dar şi unul din cei mai urîţi"* (revista americană „Newsweek"). *„Diem este dictatorul cel mai izolat dintre dictatori, cel care are numărul maxim de oponenţi. Guvernul lui nu-i decît un consiliu de familie şi subsistă numai datorită ajutorului poliţienesc"* (revista franceză „Constellation"). *„Regimul dlui Diem e pe cale de a transforma Vietnamul de sud într-un vast lagăr de concentrare"* (revista indiană „Link"). *„Funcţionarii care îndrăznesc să-i pomenească despre dificultăţi, nesiguranţă şi nemulţumiri crescînde în rîndurile poporului, îl vor face totdeauna să se înfurie şi totdeauna le va spune că nu sînt bine informaţi asupra situaţiei"*... (ziarul cambodgian „Réalités cambodgiennes"). *„Diem vorbeşte întotdeauna mai mult decît ascultă... are prostul obicei de a da întotdeauna crezare ultimei persoane cu care a vorbit şi este foarte greşit informat cu privire la puterea militară şi intenţiile politice ale ţărilor de care depinde"* (ziaristul american Robert S. Elegant).

În plus, aş crede că nu e destul de bine informat asupra intenţiilor poporului vietnamez faţă de propria lui persoană. Dar sînt atît de încredinţat că le va cunoaşte curînd, încît socotesc că nu e cazul să i le mai destăinuim...

Experiența
„PORUMBIȚA"

În primăvara anului trecut, ziarul „Steagul roșu", organ al Comitetului regional București al P.M.R. și al Sfatului popular al regiunii București, a inițiat o interesantă acțiune în scopul sporirii producției de lapte. Experiența „Porumbița" — așa s-a denumit această acțiune — a arătat în mod concret că, datorită unei bune îngrijiri și furajări, sporul la lapte crește simțitor; s-au infirmat astfel unele păreri în legătură cu presupusa limită a debitului de lapte pe care îl pot da unele vaci.

Dorind să contribuie la generalizarea experienței înaintate în creșterea vacilor de lapte, revista noastră publică reportajul de față, realizat cu sprijinul redacției ziarului „Steagul roșu", care a inițiat acțiunea „Porumbița".

Oamenii de știință care se ocupă de studiul taurinelor fac uneori o comparație foarte plastică. Vaca — spun ei — poate fi asemuită cu o minunată fabrică vie care preface în lapte nutrețurile ce i se dau. Folosind această comparație, specialiștii trag pe bună dreptate o concluzie: cu cît oamenii vor fi mai pricepuți în a da vacilor o îngrijire și furajare bună, cu atît fabrica de lapte va funcționa mai din plin.

În legătură cu această pricepere a oamenilor, vă vom povesti o întîmplare a cărei eroină a fost... o vacă.

Vinovate... nevinovate

În raionul Slobozia, raion de Bărăgan, sînt două gospodării agricole de stat vecine. Amîndouă au întinderi nesfîrșite de pămînt și turme mari de vite. Și într-un loc și într-altul sînt condiții la fel de bune pentru creșterea vacilor de lapte. Dar, pînă mai acum un an, rezultatele erau atît de deosebite de parcă cele două gospodării s-ar fi aflat la distanță de mii de kilometri una de alta și ar fi avut condiții total diferite.

La G.A.S. Andrășești, „fabrica" de lapte a vacilor funcționa din plin. În 1959 de pildă, fiecare vacă de aici a dat în medie cîte 3.688 litri lapte; în 1960, producția „fabricii" a ajuns la o medie de 4.238 litri. Pentru anul 1961, mulgătorii s-au angajat să realizeze pe cap de vacă furajată cîte 4.500 litri de lapte.

Nu tot atît de bine au stat lucrurile, la început, la gospodăria de stat din Slobozia. Aici, în 1959 vacile n-au catadicsit să dea în medie decît 2.267 litri de lapte. Iar după cum mer-

Porumbița și îngrijitorul ei.

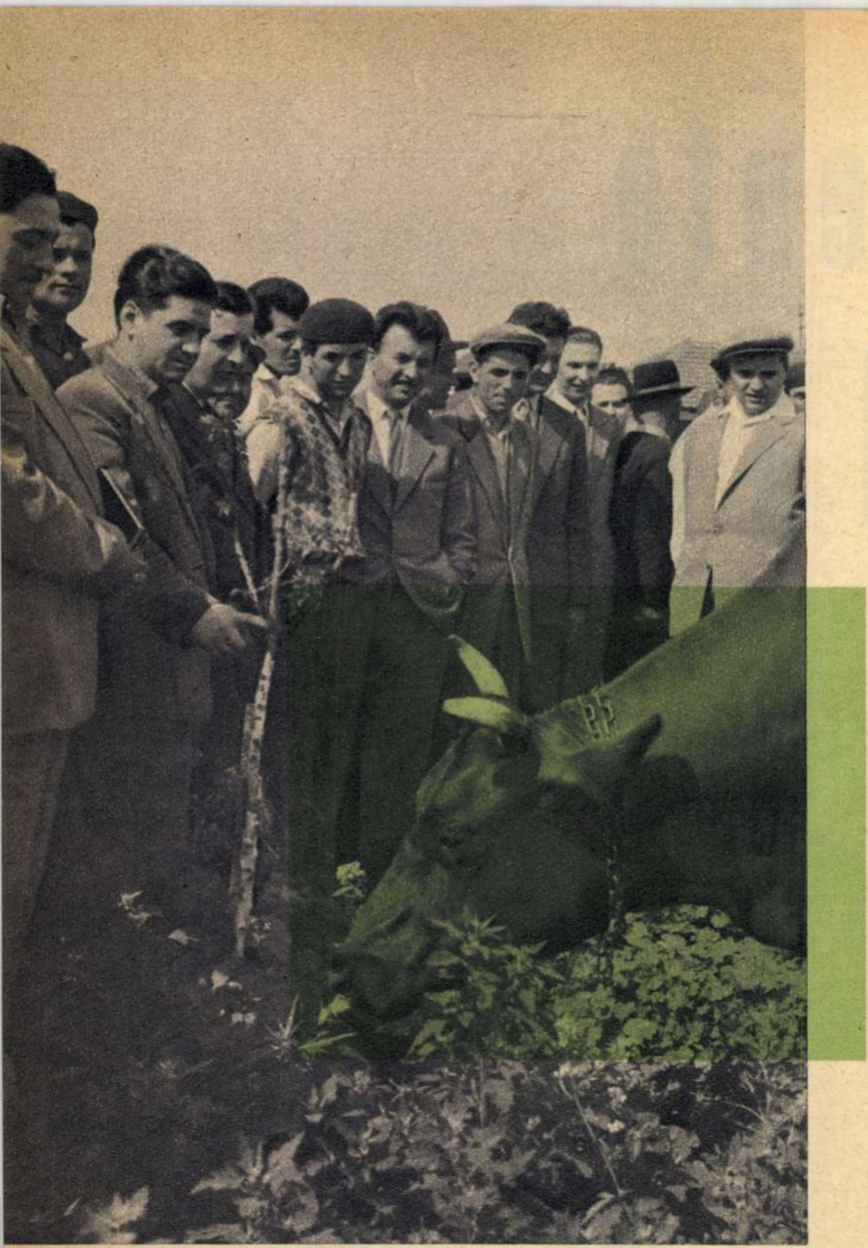

↑ După consfătuire, participanții au vizitat ferma de taurine, oprindu-se în mod deosebit la Porumbița.

geau lucrurile în prima jumătate a anului 1960, se părea că nici în acest an nu se va face mai mult. Cu alte cuvinte la G.A.S. Slobozia îngrijirea vițelor rămăsese „de căruță". Și pentru ca rămînerea în urmă să nu bată la ochi, s-au găsit și o sumedenie de motive „obiective". Cel mai folosit era acesta:

— Vacile sînt de vină! Fiind din rase proaste și amestecate, dau producții mici. Oamenii nu pot să facă nimic.

Nu se știe dacă afirmația a fost făcută în prezența vacilor sau dacă ea a ajuns la urechea lor pe alte căi. Fapt este că au aflat-o și s-au simțit, probabil, jignite în demnitatea lor. Numai așa se explică de ce una din ele, înregistrată sub matricolul 99 și alintată cu numele de Porumbița, s-a oferit să combată netemeinicia acestei păreri. Cum? Foarte simplu. A plecat de la gospodăria de stat din Slobozia și s-a mutat la G.A.S. Andrășești. Aici a cerut să fie pusă în rînd cu celelalte vaci, hrănită și îngrijită în mod corespunzător, adică în raport cu producția. Și s-a apucat să dea lapte exact ca fabrica de care vorbeau oamenii de știință. Față de vreo două mii și cîteva sute de litri cît a dat în 1959, Porumbița a dat într-un an de zile la G.A.S. Andrășești o cantitate de 4.520 litri de lapte. Și încă cu 3,8 la sută grăsime!...

„Jurnalul" Porumbiței

Porumbița nu s-a oprit la dublarea producției de lapte. Ea s-a apucat să scrie un „jurnal" pe care l-a și publicat în ziarul „Steagul roșu" din București. În jurnal, Porumbița a povestit toate întîmplările prin care a trecut. A descris în amănunțime dragostea pentru profesia de crescător de animale a lui Vasile Cristea, unul din fruntașii gospodăriei din Andrășești, metodele de muncă și priceperea lui în îngrijirea vacilor. Toate acestea sînt răsplătite prin producții mari de lapte. Printre altele, Porumbița a făcut praf afirmația că n-ar fi o vacă de rasă. A arătat ce îngrijire și furajare primește în noua ei locuință, față de foamea și de setea pe care le-a suferit înainte la G.A.S. Slobozia. Și, în sfîrșit, i-a dat în vileag pe cei care se ascund în spatele a tot felul de motive, arătînd că asemenea oameni își închipuie că pot scoate laptele de la vaci dîndu-le „apă, paie și bătaie".

În jurnalul pe care l-a „scris", Porumbița a luat apărarea multor surate de-ale ei. A

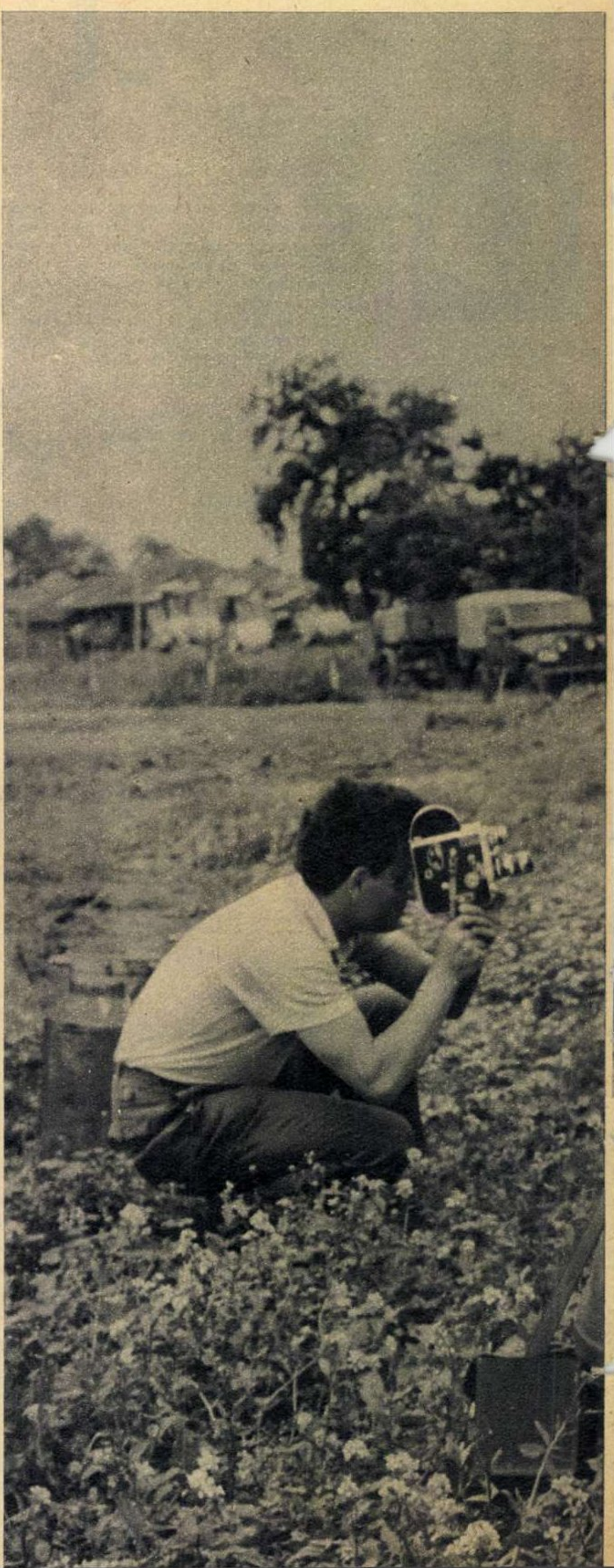

Celebritatea Porumbiței a atras și operatorii cinematografiei și ai televiziunii. →

celor de la G.A.S. Slobozia, de la gospodăria de stat din Sighireanu, de la gospodăria colectivă din Ciulnița și a altora.

Așa au aflat oamenii despre întîmplările Porumbiței și ale suratelor ei. Jurnalul a mișcat inimile multor îngrijitori de animale și i-a făcut să vadă încă o dată adevărul proverbului popular care spune că „laptele stă pe limba vacii" și că acolo unde nu se obțin producții bune sînt de vină cei ce nu se preocupă de o bună îngrijire și furajare a animalelor.

Profesori și elevi

Citind „jurnalul" Porumbiței în ziar, mulți au rîs. Mai întîi pentru că Porumbița a arătat că proverbul „Ce folos că limba boului e lungă, dacă nu poate vorbi" nu se potrivește la vaci. Cel puțin, la anumite vaci. Apoi pentru că filele din jurnalul ei satirizau metodele învechite folosite de unii îngrijitori. Aceste file erau însoțite de caricaturi mușcătoare la adresa celor care își ascundeau propriile lipsuri dînd vina pe vaci.

N-a rîs însă toată lumea. Ba cei de la G.A.S. Slobozia erau supărați de-a binelea că o simplă vacă îndrăznește să le dea lecții asupra felului cum trebuie să se poarte cu animalele.

Trebuie spus că, spre cinstea lor, supărarea n-a ținut mult. Citind jurnalul Porumbiței, ei și-au dat seama că la gospodăria agricolă de stat din Andrășești există o experiență bună în îngrijirea și furajarea vacilor, că acolo se folosesc metode bune pentru a spori producția de lapte.

Într-o zi, noul director al gospodăriei de stat din Slobozia, Peneș Crișan, și organizatorul de partid, Niță Marcu, s-au urcat într-o mașină și au plecat în vizită la vecinii lor. Nu erau singuri. Împreună cu ei se aflau și cîțiva îngrijitori de animale printre care și Ștefan Beciu, fostul îngrijitor al Porumbiței. Ajunși la Andrășești, ei au fost primiți cu prietenie, invitați să viziteze grajdurile de vaci, informați asupra rațiilor de furaje ce sînt administrate vacilor, a programului de grajd, a evidenței producției.

Într-altă zi, directorul gospodăriei de stat din Andrășești, Gheorghe Hiotu, a întors vizita celor de la Slobozia. Aici el s-a interesat de

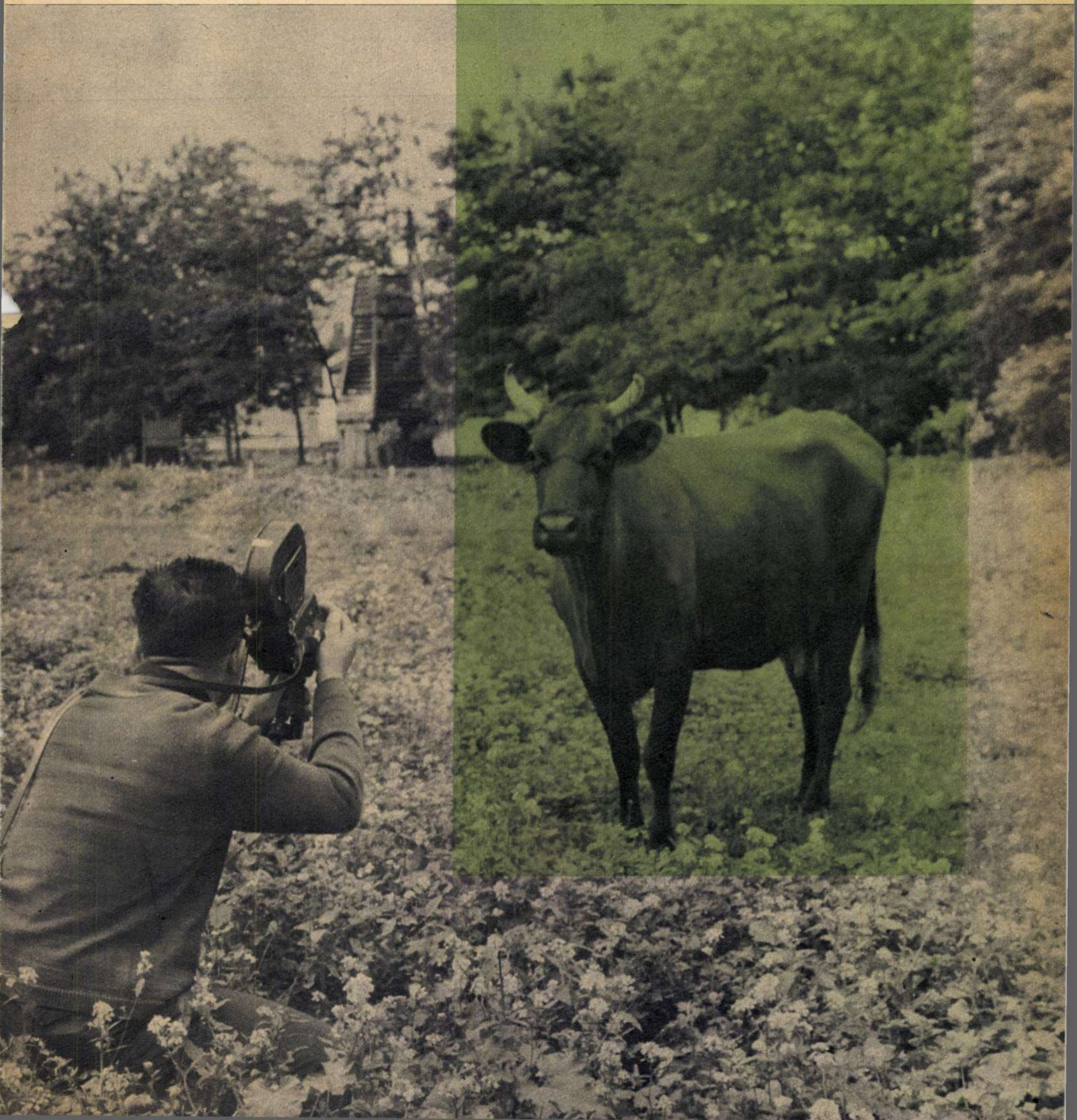

Steagul roşu

↑
Întîmplările Porumbiţei descrise în „jurnalul" ei, publicat în ziarul „Steagul roşu", sînt urmărite cu interes.

munca îngrijitorilor, a dat sfaturi folositoare în legătură cu o mai bună alcătuire a „meselor" ce se dau vacilor şi cu căile pentru creşterea producţiilor de fiecare vacă furajată. Aşa a început, prin mijlocirea Porumbiţei şi a jurnalului ei, un schimb de experienţă între o gospodărie de stat fruntaşă, cea de la Andrăşeşti, şi alta — G.A.S. Slobozia — ale cărei rezultate erau încă mult sub posibilităţi. Rînd pe rînd, „profesorii" de la Andrăşeşti i-au învăţat pe „elevii" de la Slobozia o seamă de lucruri folositoare. S-a pus ordine în gospodărirea furajelor. Numai în vara şi toamna anului trecut gospodăria de stat din Slobozia a însilozat cîteva mii de tone de porumb şi lucernă. O pompă submersibilă şi un motor de rezervă au soluţionat aprovizionarea cu apă.

Aşa s-a făcut primul pas spre punerea în valoare a potenţialului de producţie a vacilor. În 1960, mulgătorii de la G.A.S. Slobozia au reuşit să recupereze în mare parte rămînerea în urmă din prima jumătate a anului. Ei au obţinut o medie de 2.686 litri lapte pe cap de vacă furajată, cu cîte 419 litri mai mult decît în anul 1959. Raportat la întregul efectiv de vaci, asta înseamnă un spor de producţie de circa 50.000 litri lapte. Ceea ce nu e puţin.

În întrecere pentru ridicarea productivităţii „fabricii"

În jurnalul ei, Porumbiţa şi-a manifestat de cîteva ori dorinţa de a ajunge în rîndul vacilor cu producţie mare. După cum se ştie, visul i s-a realizat. Dovadă: producţia de 4.520 litri lapte pe care a dat-o într-un an de zile.

Dar Porumbiţa a ajutat şi alte gospodării să-şi sporească producţia de lapte. La G.A.S. Slobozia este înregistrată, sub matricolul 100, vaca Garoafa. În primele cinci luni ale anului trecut, această vacă a dat 1.578 litri de lapte. În perioada corespunzătoare a anului în curs producţia Garoafei este însă de 2.441 litri. Nu este greu de socotit că, mergînd în acest ritm, producţia de lapte a Garoafei va ajunge pînă la sfîrşitul lui 1961 la un spor şi mai mare. La G.A.S. Slobozia mai sînt multe vaci care par a fi dornice de a egala această performanţă. Ceea ce a făcut ca planul producţiei de lapte-marfă pe prima jumătate a anului 1961 să fie realizat în numai 5 luni. Angajamentul muncitorilor prevede îndeplinirea planului anual în numai 10 luni, fapt ce înseamnă realizarea unei producţii medii de 3.500 litri lapte pe fiecare vacă furajată şi livrarea a sute de hectolitri de lapte peste prevederile iniţiale.

Se pare că la fel şi-au pus în „gînd" să procedeze şi vacile de la G.A.S. Sighireanu, cu care Porumbiţa a întreţinut în ultimele luni o vastă „corespondenţă". Această corespondenţă a început pe la sfîrşitul anului trecut, cînd vacile de la Sighireanu s-au plîns de tratamentul nesatisfăcător ce li se aplică. În răspunsul ei, apărut în cadrul jurnalului, Porumbiţa şi-a exprimat mîhnirea pentru faptul că aceste surate ale ei sînt pur şi simplu transformate în... capre, sub raportul producţiei de lapte pe care o dau. A ieşit din nou la iveală că nu vacile sînt de vină, ci felul în care oamenii se ocupă de furajarea şi îngrijirea lor. După „luarea de atitudine" a Porumbiţei, vacile de la gospodăria de stat din Sighireanu au cunoscut zile mai bune. Au făcut cunoştinţă cu un nou inginer zootehnist, iar crescătorii de animale au început să le îngrijească după un program bine stabilit. Ca urmare, „meniurile" zilnice au devenit mai consistente iar producţia de lapte a sporit simţitor. Dintre cele 68 de gospodării de stat din regiunea Bucureşti — crescătoare de vaci — gospodăria din Sighireanu se află pe locul al IV-lea în ceea ce priveşte producţia de lapte pe primele cinci luni ale anului.

Un asemenea ajutor a fost dat şi colectiviştilor din Ciulniţa, îngrijitorilor de animale de la G.A.S. Periş şi altora. Pe întinsul regiunii Bucureşti au apărut astfel sute şi sute de noi Porumbiţe. Oamenii care răspund de îngrijirea acestora, stimulaţi de jurnalul Porumbiţei, îşi dau seama că de priceperea lor depinde în primul rînd ca producţia de lapte a vacilor să fie mult sporită.

★

Recent a avut loc la G.A.S. Andrăşeşti o consfătuire iniţiată de Comitetul regional Bucureşti al P.M.R. în legătură cu generalizarea metodelor înaintate în creşterea vacilor de lapte pe baza rezultatelor experienţei cu vaca Porumbiţa. Circa 300 de oameni, mulgători fruntaşi, brigadieri, zootehnişti, oameni de ştiinţă şi activişti de partid şi de stat, au fost invitaţi să cunoască realizările gospodăriei agricole de stat din Andrăşeşti şi rezultatele obţinute de G.A.S. Slobozia în urma schimbului de experienţă mijlocit de Porumbiţa.

Cît de important este să se organizeze schimbul de experienţă a reieşit încă o dată din cuvîntul celor ce au vorbit la consfătuire. Mulgătorul Constantin Mircioiu de la Andrăşeşti, brigadiera zootehnistă Liliana Stoian de la G.A.S. Sighireanu, dr. Simion Rusu de la staţiunea experimentală Slobozia a Institutului de cercetări zootehnice, brigadierul zootehnist Grigore Nicolae de la gospodăria colectivă din Mărculeşti şi mulţi alţii au arătat că de priceperea oamenilor depinde în cea mai mare măsură creşterea producţiei de lapte.

Este tocmai ceea ce şi-a propus să demonstreze Porumbiţa, mutîndu-se pentru un an de zile de la G.A.S. Slobozia la G.A.S. Andrăşeşti şi „scriind" un „jurnal" al întîmplărilor ei în ziarul „Steagul roşu".

Lucian BLUJDEA

Fotografii de N. SCARLET

o zi de neuitat

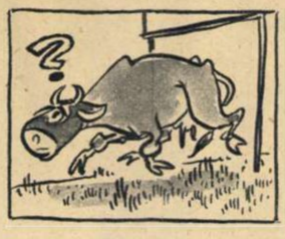

① Îmi amintesc de primele zile cînd am venit aici, la Andrăşeşti, în aprilie anul trecut. Eram îngrijorată şi descumpănită. În Slobozia, de bine, de rău, mă obişnuisem. Aici, oare ce mi se va întîmpla?

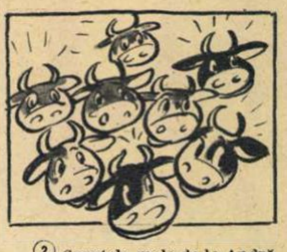

② Suratele mele de la Andrăşeşti erau vesele. Eu însă nu ştiam ce-mi rezervă viitorul.

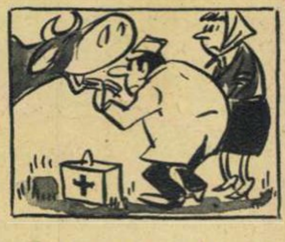

③ Chiar din prima zi mi-au adus doctorul. Pînă atunci habar n-avusesem de aşa ceva.

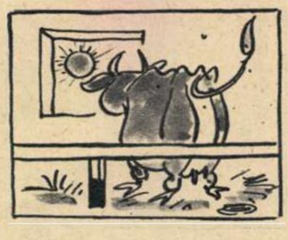

⑨ Eu îl priveam însă cu regret, căci îmi anunţa ceasul despărţirii de G.A.S. Andrăşeşti.

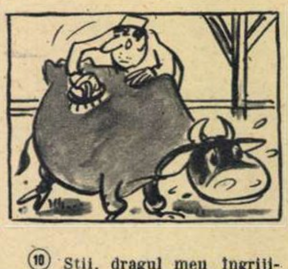

⑩ Ştii, dragul meu îngrijitor, că azi mă ţesăli pentru ultima oară?

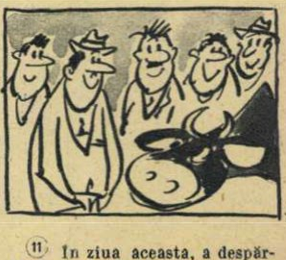

⑪ În ziua aceasta, a despărţirii, au venit să mă vadă oaspeţi din toată regiunea. I-am întîmpinat nu cu pîine şi cu sare, ci cu o vadră de... lapte.

Furtună în insulele verzi

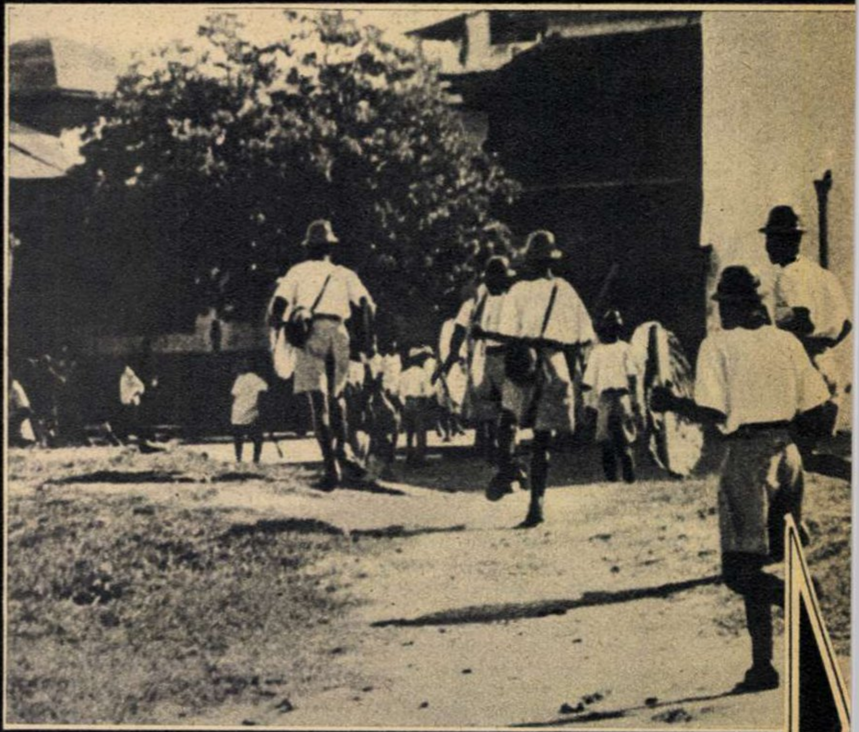

În timpul alegerilor de la 1 iunie din Zanzibar, poliția colonialistă s-a dedat la represiuni sîngeroase împotriva celor ce s-au pronunțat pentru independență.

■ scurt metraj ■ scenariul: Porumbița ■ imaginea: Matty

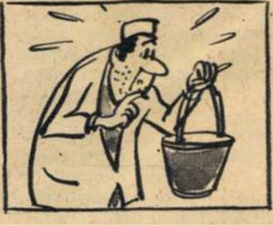

④ Iar seara m-am simțit de-a dreptul jignită cînd mulgătorul mi-a spus: „Porumbițo, tu dai lapte cît o... capră".

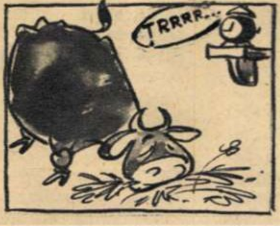

⑤ Supărarea mi-a trecut însă cînd am văzut cum se îngrijesc gazdele de mine: casă bună și curată, masă îmbelșugată și gustoasă, apă la timp..., odihnă..., odihnă... Cît despre bătaie, nici pomeneală. Trebuie să le arăt și eu recunoștință.

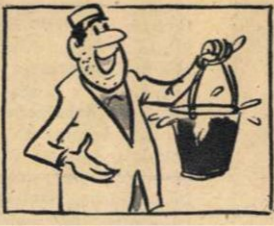

⑥ Cum puteam să le-o dovedesc? Desigur că dîndu-le mai mult lapte! Pînă la urmă și îngrijitorul meu e mulțumit. Și cum n-ar fi? La Slobozia, dădusem vreo două mii și cîteva sute de litri de lapte; aici, la Andrășești, am ajuns la dublu.

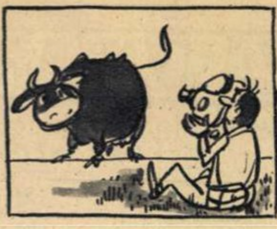

⑦ Faima mi s-a dus în toată regiunea. Ziarele au început să scrie despre mine, am fost fotografiată, mi s-au luat interviuri...

— Dumneata de unde ești?
— De la cinematografie.
— Aha. O să mă văd în jurnal?

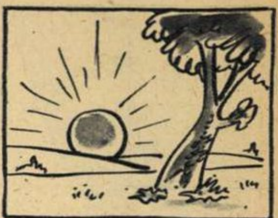

⑧ Iată însă că a venit și data de 7 iunie 1961. Răsăritul soarelui vestea o zi ca toate celelalte.

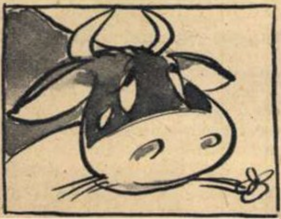

⑫ Ochii îmi erau înecați în lacrimi. Oricum: despărțirea e despărțire!...

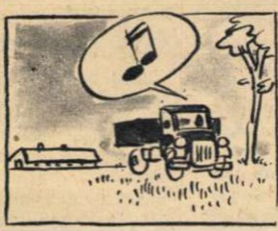

⑬ A venit un camion. Claxonează. Trebuie să mă grăbesc.

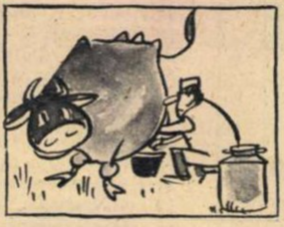

⑭ La plecare, vreau să mai las spre amintire un bidon plin cu ...lapte.

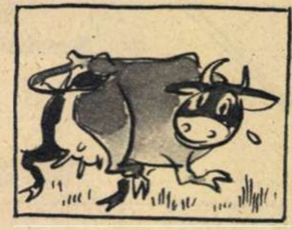

⑮ O ultimă privire spre aceste locuri dragi, unde am trăit un an de zile.

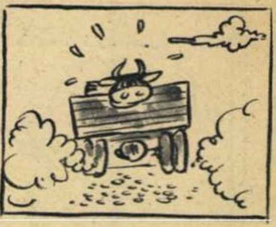

⑯ Și acum, iată-mă în drum spre vechiul meu domiciliu: G.A.S. Slobozia. Țin să vă fac o mărturisire: nu mai sînt tristă. Am aflat că și acolo e de trai. Vă spun tuturor: la revedere!

Furtună în insulele verzi

de ALI MOHAMED ALI

student din Zanzibar la I.M.F. — București

Patria mea, Zanzibarul, este din nou arena unor sîngeroase evenimente. Afirmarea voinţei de libertate şi independenţă a populaţiei din insulele Zanzibar şi Pemba, în cadrul recentelor alegeri, a stîrnit neliniştea şi furia colonialiştilor englezi. Autorităţile colonialiste au atacat cu brutalitate pe alegătorii care s-au pronunţat pentru independenţă naţională. Vărsările de sînge s-au soldat cu zeci de morţi şi sute de răniţi. S-au efectuat arestări masive, s-a decretat starea excepţională şi au fost aduse în grabă unităţi militare britanice din Tanganica şi Kenya.

Este aceasta încă o încercare de a înăbuşi în sînge lupta unui popor care-şi revendică hotărît libertatea furată de colonialişti.

★

Protectoratul englez Zanzibar este constituit din insula cu acelaşi nume, din insula Pemba şi alte cîteva insuliţe, avînd laolaltă o suprafaţă de aproximativ 3.000 km p. Situate în Oceanul Indian, în imediata apropiere a coastei de est a Africii, insulele noastre sînt despărţite de Tanganica printr-o strîmtoare de 30-40 km.

Cunoscute de cutreierătorii mărilor şi oceanelor încă în urmă cu multe secole, aceste insule au stîrnit mai întîi poftele de cucerire ale portughezilor. Drept urmare, din anul 1503 Zanzibarul a devenit tributar Portugaliei. Şi azi pot fi văzute cetăţuile construite cîndva de portughezi şi chiar tunurile cu care aceştia trăgeau asupra africanilor.

Mai tîrziu, prin 1698, au venit dinspre nord arabii.

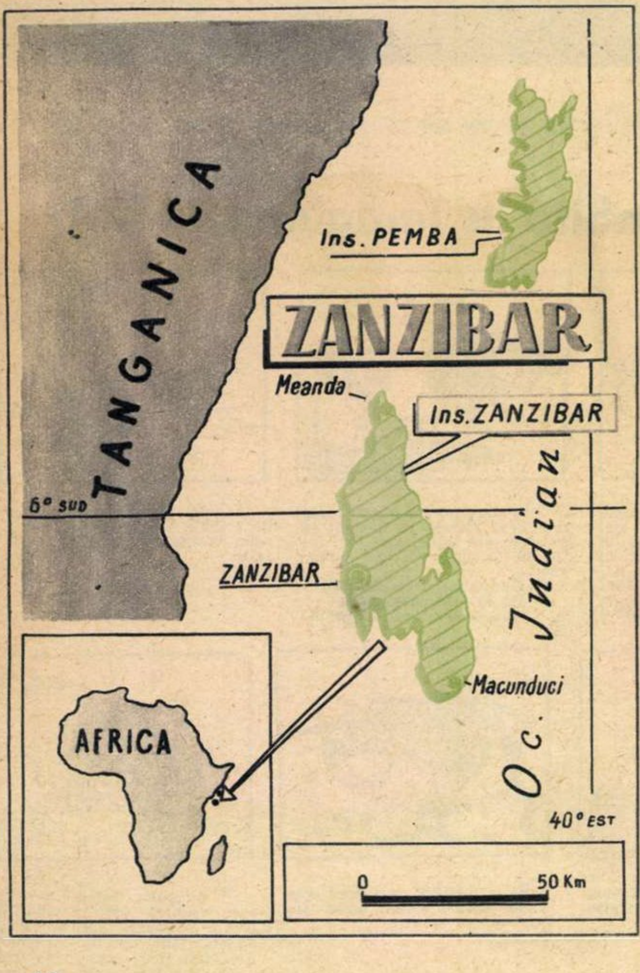

Seid Said bin Sultan, imamul de Muscat (Oman), şi-a stabilit în 1832 capitala în Zanzibar, unde, după cum se presupune, populaţia fusese convertită la religia mahomedană încă de la începutul secolului al X-lea. De atunci, dinastia sa, Busaidi, a domnit în Zanzibar fără întrerupere. Sultanul Seid Khalifa bin Harub, care s-a urcat pe tron în 1911 şi a murit nu demult, în vîrstă de 80 de ani, a fost urmat la tron de fiul său Seid Abdulla bin Khalif. În această perioadă Zanzibarul s-a transformat în cel mai important oraş din Africa de est, fapt care a atras asupra lui atenţia puterilor colonialiste. De altfel Statele Unite ale Americii, Anglia şi Franţa deschiseseră consulate în Zanzibar încă din anul 1836 şi respectiv 1841 şi 1844, fiind urmate mai tîrziu de către Germania Kaiserului.

Sultanul cere „protecţia" Angliei...

Sclavii aduşi de pe continent erau vînduţi în Zanzibar şi apoi îmbarcaţi spre a fi transportaţi în coloniile Mauritius şi Réunion precum şi în coloniile spaniole din America de Sud. Îmbogăţindu-se de pe urma comerţului cu sclavi, traficanţii europeni au făcut totul pentru a se instăpîni definitiv aici.

Pentru a înlătura concurenţa Kaiserului, englezii au dat ce au dat şi l-au determinat pe sultan — „trimisul lui Allah pe pămînt" — să ceară „protecţia" Angliei, sub pretextul că era ameninţat de o agresiune din partea Germaniei. Căutînd să impună „protecţia" britanică, consulul general englez în Zanzibar, E. Smith, susţinea că aceasta ar însemna, chipurile, doar avizarea de către guvernul britanic în ce priveşte legăturile sultanului cu puterile străine. L. W. Hollingsworth, în cartea sa „Zanzibarul sub Ministerul de Externe al Angliei" (de Zanzibar s-a ocupat între 1890-1914 Ministerul de Externe al Angliei, iar apoi Ministerul Coloniilor) subliniază de asemenea că nu se preconizase vreun „amestec în treburile interne ale ţării". Şi, totuşi, vreme de şapte decenii Anglia nu încetează să se amestece grosolan în afacerile interne ale Zanzibarului care, cu mult înainte de 1890, îşi dobîndise „locul său recunoscut ca stat independent în societatea statelor independente", aşa cum ne reaminteşte profesorul Coupland în lucrarea sa „Exploatarea Africii de est".

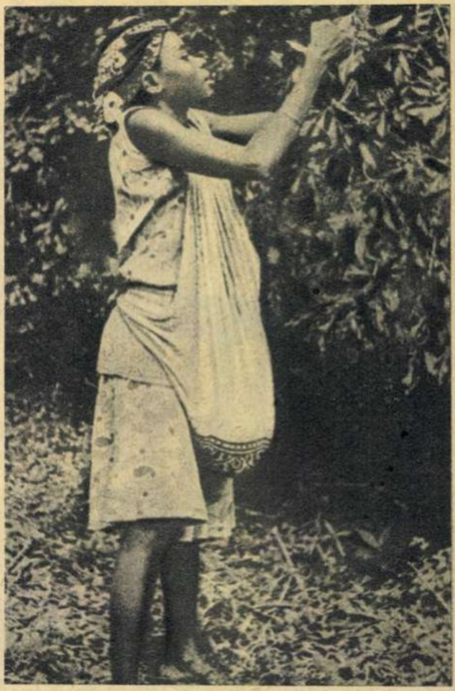
La culese de cuişoare...

Frumuseţe şi... sărăcie

Insulele verzi — Zanzibarul şi Pemba — sînt denumite pe drept cuvînt „locul cel mai frumos din Africa de est". Armonizarea perfectă a anticului cu modernul fac din Zanzibar un fascinant şi pitoresc oraş. Unul dintre călătorii străini care au poposit pe aceste meleaguri scrie că «diversitatea populaţiei şi îmbrăcămintea oamenilor, varietatea stilurilor arhitectonice, grădinile ornamentale, străzile înguste ca nişte alei, aerul continuu înmiresmat — toate acestea laolaltă îţi sugerează atmosfera de basm a celor „1001 de nopţi"».

În rîndul populaţiei de aproape 300.000 de oameni predomină indigenii africani, aparţinînd triburilor Wapemba, Wahadimu şi Watumbatu, arabi, precum şi negrii washirazi, care se pretind urmaşii primilor persani ce au trecut prin Zanzibar înainte de secolul al X-lea. Numărul europenilor (în mare majoritate englezi) care locuiesc pe insulă nu trece de 500.

Pămîntul este deosebit de fertil, jumătate din suprafaţa ţării fiind alcătuită din terenuri agricole. Şi, totuşi, autorităţile coloniale refuză să îngăduie folosirea largă a posibilităţilor agrare ale acestor insule. De altfel întreaga economie se bazează pe exploatarea a două produse principale: cuişoarele şi kopra (făina de nuci de cocos). Chiar şi cele cîteva mici întreprinderi existente nu fac decît să „fabrice" unt de cuişoare şi de cocos...

Dar şi această bogăţie a ţării aparţine colonialiştilor. Dreptul exclusiv de a achiziţiona şi prelucra recolta de cuişoare din Zanzibar îl deţine compania „Clove Growers Association".

De teama de a nu-şi pierde şi poziţiile şi profiturile în Zanzibar, colonialiştii refuză să ne acorde independenţa sub pretextul clasic că poporul nostru n-ar fi „pregătit" pentru un asemenea stadiu. Mai mult, vătafii colonialişti încearcă să-i sperie pe băştinaşi, acreditînd ideea că independenţa ar putea cică să abată asupra ţării cele mai mari calamităţi.

Cînd „divide et impera" nu mai foloseşte

Sub dominaţia colonialistă principiul „dezbină şi stăpîneşte" a fost aplicat multă vreme în Zanzibar. Bunăoară, autorităţile britanice au instigat cîteva aşa-zise organizaţii politice conduse de marionete colonialiste, împotriva Partidului Naţional din Zanzibar, care se pronunţă pentru independenţa ţării. Totuşi faptul că, o dată cu victoria în alegerile din anul 1957, Partidul Naţional a devenit unul din cele mai puternice partide din ţară a demonstrat în chipul cel mai grăitor că politica colonialistă nu mai poate înşela poporul.

Intenția S.U.A. de a construi pe insulă o bază pentru rachete a provocat indignarea și revolta populației. În Zanzibar au avut loc mari demonstrații de protest. Pe zidurile caselor au apărut desene ca acesta de mai jos, în care imperialiștilor americani li se spune: „Plecați acasă! Nu avem nevoie de rachete!"

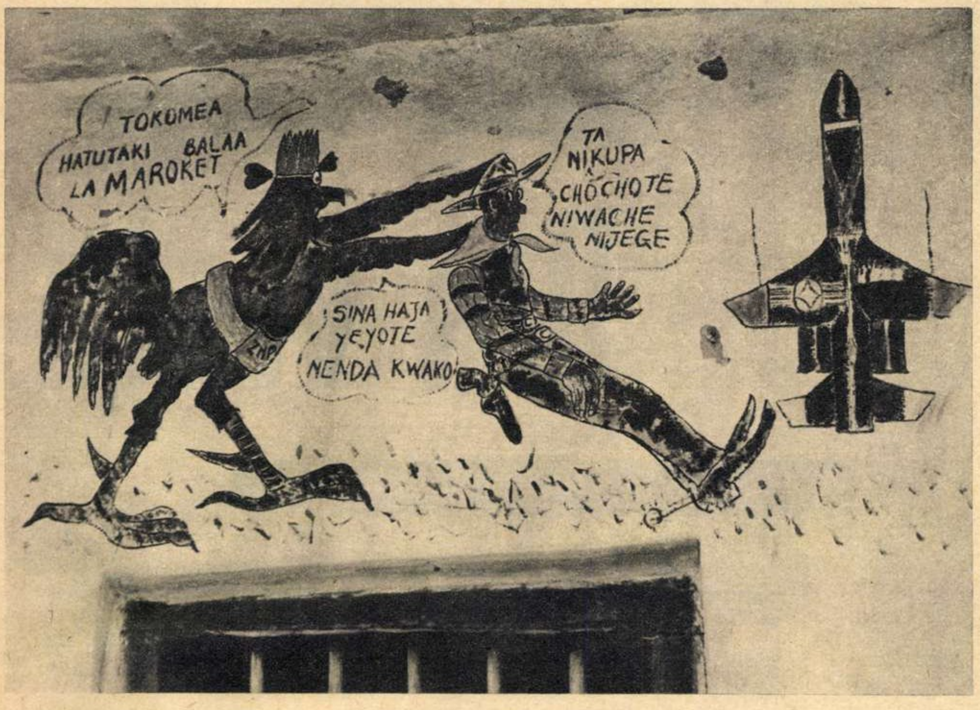
TOKOMEA HATUTAKI BALAA LA MAROKET
TA NIKUPA CHOCHOTE NIWACHE NIJEGE
SINA HAJA YEYOTE NENDA KWAKO
ZNP

Rezultatul primelor alegeri care s-au ținut în Zanzibar, în anul 1957, a constituit un prim succes al luptei dîrze și îndelungate a poporului. Englezii s-au grăbit să ia măsuri pentru a preveni extinderea mișcării populare. În acest scop au făcut unele concesii de paradă. 12 membri reprezentativi au intrat în Consiliul legislativ (6 aleși, iar alți 6 numiți de sultan la propunerea rezidentului englez) pe lîngă cei 12 funcționari superiori (englezi) ai protectoratului, în frunte cu rezidentul britanic, care deține postul de președinte al consiliului.

Cu ajutorul acestei manevre prezentate drept „progres constituțional", colonialiștii urmăreau de fapt să bareze drumul poporului din Zanzibar spre independență.

De altfel „Times British Colonies Review" — organ al cercurilor colonialiste — arată pe șleau intenția colonialiștilor englezi de a permanentiza situația de protectorat. „Zanzibarul nu va putea obține un statut de stat suveran" — sublinia revista. Numai că populația insulelor verzi nu s-a lăsat înșelată și nu s-a resemnat. Dimpotrivă, și-a intensificat lupta. Însuși rezidentul englez din Zanzibar a fost nevoit să constate că „negustorii, agricultorii, muncitorii, pescarii și chiar femeile s-au transformat". El a fost izbit de faptul semnificativ că „femeile și-au amanetat îmbrăcămintea pentru a avea bani să plătească călătoria cu autobuzul spre mitingurile politice".

Femeile din Zanzibar au ieșit în stradă, acoperite de văluri negre (femeile musulmane poartă văluri) și — așa cum nu se mai întîmplase niciodată înainte — au participat la demonstrații politice alături de bărbați.

Manifestîndu-și hotărîrea de a scutura jugul colonialismului britanic, populația Zanzibarului s-a ridicat totodată împotriva încercărilor neocolonialiștilor americani de a transforma teritoriul țării într-o bază militară a S.U.A. Este concludent în acest sens faptul că, în semn de

(Continuare în pag. 12)

Pentru a face față brutalităților poliției, populația Zanzibarului s-a dus la vot înarmată cu bîte.

(Urmare din pag. 11)

protest împotriva acordului secret încheiat între Anglia și Statele Unite, în vederea construcției bazei americane, utilajul destinat rampei de lansare a proiectilelor teleghidate a fost deteriorat de localnici la descărcarea de pe vasele americane.

În fața avîntului mișcării pentru independență, în decembrie 1959 însuși ministrul englez al Coloniilor a întreprins o călătorie în Zanzibar și, negăsind altă soluție pentru ieșirea din impas, a decis instituirea unei comisii care să cerceteze pasămite posibilitățile de „modificare" a constituției. A urmat o așa-zisă reformă electorală, prin care numărul membrilor aleși ai Consiliului legislativ a crescut de la 6 la...8! Cît privește dreptul de a alege, lucrurile nu s-au schimbat cu nimic, la alegeri neputînd lua parte decît cei cu avere. „Censul de proprietate nu poate fi redus — a declarat fățiș administrația engleză — deoarece în acest caz ar participa la vot și muncitorii care nu au un loc de muncă stabil". Or, în această situație se află majoritatea populației...

Colonialiștii englezi afirmă că prin manevrele lor pregătesc acordarea independenței Zanzibarului „pe etape". Ceea ce reprezintă încă o stratagemă respinsă de populația insulară.

Alegerile din luna iunie a acestui an au dovedit că — în ciuda barbarelor represiuni ale poliției coloniale britanice — populația Zanzibarului se pronunță pentru o independență totală. Partidul Național din Zanzibar — care militează pentru realizarea acestui țel — a obținut majoritatea locurilor în Consiliul legislativ, iar Sheik Ali Mushin Ali, unul dintre liderii acestui partid, a fost desemnat să formeze noul guvern.

Populația Zanzibarului s-a convins de mult că de la „Beit-al Adjab" (Casa minunilor) — sediul administrației protectoratului — nu poate veni nici o minune. Adevărata minune se va înfăptui prin lupta poporului și va purta denumirea de libertate și independență deplină. Căci nu din senin s-a stîrnit furtuna ce amenință să mături și din insulele verzi rînduielile colonialiste.

Dans din Zanzibar.

Palatul sultanului.

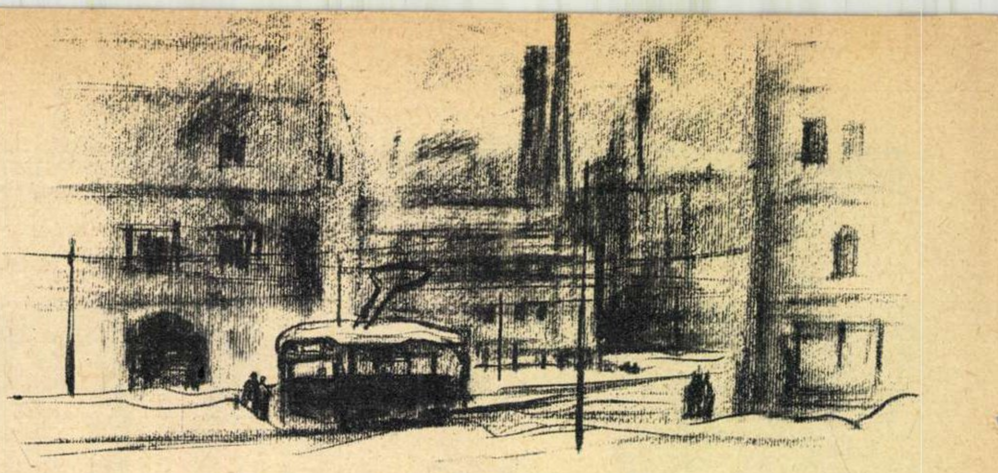

Din viață

Două schițe traduse din italiană

Sub titlul „Viața noastră" au fost înmănuncheate, într-o carte apărută nu demult la Roma, o seamă de povestiri și schițe scrise de muncitori industriali și agricoli.

Schițele și povestirile cuprinse în sumarul cărții au fost selecționate în urma unui concurs instituit de „Lavoro" (Munca), organ al Confederației Generale a Muncii din Italia.

Cartea „Viața noastră", mărturie a realității trăite direct de autorii ei, poartă amprenta unei emoționante autenticități; scrisă sobru, fără zorzoane literaturizante, paginile ei relevă, pe lîngă zugrăvirea realistă a faptelor descrise, aspirația, exprimată nu rareori cu accente protestatare, spre o societate liberă, bazată pe echitate socială.

Schițele publicate în paginile de față fac parte din această culegere.

tramvaiul 41: Torino-Stupinigi

de Giuseppe ROSSI

Cine nu știe, măcar din auzite, de castelul din Stupinigi? Dar numai cine-i din Torino știe că, dacă te urci în tramvaiul 41, te duci direct pînă în cartierul de lîngă faimosul castel regal.

Odinioară mergeam adeseori pe acest traseu; ba din cînd în cînd se întîmplă și azi să merg pe drumul ăsta. Și de fiecare dată mi-amintesc de cîte ceva...

Amintirea mea se întrupează astăzi într-un băiat inimos care, de cîte ori mă vede, îmi sare de gît, îmi strînge mîna, își manifestă bucuria în fel și chip. Băiatul, care se numește Pino, la fel cum mă cheamă și pe mine, s-a născut în dimineața unei zile de decembrie, în 1931.

Eu mă sculasem în dimineața aceea la trei și jumătate, ca să am timp să mă și rad. Nevastă-mea mormăi ceva în somn, probabil aceleași vorbe pe care le spune de obicei: să umblu încet ca să nu se trezească puștiul care doarme în bucătărie. Maică-sa, prevăzătoare, pusese de cu seară, în dreptul lămpii, înainte de culcare, un chipiu vechi al meu, de vatman, ca să nu-i vină lumina în ochi.

M-am ras pe bîjbîite, cu ochii pe jumătate închiși, am sorbit la repezeală o ceșcuță de cafea și am pornit-o pe jos la depou.

Colegul meu, taxatorul Carlin, sosise înainte și se căznea, cu degetele amorțite, să-și răsucească prima țigară din ziua aceea.

Ninsese toată noaptea, așa că intraseră în acțiune plugurile greoaie, trase de cai cu nările numai abur.

Macaragiii coborau din tramvaiele de noapte ca să controleze acele, zvîrlind cu pumnii sarea de o culoare gălbuie.

Străbăturăm orașul pustiu cu o viteză potrivită. Era un cer albicios, iar aerul nu prea rece.

— Ninge! — spuse Carlin, cu un glas de parcă descoperise ceva, bătîndu-și palmele pe brațe ca să se încălzească.

Atunci am ridicat ochii să mă uit și eu pe geam. Am plecat de pe corso Matteotti cu doi călători. Pe traseu s-au urcat puține persoane. Am ajuns la Stupinigi la cinci. Ne așteptau un şir lung de muncitori care făceau gălăgie, glumeau. Cei mai în vîrstă aşteptau tăcuţi, cu capul înfundat în gulerul scurtei, cu mîinile în buzunar, dar cei tineri vorbeau tare, erau veseli. Cînd am sosit, mi-au zis în cor „bună dimineaţa".

Mă ştiau toţi pe nume şi eu pe ei. Îi căutam din ochi unul cîte unul; ştiam cîte ceva din viaţa fiecăruia, din grijile lui, din speranţele lui. Lipsea Nunzio, napolitanul, cel mai prietenos dintre toţi, cel mai simpatic, care părea un tinerel, aşa slab şi oacheş cum era, cu obrazul lung şi glasul frumos, melodios.

— Ce-i cu Nunzio? — am întrebat.

S-a apropiat să-mi răspundă o femeie, acoperindu-şi fruntea cu mîna.

— Ce s-a întîmplat? — continuai eu îngrijorat.

— Nevastă-sa aşteaptă un copil! — răspunse femeia alarmată.

— Ei las', cucoană — i-am zis cu un ton de încurajare — că doar n-o fi sfîrşitul lumii.

— Dar vezi că-i e rău — sări dînsa.

— Cred şi eu, ce dracu'! — spusei tare, căutînd în jur pe cineva care să mă susţină.

— Se pare că-i e rău de tot — zise un bătrîn care pînă atunci tăcuse.

— Au chemat doctorul? — întrebai aşa, într-o doară, ca să spun şi eu ceva.

— Doctorul... — mormăi bătrînul posomorît.

N-am înţeles dacă l-a nemulţumit întrebarea mea sau poate altceva.

Din vagon, taxatorul bătu din palme, arătîndu-mi ceasul.

Am pornit-o din nou la drum cu inima grea. Treaba asta nu-mi mirosea a bine. Nunzio avea un băieţel cam de vîrsta băiatului meu: un mormoloc de 7 ani, negru ca smoala, cu un păr zbîrlit şi doi ochi pătrunzători ca sfredelul. Îmi spunea „domnule vatman" şi voia mereu să-şi măsoare şapca lui cu chipiul meu.

La Porta Nuova, ardeam de nerăbdare ca şeful de linie să-mi dea plecarea. Plecai de acolo chinuit de nerăbdarea de a afla ce s-a întîmplat şi am izbutit chiar să ajung cu cinci minute mai devreme. Grupul de oameni din staţie discutau nervoşi şi îngrijoraţi. Mi s-a confirmat că într-adevăr Nunziatinei — căci aşa i se spunea nevestei lui Nunzio — îi era foarte rău. Moaşa spusese că e nevoie de doctor.

Din cofetăria de alături, negustorul cu şorţul alb îmi făcu semn să viu să beau cafeaua cu lapte pe care obişnuiam s-o iau în fiece dimineaţă cînd eram de serviciu pe tramvaiul 41.

— Domnule... — apucai să spun, cînd deodată se auzi din fundul străzii un strigăt, un ţipăt disperat şi sfîşietor care-mi opri vorbele în gît şi-mi dădu un simţămînt de groază.

Era băiatul lui Nunzio.

— Mama moare! — urlă la mine în chip sălbatic băiatul, apucîndu-mă de picioare.

— Mama moare! — continuă el să ţipe.

I-am luat capul între mîini şi i l-am ţinut aşa. Tot trupul îi zvîcnea într-un tremur, în vreme ce mă încercuia cu braţele.

M-am smucit şi am alergat la Nunzio.

Locuia în fundul unei curţi pline de lăzi şi de tot felul de obiecte netrebuincioase, zvîrlite în neorînduială.

Sub zăpadă, contururile caselor păleau.

De îndată ce mă văzu, Nunzio mă apucă de braţ, ca halucinat, parcă înnebunit; era alb la faţă.

Îmi spuse nu ştiu ce vorbe în dialect napolitan, le-am înţeles cu greu: cum că liniile telefonice sînt întrerupte din pricina nămeţilor, că vrea s-o ducă pe nevastă-sa cu vagonul înainte ca ea să-şi dea sufletul. Era o nebunie. I-am spus şi lui acest lucru şi i-am promis că într-un sfert de oră îi aduc doctorul. Am dat fuga la tramvai. Am încleştat fălcile, am slobozit frînele, am apucat manivela şi durr... am pornit-o. N-am oprit în nici o staţie, am mers cu 70 pe oră pînă la Mauriziano. Aici am frînat brusc şi, cît ai clipi din ochi, am şi ajuns la spital. Portarul era un cunoscut al meu, aşa că am izbutit destul de uşor să pun mîna pe un doctor. „Dar ambulanţele salvării sînt plecate amîndouă!" — mi-a ripostat; se punea problema transportului. Nu l-am lăsat să termine. I-am propus să pregătească instrumentele pentru o eventuală intervenţie, urmînd ca, între timp, eu să întorc vagonul. Zadarnic a încercat Carlin să mă oprească.

— Întîmplă-se orice s-o întîmpla, Carlin — am urlat atunci — facem asta cu orice preţ. Îmi iau eu toată răspunderea.

Taxatorul ridică din umeri, îşi puse ţigara după ureche şi se agăţă cu mîinile de mînerul de schimb. A fost o goană nebună. Vagonul sălta, zbura pe şine, cu o viteză nemaipomenită, băteam neîntrerupt cu piciorul pe discul clopoţelului de alarmă.

N-am avut curajul să-l însoţesc pe doctor pînă în casă. M-am întors la Porta Nuova trist, cam încurcat, ştiind că mă pot aştepta la orice pedeapsă. I-am explicat superiorului, fără nici un comentariu, pricina încălcării orariului.

M-am întors la postul meu, mut, pradă unei deznădejdi cumplite. Mă gîndeam la nevastă-mea, la casă, la copil, cum ţine la şcoală tocul între degete şi cum peniţa aia blestemată trece totdeauna de liniile caietului...

Am făcut iar cursele ca de obicei, dar n-aveam curajul să întreb ce se întîmplase şi dacă doctorul mai putuse face ceva. Nu voiam să ştiu, n-aş fi vrut nici măcar să-l văd pe Nunzio, nici pe băieţaşul cu părul zbîrlit şi nici pe nevastă-sa, femeia tînără, slăbită de sarcină, cu ochii aceia mari şi umezi, care mă pironeau miraţi, parcă uimiţi că ea e pe lume, că e şi ea o fiinţă pe pămînt.

Dar la ora 10 — era ultima cursă, urma să mă întorc acasă — la 10, în vreme ce bîjbîiam pe cadranul ceasului căutînd minutarele fără să le văd, auzii că mă cheamă prietenos un glas emoţionat.

Nunzio era lîngă mine; iar lîngă Nunzio, doctorul, sleit de puteri şi zîmbind. M-am aruncat la pieptul lui şi ne-am pomenit unul în braţele celuilalt.

— O să-i dăm numele Pino — îmi zise cu glas zvîcnit — o să-i spunem Pino, ca şi ţie. Şi, plîngînd, mă sărută şi mă îmbrăţişă.

— Aşa sîntem noi, napolitanii — îi spusei doctorului, clătinînd din cap, căutînd parcă o justificare a acestei emoţii.

Conduceam încetinel vagonul şi mă uitam afară la florile de zăpadă de pe copacii înşiruiţi la marginea drumului.

ceasul

de Renata **BELLINO**

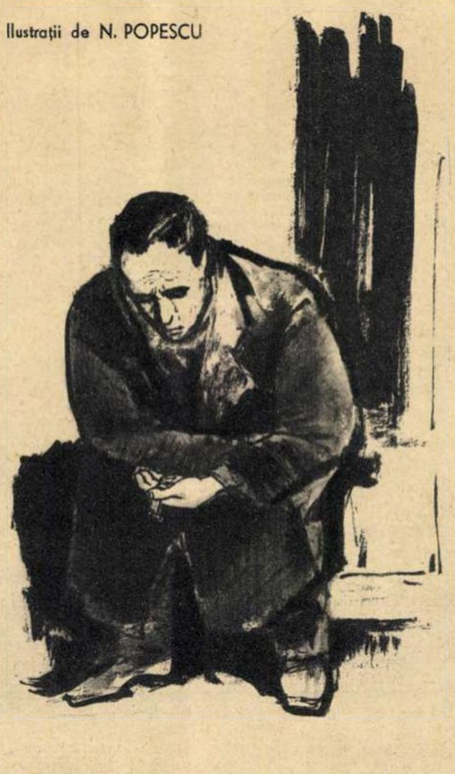

Ilustraţii de N. POPESCU

Lucru sigur că, de n-ar fi fost nişte te miri ce cîştiguri suplimentare de lire pe săptămînă după toate datoriile pe care le-am făcut de cînd dînsul şi-a rupt mîna, n-aş fi putut să-i cumpăr niciodată ceasul.

M-am dus la un negustor de ceasornice cunoscut, un client al doctorului la care lucrez, am ales un ceas şi am spus:

— Pe ăsta l-aş vrea, dar dacă puteţi să mi-l puneţi deoparte... am să-l plătesc cu încetul şi, cînd voi fi gata, o să mi-l daţi.

De crăciun bărbatul meu a găsit pe pat nişte flaneluţe pentru copil, o cămaşă şi o pereche de pantofi pe care i-i cumpărasem pentru că... avea nevoie. Însă ceasul îl ascunsesem, cu cutiuţă cu tot, într-un buzunar al paltonului. Pentru ca surpriza să fie şi mai mare, i-am spus: „Nici vorbă de ceas nici anul ăsta; din pricina cheltuielilor pe care a trebuit să le fac, n-a fost cu putinţă să-ţi mai iau şi ceas".

El n-a zis nimic: se vede că nici măcar nu mai trăgea nădejde. Însă eu — ce să spun?! — nu-mi găseam locul, atîta ardeam de dorinţa să-şi pună o dată paltonul: parcă se oprise vremea în loc!

Era cam pe la amiază cînd se hotărî în cele din urmă să plece în oraş. Se afla la noi şi Paolina, şi Marisa, care veniseră să ne ureze de sărbători şi să ne aducă vîsc.

El a mai stat de vorbă cu dînsele, chiar după ce şi-a pus paltonul, dar nici gînd să-şi vîre mîna în buzunar...

Ei stai să vezi că o să plece de acasă fără să se atingă măcar de buzunar! Îi spun: „Ia uită-te dacă n-ai cumva batiste murdare... Să zici şi tu o dată că-ţi aduci singur aminte să mi le dai; dacă nu te scotocesc eu, pot să zacă acolo şi şase luni!"

În sfîrşit, a vîrît mîna în buzunar.

— Da' ce-i asta?

— Of... — zic eu — ia te uită unde mi-am găsit să pun pacheţelul pe care tocmai voiam să nu-l vezi.

— Ei... mă rog... ţine-l... — şi mi-l întinse mie.

— Acum, dacă tot îl ai în mînă, deschide-l.

El desfăşoară uşurel hîrtia şi deschide încetişor cutiuţa: dar nu zice nimic, nici o vorbă; nimic. Noi ne uitam la el cu sufletul la gură: nimic. Se duse în odaia cealaltă cu capul plecat, ca un taur. Paolina şi Marisa ieşiră în tăcere.

Mă duc în cealaltă odaie: îl găsesc aşezat pe pat, cu ceasul în faţă. Plîngea; lacrimile îi curgeau şiroaie... Încărunţiserăm amîndoi laolaltă, dar n-apucasem să-l văd niciodată plîngînd aşa.

După masă ne-am dus la soră-mea şi cumnatu-meu, care ne aşteptau la ei. Pe drum, îl întreb la un moment dat:

— Ce oră e?

El se uită roată împrejur: caută turnul, clopotniţa bisericii sau vreo prăvălie cu ceas în vitrină.

— Da' acum ai şi tu unul!

N-a fost chip să-l fac să se uite la ceasul de pe propria lui mînă. Cînd am ajuns acolo, soră-mea şi toţi credeau că o să-i vadă ceasul: da' de unde, îl ţinea bine ascuns sub mînecă.

— Da' pentru dumnezeu, nu ne-arăţi şi nouă darul?

Nici gînd să-l clinteşti, avea o mutră aproape încăpăţînată; cînd l-am silit să arate ceasul şi l-a văzut şi el din nou, a început iar să plîngă de faţă cu toţi. Ştiam bine că plînge de fericire; şi, totuşi, cine ştie de ce, ne-a venit şi nouă să plîngem...

În romîneşte de Despina MLADOVEANU

mozaic

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B	A	R	A	G	A	N	■		A		A
A	R	I		■	S	E	C	E	R	I	S
T	A	U	R	I	■	C	E		E		■
O	T	■				T	■		■	A	C
Z	■	I	R	I	G	A	T	I	I	■	
A	R	S	E	■	O	R	■		E		
■			■	U	L	I	U	L	■	R	U
S	A	R	A	T	I	■		■			
A	A	A	P	A	■						
T	R	A	A	D	A	F	I	R	■	I	N
	■	P	R	C	A	■					
			E	■	L						■

Pe întinsul holdelor

ORIZONTAL: 1) Așa și-a intitulat V. Em. Galan romanul închinat luptei comuniștilor pentru transformarea socialistă a agriculturii — Belșug de roade. 2) Acolo se treieră și... se cîntă — Recoltarea cerealelor, care azi se execută în măsură din ce în ce mai mare cu mijloace mecanizate. 3) Mai mare în cireada vacilor (pl.) — ...și cea mai mare peste agricultura Greciei antice (mitologie). 4) De la (od.) — Element chimic ce stă la baza unor îngrășăminte necesare agriculturii și pentru producerea cărora Congresul al III-lea al P.M.R. a trasat sarcina construirii unor obiective industriale — Arma albinei. 5) Sistem de canale pentru alimentarea cu apă a holdelor pe timp de secetă (pl.). 6) Bucate ținute prea mult pe foc —Sau— Șlep pentru transportul cerealelor și stufului pe Dunăre. 7) Operă — Dușmanul puilor — Simbolul rubidiului. 8) Puși la saramură — Oraș în Austria. 9) A da apă animalelor — Muncitori agricoli în Orientul arab. 10) Plantă cultivată mult la noi și folosită în industria parfumurilor — ...și o plantă textilă. 11) Localitate în R.P. Ungară — Holdele, după ploaie. 12) Manifestare a activității umane (pl.) — Cărare.

VERTICAL: 1) Mașină pentru treieratul cerealelor — Varietate de salcie cu frunze albicioase. 2) Pămînt lucrat — Produs al holdelor (pl.). 3) Ialomița, care străbate Bărăganul — Un lucru terminat. 4) Răcirea cerealelor dintr-un siloz prin introducerea de aer sub presiune — Răsare. 5) În Mizil — Recipient perfect izolator. 6) Fruntaș — A pregăti ogoarele pentru însămînțare — Animalul din... berărie. 7) Sucul dulce al florilor pe care albinele îl transformă în miere (pl.) — A exista. 8) Vîrf de... cereală — Timpul în care munca țăranilor noștri pe ogoare era exploatată de moșieri și chiaburi. 9) Măsură veche pentru cereale (pl.) — Animale de tracțiune pe care le folosesc țăranii din America de Sud. 10) Posedă — Cămașă țărănească — Notă muzicală — La jocul de table. 11) Firidă — Alună de pămînt. 12) Începe asolamentul...—Stațiunile noastre de mașini și tractoare vor dispune pînă la sfîrșitul perioadei 1960-1965 de peste 43.000 asemenea mașini complexe pentru recoltatul cerealelor păioase și 8.000 pentru recoltatul porumbului.

Dezlegarea jocului „DIN LUNA IUNIE", apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Belinski — Cer. 2) Odesa — Ampere. 3) Turn — Glier — I. 4) Ea — Acri — Tuna. 5) Vraf — Înmuiat. 6) Dr — Clienți. 7) L — To — An — I — EE. 8) Atelaj — Negru. 9) Solar — Si — — Oig. 10) Ta — Cireșar — E. 11) Uns — Potemkin. 12) Narcise — Rime.

UN AUTOMOBIL CU ROȚILE AȘEZATE ÎN ROMB

Într-un articol apărut în revista „Design News" se afirmă că așezarea în romb a roților unui automobil (cîte o singură roată în față și în spate, iar la mijloc două) micșorează solicitarea la răsucire a elementelor caroseriei pe drumuri accidentate. Această schemă de așezare a roților permite eliminarea diferențialului și a axei cardanice (motorul instalat în spate fiind solidar numai cu roata din spate), micșorarea greutății automobilului și simplificarea cutiei de viteze.

Motorul cu o putere de 43 C.P. instalat pe automobilul „FIAT 1.100" este legat de osia roții printr-un sistem de transmisie „cu melc". La acest automobil roțile laterale preiau cîte 13 % din greutatea sa, iar cea din spate (antrenoare) și cea din față (directoare) cîte 37 %. Existența unei singure roți directoare cere un efort mai mic pentru conducere și simplifică sistemul de conducere — afirmă revista „Design News".

OȚELUL „PIROFERAL"

Pentru a da oțelului stabilitate chimică și rezistență la temperaturi înalte i se adaugă nichel, crom, wolfram, vanadiu și molibden — metale care se găsesc în cantități mici în scoarța pămîntului și a căror extracție este dificilă.

La Institutul național pentru materiale și tehnologie din Praga a fost elaborată o metodă de înlocuire a tuturor acestor metale rare cu aluminiu, care se găsește în scoarța terestră în cantități practic inepuizabile. Oțelul inoxidabil și rezistent la temperaturi înalte obținut cu ajutorul acestei metode nu este cu nimic inferior celor mai bune oțeluri crom-nichel, fiind în schimb mult mai ieftin și putînd fi topit în cantități mult mai mari în cuptoarele existente.

Oțelul elaborat după noua metodă a fost denumit „piroferal".

PIESE DE SCHIMB PENTRU „MAȘINA OMENEASCĂ"

În 1935, la Congresul internațional de fiziologie de la Moscova, marele savant sovietic I.P. Pavlov prezenta delegaților — pentru prima dată în lume — un cap de cîine menținut în viață pe cale artificială.

În cei peste 25 de ani care s-au scurs de atunci, medicina a făcut mari progrese; s-au obținut numeroase realizări și în direcția menținerii în viață pe cale artificială a unor organe sau părți ale organismului, iar medicina sovietică a fost tot timpul în fruntea acestor cercetări. Scopul urmărit este de o importanță deosebită: realizarea unei metode de înlocuire a organelor care nu mai lucrează normal. Prin implantarea, în locul acestora, a unor organe ce funcționează normal se vor putea salva numeroase vieți.

O parte din dificultățile tehnice legate de transplantarea organelor au putut fi înlăturate. Eforturile în această direcție au ajuns însă la un moment dat în impas, datorită unui „amănunt" neprevăzut: după cîteva zile de la implantare, organul respectiv începea să se degradeze, distrugîndu-se treptat.

Misterul s-a lămurit relativ de curînd. Organismul nu-i tolerează pe acești „oaspeți" nepoftiți, luptînd împotriva lor cu o tenacitate surprinzătoare și, din păcate, excepțional de eficientă. Mecanismul este analog cu cel folosit împotriva microbilor; organismul fabrică anumite substanțe chimice — anticorpi — cu ajutorul cărora distruge țesutul străin.

Acest obstacol neașteptat a zădărnicit eforturile făcute în domeniul transplantării organelor. În ultimul timp s-au obținut totuși unele realizări promițătoare. Numeroase cercetări au dovedit că există modalități de blocare a acestor fenomene de „apărare" a organismului față de organele implantate. Una dintre acestea este iradierea, înainte de implant, cu raze roentgen sau cu izotopi radioactivi a celui ce urmează să sufere operația. Eficiența acestei metode se explică prin faptul că ea scade rezistența naturală a organismului față de organul implantat, împiedicînd formarea de anticorpi. S-a mai demonstrat un fapt extrem de interesant: dacă unui nou născut i se injectează celule luate de la organisme adulte, acesta devine ulterior apt să suporte transplantarea de țesuturi străine. Procedeul este analog vaccinării. Nu este deci exclus ca în viitor tuturor copiilor să li se aplice imediat după naștere un asemenea „vaccin", asigurîndu-li-se astfel posibilitatea de a beneficia de orice intervenție de grefare ce s-ar dovedi necesară în cursul vieții.

O dată această barieră înlăturată, se vor deschide perspective nelimitate în direcția înlocuirii organelor „uzate" sau „defectate" ireparabil. Medicina va putea deci realiza adevărate ateliere pentru piese de schimb în complicata mașină a corpului omenesc.

ANESTEZIC EXTRAS DIN CUIȘOARE

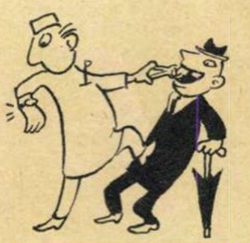

Medicii japonezi — afirmă ziarul „Die Tat" — utilizează cu succes un nou anestezic extras din cuișoare, posedînd proprietatea de a provoca instantaneu insensibilitatea absolută la dureri, insensibilitate care dispare însă tot atît de brusc, numai după două minute.

Preparatul se prezintă sub forma unei substanțe incolore și inodore, cu consistență uleioasă, și a fost descoperit în laboratoarele europene, care însă nu l-au putut dizolva. Se pare că japonezii au reușit acest lucru și utilizează noua substanță în operații mici, de scurtă durată, ca de exemplu extracții dentare dificile.

Alte utilizări ale preparatului sînt deocamdată excluse, deoarece, injectat intravenos, el are un efect iritant· se speră însă ca prin noi experiențe să se înlăture acest inconvenient.

Cititori către cititori

Goran Elena, elevă la școala de meserii, Rm. Vîlcea, str. Știrbei Vodă nr. 20, dorește să corespondeze cu elevi și eleve pe teme de literatură, învățămînt, sport, cinematograf și să facă schimb de cărți poștale ilustrate.

Kuriatko Eugen, elev cl. a X-a, Arad, str. Bolintineanu nr. 12, și Brebenel Jeni, elevă cl. a X-a reală, școala medie „Aurel Vlaicu", Breaza, doresc să corespondeze pe diferite teme și să facă schimb de cărți poștale ilustrate.

Momirovici Slavco, elev în anul III, Sînnicolaul Mare, str. M. Malinovski nr. 17, dorește să corespondeze pe teme de sport, turism și să facă schimb de fotografii ale actorilor de cinema și cărți poștale ilustrate.

Doresc să facă schimb de fotografii ale actorilor de cinema și de cărți poștale ilustrate următorii:

Dimcică Angela, elevă cl. a IX-a, Medgidia, str. Ecaterina Teodoroiu nr. 8; Pavel Mia, elevă cl. a IX-a, Medgidia, str. Oprea Hîriciu nr. 29; Stănescu Teodora, elevă cl. a X-a, Pitești, str. Fîntînii nr. 46.

„FLACĂRA" vă sfătuiește

moda pentru tineret

„Publicați și modele de haine de vară pentru bărbați!"... „Trăim mai bine, în orașe mai frumoase ca oricînd. Am vrea ca și îmbrăcămintea noastră să se armonizeze cu peisajul înnoit al patriei" — ne spun în scrisorile adresate redacției tineri din diferite colțuri ale țării.

O dorință cum nu se poate mai legitimă și căreia creatorii de modele din industria de confecții îi vin în întîmpinare prin creații mereu noi. Ei au conceput pentru băieții între 16 și 19 ani o modă practică, adecvată cerințelor vieții.

Am ales pentru cititorii noștri, din colecția realizată pentru Congresul modei de la Berlin de către creatorii de la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej", două modele reprezentînd garderoba de vară a unui adolescent. Ele reflectă simplitatea și confortul.

Deosebit de practic e sacoul din țesătură de bumbac, într-o culoare sobră, cu croiala lejeră. E fără revere și are două buzunare aplicate. Pantalonul e fără manșetă. Se poartă cu o cămașă în dungi viu colorate, cu gulerul sport.

Pentru excursii și sport, creatorii de la F.C. „Gh. Gheorghiu-Dej" propun această ținută (foto 1) în care fantezia și-a spus din plin cuvîntul. Peste o bluză din țesătură imprimată „Răduca" și un pantalon albastru se poartă o jachetă din balon în carouri. E închisă în față cu fermoar, are pe piept buzunare aplicate, cu clape, iar gulerul și manșetele sînt încheiate cu nasturi.

O ținută mai elegantă o constituie acest sacou din stofă fantezi (foto 2) care se poartă cu un pantalon din stofă uni fără manșetă. Linia sacoului e lejeră, necambrată, reverul nu prea lat și puțin lungit. Se încheie la doi nasturi. Buzunarele tăiate vertical dau o notă tinerească și originală.

La ocazii festive, linia se menține sobră. Costumul e în carouri; haina încheiată la doi nasturi, cu revere înguste, lungi, e croită lejer. Pantalonii sînt fără manșetă. În completarea ținutei, o cămașă albă de poplin și o cravată.

Amintim tinerilor noștri cititori că estetica vestimentară constă în primul rînd în discreție, în armonizarea ținutei cu împrejurarea în care ne aflăm, în asortarea diverselor elemente de îmbrăcăminte în așa fel încît să constituie un tot armonios.

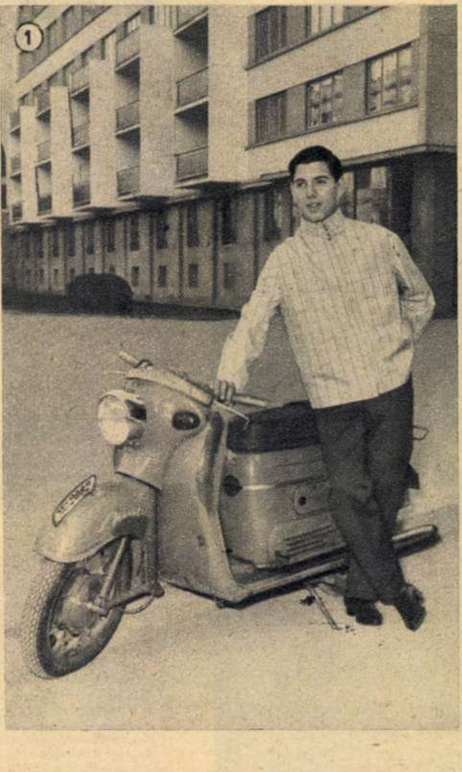

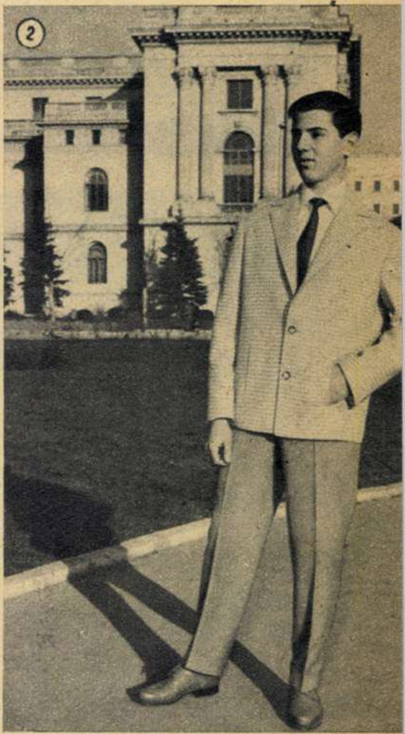

colțul cosmeticienei

ÎNGRIJIȚI-VĂ PĂRUL

Deși moda din ultimii ani a „redus" lungimea părului, el nu rămîne mai puțin podoaba naturală de o mare importanță în înfățișarea noastră fizică.

De aceea, îngrijirea părului trebuie să facă obiectul unei atenții deosebite.

Glandele aflate la rădăcina firului de păr secretă o materie grasă care pătrunde în firul de păr și-l parcurge în toată lungimea lui, asigurîndu-i hrănirea, rezistența și suplețea. Dar soarele puternic sau bătaia vîntului usucă materia grasă care-i dă părului sănătatea, făcîndu-l să se asprească. Iată de ce noi trebuie să ajutăm întreținerea naturală a părului prin măsuri de întreținere exterioară (folosirea produsului denumit Colestral, masaj și periat) și prin îngrijiri estetice.

După aplicarea Colestralului se pune pe cap o bonetă de baie sub care părul va sta timp de 10-15 minute. Această operație se face mai des sau mai rar, după starea în care se află părul. Masajul pielii capului după baia cu Colestral se face fricționînd bine pielea capului cu vîrful degetelor pentru a activa circulația sîngelui, înviorînd astfel pielea. Vom peria părul energic, cu o perie tare, pornind de la baza firului de păr spre capăt. Se desparte părul în șuvițe care se perie pe rînd, pe deasupra și pe dedesubt. Apoi se perie din nou tot părul în direcția pieptănatului și în sens contrar. Periatul capului reactivează circulația, aerisește părul, înlătură praful și materia secretată la rădăcină. Îngrijirile estetice constau în: o coafură permanentă bine făcută și băile cu șampon.

Nu uitați că pentru păr — ca și pentru restul trupului — sănătatea este prima condiție a frumuseții.

Georgeta MĂLIN

NOTĂ: Rețeta unui emolient obișnuit, glicerolatul de amidon, de care am amintit în rubrica noastră de la numărul trecut, este, cu exactitate, următoarea: amidon de grîu — 7 gr; apă — 7 gr; glicerină — 93 gr.

de vorbă cu medicul: Arterioscleroza (I)

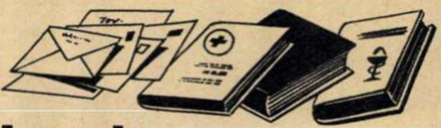

Arterioscleroza este o boală a arterelor cauzată de procese degenerative ale acestora. Apare de obicei după vîrsta de 50 de ani, dar uneori se poate întîlni și la oamenii tineri. Fără a fi o boală „fatală" a bătrîneții, un semn de uzură pricinuită de vîrstă, arterioscleroza favorizează totuși îmbătrînirea organismului și scurtează viața omului. Ea capătă o importanță deosebită în momentul în care sînt implicate organe vitale ca inima, creierul, rinichii sau organele aparatului locomotor (membrele). Arterioscleroza este de cinci ori mai frecventă la bărbați decît la femei.

Procesul de degenerare a arterelor se datorește așa-numitelor ateroame. Acestea se formează pe stratul intern al arterelor și se caracterizează prin apariția unor ulcerații care se asociază cu procese de scleroză și calcifiere.

Simptomele pe care le dă boala sînt diferite și în funcție pe de o parte de dimensiunea arterei lezate, pe de altă parte de organul afectat de procesul ateromatos.

Există o arterioscleroză a vîrstei înaintate, în care persoanele afectate prezintă simptome de boală cu tendință de generalizare. Bolnavul manifestă tulburări ale diverselor organe sau funcții interesate: tulburări de memorie, scăderea capacității intelectuale, amețeli, modificări ale caracterului, insomnie, durere în regiunea inimii, balonări și alte tulburări digestive, senzație de frig la mîini și picioare etc. Palparea arterelor la aceste persoane dă senzația de „țeavă de pipă" sau de „trahee de gîscă". O deosebită grijă reclamă ateromatoza arterei aorte, a cărei evoluție este cu atît mai gravă cu cît ea depinde de suferințele altor organe ca: inima, creierul sau rinichii.

Cea mai gravă complicație a arteriosclerozei constă în ruperea arterei, ceea ce dă naștere la emoragie internă consecutivă.

CAUZELE BOLII sînt variate: vîrsta înaintată, infecțiile (foarte frecvent reumatismul articular acut), insuficiența glandelor sexuale, intoxicații cu plumb, nicotină. Factorii ereditari își au importanța lor (mai mult prin condițiile similare de mediu și de alimentație). Alcoolul și tutunul au un rol destul de important în instalarea maladiei. Hipertensiunea arterială poate produce de asemenea arterioscleroză și aceste două maladii se combină, agravînd întregul tablou al bolii. Consumul exagerat de grăsimi și dulciuri și creșterea colesterinei în sînge ca urmare a unei tulburări în arderile grăsimilor în organismul omenesc constituie unul din factorii importanți în declanșarea arteriosclerozei.

Despre profilaxia și tratamentul arteriosclerozei vom vorbi în numărul viitor al revistei.

Dr. Silviu GHEREA

În jurul globului

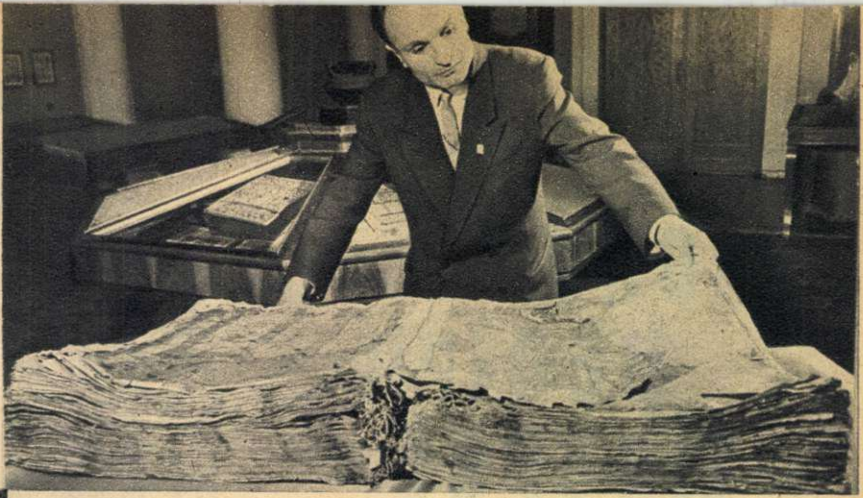

LA MATENARADAN, ÎN VESTITUL MUZEU DIN EREVAN (capitala R.S.S. Armene) se păstrează 10.000 manuscrise străvechi din cele mai valoroase. Cea mai prețioasă piesă din muzeu este manuscrisul „Torjestveonik" (în fotografie) datînd din anul 1205. Fiecare filă a acestui uriaș volum ce cîntărește 34 kg are 51 cm × 70 cm și este confecționată dintr-o piele întreagă de vițel. În document sînt descrise luptele duse în comun de popoarele armean și gruzin împotriva năvălitorilor seleucizi.

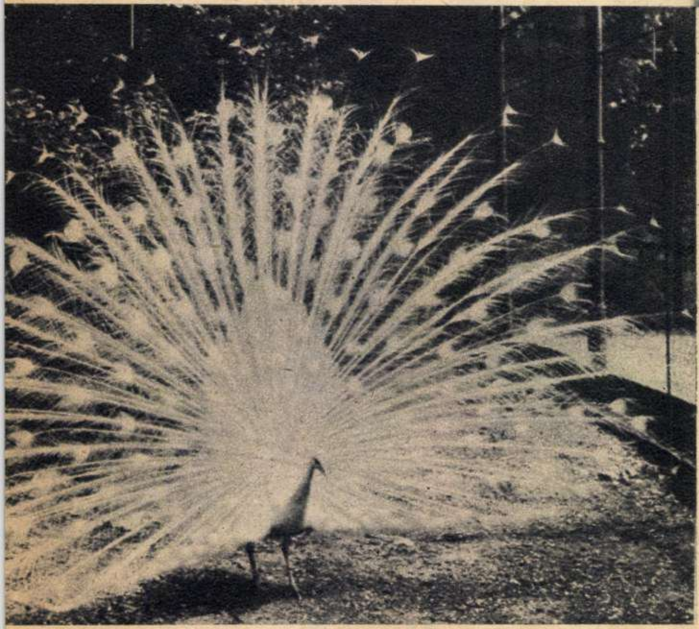

PRIVIȚI-L CUM SE ÎMPĂUNEAZĂ... Are și de ce să se mîndrească acest frumos exemplar al grădinii zoologice din Roma.

←

TELEVIZOR PORTABIL CU TRANSISTORI — o interesantă realizare a Institutului de cercetări pentru telecomunicații „A.S. Popov" din Praga.

→

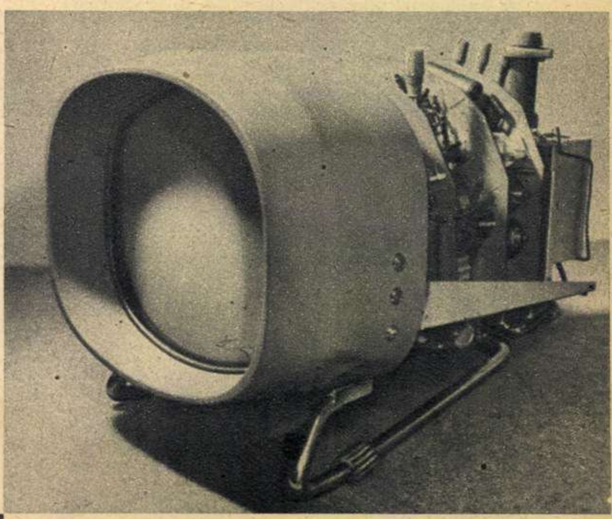

E BĂIAT!
are a fost bucu-
a lui Russel Da-
is din Atlanta,
atul Georgia,
.U.A., la aflarea
eștii că soția a
ăscut un băiat.
l a ținut să co-
unice această no-
tate într-un mod
u totul original:
esenînd pe scu-
ce literele care
ompun cuvintele
E băiat" (în ori-
inal „It's a boy").

→

CURSE DE... BOVINE: În orașul Rawalpindi (Pakistan) se organizează în fiecare an — conform unei vechi tradiții — alergări cu obstacole pentru... bovine. Spre deosebire de cursele de cai însă, la aceste competiții lipsesc jocheii.

→

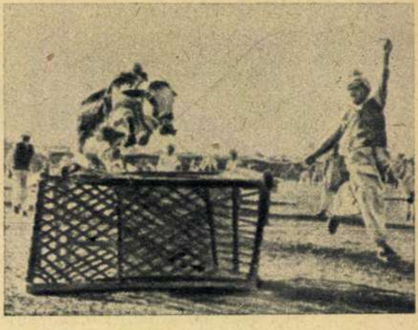

UN CURIOS ACCIDENT s-a petrecut pe străzile Londrei. Un autobuz s-a ciocnit de un autocamion, urcîndu-se apoi pe trotuarul din dreapta al străzii și lovind un restaurant. Ricoșînd din nou, autobuzul a parcurs strada în zigzag, oprindu-se în cele din urmă în vitrina unui magazin. Bilanțul acestui accident: 18 răniți.

↓

MARELE TENOR ITALIAN Tito Schipa pare fermecat de arcușul neîntrecut al „primașului". Scena se petrece în restaurantul „Béke" din Budapesta, unde Schipa vine uneori. Celebrul cîntăreț italian, azi în vîrstă de 66 ani, conduce una din clasele de canto ale Conservatorului din Budapesta.

→

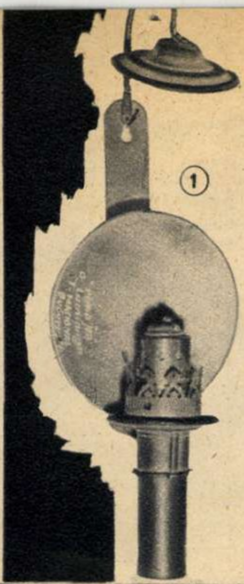

în luminile rampei

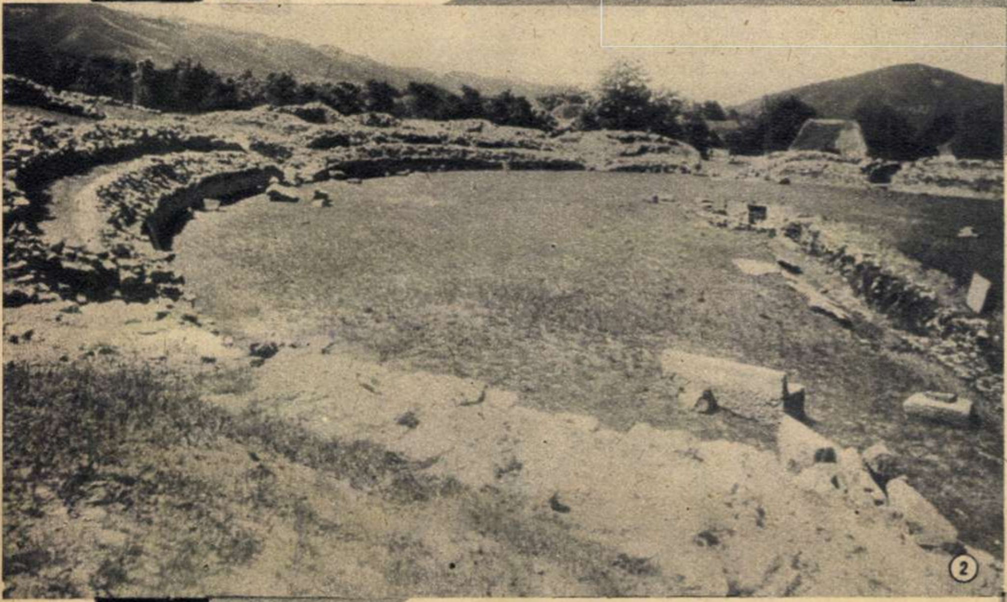

Cronică fotografică veche și nouă

■ PRIMELE... FAPTE, ARĂTĂRI ȘI OBRAZE ■ DE LA „CIȘMEAUA ROȘIE" LA „TEATRUL CEL MARE" ■ OPAIȚUL CU RAPIȚĂ ȘI LUMINA UNUI SECOL ■ GONGUL BOMBARDAT RĂSUNĂ MAI PUTERNIC CA ORICÎND

Teatrul romînesc numără mai bine de un secol de viață. Timpul scurs — un secol și ceva — nu-i prea lung. Dar dacă e să ne gîndim — și trebuie s-o facem — la condițiile istorice vitrege prin care a trecut teatrul romînesc de-a lungul timpului, atunci drumul e lung și greu.

Cît timp a apăsat jugul otoman asupra Munteniei și Moldovei și cel habsburgic asupra Transilvaniei, teatrul romînesc n-a putut să iasă la lumina zilei. Cum la redeșteptarea conștiinței naționale a poporului teatrul avea să joace un rol de seamă, clasele stăpînitoare i-au pus numai piedici și l-au privit totdeauna cu dușmănie. Așa se explică, printre altele, de ce mugurii lui au mijit atît de tîrziu, abia în primele decenii ale secolului trecut, cînd publicul are prilejul să vadă — în fine! — teatru în toată regula: cu fapte (acte), arătări (scene) și obraze (personaje)...

Istoria spune atît: în 1816 Asachi organizează la Iași un spectacol cu pastorala „Mirtil și Hloe", iar în 1818, la București, Gheorghe Lazăr organizează cu elevii săi un spectacol cu „Avarul" lui Molière. Acestea au fost primele spectacole în

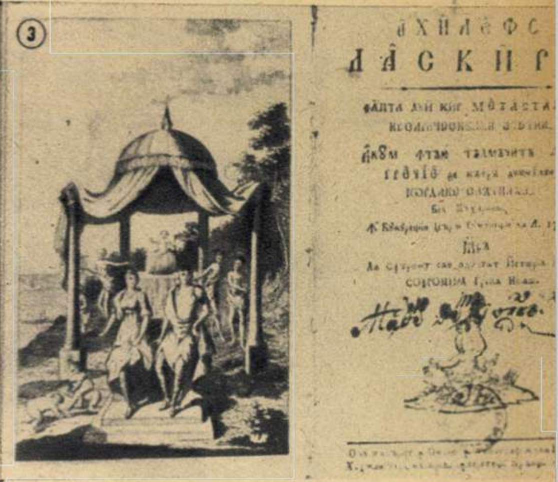

АХИЛЕФС

ЛА СКИР

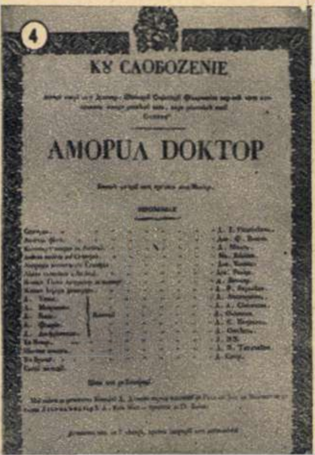

КȢ САОБОZЕНIE

AMOPUΛ DOKTOP

① Lampa cu ulei de rapiță, folosită la rampa „Teatrului cel mare", devenit „Teatrul Național din București".

② Fotografia vă prezintă ruinele amfiteatrului roman de la Sarmisegetuza. În timpul dominației romane, aici au avut loc spectacole cu lupte de gladiatori.

De altfel, vestigii străvechi care dovedesc existența unor forme de manifestări teatrale încă din epoca elenistică pe pămînturile noastre au fost descoperite la Calatis (Mangalia), Tomis (Constanța) și Histria.

③ „ACHILEFS la SKIRO" este cea mai veche tipăritură de teatru care ne-a rămas. Ea a fost „tălmăcită de pe grecie" de Vel Paharnicul Iordache Slătineanu și e datată 1797.

Ne aflăm în perioada teatrului curților domnești. Acum apar primii actori — pelivanii, „de cei ce joacă pe funii", măscăricii (un fel de bufoni „de casă") și suitarii (bufoni care, în fruntea alaiului domnesc, aveau menirea să facă poporul să rîdă, să fie „vesel"...)

④ Afișul spectacolului „Amorul doctor" de Molière, jucat de școlarii „Societății Filarmonice" în 1835.

Iată și „vitrina Alecsandri"!
Bardul de la Mircești poate fi considerat ca primul dramaturg de valoare al literaturii noastre. Alecsandri, care a văzut în teatru — și a făcut din el — un organ „spre biciuirea năravurilor rele și a ridiculelor societății", rămîne în istoria culturii romînești un pionier care a deschis calea celor mai înalte creații literare dramatice la noi.

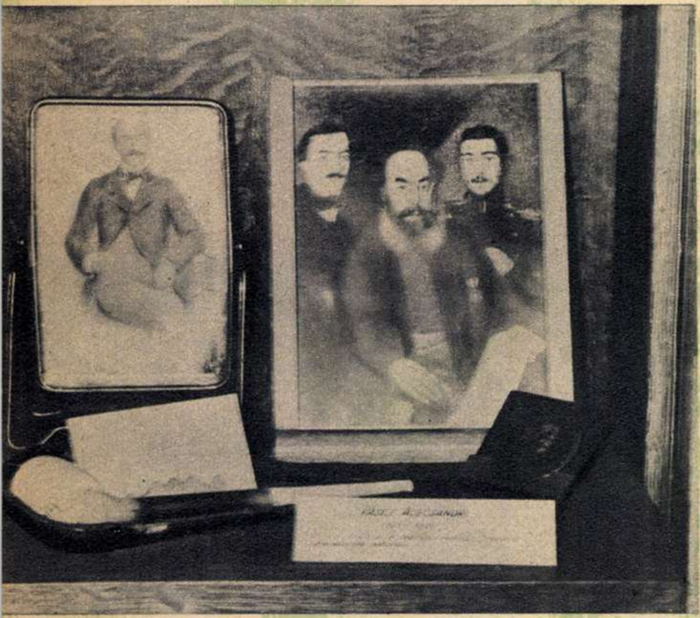

La 1 decembrie 1896 a avut loc inaugurarea noii construcții a Teatrului Național din Iași — datorită strădaniilor depuse de primarul orașului, scriitorul N. Gane, și contribuției materiale a populației ieșene, însuflețită de tradiția marii arte realiste a lui M. Millo.

Reprezentația de deschidere a stagiunii a constituit o evocare a perioadei de luptă eroică de la începuturile dramaturgiei și teatrului romînesc. Cu concursul actorilor State Dragomir, P. Sturza, Aglae Pruteanu ș.a., spectacolul a început cu sceneta ocazională: „Deschiderea teatrului" de N. Volenti și a continuat cu prezentarea a trei lucrări dramatice, care ofereau o privire retrospectivă asupra dezvoltării dramaturgiei naționale: „Un poet romantic" de M. Millo, „Muza de la Burdujeni" de C. Negruzzi și un act din „Fîntîna Blanduziei" de V. Alecsandri.

Reproducem mai jos medalia bătută în 1896 cu prilejul inaugurării noii clădiri a Teatrului Național din Iași.

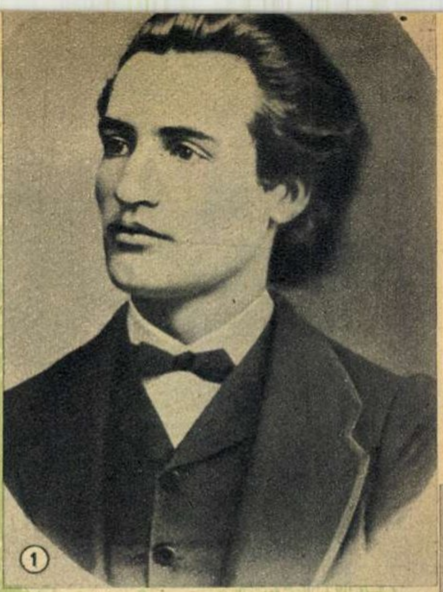

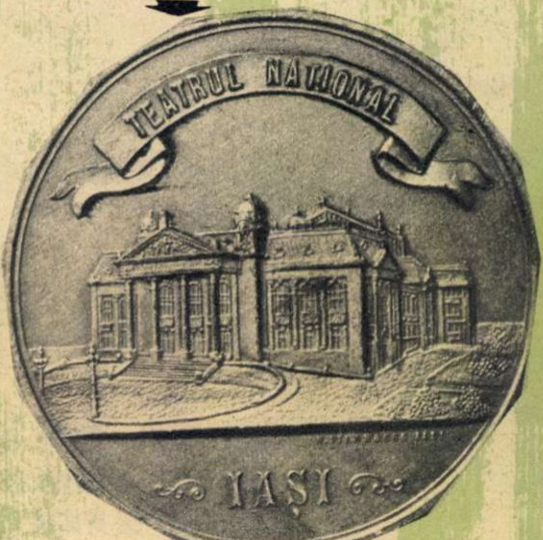

O rochie... E rochia pe care a purtat-o Matei Millo în „Chirița" lui Alecsandri. Obiectul acesta de muzeu este privit cu venerație, pentru că de numele lui Millo, unul dintre ctitorii teatrului romînesc, se leagă începuturile interpretărilor realiste în teatrul nostru.

La acest birou, Caragiale și-a scris nemuritoarea operă. Prezența acestui birou Bidermayer în muzeu te introduce pentru o clipă în intimitatea de creație a lui „Conu' Iancu".

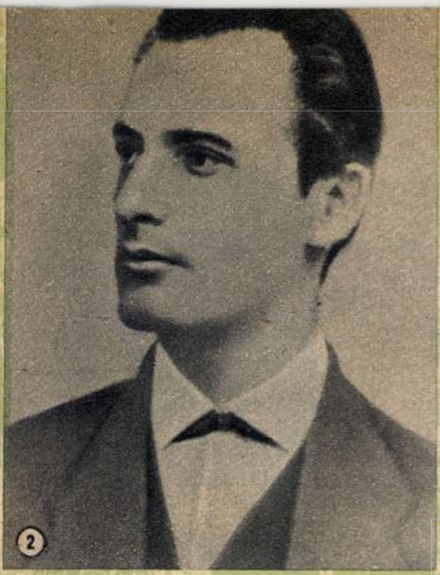
②

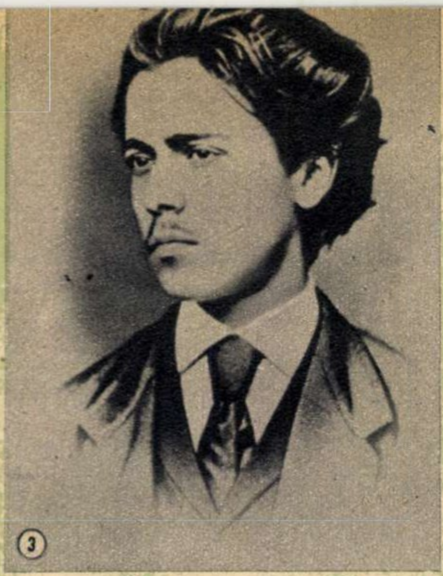
③

Iată-i, în tinereţe, pe Mihail Eminescu (foto 1), Vasile Conta (foto 2), Ion Luca Caragiale (foto 3). Fotografiile au fost făcute cînd cei trei erau... sufleri!

Gon
Bucur
194

În august 1944, avioanele lui Hitler au bombardat clădirea Teatrului Naţional din Bucureşti. Sub dărîmături au fost găsite şi rămăşiţele gongului. Dar glasul lui n-a putut fi redus la tăcere. Gongul teatrului romînesc bate, seară de seară, mai puternic, mai înălţător!

Grigore Manolescu (sus) în rolul lui Hamlet şi C.I. Nottara (dreapta) în rolul lui Ştefan cel Mare din „Apus de Soare“ de B. Şt. Delavrancea.

Aceşti doi mari actori, a căror activitate se confundă cu o perioadă grea dar plină de biruinţi din istoria teatrului nostru, au atacat din plin marele repertoriu clasic. Părăsind maniera patetică şi declamatorie, cei doi actori — mai întîi Manolescu şi apoi Nottara, care l-a urmat — au optat pentru interpretarea realistă, folosind mijloace artistice sobre dar pline de o remarcabilă forţă sugestivă. Munca şi creaţiile lor sînt de neuitat pentru acei care le-au cunoscut, iar pentru tineretul artistic de azi — o pildă vie, însufleţitoare.

limba romînă! Datorită lor i-a fost mai uşor, în 1834, „Societăţii Filarmonice“, înjghebate de Ion Cîmpineanu şi Heliade Rădulescu, să-şi ridice cortina şi, cu prilejul acestui prim spectacol, să semneze astfel actul de naştere al teatrului romînesc („Societatea Filarmonica“ era considerată semisecretă, pentru că avea un program dublu: activitatea culturală se ducea făţiş, iar cea politică — în ascuns). Cît despre conştiinţa artiştilor „Filarmonicii“, se ştie că ea s-a măsurat cu fapta în vîltoarea revoluţiei de la 1848 (marele actor Aristia, de pildă, care în 1821, pe cînd era actor al teatrului de limbă grecească de la „Cişmeaua roşie“, luptase cu eroism la Drăgăşani, participă activ la mişcarea revoluţionară paşoptistă şi este membru al Gărzilor naţionale). În acelaşi timp, la Iaşi, Alecsandri, Kogălniceanu şi Negruzzi reanimă, la rîndul lor, mişcarea teatrală.

Inaugurarea „Teatrului cel mare“ din Bucureşti are loc la 31 decembrie 1852. De ce „se făcu pe tăcute, cu sfială“ această inaugurare, după cum ne-a lăsat scris Cezar Boliac, nu se ştie. Cert e însă că revelionul a adus atunci nu numai un an nou, ci şi un teatru nou — visul şi strădania atîtor înaintaşi. Mai urma ca teatrul să fie un *teatru naţional*. În 1877 el a fost intitulat „Teatrul Naţional din Bucureşti“.

Sămînţa aruncată de înaintaşi — Costache Caragiale, Matei Millo, Mihail Pascaly — încolţeşte. În deceniile ce urmează dramaturgia originală prinde aripi şi, strădanie cu strădanie, se creează „fondul de aur“ al literaturii noastre dramatice. Bogdan Petriceicu Haşdeu scrie „Răzvan şi Vidra“, aducînd pentru prima oară în lumina rampei masele populare în acţiune; în 1884 are loc premiera capodoperei caragieleşti „O scrisoare pierdută“, iar în 1902 Al. Davilla scrie şi montează „Vlaicu Vodă“. De asemenea, apare trilogia istorică „Apus de soare“, „Viforul“ şi „Luceafărul“ cu care Delavrancea se consacră în literatura dramatică. În acelaşi timp, pe scena romînească îşi face debutul „marea generaţie“ de actori ai teatrului romînesc: Grigore Manolescu şi Constantin I. Nottara, Aristizza Romanescu, Iulian şi Anestin, Ion Petrescu, Iancu Brezeanu. Apare şi Paul Gusty, al cărui nume este indisolubil legat de prima şcoală romînească de regie. Şi cum Gusty a cunoscut — ca şi Al. Davilla — teatrul lui Stanislavski, spectacolele lui au fost influenţate de concepţiile marelui regizor. Iar între cele două războaie, în ciuda indiferenţei burgheziei cosmopolite şi, ceva mai tîrziu, în ciuda fascismului (ai cărui adepţi puneau mîna pe pistol cînd auzeau vorbindu-se de cultură), fondul de aur se îmbogăţeşte: scriu teatru şi sînt jucaţi Liviu Rebreanu, Victor Eftimiu, Victor Ion Popa, Camil Petrescu, Mihail Sorbul, G. M. Zamfirescu, Mihail Sebastian, Tudor Muşatescu, Alexandru Kiriţescu ş.a. Şi apar continuatorii „marii generaţii“ de actori — pe mulţi dintre ei îi aplaudăm şi astăzi — se face cunoscută prima şcoală romînească de regie: Soare Z. Soare, V.I. Popa, Ion Sava...

În august 1944 avioanele lui Hitler au bombardat Bucureştiul, iar din clădirea Teatrului Naţional n-a mai rămas decît moloz şi fum. Rana a fost dureroasă. Dar eliberarea a deschis porţile revoluţiei culturale. Teatrul a devenit un bun al maselor. Păstrîndu-şi şi dezvoltîndu-şi tradiţiile pozitive, el şi-a schimbat structura, dobîndind înalta funcţie şi nobila misiune de educator, de participant activ la revoluţia culturală. El a luptat şi luptă pentru tot ce e nou, pentru înnobilarea omului-constructor al socialismului cu cele mai frumoase trăsături şi sentimente, pentru triumful adevărului. În anii eliberării, s-au scris aproape 300 de piese noi! Dar clasicii? Cînd au fost jucaţi Caragiale şi Davilla, Alecsandri şi Haşdeu atît cît au fost jucaţi de la eliberare încoace? Bombele lui Hitler n-au putut amuţi gongul Teatrului Naţional din Bucureşti, al teatrului romînesc în general. Glasul acestui gong se aude seară de seară, mai plin, mai înălţător, făcîndu-şi mereu noi prieteni.

*

Nu o dată am avut fiecare dintre noi prilejul să auzim, după terminarea spectacolului, un sudor sau un zidar, o filatoare sau un medic discutînd şi apreciind de ce anume a fost bun spectacolul, care sînt resursele artistice, mereu mai noi şi mai variate, ale cutărui actor sau actriţe, ce a adus nou în scenografie cutare pictor sau prin ce mijloace scenice concrete a trecut actorul cutare de la comedie la dramă. Într-un cuvînt, omul simplu de ieri a ajuns azi să ştie, să cunoască, să-i placă să afle, să-l intereseze tot ce se petrece în viaţa teatrului. Şi, fără îndoială, nu-i sînt indiferente nici trecutul teatrului nostru, greutăţile pe care le-a înfruntat şi cum le-a depăşit.

Iată de ce ne-am gîndit să prezentăm în aceste pagini cîteva piese din Muzeul Teatrului Naţional „I. L. Caragiale“ unde, între etichete, rame şi vitrine, se află documente din trecutul plin de frămîntări şi căutări fructuoase al Teatrului Naţional „I.L. Caragiale“ şi, în general, al teatrului romînesc, cu tradiţia lui realistă, democrată.

Bazil DUNĂREANU

(Continuare în pag. 20)

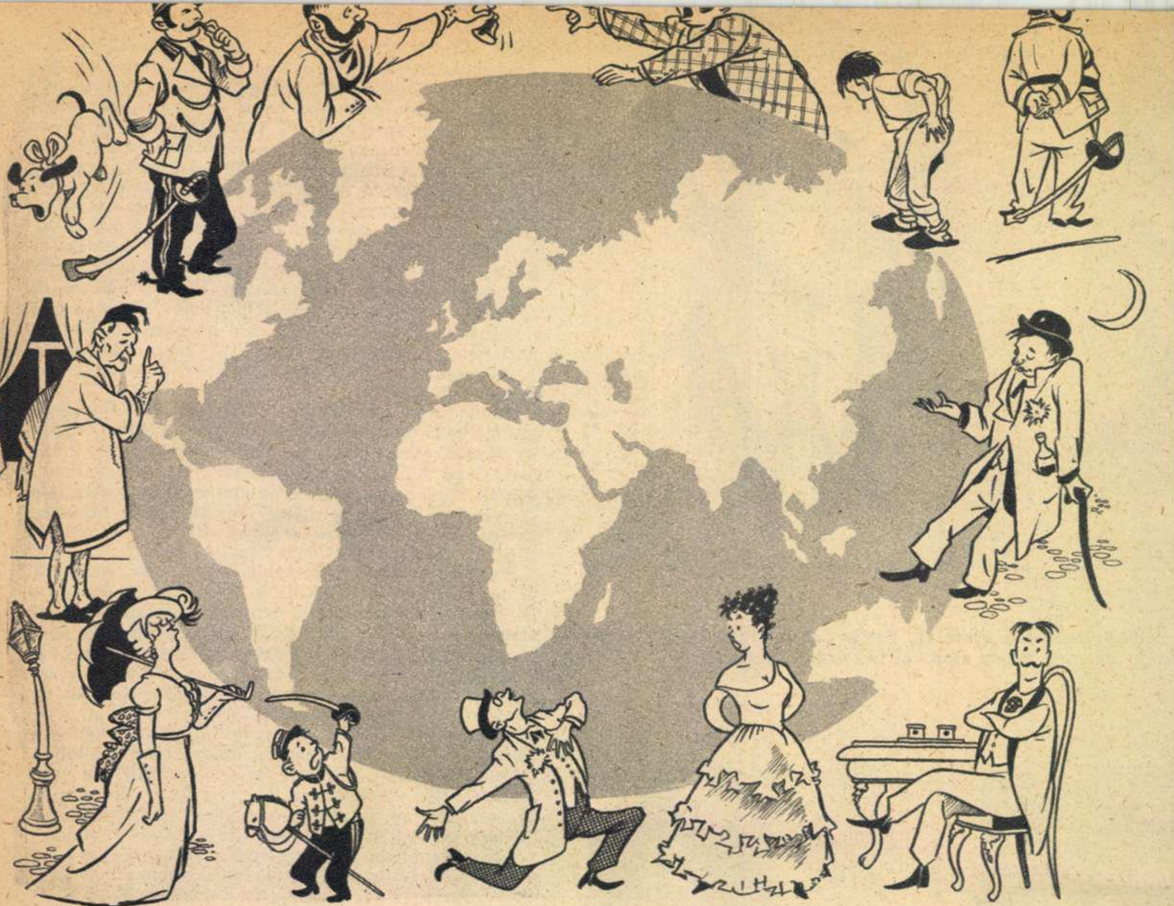

OPERA LUI CARAGIALE FACE ÎNCONJURUL LUMII

Ţările în care piesele lui Caragiale au fost jucate în ultimii ani: U.R.S.S.; R.P. Albania; R.P. Bulgaria; R.P. Chineză; R.S. Cehoslovacă; R.D. Germană; R.P. Polonă; R.P. Ungară; R.D. Vietnam; Republica Arabă Unită; Argentina; Belgia; Chile; Finlanda; Franţa; R.F. Germană; Grecia; Italia; Irak; Olanda; Uruguai şi alte ţări.

Desen de Rik AUERBACH

PRIMUL... PRIMA...

...„Amlet" a fost tradus la noi în jurul anului 1825 cu cîteva modificări: Horaţiu şi Fortinbras nu apăreau în piesă, iar sfîrşitul era ceva mai vesel — „Amlet" se încorona...

...teatru zidit la noi e cel din Oraviţa (1817), pentru ridicarea căruia s-a realizat o pilduitoare colaborare între locuitorii romîni, maghiari, germani etc.

...spectacol romînesc de teatru în Transilvania a avut loc în 1754, la Blaj.

...dramaturg rus jucat la noi a fost Gogol, în 1874, cînd Mihail Pascaly a prezentat „Revizorul" într-o prelucrare proprie.

...premiu în mişcarea noastră teatrală a fost instituit în 1832 pentru interpretarea lui Zaid din „Fanatismul" lui Voltaire.

...autorizaţie de spectacole publice (dată unor trupe străine) poartă data de 29 mai 1789 şi semnătura domnitorului Hangerli.

...reprezentaţie lirică a avut loc la Bucureşti prin 1810, cu „Flautul fermecat" şi „Idomeneo" de Mozart.

...operă cîntată în limba romînă a fost „Semiramida" de Rossini, în iunie 1846, în interpretarea elevilor Şcolii de muzică a „Filarmonicii".

...revistă de teatru în limba romînă a apărut la Bucureşti, la 1 noiembrie 1835. E vorba de „Gazeta Teatrului Naţional", care şi-a încetat apariţia la cel de-al 13-lea număr.

...coadă la casa de bilete a teatrului romînesc s-a înregistrat în anul 1837, la spectacolul organizat de Aristia cu piesa „Saul".

TEATRE DRAMATICE, DE OPERĂ, OPERETĂ, ESTRADĂ ŞI PĂPUŞI

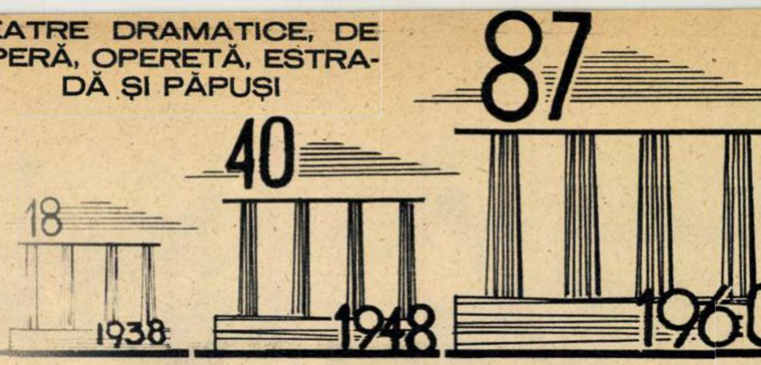

CREŞTEREA NUMĂRULUI TEATRELOR, REPREZENTAŢIILOR ŞI SPECTATORILOR

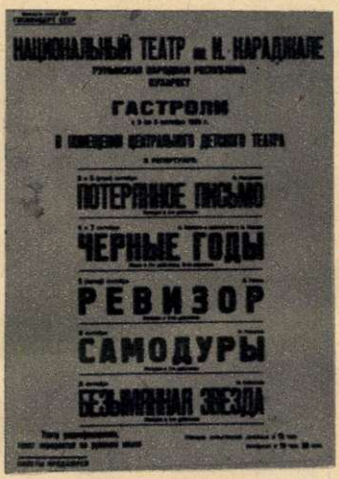

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ТЕАТР им. И. КАРАДЖАЛЕ

Румынская Народная Республика

Бухарест

ГАСТРОЛИ

В помещении Центрального детского театра

ПОТЕРЯННОЕ ПИСЬМО

ЧЕРНЫЕ ГОДЫ

РЕВИЗОР

САМОДУРЫ

БЕЗЫМЯННАЯ ЗВЕЗДА

Afişul turneului întreprins de Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" în U.R.S.S.

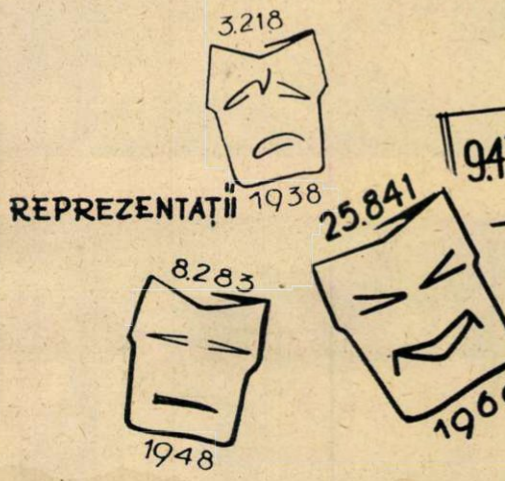

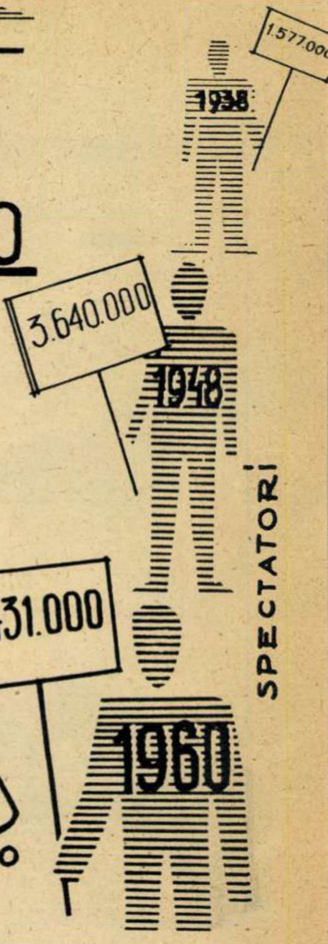

1

În turneul întreprins în Franţa, Naţionalul a purtat cu cinste mesajul teatrului romînesc. La Paris „Scrisoarea pierdută" s-a bucurat de un frumos succes. În fotografie îi puteţi recunoaşte pe Constantin Bărbulescu, Cela Dima, Niky Atanasiu, Radu Beligan, Gr. Vasiliu Birlic şi Ion Finteşteanu.

2

Comedia lui Mihai Beniuc „În Valea Cucului" reprezintă unul dintre spectacolele mai recente şi de succes ale Naţionalului. Alături de Birlic au jucat — priviţi-i în fotografie — Simona Bondoc, Nataşa Alexandra şi Al. Giugaru.

3

După 23 August 1944, în noile noastre piese de teatru au început să apară figurile luminoase ale oamenilor noi, eliberaţi, constructori ai socialismului. Una din aceste piese — „Minerii" de Mihail Davidoglu — a fost prezentată în premieră pe scena Naţionalului. În fotografie: Tanţi Cocea, N. Pereanu, Ionescu Ghibericon şi Emil Bota.

4

O altă piesă care ţine de aceste începuturi ale noii noastre dramaturgii este şi „Ziua cea mare" a Mariei Banuş. Pe scara primăriei (în stînga) îl distingem pe marele şi regretatul artist George Timică.

5

Colectivul artistic care a pus în scenă „Maria" de Vasile Iosif, în mijlocul eroilor care au inspirat şi cărora le-a fost închinată piesa. În fotografie: Vasile Iosif, Eugenia Popovici, Moni Ghelerter, scenograful Tofan şi alţii.

①

fotocronica FLACĂRII

②

① **SECERIŞUL E ÎN TOI** la G.A.C. Sîntana, raionul Criş. Colectiviştii şi mecanizatorii depun toate eforturile pentru ca cele 1.100 hectare de grîu să fie recoltate în cel mai scurt timp.

② **PARTICIPANTELE** la lucrările Seminarului internaţional cu tema „Statutul femeii în dreptul familiei“, organizat la Bucureşti de O.N.U. în colaborare cu guvernul R.P.R., au vizitat Muzeul Peleş din Sinaia.

③ **CORUL CĂMINULUI CULTURAL** din Sălişte, raionul Sibiu, participant la cel de-al 6-lea concurs al formaţiilor artistice de amatori, faza interregională, desfăşurat la Braşov.

④ **LA CONCURSUL DE AEROMODELE** la zbor liber, dotat cu cupa „Aurel Vlaicu“, disputat la Bucureşti, concurentul Constantin Săndulescu din Cluj a obţinut premiul I la categoria propulsoare.

③

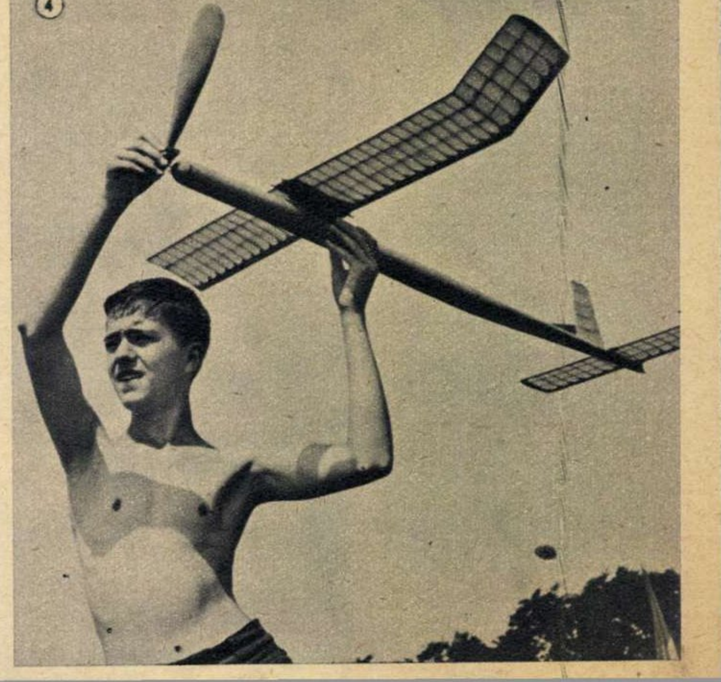
④

fotocronica FLACARII

↑

A INTRAT ÎN FUNCȚIUNE recent fabrica de celuloză (cu o capacitate de producție de 50.000 tone anual) a Întreprinderii de valorificare a stufului — Brăila. În fotografie: hala de alimentare a cazanelor.

CENTRUL UNIVERSITAR BUCUREȘTI a organizat, la „Restaurantul parcului" de pe malul lacului Herăstrău, o reuniune tovărășească în cinstea celor peste 1.400 de studenți fruntași la învățătură din Capitală, reuniune la care au fost invitați și numeroși tineri muncitori și muncitoare. În fotografie: cîțiva dintre participanți, într-o convorbire prietenească.

↓

ELEVII ȘCOLILOR ELEMENTARE ȘI MEDII au marcat închiderea anului de învățămînt prin vesele reuniuni, serbări, carnavaluri. În fotografie: o imagine de la carnavalul organizat în incinta ștrandului din str. Dr. Staicovici, de Clubul sportiv școlar București.

SUTE DE COPII BUCUREȘTENI învață înotul la cursurile special organizate pentru ei la Ștrandul tineretului.

↓

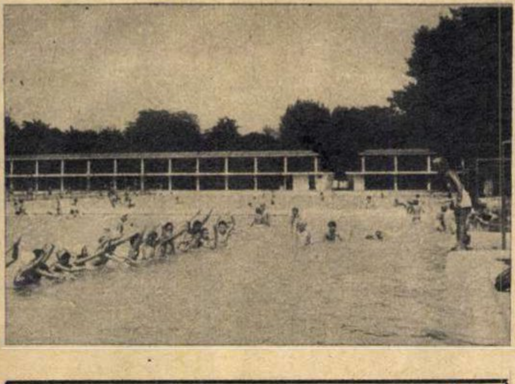

FLACĂRA REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

ANUL X, nr. 26 (318)
1 IULIE 1961

Redacția: BUCUREȘTI
Piața Scînteii 1
Căsuța poștală: 3507, of. 33,
Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE:
la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

COPERTA NOASTRĂ: Fotografie de A. MIHAILOPOL

Prețul 2 LEI

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU.

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

GUVERNUL ENGLEZ ŞI CEL VEST-GERMAN SUPRALICITEAZĂ INTRODUCEREA SPANIEI FRANCHISTE ÎN N. A. T. O.
(Ziarele)

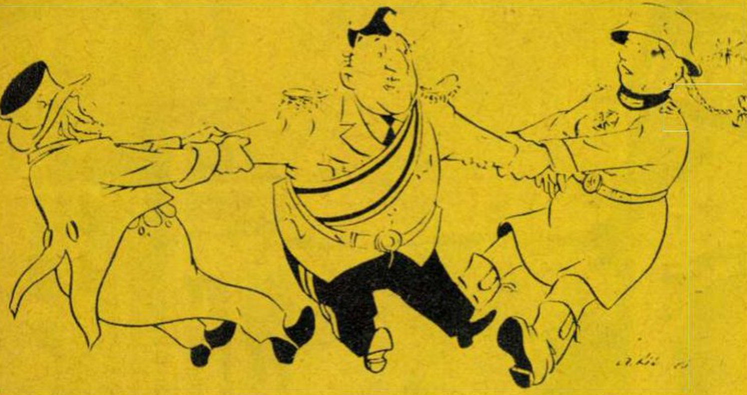

Un client disputat.

Desen de Rik AUERBACH

UMOR

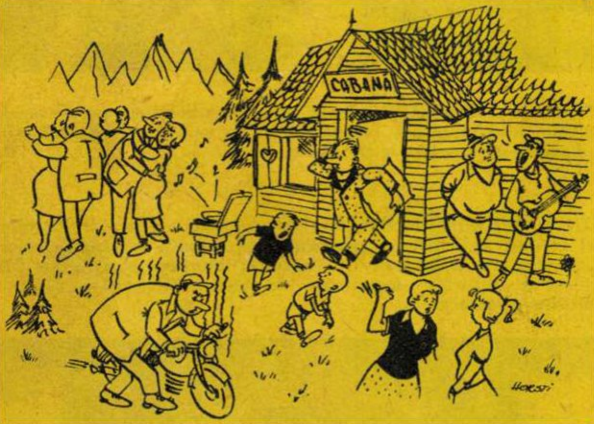

— Eu n-aş fi venit la munte, dar bărbatu-meu spunea că are nevoie de linişte.

Desen de Horia ŞTEFĂNESCU

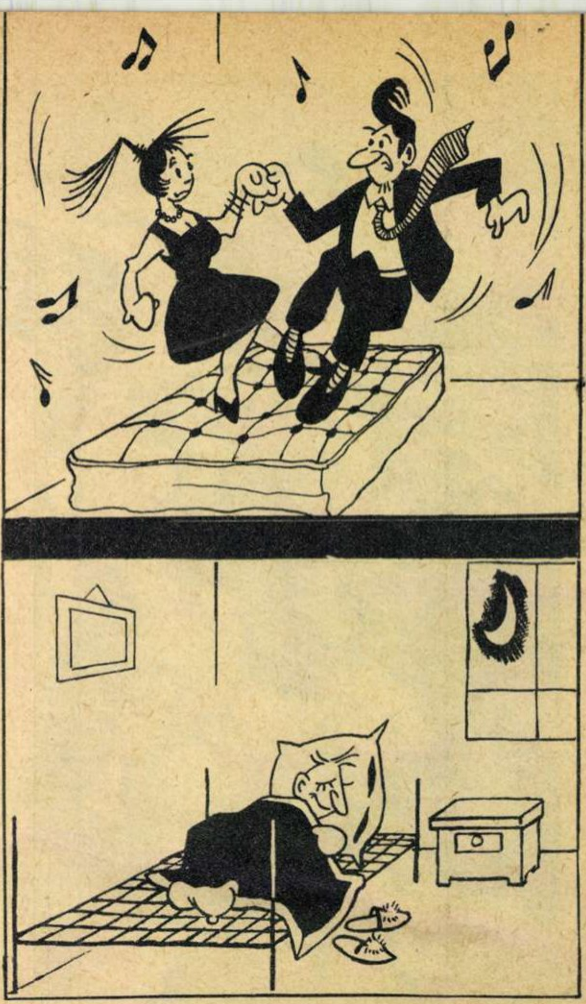

Soluţia locatarului de dedesubt.

Desen de C. CRĂCIUN

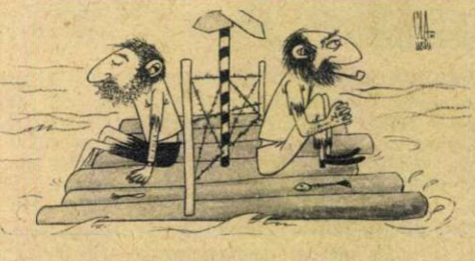

Individualiştii.

Desen de N. CLAUDIU

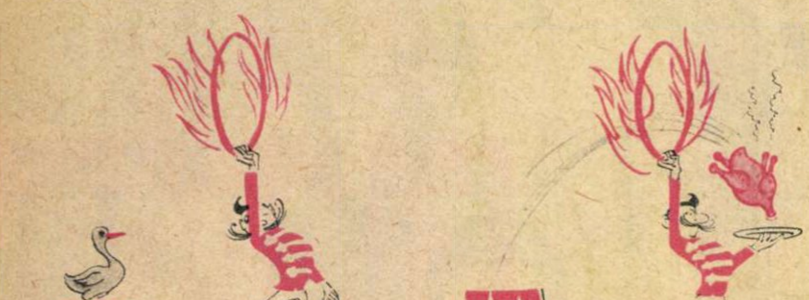

Minunile circului

(Desen de I. CEREPANOV din revista „Ogoniok")

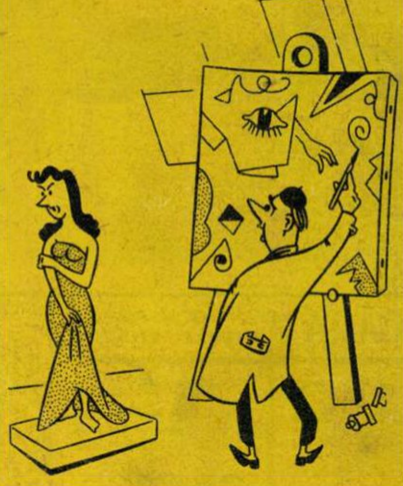

PRINTRE ABSTRACŢIONIŞTII DIN OCCIDENT.

— Nu pricep cum pot unii să picteze fără model.

(Din „Schweizer Illustrierte" — Elveţia)

F

Zburdați copii!...

în vacanță la munte și la mare

DE-AR ȘTI PĂDUREA SĂ VORBEASCĂ

PATRIA SĂ NE CUNOAȘTEM PATRIA SĂ NE CUNOAȘTEM PATRI
iarna
par

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 27 (319) — 8 iulie 1961

①

Raportul prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie - 1 iulie a.c. asupra mersului îndeplinirii Directivelor Congresului al III-lea al partidului privind construirea socialismului la sate şi dezvoltarea agriculturii a trezit un deosebit interes în rîndurile întregului nostru popor. Oamenii muncii de la sate, aflaţi în toiul muncilor agricole de vară, au aşteptat cu nerăbdare sosirea ziarelor cuprinzînd raportul tovarăşului Gh. Gheorghiu-Dej. În fotografia nr. 1 îi vedem citind ziarul pe membrii brigăzii lui Ion Rusu, de la G.A.C. „Nicolae Bălcescu" din Adunaţii-Copăceni, raionul Giurgiu. În fotografia nr. 2, colectivistul Ion Postelnicu, de la G.A.C. „30 Decembrie" regiunea Bucureşti, citeşte importantul document vecinilor săi.

În fotografia nr. 3: pe lanurile G.A.C. „Drumul lui Lenin" din comuna Cetate, raionul Calafat, regiunea Oltenia, în timpul recoltării orzului.

fotocronica FLACARII

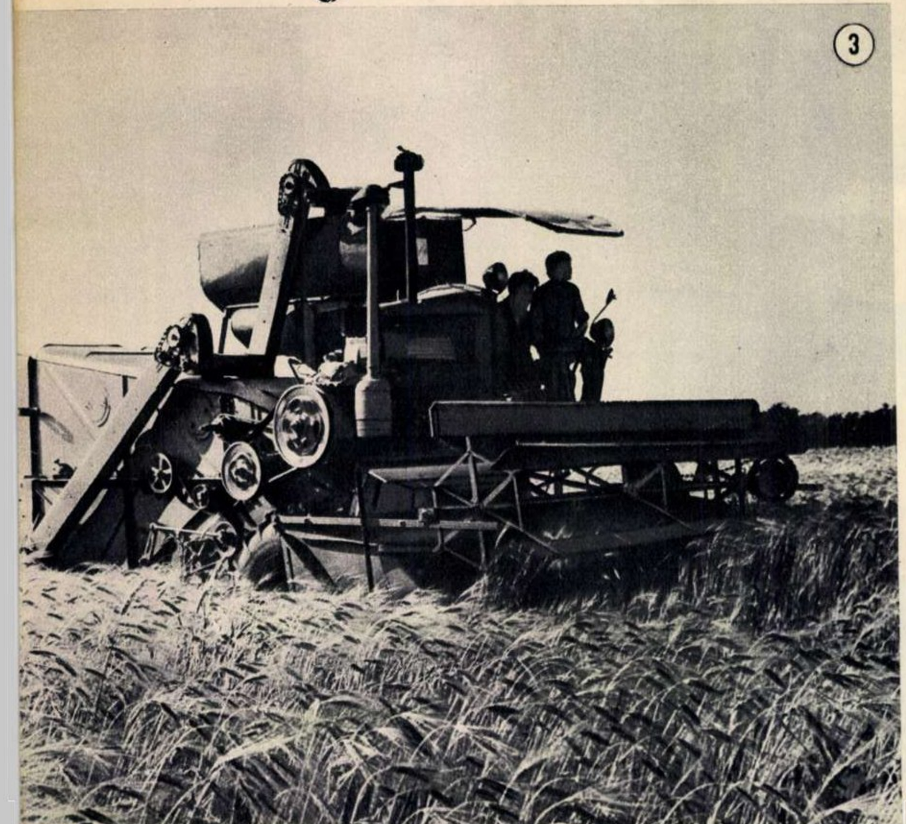

③

②

150.000 DE COPII ÎN TABERE LA MUNTE ŞI LA MARE

Zburdați copii!...

Cifra reprezintă cu 20.000 de copii mai mult decît în anul 1960 şi cu peste 50.000 mai mult decît în 1959.

Un număr de 102.000 elevi din şcolile elementare (clasele I-VII) sînt cuprinşi în taberele de pionieri şi şcolari. În afară de acestea s-au creat tabere turistice pentru elevii din şcolile medii de toate categoriile, tabere pentru elevii şcolilor profesionale, tabere de pregătire sportivă pentru elevii care au obţinut cele mai bune performanţe sportive şi — în sfîrşit — colonii pentru copiii preşcolari din grădiniţe. Pentru cele circa 200 tabere au fost alese cele mai pitoreşti aşezări din ţară, în regiuni deluroase sau muntoase şi pe litoral, care întrunesc condiţiile corespunzătoare scopului: **BRAN** — din regiunea Braşov, **HOMOROD-BĂI** — din regiunea Mureş-Autonomă Maghiară, **CHEIA** — regiunea Ploieşti, **SOVEJA** — regiunea Galaţi, **COLIBIŢA** — regiunea Cluj, **NĂVODARI** — regiunea Constanţa (acestea sînt în întregime afectate taberelor de copii), apoi **BUCŞOAIA** – regiunea Suceava, **PONEASCA** – regiunea Banat, **GÎRDANI** – regiunea Maramureş, **LUNCA BRADULUI** – regiunea Mureş-Autonomă Maghiară, **OLĂNEŞTI** şi **RUCĂR** – regiunea Argeş, **BICAZ** şi **VALEA UZULUI**–regiunea Bacău, apoi **SINAIA, BUŞTENI, PREDEAL** — pe valea Prahovei, **IZVOARELE, SUZANA, MĂNECI, VĂLENI** – pe valea Teleajenului, **COSTINEŞTI** pe litoral ş.a.m.d.

O hotărîre a Consiliului de Miniştri şi a Consiliului Central al Sindicatelor, stabilind în detaliu principiile de organizare şi funcţionare ale taberelor de toate categoriile, a încredinţat aceste sarcini Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale, care colaborează strîns cu Comitetul Central al U.T.M. şi Ministerul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale în legătură cu activitatea cultural-educativă, sportivă şi sanitară din tabere.

Fotoreporterii noştri care au vizitat taberele de la Bran şi Costineşti în primele zile de la deschiderea lor, împărtăşesc în paginile ce urmează cîteva din impresiile culese. Este reflectarea unei infime părticele din uriaşa muncă desfăşurată de către partid şi guvern pentru a asigura tinerei generaţii condiţii optime ca să crească sănătoasă, instruită, capabilă de muncă, demnă de măreaţa eră a socialismului.

Geografie pe teren... Uite, colo-i Omul, mai la stînga Bucşoiul, în faţă Mălăieşti, vîrfurile acelea ascuţite sînt colţii Morarului...

Dragi copii,

Nădăjduiesc că vă mai aduceți aminte de mine. De ce nădăjduiesc? Păi, fiindcă ne-am cunoscut la Bran, în taberele voastre pionierești. Și mă gîndesc că e greu să fi uitat cineva Branul, taberele și toate întîmplările din zilele acelea pline de minunății. Eu, unul, nu le-am uitat! N-aveți decît să mă controlați. Uite, fără să vă fi numărat — că erați cam multișori — îmi amintesc exact cîți copii ați fost în prima serie: cinci sute cincizeci și unu. Așa-i? Unii din București, din școlile raionului „Gheorghe Gheorghiu-Dej", alții din Brașov, alții din Sibiu, din Turnișor, din Avrig... Toți, pionieri și școlari de la clasa întîi pînă la a patra. Ce mai știu? Multe. Știu că odihna voastră era vegheată de trei directori de tabără, trei instructori superiori și cincisprezece instructori de detașament de pionieri, toți profesori sau învățători, apoi profesori de educație fizică și de muzică, apoi medici și surori medicale, apoi 60 de bucătărese, ospătărese, îngrijitoare, șoferi... Mai știu că locuiați în 12 vile, cele mai frumoase din Bran, pregătite anume pentru voi: proaspăt zugrăvite, pătucuri cu așternut ca neaua, baie cu apă caldă și rece, grădinițe înflorite... Dacă vreți, vă spun și ce mîncați: dimineața, cacao cu lapte, unt, dulceață; la ora zece, o gustare; la masa de prînz, trei feluri; la ora patru — după somn — ciocolată și seara două feluri.

Să vedeți cîte îmi mai amintesc din cele ce am văzut la petrecerile voastre:

Am fost, de pildă, cu cei din subcentrul 2 în excursie. În programul zilei scria așa: excursie pentru cunoașterea împrejurimilor Branului. Strașnic a fost! Întîi am mers pe șosea, apoi am intrat într-un crîng, apoi am trecut o apă pe o punte, uite, doar atîtica! Cum mai tremurau! (Scîndurile punții — firește — nu copiii...!) Și ce jocuri s-au mai întins pe dealul acela cu iarba pînă la brîu! Fetițele (deh! fetițe) s-au apucat să împletească cununițe din flori. Băieții (deh! băieți), hai la trîntă în iarba moale. Cîțiva — pesemne viitorii ingineri energeticieni — s-au pus să construiască o... „hidrocentrală" pe firul de apă ce venea iute din deal. Au făcut un baraj din pietre și apa a început să se strîngă în lacul de acumulare; apoi, ce să vezi, a început să se reverse apa peste maluri, udînd sandalele constructorilor. Noroc că s-a apropiat tovarășul instructor, care a dat soluția tehnică împotriva revărsării: să se sape în baraj o deschidere prin care să se scurgă surplusul de apă din lac. Ei, și tocmai cînd trebuiau să înceapă lucrările pentru montarea turbinelor, hop și tovarășa instructoare cu gustarea! Ce să-i faci? Foamea-i foame! Și au lăsat băieții lacul... baltă.

Pe urmă, copiii au văzut o bătută coborînd din pădure cu o sarcină de vreascuri. Cîți copii credeți că au alergat s-o ajute? Nu i-am numărat, dar pare-mi-se că tot detașamentul. Și pe urmă... Pe urmă s-a auzit deodată o voce: „Direcția tabără, cu cîntecul înainteee marș!"

„Salut voios de pionier
Răsună patria noastră-ntreagă"...

În altă zi, am fost cu copiii de la subcentrul nr. 1 la ștrand. Vor spune unii: „Ștrand avem și la București". O fi, dar ce, se compară cu cel de la Bran? Unde te uiți, numai iarbă și flori, flori și iarbă. „Și la ștrandul din București sînt flori" — vor spune din nou cîrcotașii. O fi, dar la ștrandul din Bran nu scrie nicăieri „Nu rupeți florile!". Așa că... Și a mai fost ceva ce n-am pomenit la nici un ștrand din lume: teatrul din bazin. Cuuum? Teatrul din bazin? Chiar așa! Stați să vedeți:

În bazin nu era apă, fiindcă ziua — deși frumoasă — nu era prea caldă. Ei și ce, într-un bazin fără apă nu te poți juca? Ba, încă cum! Unul din pereții bazinului, înclinat, a devenit tobogan, barele de fier au devenit aparate de gimnastică, iar de pe scărița pe care coboară înotătorii s-a pornit la „de-a prinselea". Tiii, ce mai joacă nemaipomenită într-un bazin fără apă! Dar în programul taberei scria: „dimineață de poezie". Cînd a văzut instructoarea superioară ce strașnic se veselesc copiii în bazin, le-a propus să-și facă programul chiar acolo. Cum? Foarte bine. „Un fel de teatru pe dos — a spus ea. Adică, la toate teatrele scena e mai sus și locurile spectatorilor mai jos. Noi să facem invers". Și s-au așezat copiii pe marginea bazinului, iar cei ce știau poezii se prezentau frumos în mijlocul bazinului, se înclinau și declamau. Ce versuri frumoase am auzit atunci, scrise de poeții Mihai Beniuc, Marcel Breslașu, Eugen Frunză, Nina Cassian... Eu îmi închipui că le-a plăcut foarte mult copiilor șezătoarea din bazin, de vreme ce cîțiva dintre ei au dat fuga și au cules flori (v-am spus: nu scria nicăieri „Nu rupeți florile"), pe care le-au oferit celor ce-au declamat.

Grozav mi-a mai plăcut, copii, solemnitatea de deschidere a taberei subcentrului nr. 3! Foarte emoționant a fost! Cum mai răsunau trompetele și răpăiau tobele cînd drapelul tricolor cu stema patriei s-a înălțat sus, sus de tot, pe catargul roșu. Ce cuvinte calde, pline de dragoste, le-a spus copiilor tovarășul Munteanu, instructor al Comitetului regional P.M.R.-Brașov. Iar despre programul artistic pregătit de copii, ce să mai vorbim! Nici nu știu ce mi-a plăcut mai mult și mai mult dintre cîntecele populare, dansurile naționale, declamațiile, gimnastica, piramidele. Suzana Buciu din clasa a III-a B a Școlii nr. 2 din Brașov a cîntat atît de frumos, încît copiii și-au înroșit palmele tot aplaudînd. Iar Marina Niculae, din clasa a III-a a Școlii nr. 165 din București, care e și o balerină foarte talentată, a declamat cu atîta haz „În țara lui Mură-n gură" de Nina Cassian, încît copiii s-au tăvălit pur și simplu de rîs...

S-ar putea, copii, să vă întrebați de ce m-am apucat eu să vă povestesc toate lucrurile acestea pe care le-ați trăit și voi. Știu și eu? Poate doar așa, de dragul amintirilor... Sau poate pentru ca să afle și alți copii ce minunat v-ați petrecut voi zilele de tabără. Ce? Parcă e ceva secret din cele ce v-am scris? Că doar nu m-am apucat să spun ceva despre... (hm, se știe el cine-i) despre băiețașul care s-a culcat cu pijamaua peste pantalonași și cămașă, pentru ca la deșteptare să fie el primul. Nici despre... care le trăgea pe fetițe de cozi. Nu, n-am să mai scriu despre ei, fiindcă atunci cînd le-ați spus voi, în careu, ce părere aveți despre asemenea năzdrăvănii, ei au promis să se îndrepte. Și eu sînt încredințat că s-au și îndreptat.

Și acuma, gata, copii! Că, vorba celui din țara lui „Mură-n gură": am obosit de atîta vorbă. Vă las sănătoși și veseli și la anul o să ne vedem din nou în tabără. Poate la Bran, poate la Năvodari, poate la Homorod-Băi, poate la Costinești...

Inima fierbinte și conștiința poporului, partidul, părintele vostru iubitor, veghează ca voi să creșteți oameni mari și valoroși, puternici, încrezători în viitorul vostru de aur. Pe întinsurile însorite ale țării să răsune voios cîntecul vostru drag, prinos de recunoștință izvorît din gîndurile voastre curate de copii:

„Mulțumim din inimă partidului
Că-ntr-o zi de sărbătoare
Ne-a creat drum nou de pionieri".

P.S. Cu aparatul acela fotografic pe care l-ați văzut am făcut cîteva poze și vi le arăt și vouă. Și vă mai arăt și alte poze, pe care o colegă de-a mea le-a făcut în tabăra de la Costinești.

Cu bine, dragi copii.

**Fotoreportaj de E. DASCĂLU și
Elena GHERA**

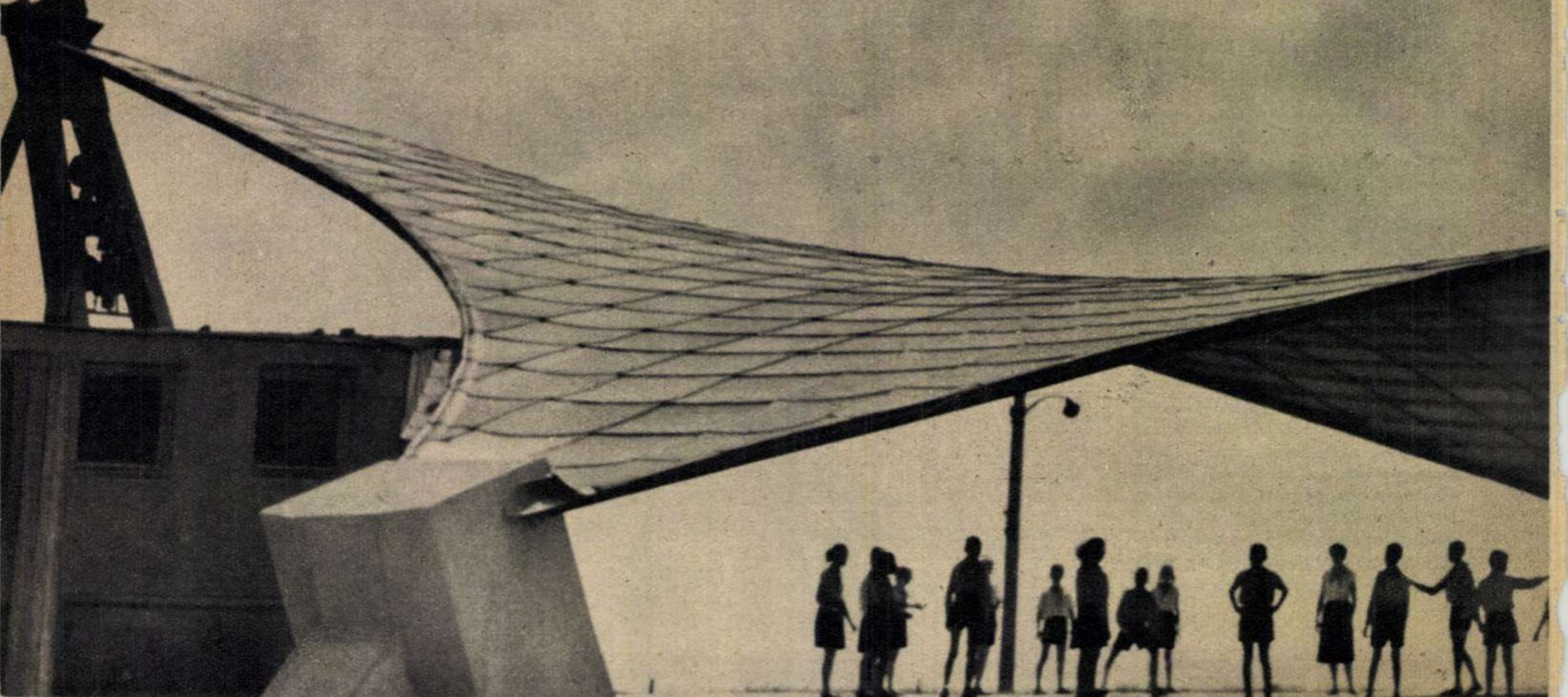

Un, doi! Un, doi! Gimnastica de dimineață înviorează și dă bună dispoziție.

Construcția aceasta de la Costinești a fost făcută ca adăpost umbrit pentru pionieri. Ea poate fi însă considerată și un interesant motiv de inspirație pentru viitorii arhitecți.

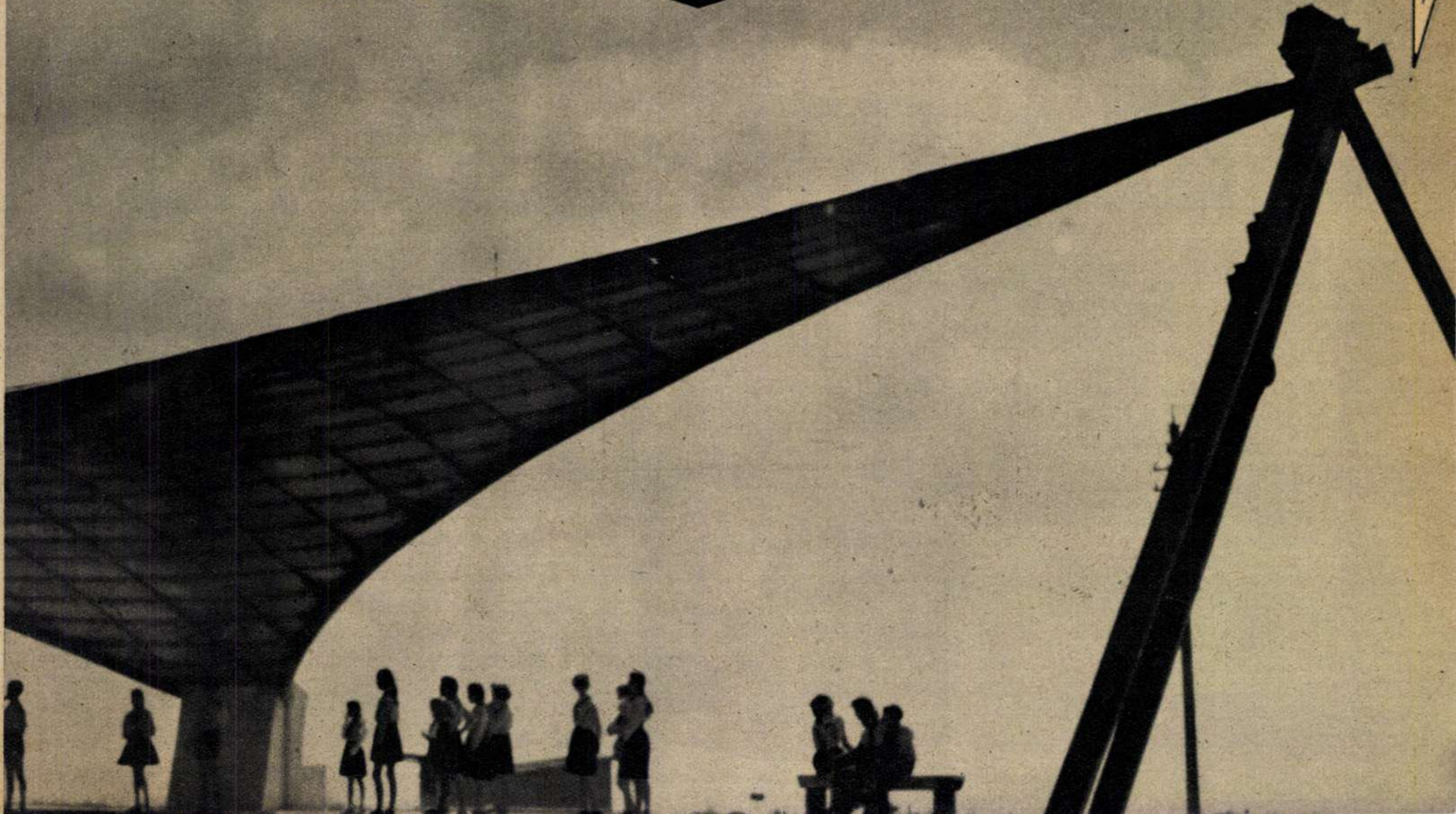

Înaintea somnului de după-amiază, o scurtă privire prin revistă.

Cîte prietenii trainice nu s-au legat în tabără!...

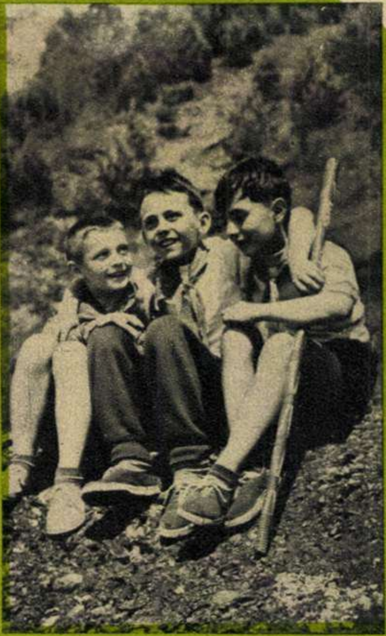

Sus, mai sus, drapelul patriei scumpe!

Excursia fără aventuri nu e excursie...

R.P. MONGOLĂ AZI

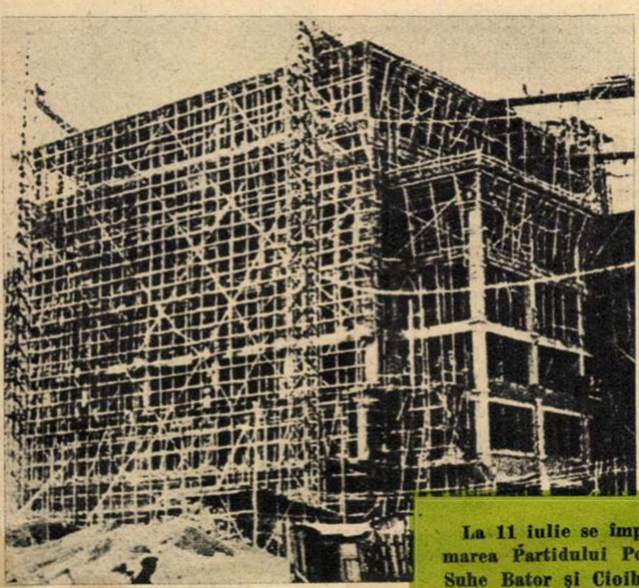

Peste puţin timp la Ulan Bator va apărea un nou magazin universal.

Figuri de mineri din Republica Populară Mongolă.

La 11 iulie se împlinesc 40 de ani de cînd, la chemarea Partidului Popular Revoluţionar în frunte cu Suhe Bator şi Cioibalsan, poporul mongol a sfărîmat vechea orînduire feudală şi a încredinţat puterea de stat primului guvern popular. Cu prilejul acestei sărbători, prezentăm în pagina de faţă cîteva aspecte din viaţa nouă care înfloreşte în R.P. Mongolă.

● În anii celui de-al treilea cincinal (1961-1965) capacitatea energetică a ţării prietene va spori considerabil. Astfel, în 1965 puterea totală a centralelor electrice va fi de 4,6 ori mai mare decît cea existentă în 1960, iar producţia de energie electrică va creşte în aceeaşi perioadă de 3,6 ori. (Numai la Dorhan vor fi puse în funcţiune patru termocentrale cu o putere de 1.500-3.000 kW fiecare).

● Prin valorificarea unor mari suprafeţe de terenuri înţelenite s-a dat impuls agriculturii mongole. În realizarea acestei sarcini, un rol de seamă l-a avut ajutorul frăţesc al Uniunii Sovietice, care a furnizat R.P. Mongole tractoare, combine şi alte maşini agricole; în acelaşi timp, în Uniunea Sovietică s-au specializat 700 tractorişti mongoli. În prezent Mongolia populară reuşeşte să satisfacă nevoile populaţiei cu cereale din producţie proprie.

● Au rămas doar în amintire aspectele jalnice relatate de scriitorul mongol D. Naţagdorj: *„În vechea Mongolie oamenii se năşteau pentru a îndura umilinţe"*. În Mongolia de azi funcţionează 450 şcoli elementare şi medii, 13 şcoli tehnice, 5 institute de învăţămînt superior. 30% din populaţia capitalei ţării, Ulan Bator, este cuprinsă în reţeaua de învăţămînt, iar la sate fiecare al cincilea om învaţă.

● Recent a fost dat în folosinţă la Ulan Bator un nou cvartal de locuinţe cuprinzînd 13 blocuri cu un total de 737 apartamente. În acelaşi cartier funcţionează un magazin cu două etaje, o creşă şi o grădiniţă de copii.

● Ocrotirea sănătăţii poporului constituie o preocupare de seamă a partidului şi guvernului, lucru atestat între altele de creşterea numărului de medici, care în 1960 a fost de 6,5 ori mai mare decît în 1947. Ca urmare a îmbunătăţirii condiţiilor de ocrotire a sănătăţii, sporul net al populaţiei a fost în 1960 de 32,7 oameni la 1.000 locuitori.

● În R.P. Mongolă se depune o rodnică activitate în vederea editării unor opere care să oglindească trecutul ţării, precum şi a unor lucrări tratînd problemele literaturii şi limbii mongole. Astfel, sînt în curs de redactare o istorie a R.P. Mongole în trei volume, precum şi două manuale de gramatică a limbii mongole.

● Cercetările şi prospectările din ultima vreme ale subsolului au fost deosebit de fructuoase. Geologii mongoli, ajutaţi de cei sovietici, au descoperit importante zăcăminte de cărbune, fier şi wolfram.

Foto 1: Într-una din sălile de cursuri ale Universităţii din Ulan Bator. Foto 2: În preajma celei de-a 40-a aniversări a revoluţiei populare din Mongolia a fost terminat filmul „Iurta de aur", realizat în coproducţie de studioul cinematografic din Ulan Bator şi de studiourile „Defa" din R. D. Germană. Subiectul se bazează pe o veche legendă mongolă. Regizorii filmului sînt dr. Gottfried Kolditz (R.D.G.) şi Dorjpalan (R. P. Mongolă). În fotografie: un aspect din timpul turnării. Foto 3: Întrecerile sportive cele mai îndrăgite în R.P. Mongolă sînt luptele, ele fiind practicate încă din secolul al XIII-lea. Fotografia înfăţişează un aspect al întîlnirii dintre doi tineri, asistaţi fiecare de cîte un arbitru care are şi rolul de... a-i îmbărbăta pe sportivi.

①

②

③

ACEST REPORTAJ DEZVĂLUIE ASPECTE DIN ACTIVITATEA

Washington E Street N.W. 2430

CENTRALA RĂZBOIULUI RECE

de
N. OSMAN

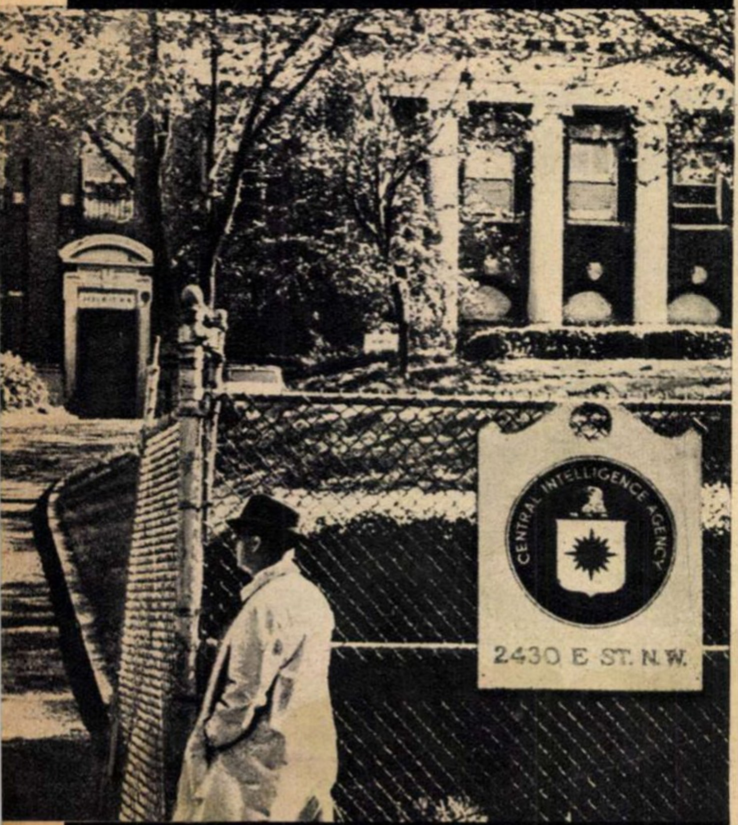

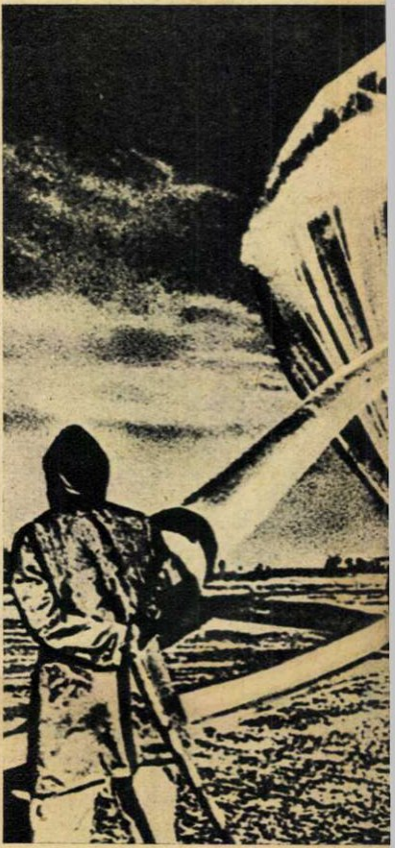

Washington, E Street N.W. 2430. O clădire sobră ce din exterior pare a fi sediul unei societăţi oarecari... Aci, la etajul doi, se află biroul lui Allen Dulles, şeful serviciului central de spionaj al S.U.A.

În cabinet, ca şi în celelalte birouri ale acestei centrale oculte cu firmă compromisă —„C.I.A." (Central Intelligence Agency) — domneşte o activitate febrilă. Zbîrnîie neîncetat cele cinci telefoane — dintre care cel cu carcasa albă stabileşte legătura directă cu Casa Albă, iar cel de culoare kaki cu Pentagonul. O hartă atîrnată pe unul din pereţii încăperii indică reţeaua internaţională a C.I.A.; cerculeţele negre marchează centrele active ale spionajului american, cele albastre indică agenturile în formare, iar pătrăţelele indică centrele de coordonare a activităţii de spionaj. Într-un colţ al biroului se află macheta unui submarin-spion, modelul unui avion-spion şi al unui satelit-spion. Cu toate că aci nu sînt instalate arme automate, ca pe vremuri în biroul fostului şef al spionajului nazist, Schellenberg, deşi alura lui Dulles nu este tot atît de marţială ca cea a lui Sir Percy Sillitoe, fost şef al Intelligence Service-ului britanic, (şeful C.I.A. semănînd mai degrabă cu un profesor de la Harvard), totuşi atmosfera din biroul lui Dulles trădează îndeletnicirile necurate ale acestuia; se simte că de aci este dirijat un uriaş aparat de spionaj urmărind scopuri murdare.

Din istoria spionajului american

Compromis într-o serie de acţiuni în perioada celui de-al doilea război mondial, spionajul american — în ciuda avantajului pe care îl avusese prin preluarea unei părţi a spionajului nazist — intră, la numai cîteva luni de la terminarea războiului în Europa, într-o criză acută. După îndelungate anchete pentru cercetarea cauzelor crizei, o comisie specială formată din trei generali a fost însărcinată să studieze problema „reorganizării" şi să facă propuneri. S-a ajuns la concluzia că este necesară imediata reorganizare a spionajului american prin centralizarea lui sub conducere militară.

Curînd, la propunerile acestei comisii, aşa-numitul Birou al oficiilor strategice (O.S.S.), care condusese activitatea de spionaj a Statelor Unite pînă în acel moment, se unifică cu alte servicii de spionaj americane într-o singură centrală. Astfel se naşte, în anul 1945, „National Security Act".

Dar evenimentele care au urmat au dovedit lipsa de eficienţă şi a acestui nou organ de spionaj american, ce fusese creat pentru culegerea de „informaţii" din Uniunea Sovietică şi ţările democrat-populare. Drept urmare s-a pus încă o dată problema reorganizării spionajului S.U.A.

În anul 1947, Truman, pe atunci preşedinte al S.U.A., a dispus formarea unei noi comisii speciale, avînd în frunte de astă dată pe Allen Dulles, care tocmai se înapoiase din Europa, aducînd cu sine experienţa celor zece ani în conducerea centrului de spionaj american din Europa şi o suită de experţi în organizarea „spionajului total".

La capătul a trei săptămîni, Dulles a prezentat în faţa unui comitet restrîns al Congresului S.U.A. planul de reorganizare a serviciului de spionaj american, plan intitulat „Misiunea mondială (varianta 2)".

La 26 iulie 1947 Congresul a aprobat, cu mici modificări, planul şi fondurile necesare. Din acest moment, serviciile civile de spionaj din S.U.A. au fost contopite în cadrul Agenţiei centrale de investigaţii (C.I.A.). Acţionînd în strînsă legătură cu serviciile de spionaj militar — unite sub conducerea Direcţiei pentru operaţiuni speciale — şi cu serviciile de spionaj ale Departamentului de stat, C.I.A. nu este subordonată decît Consiliului naţional al securităţii şi preşedintelui S.U.A. Rînd pe rînd, într-un interval relativ scurt, patru militari au trecut succesiv la conducerea noului serviciu de spionaj american: amiralul Sidney W. Souers, generalul de aviaţie militară Hoyt S. Vandenberg, amiralul Roscoe H. Hiilenkoetter şi generalul de armată Walter Bedell Smith.

La 26 februarie 1953, pentru prima dată în istoria spionajului american, conducerea acestuia a fost preluată de un civil: Allen Dulles. De la început el deţine o dublă funcţie: director al Agenţiei centrale de investigaţii şi totodată preşedinte al Consiliului

„DEPARTAMENTULUI AFACERILOR MURDARE“ AL S. U. A.

Operaţiunea „Moby Dick“ consta în trimiterea de baloane aşa-zise „meteorologice“, în scopuri de spionaj, în spaţiul aerian al ţărilor socialiste.

ВИЛЬЯМ МАРТИН

Doi dintre agenţii spionajului american — William Martin şi Bernon Mitchell — care au cerut azil politic în Uniunea Sovietică. În cadrul unei conferinţe de presă la Moscova, ca şi în scrisorile lăsate în Statele Unite, ei au dezvăluit activitatea tenebroasă a C. I. A.

consultativ de spionaj, în cadrul căruia sînt reunite toate serviciile de spionaj ale S.U.A. Este acelaşi Dulles care, în timpul celui de-al doilea război mondial (cînd Statele Unite erau aliata Uniunii Sovietice în lupta pentru zdrobirea fascismului), a purtat tratative în Elveţia cu un emisar al hitleriştilor, prinţul Hohenlohe. Acelaşi Dulles care, după război, s-a străduit să împiedice arestarea şi judecarea unuia din cei mai mari criminali de război nazişti, Adolf Eichmann...

Consiliul celor trei specii de spioni

Maşinile sosesc una după alta. Militarii, obişnuiţi cu disciplina cazonă, sînt primii. În urma lor sosesc cei de la Departamentul de stat. Întîrziind ca de obicei, îşi fac apariţia şi cei de la Agenţia centrală de investigaţii. Ultimul soseşte Allen Dulles, care ocupă aici, la Consiliul consultativ de spionaj, locul de preşedinte. Discuţiile încep printr-o informare prezentată de generalul C.P. Cabell, adjunctul Agenţiei centrale de investigaţii. Se fac aprecieri. Se dau îndrumări. Se pregăteşte informarea obişnuită către forul superior: aşa-zisul Consiliu naţional al securităţii (N.S.C.).

Serviciul de spionaj militar american este în strînsă legătură cu Agenţia centrală de investigaţii, pe lîngă care îşi desfăşoară activitatea diferite instituţii semiautonome, interdepartamentale şi departamentale ale serviciului de spionaj american, legate de Ministerul de Război, de statele majore ale armatei terestre, forţelor aeriene militare şi forţelor maritime militare, de Comisia pentru energia atomică, de Agenţia de informaţii, de Direcţia pentru colaborare internaţională, de Biroul federal de investigaţii etc. Cel puţin douăsprezece departamente şi direcţii guvernamentale din Washington se ocupă direct cu spionajul.

N.S.C. reprezintă veriga de legătură dintre spionii în „uniformă kaki“, spionii cu „pantaloni vărgaţi“ (aşa sînt porecliţi la Washington diplomaţii) şi „cavalerii mantiei şi pumnalului“ (agenţi din reţeaua de spionaj de peste hotare). Aceste trei categorii de spioni înghit anual sume fantastice din bugetul S.U.A. — potrivit diferiţelor surse, aproximativ 2-3 miliarde dolari; numai „uniformei kaki“ i se alocă anual un fond de 125.000.000 de dolari. Sarcina cea mai importantă a lui Allen Dulles este centralizarea informaţiilor culese de toate serviciile de informaţii şi sintetizarea acestora în rapoarte, pe baza cărora preşedintele, Departamentul de stat şi statul major iau hotărîri în domeniul politicii externe şi militare.

În fiecare dimineaţă, preşedintele S.U.A. primeşte din partea serviciului secret un raport asupra situaţiei mondiale; şedinţele săptămînale ale N.S.C. sînt deschise în mod regulat cu o expunere prezentată, din partea serviciului de informaţii, de către Allen Dulles.

„Cavalerii mantiei şi pumnalului“

Deşi lucrase duminică pînă seara tîrziu, iar apoi petrecuse noaptea cu un oaspete vest-german, a doua zi dimineaţa Allen Dulles conducea obişnuita conferinţă a statului său major, din care fac parte şeful Direcţiei I de spionaj pentru Europa, şeful Direcţiei pentru Orient şi Asia Mică, şefii birourilor de spionaj pentru Marea Britanie, pentru Asia, Africa, America Latină şi alţi conducători ai reţelei americane de spionaj de peste hotare.

O parte din informaţiile cuprinse în rapoartele prezentate la asemenea consfătuiri provin de la unii diplomaţi şi de la unele servicii guvernamentale din străinătate, iar altă parte din presă, din emisiunile de radio, din impresiile unor turişti, din lucrări editate în alte ţări — începînd cu romanul beletristic şi terminînd cu atlasul ştiinţific.

În schimb, după cum afirmă revista vest-germană „Der Spiegel“, numai o mică parte din informaţii provin din rapoartele unor spioni şi diversionişti, ceea ce confirmă slăbiciunea acestei imense reţele de spionaj. Faptul l-a determinat pe senatorul Mike Mansfield să ceară efectuarea unei anchete asupra activităţii şi situaţiei fondurilor Agenţiei centrale de investigaţii. Încă în 1954, Herbert Hoover, fost preşedinte al S.U.A., s-a plîns într-un raport de activitatea C.I.A., arătînd că este „adînc neliniştit de lipsa unor informaţii corespunzătoare de dincolo de cortina de fier, din partea serviciului de informaţii“. Vigilenţa revoluţionară a popoarelor din ţările socialiste, riposta energică dată de organele de securitate dejoacă planurile spionajului american, condamnîndu-le la un eşec total.

Electronica şi spionajul

Datorită rezultatelor sale destul de anemice, politica „mantiei şi pumnalului“ este înlocuită tot mai mult cu metode mai moderne. „Femei fascinante, debarcări ultrasecrete pe coaste inamice, cumpărarea secretelor de stat, strecurarea de agenţi în posturi importante — scria revista americană „U.S. News and World Report“ — toate aceste vechi metode de spionaj, deşi mai sînt încă folosite, au astăzi mai puţină importanţă. În zilele noastre spionajul este strîns legat de aparatajul electronic“.

Din Marea Baltică, din Turcia, Japonia, Canada, de pe insulele Aleutine sînt îndreptate spre teritoriul sovietic receptoare, emiţă-

ROLUL SPIONULUI Nr. 1 ŞI AL CENTRALEI CU TREI INIŢIALE

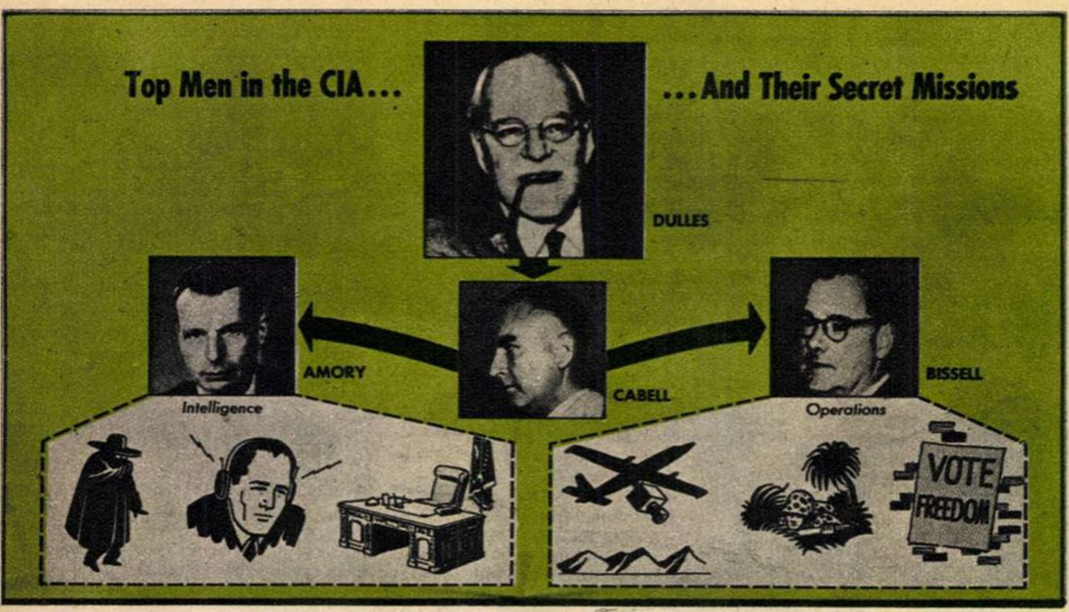

Schema, reprodusă dintr-un număr recent al revistei americane „Newsweek", înfăţişează grupul celor care conduc C. I. A., în frunte cu Allen Dulles. După cum reiese şi din schemă, primul său adjunct este generalul Charles P. Cabell. Departamentul de „informaţii", condus de Robert Amory Jr., se ocupă – aşa cum înfăţişează desenele de dedesubtul fotografiei acestuia – cu dirijarea activităţii „cavalerilor mantiei şi pumnalului", a „urechilor indiscrete" precum şi cu centralizarea informaţiilor cu caracter de spionaj primite din partea diplomaţilor. Celălalt departament, „operativ", este condus de Richard M. Bissell Jr. şi – precum ilustrează desenele de sub fotografia lui Bissell – dirijează activitatea avioanelor de spionaj, organizarea de sabotaje şi de acţiuni de guerilă, precum şi propaganda în diferite ţări pentru promovarea intereselor Statelor Unite şi sprijinirea marionetelor acestora.

toare, obiective şi teleobiective de spionaj.

Un sistem ramificat de instalaţii radar se află pe litoralul turcesc al Mării Negre.

Avioane americane de patrulare, care zboară în mod sistematic de-a lungul frontierelor sovietice, sînt utilate cu aparate speciale pentru „ascultare" şi „observare", precum şi pentru fotografierea din avion, de la distanţe mici şi mari, a regiunilor de frontieră ale Uniunii Sovietice şi ale celorlalte ţări din lagărul socialist.

De obicei, presa burgheză americană prezintă această activitate de spionaj, desfăşurată în apropierea frontierelor Uniunii Sovietice, drept o activitate inofensivă de „informare", care ar fi necesară chipurile pentru securitatea statului american. În realitate însă, lucrurile stau cu totul altfel. Reţeaua de „spionaj electronic" este legată de un întreg sistem de acte de provocare la frontierele sovietice şi de pătrunderea avioanelor americane în spaţiul aerian al ţărilor socialiste. Cazul avionului „U-2", doborît la 1 Mai 1960 de către racheţiştii sovietici, cazul avionului „R.B.-47", decolat la 1 iulie 1960 de la baza americană Bryth Norton din Anglia cu scopul de a stabili poziţia instalaţiilor radar sovietice, dar care n-a mai putut raporta nici el îndeplinirea misiunii, dovedesc organizatorilor unor astfel de acţiuni ce soartă îi aşteaptă.

Îndeletnicirile spionilor „cu pantaloni vărgaţi"

Un rol important în culegerea de informaţii în scopuri de spionaj îl joacă diplomaţii americani. Aşa-zisele „birouri de informaţii" şi „biblioteci", ca şi reprezentanţele diplomatice ale S.U.A. se ocupă în mod direct de culegerea de informaţii. Mai mult, diplomaţia americană, în strînsă legătură cu C.I.A., pune la cale imixtiuni directe şi brutale în treburile altor ţări, ori de cîte ori decide că interesele americane ar fi periclitate.

Folosirea serviciului diplomatic american în scopuri de spionaj este consfinţită de altfel în mod oficial, pe cale legislativă. În 1952, Congresul S.U.A. a adoptat o hotărîre potrivit căreia „în cadrul ambasadelor şi misiunilor, colaboratorii serviciului de informaţii se asimilează consilierilor şi primilor secretari sau li se conferă gradul pe care-l au cei ce formează grupul celor mai apropiaţi colaboratori ai şefului reprezentanţei diplomatice".

Iată exemplul Iranului. Pentru a zădărnici lupta poporului iranian, în vara anului 1953 Allen Dulles a intervenit personal. La 10 august 1953 el a venit să-şi petreacă „concediul" în Elveţia. În acelaşi timp, ambasadorul S.U.A. în Iran, Loy Henderson, a hotărît şi el să-şi petreacă concediul în Alpii elveţieni. În fine, cea de-a treia persoană care s-a simţit „atrasă de Alpii elveţieni" a fost sora geamănă a şahului, principesa Ashraf. În urma întîlnirii acestora s-a hotărît ca fostul general american H. Norman Schwarzkopf, care organizase cîndva poliţia iraniană, să plece la Teheran „pentru a-şi vizita prietenii". Printre prietenii iranieni ai lui Schwarzkopf se afla generalul iranian Zahedi care, îndată după sosirea lui Schwarzkopf în Iran, fu numit de şah în locul premierului Mossadîk...

Este de asemeni cunoscut rolul lui John Peurifoy, ambasadorul american din Guatemala, care a condus în 1954 acţiunea de răsturnare a guvernului progresist Arbenz. În 1958 a fost demascată activitatea subversivă desfăşurată în Indonezia de ambasadorul american John Allison, care a aprovizionat cu arme şi muniţii pe complotiştii ce puseseră la cale o rebeliune împotriva guvernului Sukarno. De atunci, noi şi noi file negre s-au adăugat la dosarul spionajului american.

Ori de cîte ori a fost vorba de provocări şi uneltiri împotriva independenţei popoarelor, de atentate la adresa păcii, a fost amestecată şi mîna agenţilor lui Allen Dulles. «*C.I.A. nu este numai o organizaţie de spionaj propriu-zisă* — sublinia Claude Krief într-un articol din săptămînalul francez „L'Express". *Ea este un adevărat organism de acţiune în ţările străine. Ea a intervenit direct în mai multe state, de fiecare dată*

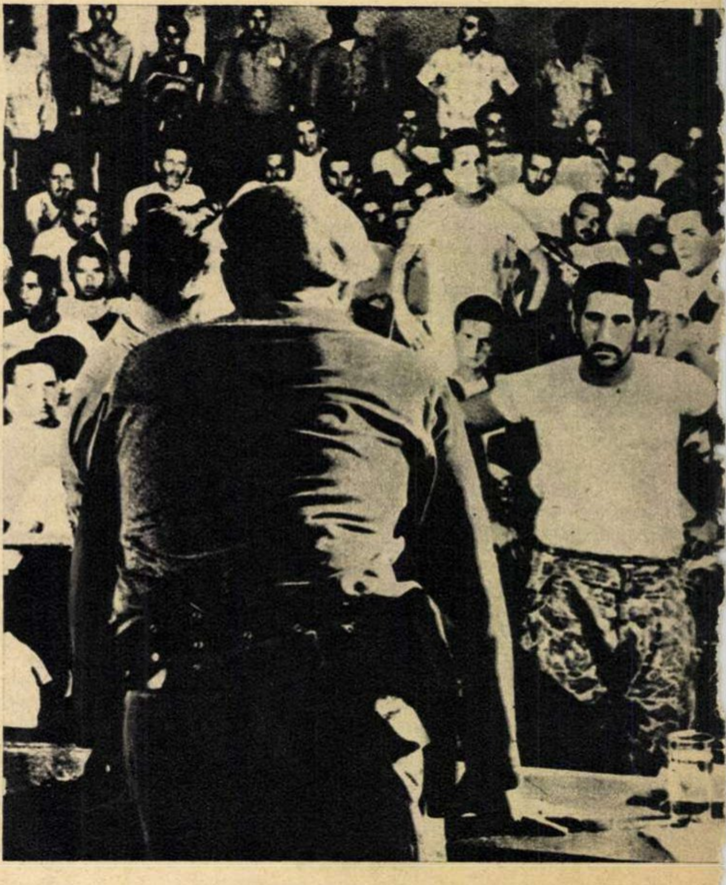

„Operaţiunea Cuba" s-a soldat cu unul dintre cele mai mari eşecuri ale lui Allen Dulles et comp. Mercenarii aflaţi în slujba C. I. A. care n-au mai reuşit să se reîmbarce în grabă pe vasele care i-au adus au fost capturaţi de armata cubană. Depoziţiile prizonierilor, făcute la interogatoriul luat în grup în faţa primului ministru Fidel Castro, au constituit o puternică demascare a organizatorilor de acţiuni contrarevoluţionare din centrala spionajului american.

ÎN „OPERAŢIUNILE“: GUATEMALA-CUBA-CONGO-ALGERIA

acţionînd sub acelaşi steag: anticomunismul». Şi ziaristul francez exemplifica: *„C.I.A. este aceea care a coordonat invazia împotriva lui Fidel Castro. În Laos... C.I.A. este cea care a condus jocul. În sfîrşit, în Congo, unde Mobutu a primit sprijinul serviciilor secrete americane pentru a-l elimina pe Patrice Lumumba, s-a observat acelaşi lucru...“*

Dar C.I.A. acţionează şi în ţările „aliate“ cu S.U.A. Cel mai semnificativ şi recent caz îl constituie sprijinul acordat generalilor rebeli de la Alger. *«Peste cîteva zile Kennedy va sosi la Paris* — scria „France Observateur“ în ajunul vizitei în Franţa a preşedintelui S.U.A. *Este sigur că zvonurile* (delicat vorbind — n.n.) *despre ajutorul acordat de C.I.A. generalilor insurgenţi vor apăsa greu asupra întrevederilor lui cu De Gaulle...»*

Berlin-vest, centru de spionaj în Europa

Berlinul occidental este principalul centru european al spionajului american, servind ca bază pentru activitatea subversivă îndreptată împotriva Republicii Democrate Germane, Uniunii Sovietice şi a celorlalte ţări socialiste din Europa.

În Berlinul occidental se află filialele a şapte servicii americane de spionaj: C.I.A., Serviciul de spionaj al armatei S.U.A., Serviciul de spionaj al aviaţiei, Corpul de contraspionaj etc. Ele lucrează în strînsă legătură cu cele 60 de organizaţii de spionaj care îşi desfăşoară activitatea în R.F.G. şi care se află sub îndrumarea şi controlul american. Ele pregătesc spioni şi terorişti ce sînt trimişi în ţările socialiste cu misiunea de a săvîrşi acte de sabotaj şi de a crea centre de activitate subversivă. După cum relata „Daily Mirror“, C.I.A. acoperă 75% din totalul fondurilor organizaţiei de subminare „Comitetul Europei Libere“, care are filiale în Germania occidentală şi Berlinul de vest.

Cum se termină toate acestea se ştie prea bine...

Nu demult, la Karl-Marx-Stadt (Republica Democrată Germană) un grup de ofiţeri superiori ai S.U.A., care acţionau ca spioni sub conducerea maiorului Ramundo, au avut neplăcuta surpriză să se întîlnească cu organele securităţii de stat a R.D. Germane. Că faptul s-a întîmplat ziua sau noaptea, este mai puţin important. Cert este că spionii americani se îndeletniceau cu organizarea de bande contrarevoluţionare şi cu acţiuni directe de spionaj. Organele R.D.G. i-au „uşurat“ de materialul lor cartografic compus din 79 hărţi militare, dintre care 15 tipărite pe ambele părţi. Spionii americani au căutat să găsească prin împrejurimile oraşelor Magdeburg, Halle, Cottbus şi în alte localităţi, locuri de aterizare pentru avioane. Asupra grupului s-au găsit aparate de fotografiat speciale, cu ajutorul cărora au fost fotografiate importante obiective militare...

Eşecuri întîmpină C.I.A. pretutindeni. Printre cele mai recente este lecţia usturătoare primită în Cuba, lecţie care a provocat o mare fierbere în rîndurile oficialităţilor americane. Semnificativă în această privinţă este audierea — cu uşile închise — de către Comisia pentru Afacerile Externe a Senatului S.U.A. a lui Allen Dulles, precum şi a adjunctului său, Richard Bissell. *«Experienţa amară pe care a constituit-o pentru noua administraţie eşecul tentativei de invazie în Cuba* — sublinia agenţia „France Presse“ — *precum şi criticile formulate atît în Statele Unite cît şi în străinătate la adresa C.I.A., au determinat pe preşedintele Kennedy să procedeze la o revizuire imediată şi aprofundată a infrastructurii ansamblului reţelelor de servicii specializate, însărcinate cu strîngerea informaţiilor din străinătate»*.

Între aceste perorări despre revizuirea, reorganizarea, întărirea C.I.A. şi cramponarea politicienilor americani de pretenţiile cu privire la „cerul deschis“, instituirea unei „inspecţii atotcuprinzătoare“ pe teritoriul U.R.S.S. sau menţinerea Berlinului de vest ca focar de provocări războinice este o strînsă legătură. C. I. A., centrala războiului rece, caută să-şi desfăşoare în voie activitatea criminală.

Zadarnice strădanii. Poporul sovietic, care a dat lovitura de moarte fiarei fasciste, şi alături de el toate popoarele lagărului socialist pot cu atît mai mult astăzi, cînd dispun de o uriaşă putere economică şi militară, să dea o ripostă nimicitoare oricui va săvîrşi un act de nebunie dezlănţuind un nou război.

REVOLUCION
CMBF

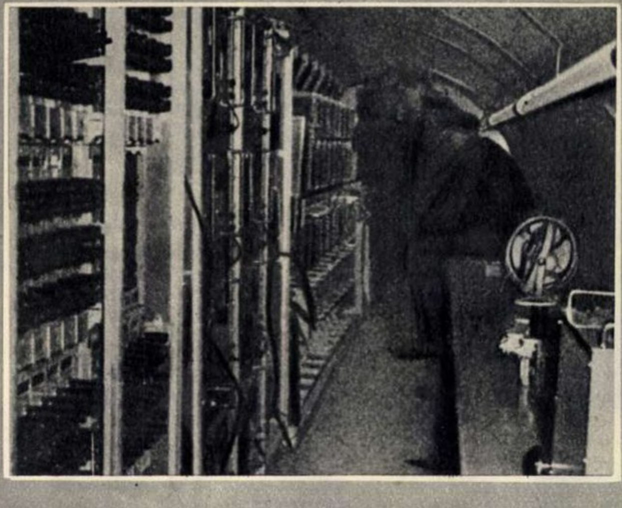

Instalaţiile de spionaj descoperite de autorităţile R. D. G. în tunelul săpat la Berlin de spionajul american în scopul interceptării convorbirilor telefonice ale guvernului R. D. Germane şi ale comandamentului trupelor sovietice.

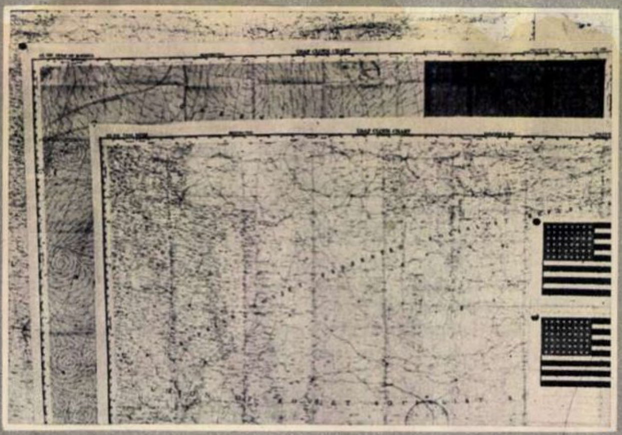

Hărţi ale teritoriului sovietic găsite asupra spionilor americani.

Avionul „U-2“ (foto 1) şi ce-a rămas din el (foto 2) după ce a încălcat spaţiul aerian al Uniunii Sovietice. O lecţie care nu trebuie dată uitării.

nr. 35./44

Evgheni Urbanski în „Cer senin" (U.R.S.S.).

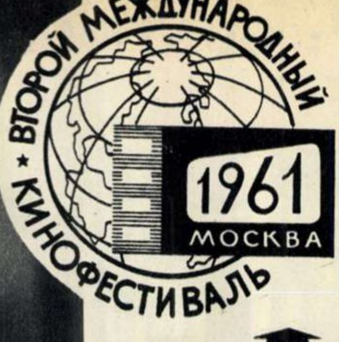

Emblema Festivalului.

MOSCOVA, capitala mondiala a

Scenă din filmul „Două vieți" (U.R.S.S.).

De cîtăva vreme, în lumea cinematografică se vorbește intens despre evenimentul care, pentru două săptămîni, va transforma capitala Uniunii Sovietice într-o adevărată capitală mondială a celei de-a șaptea arte: al doilea Festival Internațional al Filmului.

La Moscova vor flutura începînd de mîine 52 de drapele: ale celor 49 de țări participante și ale celor trei organizații internaționale ce prezintă cîte un film în competiție — Organizația Națiunilor Unite, Fondul Internațional al Copilului și U.N.E.S.C.O.

Și-au dat întîlnire aci reprezentanți de frunte ai cinematografiei mondiale. Ca invitați de onoare sau membri în juriu și-au anunțat participarea: regizorul olandez Joris Ivens, filmologul polonez prof. Jerzy Toeplitz, actrița italiană Sophia Loren și actorul maghiar Miklós Gábor, regizorii italieni Giuseppe de Santis și Luchino Visconti, regizorul american Joshua Logan, criticul și istoricul francez de film Léon Moussinac, regizorul indian Mehboob Khan și regizorul ceh Karel Zeman, actorul englez Peter Finch, regizorii Liviu Ciulei (R.P.R.) și Zoltán Várkony (R.P. Ungară), publicistul Francesco Pina din Mexic și documentaristul belgian Henri Storck și alții.

Moscova găzduiește așadar în aceste zile un larg forum internațional al cineaștilor, cu un caracter multilateral și popular nemaiatins pînă acum de alte manifestări de acest gen. Paralel cu competiția pentru cele mai bune filme din producția recentă, vor avea loc vizionări cu caracter informativ și întîlniri pe specialități, cu prilejul cărora se vor aduna laolaltă dramaturgi, operatori, tehnicieni de filme sau scenografi etc. O discuție la „masa rotundă" va dezbate tema atît de importantă: „Artistul și contemporaneitatea". Pentru pasionații de istoria cinematografiei se va desfășura, sub titlul „Filme pe care nu le-ați văzut", o interesantă retrospectivă cu cele mai de seamă opere din arhiva cinematografiei sovietice.

Mii de moscoviți se opresc cu interes în fața panourilor de afișaj prezentînd filmele în competiție, pe care vor avea de altfel ocazia de a le viziona în numeroase săli și cinematografe în aer liber (printre care și cele două noi cinematografe, construite recent și date în folosință cu prilejul Festivalului).

Deosebite ca gen și stil de realizare, filmele constituie o trecere în revistă a nivelului actual al artei cinematografice mondiale. Alături de țări cu o producție masivă și cu o îndelungată tradiție cinematografică, cum sînt Uniunea Sovietică, Statele Unite ale Americii, Italia, Franța, Anglia sau Japonia, își vor face apariția pe ecranele Moscovei și solii cinematografici ai unor popoare recent eliberate, cum sînt Cuba, Mali, Dahomey, Nigeria etc. Alături de operele

„Profesorul Mamlock" (R. D. Germană).

Salut Moscova! Sophia Loren, populara actriță italiană, și-a anunțat participarea la Festivalul filmului din capitala sovietică.

Tatiana Samoilova și Miklós Gábor în filmul „Alba Regia" (R.P. Ungară).

-23 IULIE 1961

filmului

unor veterani ai filmului ca regizorul sovietic Leonid Lukov sau documentaristul olandez Joris Ivens, vor sta lucrările unor regizori din generația tînără ca sovieticul Grigori Ciuhrai, englezul Ken Hughes, germanul Konrad Wolf sau compatriotul nostru Mircea Drăgan.

Sub culorile țării noastre, pe lîngă filmul pentru ecran lat „Setea", concurează, la categoria scurt metraj, documentarul „Cîntecul Bîrzavei", realizat de regizorul Pavel Constantinescu după un scenariu de Toma George Maiorescu.

Cu un deosebit interes sînt așteptate cele două filme sovietice. Este vorba de „Două vieți" (regia Leonid Lukov), o confruntare între două lumi opuse, oglindite în biografia celor doi eroi principali — un ostaș roșu devenit în anii Puterii Sovietice general și un ofițer alb fugit din Uniune, pe care generalul îl reîntîlnește servind ca lacheu într-un restaurant din Franța. În competiție intră și „Cer senin", al treilea film al regizorului Grigori Ciuhrai, care povestește cu pasiune și expresivitate artistică drama pilotului Alexei Astahov, fost prizonier în lagărele fasciste.

Filmul „Profesorul Mamlock", care va reprezenta cinematografia Republicii Democrate Germane, este realizat de regizorul Konrad Wolf după cunoscuta piesă a tatălui său, poetul și dramaturgul Friedrich Wolf, și constituie un nou avertisment împotriva reînvierii primejdiei fascismului.

Franța aduce la Festival filmul de debut al scriitorului Armand Gatti, „Țarcul". Relatînd un episod petrecut într-un lagăr de concentrare hitlerist, filmul este un adevărat imn adus bărbăției și demnității umane în mijlocul tragicelor încercări ale războiului.

Un moment semnificativ din „Setea" (R.P. Romînă).

Filmul „Alba Regia", prezentat de Republica Populară Ungară, evocă o întîmplare din anii ultimului război, cînd, în casa unui medic maghiar (interpretat de Miklós Gábor) a găsit adăpost o fată sovietică, comsomolistă (Tatiana Samoilova), care avea misiunea de a comunica prin radio cu Comandamentul Armatei Sovietice.

Se vor mai vedea filmele „Procesele lui Oscar Wilde" (Anglia), „Cînd eram tineri" (R.P.Bulgaria), „Oaspetele nocturn" (R.S. Cehoslovacă), „Povestiri despre Revoluție" (Cuba), „Ultima iarnă" (Danemarca), „Scandal într-un liceu de fete" (Finlanda), „Marea olimpiadă" (Italia), „Insula pustie" (Japonia), „Cuculi" (Peru), „În noaptea aceasta piere un oraș" (R.P. Polonă), „Atomul internațional" (O.N.U.) etc.

A mai rămas doar o zi... Mîine, cînd uriașul ecran se va lumina în fața celor 15.000 de spectatori din Palatul Sporturilor Lujniki, cineaștii din lumea întreagă adunați la Moscova își vor porni activitatea sub nobila lozincă a Festivalului: „Pentru umanism în arta cinematografică! Pentru pace și prietenie între popoare!"

Ana ROMAN

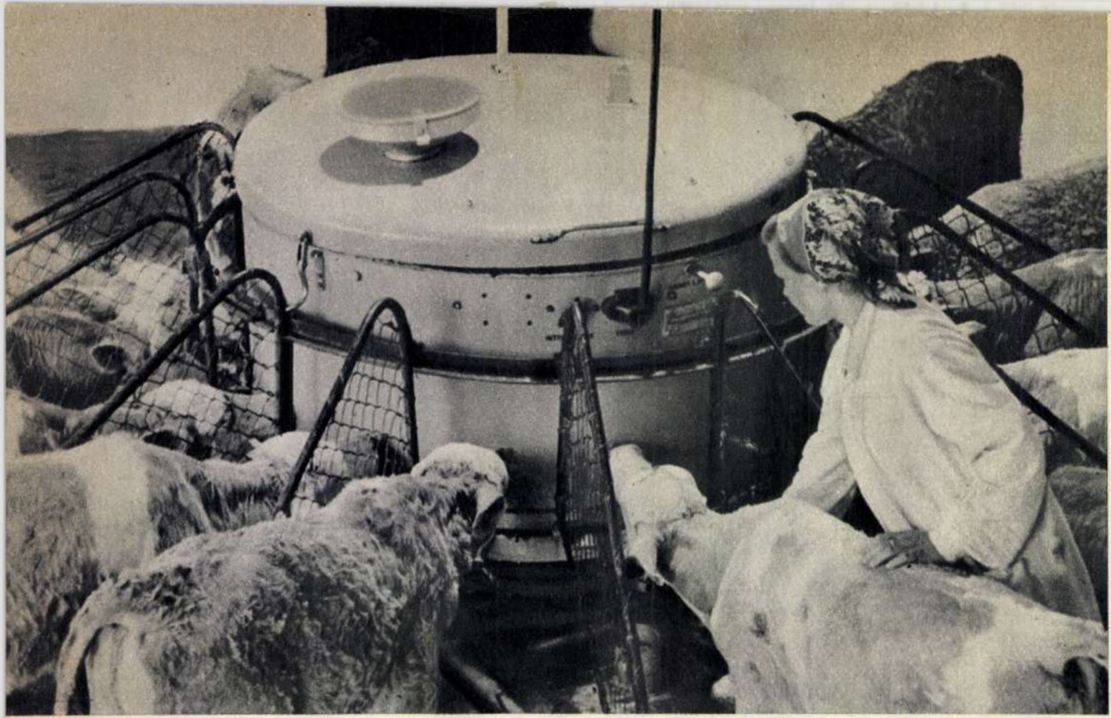

VACA...AUTOMATĂ

Oricine ştie că la o vacă suge, de obicei, un viţel. Şi cu toate acestea de curînd am avut prilejul să vedem o „vacă" la care sug simultan 15 viţei. Dacă nu ne credeţi, faceţi un drum la Gospodăria agricolă de stat Roşia, situată la marginea Bucureştiului, pentru ca să vă convingeţi de acest adevăr.

„Vaca" aceasta e de un soi cu totul deosebit: n-are cap, n-are coarne, n-are coadă; în schimb are 15 mamele din... cauciuc, iar ugerul — foarte mare — e din... tablă. Ea a fost creată pentru un singur scop: alăptarea viţeilor.

Specialiştii în zootehnie afirmă că această... vacă automată are mari şanse de răspîndire în unităţile agricole cu un sector zootehnic dezvoltat. Aceasta, pentru că aparatul folosit la G.A.S. Roşia s-a dovedit a fi o mărinimoasă doică a viţeilor: în cel mult o oră alăptează 60 de viţei. Dacă acelaşi număr de viţei ar fi alăptaţi la găleată, operaţiunea ar cere din partea unui îngrijitor 3 ore de muncă.

Laptele din ugerul acestei vaci neînsufleţite are o temperatură de 37 de grade, temperatură aidoma celei din ugerul natural. Vaca aceasta este foarte grijulie cînd îşi alăptează viţeii. Ca să nu le provoace indigestii, dă drumul laptelui în mod raţional, întocmai cum procedează glandele unei Joiane în carne şi oase.

Şi acum, cîteva cuvinte despre funcţionarea acestei...vaci. Se toarnă laptele în cazanul colector, se stabileşte contactul cu priza de curent electric, se încălzeşte laptele pînă ajunge la 37°, se întrerupe curentul, apoi se dă drumul grupei de viţei (15 la număr), care sînt aşteptaţi de această „mamă" cu ugerul doldora de lapte.

Cam aceasta-i povestea despre „vaca" cea cu 15 mamele de cauciuc şi ugerul de metal.

Un şacal găsit la Tulcea

Şacalul este originar din India. A pătruns în Europa venind dinspre sud-est; în prezent el se mai află în Grecia şi Albania.

Ca mărime, ocupă un loc între lup şi vulpe; are o greutate medie de 10-13 kg, e lung de aproape 1 metru, de culoare galben-aurie, de unde şi numele său ştiinţific (Canis aureus L). Face pagube asemănătoare celor cauzate de lup şi vulpe. Trăieşte la şes, atît în păduri cît şi în tufărişuri.

În ţara noastră a fost semnalat extrem de rar; se presupune că puţinele exemplare descoperite au venit din sud, trecînd Dunărea în iernile grele, cînd aceasta îngheaţă. De curînd însă, în apropiere de Tulcea a fost găsit, la momelile otrăvite puse pentru vulpi, un şacal mort. Este un exemplar matur, lung de aproape un metru, în greutate de 14 kg.

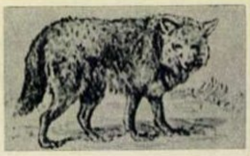

CRANIUL DIN PEŞTERA HOŢILOR

Arheologii şi paleoantropologii romîni au făcut o nouă incursiune în epoca pietrei şlefuite. Este vorba de cercetările de la Băile Herculane, unde, în „Peştera hoţilor", o dată cu mai multe urme din neolitic s-a descoperit şi un craniu uman.

Cercetările oamenilor de ştiinţă întăresc convingerea că grota a fost, cu vreo cinci mii de ani în urmă, locuinţa unui trib. Mărturii ale acestei concluzii sînt urmele vetrelor de foc, cioburile de vase din perioada respectivă, precum şi resturile de la ospeţe — oseminte de animale şi oase de peşte de Dunăre — găsite în galeriile peşterii.

Deosebit de interesante sînt însă cercetările în legătură cu craniul. Piesa respectivă a fost descoperită într-o firidă, avînd alături un os sacrum şi un vas de pămînt ars, toate aşezate conform unui anumit ritual şi închise în perete cu ajutorul a trei lespezi.

Oamenii de ştiinţă de la Centrul de cercetări antropologice al Academiei R.P.R. au stabilit că acest craniu aparţinea unei femei în vîrstă de 30-35 de ani, primul craniu uman din cultura Tisa descoperit pînă azi la noi. Totodată, descoperirea din peretele de calcar al peşterei de la Herculane reprezintă cea dintîi dovadă de pe teritoriul ţării noastre cu privire la cultul craniului de femeie împreună cu osul sacrum, în perioada de înflorire a matriarhatului — perioadă cînd femeia-mamă se bucura de un respect deosebit din partea întregului trib.

F. U.

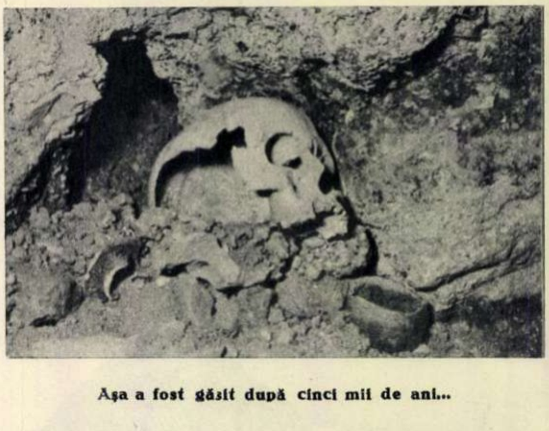

Aşa a fost găsit după cinci mii de ani...

Cercetătorii paleoantropologi dr. C. Maximilian (stînga) şi dr. Dardu Nicolaescu-Plopşor, lucrînd la refacerea craniului, asupra căruia mileniile au lăsat urme serioase.

DE-AR ŞTI PĂDUREA SĂ VORBEASCĂ

Mecanizarea exploatării lemnului începe cu ferăstrăul electric folosit la doborîrea arborilor.

Istoria ce urmează a început lîngă apele Oltului, undeva în ţinutul cu munţi blajini şi codri bătrîni căruia din străbuni i se spune Loviştea... Este istoria unui fag şi a unui brad.

Fagul crescuse pe malurile dinspre soare-apune, iar bradul — pe cele dinspre soare-răsare. Primul — scund şi butucănos. Al doilea — înalt şi zvelt, asemeni rudelor sale. În ciuda nepotrivirilor şi a văii ce-i despărţea, erau buni vecini şi mai ales prieteni vechi. Uneori, murmurînd greoi şi legănîndu-şi rămurişul bogat, cei doi tăifăsuiau între ei. Iar timpul curgea. Cînd veneau toamnele, fagul îşi lepăda fruntea; bradul, mereu verde, se frămînta înduioşat de soarta tovarăşului de peste vale. În zilele de coborîre a iernilor amîndoi încărunţeau. Dar reîntinereau o dată cu ivirea primăverilor.

Şi a venit ceas de mirare, de nelinişte, de amărăciune... Într-o dimineaţă, de jos, dinspre sate, s-a ridicat vuiet. Nu era vîntul. Urcau oameni mulţi îmbrăcaţi în straie flenduroase, oameni cu feţe bărboase şi pămîntii, cu ochi trişti, cu securi şi topoare atîrnate de braţe.

S-au înşiruit oamenii aceia la poalele împărăţiei bradului, şi-au frecat palmele aspre şi şi-au ridicat securile... Loviturile au prins a răsuna sec, ritmic, îngînate de ecouri tot aşa de seci şi de ritmice. Se înfiorau crengile sperioase, cădeau, ca ropotul grindinei, conurile aurii.

Această mobilă produsă de IPROFIL „Tehnica lemnului"-Bucureşti reprezintă unul dintre nenumăratele aspecte ale metamorfozei arborilor.

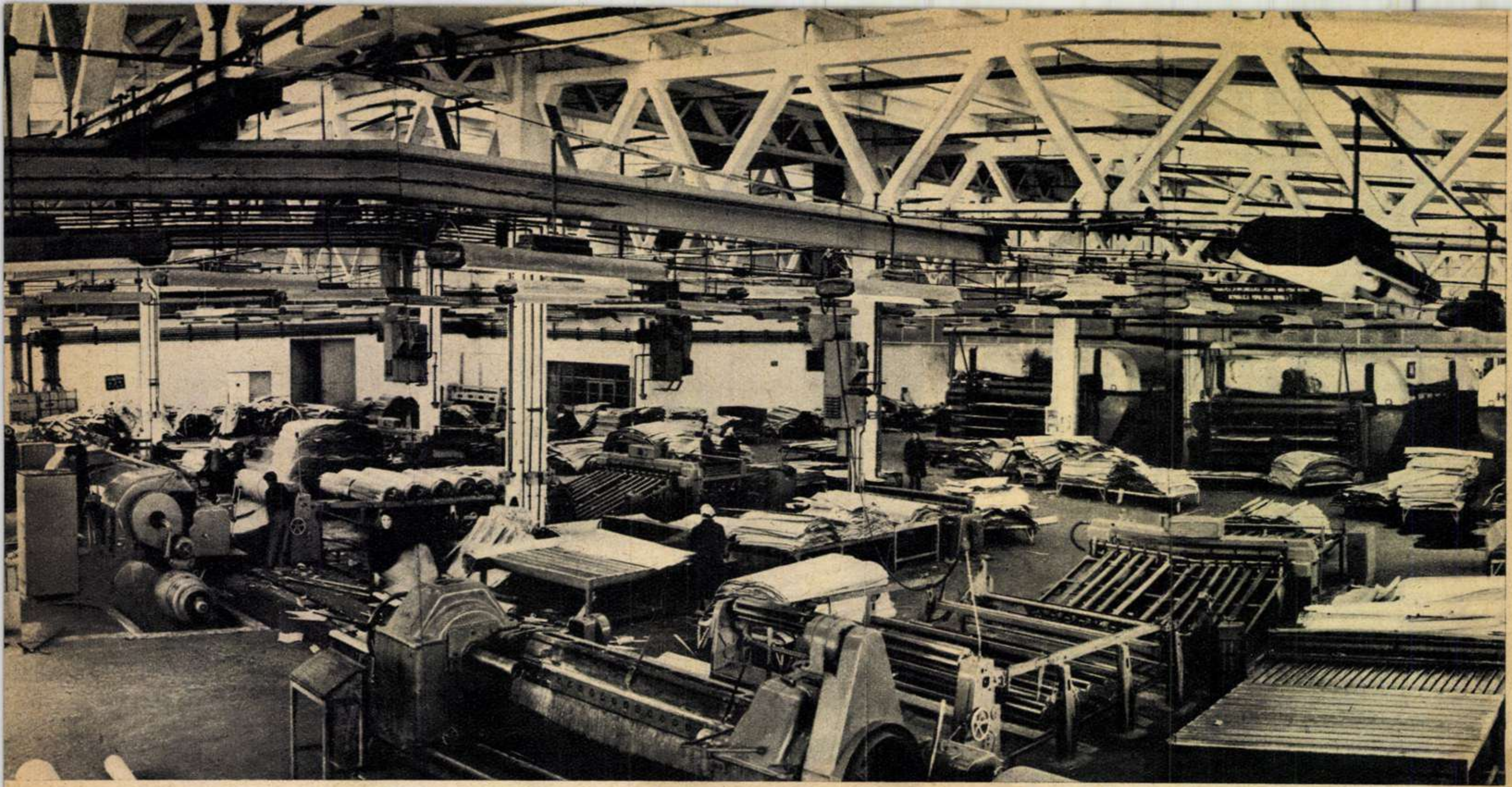

Unul cîte unul, copacii au început a se prăvăli, trosnind dureros și răbufnind în țărînă. S-a prăbușit cu geamăt și vechiul prieten al fagului. Și-a zbătut vîrful ca un ciucure de safir și a rămas întins la pămînt. Apoi i-a fost tăiată podoaba ramurilor. Fagul nu l-a mai recunoscut printre zecile de trunchiuri goale și lungi, cu coaja roșcată.

Bradul a fost mînat pe calea unei lungi pribegii. Întîi l-au legat în lanțuri și l-au tîrît cu boii. A poposit apoi la un gater, care l-a sfîrtecat în felii subțiri și albe. Pe cele mai late și mai curate le-au ales de cele înguste. Apoi scîndurile au fost zidite în stivă și ferecate pe platformele unui tren de marfă. Cheresteaua inferioară a fost coborîtă undeva, într-o gară din Bărăgan. Scîndura cea bună a fost cărată pe cheiurile Constanței, de unde s-a încărcat pe un vas ce avea s-o poarte pe apele Mediteranei.

De aici, istoria bradului se pierde. Poate să se fi reîntors, în chip de mobilă, la patria de baștină, poate să fi rămas pe pămînturi străine. Nu se știe. Din cele 3-4 scînduri debarcate în gara din Bărăgan, un țăran pe nume Dumitru Mihalache, dintr-un sat din preajma Dunării, și-a cîrpit coșul căruței, iar după ce, din pricina unor datorii către stat, și-a vîndut calul, a făcut din rămășițele bradului din Loviștea bancă sub salcîmul care-i străjuia poarta.

Retezat și decojit, trunchiul de brad pornește spre întreprinderile prelucrătoare.

Aceasta se petrecea prin anul 1936...

Dacă înainte de 1900 toporul s-a purtat totuși cu oarecare îngăduință față de lumea seculară a arborilor, în primele decenii ale veacului XX jaful a căpătat amploare. În goana lor după înavuțire cît mai grabnică, societățile cu capital străin Lomaș, Carpatina, OFA, Fertrinelli și altele doborau fără milă speciile cele mai valoroase, stejarul, gorunul, molidul; exploatau intens bradul, întrucît era ușor de prelucrat; tăiau cu pripa hoțului, ocolind bazinele forestiere greu accesibile așa-zise „înfundate". Tăiau neîngăduit de mult: 20-24.000.000 m c anual, adică mult peste capacitatea normală de creștere a copacilor în pădurile țării: cu 20-30% mai mult!

... De-ar fi știut pădurea să vorbească!...

Ce se întîmpla cu milioanele de bușteni doborîți? Jumătate din cheresteaua romînească se exporta. Restul? O parte avea soarta băncii de la poarta lui Dumitru Mihalache. O altă parte se prefăcea în hîrtie, iar ce mai prisosea era prelucrat rudimentar în făbricuțe avînd fiecare o forță motrice instalată de 20 CP și 10-15 lucrători.

Importînd mobilă, instrumente muzicale și alte obiecte, Romînia importa de fapt lemnul propriilor săi codri.

Și așa, fagul a fost martorul pieirii nu numai a prietenului său, dar a întregului brădet de dincolo de vale. Pîrîiașul a dispărut. Nu mai plutea în aer mirosul tare de rășină și parcă verile deveniseră mai fierbinți, iar iernile mai geroase. Doi-trei ani mai tîrziu, pe locul pădurii de brad s-a arat și s-a semănat porumb. Pe urmă, spălîndu-se podzolul, n-a mai crescut nimic și locurile au rămas pustii. Căci în perioada dintre cele două războaie mondiale, prin defrișările nesățioase s-au degradat 3 milioane de hectare de teren, din care 700.000 au ieșit definitiv din circuit.

A mai trecut o vreme și s-a auzit urletul gurilor de tun; peste țara Loviștei au brăzdat cerul cîrduri amenințătoare de păsări cenușii...

Și iarăși s-a lăsat liniștea.

Din nou într-o dimineață, de jos, dinspre sate, s-a ridicat vuiet. Nu era vîntul. Urcau tineri mulți. Rămurișul fagului s-a înfiorat

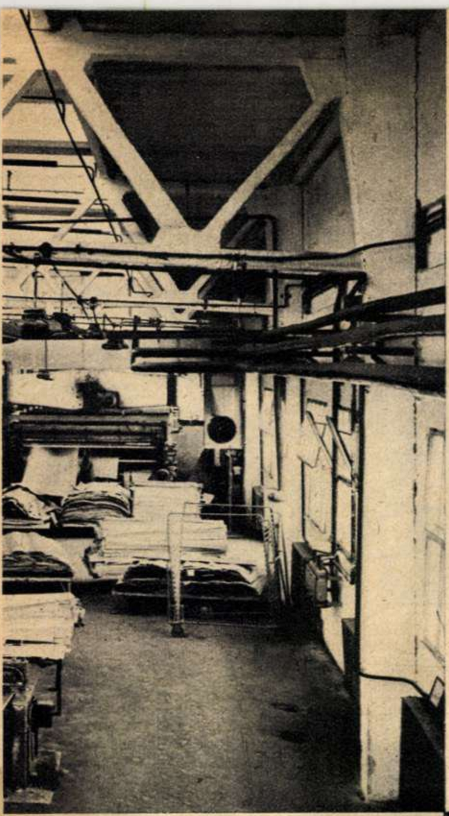

Aspect obişnuit dintr-o întreprindere pentru prelucrarea lemnului: sectorul de derulare al fabricii de placaj C.I.L.-Preajba.

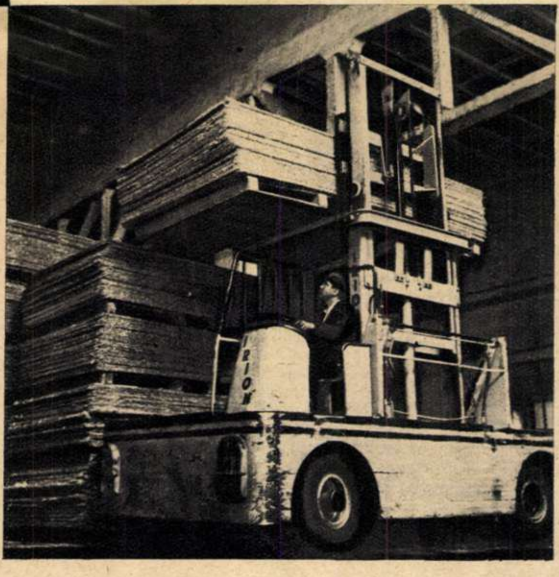

În magazia fabricii P. A. L.-Brăila, un nou stoc de plăci aglomerate din lemn este gata de expediţie.

în zadar. Oamenii aceia nu aveau securi — purtau pe umeri sape şi cazmale. S-au înşiruit ca şi alţii cîndva la hotarele fostei păduri de brad. Ce-au făcut? Fagul nu şi-a dat prea bine seama. Numai că, după un timp, acolo unde altădată stătea ca o oaste de uriaşi codrul întunecos de brazi, au crescut o puzderie de brăduţi de un verde firav ca de buruiană crudă. Cum a răsărit codrul acela tînăr? De unde să ştie bătrînul fag că între anii 1951-1959 pe întinsul ţării s-au reîmpădurit peste 850.000 de hectare?...

De-ar şti pădurea să vorbească!...

Dar încetul cu încetul fagul s-a obişnuit cu surprizele. De aceea nu s-a mai tulburat de fel cînd de-a lungul văii de la picioarele sale s-a instalat un funicular; nu s-a tulburat nici atunci cînd lîngă el s-a oprit tăietorul de pădure modern, înarmat cu fierăstrăul electric.

S-a năruit din înălţimea sa la pămînt fără să priceapă din care pricină. Omul i-a pipăit scoarţa cu un fel de „ei, te-a durut?". L-au despărţit de rămuret, l-au împins cu ţapinele şi, deodată, s-a trezit plutind în văzduh pe odgonul funicularului.

Aşa şi-a început fagul călătoria.

Aceasta se întîmpla pe la sfîrşitul verii anului 1960.

Schimbările de decor se petreceau repede. Din funicular a fost slobozit în remorca unui tractor de mare tracţiune. Apoi l-au purtat pe căile de fier ale unui trenuleţ forestier. A intrat într-o hală asurzitoare a gaterelor de la Brezoi. Prefăcut în scîndură, a fost îndreptat către Bucureşti, la noua fabrică de mobilă de la Pipera.

Aici, cheresteaua, crudă încă, a trecut prin dogoarea uscătoriilor mecanice, unde în cîteva ore şi-a părăsit toată umezeala. A intrat în dinţii fierăstraielor de la croitorie, care taie lemnul în toate chipurile după cum cer feluritele desene. A trecut la secţia maşinilor de şlefuit care fac să lucească fiecare bucată de scîndură. Astfel gătit şi dichisit, fagul a fost împins într-o altă sală, unde a legat trainică frăţie cu plopul şi salcia transformaţi în plăci aglomerate. Copacul de pînă mai ieri, încărcat de ani, s-a transformat uimitor de repede în tăblii de pat, uşi de garderob, braţe de fotolii. Dar sîntem încă departe de capăt. Urmează o nouă şlefuire. Apoi băiţuirea, şpriţuiala automată, lăcuirea şi, în cele din urmă, asamblarea, după care faci cunoştinţă cu garnitura completă de mobilă „Bucureşti-2". Anual iau naştere în felul acesta la Pipera 15.000 de garnituri. Dar cîţi alţi copaci nu suferă aceeaşi transformare în cadrul fabricilor de mobilă de la Tg. Mureş, de la Iaşi, Rm. Vîlcea, Gheorghieni, Cluj!... Cîte mii şi mii de alte garnituri de mobilă!...

Fagul din ţara Loviştei, prefăcut în mobilă, îşi continuă însă drumul. Iată-l într-un camion, alergînd pe străzile Bucureştiului pînă într-un mare magazin de mobilă. S-ar părea că în sfîrşit aici şi-a găsit odihnă pentru un timp. Dar nu. Zilnic încăperile magazinului sînt cercetate de sute de oameni...

Dumitru Mihalache, ţăranul din Bărăgan, astăzi colectivist, umblă îndelung măsurînd din ochi toate tipurile de mobilă. E frumoasă şi aceasta din material plastic şi metal, e bună şi cealaltă din plăci aglomerate, şi cea din lemn masiv îl ispiteşte; dar după o vreme se opreşte lîngă una din garniturile „Bucureşti-2":

— Asta!

Şi fagul a pornit iarăşi la drum. Cu camionul, cu trenul şi iar cu camionul pînă în satul din Bărăgan, pînă la poarta cu salcîm şi cu bancă din trunchi de brad. Pînă în faţa prietenului vechi... Greu de spus dacă arborii din pădure, metamorfozaţi, s-au recunoscut! Doar că un ţînc ce ţupăia bătînd din palme pe banca aceea o făcea să scoată un suspin surd, ca de tulpină zgîlţîită de vînturile iernii. Cine să priceapă ce zicea? Dar zicea ceva? Dumitru Mihalache îşi căra în casă, ajutat de vecini, mobila cea nouă cu linii elegante şi faţă netedă ca oglinda. Şi nimeni nu căsca gura a mirare. Nimeni nu se adunase, ca atunci cu ani în urmă cînd Dumitru Mihalache se tocmea de două ceasuri ca să-şi vîndă calul...

Emil BURLACU

De la fotocorespondenţii noştri

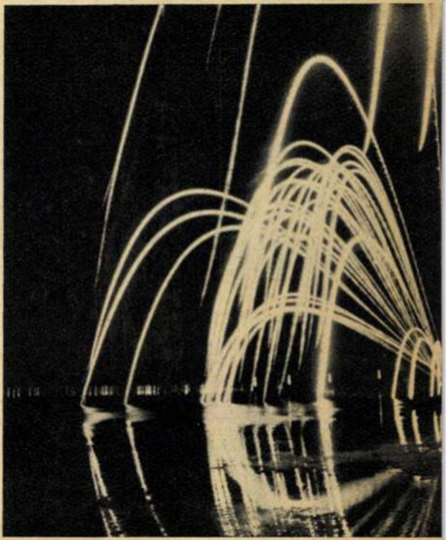

SĂRBĂTOARE

Fotografie de inginer GÜNTHER PHILIPPI de la uzinele de tractoare „Ernst Thälmann" din Braşov.

CABANA „VOINA", situată la 25 km de Cîmpulung-Muscel, ne aşteaptă.

Fotografie de ION CRUCEANĂ din comisia de presă a Consiliului sindical regional Argeş.

PELICAN DIN CIŞMIGIU

Fotografie de MIRCEA BĂCANU, salariat al Comitetului de stat al apelor, Bucureşti.

Drăgaica

La Buzău, vara, către sfîrşitul lui iunie, se ţine tîrg mare, durînd din vechime: un hrisov domnesc care statorniceşte anume plăţi îl pomeneşte în anul 1793; tot din vechi timpuri îi este răspîndită şi faima pînă hăt departe, peste ape şi sate, către Brăila, către Ploieşti, în sus, spre Moldova, şi-nspre apus, în megieşiile ardeleneşti de peste munte. Tîrgului îi zice Drăgaica.

În urmă cu veacuri, cînd s-a împlinit în răscrucea drumurilor mult umblate, slujea oierilor urcaţi în munţii Buzăului cu stînele la văratic să-şi aducă cu folos lîna la vînzare. Cu timpul rosturile tîrgului s-au lărgit, negustoria a sporit şi Drăgaica a ajuns s-adune — cum şi-acuma face — în ziua temeiului, la 24 iunie, atîta omenire de-şi înzeceşte Buzăul populaţia. Vin aici bătrîni care-au apucat Drăgaica de pe cînd grosul tîrgului era iarmarocul, negustoria de vite şi mai cu seamă de cai. Vin fete şi flăcăi, ispitiţi de întîlnire, de veselie şi glume, încredinţaţi c-o fustă ori o basma, o pălărie ori o cămaşă cumpărată la Drăgaica are anume şart. Vine lume fără de nici o treabă, numai fiindcă aşa e rostul: să meargă la Drăgaică mai ales în ziua de temei.

Nespusă bucurie prilejuieşte Drăgaica copiilor; o aşteaptă cu toţii ca pe-un eveniment. Pentru dînşii făgăduiala încă în toiul iernii făcută: *„Te duc la Drăgaică“* e un stimulent straşnic, eficace luni de zile, aşa cum *„Pentru drăciile tale nu mai pupi tu Drăgaica“* e-o înfricoşătoare ameninţare în stare să potolească cea mai cumplită zurbă. Aşa-i de multă vreme; de aceea tot omul din satele vecine Buzăului şi buzoienii înşişi îşi amintesc Drăgaica copilăriei lor. Am vorbit cu mulţi, oameni în toată firea, şi toţi mi-au evocat-o ca pe-un miraj al anilor tineri. Drăgaica era hazul panorămilor, al scrîncioburilor şi-al acadelelor; era locul unde cumpătul se pierdea şi chibzuinţa banului, mai slobodă, îngăduia petreceri peste an oprite de nevoi. La Drăgaică, cînd aldămaşul unei neguţări se prelungea, banul luneca mai iute, lăsînd celor vîrstnici plăcerea paharului, celor mici bucuria bîlciului.

Şi fiindcă tîrgul era mare şi renumele lui aşijderea, după temei Drăgaica se prelungea, ca un ecou, pînă la Mizil, unde din rămăşiţe se închega cu ultime puteri Drăgaica mică.

Cît preţ avea tîrgul îţi spun bătrînii şi-o spune toponimia, veche de cînd bunii şi străbunii. Către Cislău, sat pe valea Buzăului, un vîrf de munte poartă şi azi numele Drăgaica. Localnicii, se zice, coseau aici fînul cu care-şi hrăneau caii porniţi spre Drăgaica.

Cu ceea ce reprezintă azi tîrgul Drăgaica, anunţat prin afişe răspîndite în Buzău şi-n toate satele vecine, poţi confrunta legendele şi basmele şi amintirile, şi confruntarea nu zice nicicum că renumele tîrgului scade. Ba dimpotrivă. Şi-i firesc să fie aşa. Lumea satelor venită la Drăgaica dovedeşte cu prisosinţă un nivel de trai necunoscut altădată. La fiecare prăvălie înjghebată aici e îmbulzeală mare: de se vînd jucării ori crătiţi, stămburi ori haine de gata, încălţări ori lucruri de parfumerie, tot una-i: lume e peste tot şi toată lumea alege ce-alege şi cumpără. Nu-i de mirare deci că-n acest an la Drăgaica au venit cu multă marfă şi-au prezentat-o în barăci frumos împodobite, cu firme scrise pe pînză colorată, organizaţii comerciale din centre destul de îndepărtate: de la Cîmpina, de la Tîrgovişte şi chiar din Bucureşti.

Un vast şi pitoresc magazin universal se rînduieşte pe laturile cîmpului Drăgaicii, cu mărfurile la vedere, înfăţişate ispititor, cu reclamă multă. Priveşti, alegi cu ochii şi cumperi ce pofteşti. *„Garantat, că-i la stat“* — îmi zice o femeie voinică de la Simileasca. Şi tot ea îmi povesteşte de negoţul de altădată, cu furtişaguri la măsurat stămburile, cu marfă lustruită *„numai aşa, să amăgească omul“*.

„Acuma nu mai merge; s-a isprăvit cu negustorii de altădată — intră în vorbă un bărbat înalt, spătos, cu o mustaţă cît un caier. *Ce ziceau ei? Las' că la ţară merge... Acuma nu-i aşa; marfă bună este şi la ţară. La noi, la Pătîrlagele, e magazin mare, ca la oraş. Găseşti ce pofteşti. Acuma altfel e rostul, nu mai aştepţi un an Drăgaica să-ţi iei pantaloni. Găseşti chiar acasă...“*

Între prăvăliile unde se cumpără într-ales, sînt cuprinse, mai într-o parte, umbrarele unde sfîrîie grătarele încinse pe care se frig mititei şi patricieni, fleici şi măduvioare.

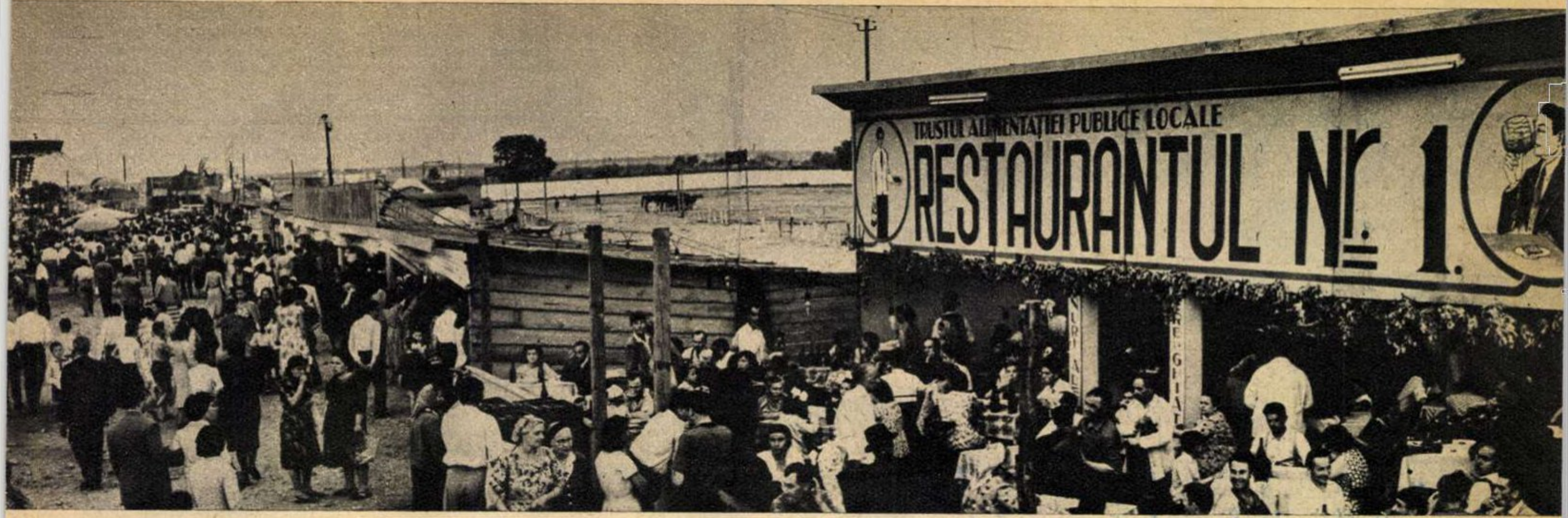

Urcă fumul către cer ca din nişte ruguri de jertfă păgîne şi peste tîrg năboiesc mirosuri tari, aţîţătoare. La mese rînduite afară în preajma grătarelor restaurantelor improvizate se cinsteşte vin şi ţuică, pe cei cu voie bună mîngîindu-i la ureche, din ţîrîieli de scripcă, lăutarii. *„Drăgaica-i chița noastră“* — îmi explică unul, arătîndu-şi dinţii albi ca mărgelele. Cu asalt e luată „gogoşeria“ cea plină de miresme şi cărucioarele de îngheţată şi cele cu limonadă. Aici e desfătarea celor mărunţei, care muşcă cu atîta poftă din gogoşi de le rămîn mustăţi albe din pulberea de zahăr vanilat.

Sfîrîie grătarele, mărfurile se strigă, cîntă de petrecere cei de-au întrecut măsura. Peste toată larma bubuie stăpînitoare tromboanele, sună trîmbiţi şi detună tobe. Dintr-o parte s-aude uruitul năprasnic al motocicletei cu care un om se învîrte într-o sferă de sîrmă la „globul curajului“. Copiii se cheamă între ei, rîvnind o jucărie; cer bani să urce în bicicletele şi-n automobilele ultramoderne care au luat locul lebedelor şi căluţilor caruselului de altădată; unii vor să urce acolo unde-s valurile mării; cei mai mari se dau în „lanţuri“; se prind în zbor, în legănare, se sucesc, se avîntă speriind cu chiot fetele. Bărcile sînt asaltate; şi ghereta unde se trage la semn „să fugă căprioara“ şi „să iasă mireasa“. Şi peste tot e rîs şi voie bună, petrecere şi veselie.

De departe, tocmai din centrul Buzăului, „Drăgaica“ se aude. Cu cît te apropii o simţi în nări, în forfota celor ce vin şi pleacă. O vezi şi-n gară, şi-n trenurile încărcate de lume, şi la autobuze (povestea fînului cosit şi-a carelor pornite de sub munte spre tîrg e de demult!). O vezi şi-n produsele aduse spre vînzare de colectivişti, şi-n socotelile finale ale organizaţiilor comerciale, care arată că an de an la Drăgaica oamenii cumpără mai mult. Semn de bunăstare. Ca şi petrecerea, ca şi voia bună care stăpîneşte tîrgul, renumitul tîrg Drăgaica din Buzău.

Virgil DĂNCIULESCU
Fotografii de Elena GHERA

„Lumeee!... Lumeee!... Ce-i afară zugrăvit, 'năuntru viu şi natural!...“

În vîrtejul lanţurilor...

Bună mai e gogoaşa asta „înfuriată“!...

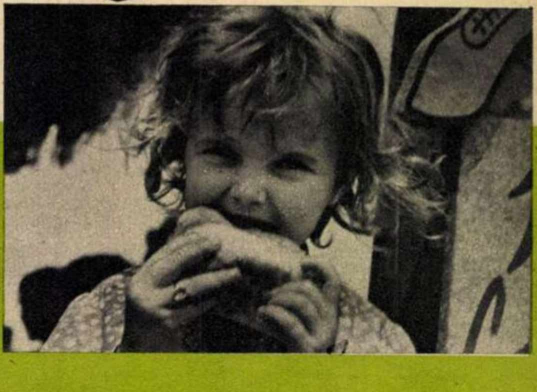

mozaic

MĂSURI ȘI GREUTĂȚI

1 M	2 A	3 C	4 A	5 R	6 A	■	8 B	9 A	10 L	11 A	12 N	13 T	14 A
2		A	N		M	E	■	N	E	G	R	E	A
3		D	I		I	L		■		E	■	A	R
4 E	R	A	■	A	C	E	■	C	A	R	O	L	■
5 R	A	■	A		E	V	O			■			
6		I	N		■	A	R		■			■	
7	■	S	C	■	P	■	T	N	A	T	A	T	I
■	A	T	O	M	I	C	A	■	I	■			
9 U		E	R	I	■	O	C	E	A	N	■	M	
10 C	A	T	E	G	O	R	I	E	■	M	A	R	E

ORIZONTAL: 1) Campioană la ridicarea greutăților — Se înclină într-o parte și în alta, dar măsoară greutățile. 2) Ușor pentru ușor (pl.) — Boxer romîn de categorie semigrea. 3) Grea — Pronume — Măsură agrară. 4) A fost odată...— Aicea (mold.) — Numele mai multor regi ai Franței. 5) Soare la vechii egipteni — Greu — Amalgamați în vechea chimie. 6) A ușura — Partea de sus a piciorului calului — Unealta casnică de cea mai mică greutate. 7) Casc! — Măsuri. 8) O energie uriașă, pe care toți oamenii cinstiți doresc să o vadă folosită numai în scopuri pașnice — Obicei. 9) Poartă greutățile — Mare foarte mare — Molibden. 10) Grea, semigrea sau ușoară — La fel de mare.

VERTICAL. 1) Un om măsurat — Udrea Constantin. 2) Mare pe mare — Interjecție. 3) Vas pentru apă făcut din doage de brad — Înțelege ușor. 4) Perioade de timp — Piese metalice grele ce fixează vasul. 5) Ulei de ricin — Migălos... la început. 6) Prietene — 3,14. 7) Școlăriță — Formație vocală. 8) Tovarăși de muncă (trans.). 9) Anton Negrea — Localitate în Norvegia — Vocală dublă. 10) Ușor — Acea. 11) Are cap ușor — Armăsar — Pronume. 12) Număr (abr.) — Din neamul iacuților. 13) Mic depozit de fasole — Mare și tare. 14) Rîu în Elveția — Cu privire la albine.

Dezlegarea jocului „PE ÎNTINSUL HOLDELOR", apărut în numărul 26

ORIZONTAL: 1) Bărăgan — Mană. 2) Arie — Seceriș. 3) Tauri — Ceres. 4) Ot — Azot — T—Ac. 5) Z — Irigații — O. 6) Arse — Or — Ceam. 7) Op — Erete —Rb. 8) Sărați — R — Laa. 9) Adăpa—Felahi. 10) Levănțică — In. 11) C — Irsa — Umede. 12) Acte — Potecă.

NOUTĂȚI FILATELICE

Din țările independente ale Africii

Republica Mali a emis o serie de patru mărci poștale cu un nominal total de 545 de franci. În desenele lor sînt reproduse portretul primului ministru Modibo Keita și al președintelui republicii, Mamudu Konate. Tot poșta Republicii Mali va pune în curînd în circulație două valori pentru poșta aeriană, de 100 fr. și 500 fr., ale căror desene reproduc moscheia Sankora din Tombuctu și, respectiv, o vedere panoramică a capitalei Bamako.

Republica Senegal a emis o marcă poștală de 25 fr. prilejuită de „Sărbătoarea independenței". Sînt în curs de pregătire o serie curentă cu imagini sportive și o alta de poștă aeriană ale cărei imagini reproduc păsări exotice.

Dintre celelalte țări independente africane care au mai emis noi mărci poștale, amintim: Congo, Republica Tunisiană, Coasta de Fildeș, Republica Malgașă ș. a.

V. T.

25fr
REPUBLIQUE DU SENEGAL

REPUBLIQUE DU MALI
100F
TOMBOUCTOU

POȘTA REDACȚIEI

DORIN DORINA — PITEȘTI. Trimiteți adresa dv. exactă și dați-ne unele lămuriri în legătură cu neajunsul de care suferiți. Veți primi prin poștă îndrumările cerute.

ION LUPAȘCU — S.M.T. RĂDĂUȚI. În numerele viitoare ale revistei noastre veți găsi la rubrica „Introducere în filatelie" răspunsuri la problemele care vă interesează.

Vom publica la rubrica respectivă dorința dv. de a face schimb de cărți poștale ilustrate.

AVRAM SOARE — Rm. VÎLCEA. Nu toate informațiile comunicate de dv. sînt destul de interesante, iar cele ce au această calitate au mai fost publicate.

VECHI ABONATE — LIPOVA. Luați legătură cu unitățile industriei locale.

TOV. EUGEN DONEA — HUȘI și MIRCEA ȘTIRBU — CĂLĂRAȘI. Vă rugăm să ne comunicați adresele dv. pentru a vă putea răspunde la întrebările puse.

MORARU GHEORGHE — ABRUD. Pentru funcția pe care o ocupați în prezent aveți nevoie de studii medii. Cele 4 clase profesionale sînt, desigur, valabile pentru alte funcții, dar aci se cer studii medii complete.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Paraschivescu Ștefan, elev anul III, Școala de meserii, Rîmnicul Sărat, str. Maiakovski nr. 4, dorește să corespondeze pe teme de viață școlară și să facă schimb de cărți poștale ilustrate.

Următorii cititori doresc să corespondeze pe diferite teme și să facă schimb de cărți poștale ilustrate:

Barbu Ion, elev anul II, Centrul școlar agricol Mizil, str. Mihai Bravu nr. 136; Ialoba Rica și Nan Marcia, învățătoare, Școala de 7 ani din comuna Bordușani, raionul Fetești, regiunea București; Volovei Eleonora, elevă cl. a XI-a, Brașov, str. Bernath Andrei nr. 34; Ștefan Viorica, studentă, București, str. Matei Voevod nr. 75, raionul 23 August.

Următorii cititori doresc să facă schimb de cărți poștale ilustrate: Iancu Rodica și Ureche Eliza, studente, Timișoara, str. Politehnicii nr. 2; Bloanță V. Ion, elev anul III, grupul școlar „Electroputere", Craiova, str. Stalingrad nr. 220; Gheneeanu Maria, elevă, Satu-Mare, str. Ecaterina Teodoroiu nr. 12; Ziman Otilia, elevă cl. a XI-a, Satu Mare, str. Pictor Grigorescu nr. 32; Micu Ricuță, elev, București, Șoseaua Iancului nr. 67, raionul 23 August; Burcea Virginica, elevă cl. a XI-a, Școala medie Costești, reg. Argeș.

GALANTANIUL

Aceasta este denumirea unui alcaloid obținut din „Galantus" — ghiocelul din Caucaz — de un grup de colaboratori ai Institutului de cercetări științifice chimico-farmaceutice din U.R.S.S. După cum a reieșit din experiențele făcute, această substanță are proprietatea de a restabili transmisia neuro-musculară alterată de diverse boli, de a crește tonusul musculaturii netede și de a intensifica secreția glandulară. Astfel, galantaniul s-a dovedit un preparat util în terapia unor maladii ca: miasteniile, miopatiile și a unor tulburări funcționale ale aparatului locomotor. Combinat cu gimnastica medicală, ameliorează funcțiile motorii și starea generală a copiilor care au suferit de poliomielită. În prezent noul medicament a intrat în producția întreprinderilor chimico-farmaceutice din Moscova și Tașkent.

O NOUĂ MAȘINĂ PENTRU DIAGNOSTIC

În cadrul Institutului de cercetări în domeniul științelor matematice de pe lîngă Academia de Științe a R. P. Ungare a fost realizat un aparat pentru determinarea obiectivă a gradului de compensare la bolnavii de tuberculoză. Acest aparat stabilește starea funcțională a organismului bolnavului, precum și capacitatea de muncă — adică măsura în care organismul și-a putut menține sau dobîndi echilibrul.

Confruntarea datelor de diagnostic, a radiografiilor, analizelor, relatările bolnavului etc. iau mult timp, iar concluzia depinde în mare măsură de părerea subiectivă a medicului. Aparatul realizat de cercetătorii maghiari — numit electroclasificator — îndeplinește toate aceste operații pe baza unui program ce cuprinde peste 800.000 de date inițiale.

ÎMPOTRIVA VIROZELOR

În cele două decenii de cînd există, penicilina ca și celelalte antibiotice descoperite ulterior au luptat cu succes împotriva a numeroase microorganisme. Ele s-au dovedit însă mai puțin eficiente în fața virozelor.

Colectivul laboratorului de noi antibiotice de pe lîngă catedra de microbiologie a Institutului central de perfecționare a medicilor din U.R.S.S. se preocupă în prezent de elaborarea unor preparate menite să lupte împotriva virozelor. Iată și una din metodele de lucru ale acestui colectiv: virusurile sînt supuse radiațiilor ultraviolete, sub influența cărora încetează de a acționa ca agenți patogeni; inactivate, ele sînt inoculate de pildă unui embrion de găină, ale cărui celule, apărîndu-se, fabrică o proteină; această substanță — care a fost denumită „interferon" — este separată, purificată și apoi experimentată asupra virusurilor.

În timpul experiențelor s-a văzut că interferonul este un mijloc profilactic eficient, activ

în ce privește diferitele specii de virusuri și inofensiv pentru țesuturile organismului. Dacă menționăm că printre viroze se numără maladii ca gripa, encefalita, poliomielita și variola, este suficient pentru a înțelege larga scară de acțiune a interferonului.

Experiențele continuă în scopul perfecționării acestui preparat, pentru folosirea lui în terapia virozelor.

CE CULOARE PREFERĂ LAPTELE?

Gustul bun al laptelui depinde în bună măsură de acidul ascorbic. Dar, după cum arată cercetările științifice, în bună măsură acest acid se descompune la lumină. Folosirea pentru lapte a unor sticle galbene, roșii și cafenii (scrie revista „New Scientist") ar micșora acțiunea luminii și ar preîntîmpina modificarea gustului laptelui.

În urma unor experiențe efectuate în Suedia, s-a ajuns la concluzia că în sticlele cafenii laptele s-ar păstra mai bine decît în cele transparente.

ANVELOPE FĂRĂ CAMERE

În S.U.A. — scrie ziarul „The Financial Times" — se experimentează anvelope de automobil, confecționate din cauciuc sintetic, fără camere. Aceste anvelope sînt fabricate prin turnarea cauciucului sintetic lichid în matrițe, după care sînt uscate în cuptoare.

Anvelopele de cauciuc sintetic sînt translucide și pot fi livrate în diferite culori.

Firma care le fabrică afirmă că anvelopele au fost încercate la viteze pînă la 100 km pe oră, dar că mai este nevoie de cel puțin zece ani pînă la fabricarea lor pe scară industrială.

„FLACĂRA" vă sfătuiește

COLȚUL COSMETICIENEI

Porii dilatați

Folosirea cremelor grase și hrănitoare — de altfel necesare în îngrijirea pielii — poate provoca adesea dilatarea porilor. Porțiunile care în mod obișnuit suferă acest neajuns sînt: fruntea, nasul, aripile nasului și bărbia, adică acele porțiuni ale feței unde pielea este mai grasă. Spre a evita asemenea neplăceri, se recomandă ca, paralel cu aplicarea cremei hrănitoare, să se aplice și un astringent.

Un bun astringent, care are efect sigur și este în același timp foarte puțin costisitor, e zeama de lămîie care are în plus și calitatea de a albi și înfrumuseța pielea.

Întrebuințați lămîia dimineața, după ce crema de noapte și-a făcut efectul hrănitor asupra pielii. Tratarea tenului cu zeamă de lămîie se face înainte de a întinde crema de fond pentru fard. Acțiunea lămîii va fi și mai folositoare, dacă după aplicarea ei se vor folosi comprese cu apă rece, ținute pe obraz cel puțin 5-10 minute.

Pentru că am pomenit de calitățile cosmetice ale lămîii, să nu trecem cu vederea alte produse vegetale cu însușiri asemănătoare. Astfel, fragii — aceste minunate și parfumate fructe — sînt elementul de bază al unui excelent preparat cosmetic. Se obține din cîteva boabe mari de fragi zdrobite bine, la care se adaugă zeama unui sfert de lămîie (în cazul unui ten gras) sau o linguriță cu lanolină (dacă, dimpotrivă, epiderma ce urmează a fi tratată este uscată). Se răstoarnă compoziția pe un tifon și se aplică pe față. Se menține 10-15 minute. Se ridică apoi compresa, se spală fața cu apă călduță și apoi rece, după care se trece la machiaj.

Georgeta MĂLIN

De vorbă cu medicul

Arterioscleroza *(II)*

(profilaxie și tratament)

Profilaxia arteriosclerozei trebuie instituită la persoanele care au depășit vîrsta de 50 de ani, la hipertensivi și la persoanele provenind din familii de hipertensivi sau arteriosclerotici. O bună profilaxie poate preveni apariția bolii. Prevenirea infecțiilor, și în special a celor provocate de reumatism, reducerea alimentelor bogate în colesterină, tratarea din timp a hipertensiunii arteriale pot apăra organismul de apariția bolii.

În tratamentul arteriosclerozei o importanță deosebită o au condițiile de viață și alimentația. Munca ordonată și alternarea acesteia cu odihna necesară, folosirea timpului liber pentru destinderea organismului prin plimbări, viață în aer liber, exerciții fizice (cultură fizică și sport), o igienă riguroasă a somnului sînt factori care tonifică organismul, mențin o funcție bună a inimii și o circulație normală a sîngelui în artere.

Consumul de alimente bogate în colesterină cum sînt: viscerele de animale, gălbenușul de ou, ciocolata, cacao, laptele și derivatele laptelui trebuie să se limiteze, iar în formele evolutive ale bolii se suprimă cu totul. În prepararea alimentelor se va înlocui untura cu uleiurile vegetale. Untul se permite în cantitate de maximum 30 gr pe zi, iar carnea slabă în cantitate de 150 gr pe zi, fiartă sau friptă la grătar după fierberea ei. Se va evita consumul exagerat de dulciuri. In caz de asociere a arteriosclerozei cu hipertensiunea arterială, se va reduce consumul de lichide la 1.200-1.400 ml pe zi. Sarea se va reduce la 4 gr pe zi (în care este cuprinsă și sarea conținută de alimente în mod natural). Este recomandabil ca din cînd în cînd să se facă zile de consum exclusiv de legume și sucuri de fructe. Aceasta pe perioade de 2-4 zile, cînd bolnavul va sta în repaus la pat. Se permite consumul în cantități mici de condimente, ceai, cafea sau vin alb.

Sînt interzise cu desăvîrșire conservele, afumăturile, vînatul și, în general, alimentele greu digerabile. Bolnavii trebuie să prefere un consum mic de alimente la intervale de timp mai mici, dar regulate. Constipația trebuie evitată.

Tratamentul medicamentos se aplică de la caz la caz de către medic. Se folosește iodul numai în perioadele calde ale anului, cu timp frumos și stabil. Recomandăm iodazin în soluție (10-20 picături de 2-3 ori pe zi în doze progresive sau injecțiile de iodazin, cîte o fiolă zilnic intramuscular). Astăzi se folosește pe o scară largă heparina. O acțiune favorabilă o are vitamina C 200 în doze de 3-5 tablete pe zi. Dar, încă o dată, tratamentele medicamentoase se fac sub strictă supraveghere medicală, cu controale de laborator la 2-3 zile.

Se recomandă tratamentul balneo-climatic cu ape iodate sau carbogazoase, în stațiuni cu o altitudine care să nu depășească 800 de metri.

Dr. Silviu GHEREA

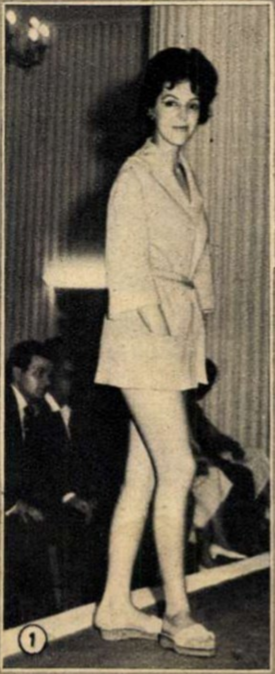
①

ȚINUTE PENTRU PLAJĂ

În vara aceasta, ținutele de plajă prezintă o mare diversitate de modele, răspunzînd gustului și siluetei fiecărei femei. Inspirată de linia modei pentru oraș, bluza de plajă va domina în mod net. Ea apără umerii de arsura soarelui, ferește de vînt în zilele mai răcoroase și constituie o ținută decentă pentru un scurt popas la bufetul ștrandului. Se confecționează cel mai adesea din materialul costumului de baie, alteori din material într-o culoare contrastantă.

Foarte interesante sînt și jachetele de plajă din țesătură de prosop.

La costumele de baie tendința principală este costumul întreg, de linie clasică, foarte indicat pentru înotătoare. Caracteristicile verii 1961 sînt: o croială foarte cambrată, decolteu adînc în spate și bretele late, croite dintr-o bucată cu costumul. Costumele se fac din tricou de lînă sau fibre sintetice ori din țesătură de bumbac. Pentru fetele tinere sau pentru siluetele suple, se menține moda costumului din două piese, cusut de preferință din țesătură imprimată.

Ilustrarea în imagini a tendințelor modei de plajă 1961 vi-o oferim prin mijlocirea unor fotografii luate la recenta prezentare a colecției Fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej".

Încheiată cu cordon, această bluză cu guler lat și mînecă trei sferturi (foto 1) se poartă peste un costum de baie de culoare închisă, a cărui croială clasică avantajează orice siluetă (foto 2). Tot pe contraste de culoare se bazează și acest ansamblu de plajă (foto 3), format dintr-un costum de baie garnisit cu benzi verticale în tonul bluzei. Realizată dintr-un material de bumbac în dungi viu colorate, această bluză de plajă (foto 4) prezintă caracteristicile modei 1961: fără mîneci și fără guler, ea are linia dreaptă (cazacă) și cordonul înnodat mai jos de talie.

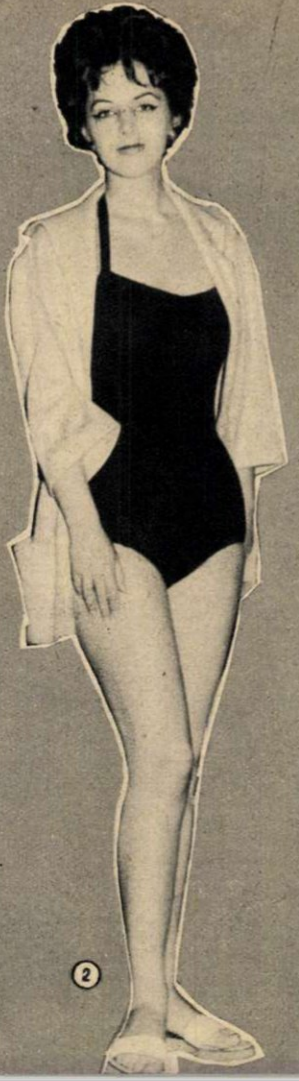
②

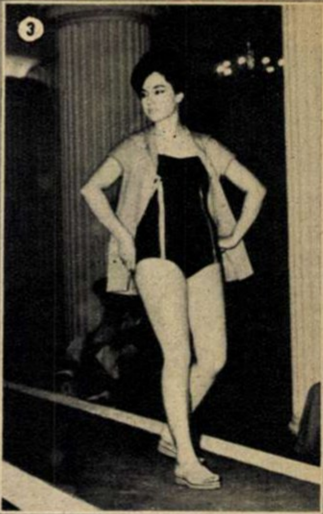
③

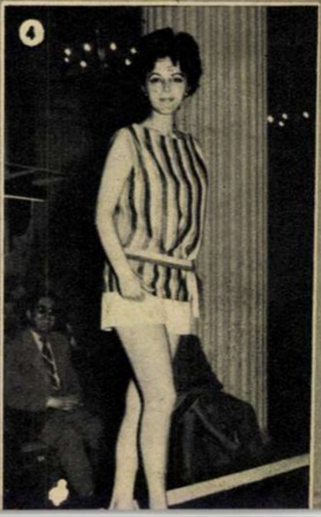
④

fotocronica FLACARII

LA BUCUREŞTI a avut loc recent consfătuirea dintre delegaţia de poeţi sovietici şi poeţii romîni, pe tema „Poezie şi contemporaneitate".

UN NOU BLOC de locuinţe şi magazine a fost dat în folosinţă oamenilor muncii din oraşul Bacău.

☆

OPERA „ORFEU" de Gluck a fost prezentată în premieră la Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R., sub conducerea muzicală a dirijorului Mihai Brediceanu. În fotografie: Elena Cernei (Orfeu) şi Maria Şindilaru (Euridice).

ÎN PRACTICĂ la întreprinderea „Klement Gottwald", studenţii Dinu Manea şi Vasile Rădoi de la Facultatea de electrotehnică a Institutului politehnic Bucureşti cercetează o piesă executată de ei sub îndrumarea strungarului Barbu Petre.

INSTANTANEU de la consfătuirea apicultorilor, care are loc la Bucureşti, cu tema „Valorificarea culesurilor timpurii". La consfătuire participă reprezentanţi ai apiculturii din 9 ţări şi ai organizaţiei internaţionale „Apimondia".

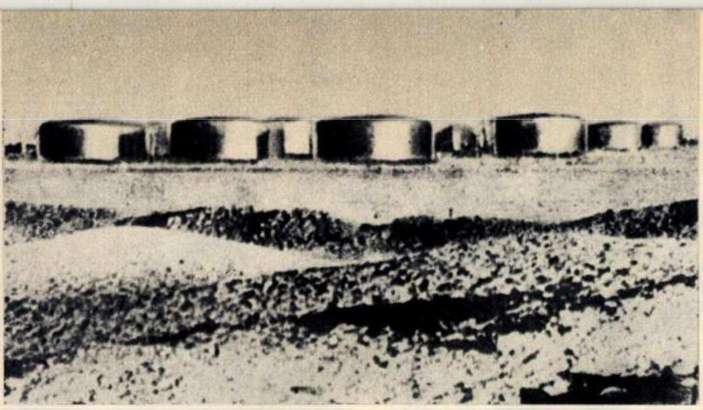

Peisaj din Kuweit: nisip şi petrol.

Micul comentar

GĂINA CU OUĂ DE AUR ŞI MONOPOLURILE ANGLO-AMERICANE

de Florica ŞELMARU

La 19 iunie, avea loc un schimb de scrisori între guvernul Marii Britanii şi emirul Abdallah as-Salim as-Sabbah al Kuweitului. Documentele consemnau abrogarea tratatului din 1899, în baza căruia Marea Britanie exercita protectoratul său asupra micului principat arab. Urma ca la 1 iulie Kuweitul să-şi proclame în mod festiv independenţa.

Festivităţile n-au mai avut loc. La 1 iulie, orele 7.05 ora Kuweitului (9.05 ora noastră), debarcau în Kuweit trupe britanice. Folosind cu promptitudine încordarea intervenită în relaţiile dintre Kuweit şi Irak, guvernul britanic lua cu o mînă (înarmată) ceea ce dăduse cu cealaltă (care semnase documentul solemn din 19 iunie). Sub pretextul, fireşte, de a „apăra" independenţa kuweitană...

Explicaţia acestei brusce treceri a Kuweitului în prim plan al scenei internaţionale: micul principat de la subsuoara răsăriteană a Peninsulei Arabice, mai mic decît o regiune de a noastră, este al patrulea producător de petrol de pe glob, al treilea în lumea capitalistă (după S.U.A. şi Venezuela). Zăcămintele din Kuweit sînt de altfel nu numai bogate, dar şi deosebit de rentabile: situate la mică adîncime, contează printre cele mai ieftine din lume (s-a socotit că, forarea unei sonde costînd 250.000 dolari, această investiţie se amortizează în Kuweit într-o săptămînă şi aduce apoi în medie vreo 10 milioane dolari pe an...).

În profitul cui? Făcînd un calcul... original, trimisul ziarului parizian „Le Monde" împarte cele peste 150 milioane de lire sterline pe care „Kuweit Oil Co" le-a plătit ca redevenţe în 1960, la numărul de cetăţeni ai minusculului principat şi conchide că aceasta „reprezintă teoretic venitul mediu pe cap de locuitor cel mai înalt din lume". Teoretic, într-adevăr. Pentru că atunci cînd se referă la aspectele concrete ale acestui „cel mai înalt venit mediu", media pare a se defini mai cu seamă pe cap de senior feudal: „palatele emirilor şi şeicilor sînt pline vîrf de covoare persane, de blănuri şi giuvaeruri venite direct din rue de la Paix*)", tot lor le sînt destinate „tonele de refrigeratoare, Cadillac-uri, instalaţii de aer condiţionat" care „se debarcă zilnic" în Kuweit, al lor e „luxul insolit" pe care-l descrie corespondentul.

Această „frenezie de cheltuieli" nu izbuteşte de altfel să epuizeze veniturile pe care petrolul kuweitan le aduce feudalilor locali, deveniţi şi businessmeni. Conturile lor la băncile londoneze reprezintă, după mărturia aceluiaşi ziarist, „un procent apreciabil al rezervelor totale ale trezoreriei britanice". Or, în ciuda fastuoaselor lor venituri, emirii şi şeicii sînt doar figuri de mîna a doua în ierarhia petrolieră. Se poate deduce de aci la ce nivel se situează profiturile adevăraţilor stăpîni, monopoluri membre ale puternicului cartel internaţional al petrolului, care din 1928 grupează principalele opt companii petroliere ale lumii capitaliste, cu nenumăratele şi variatele lor filiale şi subfiliale.

Concret, în Kuweit domneşte deja menţionata „Kuweit Oil Co", al cărei capital aparţine în proporţie de cîte 50% companiei „British Petroleum", controlată de guvernul Marii Britanii împreună cu cele mai importante bănci şi monopoluri britanice, şi companiei americane „Gulf Oil Corporation", legată de foarte puternica „Standard Oil of New Jersey".

Trebuie adăugat că interesele monopolurilor britanice sînt sporite prin faptul că micul principat furnizează 38% din importul de petrol al Angliei şi în general prin complexa reţea a legăturilor economice dezvoltate de-a lungul a peste 60 de ani de protectorat.

Aşa încît de la Londra a pornit ordinul de debarcare în Kuweit, destinat să păstreze găina cu ouă de aur în ograda marilor monopoluri anglo-americane. Washingtonul, după o ştire transmisă chiar în ziua debarcării de un corespondent al agenţiei France Presse (care se referea la o declaraţie a purtătorului de cuvînt al Departamentului de Stat), fusese însă „pus la curent cu hotărîrea britanică" — pe care o „aprobase tacit".

E limpede că „hotărîrea britanică" şi „tacita aprobare" americană sînt departe de a făgădui o scădere a încordărilor din orientul apropiat şi mijlociu.

---

*) Stradă pariziană, celebră prin magazinele ei de lux.

fotocronica FLACARII

La cererea insistentă a populaţiei, guvernul japonez a aprobat importul de vaccin antipoliomielitic sovietic, care s-a dovedit superior vaccinului american. În fotografie: mame japoneze aducîndu-şi copiii la un centru de vaccinare antipoliomielitică cu vaccin din U.R.S.S.

A încetat din viaţă, în urma unui accident, marele scriitor american Ernest Hemingway. Autor a numeroase lucrări literare, Hemingway şi-a cîştigat preţuirea a milioane de cititori din întreaga lume, datorită umanismului şi înaltei măiestrii artistice a operelor sale.

Huliganilor rasişti din S.U.A., care se dedau nestingheriţi la violenţe împotriva populaţiei de culoare, li s-au alăturat şi membri ai gărzii naţionale dintr-o serie de state americane. În fotografie: trupe ale gărzii naţionale din statul Alabama întîmpină cu baioneta la armă pe participanţii la caravana „călătorilor libertăţii", organizată în semn de protest împotriva segregaţiei rasiale.

Grevă la uzinele de automobile „Ford" din Dagenham (Anglia). În fotografie: aspect de la un miting al greviştilor.

FLACĂRA
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ŞI LITERAR-ARTISTICĂ

ANUL X, nr. 27 (319)
8 IULIE 1961

Redacţia: BUCUREŞTI
Piaţa Scînteii 1
Căsuţa poştală: 3507, of. 33,
Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Tipărită la Combinatul
Poligrafic Casa Scînteii
„I. V. Stalin".

COPERTA I: fotografii de E. IAROVICI
Prezentarea grafică: Ion VULPESCU

PRETUL REVISTEI 2 LEI

Bibl. Ref.

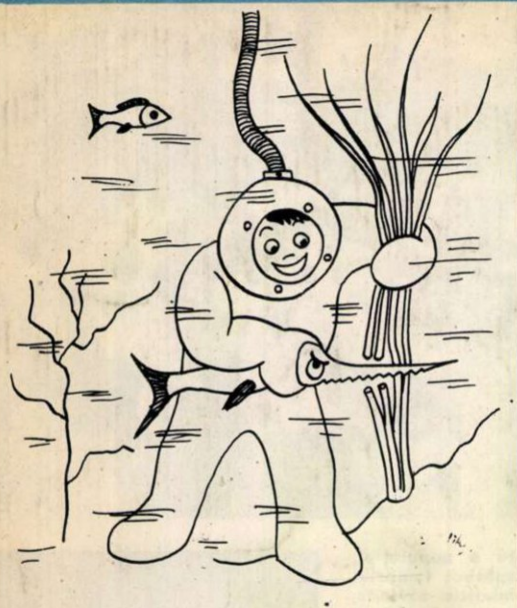

Cu mijloace locale...

Desen de Emanoil MIHĂILESCU

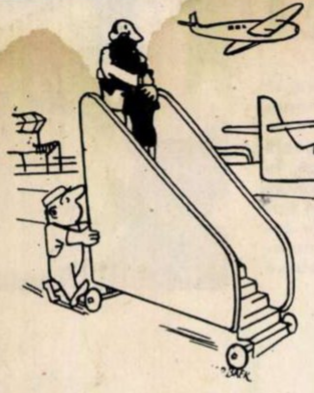

Rămas bun.

(Din „Panorama" — R. P. Polonă)

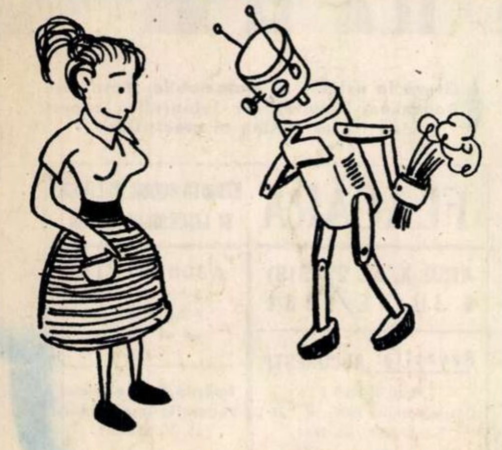

— Sînt dezolat, iubito, am întîrziat cu $0,007^{10}$ minute!

(Din „Les nouvelles de Moscou")

UMOR

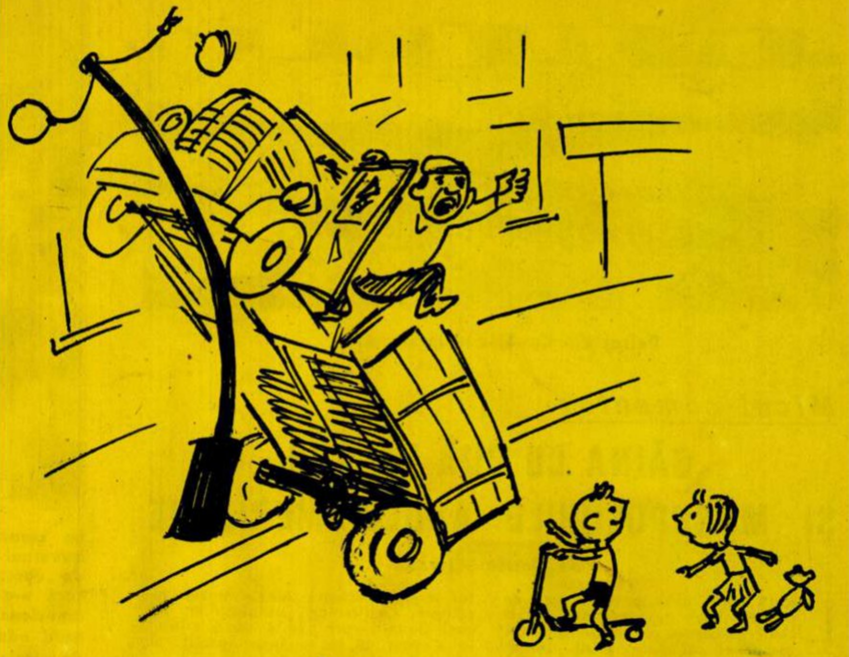

— E furios, fiindcă era cît p-aci să-l tamponez.

Desen de E. ARNO

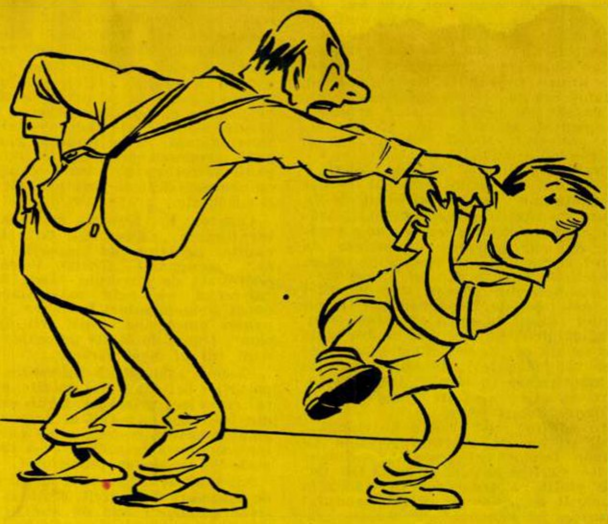

— Cine te-a învățat să spui măgar, boule?!!

Desen de A. RIK

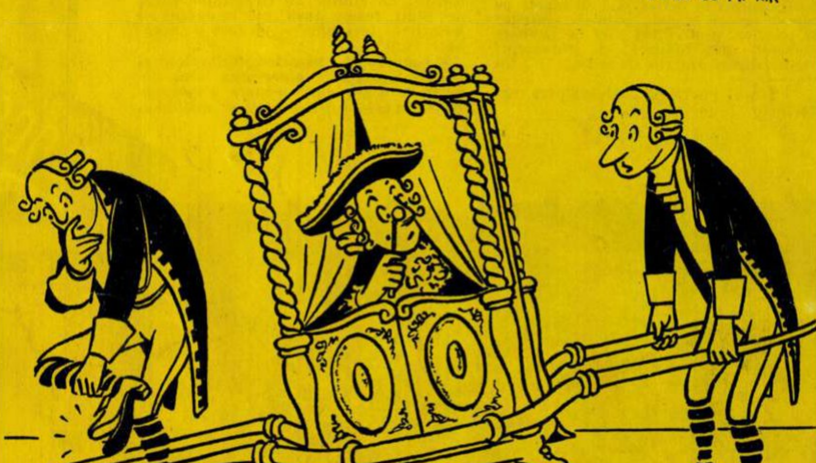

— Ce s-a întîmplat?
— A plesnit un cauciuc din față...

Desen de A. RIK

- O EXCURSIE NEOBIŞNUITĂ
- BUSINESSUL MORŢII

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

FLACAR

Nr. 28 (320) — 15 iulie 1961

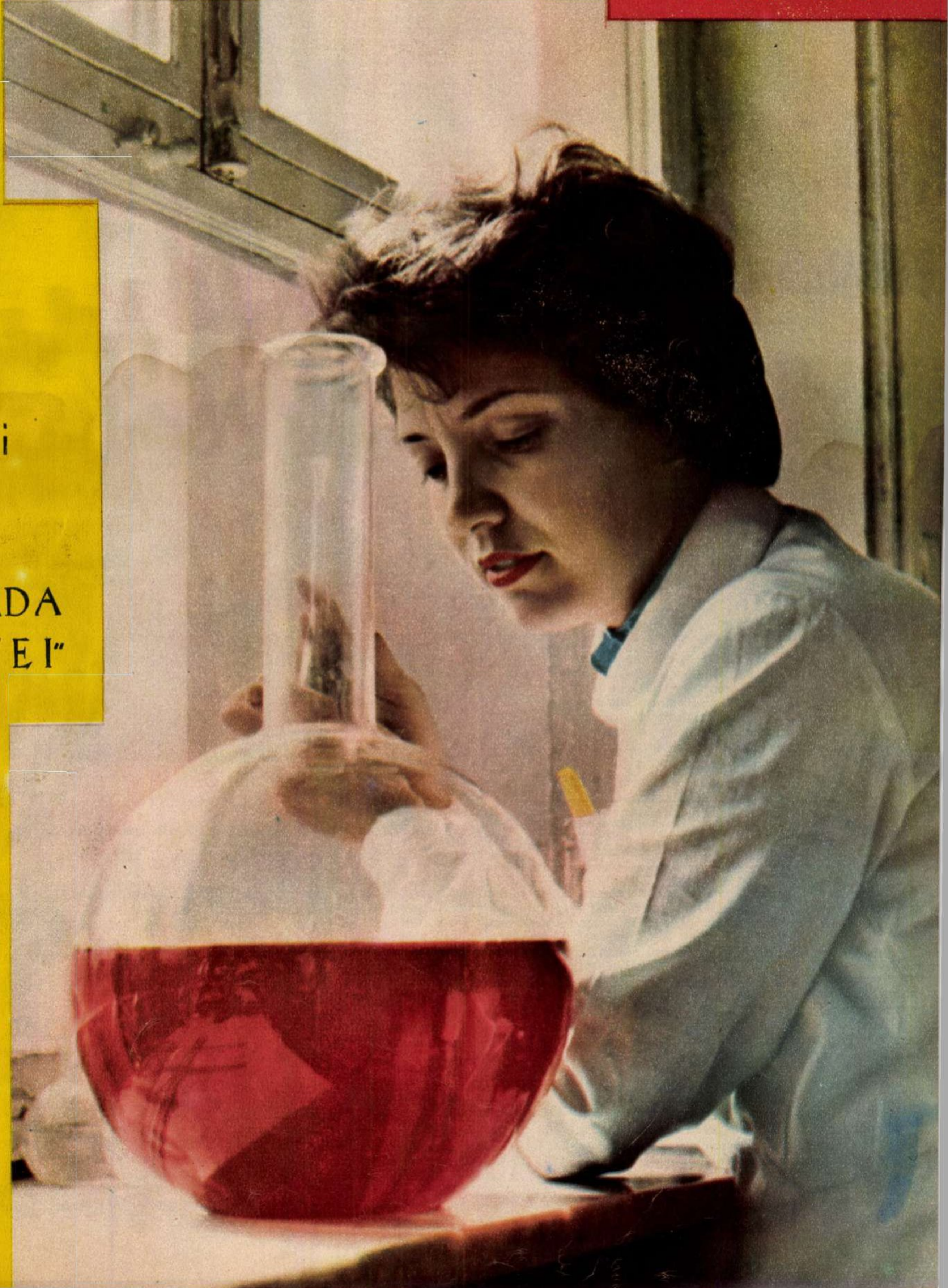

Din lumea filmului

*

PE „LIVADA POŞTEI"

*

SPANIA

1936-1961

ADMIRAŢIE UNANIMĂ

La Moscova

Marea paradă aeriană de la Tuşino, prilejuită de Ziua Flotei aeriene a U.R.S.S., a constituit o adevărată demonstraţie a înaltei tehnici, a măiestriei şi forţei aviaţiei sovietice, ce stă de strajă păcii. Aceasta reiese cu prisosinţă şi din înseşi impresiile corespondenţilor de presă occidentali, prezenţi la paradă. *„La nici o paradă în America, Franţa sau Anglia nu am văzut o astfel de măiestrie ca la Tuşino"* — scrie Stevenson Pew, observatorul ştiinţific al ziarului englez „Daily Mail". Iar corespondentul din Moscova al ziarului „New York Times", relevînd noile tipuri de avioane de vînătoare prezentate, precum şi avionul cu reacţie cu acceleratori, subliniază că *„experţii occidentali au declarat că S.U.A. nu au nimic din ceea ce, din punctul de vedere al folosirii în luptă, s-ar putea compara cu acest avion sovietic"*.

În fotografie: unul dintre noile avioane cu reacţie prezentate la paradă.

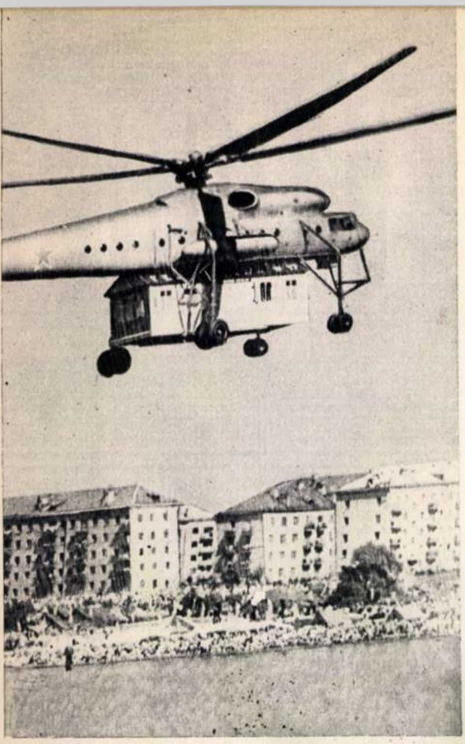

Un elicopter „macara zburătoare" transportă o casă.

De o săptămînă se desfăşoară la Moscova al doilea Festival internaţional al filmului. Oaspeţi şi delegaţi, împreună cu spectatorii moscoviţi urmăresc zilnic în sala noului cinematograf „Rossia", mesajul în imagini al popoarelor lumii. În fotografie: un aspect din sală; în prim-plan cunoscuta actriţă italiană Gina Lollobrigida.

...la Londra

Expoziţia comercială şi industrială a U.R.S.S. deschisă recent la „Earl's Court" — una dintre cele mai mari săli de expoziţie din capitala britanică — a stîrnit admiraţia londonezilor, fapt dovedit şi de afluenţa permanentă a publicului. Vastitatea expoziţiei şi interesantele exponate prezentate, înaltul nivel tehnic al produselor industriei sovietice i-au impresionat puternic pe vizitatori.

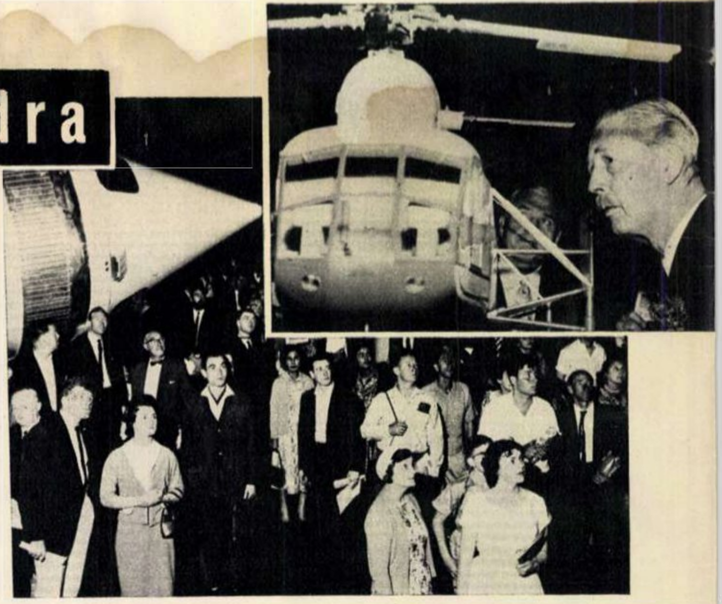

În fotografie: sala în care este înfăţişată în mod sugestiv istoria cuceririi spaţiului cosmic este arhiplină; în **dreapta, sus**: primul ministru britanic, MacMillan, privind macheta unui elicopter sovietic.

Micul comentar

32 de variante...

de Florica ŞELMARU

Nu demult, Biroul Federal de Investigaţii al S.U.A. a primit sarcina delicată de a efectua o anchetă la Pentagon. Obiectul anchetei: cum s-a ajuns la publicarea de către un săptămînal a anumitor informaţii secrete privind planurile americane de „acţiune" în legătură cu Berlinul occidental. Se spune că săptămînalul cu pricina ar fi „Newsweek", care, într-unul din numerele sale, trecea în revistă 32 de variante elaborate în acest scop.

Or, cele 32 de variante sînt tot atîtea formule de provocări militare la adresa autorităţilor R. D. Germane, vizînd momentul preluării de către acestea a controlului asupra căilor de acces în Berlinul occidental. Iată de pildă una din aceste variante, relatată de „Newsweek" cu referiri exprese la Pentagon ca sursă a informaţiilor: un convoi de autocamioane americane ar „*încerca* (termenul exact: ar provoca — n.n.) *pe inspectorii est-germani, refuzînd să le recunoască autoritatea*"; dacă inspectorii nu se vor clinti de la posturile lor, convoiul de camioane poate că va face cale întoarsă, dar poate că — *„dacă va fi primit ordine în acest sens"* — va încerca *„să-şi croiască drum prin forţă"*; dacă această tentativă va fi zădărnicită, varianta prevede eventualitatea trimiterii unui al doilea convoi, *„cu sprijin de tancuri"*. Şi aşa mai departe, într-un crescendo care culminează cu întrebarea: *„Dar dacă ambele părţi rezistă la această încercare, se pune problema: aruncăm în joc armele noastre atomice?"*

„Newsweek" însă nu abordase astfel un domeniu inedit. La sfîrşitul lui mai, cu cîteva zile înaintea întîlnirii de la Viena, Don Cook, trimisul la Paris al lui „New York Herald Tribune", referindu-se la convorbirile Kennedy—De Gaulle, găsea prilejul să expună (e drept, la un mod mai puţin amănunţit) aceleaşi proiecte de „acţiune". Relatările lui Don Cook au fost atunci calificate într-o bună parte a presei occidentale drept „o indiscreţie deliberată, săvîrşită de o sursă a N.A.T.O." pentru a „întări mîna lui Kennedy faţă de Hruşciov"...

Atunci nu s-a deschis nici o anchetă, acum s-a deschis una. Deosebirea nu este esenţială. Esenţial este că, mai întîi informaţiile publicate, apoi comentariile stîrnite de însăşi deschiderea anchetei întreţin zarva în jurul proiectelor de provocări militare. Ceea ce face să se manifeste îngrijorări legitime în Apus, în primul rînd în ţările pe care jocul alianţelor şi atitudinea guvernelor le solidarizează cu poziţiile cele mai nejuste şi mai nerealiste în această problemă. Ziarul englez „The Guardian" scria zilele trecute, sub semnătura lui Richard Scott: „Găsesc neliniştitoare dispoziţia celor din Occident de a discuta evoluţia situaţiei sub aspectul forţei militare. Presupun că aceasta este o reflectare a vulnerabilităţii extreme a poziţiei occidentale în Berlin".

Într-adevăr. 32 de variante pentru provocări militare şi nici o variantă pentru rezolvare paşnică nu constituie o carte de vizită cu care se poate veni în faţa opiniei publice.

fotocronica FLACARII

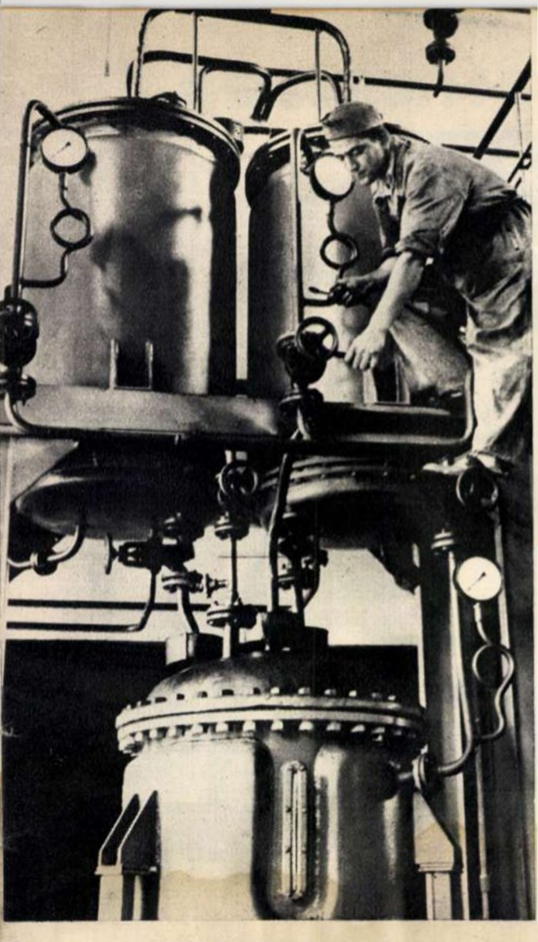

↑ **LA UZINELE CHIMICE „9 MAI" DIN CAPITALĂ** – în zilele în care s-au ţinut lucrările ultimei plenare a Comitetului Central al P.M.R. – a intrat în funcţiune o nouă secţie de ierbicide. Aşa cum subliniază raportul prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, o largă răspîndire trebuie să aibă pe viitor folosirea ierbicidelor – plivitul chimic – deoarece acesta constituie mijlocul cel mai puternic în combaterea buruienilor. În fotografie, comunistul Marin Kunţelman de la uzinele „9 Mai", pregătind încărcarea acidului monoclor-acetic, intermediar la fabricarea ierbicidului diclordon sodic, destinat culturilor cerealiere.

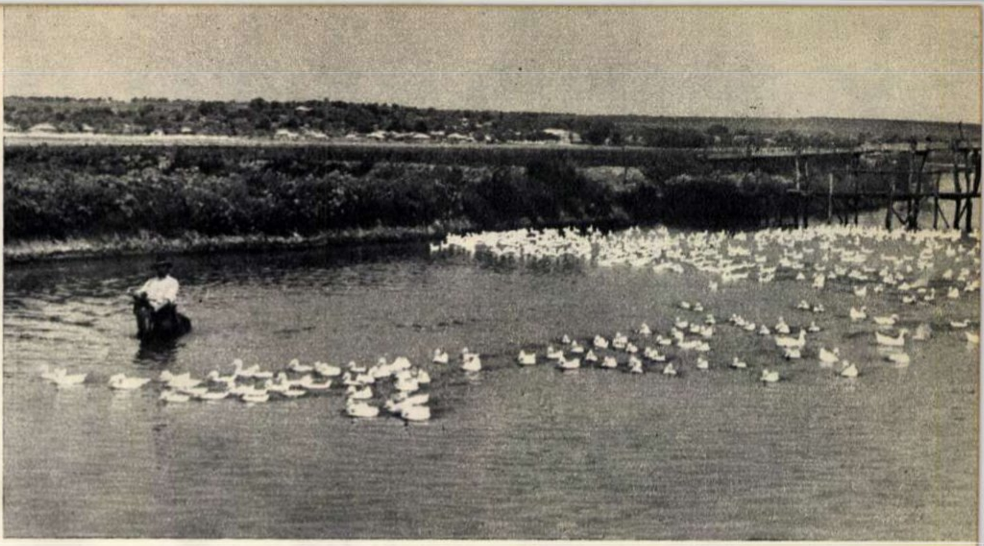

↑ **CREŞTEREA PĂSĂRILOR ADUCE VENITURI ÎNSEMNATE** fără cheltuieli mari, iată constatarea pe care au făcut-o colectiviştii din Cocargeaua, raionul Feteşti. În acest an numărul păsărilor a sporit considerabil. De reţinut: la ora actuală, gospodăriei îi revin 645 păsări la 100 de hectare. Deşi s-au străduit, nici fotoreporterul, nici crescătorul Vasile Ion – cu toate că era călare – n-au reuşit să adune toate raţele gospodăriei.

ÎN URMĂTORII 3-4 ANI numărul de stupi va trebui să crească la minimum 1.100.000, ceea ce va însemna un spor de 8.000 tone miere. Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie-1 iulie arată că o ramură de producţie ce urmează să fie mult încurajată şi dezvoltată în toate gospodăriile de stat şi colective, precum şi în gospodăriile personale, este apicultura. Fotografia noastră înfăţişează o parte din stupina gospodăriei colective din comuna Ştefan cel Mare, reg. Bucureşti. Apicultorul Gheorghe Ernuţeanu urmăreşte felul în care albinele au colectat mierea în ultimele zile.

→

MECANIZATORII DE LA S.M.T. FETEŞTI au început arăturile de vară după ce au terminat campania de strîngere a recoltei. În proaspetele mirişti ale gospodăriei colective din comuna Ştefan cel Mare, regiunea Bucureşti, brigada lui Nicolae Drăgan execută arături pentru însămînţarea porumbului furajer. Foarte bine! Aceasta înseamnă că într-un an colectiviştii vor smulge de pe acelaşi pămînt două recolte.

↓

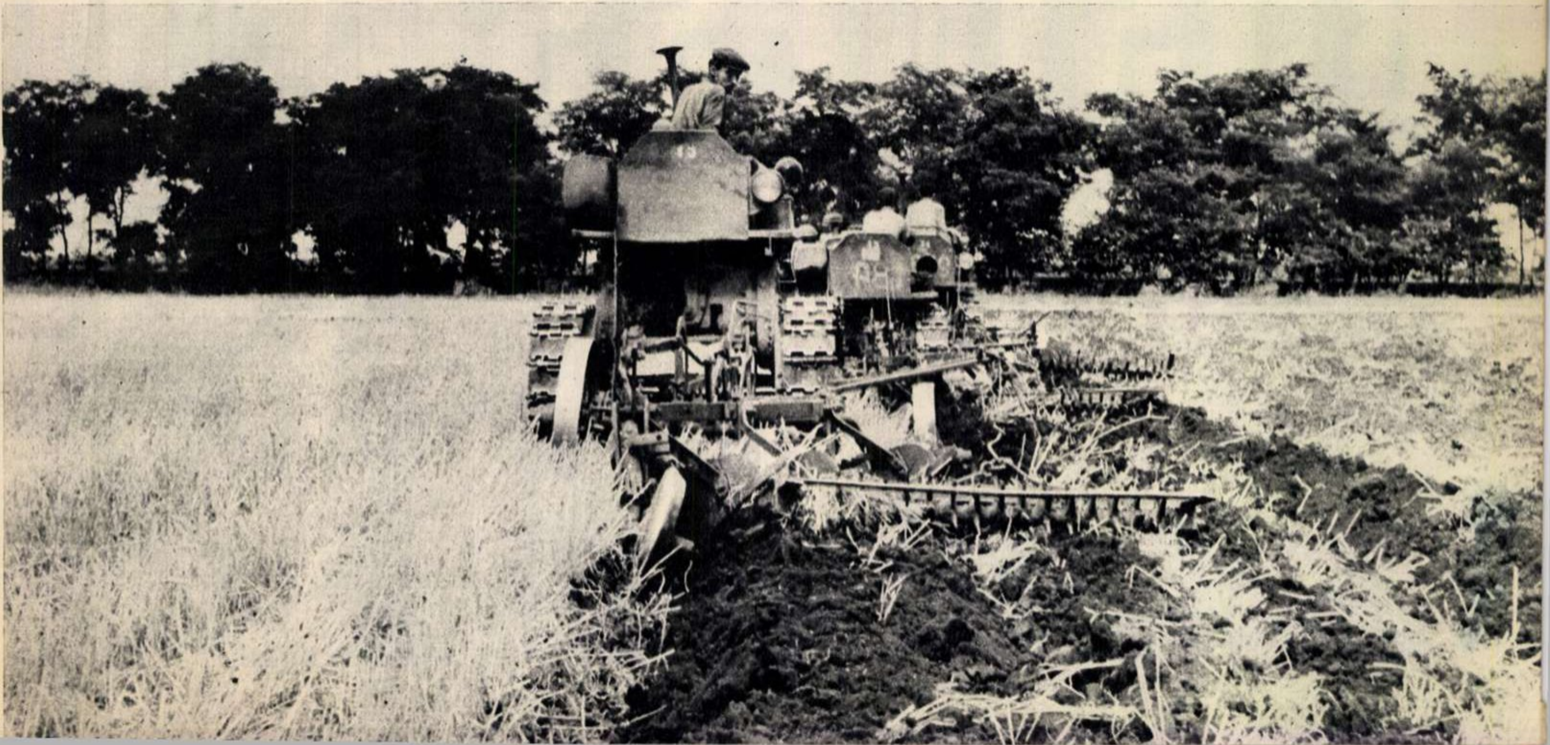

CONCERNELE ȘI CURSA ÎNARMĂRILOR

CINE CÎȘTIGĂ?

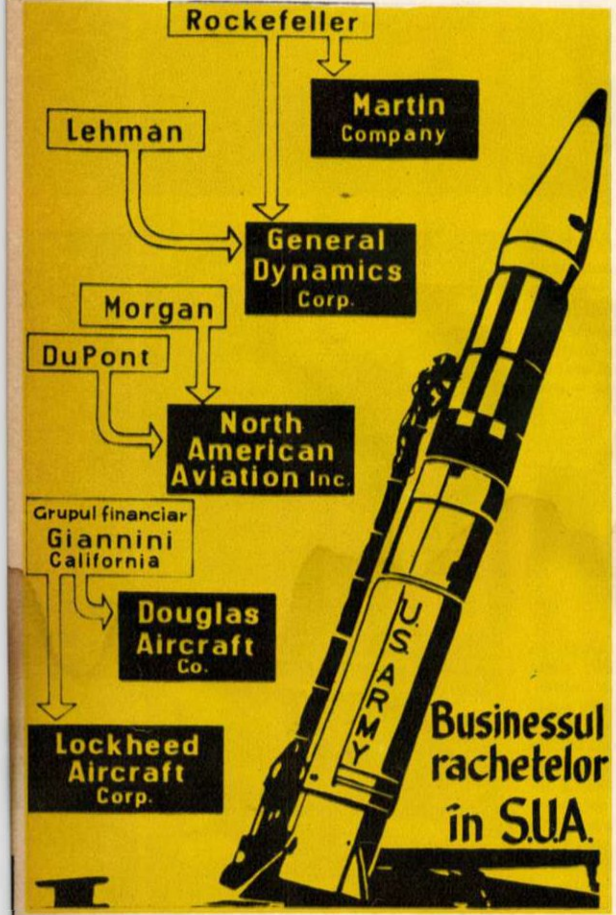
Rockefeller
Martin Company
Lehman
General Dynamics Corp.
Morgan
DuPont
North American Aviation Inc.
Grupul financiar Giannini California
Douglas Aircraft Co.
Lockheed Aircraft Corp.
U.S. ARMY
Businessul rachetelor în S.U.A.

CINE PLĂTEȘTE?

3001 NEW CAR DEALER
VOLVO
WALK for Disarmament
3001 NO MONEY DOWN
3001 AUTO SALES
PEACE RALLY

BUSINESSUL M

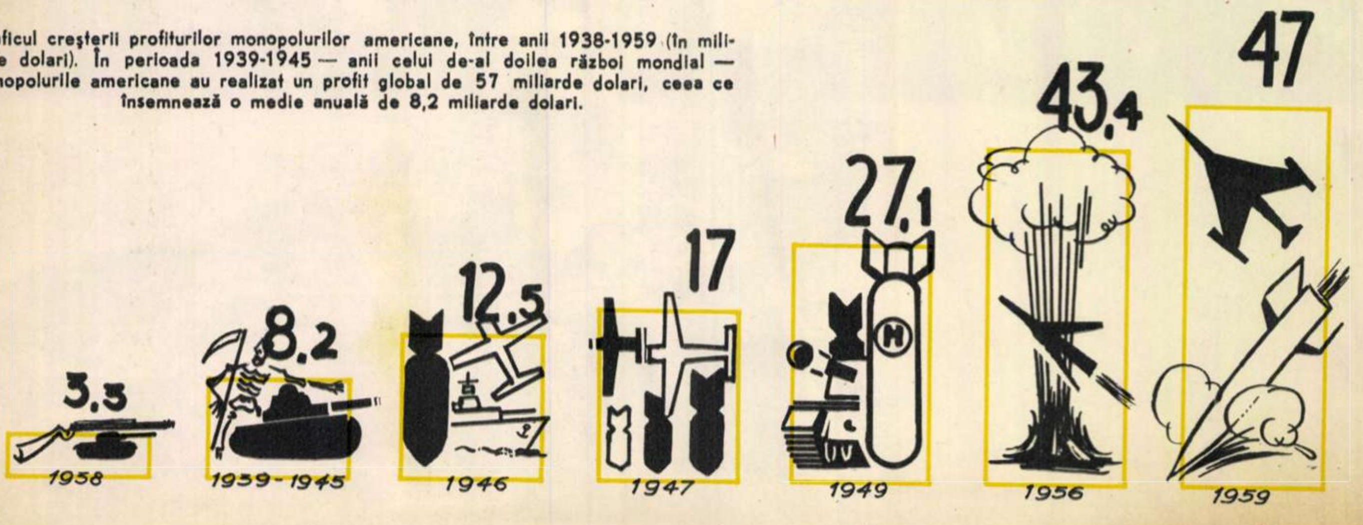

Graficul creşterii profiturilor monopolurilor americane, între anii 1938-1959 (în miliarde dolari). În perioada 1939-1945 — anii celui de-al doilea război mondial — monopolurile americane au realizat un profit global de 57 miliarde dolari, ceea ce înseamnă o medie anuală de 8,2 miliarde dolari.

Marş pentru dezarmare al partizanilor păcii din S.U.A. ↓

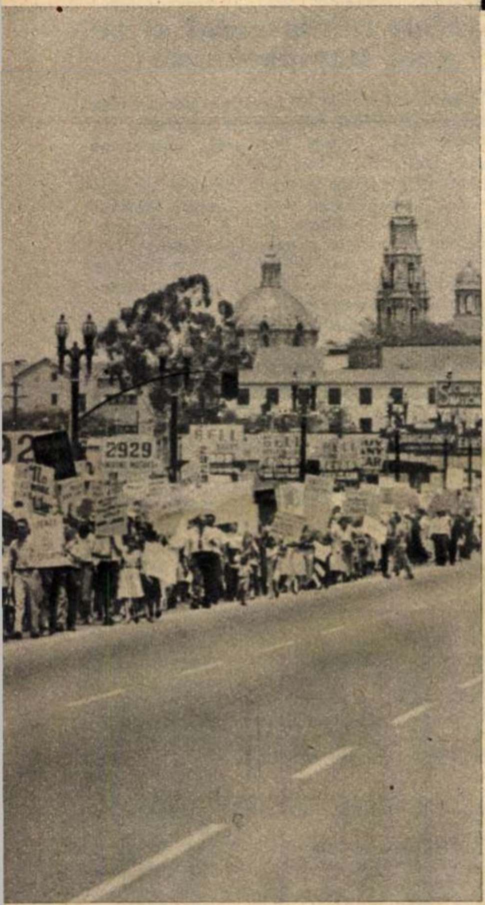

ORȚII

Cînd englezii înfruntă vremea rea, dar mai ales bastoanele poliţiştilor, pentru a protesta împotriva prezenţei în golful Holy Loch a bazei americane „Protheus“ pentru submarine înzestrate cu arma rachetă, cînd oraşele şi şoselele S.U.A. sînt străbătute de coloanele partizanilor păcii, cînd popoarele africane protestează cu vehemenţă împotriva experienţelor cu arma nucleară franceză în Sahara, cînd ţăranii japonezi se opun confiscării pămînturilor lor de către americani, care vor să le folosească pentru amplasarea de baze militare, cînd danezii, francezii, norvegienii se împotrivesc sosirii soldaţilor Bundeswehrului — toate acestea înseamnă că pretutindeni oamenii acţionează pentru a stăvili pregătirile de declanşare a unui nou cataclism mondial.

Omenirea a trăit tragedia a două războaie distrugătoare numai în cursul primei jumătăţi a acestui secol şi nu mai vrea ca un măcel şi mai cumplit să pustiască planeta noastră.

Totuşi, astăzi, în arsenale se acumulează arme din cele mai distrugătoare. Au fost create bombe a căror putere de distrugere depăşeşte pe cea a tuturor explozibilelor folosite în decursul celui de-al doilea război mondial. S-a calculat, de pildă, că o singură bombă cu hidrogen aruncată asupra unei regiuni industriale poate nimici dintr-o dată 1.500.000 de oameni şi provoca pieirea — în urma radiaţiilor ulterioare — a altor aproximativ 400.000 de oameni. Mereu apar mijloace tot mai perfecţionate de purtare a războiului. Ieşind pe porţile uzinelor, multe avioane cu reacţie, submarine atomice sau rachete sînt deja depăşite; între timp au şi apărut alte tipuri noi. Ceea ce confirmă cunoscuta butadă: „Numai tunicile de general şi instrumentele de suflat trec în arsenalul anului următor, restul merge la fier vechi“. Într-un referat intitulat „Foametea şi dezarmarea“ Ilya Ehrenburg arată că în fiecare an se cheltuiesc o sută miliarde de dolari pentru fier vechi. „Gîfîind din greu — scria Ehrenburg — Sisif ridică pietroiul în vîrful muntelui; de fiecare dată pietroiul se rostogoleşte în jos şi Sisif îşi continuă munca fără rost“.

Dar cursa înarmărilor are un anumit scop pentru cei care o promovează cu atîta zel: acela de a aduce profituri uriaşe monopolurilor capitaliste, pentru care războiul rece şi goana înarmărilor constituie cel mai rentabil business.

În apărarea supraprofiturilor lor, cercurile monopoliste, care dictează politica guvernelor subordonate lor, folosesc orice mijloace, inclusiv cele de înşelare perfidă a opiniei publice. Pentru salvarea aparenţelor ele acceptă tratative în problema dezarmării, pe care însă le tărăgănează sistematic, la nesfîrşit.

Între timp, cursa înarmărilor este inteţită necontenit în vederea pregătirii şi dezlănţuirii unor noi aventuri militariste. Însetaţi de profituri maxime şi orbiţi de ură împotriva ţărilor socialiste şi a celorlalte forţe ale păcii, campionii războiului rece împing lucrurile spre un nou cataclism mondial. Ei uită însă că în calea planurilor lor criminale se ridică în prezent forţe uriaşe şi în primul rînd forţa de nebiruit a U.R.S.S. şi a celorlalte state socialiste.

„Puterea Uniunii Sovietice şi a întregului lagăr socialist — a declarat tovarăşul Hruşciov în cuvîntarea rostită la Adunarea din Moscova consacrată împlinirii a 20 de ani de la începerea Marelui Război pentru Apărarea Patriei — a crescut atît de mult încît, chiar dacă puterile occidentale şi-ar mobiliza toate forţele într-o încercare dementă de a lichida cuceririle popoarelor ţărilor socialiste, chiar şi atunci ele ar suferi un eşec total".

Experienţa istoriei arată de altfel ce s-a ales şi pînă acum din visurile războinice ale acelora care mizau pe cursa înarmărilor şi pe politica agresiunii.

În prezent aceleaşi cercuri imperialiste din Occident care au fost dintotdeauna susţinătoarele înfocate ale tezei „necesităţii“ fabricării şi acumulării masive de armament şi muniţii în scopuri agresive dau pinteni pe scară şi mai largă cursei înarmărilor.

Şi din acest punct de vedere se ştie că businessul înarmărilor se dezvoltă în primul rînd în S.U.A. Industria de război din Statele Unite şi-a asigurat totdeauna „partea leului“ din bugetul statului. Astfel, dacă în primii 135 de ani de existenţă a S.U.A. cheltuielile generale s-au cifrat la aproximativ 66 de miliarde de dolari, din acestea, 56 miliarde au fost alocate sub o formă sau alta în scopuri militare. Iar astăzi bugetul militar pe un singur an al S.U.A. se ridică la aproximativ 53 de miliarde de dolari... S-a calculat că în fiecare oră industria de armament a S.U.A. înghite peste 5 milioane de dolari. S.U.A. şi aliaţii lor din N.A.T.O. resping sistematic de ani de zile propunerile concrete — şi perfect realizabile — făcute de ţările socialiste pentru dezarmare generală. Mai mult, drept răspuns la repetatele reduceri unilaterale ale forţelor armate ale U.R.S.S. şi ale altor ţări socialiste, puterile occidentale intensifică necontenit înarmările. Dovadă — hotărîrea preşedintelui Kennedy de a majora alocaţiile militare ale S.U A. cu peste 3,5 miliarde dolari; dovadă — creşterea cheltuielilor militare în acest an ale R.F. Germane cu 18 la sută. Faţă de situaţia creată, guvernul sovietic a fost nevoit să ia măsuri corespunzătoare pentru sporirea cheltuielilor de apărare pe anul curent. Tovarăşul Hruşciov a arătat, în cuvîntarea rostită la recepţia de la Kremlin în cinstea absolvenţilor academiilor militare sovietice, că U.R.S.S. recurge de nevoie la aceste măsuri „din cauza împrejurărilor existente, întrucît nu putem să nu ţinem seama de interesele securităţii poporului sovietic“.

Profituri fabuloase

Marele business al înarmărilor n-a adus niciodată profituri atît de fabuloase ca astăzi concernelor din Occident. Dacă în 1945, la sfîrşitul celui de-al doilea război mondial, un avion greu de bombardament costa 623.000 de dolari, în martie 1951 preţul unui asemenea avion ajunsese la 3.500.000 de dolari. În 1945 o carabină automată costa 35,5 dolari, iar spre sfîrşitul lui 1950 preţul ei crescuse pînă la 64 dolari. În aceeaşi perioadă costul unei mitraliere a crescut de la 249 la 720 de dolari, al unui tanc de la 39.600 la 126.000 de dolari şi aşa mai departe. Iar de atunci preţurile acestor mijloace de distrugere au crescut şi mai mult...

Bineînţeles că în cursa înarmărilor se cheltuiesc sume de-a dreptul fabuloase pentru rachetele nucleare. O singură rachetă balistică de tip „Atlas“ costă 35.000.000 de dolari, o platformă pentru lansarea rachetelor — 50.000.000 de dolari. Pentru racheta „Bomarc“ s-au cheltuit numai pînă în 1959 — 1,8 miliarde; pentru racheta „Nike-Ajax“ — circa 6 miliarde. Suma cheltuită pentru crearea celei mai noi rachete, „Nike-Zeus“, se va ridica, potrivit datelor Ministerului de Război al S.U.A., la 12 miliarde de dolari. În presa americană au apărut unele ştiri care pretind că anumite concerne ar fi chiar interesate ca experimentarea noilor tipuri de rachete să dea greş, pentru ca în felul acesta să poată cere suplimentări de credite pentru „perfecţionarea“ lor. Iată dar cum producţia de armament a devenit pentru monopoluri o sursă de profituri fabuloase. Numai între 1938 şi 1959 profiturile monopolurilor americane producătoare de armament au sporit de 14 ori, atingînd în 1959 cifra astronomică de 47 miliarde de dolari.

În 1945 întreprinderile firmei „Boeing Airplane“ — cea mai mare companie americană constructoare de avioane — în urma anulării multor comenzi guvernamentale îşi reduseseră simţitor producţia, ajungînd pînă în pragul falimentului. În perioada războiului din Coreea, „Boeing Airplane“ nu numai că şi-a redresat situaţia, dar chiar şi-a mărit enorm beneficiile. Acestea au crescut în primul semestru al anului 1950, faţă de aceeaşi perioadă a anului 1949, de nouă ori. Iar astăzi, acest monopol se înfruptă din fondul suplimentar de 500 milioane de dolari, alocat de guvern pe anul financiar 1960-1961 pentru producţia ansamblului de rachete al programului „Minuteman“.

De asemenea în timpul războiului din Coreea compania „Douglas Aircraft Company“ şi-a sporit cifra de afaceri de aproximativ şapte ori. În deceniul al patrulea, avioanele de transport „DC-3“ au început să fie folosite pe scară largă de companiile de transport din întreaga lume, dar acum „Douglas Company“ se făleşte nu cu astfel de mijloace de transport ci — după

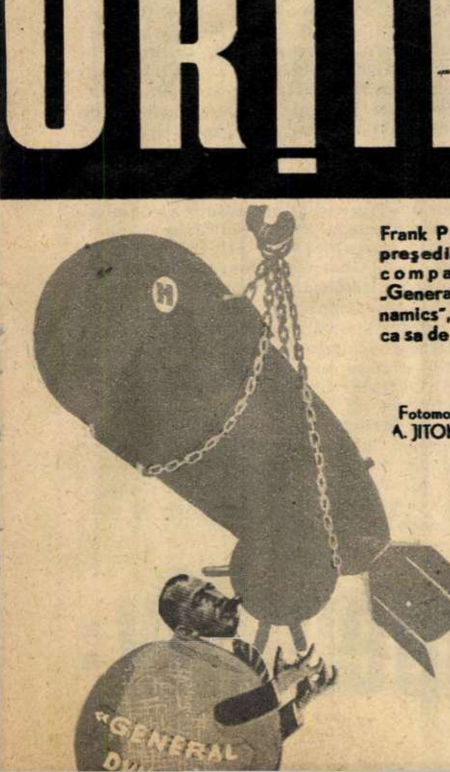

Frank Pace, preşedintele companiei „General Dynamics", şi vaca sa de muls.

Fotomontaj de A. JITOMIRSKI

ÎN GOANĂ DUPĂ PROFITURI URIAŞE CONCERNELE

cum se arată într-o reclamă apărută în revista „U.S. News and World Report" — cu *„Sisteme de rachete şi sisteme cosmice. Avioane militare... Cercetări aeriene. Echipament terestru"*.

„Bucăţica grasă..."

Cele mai mari profituri le realizează de pe urma cursei înarmărilor două „industrii": cea a armelor nucleare şi cea a armei rachetă.

Întreaga producţie de arme atomice din S.UA. este concentrată în mîinile cîtorva monopoluri puternice, ca: „General Electric", „Union Carbid", grupurile Rockefeller, Dupont, Mellon ş.a. Aceste monopoluri sînt adevăraţii stăpîni ai producţiei de arme atomice. Amiralul Lewis Strauss, fostul preşedinte al Comisiei pentru energia atomică, a declarat pe şleau că întreaga producţie atomică este „administrată" de industriaşii americani.

Industria morţii atomice reprezintă o îngemănare a activităţii regilor industriei chimice, regilor explozibilelor „clasice", ai gazelor ucigătoare etc. Încă în perioada ascensiunii lui Hitler, a fost pus la punct un plan de colaborare între trei giganţi ai industriei chimice: „I.G. Farbenindustrie" din Germania, „Imperial Chemical Industries" din Anglia, „Dupont de Nemours" şi „Allied Chemical and Dye Corporation" din S.U.A. Nici după izbucnirea celui de-al doilea război mondial colaborarea dintre companiile „I.G. Farbenindustrie" şi „Mitsui" (din Japonia) pe de o parte, şi „Dupont de Nemours", „I.C.I." şi „Standard Oil", pe de altă parte, n-a încetat.

Jucînd un rol de frunte printre cartelurile chimice internaţionale, concernul „Dupont" şi-a asigurat — prin intermediul oamenilor săi din guvernul american — comenzi grase din partea administraţiei S.U.A. În 1950, de pildă, acest concern a obţinut o comandă pentru proiectarea şi construirea unei uzine de stat în Carolina de sud, care să producă bombe cu hidrogen. În ultimii ani, „Dupont" dezvoltă producţia de combustibil pentru motoarele de rachete. La începutul anului 1960 a fost încheiată o convenţie cu privire la furnizarea de astfel de combustibil companiei „North American Aviation". „Dupont de Nemours" produce de asemenea metale greu fuzibile pentru motoare cu reacţie, proiectile teleghidate, rachete şi reactori atomici.

Un mare business îl constituie şi industria producătoare de rachete din S.U.A. În cartea *„Dezarmarea şi economia americană"*, apărută la New York în 1960, sub redacţia lui H. Aptheker, se arată că „bucăţica grasă" a businessului producţiei de rachete a fost împărţită între marile corporaţii: General Dynamics (rachete „Atlas", „Tartar", „Terrier", submarine atomice); Boeing Airplane (rachete „Bomarc" şi „Minuteman"); North American Aviation (motoare pentru rachete „Atlas", „Thor", „Jupiter" şi „Redstone"); General Electric (focoase cu încărcătură atomică şi cu hidrogen pentru rachete „Atlas", „Thor", reactori atomici pentru submarine etc.); Lockheed Aircraft (rachete „Polaris", bombardiere cu reacţie „B-47", avioane de vînătoare „Starfighter", avioane de spionaj „U-2", sateliţii-spioni „Samos" şi „Midas") şi alte cîteva mari companii.

Cei cîţiva... generali

Big businessul generat de cursa înarmărilor înfloreşte. Însuşi George Mahon, preşedintele subcomisiei pentru alocări a Comitetului pentru problemele militare al Camerei Reprezentanţilor, nu s-a sfiit să afirme deschis că profiturile monopolurilor „urcă cu viteza avioanelor cu reacţie".

În legătură cu businessul înarmărilor circula în timpul administraţiei Eisenhower o butadă plină de semnificaţii. Se spunea, spre pildă, că în S.U.A. puterea o deţin trei generali: General Dynamics Co., General Motors Co. şi...generalul Eisenhower.

„General Dynamics Corporation" merită într-adevăr să fie prima citată, căci este cea mai mare companie americană producătoare de armament. Valoarea comenzilor militare executate de această companie în ultimii cinci ani au situat-o pe primul loc în producţia de război a S.U.A. Istoria lui „General Dynamics" a început în 1899, cînd a luat fiinţă o modestă companie pentru construcţia de submarine — „Electric Boat" — care după un deceniu şi mai bine a izbutit să construiască primul submarin din istoria floţei navale militare americane. „Electric Boat" a început să prospere în timpul primului război mondial, cînd a construit 91 de submarine. Începînd din 1952 firma şi-a schimbat denumirea în „General Dynamics". Afacerile au luat un şi mai mare avînt după ce a înghiţit în 1954 una din cele mai mari firme americane de construcţii de avioane — „Consolidated Vultee Aircraft" (prescurtat, „Convair"). În anii următori a înghiţit firma „Stromberg-Carlson Company", producătoare de aparataj electric, precum şi „Liquid Carbonic Corporation" şi „Industrial Air Products", producătoare de combustibil pentru motoare cu reacţie şi pentru motoare de rachete.

Din „terţetul" cuprins în butada mai sus-amintită lipsea un alt „general"...: „General Electric". Această companie construieşte reactoare atomice pentru submarine, focoase cu încărcătură atomică şi cu hidrogen pentru rachete de tip „Atlas", „Thor" şi altele, motoare cu reacţie pentru avioane militare şi proiectile teleghidate, turbine pentru nave şi avioane militare, sisteme electrice pentru dirijarea rachetelor şi avioanelor, utilaj pentru lansarea de proiectile teleghidate, aparataj radio cu destinaţie militară. „General Electric Company" are strînse legături cu mari companii din multe ţări capitaliste. După cum reiese dintr-un documentar apărut în revista sovietică „Timpuri noi", „General Electric Company" deţine, printre altele, mari pachete de acţiuni ale companiei vest-germane A.E.G. şi ale companiei engleze „British Thomson-Houston", ale firmei franceze „Compagnie française Thomson-Houston", ale companiei „Tokio Shibaura Electric" — al doilea trust electrotehnic din Japonia — şi ale multor altora. În ianuarie 1960 a fost deschisă o filială a lui „General Electric" în Olanda — „Apparatenindustrie Defance Electronics N.V." — cu scopul de a livra utilaj ţărilor vest-europene membre ale N.A.T.O.

Fotoliul ministerial şi cel de... businessman

În ultimul deceniu şi jumătate conducerea Pentagonului a fost deţinută de următorii:

1947-1948: **James Forrestal,** asociat al băncii „Dillon Read and Co".

1949-1950: **Louis Johnson,** director al concernului „Consolidated Vultee" pentru fabricarea de avioane militare, care în prezent face parte din corporaţia „General Dynamics".

1950-1951: **generalul George Marshall** (nu se menţionează să fi avut legături cu monopolurile de armament).

1951—1953: **Robert Lovett,** asociat al băncii Harriman, director al monopolului „North American Aviation" care se ocupă de fabricarea de avioane, bombe atomice şi rachete.

1953-1957: **Charles Wilson**, preşedinte al companiei „General Motors".

1957-1960: **Neil McElroy,** director al monopolului „General Electric" şi al trustului „Chrysler".

1960 - ianuarie 1961: **Thomas Gates,** asociat al băncii „Drexel and Co". din Filadelfia (din grupul Morgan).

1961: **Robert MacNamara,** fost preşedinte al lui „Ford Motor Co".

Azi — ministru, mîine — bancher

Prosperitatea monopolurilor producătoare de armament este înlesnită de „uniunile personale" dintre monopolişti şi „administraţie". Cuvintele lui Lenin: *„Astăzi — ministru, mîine — bancher; astăzi — bancher, mîine — ministru"* se potrivesc întocmai situaţiei din Statele Unite şi din alte ţări capitaliste.

În conducerea a 88 din cele 100 de corporaţii care deservesc forţele armate ale S.U.A. se află foşti ofiţeri superiori care întreţin legături permanente cu departamentele militare în scopul obţinerii de comenzi. Numărul total al acestor „intermediari" este de peste 720.

Printre aceşti intermediari ai industriei de război îmbrăcaţi în uniforme de generali, amirali şi ofiţeri superiori se numără o serie de persoane binecunoscute. Generalul Joseph McNarney, fost comandant-şef al forţelor armate americane din Europa şi preşedinte al Comitetului organizatoric al Ministerului de Război, este astăzi vicepreşedinte al lui „General Dynamics Co.". Generalul Douglas MacArthur este în prezent conducătorul concernului „Sperry Rand Corporation" care livrează rachete, aparataj pentru submarine, utilaj radar. Generalul Mathew Ridgway, fost comandant-şef al forţelor armate ale blocului nord-atlantic şi fost şef al statului major al armatei americane, este conducător al Institutului industrial al miliardarilor Mellon, care controlează un grup de monopoluri de armament. Generalul Walter Bedell Smith, fost şef al serviciului de spionaj în timpul lui Truman, este în prezent vicepreşedinte al consiliului de administraţie al concernului electric „A.M.F. Atomics".

„Diagrama prostiei — sau cum au fost zvîrlite în vînt 313 milioane lire sterline". **Acest grafic, apărut în ziarul englez reacţionar „Daily Mail", înfăţişează în partea stîngă sumele cheltuite pentru proiectele diferitelor avioane şi rachete care n-au apucat să vadă lumina zilei. În dreapta sus, se arată că fiecare familie engleză formată din trei persoane este nevoită să dea săptămînal peste 12 şilingi pentru înarmare. În josul graficului se combate afirmaţia lui Duncan Sandys că proiectele nerealizate au costat 55 milioane, cînd numai unul singur, cel al avionului de vînătoare „Swift", a costat 34 milioane. În mijlocul graficului se indică ce s-ar fi putut construi cu milioanele cheltuite fără rost : 50 spitale cu 600 paturi fiecare, 200 şcoli pentru 600 elevi fiecare, 4 autostrăzi a 100 km fiecare.**

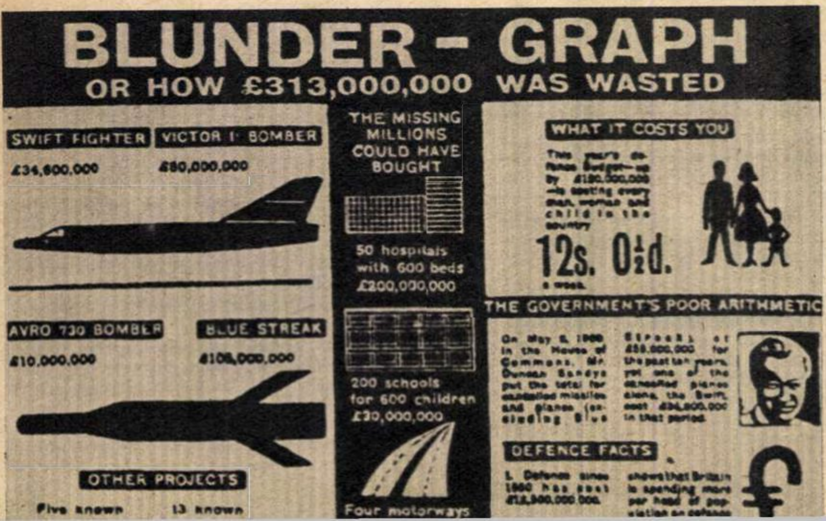

Imperativ:

MIZEAZĂ PE CURSA ÎNARMĂRILOR

De asemenea, o serie de foşti miniştri reprezintă interesele unor monopoluri producătoare de armament. Nu întîmplător Byrnes, fost secretar de stat, care ulterior a devenit director la „Newmont Mining Corporation" (grupul Morgan) a cerut: „Cît mai multe metode ale businessului în guvern şi cît mai puţin amestec inutil din partea guvernului în operaţiunile businessului".

„Uniuni personale"... etc.

Există „uniuni personale" ce depăşesc cadrul unei singure ţări. În actuala administraţie a partidului democrat din S.U.A. generalul John McCloy, care a fost înalt comisar american în Germania, deţine postul de şef al direcţiei pentru „planificarea" dezarmării. Dar McCloy, care este legat de diferite monopoluri americane, nu este altul decît cumnatul cancelarului vest-german Adenauer, generalul american şi cancelarul vest-german fiind căsătoriţi cu surorile Zinser. La rîndul ei, familia Adenauer este legată de concernul aeronautic „Messerschmitt". Fiul cancelarului, Max, este apropiat de firma „Heinkel", iar nepotul cancelarului, Kurt, este unul dintre directorii firmei „Iunkers", care a fost înghiţită de concernul „Messerschmitt".

Cum s-a dezvoltat concernul „Messerschmitt" ştie toată lumea: din 1926 pînă în 1937, firma a existat sub denumirea de „Bayerische Flugzeugwerke". În deceniul al patrulea „Messerschmitt" a fost unul dintre principalii furnizori ai forţelor militare aeriene ale Germaniei hitleriste. În 1939-1945 a fabricat aproximativ 40.000 de avioane. Mai puţin cunoscut este faptul că primul model experimental al unui avion de vînătoare cu reacţie creat de „Messerschmitt" a fost confiscat după război de americani şi dus în S.U.A. În 1946, guvernul englez, care nu voia să rămînă în urma concurenţilor americani, l-a invitat pe Willy Messerschmitt la Londra, dar imediat, în 1947, guvernul american l-a chemat să participe la crearea unui avion cu motor atomic.

Dezvoltarea concernului „Messerschmitt" în perioada postbelică, cu ajutorul monopoliştilor americani şi englezi, nu este un caz izolat în Germania occidentală. Compania vest-germană B.M.W. prosperă datorită licenţelor pentru producţia de avioane cu reacţie, cedate de „United Aircraft Corporation" (aceleaşi licenţe au fost date şi companiei japoneze Miţubisi, şi celei franceze SNECMA), iar firma vest-germană „Heinkel" a primit tot de la „United Aircraft Corporation" licenţe pentru fabricarea de elicoptere.

Cazul „regilor tunurilor" — Krupp — merită o atenţie specială. Moştenitorul dinastiei de fabricanţi ai morţii, Alfred Krupp, a fost, după cum se ştie, condamnat de tribunalul de la Nürnberg. Dar Adenauer l-a eliberat cu primul prilej, iar acum întreprinderile concernului Krupp produc din nou milioane de tone de oţel anual. Totodată a fost repusă în „drepturile" ei anterioare familia magnaţilor oţelului Thyssen. Au rămas neatinse de asemenea marile concerne monopoliste ca „Klöknerwerke", „Mannesmanwerke" şi altele. După expresia ziarului american „Washington Post", guvernul de la Bonn, în frunte cu Adenauer, nu reprezintă decît un paravan în dosul căruia se ascund magnaţii industriei de război, „adevăraţii stăpîni ai Germaniei occidentale", împreună cu cele mai apropiate ajutoare ale lor, foştii generali hitlerişti. La fel înfloresc grupul „Friedrich Flieck", grupul „Siemens" şi mai ales „I.G. Farbenindustrie" şi „moştenitorii" ei, a căror producţie nu este cu nimic mai prejos decît cea din timpul lui Hitler.

Cine plăteşte

Pe seama cui realizează monopolurile producătoare de armament profiturile lor fabuloase? Profitul monopolist are ca una din sursele sale importante tocmai militarizarea economiei şi declanşarea războaielor imperialiste. Iar această povară a înarmărilor este suportată de masele largi ale populaţiei prin impozitele mereu crescînde la care sînt supuse. Economistul american Hyman Lumer a calculat că 80% din impozitele plătite de oamenii muncii americani au fost cheltuite sau se cheltuiesc pentru înarmare. Ideologii monopolurilor pretind că, în cazul renunţării la cursa înarmărilor, Occidentul ar fi ameninţat, chipurile, de pericolul unui faliment economic, de creşterea şomajului, de scăderea nivelului de trai. O replică pe cît de promptă pe atît de plastică a dat-o economistul german J. Kuczynski atunci cînd a declarat că *„a face pregătiri de război pentru a evita criza este tot una cu a te sinucide pentru a scăpa de frig"*. Milioanele de şomeri din S. U. A. şi din alte ţări occidentale confirmă faptul că economia capitalistă nu se „redresează" de pe urma cursei înarmărilor, ci dimpotrivă.

Acum cîţiva ani, scriitorul Louis Bromfield a publicat un articol în ziarul „Cleveland Plane Dealer", în care atrăgea atenţia asupra pericolelor pe care le reprezintă politica promovată de S.U.A. *„Primul pericol* — scria Bromfield — *constă în filozofia complet falsă care propovăduieşte că războiul aduce bunăstare, iar pacea este izvorul crizelor economice"*.

Filozoful englez Bertrand Russel atrăgea, de asemenea, atenţia că *„dacă nu se va pune capăt cursei înarmărilor...nivelul de viaţă al populaţiei se va reduce pînă la limită"*.

Soluţia care se impune este una singură: înfăptuirea dezarmării. Realizarea acesteia ar însănătoşi radical întreaga situaţie internaţională şi ar însemna nu numai eliberarea omenirii de coşmarul unor imense distrugeri în cazul declanşării unui război racheto-nuclear, dar şi îndreptarea unor imense resurse (care acum sînt irosite pentru înarmare) spre folosul oamenilor. Experţii O.N.U. au calculat de pildă, în 1960, că dacă ţările slab dezvoltate ar avea posibilitatea să investească în economia lor 14 miliarde dolari anual (în timp ce cheltuielile militare ale S.U.A. se ridică azi la aproape 53 miliarde!), aceasta ar da posibilitate ca să se poată realiza paşi importanţi pe drumul lichidării foametei, bolilor şi neştiinţei de carte.

Tocmai pentru a înlătura eventualitatea dezlănţuirii unui război racheto-nuclear, pentru a frîna atentatul la viaţa a milioane şi milioane de oameni, pentru a înlătura povara grea a cursei înarmărilor ce apasă pe umerii lor, oamenii simpli din întreaga lume luptă pentru înfăptuirea dezarmării generale şi complete sub un strict control internaţional. În cuvîntarea rostită deunăzi la recepţia în cinstea absolvenţilor academiilor militare sovietice, N.S. Hruşciov a reafirmat hotărîrea Uniunii Sovietice de a face „tot ce-i stă în putinţă pentru ca această problemă să fie soluţionată spre binele omenirii". Barierele ridicate în calea dezarmării de monopolurile ce nu vor să-şi piardă imensele profituri pot fi dărîmate. Biruinţele obţinute pînă acum în lupta pentru pace în condiţiile preponderenţei forţelor socialismului şi păcii asupra forţelor capitalismului şi războiului sînt o chezăşie că dezarmarea generală şi totală poate fi înfăptuită.

Z. FLOREA

ANG 9213
ANG 2363
OHIO
U.S. AIR FORCE

Abia ieşite pe porţile uzinelor din S.U.A., zeci şi zeci de avioane depăşite de tehnica nouă sînt date la fier vechi... Miliarde aruncate în sacul fără fund al cursei înarmărilor.

dezarmarea generală și totală !

Vitrina magazinului de textile nr. 22. La Brașov există ← o întrecere permanentă în decorarea vitrinelor.

o excursie NEOBIȘNUITĂ

Cît de frumoase sînt zilele acestea ale verii lui 1961! Sîntem convinși că ați accepta cu plăcere o invitație în excursie. Și v-o facem!

Excursia, dacă ne este îngăduit s-o numim așa, va fi oarecum deosebită. Vă poftim să vizitați împreună cu noi unitățile comerciale. Nu chiar toate, desigur (sînt doar peste 50.000!). Ne vom mulțumi cu cîteva, din cele care și-au pus o sugestivă carte de vizită pe frontispiciu: „Asigurăm deservirea exemplară a consumatorilor".

În fiecare zi vin în contact cu comerțul cîteva milioane de oameni. Ei cumpără tot felul de produse, începînd de la pîine, lapte, carne, legume, fructe, stofe, mătăsuri, pînzeturi, încălțăminte, confecții, tricotaje — care sînt cel mai frecvent cumpărate — și pînă la ceasornice, mobilier, aragazuri, mașini de spălat, motociclete, frigidere, televizoare, care în zilele noastre au devenit obiecte nu numai accesibile, dar chiar de strictă necesitate pentru masele largi.

Toată gama aceasta, de mii de articole, este pusă la dispoziția populației în condiții din ce în ce mai bune, mai atrăgătoare. Iar numărul celor ce ne-o vînd, al oamenilor care fac legătura între industria noastră socialistă și milioanele de consumatori — lucrătorii comerțului socialist — se ridică la aproape 250.000! Gîndiți-vă: un sfert de milion de cetățeni muncesc pentru a asigura un comerț cu adevărat socialist, pentru a satisface cerințele mereu crescînde ale oamenilor muncii.

Desigur că mulți au o părere bună despre acest sfert de milion de oameni luați în bloc sau despre o parte dintre ei. Unii dintre dv. sînteți sceptici. Aveți dreptate! Probabil că vă gîndiți la ospătarul care ieri v-a încărcat nota de plată. Sau la vînzătoarea îmbufnată de la unitatea cu mărunțișuri care, întrebată fiind despre niscaiva... nasturi, nu se învrednicește să vă răspundă civilizat. Sau la măcelarul ce vă pune pe cîntar tocmai bucata de carne care vă displace. Hm! Da! Se întîmplă! Însă din ce în ce mai rar. Dar după unul sau zece sau treizeci de măcelari arțăgoși, vînzătoare îmbufnate și ospătari incorecți nu trebuie să depreciem munca unui sfert de milion de oameni. Numărul lucrătorilor din comerț care nemulțumesc consumatorii se reduce necontenit, pînă ce ultimele „vestigii" ale acestora vor fi eliminate din rîndurile lucrătorilor inimoși, harnici, atenți. Un rol modest, dar nu lipsit de importanță la formarea unei atitudini noi, socialiste, față de muncă, la crearea unei opinii de masă împotriva lipsurilor, îl are și introducerea „deservirii exemplare".

E vorba de o inițiativă a Ministerului Comerțului și a uniunii sindicatelor de ramură. În acest scop au fost alese peste 200 unități din sectorul alimentației publice și magazinelor alimentare din Capitală. S-au stabilit cîteva criterii — aprovizionarea cu tot ce se află în depozite, curățenie desăvîrșită, utilaj modern, perfecționat, cadre bine pregătite, obligativitatea acordării respectului cuvenit și a unei atenții deosebite fiecărui consumator.

Era ora 8

...cînd am pășit pragul unității 23 a O.C.L. Alimentara din raionul V.I. Lenin. Aici își fac în mod curent cumpărăturile locatarii blocurilor din Ferentari, blocuri în care locuiesc cîteva mii de familii ale muncitorilor de la uzinele „Mao Tze-dun", de la „Metalica" și din alte întreprinderi.

Acest magazin deține, din 1959 consecutiv, drapelul de unitate fruntașă pe raion, drapel care se acordă trimestrial.

— De ce vi se acordă mereu această distincție? — l-am întrebat pe șeful unității, Ioniță Radu.

— În primul rînd, pentru modul în care servim cumpărătorii — ne-a răspuns acesta. Am introdus metoda plății directe la vînzător la raionul cu băuturi și la raionul cu bucata, unde desfacem aproape tot ce este preambalat. Aș pomeni și de două raționalizări, simple dar foarte eficace. Cîte un dispozitiv ingenios face legătura între magazin și depozit, astfel că uleiul

În mod obişnuit, nu este uşor să-ţi alegi o pălărie dintre zecile de modele ce ţi se oferă. Autodeservirea într-un astfel de magazin este deci cît se poate de nimerită. Cumpărătoarea poate să probeze toată colecţia de modele.

☆

Comisia culinară este la datorie. Iar membrii sînt foarte exigenţi. Iată de ce este explicabilă emoţia viitorului director de întreprindere sau şef de unitate, care face acum practică pe postul de bucătar.

←

vine în spatele tejghelei printr-o conductă, iar făina, printr-un orificiu făcut în perete. Asta înseamnă deservire rapidă şi, în acelaşi timp, curăţenie şi estetică — deoarece nu se mai văd în unitate butoaiele cu ulei şi sacii cu făină.

Am mai aflat că aici au loc deseori discuţii despre comportarea vînzătorilor, despre atitudinea acestora faţă de cumpărători. Cu asemenea prilejuri îi cam trec năduşelile pe cei care încalcă principiile „deservirii exemplare".

— Dar cum se reflectă tot ce faceţi, în rezultatele obţinute de unitatea dv.? — l-am întrebat pe tov. Ioniţă.

— Pe scurt şi concret — ne-a răspuns acesta — facem circa 40.000 lei vînzare pe zi, cam cu 5-8 la sută mai mult decît avem prevăzut în plan.

Ne-am luat rămas bun de la „alimentarişti" şi, deoarece ceasul ne indica apropierea orei prînzului, următorul popas l-am făcut la...

Restaurantul-şcoală.

Se numeşte „Cişmigiu", se află la parterul unui bloc nou din apropierea grădinii cu acelaşi nume şi i se spune „şcoală" deoarece...

Dar să pătrundem înăuntru. Înainte de a ne aşeza la masă, să privim puţin în condica de sugestii. „Noi, grupul de turişti sovietici din oraşul Lvov — citim aci — sîntem impresionaţi de căldura, dragostea şi prietenia cu care am fost serviţi în restaurantul acesta elegant din Romînia prietenă". Semnează inginer Ivan Berejovski şi alţi turişti. Bineînţeles, nu ne vom apuca acum să traducem din limba rusă, cehă şi bulgară toate însemnările din condică şi nici să redăm aprecierile notate aci de bucureşteni.

Am luat loc la o masă.

Atenţia discretă a ospătarului, zîmbetul deschis, modul în care ne-a recomandat specialităţile ne-au impresionat plăcut.

Un lucru ne-a sîcîit cît a durat prînzul. Unul dintre comeseni, ori de cîte ori i se adresa ospătarului, îi spunea: „tovarăşe director". La sfîrşitul mesei, i-am reproşat:

— Omul ne serveşte atît de frumos, şi dumneata îl ironizezi. Director în sus, director în jos!

— Dar nu-l ironizez de loc. Tovarăşul Dumitru Vîlcu, cel care ne-a servit, este în orele libere director al Universităţii populare din raionul Tudor Vladimirescu.

Am aflat apoi de ce restaurantul este „şcoală". Toţi cei care lucrează aci sînt viitori şefi de unităţi sau directori de întreprinderi de alimentaţie publică (I.A.P.L.-uri).

Prima serie de elevi ai şcolii este recrutată dintre oamenii bine pregătiţi, capabili şi harnici. Domnica Gherghel şi Gheorghe Manea sînt distinşi cu „Medalia Muncii", Ion Manea şi Domnica Matei au insigna de „Fruntaş în comerţul de stat". Peste cîteva luni ei îşi vor termina stagiul şi se vor răspîndi în diverse unităţi, unde vor împărtăşi tot ce au învăţat aci cu privire la „deservirea exemplară". Alţii îi vor urma şi fără îndoială că, aci ca şi în alte locuri, metodele se vor perfecţiona, experienţa bună se va extinde, spre satisfacţia celui pentru care se fac toate eforturile: a consumatorului.

O deziluzie

...am încercat la cofetăria de la parterul blocurilor din Bucureştii Noi. Cînd am părăsit Restaurantul-şcoală, după ce am umblat prin numeroase cartiere, soarele puternic ne cam uscase gîtlejul şi doream o băutură răcoritoare. Intrînd în cofetăria pomenită, am rugat-o pe tovarăşa Dorobanţu Ana să ne servească un suc de fructe rece. Sucul care ni s-a adus era cald şi ne-a stricat tot gustul prînzului luat la „Cişmigiu".

— Vă rugasem doar să ne serviţi un suc rece.

— N-avem gheaţă — fu răspunsul scurt al vînzătoarei, care în acelaşi moment, zîmbind (miracol), scoase din aceeaşi albie o altă sticlă, cu brumă pe ea (înghiţeam noduri privind-o) şi o oferi unui cetăţean care-i era probabil mai simpatic decît noi.

— Nu prea e potrivită aci inscripţia asta — am spus, la plecare, şefei de unitate, Danu Ana, arătîndu-i inscripţia „asigurăm deservirea exemplară a consumatorilor". Şi am pornit către...

Bulevardul Muncii nr. 90.

Un cetăţean de vreo 60 de ani — cu părul ca neaua dar cu privirea, ca şi vorba, vioaie — ne-a primit cu multă amabilitate în unitatea nr. 18 a O.C.L.-Confecţia şi ne-a ţinut o adevărată lecţie despre „deservirea exemplară".

Dar să vă redăm cîteva din cugetările lui: „Legile comerţului le cunoaştem cu toţii, dar nu le respectăm decît unii. Şi sînt atît de simple! Dacă vorbeşti frumos, eşti atent faţă de cumpărători şi ştii să prezinţi marfa, faci planul, cîştigi mai mult (lei şi primă), îţi faci datoria. Dar mai e ceva. Ca o marfă să fie uşor vandabilă nu depinde numai de atitudinea vînzătorului. Marfa trebuie să fie şi de calitate — şi această condiţie e, fără îndoială, hotărîtoare".

Călăuzit de asemenea principii, cum să nu reuşească tovarăşul Alexandru Stanciu, şeful unităţii, să realizeze o desfacere mai mare decît cea realizată de predecesorul său din aceeaşi unitate? Cum să nu fie mulţumiţi de modul în care au fost serviţi aci muncitorul Tudor Savu de la turnătoria uzinelor „23 August", care în ziua vizitei noastre şi-a cumpărat confecţii de 1.518 lei, ajustorul Lungu Marin de la I.O.R., care a făcut cumpărături de 1.468 lei, muncitorul Petre Romciu de la I.I.S. lacuri şi vopsele „13 Septembrie", care şi-a cumpărat mărfuri de 1.932 lei, din moment ce şeful unităţii şi vînzătorii Ştefania Spirea şi Gheorghe Iliescu îi primeau cu prietenie şi amabilitate, le probau cu atenţie hainele, le executau retuşurile necesare, le dădeau sfaturi competente?

— Un rol de prim ordin îl are atitudinea vînzătorului — îmi spune, în încheierea discuţiei noastre, tov. Stanciu, după ce îmi arată condica de sugestii şi reclamaţii, albă.

Vizita noastră aici ne-a dat prilejul să vedem încă o aşa-zisă teorie spulberată. Sînt mulţi care afirmă că nu poate da rezultate un magazin de confecţii într-un cartier mărginaş. Cumpărăturile mărunte — se spune — şi le face omul în apropierea casei, dar cele mari (haine, pantofi, frigider), le face tot în centru, însoţit de unul sau mai mulţi membri ai familiei.

Iată însă că omul „sfinţeşte" locul.

Deservirea exemplară

...nu este doar o lozincă, ci o realitate. Începutul modest, pornit de la cele peste 200 unităţi din Capitală, a dat roade, acţiunea s-a lărgit, s-a adîncit. Nu dispunem încă de cifre statistice şi dacă le-am primi, ele ar fi valabile doar în ziua primirii lor. Aceasta, deoarece avem asemenea unităţi la Braşov şi Tg. Mureş, Iaşi şi Oradea, Galaţi şi Petroşani, deoarece zilnic apar altele noi. De la restaurante, bufete şi magazine alimentare sistemul s-a extins la unităţi care desfac stofe şi încălţăminte, articole de uz casnic şi electrotehnice, jucării şi mobilă.

Interesant este faptul că nu numai principiul deservirii exemplare ca atare s-a extins, ci şi formele prin care este el exprimat s-au multiplicat.

Să încercăm, înainte de a se însera, să călătorim cu mijlocul cel mai rapid — imaginaţia reporterului — la Braşov. Ne va impresiona plăcut efortul depus aci pentru a adăuga la elementele cunoscute — politeţe, atenţie, curăţenie, aranjare cu gust a mărfurilor etc. — elemente noi, cît mai originale. Un magazin „Automat" pentru desfacerea unor mărfuri industriale, un magazin în care s-a introdus autodeservirea la încălţăminte, expoziţii culinare realizate artistic, vitrine întocmite pe anumite teme, toate şi totul în vederea deservirii exemplare.

Dacă poposim o clipă, înainte de a încheia excursia noastră, la Tg. Mureş, vom găsi grupuri de cetăţeni asistînd la demonstraţii practice făcute în unităţi cu maşini de spălat rufe, cu televizoare; cei mai mulţi dintre ei, fiind convinşi practic de avantajele acestor obiecte, devin şi cumpărători. Ulterior, cumpărătorii primesc acasă vizita vînzătorului-specialist, care-i întreabă dacă sînt mulţumiţi de obiectul cumpărat, dacă au vreo reclamaţie de făcut şi dacă nu au nevoie de încă o consultaţie tehnică. Este o formă a deservirii exemplare, desfăşurată şi după ce cumpărătorul a părăsit magazinul.

★

Un sfert de milion de oameni muncesc cu rîvnă, pentru a pune zilnic la dispoziţia poporului tot felul de bunuri necesare traiului. În fiecare an fondul de mărfuri pe care le mînuiesc ei este tot mai mare. În 1965 acest fond va fi dublu faţă de 1959.

Pe drept cuvînt cetăţenii, constructori ai vieţii noi, cer lucrătorilor din comerţ să muncească pe măsura înfăptuirilor din toate domeniile, astfel ca în zecile de mii de unităţi comerciale să poată fi pus la loc de cinste anunţul „asigurăm deservirea exemplară a consumatorilor".

Sandu MANEA
Fotografii de Traian PROSAN

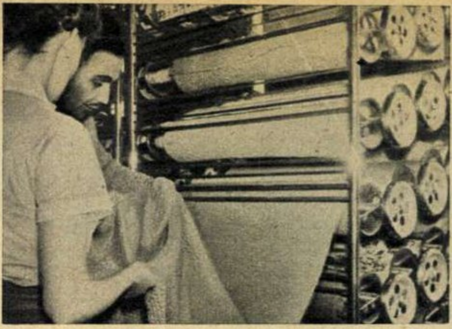

↑

Magazinul „Elegant" din cartierul muncitoresc al uzinelor de tractoare din Braşov. Grija şi inventivitatea lucrătorilor din comerţ se pot observa şi aci. Stofele, pînzeturile, mătăsurile sînt expuse pe rafturi mobile cu rulouri de pe care materialul se poate desfăşura foarte uşor, tot atît de uşor rebobinîndu-se după aceea. La nevoie, în faţa fiecărui raft mobil se deplasează măsuţa mobilă care ţine loc de tejghea şi pe care se măsoară şi se taie materialul.

↑

Atent, amabil, tov. Dumitru Vîlcu de la „Cişmigiu" — în orele libere director al unei universităţi populare — serveşte un grup de turiste din Sibiu.

O altă noutate în comerţul braşovean: magazinul „Automat". Aici articolele sînt expuse pe benzi verticale, fixate în pereţii magazinului. Cumpărătorul apasă pe buton şi prin faţa lui defilează întreaga gamă de modele a produsului solicitat. După ce şi-a ales un model (fotografia din dreapta), achită costul la casă şi casiera, de la pupitrul ei de comandă (fotografia de jos), deschide — printr-o apăsare de buton — uşiţa compartimentului în care se află modelul preferat.

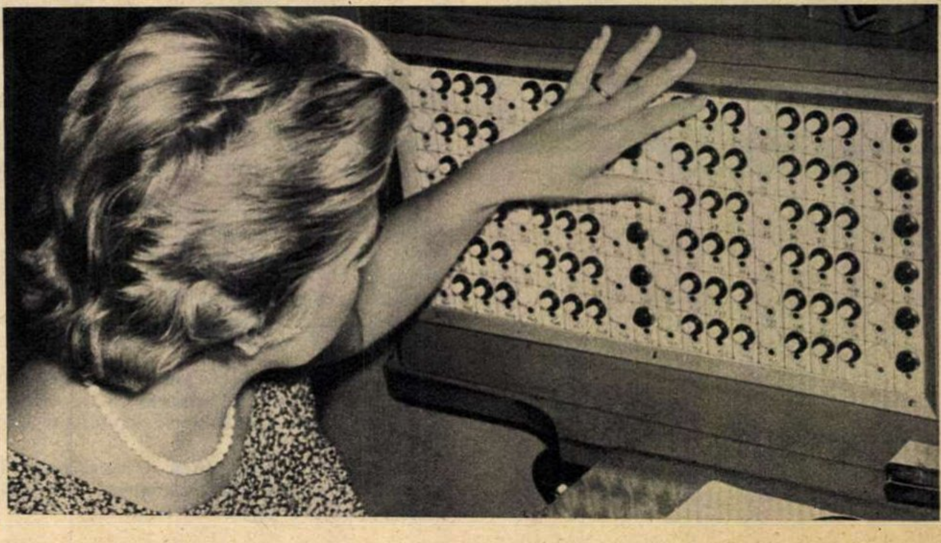

Magazinul de încălţăminte „Select" din Braşov funcţionează cu autodeservire. Toate modelele de pantofi sînt expuse în rafturi-vitrină şi cumpărătorii îşi aleg modelul preferat, singuri, fără intermediul vînzătorului.

29
30
31
32
30
31

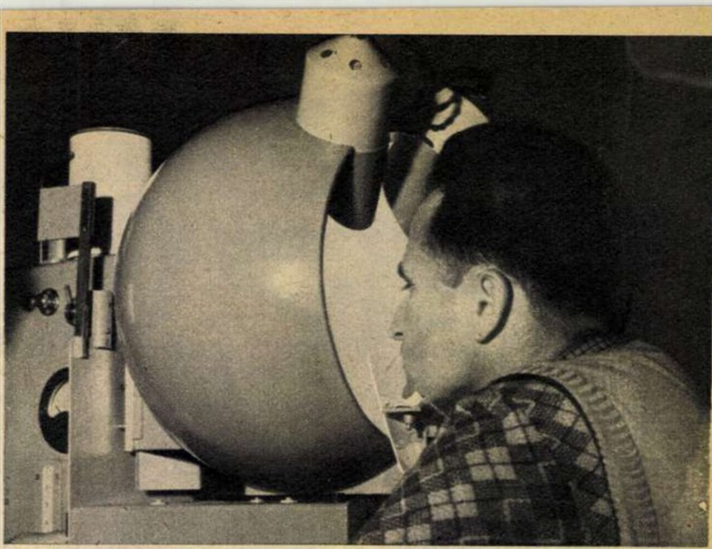

La secţia de igiena muncii se măsoară, cu ajutorul „Adaptometrului", capacitatea de adaptare a ochiului la diferite grade de lumină.

ESCULAP ŞI CIFRELE

Romînia anilor 1930 a deţinut recordul european al mortalităţi infantile: 19%.

50.000 de oameni mureau anual, răpuşi de tuberculoză (adică în medie 6 pe oră).

Alţi 50.000 de oameni mureau în floarea vîrstei, de alte boli. Peste trei sute de mii de oameni erau chinuiţi continuu de malarie. Tuberculoza, paludismul, sifilisul, pelagra şi guşa erau însoţitoare permanente ale mizeriei şi ignoranţei în care se zbăteau masele de muncitori şi ţărani năpăstuiţi. În Romînia anilor 1931-1932 durata medie a vieţii era de 42 de ani. Situaţia s-a schimbat abia în anii regimului nostru.

Douăzeci şi cinci de ani mai tîrziu, adică prin 1956, datorită condiţiunilor noi de viaţă create de regimul nostru democrat-popular, durata medie a vîrstei atinsese 63 de ani. Republica Populară Romînă — spun ultimele date statistice — se îndreaptă cu paşi repezi spre cel mai ridicat nivel al duratei medii de vîrstă. Mortalitatea a coborît de la 20 la mie în trecut, la 8,7 la mie în prezent. Mortalitatea infantilă a scăzut şi ea de la 19 la sută, la 6,9 la sută. Astăzi Romînia este una din ţările în care s-a realizat eradicarea malariei (în 1948 mai existau încă 210.000 cazuri de malarie). De asemenea au fost lichidate tifosul exantematic şi febra recurentă. A scăzut radical mortalitatea prin tuberculoză, s-au redus considerabil bolile sociale.

Datele acestea statistice le-am aflat la Institutul de igienă şi sănătate publică al R.P.R., care a adus şi aduce o contribuţie activă la îmbunătăţirea stării sănătăţii populaţiei. Aici sînt concentrate datele statistice privind starea de sănătate a populaţiei. Maşini electrocontabile calculează şi interpretează aceste date. Institutul cuprinde 12 secţii tehnice, între care secţiile de igienă comunală, igiena muncii, igiena alimentară, educaţie sanitară, igiena şcolară, organizare sanitară, prevederi sociale etc. Întreaga activitate a institutului este subordonată unui singur ţel: să contribuie prin activitatea sa teoretică şi practică la protejarea sănătăţii populaţiei. Se fac studii asupra factorilor de mediu fizic extern, pentru a se sesiza influenţa lor asupra sănătăţii şi capacităţii de muncă, precum şi cercetări asupra alimentaţiei şi nutriţiei populaţiei. Se studiază aspectele fiziologice şi sociale ale patologiei profesionale prin cercetări clinice, de psihopatologie, profilaxie şi tratament. Se elaborează metodele cele mai eficace pentru analiza stării de sănătate a populaţiei.

Fondat în anul 1927, Institutul de igienă şi sănătate publică a dus mulţi ani o activitate modestă. Slab utilat cu aparatura necesară, institutul n-a putut să depăşească primul stadiu de cercetare. Astăzi, în anii puterii populare, el posedă peste patruzeci de laboratoare de cercetări, în care lucrează peste 130 de cercetători ştiinţifici secundaţi de personal auxiliar (laboranţi, statisticieni, felceri igienişti).

COPERTA NOASTRĂ:

Tehnicianul biolog Elena Grossu, de la Institutul de igienă şi sănătate publică al R.P.R., cercetînd cîteva probe de laborator.

SPANIA

1936

de Pavel CRISTESCU

Sînt douăzeci și cinci de ani de atunci... Și totuși evenimentele din frămîntata vară spaniolă a anului 1936 nu numai că nu s-au șters din memorie, dar îndeamnă la reflecții cît se poate de actuale astăzi.

Conspirația împotriva republicii

...După alegerile pentru Cortesuri din februarie 1936, care au marcat o victorie strălucită a forțelor democrate și republicane unite în cadrul „Frontului popular antifascist", reacțiunea încearcă să treacă la ofensivă împotriva Republicii Spaniole. Sabotaj economic, provocări și atentate împotriva organizațiilor muncitorești și a conducătorilor acestora — nimic nu este lăsat la o parte de marii latifundiari, fabricanți și bancheri.

Dar guvernul republican Casares Quiroga, nehotărît, nu ia măsurile necesare pentru apărarea republicii, ceea ce încurajează conspirația. Partidele reacționare, reprezentante ale capitalului financiar și marilor moșieri, se bazau pe vîrfurile bisericii catolice și pe corpul ofițeresc relativ numeros (un general revenea la 400 de ostași și un ofițer la 7 ostași), care constituiau o castă militară îmbibată de un aprig spirit reacționar și legată de clasele avute și de organizațiile fasciste și reacționare.

Sabotajul economic pus la cale de reacțiune înrăutățește pe zi ce trece situația muncitorilor. Proletariatul agricol, atît de numeros în Spania, suferă de foame și șomează la rîndu-i. Activitatea economică se reduce catastrofal. Liniștea nopților madrilene e sfîșiată din ce în ce mai des de explozii și de împușcături. Fasciștii asasinează conducători ai organizațiilor muncitorești și republicane. Pregătirea complotului e în toi.

Poporul înfruntă fascismul

În noaptea de 18 iulie 1936, postul de radio de la Ceuta (Marocul spaniol) transmite în eter următoarele cuvinte: „În întreaga Spanie cerul e fără nori". Era consemnul rebelilor. Ofițerii superiori fasciști din principalele garnizoane, în cap cu generalul Franco, declanșează lovitura. Valul tulbure al fascismului se revarsă, însîngerînd Spania.

Fasciștii spanioli fuseseră „inspirați" și înarmați încă cu multă vreme înainte de către Hitler și Mussolini. Iar acum rebeliunea lor urma să servească drept pretext pentru o agresiune fățișă a Germaniei hitleriste și a Italiei fasciste împotriva Spaniei republicane.

Mobilizat de Frontul popular, în cadrul căruia comuniștii spanioli, datorită patriotismului lor și spiritului lor de abnegație și-au dobîndit un rol de frunte, poporul spaniol s-a ridicat în masă împotriva loviturii de forță fasciste. Din primele zile, guvernul legal, sprijinit de clasa muncitoare și de masele populare, a lichidat rapid rebeliunea fascistă din Madrid, Valencia, Barcelona, Murcia și alte orașe mari. Dar în alte orașe, ca Sevilla, Saragossa, Burgos, la comanda ofițerilor reacționari garnizoanele au ieșit din cazărmi, au instaurat legea marțială, au masacrat mii de muncitori republicani și au pus, prin teroare, stăpînire pe regiuni întregi.

Masele populare luptau cu eroism, dar nu erau înarmate decît cu ura de moarte împotriva fascismului și cu puține arme de vînătoare. Cînd guvernul republican ceru Franței să-i livreze armele comandate mai de mult, Léon Blum, președintele „socialist" al Consiliului de Miniștri francez, răspunse printr-un refuz. Guvernul francez, împreună cu guvernul din Londra, s-au angajat pe drumul rușinos al așa-zisei „neintervenții". Acestei politici i s-a alăturat și S.U.A.

În fapt însă așa-zisa „neintervenție" constituia nu numai una din cele mai grave concesii făcute fascismului, ci și o blocadă menită să paralizeze Spania republicană — victimă a agresiunii hitleristo-fasciste. Hitler a putut astfel să trimită nestingherit în Spania legiunea „Condor", alcătuită din cele mai bune unități de aviație, precum și cantități uriașe de armament, iar Mussolini a pus la dispoziția lui Franco divizii întregi înarmate cu materialul cel mai modern.

① **Luptători antifasciști romîni în Spania.**

② **Masele populare spaniole s-au unit strîns în jurul Frontului popular antifascist, în campania electorală de la începutul anului 1936, care s-a soldat cu victoria Frontului popular. În fotografie: participanții la un miting electoral din ianuarie 1936 își manifestă solidaritatea cu Frontul popular.**

Deşi prost înarmat, poporul spaniol a reuşit într-un timp scurt să recucerească peste două treimi din teritoriul ţării. Eroismul miliţiilor populare a cucerit admiraţia lumii întregi. Măreaţa apărare a Madridului, care nu a fost cucerit de fascişti decît după aproape trei ani de asediu — şi aceasta în urma unei trădări — a rămas ca un simbol al dîrzeniei antifasciste a poporului spaniol.

Brigăzile solidarităţii internaţionale

În decursul luptelor pentru libertatea Spaniei brigăzile internaţionale au înscris minunate pagini de solidaritate internaţională a muncitorilor contra fascismului.

Răspunzînd chemării partidelor comuniste, mii de voluntari din peste 50 de ţări au pornit spre Spania republicană trecînd, cu preţul a nenumărate greutăţi şi sacrificii, graniţa spaniolă. Rapid organizaţi şi instruiţi, ei luptă apoi cot la cot cu unităţile populare spaniole, dînd dovadă de un eroism fără seamăn. Polonezii din batalionul Dombrowski şi germanii din batalionul Thälmann au pus pe fugă tancurile fasciste în faţa Madridului, italienii din batalionul „Garibaldi" au luat prizonieri mii de „cămăşi negre" italiene la Jarama şi Guadalajara. Eroic au luptat de asemenea batalioanele „Comuna din Paris", „Lincoln", antifasciştii sosiţi din Olanda, Suedia, din ţările balcanice, din Ungaria, Cehoslovacia, Elveţia, Belgia, din ţările Americii Latine etc.

La apelul Partidului Comunist din Romînia aproape 500 de antifascişti romîni au plecat în Spania republicană pentru a lupta cu arma în mînă împotriva fascismului, înscriind pe drapelul lor cuvintele: „Pentru libertatea voastră şi a noastră". Organizaţi în unităţi de infanterie şi artilerie, ca „Griviţa", „Gheorghiu-Dej", „Tudor Vladimirescu", sau încadraţi în unităţi cuprinzînd voluntari şi din alte ţări, antifasciştii romîni s-au comportat vitejeşte, cîştigîndu-şi dragostea tovarăşilor lor de luptă.

Mulţi voluntari romîni şi-au vărsat sîngele în tranşeele din Spania, iar actele lor de eroism sînt înscrise pe vecie în cartea de aur a luptei antifasciste. Printre aceştia se numără Constantin Burcă, ceferist din Paşcani, căzut eroic pe frontul Andaluziei, Mihai Cristof, metalurgist de la „Malaxa", căzut pe frontul de la Jarama, Emil Sneiberg, student din Iaşi, căzut la datorie în fruntea unei unităţi franceze, de asemenea pe frontul de la Jarama ş.a.

Roadele „neintervenţiei"

Însufleţiţi de cuvintele Passionariei (Dolores Ibarruri): „Mas vale morir de pie que vivir de rodillas" — „Mai bine să mori în picioare decît să trăieşti în genunchi" — devenite lozincă scumpă tuturor antifasciştilor, apărătorii Republicii Spaniole luptau din răsputeri împotriva armatei fasciste, superioară numericeşte şi dispunînd de armamentul cel mai modern.

Dar tancurile şi avioanele lui Hitler şi legiunile lui Mussolini soseau necontenit în ajutorul lui Franco. Pas cu pas, armata republicană spaniolă era obligată să cedeze teren. „Neintervenţia" îşi dădea roadele. De altfel, în cancelariile de la Londra şi Paris, Republica Spaniolă fusese de mult sortită pieirii.

În această situaţie o ultimă trădare puse capăt în primăvara anului 1939 Republicii Spaniole, după o rezistenţă eroică de 3 ani.

Peste Spania s-a aşternut vălul negru...

După 20 de ani

Ce au adus cei peste 20 de ani de dictatură franchistă poporului spaniol? Ce privelişte oferă lumii această ţară, de la instaurarea regimului

(Continuare în pag. 14)

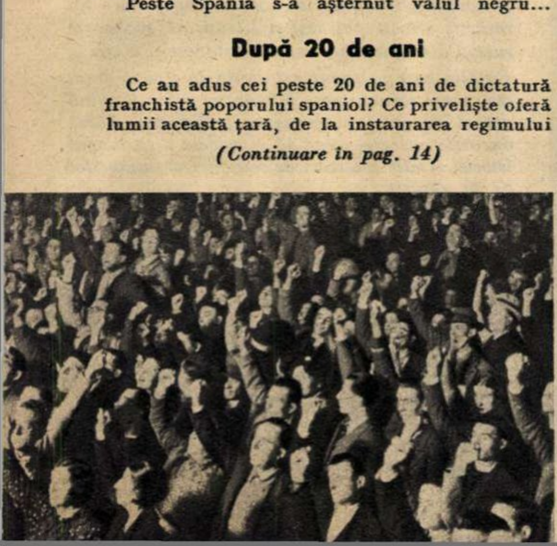

FARMACIA CENTRAL

Armata şi clerul — sprijinul putredului edificiu franchist. Pînă cînd?...

În timp ce în centrul Madridului şi al altor oraşe mari se înalţă blocuri moderne, muncitorii locuiesc la periferii, în cocioabe mizere.

O imagine tipică în Spania franchistă: copii în zdrenţe, cerşind pe străzi.

(Urmare din pag. 13)

lui Franco şi pînă azi? „Mizeria şi declinul unei ţări roase pe dinăuntru de cancerul cel mai necruţător" — cum se exprima concis şi sugestiv ziaristul italian Rubens Tedeschi.

Într-adevăr Spania a devenit ţara cu cel mai scăzut nivel de trai din Europa. Preţurile au crescut enorm — de 40 de ori numai în raport cu 1949! Capacitatea industriei este folosită în proporţie de mai puţin de jumătate. Numărul muncitorilor şomeri se ridică la circa un milion, iar 4.000.000 de muncitori agricoli şi 2.000.000 de ţărani săraci nu-şi pot asigura minimul de trai. În timp ce în Madrid sau alte oraşe, mari blocuri ultramoderne stau goale din cauza chiriilor exorbitante, în cocioabele dărăpănate de la periferie cîte 8-10 oameni „locuiesc" într-o singură cameră. Cît priveşte roadele date de aşa-zisul „plan de stabilizare" adoptat în urmă cu cîtava vreme de guvernul franchist, este concludentă această relatare a corespondentului din Madrid al ziarului „New York Times": „... Ajunsă la jumătatea drumului în aplicarea programului său de reforme economice, Spania dă impresia unui om care se scoală ostenit din pat; fiecare mişcare i se pare tot mai dificilă şi este înclinat să cedeze tentaţiei de a se culca din nou... Tabloul economic este deosebit de sumbru".

La acest tablou sumbru se adaugă crunta teroare ce domneşte în ţară. Pentru „vina" de a avea convingeri democratice, mii şi mii de oameni zac în dosul gratiilor de mai bine de douăzeci de ani. Şi necontenit tribunale speciale împart ani grei de temniţă.

Stăpînii vechi şi noi ai lui Franco

Vîndut lui Hitler şi Mussolini, Franco şi-a căutat, după căderea acestora, alţi stăpîni. În schimbul unor pomeni de milioane de dolari, Franco a transformat Spania într-o colonie a Statelor Unite. Prin pactul din 1953 întregul teritoriu al ţării a fost pus la dispoziţia S.U.A. „Pe baza acordului militar încheiat în toamna anului 1953 cu Spania — scrie ziarul vest-german „Deutsche Woche" — S.U.A. dispun astăzi de baze aeriene la Sevilla şi în alte localităţi din apropierea oraşelor Madrid şi Saragossa. În aceste localităţi se află staţionate unităţi ale comandamentului strategic al aviaţiei americane. Marina S.U.A. are la dispoziţia sa porturile strategice de la Cartagena şi Rota..."

Franco a reluat şi unele legături mai vechi. Şi în primul rînd cele cu moştenitorul... foştilor criminali de război hitlerişti, bătrînul cancelar revanşard al Germaniei occidentale. Dovadă, creditul cerşit de Caudillo lui Erhard în timpul recentei vizite a acestuia în Spania şi promisiunea făcută de ministrul vest-german al Economiei de a i-l acorda. Totodată „generalisimul" primeşte cu plăcere curtea pe care i-o face cu destulă insistenţă guvernul britanic. Căci Franco jinduieşte de multă vreme să intre pe poarta principală în N.A.T.O. Şi jubilează atunci cînd îl aude pe un membru al guvernului englez, ca dl. Butler, spunînd: „Este o ruşine că Spania a fost exclusă în decursul atîtor ani din viaţa internaţională!"...

Sfîrşitul e aproape

În ciuda oxigenului diferitelor pomeni occidentale, dictatura franchistă continuă să se sufoce. „Este un adevăr incontestabil — scria ziarul vest-german „Die Welt" — că în cei 20 de ani de existenţă a regimului (lui Franco — n.a.) antagonismele nu numai că nu s-au micşorat, dar s-au accentuat chiar". Asasinarea unui milion de oameni, întemniţarea sutelor de mii de patrioţi n-au întărit cîtuşi de puţin şubredul edificiu franchist. În ciuda terorii, în ţară au loc mitinguri, manifestaţii, greve. După cum relata revista spaniolă „Nuestra bandera", în 1960 s-au desfăşurat în întreaga Spanie peste 100 de greve mari şi mici. Un fost ministru în guvernul franchist, Joaquin Ruiz-Gimenez, a declarat la o conferinţă publică ţinută la Madrid: „Revolta în rîndul maselor muncitoare spaniole — să nu ne amăgim singuri — este foarte mare, este foarte generalizată, iar tendinţele de rebeliune sînt zăgăzuite doar de puternica forţă represivă a statului".

Dar pînă şi această forţă represivă a încetat a mai fi un aliat sigur al lui Franco. „... După primele tulburări ale studenţilor — scria, în ziarul italian „Il Mondo", Paolo Pavolini — guvernul (franchist — n.a.) nici n-a mai ameninţat cu folosirea trupelor împotriva greviştilor, preferînd să păstreze această măsură pentru cazul în care el va fi apucat cu adevărat de beregată. Dar unii cetăţeni, şi nu numai opoziţioniştii făţişi, încep să creadă că în acea zi soldaţii pot întoarce armele".

Izolată tot mai mult de popor, înconjurată de ură şi mînie, dictatura franchistă caută să-şi prelungească existenţa recurgînd la teroare cumplită şi la sprijinul reacţiunii internaţionale.

Împotriva regimului antipopular al lui Caudillo se ridică însă forţe patriotice tot mai combative.

Ca şi în urmă cu un sfert de veac, cei mai buni fii ai poporului spaniol, comuniştii, sînt aceia care păşesc în fruntea luptei antifasciste a poporului. În condiţiile grele ale ilegalităţii, Partidul Comunist din Spania luptă cu eroism pentru interesele de viaţă ale poporului spaniol, pentru unirea tuturor patrioţilor într-un larg front naţional împotriva dictaturii fasciste, pentru independenţă, democraţie şi pace. Acţiunile de luptă iniţiate de partid împotriva politicii economice de înfometare, pentru amnistierea deţinuţilor şi emigranţilor politici, pentru libertăţi cetăţeneşti au luat amploare bucurîndu-se de sprijinul tot mai larg al maselor populare. Un ecou deosebit au avut grevele din întreprinderi şi acţiunile de luptă ale muncitorilor agricoli din mai 1958 şi greva generală paşnică de la 18 iunie 1959, la care au fost atrase diferite forţe ale opoziţiei.

Ca şi în zilele războiului antifascist de eliberare naţională, lupta dîrză şi curajoasă a poporului spaniol însetat de libertate se bucură de simpatia şi solidaritatea întregii omeniri progresiste.

↑ **Viteazul cavaler polonez Jurand de Spychow (Andrzej Szalawski) a fost atras prin înşelăciune în castelul duşmanilor săi, cavalerii teutoni.**

Hanka (Daniela Smutna) şi Pavel (Ivan Mistrik), cei doi îndrăgostiţi din filmul „Romeo, Julieta şi întunericul", realizat de Jiri Weiss după nuvela lui Jan Otcenasek. →

Regele Poloniei, Jagiello, dă semnalul istoricei bătălii de la Grünwald. ↓

actualităţi CINEMATOGRAFICE

„CAVALERII

În liniştea unei dimineţi din vara anului 1410 două tabere aşteptau semnalul de luptă pe cîmpia de lîngă Grünwald. Înarmată pînă în dinţi, oastea cavalerilor cruciaţi ai Ordinului teutonic se pregătea să-şi croiască drum larg pe pămînturile Poloniei. Ca să-şi apere pămîntul şi viaţa paşnică împotriva cotropitorilor germani, se adunaseră aici, sub steagul regelui Jagiello, oştile popoarelor din răsărit: armate poloneze şi lituaniene, regimente ruseşti din Smolensk, detaşamente cehe şi tătare... Bătălia care a urmat e înscrisă în istorie drept cea mai răsunătoare înfrîngere suferită pînă atunci de cavalerii germani, prefigurînd parcă eşecurile cu care aveau să se soldeze de-a lungul istoriei şi alte încercări de cotropire a ţinuturilor de la răsărit.

Amintirea acestui eveniment n-a rămas doar în cărţile de istorie. În romanul său „Cavalerii teutoni", scriitorul clasic polonez Henryk Sienkiewicz evoca, pe fundalul acestor momente istorice, faptele de vitejie ale cavalerilor poloni Jurand de Spychow şi Zbyszko din Bogdaniec, ca şi povestea dragostei frumoaselor Danusia şi Jagienka pentru tînărul cavaler Zbyszko. Filmul realizat recent după acest roman celebru (care a cunoscut nenumărate ediţii în multe limbi) vine să dea cunoscutei epopei haina nouă, cu o răspîndire infinit mai mare, a imaginii cinematografice.

TEUTONI“

Evocarea istorică se împletește în filmul „Cavalerii teutoni“ cu rezonanța profund actuală a temei, un imn adus patriotismului și bărbăției de care au dat dovadă de-a lungul veacurilor eroicii apărători ai pămîntului polonez.

Maestru experimentat al artei filmului, regizorul Alexander Ford (cunoscut publicului nostru prin filmele „Tinerețea lui Chopin“ și „Cei cinci din strada Barska“) a știut — transpunînd pe ecran monumentala frescă istorică a lui Sienkiewicz — să evite ilustrarea servilă. În filmul său, eroii cărții au devenit protagoniștii unei drame cinematografice pline de dinamism care — de-a lungul celor aproape trei ore de proiecție — ne ține cu răsuflarea tăiată.

Pigmentat cu procedee verificate ale dramei istorico-romantice (răpiri, dueluri, condamnați la moarte salvați în ultima clipă, trădări, iertări spectaculoase etc.), filmul lui Ford ocolește totuși orice concesie făcută spectaculosului în sine, gustului pentru senzațional. Decorul, culoarea, pitorescul peisajelor, uriașele desfășurări de mase stăpînite cu o mînă sigură au dat naștere unei opere cinematografice care rămîne mereu actuală atîta timp cît viața oamenilor pașnici va fi amenințată de lăcomia cotropitorilor.

„ROMEO, JULIETA ȘI ÎNTUNERICUL“

Se împlinesc 20 de ani de atunci. Adolescenții din acei ani se apropie de maturitate. Cei care au supraviețuit, firește... Ceilalți, dispăruții, rămîn — se știe — „veșnic tineri“. Chipul lor păstrează în amintirea noastră nimbul romantic al tinereții, fie că poartă nume reale ca ale Zoiei sau Annei Frank ori imaginare ca al lui Alioșa Skvorțov, soldatul din „Balada“ lui Ciuhrai, sau al Hankăi, eroina filmului „Romeo, Julieta și întunericul“ realizat de Jiri Weiss, după nuvela scriitorului ceh J. Otcenasek.

Se întîlniseră în zorii unei zile mohorîte. Hanka, o tînără evreică fugită din trenul cu destinația Auschwitz sau Maidanek, și Pavel, elev în ultima clasă de liceu. În dimineața aceea, ultimele familii de evrei fuseseră alungate din căminele lor și porniseră, din ordinul ocupanților hitleriști, spre lagărele morții, iar pe zidurile orașelor cehe se întindea ca o pecingine un comunicat amenințător: „pedeapsa capitală pentru oricine adăpostește vreun suspect“.

În acele ore, sus, la mansarda unei clădiri cu multe apartamente, în micul „laborator“ de fotograf amator al lui Pavel, stătea ascunsă Hanka. Întocmai ca Anna Frank în mansarda casei de pe cheiurile Amsterdamului, ea a cunoscut aici lungile ore de tăcere și întuneric, de singurătate și groază pe care le-au trăit milioane de oameni prigoniți în Europa „noii ordini“ a lui Hitler.

Lungi ore de singurătate, întretăiate doar de clipele cînd se arăta Pavel, clipe de lirică visare, cînd cei doi adolescenți încercau să-și închipuie răcoarea unui rîu adevărat, să-și amintească împreună de miresmele cîmpului și pădurilor. Și, timidă, se înfiripa și iubirea.

Frumuseții morale a tinerilor îndrăgostiți, filmul regizorului ceh Jiri Weiss îi opune însă oportunismul și ticăloșia colaboraționiștilor, meschinăria celor pe care teroarea i-a dezumanizat pînă la lașitate. În timp ce vocea crainicului de radio nu ostenește să debiteze, ca o obsedantă litanie, lungile liste de condamnați la moarte, mama lui Pavel află adevărul. Îngrozită de urmările pe care le-ar putea avea pentru fiul ei faptul că ascunde o evreică, ea declanșează drama. Jos, casa e înconjurată de naziști care trag asupra oricărui trecător suspect. Alungată de mama lui Pavel, Hanka își ia haina și coboară în stradă.

Zadarnic se aruncă Pavel asupra porților ferecate. De afară se aude o rafală de mitralieră...

Distins cu Marele premiu al Festivalului internațional al filmului de la San Sebastian, filmul „Romeo, Julieta și întunericul“ i-a interesat și emoționat pe spectatorii din toate țările unde a fost prezentat pînă acum. Fără îndoială că și publicul nostru va ști să citească printre rîndurile acestui admirabil poem liric strigătul de revoltă împotriva ororilor fascismului, apelul umanist lansat de autorii săi.

Ana ROMAN

După terminarea orelor de curs, un ← scurt divertisment.

Piciul „repetent"

Surorile s-au împăcat

Confesiunile lui Tripon

Elevii clasei de scenografie — o funcționară, un muncitor, o controloare de calitate, un statistician și o desenatoare — vă prezintă ultima lor creație — machete de costume și decoruri pentru producția de fine de an a secției de actorie. ↓

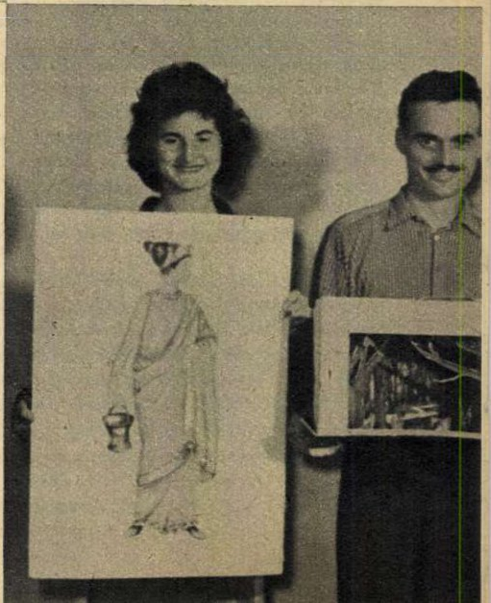

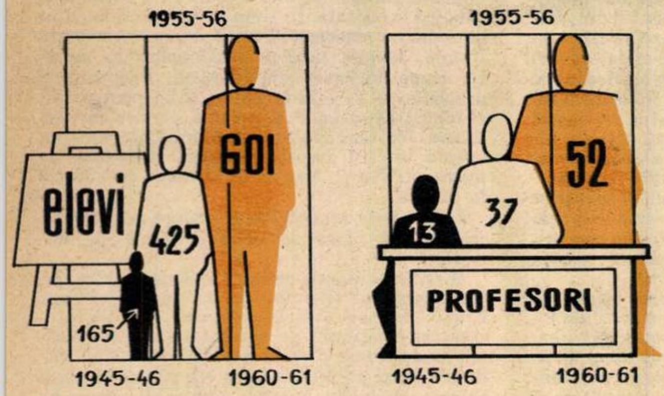

CREŞTEREA NUMĂRULUI DE ELEVI ŞI PROFESORI LA ŞCOALA POPULARĂ DE ARTĂ DIN BRAŞOV

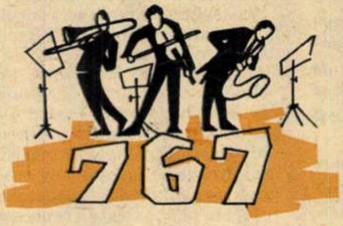

MANIFESTĂRI PUBLICE DATE DE ŞCOALA POPULARĂ DE ARTĂ DIN BRAŞOV, DE LA ÎNFIINȚARE ŞI PÎNĂ AZI, CARE S-AU BUCURAT DE O APRECIERE UNANIMĂ.

pe „Livada poştei"

Ioan Hera, acel care se înscrie mereu din nou la şcoală nu pentru că ar fi repetent, ci din pasiune. ↓

Cine vrea să cunoască bine Braşovul trebuie să facă o plimbare şi pe pitoreasca străduţă numită „Livada poştei". Dacă va veni dinspre „Strada lungă", vizitatorul va trece prin faţa unui cinematograf lîngă care se află o veche clădire, datînd din secolul al XVIII-lea. In cursul zilei gangul clădirii cunoaşte o animaţie neobişnuită, fiind frecventat de oameni de diferite vîrste şi profesii...

Ioan Hera e inginer mecanic (şi încă un bun inginer) la uzinele „Steagul roşu". El e un vechi elev al Şcolii populare de artă din Braşov — încă de la înfiinţarea ei, adică din 1945. Judecînd lucrurile la suprafaţă, rişti să-i atribui lui Hera calificativul de repetent perpetuu: l-ai văzut în şcoală şi în '45, şi-n '46, şi-n '50, mă rog, şi-n '60. Un repetent înrăit!

Directoarea şcolii însă îţi vorbeşte despre el cu multă plăcere, cu multă bucurie:

— Acum 15 ani, cînd a venit la noi, era un pici de-o şchioapă.

Este aici o poveste care merită a fi depănată.

Hera a iubit vioara şi a învăţat-o. După ce a absolvit clasa de vioară, s-a apucat să urmeze cursul de teorie şi solfegii. Între timp, devenind student al Institutului politehnic, a intrat în formaţia semisimfonică a institutului — formaţie de trei ori laureată pe ţară cu prilejul trecerilor în revistă ale formaţiilor artistice studenţeşti — şi într-un cvartet de muzică de cameră. După ce a absolvit Institutul politehnic şi, la Şcoala populară de artă, cursul de teorie şi solfegii, Ioan Hera a început să lucreze la uzinele care construiesc camioane. Cum aici exista o formaţie de muzică uşoară, Hera, ca să-şi poată ajuta tovarăşii şi potoli setea de muzică, a învăţat... saxofonul! Fără să trădeze cu nimic genul simfonic, a început să cînte la saxofon în această formaţie. Dar inginerul-meloman este incorijibil! Fiind de părere că pentru a cunoaşte armonia trebuie să înveţi pianul, care te ajută să-ţi lărgeşti şi să-ţi aprofundezi cunoştinţele muzicale, Hera s-a apucat să înveţe şi pianul!

Deci „piciul repetent“ nu mai e pici (are 23 de ani!) şi nici repetent... n-a fost. Cei care iubiţi arta urmaţi-i pilda. Şi nu veţi avea nimic de regretat. (Trebuie să ştiţi că Hera mai cîntă la mandolină şi pictează; după ce va absolvi cursul de pian, are de gînd să se înscrie la cel al secţiei de arte plastice. Dar ne-a rugat să nu-i divulgăm secretele tocmai pentru a nu ştirbi cu nimic din seriozitatea cu care se dedică pasiunilor sale. Ceea ce am şi făcut, scriind toate acestea numai în paranteză!...)

De fapt, Hera nu-i unicul caz în această şcoală. Nicolae Sebeşan e altul. Fostul electrician de la Depoul C.F.R. e acum profesor de educaţie fizică la Şcoala medie sportivă nr. 2. Iar la Şcoala populară de artă, în răstimp de 10 ani, a studiat pe rînd: clasa de teorie şi solfegii, clasa de canto şi dirijatul. Iar acum studiază, cu aceeaşi seriozitate, pianul. (Cînd l-am văzut era prea aprofundat în studiul „Sonatinei“ lui Haydn, ca să-l mai deranjăm; aşa că n-am discutat cu el).

★

— Cum vorbeşte păpuşa?

— Cum să vorbească?! Ţi-am spus de o mie de ori: *altcineva* vorbeşte în locul ei!

— Daa? Da' păpuşa cum se mişcă?

— Ascultă Eva: mă scoţi din sărite! De o mie de ori ţi-am spus: altcineva o mişcă!

— Daaa? Şi *altcineva* cine e?

Eva n-a mai primit răspuns. Sora ei mai mare a luat-o de mînă şi a dus-o la Teatrul de păpuşi. Aici a rugat pe cineva să-i arate acestui „neastîmpărat copil care pune întrebări insuportabile“ cum vorbeşte păpuşa, cum se mişcă păpuşa şi cine-i *altcineva*.

— Rămîi aici... să afli tot.

A lăsat-o acolo şi a luat-o abia seara. Noaptea fetiţa n-a prea dormit sau poate a dormit visînd la mirajul descoperit la teatru. Iar acum... muncitoarea Eva Balaş de la fabrica „Nivea“ urmează cursurile secţiei de artă păpuşărească. Şi-a confecţionat singură „o maimuţică, o fetiţă şi o răţuşcă“, este o elevă silitoare, care promite; iar sora ei...

— Eva, spune-mi te rog cum se mişcă păpuşa?

— Există o gimnastică, gimnastica păpuşii. Uite, stai pe piciorul stîng, iar dreptul rămîne liber...

Acum rolurile s-au inversat...

Desigur, am mai putea vorbi despre mulţi asemenea elevi ai şcolii. Despre ajustorul de precizie Ioan Tripon de la „Uzina de rulmenţi“ sau despre desenatoarea Cornelia Marcu de la „Steagul roşu“ — fiecare o „speranţă“ a secţiei de teatru. Am mai putea vorbi şi despre frezorii Alexandru Nappa şi Sergiu Dan de la uzinele de tractoare — fiecare o altă „speranţă“ a secţiei de chitară. Şi despre încă mulţi alţii. Să ne mulţumim însă a ne apropia de încheierea acestor rînduri ascultînd confesiunea lui Ioan Tripon:

— Cine iubeşte viaţa cu pasiune şi este cît de cît dotat nu văd de ce nu şi-ar mărturisi dragostea şi prin limbajul specific artei către care simte înclinaţie. Puterea populară a creat toate condiţiile în acest sens.

★

...Gangul clădirii cunoaşte o animaţie neobişnuită.

I-am văzut pe elevii Şcolii populare de artă din Braşov, oameni de diferite profesii şi vîrste, venind la şcoală cu dragoste, după ce şi-au terminat lucrul la bancul de probă sau la strung, la freză sau la planşeta de desen. I-am văzut cum îşi cultivă într-un mod plăcut şi instructiv înclinaţiile artistice şi cum îşi dezvoltă în mod armonios posibilităţile spre întregirea personalităţii lor, aşa cum, de altfel, revoluţia noastră culturală o prilejuieşte tuturor.

Bazil DUNĂREANU
Fotografii de S. VIERU

Eva Balaş pozează pentru dumneavoastră.

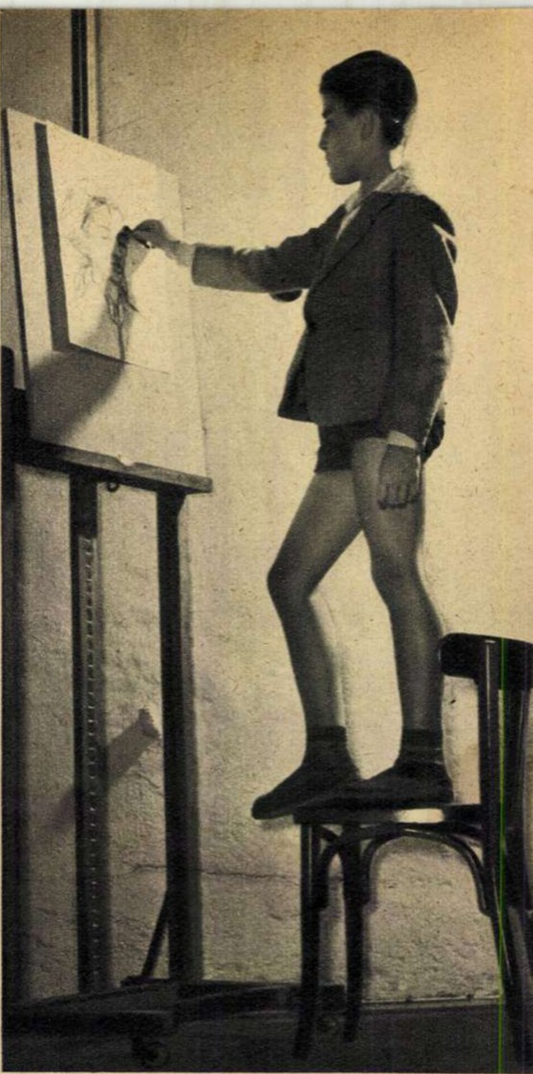

Theodor Redlov, elev la şcoala elementară, e şi el un pasionat cursant al Şcolii populare de artă. Chiar dacă, pentru a fi mai aproape de lumină, deocamdată trebuie să se mai suie pe scaun... →

Studiu în cadrul clasei de sculptură. Elevi: un turnător de la uzinele „Steagul roşu“ — Ilie Ionescu — şi un electrician: N. Ochiu. ↓

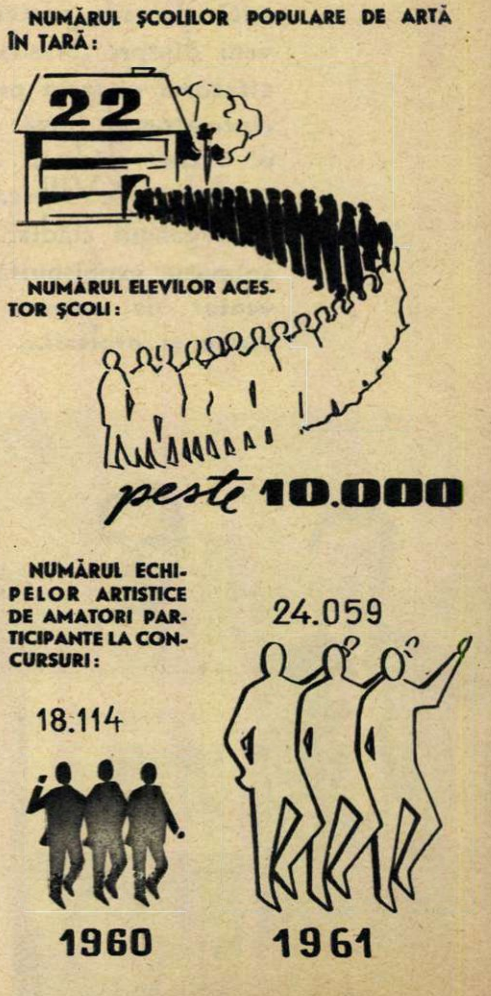

„FLACĂRA" vă sfătuieşte

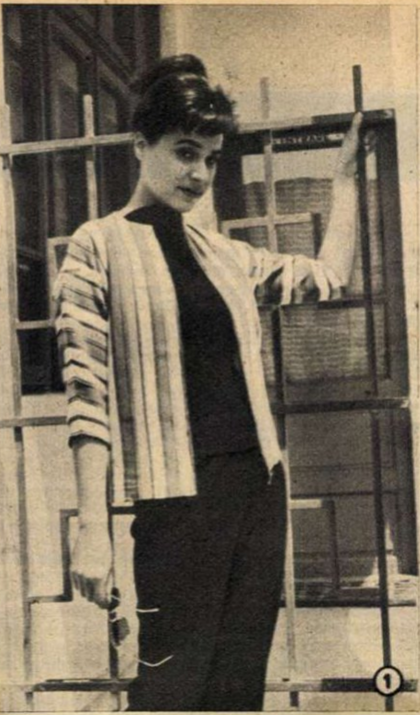
①

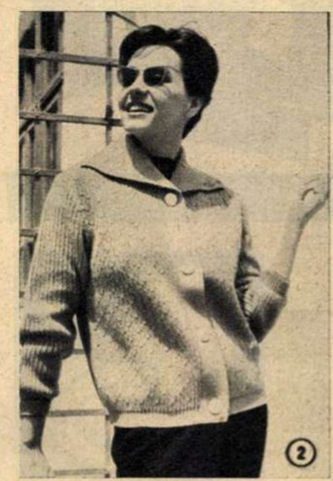
②

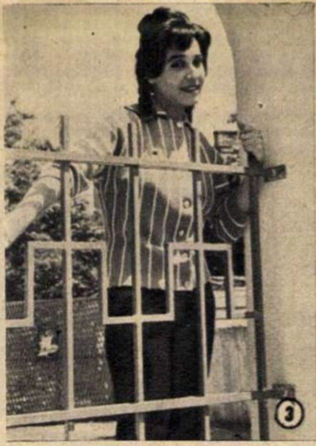
③

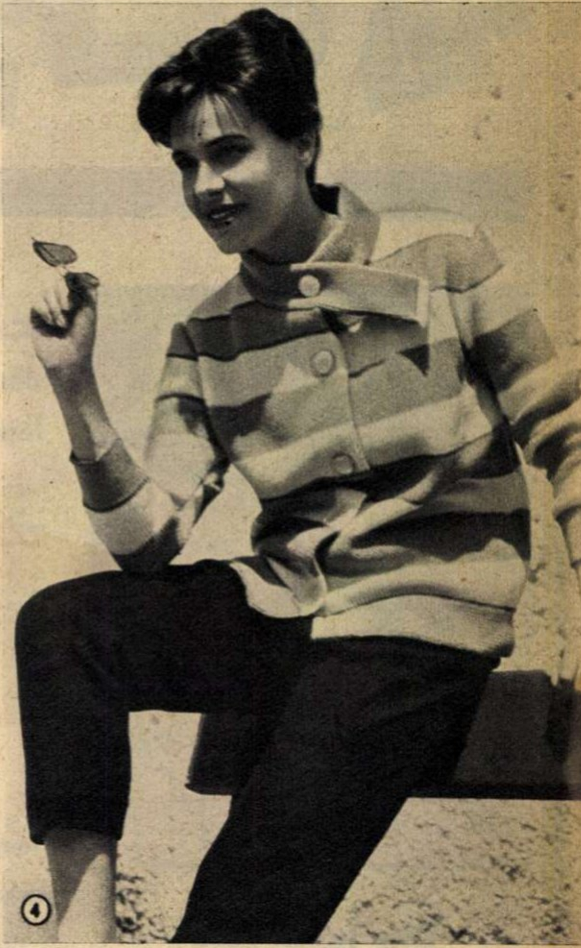
④

PENTRU SERILE RĂCOROASE LA MUNTE SAU LA MARE

În serile răcoroase de vară, la munte sau la mare, jacheta tricotată din lînă, purtată peste pantaloni sau peste o rochie uşoară, e foarte nimerită.

Printre ultimele noutăţi din acest domeniu am remarcat la sectorul de creaţie al fabricii „Tricotajul roşu" cîteva modele. Am reţinut, în primul rînd, acest ansamblu (foto 1) format din pantaloni şi scampolo de tricot negru şi jachetă în dungi multicolore. Deosebit de confortabilă e şi această jachetă din lînă groasă, bleu (foto 2), încheiată cu patru nasturi. Pe piept lucrătura e în relief, iar mînecile, banda din faţă şi gulerul sînt din tricot patent. Tot în dungi e şi acest tricot tineresc (foto 3), cu mîneci trei sferturi, chimono, şi guler răsfrînt. Culori foarte nimerite pentru serile la mare are acest tricot din lînă groasă (foto 4), în dungi albe, verzi şi bleu.

colţul cosmeticienei

SOARELE, APA ŞI PIELEA

Excursiile pe munte, cura la mare, înotul sau chiar simpla plimbare pe timp însorit sînt aducătoare de sănătate dacă sînt practicate raţional. Neajunsurile, în afară de acelea ce ţin de unele calităţi ale pielii, apar atunci cînd nu se ţine seama de faptul că expunerea la soare trebuie să se facă progresiv, pentru adaptare.

În legătură cu însuşirile pielii trebuie spus, pe scurt, că tenul gras rezistă mai bine la soare decît tenul uscat. Lumina solară are o dublă acţiune asupra epidermei: calorică şi chimică, ambele concurînd la activarea circulaţiei sîngelui şi la buna funcţionare a glandelor pielii, adică la ceea ce dă pielii un aspect frumos şi sănătos.

Pentru tenurile grase şi cu puncte negre, expunerile la soare constituie adevărate tratamente vindecătoare.

Persoanele cu tenul gras vor folosi pentru zilele de plajă loţiunea următoare: acid lactic 0,25 gr, acid boric 0,50 gr, sare de lămîie 5 gr, camfor 0,25 gr, alcool 30 gr, apă 70 gr.

Tenurile uscate, deshidratate, vor fi expuse razelor solare numai protejate de produse grase, aplicate din abundenţă*). Persoanele cu astfel de tenuri vor evita spălatul obrazului cu săpunuri, curăţirea urmînd să se facă cu un demachiant gras, după care obrazul va fi uns, o dată sau de două ori pe zi, cu o cremă hrănitoare, bine hidratată. Dăm reţeta unei astfel de creme: lanolină 10 gr, ceară albă 5 gr, ol. helianti 20 gr, acvă lauro cerasi 15 gr. Din comerţ se poate procura crema „Magnolia" pe bază de lanolină, o cremă excelentă, grasă, cu efecte foarte bune. Pe suprafaţa corpului expus la soare se va aplica un strat subţire dintr-o cremă antisolară; de asemenea sînt indicate şi pudrele antisolare (bromhidrat de chinină 45 gr şi pudră obişnuită 50 gr). Dar despre produsele antisolare vom reveni mai pe larg într-un articol viitor.

Dacă din imprudenţa unei expuneri prelungite la razele solare pielea se acoperă de acea roşeaţă dureroasă, numită *eritem solar*, se vor aplica comprese cu infuzie de muşeţel sau nalbă, iar dacă pielea capătă o uşoară cuperoză se adaugă infuziei extract de hamamelis 1%.

Şi, în legătură cu apa, atragem atenţia că excesele trebuie de asemenea evitate. Pielea, deşi în general impermeabilă, prezintă o oarecare porozitate care o face să se umfle în contact prelungit cu apa şi să se dezumfle din nou la uscare. Acest proces, repetîndu-se, rezistenţa fibrelor pielii slăbeşte iar pielea se usucă, se aspreşte şi se ofileşte. Iată ce trebuie să ne amintim atunci cînd intrăm în mare, în lac sau în bazin. Orice exces se face... pe pielea noastră.

Georgeta MĂLIN

---

*) Tenurile foarte sensibile nu vor fi expuse de loc la soare.

de vorbă cu medicul

OBEZITATEA

Obezitatea este o stare patologică care se caracterizează prin depozitarea excesivă de grăsime în ţesuturile organismului şi se datoreşte — de cele mai multe ori — consumului alimentar exagerat. Aceasta este obezitatea numită exogenă, adică prin aport alimentar. Există însă şi un alt tip de obezitate. obezitatea endogenă — mai rară — care e legată de un dezechilibru glandular.

Se consideră că un om devine obez atunci cînd greutatea corpului său începe a depăşi cu 10-15 la sută greutatea medie normală. Se înţelege prin greutate medie normală următorul raport între greutate şi înălţime: un kilogram pentru fiecare centimetru peste un metru. De exemplu: înălţimii de 1,67 m trebuie să-i corespundă o greutate de circa 67 kg. La persoanele peste 40 de ani se admite o toleranţă pînă la zece la sută în plus.

Se disting trei grade de obezitate: obezitatea accentuată — atunci cînd greutatea corpului depăşeşte cu peste 20 kg greutatea normală — obezitatea mijlocie, cînd depăşirea este de 15-20 kg, şi obezitatea mică, pentru o depăşire de 10-15 kg.

Se poate ajunge la obezitate chiar prin adaosuri mici, dar zilnice, de alimente care în aparenţă nu sînt importante. Două ouă sau 250 gr lapte ori o prăjitură, mîncate peste necesarul energetic al omului în 24 de ore, pot avea drept rezultat o creştere în greutate de 10 kg într-un an. La această creştere în greutate se poate ajunge chiar fără un excedent alimentar, dacă organismul este supus unui mod de viaţă sedentar, ceea ce are ca efect neconsumarea în întregime a grăsimilor de către organism.

Unele persoane obeze îşi păstrează vioiciunea mişcărilor corporale şi pot depune o activitate fizică normală; altele sînt însă somnolente, obosesc uşor, se plîng de lipsă de aer (datorată în general limitării mişcărilor respiratorii din cauza presiunii abdomenului). Bolnavul suportă greu căldura şi, din cauza transpiraţiei abundente, pielea de la îndoiturile mai profunde se poate macera şi chiar infecta. Unii bolnavi fac enfizem pulmonar cu dispnee (respiraţie grea) chiar la eforturi mici, alţii suferă de palpitaţii şi au un puls neregulat, iar tensiunea arterială poate s-o depăşească pe cea normală.

Cele mai obişnuite complicaţii pe care le dă obezitatea sînt: insuficienţa cardiacă, scleroza renală, diabetul şi guta. De asemenea se observă adesea la obezi apariţia varicelor şi hemoroizilor şi, din cauza greutăţii mari pe care articulaţiile labei piciorului trebuie s-o suporte, acestea se modifică dînd naştere piciorului plat.

Aşadar obezitatea se datoreşte sau unui aport alimentar care depăşeşte nevoile energetice, sau tulburărilor de metabolism caracterizate prin aceea că grăsimile nu sînt consumate în întregime şi se depun în organism. Nu numai grăsimile neconsumate sînt acelea care îngraşă excesiv, ci şi glucidele (dulciurile) şi proteinele consumate în exces şi care se transformă în grăsimi. O dată cu depunerea de grăsimi se produce şi o reţinere de apă în organism, care contribuie la o creştere şi mai mare a greutăţii corpului.

În numărul viitor vom vorbi despre profilaxia şi tratamentul obezităţii.

Dr. Silviu GHEREA

mozaic

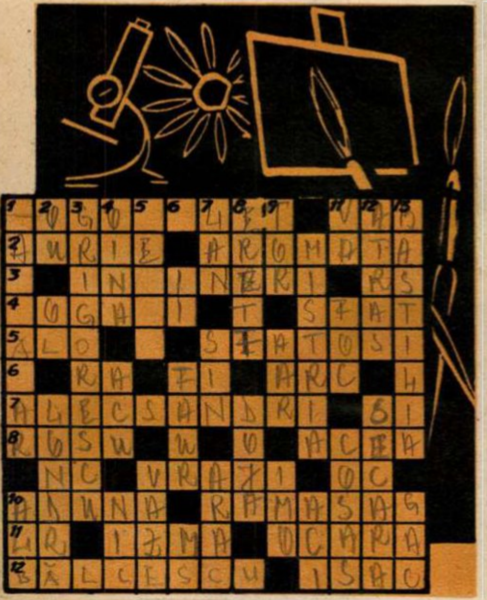

Din luna iulie

ORIZONTAL: 1) Mare savant sovietic de la a cărui moarte se împlinesc, la 19 iulie, 15 ani — Oraş şi rîu în R.P. Ungară. 2) Culoarea spicelor de grîu în luna iulie — Înmiresmată ca o noapte de iulie. 3) A da anii înapoi — Rîs! 4) Butnari — Povaţă. 5) Introducere la o convorbire telefonică — Deştepţi nevoie mare! 6) Începe să răsară... un soare antic — A exista — Boltă (poetic). 7) Poet clasic romîn, maestru al pastelului, de la a cărui naştere se împlinesc, la 21 iulie, 140 de ani — Cozi de cireşi...8) Îmbujorat — Aici (reg.). 9) Nicolae Cosaşu — A încînta — Dialect francez. 10) A strînge — Prinsoare. 11) Ler! — Plantă aromată — Jignire. 12) Mare patriot democrat-revoluţionar romîn, conducător al revoluţiei de la 1848 din Muntenia, de la a cărui naştere s-au împlinit la 11 iulie 142 de ani — Poet ardelean care, printre alte poezii, a scris şi una intitulată „Secerişul".

VERTICAL: 1) Cunoscut om de ştiinţă romîn, de la a cărui moarte se împlinesc, la 15 iulie, 15 ani — Ca puful bumbacului. 2) Produs galinaceu — Vas de lut — Oraşul în care a avut loc, la 31 iulie 1920, Congresul de constituire a Partidului Comunist din Marea Britanie. 3) Mare pictor romîn, de la a cărui moarte se împlinesc, la 24 iulie, 54 de ani. 4) Sport naţional romînesc — Acum (pop.) — Nicolae (abr.). 5) Unitate de măsură — Vase cu flori...6)...şi cămăşi cu flori — Bate fierul cît e cald — Mese! 7) În luna iulie cel de grîu a dat în pîrg şi e recoltat — Localitate în R.P. Chineză — Sprijinul viţei de vie. 8) Vînători de pui — Conducătorul răscoalei antifeudale a iobagilor romîni şi maghiari din Transilvania, ucis în chinuri la Timişoara în iulie 1514. 9) A doua jumătate din luna lui Cuptor ... — Dromader — Mic fluviu de coastă în Nigeria. 10) Unealtă a zidarului (pl.) — La faţa locului. 11) Jumătate de vară — Îl revarsă soarele asupra pămîntului, în luna lui Cuptor — Muncitor agricol care în luna iulie are mult de lucru la strîngerea plantelor de nutreţ şi a cerealelor. 12) Tentat — Cereală ce se recoltează în iulie. 13) Vestită temniţă pariziană, simbol al asupririi feudale, a cărei dărîmare de către poporul răsculat este aniversată, an de an, la 14 iulie — Gospodărie agricolă colectivă, formă de cooperare socialistă în producţia agricolă; primele unităţi au fost inaugurate la noi în ţară la 23 iulie 1949.

Dezlegarea jocului „MĂSURI ŞI GREUTĂŢI", apărut în numărul 27

ORIZONTAL: 1) Macara — Balanţa. 2) Omonime — Negrea. 3) Dificilă — Se — Ar. 4) Era — Ice — Enric. 5) Ra — Anevoie — Aaa. 6) Alina — Arn — Ac — P. 7) T — Sc — P — Tacturi. 8) Atomică — E — Tic. 9) Umeri — Ocean — Mo. 10) Categorie — Egal.

„Carne" din lapte

În Republica Populară Ungară a început fabricarea unui nou produs alimentar dietetic, bogat în calorii — aşa-numita „carne din lapte". Această carne artificială, preparată din lapte, este asemănătoare ca aspect cu brînza topită, dar are gustul şi conţinutul de calorii ale cărnii naturale. Noul produs poate fi tăiat în felii, prăjit, tocat.

Într-o serie de spitale din R.P. Ungară „carnea din lapte" a şi fost inclusă în alimentaţia dietetică a bolnavilor.

Ţesălatul... mecanic

La o uzină din Iclava (R.S. Cehoslovacă) a fost construit un aparat care execută mecanic ţesălarea viţelor. Aparatul acţionează după principiul aspiratorului de praf. Este prevăzut cu un dispozitiv de absorbţie şi două tuburi de cauciuc fixate de o perie. Aparatul se deplasează pe roţi, cu el putînd lucra simultan două persoane.

Proteze dentare magnetice

Un dentist din Stockholm — afirmă ziarul „Arbeiter Zeitung" — fixează pacienţilor săi proteze dentare magnetice. Printr-o operaţie simplă, se introduc în maxilare magneţi care corespund cu cei din proteze.

Pacienţii suportă bine aceste proteze, fabricate dintr-un aliaj de platină-cobalt, metale a căror forţă de atracţie magnetică străbate prin gingii.

INTRODUCERE ÎN FILATELIE (XII)

Îngrijirea unei colecţii

Pentru ca o colecţie de mărci să se prezinte în condiţiuni optime ca aspect şi ca valoare, filatelistul trebuie să ţină seama de două lucruri, şi anume: a) starea pieselor pe care şi le procură şi b) păstrarea lor în deplină siguranţă faţă de factorii care le-ar putea deteriora ulterior.

Marca aleasă pentru colecţie trebuie să fie bine centrată (adică să aibă marginile dintre desen şi dinţătură egale pe toate cele patru laturi), să fie curată şi fără defecte: să aibă toţi dinţii perforaţiei intacţi, să posede în întregime guma de pe spate (dacă e neuzată) şi să nu prezinte pliuri vizibile în hîrtie. Marca uzată trebuie să îndeplinească aceleaşi condiţii ca şi cea neuzată — minus guma de pe spate — şi în plus să aibă ştampila curată, clară şi aplicată de preferinţă numai pe un colţ. În cazul cînd aceasta prezintă unele pliuri în hîrtie, ele se pot netezi cu ajutorul fierului de călcat — aşa cum am arătat într-un capitol precedent.

În ce priveşte îngrijirea colecţiei, pe lîngă atenţia ce se cere atunci cînd se umblă la ea, pe lîngă recomandaţia de a nu se atinge niciodată mărcile cu mîna, ci numai cu penseta, trebuie să se ia şi anumite măsuri de conservare, de punere la adăpost faţă de influenţele exterioare sau de intervenţia directă a unor distrugători, cum ar fi şoarecii, gîndacii sau chiar unele microorganisme.

În primul rînd, clasorul — sau albumul — cu mărci va fi păstrat într-un loc ferit de umezeală şi cu o temperatură pe cît posibil constantă. Sertarul în care se ţine colecţia să fie din cînd în cînd presărat cu prafuri insecticide, care însă nu trebuie să vină în contact cu clasorul. Pentru o mai bună conservare e recomandabil să se pudreze uşor partea gumată a mărcilor cu talc şi să se ţină fiecare piesă în cîte o poşetă de celofan. Această poşetă apără mărcile de imperceptibila umectare ce s-ar putea produce atunci cînd cineva vorbeşte în timp ce răsfoieşte colecţia.

Pe de altă parte trebuie evitat transportul colecţiei dintr-un loc în altul pe timp de ploaie sau ninsoare, chiar într-o valiză sau într-o servietă bine închisă, aşa cum trebuie evitată expunerea îndelungată a mărcilor la soare.

Starea pieselor dintr-o colecţie trebuie controlată la lupă, cel puţin o dată pe an, spre a se constata dacă nu cumva — cu toate măsurile de protecţie luate — nu s-au infiltrat mici insecte cărora în special guma mărcilor le poate oferi uneori un bun mediu de dezvoltare.

Iată cum arată o ştampilă specială; se poate vedea şi cum e bine să fie aplicată o asemenea ştampilă. ↓

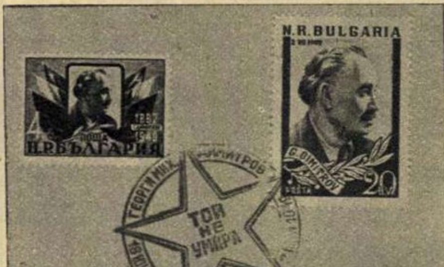

Cititori către cititori

Ateş Anişoara, elevă cl. a XI-a, Pecica nr. 1.255, raionul Arad, doreşte să corespondeze pe teme de geografie, literatură, muzică uşoară şi populară şi să facă schimb de cărţi poştale ilustrate.

Popa Puica, elevă cl. a XI-a, Ploieşti, str. Andrei Mureşanu nr. 55, doreşte să corespondeze pe teme de ştiinţă, literatură, muzică şi să facă schimb de cărţi poştale ilustrate.

Tercaru Vasile, elev la Şcoala profesională, Tulcea, str. Sabinelor nr. 98, doreşte să corespondeze pe diferite teme şi să facă schimb de cărţi poştale ilustrate.

Doresc să facă schimb de cărţi poştale ilustrate şi fotografii ale actorilor de cinema următorii:

Negesçu Mariana, elevă cl. a XI-a, Piteşti, str. Victoriei nr. 131; Diaconescu. Gabriela, elevă cl. a X-a, Piteşti, str. Vctoriei nr. 124; Zotta Ana, elevă cl. a X-a, Suceava, str. Mirăuţi nr. 66.

Doresc să facă schimb de cărţi poştale ilustrate următorii:

Stinea Anca, elevă cl. a X-a, Alba-Iulia, str. Bela Breiner nr. 23; Constantin Florica, elevă, Bucureşti, str. Castorului nr. 38, raionul 23 August; Iordache Any, elevă cl. a XI-a, Piteşti, str. Fraţii Goleşti nr. 16; Mihor Florica şi Ruchwald Stella, eleve cl. a IX-a, Beiuş, Şcoala medie nr. 1, reg. Crişana; Dospinescu Elena, elevă cl. a XI-a, Bucureşti, str. Cămilei nr. 37, raionul 23 August; Olteanu Dan, elev, Craiova, str. Ştefan cel Mare nr. 68; Constantinescu Florica, elevă cl. XI-a Piteşti, str. Fraţii Goleşti nr. 128 A.

LA DRUM!...

***La drum!* — ne îmbie zilele lungi și fierbinți de vară.**

***La drum!* — ne ispitesc frumusețile neasemuite ale patriei noastre.**

***La drum!* — ne poftește Oficiul Național de Turism: cu autocarul, cu trenul, cu vaporul, cu telefericul; în hoteluri, vile, cabane, corturi; pentru o zi, două, șapte, pentru întreg concediul.**

***La drum!* — ne cheamă C.F.R.-ul., oferindu-ne bilete în circuit, cu preț redus și care ne îngăduie să colindăm țara, să ne oprim unde vrem, să vedem ce ne place...**

Dintre sutele și sutele de locuri pitorești ce merită să fie văzute, am ales astăzi două, pe care vi le prezentăm în pagina de față.

Gata rucsacul?

Dacă da, la drum!...

Borșa-Maramureș

Este situată în nordul țării, la poalele munților Rodnei, pe Valea Fîntînii, la o altitudine de 841 m.

Numele Borșa îl întîlnim la mai multe sate și comune în Maramureș: Borșa, Borșa-Gura Fîntînii, Borșa-Repede, Borșa-Poienii etc., toate așezate aproape una de alta. Cea pe care vă invităm s-o vizitați este Borșa-Gura Fîntînii.

La centrul turistic Borșa se poate ajunge cu trenul, a cărui rută trece — printre altele — și prin frumosul defileu Salva-Vișeu. Stația de coborîre este Borșa. La o distanță de 16 km, care se parcurge cu autobuzele, se află Centrul turistic. Două construcții impozante: hotelul și cabana turistică, prevăzute cu lumină electrică, încălzire centrală, dușuri cu apă caldă și rece, săli de lectură, camere de 1-3 paturi (în total peste 200 de paturi) etc. satisfac cu prisosință și cele mai exigente cerințe.

Așezată în regiunea pădurilor dese de brad, la poalele Pietrosului, într-un cadru pitoresc, departe de zgomotul orașelor și avînd un climat minunat, Borșa te îmbie la odihnă și drumeție.

Din Borșa, urmînd drumul șoselei Borșa-Cîrlibaba-Iacobeni, ajungem la Pasul Prislop, cea mai înaltă trecătoare (1.414 m) din Carpați, pe unde se poate merge în nordul Moldovei, la Vatra Dornei și Cîmpulung Moldovenesc. De altfel există pe acest minunat parcurs o cursă regulată de autobuze: Borșa-Vatra Dornei.

Urcînd din fața complexului pe șaua Calului, se poate ajunge la cabana Puzdrele, excursie de o zi. Cei care își propun excursii mai îndepărtate, spre Vîrful Ineului, Pietrosul etc., pot înnopta la Puzdrele.

Stîna de Vale

Munții Apuseni sînt vestiți prin peșterile lor cu ghețari și, în general, prin fenomenele carstice (ponoare, doline, rîuri subterane) de o rară frumusețe. Alcătuiți din coline prelungi și domoale, întinse adeseori pe zeci de kilometri, Munții Apuseni poartă drumețul din culme în culme, la înălțimi ce depășesc uneori 1.600 de metri, ispitindu-l să meargă mai departe, ținîndu-i treaz interesul prin priveliștile ce i le oferă. Denumirile locurilor, originale, sînt extrem de expresive, ilustrînd caracteristicile amintite. Astfel, la peste 1.650 m întîlnim denumiri ca: Șesul Cald, Șesul Lupșanilor, Masa, Neteda, Vîrful Poienii etc.

În mijlocul pajiștilor presărate cu stîne, într-un găvan natural înconjurat de păduri seculare de brazi, cocoțată la 1.120 metri altitudine, cu un climat excelent, se află Stîna de Vale. *Pe două căi se poate ajunge la Stîna de Vale:*

1) Din stația Beiuș (pe linia ferată Oradea-Vașcău), trecînd prin comuna Budeneasa. Drumul, lung de 26 km, poate fi parcurs cu autobuzele.

2) Din stația C.F.R. Bratca de pe linia Cluj-Oradea — urcînd firul văii Iadului, cu mașina sau cu trenulețul C.F.I., trecînd prin satele Bulz, Remeți, Poiana.

Stațiunea are numeroase și confortabile posibilități de cazare: hotel cu încălzire centrală (camere cu două paturi), vile și cabane.

Pe culmile din apropiere ca și pe cele mai îndepărtate se pot face numeroase excursii. Cele mai interesante duc spre Vîrful Poienii, Măgura Calului, Padiș, Vlădeasa, Peștera Meziad etc.

ÎNŢELEPCIUNI...

de L. SĂRĂŢEANU

Scriitorul englez Elwin Wog a publicat în săptămînalul „Spectator" un reportaj în care a consemnat impresii dintr-o călătorie în Statele Unite ale Americii. Printre altele, autorul relatează că a întîlnit în „ţara tuturor posibilităţilor" un cimitir pentru cîini care i-a reţinut în mod deosebit atenţia. Aceasta, desigur, nu pentru că unii americani, iubitori de animale, s-au gîndit să-şi îngroape fidelii prieteni patrupezi într-un loc anume întru perpetuarea amintirii lor, ci pentru că în respectivul cimitir al cîinilor se practică... discriminarea rasială.

De fapt nici aceasta nu l-a surprins prea mult pe scriitorul englez care ştia, încă înainte de a păşi pe pămîntul străjuit de Statuia Libertăţii, că în Statele Unite segregaţia e o practică larg extinsă. Ceea ce l-a izbit pe dl. Elwin Wog şi l-a determinat să consacre faptului un amplu pasaj din reportajul său este felul cum se practică segregaţia la cîini.

Într-adevăr, persoanele neavizate ar putea crede că, fiind vorba de „discriminare de rasă", în cimitirul cu pricina s-au creat parcele speciale pentru fiecare rasă în parte: „pudeli", „focşi" („sîrmoşi" şi „nesîrmoşi"), „griffoni", „mopşi", „setteri" etc. etc. Sau — dacă nu aşa — s-ar mai putea crede că, în cimitirul canin, defuncţii de culoare albă ar trebui să odihnească în cel mai strict neamestec cu morţii care — cît au fost în viaţă — au arborat blănuri negre.

Şi totuşi nici una din posibilităţile presupuse la prima vedere nu corespunde realităţii. Potrivit notelor de călătorie ale scriitorului britanic, cimitirul e împărţit pe sectoare: dar nu după culoarea cîinilor îngropaţi, ci după aceea a... stăpînilor. Într-adevăr, fie alb, fie negru, fie tărcat, fie roşcovan, bietul căţel mort va fi îngropat „la albi" dacă proprietarul care îl plimba în lesă e alb. Şi invers, dacă stăpînul e negru, răposatul „Grivei" american, fie el de cea mai imaculată culoare albă, nu are alt drept la odihna de veci decît în sectorul, evident modest şi lipsit de glorie, al „negrilor".

Povestind toate astea, scriitorul englez se minunează de acest mod „original" de a concepe şi viaţa şi odihna de după moarte a cîinilor. Dar faptele de mai sus invită şi la alte concluzii. Pare semnificativ că — oricîte motive de sfadă şi-ar fi găsit în viaţă — nici unui căţel sau dulău nu i-a trecut pînă acum prin minte să se încaiere cu altul numai pentru diferenţa de culoare a blănii. Nimeni n-a înregistrat pînă acum vreo manifestare de protest a vreunui cîine alb atunci cînd acesta a fost pus alături de unul cu părul ca tăciunele. Indiferenţi la diferenţe neesenţiale, cîinii şi-au văzut întotdeauna de treabă, necăzînd în josnicia persecutării unor semeni pe motive de culoare. În înţelepciunea lor, ei au lăsat întotdeauna aceasta în exclusivitatea bipezilor rasişti care, autodecretîndu-se oameni, îşi spun totodată „de rasă superioară", care pretind că reprezintă ramura cea mai inteligentă a vietăţilor pămîntului, chiar şi cînd introduc segregaţia pînă şi în cimitirele canine şi care, după toate devastările şi linşajele, declară, cu convingere, că albul e — dintre culori — simbolul nevinovăţiei!

În jurul globului

ÎN MEMORIA LUI LUMUMBA, la Bamako, capitala Republicii Mali, s-a inaugurat o piaţă care va purta numele eroului naţional al poporului congolez. În fotografie, garda de onoare în faţa plăcii comemorative, cu prilejul inaugurării pieţei.

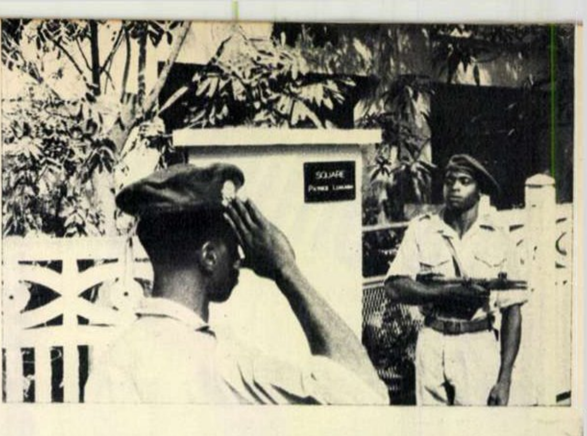

PE INSULA BARS KELMES, din Marea Aral, trăiesc numeroase specii de animale rare, printre care şi saigakul (Saiga tatarica), un „strănepot" al preistoricului mamut. Din cele aproximativ 2.000 de exemplare de saigaci, existente azi în rezervaţia naturală, numeroase iau drumul grădinilor zoologice din multe alte ţări.

TABLOURI... COMESTIBILE. Cu prilejul inaugurării unei expoziţii personale de artă, pictorul londonez Lionel Miskin s-a gîndit să-i îndulcească pe cei ce vor vizita expoziţia — şi mai ales pe criticii de artă. În acest scop el şi-a confecţionat un autoportret lucrat... din făină, zahăr şi cacao. Originalul tort va fi împărţit participanţilor la vernisaj care — după cum a declarat pictorul — sînt oricum gata să-l mănînce oricînd pe autorul lucrărilor expuse.

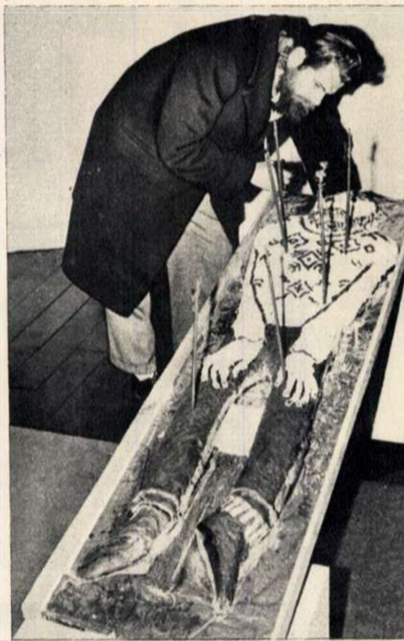

O COLECTĂ ORIGINALĂ... În semn de protest împotriva politicii sanitare a guvernului de la Canberra, patru cetăţeni australieni au întreprins o acţiune cu totul neobişnuită. Ei au parcurs pe jos, împingînd un cărucior sanitar, distanţa dintre Adelaida şi Port Pirie (320 mile) şi au colectat în acest timp suma de 712 lire sterline pentru un fond de ocrotire a sănătăţii populaţiei.

☆

URSUL ALB ARE MIGRENĂ... Obişnuit cu temperaturile foarte scăzute din ţinuturile de unde a fost adus, ursul alb din fotografie, pensionar al Grădinii zoologice din Roma, se „resimte" mult din cauza căldurilor neobişnuite din vara acestui an...

„SÎMBĂTĂ, LA BUDAPESTA, DATĂ ISTORICĂ PENTRU ATLETISMUL FEMININ…" La ce se referă declarația aceasta, inserată în cotidianul „Parisien Libéré"? La compatriota noastră Iolanda Balaș și la excepționalul ei nou record de pe „Nepstadion": 1,902 m.

Din nou, bravo Ioli și la mai… sus!

În fotografie: „Nepstadion", 8 iulie 1961; Iolanda Balaș sare peste stacheta ridicată la 1,902 m.

Telefoto AGERPRES

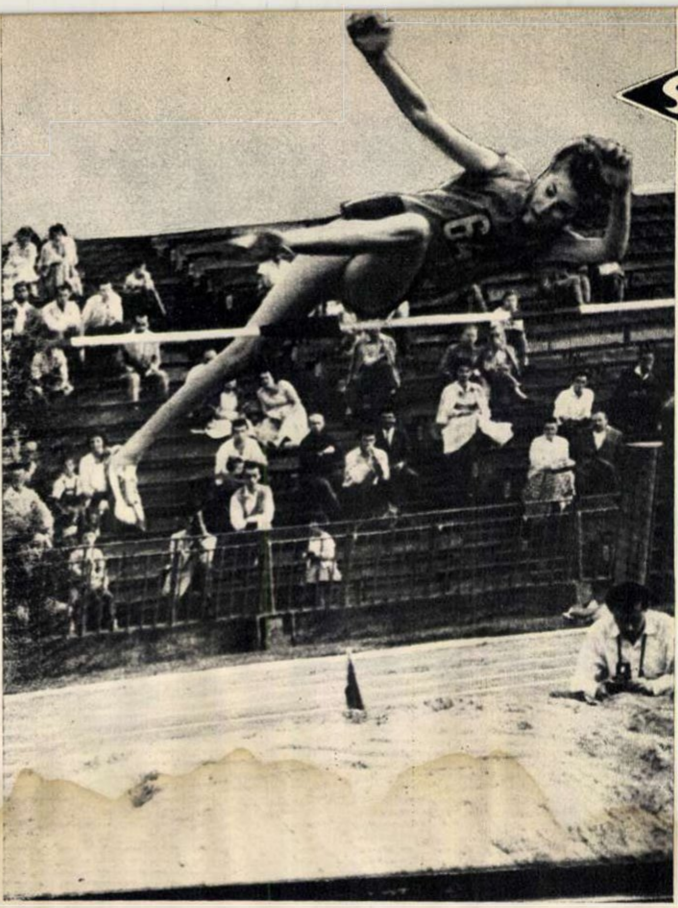

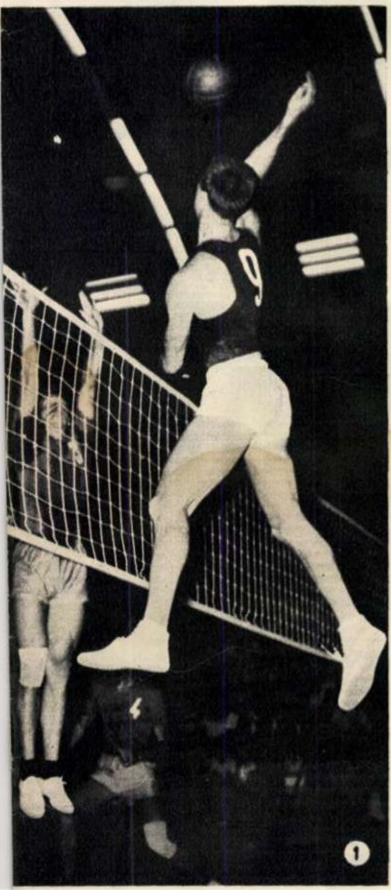

După aproape două ore de luptă încordată, rapidiștii au reușit să-și adjudece o meritată victorie în finala meciului de volei pentru Cupa campionilor europeni, cu redutabila echipă moscovită Ț.S.K.A. Dar acest succes nu e suficient. Pentu a aduce cupa acasă, rapidiștii trebuie să reediteze azi la Moscova victoria de la București.

① Un atac rapidist. La fileu, Grigorovici.

② În tribună.

SPORT

Ieri și astăzi
LA BALCANIADĂ

1936… Vă amintiți? Pe stadionul ONEF, Silviu Bindea — Binduț, cum i se spunea — ridica tribunele în picioare cu demarajele sale pe extrema dreaptă și cu „bombele" care zguduiau plasa porții… Vă amintiți de celebrul „duel" de pe ultima sută de metri din cei 42 kilometri ai maratonului, dintre grecul Kiriakidis și Gal pentru cununa din frunze de măslin?…

1961… București, Tirana, Atena, Belgrad, Sofia, Istambul… Mulți sportivi fruntași din sud-estul Europei s-au întîlnit, se întîlnesc și se vor întîlni în aceste orașe, se vor cunoaște mai bine, se vor împrieteni în cadrul pasionantelor dispute ale balcaniadelor. Fruntași ai sportului din țara noastră, ca Iolanda Balaș și soții Grecescu, Viziru și Țiriac, componenții echipei de fotbal „Steagul roșu", lotul de luptători (6 titluri de campioni la Skoplje) au adus merituoasa lor contribuție la succesul întîlnirilor prietenești de pînă acum ale balcaniadelor.

Astăzi, iubitorii sportului cu mănuși vor saluta pe finaliștii Cupei orașelor balcanice, disputată în Capitala patriei noastre. Am dori, desigur, ca printre medaliați să fie cît mai mulți compatrioți de-ai noștri. Aceasta nu înseamnă însă că nu vom aplauda și succesele sportivilor oaspeți.

Balcaniadele constituie, în primul rînd, o puternică manifestare pentru pace, pentru prietenie, pentru înțelegere între popoare.

Unul dintre cele mai frumoase meciuri ale primei gale l-au furnizot la categoria cocoș Mîndreanu (R.P.R.) și Ismat (Turcia). Victoria la puncte a revenit reprezentantului nostru.

OSSIGNOLI (1905)

Un ciclist al primei ediții a Turului Franței (1903).

Jacques Anquetil, vedeta nr. 1 a echipei Franței.

Anquetil, Gaul sau…

Inaugurat în epoca cînd bicicletele cîntăreau 15-20 kg iar schimbătorul de viteză nu era încă cunoscut, Turul Franței a devenit de-a lungul anilor cursa ciclistă profesionistă de cea mai mare popularitate. De aproape o jumătate de secol, mulțimile se entuziasmează pentru isprăvile celor care urcă pe două roți Alpii și Vosgii, pedalează sute de kilometri pe șoselele învăpăiate de soarele Sudului, își riscă viața pe pantele abrupte ale Pirineilor.

Numai doi cicliști au reușit să cîștige de trei ori această cursă: belgianul Thys în perioada romantică a cursei (1913) și francezul L. Bobet în zilele noastre. De cîte două ori au învins Petit Breton, Botecchia, Franz, S. Maes, G. Bartali și F. Coppi.

În ultimul deceniu, Turul profesionist al Franței a fost oarecum monopolizat de firmele comerciale, care au găsit în această cursă un mijloc eficace de reclamă și o posibilitate de a-și desface produsele chiar în timpul desfășurării competiției. La actuala ediție a Turului Franței, cîteva zeci de firme comerciale și agenții de publicitate își laudă marfa, înscriindu-și numele pe tricourile, chiloții și caschetele concurenților. Liderul cursei, francezul Anquetil, aleargă pentru patru firme: casa de biciclete Helyett, fabrica de băuturi Fynsec, fabrica de cauciucuri Hutchinson și fermoarele „Eclair".

Amestecul afaceriștilor în sportul ciclist a creat și moda ca așii unei firme să aibă mai mulți „gregarii" (alergători care se află la ordinele stăpînului în orice moment al cursei și cărora nu le este permis să cîștige fără aprobarea lui). Anquetil dispune de o echipă de 15 oameni avînd asemenea „ajutoare" chiar și în alte echipe naționale, cum este de pildă englezul Elliott.

Lipsind cîțiva ași ca Nencini, Baldini, Bahamontes, a 48-a ediție a Turului Franței are o desfășurare monotonă. Mult așteptatul duel dintre Anquetil și Gaul se pare că s-a rezolvat o dată cu trecerea Alpilor, cînd ciclistul din Luxemburg nu a izbutit să smulgă rivalului său decît 1'42''. Unii vorbesc chiar de un pact secret între cele două vedete.

Chiar dacă în Pirinei, Gaul va reuși să-l distanțeze pe francez, acesta beneficiază de o etapă contra-cronometru cu două zile înainte de sosirea pe Parc des Princes, din Paris, etapă aranjată în mod special pentru ca victoria să nu-i fie periclitată.

FLACĂRA
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ
ANUL X, nr. 28 (320)
15 IULIE 1961
Redacția: BUCUREȘTI
Piața Scînteii 1
Căsuța poștală: 3507, of. 33,
Tel. 17.60.10, int. 1744
ABONAMENTE:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei
Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".
Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Bibl. Ref.

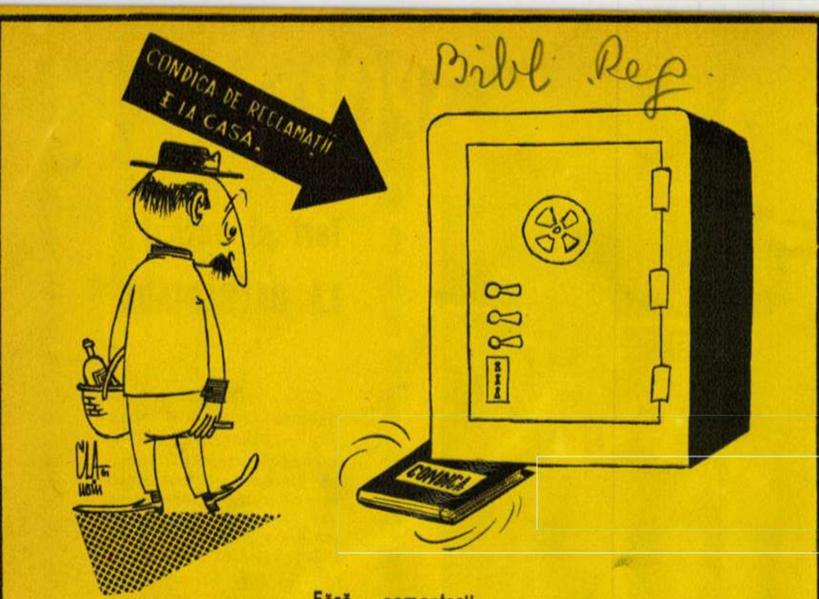
CONDICA DE RECLAMAȚII E LA CASĂ.
CONDICA

Fără... comentarii.

Desen de N. CLAUDIU

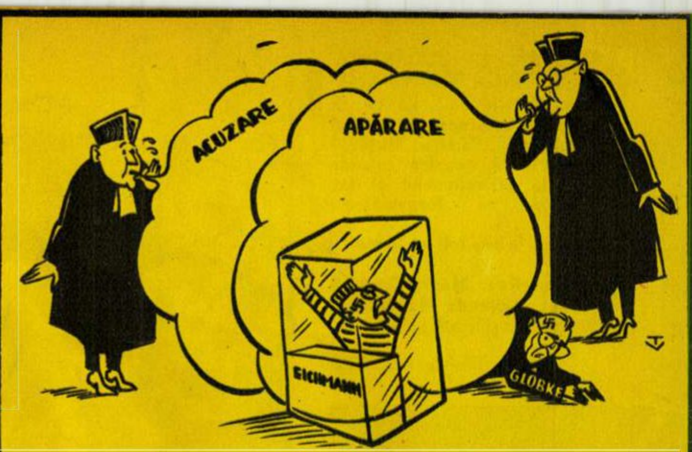
ACUZARE
APĂRARE
EICHMANN
GLOBKE

Globke: Mai multă ceață, domnilor, că mă vede lumea!

Desen de V. TIMOC

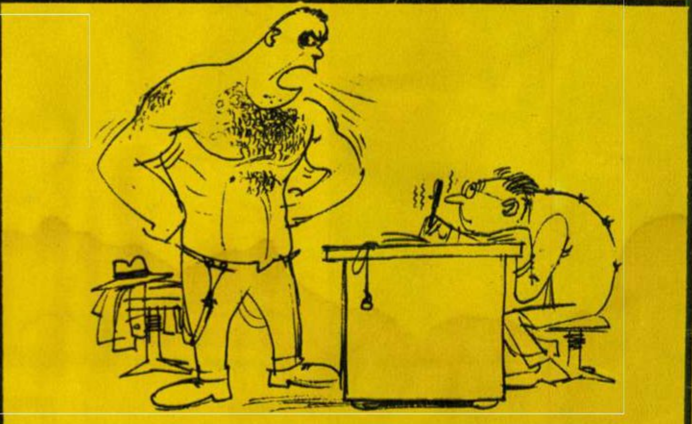

— Va să zică ești de părere că nu am nevoie de concediu medical!... M-ai examinat bine?

Desen de V. CRIVĂȚ

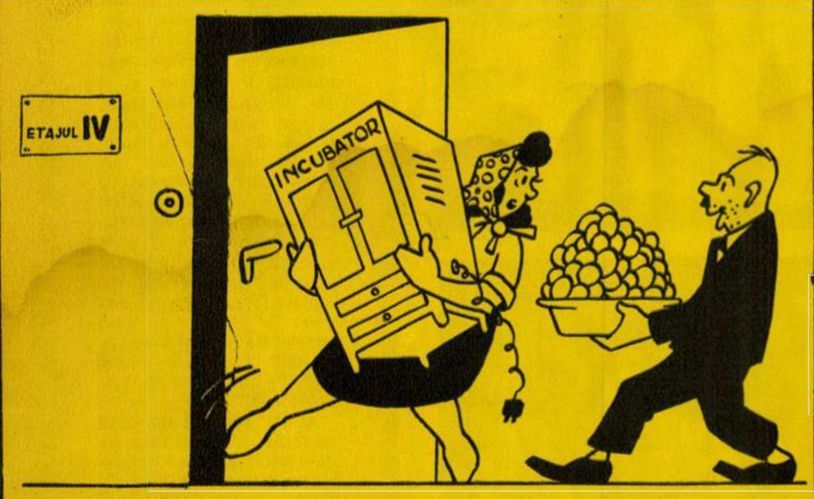
ETAJUL IV
INCUBATOR

— Să ne mai reproșeze vecinii că punem cloști în casă!

Desen de C. CRĂCIUN

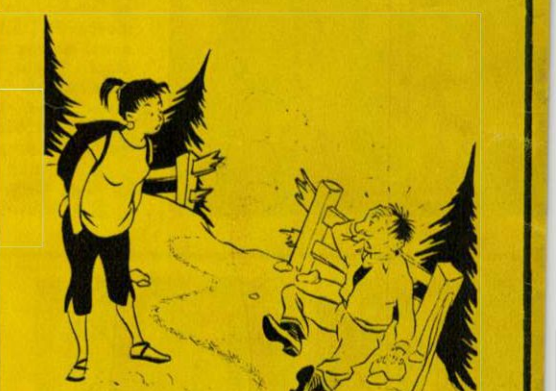

— N-ați văzut cumva trecînd pe aici un motociclist?

Desen de Rik AUERBACH

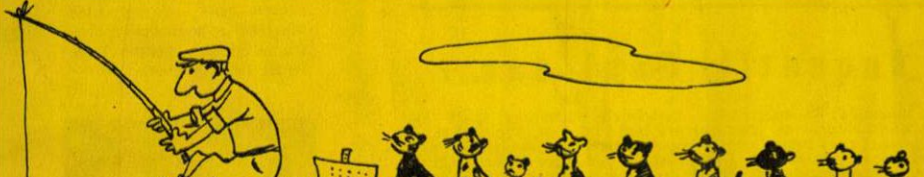

Fără cuvinte.

Desen de E. ARNO

UMOR

...Și sînteți de mult la mare?

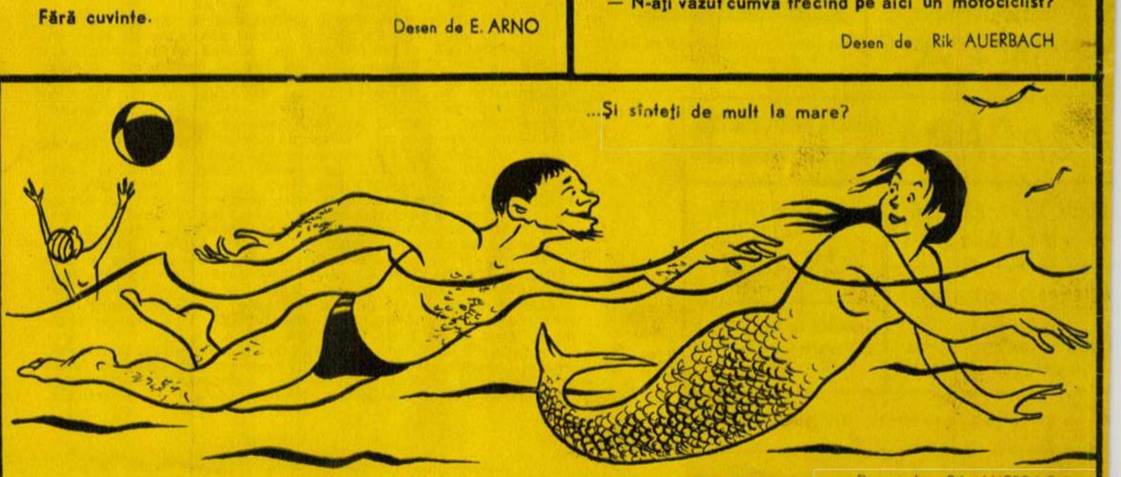

Desen de Rik AUERBACH

Păuna Dobre, muncitoare fruntașă la „Țesătoriile reunite" din București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 29 (321) — 22 iulie 1961

PLECĂM LA BĂI LA ...BUCUREȘTI

Pătratul negru

INVITAȚIE LA BELȘUG

Gospodăria „8 Mai“ din Cobadin, raionul Negru Vodă, are peste 3.000 hectare de pămînt și este astăzi una din cele mai puternice din Dobrogea.

Încă de la începutul existenței sale, colectiviștii munceau cu rîvnă împreună și se bucurau văzînd că munca le e spornică. Dar, după o viață trăită în sărăcie cu veșnica nesiguranță a zilei de mîine, oamenilor tot le mai era teamă de viitor. Fapt pentru care vara, după treieriș, și toamna, după culesul porumbului, nu puțini erau cei care cereau să se împartă la zile-muncă întreaga cantitate de cereale rămasă după achitarea plăților către S.M.T. și asigurarea fondurilor obștești. Recoltele bune obținute an de an, creșterea continuă a puterii economice a gospodăriei le-a spulberat curînd această temere. Treptat, au început să contracteze cantități din ce în ce mai mari cu statul, iar veniturile bănești ale gospodăriei creșteau an de an. Îndeplinindu-și cu conștiinciozitate contractele, G. A. C. din Cobadin a realizat în 1960 suma de 3.828.894 lei numai din valorificarea produselor agricole.

Cînd, în adunarea generală, s-a ridicat problema cumpărării de scroafe și vaci de rasă, cîțiva nici n-au vrut să audă de așa ceva.

Printre cei care nu înțelegeau rostul creșterii de animale-proprietate obștească, se afla și Vasile Gh. Lazăr.

Faptele care au urmat acestei ședințe i-au convins pe Vasile Gh. Lazăr și pe ceilalți care se întrebau „ce ne trebuie atîtea animale?“, că președintele și cei ce l-au susținut atunci aveau dreptate. An de an numărul animalelor a crescut, au crescut și veniturile. Din creșterea de animale gospodăria a realizat numai anul trecut un venit de 1.270.498 lei.

În 1951, cînd a luat ființă gospodăria, colectiviștii au primit în dar trei familii de albine. Astăzi gospodăria are 140 stupi. Numai anul trecut — cînd aveau 110 stupi — s-au valorificat prin cooperativă 2.000 kg de miere.

Creșterea an de an a recoltelor la hectar, dezvoltarea multilaterală a gospodăriei, sporirea averii obștești au făcut ca veniturile gospodăriei colective din Cobadin să ajungă anul trecut la aproape șase milioane de lei.

★

Înainte de eliberare trăia în Cobadin un negustor. Avea în centrul satului o prăvălie, pe firma căreia stătea scris: „Lumina Cobadinului— depozit de gaz, sare și coloniale“. Firma era menită să sublinieze rolul de „binefăcător“ care „dă lumină satului“, rol pe care negustorul, lipsit de simțul ridicolului, și-l atribuia de fiecare dată cu prilejul alegerilor de primar. Cînd negustorul a comandat la Constanța, pentru fiică-sa, mobilă lustruită și tapisată, faptul a stîrnit senzație în sat. Altcineva nu-și putea permite în această comună să aibă asemenea mobilă. Astăzi însă, garniturile de mobilă lustruită și tapisată sînt lucruri obișnuite în casele colectiviștilor din Cobadin.

Prisaca gospodăriei numără în prezent 140 de stupi. După studierea raportului tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, prezentat la plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie-1 iulie, colectiviștii au hotărît să dezvolte și mai mult apicultura. În fotografie: stuparul Marin Bulumaci controlează mersul culesului de miere.

Constantin Zamfir are trei feciori. Cînd l-a însurat pe cel mai mare, pe Ion, era gata o casă nouă, cu toate cele trebuincioase unei tinere perechi. Peste doi ani s-a însurat și mijlociul, Gheorghe. A doua zi după nuntă, s-au mutat și Gheorghe cu nevastă-sa în casă nouă. Acum s-a însurat și mezinul și s-a mutat tot în casă nouă. Cît privește lumina Cobadinului, ea este electrică, vine de la termocentrala Ovidiu și nu numai că a pătruns în toate casele satului, dar „a intrat și în producție“, cum spune mîndru președintele Sabri Emurla cînd vorbește despre electromotoarele care acționează moara cu ciocănele, despre cele ce acționează mașinile de la tîmplărie și incubatoarele de la ferma de păsări.

Începînd de anul trecut gospodăria împarte, lunar, avansuri în bani. O dată cu împărțirea avansurilor lunare s-a obținut și un spor substanțial al creșterii producției agricole la hectar. Iată cîteva cifre. În anul 1959 producția de grîu a fost de 1.429 kg la ha, producția de porumb de 2.800 kg la ha, iar cea de floarea-soarelui de 1.329 kg la ha. În 1960 producția la hectar a crescut: 1.800 kg la grîu, 3.176 kg la porumb și 1.936 kg la floarea-soarelui. Anul acesta se prevăd noi creșteri. Evident că împărțirea avansurilor cu regularitate a avut un rol stimulator în obținerea acestui spor de producție. Mai ales că, față de 1959, în 1960 s-a repartizat, în numerar, cu 5 lei mai mult de fiecare zi-muncă!

Pe suprafețele de pe care s-a strîns recolta de grîu au și început arăturile în vederea obținerii unei recolte suplimentare de porumb verde, pentru furaje. Unul din fruntașii arăturilor este tractoristul Ion Ilie.

Porumbul a crescut, pădure, pe ogoarele gospodăriei, întrecînd de pe acum statura președintelui Sabri Emurla și pe cea a brigadierului de cîmp Adi Izedin.

Gospodăria colectivă din Cobadin obține an de an recolte bune de grîu și pentru că a introdus în cultură soiuri productive. În fotografie: se descarcă la magazie grîu selecționat de soiul „Triumf".

Anul acesta avansurile lunare, datorită creșterii valorii zilei-muncă, vor fi și mai mari. Punctul de vedere de azi al colectiviștilor din Cobadin în problema avansurilor a fost exprimat astfel de Constantin Zamfir:

— La ultima plenară a Comitetului Central al partidului, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a vorbit de importanța contractelor de vînzare a produselor agricole către stat. Noi am hotărît să împărțim la zile-muncă numai atîtea produse cîte ne fac trebuință pentru hrană, iar diferența să o primim în bani, pe care îi obținem din valorificarea produselor prin contractări cu statul. Astfel contribuim și noi la aprovizionarea orașelor cu alimente, iar cu veniturile bănești pe care le vom obține ne vom cumpăra cele de trebuință.

Plimbîndu-te pe ulițele largi și drepte ale Cobadinului, observi că, pe porțiuni de sute de metri, gardurile dinspre uliță sînt toate de piatră, iar în fața gardurilor, trotuare de asemenea din piatră. Cei ce nu le-au făcut încă le fac acum; piatra e gata pregătită în grămezi. Fiecare gospodar și-a zidit gardul pe gustul lui, dar trotuarul din dreptul casei sale este aliniat cu cel al vecinului. Porțiune cu porțiune, aceste trotuare se unesc într-unul singur, pe toată lungimea uliței, ca un simbol de piatră și beton ce marchează scoaterea țăranului din universul strîmt al bătăturii sale, un simbol al prosperării satului într-un tot unitar și armonios.

Silviu PODINĂ

Fotografii de Elena GHERA

Și oile trebuie să facă „baie". Scăldîndu-se într-o soluție chimică, ele sînt apărate împotriva bolilor.

Florica Popescu are în grija ei 1.700 de găini. Creșterea păsărilor aduce colectiviștilor din Cobadin importante venituri. Anul trecut ei au valorificat 5.700 de păsări.

FORUMUL TINEREŢII

In Italia (fotografia de jos), ca şi în Belgia (fotografia din dreapta) sau în alte ţări capitaliste, studenţii îşi manifestă solidaritatea cu lupta clasei muncitoare pentru satisfacerea revendicărilor economice şi politice.

CANTIERE
SI ATTUI LA COSTITUZIONE NELLA SCUOLA E NELLE FABBRICHE
GLI STUDENTI SONO SOLIDALI CON I LAVORATORI DEI CRDA

Ce îi preocupă oare pe cei aproape un miliard de tineri de pe toate cinci continentele? Care sînt problemele lor, în a doua jumătate a secolului XX? În legătură cu aceasta, tineretul sovietic a propus o amplă şi profundă dezbatere pe scară internaţională: *Forumul Mondial al Tineretului*. Au trecut doar cîteva luni şi nu există ţară pe glob în care să nu se vorbească despre Forum. Interesul acesta unanim nu este întîmplător. La Moscova, la marea reuniune a reprezentanţilor organizaţiilor de tineret, se vor lua în discuţie cele mai importante probleme ale contemporaneităţii: dezarmarea, coexistenţa paşnică, lupta împotriva colonialismului şi imperialismului, pentru apărarea păcii.

În capitala Uniunii Sovietice sosesc tineri din Răsărit şi din Apus, tineri albi, negri, galbeni, budişti, catolici, protestanţi, mahomedani şi atei, conservatori, liberali, radicali, socialişti şi comunişti. Toţi aceşti tineri se vor întîlni nu pentru a constata deosebiri de vederi, ci pentru a reliefa ceea ce îi uneşte: dorinţa lor de pace. Ei vor discuta despre modul în care tineretul trebuie să acţioneze spre a răspunde rolului său în societate. 60 de rapoarte şi corapoarte vor încerca să dea răspuns acestei probleme.

Drumul spre Forum nu-i lesnicios pentru toţi. Unii au trebuit să învingă ideile preconcepute cultivate de adversarii colaborării internaţionale şi acţiunile provocatoare ale acestora. Şi le-au învins. Dovadă, faptul că peste 100 din cele mai mari organizaţii de tineret din America Latină vor fi prezente la Forum, ca şi reprezentanţii a 60 de uniuni naţionale ale studenţilor, ai celor mai mari organizaţii de tineret din Asia — printre care secţia de tineret a Partidului Congresului Naţional din India, Tineretul musulman din Ceylon, Consiliul tineretului din Pakistan, Uniunea Tineretului din Japonia, Tineretul democrat din Indonezia şi altele. I. Eisenberg, reprezentant al Uniunii americane pentru apărarea drepturilor

Culoarea pielii nu poate împiedica prietenia tinerei generaţii. Fotografia înfăţişează un grup de tineri cehoslovaci şi din unele ţări africane, reuniţi la Praga cu prilelul Zilei prieteniei cehoslovaco-africane.

La unul din cluburile şcolare din R.P. Ungară. Tineretul ţărilor socialiste se bucură din plin de o viaţă liberă şi fericită.

cetățenești de la Universitatea din Washington, a declarat: „Forumul poate fi foarte folositor pentru întărirea înțelegerii și încrederii reciproce, pentru menținerea păcii și pentru un viitor mai bun al tineretului întregii lumi".

Personalități remarcabile de pretutindeni au salutat Forumul ca pe o manifestare de natură să contribuie la îmbunătățirea climatului internațional. Ele au relevat rolul important al generației tinere — generație care mîine va trebui să conducă societatea — în apărarea păcii.

Din Moscova vor porni, în ultimele zile ale lui iulie, către toate colțurile lumii, fotografii și imagini cinematografice: tineri de pretutindeni, discutînd. Discutînd despre marile probleme ale prezentului, despre viitorul lor, despre pace. Privindu-le, oamenii de bună credință vor gîndi, fără îndoială, că în loc să se înfrunte pe cîmpurile de luptă este incomparabil mai bine ca tinerii să discute, să facă schimb de păreri, să se întîlnească spre a se cunoaște și împrieteni.

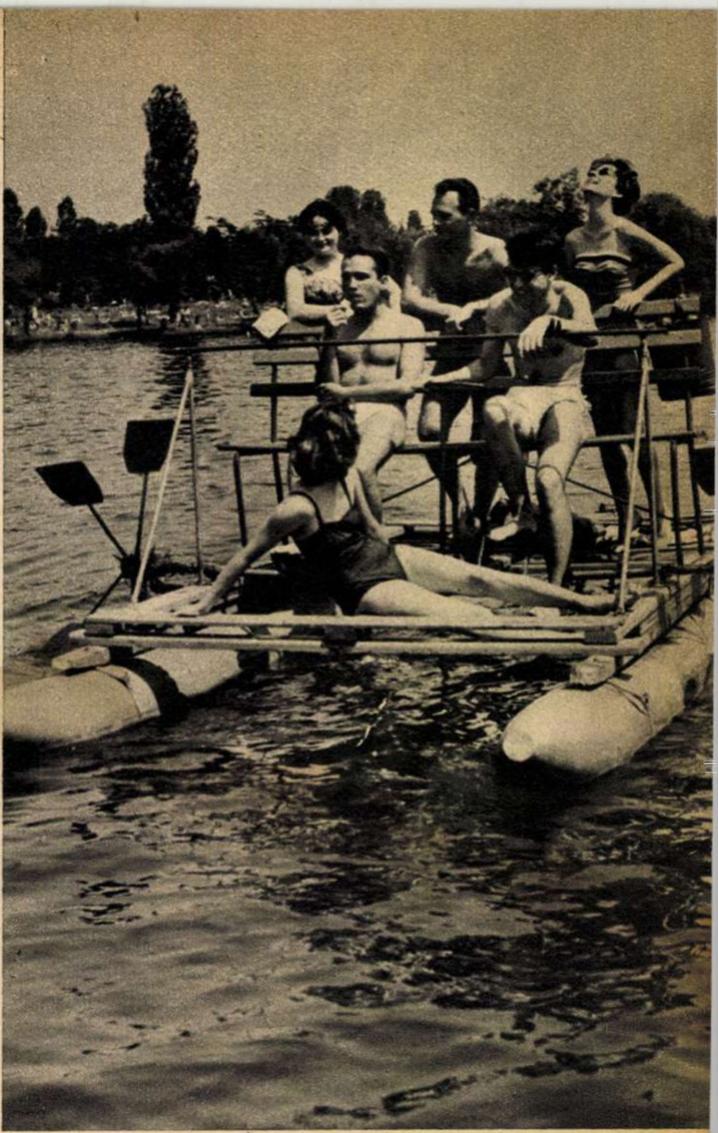

La Floreasca, în zilele de caniculă, unii preferă umbrarele, alții înotul, iar alții o plimbare cu bicicleta de apă.

PLECĂM LA BĂI LA... BUCUREȘTI

E cald! Și o dată cu cele 30 de grade Celsius, au început vacanțele, concediile de odihnă ale oamenilor muncii, exodul în afara orașului... Așadar, încotro? La munte sau la mare? Unde vreți. Dar bucureșteanul mai are — ca să zicem așa — și a... treia alternativă: posibilitatea să-și petreacă — dacă dorește — vacanța, sau o parte din vacanță, la el acasă, adică în Capitală. Chiar dacă, uneori, mai are nevoie de o cură de apă de Hebe sau de Căciulata, știe c-o poate face și în inima Cișmigiului; dacă simte nevoia să se lecuiască cu miraculosul nămol de Techirghiol, îl poate găsi, proaspăt, și pe malul lacului Băneasa, iar dacă simte necesitatea de a se răsfăța în mijlocul naturii, la iarbă verde, pe malul unor ape răcoroase sau pe nisipul cald al ștrandurilor, el poate să-și îndeplinească toate aceste dorințe chiar în București. Cincizeci de parcuri, sute de hectare de pădure, un colier format din nouă lacuri naturale — iată ce i se oferă bucureșteanului în aceste zile de vară.

★

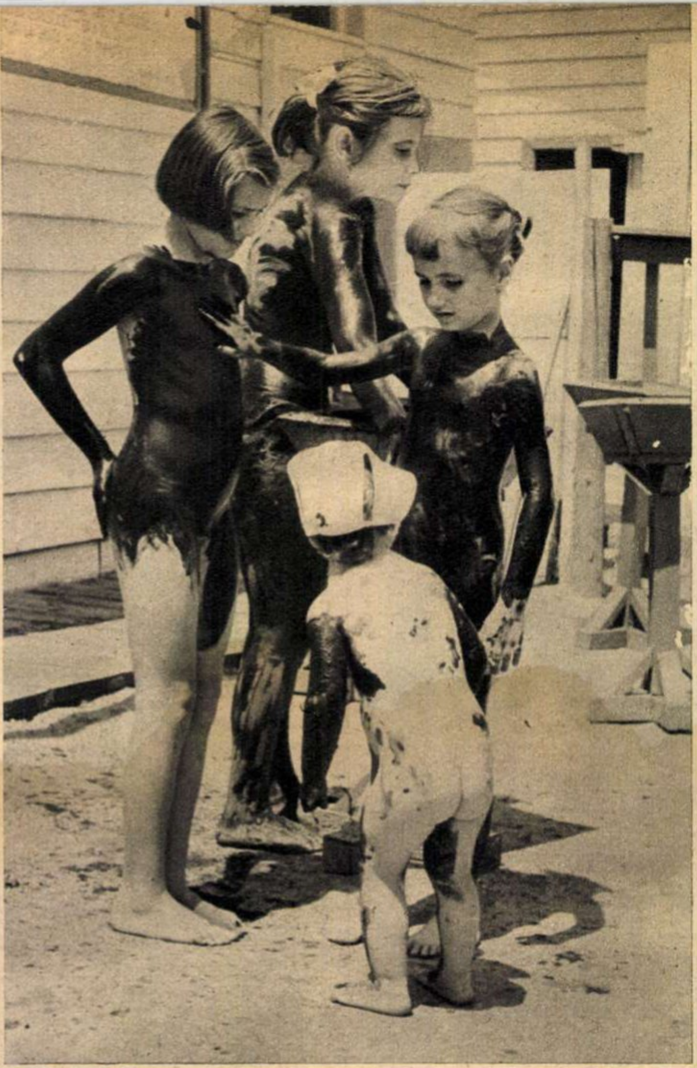

Nu! Nu sîntem la Techirghiol, ci la ambulatoriul balnear de fizioterapie și cultură fizică medicală de la Băneasa.

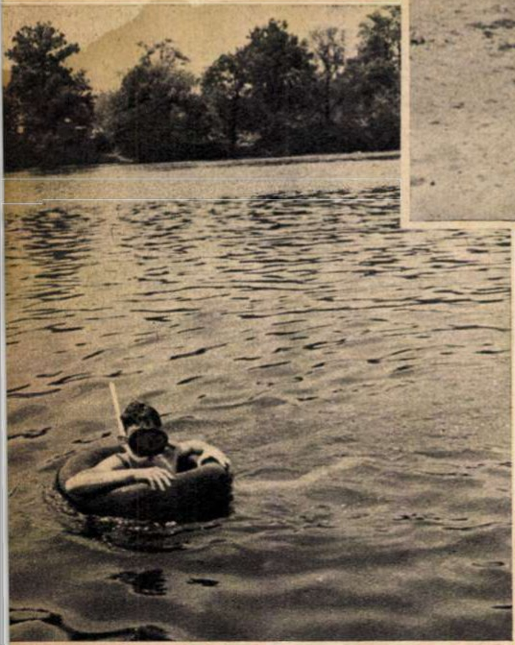

Peste cîteva secunde, „temerarul" scufundător va începe explorarea adîncurilor... lacului Mogoșoaia.

Observați: un cvartal nou atrage după el un scuar nou, iar un cartier nou — un parc. Aceasta este deviza constructorilor Capitalei noastre. Bucureștiul își întinde astăzi spațiul verde pe o suprafață de aproape 900 de hectare. Revin deci acum cîte șapte metri pătrați de spațiu verde de fiecare bucureștean — aproape de trei ori mai mult decît avea în perioada antebelică. Așa s-a născut în Bucureștii Noi parcul „N. Bălcescu", admirabil loc de odihnă și recreație pentru locuitorii din acest cartier. Pe vremuri parcul acesta era doar grădina personală a latifundiarului. Bazilescu, în care, timp de jumătate de veac, n-a reușit să se plimbe nici un singur muncitor. În schimb, același Bazilescu admitea „plebea" într-o „rezervație" — acolo unde își desfăcea butoaiele cu bere produsă de fabrica sa. În partea cealaltă a Capitalei, în bulevardul Muncii de astăzi — acolo unde au fost cîndva niște imense gropi — s-a născut parcul „23 August". În inima Bucureștiului, în fața Sălii Palatului R.P.R., un scuar frumos te cheamă să-l admiri. Lîngă Teatrul de Operă și Balet, cartierul Cotrocenilor s-a îmbogățit cu încă un parc. E bine ca cititorul să știe că parcul Cotroceni (cel vechi) prezintă resturi ale celebrului codru al Vlăsiei, că aici, în martie 1821, Domnul Tudor și-a adunat tabăra pandurilor săi. Să mergem mai departe și să poposim în fosta groapă Tonola. În mai puțin de un an groapa aceasta a fost transformată în unul din cele mai atrăgătoare parcuri ale Capitalei. Parcul Tonola a constituit și un examen pe care l-au dat arhitecții de la „Proiect-București", împreună cu specialiștii în amenajarea grădinilor și cu florarii. Bucureșteanul nu uită de bătrînul Cișmigiu, pe care-l vizitează din martie, cînd răsare primul ghiocel, pînă în iarnă, cînd zăpada acoperă covorul gros de frunze arămii. După cum același bucureștean știe că sub dealul Filaretului, parcul Libertății, cu aleile sale largi, cu o perspectivă impunătoare, devine prin prefacerile ce i se aduc un admirabil loc de odihnă. Fiindcă veni vorba despre parcul Libertății, vă amintim că aici a avut loc o adunare a revoluționarilor de la 1848, iar mai tîrziu, în 1890, circa 5.000 de muncitori bucureșteni l-au sărbătorit aci pe primul 1 Mai.

Iată-ne și în Parcul de cultură și odihnă „I.V. Stalin" — 120 de hectare de verdeață, de flori, cu mii de trandafiri, 60 de hectare de lac, cu teatru în aer liber, săli de expoziții, biblioteci, cu admirabile locuri de joacă pentru copii, de plimbări cu barca, cu vaporașele... Aleile amenajate în ultimii ani, covoarele imense de flori, gazonul, fîntînile arteziene, totul îndeamnă la bună dispoziție și recreație.

★

Și acum, dincolo de barierele Capitalei. Primul popas: Mogoșoaia. Veche reședință de vară a lui Constantin Brîncoveanu, parcul cu păuni, lacul cu nuferi, ștrandul,

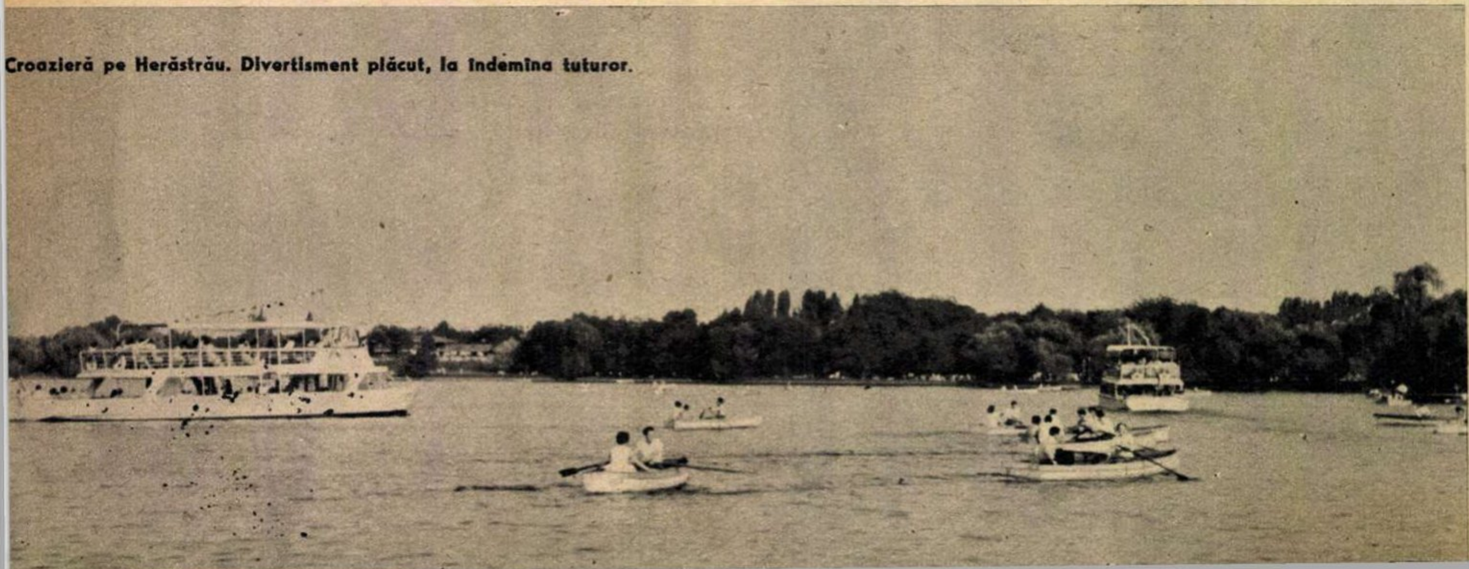

Croazieră pe Herăstrău. Divertisment plăcut, la îndemîna tuturor.

Snagovul își are farmecul său specific, pe care îl oferă cu generozitate vizitatorilor.

pădurea umbroasă, tot acest colț încîntător situat la un sfert de ceas cu autobuzul este azi la dispoziția dv. Pe vremea cînd același parc, același palat și același lac erau încă proprietatea ultimilor prinți Bibescu (și epoca respectivă nu-i prea îndepărtată), nici bucureștenii propriu-zis și nici localnicii nu puteau pătrunde dincolo de zidurile înalte ale palatului. Astăzi însă, porțile sînt deschise pentru toată lumea și la Mogoșoaia! Tot aici se află și Muzeul de artă feudală. Într-un singur an — în 1960 — prin sălile muzeului au trecut peste 30.000 de vizitatori. Sînt aci de văzut multe din cele mai reprezentative creații artistice realizate în Țara Romînească în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea, exponate din care se pot deduce meșteșugul, priceperea și bunul gust al sculptorilor în lemn, al țesătorilor în fir scump. Alături de toate acestea, diferite documente vechi. Interesant a rezolvat muzeul prezentarea felului în care erau realizate veniturile financiare ale statului feudal. Un grafic, întocmit de muzeografi după documentele vistieriei Munteniei

Un pictor amator a descoperit un colț „de efect" pe malurile Herăstrăului.

Un aspect din Deltă? Sau poate un colț necunoscut cu vegetație luxuriantă? Nici una, nici alta! Priviți mai atent fotografia și veți identifica, desigur, locul. Este chiar în inima Capitalei: în Cișmigiu...

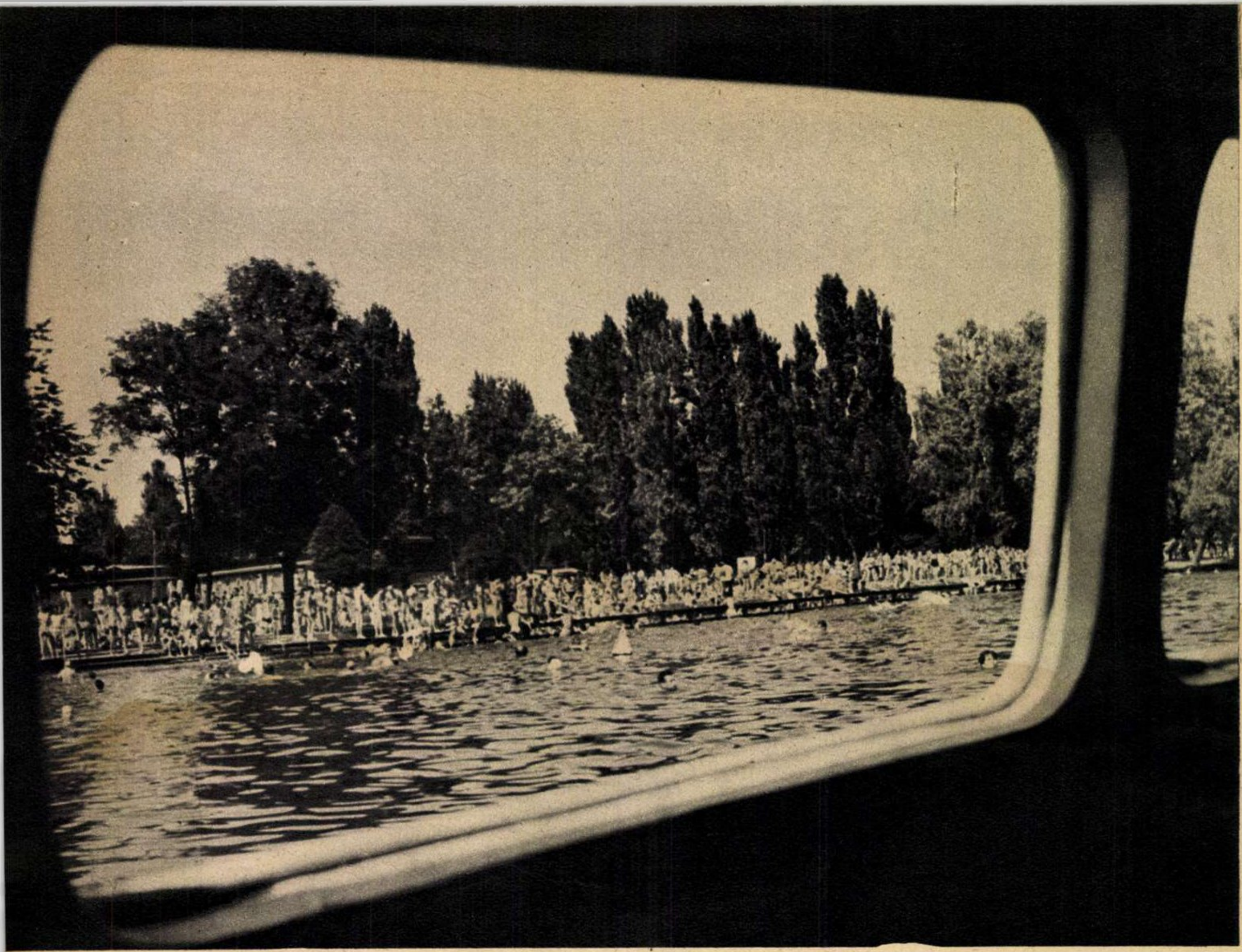

Uff, este o zi într-adevăr călduroasă! Dovadă: pînă şi unul din marile ştranduri ale Bucureştiului – Floreasca I – a devenit neîncăpător.

din anul 1698, ilustrează încasarea veniturilor: 64 la sută erau smulse de la ţărănime, 33 la sută de la neguţători, meseriaşi şi slujbaşi, în timp ce contribuţia boierilor nu era mai mare de 3 la sută...

★

Nuferii de la Mogoşoaia au rubedenii apropiate pe apa lacului Snagov: superbele flori „sfinte“ de pe malul Gangelui, exoticii lotuşi — monumente ale naturii la noi — îmbogăţesc şi ei înfăţişarea unuia din cele mai atractive locuri de odihnă şi recreare ale bucureşteanului. Parcul de la Snagov — inima marii păduri seculare — lacul, lung de 16 km, cu vaporaşele care-l străbat de la un cap la altul, ştrandul, toate acestea sînt azi un admirabil loc de excursie, situat la 30 km de Bucureşti. Vă amintiţi? Odobescu, scriitor de talent, arheolog şi om de gust, a vorbit despre frumuseţea acestor locuri în povestirea „Cîteva ore la Snagov“. Cîteva ore la Snagov — ca să folosim titlul scriitorului — mai pot însemna pentru dv., cei care vizitaţi locul, o incursiune în istoria culturii din Muntenia: o plimbare în insula de pe lacul Snagov duce acolo unde încă în secolul al XVIII-lea Antim Ivireanul, mitropolit şi tipograf, şi-a instalat tiparniţa de sub ale cărei teascuri a scos atîtea şi atîtea frumoase tipărituri. Vizitatorul va întîlni la Snagov şi mănăstirea care, după toate probabilităţile, a fost ctitorită de Mircea cel Bătrîn şi a fost refăcută în secolul al XV-lea de către Vlad Ţepeş ca fortăreaţă de apărare împotriva turcilor. În 1840 chiliile acestei mănăstiri au fost transformate în închisoare politică. Aici a fost întemniţat Dumitru Filipescu, conducătorul mişcării republicane şi antifeudale de la 1840, mişcare în care se afla şi marele revoluţionar democrat Nicolae Bălcescu.

În zile de caniculă, bucureşteanul merge la Argeş (foto 1); deşi din centrul Capitalei pînă la pitoreasca pădure de la Mihăileşti, prin care trece apa răcoroasă a rîului, e cale destul de lungă, accesul publicului se face destul de uşor: cu tramvaiul 15 pînă la capăt şi încă 20 de minute cu autobuzul.

După osteneala călătoriei pînă la malul Argeşului, această invitaţie spre cabana cu bufet-băuturi-cazare (foto 2) este binevenită. Dar... realitatea e alta. Unul din fotoreporterii noştri a surprins momentul cînd cabaniera — ridicînd din umeri — nu a putut oferi oaspeţilor nici gustări la bufetul făgăduit, nici băuturi răcoritoare,

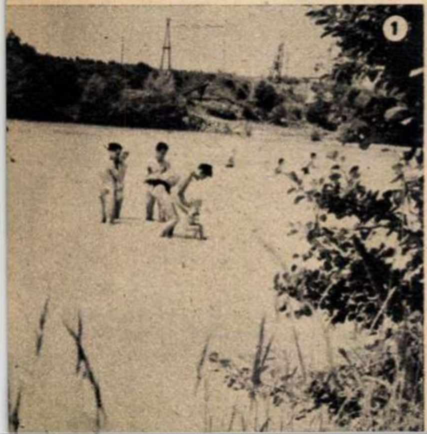

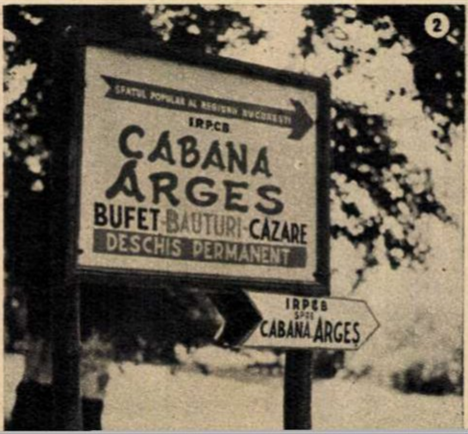

③
BUCUREŞTI
CABANA ARGEŞ

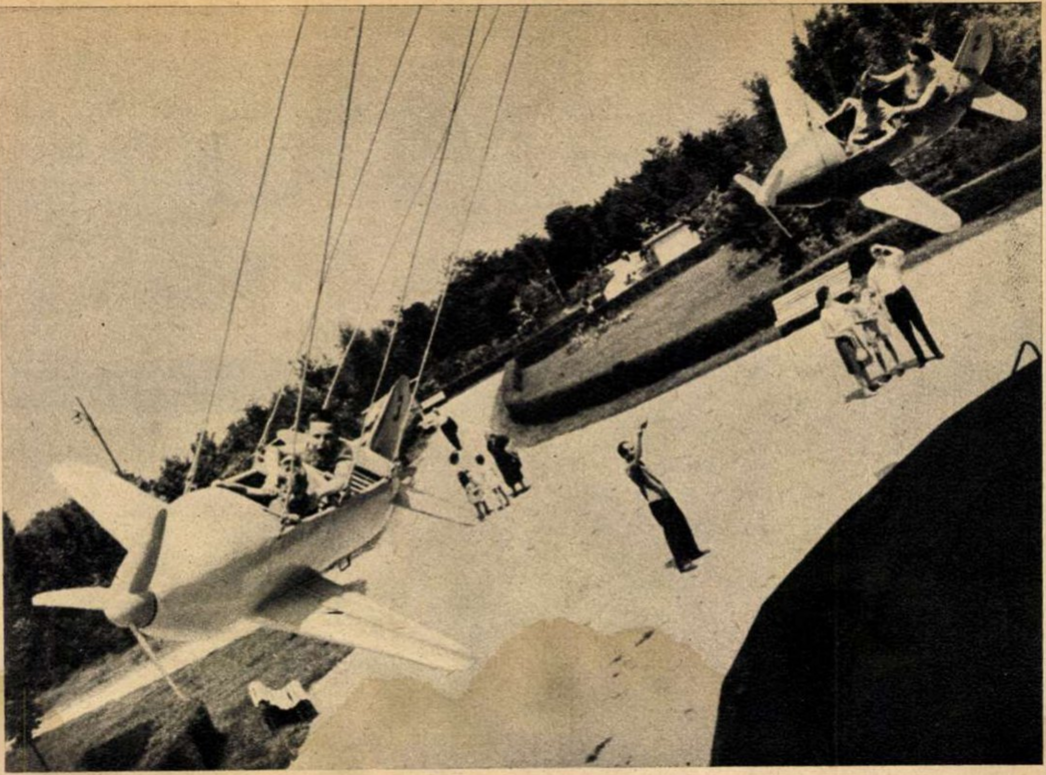

„Escadrila" a decolat: cinci minute de zbor pentru micii bucureşteni! Iată una din numeroasele distracţii pentru copii, în Parcul de cultură şi odihnă „I. V. Stalin".

Cele nouă lacuri din jurul Capitalei dau posibilitate pescarilor amatori să infirme glumele tradiţionale ce se fac pe seama lor.

Dacă mai sînt bucureşteni care nu s-au depărtat prea mult de Cişmigiu, e bine să afle că Snagovul e tot un loc de recreare al oraşului lor — deşi pînă acolo sînt 30 km — şi, în acelaşi timp, că drumul de la Bucureşti pînă pe ţărmul lacului respectiv nu durează azi mai mult de 55 de minute. În timpul verii, autobuzele îi aşteaptă la capătul şoselei Kisselef... De bună seamă că mulţi dintre dv. mergeţi la plimbare, mai cu seamă în zilele de caniculă, pe şoseaua Kisselef. Poate vă amintiţi că şoseaua aceasta a fost tăiată din iniţiativa generalului rus Kisselef. Vă reamintim că populaţia Bucureştiului a intenţionat, iniţial, să-i ridice lui Kisselef un monument. Generalul rus n-a fost de acord cu acest lucru şi a avut o altă propunere: să se facă nişte fîntîni sau o şosea. Ceea ce s-a şi întîmplat.

★

Peste 18 milioane de bujori, de lalele, petunii, begonii, trandafiri... Florile, parcurile şi scuarurile, bulevardele împodobite cu verdeaţă, toate acestea constituie o admirabilă haină de vară a frumoasei noastre Capitale. Că lucrurile stau aşa, ne-o arată, printre altele, şi mărturia unui oaspete străin, făcută recent pe calea undelor: „Începînd de la aeroport — declara la posturile noastre de radio lordul Boyd Orr — am văzut peste tot flori, roze mari, perdele de flori; pe străzi principale — flori, în pieţe — flori, iar la periferii — păduri naturale, lacuri frumoase. Dumneavoastră — adăuga oaspetele — sînteţi foarte norocoşi: aveţi un oraş minunat!" Cîteva zile mai tîrziu, douăzeci de turişti sovietici — oaspeţi din Tbilisi — după tradiţionalul tur cu autocarul prin Capitală, au făcut o apreciere asemănătoare. Inginerul N. Kurtadze, conducătorul grupului, împărtăşindu-ne părerea oaspeţilor, spunea: „Ştiam că Bucureştiul este un oraş frumos, dar că este chiar atît de frumos nu ne-am închipuit. Aveţi — sublinia turistul sovietic — un oraş admirabil, mare, modern, dar şi odihnitor ca o imensă staţiune climaterică..."

★

Şi acum, încotro? Alegeţi dv. locul cel mai atrăgător pentru odihnă şi recreare: aveţi la dispoziţie 50 de parcuri şi sute de scuaruri şi grădini. Şi dacă inima vă dă ghes, găsiţi locuri odihnitoare şi interesante şi în pădurea Băneasa, cu colţul ei zoologic în plină dezvoltare, cu rezervaţia de cervidee, cu un poligon de tir sportiv; după cum găsiţi locuri răcoroase şi în pădurea Pustnicul sau la Mihăileşti, pe malul Argeşului.

Aşadar, alegeţi. Aveţi de unde...

F. URSEANU

Fotografii de S. STEINER, A. MIHAILOPOL, E. IAROVICI şi E. GHERA

nici găzduire (foto 3). Faptul se petrecea într-o zi călduroasă de vară, în a doua jumătate a lunii iunie. Cabana era închisă de cîteva săptămîni — după ce funcţionase din plin toată iarna... În schimb, la bufetul din şosea, bine aprovizionat, nu mai găseai nici o masă liberă (foto 4).

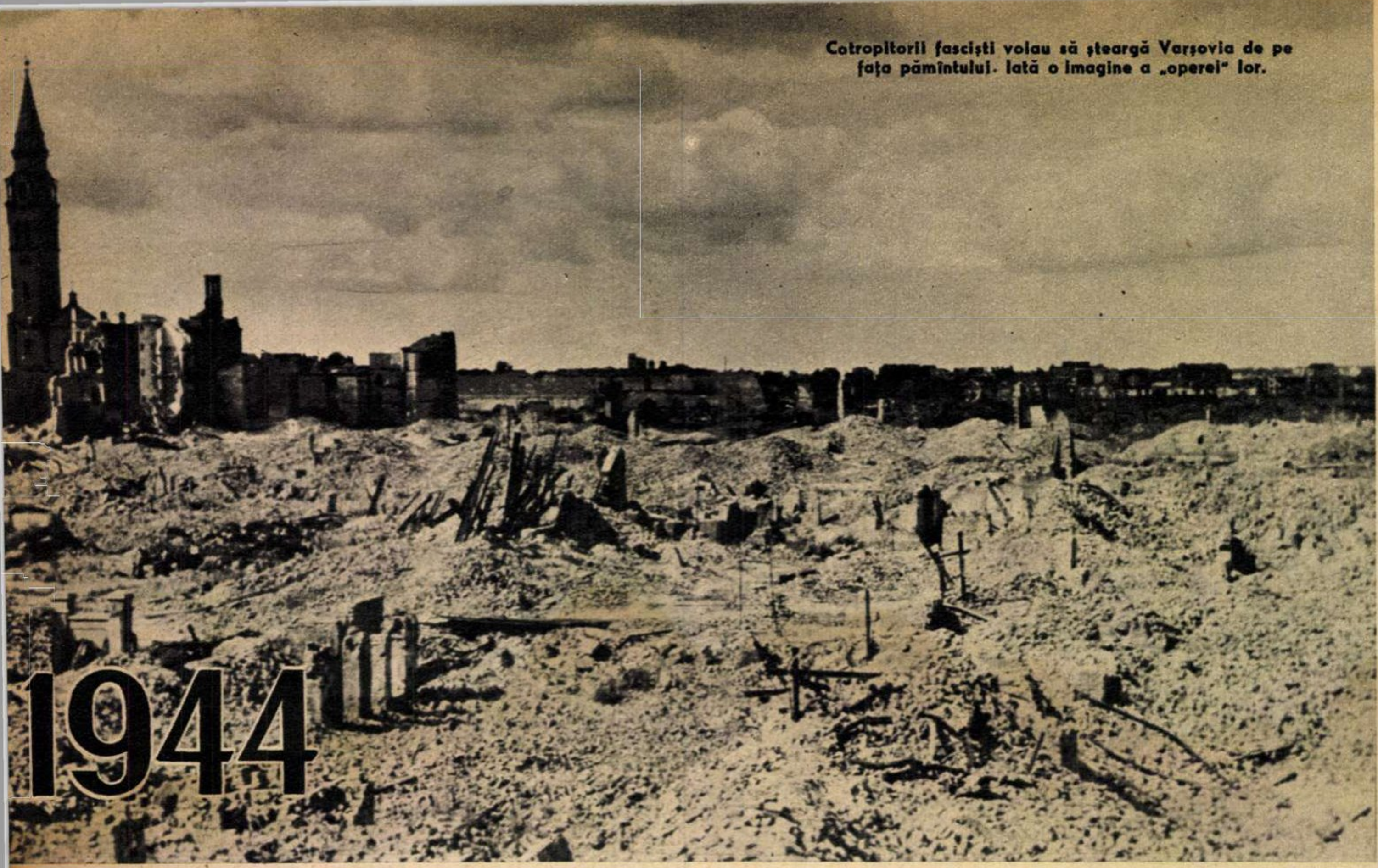
Cotropitorii fasciști voiau să șteargă Varșovia de pe fața pămîntului. Iată o imagine a „operei" lor.

DOUĂ VARȘOVII

de Ioan GRIGORESCU

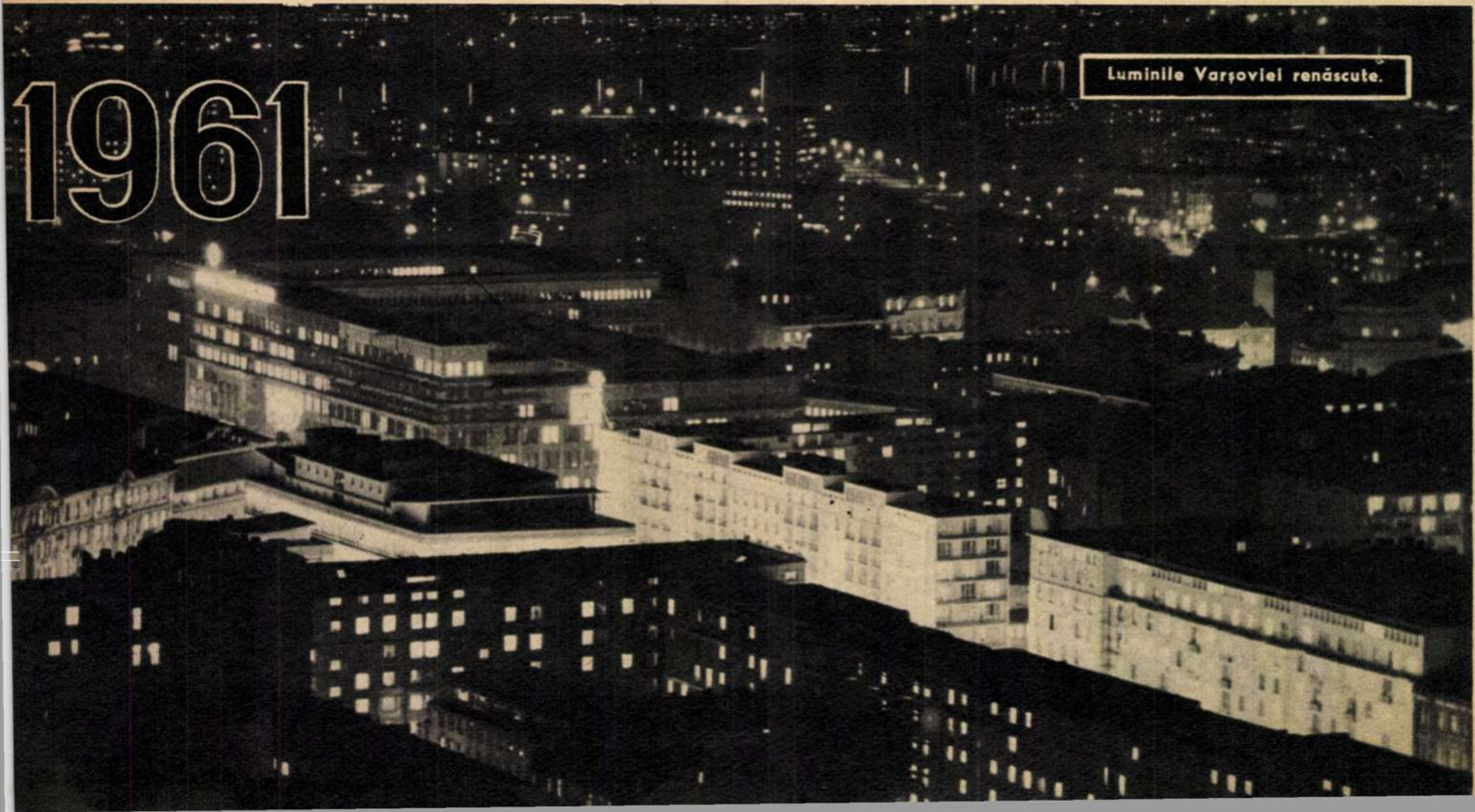
Luminile Varșoviei renăscute.

Văzînd pentru prima dată Varşovia m-am întrebat cum a arătat acest oraş înainte de război.

— A fost un oraş splendid! L-a pictat şi Canaletto — mi-a spus însoţitorul meu.

— Va fi un oraş splendid! — l-am auzit mai tîrziu pe arhitectul principal al oraşului, Ciborowski. Să veniţi la noi peste zece ani.

Am revenit după numai doi ani. Trecînd din nou pe străzile Varşoviei, aproape că uitasem imaginile din trecut şi eram gata să cred că exagerasem proporţiile distrugerilor pricinuite de război. În realitate oraşul renăştea în fiecare zi, reîntrupîndu-se din propria sa cenuşă. Din cărămida veche, după planurile vechi, din molozul ruinelor care generaseră o uriaşă industrie: aceea a fabricării materialelor de construcţie din trupul unui oraş fărîmiţat, prăbuşit, tocat de bombe şi de canonade, pîrjolit de aruncătoare de foc fasciste. Acolo unde nu se mai găseau planurile vechi, constructorilor le venea în ajutor Canaletto. Unde nici Canaletto nu mai putea ajuta, venea memoria nemuritoare a poporului, care n-a uitat nimic din ceea ce fusese frumos şi trebuia preluat. Oraşul număra un milion de urbanişti. Fiecare varşovian îşi avea părerile lui despre cum şi cît se construieşte, planurile lui de reconstrucţie şi de înfrumuseţare a oraşului condamnat la dispariţie de către căpeteniile fasciste care, pe locul lui, proiectaseră plantarea unui uriaş cîmp de cartofi.

La 17 ianuarie 1945 ziarele poloneze din Lublin şi din celelalte oraşe eliberate cu aproape jumătate de an în urmă (la 22 iulie 1944) au publicat relatarea primului corespondent de presă intrat în Varşovia eliberată: „Toate podurile peste Vistula sînt aruncate în aer. Trecerea fluviului se face cu mult risc, numai peste stratul de gheaţă. Centrul Varşoviei prezintă imaginea unei îngrozitoare distrugeri. Aproape că nu mai există nici o casă întreagă. Se înalţă doar scheletele vechilor construcţii şi mormane uriaşe de ruine. Mai bine arată doar cartierul în care au locuit nemţii, adică împrejurimile aleilor Szucha. În centrul Varşoviei, populaţie civilă nu se vede de fel. Conform unor informaţii încă necontrolate, ar mai exista ceva populaţie civilă în cartierele Ochota şi Mokotow..."

Şi iată relatarea unui corespondent de presă transmisă 15 ani mai tîrziu: „Astăzi dimineaţă au asaltat oraşul 690 tramvaie, 70 troleibuze, 280 autobuze şi cîteva sute de taxiuri. Vistula este traversată de cinci poduri care leagă între ele cele două jumătăţi ale oraşului. 1.160.000 cetăţeni ai Varşoviei, care locuiesc în peste 530.000 locuinţe, se pregătesc pentru activitatea lor zilnică. Aproape o jumătate din ei, adică 525.000 oameni, muncesc în întreprinderile de stat: în cele 50 de mari uzine varşoviene (din care 30 construite în ultimii cincisprezece ani, iar celelalte 20 reconstruite după devastarea lor de către ocupanţi), în întreprinderile de construcţii, în transporturi şi comunicaţii, în comerţ şi în administraţie. În Varşovia există 204 şcoli elementare, 54 licee şi 13 institute de învăţămînt superior, 18 teatre şi 40 de cinematografe. Ca în fiecare zi, şi în această dimineaţă la Varşovia sînt deschise peste 3.500 magazine de stat şi cooperatiste, iar cafenelele de stat, express-urile, barurile şi restaurantele varşoviene dispun de aproape 30.000 locuri, care, fără îndoială, vor fi ocupate pînă la ultimul, deoarece varşovienilor le place să schimbe o vorbă la o cafea şi nu numai... la o cafea... Din gările Varşoviei pornesc trenuri spre toate capitalele Europei. De pe aeroportul ei, avioanele îşi iau zborul spre Moscova, spre Praga, Budapesta, Bucureşti şi Sofia, spre lumea întreagă".

Văzînd oraşul renăscut, pe care urbaniştii burghezi îl credeau mort pentru totdeauna, socotindu-l definitiv îngropat sub nesfîrşitul morman de ruine, nu-ţi poţi stăvili uimirea: ce muncă titanică a trebuit să depună poporul polonez, ce uriaşă cheltuială de energie umană şi materială, ce dragoste fierbinte din partea celor peste un milion de locuitori ai oraşului pentru Varşovia lor!

Străbătînd marile magistrale ale oraşului, Est-Vest şi Nord-Sud, construite în anii planului şesenal, uriaşele cartiere de locuinţe nu mai păstrează decît ici-colo zidurile vreunei case arse ori urme ale ruinelor necurăţate la o margine de şantier, semnele cumplitei lor tragedii. Pe malul drept al Vistulei, care desparte oraşul în două, se văd uzinele de automobile „Jerani", iar în dreptul lor, dincolo de fluviu, marea oţelărie „Warszawska Huta", înălţată pe un loc unde cu cîţiva ani în urmă se revărsa marea dezolantă a ruinelor. Lîngă uzinele de automobile se profilează o gigantică termocentrală, nucleul termoficării viitoare a întregului oraş, iar alături de ea, pe malul Vistulei, îşi ridică ciocurile metalice spre cer portul fluvial al Varşoviei. Capitala Poloniei a depăşit de mult faza reconstrucţiei. Acum, la ordinea zilei se află problemele întăririi forţei industriale a oraşului, crearea celor mai bune condiţii de viaţă pentru locuitorii lui.

În ultimii ani pe harta oraşului au apărut nenumărate obiective industriale noi: o uzină de motociclete, o fabrică de televizoare şi aparate de radio, o uzină de macarale-turn, o fabrică de tricotaje, alta de lămpi electrice... Producţia industrială a Varşoviei de azi este de peste şase ori mai mare decît cea dinaintea războiului. Efortul constructiv al poporului e uriaş, dar şi greutăţile sînt încă însemnate.

Varşovia a crescut dincolo de graniţele cunoscute, numărul locuitorilor l-a depăşit pe cel dinaintea războiului, iar proporţia celor ocupaţi în fabricile şi uzinele oraşului e cu 200 la sută peste cea din 1939.

Cotropitorii fascişti care ţineau să şteargă Varşovia de pe faţa pămîntului, pentru cutezanţa pe care varşovienii au avut-o răsculîndu-se împotriva hoardelor ocupante, nu puteau „planifica" pentru 15 ani ai oraşului condamnat decît 15 recolte de cartofi. Poporul eliberat i-a făurit însă Varşoviei un alt viitor. El a făcut din oraşul pe care l-a reclădit stradă cu stradă, casă cu casă, inima unei ţări puternice al cărei puls e înainte de toate semnul izbînzii vieţii asupra morţii.

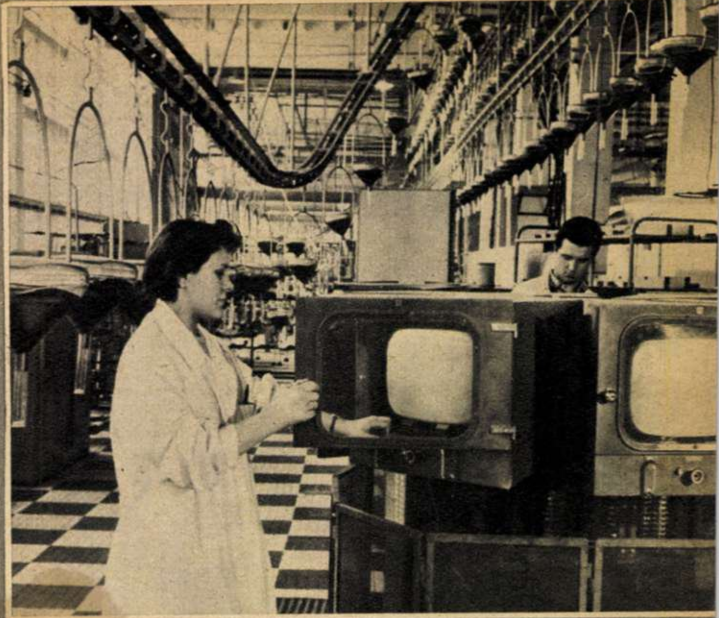

La fabrica de tuburi catodice pentru televizoare de la Iwiczno.

Uzina de aluminiu de la Skawino.

Portul Gdansk a luat o mare dezvoltare în anii puterii populare.

CONSTRUCTORI AI COMUNISMULUI

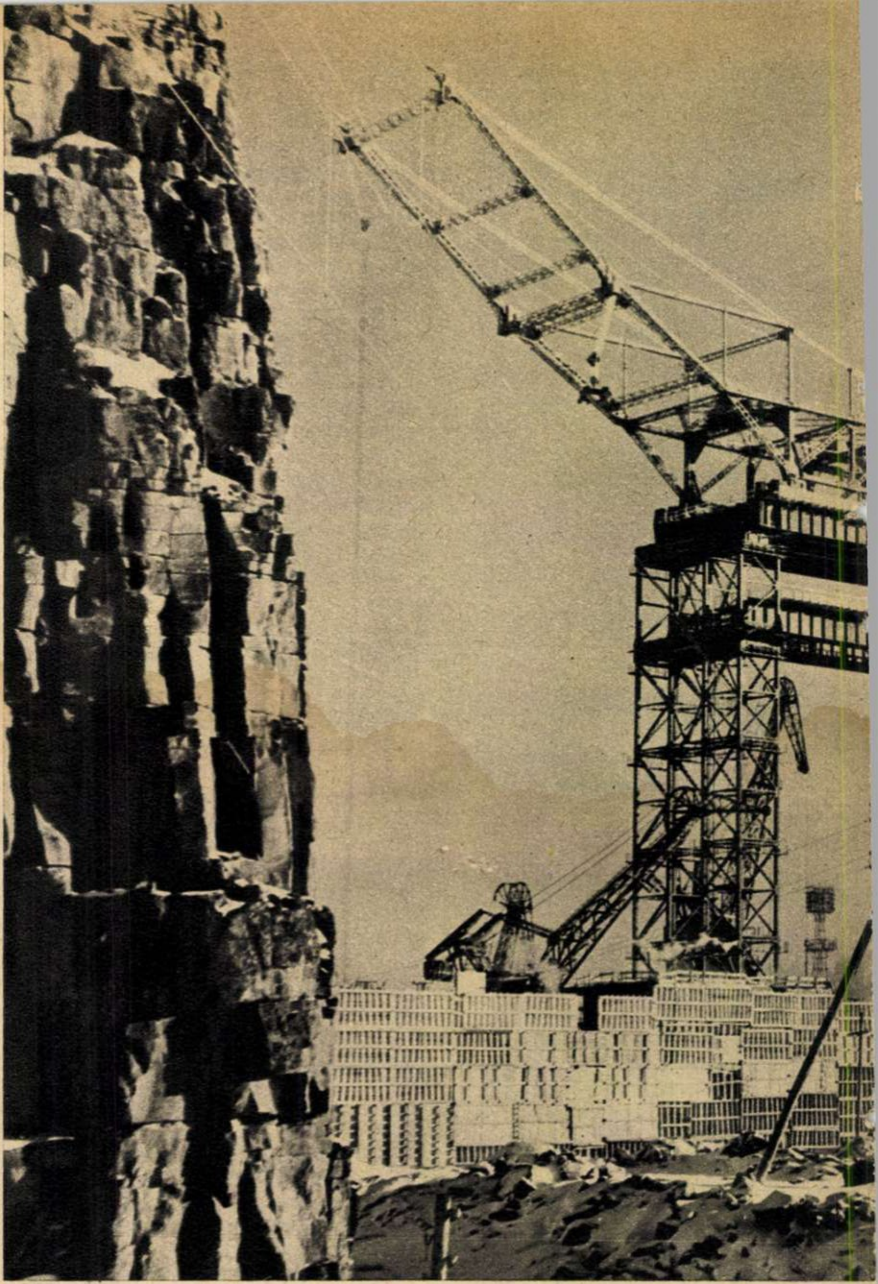

„Colosul siberian". Sub această denumire este cunoscut şantierul hidrocentralei Bratsk de pe Angara, a cărei putere instalată va fi de 4.750.000 kW, de două ori mai mult decît a celei mai mari hidrocentrale din lumea capitalistă – Grand Coulee de pe fluviul Columbia (S.U.A.), cu o putere de 2.314.000 kW.

Șantier U.R.S.S.

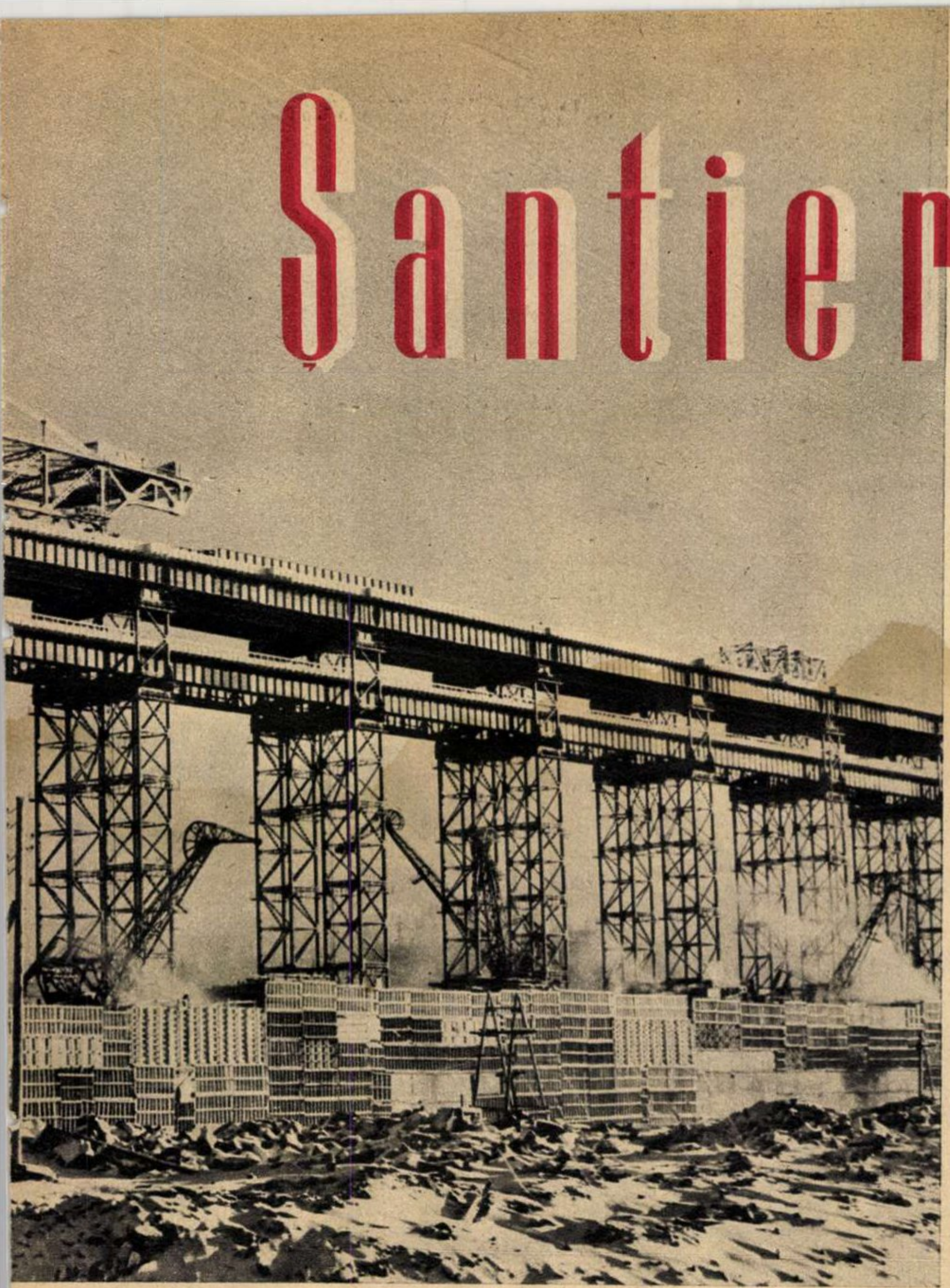

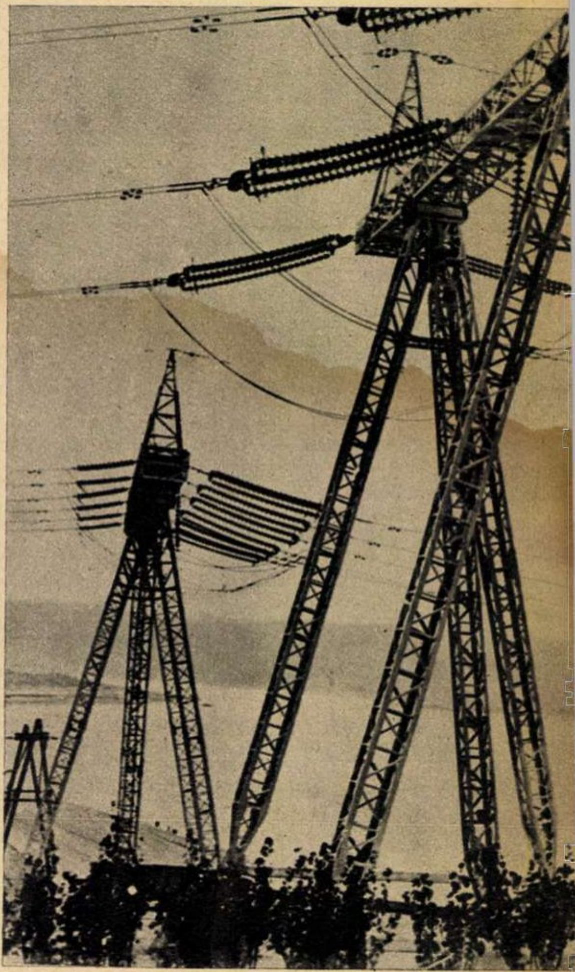

Pentru prima oară în lume au fost create în U.R.S.S. linii de înaltă tensiune (500 kV) cu o lungime de peste 1.000 km. În prezent este în curs de construire linia dintre Stalingrad și Donbass, a cărei putere (750.000 kW) și voltaj (800 kV) nu vor avea egal.

„Sovetskaia Rossia“, vas amiral al flotilei de baleniere sovietice (cel mai mare de acest fel din lume – 217,8 m lungime, 45.000 tone deplasament), va părăsi șantierul naval din Nikolaev înainte de termen, în chiar ziua deschiderii Congresului al XXII-lea al P.C.U.S.

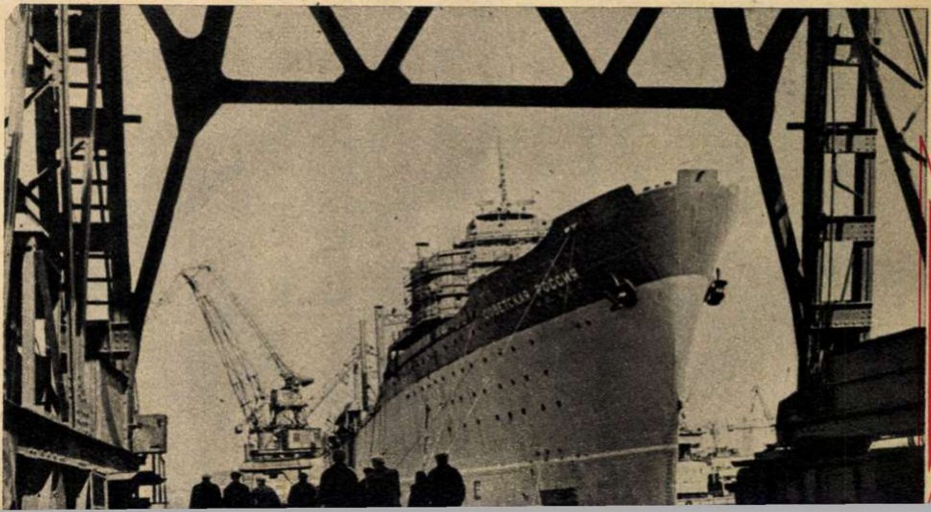

ТЬ БУДЕТ АТОМ
ИМ А НЕ СОЛДАТОМ

„Atomul să fie muncitor, nu ostaș!“ — este deviza constructorilor noii centrale atomoelectrice din Novo-Voronej, cu o putere de 420.000 kW. Placa pe care sînt scrise aceste cuvinte este prinsă pe frontispiciul construcției.

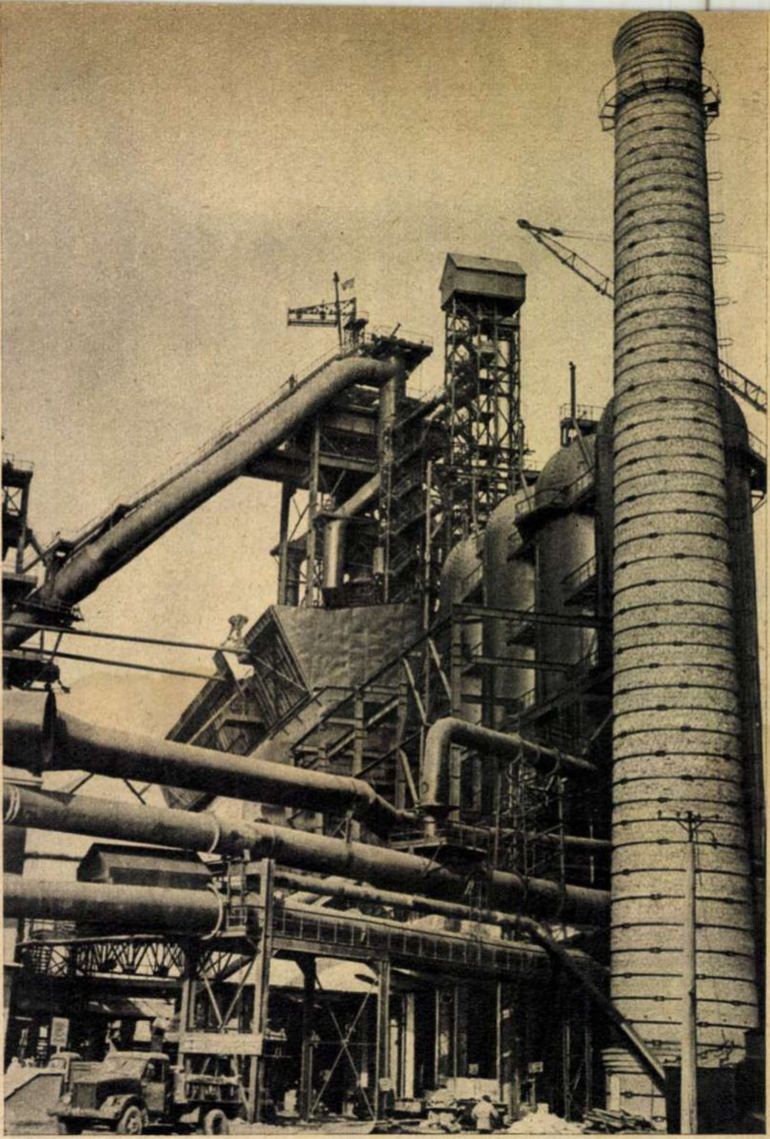

Acest furnal-gigant, intrat în funcțiune la sfîrșitul anului trecut la Krivoi Rog (R.S.S. Ucraineană), nu are egal în lume ca putere, ca nivel de mecanizare și automatizare. Totuși va fi depășit curînd de furnalul ce se construiește la Tula, în cinstea Congresului al XXII-lea al P.C.U.S.

Pădure de... porumb. Acest „rege al ogoarelor“ cucerește în U.R.S.S. teritorii tot mai vaste.

Septenalul înarmează agricultura cu mașini și mecanisme moderne. Pe întinsele plantații de ceai din R.S.S. Gruzină, muncile agricole, inclusiv recoltarea, au fost mecanizate.

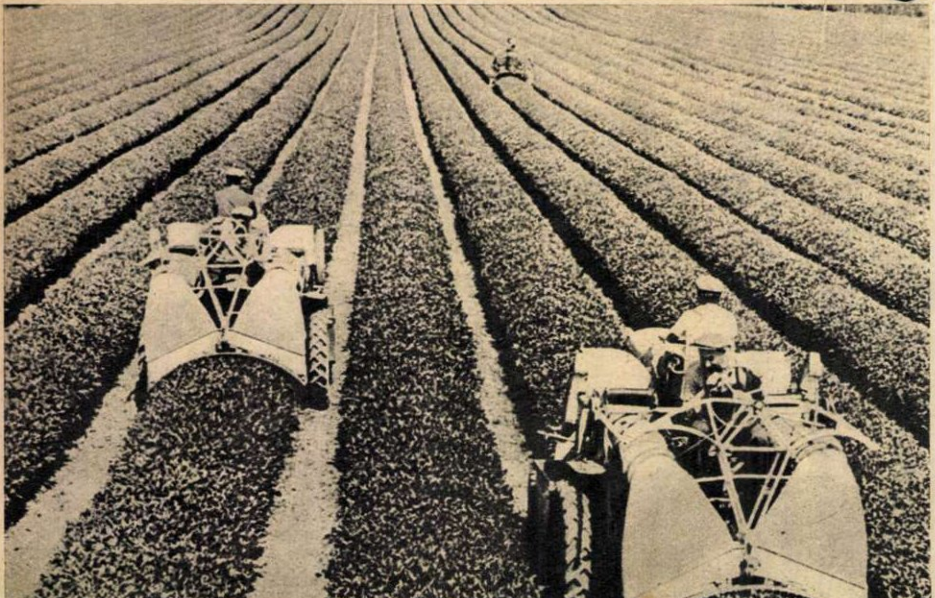

CĂRȚI

ȚARA VINURILOR

Ury Benador
„GABLONZ"
MAGAZIN UNIVERSEL
ROMAN

AL. ROSETTI B. CAZACU
ISTORIA LIMBII ROMINE LITERARE

PASAREA FENIX
Colecția - În jurul lumii -

Zdeněk Pluhař
De mă vei părăsi

Recenta carte „Țara vinurilor" de Constantin Prisnea oferă cu generozitate recenzentului posibilitatea unor varii și multiple marginalii. Și aceasta chiar de la definirea structurii cărții. Astfel, prin evocarea documentată a locurilor și oamenilor din podgoriile țării, am fi îmbiați să considerăm „Țara vinurilor" un amplu reportaj. Ceea ce au și făcut unii cronicari. Dar prin speculațiile nuanțate asupra diferitelor soiuri de vinuri, prin referirile istorice — expuse fără rigiditate, ci doar așa „în treacăt" — asupra dezvoltării viței de vie în țara noastră, prin invocarea unor nume celebre din care nici aici nu lipsește diversitatea informației (autorul aduce ca martori în sprijinul argumentației sale pe Ovidiu, Dimitrie Cantemir, pe François Villon, Rabelais, Mihail Sadoveanu, Baudelaire și atîți alții), deci prin caracterul acesta de „livresc" de loc greoi, pentru că este însoțit de notațiile atente ale unui bun observator al vieții, „Țara vinurilor" poate fi catalogată și ca un eseu; după cum discreta sfătoșenie de povestitor moldav a autorului acordă multor pagini ale cărții o notă epică ce răftuiește „Țara vinurilor" în sfera beletristicii.

Reportaj, eseu sau povestire, cartea are totuși un ton unitar, nu numai pentru faptul că toate acestea se îmbină organic, dar și pentru că întreaga carte e străbătută de suflul unei confesiuni directe, autentice. Ceea ce în cazul de față îi sporește interesul și puterea de atracție. De aici și accentele lirice care punctează filele „Țării vinurilor". Bucuria descoperirii savoarei irezistibile emanate de buchetul cutărui sau cutărui vin e mărturisită de autor fără ocol și contagios. Se mai adaugă la aceasta și expresia concisă, definitorie, care închide în ea ca într-o fiolă esența licorii respective. Dar bucuria e mai din plin mărturisită cînd în peregrinările sale autorul întîlnește oamenii din gospodăriile de stat și colective care îngrijesc via, strugurele și vinul cu pasiune și, înarmați cu luciditatea metodelor științifice, asigură dezvoltarea viticulturii în țara noastră. Autorul e mîndru de succesele vinului nostru peste hotare și nu uită să aducă elogiu acelora care au creat și creează condițiile progresului acestei ramuri importante din economia țării. Și mai aflăm accente de lirică confesiune și în dragostea pe care Constantin Prisnea și-o declară atunci cînd descrie dealurile molcome și văile catifelate — pitoreștile lăcașuri ale viței de vie; vinul devine acum doar un pretext pentru scrierea unor pagini de cîntare a „Romîniei noi, socialiste".

Traian STOICA

MUZICA

Al doilea Concurs și festival internațional „George Enescu"

● La comitetul de organizare a Concursului și festivalului internațional „George Enescu" sosesc mereu înștiințări de participare. La concurs s-au înscris pînă acum peste 120 de muzicieni din 21 de țări: 45 de concurenți la secția pian, 36 concurenți la secția vioară și 45 concurenți la secția canto.

● În cadrul manifestărilor prilejuite de festivalul internațional „George Enescu" își va da concursul și orchestra simfonică a Radioteleviziunii sovietice, sub conducerea dirijorului A.V. Gauk. Printre altele, orchestra va interpreta la festival Simfonia I-a de George Enescu.

● Studioul de filme documentare „Alexandru Sahia" pregătește turnarea, în timpul festivalului, a două filme care vor fi difuzate în țară și peste hotare.

● Cu prilejul Concursului și festivalului internațional „George Enescu", și-a anunțat sosirea în țara noastră și Hardie Ratcliffe, președintele Federației internaționale a muzicienilor, care și-a exprimat dorința de a discuta cu reprezentanții vieții noastre muzicale o serie de probleme cu caracter profesional, în vederea stabilirii unui larg schimb de experiență pe plan muzical.

● Printre personalitățile de seamă care vor asista la cel de-al doilea Concurs și festival internațional „George Enescu" ce se va desfășura la București între 5 și 20 septembrie 1961, se numără și cunoscuții compozitori Dmitri Kabalevski (U.R.S.S.), Sophia Lissa (R.P. Polonă) și Eugen Suchon (R.S. Cehoslovacă).

TEATRU PE DISC

Semnalăm inițiativa lăudabilă a casei de discuri „Electrecord" de a face imprimări de spectacole teatrale. Debutul în această direcție s-a făcut cu unele lucrări ale marelui nostru dramaturg Ion Luca Caragiale („Conu Leonida față cu reacțiunea" și „C.F.R."). Din păcate, ne aflăm însă tot în faza... debutului. Sîntem informați că sînt programate și alte spectacole. Printre acestea se numără „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian și „Citadela sfărîmată" de Horia Lovinescu. Mai multă operativitate în această direcție desigur că n-ar strica... Dimpotrivă.

NU NUMAI INTERPREȚI...

În ultimul timp se întîmplă tot mai des ca, asistînd la spectacolele artiștilor amatori, să-i afli pe interpreți și în altă postură: în aceea de creatori. Astfel, muncitorul Costin Păun din brigada artistică a Întreprinderii poligrafice nr. 4 interpretează un cuplet în care este vorba chiar de activitatea întreprinderii sale; interpretul este el însuși autorul cupletului. În brigada artistică a arhitecților, cîțiva dintre interpreți semnează muzica și textele spectacolelor realizate de această formație. De asemenea, compun texte muncitorul Mircea Pontea de la întreprinderea metalurgică „Precizia", proiectantul Ionescu Radu Galați, inginerul George Popovici și alții din brigada artistică a Institutului de proiectări-transporturi și telecomunicații.

TEATRU

VOIA BUNĂ ÎN DEPLASARE

În fiecare zi (în afară de luni) trei autobuze albastre, mici și cochete, părăsesc Bucureștiul de fiecare dată pe cîte o altă barieră. Unul o apucă într-o direcție, celelalte două — în alta. Toate trei se reîntorc noaptea, tîrziu. Sînt mașinile Teatrului de estradă al regiunii București, care cutreieră — și cuprinde într-o stagiune, cu cele două ansambluri ale sale — satele, comunele și orașele regiunii.

„Rîzi, că viața e frumoasă" — ultima premieră a teatrului — am văzut-o pe scena Căminului cultural din Fundeni-Frunzănești. Interpretat de un colectiv în care marea majoritate a actorilor sînt tineri, spectacolul are — și nu numai din această cauză — o alură tinerească și degajă multă voie bună. Înfățișînd în cîntec, dans și text aspecte din viața nouă, spectacolul satirizează și unele practici înapoiate.

Hazoase — și nu lipsite de învățăminte — sînt scenetele caricatură „Cuiul", „Cînd e una, nu e alta" și „Adeverință de cal", care biciuiesc atitudinile birocratice. În plus, aceste scenete au prilejuit cîteva creații actoricești meritorii, precum acelea ale lui Mișu Popescu, Andrei Armancu și Theodor Jeleaskov. Faptul merită să fie subliniat, deoarece actorii au estompat printr-o interpretare corespunzătoare unele exagerări ale textului, mai ales în „Cînd e una, nu e alta"

Și în aranjamentele coregrafice ale spectacolului satira are ceva de spus. Ne referim la tripticul-balet „America", „Cuba" și „Congo", care demască și înfierează — în „America" — fărădelegile rasiste comise sub oblăduirea „Statuii Libertății" și — în „Cuba" și „Congo" — uneltirile criminale ale colonialiștilor împotriva libertății popoarelor. E cît se poate de sugestivă și plastică harta Africii de pe care negrul eliberat rupe lanțurile. La toate acestea (și la scenete și, bineînțeles, la dansuri) se mai adaugă muzica, care a subliniat ideile satirice printr-o corespunzătoare partitură.

Dacă textul ar fi fost mai legat de viață și mai concentrat, dacă s-ar fi aplecat mai mult asupra unor aspecte mai specifice regiunii, spectacolul ar fi sporit în eficiență. Cu toate acestea, impresia generală pe care o lasă „Rîzi, că viața e frumoasă" e bună.

Bazil DUNĂREANU

Scenă din spectacolul „Rîzi, că viața e frumoasă".

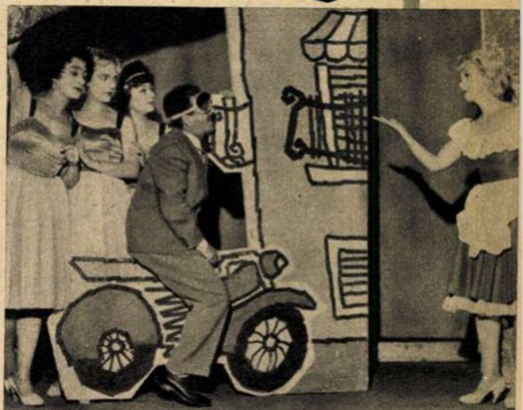

• DECORAREA INTERIORULUI – O PROBLEMĂ DE „MODĂ“? • UN MIC

FRUMOSUL la noi

Îi dăm dreptate Mariei Voiculescu...

Ne-a trimis din Vălenii de Munte o scrisoare de patru pagini. Foarte interesantă, scrisă cu vervă, plină de sugestii, aprecieri şi — s-o spunem — chiar cu unele reproşuri. Se refereau toate la articolul „Frumosul la noi acasă“: „Am văzut că vă adresaţi celor ce au locuinţe în noile blocuri. Dar v-aş ruga să vă gîndiţi că unii dintre noi mai stau în clădiri vechi. Pe aceştia i-aţi uitat?“

De bună seamă că nu. E de la sine înţeles însă că un singur articol nu putea epuiza toate aspectele problemei şi sugestia tovarăşei Voiculescu venea în întîmpinarea intenţiei noastre de a mai reveni asupra esteticii interiorului. Poate că rîndurile de faţă o vor ajuta şi pe o altă cititoare a noastră, Melania Ionescu din Huşi, care şi-a exprimat în scrisoarea ei îngrijorarea cu privire la caracterul prea schimbător al modei în materie de decoraţie a interioarelor. Anul trecut — ne mărturiseşte ea — a ascultat îndemnul unei reviste care recomanda tot felul de modele pentru pernuţe fantezi. „Flacăra“ vine acum şi pledează împotriva excesului de bibelouri, pernuţe şi tablouri, cerînd în primul rînd simplitate. Ce să facă ea cu pernuţele brodate, ale cui sfaturi să le asculte?

Să stabilim un lucru. Amenajarea cît mai agreabilă şi practică a interiorului nostru nu e o chestiune *de modă*, în sensul strict al cuvîntului. Poţi să-ţi scurtezi azi rochia cu o palmă şi, eventual, s-o lungeşti la anul pentru că aşa dictează capriciile modei vestimentare. Poţi să preferi rozul sau bleumarinul, apreciate în mod special în acest sezon, şi să-ţi faci o bluză într-una din aceste culori. Dar nu e nici logic (şi, fireşte, nici convenabil) să crezi că e necesar — pentru a fi în pas cu vremea — să-ţi modifici de la un an la altul interiorul, în funcţie de desenele şi indicaţiile pe care le vezi cine ştie unde, şi nici să iei drept reţetă obligatorie orice îndrumare primită în acest sens. Articolul publicat în numărul din 20 mai al revistei noastre nu a vrut în nici un caz să prescrie reţete, să formuleze legi în virtutea cărora anumite elemente ale decorului casnic să fie impuse sau altele definitiv eliminate — ci să ofere cîteva sugestii pentru simplificarea şi modernizarea interiorului, sugestii pe care oricine le poate aplica conform cerinţelor locuinţei sale şi gustului propriu. Am susţinut linia simplă şi sobră pentru că ea corespunde epocii şi necesităţilor vieţii noastre. O mobilă greoaie şi încărcată nu-şi găseşte locul potrivit într-un apartament de bloc (şi oraşul modern cere în primul rînd clădirea bloc), este greu de întreţinut (şi munca socială a femeii impune simplificarea treburilor casnice) şi, în general, această mobilă corespunde gustului vetust al unei epoci apuse. Să ne înţelegem deci: linia modernă e o linie *a epocii*, nu *a anului* — şi un interior modernizat azi nu se va „demoda“ foarte mulţi ani.

Şi pentru că tovarăşa Voiculescu amintea de locatarii clădirilor mai vechi, iată că ne-am adresat tovarăşului arhitect Vasile Rado pentru a putea oferi în pagina de faţă cîteva sfaturi celor ce ar vrea să-şi întinerească o încăpere dintr-un apartament vechi, amenajată cu mobilă îmbătrînită.

★

Priviţi aceste două desene. Ele reprezintă aceeaşi cameră, avînd exact aceeaşi mobilă, cu mica diferenţă că desenul doi presupune unele intervenţii care s-au făcut în încăpere. O vorbă din popor spune că nu se pot face jumări fără ouă sparte. E clar că nici aceste modernizări nu pot fi realizate fără unele investiţii materiale şi, mai ales, fără sacrificiile sentimentale pe care le impune renunţarea la o piesă sau alta de decor. Dar sfaturile pe care le dăm mai jos nu implică prea mari renunţări nici de o parte, nici de alta. Aşa că...

Pereţii unei case mai vechi nu au — de cele mai multe ori — tencuiala netedă, dar a o acoperi cu tot felul de flori, păsărele sau motive geometrice nu este cea mai fericită soluţie. În locul acesteia, o zugrăveală stropită cu pastă de ipsos şi clei va da o suprafaţă puţin zgrunţuroasă (cu bobiţe din stropitură de maximum 3 mm), într-o culoare deschisă (ivoar, bleu pal, galben pai) de un mare efect decorativ. Se mai poate rezolva tapetul camerei şi printr-o zugrăveală de fond (aceleaşi culori indicate), peste care se stropesc cu bidineaua bobiţe de culoare albă şi maron deschis. Tavanul alb, o perdea unică, mare, peste cele două mici

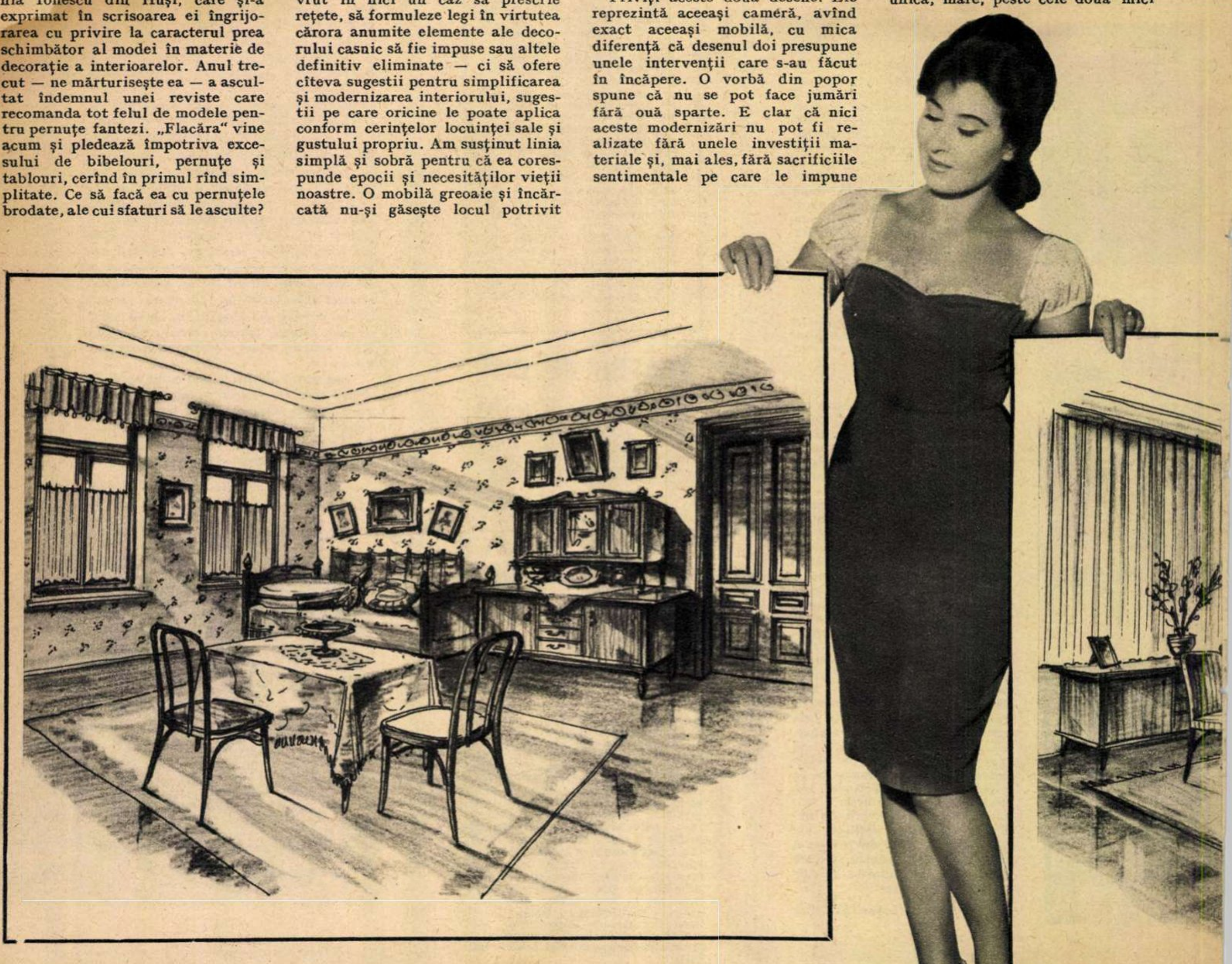

Aşa nu!

SACRIFICIU SENTIMENTAL SE IMPUNE

acasă (II)

ferestre vor da luminozitate şi lărgime camerei.

Peste pardoseala care, de bătrîneţe, scîrţîie uneori din încheieturi, se poate aşterne — după o sumară reparaţie — un linoleum sau un strat de ulei bun, care nu e de loc obligatoriu să aibă clasica culoare de roşu închis. Iar dacă vrem să modernizăm uşa cea greoaie cu tăblii sau geamuri, o putem îmbrăca cu un placaj vopsit cu grijă şi aplicat peste rama existentă. Dacă soluţia aceasta pare prea complicată, se poate întinde o ţesătură frumos colorată — dar nu cu un desen încărcat — peste un carton fixat la rîndul său pe rama uşii.

Iată că am creat deci cadrul mai estetic, modern, pe care îl dorim. Dar mobila? Ce ne facem cu piesele de mobilier care, deşi de o vîrstă venerabilă, sînt încă bune şi nu ne putem despărţi de ele?

Nu e nici aceasta o treabă prea complicată. Să privim împreună desenele şi ne vom lămuri ce e de făcut. Începem prin a elimina partea superioară a bufetului, îi scoatem multele mînere de fier şi îi înlocuim picioarele sculptate sau strunjite, cu altele mai simple. Dacă pe placa bufetului punem un cristal colorat în verde sau albastru deschis (de fapt un simplu geam mai gros, vopsit pe spate cu ulei) şi un obiect sau două de bun gust, iată că avem o piesă de mobilier nouă care dă o linie elegantă interiorului. Ca să căpătăm şi un pat nou, trebuie să renunţăm la tăbliile de vîrsta bunicii şi — adăugînd somierei nişte picioare noi şi solide — iată-l metamorfozat într-o canapea, peste care aşternem o husă în dungi şi aruncăm două perne îmbrăcate în acelaşi material. Putem de asemeni să-i facem canapelei şi o ramă tapisată — aceasta rămîne la aprecierea noastră. Iar pentru aşternut — o lădiţă plată, pe rotile, care se bagă sub canapea, se manevrează uşor şi este bine ascunsă de faldurile husei, rezolvă perfect problema. Să nu ne fie frică să intrăm cu ferăstrăul în picioarele mesei şi ale scaunelor: cu mobilă mai joasă, întreaga încăpere pare mai aerisită. Avînd picioarele înalte de 65-70 cm (şi nu de 80 cm), masa pierde caracterul ei de piesă de sufragerie şi devine şi mai elegantă dacă îi aplicăm un cristal colorat ca cel de pe bufet. Iar scaunele îşi schimbă şi ele complet aspectul dacă au picioarele doar de 44-45 cm înălţime şi dacă le-am îmbrăcat în huse colorate (armonizate cu culorile celorlalte textile din încăpere).

Şi iată că ne-am „mutat" într-o încăpere nouă...

Atmosfera proaspătă din casă, impresia de înnoire, de întinerire pe care o degajă acum interiorul sînt cît se poate de plăcute şi e foarte posibil ca locatarul să se contamineze, la rîndu-i, de această tinereţe. Ce credeţi, nu v-ar tenta să încercaţi şi dv.?

Sanda FAUR-DIMA

Aşa da!

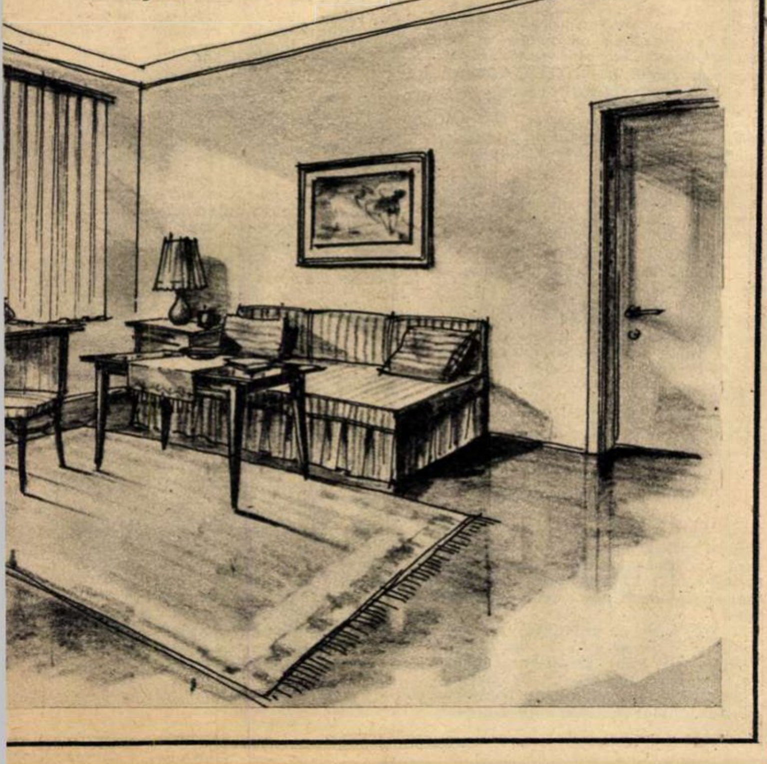

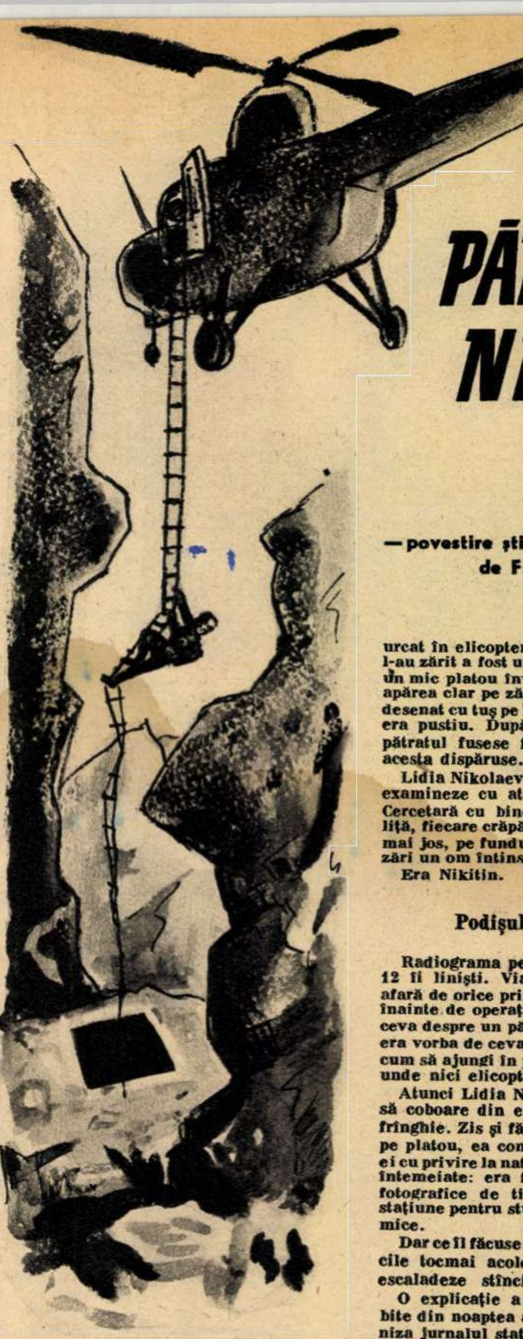

PĂTRATUL NEGRU

— povestire ştiinţifico-fantastică —

de F. BELKOV

Durerea devenise prea chinuitoare; mîinile nu mai puteau suporta încordarea. „E sfîrşitul" — îşi spuse Nikitin, degetele i se descleştară şi se prăbuşi în prăpastie.

★

După o oră fusese găsit, fără cunoştinţă. La spital, cînd îşi revenise, murmurase:

— Pătratul negru...strîngeţi pătratul negru...numerotaţi-l... strîngeţi-l...

★

Trei oameni lucrau la staţiune: directorul — Ivan Alexandrovici Nikitin, cercetătoarea Lidia Nikolaevna Volkova şi Grişa Smirnov — pilotul elicopterului.

Staţiunea pentru studierea radiaţiilor cosmice se afla în munţi, la mare altitudine. Pentru legătura cu lumea din afară se folosea elicopterul. De două ori pe săptămînă Grişa făcea un zbor la astrobază; ducea acolo rezultatele observaţiilor şi aducea alimente, corespondenţă, material fotografic.

În ziua aceea Grişa ar fi trebuit să plece la 9 dimineaţa. Cînd a văzut că Nikitin întîrzie la micul dejun — pe care-l luau totdeauna la ora 8 fix — s-a dus să-l caute.

Nu l-a găsit nici în camera lui, nici în laborator, nici la aparate. Ce se întîmplase? Cercetătorii nu depăşeau niciodată limitele staţiunii — marcate cu jaloane — căci podişul pe care se afla era înconjurat de prăpăstii şi de stînci acoperite cu gheaţă şi zăpadă. O singură mişcare greşită, şi praful se alegea din tine.

După căutări zadarnice, cu inima grea, Lidia Nikolaevna şi Grişa au urcat în elicopter. Primul lucru pe care l-au zărit a fost un uriaş pătrat negru pe un mic platou învecinat. Pătratul negru apărea clar pe zăpadă, de parc-ar fi fost desenat cu tuş pe hîrtie albă. Dar podişul era pustiu. După toate probabilităţile, pătratul fusese făcut de Nikitin, dar acesta dispăruse.

Lidia Nikolaevna şi Grişa începură să examineze cu atenţie împrejurimile. Cercetară cu binoclurile fiecare moviliţă, fiecare crăpătură şi, în sfîrşit, mult mai jos, pe fundul unei prăpăstii, Grişa zări un om întins pe zăpadă...

Era Nikitin.

Podişul inaccesibil

Radiograma pe care o primiră la ora 12 îi linişti. Viaţa lui Nikitin era în afară de orice primejdie. Mai aflară că, înainte de operaţie, el spusese din nou ceva despre un pătrat negru. Desigur că era vorba de ceva foarte important. Dar cum să ajungi în păcătosul acela de loc, unde nici elicopterul nu putea ateriza?

Atunci Lidia Nikolaevna avu o idee: să coboare din elicopter pe o scară de frînghie. Zis şi făcut. O dată „aterizată" pe platou, ea constată că presupunerile ei cu privire la natura pătratului fuseseră întemeiate: era format din mari plăci fotografice de tipul celor folosite de staţiune pentru studierea radiaţiilor cosmice.

Dar ce îl făcuse pe Nikitin să aşeze plăcile tocmai acolo? Ce-l îndemnase să escaladeze stîncile în bezna nopţii?

O explicaţie a evenimentelor deosebite din noaptea aceea ar fi putut-o furniza jurnalul staţiunii, în care cercetătorul de serviciu nota tot ce se întîmpla mai deosebit. Dar Lidia Nikolaevna nu avusese timp să se uite în jurnal. Nu cumva făcuse Nikitin vreo însemnare în timpul serviciului său de noapte? Sau — poate — amînase treaba asta pînă la înapoierea la staţiune...

Dar nu era timp de meditaţie. Grişa trebuia să se întoarcă într-o jumătate de oră, ca s-o ia cu el. Cu o bucăţică de cretă, Lidia Nikolaevna numerotă primul rînd de clişee, le puse unul peste altul şi procedă la fel şi cu restul.

Erau în total opt sute douăzeci de plăci, întinse pe o suprafaţă de 36 metri pătraţi. Din aceste plăci, Lidia alcătui două pachete mari.

Imediat ce se înapoie la staţiune cercetă jurnalul. Dar, din păcate, ultima însemnare fusese făcută chiar de ea, cu o zi înainte.

„Abstracţionism" din Cosmos

O săptămînă mai tîrziu, Grişa aduse o scrisoare de la Nikitin.

„Mă înzdrăvenesc — scria el neciteţ. *Sînt foarte slăbit. N-am voie să vorbesc. Scriu pe ascuns. Developaţi plăcile după procedeele obişnuite (aveţi însă grijă de numerotaţie!). Anunţaţi-mi rezultatul. Studiaţi intensitatea radiaţiilor cosmice. Ce mai e nou la staţiune? Salutări. Nikitin"*.

Developatul plăcilor îi luă Lidiei o săptămînă întreagă. După ce termină, îi scrise lui Nikitin:

„Dragă Ivan Alexandrovici,

Sîntem foarte bucuroşi că vă merge mai bine. Despre staţiune v-am vorbit pe larg în scrisoarea precedentă. Nu pot adăuga nimic nou în legătură cu cerce-

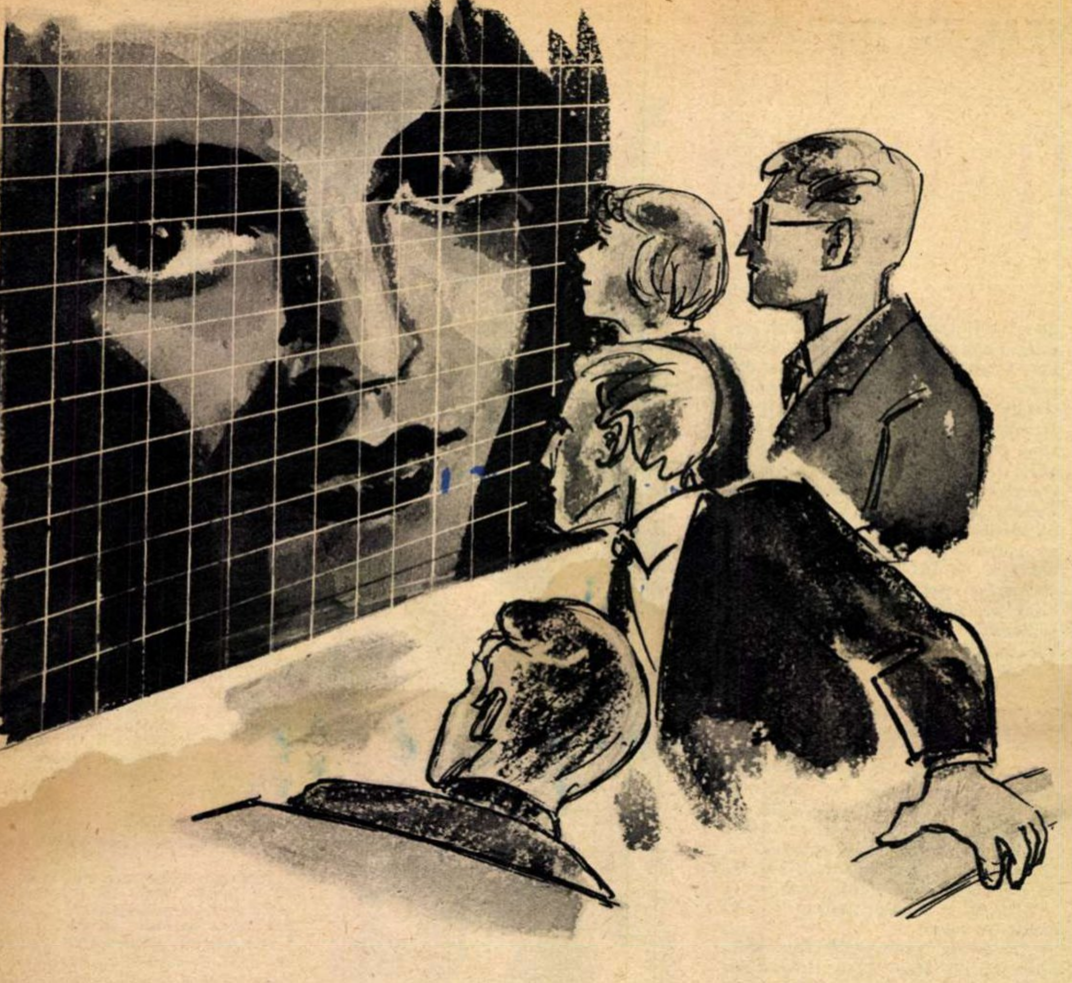

tările. Totul merge ca înainte. Am terminat de developat toate plăcile, dar au fost expuse într-un fel ciudat. Unele sînt complet întunecate, altele acoperite cu un ton gri de intensități diferite. Majoritatea însă au pete sau treceri de la o tonalitate luminoasă la una întunecoasă. Din păcate, am spart două plăci... Una era complet neagră, iar cealaltă gri deschis. Am să fac niște negative asemănătoare, căci am păstrat cîte un ciob din fiecare placă spartă. În afară de pete, n-am mai descoperit nimic. Unele dintre ele seamănă cu niște picturi abstracționiste: de exemplu, pe un fond negru o pată albă. Altele par niște lame mărite la microscopul electronic.

Mi-e teamă, Ivan Alexandrovici, că o să fiți tare dezamăgit. Însănătoșiți-vă mai repede. Grișa vă trimite salutări și așteaptă cu nerăbdare ziua cînd va veni să vă ia cu elicopterul.

Cu calde salutări,
Lidia"

A doua zi după trimiterea acestei scrisori, la stațiune se primi o radiogramă surprinzătoare:

„Entuziasmat stop presupunerile se confirmă stop acum mă însănătoșesc repede stop urmează scrisoare stop Nikitin".

Convorbire despre viață

Cum am aflat că Nikitin s-a însănătoșit și a sosit la Moscova, m-am dus să-l văd. Își terminase tratamentul și se pregătea să se întoarcă în munți.

Avea cîțiva musafiri; pe unii dintre ei îi cunoșteam și eu.

Nikitin mă puse la curent cu subiectul discuției pe care venirea mea o întrerupsese:

— Vorbeam tocmai despre probleme de un mare interes: despre viața pe alte planete. Unii spun că, în afară de Pămînt, este puțin probabil să mai existe în Univers ființe raționale asemenea nouă, oamenilor. Alții, deși consideră posibilă și existența altor ființe raționale, le atribuie o înfățișare atît de ridicolă încît pe mine, de pildă, nu m-ar încînta de loc să le semăn. Dar era tocmai rîndul meu să vorbesc.

Nu sînt de loc de acord cu tine, Zoia, și nici cu tine, Nikolai—continuă Nikitin — și nu sînt de acord nici cu autorii de povestiri științifico-fantastice care, ca și dumneata, își închipuie că ființele raționale ale altor planete sînt în mod obligatoriu niște monștri.

Natura este un constructor care nu admite nici un fel de extravaganțe, nu creează nimic de prisos. Sînt de acord că condițiile de viață joacă un mare rol. Chiar și la noi, pe Pămînt, oamenii se deosebesc între ei prin culoarea pielii, prin forma corpului, dar diferențele sînt neînsemnate. Sînt sigur că oriunde apare viața, ea se dezvoltă după aceleași legi.

— Vorbești cu atîta convingere, ai un aer atît de sentențios, încît s-ar putea crede că dispui de probe elocvente — nu se putu abține să remarce Zoia.

Nikitin tăcu o vreme, dădu din umeri și răspunse parcă fără să vrea:

— Probe? Da, există...

Și intră în camera vecină. Ne uitarăm unii la alții. Ce o fi vrut să spună? Sau avea de gînd să ne joace o festă?

— În genere vorbind — spuse unul dintre musafiri — nu e de loc surprinzător faptul ca, în condiții asemănătoare, dezvoltarea să urmeze un drum asemănător. Cît privește natura anorganică, în nici un meteorit căzut pe Pămînt nu s-a descoperit pînă în prezent ceva nou, necunoscut pe planeta noastră...

În momentul acela intră Nikitin, ținînd în mînă un tablou mare, înfășurat într-un cearșaf. Îl puse cu grijă pe o măsuță, îl sprijini de perete și ne rugă să ne așezăm la o distanță cît mai mare.

După ce ne instalarăm, el ridică mîna și — trăgînd cu un gest teatral cearșaful — spuse:

— Atenție!

Surpriza mă făcu — și probabil nu numai pe mine — să tresar.

„Ființa cerească"

Era un chip. Un chip de femeie. Ochii priveau atent, pătrunzător. În expresia feței se împleteau forța și gingășia, tristețea și ironia.

Portretul era încadrat greșit. Înăuntrul ramei nu intrase decît o parte din față. Părea un fragment dintr-o pictură executată într-o manieră liberă. Sprîncenele, ochii, nasul, buzele erau desenate foarte ușor, fără precizie.

Mi-am amintit de cuvintele pictorului englez Lawrence: „Chiar și un zug... poate desena bine ochii, dar numai un pictor poate reda privirea". Aici, privirea exista, ea constituia chiar elementul principal al portretului. Era imposibil să te desprinzi de ochii expresivi, care parcă te fixau.

Și, pe măsură ce priveam chipul acela, ni se dezvăluia imaginea unei femei neobișnuite, descopeream în el mereu alte elemente.

Am rămas așa o vreme, fascinați. Fumătorii n-au observat că li se stinseseră țigările; cei care erau răciți n-au tușit o singură dată. Chiar și neastîmpărata Zoia se potolise și stătea nemișcată. Într-un tîrziu liniștea ce se așternuse fu întreruptă de Nikitin, care bătu încet din palme și spuse în șoaptă:

— Ei, poate că e de ajuns. Da? Am să-l acopăr din nou. Văd că ați fi în stare să stați așa pînă mîine dimineață și nu mi-ar conveni de loc...

Și acoperi portretul. Ne revenirăm treptat. Începurăm să ne mișcăm, să vorbim. Fumătorii se porniră să tragă din țigări, iar Zoia încercă să dezlege misterul, adresîndu-i-se lui Nikitin:

— Acum lasă modestia și spune-ne: cine e femeia asta?

— Cine? Nu știu, iar adresa ei îmi este deocamdată necunoscută. Deși mi-a făcut cadou portretul acesta minunat, nu mi-a spus nimic despre ea. Poate că este foarte departe...Căci ați privit acum imaginea unei „ființe cerești" perfect reale — nu a unui personaj de teatru sau de roman. Nu e o femeie de pe Pămînt și, foarte posibil, nici din galaxia noastră...

Taina pătratului negru

Ce zarvă s-a mai stîrnit! Li se părea tuturor că Nikitin ne jucase o festă. Eu însă nu gîndeam așa. Prea fuseseră serioși ochii lui în timp ce vorbise, mult mai serioși decît este nevoie pentru o farsă.

— Mai încet, că altfel dezvelesc portretul și o să amuțiți pe dată. Dacă vreți să știți totul, ascultați-mă; dacă nu, tot voi veți rămîne în pagubă.

Se făcu liniște și Nikitin continuă:

— În primul rînd, scoateți-vă din cap că vă mint. M-a costat prea mult portretul ăsta; din cauza lui mi-am riscat viața. Așa că nu-mi arde de glume. Ascultați totul de la început.

...La 12 ianuarie eram de serviciu noaptea, la stațiune. Pînă la cinci dimineața, nimic deosebit. Contoarele telescopice de particule elementare, dispuse rînduri-rînduri, intrau în funcțiune din cînd în cînd. Dar la ora cinci dimineața s-a întîmplat ceva neobișnuit: au început să funcționeze concomitent toate contoarele din rîndul unu. Iar după treizeci de minute și douăzeci de secunde au intrat în funcțiune toate cele cinci rînduri. N-a fost o halucinație — aparatele înregistratoare au consemnat totul. Mi-am dat seama că aceste radiații vin în impulsuri de undeva dintr-un punct al cerului, dar că din cauza rotației Pămîntului și ele se mișcă în direcția est-vest. Suprafața care primea impulsurile urma să se deplaseze foarte rapid mai la vest de terenul nostru cu aparate, dar acolo se înălța o stîncă abruptă și abia după ea se afla o suprafață plană. N-aveam timp de gîndit. Am luat din laborator o ladă de plăci fotografice, am dus-o pînă la stîncă, am legat-o cu o frînghie, mi-am legat celălalt capăt de centură și am urcat. Cum de nu m-am prăvălit, nu știu nici azi. Mi-am rănit mîinile, fața, totuși am ajuns. După urcușul acela infernal, a fost un fleac să trag după mine și lada cu plăci. La lumina stelelor am așezat pe zăpadă toate plăcile, căutînd să nu las spații între ele. După ce am terminat, ar fi trebuit să cobor ca să supraveghez contoarele. Am început să caut un loc de care să pot lega frînghia. Făcînd înconjurul micului platou, m-am împiedicat... Am rămas suspendat deasupra prăpastiei... Restul îl știți și voi.

La cererea mea, colaboratorii au adunat și au developat plăcile. Lipite una lîngă alta, ele au format un cearșaf uriaș pe care l-au așternut pe pămînt. Apoi au urcat cu elicopterul și li s-a înfățișat atunci chipul pe care l-ați văzut și voi acum. V-am arătat doar o reproducere micșorată a acestui portret uriaș. Era mai șters decît acum, pe alocuri încețoșat, iar imaginea semăna cu petele de igrasie de pe pereți, din care se inspira cîteodată pentru desenele sale marele Leonardo da Vinci care, în tratatul său despre pictură, spune:

„Nu voi ezita să cuprind printre aceste povețe un nou mijloc de studiu care, deși poate părea neînsemnat și chiar ridicol, este totuși foarte folositor pentru tot felul de invenții. Acest mijloc constă în studierea pereților acoperiți de felurite pete, a cenușii sau a pietrelor formate din diverse amestecuri...

Să nu șovăi a te opri uneori ca să privești un perete pătat de umezeală, sau niște nori, sau altele asemenea lor, în care...ai să găsești idei uimitoare, care nasc în mintea pictorului noi născociri, fie ele compoziții din viața animalelor și a oamenilor sau felurite peisaje și obiecte ciudate"...

Dar să ne întoarcem la povestirea noastră...Cred că radiațiile au fost trimise în impulsuri, iar fasciculul energetic a întîlnit Pămîntul nostru. Întîlnirea a fost foarte scurtă, fasciculul deplasîndu-se, după calculele mele, într-o direcție opusă celei pe care o are mișcarea Pămîntului. De aceea, în drumul său pe orbită planeta noastră s-a aflat un timp în raza acestuia, iar eu am reușit să folosesc timpul de rotație pentru pregătirile în vederea fotografierii. Suprafața cuprinsă de fascicul a fost, neîndoielnic, uriașă și ceea ce am reușit eu să cuprind nu constituie decît o părticică infimă a imaginii transmise. Este posibil ca fasciculul să ne fi parvenit dintr-o galaxie vecină și, dacă inițial grosimea sa a fost cea a unei andrele de croșetat, ca o consecință a dispersiunii pe suprafața Pămîntului a ajuns un flux acoperind zeci de kilometri pătrați.

Urmează să stabilesc natura acestui fascicul și direcția din care a venit. Sînt însă convins că ceea ce ați văzut nu este jocul întîmplător de pete despre care vorbea și Leonardo da Vinci, ci o încercare a unor ființe raționale din alte lumi de a ne vesti existența lor.

Nikitin își terminase povestirea. Profund impresionați, l-am rugat să ne mai arate portretul.

Am văzut din nou ochii aceia ușor ironici, dar neobișnuit de calzi și omenești și, în același timp, nepămînteni. Cine era? Fiica unor lumi îndepărtate? Sau totul fusese un joc de pete născute din vreo „cascadă" de raze cosmice? Sau, pur și simplu, iluzia se datora unor plăci fotografice alterate? Aș vrea totuși să cred că Nikitin are dreptate. Aș vrea să cred că am privit într-adevăr fiica unor lumi foarte îndepărtate, unde, ca și la noi pe Pămînt, trăiesc oameni care cercetează, caută și înving ca și noi.

„FLACĂRA" vă sfătuieşte

DE VORBĂ CU MEDICUL

Profilaxia şi tratamentul obezităţii

PROFILACTIC, recomandăm persoanelor care fac parte din familii de obezi sau diabetici reglementarea modului de alimentaţie, evitarea sedentarismului, activitate fizică şi o cultură fizică sistematică. Aceste persoane vor trebui să-şi menţină o greutate uşor sub normală, în raport cu înălţimea corpului (vezi „Flacăra" nr. 28 din 15 iulie a.c.).

TRATAMENTUL în obezitatea datorită tulburărilor în funcţiunea unor glande endocrine (hipofiza, tiroida, glandele genitale şi suprarenale) este în funcţie de glanda afectată; ca atare, el trebuie să fie stabilit de către medic şi aplicat de la caz la la caz.

În obezitatea datorită excesului alimentar, tratamentul are ca bază reducerea aportului alimentar. Slăbirea trebuie obţinută prin mijloace igienico-dietetice îndelungate, fără ca bolnavul să-şi micşoreze vigoarea, capacitatea de muncă şi buna dispoziţie.

Singurul medicament care poate fi indicat la începutul tratamentului acestei obezităţi este preparatul tiroidian, care se ia însă numai sub strictă supraveghere medicală.

Se recomandă obezilor să înceapă tratamentul adoptînd un regim alimentar compus mai ales din crudităţi, consumînd foarte puţină sare, iar lichide în cantitate de maximum 800 ml pe zi. În trei zile, acest regim provoacă în genere o scădere de două-trei kilograme. Se trece apoi la o reducere progresivă a consumului de grăsimi şi dulciuri, ajungîndu-se la un total de 1.000 calorii pe zi. Trecerea la regimul acesta se face treptat şi sub supraveghere medicală.

Regimul alimentar va trebui să fie variat şi plăcut, conţinînd toate elementele necesare organismului. Scăderea aportului alimentar trebuie să fie proporţională cu depăşirea în greutate. De exemplu, la o depăşire de 30 la sută a greutăţii normale a corpului, aportul alimentar va fi redus cu 30 la sută.

SÎNT INDICATE: cărnurile slabe — fierte sau fripte la grătar — un ou pe zi, brînza de vaci, laptele dulce sau bătut — după ce a fost smîntînit — cantităţi mici de unt proaspăt sau smîntînă, zarzavaturi şi fructe nu prea dulci.

SÎNT CONTRAINDICATE: cărnurile şi brînzeturile grase, excesul de grăsimi animale sau vegetale, de făinoase şi pîine. Dulciurile sînt permise în cantităţi mici.

Se recomandă fixarea unor zile în care se vor consuma exclusiv crudităţi. Acestea dau senzaţie de saturare, deşi au o valoare calorică mică; ele sînt utile şi pentru acţiunea lor diuretică, ca şi pentru vitaminele şi mineralele pe care le conţin în cantitate mare. La acest regim dietetic se recomandă — în funcţie de starea inimii — şi activitate fizică: plimbări, gimnastică.

Pentru eliminarea lichidelor excesiv acumulate în organism, se recomandă la începutul tratamentului purgativele drastice (sulfatul de magneziu sau de sodiu) şi băile de lumină.

Un regim alimentar şi de viaţă bine organizat trebuie să ducă în prima lună la o slăbire de patru kg, iar în lunile următoare — de cîte două-trei kg, pînă la atingerea greutăţii normale.

Dacă după cinci luni de tratament nu se ajunge la greutatea normală, înainte de reluarea tratamentului se face o pauză de cîteva săptămîni cu un regim mai larg, dar care să nu provoace totuşi o nouă creştere a greutăţii.

Dr. Silviu GHEREA

moda

TRICOURI PENTRU VACANŢĂ

— În vacanţă nu-mi place să iau bagaje multe...

— Atunci adoptă formula verificată a garderobei din tricot. Comodă şi practică în călătorie, se împătureşte fără grijă în valiză pentru a ieşi apoi proaspătă şi neşifonată, se spală uşor şi nu cere aproape niciodată fier de călcat.

— Salut avantajele îmbrăcămintii de tricot. Dar nu riscă oare să devină monotonă o garderobă formată exclusiv din tricot?

— Coloritul viu şi formele variate ale noilor modele de tricot create de industria noastră elimină un asemenea risc. Iată, de pildă, cîteva modele oferite de sectorul de creaţie al fabricii „Tricotajul roşu".

Pentru călătorie, se poartă — cu pantalon sau o fustă uni — această originală bluză (foto 1) de tricot pluşat din fire sintetice. Un procedeu inedit de imprimare îi dă nota aparte. Chiar şi clasica ţinută scampolo şi cardigan (jachetă încheiată cu nasturi) din tricot electropluşat uni capătă farmec prin coloritul viu, în cazul nostru (foto 2) un galben ca al puilor de o zi. Pentru vacanţa la ţară, o fustă neagră sau bleumarin, încreţită în talie, e deosebit de practică. Modelul prezentat de fabrica „Tricotajul roşu" are drept garnitură la poale benzi cu motive de inspiraţie folclorică în alb şi roşu. Se poate purta cu diferite bluze albe, cum este aceasta (foto 3), încheiată în faţă, fără mîneci şi cu decolteu rotund. Drept garnitură, o bordură din tricot bleumarin. Foarte văratic este acest scampolo (foto 4) din lînă fină, în dungi, cu decolteu răscroit pe umeri şi cu mîneci scurte, chimono.

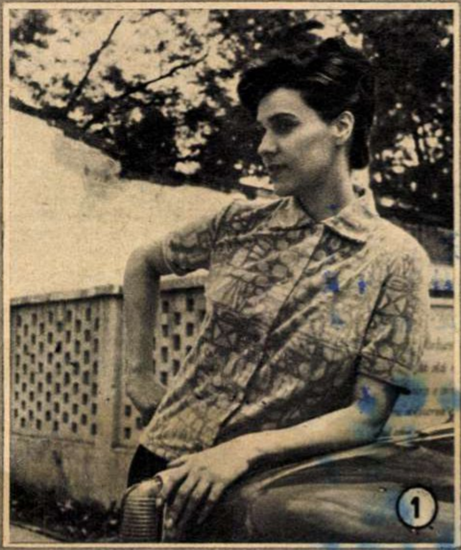
①

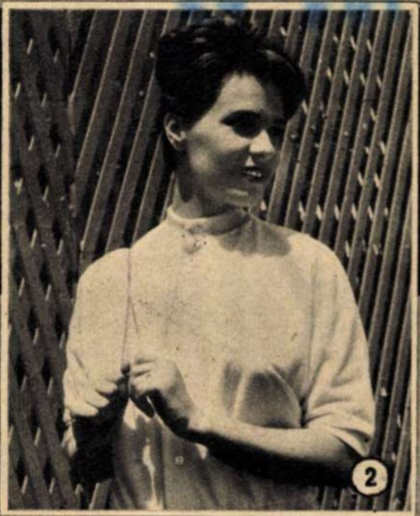
②

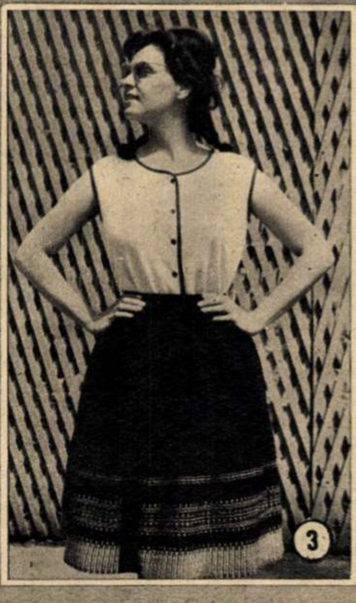
③

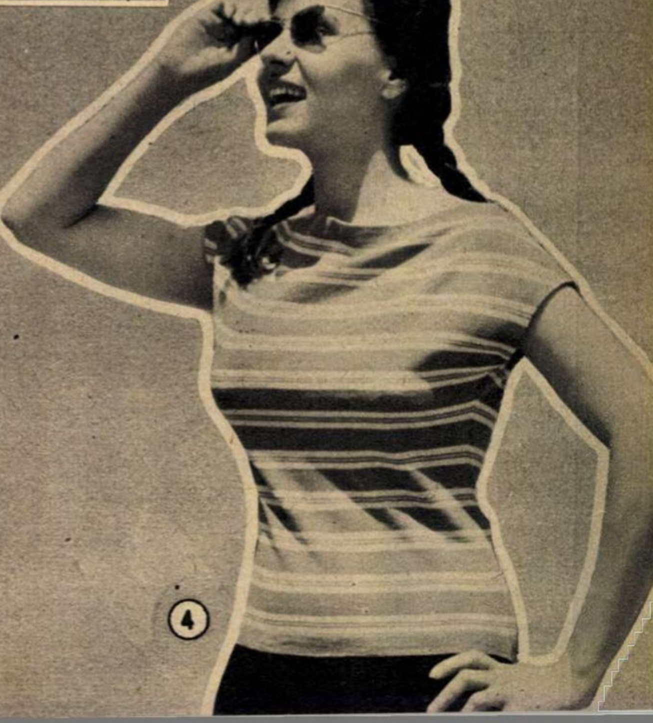
④

mozaic

Cuvinte încrucişate

FIR-FIRE

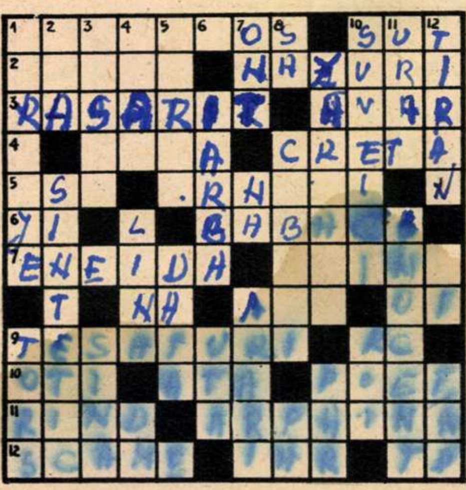

ORIZONTAL: 1) Taie firu-n patru — Uneori, în fotbal, e tras la „firul ierbii". 2) A scoate din fire — Fire (pl.). 3) Fir de iarbă încolţit — Are firea lui Harpagon. 4) Localitate în U.R.S.S. — Pe urma ei trece firul aţei croitorului. 5) Localitate în Elveţia — Firicel de bumbăcel. 6) Jean Ionescu — Construcţii din scînduri. 7) Poem de Virgiliu — Impresionat (fig.). 8) Poftim — Poartă firul... cu urechea (pl.) — Producătoare de fire de lînă. 9) Fire între fire — Rece! 10) Prefix pentru ureche — Firicel de bumbăcel — George Coşbuc, autorul „Firelor de tort", sau Walt Whitman, autorul volumului „Fire de iarbă". 11) Şir — Vestită pentru firul călăuzitor care l-a ajutat pe Tezeu să iasă din labirint. 12) Fire scurte, destrămate dintr-o ţesătură — Din nou (arh.) — Tudor Petrescu.

VERTICAL: 1) Fir călăuzitor pe drumuri de munte (pl.) — Firul ieşit din maşina de filat. 2) Un fir de urzeală — Fir de relon sau fir de capron. 3) Rocă formată din firicele — Firul drumului de fier. 4) Poet romîn contemporan — Firele de aur căutate de argonauţi — Dumitru Marin. 5) Coşuleţ cu boabe de dulceaţă — Un fir pe răbojul vremii. 6) Fir vegetal — Produce fire la Arad. 7) Oficiul naţional de turism — Poftim — Un fir ici, altul colo. 8) Stă pe cal — Discipoli (peiorativ) — Capătul firului de iarbă. 9) Ţesături cu dungi din fire de culori diferite — Fire pieptănate. 10) Transportă firul de bătătură (pl.) — Para pentru păr. 11) Felicitat — O fire naivă (masc.) 12) ... şi altă fire, despotică — Nota firului de nisip! — Are barba formată din cîteva fire.

Dezlegarea jocului „DIN LUNA IULIE" apărut în numărul 28

ORIZONTAL: 1) Bogomoleţ — Rab. 2) Aurie — Aromată. 3) G — Întineri — Rs. 4) Dogari — T — Sfat. 5) Alo — U — Mintoşi. 6) S — Ra — Fi — Arc — L. 7) Alecsandri — Si. 8) Roşu — U — O — Icea. 9) Nc — Vrăji — Oc. 10) Aduna — Rămăşag. 11) Lr — Izmă — Ocară. 12) Bălcescu — Isac.

DEBUTUL ...FRAŢILOR FERNANDEL

Acum patruzeci de ani, pe scena unuia din teatrele de varieteu ale capitalei Franţei îşi făceau debutul doi tineri — doi fraţi. Îmbrăcaţi la fel — acelaşi frac, acelaşi joben, aceeaşi floare la butonieră, aceleaşi gesturi, acelaşi zîmbet — cei doi debutanţi păşeau cu emoţie pe scenă, nădăjduind să cucerească publicul parizian.

Iată însă că numai unul dintre fraţi — cel mai mic — a izbîndit. Jucînd în teatru şi film timp de patru decenii, el şi-a cîştigat, pas cu pas, simpatia şi admiraţia spectatorilor din toată lumea, devenind popularul comic Fernandel.

Fratele său mai mare, Auguste-Contandin, a încercat şi el să se ridice la nivelul artei interpretative a lui Fernandel. Eclipsat însă de talentul fratelui său mai mic, Auguste-Contandin a abandonat teatrul, devenind funcţionar de bancă.

De curînd el a încetat din viaţă la Marsilia, în vîrstă de 62 de ani.

În 1921, doi fraţi, actori de music-hall, încercau să cucerească de pe scenă Parisul. Cel din stînga, binecunoscutul Fernandel, a reuşit cu prisosinţă...

Cititorii către cititori

Gemil Tahsin, student, Iaşi, str. Roza Luxemburg nr. 7, doreşte să corespondeze pe teme de muzică, film, sport, teatru şi să facă schimb de cărţi poştale ilustrate.

Dumitrescu Rodica, elevă, Craiova, str. A.A. Jdanov nr. 78, doreşte să facă schimb de fotografii de artişti şi de cărţi poştale ilustrate.

Manta Veronica, învăţătoare, Şcoala de 7 ani Hoceni, reg. Iaşi, doreşte să corespondeze pe diferite teme şi să facă schimb de cărţi poştale ilustrate.

Doresc să facă schimb de cărţi poştale ilustrate următorii:

Steriu Elena, elevă cl. a XI-a, Roman, str. Renaşterii nr. 26; Diaconescu Tanţa, Borchina Nuţi, Brănescu Tanţa, eleve cl. a XI-a, Şcoala medie „Vasile Roaită", Rm. Vîlcea; Opriş Lucia, Jurca Smaranda, Jurca Terezia, Demian Lucia şi Pop Voichiţa, eleve cl. a XI-a, Şcoala medie „Avram Iancu", Brad, regiunea Hunedoara; Luca Lucia, elevă, Iaşi, str. Cuza Vodă nr. 29; Borza Zenobie, elev cl. a XI-a, com. Lancrăm nr. 315, reg. Hunedoara; Mosoia Maria, elevă, satul Ciocăneşti, com. Văleni-Podgoria, reg. Argeş; Ghiniţă Elena, elevă, Brăila, str. Karl Marx nr. 9; Lerch Julieta, elevă cl. a X-a, Brad, str. Splaiul Luncoiului nr. 1; Păunescu Veronica, Şcoala medie mixtă Bălceşti, raionul Olteniţa; Davis Irina, elevă cl. a XI-a, Brăila, str. Rosetti nr. 3.

Balaş Adrian, laminator, Hunedoara, St.O.M., bloc 74, ap. 19, doreşte să corespondeze pe teme de prietenie, tehnică (mai ales în legătură cu laminoarele) şi să facă schimb de ilustrate.

Corlat Georgeta, elevă cl. a X-a, Hîrlău, str. 30 Decembrie nr. 7, doreşte să corespondeze pe teme culturale, de ştiinţă, tehnică şi să facă schimb de ilustrate, timbre, etichete şi fotografii de artişti.

MATERIALE PLASTICE EMIŢĂTOARE DE RADIAŢII

Folosirea tot mai largă a izotopilor radioactivi în medicină pune din ce în ce mai mult problema găsirii unor soluţii pentru manipularea cît mai comodă a acestora. Una dintre cele mai ingenioase metode constă în introducerea izotopilor într-un material plastic. Astfel se pot obţine emiţători de radiaţii de cele mai diferite dimensiuni şi forme, constituind mijloace terapeutice extrem de eficiente.

Experienţe interesante în acest sens au fost făcute de către colaboratorii ştiinţifici ai catedrei de biochimie a Institutului de medicină din Kazan (U.R.S.S.). Ei au introdus în materiale plastice săruri de uraniu, izotopi de cobalt etc. Dintr-o peliculă de polietilenă în care au fost introduşi izotopi radioactivi de fosfor şi stronţiu s-a obţinut un preparat subţire şi flexibil, folosit cu succes în tratarea sarcomului pleoapei şi a altor tumori maligne.

RADIOEMISIUNE... DENTARĂ

Dr. Barrie R.D. Gillingtraf (Sidney, Australia) şi dr. Jacques T. Kohl (Liège, Belgia) au prezentat Asociaţiei internaţionale pentru cercetări stomatologice un radioemiţător în miniatură, folosit pentru cercetări stomatologice — anunţă agenţia Associated Press.

De dimensiunile unui dinte şi putînd fi purtat în gură de o persoană căreia îi lipseşte un dinte natural, aparatul transmite sunete a căror interpretare îi dă medicului posibilitatea să stabilească defecţiunile ivite în închiderea maxilarelor.

ESTE POSIBILĂ PREDETERMINAREA SEXULUI?

Mulţi părinţi ar dori să poată hotărî dinainte sexul viitorului lor copil. Din păcate, medicina nu poate interveni deocamdată în această direcţie, mecanismul natural al determinării sexului fiind încă foarte puţin cunoscut.

Care sînt datele de care dispunem pînă în prezent şi în ce măsură justifică ele speranţa că în viitor se va putea influenţa procesul de determinare a sexului?

Factorii care condiţionează determinarea sexului pot fi împărţiţi, în linii mari, în două categorii. O primă categorie o reprezintă caracteristicile ereditare ale fiecăreia dintre cele două celule sexuale din a căror unire va rezulta viitorul organism. O a doua categorie de factori o constituie totalitatea influenţelor exercitate asupra acestei „zestre" ereditare, fie în cursul dezvoltării celulelor sexuale în organismul fiecăruia dintre părinţi, fie asupra oului fecundat, în primele faze ale dezvoltării lui în organismul matern.

S-au făcut numeroase experienţe prin care s-a demonstrat că administrarea diferiţilor hormoni sau chiar numai unele modificări de temperatură pot influenţa în asemenea măsură acest proces, încît determinarea sexului să evolueze într-un sens sau într-altul pînă la un procentaj de 100%. De pildă, influenţa modificărilor de temperatură a mediului ambiant s-a dovedit foarte eficace în dirijarea sexului la broaşte. Experienţele au demonstrat astfel că la o temperatură care oscilează în jurul a 10°C. se nasc mai mult femele, la 20°C. cele două sexe sînt aproximativ la egalitate, pentru ca la 25°C. să predomine în mod evident masculii. Deşi aceste experienţe reuşesc cu deosebire la speciile mai puţin dezvoltate, cum sînt batracienii şi peştii, s-au obţinut oarecari realizări şi la păsări şi chiar la unele mamifere.

Deşi rezultatele sînt cu atît mai greu de obţinut cu cît speciile de animale sînt mai dezvoltate, există dovezi că asemenea influenţe intervin şi în cazul speciei umane.

Datele sînt furnizate în special de cercetarea statisticii medicale.

S-a observat, de exemplu, că în cursul războaielor şi în perioadele postbelice există o creştere a numărului naşterilor copiilor de sex masculin.

În legătură cu această observaţie s-au născut discuţii şi ipoteze; se consideră, de pildă, că în condiţii de război principalele influenţe s-ar exercita asupra celulelor sexuale masculine.

Se efectuează şi verificări ale altor ipoteze, tot prin metode statistice. În orice caz, o concluzie s-a impus: determinarea sexului nu este legată obligatoriu numai de aspectele ereditare, ci şi de un complex de influenţe variabile ce se răsfrîng asupra organismului părinţilor. Deci, din moment ce aceste influenţe există, mai devreme sau mai tîrziu ele vor putea fi cunoscute şi dirijate.

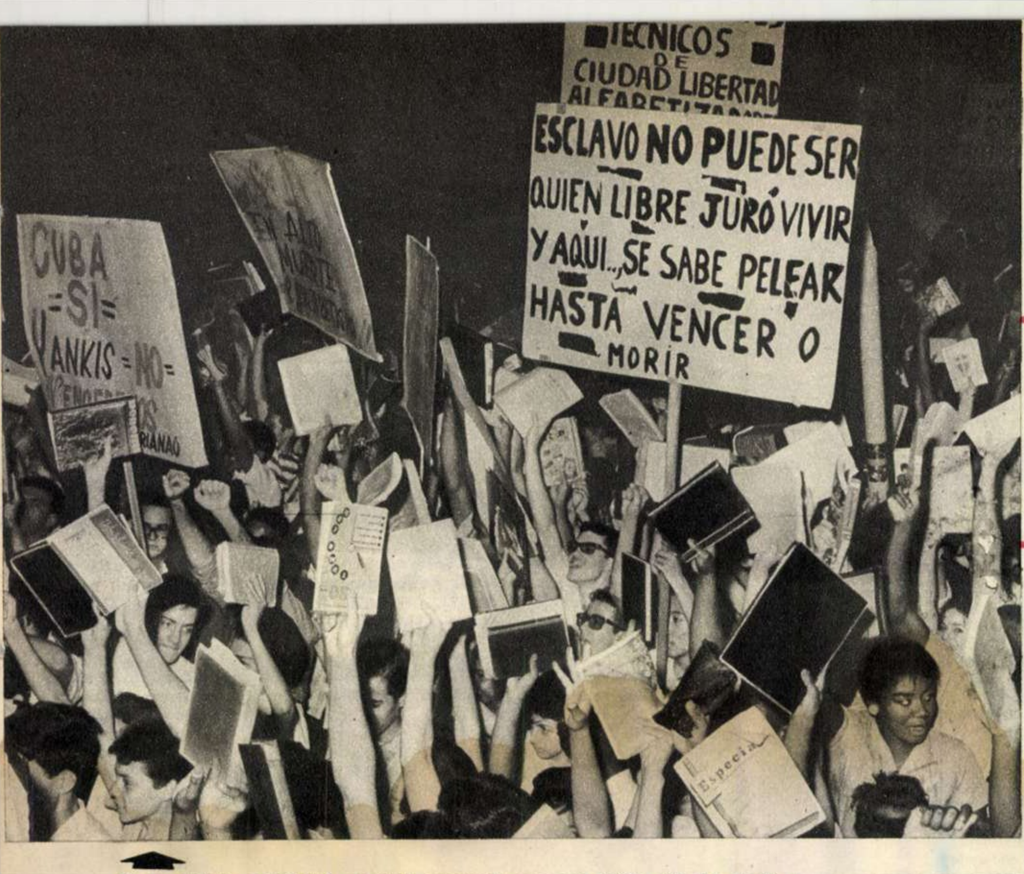

„Cuba libre

„Ajutorul țărilor socialiste ne permite să lichidăm multe greutăți. În afară de aceasta, țările socialiste ne trimit specialiști și tehnicieni" — a declarat recent Ernesto Guevara, ministrul Industriei Cubei. Cu ajutorul U.R.S.S. și al altor țări socialiste se vor construi în Cuba 100 de uzine și fabrici. De asemenea, achiziționarea în 1961, de către țările socialiste, a 4.000.000 tone de zahăr din Cuba reprezintă o contribuție de seamă la asigurarea independenței economice a Cubei. În fotografie: unul dintre tractoarele livrate de U.R.S.S., folosit la recoltarea trestiei de zahăr.

De la victoria revoluției au fost construite aproape 10.000 săli de clasă. Față de 632.000 elevi în anul 1958, cursurile şcolilor primare au fost frecventate în 1960 de peste un milion de copii. Bugetul pe 1961 prevede alocarea unei sume de peste 100 de milioane pesos pentru nevoile învățămîntului. În fotografie: tineretul studios din Havana manifestează în fața palatului prezidențial. Pe pancartele purtate de manifestanți scrie: „Nu poate fi sclav cel ce a jurat să trăiască liber. Și vom ști să luptăm pînă la victorie sau moarte!", „Cuba da, yankeii nu!".

La exploatările petrolifere ale fostei societăți americane „Texaco" — astăzi proprietate a poporului cuban — muncitorii lucrează cu dîrzenie pentru sporirea producției.

În cuvîntarea rostită de la tribuna celei de-a 15-a sesiuni a Adunării Generale a O. N. U., primul ministru al Cubei, Fidel Castro, arăta că una dintre moștenirile regimului lui Batista o constituie faptul că 3.500.000 de cubani locuiau în cocioabe din cele mai mizere (fotografia din dreapta). După revoluție, în mai puțin de doi ani, s-au construit 25.000 de locuințe noi, sănătoase și moderne (fotografia de jos), destinate oamenilor muncii.

După revoluție au fost create condiții pentru o asistență sanitară eficientă. În fotografie: noul Spital Național din Havana, care este totodată și un centru de perfecționare a medicilor.

HOSPITAL NACIONAL

Micul comentar

UN GIUVAER DE BOMBĂ!

de Florica ȘELMARU

Campania publicitară lansată în S.U.A. în favoarea reluării experiențelor cu arme nucleare continuă. Un val de articole, de declarații oficiale și oficioase caută să familiarizeze pe americanul de rînd cu această puțin atrăgătoare perspectivă. Amenințîndu-l pe de o parte că prelungirea actualei suspendări a experiențelor poate fi „fatală securității Statelor Unite“. Făgăduindu-l pe de altă parte că, dacă experiențele vor fi reluate, se va putea pune la punct o nouă armă nucleară, modernă, practică și ieftină (americanul de rînd e doar contribuabil!) — pe scurt, un adevărat chilipir de armă pentru exterminări masive: bomba cu flux de neutroni.

Spre deosebire de reclama pentru aspiratoare (sau pentru frigidere sau pentru mașini de spălat rufe) — care nu zgîndăre decît dorința legitimă a omului de a-și îmbogăți utilajul domestic și nu primejduiește decît bugetul familial — publicitatea pentru promisa nouă armă face apel la instinctul cel mai odios pe care proprietatea privată l-a generat în om: acela de a ucide pentru a prăda. Iată o mostră a acestei publicități, un articol publicat nu de mult în New York Herald Tribune **de colaboratorul acestui ziar, Joseph Alsop, cunoscut susținător de-a lungul anilor al tuturor variantelor și modalităților războiului rece:** „Această reluare (a experiențelor) ar deschide calea pentru dezvoltarea de către americani a bombelor cu flux de neutroni, care reprezintă armele cele mai bune ale viitorului, arme care vor omorî numai tot ce este viu în raza lor de acțiune, în timp ce ar lăsa intacte toate obiectele neînsuflețite, valoroase, cum ar fi armele, fabricile și casele de locuit“. **Admirați frumusețea gîndirii și elevația sentimentului: ar omorî „numai“ ceea ce este viu, în primul rînd deci oameni (cantitate neglijabilă!), iar „obiectele valoroase“ — industrie, armament, construcții — ar rămîne „intacte“, plocon agresorului! Și unde mai pui că, potrivit aceluiași autor** „principala caracteristică a acestei arme o va constitui prețul său ieftin“! **Vă spuneam doar: un adevărat chilipir!...**

Spre marea părere de rău a entuziaștilor războiului atomic, această nouă modalitate — promptă, practică și de două ori rentabilă (prin preț și prin pradă) — de tratare a problemelor internaționale, acest giuvaer de bombă, nu le va sta la dispoziție nici săptămîna viitoare, nici luna viitoare. Un editorial recent din New York Times **preciza că în S.U.A.,** „bomba cu neutroni se află încă în stadiile preliminare ale studiilor de laborator“ **și că,** „în orice caz, vor fi necesari ani îndelungați înainte ca o bombă cu neutroni să poată fi experimentată“.

New York Times **își exprima regretul că această „armă a viitorului“ nu este deja pentru S.U.A. o armă a prezentului — sau, oricum, o armă a unui viitor mai apropiat.**

Ziarul newyorkez consideră că aceasta este o „nenorocire“.

Depinde pentru cine. Pentru omenire (inclusiv cei 180.000.000 americani), în nici un caz. Pentru că în intervalul necesar realizării giuvaerului de bombă care cruță bogățiile și suprimă (numai!) oameni, opinia publică poate impune punctul de vedere al rațiunii. Astfel încît armele atomice, vechi și noi, să fie interzise în cadrul unui acord general de dezarmare.

Stînga: drept omagiu adus celui dintîi cosmonaut al lumii, oficiolitățile britanice au pus la dispoziția lui Gagarin un Rolls Royce purtînd, în loc de obișnuitul număr de circulație, literele YG1 (Iuri Gagarin 1). Dreapta: la Admiralty House, Gagarin este întîmpinat de premierul britanic Harold Macmillan.

Prințesa Margaret, sora reginei Angliei, a așteptat timp de 30 de minute în grădina palatului Kensington trecerea convoiului de mașini...

Din balconul primăriei Londrei, alături de lordul-primar, Gagarin salută mulțimea adunată.

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL

Cu promisiunea de a reveni în numerele viitoare cu noi fotografii și informații, vă oferim în pagina de față cîteva imagini din timpul Festivalului filmului de la Moscova.

Tatiana Samoilova întreținîndu-se cu artista Annekatrin Bürger din R. D. Germană.

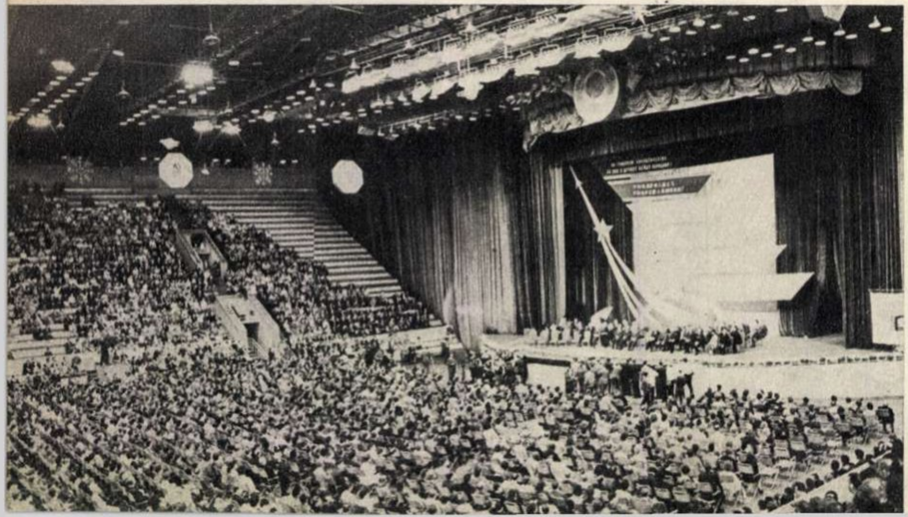

Palatul Sporturilor Lujniki. Aspect de la deschiderea festivă a marii întîlniri a cineaștilor din lumea întreagă.

GAGARIN ÎN ANGLIA

Bătrîna Londră a trăit un eveniment de o neobişnuită tinereţe: vizita în Anglia a lui Iuri Gagarin, primul cosmonaut din lume.

Ca şi în Cehoslovacia, Bulgaria şi Finlanda, vizita în Anglia a eroului Cosmosului s-a transformat într-un adevărat triumf. Entuziasmul spontan cu care londonezii l-au întîmpinat pe Gagarin şi interesul uriaş pe care întreaga Anglie l-a manifestat faţă de epocala performanţă a cosmonautului sovietic au depăşit toate aşteptările, dezminţind totodată proverbiala „răceală" engleză. Uralele şi aclamaţiile de simpatie pentru gloriosul fiu al Uniunii Sovietice l-au însoţit pe acesta în tot timpul călătoriei sale prin Anglia — în vizitele sale oficiale, la Expoziţia sovietică de la Earl's Court, la Manchester etc.

Primul ministru al Marii Britanii, Macmillan, l-a primit la reşedinţa sa pe Gagarin, cu care s-a întreţinut cordial. După întrevedere, premierul englez a declarat ziariştilor că Iuri Gagarin este „o persoană foarte simpatică" şi că această întîlnire i-a făcut o impresie excelentă.

Vineri 14 iulie, cosmonautul sovietic a participat la un dejun oferit la palatul Buckingham de către regina Angliei.

Desfăşurată în zilele cînd în capitala Marii Britanii era deschisă Expoziţia comercială şi industrială sovietică — mărturie a înaltului potenţial economic al ţării constructorilor comunismului — primirea ce i s-a făcut în Anglia lui Gagarin a fost expresia înaltei aprecieri de care se bucură în rîndurile poporului englez grandioasele succese ale ştiinţei şi tehnicii sovietice.

„Poporul englez — a spus, adresîndu-se lui Gagarin, Francisc Turnbull, reprezentantul Ministerului englez pentru problemele ştiinţei — este entuziasmat de curajul şi bărbăţia de care aţi dat dovadă, zburînd primul în Cosmos". Răspunzîndu-i, Iuri Gagarin a arătat că oamenii sovietici consideră realizarea sa drept „o performanţă a întregii omeniri, înfăptuită în numele progresului, fericirii şi bunăstării popoarelor, în numele păcii în lumea întreagă".

În Anglia ca şi pretutindeni, cetăţeanul sovietic Iuri Gagarin a fost purtătorul unui fierbinte mesaj de pace şi prietenie cu toate popoarele.

Copleşitor a fost entuziasmul cu care Iuri Alexeevici a fost întîmpinat de locuitorii capitalei britanice. Atît de copleşitor (în sens propriu), încît chipul emoţionat al oaspetelui abia de se zăreşte în mulţime...

Cu greu îşi face loc şirul de maşini pe străzile Londrei. Un entuziasm de nestăvilit, pe măsura inegalabilei performanţe a lui Iuri Gagarin, eroul Cosmosului.

AL FILMULUI DE LA MOSCOVA

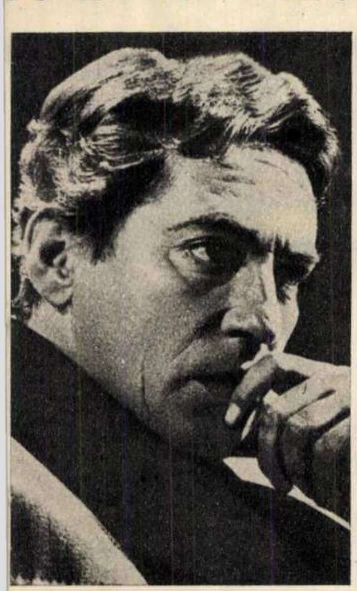

Actorul englez Peter Finch, interpretul rolului principal din „Procesele lui Oscar Wilde", într-un cadru din film.

Printre oaspeţii de seamă ai festivalului se află şi cunoscuta actriţă americană Elizabeth Taylor, împreună cu soţul ei, cîntăreţul Eddie Fisher.

După vizionarea unui film, o convorbire amicală între cineaştii sovietici (de la stînga la dreapta) Fr. Ermler, Elina Bîstriţkaia, Grigori Ciuhrai, Valentin Ejov, Leila Abaşidze şi tînăra actriţă cubană Viviane Gude (în mijloc).

REDACŢIA: Bucureşti, Piaţa Scinteii. Căsuţa Poştală 350 of. 33. Tel. 17.60.10. int. 1744.
Prezentarea grafică: I. VULPESCU. Coperta I: fotografie de S. STEINER
Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scinteii „I. V. Stalin".

PREŢUL REVISTEI 2 LEI

Bibl. Reg.

UMOR

Dialog vest-german

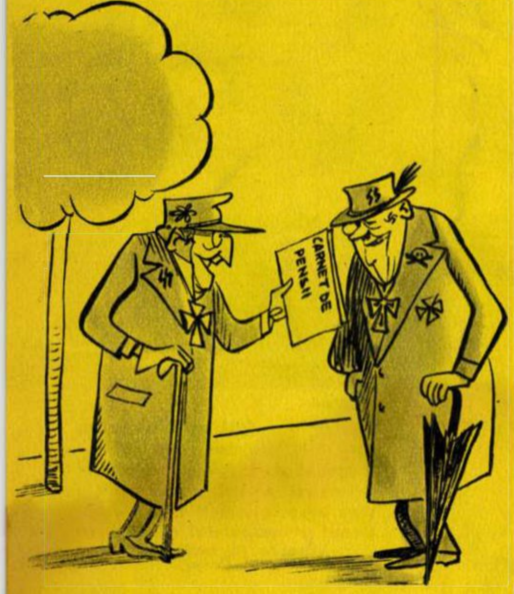

— Ştii, Otto, fiind prea bătrîn pentru slujbă, am cerut să fiu „sancţionat" pentru activitatea mea din Gestapo: iată sentinţa!...

Desen de V. TIMOC

La vizita medicală

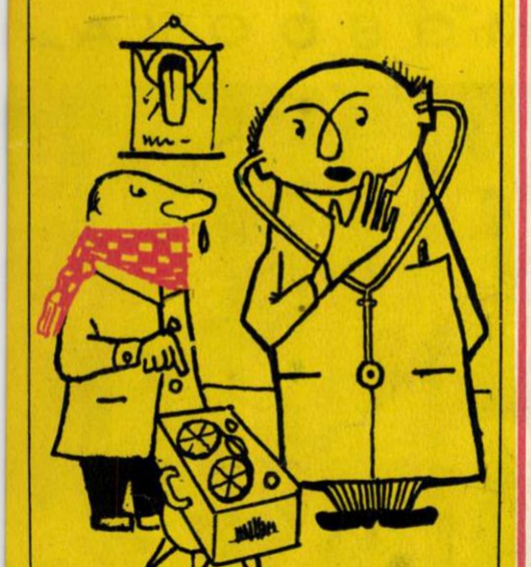

— Ascultaţi, tovarăşe doctor, cum am tuşit astă noapte...

(Din „Dicobraz" — Praga)

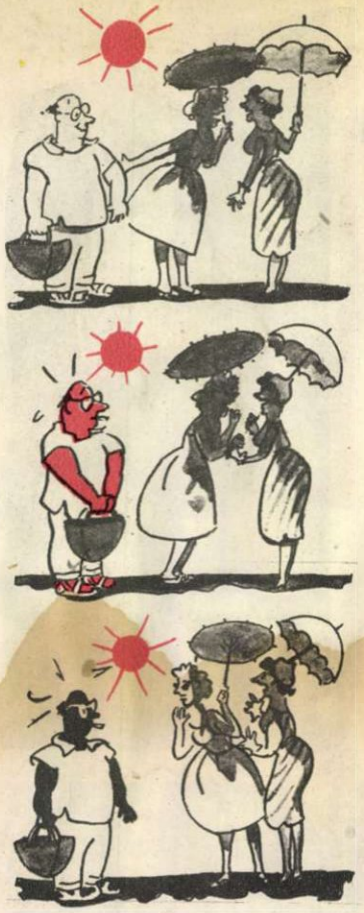

La taifas...

(Din „Ogoniok"—Moscova)

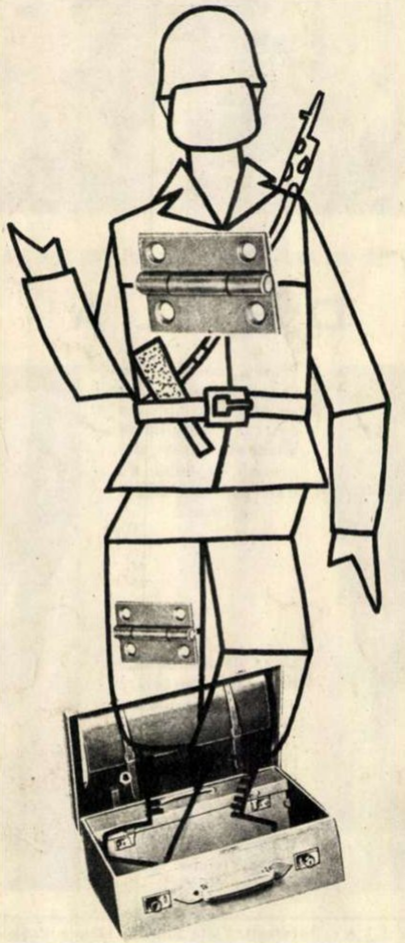

Valiză diplomatică... made in U.S.A.

Desen de Sergiu SINGER

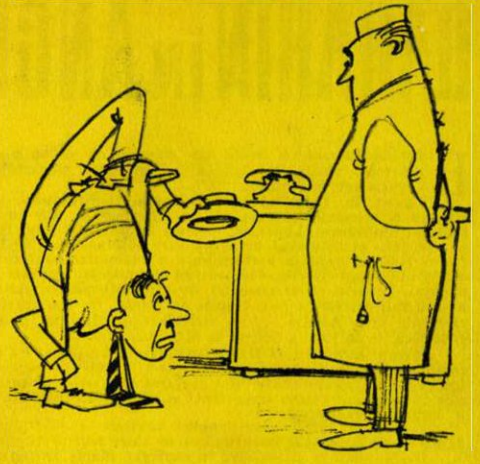

— Nu ştiu ce am, doctore, dar cînd stau în poziţia aceasta nu mă simt de loc bine!...

Desen de V. CRIVĂŢ

Soluţia...

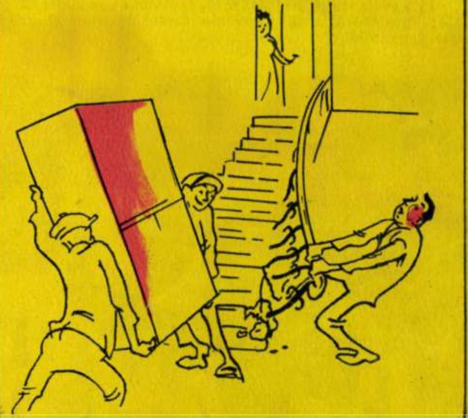

— Aşaaa! Acum n-o să mai zgîriem şifonierul...

(Din „Smena"—Moscova)

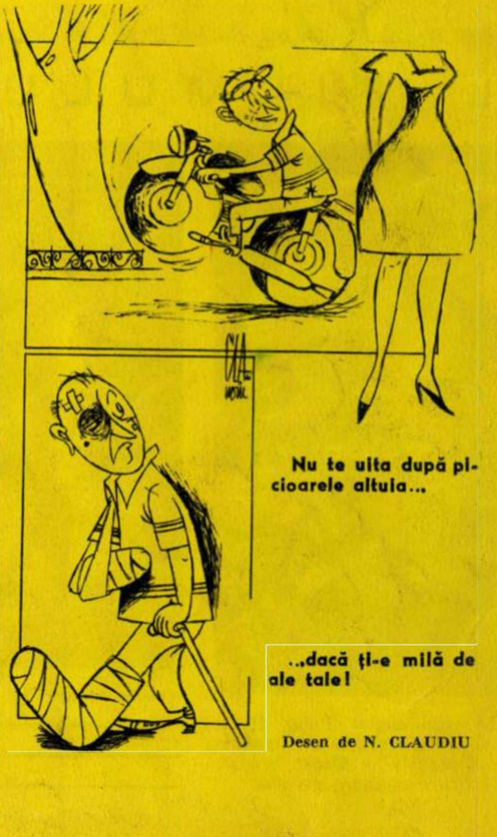

Nu te uita după picioarele altuia...

...dacă ţi-e milă de ale tale!

Desen de N. CLAUDIU

7

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 30 (322) — 29 Iulie 1961

fotocronica FLACARII

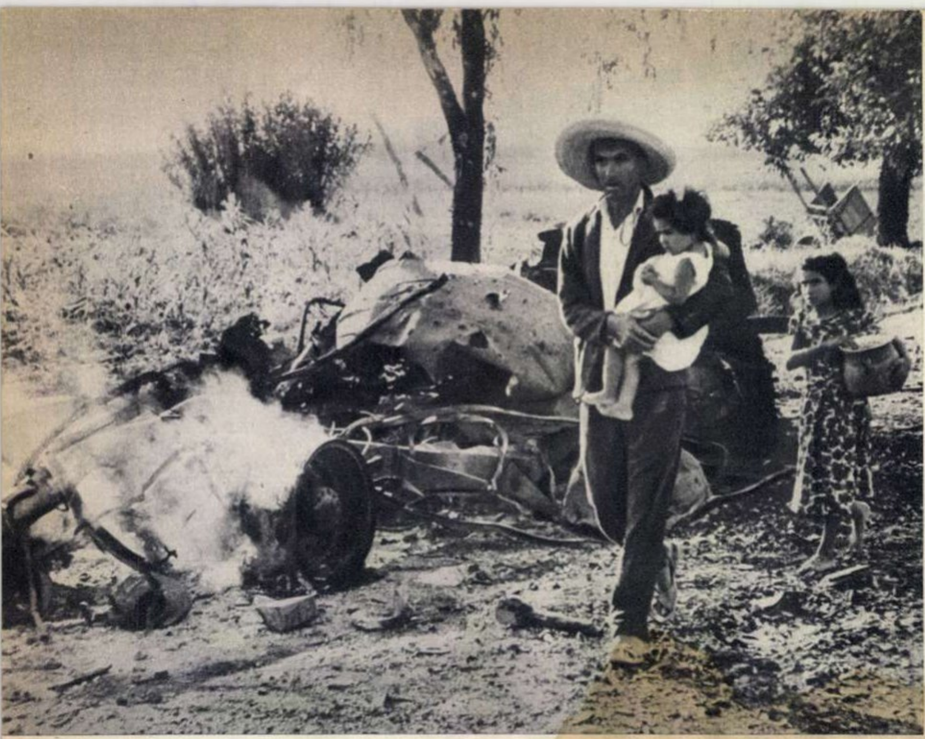

Cotropit de colonialiştii francezi în 1881, portul tunisian Bizerta a fost transformat de aceştia într-o puternică bază militară. Din „complexul Bizertei" fac parte baza maritimă militară împreună cu arsenalul, oraşul şi portul comercial, antrepozitele şi baza militară aeriană. Deşi, după proclamarea independenţei Tunisiei, poporul tunisian a cerut în nenumărate rînduri plecarea colonialiştilor francezi, aceştia au refuzat cu încăpăţînare să părăsească Bizerta. Iar acum, cînd poporul tunisian şi-a manifestat din nou cerinţa îndreptăţită de a se lichida această rămăşiţă a colonialismului, Franţa a dezlănţuit o agresiune sîngeroasă.

Dar, în ciuda suferinţelor şi jertfelor, poporul tunisian este hotărît să lupte pentru cauza sa dreaptă. În cadrul unui discurs rostit la Tunis, în faţa a 100.000 de persoane, preşedintele Burghiba a precizat că, dacă Franţa nu va aplica cu loaialitate hotărîrile Consiliului de Securitate (cu privire la încetarea focului), Tunisia va fi obligată să acţioneze. Totodată el a subliniat că luptele de la Bizerta nu vor fi ultimele, dacă trupele franceze vor mai rămîne pe teritoriul tunisian.

1958. Agresiunea colonialistă a Franţei împotriva Tunisiei prin bombardarea localităţii Sakiet Sidi Yussef s-a soldat atunci, ca şi acum, cu uciderea a nenumăraţi locuitori paşnici, printre care şi copii (fotografia din stînga, jos).

1961. Poporul tunisian, din nou victima agresiunii colonialiste franceze. Imaginea e mai grăitoare decît cuvintele: locuitori ai Bizertei, alungaţi din căminele lor, trec pe lîngă resturile carbonizate ale vehiculelor (fotografia de sus).

Detaşamente de „paras" aduse în grabă la Bizerta „să facă ordine". Aceleaşi detaşamente care au săvîrşit vărsări de sînge în Vietnam şi se dedau la orori în Algeria însîngerată; aceiaşi „paras" care deunăzi au dezlănţuit la Montigny (Franţa) o adevărată vînătoare de cetăţeni de naţionalitate algeriană (fotografia din dreapta, jos).

În preajma sărbătorii de la 26 iulie — aniversarea a opt ani de la eroicul asalt împotriva fortăreţei Moncada — tineri cubani au organizat o adunare la statuia eroului luptei pentru independenţa Cubei, José Martí, din Parcul central din Havana.

2.400 de muncitori şi tehnicieni de la uzina de accesorii de motoare Smith din Cricklewood (Anglia) au participat la o grevă împotriva nivelului scăzut al salariilor. Printre grevişti s-au numărat peste 1.100 femei. În fotografie: aspect de la o adunare a grevistelor.

Micul comentar

Dejun pe Rin

de Florica ŞELMARU

Nu demult, conducători ai celor şase ţări membre ale „pieţei comune" — R.F.G., Franţa, Italia, Belgia, Olanda, Luxemburg — au făcut o frumoasă plimbare de două ore pe Rin, cu un elegant vapor, la bordul căruia au luat şi dejunul. Agenţiile care transmiteau ştirea nu precizau dacă, în momentul în care vasul a trecut maiestuos prin faţa hotelului Dreesen (hotelul unde a avut loc, în 1938, puţin înainte de capitularea de la München — şi pregătind-o — întrevederea dintre Neville Chamberlain şi Hitler), distinşii comeseni ajunseseră sau nu la desert, la şampanie şi la toasturi. Agenţiile precizau cu atît mai puţin dacă nu cumva în acel moment desertul a trecut cu oarecare greutate prin gîtlejuri, dacă nu cumva cupele cu şampanie au tremurat puţin în mîini, dacă nu cumva oratorii au întîmpinat unele dificultăţi în alegerea cuvintelor pentru cuvenitele curtenitoare toasturi...

Plimbarea pe Rin şi dejunul inclus în plimbare constituiau o binemeritată recreaţie acordată de gazde — guvernul de la Bonn — şefilor de guverne care se întruniseră la Bad Godesberg pentru a discuta despre treburile „pieţei comune". Recreaţie binemeritată, spuneam, deoarece von Brentano, ministrul vest-german al Afacerilor Externe, a apreciat rezultatele acestor convorbiri drept „evenimentul european cel mai important de pînă acum".

Vocabularul ministrului federal este, după cum se vede, superlativ şi exultant. În ce constă deci acest „cel mai important eveniment european"?

Declaraţia comună dată publicităţii la sfîrşitul convorbirilor de la Bad Godesberg prevede: 1) intensificarea cooperării dintre ţările respective, astfel încît să fie „create progresiv condiţiile unei politici comune" (în optica Bonnului, aceasta înseamnă „alinierea" aliaţilor la atitudinile cele mai rigide, cele mai refractare tratativelor, în toate problemele şi, în primul rînd, în problema Berlinului de vest); 2) extinderea cooperării şi în alte domenii decît cel „politic propriu-zis", adică în învăţămînt, cultură, cercetări ştiinţifice etc.; 3) căutarea „mijloacelor care ar permite să se dea cît mai curînd posibil un caracter statutar uniunii popoarelor" din ţările respective. „Acest caracter statutar — a precizat von Eckhardt, şef al serviciilor de presă guvernamentale de la Bonn — va fi codificat într-un document de tip constituţional".

Nici pe vremea cînd îşi propuneau să impună Europei pentru 1.000 de ani „noua ordine" nazistă, militariştii vest-germani nu cutezau a visa să-i dea consacrarea unor — cum spunea von Eckhardt? — „documente de tip constituţional". Acum, datorită locului pe care politica războiului rece li l-a asigurat în coaliţia atlantică şi în organismele derivate de felul „pieţei comune", cutează. Încercînd, de data asta, să-şi înveşmînteze enormele apetituri în jocul mai nuanţat al relaţiilor diplomatice şi al subtilităţilor juridice.

Fireşte, autorităţile de la Bonn se vor deosebit de prevenitoare faţă de şefii de guverne care se fac în acest joc partenerii lor. Dar, ce vreţi, tactul nu a fost niciodată o calitate prusacă! Am pomenit mai sus despre nefericita alegere a itinerarului — prin faţa locului unde Hitler l-a primit în 1938 pe Chamberlain... A mai fost o inadvertenţă organizatorică: vaporul pus la dispoziţia distinşilor oaspeţi se cheamă „Deutschland".

E adevărat, nu chiar „Deutschland über alles", ca imnul R.F.G., pe care oaspeţii au avut plăcerea să-l asculte de cîteva ori de-a lungul vizitei. Ci doar, modest, „Deutschland".

Ceea ce însă, pentru o croazieră „mic-europeană" e mai mult decît un simbol. E un program.

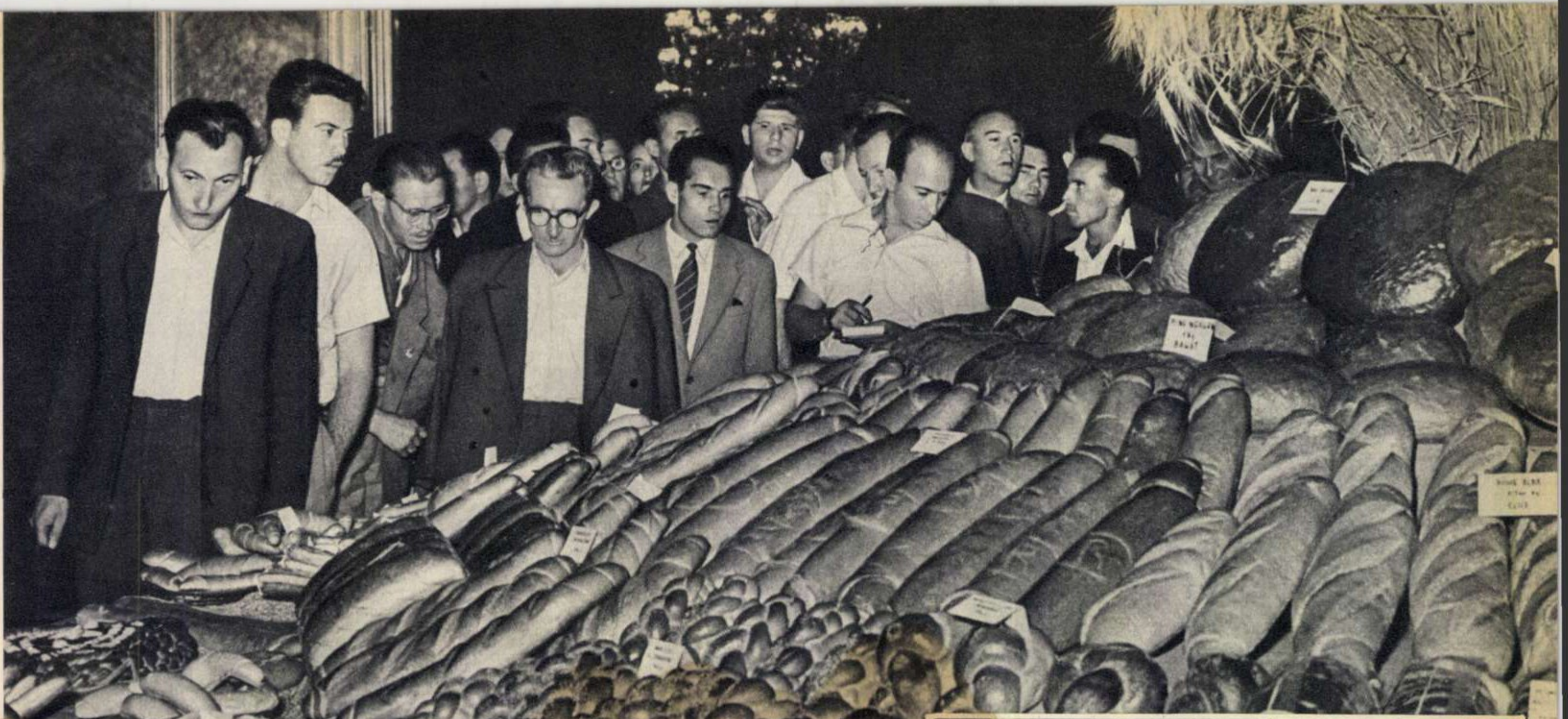

Pentru pîinea de cea mai bună calitate

Concursul pe țară „pentru pîinea de cea mai bună calitate" s-a încheiat. La consfătuirea organizată de C.C. al P.M.R. și Consiliul de Miniștri cu prilejul încheierii concursului, cei prezenți au primit cu entuziasm scrisoarea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn către participanții la concurs, către toți muncitorii, tehnicienii, inginerii și funcționarii din industria de panificație și morărit.

In fotografii:
Aspect din sală, în timpul consfătuirii (dreapta).
Expoziția de produse de panificație, realizate de participanții la concurs (sus).

Răspunzînd sarcinilor trasate de Plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn din 30 iunie - 1 iulie a.c asupra mersului îndeplinirii Directivelor Congresului al III-lea al partidului privind construirea socialismului la sate și dezvoltarea agriculturii, oamenii muncii de pe ogoare muncesc cu elan pentru terminarea la timp a treierișului. Ei depozitează cu grijă pe arii grînele recoltate, de unde urmează a fi transportate la centrele de contractare și în magaziile gospodăriilor.

La gospodăria agricolă colectivă din Lehliu-Sat (foto 1) președintele, Gh. Mogoș, și inginerul agronom Viorica Țicovan examinează situația porumbului care, datorită însămînțării cu sămînță hibridă și lucrărilor de întreținere din cursul verii, făgăduiește o recoltă bogată.

Tot la aceeași gospodărie, pe una din arii (foto 2), colectiviștii stivuiesc sacii cu grîu.

fotocronica FLACARII

fotocronica FLACARII

La G.A.S. Hîrşova, după terminarea la vreme a secerişului, s-a pornit din plin la arătura în vederea însămînţărilor de toamnă.

① Combinatul metalurgic Reşiţa, în continuă dezvoltare, se îmbogăţeşte cu noi construcţii. Fotografia reprezintă un aspect de la lucrările de finisare ale unei noi hale destinate uzinării utilajului greu.

② Parcul de cultură şi odihnă „I.V.Stalin“ din Bucureşti a găzduit în ziua de 23 iulie manifestările „Duminicii culturii R.P.Polone“, organizată de Sfatul Popular al Capitalei cu prilejul sărbătorii naţionale a poporului polonez. Cu această ocazie, s-a deschis o expoziţie de grafică, cuprinzînd lucrări care înfăţişează imagini din ţara noastră şi din R.P. Polonă.

③ La clubul întreprinderii „Filatura romînească de bumbac“ din Bucureşti a fost deschisă o expoziţie a şcolilor profesionale de ucenici, a şcolilor tehnice şi şcolilor tehnice de maiştri pentru industria uşoară. Au fost expuse peste 1.000 de articole (textile, confecţii, tricotaje, încălţăminte, sticlă, ceramică) lucrate de elevii şcolilor respective.

④ 80 de activişti culturali, învăţători şi profesori din raionul Gura Humorului au luat parte la excursia organizată de Casa de cultură raională „Ciprian Porumbescu“, cu itinerarul: Gura Humorului-Bîrlad-Tulcea-Sulina-Galaţi-Oneşti. Excursia a fost organizată prin O.N.T. „Carpaţi“. Iată-i pe excursionişti, pe puntea vasului de pasageri „Anghel Saligny“, la întoarcerea de la Sulina, spre Galaţi.

În gospodăria agricolă colectivă „Nicolae Bălcescu" din comuna Adunaţii-Copăceni, raionul Giurgiu, unde există şi un important sector legumicol, colectivistele Constantina Mihai şi Floarea Donca aşază în lădiţe roşiile. Numai pînă la sfîrşitul săptămînii trecute colectiviştii de aici au obţinut o recoltă de peste 20.000 kg de roşi''

Trăiască
PARTIDUL MUNCITORESC R
CONDUCĂTORUL IUBIT al TINER

Elevii fruntaşi la învăţătură din provincie vizitează Capitala. Iată un grup la sosirea în Bucureşti (stînga) şi un altul, vizitînd noile construcţii ale Capitalei (dreapta).

CĂLDURĂ ...în inima frigului

TEHNOFRIG

■ COLECTIVUL UZINEI „TEHNOFRIG" PUNE PASIUNE ÎN MUNCA SA ■ ȘTIAȚI CĂ TEHNICA FRIGULUI VINE ȘI ÎN AJUTORUL MINERILOR? ■ ULTIMELE TIPURI DE AGREGATE FRIGORIFICE ROMÎNEȘTI ■ O DISCUȚIE CU „FĂURITORII FRIGULUI" DESPRE SCRIMĂ, UNDE ULTRASONICE ȘI PLANURI DE VIITOR.

În unele regiuni din țara noastră extracția cărbunelui nu se poate realiza prin metodele obișnuite, din pricina marii cantități de apă conținute în rocă. Apa care s-ar prelinge prin peretele de cărbune ar presa, sau mai bine zis ar „înmuia" schelăria, făcînd imposibilă exploatarea. Și totuși cărbunele trebuie smuls pămîntului. Pe ce cale?

În prezent, pentru prima dată la noi, se folosește în terenurile carbonifere apoase metoda congelării. Puternice compresoare capabile să înghețe pămîntul pînă la o adîncime de 200 m creează un perete artificial de gheață cu un diametru de 20 m și o grosime pînă la 3 m, la adăpostul căruia mineritul decurge în condițiuni normale. Apoi întreaga instalație se mută, compresoarele „construiesc" un nou inel de gheață și minerii se pun iarăși pe lucru.

Iată doar unul — poate mai puțin obișnuit — din numeroasele domenii în care acționează agregatele frigorifice produse de întreprinderea „Tehnofrig" din Cluj.

„Pinguinii" în țară și peste hotare

O gamă largă de produse poartă astăzi marca uzinei — Pinguinul — începînd cu instalațiile de răcire pentru vitrinele alimentare și sfîrșind cu utilajele complexe folosite în abatoare și depozite de congelare. Elementul central al tuturor acestor agregate îl constituie compresoarele — de 850, 6.000, 10.000, 20.000, 40.000, 100.000, 150.000 și 200.000 kilocalorii/oră.

Ce reprezintă aceste cifre ne-o arată un simplu exemplu. Cele două compresoare „Tehnofrig" cu o capacitate de cîte 150.000 kilocalorii/oră care funcționează la abatorul Sofronia de lîngă Arad produc zilnic circa cinci vagoane de gheață. Într-un an, cu această cantitate s-ar putea umple aproximativ 35 trenuri de marfă a cîte 50 vagoane!

Produsele uzinei „Tehnofrig" au trecut și granițele țării; ele se exportă în Republica Populară Chineză, Grecia, Cuba, Republica Populară Ungară și au fost expuse la tîrgurile internaționale din Izmir, New Delhi, Leipzig, Damasc, Salonic, Pekin, Zagreb, Bagdad, Alep, Casablanca, unde s-au bucurat de o bună apreciere.

Prezentarea în revista noastră a cîtorva din „făuritorii frigului" de la uzina clujeană se explică desigur nu printr-o reacție oarecum naturală la canicula acestui miez de vară, ci prin dorința de a face cunoscut cîte ceva din activitatea mai recentă a unui colectiv de muncitori, tehnicieni și ingineri, cu ale căror frumoase și importante realizări ne întîlnim aproape la tot pasul în viața noastră de zi cu zi.

Aceste realizări au apărut într-o formă „concentrată" la Expoziția industrială a regiunii Cluj, în cadrul căreia produsele fabricii „Tehnofrig" au ocupat un loc însemnat. Iată, bunăoară, o instalație de congelare a alimentelor, cu o capacitate de 5 tone în 24 de ore. Este un fel de dulap imens, instalat în fața intrării expoziței, în plin soare. Cînd se deschide ușa, năvălesc afară aburi. Înăuntru, temperatura coboară la —10°, iar afară... judecați și dv. după canicula acestor zile.

Alături de acest imens frigider, la o anumită distanță, se află diferite utilaje complicate: un compresor, un condensator de răcire și multe alte aparate, fără legătură aparentă cu dulapul frigorifer. Și totuși ele constituie un singur agregat.

În adevăr, toate agregatele frigorifice obișnuite, începînd cu frigiderul dv. și sfîrșind cu uriașele instalații folosite în industrie, se compun practic din aceleași elemente și acționează pe baza acelorași principii. Compresorul poate fi asemuit cu o pompă care aspiră din evaporator vaporii agentului frigorific (amoniac, freon sau altă substanță) și îi refulează în condensator, unde, datorită răcirii (realizate cu un ventilator sau cu jet de apă) ei se lichefiază. Agentul frigorific în stare lichefiată trece din nou în evaporator, unde lichidul se evaporă, absorbind căldura de la mediul înconjurător și realizînd astfel răcirea propriu-zisă. Vaporii sînt apoi

Afară soarele dogorește, dar agregatele în funcțiune, ca cel pe care-l vedeți în fotografie, par ninse...

NOFRIG
TEHNOFRIG

La Expoziția industrială a regiunii Cluj produsele „Tehnofrigului" au ocupat un loc important. Acest compresor nu depășește înălțimea unui copil.

Inginerul Paul Nagy cercetează o piesă cu ajutorul defectoscopului ultrasonic.

Cu ajutorul acestui aparat cu cobalt radioactiv, realizat de Institutul de fizică atomică, măsurarea nivelului de amoniac în recipiente nu este mai complicată decît o simplă cîntărire.

Maistrul șef Francisc Hagan își ajută fiica la învățătură. ↓

aspirați de compresor și ciclul se repetă. Compresoarele funcționează la —15° temperatură de evaporare și 25° temperatură de condensare.

Aceste explicații le dă unul dintre muncitorii care deservesc agregatele de la expoziție.

Avem impresia că l-am mai cunoscut undeva. Cu un mic efort de memorie, ne amintim. Un panou mare, cu zeci de fotografii, pe care l-am văzut la uzină. Ultima fotografie, ultimul rînd din dreapta: Ioan Andone. Pe panou sta scris: „Școala profesională de frigotehnie-Cluj. Primii absolvenți — 1953". Astăzi, el este un specialist cu înaltă calificare: „montor pe teren".

Toate greutățile și toate bucuriile

Despre profesiunea de montor ne vorbește cu însuflețire, în uzină, și Gheorghe Paraipan, un tînăr înalt, blond, vioi. El a lucrat în mai multe secții, însă a îndrăgit cel mai mult montajul. Aici — după cum spune, cu un anumit „patriotism local" potențat de avînt tineresc — se concentrează toate greutățile și toate bucuriile muncii frigotehniștilor clujeni:

— Sub mîinile tale, agregatul prinde viață și, ceea ce este mai pasionant, îl însoțești apoi dincolo de porțile uzinei, pentru a da indicații personalului de întreținere. Eu însumi am fost la Huși și la Iași, la Piatra-Neamț și la Cîmpulung-Muscel, la Tîrgu-Jiu și la Brașov, și pe unde n-am colindat!... Adesea recunoșteam cu emoție chiar piese lucrate de mine, pe care le identificam după anumite semne și după seria aparatului. Ventilul acesta, filtrul acesta eu le-am făcut, îmi spuneam.

În cursul discuției este atinsă o problemă deosebit de interesantă și de actuală. Aflăm că interlocutorul nostru a absolvit școala medie de cultură generală. Cum a ajuns în uzină?

— Părinții voiau să urmez facultatea, să devin profesor — ne spune el — însă pe mine mă pasiona tehnica. Am dat totuși examen de intrare la Filologie și... am căzut. N-aveam aptitudini... Poate că nici n-am învățat îndeajuns. Apoi am aflat că uzina „Tehnofrig" a deschis o școală de calificare de șase luni, destinată absolvenților școlilor medii de cultură generală care doresc să intre în producție. Înscriindu-mă aci, am simțit că mi-am găsit drumul. Practica o făceam chiar în uzină și, după cîtăva vreme, cînd am început să deslușim tainele meseriei, ni s-au încredințat instrumente și mașini complicate. Cu cîtă mîndrie lucram, alături de vîrstnici, la aceste mașini!...

Alături de Paraipan, încă mulți alți absolvenți ai școlilor medii au intrat în uzină.

Pe Iosif Kapitan l-am găsit migălind la o mașină de alezat cilindri: pe el îl atrage îndeosebi munca de precizie. După absolvirea școlii medii, a devenit funcționar la o fabrică de bere, însă „cariera" sa de acolo s-a încheiat foarte repede, mai precis în cîteva zile. Nu-l mulțumeau de fel registrele și și-a dat demisia. S-a angajat la „Tehnofrig", unde a urmat un curs în producție și a devenit muncitor calificat. Astfel fabrica de bere a pierdut un funcționar mediocru, în schimb rîndurile frigotehniștilor s-au îmbogățit cu un muncitor priceput.

Și Attila Varga, Eremia Doboș, Zoltan Molnar, Aurel Toderici, Iosif Fizeș, Laurențiu Boca și alți tineri, după ce au terminat școala medie, au urmat școala de muncitori cu înaltă calificare a „Tehnofrigului", devenind strungari iscusiți, montori, controlori de calitate, cunoscuți și apreciați de întregul colectiv.

Deslușim la acești tineri o energie clocotitoare, dorința de a progresa continuu, de a deveni tot mai folositori colectivului, societății.

— Desigur, după lucru te și distrezi, citești, faci sport — spune Paraipan. Mie-mi place scrima, alții preferă fotbalul. Dar totdeauna vrei să realizezi mai mult. La toamnă, intenționez să mă înscriu la Politehnică, la cursul seral. Practica în producţie îmi va uşura asimilarea cunoştinţelor teoretice.

Panoului de fotografii „Primii absolvenţi — 1953“ i se vor alătura, aşadar, în anii viitori, încă multe altele, în care vom întîlni chipurile lui Paraipan şi ale tovarăşilor săi de muncă şi de învăţătură.

Anul 1961, anul calităţii

Pretutindeni în uzină lozinca luptei pentru calitate însufleţeşte pe muncitori şi pe tehnicieni, în frunte cu comuniştii, în activitatea lor creatoare.

Determinantă pentru îmbunătăţirea continuă a calităţii este, fără îndoială, introducerea tehnicii noi, îmbinată cu ridicarea calificării întregului colectiv. Această idee o exprimă cel mai pregnant şeful laboratorului, candidatul în ştiinţe tehnice Paul Nagy.

El ne demonstrează calităţile defectoscopului ultrasonic, primit doar de cîteva săptămîni. Aparatul, de dimensiunile unui geamantănaş de voiaj, descoperă într-o clipită orice defect din interiorul pieselor, determinat de neomogenitatea materialului. Principiul de funcţionare este extrem de simplu: undele ultrasonice, asemănătoare celor sonore însă avînd o frecvenţă mai mare, sînt reflectate spre emiţător de cea mai mică fisură din interiorul piesei, iar rezultatul se înregistrează pe un ecran luminos. Înainte, cu ajutorul defectoscopului electromagnetic, puteau fi detectate numai crăpăturile care ajungeau pînă la suprafaţă; în prezent întreaga piesă este „pipăită“ de degetele nevăzute ale undelor ultrasonice.

— Interpretarea datelor furnizate de defectoscop — explică inginerul Nagy — este însă dificilă, ea cere o calificare superioară. Nu orice fisură condamnă piesa la rebut. Aşa că, în ultimă instanţă, tot omul hotărăşte, nu aparatul.

Dar, desigur, chiar cele mai moderne aparate de control ar fi lipsite de eficacitate, dacă proiectanţii nu s-ar strădui să vină cu soluţii noi, originale, să simplifice, să perfecţioneze permanent agregatele care se fabrică în uzină.

Inginerul Iosif Kovacs duce, la planşeta lui de lucru, „bătălia milimetrilor“. Cu cît compresoarele au capacităţi mai mari şi greutate mai mică pe fiecare 1.000 kilocalorii/oră, cu atît preţul de cost se reduce şi întreţinerea aparatului devine mai lesnicioasă. Fiecare milimetru cîştigat, fiecare micşorare aparent neînsemnată a dimensiunilor compresorului atrag după ele o scădere importantă a volumului şi a greutăţii sale. Trei milimetri, de pildă, nu sînt numai... trei milimetri; în calculul final ei apar, ca să spunem aşa, înzecit. Baza înmulţită cu lăţimea, înmulţită cu înălţimea: $3 \times 3 \times 3 = 27\ \text{mm}^3$. Aşadar $3 = 27$!

Cum să reducem greutatea carcasei ermetice? Dar a sistemului de amortizare şi a motoraşului electric? Rezolvarea unor asemenea probleme, simple la prima vedere, reclamă nenumărate calcule, căutări şi poate nopţi nedormite. Proiectanţii se ţin la curent cu ce apare nou în tehnica mondială în acest domeniu şi nu precupeţesc eforturile pentru a atinge obiectivul numărul 1: îmbunătăţirea calităţii produselor care poartă marca fabricii: Pinguinul.

Fereastră spre viitor

Munca stăruitoare a colectivului uzinei a dat de pe acum roade bogate şi se va face, fără îndoială, din plin simţită şi în calitatea noilor produse care urmează a fi fabricate în viitorul apropiat de „Tehnofrig“: instalaţii frigorifice complete pentru nave, compresoare puternice pentru combinate chimice şi alte aparate şi agregate perfecţionate.

Bineînţeles viitorul va pune şi probleme cu totul noi. Este probabil că şi industria frigului va fi revoluţionată de lărgirea necontenită a cîmpului de utilizare a semiconductorilor. Funcţionînd pe baza unor principii fundamental diferite de cele folosite la construirea compresoarelor, aparatele frigorifice cu semiconductori vor fi mai uşor de manipulat, ele nu vor cuprinde pistoane sau arbori cotiţi, nici un fel de piese în turaţie... Dar aceasta rămîne deocamdată o problemă a viitorului ceva mai îndepărtat — problemă care în prezent se apropie de soluţionare numai la capacităţi frigorifice reduse (frigidere casnice).

Ce va aduce viitorul apropiat? Despre el, tehnologul Dominic Budai vorbeşte cu ceea ce am putea numi înflăcărare... reţinută. Dominic indică locul unde se va clădi o nouă şi încăpătoare hală şi dă explicaţii, nu lipsite de o ascunsă poezie, despre planurile de dezvoltare a „Tehnofrigului“ în anii care vor urma.

Pe cînd era muncitor la Hunedoara, tovarăşul Budai a urmat, în producţie fiind, şcoala medie. Apoi a făcut Politehnica. Este bucuros că poate spune despre uzina în care lucrează: „La noi totul este nou“.

Planul de dezvoltare a „Tehnofrigului“ nu se rezumă desigur la construirea unei hale — oricît de spaţioasă ar fi ea — sau la proiectata utilizare de noi maşini moderne.

Oamenii trebuie şi ei să se dezvolte, să-şi lărgească cunoştinţele, orizontul. De aceea, peste 1.200 de muncitori urmează diferite şcoli: şcoala profesională a uzinei, şcoli de maiştri, de muncitori cu înaltă calificare, de proiectanţi, cursuri serale.

Şi maistrul şef Francisc Hagan învaţă. Locuinţa sa, aflată peste drum de calea ferată, în apropierea uzinei, este micuţă dar cochet aranjată, mobila nou-nouţă. Pe masă se află vrafuri de caiete în învelitoare verzi, aparţinînd lui Hagan şi fiicei sale, elevă în clasa a V-a. Tatăl frecventează şcoala medie serală. Greul s-a isprăvit pentru anul acesta: ultima teză de clasa a VIII-a maistrul Hagan a dat-o de curînd.

Anul trecut tatăl şi fiica, avînd amîndoi cursuri după-amiaza, mergeau împreună la şcoală. Şi anul acesta ei merg tot împreună. Lui Hagan îi place mult să o ajute pe fiica lui la învăţătură.

Şi familia Hagan are un „plan de dezvoltare“: fata va deveni inginer mecanic, tatăl va termina liceul, „ca să poată munci mai bine“, şi apoi... vom vedea. „Sînt destul de bătrîn“ — spune zîmbind Francisc Hagan — însă energia care i se citeşte în ochi îi dezminte vorbele.

Fără îndoială că din înfăptuirea micilor „planuri de dezvoltare“ ale fiecărui muncitor din uzină va beneficia întregul colectiv. Francisc Hagan va lucra mereu mai spornic, Gheorghe Paraipan, devenit inginer, va construi agregate de înaltă tehnicitate şi, cine ştie, Iosif Kovacs sau poate Dominic Budai vor crea primul frigorifer romînesc cu semiconductori...

L. NIŢESCU

Fotografii de Traian PROSAN

Alte instalaţii au înălţimea unei case

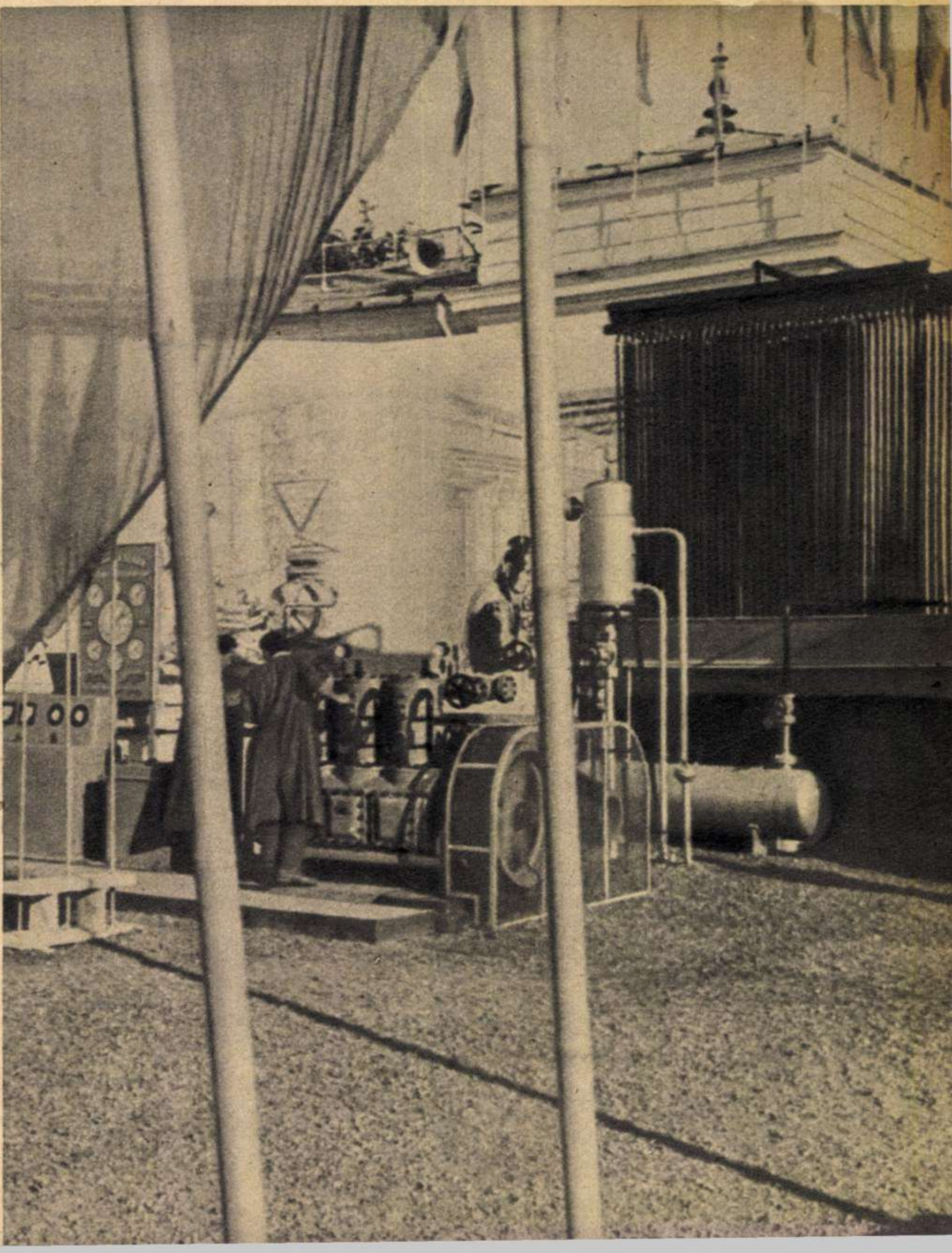

LA MOSCOVA, ARTĂ ŞI PRIETENIE

— corespondenţă telefonică de la Moscova —

de D. COSTIN

Cifrele sînt cunoscute: 54 de steaguri, circa 140 de kilometri de peliculă, peste 500 de oaspeţi, delegaţi şi gazetari de pe toate meridianele, sute de mii de bilete de cinema şi... milioane de porţii de îngheţată.

Dar amploarea şi semnificaţia celei de-a doua ediţii a Festivalului internaţional al filmului de la Moscova nu pot fi cuprinse în cifre, oricît ar fi ele de impresionante.

Fiece clipă a avut aici potenţialul ei de satisfacţie, care a făcut-o de neuitat.

Participanţii la festival au trăit clipe de emoţie recunoscîndu-l pe Nikita Sergheevici Hruşciov la tribuna din Palatul sporturilor — era prima dată cînd conducătorul unui stat onora cu prezenţa sa solemnitatea inaugurală a unui festival cinematografic.

Mai tîrziu, cu respiraţia tăiată de emoţie, aproape 15 mii de spectatori au urmărit marea aventură a „Primului zbor spre stele" şi au ascultat glasul din Cosmos al lui Gagarin, exclamînd: „Pămîntul e minunat!"

De atunci încoace, fiece nou film a adus alte imagini ale luptei „pămîntenilor" pentru frumuseţe, fericire şi demnitate omenească.

Şi momentele de emoţie s-au succedat, fără a se asemăna.

... Într-o seară, tîrziu după miezul nopţii, publicul mai zăbovea în holul cinematografului „Rossia", pe treptele de la intrare, printre florile şi fîntînile din piaţa Puşkin: oamenii nu se puteau încă desprinde din vraja sub care-i ţinuse filmul japonez „Insula stearpă", căruia i s-a conferit marele premiu. Cînd au apărut în capul scării delegaţii japonezi, în frunte cu regizorul Kaneto Shindo, emoţia s-a revărsat în ovaţii. Cu mijloacele simple ale adevăratei arte, povestea familiei de ţărani de pe insula din Marea Japoniei continua — pe altă gamă — imnul închinat „pămîntenilor".

Clipe de entuziasm am trăit şi cu ocazia succesului repurtat de filmul „Cer senin", al regizorului Grigori Ciuhrai, care pentru strălucita lui realizare artistică a fost dotat cu marele premiu al festivalului.

Un deosebit prilej de satisfacţie şi bucurie ne-a oferit preţuirea de care s-a bucurat filmul romînesc „Setea", care a fost premiat în cadrul concursului.

— Aş fi vrut să fiu poet ca Maiakovski — mărturisea conducătorul delegaţiei cubane, Alfredo Guevara — să pot cînta şi eu mîndria de a veni la festival cu un paşaport cuban. Nu pot uita prima mea călătorie la Moscova — în urmă cu zece ani — cînd am fost silit să iau un paşaport fals. Acum reprezint cinematografia Cubei libere la această sărbătoare a filmului.

— Toţi colegii mei din Tokio mă invidiază că mă aflu aici — declara tînăra actriţă japoneză Misako Vatanabe. Unii ar fi fost gata să călătorească şi în geamantanul meu, numai să vină la Moscova.

Şi mărturisirile au continuat...

— Sînt fericită că mă aflu la Moscova. Publicul mă strigă pe nume: „Gina!" — a exclamat cu încîntare Gina Lollobrigida.

— Festivalul de la Moscova e un lucru bun! Arta cinematografică poate contribui în modul cel mai eficient la apropierea între popoare — a opinat Irving Levin, directorul Festivalului cinematografic din San Francisco (S.U.A.).

— Moscova e minunată! Deviza festivalului — „Pentru umanism în arta cinematografică, pentru pace şi prietenie între popoare" — capătă imediat viaţă într-un asemenea oraş — a declarat actriţa americană Elizabeth Taylor.

... Manifestări spontane de prietenie, excursii în care voia bună şi simpatia dădeau tonul, întîlnirea dintre cosmonautul Gagarin şi stelele ecranului, felurite întîmplări cu haz au dat culoare, pitoresc, neprevăzut zilelor festivalului, completînd în mod fericit partea oficială a marii întîlniri.

Iar rezultatele comunicate la încheierea festivalului, concretizate în premierea unor creaţii de profund umanism, vor contribui, fără îndoială, la stimularea şi mai intensă a artei cinematografice puse în slujba progresului omenirii.

Nina Drobîşeva, interpreta Saşei din excepţionala realizare a regizorului Grigori Ciuhrai „Cer senin". →

↑ Beata Tyszkiewicz în filmul polonez „În noaptea asta va pieri oraşul" al regizorului Jan Rybkovski. (Boguslaw Lembach, operatorul filmului, a primit medalia de argint).

ВТОРОЙ МЕЖДУНАРОДНЫЙ КИНОФЕСТИВАЛЬ 1961

① Ekaterina Furțeva, ministrul Culturii al U.R.S.S. (dreapta), a primit pe actorii americani Elizabeth Taylor și Eddie Fisher.

② Actrița japoneză Misako Vatanabe (stînga) și actrița indoneziană Farida Ariani s-au împrietenit la Moscova.

③ Vizita la studioul „Mosfilm" a prilejuit actriței noastre Flavia Buref întîlnirea cu apreciata actriță sovietică Marina Strijenova.

②

③

Trei participante la festival: Gina Lollobrigida, Tatiana Samoilova și Marisa Merlini. →

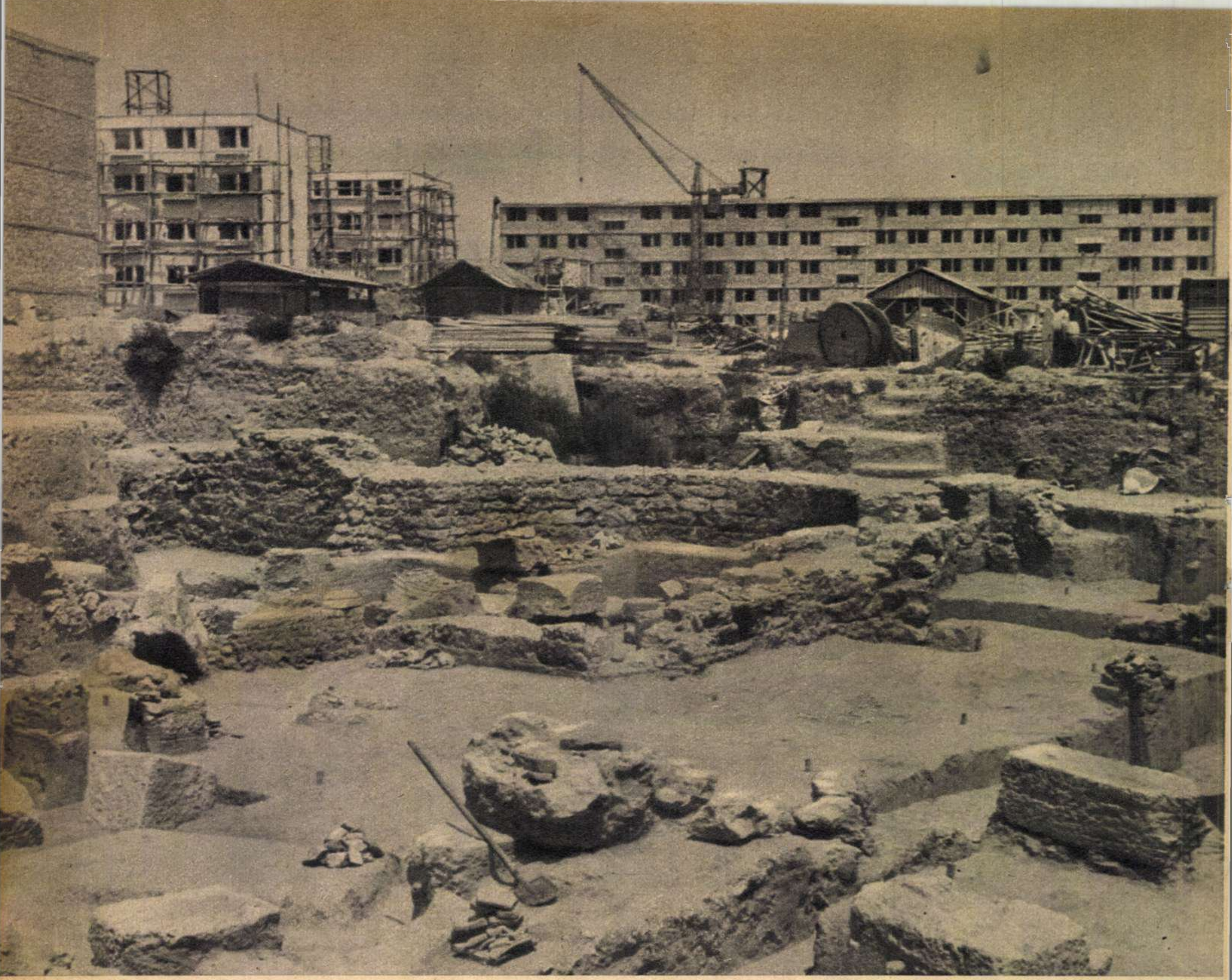

↑
Pe locul fostei gări, la cîţiva metri sub pămînt, a stat îngropată, secole de-a rîndul, această mare bazilică bizantină.

SUB PERONUL VECHII GĂRI

Chiar dacă prima preocupare, în clipa cînd ai ajuns la Constanţa, o reprezintă marea cu nesfîrşitele ei miraje, nu poţi să nu simţi şi aci frenezia construcţiei, a înnoirii, a înfrumuseţării bătrînului Tomis. Noaptea, străzile oraşului se scaldă în lumină fluorescentă; într-un colţ marea e tot mai mult ferecată în chingile digurilor noului port „Tomis“, în plină edificare. Plaja „Modern“, cu somptuoasele ei trepte care o leagă de oraş, devine într-adevăr modernă. Moscheea cea mare, devenită monument istoric, asupra căreia se-ndreaptă sutele de obiective fotografice ale turiştilor străini, a îmbrăcat haină nouă; un far uriaş nou, ridicat printr-o ingenioasă formulă arhitectonică, priveşte spre cele mai îndepărtate talazuri din larg; clădirea sfatului popular din piaţa Ovidiu — flancată de două blocuri noi — pare ieşită dintr-o baie de întinerire; larga esplanadă din faţa gării, terminată anul trecut, te salută cu noi spaţii verzi şi blocuri scînteietoare, strălucind a prospeţime. Spaţiul ocupat de vechea gară nu se mai aseamănă de loc cu ce a fost acum cîteva luni: s-au ridicat clădiri cu cîte 5-6 nivele, care se grăbesc să fie încheiate cît mai repede, fiindcă oamenii aşteaptă nerăbdători să se mute în case noi.

Şi, în timp ce se scriu filele de azi şi de mîine ale oraşului, fiecare lovitură de cazma necesară pentru o fundaţie face să vorbească din nou veacurile care au îngropat vechea cetate elenistico-romană, Tomis, întinsă, în epoca ei de înflorire, pe întreaga regiune peninsulară a urbei de astăzi.

Într-o groapă de fundaţie, unde ochiul profanului nu vede altceva decît săpătura pentru piedestalul blocului de mîine, ochiul arheologului începe să scînteieze cînd observă o bucată de marmură lucrată ca o bijuterie, rămăşiţele unui vas din lut ars, sfărîmăturile vreunei statuete. Se bănuia, de multă vreme, că de sub incinta fostei gări s-ar putea scoate la iveală vestigii noi care să ajute la completarea cunoştinţelor despre vechea cetate. Şi într-adevăr, în ultimele luni lumina soarelui a strălucit asupra altor

straturi de civilizaţie aşezate unele peste altele

Cîndva, cu peste două mii de ani în urmă, în epoca elenistică, Tomisul se-ntindea numai pînă pe aci, unde a fost gara veche; dar partea aceasta constituia o vale a plîngerii şi a tăcerii: necropola de înhumare a cetăţii. „În cursul lucrărilor noastre aproape că nu era zi — ne spunea tînărul arheolog Vasile Barbu — în care să nu descoperim cîte un mormînt. Iar într-o seară, spre marea noastră mirare, cazmalele s-au lovit de piatră.

După toate aparenţele aveam de-a face cu altceva decît tipurile de morminte descoperite pînă acum. Am lucrat cu precauţie şi după scurtă vreme a fost scos la iveală capacul unui sarcofag voluminos. De-a lungul veacurilor nu dăduse nimeni peste el. Legăturile de fier erau intacte. O inscripţie pe una din laturi ne dezvălui identitatea defunctului: o femeie. Am păzit eu însumi, toată noaptea, sarcofagul. A doua zi l-am deschis. Prea multe n-am găsit în el: o amforă, un opaiţ, boabe de grîu carbonizate, nuci, „hrana pentru dincolo". Este totuşi una dintre cele mai interesante piese de acest gen din cele aproape 30 de morminte elenistice descoperite numai aci".

Mergînd pe urma acestei descoperiri au fost dezgropate alte vestigii care completează datele cunoscute despre viaţa socială şi economică a cetăţii. Din ele se reconfirmă faptul cunoscut de mult că peste vechea civilizaţie elenistică se aşezase una romană. Pe locul vechii necropole — la cîteva veacuri distanţă — s-a întemeiat un cartier de mici meşteşugari şi artizani. Numeroase chiupuri, amfore de formă specială, fabricate numai la Tomis, un cuptor de ars ceramică, magazii cu gropi de cereale, resturi de ateliere de tîmplărie, cizmărie, sticlărie, urme de străzi şi locuinţe — toate vorbesc despre felul de viaţă al băştinaşilor care, învăţînd de la greci şi romani, ajunseseră să creeze obiecte ce concurau în arta execuţiei şi în frumuseţe chiar cu ceea ce se făcea la Atena sau la Roma. „Iată această statuetă de femeie — ne spune interlocutorul nostru. Cu cîtă graţie şi migală a fost confecţionată!"

Pe aci, prin această parte a cetăţii, va fi locuit cîndva — e drept, într-o epocă mai tîrzie — şi un om cu preocupări cărturăreşti. Cine va fi fost el, cum îi va fi fost locuinţa, ce va fi scris rămîne pentru totdeauna un mister. Doar ustensilele sale pentru scris — aşa cum se văd — denotă un om cu gusturi rafinate. Nici după moarte nu a vrut să se despartă de ele, cerînd, probabil, să-i fie aşezate în mormînt, unde au şi fost găsite. Şi avea de ce să ţină la ele: sînt obiecte încrustate în argint şi aur, care constituie piese unice atît în ceea ce priveşte eleganţa, cît şi arta cu care au fost confecţionate. Veacuri de-a rîndul, ele au rămas necunoscute şi tăinuite ochiului: de cîteva luni însă, figurează printre obiectele de mare valoare ale Muzeului arheologic al Dobrogei.

Tot mormintele au mai confirmat — pentru prima oară în Dobrogea — unele vagi indicaţii despre felul cum se apărau romanii de asperităţile climei Sciţiei Minor. Că ei umblau în sandale acolo unde nu există iarnă aspră e un adevăr de mult cunoscut. Dar pe aci, în iernile — care, dacă nu vor fi fost chiar atît de aspre cum le descrie Ovidiu, totuşi nu erau de loc blînde — cum se vor fi încălţat sutaşii romani cînd aveau de străbătut Dobrogea de la un capăt la altul?

Că în regiunile muntoase, bunăoară în ale ţării Helveţilor sau în alte părţi, ei purtau un fel de bocanci e un lucru necontestat. Desigur că asemenea încălţăminte purtau şi la noi, dar în acest sens nu exista pînă acum nici o dovadă, nici un indiciu. Şi iată că pe locul fostei gări constănţene s-a confirmat ceea ce se bănuia: în primăvara aceasta s-a descoperit un mormînt în care scheletul defunctului îngropat mai păstra o pereche de bocanci ţintuiţi, exact de tipul celor reconstituiţi de arheologi după descrierile vremii. Este, cum am spus, încă o confirmare, unică pentru Dobrogea, a unei vechi presupuneri a oamenilor de specialitate.

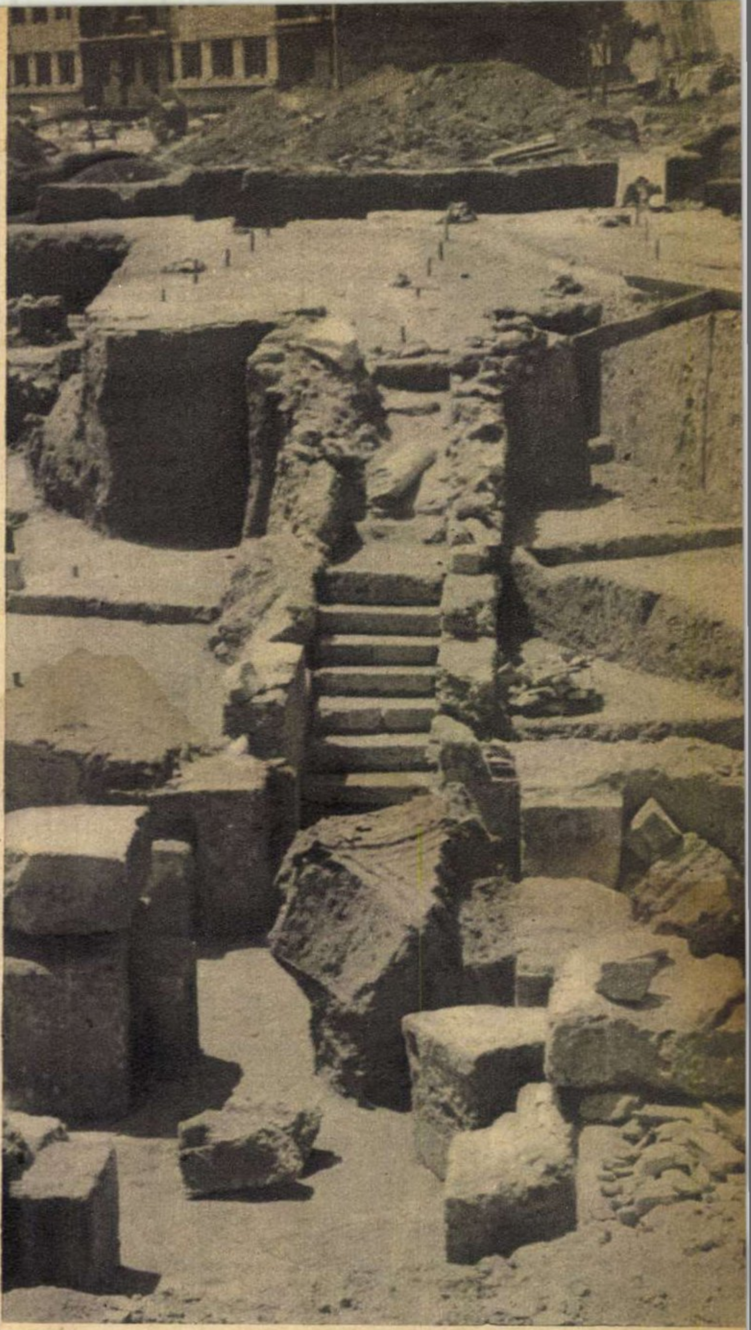

Treptele scării de marmură s-au păstrat aproape intacte.

★

Şi din nou alte veacuri dramatice s-au abătut asupra Tomisului. Puterea romană se clătina sub tropotele copitelor de cai care aduceau popoare tinere din depărtările Extremului Orient. Cetăţile Pontului Euxin abia mai ţineau piept iureşului năvalnicelor migraţiuni. Cu timpul, aceste aşezări au început să decadă. Pînă ce puterea bizantină reuşi să le reorganizeze şi să le imprime, pentru scurtă vreme, o nouă epocă de strălucire.

În această primăvară, tot pe locul fostei gări, s-au descoperit două bazilici bizantine, cele mai mari din această parte a lumii. Prima — lungă de vreo 42 de metri, lată de 24, cu 7 încăperi, o criptă în formă de cruce, cu o scară cu trepte de marmură şi un interesant fragment de boltă — era, încă la începutul verii, aproape în întregime dezgropată. Cea de-a doua, avînd o lăţime de 18 m, e în curs de dezgropare. Ele sînt, sub un alt aspect, şi o confirmare a ceea ce vorbesc documentele despre centrul de creştinare pe care-l reprezenta Tomisul în perioada bizantină a dezvoltării oraşului, care-şi permitea să construiască bazilici atît de vaste. Deocamdată, pentru precizarea exactă a veacului din care datează cele două bazilici, sînt necesare cercetări şi săpături suplimentare. Originea lor bizantină nu poate fi însă contestată.

Privind noile vestigii scoase la iveală, îl întrebăm pe directorul Muzeului de arheologie, Vasile Canarache:

— Dar ce se va întîmpla cu blocurile de locuinţe care urmau să fie construite pe acest teren?

— În această privinţă n-avem nici o grijă; conducerea de partid şi de stat ne dă un neprecupeţit sprijin: se face o modificare în planul edilitar pentru a se servi cauza ştiinţei, lucru care nu s-a făcut niciodată în trecut. Pe locul acesta trebuia să se ridice un bloc; ei bine, el va fi amplasat ceva mai departe. Nu trebuie să uităm că, în anii ce vin, Constanţa, înnoindu-se, va deveni treptat şi un oraş-muzeu. Aci — aşa cum arată şi afluxul oamenilor de ştiinţă din străinătate de cînd s-a dezgropat palatul cu mozaic cu cele 10 camere-antrepozit — o civilizaţie multiseculară va putea fi studiată în aer liber.

L. VOICU

Fotografii de V. SAVIN

Cristelniţa bazilicii şi resturi de coloane din marmură — sugestive mărturii ale artei ← arhitecturale bizantine.

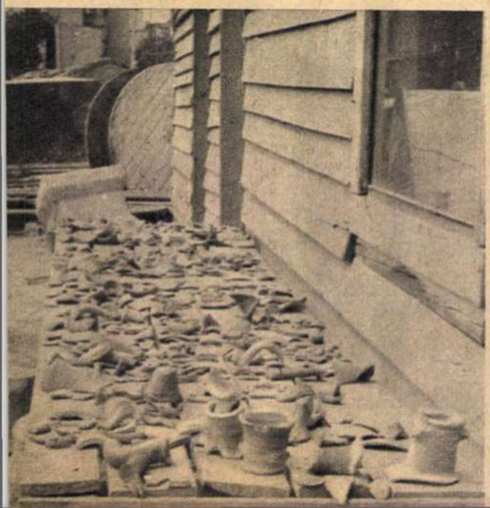

Numeroase resturi de ceramică şi de sticlă (stînga jos) şi un „document" în limba elină, săpat în piatră (dreapta jos), din care arheologii vor reconstitui straturile de cultură care s-au suprapus în vechea cetate a Tomisului.

● O INDUSTRIE DE HIMERE
SÎNT SIMULTAN „CELE MAI

JANE POWELL★PEPSI TV SPECIAL
"YOUNG AT HEART"
Pepsi-Cola
JANE POWELL
①

CONVAIR
A DIVISION OF GENERAL DYNAMICS
GD
SCIENTIFIC EXCELLENCE — WITH A SENSE OF MISSION
②

Club
PORTED WHISKY
Admiral
TELEVISION
PPLIANCES
NEW YORK
③

Cuvîntul american „gulch" înseamnă în romînește „trecătoare strîmtă și adîncă". Ar fi însă de prisos să căutăm pe harta Statelor Unite o „trecătoare strîmtă și adîncă" cu numele de „Ulcerul". Totuși aici se află sediul principal al uneia dintre cele mai puternice industrii americane. Conform datelor publicate, ea rulează un capital de zece miliarde dolari. Această sumă depășește considerabil cheltuielile anuale ale guvernului de la Washington pentru învățămînt, cultură și sănătate, luate la un loc. Industria la care ne referim nu produce avioane, rachete, automobile, tractoare sau bunuri de larg consum. Ea fabrică în masă himere. Drept moto al activității sale ar putea servi cuvintele născute în „Strîmtoarea Ulcerul": „determină-l pe om să cumpere ceea ce nu-i trebuie, cu bani pe care nu-i are". Desigur, ați înțeles la ce „industrie" ne referim: la cea producătoare de publicitate, de reclamă și a cărei definiție americană am reprodus-o în fraza anterioară. Denumirea populară „Strîmtoarea Ulcerul" a fost atribuită unuia dintre bulevardele principale ale New Yorkului, al cărui nume oficial — Madison Avenue — a devenit sinonim cu reclama.

„Strîm
Ulc

Pe Madison Avenue

Singura stradă importantă din New York, botezată după numele unui președinte al Statelor Unite, James Madison, se desfășoară pe o lungime de peste șase mile, în partea de est a Manhattanului. Partea centrală se încadrează într-unul din cartierele cele mai elegante, în timp ce partea superioară a bulevardului este străjuită de mizerele locuințe din Harlemul spaniol. Porțiunea care a făcut faimos bulevardul are ceva mai mult de o milă lungime, distanță pe care se aliniază, unul lîngă altul, blocurile înalte, construite special pentru a adăposti birouri. Ferestrele mari, luminate în cursul serii și al nopții chiar, indicînd o activitate fără repaus, contrastează cu liniștea străzii, aglomerate doar în cursul zilei.

Pe Madison Avenue și în imediata apropiere se află cartierele generale ale celor două societăți principale de radio și televiziune, birourile de publicitate ale majorității revistelor de mare tiraj, sediile a circa șaizeci de oficii care speculează rubricile rezervate reclamei în sute și sute de ziare. Aici își desfășoară activitatea cele mai importante agenții de publicitate care pregătesc, plasează și vînd clienților lor reclamă. Publicitatea a devenit o caracatiță gigantică, ale

NAVY & MARINE
ARTERS
NAVY STORE
PRESSING
TAILORING PRESSING
LOCKERS
⑤

DOMINICAN REPUBLIC FAIR
Fedders Air conditioners
Budwe
AUTOMAT
④

① Emisiuni speciale la televiziune, afișe etc. etc., numai dolari să iasă... În cazul de față, reclama emisiunii televizate ca... reclamă pentru Pepsi-Cola.

② Reclamă pentru businessul morții. Pagini întregi din publicațiile americane sînt cumpărate de monopolurile producătoare de bombardiere, nave de război și alte mijloace de distrugere. În pagina — pe care o reproducem din revista „*Newsweek*" — trustul „General Dynamics" prezintă „calitățile" bombardierelor pe care le produce „pentru Comandamentul aviației strategice și pentru dv." — cum se adresează reclama, cititorilor americani. Dar care dintre americanii de rînd cumpără asemenea „marfă"? Trusturile de armament folosesc însă publicitatea din ziare și reviste doar ca un mijloc de a finanța publicațiile ce fac reclamă războiului rece, care la rîndu-i aduce superprofituri monopolurilor.

③ Reclame pe Broadway.

④ Fiecare metru pătrat de fațadă, din centrul New Yorkului și al altor mari orașe americane, este speculat și folosit pentru reclamă.

⑤ Pe First Street din San Francisco. Două magazine de efecte militare, în concurență acerbă. Precum se vede, nu numai prin reclamele deșănțate care le garnisesc vitrinele, ci și cu ajutorul unor oameni special angajați pentru a-i acosta pe trecători și a-i aduce, mai mult cu forța, în magazin.

● SPECIALIȘTII DE PE MADISON AVENUE ● CÎND MAI MULTE ANTINEVRALGICE BUNE“ ● ARSENALUL PUBLICITAR ȘI POLITICA ● CONFESIUNEA UNUI EXPERT ÎN RECLAMĂ.

cărei tentacule îmbrățișează toate sectoarele societății americane. Ea este pretutindeni prezentă. Formulele ei lapidare, uneori ingenioase dar de cele mai multe ori frizînd cel mai cras prost gust, și-au pus pecetea asupra modului de a gîndi și acționa al oamenilor. Specialiștii de pe Madison Avenue vînd reclame pentru pastă de dinți și rachete, poleială spirituală pentru „modul de viață american“, calmante „psihologice“ pentru cei îngrijorați de situația economică a țării. Marile monopoluri cheltuiesc sume fabuloase pentru publicitate. Conform publicației „Advertising Age“, General Motors a cheltuit

toarea
cerul“

într-un singur an pentru publicitate 162.499.248 dolari. Cheltuielile pentru reclamă se fac nu numai în vederea vînzării unei anumite producții, dar și pentru a schimba opinia oamenilor despre activitatea unuia sau altuia dintre monopoluri. Martin Mayer, specialist în materie de publicitate, povestea că dinastia Dupontilor, legată de industria de război, a acționat prin reclamă pentru a se descotorosi de eticheta de „negustori de moarte“ ce-i fusese dată de public. Deși reclama e considerată drept un leac universal și chiar un „mijloc de luptă“ împotriva „depresiunii“, legile economice obiective ale capitalismului s-au dovedit mai puternice decît capacitatea specialiștilor de pe Madison Avenue de a lupta împotriva lor. E suficient să indicăm că General Motors, care se situează în fruntea monopolurilor ce cheltuiesc dolari pentru publicitate, a avut în ianuarie anul curent o producție de automobile mai mică cu 115.860 bucăți, în comparație cu aceeași lună a anului trecut.

Desfacerea reclamei

...Pe ecranul televizorului apare un revolver. Se mișcă încet de la dreapta la stînga, pentru a stîrni groază. O voce pronunță sacadat: superman (supraomul). Secvența următoare e însă amuzantă. Pe ecran se prezintă o brută în chiloți și cu o manta pe umeri, care-l ajută să zboare. Apoi, nu se știe în ce ordine logică, lîngă superman apare steagul american. Din nou se aude: superman. Dar supraomul dispare de pe ecran și, în locul lui, o blondină atrăgătoare începe să laude calitățile pîinii „Silvercup“ — bineînțeles „cea mai bună din lume“. (În reclamă toate produsele sînt „cele mai bune din lume“, chiar dacă la un interval scurt se succed două mărci de bere sau două antinevralgice produse de fabrici diferite). În sfîrșit, blondina se retrage și supermanul reintră în drepturile sale. Dar numai pentru patru minute, deoarece în al cincilea intervine din nou blondina, care te îmbie cu produsele Silvercup. După treizeci de minute în care blondina apare la fiecare patru minute, supermanul te anunță că va reveni săptămîna viitoare la aceeași oră și pe același program, pentru a-și continua aventurile, și nu uită la despărțire să recomande... pîinea „Silvercup“.

Televiziunea a devenit unul din instrumentele principale ale publicității. Ca și posturile de radio, ea a introdus reclama la domiciliul americanilor. În general programele de televiziune difuzează filme de cîte 30 de minute. Fiecare film are cinci acte. Fiecare act, patru minute. Al cincilea minut e consacrat reclamei, apoi acțiunea continuă. Bineînțeles că există și o ierarhie în funcție de banii pe care-i poate cheltui pe reclamă cel care o finanțează. „General Motors“, „Ford“, „Westinghouse“ oferă pentru reclama produselor lor spectacole duminicale de estradă, care reunesc celebrități ale scenei și ecranului, în timp ce țigările „Philipp Morris“, pasta de dinți „Colgate“ sau antinevralgicul „Anacin“ își fac reclamă în colectiv sau separat, în cursul programelor în serie de cîte 30 de minute. Să nu ne închipuim că la televiziune nu există și programe pentru copii. Doar există fabrici de dulciuri, de jucării și magazine de îmbrăcăminte care fac reclamă produselor lor.

Nici emisiunile politice informative nu se alcătuiesc după alte rețete. De obicei emisiunea de informații din cursul serii de la principala societate de televiziune americană (C.B.S.) este finanțată de către First National City Bank, iar la NBC de către Texaco (desface produse petroliere). După ce comentatorul își face apariția și anunță sumarul știrilor, locul lui e luat de un actor sau de un scurt film care face reclamă băncii sus amintite, iar apoi continuă transmiterea telejurnalului. Bineînțeles, la mijlocul lui survine o nouă întrerupere pentru reclamă. Cuvintele cele mai repetate în cursul anunțurilor de reclamă sînt „știința dovedește“. „Știința dovedește“ că „Anacin“ e mai bun decît orice aspirină, că berea „Piels“ e mai savuroasă decît orice altă bere, că sutienul X are calități unice. Pentru a fi sociabil e și mai simplu: „Ia o Pepsi Cola — vei fi sociabil“.

Cu toată larga răspîndire a televiziunii și radiodifuziunii, dimensiunile reclamei prin presă n-au scăzut. Majoritatea ziarelor de mare tiraj rezervă între 40 și 60 la sută din spațiu publicității, iar în unele zile chiar mai mult. O pagină de reclamă la „New York Times“ costă 4.920 dolari. Pentru a evalua această sumă e suficient să amintim că bugetul familiei unui muncitor calificat, familie formată din patru persoane, este stabilit oficial la 4.162 dolari pe an, iar 2.000.000 de muncitori agricoli sezonieri cîștigă mai puțin de 800 dolari pe an.

Publicitate și politică

Îndeosebi în timpul campaniilor electorale arsenalul folosit pe Madison Avenue e împrumutat de cele două partide politice simbolizate de elefant și măgar. În 1952, în timpul campaniei electorale, republicanii, care propuseseră candidatura lui Dwight Eisenhower, au introdus la recomandarea a doi specialiști de pe Madison Avenue filme de televiziune și anunțuri de radio înregistrate pe bandă de magnetofon cu o durată de 20 de secunde. Unul dintre acești specialiști, R. Reeves, povestește: „Am luat cuvîntările lui Eisenhower și le-am citit pe toate. El vorbea despre 3.000 de lucruri și cu aceasta nu se poate face nimic în publicitate. Pierzi capacitatea de penetrație“. Atunci Reeves a cerut conducătorului institutului de sondare a opiniei publice, George Gallup, să „afle“ care erau problemele ce preocupau cel mai mult pe americani. Acesta i-a indicat următoarele teme, în ordinea importanței: războiul din Coreea, corupția în organele guvernamentale de la Washington, impozitele și costul ridicat al vieții. Reeves s-a apucat să facă pe aceste teme scurte anunțuri pe care Eisenhower urma să le imprime pe bandă de magnetofon sau să le „interpreteze“ în filme pentru televiziune. Aceste anunțuri erau precedate de un titlu: „Eisenhower răspunde națiunii“. Apoi se auzea vocea unui „cetățean de rînd“: „Domnule Eisenhower, ce părere aveți despre creșterea costului vieții?“ Iar Eisenhower răspundea: „Soția mea, Mamie, e îngrijorată de același lucru. I-am spus că e treaba noastră să schimbăm aceasta la 4 noiembrie“ (data alegerilor). Pentru a judeca cum a schimbat Eisenhower situația și din punctul de vedere al costului vieții, e suficient să ne reamintim mesajul președintelui Kennedy despre „Starea Uniunii“.

În cursul ultimei campanii electorale din toamna trecută au fost bătute toate recordurile în materie de publicitate. Sumele cheltuite de ambele partide în acest scop au atins cifre fabuloase. Partidul democrat care, ca și cel republican, a fost finanțat de marile monopoluri, a încheiat această campanie cîștigînd alegerile. El a rămas dator însă cu 2.000.000 de dolari. Pentru a recupera această sumă, democrații au organizat în ziua preluării funcției de către noul președinte un bal la Washington. Impresarul balului a fost cunoscutul cîntăreț și artist de film Frank Sinatra. Prețul unei loji s-a ridicat la 10.000 dolari. În total s-au strîns 1.400.000 dolari. E limpede cine a putut participa la această gală. Dar însăși prezența la acest bal, onorat de altfel chiar de președinte, era un prilej de *PUBLICITATE.*

„Strategii“ cei mai de frunte ai industriei de publicitate sînt în prezent mobilizați pentru a lua parte la lupta pentru atingerea obiectivelor politice internaționale ale monopolurilor americane. Ei își storc creierii pentru a executa comanda primită. Nu știm dacă firma de pe Madison Avenue, care a organizat propaganda contrarevoluționarilor cubani, a dat faliment după zdrobirea agresiunii mercenarilor, dar este cert că „marfa“ pe care a distribuit-o n-a avut desfacere. O expresie a crizei care a cuprins sectorul de publicitate internațională de pe Madison Avenue sînt propunerile pe care specialistul newyorkez E. Dichter le făcea Departamentului de Stat, și anume de a se face reclamă Statelor Unite cu ajutorul metodelor folosite pentru „băuturi alcoolice, loțiuni de păr, automobile, săpunuri și orice alte obiecte“. Cu un asemenea arsenal nu e de mirare că acești specialiști au ajuns de căruță. Iar împrumutarea de către propaganda oficială a Statelor Unite a metodelor de pe Madison Avenue nu face decît să releve o dată în plus sărăcia și sterilitatea ideologică a capitalismului. Cît privește configurația morală a celor care lucrează în industria de publicitate, ni se par semnificative cuvintele expertului, în materie de reclamă, Richard Weiner, adresate confraților săi în cursul unui simpozion: *„Nu sîntem altceva decît niște prostituate. Sîntem niște mincinoși, sîntem gata de orice, numai să n-o pățim...“*

Eugen PREDA

PENTRU RECLAMA UNEI PASTE DE DINȚI

Ziarul american „New York Herald Tribune“ a publicat, sub semnătura lui David Lawrence, un articol intitulat „Spectacol Kennedy“, din care reproducem mai jos unele pasaje.

„...În cadrul unei emisiuni de televiziune, președintele Kennedy a făcut ceea ce n-a făcut niciodată vreun alt președinte al Statelor Unite: el a participat la un program al cărui organizator comercial a cerut ca poporul american să cumpere produse americane. Costul emisiunii nu a fost suportat de societatea de televiziune, ci a fost plătit de un fabricant de pastă de dinți.

Mulți observatori sînt de părere că demnitatea președintelui a fost atinsă atunci cînd el a apărut în rolul unui actor de televiziune, în cadrul unui program dinainte înregistrat și repetat.

Spectacolul, care a durat o oră, a fost întrerupt de cinci ori pentru reclama comercială a unei paste de dinți... Figura președintelui a fost folosită în repetate rînduri ca fond pentru prezentarea numelor acelora care au compus și realizat spectacolul — personalul programului de televiziune însuși“.

①

②

Patinatori fără... patine

Compresoarele patinoarului artificial „23 August" au intrat în vacanță de mult. Patinele, nemaigăsindu-și întrebuințare, se odihnesc și ele. Patinatorii însă...

Teoriile moderne referitoare la pregătirea științifică a patinatorilor proclamă: PATINAJUL SE ÎNVAȚĂ PE USCAT. PE GHEAȚĂ TREBUIE SĂ SE FACĂ DOAR RETUȘĂRILE ÎN EXECUȚIA FIGURILOR ÎNSUȘITE. O concepție la care, de îndată ce au aflat-o, au subscris cu entuziasm și sportivii noștri. Iată în ilustrațiile alăturate cîțiva tineri patinatori ai clubului sportiv „Dinamo", antrenîndu-se în zilele toride ale verii cu gîndul la performanțele pe care le vor realiza abia atunci cînd va da înghețul.

Începutul orelor de antrenament este dedicat unui studiu atent al chinogramelor cu figurile pe care sportivii își propun să le exerseze. În lipsa lamei patinelor, mișcările grațioase ale brațelor și ale picioarelor în situația de echilibru sînt perfecționate pe bîrnă (foto 1). Pentru a se putea realiza un număr maxim de rotări în timpul zborului, săriturile moderne trebuie făcute la o înălțime cît mai mare. În foto 2, Elena Moiș efectuează săritura căprioarei cu ajutorul trambulinei, iar în foto 3, Marcel Comanici execută săritura depărtată.

Fotoreportaj de Gh. ȘTEFĂNESCU

③

Cu ascensorul dincolo de nori

La Moscova a început construcția noului centru de televiziune, cu turnul de 520 metri. Va fi cea mai înaltă construcție de acest fel din lume.

Există și alte turnuri de televiziune înalte. Astfel în S.U.A. un turn măsoară 480 metri, în Japonia — 380 metri. Ele sînt construite însă din metal și ancorate cu tiranți de oțel. La Moscova, în parcul Ostankino, își va proiecta vîrful spre cer un „ac" de peste o jumătate de kilometru, din beton armat monolit. Va fi o minune a tehnicii, în adevăratul sens al cuvîntului. Nimeni n-a reușit pînă în prezent să ridice materialele de construcție la o asemenea înălțime; în nici o țară din lume nu există mecanisme capabile să execute o astfel de operație. Pentru construirea acestui turn a fost creat un agregat special, autopropulsat.

Nu întîmplător am folosit termenul de „ac". Turnul va fi într-adevăr aidoma unui gigantic ac cu un diametru de 63 metri la bază, care apoi, subțiindu-se treptat, va ajunge în partea superioară la un diametru de aproape o sută de ori mai mic — abia de 70 centimetri.

Prin corpul monolitului de beton vor trece vergele de oțel, ceea ce va permite ca pereții lui să fie relativ subțiri: de 40 centimetri. Și, ca și turnul, pe măsură ce se vor avînta în înălțime, pereții se vor subția, ajungînd la 20 centimetri. Turnul va cîntări în total nu mai puțin de 26 mii de tone.

În interiorul ei, construcția va fi formată din peste o sută de etaje și în fiecare din ele se va desfășura o vie activitate. Vor lucra aici nu numai cei a căror muncă este legată de televiziune sau de radio, ci și colaboratorii științifici ai serviciului de meteorologie. Laboratoarele acestui serviciu vor fi instalate pe trei terase dispuse la nivele diferite: astfel, prima terasă se va afla la înălțimea de 150 metri, a doua la 250 metri, iar a treia cu încă 100 metri mai sus.

Să facem acum împreună o călătorie imaginară prin clădirea viitorului turn de televiziune.

Totul este aici nou și interesant. Intrăm în vestibul. Îți atrag atenția ușile unor ascensoare neobișnuite. Ascensoarele cunoscute pînă acum, chiar cele de mare viteză, nu pot fi folosite pentru o ascensiune la peste 500 de metri. Ele merg „ca melcul". În timp ce ascensoarele Universității „Lomonosov" urcă circa doi metri pe secundă, cabinele ascensoarelor noii construcții vor avea o viteză ce va ajunge la cinci metri pe secundă. Așadar, luăm liftul. În șase-șapte secunde parcurgem cele unsprezece etaje ale primei părți a turnului. Aici se află studiourile de televiziune prevăzute pentru a transmite nouă programe, dintre care două în culori.

Continuăm călătoria. Prin fața ochilor noștri se perindă în zbor zeci de etaje „tehnice". Pe aici trec cablurile electrice, în aceste etaje sînt instalate diversele aparate electrice și radiofonice, instalații de radiorelee. Iată-ne, în sfîrșit, la o înălțime de 350 metri. Ieșim pe terasă. De aici, din înaltul cerului, se deschide minunata panoramă a Moscovei. Iar cînd norii ți-o ascund privirilor, te simți suspendat în văzduh.

O asemenea excursie va putea face oricine. Amatorii vor găsi la primul etaj un birou special ce se va ocupa cu organizarea excursiilor și deservirea vizitatorilor.

Plimbarea prin neobișnuitul turn se încheie cu un popas plăcut la restaurant. În ciuda altitudinii foarte mari, restaurantul este bine amenajat, putînd deservi 240 de persoane. La o asemenea înălțime soarele dogorește fără milă. Dacă nu s-ar lua măsuri, temperatura în aceste încăperi ar ajunge la + 60°. Ca atare, în turn va funcționa un sistem perfecționat de condiționare a aerului, iar geamurile și pereții teraselor vor fi din cristal special, avînd proprietatea de a reține razele ultraviolete.

Dar numai pentru o parte dintre vizitatori plimbarea se va termina aici. Se vor găsi, de bună seamă, și curioși care vor dori să viziteze și... antena de televiziune. Curiozitatea lor va putea fi ușor satisfăcută. Căci antena nu va fi altceva decît un tub, gol pe dinăuntru, lung cam de 138 metri, cu un diametru de aproape patru metri — ceea ce e perfect suficient ca în el să încapă nu numai un om, ci chiar un lift. În interiorul antenei de televiziune va funcționa un mic ascensor.

Construcția turnului-gigant va lărgi raza de acțiune a centrului de televiziune, va îmbunătăți în mod simțitor calitatea imaginii pe ecran și va permite ca pe tot cuprinsul Moscovei să se renunțe la folosirea antenelor exterioare.

Noul centru de televiziune este una dintre măreţele construcții ale septenalului. Vorbind despre el, nu se poate să nu amintim și de autorii îndrăznețului proiect: N.N. Nikitin, membru corespondent al Academiei de Construcții și Arhitectură a U.R.S.S., și arhitecții L.I. Batalov și D.I. Burdin.

B. VANIN

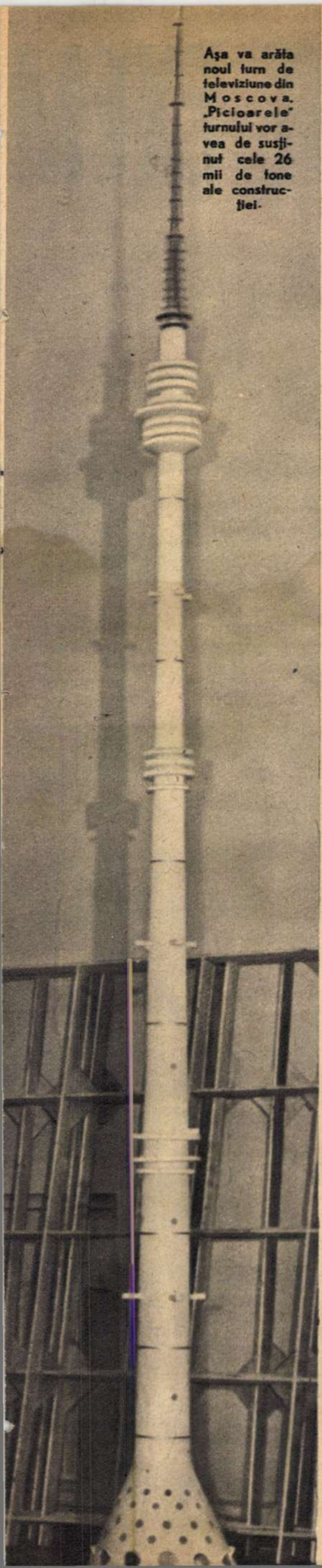

Aşa va arăta noul turn de televiziune din Moscova. „Picioarele" turnului vor avea de susţinut cele 26 mii de tone ale construcţiei.

Pe şantierul viitorului centru de televiziune. Turnul începe să prindă contururi deocamdată sub forma unei ajurate armături de oţel.

Etajele de jos vor adăposti diverse birouri, între care şi biroul special „de turism", ce se va ocupa cu organizarea vizitării turnului. 4 ascensoare ultrarapide vor transporta cîte 14 persoane fiecare.

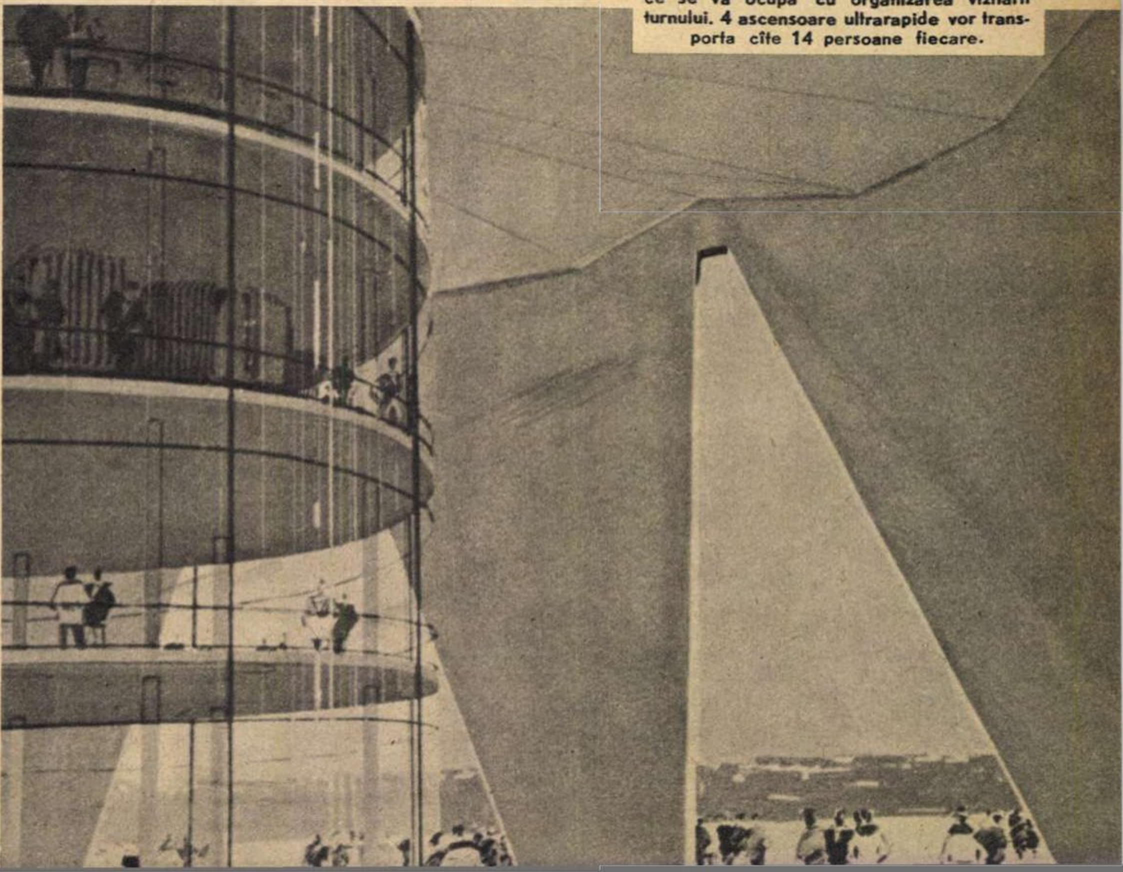

Numele: VERWOERD HENDRIK-FENSCH
Starea civilă: căsătorit (tată și bunic „exemplar")
Pasiunile de ore libere: lectura bibliei și pescuitul
Opera întregii vieți: „APARTHEID"-ul

„ACEST SOȚ EXEM

„omul“

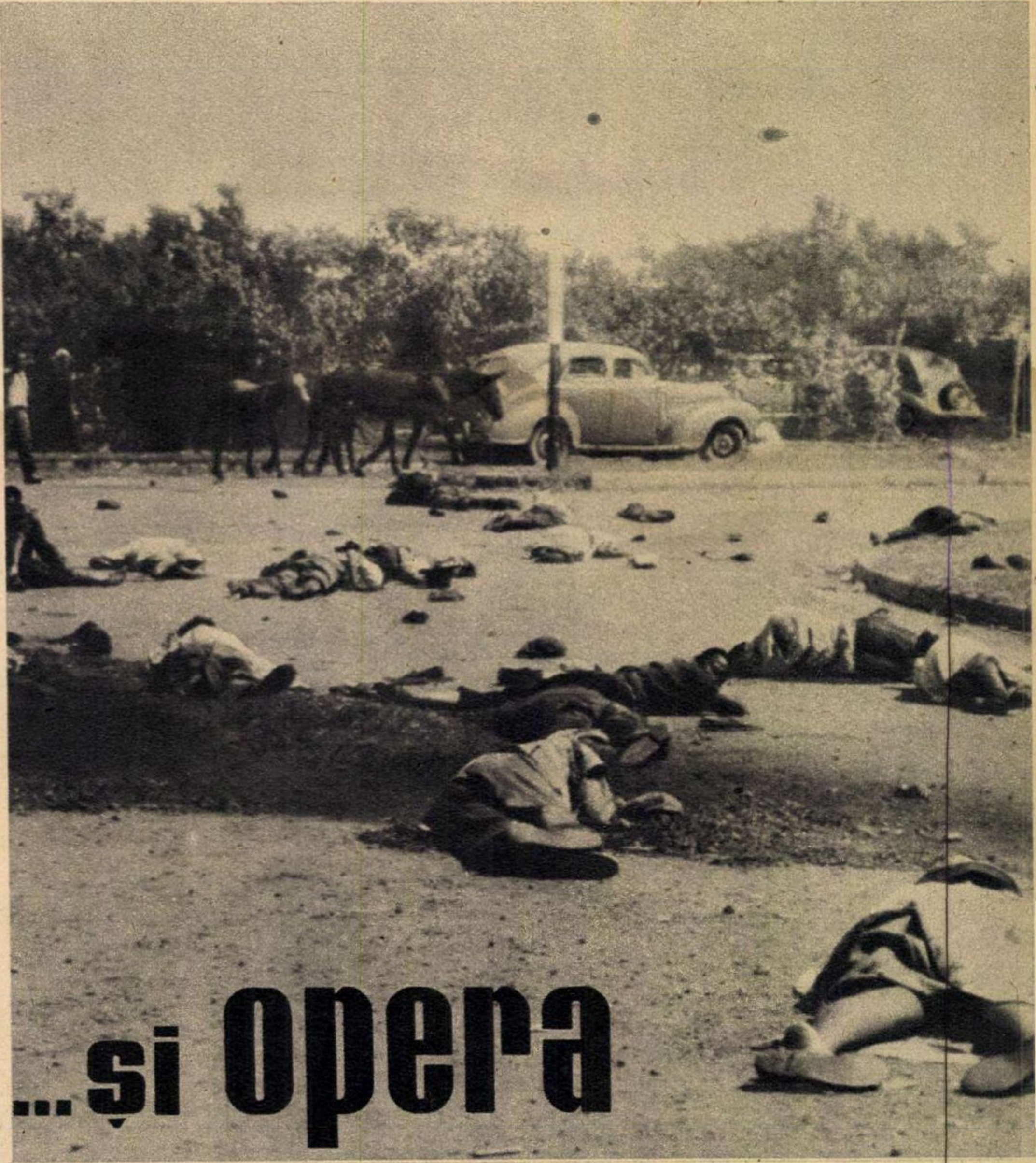

...și opera

La Pretoria, sub soarele torid al Africii, un bărbat înalt, cu părul nins, se plimbă alene pe aleile fastuoasei grădini care înconjoară cea mai luxoasă vilă a elegantului cartier rezidențial.

Îmbrăcat simplu, într-un pantalon-salopetă, cu brațele descoperite de mînecile suflecate ale cămășii, cu pielea de un alb imaculat, în ciuda razelor fierbinți care încing orașul ca într-un cuptor, bărbatul pare un vînjos bunic olandez, ca atîția alți bătrîni din satele pescărești ale îndepărtatelor „Țări de jos". Și este chiar olandez — cel puțin ca loc de naștere — acest „africander", cum își spun în limba lor locuitorii albi ai Republicii Sud-Africane, descendenți ai olandezilor și francezilor protestanți, exilați după revocarea Edictului din Nantes și veniți să-și afle refugiu pe tărîmurile primitoare ale Africii australe.

„Africander" prin adopție (încă din prima tinerețe s-a stabilit în Transvaal), bătrînul și-a întemeiat aici o familie devenită cu timpul foarte numeroasă. Pe aleile liniștite ale parcului răsună ca niște zurgălăi voci copilărești. Chipul aspru al solitarului se transfigurează brusc. Un zîmbet larg îl străbate. Mai mulți prichindei blonzi și cu pielea albă-imaculată l-au înconjurat într-o veselă revărsare de tinerețe și prospețime. Bunicul începe să scoată din largile buzunare ale pantalonului-salopetă, pe care nu l-a dezbrăcat, cînd a venit de la pescuit, tot felul de bunătăți anume pregătite. Și gălăgia nu e întreruptă decît o clipă de clopotul care anunță ora mesei.

Puțin mai tîrziu, schimbat într-un costum negru, același bătrîn, venerabil „pater familias" — așezat la capul mesei din sufrageria de gală — împreunează mîinile în rugăciunea pe care bunica Betsie, cei cinci fii, cele două fiice, soțiile și soții acestora ca și cei șase nepoți o ascultă într-o pioasă reculegere. Bătrînul nu uită niciodată să amintească interlocutorilor că este un calvinist convins. Și — ca el — întreaga familie observă cu cea mai mare strictețe austerele norme religioase impuse de reformatorul din vechea republică geneveză...

„Viața trebuie să fie simplă, fără prea multe plăceri" — proclama, cu sute de ani în urmă, Calvin de la amvonul catedralei „sfîntul Petru" de pe malul Lemanului. Și, oricît de depărtat în timp și spațiu, bătrînul nu iese din litera preceptului. Duminica, după ce se întoarce de la biserică, se apucă și acum să ajute la bucătărie la curățatul cartofilor sau la spălarea veselei. Nu fumează, nu pune în gură o lacrimă de băutură alcoolică. Nu are altă preocupare în toată viața particulară decît aceea de a-și păstra sufletul *pur*, așa cum stă bine oricărui dreptcredincios calvinist.

Cine este acest om, despre care, creionîndu-i în cîteva linii portretul, revista franceză „Paris Match" se pronunța admirativ: *„Acest soț exemplar, blînd și pașnic"*...?

Acest „soț exemplar, blînd și pașnic", bunic plin de duioșie și om cu frica lui dumnezeu, se numește Hendrik-Fensch Verwoerd și este

PLAR, BLÎND ŞI PAŞNIC"...

de L. SĂRĂŢEANU

liderul Republicii Sud-Africane. E un personaj faimos. Numele său este legat de ceea ce el însuşi numeşte *„Doctrina Apartheid"*-ului, adică varianta sud-africană a segregaţiei rasiale. Că negrii alcătuiesc majoritatea populaţiei, că ei sînt de milenii şi milenii băştinaşii ţării — toate astea nu par să fi fost vreodată reţinute de piosul domn Verwoerd care, încredinţat că toţi îngerii sînt albi şi că el însuşi va fi odată un fericit locuitor al paradisului, s-a consacrat şi se consacră idealului de a nu îngădui, pînă una alta, celor de culoare să ducă o viaţă omenească pe pămînt. Zece ani din viaţă i-a petrecut „simpaticul bunicuţ" ca să redacteze legile „Apartheid"-ului, a căror proclamare şi aplicare i-au atras pînă şi în presa de dreapta calificativul de *„omul cel mai detestat din lume"*.

Potrivit acestor legi ale ***soţului exemplar şi tatălui plin de bonomie***, circa zece milioane de negri-Bantu (printre care desigur nenumăraţi bunici şi bunicuţe, părinţi şi copilaşi) sînt condamnaţi să trăiască în vaste ţarcuri stabilite pe pămînturile cele mai sterpe ale Africii de sud.

Nobleţea sufletească a dlui Verwoerd nu se vădeşte însă numai din activitatea desfăşurată în perioada de cînd inima lui generoasă bate pentru „desăvîrşirea" Apartheid-ului. Dimpotrivă: această altitudine a sentimentelor pare a fi o trăsătură constantă a sufletului său. Cei care i-au studiat activitatea nu pregetă să-l numească un vechi hitlerist. Mărturie rămîne, între altele, colecţia ziarului *„Die Transvaler"* în ale cărui coloane — pe toată perioada războiului — redactorul şef Verwoerd se ridica împotriva

↑

Doi prieteni: Hendrik-Fensch Verwoerd şi Dag Hammarskjoeld. Îi uneşte — între altele — comunitatea de idei cu privire la rolul „civilizator" al trusturilor în Africa.

A 1713916
BELASTING
ALGEMENE BELASTING
JHB 22/3/57
60
61
C
D
E

„PERMIS SPECIAL DE CIRCULAŢIE PENTRU NEGRI". Legea dlui Verwoerd interzice deplasarea negrilor fără un astfel de permis. Împotriva lui, milioane de oameni duc lupte grele, soldate nu o dată cu morţi şi răniţi.

Sîrma ghimpată — leit-motivul vieții pentru milioane de oameni ai Africii de sud. Sîrma ghimpată — expresia „civilizației“ dlui Verwoerd.

„Îngerii“ dlui Verwoerd apără cu „blîndețe creștină“ unicul drept al negrilor: acela de a muri de foame.

„Numai pentru europeni“ — *inscripție clasică a rasismului.* ↓

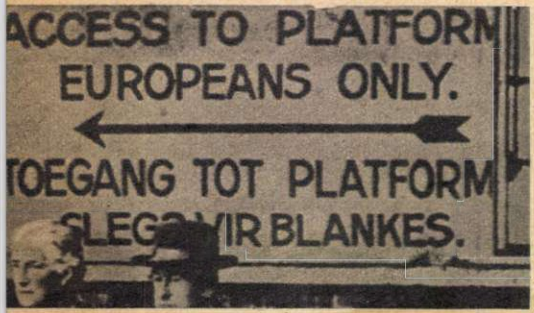

Caricaturistul unui ziar englez a prins în desenul de mai sus pe dl Verwoerd (mic și cu biciul în mînă) lovind în giganții negri care reprezintă voința de luptă și forța poporului din continentul african. Titlul desenului: „Their reply to Verwoerd“ („Răspunsul dat de ei lui Verwoerd“). Peste întregul desen, cuvintele: „Noi, poporul, sîntem granit“. →

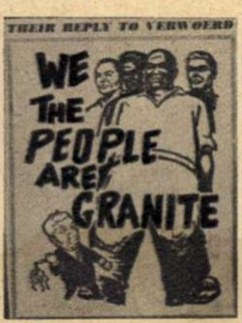
THEIR REPLY TO VERWOERD
WE THE PEOPLE ARE GRANITE

O „chestiune internă"

Așa cum relatează telegramele de presă, după proclamarea Republicii Sud-Africane, guvernul Verwoerd continuă cu și mai multă violență politica de arestări și represiuni în rîndul populației de culoare. Corespondentul agenției „Associated Press“ anunță că la Johannesburg, Pretoria și în împrejurimile acestor orașe s-au desfășurat cele mai mari operațiuni polițienești care au avut loc pînă acum în Republica Sud-Africană. La aceste operațiuni au luat parte toate forțele polițienești, agenți ai siguranței, precum și toți funcționarii direcției poliției. Mii de africani au fost aruncați în închisori.

Guvernul Verwoerd promovează politica de crîncenă asuprire rasială și de exploatare, nu numai împotriva populației de culoare din Republica Sud-Africană, dar și împotriva populației băștinașe din Africa de sud-vest, teritoriu aflat sub mandatul Republicii Sud-Africane.

Sfidînd protestele opiniei publice, sfidînd Organizația Națiunilor Unite, guvernul sud-african nu numai că nu a luat nici o măsură pentru îmbunătățirea situației populației din acest teritoriu, dar a și interzis Comisiei O.N.U. pentru cercetarea situației din Africa de sud-vest să pătrundă în Republica Sud-Africană, declarînd că „politica de segregație rasială a guvernului este o chestiune internă“.

După cum anunță agenția Reuter, Eric Louw, ministrul de Externe al Republicii Sud-Africane, a declarat într-un discurs radiodifuzat că „membrii Comisiei O.N.U. vor fi arestați imediat ce vor intra pe teritoriul sud-african și trimiși în protectoratul Beciuanaland“. În acest scop, a declarat ministrul de Externe sud-african, „în regiunea de frontieră au fost trimise unități speciale de poliție și elicoptere“.

O „fereastră“ deschisă asupra realităților din țara „bunului soț și părinte“ Verwoerd. Într-un singur an — potrivit datelor guvernului — 65 de persoane de culoare (bărbați și femei) au fost condamnate la spînzurătoare, iar alte peste o sută de mii au primit pedepse cu închisoarea...

(Continuare din pagina 17)

participării anglo-americane la coaliția antihitleristă și nu pridídea să-l elogieze pe Führerul Adolf Hitler care — chiar dacă nu era tot atît de alb la piele — îl cucerise totuși pe rasistul african prin reputata lui dragoste pentru genocid. Tandra amintire păstrată vechiului său „maestru“ defunct, care i-a lăsat exemplul Auschwitz-ului, al Buchenwald-ului și al celorlalte lagăre de exterminare, se vede și din recentele măsuri adoptate de dl Verwoerd în țara unde, între două lecturi din biblie, taie și spînzură.

Încercînd — de altfel zadarnic — să stăvilească lupta pentru libertate și drepturi a negrilor, dl Verwoerd se întrece zilnic pe sine însuși în cruzime. De curînd — anunța o publicație din Occident — zece mii de negri au fost arestați și torturați înfiorător, în timp ce alte cîteva mii au fost aruncați de vii în fundul unei mine de aur scoase din funcțiune.

Toate aceste detalii completează portretul *„soțului exemplar, blînd și pașnic“*, punîndu-l în lumina cea adevărată. Incurabil în patima sa pentru segregație, amețit de visul hecatombelor de negri, „purul“ Verwoerd menține pe continentul african, în plină transformare și clocotitor de elanurile libertății, una dintre acele petice de oroare sclavagist-rasiale care atrag indignarea și dezgustul întregii umanități.

Iar în fața oprobriului, a adversității a sute și sute de milioane de oameni de toate culorile și din toate continentele, domnul Verwoerd, *„omul cel mai detestat din lume“*, personajul anacronic care vrea să permanentizeze sclavajul negrilor, stă surprins, și — în plin veac XX — își manifestă neînțelegerea: *„Nu pricep de ce se supără atîta omenire pe mine?!“*

Iar cine îi citește biografia nu poate să nu se oprească o clipă asupra unui amănunt: Hendrik-Fensch Verwoerd e fost profesor de... psihologie aplicată.

Ce înseamnă: APARTHEID

APARTHEID **66 ani vîrsta medie pentru omul alb. 36 ani vîrsta medie pentru omul negru.**

APARTHEID **De șase ori mai puține șanse de a trăi la nou-născutul negru față de nou-născutul alb.**

APARTHEID **Interdicția pentru negri de a călători fără autorizație, de a locui în afara unor zone speciale, de a schimba locul de muncă, de a fi proprietari de pămînt, de a folosi autobuzele, tramvaiele, trenurile, bisericile, băncile de odihnă, sălile de așteptare, oficiile poștale, teatrele și cinematografele, toaletele destinate albilor.**

APARTHEID **Imposibilitatea pentru negri de a deveni ingineri, arhitecți etc.**

APARTHEID **Interdicția pentru negri de a iubi o persoană albă, de a se căsători cu o persoană albă.**

APARTHEID **Spînzurătoare, închisoare, țarcuri de sîrmă ghimpată.**

APARTHEID **93.775 lovituri de bici aplicate într-un singur an pe spinarea a 18.542 de negri de ambele sexe (inclusiv minori).**

INTRODUCERE ÎN FILATELIE (XIII)

Vocabular filatelic

Colecţionarii de mărci folosesc în vocabularul lor numeroşi termeni proprii filateliei, care se pot traduce aproape în toate limbile de pe glob. O parte din aceşti termeni (coliţă, şarnieră, uzuale, uzate) au fost explicaţi în capitolele precedente. Astăzi ne vom opri asupra cîtorva termeni pe care socotim că e bine ca un filatelist să-i cunoască de la primii paşi.

Să-i luăm în ordine alfabetică:

BANDĂ (sau **ŞTRAIF**): ansamblu de mai multe mărci, decupat din coală, pe orizontal sau pe vertical, şi păstrat astfel în colecţie. O bandă nu poate avea mai puţin de trei mărci. În afară de aceasta există şi ştraifuri special tipărite cu mărci de valori diferite şi, uneori, cu vignete intercalate.

BLOC: ansamblu de cel puţin patru mărci neseparate între ele şi dispuse unele sub altele.

CADRU VARIAT: mărcile unei emisiuni care, deşi sînt de acelaşi tip — cu acelaşi subiect — au totuşi ornamente diferite în cadrul în care sînt prezentate.

COMEMORATIVE: emisiunile consacrate amintirii unor persoane sau evenimente importante.

DANTELATE (sau **DINŢATE**): mărci ale căror margini au fost perforate pentru o mai uşoară decupare din coală (spre deosebire de cele care sînt nedantelate şi care se decupează cu foarfeca).

DESCENTRATE: mărci al căror cadru alb nu este egal pe toate cele patru laturi exterioare.

EROARE: marcă imprimată într-o altă culoare decît cea pe care trebuia s-o aibă în mod normal sau care prezintă alte greşeli, de desen, legendă, tipar etc.

FILIGRAN: semnul vizibil în corpul hîrtiei pe care s-au tipărit mărcile. Se poate observa fie privindu-i transparenţa la o sursă de lumină, fie umezind-o cu benzină şi privind-o, umedă, deasupra unui fond negru.

MANCO-LISTA: lista pe care şi-o întocmeşte un filatelist cu piesele care îi lipsesc din colecţie şi pe care doreşte să şi le procure.

ODONTOMETRU: mic instrument din metal, din celuloid sau din carton, care serveşte la măsurarea dantelurii unei mărci (numărul dinţilor constituind una din caracteristicile fiecărei emisiuni). Odontometrul este făcut să servească de obicei şi de filigranscop (adică de fond negru pentru observarea filigranului cu ajutorul benzinei).

PERECHI: mărcile care se colecţionează două cîte două decupate fie pe orizontal, fie pe vertical, dar neseparate între ele.

ŞTAMPILA SPECIALĂ: ştampilă ce consemnează, în aranjamentul ei grafic, evenimentul pentru care a fost emisă o marcă.

SURŞARJ (**SUPRATIPAR**): inscripţie aplicată pe deasupra tiparului obişnuit al mărcii, cu scopul de a modifica valoarea acesteia sau de a consemna un eveniment.

UNICATE: mărci colecţionate într-un singur exemplar din fiecare valoare (spre deosebire de colecţionarea „în perechi", „în bandă", „în bloc" sau chiar „în coală întreagă").

25
R.P.ROMINA
3 75
R.P.ROMINA

↑ Ştraif reprezentînd prima noastră emisiune poştală consacrată sputnicilor.

De vorbă cu medicul

PÎINEA ÎN DIETETICĂ

Consumul normal zilnic de pîine furnizează omului peste 50 la sută din totalul caloriilor necesare. Totodată, prin conţinutul în glucide (zaharuri), protide şi lipide, făina de grîu — ca de altfel şi a altor cereale — are un rol important în stabilirea echilibrului energetic necesar desfăşurării activităţii zilnice. La valoarea nutritivă a grîului contribuie şi conţinutul său bogat în săruri minerale, în vitaminele B_1, B_2, PP, E şi în acid folic.

Prin măcinarea boabelor de grîu se obţine făina, formată din amidon, şi tărîţele, cu o compoziţie bogată în elemente importante nutritive. De aceea făina neagră (care conţine şi tărîţe) are o valoare nutritivă mai mare decît cea albă.

Ca orice alt aliment, pîinea trebuie să fie bine mestecată, deoarece digestia ei începe în gură, prin acţiunea ptialinei din salivă.

Pîinea neagră şi pîinea albă proaspătă se digeră în timp mai îndelungat, deoarece formează în stomac cocoloaşe, mai greu pătrunse de sucurile digestive. De aceea, suferinzilor de diferite afecţiuni ale aparatului digestiv li se recomandă să consume:

— *pîine rece* (veche de 2-3 zile) cu miezul întărit;

— *pesmeţi* din pîine albă tăiată în felii subţiri (care pierd 30 la sută din apa de compoziţie);

— *pîine prăjită* (pierde aproape întreaga cantitate de apă de compoziţie, rămînîndu-i doar 5 la sută). Un kg de pîine proaspătă are o valoare de 2.500 calorii, pe cînd un kilogram de pîine prăjită, 3.830 calorii.

Varietăţile de pîine recomandate mai sus sînt uşor digerabile şi pentru faptul că obligă la o masticaţie prelungită şi deci la un amestec mai intim cu ptialina din salivă.

Bolnavilor care suferă de constipaţie cronică le recomandăm *pîinea cu tărîţe*, iar celor cu afecţiuni cardiovasculare şi renale, *pîinea fără sare*. Pentru ameliorarea gustului fad al acestei pîini, i se adaugă, de obicei, chimion sau anason.

Diabeticii vor consuma o pîine specială cu adaosuri de gluten sau caseină de lapte, care diminuează cantitatea de glucide, contraindicată în această boală.

Dr. Silviu GHEREA

MODA

Vara în oraş

Cu linia ei suplă, dreaptă sau uşor evazată, prin simplitatea redusă la ultima expresie, moda verii 1961 pare să fi fost în mod special concepută pentru zilele de caniculă. O modă practică şi confortabilă, colorată, tinerească şi... văratică. În colecţia de modele pentru vară prezentată de fabrica de confecţii „Gheorghe Gheorghiu-Dej", aceste caracteristici apar împletite cu fantezia şi originalitatea, în valorificarea materialelor textile oferite de industria noastră. În fotografiile alăturate înfăţişăm, o dată cu creaţiile fabricii, şi un model prezentat la Congresul modei de la Berlin de Republica Populară Bulgaria şi reprodus de atelierul de creaţie al fabricii „Gheorghe Gheorghiu-Dej".

O ţesătură uşoară de bumbac imprimat a fost folosită pentru rochia de vară realizată după un model din Republica Populară Bulgaria (foto 1). Are o linie dreaptă şi cordonul e înnodat lejer, pe şold.

Din material de bumbac cu dungi în ţesătură, această rochie de vară (foto 2) are corsajul lejer, cu decolteul în V, fusta uşor evazată şi buzunarele garnisite cu o clapă din materialul pus în sens invers, ca şi cordonul.

Deosebit de tinerească este şi această rochie de poplin imprimat (foto 3), cu fusta largă, avînd pense necălcate. Cordonul e din poplin uni, în culoarea dominantă a imprimeului.

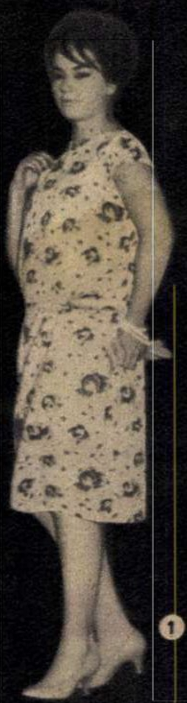
①

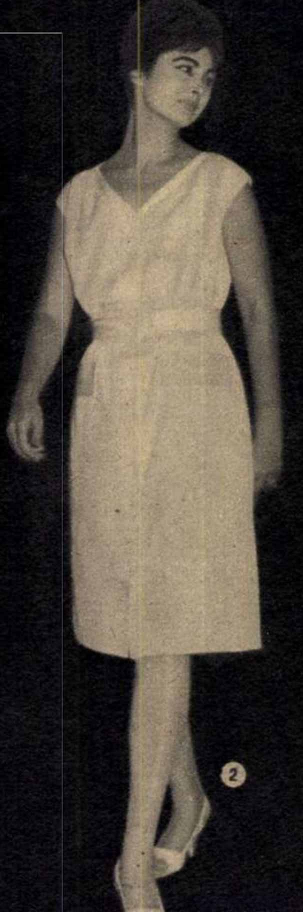
②

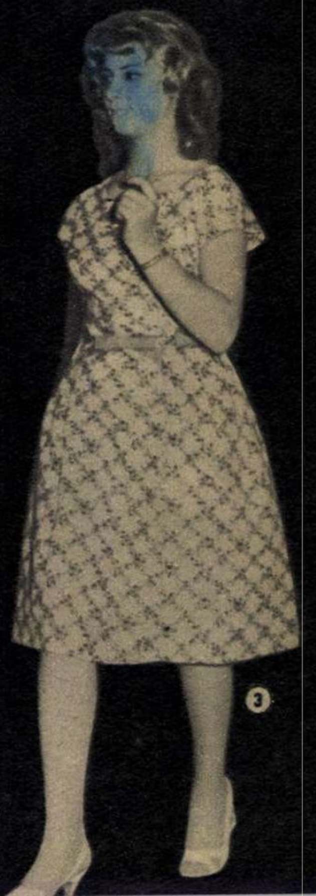
③

mozaic

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	C	U	F	A	R	■	F	O	C	A	R
2	A	C	E	■	A	F	A	C	E	R	E
3	R	A	C	I	■	O	R	A	R	■	I
4	A	■	I	E	R	I	■	A	B	U	R
5	D	R	A	C	I	■	C				
6	A	C	A	■	N	I	E				
7	■	U	R	A	■	A	R		■		
8	P	L	E	C	A	R	E	■	C	U	I
9	E	A	■	A	R	D	■	F	I	R	■
10	H	■		R	I	A	A	■			E
11	E			I	■	T	T				D

C. F. R.

Variaţiuni pe trei consoane

ORIZONTAL: 1) În plasa din compartiment... — ...şi la cazanul locomotivei. 2) Macazuri — Treabă. 3) Au mersul... invers — Mersul trenurilor. 4) Ziua care a trecut — În cazanul cu aburi! 5) Uneori te ia cu „frig“, alteori cu „cald“, dar niciodată cu „moderat“ — Discipol (peiorativ). 6) Acar fără sfîrşit... — Dare, cu alte cuvinte. 7) Trăiască... — ...mulţi ani! — Cufere! 8) Se produce la osii şi roţi — Ţine loc de cuier. 9) Tot cuier! — Un ceas întors! — Aţă. 10) Într-o zicală se poartă-n sîn — Şoricar. 11) Se serveşte dimineaţa, la vagon-restaurant — Gară pe litoral.

VERTICAL: 1) Mic... rezervor de apă — Costum de... rîndunică. 2) Măriuca, în familie — Pene. 3) Ca cea din Orlèans, de pildă (pl.) — Subsol! 4) Literă slavonă — Muncitori feroviari. 5) Soare egiptean... — ...şi rîu mexican — Măsuri agrare. 6) File — Crud. 7) Nu-i nici soare, nici lună, dar luminează pe mare — A solicita — Cap de afiş! 8) Dojană aspră. 9) Văzduhuri — Sită. 10) Acar! — Veselă... la vagonul restaurant (pl.). 11) Lucrări de reparaţii la linie — E dublu!

Dezlegarea jocului „FIR-FIRE“, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Minuţios — Sut. 2) Atîta — Naturi. 3) Răsărit — Avar. 4) C — Inta — Creta. 5) Asp — Arnici — N. 6) Ji — L — Barăci. 7) Eneida — Atins. 8) T — Na — Ace — Oi. 9) Ţesături — Rc. 10) Oti — Aţa — Poet. 11) Rind — Ariadna. 12) Scama — Ear — Tp.

←ARTERE ARTIFICIALE. La Moscova, inginerul L. Plotkin (stînga) şi candidatul în ştiinţe medicale L. Lebedev au reuşit să confecţioneze dintr-un material sintetic — lavsan — vase sanguine artificiale. Acestea pot înlocui cu bune rezultate porţiunile de artere distruse.

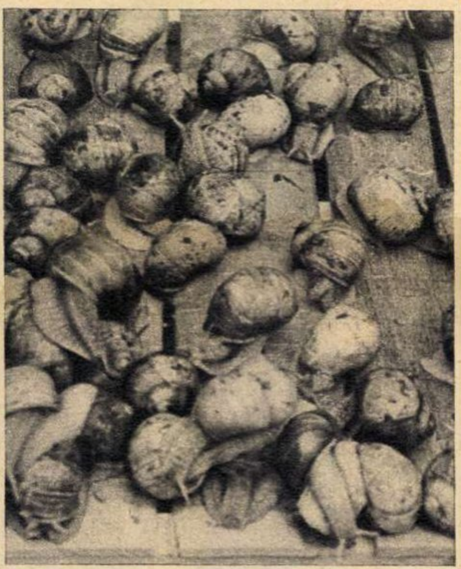

HELIX POMATIA CĂLĂTOREŞTE...

După cartea de bucate, melcii se prepară în două feluri: fierţi şi prăjiţi în aluat. De fapt nu ştiu cîţi dintre concetăţenii noştri se încumetă să folosească aceste reţete culinare. În schimb, sute de colectori de pe tot întinsul ţării culeg melci şi îi depozitează în lăzi mari şi bine aerisite, pentru a fi trimişi mai departe peste graniţe. Puţină lume ştie că în Europa, după Republica Federală Germană, ţara noastră este cea mai mare exportatoare de melci.

Pentru francezi („de gustibus non disputandum“) molusca aceasta gasteropodă constituie nu numai un aliment „delicios“, ci chiar o mîncare naţională. În Franţa se mănîncă anual aproximativ 2.500 tone de melci şi, interesant de reţinut, întreaga cantitate este procurată numai din import. Dar ce s-a întîmplat cu melcii autohtoni? Francezii nu numai că îi consumă de sute de ani ci, conform cerinţelor gastronomice, îi culeg şi îi prepară tocmai în lunile de primăvară, în perioada depunerii ouălor. De aceea numărul lor s-a împuţinat, s-a stins aproape cu totul.

Pe teritoriul ţării noastre, în schimb, melcul (culbec sau bourel, cum i se mai spune) creşte şi se dezvoltă după bunul său plac. Lucrătorii din cooperaţie — însărcinaţi cu achiziţionarea de melci — ştiu că el poate fi găsit în zăvoaie, lunci, vii, livezi, pe marginea rîurilor, în păduri tinere, în lăstărişuri, grădini publice — în locuri liniştite, unde frunzişul şi iarba se menţin din primăvară pînă în toamnă. Practic vorbind însă, munca pentru depistarea locurilor populate cu melci, achizitorul o face stînd în prealabil de vorbă cu muncitorii agricoli, cu ciobanii, paznicii, vînătorii, pădurarii etc. Trebuie ştiut că, din toate soiurile de melci, unul singur este comestibil: melcul aşa-zis alergător, cu cochilia de culoarea cafelei cu lapte, denumit ştiinţific: *Helix Pomatia*.

Spre centrul de exportare a melcilor din Oradea au voiajat şi în primăvara lui 1961 sute de mii de asemenea *Helix Pomatia*... Uniunea regională a cooperativelor de consum din regiunea Braşov a trimis singură, de pildă, 10 vagoane; Regiunea Mureş Autonomă Maghiară 4 vagoane, regiunea Suceava 4 vagoane, regiunea Cluj 3 vagoane şi jumătate etc.

La Prodexport am văzut nenumărate scrisori de mulţumire sosite din partea a 22 de firme străine, care nu numai că laudă marfa trimisă, ci solicită, în continuare, mărirea cantităţilor contractate. Există de asemenea comenzi pentru aşa-numiţii melci de Bourgogne (care pot fi culeşi şi toamna) şi propuneri de a se trimite carne de melci congelată.

Doctorul Arendt n-a fost vinovat!

100 de ani după moartea tragică a marelui poet rus A.S. Puşkin, chirurgul sovietic academicianul N.N. Burdenko a încercat să clarifice o problemă care suscitase multe discuţii: rana lui Puşkin a fost într-adevăr mortală, diagnosticul a fost just, tratamentul aplicat — corect?

Se ştie că mulţi dintre contemporanii poetului, precum şi unii biografi ai lui, şi-au exprimat neîncrederea în doctorul Arendt — medicul curţii imperiale — care a îngrijit rana gravă a marelui poet. S-a spus chiar că „un străin l-a rănit pe Puşkin, iar îngrijirea lui a fost încredinţată unui alt străin“.

În prezent grupul de oameni de ştiinţă sovietici care au efectuat analiza ştiinţifico-medicală a rănii lui Puşkin şi a tratamentului ce i-a fost făcut au dovedit că învinuirile aduse doctorului Arendt au fost nefondate. Ei au studiat cu migală toate documentele timpului, au analizat istoricul bolii poetului. Printre materialele cercetate s-a numărat şi raportul academicianului N.N. Burdenko, prezentat în cadrul sesiunii din 4 februarie 1937 a comisiei „Puşkin“ a Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. Marele chirurg sovietic afirma că doctorul Arendt a făcut tot ce i-a stat în putinţă pentru a-l salva pe rănit. Totuşi, la nivelul cunoştinţelor deceniului al patrulea al secolului trecut, rana era neîndoielnic mortală. Chiar şi după 100 de ani, în 1937, asemenea răni erau mortale în proporţie de 60-70 la sută. Nici unul dintre medicii timpului nu l-ar fi putut salva pe Puşkin.

★

Nu demult, cunoscutul neurochirurg sovietic, profesorul Andrei Andreevici Arendt — strănepotul doctorului N.F. Arendt, cel care îl tratase pe Puşkin — a făcut Muzeului „A.S. Puşkin“ din Moscova o donaţie: trusa din lemn roşu în care Arendt îşi ţinea instrumentele chirurgicale, trusă care s-a aflat timp de două zile în locuinţa poetului.

O nouă teorie asupra anesteziei

Dr. Linus Pauling de la Institutul de tehnologie din California, laureat al Premiului Nobel, cunoscut luptător împotriva înarmării atomice, a expus în faţa Societăţii americane de chimie o teorie asupra naturii anesteziei.

Anestezicele — a declarat el — acţionează prin formarea unor cristale minuscule, mai mici decît celula cerebrală, care blochează activitatea electrică a creierului. Cristalele se formează prin combinarea anestezicelor cu apa din celula cerebrală.

Această teorie — scrie revista „Newsweek“ — are şi o aplicaţie practică: pe baza mărimii cristalelor formate în aparatele de laborator, oamenii de ştiinţă pot spune dacă un amestec format din mai multe anestezice este mai eficace decît un singur agent anestezic.

DIN CIUDATA FAUNĂ A AMAZONIEI

Furnicile de foc

În desişul întunecos al pădurilor ecuatoriale de pe valea fluviului Amazon, printre puzderia de vietăţi mărunte care mişună prin frunziş, furnicile ocupă un loc de frunte. Cele mai cunoscute sînt furnicile roşii (numite în Brazilia formiga de fogo *— „furnica de foc“) care, în şiruri nesfîrşite, atacă cu înverşunare tot ce întîlnesc în cale.*

La gurile Amazonului, neîndurătoarele furnici de foc au devenit o adevărată plagă, punînd deseori pe fugă însăşi populaţia unor întregi aşezări umane. Aşa, de pildă, micul orăşel Aveiro, aşezat pe rîul Tapajos (afluent al Amazonului), înfloritor pe vremuri, şi-a încetat existenţa pe la mijlocul secolului al XIX-lea din cauza unei invazii a acestor furnici.

Peştii cîntători

De multe ori, cînd peste fluviul Amazon domneşte liniştea, dintre valuri se aude un fel de dangăt de clopot care se repetă, se înteţeşte, pînă cînd cuprinde o vastă întindere. Sunetele acestea, de diverse tonalităţi şi intensităţi, sînt scoase de nişte... peşti, denumiţi corvini.

Peştii cîntători fac parte din genul Umbrinal. *Se deosebesc de peştii obişnuiţi prin structura băşicii de aer, care este alcătuită din cîteva compartimente. Trecînd dintr-un compartiment într-altul, aerul provoacă vibraţii în pereţii băşicii şi astfel se produc sunete.*

Fluturii pocnitori

Tot în bazinul Amazonului, printre numeroase alte vieţuitoare curioase, poate fi întîlnită şi specia de fluturi pocnitori din familia Ageronia. Sunetele pe care le scot sînt asemănătoare celor ce se produc pocnind cu putere din degete. Mecanismul pocnitor din trupul acestui fluture, care nu este mai mare decît trei beţe de chibrit aşezate unul lîngă altul, a rămas o enigmă pînă astăzi. Pe toată întinderea dintre Mexic şi Argentina, ageroniile scot „trac-trac“-ul lor caracteristic, stîrnind curiozitatea omului.

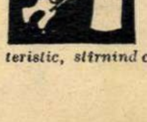

CĂRȚI

„MATERIA ȘI VISELE"

MIHAI BENIUC
MATERIA ȘI VISELE
MIHAI BENIUC · MATERIA ȘI VISELE

„Materia și Visele" — cum e denumit ultimul volum de versuri al lui Mihai Beniuc — e mai mult decît titlul unei cărți. Sînt implicate aici și semnificațiile unei autodefiniri. Poetul n-a ignorat nicicînd realitatea, contingența, materia; dar aceasta nu l-a împiedicat să-și înalțe cît mai sus aripile visului. În lirica sa, infinitele forme ale materiei — de la firul ierbii și licurici pînă la stea — nu numai că și-au găsit cîntărețul, dar au intrat organic în imaginea și metafora poemului. Prospețimea versului lui Beniuc, spontaneitatea și directa lui sugestivitate își pot afla aici una din cauze. Folosind însă universul material ca bază de decolare pentru zborul fanteziei, visul poetului nu se zbate steril în spații, ci are consistență și tinde spre un țel *(„Ai fost bolnavei inimi medic,/ Ești punctul meu de sprijin, arhimedic,/ Vei fi aripa ce mă duce-n zbor/ Și peste scurta-mi viață-n viitor./... Partid al muncii, sînt atît cît sînt/ Fărîmă de lumină pe pămînt, / Căci vieții mele țel tu i-ai adaos")*. Și în poemul ce dă titlul volumului, relația materie-vis e clar tălmăcită. Recunoscînd „legile de fier" ale materiei, poetul nu uită însă forța omului care prin procesul cunoașterii pătrunde tot mai adînc tainele ei *(„Dar eu mai știu ce tu nu bănuiești:/ De ce-s în stare fiii pămîntești./ Punți arcuind, ei trec, gonind Abisul!/ Ei au cumplitul har într-înșii: Visul./ Nu divagăm! Pe supla lui aripă/ Te cercetăm clipă de clipă,/ Și din visări, erori, îndemn, unelte,/ Am chibzuit acele păsări zvelte/ Ce-adună ghem distanța dintre astre —/ Curînd vor fi și astrele-ale noastre!")*

E de remarcat că acest optimism afirmat în lirica lui Beniuc nu sună strident și convențional; pornit din încrederea, totodată pasionată și lucidă, în progresul omenirii, în biruința luminii asupra întunericului, el convinge și emoționează. Credem o dată cu poetul că mult visata *Comună* (invocată de atîtea ori în versurile lui) va tutela cu luminile ei întreaga noastră planetă. Parcă mai mult ca oricînd, în „Materia și Visele" poetul se adresează viitorimii. Discută cu ea, transmițîndu-i mesajul avîntat al încrederii în viață, bucurîndu-se de existența urmașilor în cadrul însorit al *Comunei.*

La sfîrșitul acestor sumare aprecieri, ne mărturisim satisfacția de a fi găsit în *„Materia și Visele"* puține, foarte puține, impurități. Sînt în această carte multe poeme care pot figura cu cinste nu numai într-o antologie a poetului, ci și în oricare alta a liricii noastre. Se găsesc multe poeme citabile, printre altele și unele de dragoste, care se încadrează pe deplin prin substanța lor poetică în ansamblul tematicii atît de actuale a creației lui Beniuc.

Traian STOICA

TEATRU

„CÎNTĂ PRIVIGHETORILE"

Lucia Demetrius ne invită — în aceste seri de vară — să ascultăm pe scena grădinii Teatrului „C. Nottara" cum „Cîntă privighetorile", avertizîndu-ne fără ocol în subtitlu că a făcut de astă dată o „glumă scenică". Invitația este ispititoare: în afara bunei dispoziții pe care o făgăduiește, ea ne oferă posibilitatea de a o vedea pe autoarea atîtor drame cu adînci implicații sociale și psihologice abordînd genul comediei ușoare.

În această intenție de a destinde spectatorii, Lucia Demetrius a cerut colaborarea compozitorului Aurel Giroveanu, care a presărat în desfășurarea acțiunii cîteva reușite melodii de muzică ușoară. Și iată-ne în micul orășel de provincie, înmiresmat de parfumul trandafirilor și legănat pe seară de trilurile privighetorilor, în mijlocul a patru perechi de îndrăgostiți. O undă de lirism, de delicată poezie — specifice scrisului autoarei — străbate întreaga piesă, în care pînă și încurcăturile, și hazul păstrează o notă discretă și duioasă. Toți iubesc aici, numai că fiecare iubește pe altul decît ar trebui, de unde suspine, ofuri și comice decepții sentimentale. Noroc de bătrîiorii piesei, tatăl văduv al lui Matei și mătușa, de asemeni văduvă, a Vioricăi, care, deși nu au curajul mărturisirilor, se iubesc constant și sigur. Pînă la urmă, datorită unei neprevăzute întîmplări, tinerii au prilejul să constate că de fapt ei nu iubeau pe cine credeau, ci exact pe cei cărora le fuseseră de la început destinați de autoare, așa că răsuflăm cu toții ușurați: nostimul cadril s-a terminat cu bine și „dansatorii" și-au ocupat, în sfîrșit, locurile cuvenite. I s-a reproșat autoarei — și noi subscriem acestei judicioase critici — că rapida schimbare a sentimentelor și a perechilor nu ține de configurația morală a tineretului nostru, că o „glumă scenică" nu presupune a renunța la justificări psihologice, la afirmarea unei poziții etice înaintate. De bună seamă, autoarea va medita asupra acestei observații. În ce privește spectacolul, el rămîne la faza bunelor intenții: o distribuție chibzuit alcătuită (și care numără actori de talent ca Sandina Stan, Sandu Sticlaru, Tony Zaharian, Dorin Moga, Napoleon Crețu) nu a reușit să salveze pe deplin o concepție regizorală (regizor Gh. Cheța) „cuminte", lipsită de personalitate. Iar decorurile din carton și pînză, pictate stîngaci cu flori, pomi și case, supără prin artificialitatea lor, mai ales în ambianța proaspătă a unei grădini de vară.

S. F.

DISC

CANȚONETE

Tenorul Valentin Teodorian, solist al Teatrului de Operă și Balet, a înregistrat pentru „Electrecord", pe un disc de 25 cm, 33 de turații, cele mai populare canțonete italiene. Interpretarea plină de temperament și deosebit simț al lirismului fierbinte, specifice acestor cîntece devenite folclorice, se remarcă mai ales în „Santa Lucia", „Oi, Marie" de Di Capua și mai ales în „Vorrei morire" de Tosti. Pe același disc se mai află: „La danza" de Rossini, „Mattinata" de Leoncavallo și „Occhi di fata" de Gastaldon.

NEMURITOAREA BALADĂ

Cea mai iubită și cunoscută lucrare a compozitorului Ciprian Porumbescu, „Balada pentru vioară", în interpretarea violonistului Ion Voicu acompaniat de Orchestra Radio sub conducerea dirijorului Iosif Conta a fost înregistrată de către casa de discuri „Electrecord", pe un disc micro de 33 de turații. Vioara lui Ion Voicu, eminent elev al lui David Oistrah, îi comunică o deosebită căldură.

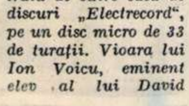

UN CONCERT ROMANTIC

Pe cealaltă față a discului de mai sus și în aceeași interpretare, putem asculta renumitul „Concert nr. 2 pentru vioară și orchestră" de Henrick Wieniawski. Compus acum 92 de ani, concertul a fost dedicat de către compozitor, el însuși excepțional violonist, marelui vrăjitor al arcușului, Pablo Sarasate. Partea finală este inspirată de intonațiile și ritmurile dansurilor țigănești, după cum ne arată și titlul (Allegro alla zingarese). Concertul nr. 2 este considerat drept una dintre cele mai frumoase lucrări ale școlii romantice de vioară.

STIMMEN
ETERNA

VOCI DE NEUITAT

Casa de discuri din R.D. Germană, „Eterna" ne-a trimis de curînd cîteva discuri (pe 45 de turații) din interesanta sa colecție de „înregistrări istorice", realizate cu mulți ani în urmă în interpretarea unor cîntăreți de valoare mondială. Selecțiunile din „Traviata" de Giuseppe Verdi (un mic disc de 18 cm) sînt cîntate de soprana Maria Cebotari, tenorul Helge Roswaenge și celebrul bariton Heinrich Schlusnus.

CENTENARUL NAȘTERII LUI ALEX. DAVILLA

Cu prilejul sărbătoririi centenarului nașterii marelui nostru autor dramatic Alexandru Davilla, Teatrul Național „I.L.Caragiale" va reprezenta în prima parte a noii stagiuni piesa „Vlaicu Vodă", în direcția de scenă a regizorului Miron Niculescu. Rolul titular va fi susținut, alternativ, de artistul poporului George Calboreanu și de artiștii emeriți Nicolae Brancomir și Nicu Dimitriu. Rolul Doamnei Clara a fost încredințat artistei poporului Aura Buzescu.

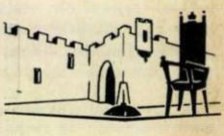

„BOLNAVUL ÎNCHIPUIT" LA TEATRUL NAȚIONAL

Una din premierele viitoarei stagiuni, la Teatrul Național „I.L.Caragiale", va fi spectacolul cu piesa „Bolnavul închipuit" de Molière, în direcția de scenă a artistului poporului, regizorul Sică Alexandrescu.

CONFERINȚELE EXPERIMENTALE

Inițiativa luată de unele din teatrele dramatice și muzicale de a organiza cicluri de conferințe experimentale a fost primită cu un deosebit interes de publicul nostru. Din păcate, în stagiunea care s-a încheiat asemenea manifestări nu au avut loc cu regularitate, ele fiind programate în special de teatrele muzicale (Teatrul de Operă și Balet, Teatrul de Operetă, Teatrul satiric-muzical „C. Tănase").

Credem că, în general, atît teatrele dramatice, cît și cele muzicale din țară și din Capitală ar fi bine să-și întocmească din timp, pentru noua stagiune, un plan de activitate privind organizarea, în cît mai bune condițiuni, a conferințelor experimentale. E de dorit ca secretariatele literare ale teatrelor să se consulte între ele pentru a preîntîmpina eventualitatea tratării acelorași subiecte și, în același timp, pentru a se evita programări simultane. Sugerăm teatrelor să nu organizeze conferințe experimentale care să trateze *numai* probleme din trecutul teatrului — așa cum au făcut pînă acum cele mai multe dintre ele — ci să inițieze deopotrivă cicluri de conferințe experimentale cu teme ale teatrului contemporan.

N. SANDU

în jurul globului

DE ICI, DE COLO...

● Naşterile cvadruple se bucură de o frumoasă „tradiție” în R.S.S.A. Kabardină (U.R.S.S.). În 1936 s-au născut aici 4 gemeni (azi toți în viață). Și iată că, exact după 25 de ani, tot în R.S.S.A. Kabardină, soția muncitorului Talustan Abitov din Zaiukove a născut trei fete și un băiat.

● A murit un „recordman”. E vorba de marinarul american Jerry O'Brien, care a încetat recent din viață într-un spital. Cu cele 319 kilograme pe care le avea în greutate înaintea decesului, deținea un record mondial — neoficial — de... obezitate.

● Știți cum sînt pedepsiți de către poliție contravenienții la regulile de circulație în Beirut, capitala Libanului? Li se sparg cauciucurile autovehiculelor...

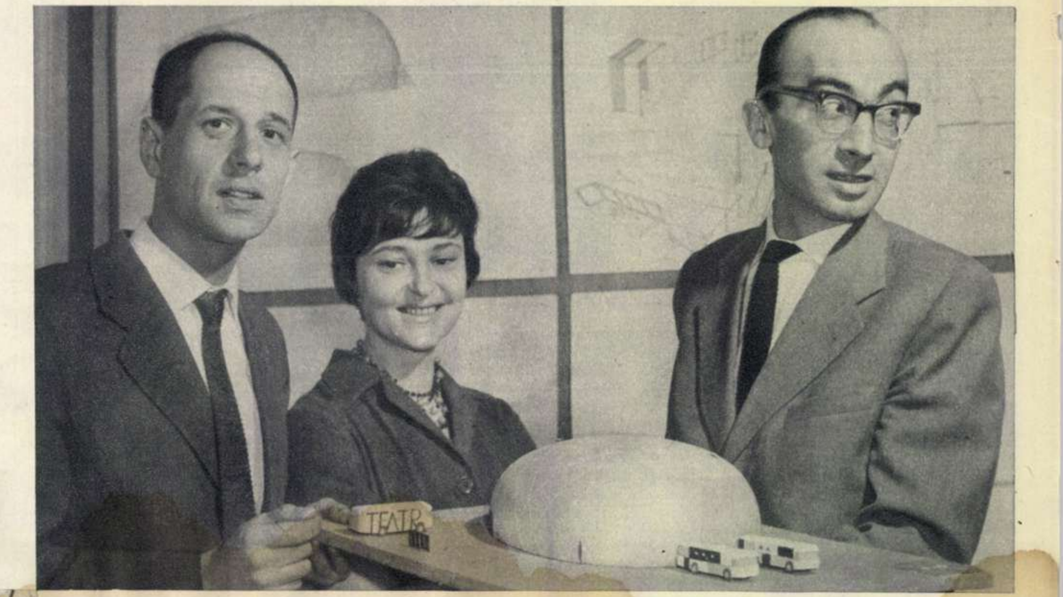

DOAR ÎN 8 AUTOCAMIOANE poate fi transportat teatrul mobil a cărui machetă este înfățișată în fotografia de față. Arhitecții polonezi Jerzy Brejowski, Irena Brygiewicz și Tadeusz Brygiewicz, realizatorii proiectului acestui teatru mobil, au obținut premiul I în cadrul concursului special organizat în aces scop de Uniunea arhitecților din R.P. Polonă. Teatrul, construit din aluminiu și pînză cauciucată, are 400 de locuri.

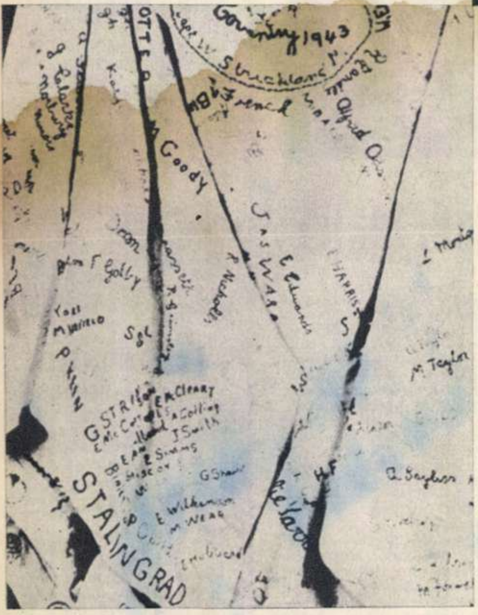

UN DAR EMOȚIONANT a primit recent orașul erou Stalingrad din partea unui grup de 830 de muncitoare textiliste din Coventry (Anglia), oraș bombardat cumplit în timpul ultimului război. E vorba de o față de masă pe care cele 830 de femei și-au brodat numele — în semn de omagiu față de eroismul legendar al stalingrădenilor.

SFÎRȘITUL UNEI CARIERE... Prin anul 1920 făcea senzație în lumea filmului american un copil minune, pe nume Jackie Coogan. Astăzi, ziarele consemnează arestarea fostului copil-minune, care se ocupa cu traficul de țigări cu marijuana (hașiș). Setea de înavuțire a pus capăt unei cariere care, în urmă cu 40 de ani, începuse promițător...

21 ORE. Atît a durat traversarea înot a Canalului Mînecii de către tînăra englezoaică Dorothy Perkins. Pentru a se proteja împotriva răcelii apei, temerara sportivă și-a uns corpul cu o cantitate apreciabilă de grăsime de focă. În fotografie: Dorothy Perkins, înainte de cursă.

I-A PUS PE FUGĂ. Trei îngrijitori ai grădinii zoologice „Whipsnade” din Londra s-au apropiat de un pui de girafă nou născut. „Ignorînd” intențiile pașnice ale acestora, Maggie, girafa mamă, s-a repezit la îngrijitori, care, speriați, au luat-o la sănătoasa.

FLACĂRA REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

ANUL X, nr. 30 (322)
29 IULIE 1961

Redacția: BUCUREȘTI
Piața Scînteii 1
Căsuța poștală: 3507, of. 33.
Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin”.

Pe coperta noastră: artista amatoare MARINA VOICA. Fotografie de S. STEINER

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

LA DRUM!

MUNTELE MIC

Muntele Mic este situat în apropiere de Caransebeş, dominînd zarea răsăriteană a cîmpiei ce se întinde spre Lugoj. Privit din Caransebeş, pare o uriaşă căldare răsturnată. Înălţimile masivului nu depăşesc 1.800 m. Bogat în izvoare şi vegetaţie, Muntele Mic este împădurit pînă la altitudinea de aproape 1.450 m. Peste această înălţime se prezintă ca un şes cu coline domoale.

Cabanele şi vilele dispunînd de tot confortul (apă caldă şi rece, lumină electrică) sînt aşezate pe versantul apusean, în imediata apropiere a lizierei pădurii, la o altitudine de circa 1.500 m. Toate clădirile, alcătuind un complex unitar, sînt grupate în jurul vilei *Bela Vista* şi au o capacitate de cazare de aproximativ 200 de locuri, majoritatea în camere de 2-3 paturi.

Din locul unde sînt aşezate cabanele, se deschid perspective minunate spre Valea Timişului, spre muntele Semenic, muntele Ţarcul şi Godeanu.

De la acest punct se pot face plimbări de scurtă durată spre comuna Poiana Mărului, trecînd peste Pietrele Scorila, sau excursii mai lungi spre Ţarcul şi Godeanu, pe potecile turistice marcate.

Căi de acces: la Muntele Mic se poate ajunge pornind din Balta Sărată, staţie pe linia C.F.R. Bucureşti-Timişoara. De aici, cu un tren industrial, ajungem în comuna Borlova. De la Borlova pînă la prima cabană distanţa este relativ mică: circa 12 km pe potecă şi drum de căruţe. Dacă plecăm din Bucureşti cu un tren care nu are oprire la Balta Sărată, coborîm la Caransebeş (5 km de Balta Sărată).

Indicaţii C.F.R.: trenul accelerat nr. 101 (cu locuri rezervate şi vagon de dormit) pleacă din Bucureşti-Nord la ora 22,47 şi ajunge la Caransebeş la ora 6,40.

Costul biletului clasa I, lei 131; clasa a II-a, lei 86. Supliment de pat la vagonul de dormit, lei 63 (valabil cu bilet cl. I).

ILGANI

Iubitorii Deltei, ai vînătorii şi pescuitului sportiv găsesc la Ilgani un confortabil loc (cabană cu camere avînd 1-2 paturi, bufet etc.) pentru recreare, plimbări în Deltă şi sportul cu undiţa.

Ilgani se află pe malul stîng al canalului Sulina, la cîteva mile în aval de Tulcea. Vasele de pasageri de pe ruta Galaţi-Tulcea-Sulina opresc la punctul numit Partizanul, de unde în circa jumătate de oră se poate ajunge la cabana Ilgani.

Indicaţii C.F.R. şi NAVROM:

Varianta I. Plecăm din Bucureşti la ora 0,15 cu acceleratul 703 (locuri rezervate). La ora 2,43 sosim la Brăila. La ora 6,30 plecăm cu vaporul şi ajungem la Partizanul la ora 15,35.

Costul biletului C.F.R. cl. I, lei 73; cl. a II-a, lei 49.
Costul biletului NAVROM cl. I, lei 31; cl. a II-a, lei 23.

Varianta a II-a. Plecăm din Bucureşti cu acceleratul 801 (locuri rezervate, vagon restaurant) la ora 6,12; la ora 9,26 sosim la Medgidia, unde schimbăm trenul care pleacă la ora 9,42 şi soseşte la Tulcea la 13,55. La ora 14,45 plecăm cu vaporul care soseşte la Partizanul la 15,35.

Costul biletului C.F.R. Bucureşti-Tulcea cl. I, lei 98; cl. a II-a, lei 66.

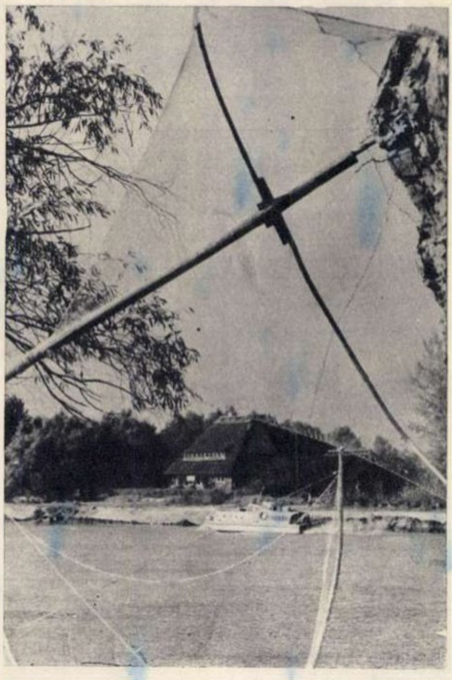

Cabana Ilgani

Cîteva sfaturi practice

...PENTRU TURIST

● În excursia pe munte, apa (şi în general orice lichid) se bea cu chibzuinţă. În timpul mersului, ne vom amăgisetea, clătindu-ne gura cu puţină apă sau folosind bomboane acrişoare. La popasurile mari, vom putea bea „pe săturate" numai la un interval de jumătate oră de la oprire. Evitaţi consumarea apei din izvoare situate în avalul unor aşezări omeneşti oricît de reduse (stîne, de pildă). Aprovizionarea cu apă la bidon sau termos se face doar la sursele din jurul cabanelor, care sînt controlate. Preferaţi apa fiartă şi răcită, ceaiul, limonada sau apa minerală.

● Cortul se montează orientat spre sud, pe un teren plan, acoperit cu vegetaţie. Nu plasaţi cortul sub copaci; e primejdios în vreme de furtună. Dacă a plouat în timpul nopţii, nu strîngeţi cortul înainte de a se fi zvîntat.

● Bocancul cu talpa — nu şi tocul — din cauciuc zimţat s-a dovedit a fi cel mai indicat pentru turism. Cînd cumpăraţi bocanci, probaţi-i peste două perechi de ciorapi: una de bumbac, alta de lînă. Cu cîteva zile înainte de a-i folosi, ungeţi bocancii cu grăsime animală sau vegetală care să nu conţină de loc sare, iar înainte de plecare, daţi-i cu cremă şi ceară. Foarte important: nu înnoiţi bocancii în excursie.

...PENTRU PESCARUL AMATOR

● Puteţi transporta cîrligele de undiţă în buzunar fără riscul de a se agăţa în căptuşeala lui. Pentru aceasta, veţi folosi un dop de plută ceva mai gros sau mai bine un flotor de plută de la năvod. Aşa cum indică desenul de mai sus, coada cîrligului se introduce într-o scobitură făcută în mijlocul dopului, iar vîrful se înfige în plută. Simplu, nu?

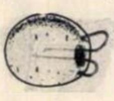

● Scoaterea peştelui din cîrligul undiţei în care a fost prins este adesea o problemă (mai ales pentru începători). Peştele se zbate, stratul protector ce acoperă solzii este foarte alunecos; riscul de a-l scăpa din nou în apă, după ce ne-am trudit atîta să-l prindem, ne dă emoţii.

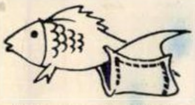

Cum să le evităm? Apucînd peştele *nu* cu mîna goală, ci cu o bucată de pînză din ţesătură aspră — ştergar, de pildă — pe care am umezit-o în prealabil.

Piatra Craiului — prăpăstiile Zărneştilor.

PLAIUL FOII

Pe Valea Bîrselor, la poalele vestitului perete vestic al masivului Piatra Craiului, două cabane primitoare alcătuiesc obiectivul turistic de o rară frumuseţe denumit Plaiul Foii (cota 849 m).

Loc de recreare, întrunind admirabile condiţii climatice, peisaj şi confort (camere cu 1-2 şi mai multe paturi, restaurant, bufet). Plaiul Foii este însă, în primul rînd, un punct de plecare în excursii de neuitat, de la plimbările de agrement pe Valea Bîrselor sau spre Rudăriţa pînă la pretenţioasele ascensiuni ale Zaplazului şi peretelui vestic al Pietrii Craiului.

La Plaiul Foii se poate ajunge de la Zărneşti (circa 12 kilometri) fie pe jos, pe firul Văii Bîrsa, fie cu trenuleţul forestier.

Indicaţii C.F.R.: cu trenul personal 3.003 plecăm din Bucureşti-Nord la ora 1,18 (noaptea); ajungem la Braşov la ora 6,12 şi la 8,27 avem legătură pentru Zărneşti, unde sosim la ora 9,30.

Preţul biletului întreg: clasa I, lei 62; cl. a II-a, lei 41.

Vizitatorii cabanelor — individual sau în grup — se bucură de o reducere de 50 la sută la călătoria pe C.F.R. pînă la staţia ce deserveşte cabana respectivă, dacă întreprind excursia prin O.N.T. Carpaţi. Tot aci se pot reţine, cu plata anticipată, locuri de dormit şi masa la cabană. Pentru grupuri, O.N.T. organizează programe speciale de excursii, cu ghizi calificaţi.

Informaţii, la toate agenţiile O.N.T. din ţară. În Bucureşti: Calea Victoriei nr. 112 şi Bd. Republicii nr. 68.

ÎN CÎTEVA LINII

Bibl Rep

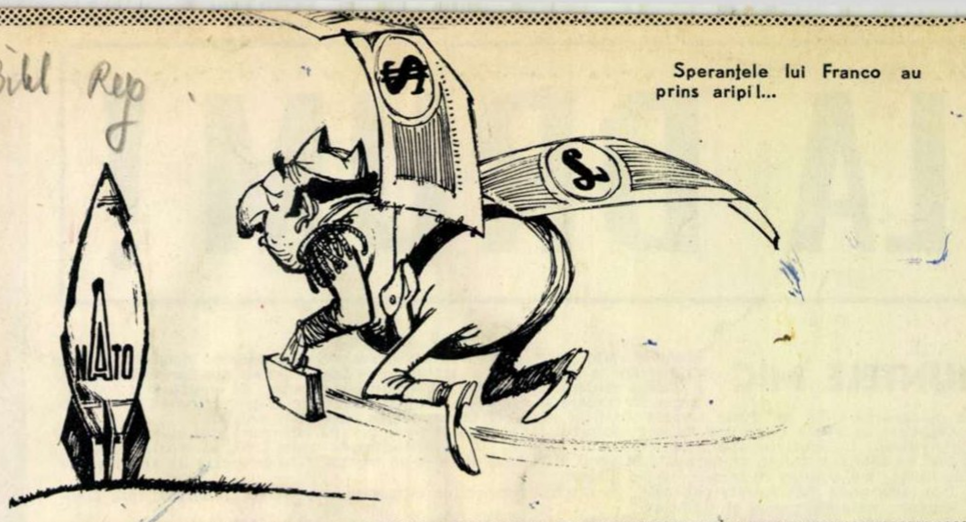

Sperantele lui Franco au prins aripi!...

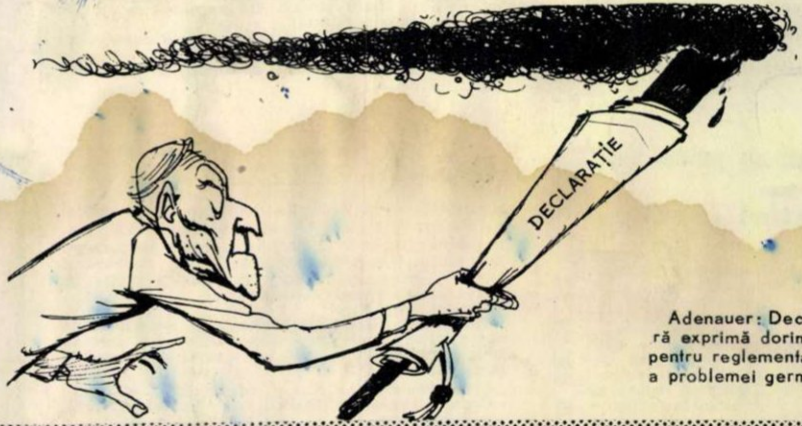

Adenauer: Declaraţia noastră exprimă dorinţa arzătoare pentru reglementarea paşnică a problemei germane!

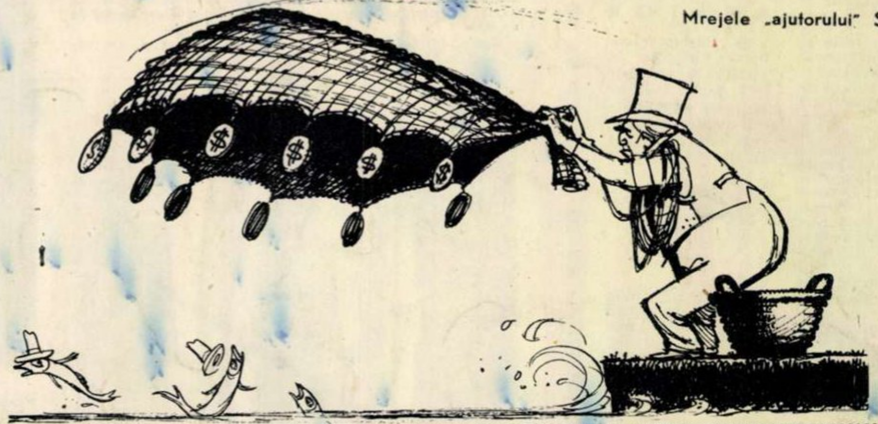

Mrejele „ajutorului" S.U.A.

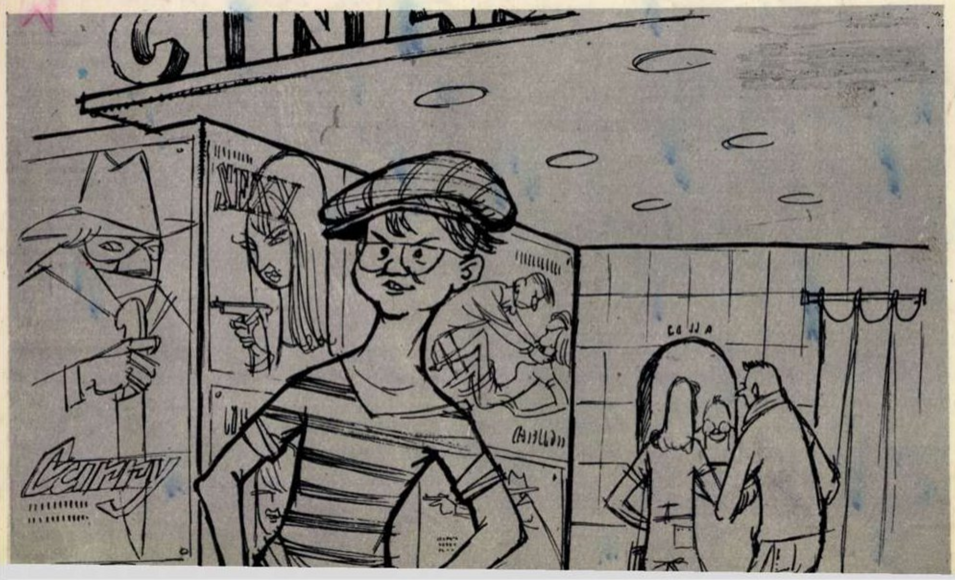

Creşte delicvenţa minorilor în S.U.A.

— Eu la cinema nu mă duc să mă distrez!... Mă duc să învăţ!...

Desene de Eugen TARU

65
F

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 31 (323) — 5 august 1961

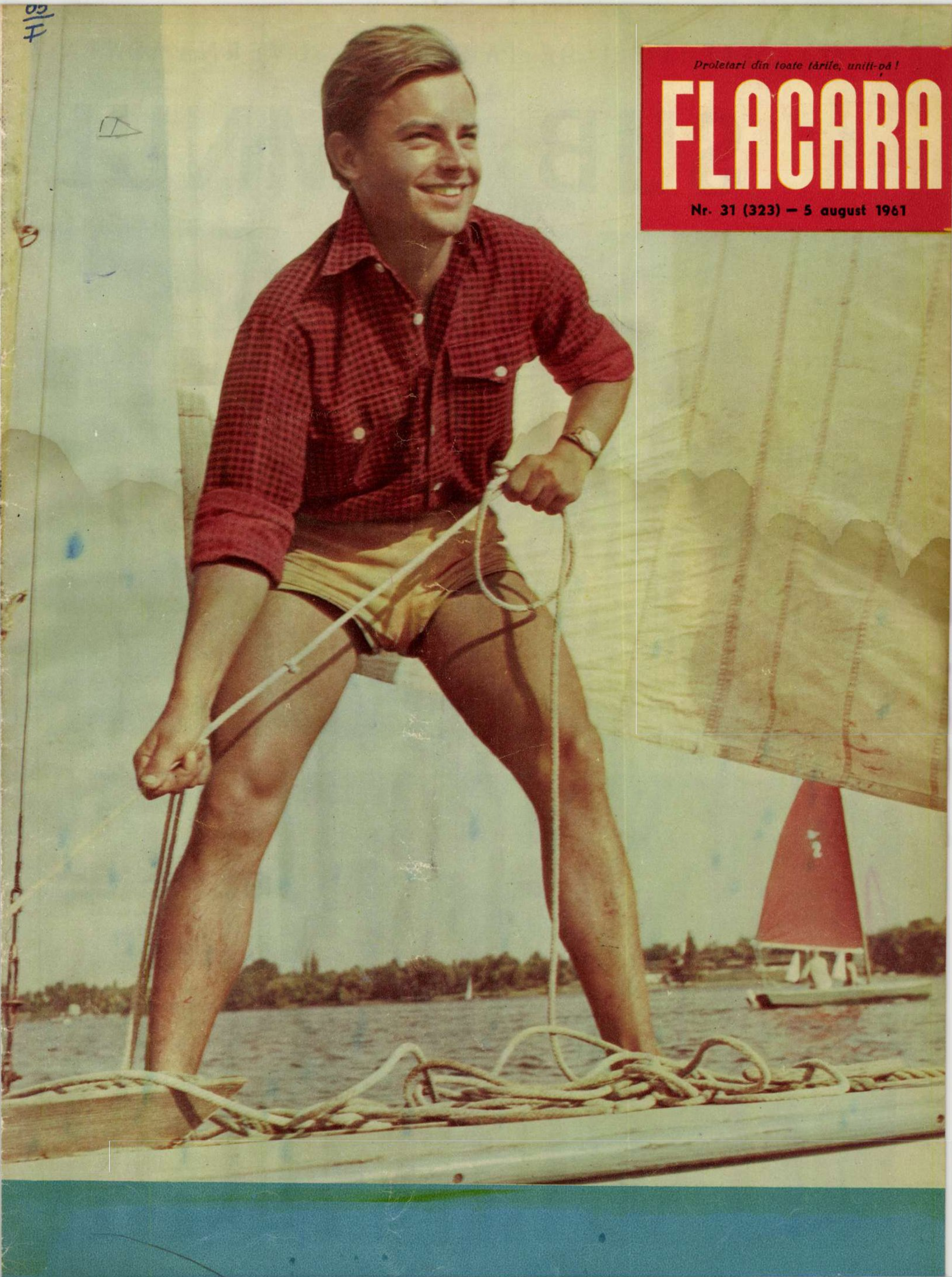

VIZITA DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE

SUB SEMNUL

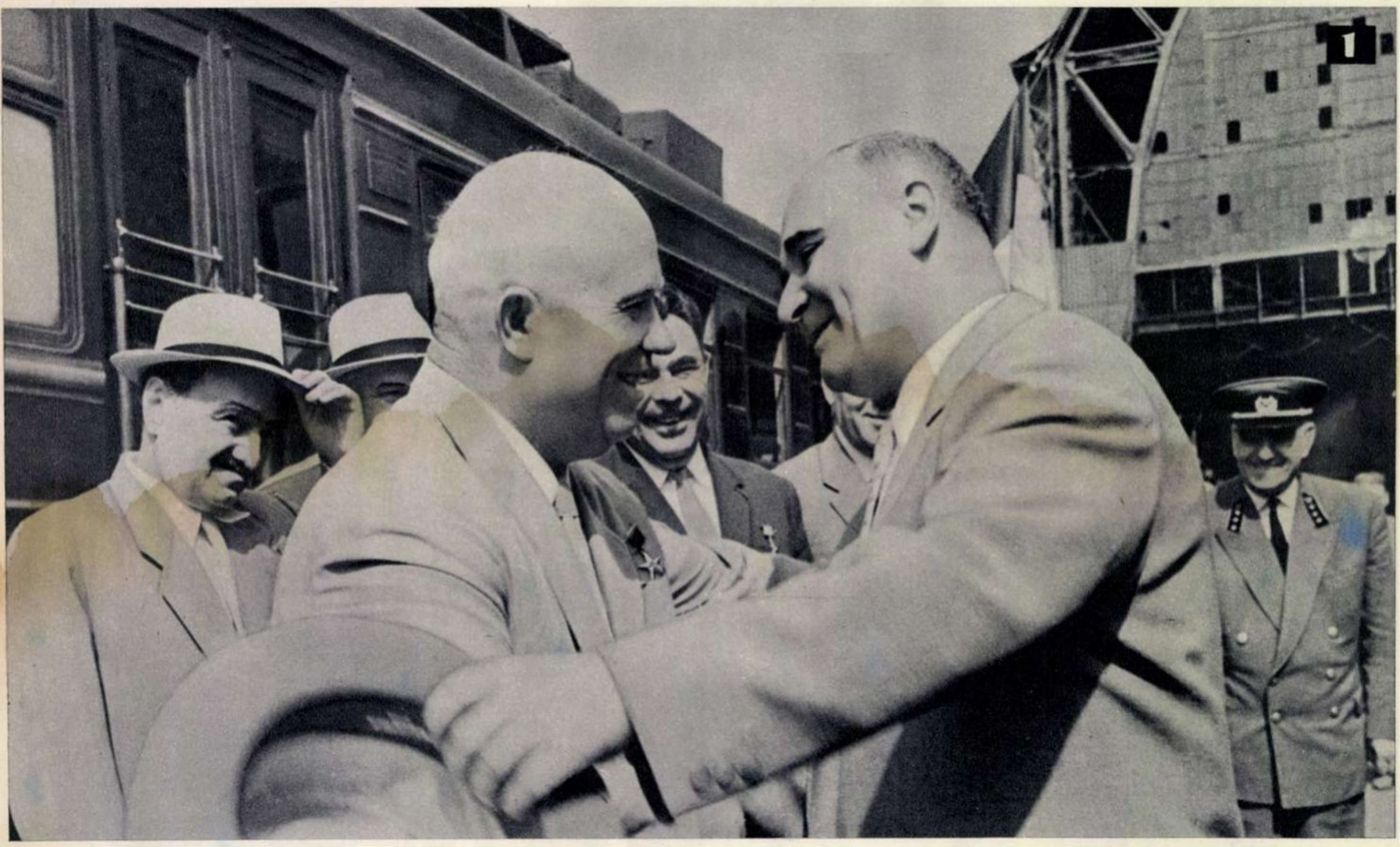

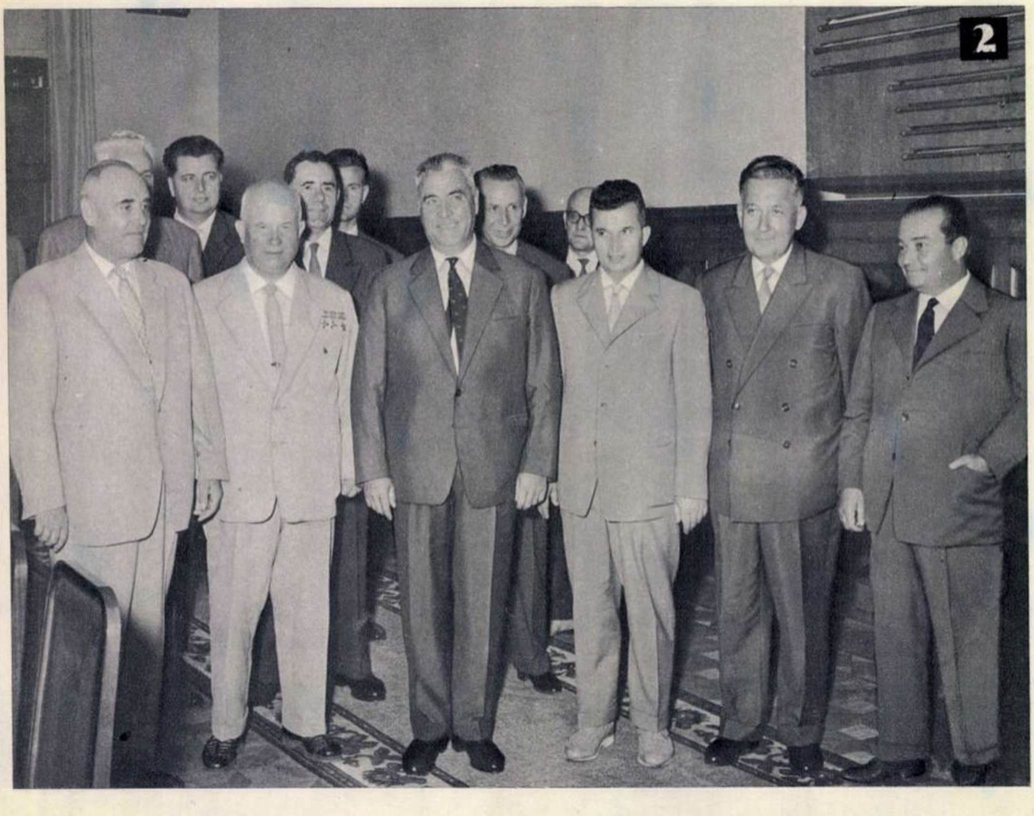

1 La sosirea în gara Kiev.

2 La Kremlin, cu prilejul vizitei făcute tovarășului N. S. Hrușciov.

3 Aspect din timpul convorbirilor dintre delegația de partid și guvernamentală a R. P. Romîne și conducători ai P.C.U.S. și ai guvernului sovietic.

4 Moscoviții au întîmpinat cu multă căldură pe înalții oaspeți romîni.

A R. P. ROMÎNE ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ

MARII PRIETENII

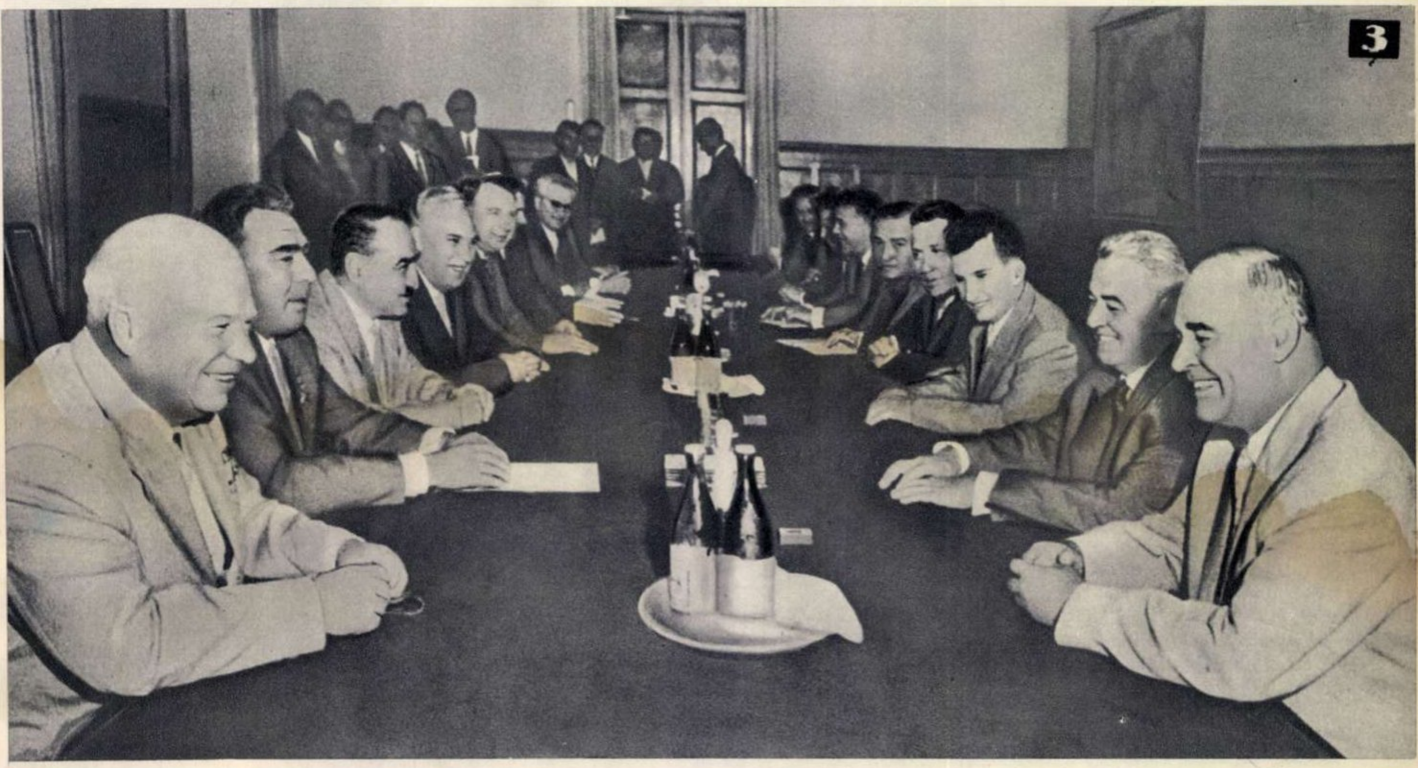

3

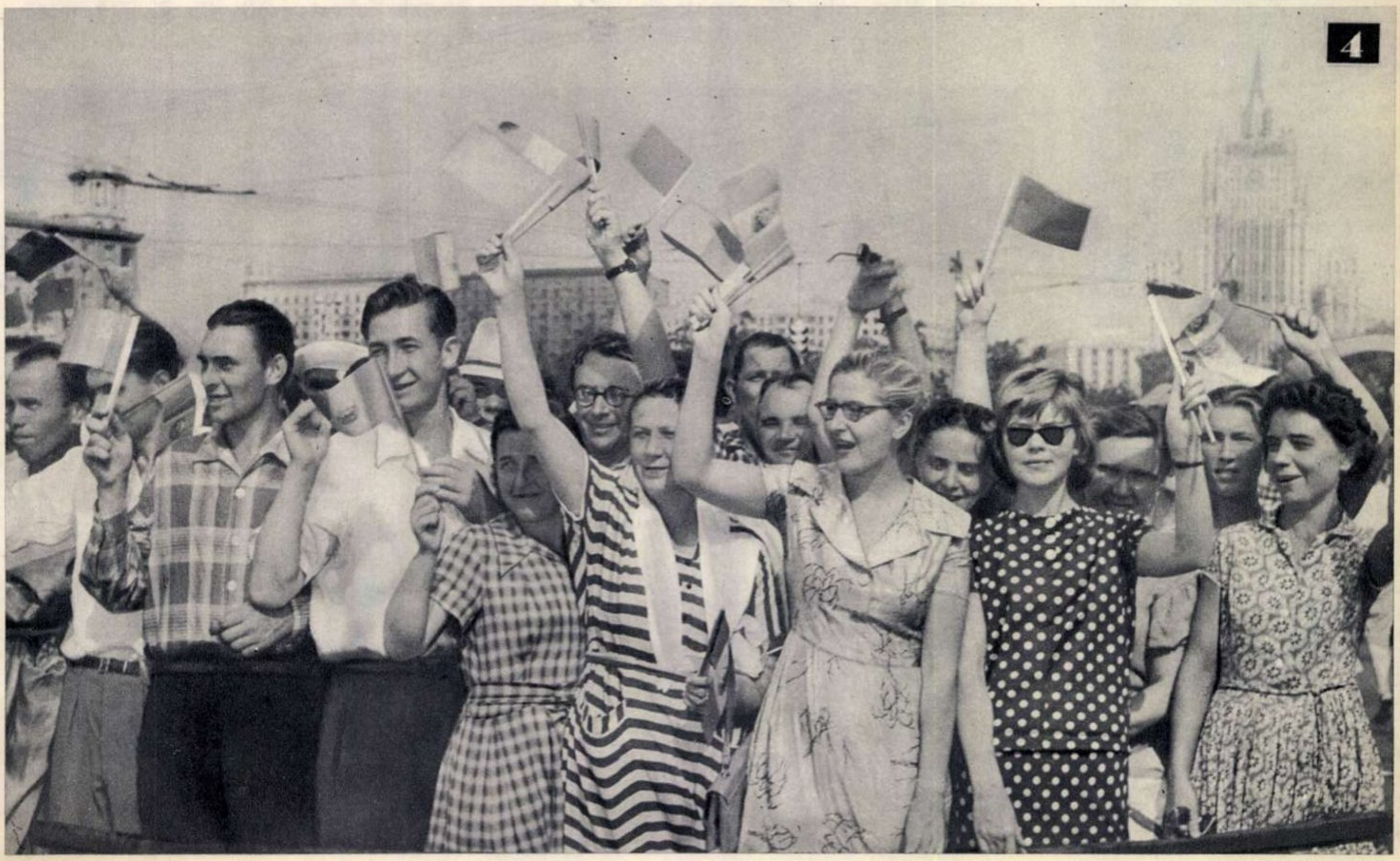

4

RÎNDURI DESPRE PRIETENIE

— corespondență specială pentru „Flacăra" —

Dacă prietenia dintre doi oameni este un sentiment înălțător, prietenia între milioane de oameni, între popoarele țărilor socialiste este — așa cum spunea Nikita Sergheevici Hrușciov în cuvîntul rostit în piața din fața gării Kiev, cu prilejul sosirii la Moscova a delegației de partid și guvernamentale a R.P. Romîne — *„o forță atît de invincibilă, o avuție atît de mare, cum n-a mai avut nimeni și niciodată în lume“*.

În zilele vizitei delegației noastre în capitala Uniunii Sovietice avem dese prilejuri să ne încredințăm că prietenia romîno-sovietică este o astfel de forță, o astfel de bogăție de neprețuit. Că așa este, au dovedit-o miile de moscoviți care au venit în piața din fața gării Kiev. La apariția tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, din mii de piepturi a țîșnit spontan cuvîntul *drujba* și zeci de mîini s-au întins să-i ofere flori. Erau flori simple, florile prieteniei sincere și profunde care leagă pe veci popoarele noastre. Că așa este, au dovedit-o și muncitorii Uzinei de rulmenți nr. 1, pe care delegația noastră a vizitat-o în cursul după-amiezii zilei de 1 august. Ei au întîmpinat cu dragoste pe reprezentanții poporului romîn.

— Noi — ne-a spus Anatoli Alexandrovici Gromov, directorul uzinei — ne exprimăm sentimentele de prietenie față de poporul romîn în primul rînd dînd rulmenți de cea mai înaltă calitate, căci rulmenții noștri ajung și în Romînia și ei trebuie să corespundă întocmai cerințelor tehnicii moderne. În al doilea rînd, uzina noastră este membru colectiv al Asociației de prietenie sovieto-romîne și în această calitate desfășurăm o bogată activitate de cunoaștere a realizărilor dobîndite de poporul romîn în construcția socialistă. Colectivul nostru numără peste 18.000 de muncitori; pot să vă asigur că aveți aici, în uzina noastră, tot atîția prieteni.

★

Prieteni sinceri.

Asemenea prieteni am întîlnit peste tot, în toate colectivele de muncă ale fabricilor și uzinelor, ale colhozurilor și sovhozurilor, ale așezămintelor culturale și sociale pe care am avut prilejul să le vizităm în aceste minunate zile.

Silviu PODINĂ

ТОВАРИЩ
БОРИТЕСЬ ЗА ВЫПУСК
ТОЛЬКО ОТЛИЧНОГО

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în fața unei vitrine cu fotografii din R. P. Romînă, la Uzina de rulmenți nr. 1 din Moscova.

În timpul vizitei la Uzina de rulmenți nr. 1 din Moscova.

O problemă de conţinut: AMBALAJUL

Aţi intrat, de bună seamă, într-un magazin cu autodeservire: consumatorul se plimbă cu un coşuleţ pe braţ şi alege cumpărătura dorită. Vînzătorul a devenit doar o călăuză cu poveţe bune. Dar cine prezintă marfa, cine-i face reclama? Ambalajul! Iată cum noul sistem de desfacere cu mare productivitate — autodeservirea — atribuie ambalajului o parte din vechiul rol al vînzătorului. Ambalajul garantează integritatea produsului, tot el înlătură cîntărirea şi împachetarea în magazin. Ba mai mult: el devine şi „agentul comercial“ care, într-un limbaj plastic, colorat, atrăgător, prezintă marfa şi recomandă marca fabricii. Limbajul acesta se numeşte grafica de ambalaj, care trebuie să fie înzestrată cu forţă de atracţie, accesibilitate imediată şi să recomande produsul conţinut.

Grafica de ambalaj are o situaţie privilegiată: nu poţi s-o ocoleşti. E destul să cumperi o cutie de chibrituri sau o sticlă de untdelemn, şi ai şi devenit un consumator al acestei arte. Fiindcă nu există produs destinat consumului popular care să nu aibă o formă, un înveliş, o marcă de fabricaţie şi astfel să nu fie el însuşi o expresie a graficii de ambalaj. Dacă-i aşa, înţelegem că a găsi un stil contemporan, expresiv, în grafica de ambalaj înseamnă a ne înconjura de obiecte frumoase, a împleti utilul cu plăcutul.

Cum stăm în această direcţie? Foarte bine în ambalajul alimentar, şi e pozitiv că progresul a pornit de aici. Va să zică s-au făcut primele eforturi acolo unde ambalajul trebuia să asigure şi condiţiile de igienă. N-a trecut prea mult de cînd zahărul, făina, orezul ni se serveau într-un cornet care şiroia ca o clepsidră. Astăzi, în rafturile şi gondolele magazinelor noastre, cutiile şi recipientele alimentare răspund, din punctul de vedere al calculului de volum şi rezistenţei, unei rigori inginereşti... În ultimii ani s-au pus în practică soluţii înainte necunoscute la noi: păhărelele parafinate pentru produsele lactate cu gramaj mic, care te învaţă să cumperi numai atît cît poţi să consumi dintr-o dată; hîrtiile metalizate care apără biscuiţii de rîncezire şi untul de topire; pungile bine capsate, din hîrtie, pentru zahăr sau orez; săculeţele din material plastic sau celofan pentru ca bomboanele să nu se aglomereze şi să nu se lipească; borcanele cu deschidere „omnia“; cutiile de carton cu închidere specială şi „ochi“ de celofan la spaghete şi macaroane; coşuleţele din fibre plastice în toate culorile pentru a proteja şi a menţine răcoarea anumitor băuturi spirtoase...

Desigur că toate aceste noi forme de ambalaj sînt pasibile de perfec-

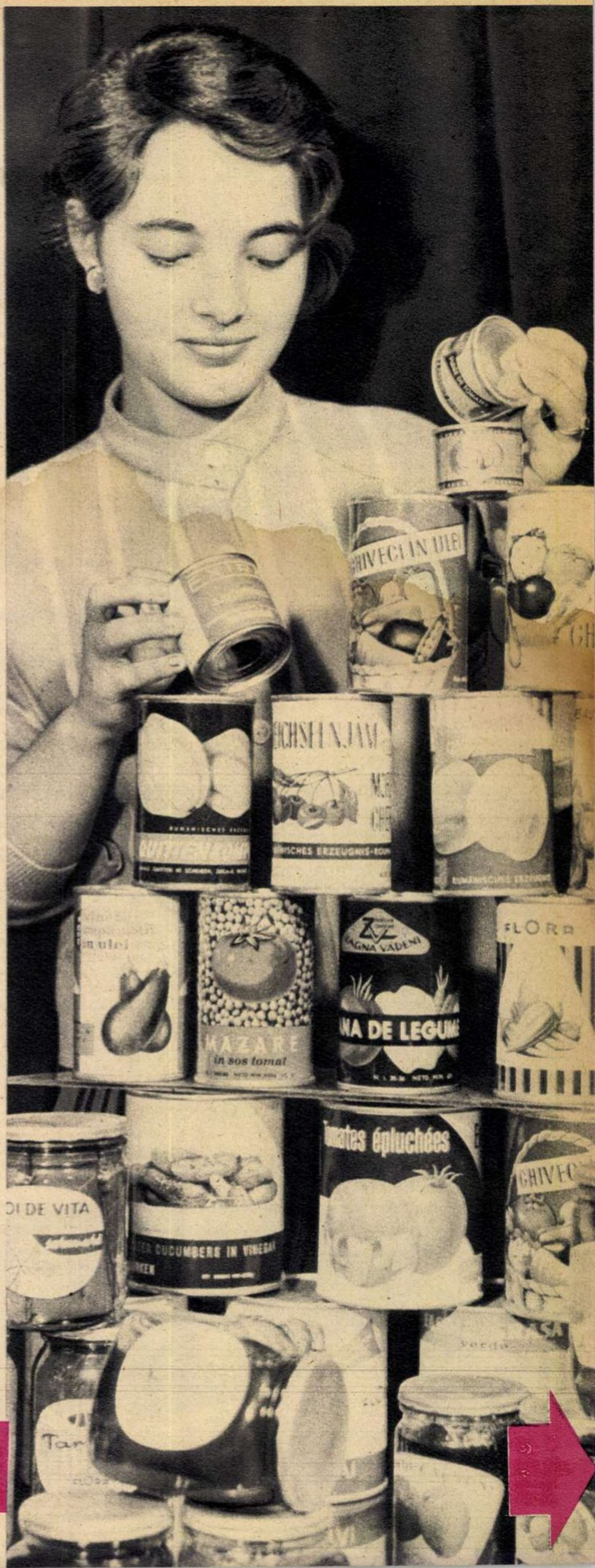

Etichetele pentru conservele de legume şi gemurile de fructe se numără printre cele mai izbutite exemplare ale graficii noastre de ambalaj.

ZACUSCA DE
SCRUMBII de DUNARE
IN UNTDELEMN
ALBA
IASI
MARINATA
SOM
SARDELE

Sînt ispititoare, ce ziceți?

ționare. Bunăoară, cutia de carton pentru tăiței cu ouă se închide prost și se răstoarnă în sacoșă; sticlele cu spirt medicinal ar trebui să aibă sub capsula metalică, în afară de felioara de plută, și un dop, ca să nu se evaporeze spirtul după prima deschidere; căpăcelul borcanului de iaurt se umezește înainte de a ajunge acasă etc., etc. Dar Institutul de documentare tehnică și serviciile de creație ale ministerelor caută mereu soluții mai economice, mai practice, care să răspundă după caz cerințelor de etanșeitate, de porozitate, de menținere a uscăciunii sau a umezelii, de apărare împotriva dăunătorilor animali și vegetali și, întotdeauna, de obținere a acelei forme care să poată adăposti cel mai mare volum. Și să nu uităm că fiecare ambalaj (fiecare nou colorant sau masă plastică folosită în industria alimentară) a trebuit să-și treacă examenele de nenocivitate toxică și, ca să se așeze în rafturile magazinelor, a căpătat viza Ministerului Sănătății, a Institutului de igienă, a Ministerului Industriei Alimentare, a fabricii producătoare, a Ministerului Comerțului, a Institutului de cercetări alimentare...

Progresele noastre în ceea ce privește ambalajul alimentar au fost recunoscute și peste hotare. La tîrgul de la München, produsele romînești au căpătat premiul I și pentru calitate, și pentru prezentare. Noi ne-am putut face o idee de ansamblu asupra acestui capitol cu prilejul Pavilionului de mostre din toamna trecută — unde ambalajul alimentar s-a dovedit a fi la un nivel grafic și poligrafic remarcabil. Într-adevăr, grafica etichetelor pentru conservele de pește „I.I.D.P-Tulcea", aproape toate etichetele pentru conservele de legume, carne și fructe, ambalajele bomboanelor „Dezrobirea"-Brașov, forma elegantă, eticheta și bușonul vinurilor Fernet-Carpați, Murfatlar, Cotești-Pinot, Șlibovița R.P.R. etc. fac plăcerea unei raite prin oraș și bucuria cumpărătorului. Salutînd asemenea progrese, vom semnala și anumite slăbiciuni. Astfel, am dori ca grafica celor mai modeste obiecte de consum, acelea pe care le mînuim în fiecare zi — chibriturile, cutia de „Sodil" sau de „Albol", sticla de untdelemn de floarea-soarelui — să fie la fel de reușită ca aceea destinată specialităților... Cu cît un obiect e de uz mai comun, cu atît forma lui trebuie să fie mai îmbucurătoare. Și lucrul nu implică un surplus de cheltuieli, ci un surplus de grijă.

Se ridică și problema folosirii fotografiei în grafica de ambalaj. În principiu, compoziția grafică și fotografia au aici drepturi la fel de legitime. Cînd însă fotografia de ambalaj pune în prim-plan chipul omenesc, acesta, prin fotogenia lui, trebuie să capete cea mai mare forță de generalizare. Poza cu cei doi copilași de pe ambalajul pentru

Unele cutii de țigări, care acum cîțiva ani ne păreau deosebite, au rămas în urmă. Iată însă o țigară nou-venită pe piață: „Snagov". Așa da!

SNAGOV
SNAGOV
20

În fotografia de față: un exemplu de ambalaj corespunzător, frumos ilustrat fotografic.

Supă
NATURALA
CONCENTRATA
DE PASĂRE
PORȚII

lapte praf „Raraul“ — de pildă — nu slujește destul de bine produsul. Compoziția fotografică e neîndemînatică și nu poți conchide, privind copiii, că starea lor înfloritoare se datorește și virtuților nutritive ale laptelui praf. Dimpotrivă, fotografia de pe eticheta conservelor de mazăre fină produse la „Valea Roșie“ e o reușită. Am voi să semnalăm o rămînere în urmă și la ambalajele pentru țigări. Cutiile „Select“, „Golf“, „Snagov“ vădesc soluții mai moderne; dar cînd se va împrospăta grafica și se va îmbunătăți ambalajul pachetelor de „Mărășești“ sau de „Naționale“? Iată un alt decalaj: pe cînd plicurile pentru zaharoase și ciocolaterie folosesc materiale noi, noi sisteme de închidere și dovedesc o preocupare pentru grafica de literă — în vitrinele celor mai luxoase cofetării, cutiile cu bomboane fondante au rămas la pozele cu fetițe, trandafiri roz și pisicuțe (vezi „Kandia“-Timișoara), la un prost gust de mult depășit, la un colorit trist și spălăcit...

Ca să trecem de la ambalajul alimentar la cel industrial, trebuie să coborîm o treaptă. Deși și aici avem unele reușite. Cel mai semnificativ exemplu ni-l oferă în acest sens fabricile de tricotaje. E vorba de pungile de nylon în care sînt prezentate confecțiile de tricot — ambalaj ușor, rezistent, frumos ornat cu cîteva siluete feminine în tuș roșu, asigurînd buna conservare a produsului. Pe aceeași linie de confort și eleganță e ambalajul cămășilor bărbătești din relon: punga se deschide printr-un fermoar de masă plastică. Dacă pînă mai ieri aduceam acasă cele mai elegante modele de încălțăminte într-o hîrtie de nimereală, ne sînt făgăduite, chiar pentru acest an, ambalaje speciale.

Dar ambalajele jocurilor pentru copii? Acestea sînt aproape fără excepție lipsite de strălucire, de preocupări compoziționale, uneori chiar de acuratețea desenului. Astăzi, cînd publicațiile, teatrul și cinematografia pentru copii pun atîta preț pe bogăția coloristică și pe educația plastică, se cuvine ca fabricile de jucării să facă grabnice eforturi de depășire a stadiului actual de ambalaje.

Iată și o altă industrie — parfumeria și cosmetica — care nu se poate lipsi de agrementul formei. Dacă pînă mai ieri nu se putea deosebi prea bine o sticlă de apă de colonie de una de „Sidol“, astăzi flaconașele și cutiile de ambalaj „Maria Farina“, „Santal“, „București 500“, pudra compactă „Carmen“ sînt mai aproape de cerințele genului. Se caută materiale noi, noi sisteme de închidere, forme surprinzătoare dar, ca și în cazul bomboneriei pentru copii, se merge pe o linie prea complicată. Nu e nevoie să povestești toată „Albă ca zăpada“ ca să vinzi un sfert de kg de bomboane fine; și numai simplitatea, stilizarea ingenioasă a volumelor pot pleda — prin ambalaj — cauza parfumurilor în fața cumpărătorului.

De la ambalajul industrial la ambalajul realizat în magazin coborîm iarăși o treaptă. Cumpărăm o stambă, un pichet, o mătase fără să ne fie clar care fabrică le-a produs. În această direcție, fabricile de postavuri și stofe au adus îmbunătățiri recente: „Libertatea“-Sibiu, „Partizanul roșu“-Brașov „Dorobanțul“-Ploiești, Fabrica de postav-Buhuși au creat pe marginea metrajelor liziere cu marca fabricii, care să ne aducă aminte a cui muncă ne ține de cald. Dar nu-i așa că e lucru formal, ba chiar nițeluș rizibil, să botezi stambele, poplinurile, mătăsurile: „Răduca“, Iulia“, „Călin“, „Junona“ dacă nu faci toate eforturile pentru a fixa și a da o semnificație unei asemenea nomenclaturi? Cîteva magazine mari, ca „Romarta“, „Librăria noastră“ etc., au reușit de asemenea să-și impună o hîrtie de ambalaj specifică. Un pachet „Romarta“ inspiră de departe respect și sugerează calitatea. Din păcate, cazurile sînt încă izolate și hîrtia de ambalaj — desenată sau nu — e deficitară pe piața noastră. E adevărat că s-a atenuat mult lipsa pungilor și a ambalajelor pentru produse vărsate, vîndute în alimentare. Și, desigur, în ritmul progreselor pe care le facem, se apropie și ziua în care fructele nu se vor mai servi la piață în pungi făcute din ziare și maculatură și nici pîinea nu va mai trece, goală-goluță, din mînă în mînă în fiecare dimineață, cînd se descarcă din camioane spre a se așeza în rafturi.

Se pun în funcțiune la noi în țară din ce în ce mai multe mașini automate de preambalare. Pentru ca acestea să atingă productivitatea scontată, ele trebuie să producă ambalaj în serii mari. Vom avea așadar serii mari de pungi, cutii pliante, cartonașe standard. Ce rezultă de aici? Rezultă că sarcina graficianului devine și mai importantă: el va trebui să diferențieze net desenele ambalajelor prin compoziție, culoare, literă. Aproape tot ce vedem astăzi pe piață în materie de ambalaj a fost proiectat de un colectiv restrîns de tineri artiști formînd serviciul de creație al Ministerului Industriei Alimentare. Cum însă volumul graficii de ambalaj crește pe zi ce trece, această disciplină va trebui să preocupe mai multe forțe artistice de înaltă calificare. Uniunea artiștilor plastici numără o seamă de artiști care ar putea aduce o contribuție efectivă în îmbunătățirea graficii de ambalaj. Este necesar ca respectivii graficieni să fie mobilizați pentru a putea spune un cuvînt nou în această artă.

În încheiere, o veste bună: începînd din anul viitor, în programul Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu“ din București va fi inclus și studiul problemelor de grafică publicitară.

Viorica FILIPOIU
Fotografii de Elena GHERA

Ambalajele bomboanelor și ale ciocolateriei sînt și ele — în mare majoritate — reușite.

E o plăcere să-ți cumperi un tricou într-un asemenea ambalaj.

Un magazin alimentar cu autodeservire e cea mai concludentă expoziție de ambalaje.

Pe cînd un pas înainte și în ceea ce privește ambalajele jocurilor pentru copii?

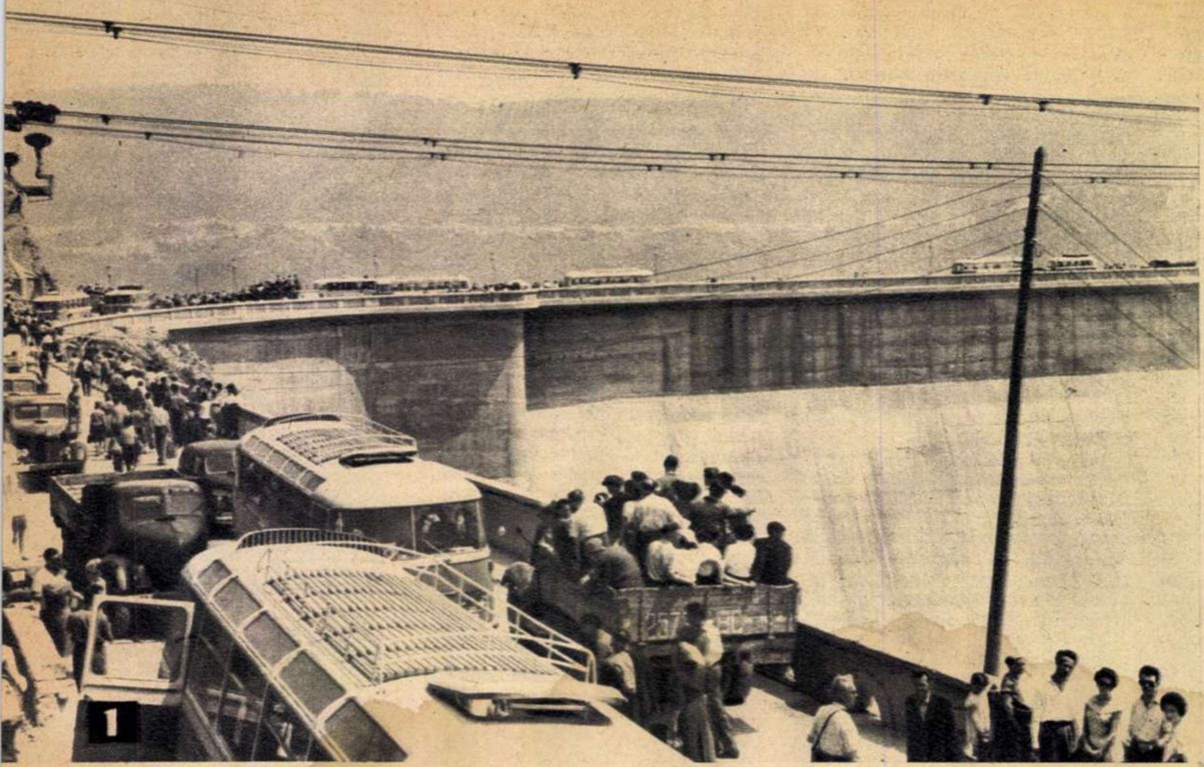

1

1 Din toate colţurile ţării vin zilnic noi drumeţi, dornici să vadă lacul de unde răsar luceferii patriei.

2 Răsună un cîntec peste ape. Program de estradă pe vapor.

3 Privit din apropierea barajului, lacul de la Bicaz pare (şi este) o punte uriaşă ce desparte şi uneşte munţii Moldovei.

4 Nici în cele mai îndrăzneţe vise, călătorul de ieri nu şi-ar fi închipuit că ecourile munţilor noştri ar putea amplifica vreodată comenzile căpitanilor de vase.

5 Îi recunoaşteţi? Sînt cîţiva din cei care anul acesta ne-au adus bucuria unui titlu mondial, la handbal în 7. Excursia la Bicaz face parte din programul de recreaţie al handbaliştilor noştri.

Croazieră la CEAHLĂU

Duminica aceasta de vară toridă a chemat aici, în inima Moldovei, cîteva mii de oameni. Strungari şi turnători din Braşov şi Banat, dascăli şi dăscăliţe din Cluj şi din Ruşii de Vede, studenţi din Bucureşti — toţi, absolut toţi — vor să ajungă la Ceahlău, nu ca Hogaş, pe picioare sau călare, ci cu vaporul. Nouă vase — „Reşiţa", „Ceahlăul", „Lostriţa" etc. — aşteaptă lîngă căpitănia portului Bicaz să poarte toată această lume de oameni în călătorie de agrement pe lacul de acumulare al hidrocentralei „V. I. Lenin".

Aşadar, cu voia domniilor voastre, pornim în larg.

Hogaş, Vitoria Lipan şi Baba Dochia

Acum 68 de ani — ne aminteşte Hogaş — Ceahlăul, cu nenumăratele sale turnuri de stînci săpate pe adîncul cerului, se înălţa în aer ca un fantastic castel de aur zidit de mîna fermecată a unui vrăjitor din poveşti. La minunea aceasta naturală, 10.000 de muncitori au adus un spor de frumuseţe. Apele şi munţii s-au prins aici într-o îmbrăţişare de fier şi beton. Ceea ce a făcut ca Bicazul — devenind centru de răspîndire a luceferilor peste ţară şi mijloc de ploaie artificială pentru holde — să ajungă şi un centru turistic cu mari perspective.

Alături de cei 3.000 de oameni, am venit şi noi aici pentru două zile. Urcăm pe vasul „Reşiţa" şi salutăm cu sute de mîini pe cei rămaşi pe mal. Deocamdată nu există nici un ghid care să dea explicaţii în legătură cu această uriaşă realizare a zilelor noastre şi cu diversele legende şi întîmplări petrecute pe aceste locuri în vremile de mult trecute. Cărţile lui Sadoveanu şi Hogaş, rămase în inimile noastre, ne aduc însă mărturii veridice în acest sens.

Iată-ne ajunşi în larg. Plutim pe o apă adîncă de circa 100 de metri; plutim peste palatele prinţilor Sturza; plutim peste drumurile pe care a umblat încrîncenată de durere şi ură Vitoria Lipan, în căutarea omului ei scump, Nichifor, prădat şi omorît de mişei. Poate că baltagul ei o fi fiind aici, undeva, îngropat în amintire şi veşnicie.

Facem un scurt popas la fiecare staţie de debarcare: Secu, Izvorul Alb, Buhalniţa, Hangu, Ceahlăul, Bistricioara, Poiana Teiului. Străbatem 32 de kilometri de apă şi ne reîntoarcem la Secu pentru a fi martori la ceea ce nu putea fi Calistrat Hogaş: oglindirea Ceahlăului în apele strălimpezi şi potolite ale Bistriţei metamorfozate în lac.

Vîrfuită pe munte, Baba Dochia s-a oprit pentru o clipă din scuturarea cojoacelor şi priveşte mirată şi zîmbitoare la lumea aceasta nouă, veselă, adunată din patru zări de ţară.

Continuîndu-ne drumul sîntem spectatorii unui program prezentat pe vapor de formaţia artistică a sindicatului sanitar din Piatra-Neamţ.

3

Lîngă cabina de comandă a vasului, trei fete deschid programul. Prezentatorul anunţă:

— Un cîntec pentru căpitanul vasului care ne conduce în larg.

Din motive de... bere

În sfîrşit, soarele în dărnicia sa ne-a prăjit straşnic, iar aerul ne-a produs o foame de lup. Toţi cei care sîntem pe vapor ne cunoaştem doar de cîteva ceasuri. Cu toate acestea ne-am împrietenit şi ne-am hotărît să prînzim împreună, la marginea lacului, în apropierea portului Bicaz. Poate că am fi ales un loc de prînz mai în inima codrului; n-am făcut acest lucru din motive de... bere, care, deocamdată, se găseşte numai lîngă portul Bicaz. Dar va veni şi ziua cînd, asemeni călugărului lui Hogaş, turistul care va poposi în munţii ce înconjoară lacul Bicaz va găsi berea la îndemînă, îşi va potoli setea şi, destupînd a doua sticlă, va spune: „Bis repetita deo placent" (Cele ce se repetă sînt plăcute domnului).

Dar pînă atunci ne mulţumim cu berea şi mititeii de la bufetul din apropierea portului, cu slană de la Cluj, cu brînză adusă de nişte suceveni şi cu alte merinde îmbietoare. Facem cunoştinţe şi schimb de adrese: Gheorghe Tepuc, mecanic de locomotivă la fabrica de ciment din Bicaz; Constantin Maximiu, colectivist din Vlăsineşti, raionul Săveni; Ana Buzilă, învăţătoare într-un sat din Năsăud; Stefan Erszeny, turnător la întreprinderea metalurgică „Republica" din Reghin etc., etc.

După prînz ne împrăştiem în grupuri, urcăm în şalupe şi pornim din nou în larg.

Cînd soarele coboară spre amurg, un contabil din Piatra-Neamţ, fire romantică deşi e om de cifre, ne face atenţi:

— Priviţi soarele! Nu cel de pe cer! Cel de pe apă! Dacă nu era lacul, n-avea unde să se oglindească şi apunea... şablon, aşa cum îl ştim de două mii de ani.

GH. MINIŞAN

Fotografii de S. STEINER

2

4

5

La mai... mulți!

Așadar, au apărut chipuri și nume noi la estradă. Și mai ales în compartimentul comic, unde, fără a înceta să guste hazul personal al fiecăruia din „veteranii“ îndrăgiți ai revistei, publicul simțea nevoia și reclama o înnoire.

Au sosit în teatru aceste noi tinere talente, venind din cele două surse care s-ar fi cuvenit să alimenteze mai de mult și cu mai puțină zgîrcenie revista: Institutul de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale“ (care s-a hotărît în cele din urmă să repartizeze doi din absolvenții săi „ușuraticului“ gen al estradei) și mișcarea de amatori, nesecată comoară de talente.

Cine sînt ei?

Telespectatorii care au urmărit emisiunea din 27 iunie 1960, emisiune realizată cu concursul artiștilor amatori dintr-un raion al Capitalei, l-au văzut atunci pentru prima oară: un tinerel cam deșirat, cu ochelari groși ce nu voiau de loc să ascundă o privire puțin sașie, cu papion și pălărie turtită. Timid, naiv, îndrăgostit lulea dar neîndrăznind să-și mărturisească iubitei simțămintele, el o întreba mereu doar „Ce mai faci, Maria?“, bîlbîindu-se de emoție. Iar cînd, în sfîrșit, a avut într-o zi curajul să-i spună „Te iubesc, Maria“, era cît p-aci să-și „înghită pălăria“ (și pentru nevoile rimei, probabil). Telespectatorii i-au aflat atunci numele pentru prima oară: Nicu Constantin. Dar obișnuiții Casei de cultură a raionului „Grivița Roșie“ îl cunoșteau mai demult pe tînărul ce jucase acolo în „Ziariștii“ (Romeo) și în „Doamna ministru“, care interpretase atîtea scheciuri și cuplete în spectacolele de estradă ale ansamblului casei și care fusese laureat al celui de-al 4-lea concurs al amatorilor. Nicu Constantin făcea teatru, deși...

...Deși tatăl lui, muncitor constructor din Vasile Roaită, voise neapărat ca cel de-al șaselea din cei șapte copii ai săi să devină marinar. L-a dat la școala medie de navigație și motoare din Constanța... Dar aici a preferat să cînte la trompetă și să prezinte numere comice.

...Deși, venind apoi la București, a învățat meseria de electrician și a lucrat la I.R.E.B. Dar în Capitală s-a apucat să studieze teatrul la Școala populară de artă.

...Deși, însoțindu-și într-o zi un prieten la Teatrul „C. Tănase“ (unde se dădea un concurs), prietenul a căzut la „examen“, iar el — văzut în sală de conducerea teatrului — a fost poftit să urce pe scenă și pe urmă... angajat. Faptul se petrecea în luna ianuarie a acestui an.

L-ați văzut în „Concertul tinereții“ și în „Revista '62“? Își spune bine cupletele, cu o notă personală, cu haz. Aici, în „Concertul tinereții“, l-a cunoscut pe Al. Lulescu și — cu ajutorul regizorului debutant Cezar Grigoriu — au format un cuplu ce se anunță interesant.

Nici drumurile care l-au adus pe Al. Lulescu la estradă nu au fost prea directe. Copil fiind, a interpretat pe Emil în „Emil și detectivii“ și pe lupul în „Circul barbă-cot“ la un teatru de copii, pentru ca apoi să ajungă... dansator, prim-solist al Ansamblului armatei. După două stagiuni a renunțat totuși la coregrafie, pentru a intra la Institutul de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale“, studiind un an în clasa regretatului maestru Bălțățeanu, apoi în cea a lui Al. Șahighian.

De un an joacă pe scena Teatrului satiric-muzical și a avut cîteva bune apariții în „Concertul tinereții“ și în „Revista '62“. Nu merge pe comicul burlesc, pe șarjă, ci caută să creeze, împreună cu Nicu Constantin, un cuplu scenic modern, muzical, plin de tinerețe și voie bună. Foarte tînăr încă, acest cuplu n-a căpătat o personalitate precisă, nu s-a definit, și aceasta ține poate și de faptul că textierii nu l-au ajutat în suficientă măsură. În orice caz însă — indiferent de aceasta — cei doi au pășit pe scena revistei cu dreptul.

Un promițător cuplu de comici: Nicu Constantin și Al. Lulescu

Mihai Ciucă își spune cupletul...

În sfîrșit, pe cel de-al treilea tînăr actor de la „C. Tănase“ l-ați auzit pentru prima dată în „Concertul tinereții“, spunînd, în dulce grai ardelenesc, cupletul „Unde-i țentru-n București?“, l-ați văzut dansînd și cîntînd împreună cu Lulescu în numărul „Studenții“ din „Revista '62“ și i-ați reținut desigur statura masivă și numele scurt: Ciucă. Mihai Ciucă. Cel de-al treilea fiu al unui oficiant sanitar, n-a vrut să se facă nici doctor, ca fratele cel vîrstnic, nici inginer — ca mijlociul — ci, cu tot dinadinsul, actor de teatru. Drept care a început prin a fi... dansator (în Ansamblul U.T.M.) și a făcut apoi institutul la clasa Beatei Fredanov, ca să descindă imediat după absolvire pe scena Teatrului satiric-muzical „C. Tănase“.

E plin de visuri mari: vrea să aducă în revistă un personaj de factură nouă, plin de optimism, un tip de comic pozitiv, care să converseze familiar cu publicul, să-l facă pe acesta participant activ al celor ce se petrec pe scenă, să rîdă împreună cu el de năravurile învechite.

După pasiunea cu care studiază și muncește, după realizările pe care le-a avut pînă acum se poate crede că aceste visuri nu vor rămîne numai visuri. Noi i-o dorim.

Sanda FAUR-DIMA

Samson și Dalila

Povestire de ILLÉS Béla

Am servit timp de cinci zile în armata filistenilor. De vreo cîteva ori pe zi dădeam lupte crîncene cu detașamentele inamice. Cînd aveam cîte o jumătate de oră liberă între bătălii, micul nostru grup alcătuit din soldați ai antichității se aduna la picioarele sfinxului egiptean. Citeam din „Estetica" lui Hegel.

Salariul războinicilor filisteni era de 3.000 coroane austriece pe zi. Soldații iudei primeau tot atît, deși, după părerea lor, li se cuvenea mai mult. Și pe bună dreptate: seara, în timp ce noi ne îndreptam spre stația de tramvai, ei se chinuiau să-și spele de pe obraz cleiul cu care erau lipite bărbile.

După vreo patru zile de șovăieli, ei trimiseră o delegație la regizorul principal, cerîndu-i un supliment pentru barbă. Acesta îi ascultă calm și le răspunse sec:

— Figurantul de film e figurant de film și atîta tot! Nu văd nici o deosebire între unii și alții. Eu sînt democrat.

— La studioul cinematografic „Sascha-film" vikingii care sar în apă primesc cu 200 coroane mai mult decît vikingii ce-i urmăresc fără să sară în apă!

— Asta-i treaba celor de la „Sascha"! Și dacă vreți să știți părerea mea, sînt convins că „Sascha" face o mare prostie. Ca rezultat al diferenței de salariu vor sări în apă cu mult mai mulți oameni decît este necesar pentru succesul filmului...

Așa a dat greș acțiunea separată a „inamicilor". Iar valoarea celor 3.000 de coroane scădea din zi în zi, ba chiar din oră în oră. Pe atunci, în Austria bîntuia inflația și o pîine care costa într-o zi 1.800 coroane nu mai putea fi cumpărată a doua zi decît cu 2.700 coroane. Prețul unui bilet de tramvai se ridicase de la 370 la 480 coroane.

Detașamentul de filisteni în care fusesem repartizat alcătuia corpul de gardă al Dalilei. Nu aveam prea mult de lucru, așa că ne rămînea destul timp ca să ne ocupăm de organizarea și pregătirea unei mișcări unite a tuturor figuranților pentru mărirea salariilor. La drept vorbind, figuranții de film nu sînt prea potriviți pentru asemenea acțiuni, mai ales că pe vremea aceea (trecuseră doar trei ani de la sfîrșitul războiului*)) Viena devenise locul de întîlnire al tuturor aventurierilor ghinioniști din întreaga Europă, categorie socială din care se recrutau războinicii din filmul ce se turna atunci.

Dar — lucru surprinzător — tovarășii noștri de arme au consimțit să ia parte la lupta pentru sporirea salariilor. Neînțelegeri au fost numai în legătură cu reprezentarea naționalităților în comitetul de grevă: dacă să fie mai mulți austrieci decît unguri, sau italieni decît polonezi. Pînă la urmă ne-am înțeles și în privința aceasta. De altfel dezbaterile au fost scurte, deoarece fiecare membru al comitetului nu-și cunoștea decît limba maternă. Înțelegerea a fost încheiată în spatele sfinxului egiptean, după o bătălie sîngeroasă. Ca șef al acțiunii a fost ales un mare preot, secondat de un comandant militar și de ministrul Dalilei.

Totul a mers ca pe roate. A doua zi se turna o scenă de mase, așa-numita „scenă a monstrului". Regizorul principal plasase în așa fel pe cei opt sute de figuranți, încît spectatorilor să li se pară că sînt 20.000. Noi, filistenii, îl luarăm prizonier pe Samson care — slavă Dalilei!— era chel ca o bilă de biliard. Pe inamicii care veneau în ajutorul prizonierului îi nimiceam. Samson, ferecat în lanțuri, stătea între noi. De jur împrejur, mii de cadavre. Și iată, dindărătul sfinxului apare Dalila însoțită de corpul de gardă filistean. Dalila flutura o pană de păun. Fața-i strălucea de mîndrie și bucurie.

Am repetat de vreo cinci-șase ori această „scenă a monstrului", pînă cînd regizorul, mulțumit, strigă în pîlnie:

— Atențiune! Se turnează! Haide! Începeți!

În secunda următoare am năvălit cu toții, luîndu-l prizonier pe Samson. Cadavrele dușmanilor se rostogoleau la picioarele noastre. Operatorii lucrau febril. Dindărătul sfinxului apăru Dalila.

— Mai maiestuos! Mai încet! — îi strigă regizorul. Iar Dalila zîmbi cu mîndrie și demnitate.

În clipa aceea noi, filistenii învingători, ridicînd spre cer lăncile de lemn și scuturile de carton presat împodobite cu hîrtie de staniol, izbucnirăm într-un urlet cumplit:

— Nu mai jucăm decît pentru 5.600 de coroane!

Auzind urletul nostru, toți morții săriră în picioare și începură să zbiere:

— Nu mai jucăm decît pentru 5.600 de coroane!

Regizorul înjură furios. Dalila căzu leșinată. Operatorii se opriră din lucru, străduindu-se să nu arate că scena le place.

— Netrebnicilor! Nespălaților! Ați stricat filmarea! — răcnea regizorul.

— Nu mai jucăm decît pentru 5.600 de coroane! — zbieram noi.

— Grosolănia voastră o s-o ucidă pe Dalila!— urla el.

— Nu mai jucăm decît pentru 5.600 de coroane!

După ce regizorul, răgușind, a încetat să mai zbiere, am început tratativele. Într-o jumătate de oră am căzut la înțelegere. Revendicările noastre au fost acceptate.

★

A doua zi n-au circulat tramvaiele. În oraș se răspîndise zvonul că muncitorii din Wiener Neustadt intraseră în grevă.

Împreună cu alți cîțiva luptători am străbătut pe jos într-o oră și jumătate distanța pînă la platoul de filmare. Pe drum am discutat printre altele despre suplimentul pe care ar trebui să-l cerem pentru acest lung marș forțat.

Ajunși la studio, ne dezbrăcarăm la repezeală travestindu-ne în minunatele mantale argintii și ne grăbirăm spre locul de filmare. Cînd să intrăm, porțile zăvorîte! Un anunț lipit pe gard ne lămurea: noi, vreo treizeci de inși, eram concediați.

Am început să izbim cu lăncile în porți. Sus, pe meterezele cetății, apăru regizorul. Strigînd în pîlnie, ne ținu un discurs, adresat de fapt figuranților ce nu fuseseră concediați:

— Conducerea întreprinderii a aflat cu indignare cum ați stricat filmarea de ieri, provocînd pagube însemnate. La rugămintea mea, direcțiunea a renunțat la intenția de a vă imputa acoperirea daunelor. Însă, în același timp, a respins cererea de majorare a gajului peste 3.000 de coroane pe zi. Cine vrea să lucreze așa, poate să rămînă. Cine nu, n-are decît să plece. Iar pe capii scandalului îi concediem.

Am arătat mai sus din ce fel de pleavă era alcătuită armata figuranților de film pe vremea aceea. Deci, e de prisos să mai comentez faptul că o bună parte dintre ei acceptară condițiile impuse de patroni. Noi, cei concediați, mai făcurăm un timp gălăgie și apoi ne-am dus la vestiar să ne îmbrăcăm în prozaicele noastre haine contemporane. Dar magazia era închisă și cheia se afla la regizorul secund. Canalia nu voia să ne elibereze hainele pînă nu se termină filmarea, deci pînă seara.

Ce puteam face? Ne-am îndreptat spre o pădurice din apropiere, unde, întinzîndu-ne pe iarbă, am început să citim din „Estetica" lui Hegel. Dar nu pentru mult timp. Căci la liziera pădurii, dinspre cîmp, apăru un grup de tineri muncitori. Ca și noi, se îndeletniceau cu cititul; erau și ei șomeri care, în lipsa altei hrane, se îndestulau din cea sufletească. Cînd și cînd vîntul aducea pînă la noi cîte o frază în care distingeam și numele lui Marx.

Apoi am încetat să mai privim spre tinerii muncitori și poate că am fi uitat de ei dacă atenția nu ne-ar fi fost atrasă de un cîntec. Cum e posibil oare? Să cînte muncitorii un asemenea cîntec?

Cuvintele se distingeau din ce în ce mai clar:

„Prințul Eugen, cavaler ne-nfricat,
A vrut să-l aducă-napoi pe-mpărat..."

Dinspre cîmp apărură vreo optzeci de studenți cu zvastici la butonieră. După o luptă scurtă, tinerii muncitori fură nevoiți să bată în retragere în fața covîrșitoarei superiorități numerice a fasciștilor. Unul dintre flăcăi căzu în mîinile studenților, care-l bătură pînă la sînge.

Cînd ne revenirăm din uimire, întreg cîmpul era în mîinile celor cu zvastici.

— N-o să răbdăm una ca asta! — strigă unul dintre noi. Să-i izgonim!

— Cu ce? — întrebă marele preot.

— Cu lăncile! Cu scuturile!

— Cu scuturile de carton? Cu lăncile de lemn?

— N-are importanță! Să mergem! — strigarăm toți într-un singur glas.

Și într-o clipă sărirăm în picioare, constituindu-ne într-un detașament de soldați ai antichității avînd în frunte cîțiva ofițeri și mari preoți.

— Detașament! Fii gata! Înainte marș!

Coifurile de carton și lăncile de lemn sclipeau în razele soarelui văratic. Mantiile fluturau ca niște drapele de luptă. Pămîntul se cutremura sub sandalele noastre de lemn.

— Ura! Înainte! Ura!

Cînd ieșirăm dintre copaci și apărurăm pe cîmp în fața studenților cu zvastici, aceștia rămaseră cu gura căscată: nu se puteau dumiri dacă visează, dacă au înnebunit ori dacă au năvălit peste ei niște evadați din balamuc.

După un minut eram stăpîni pe cîmpul de bătaie. Cei cu zvastici o luaseră la sănătoasa mîncînd pămîntul.

— Ura! Am învins! — strigau filistenii.

— Da! Am învins! — strigă înveselit marele preot. Știți, acolo, pe platou, tovarășii noștri de arme primesc trei mii de coroane pe zi ca să se joace de-a războiul. Iar noi, aici, cu toate că pe gratis, am dat o bătălie adevărată!

---

*) E vorba de primul război mondial — N. R.

CÎTEVA DATE NOI DIN INTIMI

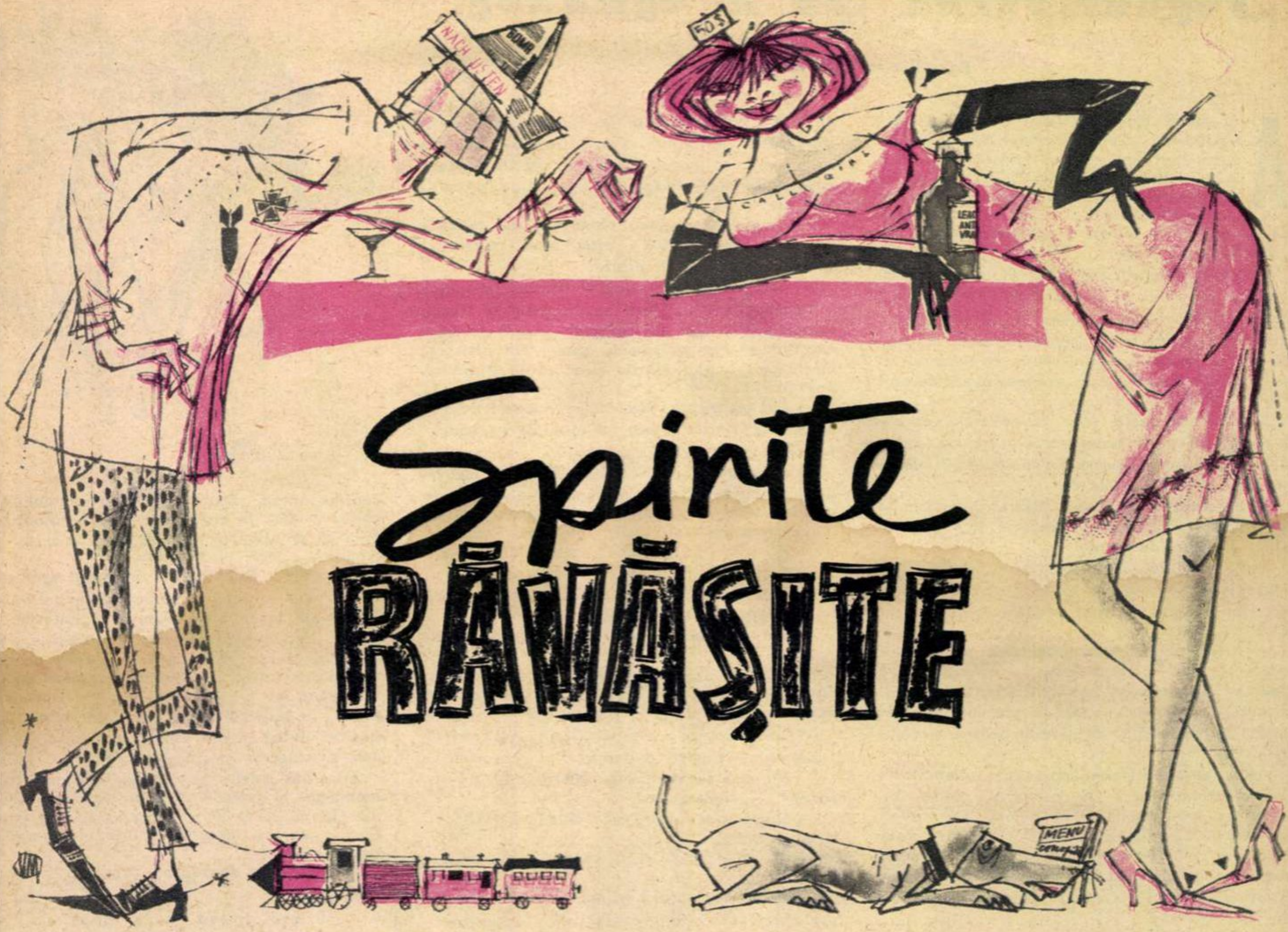

Spirite RĂVĂȘITE

de Valentin SILVESTRU

Ilustrație de Val MUNTEANU

Numeroși oameni de pe glob se întreabă — atunci cînd nu au altceva mai bun de făcut — cu ce se ocupă în timpul lor liber politicienii țărilor capitaliste, magnații, regii și alte persoane fără utilitate contemporană, care sînt preocupările anturajului lor, ce anume repauzează creierul lor sleit de combinații. Unele informații parvin, desigur, publicului laic prin ziarele de scandal, prin filme îndrăznețe, prin memorii postume sau chiar prin canalele, atît de numeroase, de reclamă personală a diferite personalități.

Se știe, de pildă, că fostul președinte al Statelor Unite, Truman, după ce a dat ordin să se arunce bomba atomică asupra Hiroșimei, și-a luat o după-amiază liberă ca să-și pună în ordine bogata colecție de bretele. El și-a început cariera ca băiat de piață al unui mic producător de bretele și a rămas cu această pasiune gumilastică pentru tot restul vieții. Este cunoscut, de asemenea, că înainte, în timpul și după actele capitale de guvernămînt, fostul președinte Eisenhower practica golful. Perioada ultimă a funcționării sale la Casa Albă a demonstrat însă că era un jucător mediocru: a pierdut mai toate partidele angajate. Fostul vicepreședinte Nixon se ocupa intens cu grădinăritul — patimă pe care i-o cunoștea întreg continentul american. În timpul răsunătorului său turneu prin America de Sud, locuitorii țărilor vizitate i-au aruncat omagial nu flori — cum obligă tradiția — ci legume; faptul că zarzavaturile erau putrede se datora, firește, anotimpului neprielnic în care fusese organizată călătoria. Amănunte interesante despre preocupările particulare ale oamenilor importanți din lumea căreia ei îi spun cu duioșie „liberă“ au mai fost relatate de filmul italian „Dolce vita“, de filmul vest-german „Rosemarie“, de procurorul Tribunalului de Sena care a anchetat procesul „baletelor roz“, de procurorul tribunalului din Roma care a instructat cazul Montesi, precum și de alții.

De la o vreme, presa occidentală și-a intensificat investigațiile în viața particulară a somităților, oferind un material de lectură nou și foarte pitoresc.

Școala de recreație

Se pare că printre miniștrii și oamenii de afaceri vest-germani e răspîndit surmenajul cronic. Relațiile încîlcite din cadrul diferitelor comunități mai mult sau mai puțin europene (relații pe care, conform expresiei piosului cancelar doctor Adenauer, „nici dracul nu le mai poate descurca“), precum și manevrele menite să concureze mărfurile engleze pe piața iberică, cele americane pe piețele asiatice, cele engleze în Statele Unite, cele americane în Franța, cele franceze în Italia, cele italiene în Libia etc., etc., — i-au dus pe unii din înalții consilieri la opacitate mintală. Ziarul „Frankfurter Neue Presse" relatează că medici germani de oarecare renume au răspîndit ideea că cel mai bun mijloc de a lupta împotriva surmenajului oamenilor de afaceri este de a li se oferi acestora o preocupare secundară de natură distractivă.

Un comerciant münchenez, Heinrich von Gruben, a avut la rîndu-i ideea de a deschide o școală de preocupări recreative pentru oamenii de afaceri. Aici ei se ocupă cu fabricarea pătuțurilor de copii, a jucăriilor din miez de pîine, a caselor din capace de sticle de bere. Una din secții — căci școala e împărțită în secții — are ca obiect confecționarea imitațiilor de bijuterii din tinichea. Elevii mai avansați pot trece la fabricarea jucăriilor mecanice: trenuri electrice, avioane, tancuri.

Conducerea școlii ține strict secret numele școlarilor. Indiscrețiile din jurul ei îngăduie însă să se presupună că printre cei ce-și caută în acest fel recreația se află și înalte personali-

TATEA UNOR ELITE OCCIDENTALE

tăţi. Se pare că ministrul de Război Strauss este unul din favoriţii domnului Gruben. El se joacă liniştit cu un trenuţ electric şi construieşte, deocamdată aici, miniaturale rachete teleghidate. S-a aflat, de asemenea, că după cîteva discursuri antisovietice, anticomuniste şi unul chiar antigerman, rostit în engleză în Berlinul occidental, W. Brandt, primarul oraşului, s-a internat pentru o lună în şcoală. Preferinţele sale s-au îndreptat spre atelierul de panglici şi dantele. O ştire, neconfirmată încă, susţine că dl. Allen Dulles, extenuat din punct de vedere cuban, va fi, de asemenea, pensionarul şcolii pentru un timp. I s-a reţinut un loc la secţia vaporaşe.

Ziarul informează că dl. von Gruben a luat hotărîrea de a-şi transforma şcoala într-un sanatoriu modern, în care joaca nevinovată cu trenuţurile electrice să fie supravegheată discret de neurologi.

Melancolia tratată cu conopidă

O dată cu preocuparea pentru persoanele din înalta societate suferinde de spleen astenic, se dezvoltă şi grija faţă de anturajul lor. Revista „Stern" relatează pe larg felul cum funcţionează la Stockholm prima şcoală de gimnastică pentru cîinii de apartament deveniţi obezi din lipsă de exerciţiu. În afară de orele de gimnastică — evident, suedeză — aici li se aplică masaje electrice şi li se fac raze ultraviolete. De asemenea, se exercită asupra lor o constrîngere blîndă în favoarea vegetarianismului. Conducătoarea instituţiei a demonstrat că un buldog de mai multe zeci de kilograme a pierdut în trei săptămîni douăzeci şi trei la sută din greutate, în urma unui regim intens de morcovi şi conopidă. Un prepelicar adus într-o stare deprimantă de melancolie şi astm bronşic a redevenit într-o lună extrem de voios şi a izbutit să prindă, printr-un singur salt, o raţă trucată — din materialul didactic al şcolii.

Deşi numai înscrierea la cursuri costă o sumă echivalentă cu salariul pe opt luni al unui învăţător suedez din învăţămîntul elementar, şcoala e, de doi ani încoace, supraaglomerată. Pentru a obţine admiterea, coteiul îngrăşat pînă aproape de plesnire al soţiei unui înalt demnitar a trebuit să facă uz de o influenţă atît de suspusă, încît ziarul nici nu îndrăzneşte s-o numească. Se crede că această nouă preocupare vine în Europa de peste ocean, ca odinioară porumbul şi tutunul. Cel puţin aşa lăsa să se bănuiască — cu cîtăva vreme în urmă — ziarul londonez „Daily Sketch", care s-a ocupat îndeaproape, într-o serie de articole, de ultimele cercetări americane asupra psihologiei canine. Acestei noi îndeletniciri i s-au consacrat o serie de psihiatri din Hollywood.

Specialiştii în psihanaliza canină realizează cîştiguri fabuloase. Ei cer onorariu pe şedinţă — şi sînt necesare cel puţin 15 şedinţe pentru a afla ce-l supără pe un cîine cu mintea confuză, care sînt cauzele acceselor sale isterice şi de unde provine sila de lume pe care o manifestă făţiş cîte unul dintre patrupezi.

De la Hollywood, această preocupare se lăţeşte şi în alte oraşe americane. La New York, Societatea pentru protecţia animalelor a construit o clădire specială (cu un deviz de 100 milioane franci — relatează ziarul francez „Paris-Presse l'Intransigeant"), amenajată cu un confort suprarafinat. În săli anume destinate se transmite prin difuzoare muzică aleasă pentru calmarea cîinilor diagnosticaţi ca „nervoşi". O cunoscută actriţă de cinema, entuziasmată de această realizare, a şi hotărît să încredinţeze pudelul ei, care suferă, se pare, de accese colerice, psihanaliştilor din New York. Ea a încălcat regulamentul societăţii de avioane, nepermiţînd ca psihanalizatul să fie dus în compartimentul bagajelor: „Căţelul se află sub îngrijire psihiatrică — a declarat ea — şi nu are voie să fie lăsat singur pînă la determinarea precisă a diagnosticului". Care va fi diagnosticul? Cine ştie! S-ar putea să se constate că vietatea s-a găsit o vreme sub influenţa unei secte religioase necunoscute.

Păpuşile călătoare

Oamenii de afaceri americani întrunindu-se mereu într-un alt loc din ţara lor — sau în alte ţări pe care le administrează — au sugerat indirect Nellei Bogart, o brunetă seducătoare cu ochi verzi, cum o descrie ziarul „France Soir", o idee ingenioasă şi extrem de rentabilă. Ea a creat un harem ambulant compus din o sută de „păpuşi ale viciului", cu care se deplasa, feroviar sau aviatic, după urgenţă, în localităţile unde aveau loc reuniuni de afaceri la cel mai înalt nivel. Sarcina întreprinderii era de „a înveseli", după muncă, pe stimaţii trustmeni.

Bruneta seducătoare a fost zgîrcită cu amănuntele asupra acţiunilor ei înveselitoare, dar judecătorul Dimock din New York caută s-o convingă că ea organizase de fapt „un serviciu naţional de prostituţie".

Martorii procesului sînt extrem de reţinuţi. Ei oferă justiţiei americane detalii de acest fel: „Mi-a închiriat tot hotelul pe şase luni înainte, dar *habar n-am* cine era în camere" (un hotelier din Chicago). „I-am închiriat, cu o sumă mare, trei linii telefonice particulare, dar *habar n-am* cine şi cu cine vorbea" (d-na H. Deutschel, proprietara unui serviciu telefonic pentru abonaţii absenţi de la domiciliu). „Am fost una din «păpuşile» Nellei, am lucrat trei ani pentru ea, dar *habar n-am* cine erau «clienţii»" (Simone Chenet, de 18 ani, origine elveţiană, blondă). Totuşi, din naivitate originară sau din şiretenie bine dirijată de patroană, micuţa elveţiană a mai mărturisit că în toiul chefurilor aprige „clienţii" rosteau propoziţiuni — pentru ea ciudate: „Nu trebuia să ne băgăm în peninsula aia mlăştinoasă", „Cu generalul Challe am mizat pe un cal mort", „Ăla de la Saigon se duce oricum de rîpă, mai bine l-am împinge noi" — ceea ce presupune că erau persoane care aveau şi preocupări politice, nu numai economice, şi că distracţia cu păpuşile viciului îi predispunea la meditaţii şi asupra altor preocupări vicioase.

Judecătorul Dimock a încercat să cheme şi martori din înalta societate. Din nefericire, aceştia erau foarte ocupaţi. Un membru al familiei Morgan era plecat în Laos, în calitate de consilier tehnic pentru elicoptere defecte. Un înalt funcţionar al unei bănci, ţinînd de proprietăţile casei Dupont de Nemours, era programat cu o serie de conferinţe la Miami „pentru pregătirea unei importante acţiuni".

Procesul trenează în mod plictisitor. Se crede că Nella Bogart e pasibilă de o pedeapsă pînă la un an detenţiune condiţionată şi o destul de grea amendă...

Enibaharul antihidrogenic

Fireşte, cele de mai sus sînt distracţii pentru domni. S-au creat însă şi modalităţi agreabiloinstructive de ucidere a timpului mult prea liber al doamnelor de familie bună. Mai notorii sînt: contactul cu ştiinţele oculte, vrăjitoria, astrologia şi prorocirile laico-profesioniste. Altele, mai obscene, nu e cazul să fie pomenite.

Cîteva date nude:

Dl. Joe K., fabricant de mătăsuri imprimate, proprietar de imobile, introduce o reclamaţie împotriva unui grup de şarlatani. Motivul: soţia, fiica şi cumnata, suferind — sau năzărindu-li-se că suferă — de afecţiuni reumatice, au fost îndemnate de şarlatani să petreacă patru ore zilnic într-o mină de uraniu părăsită (statul Texas). S-a plătit patrusprezece dolari ora de şedere în mină. După „absorbirea" timp de optsprezece zile a „radiaţiilor lecuitoare", cele trei femei au fost internate în spital cu diagnosticul de artrită acută. Şarlatanii n-au fost prinşi. La descinderea făcută în mină, au fost găsite alte treizeci de doamne din buna societate a oraşului, care „absorbeau" radiaţii. În cursul anchetei, una a mărturisit că a cumpărat pentru 1.100 dolari un „atomotron" în care fierbea „apă iradiată"; i se recomandase să ia opt linguriţe pe zi. S-a constatat că aparatul era de fapt o maşină de spălat rufe scoasă din uz, care se încălzea la priză cu o rezistenţă de fier de călcat.

În strada 43 din New York se află biroul lui Roy Horn de profesiune declarată „filantrop" şi sediul firmei al cărei proprietar e: „Institutul apelurilor emoţionale". Roy Horn încasează 100 de dolari pentru o vizită. În timpul vizitei el solicită clienţilor „fluidul emoţional". Cînd „fluidul" nu răspunde la apel sau vine sărac, atunci chemătorul rosteşte „fraze magice". După un număr de fraze magice, vizite, şedinţe şi dolari, fluidele cresc, devin uneori chiar năvalnice, clientele capătă o stare vecină cu isteria şi în clipa aceea Roy Horn le asigură că şi-au însuşit secretul fericirii. Printre cliente se găsesc persoane ilustre; după cum relatează ziarul italian „Il Giorno", chiar şi soţii ale unor diplomaţi care s-au întors nefericiţi din anumite ţări (Cuba, de pildă) şi care acum nu mai emit probabil nici un fel de fluide.

La Chicago a funcţionat pînă spre jumătatea anului 1960 o fabrică de „leacuri antivrăjitoreşti", subintitulată „întreprindere chimică". În registrul „fabricii", la capitolul „materie primă" erau trecute printre altele: „piele de şopîrlă verde, inimă de cuc celibatar, gheară de corb în vîrstă, cenuşă de os de sobol, greieri măcinaţi, vîrf de coadă de ornitorinc, firimituri de pene de barză lehuză"... „Leacurile" aveau preţuri foarte mari şi indicaţii terapeutice surprinzătoare, de genul: împotriva deochiului, a descîntecelor rău intenţionate, a geloziei bazate pe dragoste, a geloziei bazate pe ură, a geloziei iscate de o cauză necunoscută. Fiertura de coada calului în care s-a aruncat un gălbenuş de ou de porumbel călător, amestecat bine cu o bucată de sticlă afumată, era recomandată contra „vrăjilor de dragoste". Iar infuzia de şapte boabe de enibahar în care au fost lăsaţi să plutească, şapte nopţi, şapte nasturi de sidef japonez era dată ca leac sigur împotriva urmărilor exploziei unei bombe cu hidrogen — numai în cazul cînd infuzia e băută simultan cu explozia...

Un număr de persoane total imbecilizate au protestat la poliţie cînd fabrica a refuzat să le mai vîndă un leac dovedit drept toxic. Judecătorul care i-a arestat pe „fabricanţi" a fost pus cu uluire în faţa unei adevărate biblioteci de scrisori de mulţumire către fabrică. Printre ele erau şi epistole provenite de la funcţionari cu răspundere în aparatul guvernamental, vedete de cinema, soţii de bancheri şi industriaşi. Ancheta e în curs de un an şi jumătate.

Ar fi comic, evident...

...Dacă nebunia şi şarlatania astrologico-chiromantico-vrăjitorească s-ar restrînge numai la sfera problemelor sentimentale. Dar în ultima vreme îşi fac loc aici şi implicaţii politico-militare. Iar isteria cultivată pe acest teren nu poate avea efecte comice...

★

Ce sînt toate acestea?

Trăsături caracteristice ale vieţii spirituale a elitelor occidentale, momente din agonia tragicomică a unei lumi, distracţii morbide de sfîrşit de itinerar...

FECIORUL BĂRĂGAN

Nu ne jucăm cu vorbele cînd afirmăm: un nou soi de grîu de calitate superioară este sinonim cu o nouă victorie în agricultură. Acest lucru a fost arătat cît se poate de limpede la Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie - 1 iulie a.c.

De altminteri, unei holde care adună în brațele sale ogoare întinse nici nu i-ar sta bine în straie de spice sărăcuțe. Deci la holda mare spice mari, bogate în calități de panificație, spice de mare productivitate. Pentru împlinirea acestui deziderat doctorii pămîntului — oamenii de știință din agricultură — dau o bătălie grea, ale cărei succese au început deja să se arate.

Însemnările noastre de mai jos, culese pe cea mai întinsă și mai mănoasă cîmpie a țării — Bărăganul — încearcă să comunice cititorilor cîte ceva din experiența oamenilor care verifică știința din cărți în laboratoarele ogorului.

Ce nu știe toată lumea

Grîul, cum știe oricine, se naște de la plecarea cocorilor pînă la coacerea merelor dulci, la sfîrșitul lui iunie. Aproximativ deci, nașterea unui bob de grîu durează cît nașterea unui copil. Splendidă coincidență. Numai că nașterea unui nou soi de grîu durează — nu de puține ori — decenii întregi. Numeroși savanți au stat ani de-a rîndul cu nasul în cărți, au făcut mii de experiențe și, cînd au încărunțit, au avut bucuria unei trude îndelungate. Bobul de grîu mai productiv. Ca să vă convingeți de acest adevăr, întrebați-l pe savantul nostru, pe academicianul Gh. Ionescu-Sisești.

Socialismul a creat însă condiții de mîna întîi pentru ca bobul de grîu mai productiv și de o calitate superioară să se ivească în spic, pe lotul de experiență și în cultură mare într-un timp cu mult mai scurt. Și aici, ca și în alte sectoare, se petrece un fenomen specific socialismului: mutarea viitorului către prezent.

O glorie care apune

În urmă cu peste zece ani, Stațiunea agricolă experimentală de la Mărculești — tipică pentru condițiile agroclimatice din Bărăgan — a primit Premiul de stat clasa întîi pentru crearea soiului de grîu Bărăgan-77. La ora aceea, Bărăgan-77 era o glorie a grîului romînesc. În condițiile agrotehnice de atunci soiul acesta dădea producții mari. Iată însă că astăzi nu mai sîntem pe deplin mulțumiți nici de comportarea lui Bărăgan-77. Acum nu mai dăm la hectar 200 kilograme îngrășăminte minerale ca în 1950, ci 500 kg; acum nu mai facem arături de 18 cm, ca în 1950, ci de 30 cm; acum nu mai avem nevoie de un grîu cu paiul înalt, pentru simplul fapt că-l culcă vînturile și face greutăți combinei la recoltare. Deci la agrotehnica superioară pe care se bazează agricultura socialistă Bărăgan-77 nu răspunde tocmai cum se cuvine. Fapt pentru care gloria lui e pe ducă. Nu-i nimic. Știința nu va lăsa pe schemă un loc liber al gloriei.

Aici e esența

Știți din văzute, din trăite, din manualele de geografie că Bărăganul are un climat extrem continental; știți că aici cad cele mai puține precipitații (400 milimetri și chiar sub 400 mm); știți că primăvara e rece și uscată, că iarna mușcă aici cu dinți de ger și că în mulți ani e văduvită de zăpadă. Ei, la aceste condiții care influențează cea mai întinsă cîmpie a țării, știința caută soiul de grîu corespunzător. Adică soiul care să reziste și la secetă, și la ger, și la cădere, și la boli și, pe deasupra, să fie de mare productivitate și să aibă certe calități de panificație.

În momentul de față cercetările oamenilor de știință de la Stațiunea agricolă experimentală de la Mărculești atacă aceste probleme. Rezultatele parțiale obținute atestă un lucru: cercetătorii aceștia tineri își

Combaterea
GĂRGĂRIȚEI MAZĂRII

ULUI

vor îndeplini sarcinile cu mult înainte ca iarna să-şi arate semnele la tîmplele lor.

Cine a căzut la examenul de maturitate

La Mărculeşti se experimentează în culturi comparative peste 300 de soiuri de plante (grîu, porumb etc.) create în ţară şi peste hotare. În ultimii ani s-au introdus cîteva soiuri străine dintre care: Bezostkaia, Skorospelka, Triumph, San Pastore etc. Toate aceste soiuri au fost încercate în culturi comparative, timp de 2-4 ani, alături de o serie de soiuri nou create la alte staţiuni experimentale din ţară şi de soiurile vechi A-15 şi Bărăgan-77. În vara aceasta, la recoltă, cînd grîul a dat examenul de maturitate, unele soiuri de grîu de import — destul de vestite — au obţinut notă mică şi ca atare n-au trecut examenul. Fără îndoială că aceste soiuri (de altfel cu bună productivitate) dau rezultate bune în condiţii agroclimatice deosebite de cele din Bărăgan. Aici însă ele nu au luat examenul datorită faptului că în Bărăgan se petrece destul de des, mai cu seamă cînd seceta din sol e combinată cu seceta din aer, fenomenul şiştăvirii (zbîrcirii), fenomen care a acţionat din plin asupra lor.

Cercetătorii de la Mărculeşti sînt preocupaţi de crearea a noi soiuri de porumb de mare productivitate. Inginera Anela Miler (stînga) urmăreşte felul în care se face polenizarea forţată la porumb, pentru obţinerea liniilor care participă la crearea hibrizilor simpli şi a celor dubli.

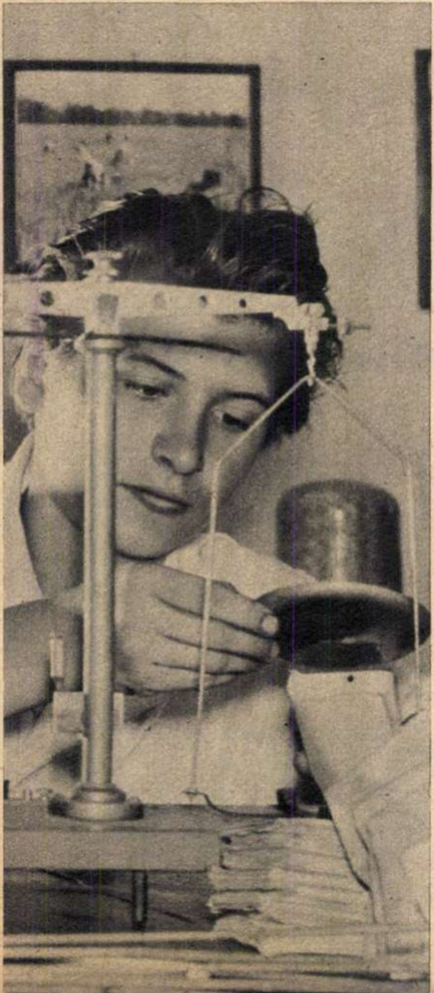

Nu vrem un pai de grîu înalt cît plopul, ci un pai scund, cu un spic voinic! În laboratorul de ameliorare a grîului se măsoară lungimea paielor şi cantitatea de boabe din diferite spice.

Iată unele calificative:

San Pastore: foarte bun. Însuşiri: productivitate mare, precocitate, rezistenţă la cădere. În condiţii de producţie mare, la G.A.S. Pietroiul, soiul s-a dovedit a fi deosebit de productiv. Se pretează la irigat, însă este mai puţin rezistent la ger decît celelalte soiuri.

Triumph: foarte bun. Însuşiri: precocitate, productivitate, pretabil la mecanizare.

Perspectivele unui flăcău fără mustăţi

E voinic, deşi are trupul mai scund. Cercetătorii de la Mărculeşti spun că în Bărăgan flăcăul ăsta blond şi fără mustăţi are mare viitor. E plin de sănătate şi nu-i prea pasă de boli, îndeosebi de rugina galbenă. Nici de vînt nu-i pasă, că nu-l pune la pămînt. Trebuie avut în vedere ceea ce-i mai important: flăcăul acesta s-a dovedit a fi foarte bogat. El a dat cu 1.500 kg la ha mai mult decît soiul San Pastore.

Numele flăcăului, adică al soiului acesta de grîu: Bezostkaia. Patria unde s-a născut: Uniunea Sovietică.

Creaţii autohtone

Am vorbit mai întîi despre soiurile de grîu care au fost importate, pentru că aşa cere protocolul: să te porţi frumos cu oaspeţii străini.

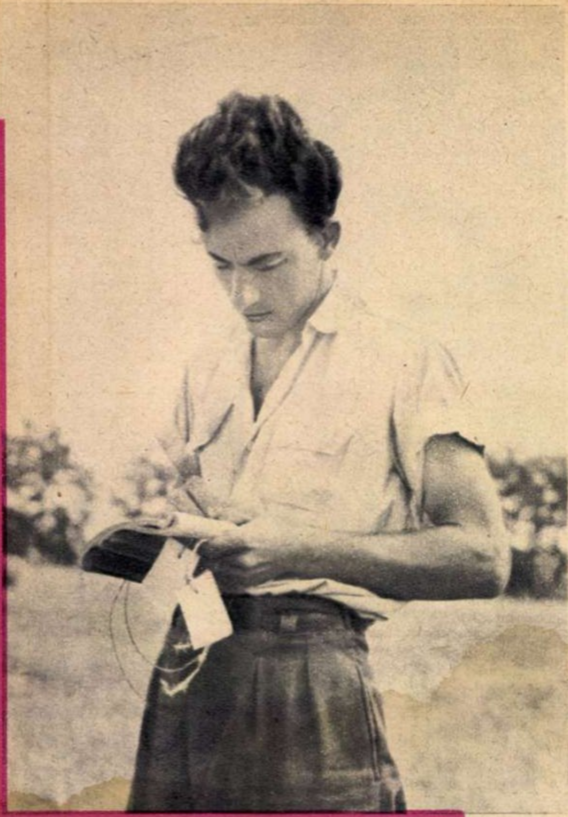

Inginerul Ion Ştefan, cercetător la secţia de ameliorare a grîului.

Dar trebuie să spunem un cuvînt de laudă şi despre creaţiile autohtone, despre soiurile de grîu create de cercetătorii noştri. În sensul acesta se numără: linia Bărăgan-12 care, în condiţii de producţie, s-a clasat deasupra soiului american Triumph (amintim cititorilor că această linie Bărăgan-12 a ajuns în medie pe patru ani la o producţie deosebit de ridicată); liniile I.C.A.R.-497, I.C.A.R.-520 par de asemenea de perspectivă deoarece asigură producţii mari şi au evidente calităţi de panificaţie. Chiar în anii cu şiştăviri puternice la grîu, aceste două soiuri au dat la Mărculeşti o producţie remarcabilă.

Aşadar, în Bărăgan se dă o luptă necontenită pentru crearea soiurilor de cereale de mare productivitate. Inginerul Gheorghe Tuşa, directorul staţiunii de la Mărculeşti, a ţinut să ne spună:

— În Bărăgan trebuie să se nască foarte curînd un flăcău foarte bogat. Adică un soi de grîu de mare productivitate. Sarcina aceasta nu-i de loc uşoară. Din zece mii de spice, dacă alegi o sută care să întrunească toate condiţiile ideale, strigi „ura!“ şi începi experienţa. Noi depunem toate eforturile pentru ca într-un timp scurt să creăm — aşa cum arăta tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej în raportul prezentat la Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie-1 iulie a.c. — soiuri de cereale de mare productivitate. Avem toate condiţiile pentru ca să îndeplinim această sarcină de covîrşitoare importanţă pentru agricultura socialistă şi pentru economia noastră naţională aflată în plin progres. Deci într-un viitor apropiat vom avea un Bărăgan irigat pe care vor creşte soiuri de cereale de mare productivitate.

Ştiinţa e verificată de practică

Staţiunea experimentală agricolă Mărculeşti nu se mulţumeşte numai cu rezultatele pe care le obţine pe teren propriu. Încă înainte de a lua calea producţiei, rezultatele experimentale se verifică în condiţii de cultură mare pe terenurile gospodăriilor agricole colective şi de stat din Bărăgan.

În 1961, staţiunea a făcut o serie de experienţe cu soiuri de grîu şi hibrizi dubli de porumb romînesc şi străin, puse la concurs pe suprafeţe mari la G.A.S. Dragalina, G.A.S. Jegălia, G.A.S. Roseţi, G.A.S. Pietroiul, G.A.C. Reviga, G.A.C. Ogoarele şi altele. Aici, împreună cu gospodăriile respective, s-a urmărit felul în care se comportă soiurile la aceeaşi agrotehnică aplicată şi se apreciază la sfîrşitul experienţei care soiuri dau cele mai bune rezultate pentru a fi extinse pe toate suprafeţele. La G.A.S. Dragalina soiurile sovietice (Bezostkaia şi Skorospelka) au dat cele mai mari producţii faţă de celelalte soiuri din import. Producţii mari a dat şi linia Bărăgan-12.

În cadrul G.A.S. Pietroiul, în condiţii de irigare, a dat rezultate foarte bune soiul de grîu San Pastore şi soiurile romîneşti. În felul acesta, în bătălia pentru obţinerea soiurilor de mare productivitate sînt chemate să-şi dea contribuţia nu numai staţiunile experimentale, ci şi unităţile agricole din agricultura noastră socialistă.

G. CIUDAN

Fotografii de Tr. PROSAN

Însuşi Bărăganul a devenit un laborator. Pe cîmpul experimental s-au cultivat diverse soiuri de grîu care sînt supuse cercetărilor.

DINCOLO DE SÎRMA GHIMPATĂ DE LA FORT BRAGG

US ARMY
SPECIAL
WARFARE
CENTER
1

La Fort Bragg, în statul Carolina de Nord, se află așa-numitul „centru special al armatei S.U.A. de purtare a războiului" (foto 1). Aici sînt pregătiți diversioniști și provocatori (foto 2 și 3) pentru a fi trimiși în diferite țări.

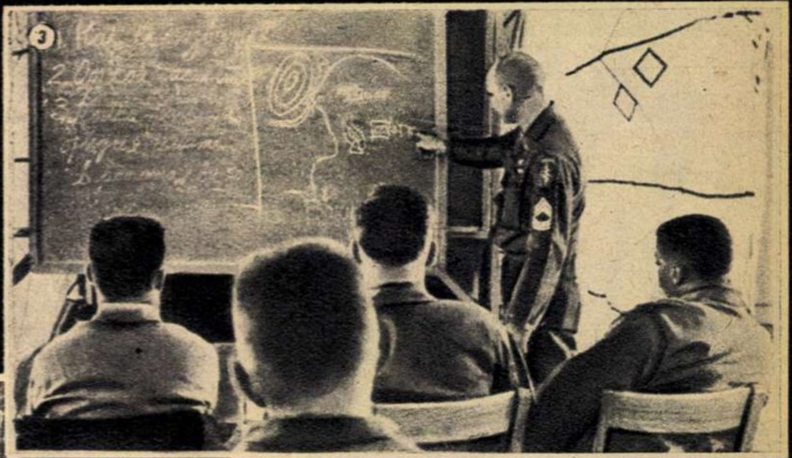

CAVALERII RĂZBOAIELOR MICI

de Gh. IOSUB

Printre mlaștinile din Carolina de Nord (S.U.A.) 50 de oameni și-au ridicat corturi și au trecut la „acțiune". Misiunea lor era de a intercepta și dezorganiza manevrele trupelor regulate ale armatei americane. Tot astfel în Filipine un detașament asemănător s-a strecurat prin junglă în spatele grupului de luptă al regimentului 503 de infanterie american, a simulat că aruncă otravă în apa potabilă, a „capturat" camioane și a întîrziat „înaintarea" acestui regiment.

Cum asemenea acțiuni au loc tot mai frecvent și după anumite planuri precise, presa americană nu face un secret din faptul că ele constituie pregătiri pentru a se pune în practică teoria „războaielor mici" emisă de Pentagon (Ministerul de Război al S.U.A.). Să vedem mai întîi cum a apărut această nouă teorie a „războaielor mici"?

„Salvați războiul!"

Cu numai zece ani în urmă, conducătorii politici și militari ai Statelor Unite mai păreau convinși de superioritatea militară a țării lor față de Uniunea Sovietică. În cercurile oficiale din S.U.A. predomina concepția „războiului total" atomic. Dar pierderea oricăror iluzii cu privire la deținerea monopolului atomic de către Statele Unite, urmată de constatarea, dureroasă pentru militariștii din S.U.A., a inferiorității în ceea ce privește armele rachetă, a impus o schimbare a întregii strategii americane. Trebuia găsită o soluție pentru depășirea situației „impasului nuclear". Potrivit concluziilor la care au ajuns experții Pentagonului, acest „impas" constă în faptul că potențialul celor două puteri (S.U.A. și Uniunea Sovietică) ar fi ajuns, chipurile, la un... echilibru, ceea ce ar însemna că în cazul unui război ambele părți ar fi capabile să-și dea reciproc lovituri nimicitoare cu arme nucleare. În aceste condiții începerea unui război total de către Statele Unite ar fi egală cu o sinucidere. Și totuși războiul trebuia...salvat.

„Salvați războiul!" a fost strigătul de alarmă al monopoliștilor care storseseră profituri uriașe de pe urma cursei înarmărilor. „Salvați războiul!" a fost strigătul de panică al monopoliștilor care-și vedeau periclitate interesele din colonii și din țările semidependente.

Războaie mici — afaceri mari

Așa a apărut noua doctrină a războaielor „mici", „locale", „limitate". Fabricanții de armament au răsuflat ușurați: războaiele mici cer armament clasic; deci, fără a înceta cursa atomică, se va acorda din nou atenție și acestui gen de armament. Astfel profiturile nu numai că nu vor scădea, ci vor crește, deoarece armamentul clasic înghite mult oțel și alte materii prime ce constituie actualmente surplusuri pe piața americană. Nu degeaba în fruntea Ministerului de Război al S.U.A. a fost numit Mc. Namara, președintele Consiliului de administrație al trustului „Ford", trust interesat în fabricarea de armament clasic...

Monopoliștii care investiseră milioane de dolari în străinătate și-au făcut și ei socoteala: „De acum încolo ne vom putea răfui cu cei ce se vor așeza în calea profiturilor noastre în Asia, Africa sau America Latină". În fond, războaiele locale nu sînt altceva decît încercarea de a înăbuși mișcările de eliberare naționale și sociale, cu alte cuvinte „export de contrarevoluție".

Dar „războaiele mici", de tipul celor puse în practică — în ultimul timp — în Cuba și Laos, n-au putut salva de la înfrîngere trupele mercenare, în ciuda ajutorului masiv și a intervenție directe a Statelor Unite.

Ar fi fost cazul ca cercurile conducătoare din Statele Unite să tragă concluziile necesare din aceste înfrîngeri și să renunțe la teoria „războaielor mici". Dimpotrivă însă, pregătirile pentru asemenea războaie se întețesc. „Sînt uimit—

AȘA CONSILIERI... AȘA PERSPECTIVE

Autoritățile militare americane recurg la „specialiști" străini pentru organizarea detașamentelor speciale menite să înăbușe mișcarea pentru libertate și independență națională din colonii și țările dependente. În acest scop — arată revista „Newsweek" — au fost invitați în Statele Unite un grup de ofițeri și subofițeri britanici care au participat la operațiunile de represiune împotriva patrioților din Malaya.

Paralel, în R. F. Germană, în cadrul trupelor de ocupație americane se organizează de asemeni detașamente de „partizani". După cum susține o revistă militară americană, acolo se recurge la sprijinul consilierilor naziști, specialiști în „a omorî și jefui dincolo de liniile inamice".

Oare acești „consilieri" nu le amintesc conducătorilor militari americani de faptul că, în ciuda crimelor făptuite de naziști în întreaga Europă și de colonialiștii britanici în Malaya și în alte colonii, acțiunile lor nu le-au adus nici un cîștig?

ÎN GOANĂ DUPĂ SALVAREA... RĂZBOIULUI

4

5

6

Pentru invazia împotriva Cubei, în Florida (S.U.A.) au fost recrutați și instruiți aventurieri și contrarevoluționari, care s-au specializat (la Fort Bragg și în alte „centre speciale") în lupta corp la corp (foto 4), în aruncarea cuțitului (foto 5), în transmisiuni (foto 6).

scrie cunoscutul ziarist american Lippmann — de numărul mare al oamenilor cu răspundere care doresc să folosească infanteria marină și parașutiștii americani în întreaga lume. Ei doresc să-i folosească în Laos, în Vietnam și în Cuba. Oamenii noștri trebuie să-și bage în cap că răscoala mondială care a ajuns în Laos, Vietnam și Cuba, care va ajunge probabil și în Iran și în anumite țări din America de Sud, că această revoluție mondială nu poate fi oprită și reglementată de infanteria marină a Statelor Unite, oricît de bine ar lupta ea".

De asemeni, în ziarul „New York Times" a apărut o scrisoare a unui cititor în care se spune: „Este un fapt istoric, și desigur Kennedy trebuie să știe acest lucru, deoarece este cunoscător în materie de istorie, că puține grupuri de refugiați — chiar cînd sînt sprijiniți de un masiv ajutor străin și de puternice forțe contrarevoluționare care operează în țara lor — au reușit să răstoarne vreodată o adevărată revoluție socială care a lichidat o clasă conducătoare tiranică dînd pămînt țăranilor și eliberînd muncitorii din sărăcie și exploatare economică. Unul din cele mai dureroase eșecuri ale contrarevoluției din cursul istoriei este cel înregistrat de expediția noastră americană trimisă în Rusia de nord să sprijine contrarevoluția din 1918-1919. Aici, în 1918, se afla unul din acele guverne marionetă corupte și grotești, de felul celor pe care Statele Unite le-au sprijinit atît de des, în atît de multe crize internaționale, fapt care însă întotdeauna s-a soldat cu o dezamăgire".

În presa americană au apărut numeroase comentarii de acest gen, dar, după cum anunță agențiile de presă, senatorul Fullbright, după o întrevedere avută cu președintele Kennedy, a declarat că președintele va trimite totuși trupe americane în Vietnamul de Sud, „să lupte împotriva comuniștilor".

De altfel în mesajul său din 25 mai a.c. chiar președintele Kennedy a anunțat schimbări importante în cadrul forțelor terestre, accentul punîndu-se pe războaiele purtate în junglă, pe cele neconvenționale sau de guerilă.

„Partizani" de export

În neputința lor de a înțelege sensul evenimentelor, strategii Pentagonului au găsit că eșecurile înregistrate în Cuba și Laos s-ar datora faptului că Statele Unite nu sînt... pregătite îndeajuns pentru războiul de partizani. Iată de ce în momentul de față se „antrenează" cu febrilitate în Statele Unite diferite detașamente de „partizani". Raționamentul acestor strategi este următorul: dacă 50 de mii de partizani algerieni pot ține în șah 800 de mii de soldați și polițiști francezi; dacă 10-12 mii de partizani vietnamezi pot obține succese în Vietnamul de Sud, în pofida faptului că Ngo Dinh Diem are 200 de mii de soldați, de ce nu am avea și noi, americanii, succese dacă am organiza armate instruite pentru lupta de partizani? Revista americană „Time" scrie următoarele în legătură cu felul cum sînt pregătiți așa-zișii partizani americani:

„Partizanii pot mînui o armă învechită, de fabricație străină, pot arunca în aer un pod, pot mînui un arc cu săgeți, pot obține cu cuvinte mieroase pîine de la un băștinaș, vorbindu-i în limba acestuia...Scopul cel mai important este să se obțină sprijinul populației locale, prin promisiuni, amenințări, mită sau alte mijloace".

Asemenea raționamente dovedesc cît de departe de realitate se situează cei care elaborează strategia americană. Dacă un număr relativ mic de partizani fac față unei armate mari, aceasta se datorează faptului că lupta lor este de fapt lupta întregului popor pentru o cauză justă și se bucură de sprijin deplin din partea întregului popor. Dar pe ce sprijin ar putea conta așa-zișii partizani pregătiți în S.U.A. și strecurați pe teritoriile altor țări? Și în Cuba invadatorii au sperat într-un sprijin din partea populației, luînd drept realități propriile lor dorințe. Într-un articol apărut în revista franceză „L'Express", cunoscutul scriitor Jean Paul Sartre, care a vizitat Cuba, scria cu sarcasm referindu-se la aceste speranțe deșarte:

„Invadatorii, mi se spune, sperau să fie ajutați din interior. Ajutați de țărani? De muncitori? Aceasta-i un nonsens. Cînd Castro a început lupta, țăranii au înțeles că el acționează în interesul lor. În prezent ei știu ce au dobîndit și reprezintă sprijinul cel mai puternic al regimului. Dacă veți coborî din munții Sierra și vă veți adresa acestor țărani în felul următor: «mergem să-l ucidem pe Castro; fiți atît de buni și dați-ne ceva de mîncare», aveți prea puține șanse să fiți bine primiți..."

Dacă regimul de cruntă tiranie din Vietnamul de Sud, regim sprijinit de S.U.A., este dat ca un exemplu de libertate, se mai poate întreba cineva de ce imperialismul american este urît de popoare?

În ciuda repetatelor eșecuri, cercurile imperialiste continuă nu numai să susțină teoria „războaielor mici, locale", dar intensifică pregătirile pentru punerea ei în aplicare. În felul acesta ei se joacă cu focul, căci un „război mic" se poate transforma oricînd într-unul mare.

Cît privește țelul „micilor" războaie, el constituie doar o iluzie. La o recentă conferință de presă, Dean Rusk, secretarul Departamentului de Stat al S.U.A., arăta că „problema este dacă ne vom supune istoriei"...

Oare își închipuie cineva că „războaiele mici" vor putea opri cursul implacabil al istoriei?

ROLURILE S-AU SCHIMBAT

Ziarul „New York Times" scrie:

„Președintele Kennedy a cerut fonduri speciale pentru extinderea «unităților destinate războiului de guerilă» ... În teorie, Statele Unite ar trebui să fie admirabil pregătite pentru lupta de partizani. Revoluția noastră a fost în mare măsură un război de partizani".

Fapt pe de-a-ntregul adevărat: revoluția poporului american, sub conducerea lui Washington, a fost în mare măsură un război de partizani îndreptat împotriva jugului colonial englez. Dar ea a biruit tocmai datorită caracterului ei popular, în timp ce „partizanii" americani de astăzi sînt dinainte sortiți să fie înfrînți pretutindeni, deoarece lor li s-a destinat rolul pe care-l aveau în trecut armatele colonialiste britanice, și anume acela de a înăbuși revoluțiile de eliberare națională.

Ce-i așteaptă pe „luptătorii de guerilă" pe care se bazează atît de mult Pentagonul? Această fotografie din zilele invaziei contrarevoluționare împotriva Cubei este deosebit de grăitoare.

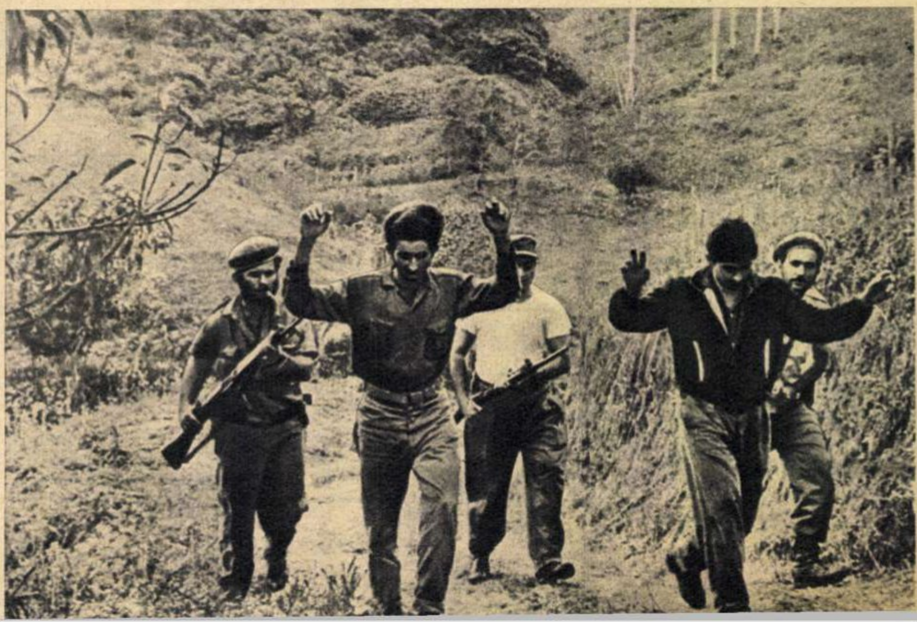

CARȚI

Nina Cassian: „SĂRBĂTORILE ZILNICE"

NINA CASSIAN
SĂRBĂTORILE ZILNICE

Trăind pasionat, dar comunicîndu-și emoțiile cu luciditate, Nina Cassian demonstrează și în acest volum (ca și în recentul „Spectacol în aer liber") același binecunoscut lirism, spontan și direct, ce-i este propriu. Imaginile sale, chiar cînd împrumută severitatea liniilor și unghiurilor geometrice („Hala"), atestă prezența temperamentului sensibil, care găsește oriunde un motiv de vibrație.

Nina Cassian este, cum s-a spus, o poetă a faptului cotidian al vieții socialiste, o poetă a dragostei și tinereții omului nostru nou. Ciclul de „Reportaje", de „Omagii", ca și acela intitulat exclamativ și patetic „Amatevi sempre", ne poartă în lumea realității imediate, a sentimentelor celor mai obișnuite și de aceea, fără îndoială, atît de profund semnificative. Atunci cînd compune „Scrisoarea de dragoste" (dintr-o gospodărie colectivă) sau cînd meditează noaptea în sala de ședințe („Noaptea în sala de ședințe"), Nina Cassian reprezintă un ecou al masei, o voce-exponent care transmite cu mijloace sintetice fiorul poetic. „Pe o plajă japoneză" sau „Hilton-Hotel", „Copacul negru" sau „Inventar" corespund întru totul vederilor omului socialist, care urăște războiul și exploatarea, care se eliberează din ce în ce mai mult de tristețe și de poverile morale ale trecutului. De asemeni, poezia de dragoste a Ninei Cassian, cu impulsurile ei optimiste și cu binefăcătoarea lipsă de romantism dulceag („În goana trenului"), atestă sensurile morale noi, superioare, ale sentimentului.

Cultivînd „ideea", „luciditatea" („Odă lucidității") și expresia directă, Nina Cassian și-a compus o formulă poetică originală, în genere concordantă cu efuziunea ei lirică. Se observă totuși pe alocuri anume ușoare tendințe abstractizante, care fac să pălească unele imagini („Industrie") și să-și micșoreze forța emoțională unele poezii, în ansamblu realizate. În asemenea cazuri, se ivește pericolul prozaizării, pe care Nina Cassian poate și trebuie să-l evite. Cititorul „Sărbătorilor zilnice" rămîne însă încîntat că se regăsește în cele mai multe pe sine: colectivist în „Scrisoare de dragoste", pescar în „Tablou", miner în „Adînc", om al erei cosmice în „Astronautica", ca și în atîtea alte ipostaze ale prezentului.

Al. SĂNDULESCU

MUZICA

AL DOILEA CONCURS ȘI FESTIVAL INTERNAȚIONAL „GEORGE ENESCU" DE LA BUCUREȘTI

La sediul Comitetului de organizare a celui de-al doilea Concurs și festival internațional „George Enescu" se pot întîlni zilnic muzicieni vîrstnici și tineri, preocupați de această manifestare de renume mondial pe care o va găzdui Capitala noastră între 5 și 20 septembrie.

Discuțiile se poartă în legătură cu participarea unor personalități remarcabile din diferite colțuri ale lumii în cadrul festivalului și, deopotrivă, în jurul prezenței tinerilor muzicieni de mare nădejde, care se vor întrece, în cadrul concursului, la cele trei secții: canto, pian și vioară. Se cercetează cu interes fișele personale ale acestor tineri și se află, în același timp, care sînt lucrările cu care se vor prezenta la concurs.

— Cu ce bucăți v-ați înscris la Concursul internațional „George Enescu"? — am întrebat-o pe Dorothea Palade (foto 1) de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., una din concurentele țării noastre la secția canto.

Tînăra mezzosoprană ne-a răspuns cu promptitudine:

— Arie din „Orfeu" de Gluck, „Serenada zadarnică" de Brahms, „Dar către Ana" de George Enescu, arie din opera „Cenușăreasa" de Rossini și altele.

Tînăra cîntăreață, studentă în anul V la Conservatorul „Ciprian Porumbescu", a reținut cu plăcere faptul că printre concurenții de peste hotare cu care se va întrece la concurs se găsește, de pildă, Roman Santana Cárdenas din Cuba, și el tot student la Conservatorul municipal de muzică din Havana, sau că la secția canto concurează de asemenea basul-bariton James Standard (foto 2) din S.U.A., posesor al diplomei „Bacalaureat al artelor". Tînărul cîntăreț se prezintă cu un valoros palmares: în 1957 a apărut ca solist pe scena Teatrului „Metropolitan Opera", iar în 1960 a cîntat la Opera din San Francisco, fiind interpret de lieduri, oratorii și opere.

... Dar pentru secția pian? Aici, alți tineri muzicieni, preocupați de repertoriul lor, așteaptă cu emoție zilele concursului. Printre aceștia se află și Maria Cristian (foto 3). Tînăra pianistă, absolventă a Conservatorului „Ciprian Porumbescu" în 1959, a fost premiată la Concursul național „George Enescu" din anul acesta. Ea s-a manifestat în recitaluri, în concertele comemorative Mozart și Haydn, în emisiuni radiofonice și la televiziune, în concerte cu filarmonicile de stat din București, Timișoara, Iași, Sibiu, Tg. Mureș și Craiova. Și acum studiază cu aceeași pasiune ca și atunci cînd se afla pe băncile conservatorului. Astfel, după cum ne-a mărturisit, e convinsă că numai prin muncă perseverentă va putea să-și împlinească cele mai îndrăznețe visuri.

Cu cine se va întrece reprezentanta țării noastre și, o dată cu ea, alți tineri romîni? Printre alții cu Luis Gonzales Rojas (foto 4) din Cuba, absolvent al conservatorului în anul 1954 cu calificative maxime, după ce obținuse mai înainte la cîteva concursuri premiul I și Medalia de aur. Continuîndu-și studiile la „Julliar School of Music" din New York, primește apoi bursa „Beca Honorari", ca fiind unul din cei mai buni elevi.

— Cine mai este înscris la secția vioară?

... Întrebarea aceasta a pus-o tînărul nostru reprezentant Mihai Radu-Paraschivescu (foto 5), absolvent al Conservatorului „Ciprian Porumbescu" la clasa prof. Gh. Manoliu. El a putut afla că la secția vioară concurează printre alții și Jolanta Wilson (foto 6) din Polonia, care în anul acesta a obținut premiul I la Concursul național de muzică veche.

★

Tineri muzicieni din toate colțurile lumii se vor întrece la București, în luna septembrie, în cadrul Concursului internațional „George Enescu". Competiția aceasta de renume mondial va constitui, cu siguranță, înainte de toate, un minunat prilej de cunoaștere și prețuire reciprocă, de realizare a unor trainice prietenii.

S. N.

DISC

E. LALO
Simfonia Spaniola

„SIMFONIA SPANIOLĂ

...pentru vioară și orchestră" se intitulează unul din cele mai frumoase și strălucitoare concerte pentru vioară, compus în veacul trecut de excepționalul violonist Eduard Lalo (în același timp unul din marii compozitori francezi, care a promovat cu o deosebită perseverență muzica de inspirație folclorică). Ritmica dezlănțuită a pitoreștilor dansuri spaniole a fost admirabil redată de violonistul Ion Voicu, acompaniat de Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu" sub încercata baghetă a artistului poporului George Georgescu (înregistrare „Electrecord").

ULTIMUL CONCERT PENTRU PIAN

...compus de Wolfgang Amadeus Mozart, în ultimul an al scurtei sale vieți, este o operă plină de un puternic optimism, de o nestăvilită sete de viață. „Concertul pentru pian și orchestră în si major", KV 595 reprezintă o măiestrită construcție simfonică, a cărei arhitectură reiese cu limpezime din interpretarea fin nuanțată a pianistului Dieter Zechlin însoțit de Orchestra simfonică a postului de radio din Leipzig, condusă de renumitul dirijor german Franz Konwitschny, care ne-a vizitat acum cîtva timp țara. Înregistrarea este o remarcabilă reușită tehnică a casei de discuri germane „Eterna".

DIETER ZECHLIN
ETERNA

„MIREASA VÎNDUTĂ"

...celebra operă a lui Bedrich Smetana a prilejuit editarea unui mic disc microsillon (18 cm, 45 turații), pe care se află înregistrate două din cele mai cunoscute coruri, sub conducerea dirijorului Fritz Lehman în fruntea Corului și Orchestrei simfonice a radioului din Bavaria.

Bedrich Smetana
Die verkaufte Braut

ARAM HACIATURIAN

...compozitorul „Concertului pentru violoncel și orchestră" înregistrat de „Electrecord" pe un disc mediu (25 cm, 33 turații), este unul din cei mai de seamă muzicieni contemporani, o proeminentă personalitate a muzicii sovietice. Violoncelistul Vladimir Orlov reușește să ne transmită cu multă sensibilitate ideile acestei lucrări simfonice concertante, de mare amploare. Dirijorul Eugene Goossens, la pupitrul Orchestrei simfonice a Filarmonicii de stat „George Enescu", conduce cu prestigiozitate.

ISTORIA CULTURALĂ A OMENIRII

O „Istorie a evoluției științifice și culturale a omenirii" se află în curs de elaborare, sub auspiciile UNESCO. La această mare operă lucrează un număr de 500 de savanți dintre cei mai remarcabili din lumea întreagă. Coordonarea lucrării a fost încredințată savantului brazilian prof. Carneiro, care este totodată și președintele comisiilor naționale constituite în diferite țări ale lumii. Țara noastră participă și ea la această operă, prin „Comisia națională pentru UNESCO".

ARTA POLONEZĂ ÎN FRANȚA

La Bordeaux va avea loc anul acesta cel de-al XI-lea Festival al artei plastice poloneze. Cu acest prilej au fost transportate în Franța numeroase exponate valoroase provenind din muzeele și colecțiile din Cracovia, Poznan și Varșovia. Un ciclu de conferințe asupra artei și culturii artistice în Polonia va avea loc cu același prilej. La dezbateri și-au anunțat participarea un număr de 40 de specialiști din diferite țări.

O EXPOZIȚIE INTERESANTĂ LA MOSCOVA

La Biblioteca publică de istorie din Moscova s-a deschis o expoziție purtînd denumirea „Istoria societății sovietice văzută prin amintirile contemporanilor". Se pot vedea aci numeroase fotografii datînd din primele timpuri ale revoluției, reproduceri după tablouri celebre, precum și numeroase cărți — memorii, jurnale intime, și note — cuprinzînd aproape o jumătate de secol de istorie a statului sovietic.

Printre altele sînt expuse cărțile de amintiri ale marilor militanți și eroi ai războiului civil: „Itinerar" de Budionnîi, „Trecutul" de Pavel Poștîșev, „Marșuri și lupte" de Oka Gorodovikov etc.

O secție specială expune note și memorii ale soldaților și ofițerilor care au luat parte, în timpul celui de-al doilea război mondial, la apărarea Moscovei, Leningradului, Odesei, Sevastopolului și Stalingradului.

CE-I NOU ÎN TEHNICĂ

Omul gospodar se pregăteşte de cu vară

Zilele acestea la Moscova pot fi văzute echipe de muncitori care aşază nişte ţevi sub asfaltul trotuarelor. Nu este vorba nici de cabluri telefonice, nici de conductori electrici, ci de cu totul altceva... Moscoviţilor li se pregătesc... trotuare încălzite!

Tuburile, prin care vor circula vapori fierbinţi de apă, au rolul să încălzească trotuarele şi să topească zăpada şi gheaţa ce se depun în timpul lunilor de iarnă.

Ne putem închipui cu cîtă bucurie vor primi moscoviţii această nouă dovadă a grijii gospodarilor capitalei sovietice.

Videotelefonul în R. S. Cehoslovacă

R.S. Cehoslovacă se va număra printre primele ţări ale lumii care vor folosi videotelefonul. De construirea lui se ocupă lucrătorii Institutului de cercetări ştiinţifice pentru telecomunicaţii.

Cercetările efectuate pînă în prezent au creat baza folosirii telefonului cu ecran atît în cadrul reţelelor telefonice orăşeneşti cît şi în al celor interurbane. Deşi va putea fi folosit orice tip de amplificator telefonic, pentru stabilirea legăturii va fi nevoie, concomitent, de două linii.

Şi o noutate... ceva mai veche

Ştiaţi că troleibuzele, vehiculele atît de comode ale zilelor noastre, au de fapt o vîrstă apreciabilă? Iată un strămoş al troleibuzului de la mijlocul secolului trecut. Textul la desen, extras dintr-un ziar al timpului, ne lămureşte că „a fost patentat un sistem de locomoţie (într-un oraş din S.U.A.—n.n.) a unor trăsuri pe şosele, cu ajutorul curentului electric. De-a lungul străzii se află o conductă dublă pe care rulează contacte mobile, puse în legătură cu trăsura printr-o furcă elastică.

Deocamdată trăsura electrică figurează numai pe hîrtie, dar ea pare să aibă un mare viitor mai ales acolo unde drumul este drept şi energia de locomoţie ieftină".

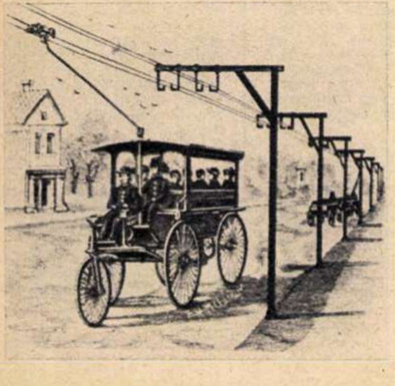

mozaic

DE PRIN LUME ADUNATE

SE POVESTEŞTE DESPRE... CAROL DAVILLA

— Domnule general, vă sfătuiesc şi vă rog să nu vă duceţi azi la curs. Inima dumneavoastră are nevoie de un repaus.

Cuvintele acestea au fost adresate într-o zi de iunie a anului 1884 doctorului Carol Davilla de către tînărul medic Buicliu, proaspăt întors de la studii din străinătate. El venise să-şi vadă maestrul şi, cu această ocazie, îl şi examinase ca specialist în boli de inimă.

După plecarea lui Buicliu, Davilla se întoarse către maiorul Perticari, ce se găsea de faţă:

— Ia o foaie de hîrtie şi scrie o cerere de concediu de 6 luni pentru doctorul Buicliu!

— Dar, domnule general, el n-a cerut nimic, n-a pomenit de nici un concediu...

— Da, aşa e, n-a cerut. Dar în timp ce el mă examina, eu îi ascultam respiraţia. Are absolută nevoie de repaus, de linişte, de aer de munte şi de supraalimentaţie. Înregistrează-i cererea, iar eu o voi rezolva. Va pleca la Sinaia la odihnă.

Celebrul nostru savant avusese dreptate: în cîteva clipe constatase că doctorul Buicliu era într-adevăr surmenat şi suferea de modificări respiratorii.

VISURI DE MĂRIRE

„Visul de mărire, iată ce i-a caracterizat viaţa", scria ziarul italian „Tribuna" într-un necrolog închinat celebrului dresor Batistelli.

„El şi-a început cariera la un circ de purici, ca să şi-o încheie în mod strălucit ca... dresor de elefanţi".

VĂ PLACE MODELUL?

Acest *deux-pièces* de vară, dintr-un material uşor, este destinat să satisfacă gusturile cele mai pretenţioase. Bluza din bumbac poartă cercuri roşii şi galbene şi dungi orizontale verzi, galbene şi albastre. Fusta are dungi diagonale albastre şi buline roşii. Coafura, formată din două cozi în jurul capului, este înconjurată de o bandă multicoloră.

Un amănunt: creatorul modelului a trăit în Mexic în secolul al XV-lea, iar desenul este reprodus dintr-o colecţie de documente istorice.

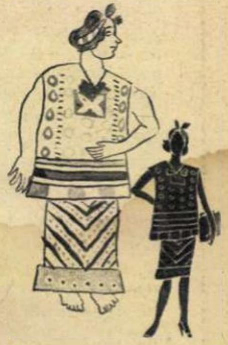

Imaginea de faţă, o propunere a creatorului nostru de modele, inspirată din desenul mexican.

PUTEŢI SĂ GHICIŢI?

Desenul de mai jos vă prezintă trei obiecte ciudate. Ce să fie? Meteoriţi, cochiliile unor animale antediluviene sau podoabe de sticlă dintr-un mormînt egiptean?

Se pare că nici una din toate acestea. Poate ne ajutaţi dv. punîndu-vă la contribuţie perspicacitatea. Dacă totuşi nu izbutiţi, întoarceţi revista...

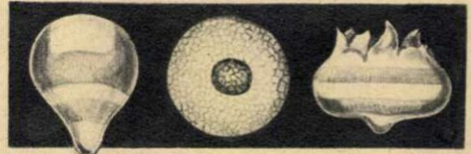

(Trei boabe de grindină, de formă neobişnuită, căzute la Auxerre, în Franţa).

Să nu vă pese!

ORIZONTAL: 1) Îngheţată asortată — Terminaţie latină. 2) Comportare, ţinută. 3) Partenerul lui Bran — Aceea. 4) Alifie (mold.) — Ziua trecută. 5) Et-cetera (abr.) — Campion — Ţie. 6) Şcolăriţă. 7) Actualitatea în îmbrăcăminte (pl.) — Transportă! 8) Ramură a Alpilor Centrali, dintre Mont Blanc şi Simplon — Însă. 9) Oi negre sau tărcate — Plăcuţă folosită la asamblarea pieselor metalice. 10) În acest loc —Articulaţia braţului cu trunchiul. 11) Dumitale —Animale sălbatice.

VERTICAL: 1) Clădiri de locuit — Întins, turtit. 2) A asmuţi — Susţine spicul. 3) Stea în englezeşte — Graminee pentru canari. 4) Textilă — În formă de con (fem. pl.). 5) Auxiliar al perfectului compus — Eduard, acasă. 6) Dumneata — Încet, încet. 7) Deseori — Aici. 8) Din nou — Cinci roman — Luteţiu (chim.). 9) Aliată, legată — Prenumele cîntăreţei peruviene Sumak. 10) Dînşii — Mapă cu acte. 11) Delir.

NOTĂ. Dacă în cursul înscrierii cuvintelor în careu întîlniţi căsuţe ocupate de litere să nu vă pese! Săriţi peste ele şi înscrieţi dezlegarea corespunzătoare definiţiei în căsuţele libere. Vor rezulta alte cuvinte corecte.

Dezlegarea jocului „C.F.R.", apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Cufăr — Focar. 2) Ace — A facere. 3) Raci — Orar — F. 4) A — Ieri — Rufă. 5) Fiori — Cirac. 6) Aca — Oferire. 7) Urs — Ere — Fr. 8) Frecare — Cui. 9). Ri — Aro — Fir. 10) A — Frică — Uie. 11) Ceai — Eforie.

CUVINTE ÎNCRUCIŞATE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	C	A	S	C	A	T	A	■	U	L	S
2	A	L	T	I	T	U	D	I	N	E	■
3	S	T	A	N	E	■	R	A	D	I	A
4	T	I	R	■	I	B	E	R	I	■	S
5	E	T	I	C	■	A	S	■	T	E	I
6	■	A	■	R	E	L	E	V	A	■	G
7	P	■	M	U	L	E	■	A	■	J	U
8	A	P	E	N	I	N	I	■	M	O	R
9	L	A	Z	I	■	E	C	L	E	S	A
10	A	R	I	C	I	■	N	U	M	A	R
11	T	I	N	E	■	F	I	X	A	R	E

Colțul cosmeticienei

PRODUSE ANTISOLARE

Pentru apărarea pielii de neajunsurile băii de soare se folosesc produse antisolare, sub formă de uleiuri, creme și pudre. Ele au calitatea de a absorbi razele care provoacă insolația, lăsînd să treacă numai razele care bronzează pielea. Cremele pe bază de lanolină au, datorită acesteia, o acțiune de filtrare a razelor solare. Orice coldcremă poate fi transformată în cremă antisolară dacă vom cere farmacistului nostru acest lucru. Aceste creme nu trebuie parfumate, deoarece parfumurile folosite pot păta pielea. Înainte de expunerea la soare, tenul trebuie să fie curățat prin spălare sau demachiat cu un lapte. În cazul unui ten uscat, crema antisolară va fi întinsă pe toată fața. În cazul unui ten gras, spre a evita formarea ridurilor, vom întinde crema numai în jurul ochilor.

Un foarte bun ulei antisolar este produsul „Bronzol". Cremele pe bază de stearat, în care s-au încorporat substanțe cu acțiune filtrantă, sînt indicate pentru tenurile grase. Tot atît de indicate sînt și pudrele antisolare ca, spre exemplu, cele pe bază de talc, pe care de asemenea ni le poate prepara, la cerere, orice farmacist. Preparatele antisolare — uleiuri sau creme — sînt aplicate pe piele foarte ușor, fără a se freca, deoarece prin pătrunderea în piele își pierd eficacitatea. După baia de soare, obrazul va fi spălat cu apă călduță și uns cu o cremă hrănitoare (dacă este uscat) sau cu o cremă pe bază de stearat (dacă este gras). În caz de insolație se vor aplica comprese cu ceai de mușețel, care este un bun descongestionant, și se va pudra locul suferind cu oxid de zinc și amidon în părți egale, iar ca unguent se recomandă „Jecolan".

Georgeta MĂLIN

moda

① 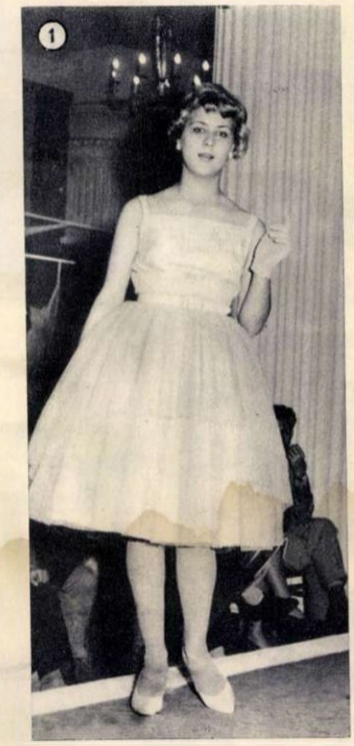

② 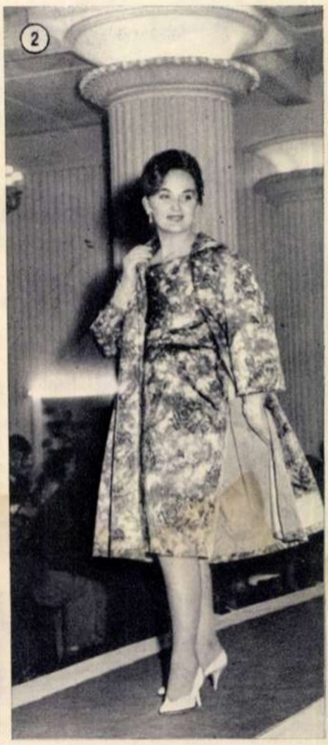

③ 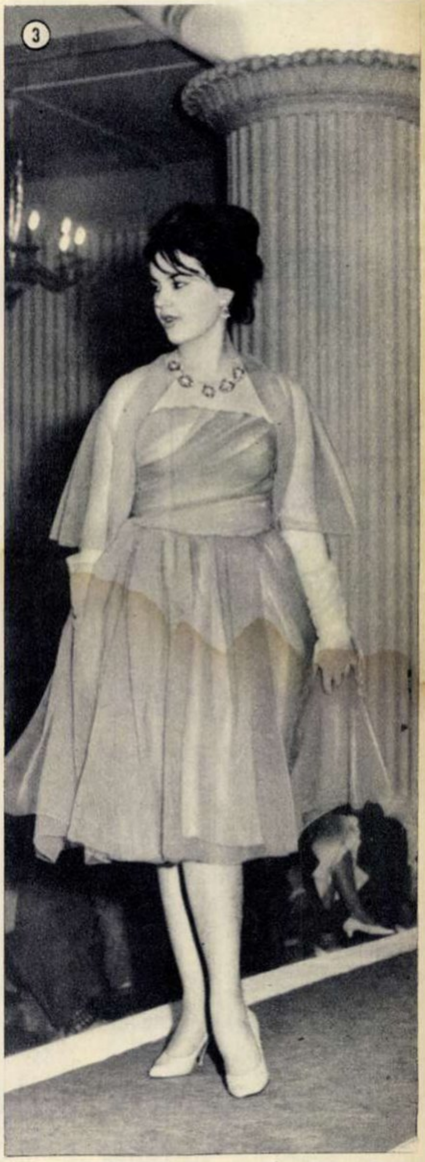

ÎN SERILE DE VARĂ

Moda acestui an acordă egală importanță atît clasicei siluete cu fusta amplă, înfoiată, cît și celei mai noi, cu corsajul tubular, talia coborîtă și cu fusta lejeră pe șolduri.

Modelele pentru serile de vară pe care le-am ales din colecția prezentată de fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" ilustrează cu mult gust și ingeniozitate ambele tendințe, oferind sugestii variate, potrivite pentru orice siluetă.

Ca o spumă apare această vaporoasă rochie de dans pentru fete tinere (foto 1). Confecționată din tul alb de nylon, ea are corsajul suplu, foarte discret pensat, iar fusta amplă, rotundă, e formată din trei volane suprapuse. Drept garnitură, cîțiva trandafirași frez ascunși în volanele fustei.

La ocazii festive e deosebit de elegantă ținuta rochie și pardesiu din material imprimat. Modelul de față (foto 2) e foarte nimerit pentru siluetele mai pline. Din relon înflorat, rochia are o linie dreaptă, cu un mic drapaj asimetric. Mantoul, dublat cu relon uni, într-una din culorile imprimeului, are o linie amplă și mînecile trei sferturi, chimono.

Amplu și vaporos e și ansamblul (foto 3) din două nuanțe de voal de nylon (monofil). Prin drapaj, cele două nuanțe dau un efect de degrade. Rochia are corsajul ajustat și fusta largă. Pardesiul, din același material, are linia evazată și mînecile chimono, pînă la cot.

— De vorbă cu medicul

SAREA ÎN DIETETICĂ

În mod normal, cantitatea de sare necesară organismului omenesc este de 8 gr în 24 de ore. Această cantitate poate varia în funcție de climat, umiditate, anotimp și condiții de muncă (pînă la 30 gr în muncile la temperaturi înalte în uzine termice, furnale, cuptoare etc.), precum și în funcție de proporția dintre sărurile minerale aflate în diferite alimente.

Clorura de sodiu (sarea) îndeplinește roluri importante în organism, printre care reglarea metabolismului apei și influența asupra funcției rinichilor. În practica medicală, în anumite afecțiuni cum sînt bolile de inimă, hipertensiunea arterială, bolile de rinichi, medicul recomandă bolnavilor regimul fără sare. Practic însă un regim lipsit total de sare nu există, deoarece toate alimentele conțin în mod natural o cantitate mai mare sau mai mică de clorură de sodiu. Așa încît prin regim „fără sare" trebuie să înțelegem acel regim în care cantitatea de sare se reduce pînă la 2-3 gr în 24 de ore.

Dat fiind că regimul fără sare se administrează într-o serie de boli cronice și are deci un caracter de lungă durată, este bine să știm care sînt alimentele bogate în clorură de sodiu, pentru a le putea evita. Acestea sînt: carnea sărată și afumată, marinatele, peștele de mare, conservele de carne și pește, mezelurile, măslinele, brînzeturile sărate, varza acră, castraveții murați, spanacul, țelina. În alimentația cu ouă se va consuma doar gălbenușul, care este mult mai sărac în sare decît albușul. Un litru de lapte conține 1,6 gr sare. Se va consuma numai pîine fără sare, pusă în comerț de întreprinderile de panificație.

Baza regimului fără sare îl constituie vegetalele crude, fructele (crudităţile sînt sărace în sare și bogate în proteine), făinoasele, orezul, grișul, compoturile. Pentru remedierea gustului fad al regimului fără sare, recomandăm întrebuințarea în cantități moderate a substanțelor aromate și a condimentelor. Printre acestea ardeiul, lămîia, oțetul, muștarul fără sare, hreanul, tarhonul, pătrunjelul, foile de dafin, vanilia și altele. Adaosul acestor condimente în cantitate moderată nu are nici o acțiune dăunătoare asupra organismului bolnavilor de inimă sau rinichi. Pentru a combate eventuala scădere a poftei de mîncare se recomandă consumarea de supe cu adaos de bulion de roșii sau usturoi, țelină, pătrunjel.

Se recomandă ca analizele pentru dozarea clorurilor să se facă periodic și, în funcție de rezultatul acestora, medicul va putea recomanda regimul alimentar.

Cantitatea de sare recomandată nu trebuie folosită la prepararea alimentelor, ci bolnavul o va doza după cum va crede el de cuviință, la mesele principale.

Dr. Silviu GHEREA

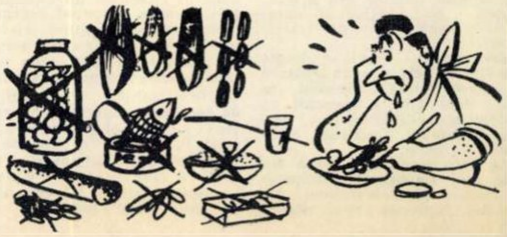

IN ȘI CÎNEPĂ
1

Reduceri PREȚURI
POLICOLOR
3

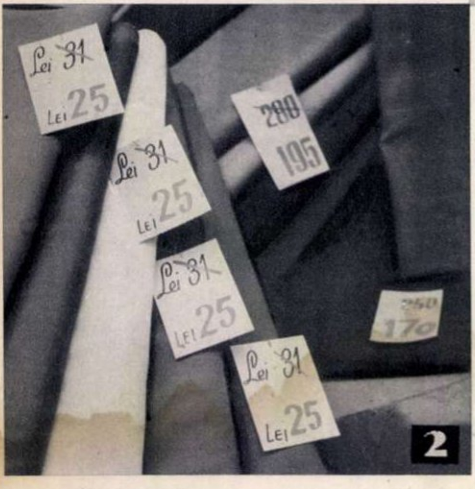

În vitrinele magazinelor s-au afișat noile prețuri reduse la mărfurile prevăzute în recenta Hotărîre a C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R. P. Romîne.

La un magazin specializat în țesături de in ale căror prețuri au fost reduse în medie cu 16 la sută (foto 1).

Substanțiale reduceri de prețuri (între 15 și 20 la sută) la stofele pentru costume și rochii din fire artificiale tip lînă (foto 2).

Rechizitele școlare și de birou pot fi cumpărate acum cu prețuri reduse în medie cu 39 la sută (foto 3).

fotocronica FLACARII

O convorbire la locul de muncă într-una din secțiile întreprinderii de panificație „Steagul roșu" din Capitală despre Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P. Romîne cu privire la creșterea salariilor muncitorilor și a altor categorii de oameni ai muncii și reducerea prețurilor de vînzare la unele mărfuri și a unor tarife. După cum se știe, sporirea salariilor muncitorilor din ramura panificației — sub formă de primă de calitate— se aplică de la 1 august a.c. Muncitorii brutari, luînd cunoștință de aceste noi măsuri, s-au angajat să dea permanent pîine de bună calitate.

Diferența dintre vechiul și noul preț al unei mașini de cusut „Ileana" este de lei 505 (foto 4); cu acești bani pot fi cumpărate: un radiator de 96 lei, o mașină de călcat de 84 lei, o veioză de 80 lei, un grătar și reșou electric de 93 lei, o oală de fiert cu 30 lei, un ceainic de 65 lei și o cratiță-minune de 50 lei (foto 5).

Micul comentar

Surîsul lui Alan Shepard

de Florica ȘELMARU

Cît a trecut de la scandalul concursurilor trucate din studiourile americane de televiziune? Nu destul pentru ca amintirea să se fi șters — și un nou scandal a concentrat privirile indignate ale opiniei publice din S.U.A. asupra moravurilor și năravurilor societăților de televiziune.

Este vorba — iar! — despre trucaje. De data asta, în legătură cu așa-numitele transmisii „pe viu". Scandalul a izbucnit cu prilejul zborului celui de-al doilea cosmonaut american, căpitanul Grissom.

La data respectivă, două din cele mai importante companii de radio și televiziune din S.U.A., „National Broadcasting" și „Columbia Broadcasting", au anunțat că transmit „pe viu" desfășurarea zborului lui Grissom. Contau pe succesul sigur al unei asemenea transmisii și pe faptul că publicul nu avea de unde să cunoască un anumit..., să-i spunem, amănunt organizatoric: reprezentanților televiziunii nu le fusese acordat accesul la punctul de control de unde zborul putea fi urmărit. Așa încît în fața ochilor unei mulțimi de spectatori convinși că urmăresc „pe viu" etapele unei călătorii în Cosmos, se perinda în realitate un... telereportaj trucat. În care — scria a doua zi cronicarul pentru televiziune al lui „New York Times"—„... singurele cadre putînd fi prezentate de la fața locului erau cadrele înfățișînd lansarea rachetei și scene răzlețe care arătau personalul centrului de la Cape Canaveral și corespondenți așteptînd desfășurarea evenimentelor''. Restul — adică principalul — telereportajului fusese... împrumutat: cu cîteva zile înainte, NASA organizase, pentru uzul presei, un fel de repetiție intitulată „zborul ideal" — care, firește, fusese cu fidelitate înregistrată pe bandă de magnetofon și peliculă.

Dacă realitatea nu s-ar fi abătut de la canoanele „zborului ideal", escrocheria ar fi rămas necunoscută opiniei publice, iar cele două companii de televiziune ar fi recoltat nestingherite banii succesului lor de „operativitate". Dar, tocmai pentru că elaboraseră scenariul unui zbor „ideal", specialiștii de la NASA nu reținuseră posibilitatea ca, la sfîrșitul itinerariului, cabina cosmică să se scufunde în ocean, iar pilotul să se salveze înotînd. Este totuși ceea ce s-a întîmplat cu Grissom.

În timpul acestui dramatic episod final al zborului însă, spectatorii telereportajelor „pe viu" ale companiilor „National" și „Columbia" vedeau cu totul altceva: micul ecran le oferea chipul lui Alan Shepard... luminat de un zîmbet jovial (Și în cadrul repetiției „zborului ideal", și în cadrul zborului real al lui Grissom, primul cosmonaut american fusese însărcinat să țină, de la punctul de control, legătura cu omul din spațiu). Mai mult — nu numai telespectatorii au fost induși în eroare: ziarele de seară, luînd relatarea trucată drept desfășurarea autentică a faptelor, au inserat, sub titluri mari, știrea despre deplinul succes al zborului. Ceea ce le-a obligat apoi să-și refacă, în mare grabă, paginile întîi...

Așa s-a descoperit escrocheria și a izbucnit scandalul. Deja citatul cronicar al lui „New York Times", recunoscînd că «imaginea lui Shepard în prim-plan a fost luată lunea trecută, în timpul scenarizării „zborului ideal", adăuga, ca o scuză jenată: „Din punct de vedere tehnic, imaginile luațe la 17 iulie („zborul ideal" — n.n.) nu se deosebesc de o transmisie pe viu»...

Din punct de vedere tehnic, poate că nu — dacă luăm noțiunea de tehnic în sensul cel mai limitat: date, cifre, utilaj, operații pregătitoare (nu și desfășurarea tuturor etapelor experienței). Din punct de vedere al adevărului însă, deosebirea este ireductibilă. Și așa s-ar fi întîmplat chiar dacă zborul cu pricina ar fi fost încununat de cel mai desăvîrșit succes: o escrocherie nedescoperită rămîne o escrocherie. E drept că societățile de televiziune (și nu numai de televiziune) americane nu se încurcă în asemenea scrupule. Legea nescrisă a businessului calcă în picioare toate legile, scrise și nescrise, ale probității profesionale, ale respectului pentru adevăr.

Dar adevărul e o... victimă indocilă. Care se răzbună — punînd, de pildă, pe cei ce l-au tratat cu dezinvoltură în situații compromițătoare, de felul celei pe care o sintetiza, laconic și expresiv, un titlu din „Izvestia": „Cabina în ocean — zîmbete pe ecran".

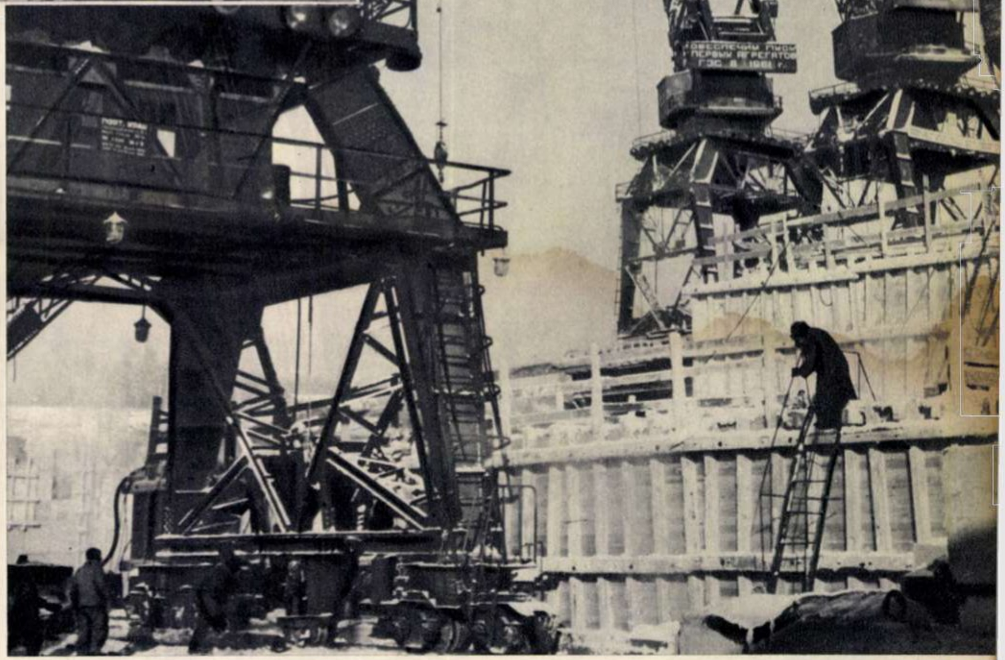

Publicarea proiectului de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice — document de uriașă importanță istorică, ce îmbogățește tezaurul ideologic al mișcării comuniste mondiale — a stîrnit un larg răsunet în întreaga lume. Pretutindeni este recunoscută deosebita sa însemnătate, realismul cifrelor pe care le conține, uriașa sa forță mobilizatoare. Poporul sovietic a primit proiectul de Program al P.C.U.S. cu un avînt sporit în muncă pentru îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor septenalului. Iată în fotografia de sus un grup de muncitori de la uzinele „Kirov" din Leningrad citind cu mult interes proiectul de Program, imediat după apariția lui în „Pravda". În fotografia din dreapta: un aspect de pe șantierul uriașei hidrocentrale Bratsk de pe Angara, a cărei putere instalată va fi de 4.750.000 kW.

fotocronica FLACARII

Pe tarlalele G.A.C. „Flacăra" din Andrășești, regiunea București președintele colectivei, tov. Stan Moise, împreună cu președintele Comitetului Executiv al Sfatului popular comunal, tov. Petre Hobeanu, controlează calitatea arăturilor adînci (37-39 cm) executate de S.M.T. Andrășești.

Baza de recepție a cerealelor din Slobozia, regiunea București, cunoaște în aceste zile o activitate febrilă. Se recepționează zilnic importante cantități de cereale predate din achizițiile și contractările încheiate cu gospodăriile agricole colective din Ghimbășan, Brîncoveni, Slobozia Nouă, Bărăgan etc. Lucrătorii bazei depun eforturi pentru a asigura o bună înmagazinare a cerealelor.

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII

Căsuța Poștală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Coperta I: fotografie de A. MIHAILOPOL. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Bibl Rip

UMOR

LEUL BRITANIC:

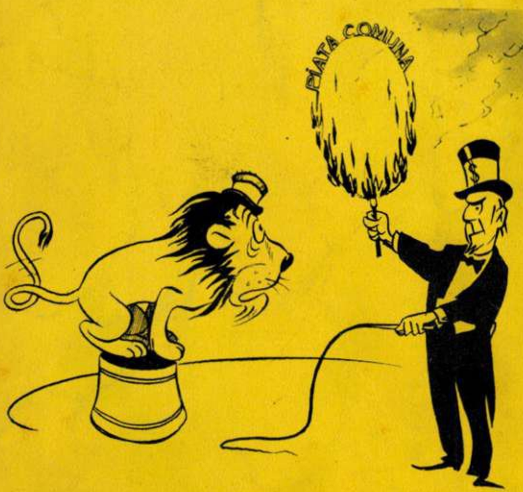

— **Numai de nu mi-aș arde coada...**

Desen de Rik AUERBACH

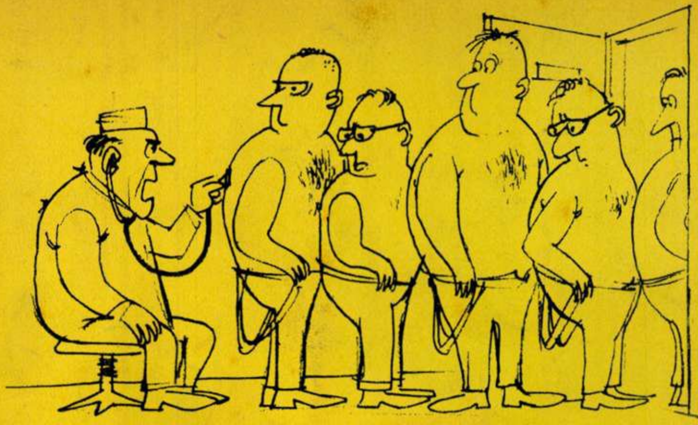

— **Și acuma, vă rog, spuneți cu toții o dată: 33!**

Desen de V. CRIVĂȚ

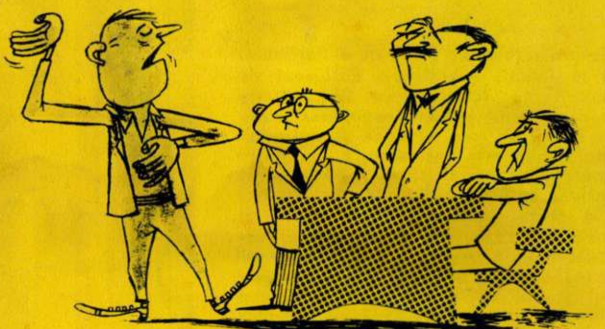

— **Motocicletă să-mi iau și nici n-o să mă mai recunoașteți!**

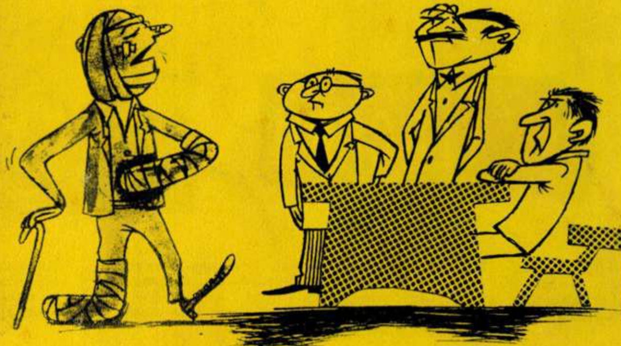

...Și nu l-au mai recunoscut.

Desen de N. CLAUDIU

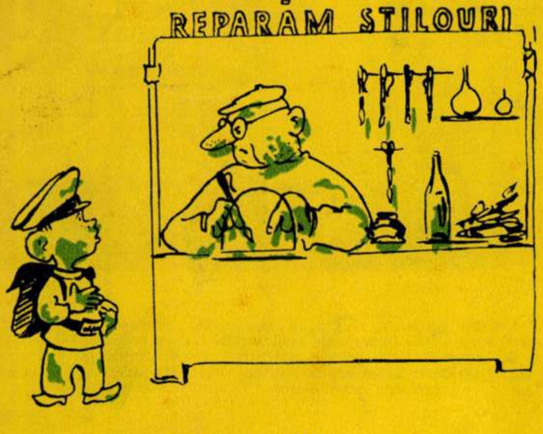

— **Și dv. aveți 2 la caligrafie?**

(Din „Ogoniok")

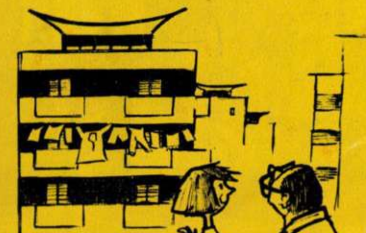

— **Ce spui de stilul blocului nostru?**

— **... L-ați cam modificat la etajul al doilea...!**

Desen de Șt. MUNTEANU

ANOTIMPURI...

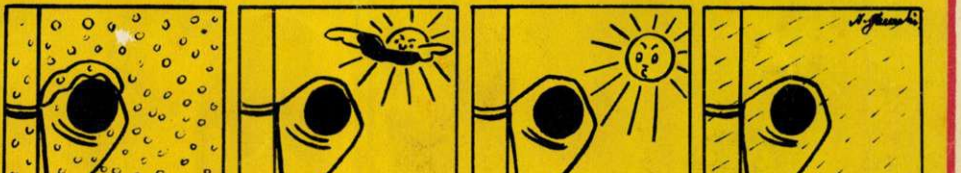

Iarna **Primăvara** **Vara** **Toamna**

Desen de N. GHENADIE

05
F

1320

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 32 (324) — 12 august 1961

Nava cosmică „Vostok-2“ pilotată de maiorul Gherman Stepanovici Titov, după un zbor de 25 de ore şi 18 minute, în care a efectuat 17 revoluţii în jurul Pămîntului şi a parcurs mai bine de 700.000 km, şi-a îndeplinit cu succes programul ştiinţific şi a aterizat cu bine în regiunea stabilită din Uniunea Sovietică, aproape de locul istoric unde a aterizat nava satelit „Vostok-1“.

Această strălucitoare izbîndă a Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, pusă în slujba păcii, este salutată cu entuziasm de întreaga omenire progresistă.

(Continuare în pag. 6)

SOLIE A PRIETENIEI

Vizita delegaţiei de partid şi guvernamentale a R. P. Romîne în Uniunea Sovietică

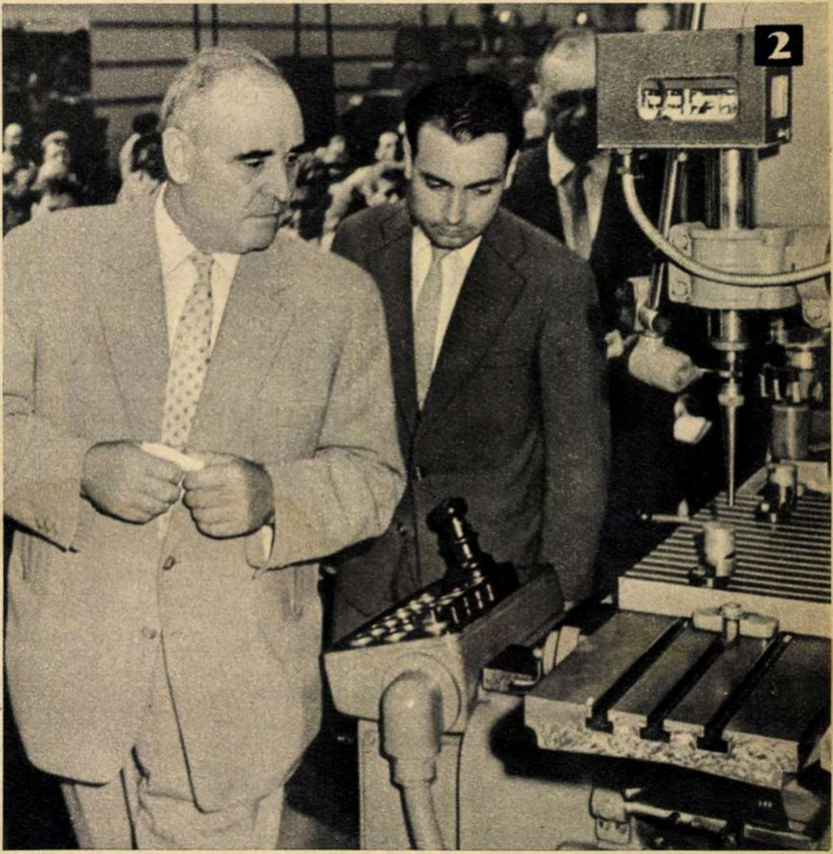

1 La depoul de locomotive „Moscova-Triaj" – acolo de unde a pornit în 1919 acea mişcare entuziastă a subotnicelor comuniste pe care Lenin a numit-o „Marea iniţiativă".

2 Într-unul din pavilioanele Expoziţiei realizărilor economiei naţionale a U.R.S.S.

3 Zeci de mii de leningrădeni i-au întîmpinat pe înalţii oaspeţi romîni cu entuziaste manifestaţii de prietenie.

4 La sosirea în orașul-erou Leningrad.

☆

FLORILE PRIETENIEI

— corespondență specială pentru „Flacăra" —

Ne apropiem de sfîrșitul vizitei delegației de partid și guvernamentale. Carnetele s-au umplut de note, inima de impresii. Despre programul vizitei ziarele au scris pe larg. Cîte fapte semnificative nu s-au petrecut însă peste program!...

La Uzina de rulmenți nr. 1 din Moscova, delegația noastră a ajuns după terminarea schimbului de dimineață, dar în curtea interioară a uzinei se aflau cîteva mii de muncitori care hotărîseră să nu plece acasă, ci să rămînă în așteptarea oaspeților dragi. La Uzina de rulmenți nr. 1 a avut loc un miting al prieteniei romîno-sovietice...

Ne aflam la depoul „Moscova-Triaj", la istoricul izvor al „Marii inițiative" — cum a denumit Lenin primul subotnic comunist organizat în mai 1919, în cursul căruia 13 comuniști și doi simpatizanți din acest depou au reparat voluntar, după încheierea schimbului, pînă a doua zi dimineață, trei locomotive ce au fost trimise apoi în sprijinul unităților Armatei Roșii care luptau împotriva lui Kolceak. În secția de preparare, maistrul L.G. Mamulov îl roagă pe tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej să transmită feroviarilor „Griviței roșii" un salut comunist din partea lui și a tovarășilor săi de muncă, apoi îi oferă un dar: o rachetă în miniatură prinsă în corpul unui suport de material plastic. Postamentul are o plăcuță cu inscripția: „Primului feroviar al R.P. Romîne, tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, din partea depoului „Moscova-Triaj" — întreprindere a muncii comuniste".

La Leningrad, delegația noastră a vizitat crucișătorul „Aurora". În răstimpul cît delegația s-a aflat pe vas, pe cheiul larg al Nevei s-au adunat sute de leningrădeni. Tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej și Frol Kozlov, coborînd de pe vas, au fost înconjurați imediat de mulțime. A început spontan o caldă manifestație de prietenie.

Sosirea delegației la Petrodvoreț, pentru a vizita palatul și grădina cu celebrele sale jocuri de apă create de Petru I pe malul golfului Finic, s-a transformat de asemenea într-o mare și însuflețită întîlnire — și aceasta neprevăzută în program — între oamenii muncii din Leningrad, veniți să-și petreacă aici duminica, și solii poporului romîn.

Programul vizitării Leningradului se încheiase. Veneam de la uzinele „Kirov" spre aeroport. Pe Moskovski Prospekt, lung de mai mulți kilometri, convoiul de mașini a fost întîmpinat de zeci de mii de leningrădeni veniți să-și ia rămas bun de la oaspeții lor iubiți. A fost o despărțire emoționantă, pe care n-o vom uita niciodată.

... Și apoi vizita în Gruzia.

În timp ce intram în Tbilisi, pe bulevardul Șota Rustaveli, o femeie veni în întîmpinarea oaspeților romîni ținînd într-o mînă o cupă, iar în cealaltă o sabie. Este un obicei străvechi, în același timp simbolic, al poporului gruzin de a-și întîmpina în acest fel oaspeții: cupă plină de vin pentru prieteni și tăiș de sabie pentru acei care ar încerca să lovească în prieteni. Reprezentanților poporului romîn le era destinată cupa plină a prieteniei. A prieteniei fierbinți pe care am întîlnit-o la tot pasul pe pămîntul sovietic.

Tbilisi, 8 august.

Silviu PODINĂ

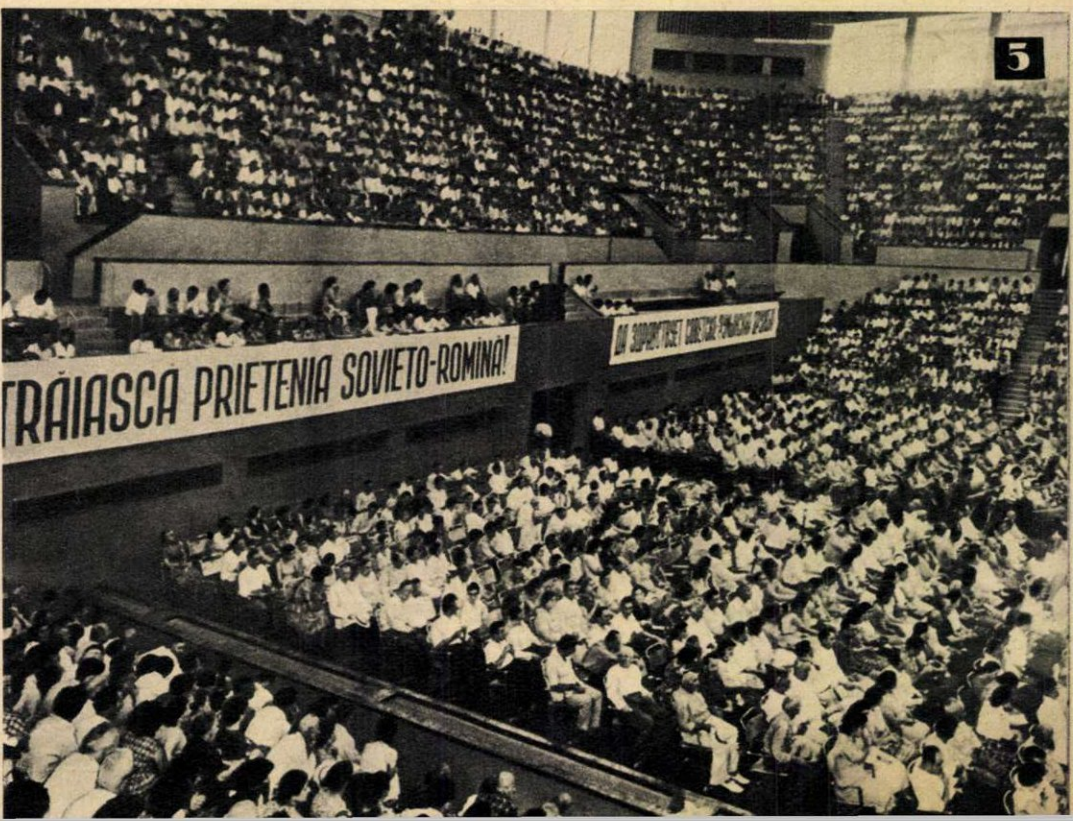
TRĂIASCA PRIETENIA SOVIETO-ROMÎNĂ!

5 Aspect de la marele miting al oamenilor muncii din Tbilisi, consacrat prieteniei dintre popoarele U.R.S.S. și R. P. Romîne, ce a avut loc la Palatul sporturilor din capitala Gruziei sovietice.

Spre culmile comunismului

Grandiosul plan al construirii comunismului cuprins în proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice umple de legitimă bucurie inimile tuturor oamenilor muncii sovietici. Muncitorul metalurgist Tihon Șcerbakov de la uzinele „Secera și ciocanul" din Moscova citește cu emoție și mîndrie totodată: „PARTIDUL PROCLAMĂ SOLEMN: ACTUALA GENERAȚIE A OAMENILOR SOVIETICI VA TRĂI ÎN COMUNISM!"

Productivitatea muncii în industrie — arată proiectul de Program al P.C.U.S. — va trebui să sporească în decurs de 20 de ani de 4 ori și jumătate, depășind nivelul actual al productivității muncii din S.U.A. de circa două ori. De pe acum, însă, ritmul dezvoltării industriale a Uniunii Sovietice l-a depășit cu mult pe cel al țărilor capitaliste. Și iată: constructorii de tractoare din Minsk au lansat cel de-al 200.000-lea tractor — cîștigînd astfel încă o victorie.

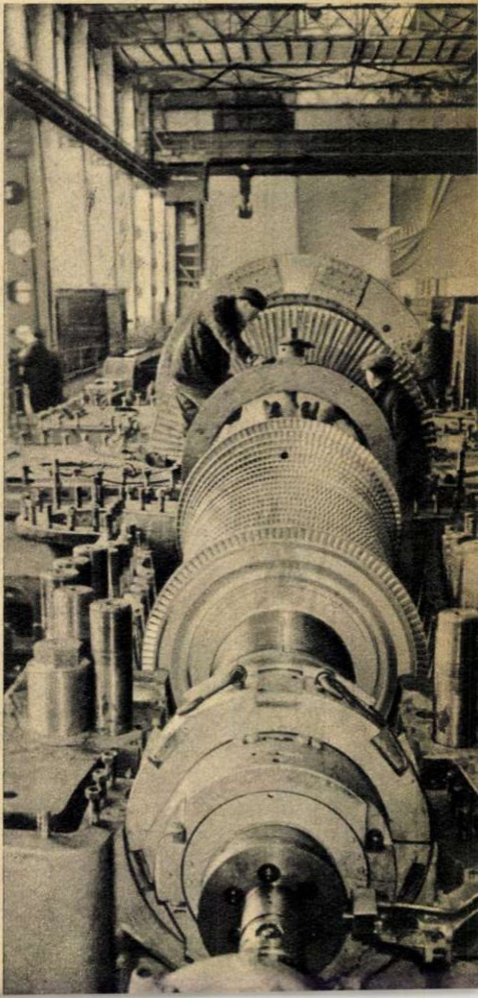

Geniala formulă a lui Lenin: „COMUNISMUL ESTE PUTEREA SOVIETICĂ PLUS ELECTRIFICAREA ÎNTREGII ȚĂRI" a călăuzit și călăuzește partidul în construirea societății comuniste. În proiectul de Program al P.C.U.S. se prevede că la sfîrșitul anului 1980 producția anuală de energie electrică va trebui să fie de 2.700-3.000 de miliarde kilowați-oră, iar electrificarea întregii țări să fie în linii mari terminată. Constructorii termocentralei „Baltika" au primit cu entuziasm proiectul de Program și au hotărît să grăbească și să termine lucrările de punere în funcțiune a termocentralei în cinstea Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. În fotografie: montarea celei de-a patra turbine.

„CU MIINILE GENERAȚIEI MELE“

de Florica ȘELMARU

„*Toate acestea sînt grele și mărețe — și se realizează cu mîinile generației mele*“. La data cînd A. Pavlenko, tînăr dulgher de pe șantierul hidrocentralei de la Bratsk, exprima astfel sentimentul a milioane de oameni sovietici, Iuri Gagarin mai era un necunoscut, iar proiectul de Program al P.C.U.S. se afla probabil în curs de elaborare. Dar conștiința oamenilor sovietici — și, aș spune, deprinderea lor istorică — de a fi responsabili de „lucruri grele și mărețe“, care intră deopotrivă în patrimoniul lor și în acela al omenirii întregi, a făcut ca ei să deschidă succesiv zăvoarele care ferecau pămîntenilor spațiile cerești și face ca în finalul grandiosului proiect de Program publicat zilele trecute, Partidul Comunist al Uniunii Sovietice să poată, cu deplină certitudine, proclama solemn:

„ACTUALA GENERAȚIE A OAMENILOR SOVIETICI VA TRĂI ÎN COMUNISM“.

Cuvintele tînărului dulgher nu ar fi distonat într-un poem de Maiakovski, pentru a spune apartenența lucidă și pasionată a omului sovietic la timpul său — laolaltă operă și făuritor al acestui timp. „*Cu mîinile generației mele*“...

Dar rîndurile lui A. Pavlenko nu fac parte — cel puțin din punct de vedere al categorisirilor academice — dintr-o operă poetică. Autorul le-a adresat ziarului „Komsomolskaia Pravda“ în cadrul unui răspuns la o anchetă deschisă de această gazetă la începutul acestui an. Publicat nu demult, bilanțul întreg al anchetei are proporții, respirație și rezonanță de epopee.

În esență, cele 12 puncte ale anchetei întrebau: Ce credeți despre generația din care faceți parte — sînteți satisfăcut de a-i aparține? Ce considerați a fi trăsăturile caracteristice ale tineretului sovietic? Găsiți la tinerii sovietici trăsături negative — și, dacă da, care anume? Aveți un țel în viață, în ce constă; credeți că-l veți realiza, ce ați făcut pînă acum pentru aceasta? Cei întrebați — tineri între 15-30 de ani — reprezintă un larg sector al opiniei publice sovietice.

Și reprezintă o lume de gînduri, de sentimente, de probleme, diversificate la nesfîrșit nu numai prin temperamente și prin vîrste, printr-o mai bogată sau mai sumară experiență de viață — dar, într-o țară de proporțiile și varietatea Uniunii Sovietice, prin deosebirile de condiții naturale, de tradiții istorice și culturale...

Au răspuns 17.446 tineri de toate vîrstele, dintre limitele indicate (de la elevi la membri ai corpului didactic avînd deja experiență pedagogică), din toate colțurile țării (un tînăr nenet — la începutul veacului, neneții nu aveau încă limbă scrisă — visează să zboare în Lună și folosește prilejul pentru a ruga să fie înscris printre cei ce vor efectua acest itinerar), de toate profesiunile. Au răspuns cu sinceritate chiar și cei care nu doresc decît un molcuț confort personal. Dar aceștia nu sînt decît 342 din 17.446...

17.104 din 17.446 aspiră să realizeze și să se realizeze pe marile planuri ale creației omenești. „Servind poporul și patria“, scriu simplu 5.589 de tineri și tinere; 1.445 visează să devină scriitori sau artiști sau sportivi de frunte; 5.533 să cucerească calificări în actualul lor domeniu de activitate... Iar 2.595 își propun în viață înaltul țel de a fi „un comunist adevărat“.

În Uniunea Sovietică, oameni de 40-50 de ani, azi specialiști valoroși, conducători de mari șantiere sau de uzine importante sau de cercetări științifice deschizătoare de drumuri, mi-au povestit amuzați cum, pe la 16-17 ani, invidiaseră generația care-i precedase și care făcuse Revoluția, cu sentimentul că lor nu le-a rămas nimic „mare“ de îndeplinit. Apoi construiră socialismul...

Bilanțul anchetei din „Komsomolskaia Pravda“ face de asemeni aluzie la acest fenomen periodic în viața societății sovietice: față de realizările uriașe ale generației precedente, apar temerile fiecărei generații noi de a nu trăi romantismul marii creații eroice. Dar fiecare generație a trăit acest romantism — puternica, marea creație eroică este însăși esența vieții în societatea făurită de Revoluția socialistă.

Tinerilor care azi intră în viață, noul Program al P.C.U.S. — cel de-al treilea în istoria sa glorioasă — le va oferi perspectiva literalmente infinită de a realiza și de a se realiza.

„*Cu mîinile generației mele*“, scria A. Pavlenko de la Bratsk.

Este de înțeles că mîndria tînărului dulgher nu are nimic exclusivist: ecoul pe care proiectul de Program îl are în toată Uniunea Sovietică arată că, peste generații, întregul popor sovietic vibrează de același cald, dinamic și mereu tînăr entuziasm — al comunismului.

ZBORURILE COSMICE ALE OAMENILOR SOVIETICI ÎNTRU NECLINTITĂ A ÎNTREGULUI POPOR SOVIETIC DE PACE TRAINI ZĂRILE NOASTRE ÎN CERCETAREA COSMOSULUI ÎN SLUJBA TUTUROR OAMENILOR DE PE PLANETA NOASTRĂ.

Cosmonautul G.S. Titov, la 30 minute după aterizare.

În timpul unuia din antrenamentele pregătitoare ale recentei performanţe cosmice.

„Gherman Stepanovici, tensiunea dv. arterială e excelentă!".

CHIPEAZĂ VOINŢA NECLINTITĂ, DORINŢA
CĂ PE ÎNTREGUL PĂMÎNT. PUNEM REALI-
PĂCII, PROGRESULUI ŞTIINŢEI, SPRE BINELE

(Din Chemarea C.C. al P.C.U.S., Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. şi guvernului U.R.S.S.)

La celălalt capăt al firului se află maiorul cosmonaut Gherman Stepanovici Titov. Nikita Sergheevici Hruşciov îl felicită pentru succesul zborului cosmic de lungă durată, spunîndu-i, între altele: „Pînă nu demult visul despre zborurile cosmice ale omului era considerat drept un vis irealizabil. Ne mîndrim cu faptul că dv., om sovietic, comunist, l-aţi înfăptuit. Nu mai sînteţi candidat de partid. Consideraţi că stagiul dv. de candidat a şi expirat. Deoarece fiecare minut cît v-aţi aflat în Cosmos poate fi considerat drept ani întregi. Aţi trecut deja stagiul de candidat de partid şi aţi arătat că sînteţi un comunist adevărat şi sînteţi în stare să ţineţi sus steagul lui Lenin !"

Gherman Stepanovici Titov şi soţia sa, Tamara Vasilievna, într-un moment de odihnă. ▶

„Au dreptul să fie mîndri"

Moscova e din nou în sărbătoare. Titov îi urmează lui Gagarin ca erou cosmonaut, alcătuind un cuplu care a adus glorie constructorilor comunismului. Calmului cu care au fost urmărite cele peste 25 de ore de zbor fantastic în jurul Pămîntului i-a luat locul entuziasmul. Ceea ce impresiona duminică pe corespondenţii străini în capitala sovietică a fost desăvîrşita încredere în succesul lui „Vostok-2". „Pentru a sărbători evenimentul — transmitea corespondentul agenţiei UPI, Aline Mosby — moscoviţii aşteaptă în linişte şi cu răbdare pînă cînd Titov va ateriza cu bine". Aceeaşi încredere străbătea şi în glasul din Cosmos, atunci cînd Titov spunea pămîntenilor: „Faceţi ce doriţi, eu mă culc".

Cîtă deosebire între calmul, răbdarea, liniştea şi încrederea oamenilor sovietici şi iritarea, zbuciumul, enervarea şi nesiguranţa americanilor atunci cînd este vorba de avîntul în univers! Doar pînă şi experienţa — pe care realizările sovietice au depăşit-o de sute de ori — a „Clopotului libertăţii-7", care nu urmărea decît o înălţare pe verticală, era să-l coste viaţa pe nefericitul aspirant american la titlul de astronaut: coborîrea s-a soldat cu o baie în ocean, Grissom fiind cît pe aci să se înece. Nu este nevoie decît să comparăm ce scria presa americană despre zborurile lui Titov şi Grissom pentru a discerne avansul Uniunii Sovietice în cucerirea Cosmosului. „New York Times" nota: „Maiorul Titov s-a rotit în jurul globului, devenit acum mic. A fost o demonstraţie spectaculoasă a capacităţii tehnicii sovietice în spaţiu şi a bravurii şi competenţei personale a maiorului Titov. Ambele merită laude şi le obţin". Aceste cuvinte contrastează cu „povestea de triumf şi semidezastru acvatic", cum denumea cu amară ironie revista „Newsweek" aventura „Clopotului libertăţii-7", adăugînd: „Zborul lui Grissom a servit ca o severă aducere aminte că cucerirea spaţiului de către astronauţii americani se poate solda mai devreme sau mai tîrziu cu moartea oamenilor cutezători".

Cînd cabina „Clopotului libertăţii-7" s-a scufundat, ea n-a dus cu sine la fundul oceanului numai instrumentele ştiinţifice cu care era înzestrată, dar şi — după cum scria acelaşi „Newsweek" — „multe din speranţele mari ale S.U.A. de a ajunge sau depăşi în viitorul apropiat zborurile orbitale ale ruşilor".

S-a spulberat chiar ireparabil visul acelui bogătaş american care — încrezător încă în posibilitatea S.U.A. de a ajunge din urmă Uniunea Sovietică — a cerut în testamentul său, scris după lansarea primului sputnik, să fie înmormîntat pe o altă planetă...

Oricît de amară este acum pilula pentru cei din Occident care voiau să aibă supremaţia în Cosmos sperînd să o folosească exclusiv în scopuri agresive, ei sînt nevoiţi să o înghită. Este exact ceea ce recunoştea ziarul francez de dreapta „L'Aurore", atunci cînd scria: „Orice alt sentiment decît admiraţia ar fi prost plasat... Sovieticii au dreptul să fie mîndri".

Gata pentru zborul senzaţional.

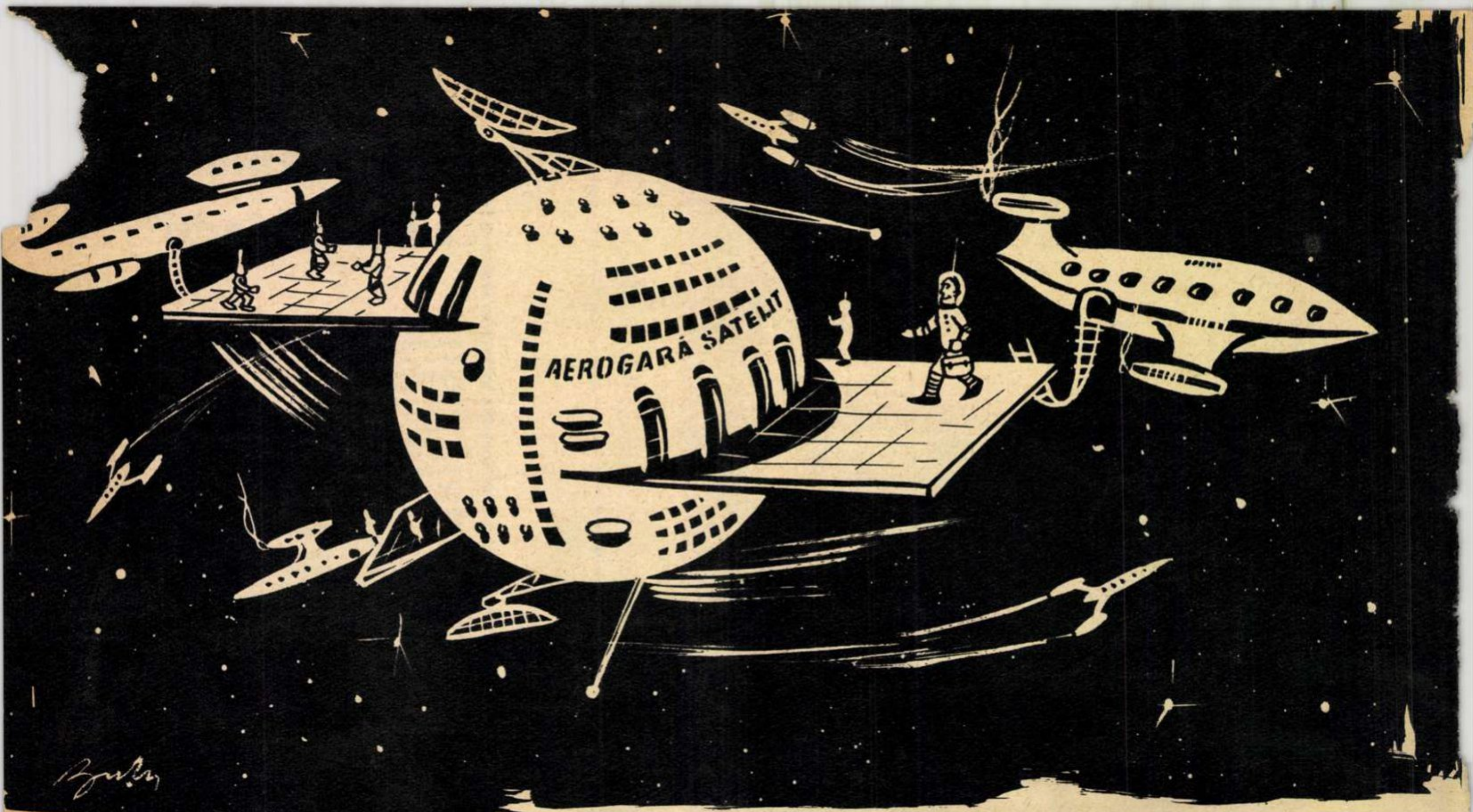

CUCERIREA COSMOSULUI
și... economia

Se apropie ziua cînd omul va stăpîni planetele sistemului solar, de pe care va pregăti noi salturi în universul nemărginit. Se naște însă întrebarea dacă, chiar înainte ca pe Lună sau pe Venus să fi debarcat primii cosmonauți, astronautica va putea aduce foloase practice activității umane, în special în domeniul economic?

Răspunzînd cererilor primite de la mai mulți cititori, vom încerca să lămurim în cele ce urmează această problemă căreia zborul navei cosmice „Vostok-2“ îi conferă o arzătoare actualitate.

Un interesant articol apărut recent în publicația sovietică „Ekonomiceskaia Gazeta“ furnizează date deosebit de interesante în această privință.

Știm cu toții că activitatea omului este strîns legată de condițiile meteorologice care, acționînd spontan, se comportă față de noi fie ca „prieteni“, fie ca „dușmani“. Informațiile asupra stării vremii sînt necesare pentru numeroase ramuri ale economiei. Ele capătă însă o importanță deosebită pentru producția agricolă.

Astăzi, pentru agronomi este nebuloasă chiar și ziua următoare. Nu mai vorbim de prognoza vremii pe timp de o săptămînă sau o lună.

Dacă oamenii ar cunoaște cu precizie „mersul vremii“ pe cîteva luni

... ei ar planifica cu eficiență semănăturile, termenele însămînțărilor etc. Cunoașterea exactă a mersului vremii ar face posibilă, după calcule

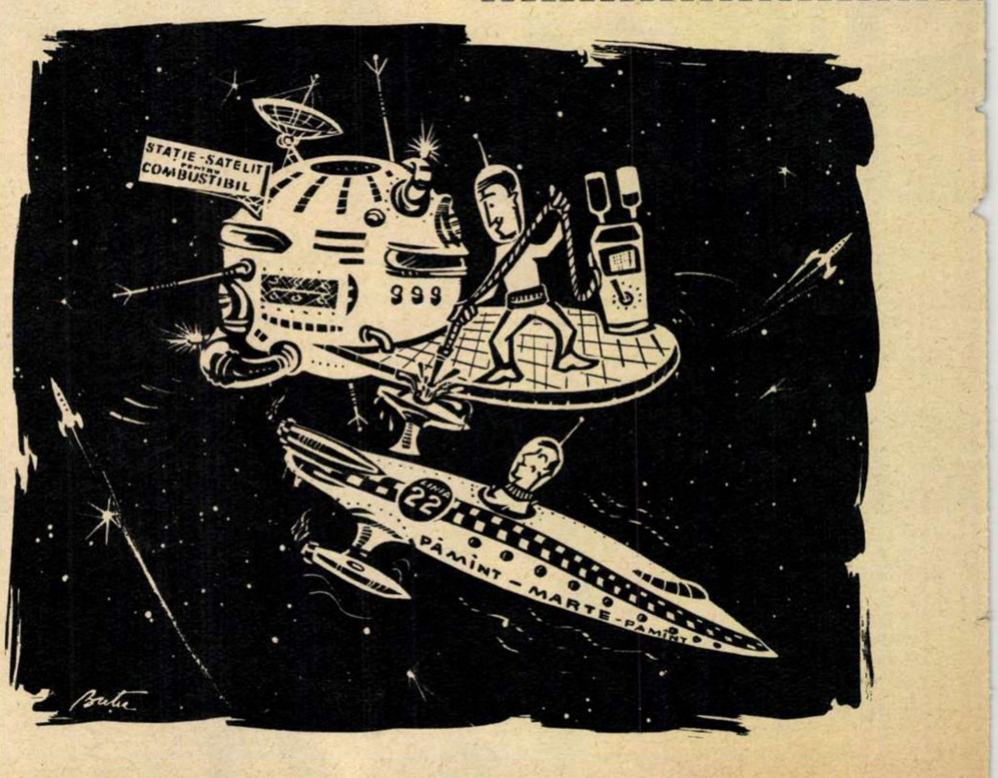

aproximative, sporirea recoltei de 1,5-2 ori.

Pentru observarea stării timpului este folosită în prezent o numeroasă armată de meteorologi. Numai în Uniunea Sovietică acest serviciu îl efectuează mii de stații situate pe pămînt și de puncte mobile de observare de pe vase maritime, din avioane și elicoptere, precum și de la rampele de lansare a rachetelor meteorologice. Cu toate acestea, problema prognozei mersului timpului pe o perioadă mai îndelungată nu a fost încă rezolvată.

Pentru ce? Pe două treimi din suprafața planetei noastre nu se fac observații meteorologice regulate. Afară de aceasta, meteorologii din întreaga lume nu dispun în prezent de date cu privire la procesele care au loc în straturile superioare ale atmosferei. Se presupune însă că aceste procese, determinate de acțiunea Soarelui, exercită o foarte mare influență asupra mersului timpului în straturile inferioare ale atmosferei.

Sondarea permanentă a straturilor superioare cu ajutorul avioanelor, radiosondelor și rachetelor impune nu numai uriașe cheltuieli materiale, dar constituie și o problemă extrem de complicată, în special în ce privește sondajele deasupra oceanelor și în alte regiuni greu accesibile. În plus, cheltuielile pentru aceste cercetări fiind extrem de mari, trebuie să presupunem că nu va fi posibilă studierea permanentă a straturilor superioare ale atmosferei pe întreaga noastră planetă prin asemenea sondaje.

Sateliții artificiali ai Pămîntului constituie un mijloc mai eficace și relativ mai ieftin pentru observațiile geofizice asupra proceselor care au loc în atmosfera planetei noastre.

Închipuiți-vă că la diferite înălțimi și pe diferite direcții se rotesc în jurul Pămîntului sateliți artificiali echipați cu aparatura necesară de fototeleviziune, de raze infraroșii, de radiolocație etc. Aceasta va permite observarea continuă a caracterului stratului de nori al Pămîntului, a cantității de energie solară care ajunge la limita atmosferei și la suprafața Pămîntului, a mișcării maselor de aer cald și rece, a temperaturii suprafeței apelor, uscatului și aerului, precum și observarea altor fenomene meteorologice. De pe sateliți aceste date se transmit pe Pămînt. De aceea, meteorologii vor putea nu numai să observe, pe o perioadă îndelungată, datele meteorologice și să determine principalele lor tendințe pe scara întregii planete, ci să și prevadă, cu ajutorul mașinilor de calcul, caracterul evoluției acestora în timp și spațiu.

ZBORUL DE LUNGĂ DURATĂ ÎN JURUL PĂMÎNTULUI EFECTUAT DE NAVA COSMICĂ „VOSTOK-2" A CONSTITUIT O NOUĂ VICTORIE A UNIUNII SOVIETICE, A OMENIRII ÎNTREGI, ÎN CUCERIREA COSMOSULUI, APROPIIND TOTODATĂ ȘI MAI MULT ZIUA CÎND PRIMII COSMONAUȚI ÎȘI VOR CONDUCE NAVELE SPRE VECINA NOASTRĂ CEA MAI APROPIATĂ, LUNA, SPRE PLANETELE SISTEMULUI SOLAR. ZBORUL MAIORULUI TITOV, SUCCESELE MĂREȚE OBȚINUTE DE UNIUNEA SOVIETICĂ ÎN TOATE DOMENIILE CONSTRUCȚIEI COMUNISTE CONSTITUIE O STRĂLUCITĂ CONFIRMARE A JUSTEȚEI CELOR ARĂTATE ÎN PROIECTUL DE PROGRAM AL PARTIDULUI COMUNIST AL UNIUNII SOVIETICE: „ÎN CONDIȚIILE SISTEMULUI ECONOMIC SOCIALIST, PROGRESUL ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII OFERĂ POSIBILITATEA DE A FOLOSI ÎN MODUL CEL MAI EFICACE BOGĂȚIILE ȘI FORȚELE NATURII ÎN INTERESUL POPORULUI, DE A DESCOPERI NOI FORME DE ENERGIE ȘI DE A CREA MATERIALE NOI, DE A ELABORA METODE DE INFLUENȚARE A CONDIȚIILOR CLIMATICE, DE A CUCERI SPAȚIUL COSMIC".

Firește că asemenea sateliți nu vor constitui mijlocul universal care să înlocuiască vasta rețea de stații meteorologice și să excludă cercetarea atmosferei cu ajutorul rachetelor meteorologice, însă datele obținute prin ei vor juca un rol principal în prognoza vremii.

Astronautica dezvăluie tainele Pămîntului

În altă ordine de idei trebuie să arătăm că noi cunoaștem foarte puțin problema resurselor de materii prime și a rezervelor energetice de care dispunem, și aceasta pentru simplul motiv că deocamdată știm foarte puțin despre planeta noastră. Deși a pătruns milioane de km în adîncul Universului, totuși în subsolul leagănului său, Pămîntul, omul s-a afundat doar la cîteva mii de metri. Minele noastre și sondele de foraj apar ca niște înțepături de ac pe scoarța terestră. Chiar cele mai adînci dintre ele nu ating nici măcar o miime din raza Pămîntului.

De aici, o singură concluzie: pentru a putea inventaria resursele materiale ale planetei noastre, e necesar s-o studiem în profunzime.

În această problemă ne vin din nou în ajutor sateliții artificiali ai Pămîntului.

După cum se știe, forța principală care determină mișcarea satelitului Pămîntului, după ce acesta este plasat pe orbită, o constituie forța gravitației terestre. Mișcîndu-se în cîmpul de atracție al Pămîntului, satelitul reacționează foarte fin la toate schimbările acestui cîmp, determinate de variațiile scoarței terestre. Satelitul se comportă ca și cum ar simți ce se află sub el: zăcăminte grele de minereu de fier, lanțuri muntoase sau ape oceanice relativ ușoare. Și întrucît aceste mase care au o densitate diferită sînt răspîndite în scoarța terestră în mod neuniform, sateliții artificiali suferă anumite perturbații, mișcîndu-se pe o traiectorie neregulată.

Efectuîndu-se observații permanente asupra sateliților artificiali, măsurîndu-se schimbările traiectoriei lor, se va putea studia structura Pămîntului și repartiția neuniformităților de proporții mari în scoarța terestră, ceea ce va permite să se descopere noi regiuni cu diferite minereuri utile. Acest lucru este deosebit de important pentru regiunile cu suprafețe acvatice mari, aproape de loc cercetate din acest punct de vedere.

Să trecem acum la o altă problemă de mare interes în care, de asemenea, își va spune cuvîntul astronautica:

Televiziunea universală

Se știe că pe măsura îndepărtării de centrul de televiziune, antenele trebuie ridicate tot mai sus. Oricît de înalte ar fi însă ele, undele electromagnetice ultrascurte, propagîndu-se asemenea razelor unui proiector, nu pot depăși orizontul.

Cum am putea împăca distanțele uriașe cu dorința firească a oamenilor care vor să vadă din locuința lor ce se petrece în diferite colțuri ale țării, în toate regiunile lumii? Să difuzăm undele electromagnetice cu ajutorul unor telestații prevăzute cu piloni mai înalți? Cu ajutorul turnului înalt de 150 de metri, centrul de televiziune din Moscova asigură stabilitatea recepției imaginilor de televiziune pe o rază de 60 de km. Noul turn de 520 metri care se construiește în prezent va mări raza recepției de aproximativ două ori. Construcția unor asemenea turnuri, fiind foarte costisitoare, nu constituie însă o rezolvare a problemei. Ce se mai poate face?

Se pot efectua (și acest lucru se realizează) transmisiuni de televiziune prin cabluri speciale. Dar cîte mii de kilometri de asemenea cablu trebuie întinse (construindu-se de asemenea la fiecare 8-12 km stații de amplificare) pentru a lega între ele, de pildă, toate localitățile Uniunii Sovietice!

Se mai pot construi (și acest lucru se face de asemenea) linii de radioreleu — lanțuri alcătuite din stații-piloni care, asemenea ștafetelor, își transmit una alteia undele electromagnetice care duc imaginea televizată. Închipuiți-vă însă sarcina de a acoperi în forma unei table de șah suprafețe de milioane de kilometri pătrați! Ce fonduri ar fi în acest caz necesare pentru a asigura schimbul de transmisii televizate cu toate statele de pe întregul glob pămîntesc?!

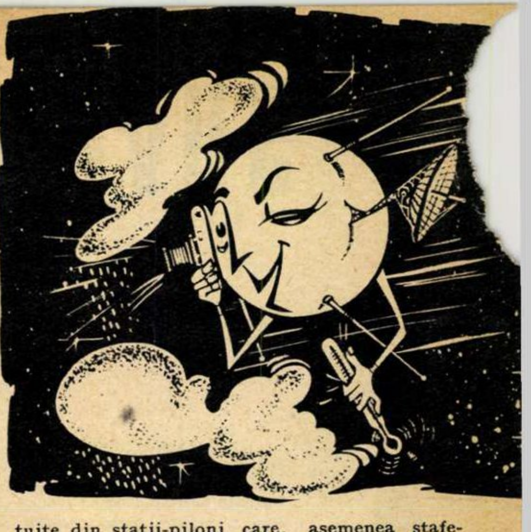

Or, trei sateliți artificiali echipați cu aparatură de televiziune pot face ca televiziunea universală să devină o realitate. Priviți globul pămîntesc: el se rotește încet în jurul axei sale. Iar acum imaginați-vă că în jurul lui, exact deasupra Ecuatorului, la înălțimea de 36.000 de km, la distanță egală unul de altul „plutesc" trei sateliți artificiali. Da, nu vă mirați, „plutesc", deoarece la această înălțime ei au o viteză egală cu viteza de rotație a Pămîntului. Se obține astfel un fel de triunghi echilateral în centrul căruia se află globul pămîntesc, iar de pe fiecare satelit artificial este vizibilă aproape jumătate din suprafața Pămîntului.

Acum imaginați-vă că de pe planeta noastră se transmite spre unul dintre acești sateliți, din orașele aflate în „cîmpul lui vizual", un program de televiziune. Aparatura de pe satelit îl recepționează, îl amplifică și-l retransmite pe Pămînt. Această retransmisie o pot recepționa simultan televizoarele situate pe aproape jumătate din suprafața globului. Pentru ca această emisiune să poată fi recepționată pe întreg Pămîntul, ea trebuie transmisă de pe acest satelit artificial la ceilalți doi învecinați.

Iată ce minunate posibilități în rezolvarea acestei probleme ne oferă sateliții artificiali ai Pămîntului. Ei deschid perspective mari și în rezolvarea comunicațiilor radio și telefonotelegrafice la distanțe foarte mari, permițînd înlocuirea numeroasei aparaturi folosite în prezent în aceste scopuri.

Cînd va deveni oare posibilă utilizarea unor asemenea sateliți? Ziua în care ei vor brăzda întinderile albastre ale cerului este foarte aproape. O demonstrează cu prisosință lansarea aparatelor cosmice grele sovietice cu pilot la bord.

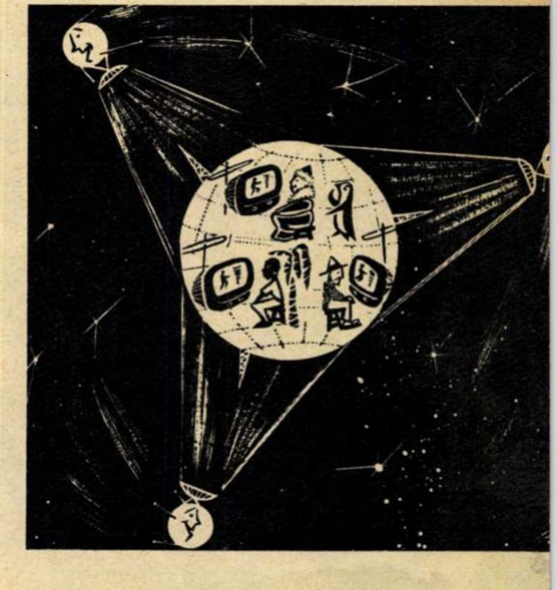

suvenir din Berlinul occidental

de Nicolae **MINEI**

„Gedächtniskirche": biserica amintirii... O ruină cu zidurile înnegrite și cu clopotnița retezată de obuze, în care numai un vechi orologiu a mai rămas intact și marchează cu fidelitate scurgerea timpului.

Biserica amintirii... A cărei amintiri? A lui Wilhelm I, în cinstea căruia a fost înălțată? Sau a celui de-al doilea război mondial care, nimicind-o, a dat parcă un simbolic avertisment militarismului german, fie el wilhelmian, hitlerist sau „creștin-democrat"?

Biserica amintirii... Ca o imensă măsea găunoasă și inutilă, ea se înalță la capătul de răsărit al bulevardului Kurfürstendamm, principala arteră comercială și mondenă a Berlinului occidental. În jurul rămășiței acestui monument închinat „gloriei divine și pămîntești a primului dintre Kaiseri", maghernițe mărunte, cu pereții din placaj, oferă trecătorilor cîrnați cu muștar, halbe de bere și sticle de coca-cola.

Acolo, lîngă trista biserică a unor și mai triste amintiri, mi-a dat întîlnire într-o seară cunoștința mea vest-berlineză (să-i spunem dl Schmidt...). Mai aveam de discutat unele lucruri pentru care ziua nu ne-a fost destul de lungă. Dar, în afară de aceasta, bănuiam că dl Schmidt voia să-mi arate Berlinul occidental noaptea.

...Am avut dreptate: în loc să ne înfundăm împreună într-o cafenea cu banchete plușate și prăfoase, unde am fi putut discuta în tihnă, dl Schmidt mă ia de braț și pornim amîndoi, agale, de-a lungul Kurfürstendamm-ului. În urma noastră rămîne, întunecată, biserica amintirii. Din cauza ei mi s-or fi părînd oare atît de luminoase reclamele cu neon care inundă uriașul bulevard?

Trotuarele sînt largi, atît de largi încît permit fiecărui magazin să dispună de două vitrine: cea obișnuită și cealaltă, care în mod impropriu se numește „auxiliară". Spre deosebire de prima, ca are trei dimensiuni, fiind o adevărată căsuță paralelipipedică, cu postament de cărămidă aparentă și pereți din sticlă. În interiorul lor: coliere de perle (veritabile!), poșete din piele de crocodil, mătăsuri pariziene, poplinuri londoneze, stilouri „made in U.S.A.", evantaie japoneze...

— S-a calculat — îmi spune cu mîndrie dl Schmidt — că valoarea medie a unei vitrine de pe Kurfürstendamm este de 15.000 de mărci... Îți dai seama ce reprezintă asta?

Îmi dau seama: între pereții transparenți ai fiecărei vitrine se adăpostește echivalentul a cincizeci de salarii lunare ale unor muncitori de înaltă calificare. Așa se explică și faptul că magazinele — la fel de pline de mărfuri ca și vitrinele lor — sînt la fel de goale de clienți.

Foarte frecvent întîlnim pe Kurfürstendamm agenții de vînzare a automobilelor de ocazie. De toate mărcile, de toate modelele, vechi și hodorogite sau aproape noi și strălucitoare, mașinile se înghesuie în turme compacte și mute, în mari locuri virane — adevărate țarcuri de sîrmă ghimpată.

— Cum se poate — întreb eu — ca pe o stradă principală să se găsească spații goale de asemenea dimensiuni?

— Pe aici a trecut războiul, mein Herr — îmi răspunde dl Schmidt.

— Dar a trecut acum 16 ani! De atunci, era destul timp să se clădească...

— De ce să se clădească? — se miră dl Schmidt.

— Ca să se folosească terenul în scopuri utile... Nu-i păcat să existe atîtea maidane în plin centrul orașului?

— Terenul e folosit în scopuri cît se poate de utile! Afacerea cu automobilele e foarte rentabilă: le vînd americanii din trupele de ocupație, care, după cum știi, nu plătesc nici un fel de vamă. Pe ei, o rablă oarecare îi costă, să zicem, 300 de dolari. O dau cu 600, iar negustorul o revinde cu 1.000 ... Toată lumea cîștigă în combinația asta!

Dl Schmidt vorbește cu atîta convingere, încît renunț să-i mai spun că în combinația asta există și lume care pierde. De exemplu, miile de vest-berlinezi care locuiesc în fostele cazemate sau într-un fel de șoproane de scînduri, la cinci minute distanță de Kurfürstendamm. Dacă pe terenurile virane s-ar clădi locuințe... Da, dar atunci unde ar mai fi expuse mașinile aduse fără vamă de militarii americani și revîndute cu beneficii atît de frumușele de negustorii de pe Kurfürstendamm?

În fața noastră, în spatele nostru, la dreapta și la stînga noastră, deasupra noastră (mai ales deasupra!), neonul muncește neobosit. Luminile lui ne invită să folosim ața de cusut „Güttermann", să bem aperitivul „Deinhard Imperial", să călătorim cu „Panamerican", să locuim la hotel „Kempinski" sau la „Hilton", să luăm o cafea la „Quartier bohème", să citim ziarul „Telegraph". Reclamele sînt verticale, orizontale, oblice sau circulare, se înalță spre cer sau se prăvălesc în cascadă, vrînd parcă să strivească trecătorii sub masa lor strălucitoare. „Luați!", „Cumpărați!", „Consumați!". Văzduhul e plin de imperative publicitare, dar mulțimea se scurge indiferentă sub ele, fără să ia, fără să cumpere, fără să consume: în țara făgăduinței pe care o descrie neonul multicolor, nu se intră fără pașaportul banului.

Dl Schmidt dezbate cu mine „miracolul economic" al Germaniei occidentale. Amîndoi avem argumentele noastre. El îmi arată elegantele veșminte ale manechinelor de ceară din vitrină, eu îi arăt hainele ponosite ale celor cu care ne încrucișăm pe stradă. El mă obligă să admir silueta distinsă a ultimului tip de limuzină „Mercedes", eu îi îndrept atenția spre gloata cenușie și istovită care iese din gurile metroului. El se extaziază în fața magazinului cu cîini de rasă, eu mă opresc, tăcut, în dreptul unei corcituri banale, care ține în bot o capelă militară, cu fundul în jos; alături, o umbră de om, fără un braț și cu orbitele goale în dosul unor ochelari negri, poartă pe piept o tăbliță pe care scrie, cu litere fosforescente: „Mare mutilat de război! Trăiesc din mila dv.!"

Dl Schmidt se decide să-mi dea lovitura de grație și mă invită la un cabaret. Acolo voi avea prilejul să văd cum petrec berlinezii — berlinezii adevărați, nu „indivizii aceia, insuportabil de serioși, din partea răsăriteană a orașului". Să părăsim, așadar, Kurfürstendamm-ul și să o luăm spre „Zoologische Garten".

Iată-ne în cartierul localurilor de noapte. Sînt unul lîngă altul, mai mult, unul *peste altul*: „Tahiti", „Boogie-Woogie", „Saint-Germain des-prés", „Mon plaisir", „Hong-Kong"... Dedesubtul firmelor, panouri de fotografii cu femei goale sau pe cale de a se dezgoli. În dreptul panourilor, băieți de 12-13 ani contemplează, cu ochi exorbitați, nuditățile „artistelor".

— Asta numai pe puști îi mai amuză — spune dl Schmidt cu un zîmbet indulgent. Noi mergem la ceva cu adevărat senzațional.

Pe dinafară, ceva-ul senzațional arată ca orice bar și se numește „Sailor of Hamburg". Iar pentru ca și germanii care nu știu englezește să înțeleagă că, traducere, asta înseamnă „Marinarul din Hamburg", portarul nu poartă fireturi, ci un tricou vărgat de matelot.

Interiorul localului se trudește să imite o tavernă afumată, de tipul celor frecventate, în romanele de duzină, de către lupii de mare. Mesele sînt croite din scînduri de brad nedate la rindea, scaunele sînt înlocuite cu butoiașe, pe pereți sînt țintuiți din loc în loc colaci de salvare. Un singur detaliu nu amintește întinderile nemărginite ale oceanului: un ring, asemenea celor de box, instalat în mijlocul sălii.

Ne așezăm la o masă în apropierea ringului și dl Schmidt comandă ceva de băut. Începem să discutăm despre lucrurile care au servit drept

...Nu întotdeauna strada aparține americanilor sau revanșarzilor! Iat-o acum ocupată de tineretul democrat vest-berlinez. Demonstrația lui se desfășoară sub lozinca: „Luptați împotriva morții atomice!"

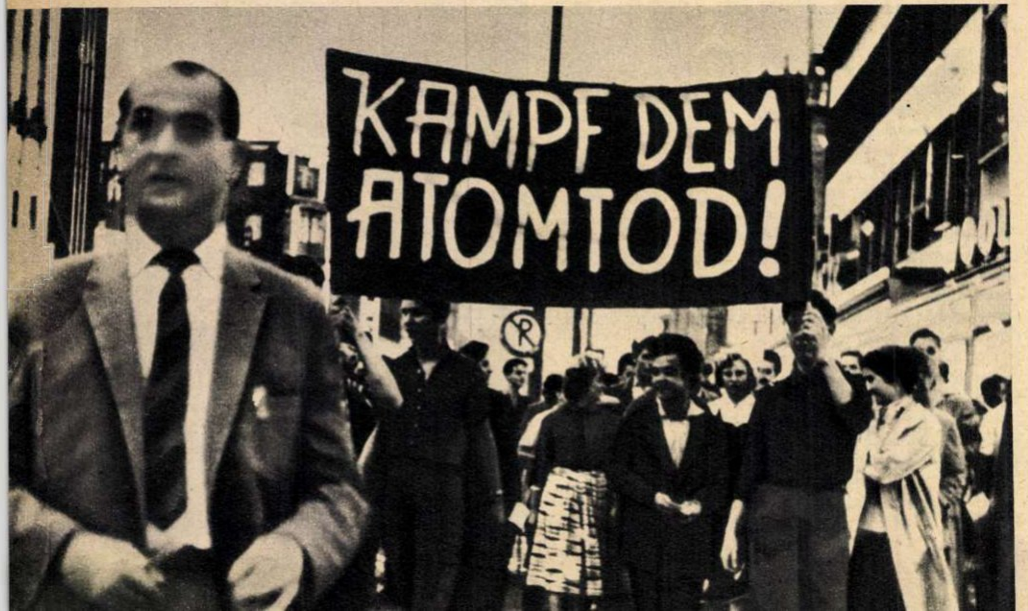

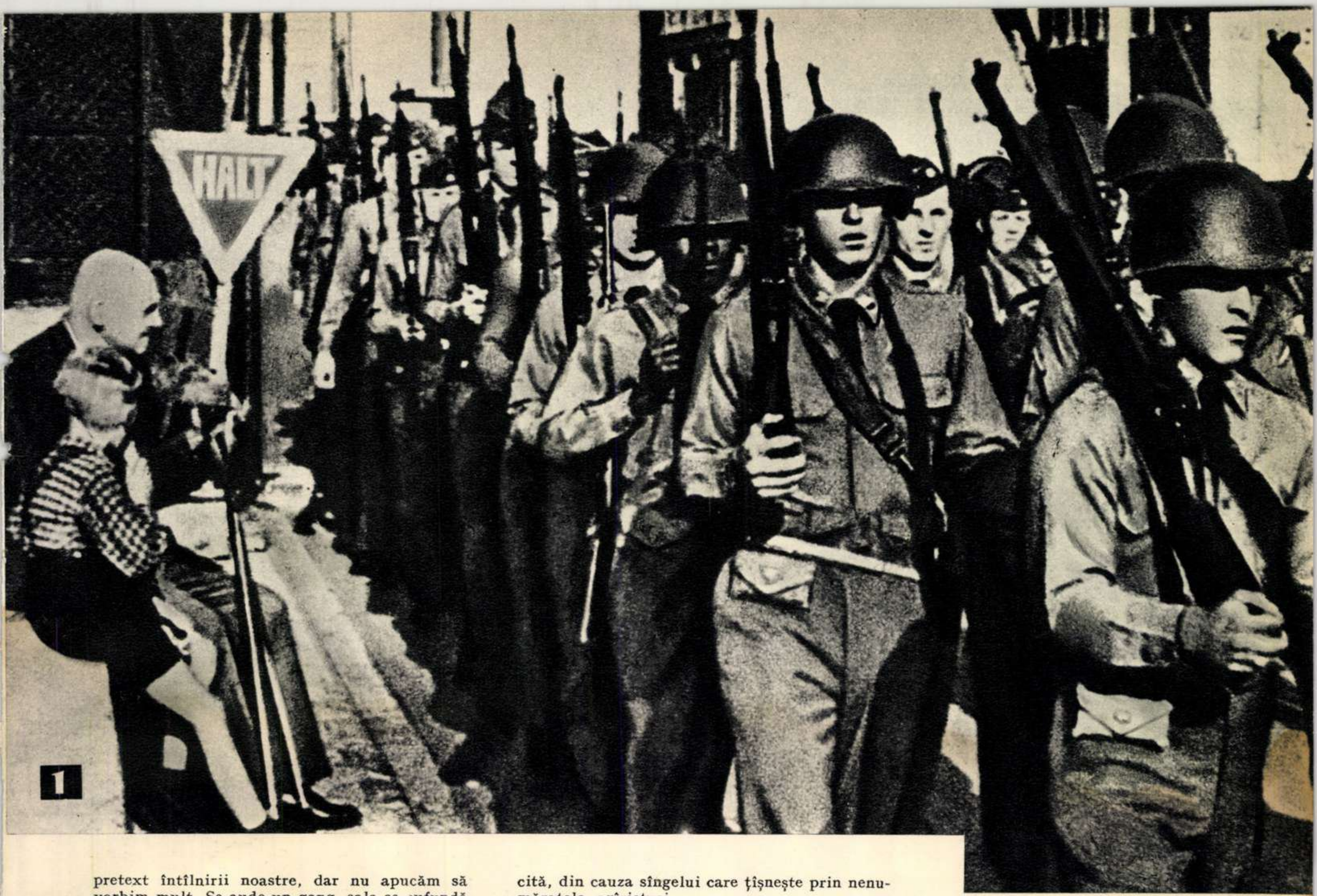

pretext întîlnirii noastre, dar nu apucăm să vorbim mult. Se aude un gong, sala se cufundă în întuneric şi numai ringul rămîne luminat de două proiectoare puternice, fixate deasupra lui.

— Să vezi ce interesant e! — îmi spune dl Schmidt şi ochii lui lucesc în obscuritate.

Pe ring se urcă două fete, una blondă ca paiul, cealaltă şatenă. Nu par să aibă la un loc nici patruzeci de ani. Poartă costume de baie, foarte strînse pe corp. Ajunsă sus, cea blondă alunecă şi e gata-gata să cadă. Abia acum îmi dau seama că podeaua ringului este acoperită de un strat gros de noroi. Un noroi negru şi vîscos, ca atunci cînd se amestecă ţiţeiul cu pămîntul.

Din nou răsună gongul şi cele două fete încep să se lupte. E un meci de *catch-as-catch-can* — „sport" care nu numai în traducere literală înseamnă: „apucă-l de unde poţi". Fetele se lovesc şi ele pe unde pot şi cum pot, cu palma, cu pumnul, cu noroiul pe care-l adună de pe jos şi şi-l vîră reciproc în ochi, în gură, în urechi... După cîteva minute, par amîndouă nişte groteşti statui mişcătoare de mîzgă neagră, care se bat absurd, patetic şi obscen. Maiourile sînt sfîşiate, dezgolind mereu noi porţiuni de piele, care se acoperă însă imediat cu noroi. Din loc în loc, crusta neagră capătă o culoare mai spălăcită, din cauza sîngelui care ţîşneşte prin nenumăratele zgîrieturi.

Dl Schmidt urmăreşte cu aviditate lupta. Surprinzîndu-mi privirea îndreptată asupra lui, se întoarce o clipă spre mine şi mă întreabă:

— Aşa-i că e mai tare decît *strip-tease-ul*?

Aprob fără rezerve. E mai tare decît *strip-tease-ul*, mai bestial, mai degradant şi, la urma urmei, mai reprezentativ pentru etica acestui mod de viaţă.

Încerc să mă uit în altă parte şi ochii îmi cad pe o pancartă, agăţată într-un cui, deasupra colacilor de salvare. Cu litere gotice, îngrijit desenate, pancarta proclamă o veche deviză cavalerească la adresa sexului slab:

„Pe femeie să n-o atingi nici cu o floare!"

Cred că mai ales din cauza pancartei mi se face greaţă, mă scol şi îmi iau un grăbit rămas bun de la dl Schmidt şi de la „Marinarul din Hamburg".

...Biserica amintirii... În ora tîrzie de noapte, pare mai mult ca oricînd un monument al pustiirii. Trec pe lîngă ea, ducînd cu mine amintirile vest-berlineze. Mulţimea tristă şi indiferentă... Cumpăraţi, cumpăraţi, cumpăraţi!... Trăiesc din mila dv.!... Fetele încăierate în noroi... Pe femeie să n-o atingi nici cu o floare!...

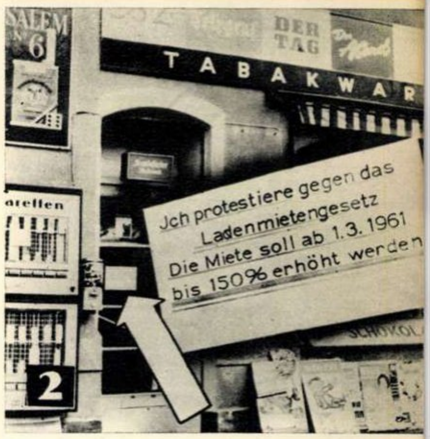

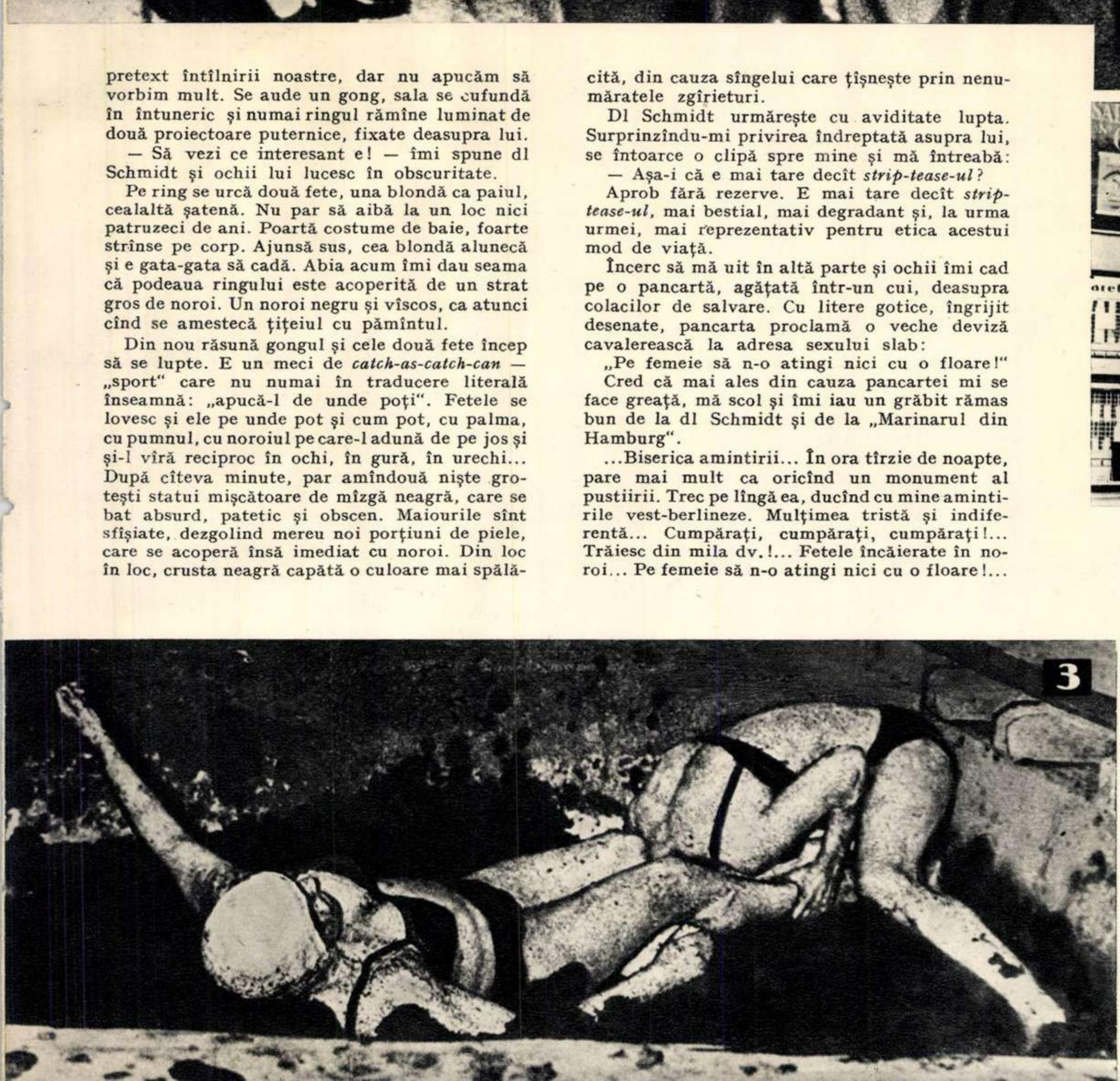

1 Halt! — Stai! Avertismentul de a nu încălca spaţiul rezervat demonstraţiilor belicoase ale ocupanţilor americani are o semnificaţie deosebită pentru invalidul din ultimul război mondial.

2 „Miracol economic"? Depinde pentru cine. Debitantul Richard Hiller, din Mariannenplatz 21, a fost silit să-şi închidă definitiv prăvălia. Motivul l-a afişat pe uşa de la intrare: mărirea legală **a chiriilor cu 150%, începînd de la 1 martie 1961.**

3 Mai tare decît strip-tease-ul**!** Catch-as-catch-can **feminin în noroi!... Distracţii americane în Berlinul occidental.**

SALUTĂRI de pe LITO

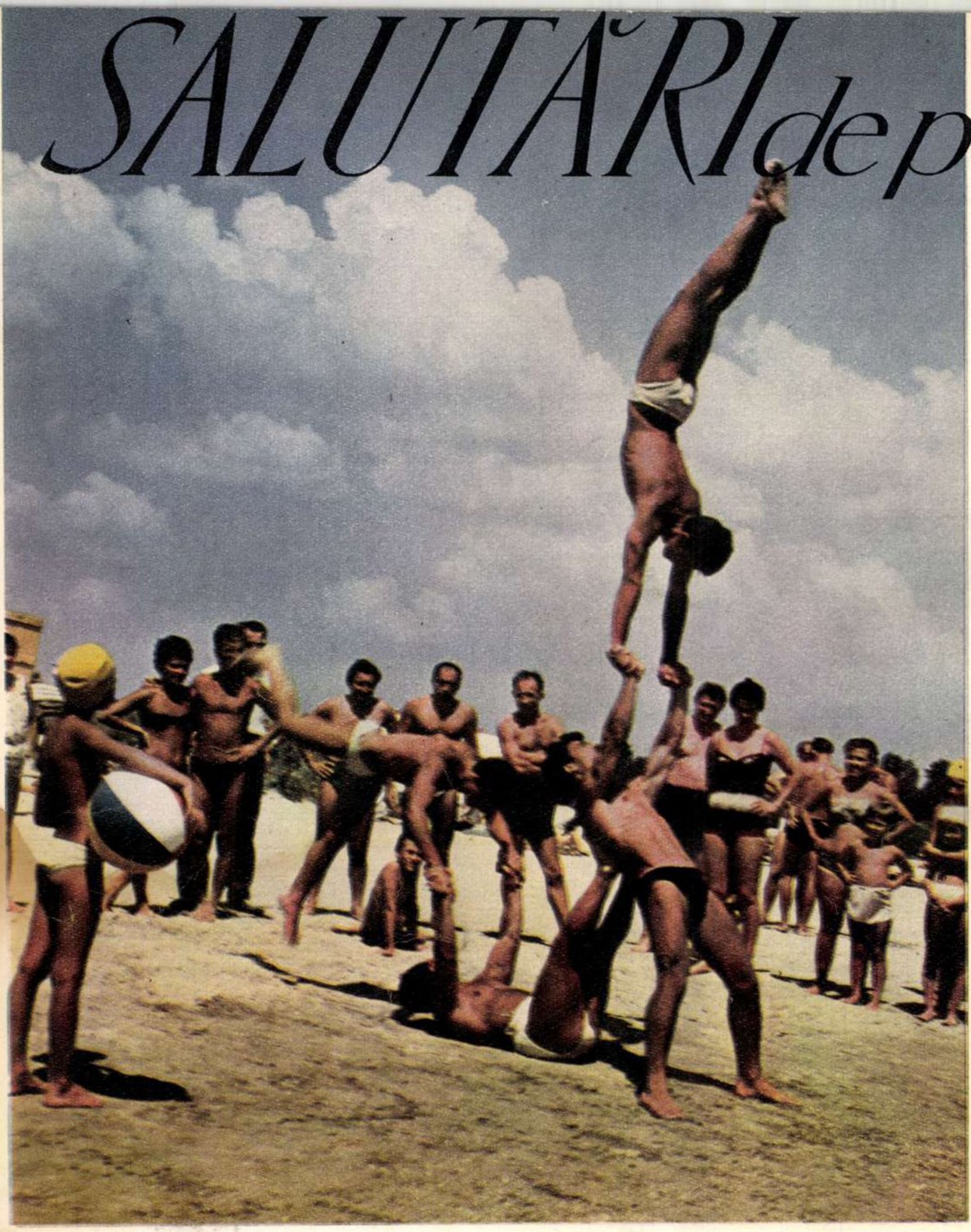

RAL

DRAGII NOŞTRI,

Ca în fiecare an, şi acum vă trimitem multe salutări de pe litoral. Numai că, faţă de ceilalţi ani, litoralul nostru e din nou schimbat! Desigur că şi acum ne bronzăm la soare, ne zbenguim în valuri, înălţăm piramide vii pe ţărm, iar micuţa noastră Rodica, nudistă convinsă, plînge neputîndu-se hotărî pentru colacul de cauciuc sau mingea de masă plastică... Şi — la fel, desigur, ca şi anul trecut — mai sînt destui care improvizează jocuri cu mingea pe plajă... Dar sînt şi multe lucruri diferite faţă de anul trecut. Lucruri noi. Cum noi sînt şi hotelurile acestea cu cîte 9 etaje din Mamaia. Cum nou este şi restaurantul unde luăm masa. Cum noi sînt şi alte numeroase hoteluri, vile, restaurante, magazine, puncte de distracţie... Facem şi excursii, am vizitat tot litoralul, de la Mamaia la Mangalia, am mers cu hidrobuzul pe mare, pescuim, cîntăm, rîdem, dansăm. Într-un cuvînt: trăim zile pline de lumină şi bucurie. Şi vă aşteptăm cu drag şi pe voi, să veniţi să completaţi rîndurile zecilor de mii de oameni ai muncii care-şi petrec concediul pe litoral.

La revedere pe curînd,

ai voştri...

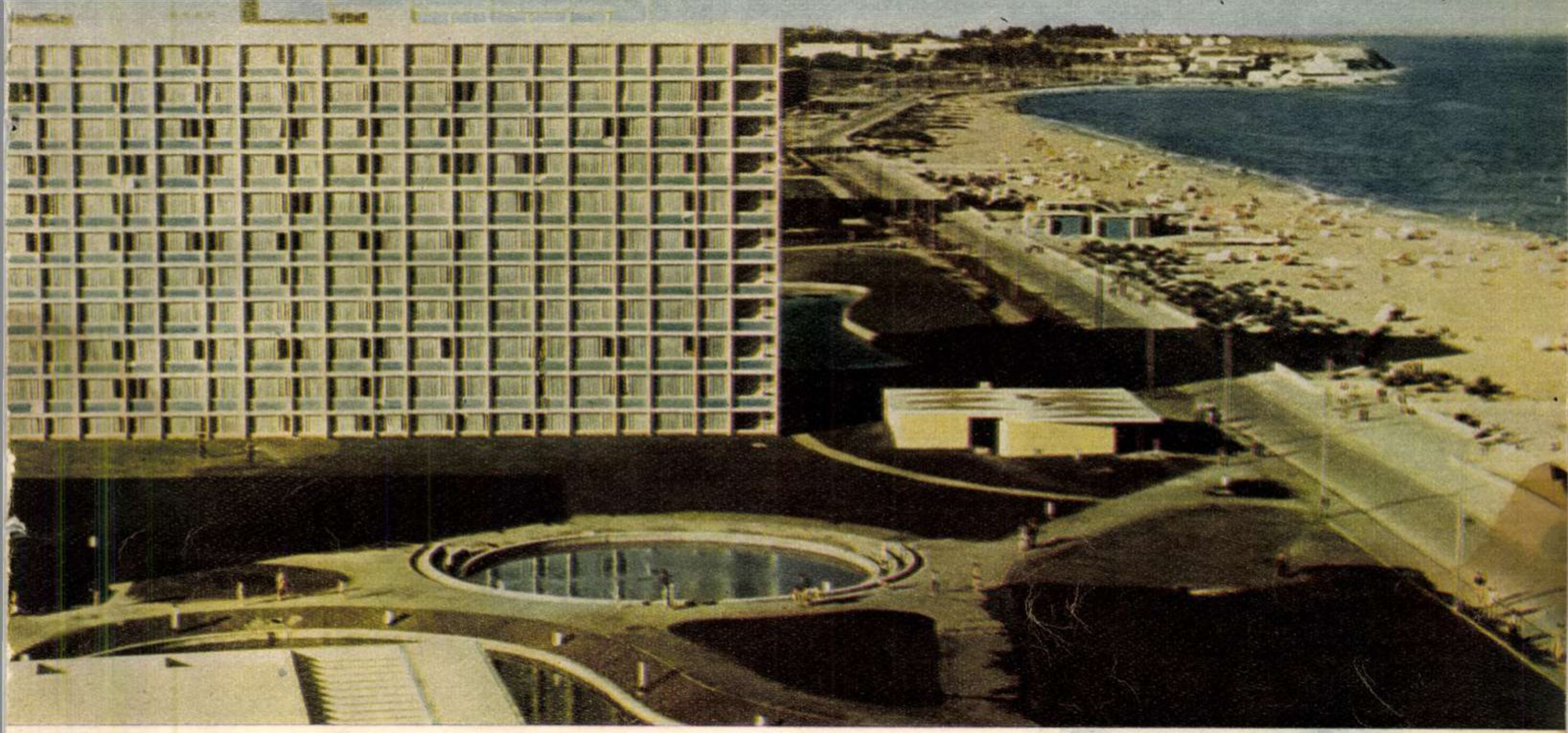

ÎN LUMINA SOARELUI, PE NISIPUL

AURIU, ÎN VALURILE AZURII ALE MĂRII...

Fotografii de V. SAVIN, Dan GRIGORESCU,
L. IOSIF, Nicu VASILE, Dan BÎRLĂDEANU

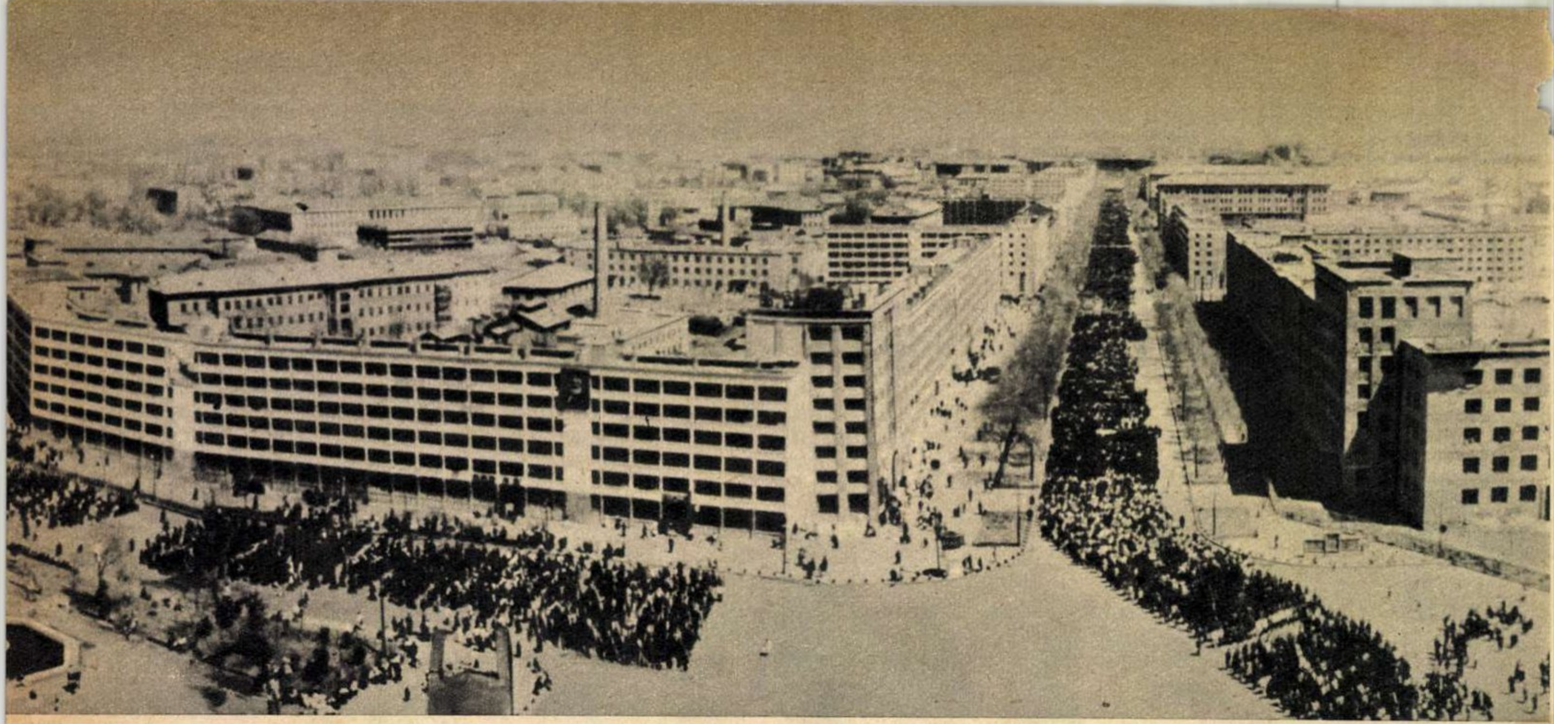

Aceasta este fața de azi a Phenianului mult încercat, în care, după agresiunea imperialistă, nu mai rămăsese — literalmente — piatră peste piatră. În cei 8 ani care s-au scurs de la încheierea armistițiului, în capitala țării au fost ridicate peste 70.000 de apartamente, 120 școli tehnice și 70 mari întreprinderi.

Imagini din COREEA POPULARĂ

LA 16 ANI DE LA ELIBERAREA ȚĂRII

agricultura R.P.D. Coreene au lucrat anul trecut 12.500 tractoare, 839 autocamioane
49.000 alte diferite unelte agricole remorcate. Pînă la sfîrșitul acestui an agricul-
ra țării prietene se va îmbogăți cu alte cîteva mii de tractoare. În fotografie: pe
lanurile de porumb ale cooperativei agricole Hadan, din provincia Sinuiju.

Combinatul textil din Phenian este cea mai mare și mai modernă întreprindere de acest gen din R.P.D. Coreeană. Colectivul lui produce zilnic peste 60 tone de fire toarse și 250.000 metri de diferite țesături. În fotografie: țesătoarea Kil Hvak Sil, Erou al Muncii Socialiste a R.P.D. Coreene (dreapta), alături de una dintre tovarășele ei de muncă.

CORESPONDENȚII

Cînd l-am întîlnit pentru prima dată, maistrul Alexandru Codescu trecea printr-o încercare neobişnuită: era „subiectul" principal al unui fotoreportaj ce se executa în acel moment. Fotoreporterul, deşi ostenise în căutarea unghiului fotografic, era totuşi mulţumit de bunăvoinţă.

— Ce să-i faci — spuse la un moment dat Alexandru Codescu — nici munca asta, de fotoreporter, nu-i de loc uşoară.

S-ar fi putut crede că vorbise din politeţe sau din curtoazie pentru cel ce-l fotografia, dar nu era aşa. Cînd spune ceva, Alexandru Codescu se exprimă cu toată convingerea şi, mai mult, cu competenţa rezultată dintr-o atentă observare a lucrurilor. De aceea cuvîntul său are multă greutate în bunul mers al secţiei cazangerie de la „Griviţa roşie". Nici nu-i de mirare. Alexandru Codescu este Erou al Muncii Socialiste.

*

„Munca aci nu-i uşoară şi nici de mică răspundere. Tocmai de aceea în ultimii ani au fost luate măsuri menite să reducă efortul fizic, să contribuie la sporirea productivităţii muncii, la îmbunătăţirea lucrărilor. S-au construit aici o instalaţie de sudare automată a cazanelor de locomotivă, o instalaţie de găurit, s-au montat două poduri rulante de mare tonaj. Un lucru de mare însemnătate este şi prelungirea halei... Oare investiţiile făcute pentru prelungirea halei şi pentru construirea instalaţiilor enumerate mai sus au dat toate roadele aşteptate? Credem că încă nu. Şi iată de ce: partea nou construită a halei este folosită în mică măsură în interesul producţiei... Instalaţia de sudură automată

Dumitru Gheorghe preferă să aducă personal corespondenţele la redacţie. De aceea el poate fi întîlnit deseori în preajma Casei Scînteii.

① **Corespondenții de presă Dumitru Purice, Vasile Bizgă, Artemie Cercel, Dumitru Gheorghe, Ioan Iov și Jean Vasile. Din cînd în cînd acești membri ai postului de corespondenți voluntari se întîlnesc pentru a discuta care sînt cele mai actuale probleme despre care ar trebui să scrie.**

② **Tovarășul Dumitru Purice a aflat că primtopitorul Ioan Savu pregătește o „surpriză" și se grăbește să-i ia din vreme un interviu.**

③ **La cabinetul tehnic, inginerul Ioan Iov înregistrează o nouă propunere a inovatorului Jean Vasile. Care din ei va scrie despre inovație? Amîndoi sînt corespondenți voluntari...**

④ **Vasile Bizgă (dreapta) și prietenul său, montatorul Mircea Pană, citesc un articol al postului de corespondenți voluntari, apărut în ziar.**

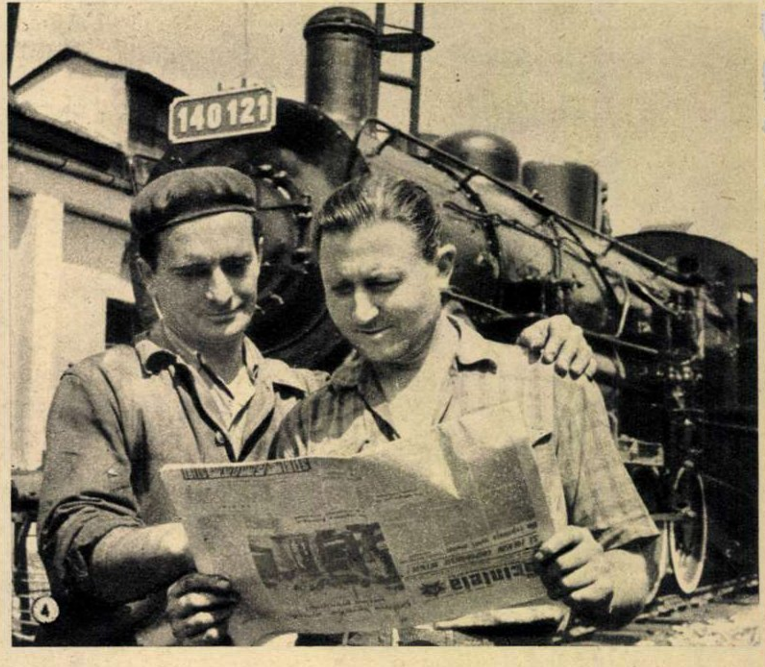

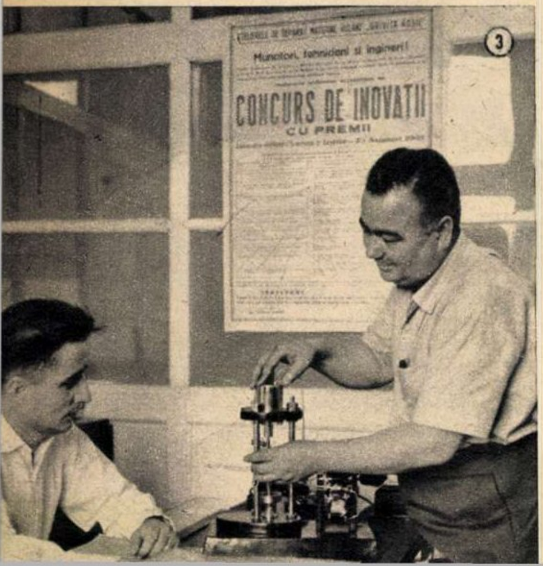

ocupă un loc destul de redus... Noile poduri rulante nu funcționează... O bună parte din spațiul noii hale e folosit pentru depozitare..."

Ce s-a întîmplat de cînd au fost arătate aceste lipsuri într-un articol apărut în „Scînteia"?

Loviturile ciocanelor pneumatice, amplificate și reflectate de pereții halei, răsună puternic. Într-un astfel de loc poți striga oricît de tare, nu te aude nimeni. Pînă și huruitul greu al macaralelor se pierde în bubuitul de tunet al ciocanelor. Dar oricît de mare e zgomotul, oricît de impresionante sînt înălțimile halei și oricît de maiestuos marșul podurilor rulante — omul le domină. El este stăpînul. O simplă apăsare pe un buton și zgomotul ciocanului pneumatic se întrerupe. Pe ecranul uriaș al peretelui de sticlă se profilează silueta unui om cu mîna ridicată. El indică drumul pe care trebuie să-l urmeze uriașa placă de fier. Cu docilitate, la comanda omului, motoarele macaralei pornesc și așază placa de metal pe masa sudorilor. Aci flacăra instalației automate de sudură mușcă din carnea metalică, dîndu-i forma dorită de om. Întreaga activitate a secției, cu vuietul ei ritmat, merge ca un ceasornic uriaș, condus de priceperea oamenilor.

★

Nu se știe cine a citit mai întîi articolul. În orice caz, printre primii au fost inginerii Eugenia Pascu, M. Filipescu și Ion Fotache, laborantul Olteanu, maistrul Ion Stoian și strungarul Ionel Aramă. Ce s-a întîmplat imediat e greu de redat exact. Ce se ştie însă cu certitudine este că oţelarii de la uzinele „Wilhelm Pieck“ din Brăila au aplicat cu succes experienţa descrisă în articol şi au trimis ziarului „Scînteia“ o scrisoare care începea astfel: «Am citit cu interes articolul „Un procedeu economic în turnătoriile de oţel“, publicat în nr. 4987 al „Scînteii“. Experienţa turnătorilor din secţia oţelărie a „Griviţei roşii“ în reducerea consumului de metal la maselote ne foloseşte şi nouă. Rezultatele dobîndite dovedesc că, într-adevăr, metoda folosirii maselotelor cu înveliş exotermic la turnarea pieselor din oţel are o mare eficacitate economică. Avem convingerea că experienţa relatată în articol a constituit un îndemn pentru aplicarea acestui procedeu şi în alte turnătorii de oţel».

Deci, autorii articolului, ca şi oţelarii de la atelierele ceferiste bucureştene, pot fi mulţumiţi că experienţa „Griviţei roşii“ a fost apreciată şi folosită de alţi oţelari.

★

Ce-i de făcut? Întrebarea aceasta şi-au pus-o întîi vopsitorii. Apoi au reclamat cazul serviciului de aprovizionare, continuînd să lucreze cu vopsea proastă. Întrebarea şi-au pus-o şi cei de la revizia de vagoane. Au reclamat şi ei, continuînd să primească vagoane de pe care vopseaua, de proastă calitate, crăpa şi se decojea.

Întrebarea s-a pus apoi la Comitetul de partid al atelierelor „Griviţa roşie“.

— Am trimis nenumărate scrisori fabricii de lacuri şi vopsele „13 Decembrie“, dar fără rezultat. Vopseaua care ne vine continuă să fie de calitate slabă — spuse cineva.

— Vopsitorii sînt nemulţumiţi, şi pe bună dreptate. Vopseaua asta proastă le compromite pur şi simplu munca — se auzi altă voce.

— Revizia de vagoane critică mereu calitatea vopselei.

— Ce-i de făcut?

— Cînd este vorba de roadele muncii noastre, cum a fost cazul cu experienţa pozitivă a oţelarilor noştri, avem cine să o popularizeze? — întrebă un tovarăş din comitetul de partid.

— Avem.

— Cînd este vorba de propriile noastre lipsuri, cum s-a întîmplat cu deficienţele de la secţia cazangerie, se găseşte cine să ni le arate, nu?

— ...Desigur.

— Dar acum, cînd avem greutăţi, nu există oare şi cine să ne ajute?

Întrebarea a primit acelaşi răspuns. Şi astfel, la îndemnul comitetului de partid, Dumitru E. Gheorghe, tehnician, responsabil al postului de corespondenţi voluntari, a scris o scrisoare pe care s-a grăbit s-o ducă el însuşi la redacţia ziarului „Scînteia“.

Ziarul cunoştea situaţia şi de la corespondentul Grigore Moholea de la revizia de vagoane Bucureşti-Griviţa. În urma acestor sesizări a întreprins o anchetă. Ancheta s-a soldat cu publicarea articolului „Pe marginea a două scrisori“, articol care a avut ca rezultat îmbunătăţirea calităţii vopselei cu pricina.

★

Alexandru Codescu, maistru cazangiu, Erou al Muncii Socialiste; Dumitru E. Gheorghe, tehnician; Dumitru Purice, turnător; Ioan Iov, inginer; Artemie Cercel, ajustor; Vasile Bîzgă, montator; Jean Vasile, maistru principal — iată numai cîţiva dintre membrii postului de corespondenţi voluntari ai ziarului „Scînteia“ de la Atelierele C.F.R. „Griviţa roşie“. Ca ei mai sînt mulţi şi la „Griviţa roşie“, şi la „Wilhelm Pieck“, şi la uzina de tractoare, şi în gospodăriile colective, şi în instituţii şi institute. Sînt mii.

Din toată ţara sosesc la „Scînteia“, organul Comitetului Central al partidului nostru, mii de scrisori. Experienţa pozitivă, realizările în muncă, lipsurile, greutăţile şi atîtea altele sînt arătate ziarului. În folosul colectivului lor şi al societăţii, prietenii de nădejde ai presei comuniste duc o muncă de răspundere, o muncă frumoasă: munca de corespondent voluntar.

Mihal MÎRZA

Fotografii de Eugen IAROVICI

„Pe ecranul uriaş al peretelui de sticlă se profilează silueta unui om cu mîna ridicată“. În urma articolului scris de postul de corespondenţi voluntari, o serie de lipsuri tehnico-organizatorice de la secţia cazangerie a atelierelor „Griviţa roşie“ au fost lichidate.

Aici, pe terasa noii sale locuinţe, ajustorul mecanic Artemie Cercel scrie o scrisoare „Scînteii“.

fotocronica FLACARII

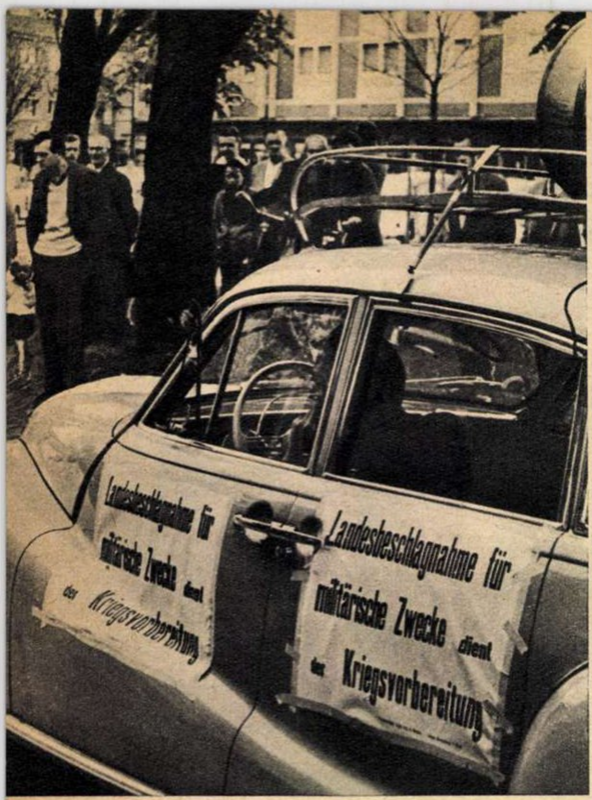
Landesbeschlagnahme für militärische Zwecke dient der Kriegsvorbereitung
Landesbeschlagnahme für militärische Zwecke dient der Kriegsvorbereitung

Tot mai numeroase şi mai variate sînt acţiunile de protest ale populaţiei vest-germane împotriva febrei războinice a militariştilor de la Bonn. În fotografie: pentru a protesta împotriva intenţiei autorităţilor de a amplasa un poligon în apropierea oraşului lor, locuitorii din Dinslaken au organizat un cortegiu de maşini care au străbătut străzile purtînd lipite afişe pe care scrie: „*Rechiziţionarea pămîntului în scopuri militare serveşte pregătirilor de război*“.

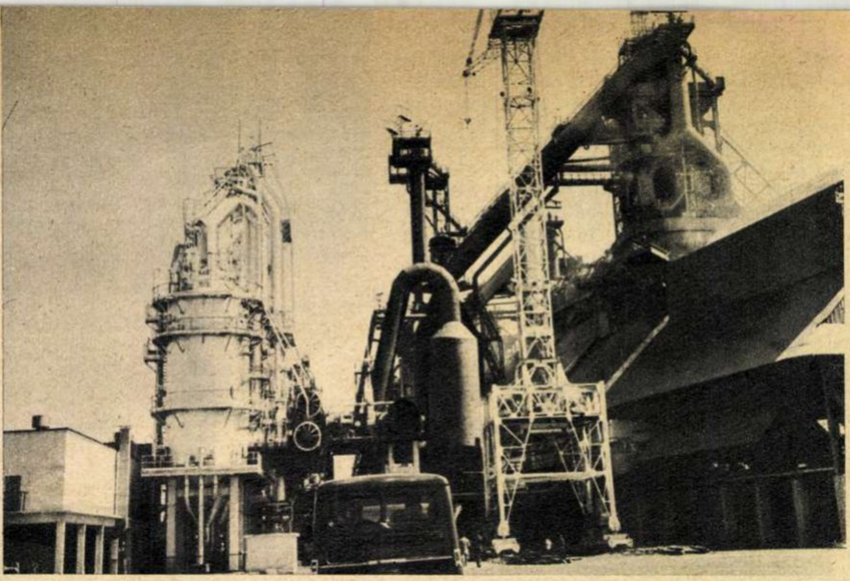

La 15 august, poporul indian sărbătoreşte cea de-a 14-a aniversare a scututării jugului colonialist englez. În anii care au trecut de la proclamarea independenţei, India a obţinut o serie de importante realizări pe drumul lichidării înapoierii economice, cauzată de cele aproape două veacuri de robie colonială. Un aport important la dezvoltarea economică a Indiei îl constituie ajutorul dezinteresat al ţărilor socialiste acordat Indiei şi, în primul rînd, cel al Uniunii Sovietice. În fotografie: aspect de la Uzinele metalurgice din Bhilai, construite cu ajutorul Uniunii Sovietice. Fonta produsă aci este folosită de 900 întreprinderi din întreaga Indie.

Mary Hemingway, văduva marelui romancier decedat de curînd, a sosit la Havana pentru a discuta cu personalităţi oficiale din Cuba proiectul monumentului care, din dispoziţia primului ministru Fidel Castro, se va ridica în capitala Cubei, în memoria lui Ernest Hemingway.

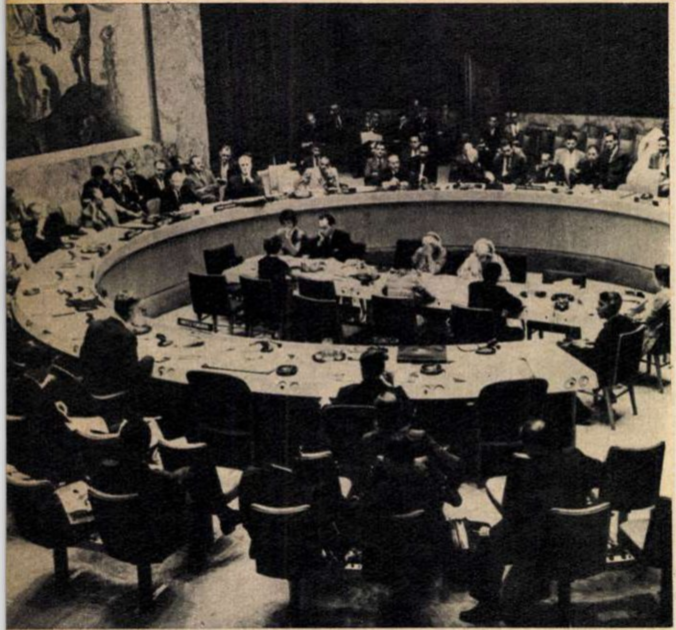

Din cauza atitudinii puterilor occidentale şi a unor ţări care le mai fac jocul la O.N.U., dezbaterile din Consiliul de Securitate, reluate în urma plîngerii Tunisiei împotriva acţiunilor agresive ale Franţei, s-au încheiat fără a se fi adoptat vreo hotărîre. După cum se arată în comunicatul cu privire la convorbirile dintre A. A. Gromîko, ministrul Afacerilor Externe al U.R.S.S., şi S. Mokaddem, ministrul Afacerilor Externe al Republicii Tunisia, care au avut loc la Moscova între 3 şi 5 august, poziţia guvernului francez creează o situaţie extrem de încordată şi periculoasă în regiunea Bizertei, ceea ce impune convocarea unei sesiuni extraordinare a Adunării Generale a O.N.U. în legătură cu continuarea agresiunii împotriva Bizertei.

Strauss, Ministrul de Război al R.F.G., a semnat în S.U.A. un contract pentru achiziţionarea de rachete destinate armatei revanşarzilor vest-germani.

(Ziarele)

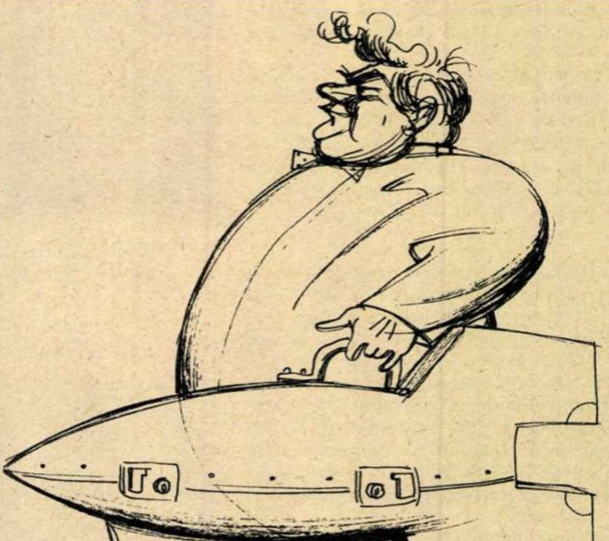

Valiza diplomatică a lui Herr Strauss...

Desen de Cik DAMADIAN

Brigada de frontaliști de la sectorul 2, condusă de Alexandru Musta, una din cele mai bune brigăzi de la mina Lupeni. Musta și brigada lui realizează lună de lună planul în proporții de 105 pînă la 108 la sută. Anul acesta, în trimestrul I a deținut drapelul de brigadă fruntașă pe întreg bazinul carbonifer Valea Jiului: cea mai mare producție, nici un absent nemotivat, cel mai curat și armat loc de muncă, mari economii de exploziv și material lemnos.

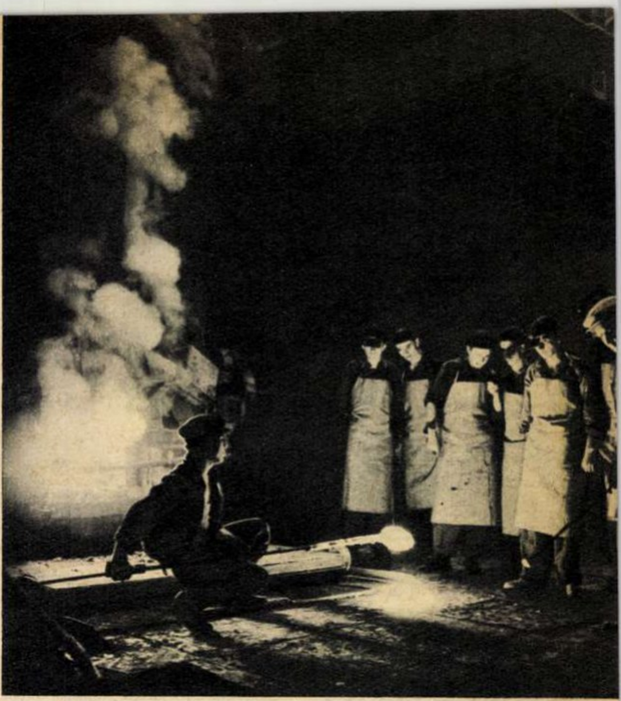

fotocronica FLACARII

Prima șarjă. Studenții anului III de la Facultatea de instalații și utilaj a Institutului de construcții, în practică la uzinele „23 August", dau o șarjă de oțel.

Autocamioanele G.A.C. din comuna Baba Ana, regiunea Ploiești, transportă la baza de recepție ultimii saci de grîu din cele 28 vagoane predate în total statului.

Cele 6.000 de găini și cei 17.000 de pui ai G.A.S. Albești din raionul Mizil sînt ținuți, în perioada de vară, în tabără la cîmp, folosindu-se în acest scop coteţe mobile.

Printre numeroasele obiective industriale importante, care au intrat recent în funcțiune, este și Complexul pentru industrializarea lemnului de la Pipera. Alături de celelalte întreprinderi similare, complexul respectiv cu instalațiile sale moderne va contribui în mare măsură la realizarea prevederilor planului economic pe 6 ani în ceea ce privește creșterea pe țară a producției de mobilă, care în 1965 va fi de 3,1 ori mai mare ca în 1959, ea crescînd în raport direct cu ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii. Azi, mobila constituie un articol permanent solicitat în magazinele respective. Fotografia reprezintă una din halele Complexului de la Pipera — sectorul în care se pregătesc semifabricatele necesare garniturilor de mobilă.

„FLACĂRA" vă sfătuiește

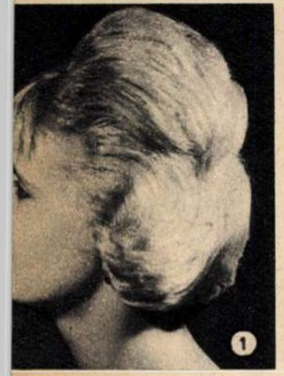

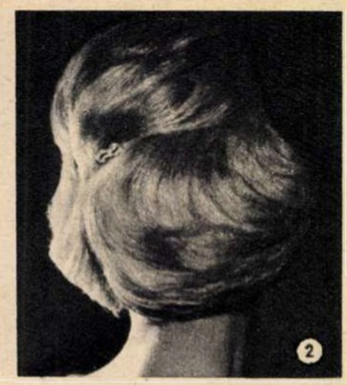

COAFURI

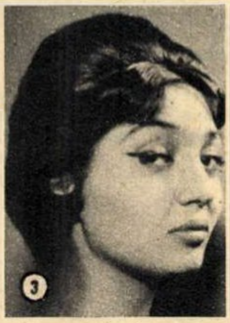

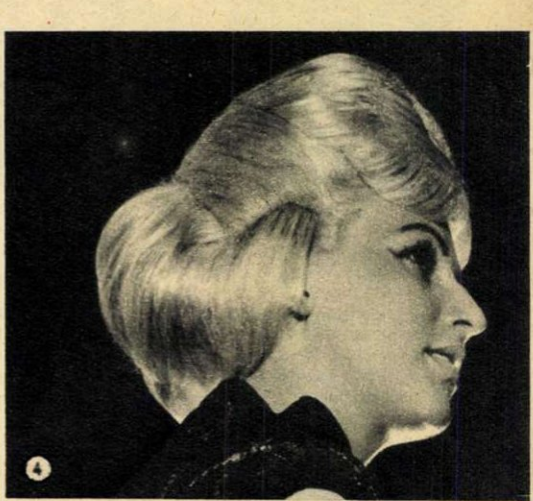

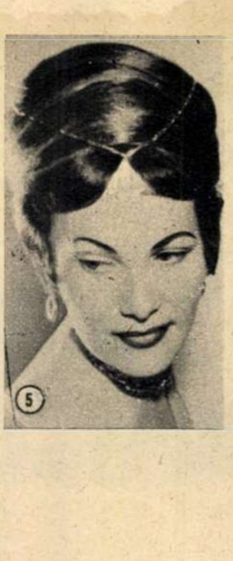

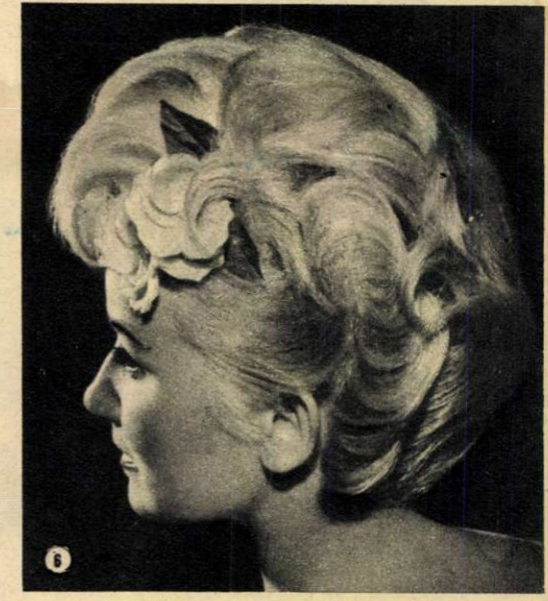

Pieptănătura capătă o deosebită importanță vara, cînd rămîne singura podoabă a capului. Necesitatea de a se armoniza cu linia generală vestimentară supune și coafura fluctuațiilor modei. Evoluția ei este, firește, mai lentă și modificările mai puțin radicale decît cele ale îmbrăcămintii.

O caracteristică principală a noii coafuri este ondulația largă, fără cute sau bucle. Cîrlionții și melcii strînși sînt pe cale de dispariție. Sînt de asemenea în retragere culorile stridente, artificiale. Preferința merge spre tonuri naturale.

În ceea ce privește tunsoarea, actualul sezon marchează un regres vădit al liniei „băiețești". Capetele cu păr scurt rămîn feminine datorită unor coafuri simple dar grațioase, puțin înălțate pe creștet și cu unul sau două franjuri suple pe frunte.

Moda verii 1961 recomandă însă părul de o lungime mijlocie, dispus în unde largi împrejurul capului. Aceste coafuri sugerează, prin suplețea liniei și structura lor vaporoasă, caracteristicile modei vestimentare din anul acesta, care pune accentul pe grație și feminitate.

Cu prilejul prezentării la patinoarul artificial „23 August" din Capitală a celor mai interesante coafuri realizate la concursul pe țară al coaforilor, am ales cîteva modele pe care le considerăm tipice pentru noile tendințe ale modei.

Tendințele de bază ale coafurii 1961 sînt reprezentate de acest model realizat din păr de lungime mijlocie și cu o structură vaporoasă (foto 1 și 2). Creștetul e ușor balonat, pe ceafă are o mișcare de unde laterale, iar la urechi părul e răsfrînt spre interior. Pe frunte, un franj oblic.

Tinerească și comodă, această coafură (foto 3) este realizată din păr scurt. Are linia rotundă, amintind de o cască. Suplețea ondulațiilor largi, obținute din bigudiuri mari, o ferește însă de orice rigiditate. Creștetul e înălțat, iar pe frunte are două franjuri simple.

Coafurile de seară pentru ocazii festive sînt ceva mai apretate, cu ajutorul unor soluții fixative (foto 4). Nota elegantă le este accentuată prin bijuterii (foto 5) sau podoabe de flori (foto 6).

COLȚUL COSMETICIENEI

Măștile cosmetice

Măștile cosmetice constau dintr-o combinație de substanțe diferite, care se aplică pe obraz, pentru a putea fi absorbite de piele. Aceste aplicațiuni, folosite rațional și cu perseverență, au efecte foarte bune. După compoziția lor, măștile curăță, calmează, albesc, cojesc, au acțiune descongestivă, tonifiantă și stimulatorie în ce privește funcțiunile epidermei. Măștile pot fi aplicate calde sau reci, sub formă lichidă sau sub formă de pastă. Și pentru ca cititoarele noastre să-și poată aplica singure aceste tratamente, dăm cîteva formule de măști cosmetice:

— pentru tenul uscat și normal: *1 gălbenuș de ou, 1 linguriță cu miere de albine, 5 picături zeamă de lămîie, 5 picături ulei comestibil;*

— pentru tenul ridat și foarte obosit: *1 gălbenuș, 1 linguriță cu ulei camforat, 1 linguriță cu miere de albine;*

— pentru tenul gras: *1 albuș de ou bătut spumă cu 4-5 picături zeamă de lămîie și 4-5 picături miere;*

— pentru tenul gras cu pori dilatați *este foarte bună o mască avînd următoarea compoziție: 40 gr drojdie de bere, 10 picături zeamă de lămîie, 4-5 picături miere.*

— pentru un ten ridat, *o mască calmantă și emolientă: 10 gr tărîțe de grîu, 5 gr caolin, 5 gr praf de lapte, 5 picături miere de albine, apă distilată sau de roze atît cît este necesar pentru a se obține o pastă bună de aplicat.*

Masca se întinde pe obraz cu ajutorul unei pensule sau spatule; după 20-30 minute se spală cu apă călduță, apoi rece sau se trece pe obraz o bucată de gheață înmuiată în zeamă de lămîie. În cazul unui ten uscat, după terminarea acestor operațiuni se aplică, pe obrazul ușor umezit, un strat subțire de cremă grasă, hrănitoare — „Lanolina" sau „Magnolia".

O mască cu acțiune stimulatorie se prepară din caolin cu suc de fructe (piersici, lămîie, căpșuni) sau cu suc de roșii. Asemenea mască e bună pentru un ten gras ca și pentru un ten normal, cu diferența că, în acest din urmă caz, după scoaterea măștii obrazul trebuie uns cu o cremă hrănitoare.

Georgeta MĂLIN

DE VORBĂ CU MEDICUL

Somnul și sănătatea

Marele fiziolog sovietic I.P. Pavlov a demonstrat că somnul este în primul rînd o funcție a creierului. Somnul reprezintă principala modalitate de refacere periodică a energiei consumate în cursul activității; lipsit de această posibilitate, organismul se epuizează foarte repede. Experiențele au arătat că un cîine împiedicat să doarmă prezintă, după 10-12 zile, grave tulburări și moare după maximum 15 zile de nesomn.

Necesitățile de somn scad cu vîrsta — de la 18-20 ore la noul născut, pînă la 5-7 ore la bătrîni; un adult normal doarme între 7-9 ore. Dar, contrar părerii generale, durata somnului nu este nici pe departe indicatorul principal al calității sale. Cercetările moderne au demonstrat că acesta nu este uniform pe toată durata sa: profunzimea maximă este atinsă în cursul primei ore, se menține astfel încă aproximativ o oră, pentru ca apoi să scadă progresiv — cu oscilații variabile de la caz la caz — pînă în momentul trezirii.

Cu cît stabilitatea somnului este mai mare, cu atît efectul său pozitiv pentru organism este mai pronunțat. S-a ajuns la concluzia că dacă somnul ar fi uniform și suficient de profund, durata sa ar putea fi redusă pînă la 30-40%, fără vreun inconvenient deosebit pentru organism. Pe de altă parte, cele mai mari oscilații există în perioadele de adormire și trezire. Pavlov a arătat că acestor perioade de tranziție le corespund o serie de perturbări care diminuează eficacitatea somnului; dacă ele se prelungesc excesiv, pot deveni chiar dăunătoare. Pentru a reduce cît mai mult posibil dificultățile perioadei de adormire, sînt necesare: detașarea de preocupările din cursul zilei (eventual lecturi ușoare, muzică, scurte plimbări etc.), respectarea unui orar de culcare, alimentație ușoară și distanțată cît mai mult de ora culcării etc.

Somnul de noapte poate realiza condiții optime necesare obținerii efectului odihnitor maxim pentru un adult sănătos; dimpotrivă, somnul de după-masă, contrar unor păreri destul de răspîndite, nu este de regulă util pentru un adult normal. Durata sa redusă, programul neregulat, ambianța de obicei mult mai puțin favorabilă, activitatea digestivă etc. fac de obicei ca somnul să nu poată atinge profunzimea utilă. Adeseori acest așa-zis somn de după-amiază nu este decît o stare intermediară între somn și veghe — avînd toate inconvenientele perioadelor de tranziție.

În sfîrșit, este necesar să se atragă atenția că scurtarea perioadei de tranziție la trezire este tot atît de importantă ca și a celei inițiale — de adormire. De aceea este indicat să ne obișnuim să ne sculăm din pat imediat ce ne trezim și să nu cedăm tentației, adeseori plăcute, dar înșelătoare, de a prelungi cîtva timp starea de somnolență inutilă și uneori chiar dăunătoare. Folosirea unor mijloace ușoare de înviorare (gimnastică, duș, masaj etc.) este foarte indicată pentru a scurta perioada de tranziție de la trezire și, prin aceasta, pentru conservarea maximă a efectului odihnitor realizat în cursul somnului propriu-zis.

Dr. A. FABIAN

mozaic

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	C	A	L	O	R	I	E	●	G	A	Z	E
2	A	R	A	G	A	Z	●	V	O	A		
3	N	I	●	A	Z	●	S	A	L	●	H	I
4	I	N	F	R	A	R	O	S	I	E	●	
5	C	A	L	I	●	A	L	●	A	L	P	I
6	U	●	A	●	A	D	A	P	T	A	R	E
7	L	I	C	A	R	I	R	I	●	N	O	●
8	A	N	A	●	C	A	I	R	O	●	M	E
9	●	G	R	I	●	T	I	A	●	N	E	T
10	F	I	A	S	C	O	●	T	O	E	T	A
11	I	N	●	T	E	R	M	O	S	●	E	N
12	U	S	C	A	T	●	P	R	O	D	U	S

CU CĂLDURĂ...

ORIZONTAL: 1) Unitate de măsură pentru evaluarea cantităților de căldură, egală cu cantitatea de căldură necesară pentru a ridica temperatura unui gram de apă cu un grad — Fluide combustibile, o importantă bogăție a subsolului nostru. 2) Sursă de căldură în butelie — Excesiv de cald. 3) Nichel — În gaze! — Ține cald la gît și pe umeri — Mînă caii. 4) Radiație calorică invizibilă. 5) A trece un metal prin foc pentru a-i mări duritatea — Aluminiu — Munți europeni de mare altitudine, pe culmile cărora nici căldura verilor nu reușește să topească ghețarii. 6) Acomodare a organismelor la un mediu mai cald decît cel obișnuit. 7) Scînteieri — Interjecție. 8) Lac vulcanic în munții noștri — Oraș scăldat în soarele rebusiștilor — Mihail Eminescu. 9) Cîntecul greierului — Interjecție pentru alungarea animalelor — Clar. 10) Eșec — Energie folosită pentru punerea în mișcare a corpurilor, a cărei sursă poate fi și căldura. 11) Plantă textilă — Ține și cald, și rece — Antene! 12) Deshidratat prin căldură — Rezultat al activității industriale.

VERTICAL: 1) Căldură dogoritoare — Fecior. 2) Nisip (înv.) — Înfierbîntat. 3) Notă — Para focului. 4) Cîini de vînătoare — Acesta. 5) Emanație din căldura soarelui — Cînd e voltaic constituie o formă a transportului de sarcină electrică în medii fluide — Cete nesfîrșite...6) Miros particular — Sistem tehnic care răspîndește căldură în mediul înconjurător. 7) Locuri speciale unde poți face băi de soare — În timp! 8) Ceașcă — Corp care se aprinde prin frecare sau prin contact cu aerul. 9)Uriașul doborît de praștia lui David — Între capetele unui mosor! 10) Postare! — Avînt — Perne! 11) Poate fi construit și din elemente refractare— Eroul mitologic care a adus focul pe pămînt. 12) Competiție sportivă care se repetă periodic — Care nu permite pătrunderea sau ieșirea gazelor ori a lichidelor.

PIETRE-CAMELEON

Cine n-a admirat culoarea și strălucirea pietrelor prețioase? Din păcate însă aceste însușiri nu sînt durabile. Adesea, sub influența luminii, nestematele pălesc; culoarea smaraldelor și a topazelor se deschide iar fenacitul de culoarea vinului devine, uneori după o singură lună, incolor și limpede ca apa. Oamenii însă au găsit de mult metode care previn devalorizarea pietrelor prețioase și semiprețioase și chiar metode de reîmprospătare ori schimbare a culorilor acestora. Astfel, încă acum două mii de ani grecii și romanii tratau carmeolul și agatele. Agatele, de pildă, erau fierte timp de cîteva ore în miere, spălate apoi cu apă și din nou fierte alte cîteva ore în acid sulfuric. După aceste operații, se obțineau niște pietre frumoase, negre, cu dungi albe: onixul.

În prezent, cu metode asemănătoare se realizează agate dungate — verzi, roșii, albastre și galbene.

Și locuitorii Uralilor schimbau culoarea nestematelor. Ei coceau topazele fumurii în pîine. Pietrele căpătau o nuanță aurie. Același lucru îl făceau și cu ametistele.

Azi oamenii de știință schimbă culoarea pietrelor folosind mijloace mai perfecționate, ca radiațiile radiului sau ale becurilor de cuarț. Supus unui asemenea tratament, safirul albastru devine galben, iar topazul roz — oranj-auriu.

În prezent se studiază problema schimbării complete a culorii pietrelor prețioase, în cantități importante.

LABORATOR MARIN PENTRU STUDII ONCOLOGICE

Pe insula Bimini, în apropiere de Miami, există un laborator a cărui activitate are drept obiectiv principal găsirea, în unele forme ale vieții marine, a unei explicații posibile a cancerului. Howard Rush, unul dintre conducătorii laboratorului, expune astfel motivele principale care au determinat alegerea locului acestui centru de cercetări: 1) Oceanul a fost leagănul primelor forme ale vieții: în el s-au dezvoltat diversele modele biologice de la care au derivat toate speciile animale și vegetale. Oceanul constituie un cîmp de operații foarte adecvat pentru studierea unor forme vii deosebit de interesante pentru știință. 2) Întrucît organismele marine se înmulțesc cu rapiditate, ele pot da răspunsuri în termen scurt la problemele dezvoltării (normale și anormale) a celulelor vii, adică la problemele evoluției cancerului. Pentru efectuarea unor observații asemănătoare pe om ar fi nevoie de mai multe secole. 3) În sfîrșit, un număr foarte mare de animale și vegetale marine produc substanțe toxice extrem de active, dintre care multe ar putea deveni remedii în serviciul medicinei.

FRIPTURĂ DE FLUTURE...

În cuprinsul pădurilor tropicale din Noua Guinee, printre alte viețăți ciudate se întîlnesc cei mai mari fluturi din lume. Cunoscuți în știință sub denumirea de Titanolabis colossus, *ei ajung pînă la 26 de centimetri lungime.*

Băștinașii din Noua Guinee vînează acești fluturi pentru carnea lor comestibilă.

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

Cîteva date despre mărimea, longevitatea și obiceiurile lupului

Cititorul Marius Gheorghe din Moroieni ne solicită ajutorul într-o controversă privind lupul și greutatea sa maximă la noi în țară.

După cercetări recente, se crede că la noi în țară există circa 3.000 de lupi. Date fiind marile pagube pe care le produc, sînt sistematic supuși exterminării prin împușcare, otrăvire, capcane etc. Se fac uneori deosebiri între așa-zisul „lup de munte" și „lupul de stuf", dar din punct de vedere științific, problema nu este încă lămurită.

Iată cîteva date sumare despre acest animal.

Trăiește 12-16 ani; un lup consumă într-un an peste 1.000 kg carne; atacată de om, lupoaica nu-și apără puii; lupii nu fac pagube în jurul culcușului lor pe o rază de 6-12 km (probabil pentru a nu-și semnala prezența); nu există nici o dovadă că lupul ar ataca omul viu, „întîmplările" povestite în diferite împrejurări fiind născocite.

Mărimea și greutatea corporală a lupului variază. De obicei un lup cîntărește 40-50 kg. În literatura de specialitate se citează și lupi de 71 kg. Cîteva cazuri mai recente arată că nici acestă greutate nu este o limită. Astfel, nu demult, la ocolul silvic Prundul Bîrgăului a fost împușcat un lup lung de 2,20 m și cu o greutate de 80 kg.

În cursul anului trecut, pe terenul Araci (Brașov) au fost observați trei lupi imenși. Distanța prea mare a făcut imposibilă împușcarea lor. Ulterior unul dintre cei trei lupi a fost vînat și s-a constatat că avea o greutate de 82 kg.

S-ar putea însă ca viitoarele vînători să aducă în raza puștilor lupi cu greutate și mai mare.

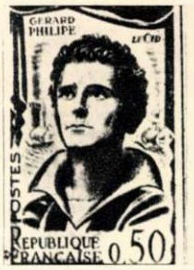

FILATELIE

Emise de curînd în Franța, mai multe serii de timbre comemorative sînt închinate memoriei unor mari actori francezi. Astfel au apărut pe timbre chipurile unor actori celebri ca: Champmeslé, Rachel, Talma, Raimu și Gérard Philipe, pe care timbrul reprodus în această fotografie îl înfățișează în rolul principal din „Cidul" de Corneille.

CITITORI CĂTRE CITITORI

Tvetan Iliev Tvetov — învățător — comuna Ostrov, reg. Vrața, R.P. Bulgaria, dorește să corespondeze în limba romînă, să facă schimb de cărți poștale ilustrate și fotografii ale artiștilor de cinema.

Petrescu Ștefan, elev anul II, Școala tehnică de maiștri, Ocna Mureș, dorește să corespondeze pe teme culturale, cinematografice, și să facă schimb de ilustrate și mărci poștale.

Laiu Rodica, dactilografă, localitatea Cacova, nr. 122, raionul Oravița, dorește să corespondeze pe teme de sport, muzică și să facă schimb de ilustrate și fotografii artistice.

Munteanu Marius, medic veterinar, G.A.S. Netuș, raionul Agnita, reg. Brașov, dorește să facă schimb de ilustrate și fotografii de monumente istorice.

Chiriță Ionel, elev cl. a X-a, Craiova, str. Stalingrad nr. 220, dorește să facă schimb de cărți poștale ilustrate.

FLACĂRA
REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

ANUL X, nr. 32 (324)
12 AUGUST 1961

Redacția: BUCUREȘTI
Piața Scînteii 1
Căsuța poștală: 3507, of. 33,
Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Tipărită la Combinatul
Poligrafic Casa Scînteii
„I. V. Stalin".

Coperta noastră: Fotografie de I. HANANEL

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Bul Rep

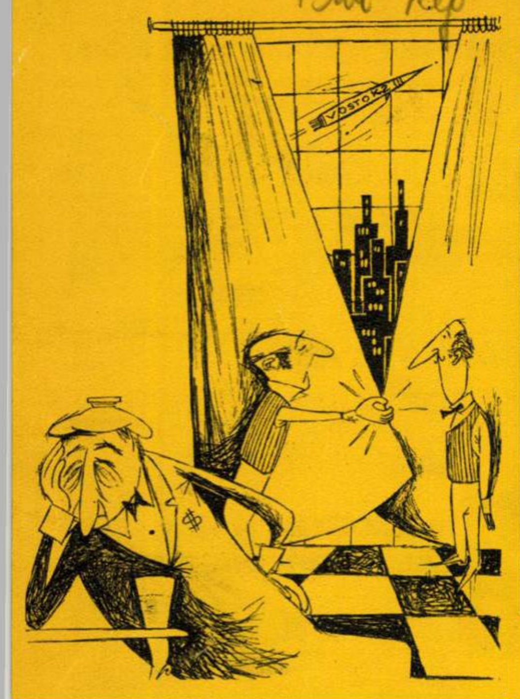

„INSOLAȚIE"

– Tragi perdelele în plină zi?
– Ce vrei, îi face rău „răsăritul".

Una din sarcinile zborului navei cosmice „Vostok-2" a fost:

-- Studierea capacității de muncă a omului aflat timp îndelungat în condițiile imponderabilității.

(Ziarele)

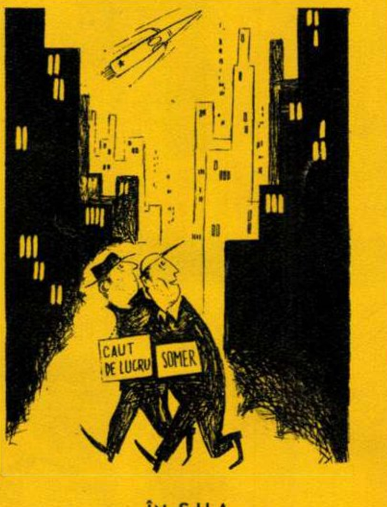

ÎN S.U.A.

— D-aia nu-i înghit bossii noștri pe ruși! Ei demonstrează că pînă și în Cosmos se poate munci.

Desene de N. CLAUDIU

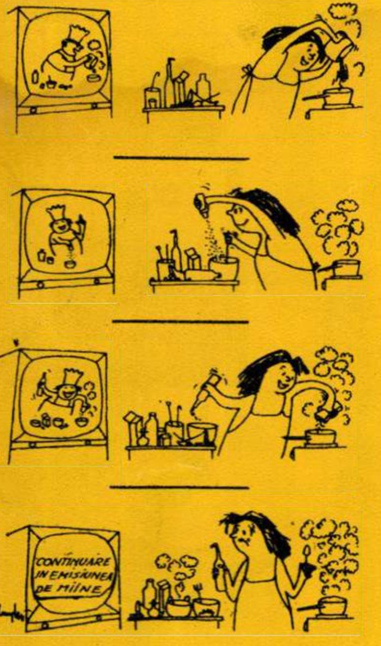
CONTINUARE IN EMISIUNEA DE MÎINE

Fără cuvinte...
(Din revista „Stern" — R.F.G.)

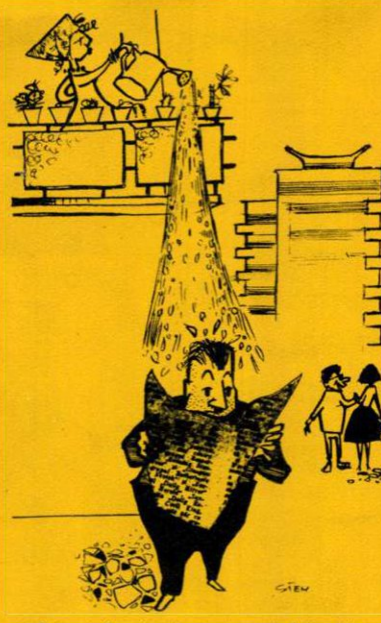

Iar au făcut-o de oaie cu buletinul lor meteorologic...

Desen de Ștefan MUNTEANU

UMOR

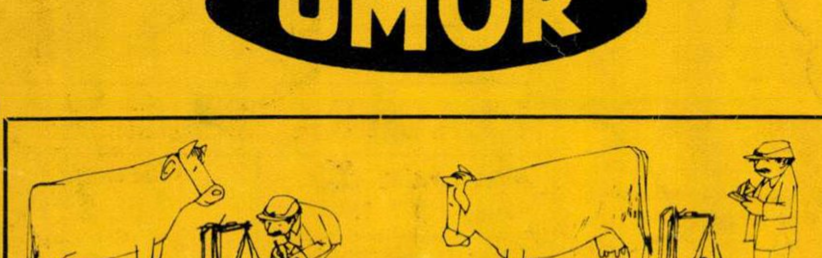

Fără cuvinte...
(Din revista „Neue Berliner Illustrierte" — R.D.G).

ÎNTÎLNIRI... ÎNTÎLNIRI... ÎNTÎLNIRI...

Desene de Rik AUERBACH

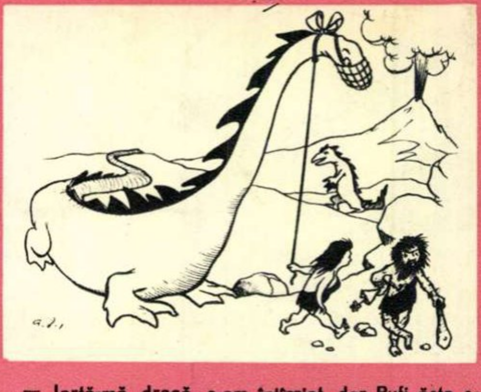

— Iartă-mă, dragă, c-am întîrziat, dar Pufi ăsta se mișcă atît de greu...

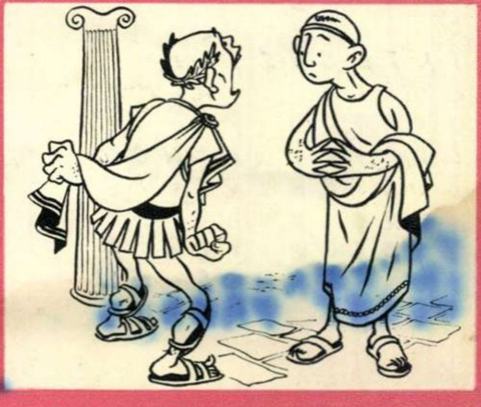

– Pe Jupiter!!! Dacă mai întîrzie, o împușc!!!
– Fii serios, Caius, revolverul nici nu s-a inventat încă.
– A, n-o cunoști, dragă Tulius... Pînă vine ea, se inventează...

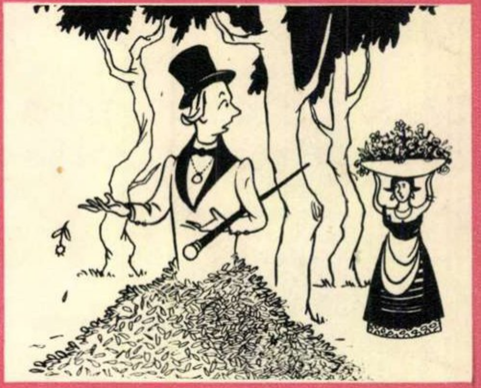

– Mai dă-mi, te rog, un coș de margarete!

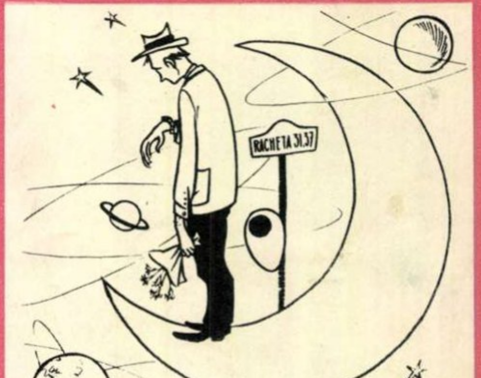

– Să știi că iar a încurcat planeta!...

Peste plaiuri
          romîneşti
Chiote şi horă:
August
    douăzeci şi trei,
Roşe auroră.

Spune glas,
    cîntaţi cavale,
Dragostea
          cea mare
Pentru cei
   ce ne-au deschis
Drumul larg
        spre soare.

Maria BANUŞ

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

FLACARA

Nr. 33 (325) — 19 august 1961

TRĂIASCĂ ÎN VECI PRIET

Moment emoționant la încheierea marelui miting ce a avut loc la Kremlin: o îmbrățișare călduroasă între tovarășii N. S. Hrușciov și Gheorghe Gheorghiu-Dej — simbol al prieteniei de nezdruncinat dintre popoarele romîn și sovietic.

La recepția oferită de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej cu prilejul vizitei în Uniunea Sovietică a delegației de partid și guvernamentale a R. P. Romîne: convorbire cordială între tovarășii Nikita Sergheevici Hrușciov, Gheorghe Gheorghiu-Dej și eroul cosmonaut Gherman Stepanovici Titov.

Aspect din sala de ședințe a Sovietului Suprem din Palatul Mare al Kremlinului, în timpul mitingului prieteniei romîno-sovietice.

☆

Pe aeroportul Băneasa, la înapoierea în Capitală a membrilor delegației de partid și guvernamentale a R.P. Romîne, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al P.M.R., președintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne.

ENIA ROMÎNO-SOVIETICĂ!

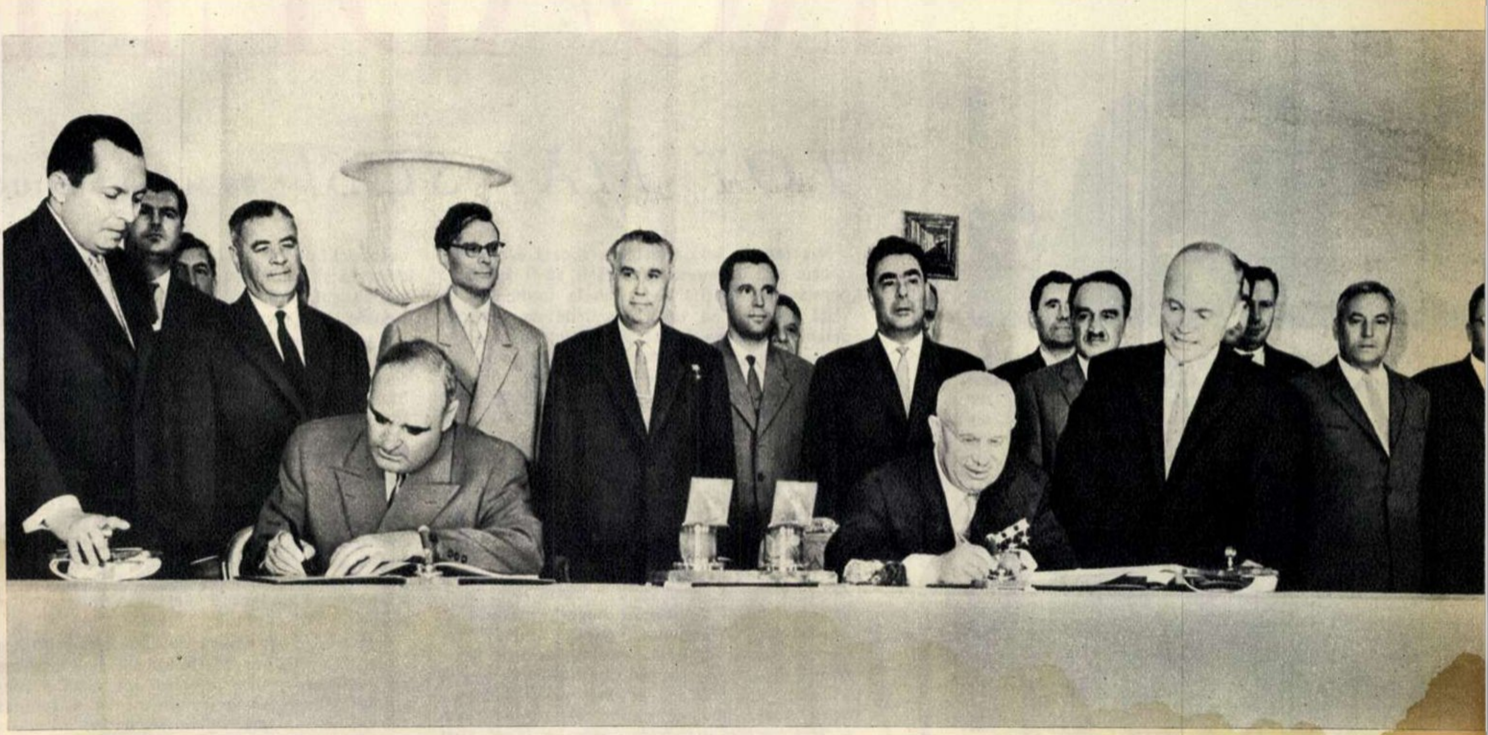

„Vizita delegaţiei de partid şi guvernamentale a R. P. Romîne în Uniunea Sovietică, care a decurs într-o atmosferă deosebit de caldă şi de cordială, a constituit o nouă şi vie demonstraţie a alianţei strînse şi de nezdruncinat dintre ambele ţări în marea comunitate a statelor şi popoarelor lagărului socialist. Republica Populară Romînă şi Uniunea Sovietică, Partidul Muncitoresc Romîn şi Partidul Comunist al Uniunii Sovietice vor întări şi pe viitor prietenia frăţească spre binele oamenilor muncii din ambele ţări, spre folosul tuturor statelor socialiste şi al mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale, în interesul menţinerii şi întăririi păcii în lumea întreagă, pentru triumful socialismului şi al comunismului" — se spune în Comunicatul cu privire la vizita de prietenie făcută în Uniunea Sovietică de delegaţia de partid şi guvernamentală a Republicii Populare Romîne. În fotografie: semnarea Comunicatului.

ACUM 17 ANI

23 August 1944. Sub conducerea Partidului Comunist din Rominia, începînd de la 23 August 1944, formaţiunile patriotice şi soldaţii au luptat pentru curăţirea oraşului Bucureşti de trupele hitleriste.

Nu vom uita niciodată marea bucurie pe care ne-a adus-o Armata sovietică eliberatoare. Moment emoţionant de la intrarea trupelor sovietice în Capitala patriei noastre.

Întorcînd armele împotriva cotropitorilor fasciști, Armata romînă s-a alăturat Armatei sovietice eliberatoare şi a luptat împreună cu ea pînă la zdrobirea completă a fiarei fasciste.

Calea Griviţei în anul 1944. Ruine, pretutindeni ruine. Pe locul miilor de ruine rămase în întreaga ţară de pe urma războiului, se înalţă azi minunatele construcţii ale epocii socialismului.

ROADELE

TOT MAI SUS!

de Mihai BENIUC

N-a fost în ţara noastră vreodată eveniment istoric care, asemenea Eliberării, să fi devenit o permanenţă simţită an de an în forme noi de viaţă socială, pe toate planurile de realizări omeneşti, tot mai bogat pentru întregul popor. Anii de-atunci pînă astăzi n-au bătut pasul pe loc, n-au trecut în zădărnicie. Fiecare din cei 17 a venit cu braţele încărcate de fapte, care ne-au făcut să trecem pragul socialismului şi dau azi posibilitate, tuturor celor ce muncesc în ţara noastră, să-l desăvîrşească. Astfel, cu fiecare aniversare, la 23 August, am avut nu numai prilejul de a evoca ziua prin care poporul romîn începea urcuşul spre culmea societăţii omeneşti fără exploatarea omului de către om şi fără clase, ci ni se ofereau privirii înfăptuirile înnoitoare ale oamenilor muncii, cu un ritm în realizare necrezut de rapid şi de-o măreţie uimitoare. Şi tot astfel cu fiecare 23 August recunoştinţa noastră faţă de Uniunea Sovietică creşte; nicicînd nu vom uita jertfa de sînge dată de neînfricaţii ostaşi sovietici pentru eliberarea noastră.

Astăzi, după 17 ani, oriunde ne-am îndrepta ochii, vedem noul ce a crescut puternic peste sărăcia trecutului şi-a îngropat-o, şi la sat, şi la oraş. Înfăptuirile ne salută la fiecare pas sau mai bine zis noi ne ridicăm pălăria în faţa a ceea ce un popor condus de comunişti a putut realiza în infimul număr de 17 ani — căci ce sînt 17 ani în istoria unei ţări? Desigur, ar fi mai în spiritul zilelor noastre de a vorbi despre kilowaţi, despre tone de petrol şi cărbune, de a înşira hidrocentralele, fabricile de tot felul sau de a arăta procentul ce-l reprezintă gospodăriile colective în sectorul agricol. Totuşi nu poţi face un drum, pe litoralul Mării Negre bunăoară, fără să uiţi de cifre şi statistici şi să simţi ca un flux invadîndu-te încîntarea faţă de frumosul, confortabilul, folositorul ce s-a făcut pentru bucuria oamenilor, acolo unde nu de mult buruiana spinoasă se ţinea cu greu de duna de nisip mutată mereu de vînturi. Aceleaşi locuri, văzute pe timpul lui Ovidiu, erau, foarte probabil, mult mai apropiate, ca imagine, faţă de cele din anul 1944 al erei noastre — decît, să zicem, Mamaia din 1944 faţă de Mamaia din 1961. Dacă n-am şti cine a înălţat toate aceste minunate clădiri moderne, am putea crede că ele s-au ridicat peste noapte ca împărăţia lui Faust. Cenuşiul a dispărut, culoarea şi lumina i-au luat locul, iar civilizaţia şi belşugul, asigurate de o excelentă aprovizionare, sînt parcă la ele acasă de cînd lumea.

Căci cifrele de control, planurile inginerilor, angajamentele Dobrogei colectivizate, cu un cuvînt concepţia socialistă despre lume care însufleţeşte întregul popor şi întreaga ţară, sînt traduse în fapte de viaţă. Şi aceasta-i o părticică dintr-o parte. Uzina chimică de la Năvodari, fabricile metalurgică şi de ciment de la Medgidia, Termocentrala Ovidiu II, fabrica de conserve din Tulcea, marile lucrări pentru valorificarea stufului din Deltă — toate acestea vorbesc de construcţia socialismului în adîncime şi în suprafaţă, la înaltă tensiune creatoare, şi fac din Dobrogea, în trecut pămînt al lipsei şi dezolării, o strălucitoare nestemată din salba construcţiilor şi realizărilor ultimilor 17 ani.

Construcţiile şi realizările! Sînt prea multe ca să poată fi înşirate. Şi, dintre ele, una este cea mai izbitoare: transformarea socialistă a conştiinţei oamenilor, transformare ce a generat oameni noi, un splendid tineret de factură nouă, entuziast, inventiv, harnic, cu dragoste pătimaşă pentru muncă şi ştiinţă, pentru tot ce a fost în trecut şi trebuie cunoscut, pentru tot ce trebuie să fie în viitor şi se cere realizat.

Ceea ce se poate vedea în Dobrogea este la fel în Banat şi în Suceava, la Braşov şi la Baia-Mare, la Cluj sau la Bacău, oriunde în ţara noastră.

Poporul nostru harnic, din rîndurile căruia fiecare cetăţean tinde şi poate să devină o personalitate conştientă în ceea ce priveşte rostul şi calităţile sale înăuntrul colectivităţii, priveşte viitorul cu încredere — viitorul pe care pentru oamenii sovietici atît de neînchipuit de frumos şi de veridic îl schiţează Programul în proiect al P.C.U.S., ce va fi prezentat la cel de-al XXII-lea Congres — societatea comunistă. Spre un astfel de viitor tindem şi noi.

Cu asemenea gînduri de justificat istoriceşte optimism întîmpină cea de a 17-a aniversare a Eliberării poporul patriei noastre. Cu asemenea gînduri şi nestrămutată încredere în partidul nostru, care prin înţeleapta lui politică ne conduce spre culmile istoriei noastre.

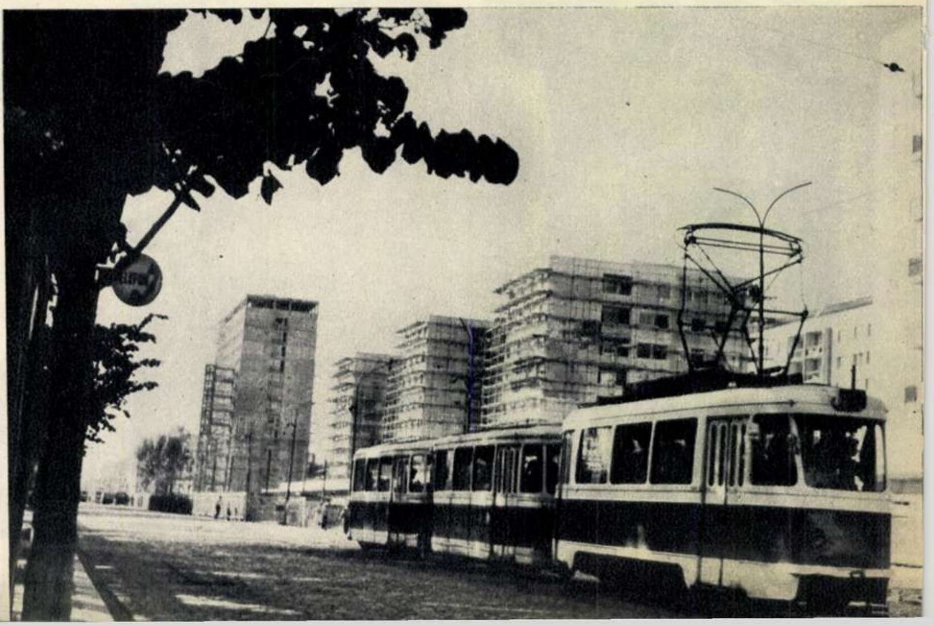

LIBERTĂŢII

Se desăvîrşesc în prezent lucrările unei noi şi importante unităţi ale industriei noastre chimice: uzina de anvelope Popeşti-Leordeni. Trebuie ţinut seama că în perioada antebelică România a fost tributară străinătăţii şi în această direcţie. Numai crearea unei industrii chimice puternice, producătoare de cauciuc sintetic, a făcut posibilă fabricarea în proporţii masive a anvelopelor. În fotografie: un aspect exterior al uzinei de anvelope Popeşti-Leordeni, a cărei construcţie este aproape terminată.

Astăzi Calea Griviţei îşi schimbă radical înfăţişarea. De-a lungul ei se înalţă blocuri cu 8-10 şi 12 etaje — mii de apartamente pentru oamenii muncii. Multe dintre ele au fost de pe acum date în folosinţă, altele vor deveni locuibile pînă la sfîrşitul acestui an. Magazine moderne, săli de spectacole, pieţe largi, scuaruri vor face ca vechea Cale a Griviţei, de care este legată amintirea uneia din eroicele lupte ale clasei muncitoare, să constituie o frumoasă magistrală a Capitalei.

Dezvoltarea din ultimii ani a industriei noastre chimice a făcut progrese importante şi în ramura industriei maselor plastice. Creaţie a regimului democrat-popular, fabrica de mase plastice „Bucureşti" este azi în dezvoltare, colectivul ei luptînd pentru o calitate superioară a produselor şi pentru mărirea numărului de sortimente. Unul din muncitorii acestei fabrici, Ion Hindichi, lucrează la producerea de tăvi gravate, fabricate din polistiren — un produs frumos, uşor, ieftin.

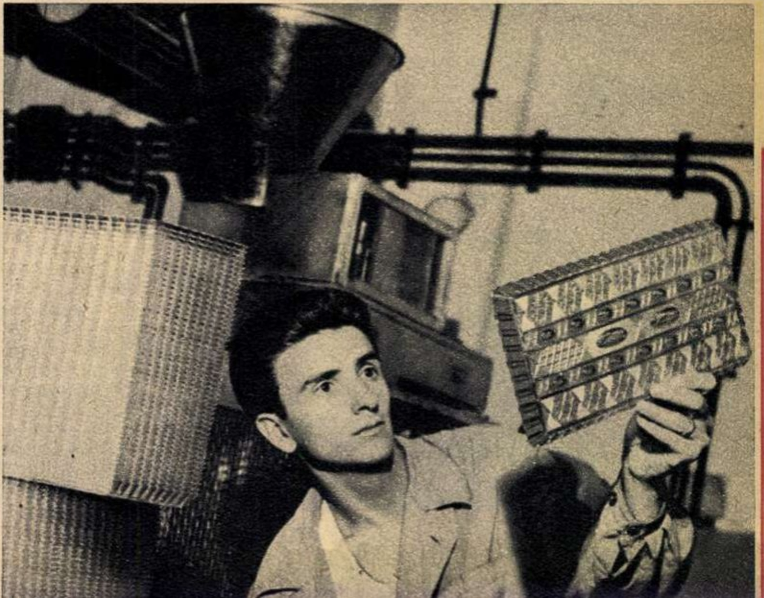

COPERTA NOASTRĂ

În ziua de 23 August 1944, în casa familiei Stoian, țărani muncitori din comuna Alexandru Vlahuță din fostul județ Bîrlad, s-a născut o fetiță. A venit pe lume o dată cu ziua ce trezea atîtea nădejdi în sufletul poporului nostru. Cu aceste nădejdi în inimă, părinții i-au dat copilului numele de Pacea.

Pacea, fetița bălaie, a crescut și este astăzi — laolaltă cu părinții ei, laolaltă cu tot satul — membră în gospodăria agricolă colectivă „Partizanii Păcii", înființată în anul 1953.

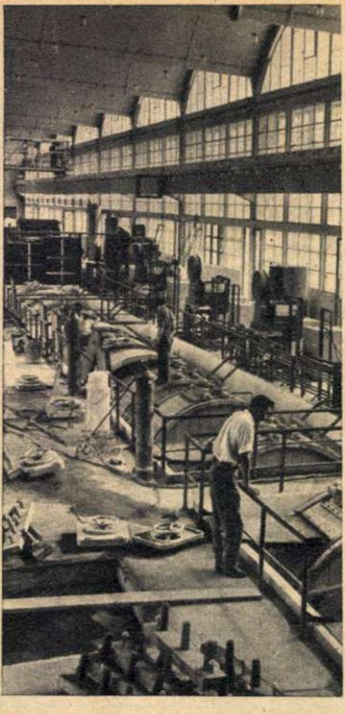

Sub regimul burghezo-moșieresc producția de ghete și pantofi a marilor întreprinderi de încălțăminte se urca doar la aproximativ 3,5 milioane de perechi, la care se mai adăuga și cea furnizată de atelierele meșteșugărești. În anii puterii populare saltul este uriaș: în 1955 s-au produs 17,8 milioane perechi, în 1959 un număr de 28.200.000 de perechi, iar pentru anul 1965 sînt prevăzute 45 de milioane. Fabricile mari au astăzi tăbăcării bine utilate și cu productivitate mărită. De asemenea, în curînd va intra în probe tehnologice Tăbăcăria minerală Jilava — întreprindere înzestrată cu utilaj modern, în care o bună parte a procesului de producție va fi automatizat. Iată un aspect din această tăbăcărie: linia automată pentru vopsirea pieilor.

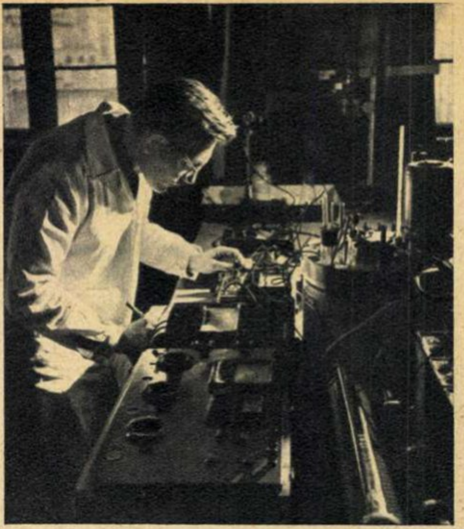

În Republica Populară Romînă există peste o sută de institute și centre de cercetări ale Academiei și departamentelor, în care lucrează 10.000 de cercetători și alte cadre tehnice. Sarcini deosebit de importante în realizarea planului economic, în introducerea cuceririlor științei și tehnicii moderne în economie revin îndeosebi cercetătorilor în domeniul științelor tehnice, al fizicii și chimiei, care își concentrează eforturile asupra rezolvării unor probleme centrale ale economiei naționale: valorificarea superioară a resurselor energetice și de materii prime, automatizarea și perfecționarea mașinilor fabricate în R.P.Romînă, îmbunătățirea tehnologiei în toate ramurile de producție. Fotografia de mai sus reprezintă un aspect din activitatea Institutului de cercetări chimice al Academiei R.P.Romîne.

Scăderea mortalității generale și infantile, creșterea sporului anual al populației, creșterea medie a vieții — toate acestea dovedesc că ocrotirea sănătății a devenit în Republica Populară Romînă o problemă centrală a politicii de partid și de stat. Printre spitalele moderne construite în anii noștri se află și spitalul clinic Fundeni, așezămînt de ocrotire a sănătății, înzestrat cu cel mai nou utilaj sanitar și avînd la dispoziție personal medical cu înaltă calificare profesională. În imaginea noastră, un aspect din sala de operații

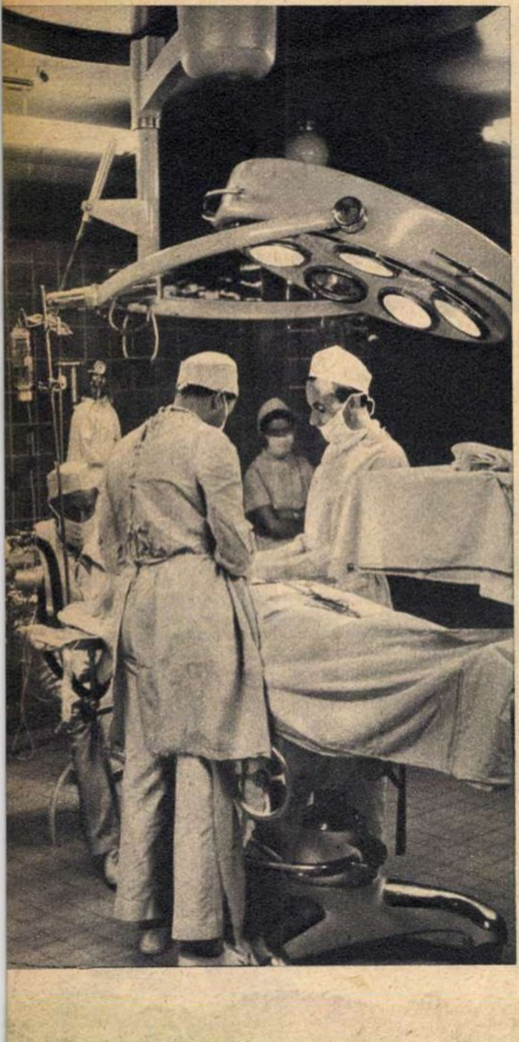

„Lupta perseverentă pentru ridicarea capacității de producție a pămîntului, pentru folosirea rațională a fondului funciar, pentru creșterea suprafeței arabile constituie o sarcină de cea mai mare însemnătate" — arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul asupra mersului îndeplinirii Directivelor Congresului al III-lea al partidului, privind construirea socialismului la sate și dezvoltarea agriculturii.

În anii puterii populare s-a lucrat, și se lucrează în continuare, la punerea în valoare a terenurilor inundabile, mlăștinoase, secetoase etc. Un aspect actual al acestei bătălii este și șantierul de îmbunătățiri funciare de pe teritoriul comunelor Ciobanu, Gîrlici, Dăieni din Dobrogea — cu o suprafață de 3.650 de hectare.

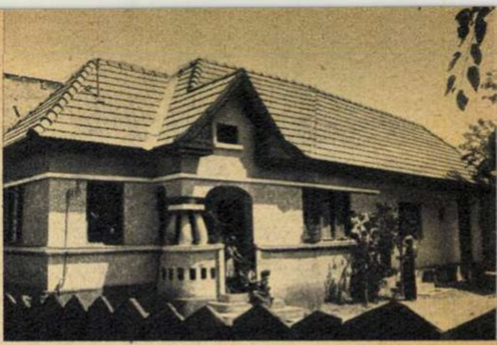

În ultimii ani construcția de locuințe în mediul sătesc a luat o mare amploare. În numai zece ani, de pildă, în satele din țara noastră s-au construit circa 700.000 case noi. Această cifră este echivalentă cu 1.400 sate noi, dacă socotim în medie 500 case pentru fiecare sat. În fotografie se poate vedea casa nouă a colectivistului Drăghici Dumitru din comuna Nazna, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară. Numărul caselor construite de colectiviștii din această comună este de peste 180.

La 540-550 milioane m p se va ridica în 1965 producția anuală de țesături. La această dezvoltare se va ajunge prin înființarea de noi țesătorii și prin reutilarea unora mai vechi. Una din noile fabrici de textile este și țesătoria de in și cînepă de la Păulești, regiunea Ploiești — țesătorie modernă, în care aproape 80% din procesul de producție este automatizat. Pînă înainte de cel de-al doilea război mondial, industria romînească de textile din fire de in era foarte slab dezvoltată, deși inul constituie o materie primă de cea mai bună calitate pentru fabricarea pînzeturilor fine și rezistente. În anii puterii populare au luat ființă numeroase țesătorii înzestrate cu utilaj modern. Redăm alăturat un aspect de muncă la una din modernele mașini de urzit, pentru țesăturile de in în culori ale fabricii „Olga Bancic" din Păulești.

Revoluția culturală este în plină desfășurare. Datorită atenției deosebite pe care partidul și guvernul nostru au acordat-o acestei probleme, cultura a devenit un bun al întregului popor. Analfabetismul în țara noastră a rămas doar o amintire a trecutului. Învățămîntul elementar a devenit general, gratuit și obligatoriu; cărți școlare sînt puse gratuit la dispoziția elevilor de la școlile elementare. Peste șaptezeci de mii de studenți, cărora li s-au creat condiții favorabile de studii, urmează cursurile la cele 131 de facultăți de învățămînt superior. La sate sînt azi aproape 13.000 de cămine culturale în care se desfășoară o largă activitate culturală. Peste 40.000 de biblioteci de toate genurile împînzesc țara. În fotografie: un aspect de la Biblioteca centrală de stat.

Nu există azi oraș sau comună din țară, în care să nu găsim magazine ale organizațiilor comerciale de stat și cooperatiste și peste tot întîlnești același efort închinat ridicării nivelului de prezentare și de vînzare a mărfurilor: magazine elegante, spațioase, vitrine atrăgătoare, autodeservire etc. În Capitală și în multe centre de provincie, arhitecții au imprimat multor construcții destinate magazinelor, o linie arhitectonică modernă și elegantă. O nouă realizare în această direcție este și complexul comercial de la Eforie. Peste 70 la sută sticlă; restul, material plastic, oțel, beton. Acestea sînt elementele cu care a fost construit complexul despre care vorbim, pus recent la dispoziția oamenilor muncii aflați la odihnă la Eforie. Fotografia de față vi-l prezintă de la sine.

1

aproape de soare

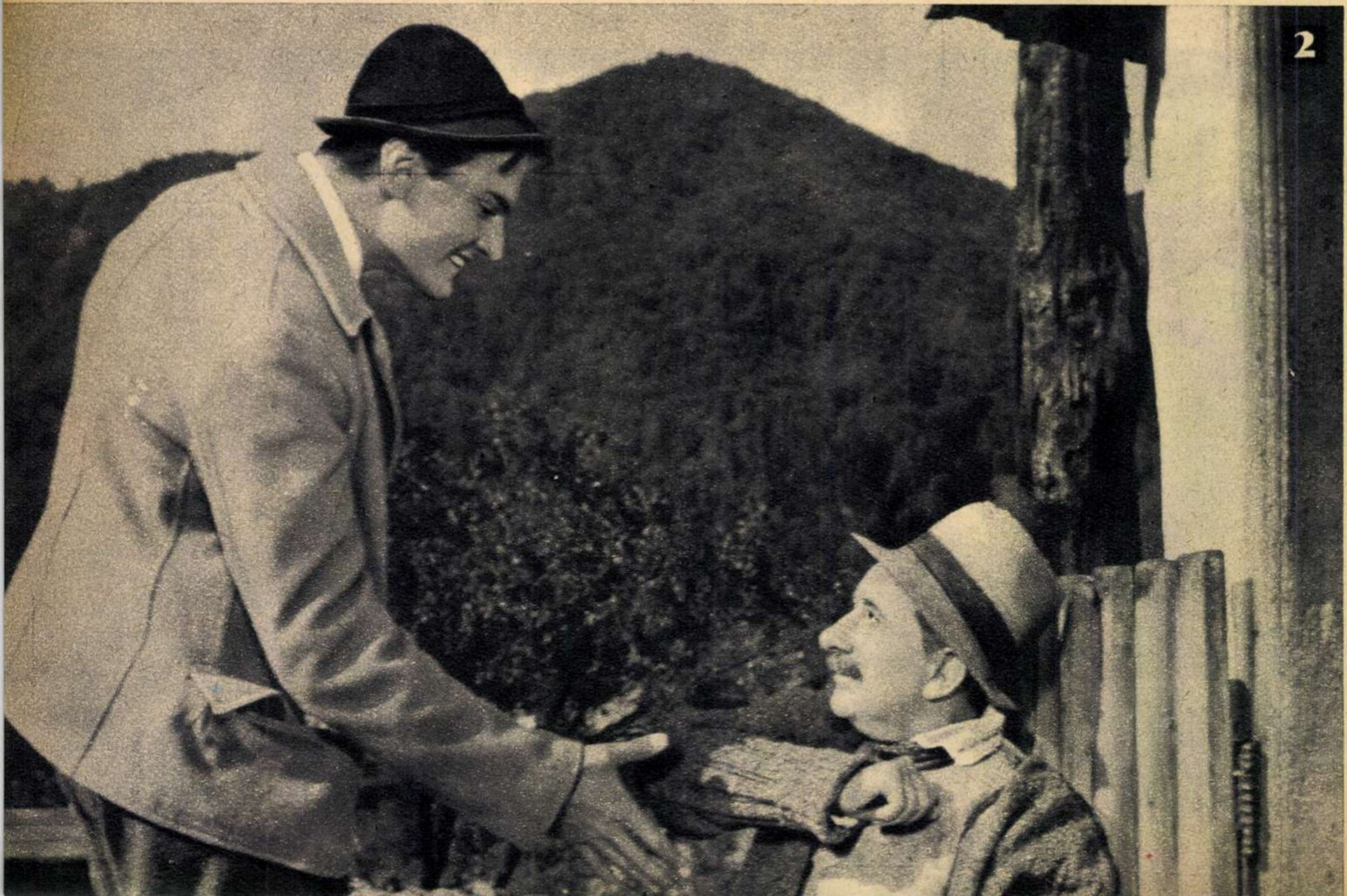

2

Un flăcău de la ţară poposeşte într-o zi în faţa porţii principale a Combinatului siderurgic din Hunedoara. E voinic cît ursul, poartă o pălăriuţă moţească pe creştet şi în mînă o lădiţă de recrut. Vor să-l angajeze la început la lopată — e doar necalificat — dar tînărul refuză cu încăpăţînare: vrea să facă oţel, să lucreze numai în echipa vestitului oţelar Solca.

Aşa încep povestea lui Petre Orşa şi drumul lui spre cucerirea unei noi calităţi umane şi profesionale. Istorisindu-i evoluţia, filmul „Aproape de soare" intenţiona să realizeze portretul cinematografic al unui tînăr din zilele noastre; iată însă că echipa de cineaşti a adăugat acestuia imaginea unui grandios peisaj: cel al Hunedoarei socialiste, peisaj făurit şi stăpînit de om. Echipa de filmare condusă de tînărul regizor Savel Ştiopul (cosemnatar al scenariului, alături de Paul Anghel) a stat în toamna trecută aproape trei luni la Hunedoara, prinzîndu-i imaginea pe pelicula color cu rigurozitatea ştiinţifică a documentarului. De altfel S. Ştiopul e, prin specialitatea sa, documentarist (lucrează în cadrul studioului „Al. Sahia") şi a pornit cu gîndul de a aduce primei sale producţii artistice autenticitatea faptului filmat pe viu. Paginile de reportaj cinematografic sînt desigur cele mai în măsură să redea poezia aspră — dar de o inegalabilă frumuseţe — a muncii oţelarilor şi să explice de ce pasiunea pentru această muncă este atît de puternică; iar reliefarea acestei pasiuni era o altă intenţie a creatorilor filmului. Şi iată cum s-a făcut că în noua producţie a studioului „Bucureşti" mai bine de jumătate din interpreţi sînt înşişi muncitorii Hunedoarei, că platourile de la Buftea au fost folosite doar pentru turnarea cîtorva interioare (marea majoritate a scenelor fiind realizate în „decorul" oţelăriei noi şi, în general, al combinatului hunedorean) şi că, la capătul filmărilor, protagonistul filmului, Florin Piersic, cunoştea suficient de bine munca la cuptoare pentru a primi dovada de calificare ca oţelar III. Adică ştia aproape tot ce trebuise să înveţe eroul interpretat de el, Petre Orşa, în cele cîteva luni petrecute în echipa lui Todor-baci.

Flăcăul acesta de la ţară, aprig la treabă şi dornic de fapte mari, e în aceeaşi măsură ambiţios, încăpăţînat şi orgolios. Iată deci în însăşi firea şi mentalitatea lui sursa unor conflicte cu cei din jur. Petre Orşa suferă că Solca nu are locuri în echipa lui şi luptă apoi din răsputeri pentru a putea intra la cuptorul lui Todor-baci, un alt oţelar cu faimă. Vrea să fie printre cei mai buni, să se califice cît mai repede, şi pentru asta munceşte şi învaţă cu sete, fără să se cruţe. Există însă în această sănătoasă tendinţă de a se realiza şi ceva anarhic, lipsit de modestie şi măsură, ţîşnind din orgoliul său. Orşa nu a cunoscut pînă acum spiritul de echipă şi disciplina de fier pe care o cere o muncă de felul celei de la cuptoare. El crede că poate acţiona de unul singur şi încearcă chiar — cu cunoştinţele-i tehnice încă reduse — să aplice o metodă complicată, pe care ştia că o foloseşte Solca. Fireşte că şarja ajunge să fie primejduită şi Orşa va fi apoi supus unei aspre critici a colectivului. El nu o suportă şi iată-l gata să dezerteze, hotărît să părăsească pentru totdeauna Hunedoara.

Pe firul acestei acţiuni, sumar expuse, caracterul eroului se modifică şi se precizează în funcţie de diverse întîmplări (al căror dramatism e dictat uneori de însăşi tensiunea muncii la cuptoare), care dau nerv epic povestirii.

La filmul acesta despre tineri — pe care realizatorii săi l-au creat în special pentru tineret — a lucrat o echipă alcătuită în majoritate din oameni tineri: alături de Florin Piersic (Orşa), să-i menţionăm pe actorii Aurel Cioranu (Gică Pisică), Vasilica Tastaman (Livia), Nicolae Praida (Dinuţ), Ion Prisăcaru (Uzum) şi pe operatorii Ion Anton şi Gh. Fischer. O contribuţie valoroasă o aduc actorii Gr. Vasiliu-Birlic (tatăl lui Orşa) şi Titus Lapteş (Todor-baci), precum şi compozitorul Gh. Dumitrescu, autor al muzicii filmului.

În momentul de faţă, creatorii şi-au încheiat misiunea şi în studiourile de la Buftea tehnicienii îşi spun cuvîntul, multiplicînd filmul după copia standard. Spectatorii se pot aştepta pe curînd în sălile de cinematograf la o întîlnire cu eroii noului film romînesc „Aproape de soare".

Sanda FAUR-DIMA

1 Livia (Vasilica Tastaman) îl întîlneşte pe Petre Orşa (Florin Piersic).

2 Petre Orşa îşi ia rămas bun de la tatăl său (Gr. Vasiliu-Birlic).

3 Primul contact cu munca la cuptoare nu este tocmai atît de uşor.

4 Alături de Dinuţ (Nicolae Praida), Petre caută să cunoască Hunedoara. Oţelul îl interesează, bineînţeles, în primul rînd; dar nici armurile medievale din străvechiul castel al Huniazilor nu-l lasă indiferent.

5 În ziar a apărut un articol în care fapta vrednică a lui Petre Orşa este lăudată.

6 Va părăsi oare Petre Orşa, Hunedoara?

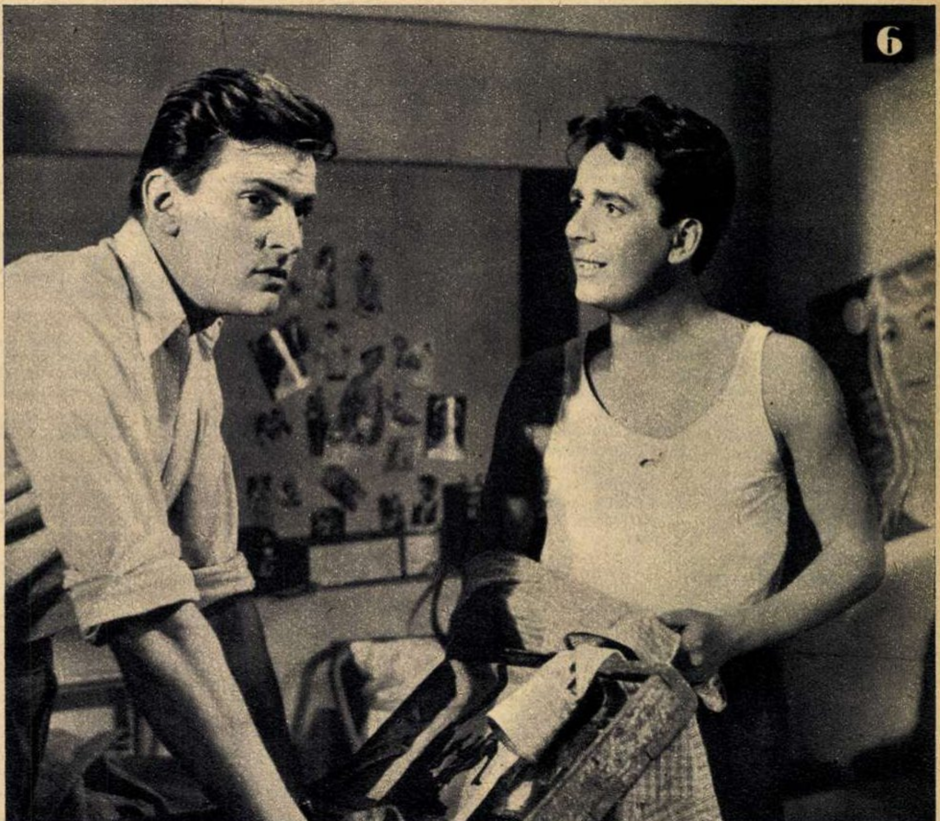

La Teatrul Armatei din Praga, Jirina Svorcová se pregătește pentru rolul Natașei din „Război și pace".

Jirina Svorcová — într-un moment de destindere, lîngă prietenele ei dragi, cărțile.

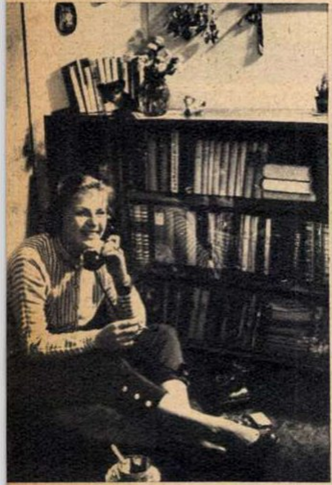

FILM

O EROINĂ MODERNĂ

— corespondență specială de la Praga —

Cu vreo zece ani în urmă, o tînără actriță își făcea debutul în cinematografia cehoslovacă. Atît înfățișarea, cît și felul ei de a fi îi îndemnau pe regizori să-i încredințeze roluri de fete tinere, naive și îndrăgostite. Se părea că asemenea roluri i se potrivesc de minune dar, în ciuda convingătoarei interpretări, remarcate deopotrivă de spectatori și critici, pe Jirina Svorcová — fiindcă despre ea e vorba — astfel de roluri nu o mulțumeau pe deplin. Serios preocupată de profesiunea ei, dorea să întruchipeze personaje cu o bogată viață sufletească, personaje care, puse în fața unor grave probleme ale realității, să-i dea posibilitatea desfășurării întregii game a interpretării artistice. De aceea, părăsește pentru cîtăva vreme filmul și se dedică exclusiv teatrului.

Acum doi ani însă, a fost redescoperită pentru film. Regizorul Karel Kachyna era în căutarea unei interprete pentru filmul său „Regele Sumavei". Se gîndi atunci la fosta lui colegă de studii, Svorcová, și-i propuse să o întruchipeze pe Maria Rysová, singurul personaj feminin din film. La început se părea că rolul nu oferă prea mari posibilități. Dar, în colaborare cu regizorul, Jirina a izbutit în mod excepțional să dea viață responsabilei unei cooperative dintr-un sat îndepărtat din munții Sumavei, de la granița de vest a Cehoslovaciei.

— Personajul acesta — îmi spune Svorcová — mi-a fost foarte apropiat. Sub îndrumarea lui Kachyna am izbutit să mă transpun pe deplin în viața și sentimentele eroinei mele. Aș putea spune că acest rol mi-a redeschis interesul pentru film. Am lucrat de atunci cu multă dragoste la filmul lui Milan Vosmik „Intrarea oprită" și cel al lui Zdeneck Brynch, „Derapajul", care a obținut anul trecut un premiu la Festivalul de la Karlovy Vary. Recent, din nou sub îndrumarea lui Kachyna, am terminat filmul „Cătușe", asupra căruia publicul și-a spus cuvîntul cu prilejul „Festivalului cinematografic al oamenilor muncii", desfășurat în luna iulie.

— Ce proiecte aveți pentru viitor? — am întrebat-o pe Jirina. Zîmbește.

— Proiectele mele sînt în curs de a deveni realitate. Lucrez la un nou film al regizorului Pavel Blumenfeld, intitulat „Tereza", unde interpretez rolul unei membre a securității publice care, cercetînd un caz grav, trebuie să învingă mai întîi prejudecățile unor bărbați față de femeile care lucrează în acest sector și să-și ducă la bun sfîrșit misiunea.

Concomitent cu munca în studio, Jirina Svorcová studiază rolurile pentru stagiunea de toamnă a Teatrului Armatei, unde este aceeași apreciată actriță, îndrăgită de public pentru însușirile ei artistice și pentru simțul său de răspundere în rezolvarea problemelor de artă pe care le ridică multipla sa activitate actoricească.

Tana MACHOVA

CĂRȚI

„ANII TINERI"

Eroii, mediul și timpul noului roman al lui Nicolae Țic ne sînt cunoscute încă din volumul său de schițe și reportaje „Profiluri", apărut anul trecut. Sînt aceiași muncitori petroliști cărora morala socialistă le luminează din plin existența, stimulîndu-le avîntul cu care ei întîmpină ziua de mîine.

Ca și în romanul său de debut, „Ora șase", Nicolae Țic proiectează conflictele majore ale eroilor pe fondul activității lor specifice. În „Anii tineri" această activitate este întruchipată de munca în schelă, de îmbunătățirea procesului de exploatare la fiecare sondă în parte. De bună seamă această străduință constructivă nu se desfășoară liniar, oamenii au de depășit inerția unora, rutina altora și mai cu seamă propriile lor rămășițe de individualism, de neîncredere — pe alocuri — în forțele lor și ale altora.

Iată-l de pildă pe Pavel Oniga, sondor într-o brigadă condusă de meșterul Strihan. Necazurile familiare (consecința unei căsnicii nefericite) nu le împărtășește nimănui. Se închide în sine, uită ce forță este colectivul muncitoresc și ajunge pe punctul de a părăsi schela. Comunistul Strihan se apropie cu tact și principială înțelegere de frămîntările tînărului, îl ajută să iasă din situația grea în care se află și îl schimbă radical: dintr-un ursuz și un însingurat, Oniga devine atașat și comunicativ, preocupat de producție în cel mai înalt grad, pînă la urmă un inovator de mari resurse. Viața lui familiară intră și ea pe un alt făgaș datorită noului său fel de a gîndi și acționa.

O influență la fel de pozitivă exercită maistrul Strihan, ca secretar al organizației de bază, și asupra directorului Dima. Inginer priceput și bun organizator, acesta este însă lipsit de căldura necesară mobilizării — într-un moment dificil — a colectivului pe care îl conduce. Irascibil, vanitos, influențabil, Dima face greșeli pe care Strihan i le arată în adevărata lor lumină. Numeroasele discuții dintre ei au drept rezultat transformarea salutară a directorului Dima.

Fapte de viață semnificative se întîmplă zi cu zi în existența colectivului din schelă. Ele poartă amprenta noilor relații ce se încetățenesc în acest colectiv.

Fără a trece cu vederea unele stîngăcii în construcția romanului și unele — puține totuși — episoade care stingheresc ritmul epic al cărții, putem declara că „Anii tineri" este un reușit roman despre petroliștii zilelor noastre.

H. ZALIS

ÎN SALA PALATULUI R.P.R.

MUZICA

În această construcție impunătoare, dotată cu un aparataj corespunzător celor mai înalte exigențe tehnice și artistice, se vor desfășura majoritatea manifestărilor Festivalului internațional „George Enescu".

În ziua de 5 septembrie va avea loc aici deschiderea festivă a celui de-al doilea Concurs și Festival internațional „George Enescu".

La 9 septembrie, tot sala Palatului R.P.R. va găzdui prima manifestare din cadrul festivalului: un concert simfonic al Filarmonicii de stat „George Enescu", dirijat de artistul poporului George Georgescu.

UN COMPOZITOR BRITANIC ȘI SUCCESELE SOVIETICE ÎN CUCERIREA COSMOSULUI

Zborul primului om în Cosmos, maiorul sovietic Iuri Gagarin, l-a inspirat pe compozitorul britanic Alan Bush, care și-a închinat recenta sa operă primului zburător cosmonaut. Compozitorul și-a trimis opera la Moscova și postul de radio a transmis-o într-una din emisiunile sale.

NEPOATA LUI IORDACHE LUCA MUSCALAGIUL

— Urmează Marica Luca... Și pe scenă apare o fată de 17-18 ani, care cîntă din nai... Tînăra aceasta este fiica artistului emerit Fănică Luca, cunoscutul interpret de muzică populară romînească. La casa de cultură a raionului Tudor Vladimirescu, Marica vine cu regularitate și cîntă, ca solistă, împreună cu orchestra condusă de dirijorul Zisu Georgescu. Așa cum Fănică Luca a studiat încă de copil naiul, cu tatăl său, Iordache Luca Muscalagiul, cel care a cutreierat satele și orașele țării ani și ani de zile cîntînd hore și sîrbe, la fel și Marica a învățat să cînte de la tatăl ei, artistul emerit Fănică Luca, la acest instrument popular. Ea participă la concursurile artistice de amatori și se impune ca un element de nădejde.

— Visul meu este să pot cînta din nai tot atît de frumos ca și tatăl meu — ne-a mărturisit Marica Luca. De aceea studiez, zi de zi, cu stăruință.

S. N.

Spectacol de estradă pentru pionieri

În prima parte a stagiunii viitoare, Teatrul pentru copii și tineret va rezerva o surpriză micilor spectatori, pionierii, prezentînd un spectacol de estradă de Eduard Jurist și Ion Mustață. Din distribuție vor face parte artiști cunoscuți, buni prieteni ai copiilor, printre care artista emerită Silvia Chicoș.

DISC

RAVEL
RESPIGHI

„BOLERO"

...se intitulează cea mai populară lucrare a marelui compozitor francez Maurice Ravel. Orchestra simfonică radio, condusă de Carlo Felice Cillario, reputat dirijor italian, fost nu demult oaspetele țării noastre, a înregistrat pentru „Electrecord" această creație inspirată din folclorul spaniol și devenită în cursul anilor una din cele mai cerute piese ale sălilor de concert (un disc de 25 cm, 33 turații).

OTTORINO RESPIGHI

...este unul dintre cei mai remarcabili simfoniști italieni. Suita „Păsările", compoziție de dată mai recentă a ilustrului muzician (scrisă în 1927) putînd fi considerată la prima vedere o lucrare „imitînd natura", constituie un gingaș omagiu adus înaintașilor muzicii cu program. Cele cinci părți ale compoziției (utilizînd motive aparținînd unor precursori din veacurile trecute) se intitulează: Preludiu, Turtureaua, Găina, Privighetoarea și Cucul. Discul a fost realizat de „Electrecord" cu concursul dirijorului Mircea Cristescu în fruntea Orchestrei de cameră-București.

SVIATOSLAV RICHTER

...ne dăruiește o interpretare excepțională a „Concertului nr. 5 pentru pian și orchestră" op. 55, de Serghei Prokofiev (pe un disc sosit de curînd din R.P. Polonă; 30 cm, 33 turații). Această viguroasă compoziție care încununează seria concertelor pentru pian și orchestră a marelui compozitor sovietic își găsește interpretul ideal și unic în persoana recentului laureat al Premiului Lenin. Orchestra simfonică a Filarmonicii de stat polone, dirijată de Witold Rowicki, este o devotată însoțitoare a solistului.

Serghei Prokofiev

SVIATOSLAW RICHTER

...preludiile lui Rahmaninov (în număr de douăzeci și patru) sînt o grea piatră de încercare pentru pianiștii contemporani. Nu și pentru Sviatoslav Richter, care a înregistrat șase din ele (Op. 32, nr. 1 și 2, Op. 23, nr. 2, 4, 5, 7) pe cealaltă față a discului de mai sus (realizat de „Polskie Nagrania „Muza"").

OMUL ȘI COSMOSUL

de prof. dr. Emil REPCIUC

Institutul medico-farmaceutic-București

Ziua de 6 august 1961 va rămîne printre datele memorabile ale istoriei omenirii. Într-adevăr, zborul eroului cosmonaut Gherman Stepanovici Titov deschide un nou capitol în era zborurilor interplanetare. El constituie o nouă și strălucită realizare a științei și tehnicii sovietice în cercetarea spațiului cosmic.

Întregul program care se desfășoară în Uniunea Sovietică pentru explorarea Cosmosului are o uriașă importanță teoretică și practică. Fiecare etapă nouă programată în Uniunea Sovietică rezolvă probleme de primă importanță pentru cosmonautică. Și etapa actuală — zborul cosmonautului Gherman Titov — reprezintă o verigă necesară în pregătirile care se fac pentru parcurgerea unor trasee pe distanțe mai mari, cum ar fi traseele Pămînt-Lună, Pămînt-Venus sau Pămînt-Marte. Sarcinile puse cu ocazia recentului zbor și rezolvarea lor strălucită deschid prin urmare larg perspectiva zborurilor spre obiectivele cosmice cele mai apropiate.

Zborul cosmic are unele particularități care pun corpul omenesc în condiții mai grele, nu numai sub raportul funcționării aparatului circulator, respirator și digestiv, dar mai ales sub raportul funcționării sistemului nervos. Aceste condiții sînt cunoscute astăzi sub numele de *bariere biologice ale zborului cosmic*.

Prima dintre ele constă din suprasarcina care se datorește accelerărilor și decelerărilor de care este nevoie pentru lansarea, respectiv aterizarea cosmonavelor. Măsura accelerărilor este dată de accelerația pămîntească (9,81 m/sec^2). Această cifră înseamnă că în apropiere de suprafața Pămîntului orice corp în cădere își mărește în fiecare secundă viteza cu 9,81m/sec. Omul nu rezistă la accelerări mai mari decît 10 accelerații pămîntești. De această limită țin totdeauna seama constructorii rachetelor cosmice. De altfel, chiar această limită cere un efort deosebit cosmonautului, atît la lansare, cît mai ales la aterizare. Limita este însă destul de largă pentru a permite explorarea Cosmosului de către om. În cadrul ei, se poate atinge atît prima cît și a doua viteză cosmică.

Zborul cosmonautului Gherman Titov a avut de întîmpinat desigur obișnuitele dificultăți ale decolării și aterizării, pe care cosmonautul le-a suportat foarte bine. La desprinderea rachetei, încă în timpul fazei de accelerare, cosmonautul a trimis mesaje radiodifuzate pe Pămînt, iar în timpul aterizării a condus personal această operație, manevrînd manetele respective de la tabloul de comandă.

Și în timpul zborului apare o oarecare solicitare a organismului, mai ales dacă ea este de mai lungă durată, cum a fost cazul acestui al doilea zbor cosmic efectuat de Titov. Semne obiective ale solicitării sînt accelerarea pulsului și a respirației.

A doua barieră biologică o constituie imponderabilitatea. Starea de imponderabilitate se datorează anulării efectului cîmpului gravitațional al Pămîntului nu numai prin înălțimea mare la care se ridică cosmonava, dar și prin viteza cu care zboară. Într-adevăr, în 25 de ore și 18 minute cosmonava „Vostok-2“ a parcurs peste 700.000 km, cu o viteză medie de circa 29.000 km/h! Starea de imponderabilitate lipsește organismul nostru de unele informații care-i sînt necesare pentru finețea și precizia mișcărilor pe care le execută. Se știa totuși de la experiențele efectuate cu animale și de la primul zbor cosmic al maiorului Iuri Gagarin că ființele vii, în general, și omul, în particular, se adaptează repede la situația creată prin imponderabilitate. Dar în toate experiențele anterioare starea de imponderabilitate a fost suportată doar un timp relativ scurt, iar în cazul primului cosmonaut, Iuri Gagarin, a durat aproximativ 20 de minute.

Acum, Gherman Titov a înfruntat această stare timp de aproape 24 de ore din cele 25 ale zborului. Și pe o durată atît de lungă starea de imponderabilitate a fost bine suportată. Despre acest lucru stau mărturie mesajele dese trimise de cosmonaut pe Pămînt, în care anunța mereu că se simte bine. Asemenea mesaje au fost recepționate în multe puncte ale globului, pe toată durata parcursului. Imponderabilitatea n-a constituit o piedică nici pentru îndeplinirea corectă a activității de bord și nici pentru îndeplinirea unor nevoi de alimentare sau de somn, care s-au satisfăcut normal la bordul cosmonavei „Vostok-2“.

Starea cosmonautului era tot timpul supravegheată pe de o parte prin televiziune, care trimitea imaginea pilotului cosmonaut pe Pămînt, pe de alta prin diverse aparate, extrem de perfecționate și sensibile, care fuseseră introduse în costumul cosmonautului și înregistrau necontenit cele mai însemnate date biologice, transmițîndu-le apoi prin radio pe Pămînt (înregistrare telemetrică). Astfel s-a putut constata că somnul cosmonautului a avut toate caracterele somnului normal: funcțiile vitale erau micșorate, pulsul a scăzut de la 80-100, cît era în stare de veghe, la 50-70 în stare de somn, și paralel s-au rărit respirațiile.

Este adevărat că acest lucru era de așteptat potrivit datelor culese anterior de medicii sovietici care se ocupă de cosmonautică. Într-adevăr, trimițînd în Cosmos animale adormite cu narcotice, ei au putut constata că toate semnele suprasolicitării pe care le prezentau animalele în stare de veghe lipseau la aceleași animale adormite. Zborul lui Titov a confirmat pe deplin constatările experimentale.

Un factor de oarecare importanță pentru echilibrul nervos al cosmonautului, mai ales în zborurile de mai lungă durată, îl constituie izolarea în cabina sa ermetic închisă din cosmonavă, ceea ce ar putea avea unele repercusiuni negative asupra acestui echilibru. Constructorii sovietici au redus simțitor efectele izolării, dînd pilotului putința de a menține tot timpul legătura cu stațiile terestre. Pe de altă parte, cosmonautul primea necontenit mesaje de la sol. Cu o lunetă, care mărea de cinci ori, el putea face observații mai amănunțite atît asupra regiunilor terestre deasupra cărora zbura, cît și asupra cerului, pe care astrele se văd limpezi și fără scînteiere, datorită lipsei atmosferei.

Desigur, zborul efectuat cu deplin succes de cosmonava „Vostok-2“ a permis și verificarea unor dispozitive de igienă sanitară aflate la bord și fără de care este imposibil un zbor de mai lungă durată.

Cea de-a treia barieră biologică, pe care am lăsat-o dinadins la urmă, este de fapt și cea mai dificilă de înlăturat. Este vorba de un brîu de radiații ionizante, extrem de pătrunzătoare și de puternice, care înconjoară Pămîntul la distanță de vreo 500-1000 km și care este deosebit de gros în dreptul Ecuatorului, dar se subțiază spre polii Pămîntului. Împotriva lor nu există apărare. O călătorie, chiar scurtă, prin asemenea regiuni cu radiații s-ar solda negreșit cu teribila boală a iradierii, binecunoscută acum ca simptome, dar împotriva căreia nu posedăm deocamdată arme eficace. Soluția nu poate consta decît în evitarea norului de radiații, de exemplu prin alegerea potrivită a traiectoriei de-a lungul căreia zboară racheta.

Deocamdată toate zborurile efectuate, atît cel al lui Iuri Gagarin cît și cel al lui Gherman Titov, s-au menținut în interiorul acestei zone, unde nu erau de temut accidente. Pentru zboruri cosmice spre ținte mai îndepărtate, cum ar fi Luna, traiectoria de zbor trebuie abătută pe la poli, unde radiațiile sînt mai puțin intense. Strădania constructorilor și savanților sovietici va aduce în curînd și dezlegarea acestei probleme, care este — după cum vedem — mai mult de ordin ingineresc.

Cînd toate observațiile de la bordul cosmonavei „Vostok-2“ vor fi prelucrate și toate învățămintele trase, un salt mai lung în Cosmos va deveni posibil. Poporul sovietic, condus de gloriosul Partid Comunist al Uniunii Sovietice, stă mereu în fruntea progresului științific tehnic, deschizînd omenirii perspectivele apropiate ale zborurilor spre planetele sistemului nostru solar.

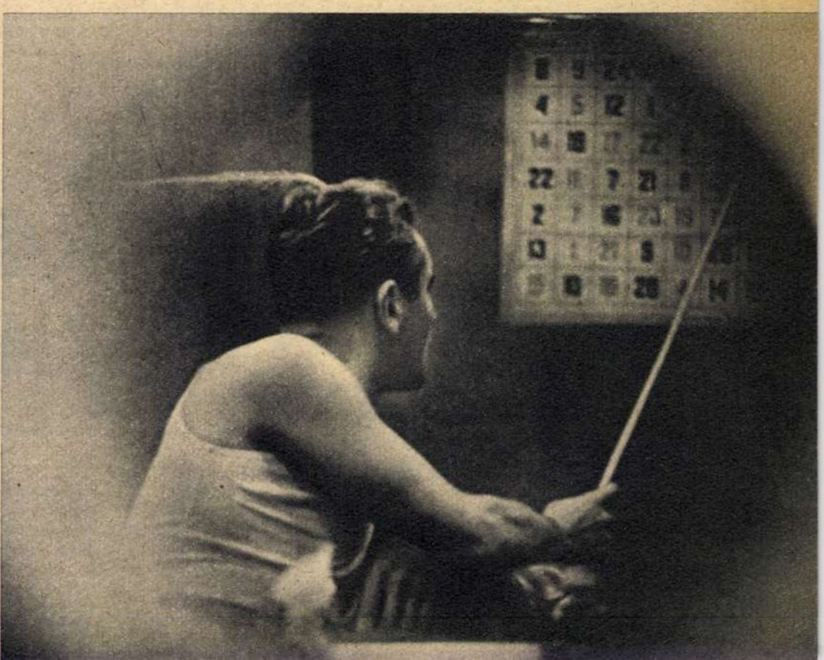

Una din etapele pregătitoare ale zborului cosmic: Gherman Titov în „camera de presiune". Aci se studiază posibilitatea de adaptare a cosmonautului la diferite condiții de presiune.

Cosmonautul TITOV

Gherman Stepanovici Titov s-a născut în anul 1935 în familia unui învăţător din ţinutul Altai. Fotografia aceasta, extrasă din albumul familiei, îl înfăţişează pe Gherman la o vîrstă fragedă. Pe atunci, preferinţele lui se îndreptau spre muzică...

Gherman în mijlocul familiei, alături de părinţi — Stepan Pavlovici şi Alexandra Mihailovna — şi de sora sa, Zamfira.

Cetăţenia: SOVIETICĂ
Profesiunea: COSMONAUT
Vîrsta: 26 DE ANI
Apartenenţa politică: MEMBRU AL P.C.U.S.
DIN 7 AUGUST 1961

În 1957 Gherman a absolvit şcoala de aviaţie pentru piloţi militari de la Stalingrad, trecînd examenele în domeniul tehnicii pilotajului cu calificativul „excelent". Iată-l pe pilot în carlinga avionului său de la şcoala de aviaţie.

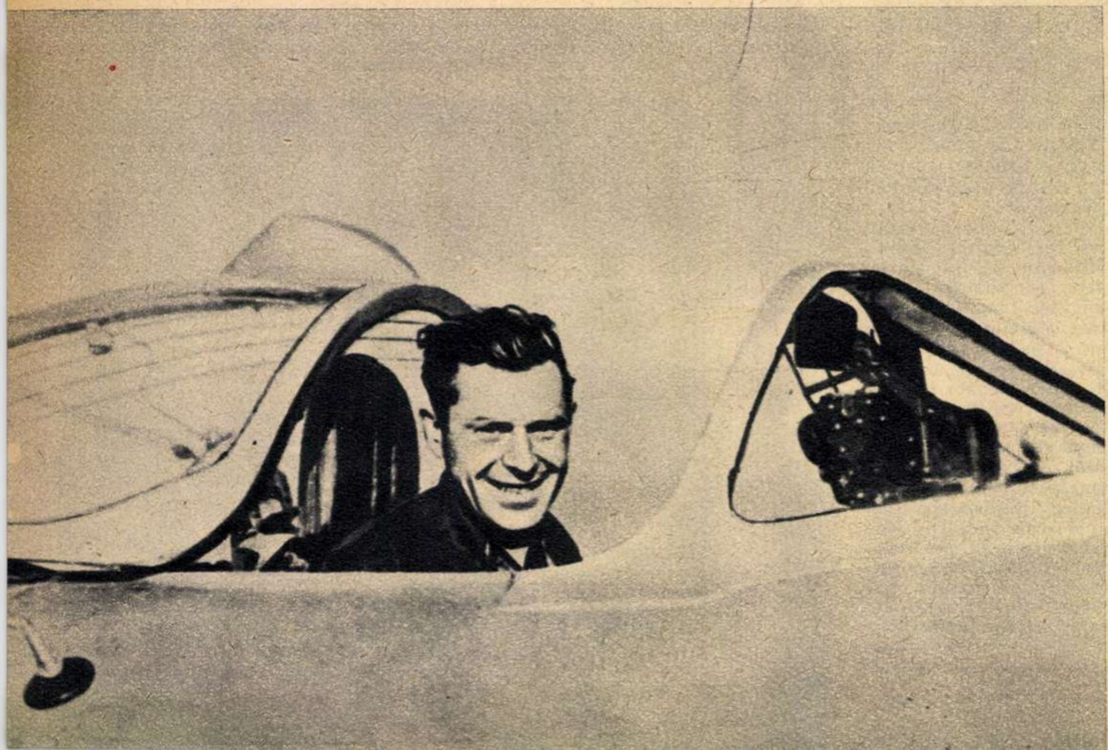

Lui Gherman îi plac mult plimbările pe cîmp.

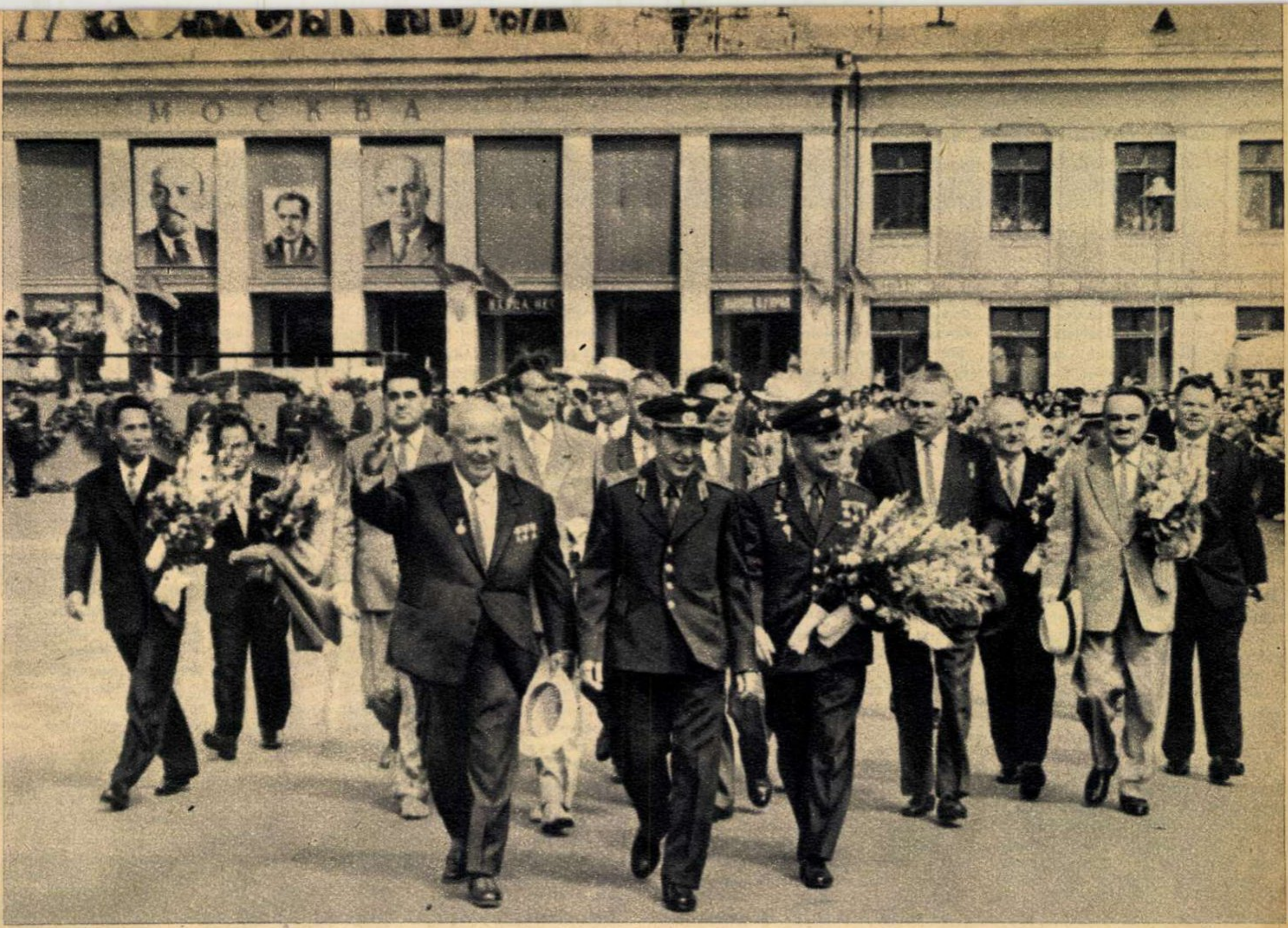

Unui erou, primire de erou. N. S. Hrușciov și alți conducători sovietici întîmpină pe cosmonautul G. S. Titov la sosirea acestuia la Moscova. Cosmonautul Iuri Gagarin a participat și el la primirea triumfală pe care poporul sovietic a făcut-o prietenului și colegului său, eroul celui de-al doilea zbor cosmic.

Cosmonautul este căsătorit cu Tamara Vasilievna, studentă în medicină, în vîrstă de 23 de ani. Soții Titov sînt cititori asidui ai revistei „Vokrug Sveta" (În jurul lumii). După cum se vede, un titlu predestinat...

Soții Titov pe cheiul portului fluvial Himkino, de lîngă Moscova.

UN OM SOVIETIC

— articol scris pentru „Flacăra" de V. GAVRILOV —

Cunoaşteţi sculptura lui G. Postnikov intitulată „Spre stele“? O siluetă avîntată, de atlet, ţinînd în mînă o rachetă. Cosmonautul care a zburat mai ieri spre stele pare a fi cel din sculptură: aceeaşi siluetă de constituţie atletică, aceeaşi privire dîrză, acelaşi păr ondulat. Cred că nu este întîmplătoare această coincidenţă a trăsăturilor. Imaginaţia sculptorului îşi avea izvorul în viaţă. Pesemne că în faţa ochilor minţii lui se aflau tinerii din satele şi oraşele sovietice.

Din rîndul lor face parte şi Gherman Titov, născut şi el pe pămînt sovietic. Cititorul să nu se mire de faptul că numele pe care-l poartă cosmonautul e departe de a fi un nume răspîndit la ruşi. Numele nu este întîmplător, el a fost dat fiului său de un învăţător; un om de litere, pasionat admirator al marelui poet rus, Puşkin. Şi fiicei sale el i-a dat numele unei eroine a lui Puşkin — Zamfira.

Tot neamul Titovilor este alcătuit din ruşi, băştinaşi siberieni. Ei se trag din îndepărtatul ţinut Altai şi au locuit în micile aşezări între oraşele Biisk şi Barnaul. La început au stat în Verhnee Jilino, unde s-a şi născut actualul cosmonaut; mai tîrziu ei s-au mutat în Polkovnikovo, unde Gherman a crescut şi a învăţat.

În Altai iernile sînt friguroase şi viforoase. Nu toţi şcolarii porneau la drum pe o asemenea vreme primejdioasă.

Totuşi Gherman şi alţi cîţiva băieţi din sat nu lipseau niciodată de la cursuri. Într-o zi, surprinşi de un viscol puternic, ei au purtat literalmente pe braţe două colege care nu mai puteau continua drumul.

Gherman învăţa bine. Îi plăceau matematica, fizica, astronomia şi literatura. Profesorul său de matematică, Ivan Vasilievici Kaleşci, preţuia mult la elevul său capacitatea de a rezolva creator, într-o manieră personală, probleme complicate. În şcoală exista şi un cerc literar, la ale cărui dezbateri Gherman participa activ. Membrii cercului citeau cu înflăcărare pe Puşkin, Maiakovski, Esenin, Isakovski...

Încă din anii de şcoală, Gherman a îndrăgit maşinile. În timpul verii el lucra ca şofer pe autocamionul colhozului şi se îndeletnicea şi cu mecanica. Dragostea pentru tehnică, ca de altfel şi pasiunea pentru literatură, i le-a insuflat tatăl său. Stepan Pavlovici a fost în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei şofer, iar în colhoz a lucrat uneori ca tractorist.

De cîteva ori Gherman a încercat să se înroleze ca voluntar în aviaţie, dar la comisariatul militar era veşnic refuzat. Abia după majorat a fost primit în şcoala de aviaţie.

Titov îşi reaminteşte cu emoţie de primii săi instructori. De la unul a învăţat să atace impetuos, de la altul să-şi păstreze calmul, de la al treilea să fie disciplinat. A absolvit şcoala la categoria întîi, gradul de ofiţer căpătîndu-l chiar în ziua cînd împlinea 22 de ani, la 11 septembrie 1957.

Talentul său de aviator s-a dezvăluit pe deplin atunci cînd a început să zboare pe un avion de vînătoare de mare viteză. Cînd intră în picaj, pilotul este supus unei suprasarcini considerabile, dar Titov, sportiv călit, o suporta foarte bine.

Într-o zi tînărul ofiţer a cunoscut în oraşul său de garnizoană pe o tînără fată venită în vizită la sora sa. Zglobia ucraineană Tamara l-a îndrăgit pe Gherman. Acum îi este soţie şi cei doi formează o pereche unită. Cînd Gherman i-a împărtăşit soţiei sale dorinţa de a deveni pilot cosmonaut, Tamara s-a întristat: prea era primejdioasă şi necunoscută această profesie. Totuşi, în cele din urmă, ea şi-a dat consimţămîntul.

În grupul de cosmonauţi Titov a devenit în curînd preferatul tuturor. La orele de pregătire teoretică şi la antrenamente, ceilalţi luau adeseori exemplu de la el. Gherman era primul la săritura cu paraşuta. El ştia „să se simtă bine“ în zbor, să-şi dirijeze meşteşugit corpul, să-şi coordoneze perfect mişcările. Cît de necesare sînt aceste calităţi pentru un cosmonaut!

Acei care au văzut filmul sovietic „Primul drum spre stele“ îşi aduc aminte de secvenţa în care un cosmonaut, cu barba crescută mare, părăseşte aşa-numita „cameră de izolare“. Era Titov. Mult timp şi-a petrecut el în această încăpere, dînd dovadă de o rezistenţă extraordinară, de o voinţă de fier şi de un profund optimism. Acolo, în totală izolare, el îndeplinea programul fixat; nu se simţea singur, ci trăia o viaţă „terestră“: scria, asculta muzică, recita versuri.

Gherman a terminat în mod strălucit toate antrenamentele în vederea zborului cosmic şi, într-o memorabilă zi de aprilie, împreună cu Gagarin, a plecat pe cosmodrom. La fel ca şi Iuri, el a îmbrăcat costumul de zbor, gata să se avînte în spaţiul cosmic. Dar lui Iuri i-a fost dat să plece primul. Gherman era dublura lui, „cosmonautul nr. 2“, după cum a fost poreclit atunci.

Fireşte că tînărul a încercat o suferinţă. Totuşi, pe faţa lui bărbătească n-a apărut nici o umbră de invidie. Din toată inima, el i-a urat tovarăşului său drum bun.

În acele zile şi el, Titov, a trăit un eveniment de care-şi va aminti toată viaţa: a fost primit candidat în Partidul Comunist al Uniunii Sovietice.

Şi iată că acum cosmonautul nr. 2 a devenit cosmonaut pur şi simplu. Cînd Titov se afla deasupra Americii, Iuri a transmis o felicitare prietenului său care purta steagul Ţării Sovietice mai departe, în adîncul Cosmosului.

Ofensiva pentru smulgerea tainelor universului continuă.

Familiile Gagarin şi Titov sînt unite de o caldă prietenie. Deoarece soţiile (încă) nu-şi pot urma soţii în călătoriile în Cosmos, ele trebuie să se mulţumească cu liniştite plimbări în parc (de la stînga la dreapta: Tamara Titova, Valentina Gagarina şi fiica ei, micuţa Galea).

Tamara ascultă cu emoţie la aparatul de radio veşti din Cosmos despre soţul ei.

Educaţie pentru toate vîrstele

DRUMURI ÎN VIAŢĂ

Răspuns la întrebarea pusă de I.M. din Cluj şi de alţi cititori

Fiul tău a absolvit şcoala elementară. Acum stă în pragul unei etape noi. De la acest prag duc spre viaţă numeroase drumuri şi toate ţi se înfăţişează pline de frumuseţe şi de măreţie. Sînt drumuri de creaţie.

Deşi priveşti calm înainte, ştiu că eşti emoţionat. Un băiat — nici copil, nici tînăr — o fiinţă care ţi-e nespus de scumpă, aşteaptă cuvîntul tău. Trebuie s-o ajuţi să-şi răspundă la prima întrebare esenţială pe care i-o pune viaţa. Înţeleg emoţia ta. Înţeleg că dreptul firesc de a schiţa primele linii ale profilului de muncitor, de constructor, de creator este cu adevărat o sarcină de o nesfîrşită răspundere. Şi asta mai ales atunci cînd cel căruia îi începi astfel biografia este fiul tău, în care-ţi vezi realizate cele mai scumpe vise.

Ne scrii: drumurile sînt multe şi atrăgătoare, dar nimeni nu poate păşi pe toate în acelaşi timp. Fiecăruia îi este mai potrivit un anumit drum, după înclinaţiile şi interesele lui psihice. Cum să descopăr drumul cel mai potrivit fiului meu? Acel drum în viaţă pe care, păşind, să-i poată da patriei tot ce-i datorează? Drumul ce-l va duce spre fericirea fără seamăn a muncii creatoare, înlesnindu-i totodată dezvoltarea multilaterală?

De vrei să găseşti un răspuns drept, întreabă întîi viitorul. Nu „viitorul" în general, o noţiune abstractă, ci ziua de mîine în Romînia socialistă. Înfăţişează-ţi viitorul patriei în următoarele patru-cinci decenii şi însemnă pe această hartă pasionantă locul fiului tău. Numai dacă vei gîndi viitorul fiului tău în strînsă interdependenţă cu realitatea imediată a construcţiei socialismului, vei putea lua o hotărîre întemeiată.

Învaţă-l încă de pe acum că a alege un drum în viaţă nu înseamnă satisfacerea unui capriciu de moment, ci un act de maturitate cetăţenească. Căci avem nevoie de mineri şi de metalurgişti, de electricieni şi de radiofonişti. Avem nevoie de maiştri ai oţelului şi chimiei, dar şi de fruntaşi ai recoltei bogate, de crescători de animale, de silvicultori şi de grădinari. Ne trebuie mecanici de precizie, opticieni, dar şi constructori, textilişti, muncitori în industria alimentară, piscicultori, muncitori în comerţul socialist, mecanici de locomotive, şoferi. Preţuim cum se cuvine reactorul atomic, dar ne preocupă şi pîinea care va ieşi rumenă din cuptoare, căutările geologilor sau creaţiile textiliştilor. În fiecare din aceste domenii oamenii fac lucruri frumoase şi trainice, împlinindu-şi şi datoria, împlinindu-se şi pe ei înşişi.

În toate domeniile economiei naţionale, munca şi-a schimbat fizionomia. Cronometrul, microscopul, balanţa, aparatele de prelucrare şi control care se exprimă într-un limbaj subtil, aduc pretutindeni cuvîntul tehnicii înaintate. Porcarul de ieri este astăzi un specialist în zootehnie, cu halat alb şi cu carnet de însemnări, un om care cercetează, măsoară şi dozează, dirijînd cu voinţa gîndirii lui procesele biologice lăsate altădată la voia întîmplării. Crescătoarea de păsări face „puericultură", luptînd pentru fiecare gram de carne. Iar brutarul a devenit un chimist practic, care ţine seama de cuceririle ştiinţei.

Pe zi ce trece, relaţiile omului cu maşina devin din ce în ce mai complexe. Omul perfecţionează maşina, iar aceasta nu se lasă stăpînită decît de muncitori cu un înalt nivel tehnico-ştiinţific. De aceea muncitorul viitorului apropiat va fi, pe toate treptele producţiei, un specialist în adevăratul înţeles al cuvîntului, dezminţind prejudecăţile ruginite ale unora care împart meseriile în „superioare" şi „inferioare", în „intelectuale" şi „manuale", în „creatoare" şi „noncreatoare" sau mai ştiu eu cum. Absolventul şcolii profesionale care-şi impune voinţa unui agregat înalt cît o casă este infinit mai intelectual şi mai creator decît mulţi „titraţi" ai burgheziei, care, cu braţele în mînecuţe de satin, chinuiau stiloul pe felurite hîrţoage, încredinţaţi că în acest fel domniile lor au profesiuni „intelectuale".

La răspunsul pe care ţi-l vor da reflexiile tale asupra viitorului adaugă propriile-ţi reflexii despre fiul tău. Dacă în cursul anilor te-ai străduit să-l cunoşti, acum vei primi răsplata străduinţelor tale. Căutînd meseria ce i se potriveşte, strînge într-o singură imagine tot ce ştii despre el: ce domeniu de activitate îl pasionează, ce cărţi citeşte cu mai multă plăcere, la care din convorbirile voastre a fost mai activă şi mai documentată participarea lui, ce fel de întrebări îţi pune şi ce preferinţe ţi-a mărturisit.

Apoi, mai aminteşte-ţi cum se comportă în viaţa de toate zilele: la ce fel de îndeletniciri se pricepe mai bine, care este conţinutul jocurilor preferate; dacă se orientează repede sau îi trebuie un timp mai lung de adaptare la o situaţie nouă; dacă-şi poate concentra atenţia sau, dimpotrivă, este împrăştiat; dacă are o memorie bună în general sau numai pentru anumite cunoştinţe; dacă are spirit de iniţiativă; dacă ştie să se descurce în împrejurări dificile; dacă este stăpîn pe voinţa lui şi are obişnuinţa eforturilor fizice; dacă simte atracţie pentru activităţile care cer multă migală...

Hotărîrea pe care o vei lua trebuie să se sprijine pe sfatul profesorului care l-a cunoscut cel mai bine. Pe de o parte, activitatea elevului în clasă oferă cele mai multe prilejuri pentru cunoaşterea înclinaţiilor şi aptitudinilor lui. Pe de altă parte, activitatea extraşcolară şi pionierească în cercurile pe materii, în cercurile de la Palatul pionierilor, precum şi munca în atelierele şcolii înlesnesc pedagogilor să cunoască temeinic personalitatea elevilor în însuşi procesul ei de formare, în activitate, şi să deosebească ceea ce este trecător de ceea ce este statornic în orientarea intereselor lor. Cunoscînd cerinţele diferitelor meserii şi particularităţile individuale ale elevilor lor, profesorii pot da îndrumările cele mai competente.

La sfaturile profesorilor adaugă sfatul medicului. Uneori, calea pe care l-a împins avîntul romantic nu corespunde dezvoltării fizice a copilului, dar el poate păşi pe alte multe căi. Alteori, el poate alege orice meserie, dar în anumite condiţii. Medicul şcolar care-l cunoaşte îţi va da acest sfat.

Şi acum, urmează etapa cea mai importantă. Să nu uiţi că sarcina ta nu este aceea de a gîndi în locul fiului tău, ci de a-l ajuta să ia el însuşi o hotărîre cu acea „autoritate a erudiţiei şi a sprijinului" pe care o recomandă Makarenko. Discută cu fiul tău despre viitoarea lui profesie, fă-l să cunoască locurile în care va munci. Ajută-l să înţeleagă acest mare adevăr al zilelor noastre că, fără deosebire, orice tînăr muncitor de azi poate fi inginerul, cercetătorul, savantul de mîine, şi că în ţara noastră toate drumurile duc spre realizarea integrală a personalităţii omeneşti, adică spre fericire.

Sen ALEXANDRU

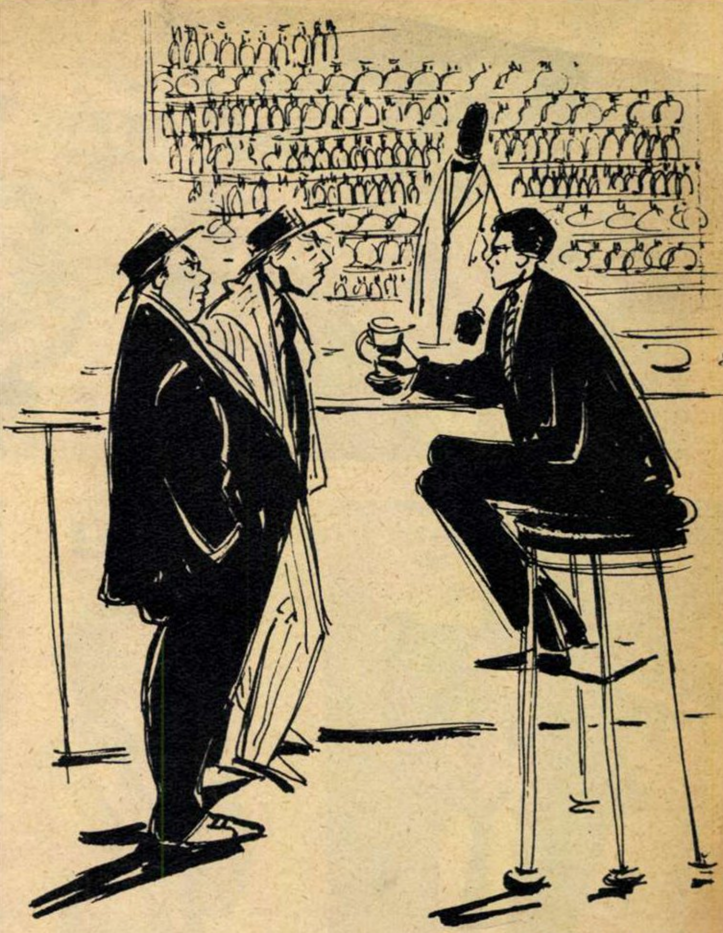

Ilustraţie de Tia PELTZ

BARMANUL

— schiţă —

de Nicolae MINEI

Localul era strîmt — abia încăpeau în el două-trei măsuţe scunde şi cîteva scaune mici şi incomode. Singurii clienţi erau un băiat şi o fată, care stăteau la o masă, vorbind în şoaptă. M-am aşezat la bar şi am cerut o bere. Barmanului îi fugeau mereu ochii afară, pe uşa lăsată dinadins deschisă.

— O bere! — am repetat eu.

Barmanul tresări:

— Iertaţi-mă, sir... Ce marcă? Rheingold, Steen, Whoopers, Schnitz...?

— Mi-e tot una... O bere rece.

Cu mîini îndemînatice, ca de scamator, el destupă o sticlă, îmi umplu pe jumătate paharul şi puse sticla alături.

— Şaptezeci de cenţi, sir.

Am pus pe tejghea un dolar şi am făcut semn să-şi păstreze restul. Berea era rece, dar avea un gust fad. Barmanul privea din nou afară. Avea o piele neagră, de o nuanţă deosebit de închisă. Sau poate mi se părea numai aşa, din pricina albului scrobit al jachetei pe care o purta...

Cei doi tineri se ridicară de la masă. Băiatul aruncă cîteva monede pe tejghea şi barmanul le luă cu un aer absent, fără să le mai numere. Se uita într-una afară, spre colţul cu Lexington Avenue. I-am urmărit direcţia privirii, dar la început mi-a fost greu să văd ce anume îi atrăgea atenţia. Trotuarele erau invadate de un puhoi de trecători, aşa cum se întîmplă totdeauna la New York în orele de seară. Pe urmă, am distins un grup care alcătuia un fel de monom circular, în dreptul unui mare magazin. Nu cred să fi fost mai mult de douăzeci cu toţii. Numai

2
MENS' REST ROOM

3

bărbaţi, majoritatea albi, şi patru-cinci negri. Se învîrteau încet, unul în urma celuilalt şi fiecare purta în mînă o pancartă.

— Cine-s oamenii ăia? — am întrebat eu.

Barmanul se întoarse spre mine:

— Mai doriţi o bere?

— Nu, am întrebat cine-s oamenii ăia?

El nu răspunse imediat. Buza de sus i se subţie în chip ciudat, dezgolindu-i gingiile. Într-un tîrziu, spuse încet:

— Un pichet, sir.

Se apucă să şteargă repede nişte pahare. Era evident că nu avea chef de vorbă.

— Ce fel de pichet? — am insistat eu.

Barmanul mă privi atent. O clipă numai, apoi lăsă ochii în jos.

— Un pichet de grevă... Fac grevă vînzătorii de la „Sand's".

— Şi de ce se tot învîrtesc în cerc?

Din nou mă privi drept în faţă:

— Sînteţi străin, nu-i aşa, sir? European?

— Da.

— De aceea... La noi aşa e legea. Pichetele de grevă n-au dreptul să staţioneze... Trebuie să circule tot timpul.

— Şi pe pancarte ce scrie?

— Explică de ce fac grevă... Şi cer trecătorilor să boicoteze magazinul.

Se întoarse cu spatele spre mine şi începu să aranjeze nişte sticle pe etajere. Mi-am golit paharul. Afară, oamenii cu pancarte mergeau mereu, unul în urma celuilalt. În apropierea lor un agent de poliţie, cu cămaşa albastră bine întinsă pe umerii lui laţi, îşi răsucea meditativ măciuca.

În local intră un omuleţ asudat, cu pălăria dată pe ceafă. Se căţără pe un scaun alături de mine şi comandă un *bourbon*. Părea cam cherchelit şi foarte vesel.

— Iese cu bucluc acolo — îmi spuse el şi împunse cu degetul gros spre colţul străzii.

— Ce iese?

— Ăştia din pichet... Or să mănînce mardeală! „Sand's" a chemat în ajutor nişte băieţi... Specialişti clasa-ntîi!

Dădu pe gît băutura, plăti şi sări jos de pe scaun. Se clătină niţeluş pe picioare. Din prag, se mai întoarse o dată:

— O să fie nostim... Să nu pierzi spectacolul!

Rămăsesem din nou singur cu barmanul. El îşi proptise coatele de tejghea şi privea spre colţul străzii. Buza i se subţiase iar, într-un fel de rictus dureros.

Am comandat încă o bere. În timp ce mi-o turna, am remarcat că negrului îi tremura mîna.

— Despre ce băieţi e vorba?

El înghiţi în sec:

— Bătăuşi, sir... Bătăuşi plătiţi ca să atace pichetele... Şaptezeci de cenţi, sir.

Se întuneca repede. Barmanul aprinse luminile, mai întîi în vitrină, apoi în local. După aceea se apucă să şteargă paharele pe care le mai ştersese o dată. La un moment dat, unul îi scăpă din mînă şi se sfărîmă de tejghea, cu un zgomot sec.

Vuietul oraşului creştea. Cei din pichet continuau să meargă în cerc, cu pasul rar, ca nişte vilegiaturişti care se plimbă în timp ce-şi beau apa minerală.

Deodată se iscă o busculadă confuză, cercul se sparse, se auziră voci care strigau ceva. Eram prea departe ca să-mi dau seama ce se întîmplă. Nişte femei fugeau, ţipînd ascuţit. Agentul de poliţie se rezemase de un stîlp şi-şi răsucea mai departe măciuca, fără să intervină.

Barmanul privea fascinat. Ochii i se dilataseră şi faţa îi devenise violetă. Cîrpa cu care ştergea paharele dispăruse toată în mîna lui mare, cu degetele lungi.

Totul a durat puţin, cîteva minute numai. Pe urmă, am zărit un om care venea în goană spre local. Abia cînd a intrat înăuntru am văzut că era un negru. Avea o faţă prelungă şi pe unul din obraji o zgîrietură adîncă, din care se prelingea sînge. Gîfîia.

Se uită întîi la barman, apoi la mine. Celălalt îi făcu un semn şi el se strecură printre mese şi ieşi pe uşa din fundul localului. În urma lui, barmanul încuie uşa şi puse cheia în buzunarul jachetei. Toate astea se desfăşurară foarte repede, în cea mai deplină tăcere.

Am renunţat să mai beau restul de bere, era prea sălcie. Am plătit şi m-am dat jos de pe scaun. În clipa aceea, în prag se iviră doi oameni. Unul era mai în vîrstă, înalt şi masiv, cu o figură buhăită. Celălalt, mult mai subţire, nu părea să depăşească treizeci şi doi, treizeci şi trei de ani. Era palid, cu cearcăne sub ochi şi cu o gură mică, deasupra unei bărbii ascuţite. Îşi rotiră privirile în jur şi şi le opriră asupra mea măsurîndu-mă din cap pînă în picioare.

— N-aţi văzut un „nigger"? — mă întrebă cel tînăr.

Vorbea tărăgănat, cu o voce puţin voalată. În mînă ţinea un fel de măciucă scurtă, învelită toată în piele.

M-am uitat la barman. Se lipise cu spinarea de peretele căptuşit cu sticle şi nu-şi lua ochii de la mine. Din buza de sus îi rămăsese o dungă subţire, abia vizibilă.

— Un nigger? — am repetat eu. Ba da... Pe el.

Şi am arătat cu capul spre barman.

Tînărul cu măciuca făcu un gest de nerăbdare:

— Nu ăsta... Un altul... Un puturos de grevist... Mi s-a părut că a intrat aici...

Simţeam o poftă nebună să zdrobesc cu un pumn gura aceea

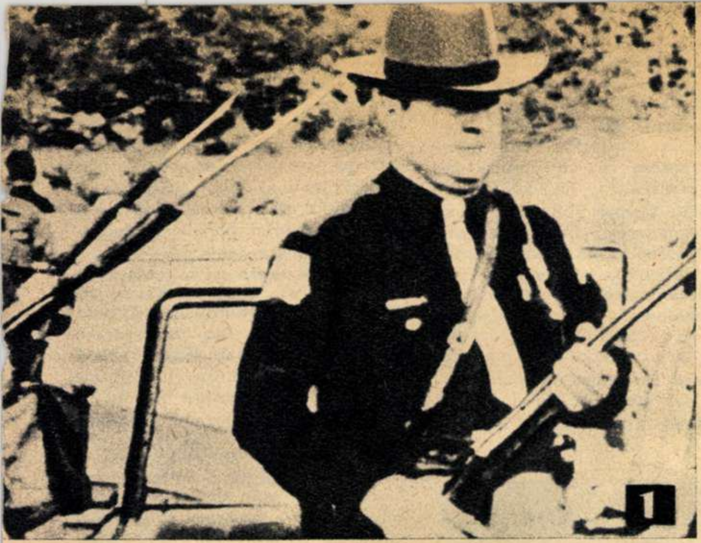

4
WEAR OLD CLOTHES
WITH
NEW DIGNITY
DON'T BUY

mică, prin care cuvintele ieşeau leneşe. Dar am răspuns liniştit:

— Aici? Nu cred... De jumătate de oră n-a mai intrat nimeni aici...

Celălalt — cel înalt — se apropiase de tejghea şi cerceta sticlele cu etichete multicolore.

—Să ştii că berea e foarte proastă — i-am spus eu.

Omul rînji:

— Bere? Ce-i aia?

— Hai, Bret!—se răsti celălalt. Lasă asta...

— O picătură, Fink!— spuse rugător cel înalt. Mi s-a uscat gîtul.

—Mai tîrziu... După ce isprăvim treaba.

Cel tînăr se răsuci pe călcîie şi ieşi. Celălalt îl urmă, oftînd cu regret.

Am aşteptat cîteva clipe, apoi m-am îndreptat şi eu spre uşă.
oprit din urmă glasul barma-
:
...
n lichid arămiu într-un
os:
ac, sir... E franţuzesc
ind:
-ar strica
at din

1 Membri ai gărzii naţionale din statul Alabama, împreună cu militari, pregătiţi ca pentru o adevărată bătălie, întîmpină pe „călătorii libertăţii".

2 Participanţi la demonstraţiile paşnice pentru desfiinţarea segregaţiei rasiale aruncaţi în închisoarea din Jackson, sub acuzaţia de „tulburare a ordinei publice". În acelaşi timp, stimulaţi de pasivitatea încurajatoare a autorităţilor, huliganii rasişti linşează oameni nevinovaţi.

3 Fotografia de faţă este grăitoare în ceea ce priveşte totala lipsă de omenie a măsurilor luate de rasişti. Unei copile negre îi este interzis să intre într-un ştrand în care se scaldă copiii albi...

4 O formă de împotrivire a tinerilor de culoare faţă de sălbăticia rasistă este şi boicotarea mărfurilor provenite de la adepţii segregaţiei. Prin pancarta pe care o poartă, tînăra negresă din fotografie îndeamnă populaţia de culoare ca mai bine să poarte hainele vechi cu demnitate, decît să cumpere de la comercianţii rasişti.

Cel care a intrat pentru o bucată de pîine

de Corneliu LEU

Cînd vine seara acasă cu mersul său legănat, Mihai Bădiţă se opreşte o clipă în faţa porţii, cercetează cu atenţie gardul de scînduri geluite, cercetează faţada casei cu lemnăria proaspăt vopsită, cercetează acoperişul de tablă, burlanele, ulucul, antena de radio, cercetează curtea printre acareturile căreia se găseşte întotdeauna cîte o construcţie nouă sau înnoită, cercetează grădiniţa din faţă, trandafirii galbeni şi trandafirii agăţători care s-au prins de minune. Cercetează totul cu un ochi atent de om care caută să descopere ceva sau să se lămurească de ceva.

Dacă nu-l cunoşti, poţi să-l bănuieşti un străin care vrea să se dumirească dacă aceea este casa care i-a fost descrisă sau un amator care ar dori s-o cumpere, şi-o studiază cu atenţie. Dar dacă, pe lîngă încruntarea cercetării şi a atenţiei, vei descoperi în privirile lui lumina unei satisfacţii şi lacrima unei emoţii, atunci îţi vei da seama clar că, în fiecare seară, Mihai Bădiţă nu face altceva decît să admire ce-a putut să facă prin munca mîinilor lui cele două; nu face altceva decît să stea şi să savureze condiţiile în care trăieşte, ca şi cum ar savura satisfacţiile pe care i le-ar da un obiect de artă dorit cine ştie cît.

În fiecare seară, cînd vine de la lucru, Mihai Bădiţă se opreşte în faţa casei şi admiră, de fapt, întreaga atmosferă primenitoare în care trăieşte astăzi.

Apoi, cu mersul lui legănat, purtîndu-şi burta-nainte, Mihai Bădiţă intră în casă, aprinde pe rînd toate luminile, dă drumul la radio şi spune nu fără un pic de urmă de vanitate-n glas: „Nevastă, pune te rog pe aragaz nişte apă ca să mă spăl; mîncarea las-o mai tîrziu, pentru că pînă atunci vreau să mai studiez nişte broşuri" — cu toată conştiinţa importanţei pe care o au spusele sale parcă tocmai pentru a putea savura mai bine viaţa pe care o trăieşte, lucrurile de care se află înconjurat.

Aşa se poartă Mihai Bădiţă, cînd e singur cu el însuşi şi-şi poate da peste nas pentru faptul că n-a visat să ducă o asemenea viaţă. Cînd se va afla cu altcineva însă, îl va privi cinstit, cu ochii săi cinstiţi de om modest şi cumsecade, şi-i va spune cu un glas oarecum vinovat:

— Să ştii, dragă tovarăşe, că eu nu pentru asta am intrat în gospodărie. Eu am intrat ca să pot mînca o bucată de pîine, atîta pretenţie şi dorinţă am avut; nimic mai mult!

Da, poate din pricina aceasta Mihai Bădiţă e atît de mîndru şi de încîntat de tot ce are; din pricina asta, ca toţi consătenii lui, atunci cînd te invită să iei loc la masa lui, nu are o mai mare bucurie decît să-ţi arate că dispune de bucate şi de băutură din belşug atît pentru ai lui, cît şi pentru oaspeţi. Încolo, e un om modest care recunoaşte cinstit că ar fi fost foarte mulţumit dacă gospodăria i-ar fi asigurat o bucată de pîine în fiecare zi, şi nimic mai mult.

Şi cum să nu fi fost mulţumit cu atîta, de vreme ce toată viaţa lui a fost un mare vis de copil flămînd după această bucată de pîine? Un vis care acoperea totul, înnegura totul prin trista realitate din care izvora. Un vis atît de puternic, încît îl făcea să uite toate celelalte visuri pe care le poate avea omul la un moment dat: să înveţe şi el să descifreze literele cu care sînt scrise cărţile, să poată ajunge şi el un om la casa lui, şi aşa mai departe.

Mihai Bădiţă a fost copil orfan. Tatăl său a murit în război, în 1916, mama, cam prin aceiaşi ani, răpusă de tifos. El a intrat slugă. A fost paisprezece ani slugă. A avut o singură rugăminte la chiaburul unde a slugărit de mic copil: s-o ţină şi pe nevastă-sa slugă cîtă vreme el trebuia să facă armata. Cînd s-a întors, a găsit-o zvîrlită pe drumuri. Dar parcă asta era singura făgăduială pe care nu şi-o ţinuse stăpînul?! Lui îi promisese, cînd îl luase de copil, că-l va da la şcoală. Şi anii au trecut, iar mintea lui Mihai Bădiţă a rămas tot oarbă faţă de cele scrise.

Din pricina asta, amintindu-şi de asemenea ani şi de un asemenea mod de răsplată, Mihai Bădiţă a crezut de la început în cuvintele celor care spuneau că viaţa trebuie schimbată pentru ca lucrurile să meargă bine. Şi a luptat pentru schimbarea acestei vieţi. Iar cînd Plenara C. C. al P. M. R. din 3-5 martie 1949 a chemat ţărănimea să meargă pe calea gospodăriilor colective, el a fost printre primii din satul Ceacu care a început să lupte pentru aceasta. Purta în mîna asudată broşura cu coperte roşii şi se ducea unde vedea grupuri de oameni, spunîndu-le: „măi fraţilor, ştiţi voi ce scrie aici? Aici scrie că să ne unim pămînturile noastre mărunte într-unul singur, mare şi dătător de belşug..."

Şi vorba-i era înflăcărată, şi cuvintele lui veneau cu pasiune unele după altele. Oamenii îi dădeau ascultare, pentru că era multă dreptate în ceea ce spunea. Iar duşmanul turba şi căuta noi ace de cojocul celor care începuseră să facă propagandă pentru unirea pămînturilor.

În cazul lui Mihai Bădiţă a găsit:

— Nu mai căscaţi gura la el, măi proştilor — strigă într-o zi unul. Nu vedeţi? El vă spune ce scrie în broşura aia, dar el însuşi habar n-are să desluşească două litere.

Mihai Bădiţă a pălit; oamenii l-au luat în rîs, nu i-au mai dat ascultare.

— Măi fraţilor, asta n-o fac din interesul meu, asta o fac ca să putem ajunge şi noi, cu toţii, s-avem în fiecare zi o bucată de pîine, zău, fraţilor, pentru nimic altceva...

Dar nimeni nu-i mai dădea crezare; vorba duşmanului fusese dibaci aruncată. A doua zi Mihai Bădiţă a ieşit din nou în uliţă. S-a apropiat de primul grup, s-a dus la cel pe care-l ştia mai îndîrjit şi mai potrivnic, l-a privit drept cu ochii săi deschişi şi sinceri, şi i-a spus:

— Zici că nu ştiu ce scrie aici? Poftim, citeşte!

I-a pus în mînă broşura roasă de cît o purtase cu el, s-a dat un pas înapoi, şi-a ridicat ca-ntr-un zbor sprîncenele arcuite şi-a început:

„Trecerea la gospodăria agricolă colectivă va face posibilă folosirea largă a tractoarelor şi a celor mai perfecţionate maşini agricole, introducerea energiei electrice în agricultură, aplicarea intensă a îngrăşămintelor naturale şi chimice, introducerea asolamentelor şi a metodelor de cultivare după datele cele mai avansate ale ştiinţei agrotehnice..."

... Mihai Bădiţă se dusese la tovarăşul său Gheorghe Peicu, îl rugase să-i citească, iar el învăţase pe dinafară tot ce vorbea despre gospodăria colectivă.

Nu exista pentru el nici o piedică, nici măcar neagra neştiinţă în care îl lăsase să crească stăpînul său. Atît de mult dorea să se îndeplinească ceea ce le spunea el oamenilor, „să avem bucata noastră de pîine în fiecare zi".

★

Există o veche poveste cu exploratori: Serendipia. Ea vorbeşte despre o insulă minunată, pe nume Serendip, unde oamenii au auzit că se găseşte argint. Şi au venit să sape după argint, dar au dat de aur. Atunci şi mai mulţi oameni au venit să sape după aur, dar au dat de platină. Iar mulţimea care a venit să sape după platină, a dat de nestemate.

Este frumoasă povestea şi înfăţişează o năzuinţă atît de veche a omenirii: aceea de a trăi din ce în ce mai bine. Dar simbolurile ei sînt diverse. Ea poate fi un îndemn pentru a merge cît mai perseverent pe calea desăvîrşirii unui lucru, poate simboliza şi mersul înainte al omenirii, poate exprima şi ideea că rezultatele sînt cu atît mai mari cu cît mai mulţi oameni îşi strîng la un loc forţa de muncă, în virtutea aceluiaşi scop.

Mihai Bădiţă îşi are şi el serendipia lui:

A intrat în gospodărie ca să scape de sărăcie. N-a dorit decît să-şi asigure, lui şi familiei sale, hrana zilnică. Mai tîrziu, şi-a dat seama că munca în gospodărie îi asigura mai mult decît hrana zilnică şi s-a gîndit că ar putea să-şi construiască şi o casă în locul singurei încăperi de pămînt bătut unde locuia. Şi-a făcut casa şi şi-a dat seama că între timp căpătase toate condiţiile ca să-şi poată cumpăra mobilă nouă, aparataj electric, radio. Trăind în condiţii omeneşti l-a cuprins pofta de a citi, de a studia, de a afla lucruri noi, de a-şi cizela gîndirea. Citind, studiind, şi-a descoperit calităţi de bun mînuitor al condeiului, de om cu idei, de propagandist...

... Şi astăzi, Mihai Bădiţă, analfabetul, omul care a învăţat carte după ce împlinise patruzeci de ani, este redactorul responsabil al gazetei centrale a gospodăriei şi corespondentul mai multor ziare din Capitală.

Şi aceasta nu este o poveste cu o imaginară insulă de cine ştie unde!

Din pricina asta, seara, cînd deasupra Bărăganului dăinuie, palide şi duioase, culorile din declinul luminii, Mihai Bădiţă se opreşte în faţa casei lui ca în faţa celui mai încîntător peisaj. Se opreşte în faţa casei pe care o cunoaşte bîrnă cu bîrnă, cui cu cui, şi o admiră, o savurează, respiră cu nesaţ splendide satisfacţii, asemenea călătorului ajuns în faţa celei mai deschise şi mai largi panorame spre care a urcat, şi s-a chinuit, şi a obosit, şi este cu atît mai încîntătoare cu cît a dorit-o mai mult, a căutat-o mai mult.

Şi, de fapt, nu este acesta cel mai încîntător şi mai mult căutat peisaj? Peisajul bunăstării, al tihnei, al lipsei grijii de mîine, peisajul posibilităţilor largi de dezvoltare şi educare a celor mai frumoase calităţi umane, peisajul luminii, al convingerii că orice vis se poate realiza!

Cînd îşi roagă nevasta să-i încălzească apă la aragaz ca să se spele, cînd lungeşte intenţionat discuţia despre reşou sau despre butelie, Mihai Bădiţă nu o face nici din îngîmfare, nici din suficienţă. O face din dorinţa de a pipăi încă o dată tot ce-l înconjoară, de a-şi da seama încă o dată de tot ce-l înconjoară, de a constata că ceea ce a fost, a fost o realitate crudă care azi îi apare ca un vis urît şi nimic mai mult. Un vis poate cam prea lung, un vis care a durat de cînd există neamul său de ţărani din Bărăgan. Iar realitatea — ah cum îi mai plăcea să se desfete în această realitate! Să vorbească cu nevasta despre „butelie"... Ce frumos sună acest „butelie"! Cînd spune „butelie" Mihai Bădiţă parcă înţelege totul aşa cum este el astăzi, parcă simte căldura curăţeniei şi moleşeala binefăcătoare a băii pe care o face în fiecare seară, în casa lui, în acordurile muzicii de la radio, în lumina strălucitoare a becurilor electrice. Cînd spune „butelie" sau alt cuvînt de felul acestuia cu accepţie atît de banală şi simbol atît de răsunător pentru el, lui Mihai Bădiţă parcă nu-i vine a crede că au existat zeci de ani în care pornea lunea de dimineaţă spre inima arsă de vînturi a Bărăganului şi trudea acolo pînă sîmbătă seara, dormind pe-un capăt de răzor, înfofolit cu ţoale de cînepă, cu gura plină de praf, cu conştiinţa clară că sub acea lună mirifică şi scînteietoare, sub acele stele greoaie care se clătinau ca nişte pui de aur în înaltul tăcut al nopţii de stepă, soarta lui aşa era scrisă de multă vreme, ba, mai mult, cineva pecetluise deasupra ei cuvintele cu care domnul judecător de pace din Călăraşi pecetluia actele prin care chiaburii le smulgeau lor, sărăcanilor, pămîntul: SPRE NESCHIMBARE.

Şi uite că lucrurile totuşi s-au schimbat. Şi tocmai această schimbare vrea Mihai Bădiţă să o simtă; să o simtă la fiecare pas, să o simtă la fiecare vorbă — şi nu se mai satură de ea.

Din pricina asta, despre orice ar vorbi, cuvintele lui Mihai Bădiţă sînt pline de sensuri. De sensuri exacte, aşa cum le-a deprins şi le-a înţeles el pe propria lui piele, prin propria lui experienţă, prin propriile lui năzuinţe.

Cînd vorbeşte de ştiinţa de carte, apoi el nu se rezumă niciodată la a şti cititul şi scrisul. Ci-ţi va vorbi despre tot ce a simţit el nevoie să înveţe ca şef de echipă la grădinărie: şi matematică, şi noţiuni de agrotehnică, şi istoria despre care îi place atît de mult să discute cu vecinii de muncă în clipele de odihnă, şi tot ce îl poate ajuta pe om „să gîndească şi să judece cu propria lui minte".

Asta este cea mai mare mulţumire pe care o trăieşte astăzi Mihai Bădiţă: că a ajuns să poată gîndi, şi nu gîndi aşa, oricum, ci să poată judeca cu mintea lui tot ce-l înconjoară, să poată trece prin mintea lui tot ceea ce face şi tot ceea ce se întîmplă, să aibă siguranţa că dacă are vreun cuvînt de spus pentru schimbarea sau îndreptarea unei anumite situaţii, îl poate spune şi poate vedea şi urmările faptului că a spus. Obişnuinţa i-a intrat şi-n limbaj; vorba lui preferată este „dragi tovarăşi, să judecăm". Iar convingerea lui este clară: „omul, dacă judecă, nu poate să nu ajungă la calea cea mai bună".

— Eh, măi Bădiţă — îi răspund unii — tu vorbeşti aşa ca şi cum omul a-nceput să judece de ieri, de-alaltăieri, iar pînă atunci n-a avut minte.

Mihai Bădiţă îl priveşte cu ochii lui liniştiţi, albaştri, cu expresia feţei care dovedeşte că e obişnuit să ia în serios atît omul, cît şi ceea ce spune el, chibzuieşte, ridică sprîncenele scurte şi mobile ca nişte rîndunele şi dă replica:

— Ai dreptate — spune el — dar ia să judecăm: cum judecai? Vorbeai, pălăvrăgeai, îţi făceai gînduri, că ţăranul nostru nu-i obişnuit nici să tacă, nici să nu dea el la tot ce se-ntîmplă înţelesul pe care-l crede; dar asta la ce-ţi folosea? Schimbai cu ceva voinţa chiaburului, situaţia ta? Nu le schimbai. Şi atunci? Atunci nu ţi-era de folos să gîndeşti; te prosteai, te îndobitoceai, deveneai animal. Acum? Acuma judeci tocmai pentru că de judecata ta şi de a fiecăruia e nevoie!

Da, cînd priveşti statura măruntă a lui Mihai Bădiţă, faţa lui plină, încrezătoare, spălată în apele limpezi ale ochilor albaştri, cu tîmplele albe mărginindu-i fruntea înaltă, cu expresia mobilă, atentă şi serioasă cînd ascultă, inteligentă, vioaie şi pătimaşă cînd răspunde, îţi dai seama că de aici vine întreaga lui încredere, tot simţul lui de răspundere, toată convingerea cu care judecă şi te îndeamnă să judeci. Are conştiinţa clară că e nevoie de judecata lui, că e nevoie ca şi mintea lui să chibzuiască. Şi simte cum această chibzuială prinde viaţă în paşii înainte pe care îi face gospodăria.

Şi atunci, la acest ţăran descătuşat de grijile foamei şi ale mizeriei, la acest ţăran care de veacuri a fost obişnuit să spună lucruri cu glas încet, mormăit, doar pentru sine însuşi, deoarece nimeni altcineva nu-l lua în seamă, simţi cum înfloresc toate calităţile unui întreg popor, toate talentele şi toată energia lui creatoare. E nevoie de ele! Milioane de-alde Mihai Bădiţă simt asta.

— Nene Mihai, nene Mihai, de ce nu ne-ai bătut atunci cînd ne îndemnai să intrăm în gospodărie şi noi încă nu voiam?

Îi spun acest lucru acum colectivişti cu renume, fruntaşi în numărul de zile-muncă şi în exemplul de bunăstare.

Mihai Bădiţă îi priveşte surîzînd şoltic, în timp ce întoarce spre ei profilul său desenat cu umor. Dar cînd începe să vorbească, redevine el, cel care îi serios:

— Ei vezi, uite de ce: pentru că omul dacă judecă ajunge singur la calea cea bună.

Finala celor 11.000

Au venit din toată ţara cei mai buni. Au venit siderurgiştii din Hunedoara cu dansuri, orchestră şi cor; au venit reloniştii din Săvineşti cu brigada artistică de agitaţie; au venit colectiviştii din Ghimbav cu echipa lor de jocuri; au venit sucevenii, ieşenii, sîntănenii, argeşenii, orădenii, dăbulenenii; au venit 11.000 de artişti amatori să participe la finala celui de-al VI-lea Concurs al formaţiilor artistice de amatori de la oraşe şi sate. Consacrat celei de-a 40-a aniversări a partidului şi celei de-a 17-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, pînă în faza finală, concursul a antrenat 24.000 de formaţii de artişti amatori, care au prezentat peste 95.000 de spectacole la care au asistat aproape 21.000.000 de spectatori.

Iată-i acum pe cei mai buni artişti amatori sosiţi la Bucureşti să-şi arate măiestria. Cu acest prilej prezentăm cititorilor cîteva imagini surprinse în primele zile ale finalei pe ţară a marii întreceri a artiştilor amatori, ce se desfăşoară în Capitală între 12 şi 20 august.

Formaţia de dans a Combinatului „1 Mai"-Satu Mare a cucerit aplauzele asistenţei pentru „Joc codrănesc".

A apărut încă un număr al ziarului special al concursului...

LA DEMONSTRAŢIE

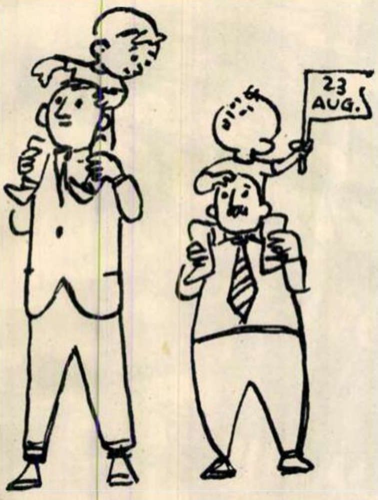

— Dacă îmi dai stegulețul, îți ofer locul.

Desen de E. ARNO

Manifestările artistice au fost înregistrate pe bandă de magnetofon pentru Radiodifuziune şi pentru Casa de creaţie populară a Capitalei.

Brigada artistică de agitaţie a Întreprinderii miniere „Petre Gheorghe" din Săsar-Baia Mare s-a bucurat de succes în „Colocviu cu viaţa nouă la Săsar".

Brigada artistică de agitaţie a Casei de cultură a raionului Griviţa Roşie a prezentat cu vervă un text bun, pentru care a fost apreciată de asistenţă.

Un program cu conţinut bogat, frumos prezentat, a fost şi cel al brigăzii artistice de agitaţie a sindicatului Întreprinderii regionale de construcţie nr. 1-Iaşi.

Fotografii de S. STEINER

...SE ÎNTÎMPLĂ ÎN

Micul comentar

Dialog televizat

de Florica ŞELMARU

În dialogul televizat pe care cancelarul Adenauer şi ministrul său de Externe l-au oferit luni opiniei publice vest-germane, von Brentano s-a declarat „convins că Occidentul va merge pînă la capăt în această confruntare, făcînd dovadă de unire şi solidaritate".

Oficialităţile de la Bonn încearcă să prezinte întărirea măsurilor de control luate de guvernul R.D.G. în Berlin (şi care de altminteri nu împiedică intrarea locuitorilor paşnici din partea occidentală a oraşului sau a cetăţenilor cinstiţi din alte ţări în partea lui răsăriteană, ci pun doar stavilă subversiunii şi provocărilor) drept încălcare a unor înţelegeri, a unor drepturi, a unor principii — toate fictive. Pe această inconsistentă bază teoretică politicienii vest-germani desfăşoară practic o activitate de aţîţare a isteriei războinice. La fel, chemărilor repetate ale Uniunii Sovietice şi ale celorlalte ţări socialiste la încheierea unui tratat de pace cu ambele state germane, Republica Federală le răspunde printr-un refuz furios, invocînd patetic înalte norme etice... şi cramponîndu-se fără nici o etică de situaţia nesănătoasă pe care o întreţin în centrul Europei rămăşiţele celui de-al doilea război mondial.

Este fără îndoială o ciudăţenie a istoriei ca un stat învins să lupte din răsputeri pentru a nu semna tratatul de pace care i-ar normaliza situaţia în viaţa internaţională. Este o ciudăţenie — dar aceasta este atitudinea guvernului R.F.G. Ba pentru a menţine lucrurile în starea lor de acum, Bonnul face apel la principalii săi aliaţi — chemîndu-i imperios să „dea dovadă de unire şi solidaritate" şi „să meargă pînă la capăt".

Pînă la care „capăt"?

În dialogul lor televizat cei doi demnitari vest-germani nu au socotit oportun să precizeze. Dar o analiză, fie şi sumară, a principalelor activităţi şi preocupări ale autorităţilor federale este edificatoare. Se pregăteşte de pildă în momentul de faţă sporirea efectivelor diviziilor deja existente ale Bundeswehrului, se accelerează crearea de noi divizii (în discursul său recent de la Kiel, Adenauer a declarat că această operaţie va fi terminată la 1 aprilie 1962), este în curs de elaborare un proiect de lege pentru prelungirea serviciului militar... În apele Balticei apusene şi ale strîmtorii Kattegat au început manevre ale flotei militare vest-germane — care vor dura trei săptămîni şi pe care cercurile informate de la Bonn le pun în legătură cu proiectul statului major al R.F.G. ca N.A.T.O. să amenințe cu „blocadă economică" în cazul semnării tratatului de pace cu R.D.G. În aceeaşi ordine de idei se cuvine să amintim şi brusca hotărîre a lui Speidel de a inspecta săptămîna trecută unităţile atlantice din regiunea Hanovra, Braunschweig, Helmstädt — adică din imediata apropiere a frontierei cu R.D. Germană, şi anume în punctele cele mai apropiate de Berlin.

Toate aceste ostentative pregătiri militare se fac cu consimţămîntul puterilor occidentale — în primul rînd cu acela al Statelor Unite. Dar nu cu acela al opiniei publice din aceste ţări. „Germania — îi scria nu demult ziarului american „Capital Times" un cititor — ne-a costat două războaie mondiale. Oare vom îndura încă un război din pricina ei?" În acelaşi timp de altfel milioane de semeni vest-germani ai acestui american de rînd, cetăţeni de rînd ai Republicii Federale, se întreabă cu identică îngrijorare: militarismul ne-a costat două războaie mondiale şi două înfrîngeri catastrofale — oare vom îndura încă un război şi încă o înfrîngere din pricina militarismului? Reflectînd aceste nelinişti, un ziar ca „Westphälische Rundschau" scrie fără echivoc: „Orice încercare de a rezolva probleme politice prin mijloace militare poate dezlănţui o catastrofă de imense proporţii. În ceea ce priveşte Germania, pentru ea aceasta ar însemna fără îndoială pierzania".

Vor înţelege oare conducătorii R.F. Germane acest limbaj care este acela al raţiunii şi al dreptului internaţional, al experienţei istorice şi al raportului de forţe în arena internaţională?

Ar fi de dorit. Din punct de vedere al intereselor tuturor popoarelor — inclusiv ale poporului german.

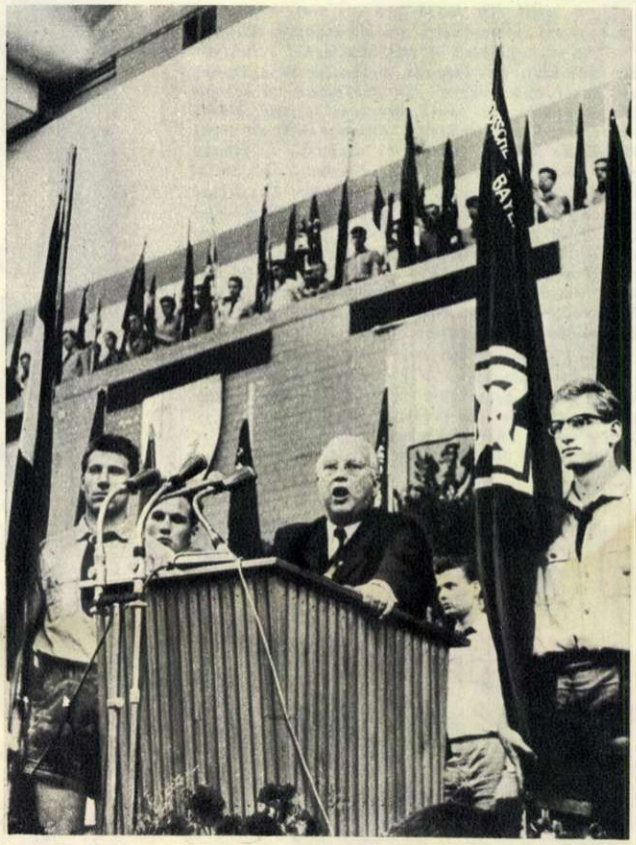

Nu, nu este, cum aţi putea crede, o întrunire a partidului nazist prin anii 1930, ci o fotografie mai recentă: ministrul Seebohm, vorbind în cadrul întîlnirilor pe care le-au avut recent revanşarzii din aşa-numitele „Landsmannschaften". La aceste adunări s-a cerut „eliberarea Răsăritului" şi instaurarea unei „noi ordini în Europa". Tot ca pe vremea nazismului...

Prin diferite tipărituri, filme şi spectacole de teatru militariste, care proslăvesc războiul, tineretul vest-german este pregătit pentru agresiuni revanşarde.

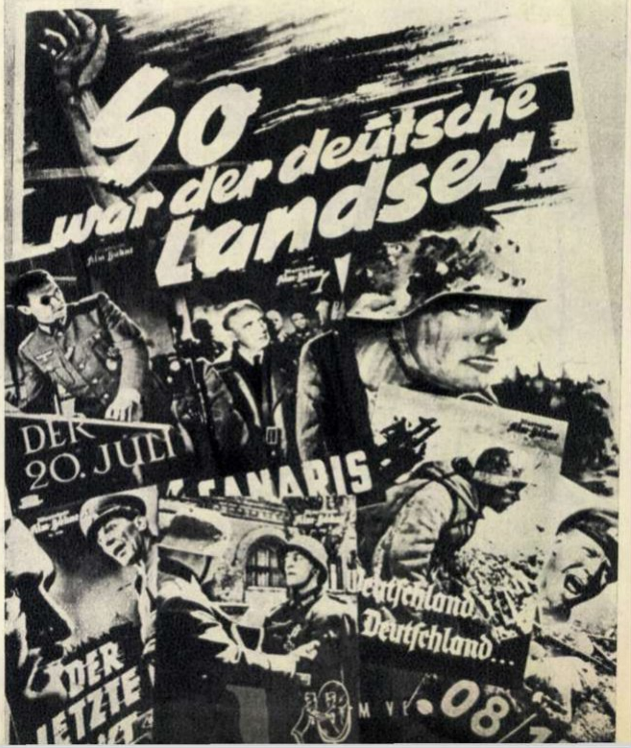

Manevrele cu caracter provocator ale trupelor occidentale şi unităţilor vest-germane sînt tot mai numeroase în vremea din urmă. Opinia publică vest-germană condamnă însă aceste izbucniri belicoase, cerînd ca raţiunea să învingă asupra zăngănitului de arme.

GERMANIA OCCIDENTALĂ

Altă „intîlnire" semnificativă: de la Karlstadt pe Main a foştilor membri ai unităţilor de artilerie. Asistenţa e selectă: în rîndul de sus, de la stînga la dreapta, Josef Brandner, fost căpitan al brigăzii de artilerie de atac 914, decorat cu frunze de stejar; generalul maior Oskar Münzel, actual inspector al trupelor blindate ale Bonnului, fost colonel fascist şi conducător al celei de-a 14-a divizii de blindate; criminalul de război Erich von Lewinski, denumit von Manstein, purtătorul crucii de cavaler cu frunze de stejar şi spade, condamnat de un tribunal britanic la 18 ani închisoare (graţiat şi eliberat înainte de termen) etc.

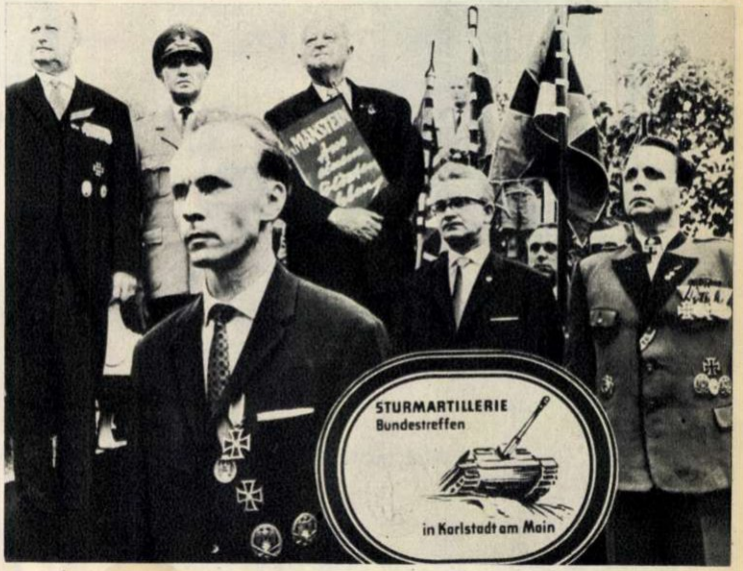
MANSTEIN
STURMARTILLERIE
Bundestreffen
in Karlstadt am Main

Dar tineretul german nu vrea să moară, ci să trăiască pentru pace. În timp ce ministrul Strauss, devenit un fel de comis-voiajor al înarmării atomice, tratează la Washington „modernizarea" armamentului de care dispune Bundeswehrul, tinerii cer interzicerea armelor atomice, dezarmarea totală. Poporul german se pronunţă cu hotărîre împotriva tuturor provocărilor revanşarzilor de la Bonn, pentru reglementarea paşnică a problemei germane.

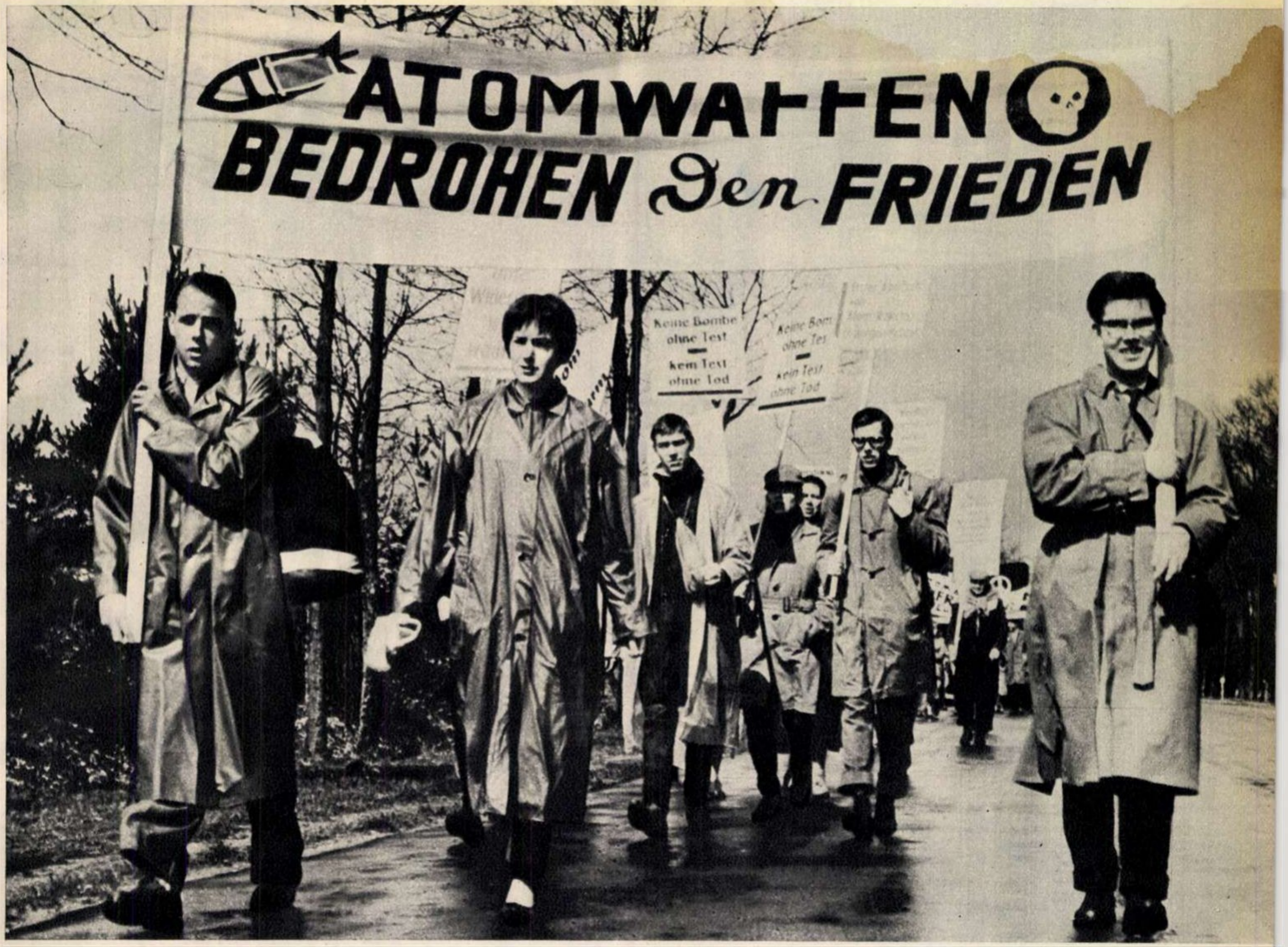
ATOMWAFFEN
BEDROHEN den FRIEDEN
Keine Bombe ohne Test
Kein Test ohne Tod
Keine Bom ohne Tes
Kein Test ohne Tod

REDACŢIA: BUCUREŞTI PIAŢA SCÎNTEII — Căsuţa poştală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.

PREŢUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREŢUL REVISTEI 2 LEI

Bclet Rep.

UMOR

ÎN S.U.A.

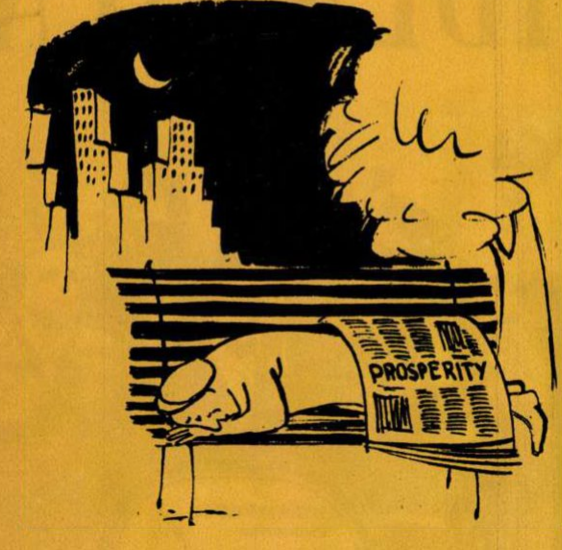
PROSPERITY

Fără comentarii

Desen de A. LUCACI

Mesajele din Cosmos ale lui Titov au fost captate de astronomii din Anglia, Japonia, Franţa etc.

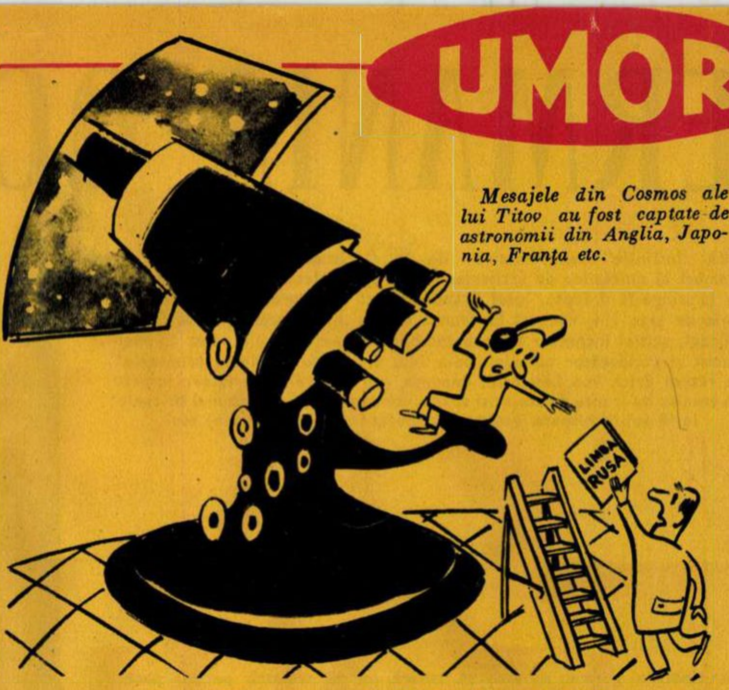

Astronomii: E limpede, ca să afli ultimele ştiri din Cosmos, trebuie să înveţi limba rusă!...

Desen de Nell COBAR

La C.I.A. — centrala oficinelor americane de spionaj.

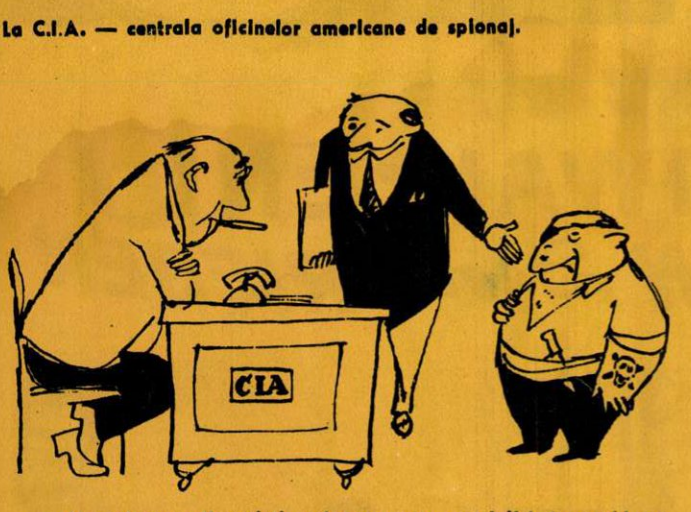

— Aşa mic cum îl vedeţi, este un mare specialist în problema „războaielor mici".

Desen de A. LUCACI

Numeroase familii franceze au avut o surpriză neplăcută prin intrarea în vigoare a decretului guvernamental cu privire la noile condiţii de stabilire a chiriilor.

(Ziarele)

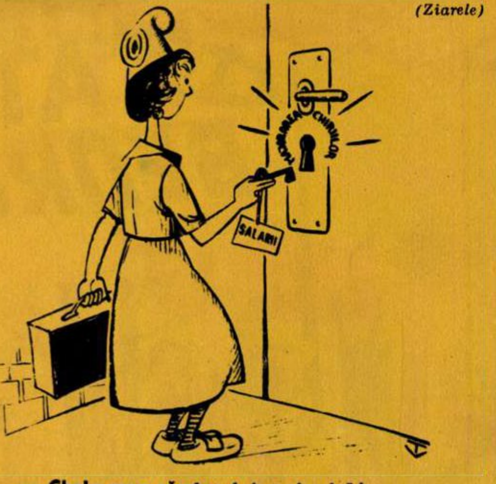
MĂRIREA CHIRIILOR
SALARII

— Cheia mea rămîne tot mai mică!...

Desen de V. TIMOC

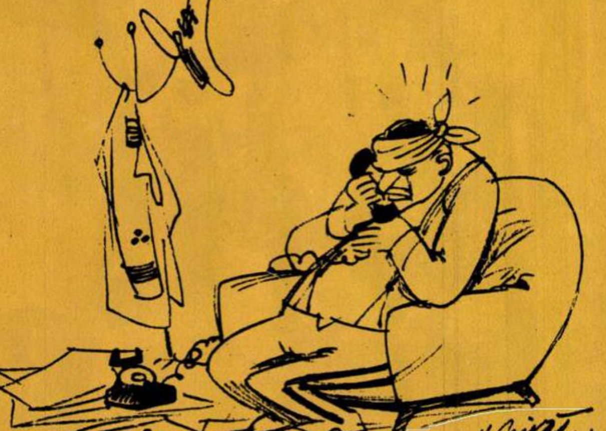
VOSTOK 2 A ATERIZAT CU SUCCES
V. Crivăţ 61

— Vino repede, doctore! Am suportat greu zborul, iar la aterizare am căzut şi m-am lovit cu capul de parchet...

Desen de V. CRIVĂŢ

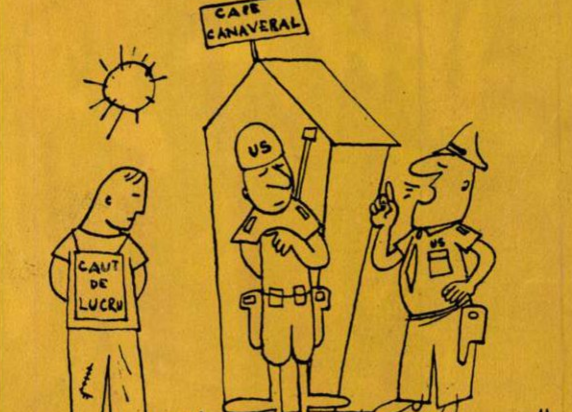
CAPE CANAVERAL
US
CAUT DE LUCRU
US
AA.

— Mister, am făcut şi eu rost de un om care ar putea să zboare în Cosmos...
— Da' rachetă are?!!!

Desen de Adrian ANDRONIC

05
7

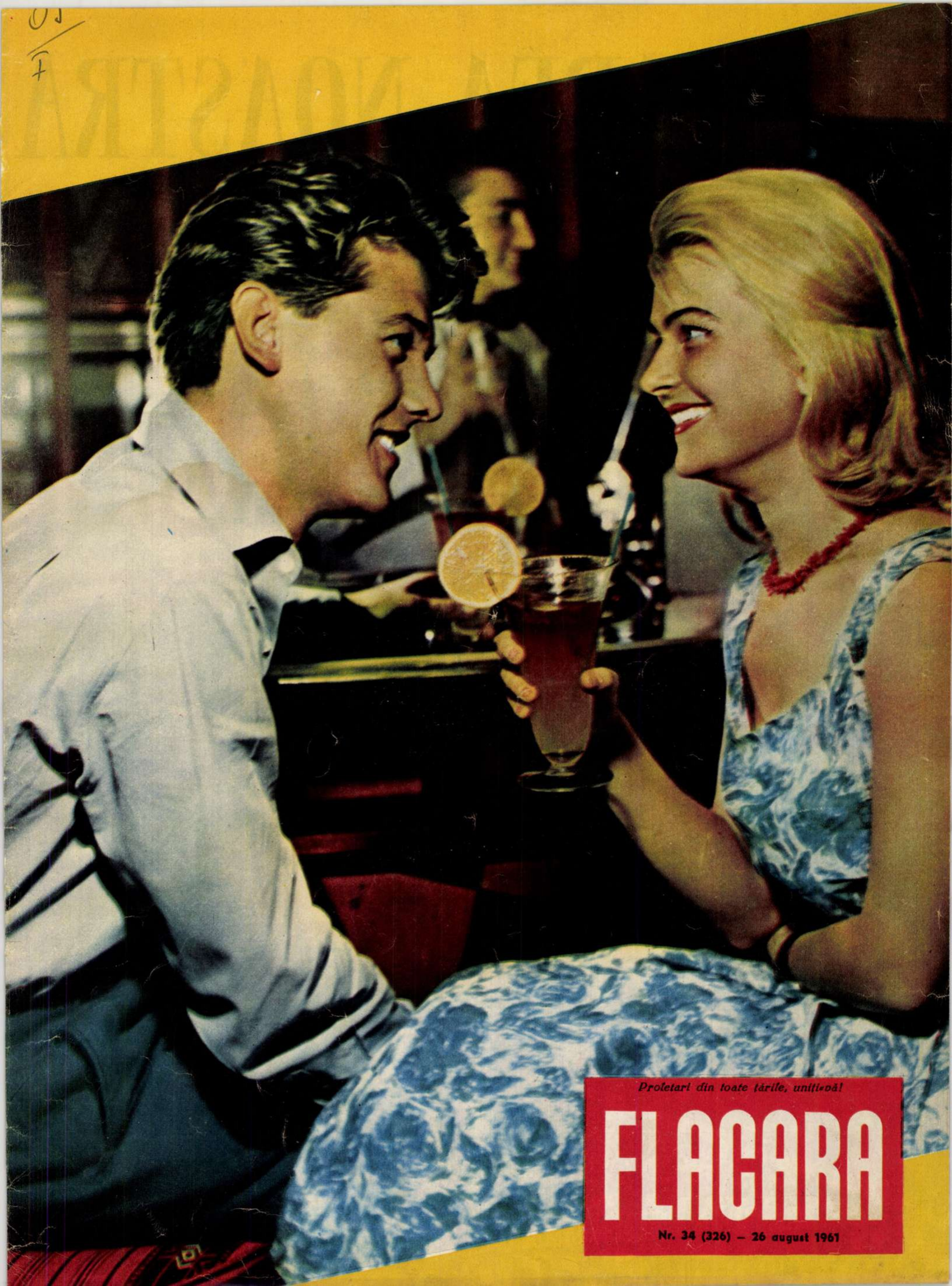

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 34 (326) – 26 august 1961

LA MAREA NOASTRĂ

①

②

④
VOSTOK 2
GRANDIOSUL PLAN AL COMUNISMULUI
EXPRESIA NĂZUINŢELOR ÎNTREGII OMENIRI MUNCITOARE

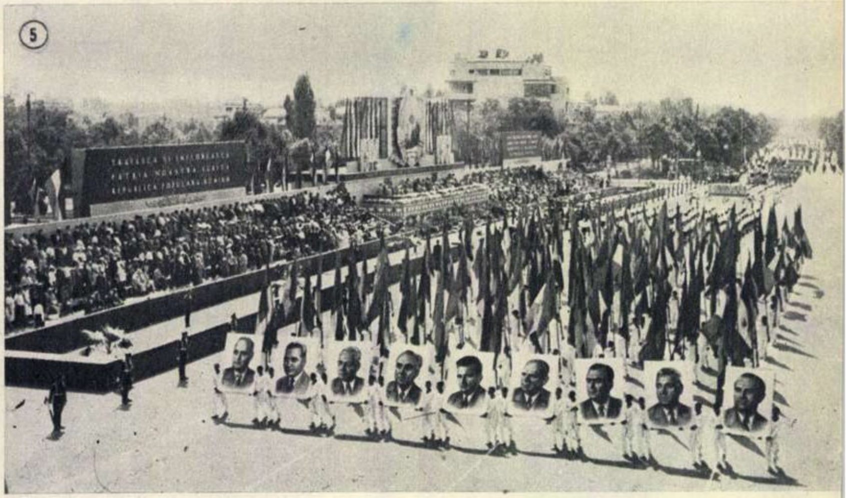
⑤
TRAIASCA SI INFLOREASCA
PATRIA NOASTRA IUBITA
REPUBLICA POPULARA ROMINA

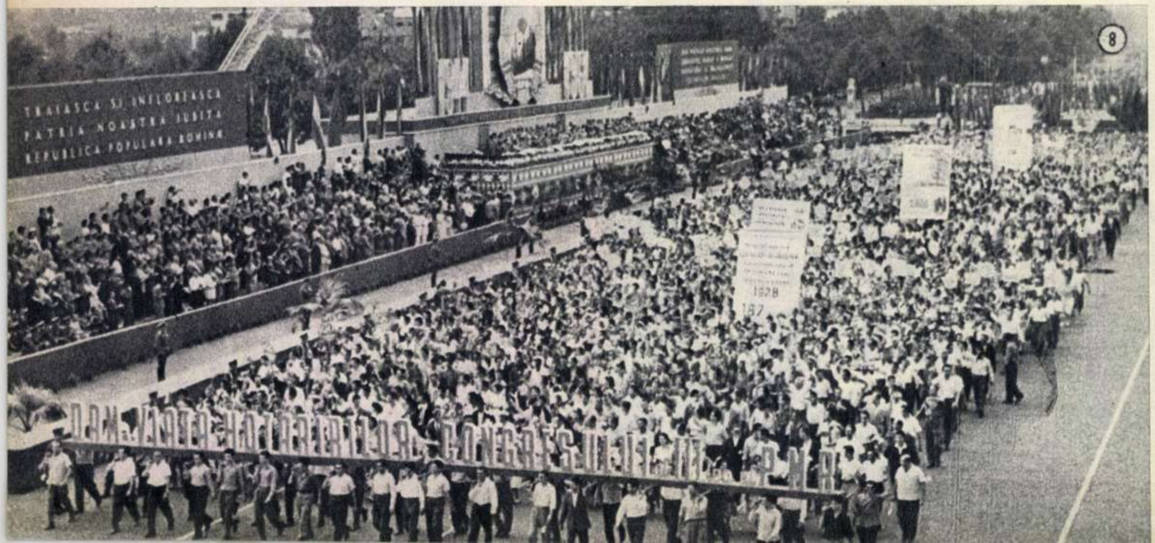
⑧
TRAIASCA SI INFLOREASCA
PATRIA NOASTRA IUBITA
REPUBLICA POPULARA ROMINA
1928

SĂRBĂTOARE

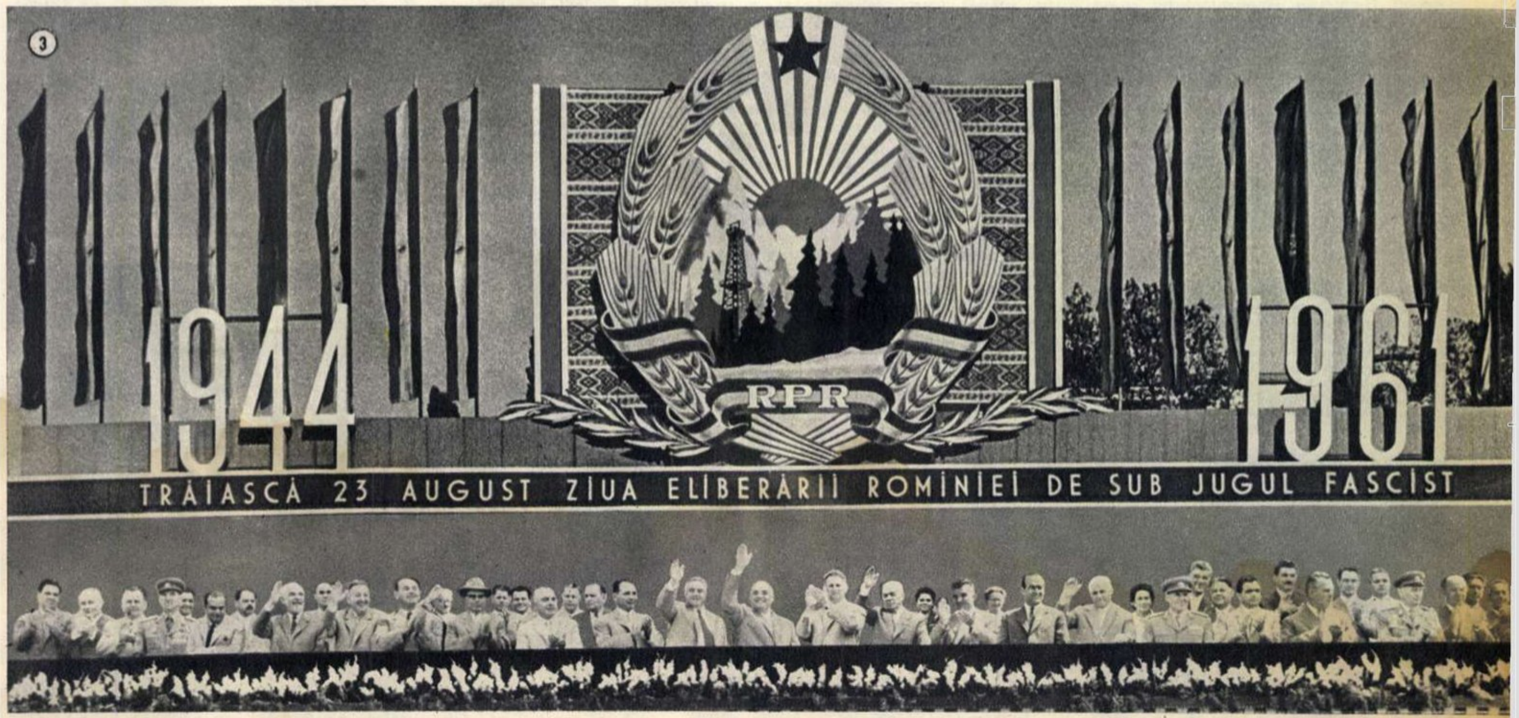
3
1944
RPR
1961
TRĂIASCĂ 23 AUGUST ZIUA ELIBERĂRII ROMÎNIEI DE SUB JUGUL FASCIST

Imagini de la parada militară și demonstrația oamenilor muncii din Capitală

① Cu flori în obraji, cu flori în mîini, trec pionierii cîntînd: „Mulțumim din inimă partidului!" ② Trec platformele purtătoare de rachete antiaeriene. ③ Tribuna centrală în timpul parăzii militare și demonstrației oamenilor muncii din Capitală. ④ Numeroase colective de muncă au venit la demonstrație cu care alegorice prin care au slăvit istoricele zboruri cosmice ale cosmonauților sovietici Gagarin și Titov. ⑤ Oamenii muncii manifestă unitatea de nezdruncinat dintre partid, guvern și popor. ⑥ Demonstrează sportivii. ⑦ Colectiviștii din regiune au manifestat pentru viața lor nouă, îmbelșugată. ⑧ Oamenii muncii raportează partidului și guvernului asupra felului în care dau viață hotărîrilor celui de-al III-lea Congres al P.M.R. ⑨ Cîntec, joc, voie bună... ⑩ Pînă-n tîrziul nopții s-a cîntat și s-a dansat pe estradele ridicate în piețele și în parcurile bucureștene.

10
1944
1961

Scrisoare din Londra

COMPARAȚII...

de Gordon SCHAFFER

Vestea publicării proiectului de Program al P.C.U.S., sosită la Londra în timp ce aci era deschisă Expoziția industrială sovietică, a stîrnit un interes mai viu ca oricînd. Declarația reprezentantului uneia din firmele care difuzează literatură despre Uniunea Sovietică precum că cererile de cărți și reviste sovietice au crescut în ultima vreme de peste 20 de ori este semnificativă în această privință.

La fel de semnificative sînt și discuțiile duminicale din Hyde Park, inițiate de diferite organizații și consacrate acum, în marea lor majoritate, politicii Uniunii Sovietice, felului în care în această țară se va ajunge la desființarea chiriilor, la gratuitatea transporturilor etc., și alte discuții în legătură cu obiectivele Programului construirii comunismului.

Pentru englezi, în special pentru cei care locuiesc în marile orașe, chiriile au ajuns un subiect foarte delicat, căci guvernul conservator a înlăturat toate stavilele din calea majorării necontenite a chiriilor. Multe familii sînt acum nevoite să aloce peste 25% din veniturile lor numai pentru a achita costul chiriilor. Așa se explică de ce unul din oratorii din Hyde Park care sublinia: „vedeți, acolo la ei nu sînt proprietari și nici speculanți de case și pămînturi...“ a fost salutat cu ropote de aplauze.

Conținutul proiectului de Program al P.C.U.S. a fost cunoscut la Londra tocmai în momentul în care guvernul britanic sporea impozitele indirecte asupra aproape tuturor articolelor de consum, anunțîndu-se totodată că autoritățile guvernamentale britanice — și după ele cercurile patronale — vor refuza să acorde sporirea salariilor, chiar dacă costul vieții va crește. Iată de ce acest important document sovietic a oferit o dată în plus englezului de rînd prilejul să-și dea seama de deosebirile dintre o societate care controlează economia și poate planifica progresele sociale și o societate a cărei politică duce la scăderea nivelului de trai al populației, așa cum e situația în Marea Britanie.

Comentatorii presei burgheze, ai radioului și televiziunii, angajați în războiul rece, s-au străduit să minimalizeze uriașele obiective cuprinse în proiectul de Program. Este interesant de remarcat însă că nu s-a făcut totuși nici o încercare de a se sugera că aceste obiective nu vor fi atinse. Dacă ne amintim de „prorocirile“ din urmă cu 30 - 40 de ani, ne putem da seama că, în orice caz, capitaliștii au învățat că poporul sovietic, sub conducerea Partidului Comunist, obține totdeauna ceea ce își propune.

În momentul de față sînt deschise în centrul Londrei două expoziții. Una dintre acestea este expoziția „Lumea fără războaie“, pentru care Comitetul britanic pentru apărarea păcii a cîștigat Medalia de aur a Consiliului Mondial al Păcii și care înfățișează progresele nelimitate pe care le-ar putea realiza omenirea dacă cheltuielile pentru înarmare ar fi îndreptate spre îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor. Cealaltă — închinată luptei împotriva sărăciei — arată cum sute de milioane de oameni din Asia, Africa și America Latină sînt sortiți pieirii din cauza foametei și a bolilor.

Învățămintele care se desprind din cele două expoziții sînt bine înțelese aici. Mulți englezi își dau seama mai mult ca oricînd de mesajul profund uman al noului plan pe care-l cuprinde proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

Londra,, august 1961

Englezilor li se impun chirii mari și în continuă creștere. Iar ori de cîte ori oamenii muncii nu pot să le plătească, proprietarii îi aruncă pur și simplu în stradă. Fotografia înfățișează o demonstrație a locatarilor din Royal Mint Square (în cartierul londonez Stepney), prilejuită de vizita făcută aci de ministrul englez al Locuințelor. El a fost întîmpinat cu pancarte pe care scria: **„Opriți evacuările în Royal Mint Sq“. „Legea dv. a chiriilor provoacă evacuări și mizerie“.** ↓

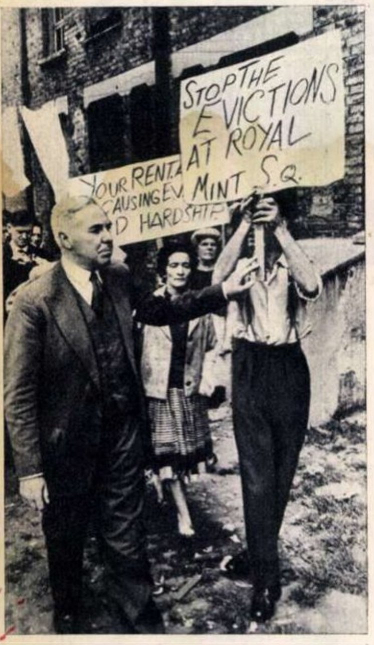
STOP THE EVICTIONS AT ROYAL MINT SQ.
YOUR RENT ... CAUSING EV... D HARDSHIP

fotocronica FLACARII

La București s-au desfășurat timp de 5 zile lucrările Seminarului Internațional al redactorilor presei studențești, la care au luat parte reprezentanți a peste 60 de organizații și publicații ale tineretului universitar din mai mult de 50 de țări din Europa, Africa, America și Asia. În fotografie: un aspect din sală în timpul lucrărilor. →

După opt ani de detențiune și alți cîțiva ani de deportare, Jomo Kenyatta conducător al luptei poporului Kenyei pentru libertate și independență, s-a întors la Nairobi — capitala țării — unde i s-a făcut o primire entuziastă de către populație. ↓

În urma recentelor catastrofe miniere, la Merlebach (Franța) au avut loc o serie de greve și mari demonstrații ale minerilor prin care aceștia au cerut luarea de măsuri de protecție a muncii și mărirea salariilor. ↓

MICUL COMENTAR

ACADELE PENTRU AFRICA

de Florica ȘELMARU

Nu de mult, „Associated Press“ transmitea pe tonul solemnității înduioșate următoarea știre: autoritățile competente au luat hotărîrea ca o navă a flotei militare a S.U.A., contratorpilorul „Forrest Sherman“, avînd la bord... 10.000 acadele, să efectueze o călătorie al cărei itinerar se compune din vizitarea a douăzeci de porturi africane. „În fiecare port — se emoționa cu anticipație agenția — băștinașii vor fi invitați pe bordul navei și fiecărui copil i se va da cîte o acadea, pînă la terminarea acestora. Această vizită a unei nave de război este o parte a programului american «de la popor la popor» menit să învingă comunismul fără o singură împușcătură“.

Rețin atenția cîteva amănunte:

Mai întîi, faptul că, în concepția organizatorilor croazierei cu cofeturi a lui „Forrest Sherman“, relațiile „de la popor la popor“ se întrețin cu ajutorul navelor de război. Dar aceasta nu e chiar o noutate. Încă din veacul trecut, bastimentele militare ale S.U.A. au desfășurat o susținută activitate, mai întîi pentru ca să statornicească, apoi ca să consolideze relațiile (de la ocupant la ocupat) dintre marea republică federală din nordul continentului și, de pildă, popoarele din regiunea Mării Caraibilor. În timpul nostru, după cum se știe, această activitate continuă — în plus, flotele a 6-a și a 7-a americane, de pildă, veghează atent asupra relațiilor dintre monopolurile din S.U.A., de o parte, și bogățiile țărilor situate în zonele în care aceste flote „operează“.

Noutatea constă în încărcătura de acadele. E o dovadă incontestabilă a superiorității neo-colonialismului asupra colonialismului clasic. Acesta, în împrejurări înrudite, recurgea la alcool — or, știut este că alcoolul îmbată, degradează pe om și dăunează sănătății. Pe cînd acadelele — ce poate fi mai nevinovat decît acadelele?! În cel mai rău caz, consumatorii se pot alege cu un ușor deranjament stomacal... Iar strategii ofensivei cu zaharicale speră probabil că, adaptînd astfel la nevoile lor metodele dresorilor de animale, vor reuși să creeze la populațiile africane un fel de reflex condiționat datorită căruia, ori de cîte ori vor vedea apropiindu-se de coastele lor un vas de război cu tunuri în bătaie, să-și spună vesele: a venit automatul de distribuit cofeturi!

După cum declară sursele autorizate, efortul de gîndire și ingeniozitate al forurilor competente care au elaborat programul „de la popor la popor“ își propune „să învingă comunismul fără nici o împușcătură“. Întrecere pașnică, deci... Operația „acadea“ păcătuiește însă grav prin megalomanie și prin considerabilul dispreț pe care-l exprimă pentru popoarele pe care „Forrest Sherman“ urmează să le viziteze. Țările socialiste acordă tinerelor state africane un sprijin masiv și multilateral — de la construcția de mari unități energetice și industriale, la amenajarea de spitale-model și organizarea luptei anti-epidemice; de la formarea de specialiști, la sprijinirea consecventă pe plan internațional a luptei acestor state pentru apărarea și consolidarea independenței lor recent cucerite. Se găsesc însă în cercurile de răspundere de la Washington persoane care pot gîndi cu seriozitate că simpatia pe care această prietenie leală, consecventă și eficace a țărilor socialiste o inspiră popoarelor africane poate fi contracarată prin... distribuții de cofeturi „made in U.S.A.“. Tocmai acesta este efectul megalomaniei — și megalomania este rău sfătuitoare, după cum ar fi avut de altfel destule prilejuri să se convingă specialiștii diplomatici și militari ai S.U.A.

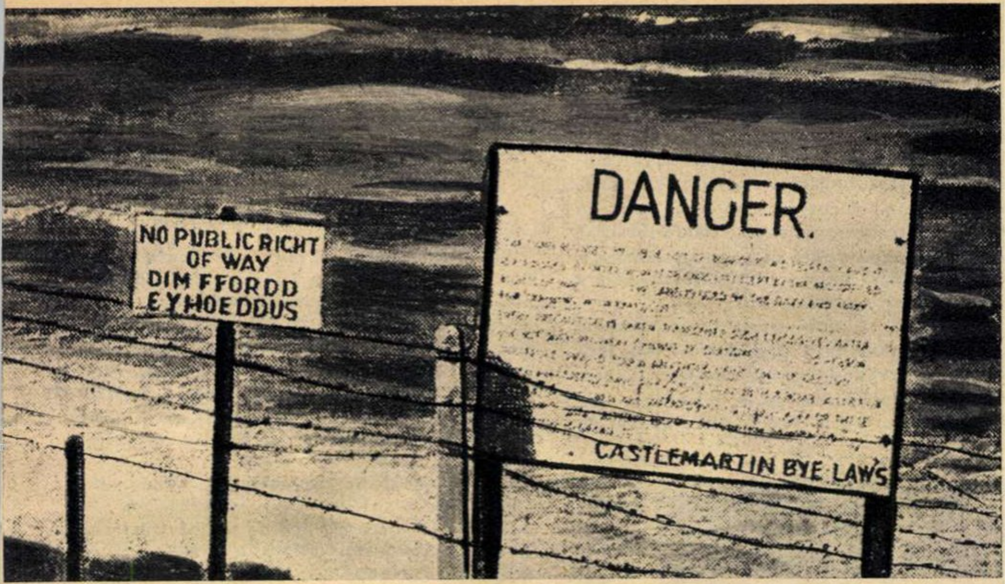

„DANGER”

pe coastele Wales-ului

de Radu ŢIULESCU

În sudul Angliei, în Wales, cerul e ca de obicei senin, în acest sfîrşit de vară. În zilele de lucru, minerii (cei care au de lucru, fireşte...) aşteaptă cu nerăbdare să iasă la lumina soarelui. Duminică, unii dintre oamenii de aici se îmbracă cu hainele lor cele mai bune şi se duc la biserică... Şi, totuşi, o nelinişte pluteşte în zarea albastră, pătrunde în predicile duminicale, înăspreşte feţele şi aşa brăzdate de cute ale muncitorilor. Pe unele ziduri, la unele răscruci, au apărut anunţuri în fruntea cărora e scris cu litere mari un cuvînt care-i opreşte pe toţi: „*Danger!*“ — „*Pericol!*“. Oamenii citesc, unora nu le vine să creadă, alţii scapă cîte o înjurătură printre dinţi (englezul flegmatic, imperturbabil la orice, e totuşi o legendă!), alţii pleacă mai departe cu o mutră îngîndurat-ironică. Ei se gîndesc că viaţa în Anglia contemporană e plină de paradoxuri care l-ar face să pălească de invidie chiar şi pe Oscar Wilde. Cîţi dintre cei care trec acum pe stradă n-au luptat, în urmă cu 20 de ani, cu arma în mînă, pentru ca nici un soldat german să nu debarce pe insulele britanice? Şi iată că ceea ce n-au reuşit atunci cei din Wehrmacht, reuşesc astăzi cei din Bundeswehr. E drept că, de astă dată, pentru debarcarea în Anglia, soldaţii vest-germani nu trebuie să dea nici o luptă. Ei vin ca invitaţi ai guvernului majestăţii sale, cu intenţia de a efectua, în timp de pace, trageri şi exerciţii militare în acele locuri în care poporul englez, dovedindu-se a fi prea puţin... ospitalier, nu le-a permis să pătrundă în anii celui de-al doilea război mondial...

CARNAVALUL DE LA PEMBROKE

Pînă acum, la Pembroke, numai cei care fuseseră pe front avuseseră prilejul să vadă un soldat german în carne şi oase şi încă îm-

Insemnele batalionului 84 de tancuri al armatei vest-germane. Pe fiecare maşină, un balaur gata să scuipe foc şi să înghită vieţi omeneşti. Simbolul e foarte grăitor... ↓

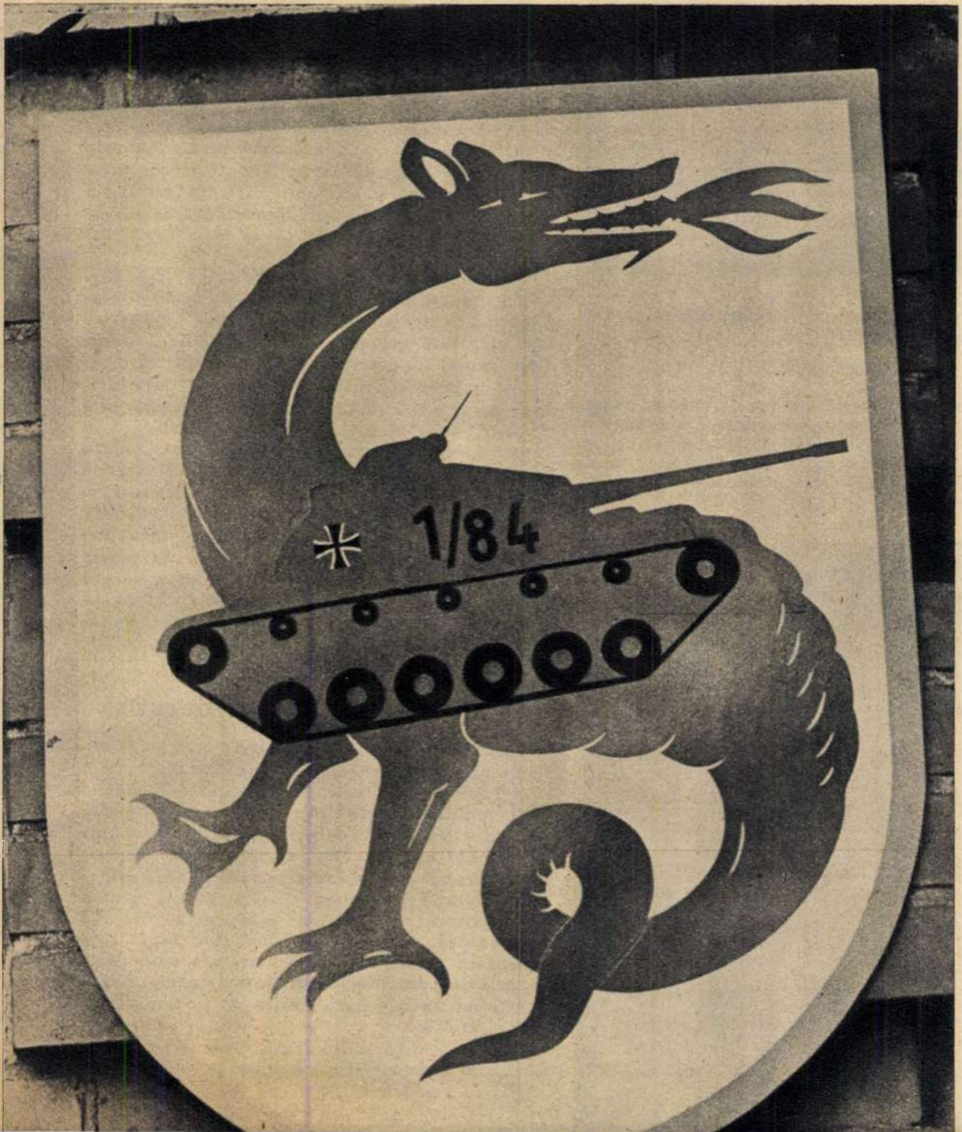

Mulţi englezi se vor întreba: „De ce am oprit cu piepturile noastre debarcarea tancurilor germane în timpul războiului, de vreme ce ele sosesc azi victorioase pe pămîntul nostru?“ →

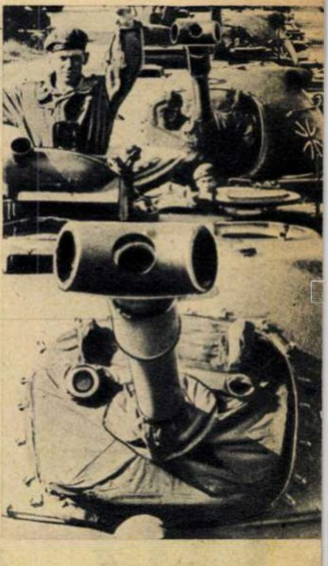

brăcat în uniformă prevăzută cu toate semnele distinctive. Şi iată că, într-o dimineaţă, paşnicii locuitori din Pembroke au avut ocazia să vadă un autentic soldat german bocănind cu cizmele pe caldarîmul din centrul oraşului, într-un fel care răscolea minţile oamenilor... Căci memoria nu e, cum spune Mark Twain, numai cea cu care uităm, ci şi cea cu care ţinem minte. Şi, alături de întreaga Anglie, cei din Pembroke ţin minte totul: Londra şi Coventryul în flăcări în urma raidurilor hitleriste, plicurile cu chenare negre care soseau în locul băieţilor aşteptaţi să se întoarcă de pe front, planurile demente de expansiune ale „marelui Reich".

...Iar acum, iată-l pe acest emisar al noilor revanşarzi de la Bonn plimbîndu-se liniştit prin Pembroke. Liniştit? Nu tocmai, căci un englez se întoarce mînios, apoi încă unul şi încă unul... Prin văzduh şuieră o piatră, apoi încă una, şi încă una... Soldatul o ia la fugă, dar cercul se strînge în jurul lui. Atunci, spre marea surprindere a întregului Pembroke, soldatul începe să lepede una cîte una hainele şi însemnele militare şi, în cea mai pură engleză posibilă, îi roagă pe cei revoltaţi să nu lovească pe un concetăţean de-al lor.

De ce a fost nevoie de acest carnaval matinal? Englezul îmbrăcat în uniforma Bundeswehrului n-a făcut decît să joace rolul de cobai, cu ajutorul căruia autorităţile au studiat reacţia localnicilor faţă de apropiata sosire a 600 de autentici soldaţi vest-germani, călare pe tancurile respective...

Dacă ar fi să ţină seama de rezultatele experienţei, guvernul englez ar fi trebuit, fără îndoială, să revoce de urgenţă invitaţia făcută. Căci, după întîmplarea de la Pembroke, s-au adunat într-un timp record peste 10.000 de semnături pe o petiţie cerînd primului ministru să nu admită staţionarea trupelor vest-germane în Wales. Ziarele au adus aminte conducătorilor englezi de Jemima Nicholas, fata care încă în secolul al XVIII-lea a respins singură o bandă de invadatori străini, mînuind cu străşnicie o furcă. Jemima doarme de mult în pămîntul strămoşesc, dar furcile — şi mai ales ura faţă de invadatori — n-au dispărut din Anglia...

PENTRU 20 MILIOANE DE LIRE...

Să ne închipuim o clipă că ne aflăm în Camera Comunelor din Londra. Zidurile încă mai poartă urmele bombardamentelor; dacă lipeşti urechea de aceste ziduri, poţi auzi cifrele comunicate aici de ministrul securităţii interne, Herbert Morrisson, la sfîrşitul războiului: raidurile aeriene au costat Anglia peste 60.000 de vieţi omeneşti şi au schilodit alţi peste 80.000 de oameni din rîndurile populaţiei civile.

Dar războiul nu s-a mărginit numai la atît. În cei 6 ani de război — 1939-1945 — au căzut în total 400.000 de soldaţi englezi. Şi aceste cifre au fost citate în Camera Comunelor. Cine a uitat aceşti ani? Şi iată că în aceeaşi Cameră a Comunelor, ministrul de război al Angliei, Watkinson, e gata să tragă cu buretele peste toţi cei 6 ani, pentru a obţine 3 săptămîni, doar 3 săptămîni („iniţial", cum se exprimă atît de diplomatic ministrul...) pentru un batalion de tancuri al Bundeswehrului...

La Londra, ziarul „Daily Herald" constată cu destulă amărăciune: „Toamna aceasta armata vest-germană va reuşi ceea ce n-a reuşit în cursul a două războaie purtate în secolul acesta — să pună piciorul pe teritoriul britanic". Şi întreabă cu reproş: „De ce s-a adoptat în Anglia o măsură atît de neplăcută pentru englezi?"

Nu ştie oare comentatorul de la „Daily Herald" că armata constituie o afacere tot atît de bună în timp de pace ca şi în timp de război? E cunoscut faptul că, în cursul primului război mondial, cei de la concernul german de armament „Krupp" au colaborat cu cei de la concernul englez „Vickers" în aşa fel încît soldaţii englezi au căzut seceraţi atît de gloanţele inamicului Krupp, cît şi de cele ale lui Vickers...

Cine nu ştie astăzi că „solidaritatea" N.A.T.O. este dictată nu numai de comunitatea planurilor agresive, ci şi de cele mai autentice simţăminte negustoreşti? Anglia s-a declarat de acord să primească pe teritoriul ei, pentru manevre („iniţial"), 600 de soldaţi vest-germani. Dar asta nu s-a întîmplat decît după ce s-a anunţat că Germania occidentală este de acord să cumpere din Anglia armament în valoare de 20 de milioane de lire sterline...

Aşadar Anglia concesionează Germaniei occidentale, în schimbul a 20 de milioane lire, o parte a teritoriului său. Şi vinde (după expresia unui ziar britanic) memoria celor 400.000 de englezi căzuţi pe front în războiul împotriva fascismului. Ceea ce revine la aproximativ 50 de lire pentru fiecare viaţă englezească jertfită...

DOUĂ ÎNŢELESURI ALE ACELUIAŞI CUVÎNT

Ca toate popoarele, englezii au cultul celor căzuţi. Ei se gîndesc însă astăzi — cum e şi firesc — nu numai la cei care au murit, ci mai mult la cei care trebuie să trăiască. Cînd D. Francis, conducător al Sindicatului naţional al minerilor, a declarat că minerii din Wales vor lupta împotriva sosirii soldaţilor vest-germani în Anglia, el s-a gîndit că viitorul minerilor este de-a dreptul ameninţat. Primejdia vine din faptul că această primă invazie nu are alt scop decît acela de a deschide drumul spre transformarea Angliei într-o bază militară a Germaniei occidentale.

Cînd locuitorii din oraşul Swansea au organizat o demonstraţie, ei au purtat pancarte pe

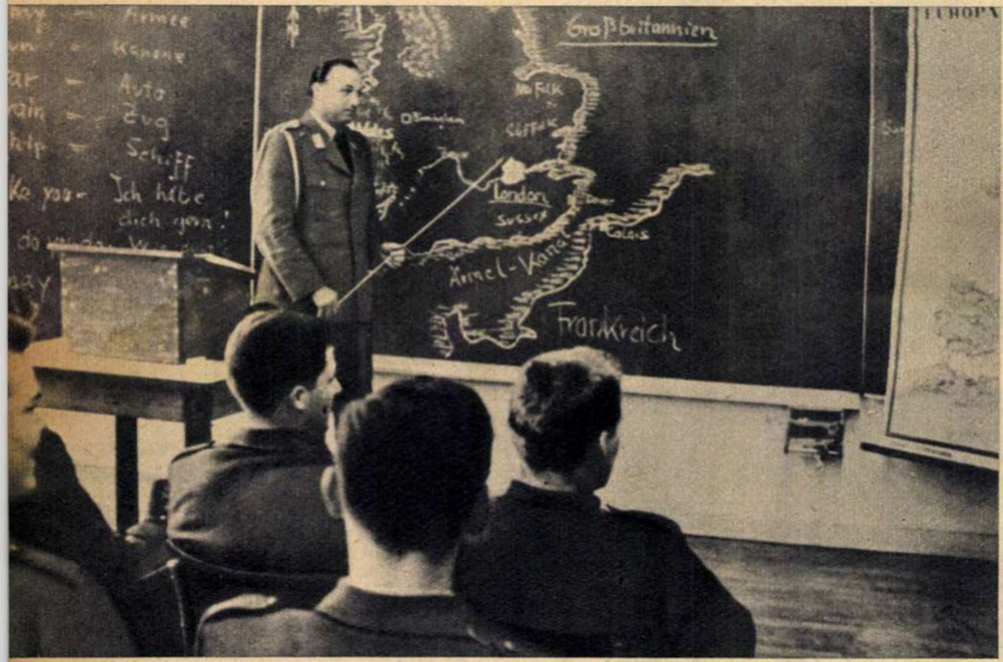

Tanchiştii vest-germani învaţă geografia Marii Britanii şi cele mai uzuale cuvinte engleze de care au nevoie: soldat, armă, tun, navă... Fotografia datează din 1941? Nu, din 1961!

Doi onorabili gentlemeni, îmbrăcaţi în civil, conduşi protocolar, părăsesc, pe uşa de onoare, sediul Ministerului de Război al Angliei, unde au purtat tratative. Curînd ei se vor întoarce îmbrăcaţi în uniforme militare şi vor comanda într-un mod prea puţin protocolar batalionul de tancuri ce urmează să debarce în Anglia. Unul dintre onorabilii domni (fotografia din dreapta) nu e altul decît jovialul comandant al batalionului 84 — colonelul Karl von Kleist. Celălalt domn e colonelul Fischel din Ministerul de Război de la Bonn...

↓

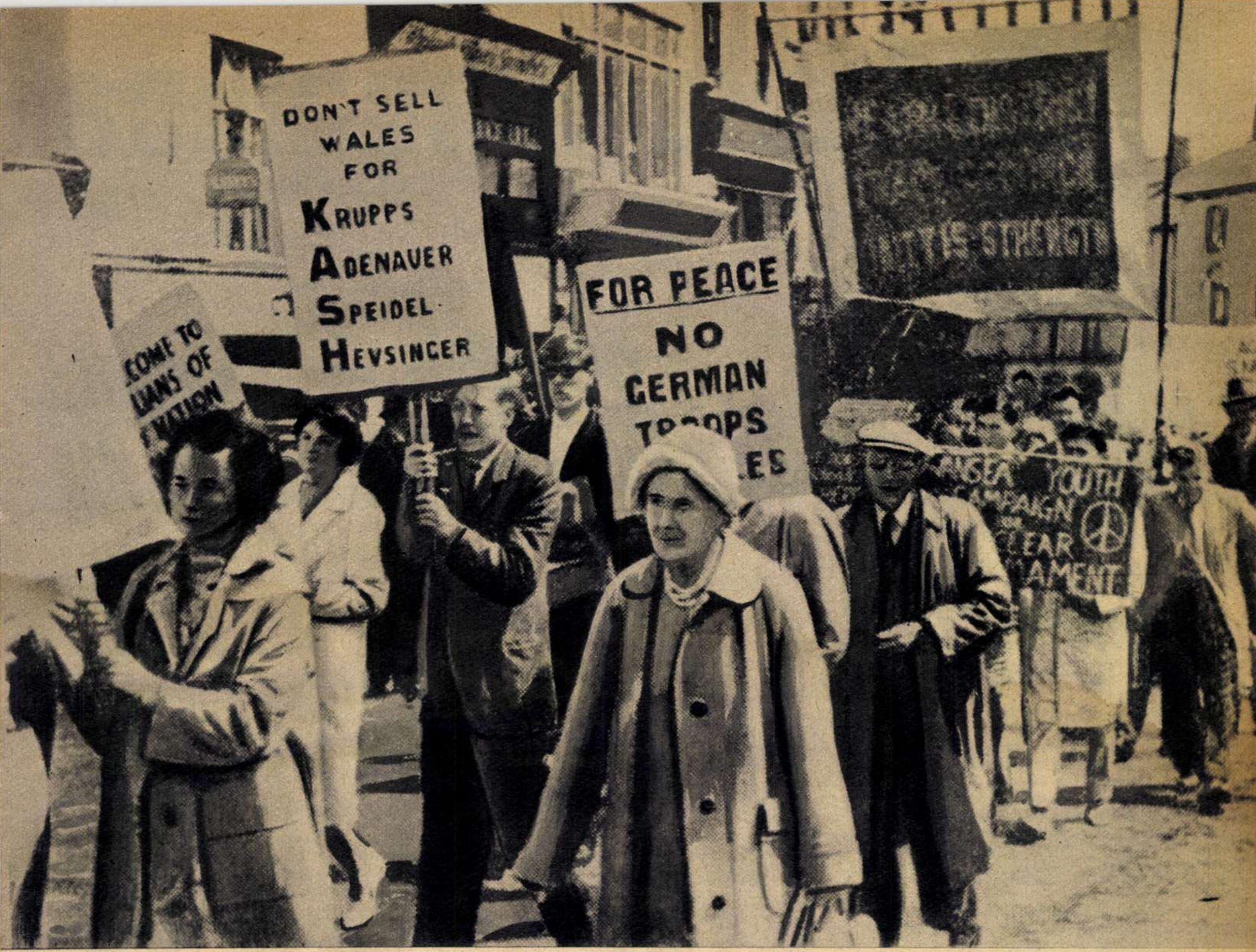
DON'T SELL WALES FOR KRUPPS ADENAUER SPEIDEL HEVSINGER
FOR PEACE NO GERMAN TROOPS
UNITY IS STRENGTH

„Nu vindeţi Wales-ul lui Krupp, Adenauer, Speidel, Heusinger". „Pace, nu trupe germane în Wales". **Cu aceste lozinci demonstrează, pe străzile oraşului lor, locuitorii din Swansea, în semn de protest împotriva hotărîrii guvernului englez de a permite trupelor Bundeswehrului să folosească terenuri de instrucţie în Ţara Galilor.**

care scria: „Pe pămîntul nostru nu e loc pentru generalii nazişti care plănuiesc un nou război". Căci cine se îndoieşte că generalii vest-germani debarcă pe pămînt britanic cu gîndul să-i trimită pe tinerii englezi la moarte pe pămînturi străine?

Cînd deputatul laburist Sydney Silverman a criticat în Camera Comunelor planul de debarcare a tancurilor germane în Anglia, el s-a gîndit la răspunderea pe care o are faţă de alegătorii săi. Căci cine se îndoieşte că guvernul englez subordonează această răspundere planurilor revanşarde, elaborate la Bonn?

Unii adepţi ai guvernului au mers cu cinismul atît de departe, încît au speculat pînă şi faptul că Wales — regiunea în care sînt cantonaţi soldaţii vest-germani — este un loc al şomajului de masă (aici media celor care n-au de lucru întrece de şase ori media naţională). În faţa şomerilor este fluturată iluzia că sosirea trupelor vest-germane le-ar putea oferi de lucru. Iată ce argumente sînt folosite pentru liniştirea oamenilor. Generalii vest-germani sînt înfăţişaţi ca nişte unchi bogaţi şi buni, care vin în Anglia cu braţele încărcate cu daruri. Dar auzind cuvîntul „gift", cetăţenii Marii Britanii ştiu bine că numai în englezeşte el înseamnă „cadou". În germană cuvîntul înseamnă „otravă". Ceea ce şi explică inscripţia „Danger" — „Pericol", care poate fi întîlnită din ce în ce mai des în aceste zile pe zidurile oraşelor şi la răscrucile drumurilor din Anglia.

Primul ministru al Angliei, Macmillan, trece în revistă, la Bonn, alături de cancelarul Adenauer, un batalion vest-german. De ce o fi zîmbind ofiţerul din spate? El se gîndeşte poate la faptul că, conform unei legi votate în Camera Comunelor, trupele vest-germane staţionate în Anglia nu vor fi supuse jurisdicţiei britanice. Acum 20 de ani, cînd se pregăteau să invadeze Anglia, nici ofiţerii germani nu visau la altceva...

simfonia mecanică

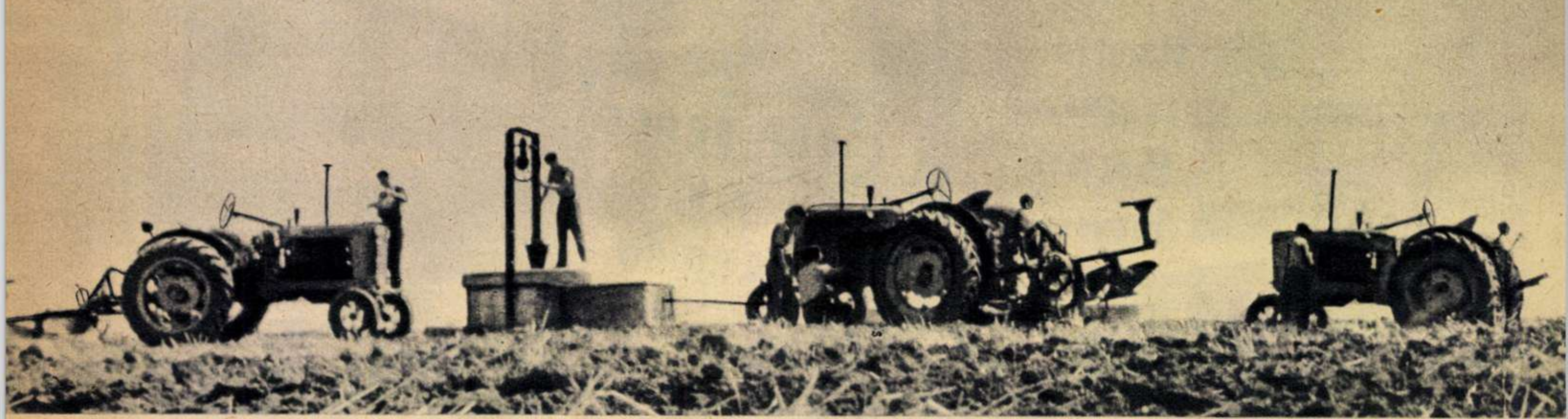

…Nu se-ndurase nici un nor să se destrame deasupra pămîntului Ţigăneştilor. De la Alexandria şi pînă la Zimnicea, împietrise chiar şi cernoziomul. Ce să mai vorbim de ţelina îndărătnică de pe marginea drumului ăsta!

Şi totuşi, sub suliţele necruţătoare ale soarelui nămiezii, o femeie îşi îndemna boii. Cuţitul plugului tăia scîrţîind nu brazde, ci adevăraţi bolovani cenuşii de pămînt, adăpost iluzoriu viitoarei seminţe. După cîteva asemenea opinteli, un bou se-mpiedică şi căzu. Alergînd să-l ridice, femeia îmbrăţişă la rîndul ei ţelina. Bulgării mari păreau nişte pumni cu care natura îngenunchease laolaltă şi om şi vită, de povară.

În cădere, femeia s-a lovit la mîna dreaptă.

Peste un timp, mîna aceasta avea să-nflorească o semnătură pe cererea de înscriere în gospodăria colectivă…

…cînd în comuna Ţigăneşti din raionul Alexandria s-au născut gospodăriile colective „8 Martie“ şi „24 Ianuarie“.

Sîngele kilowaţilor

Desigur, şi mîna acestei femei a săpat la fundaţia construcţiilor care au început să se ridice din pămînt ca porumbul după ploaie şi continuă să se multiplice, armonizînd cu belşug de alb şi roşu paleta năpădită de verdele impetuos al peisajului.

— Aici e sediul gospodăriei „8 Martie“. Dincolo, peste şanţ, sînt „cuscrii“ noştri: cei de la „24 Ianuarie“.

Preşedintele Ion Stoenică arată zîmbind puntea de un pas, care duce la vecini:

— Iată şi „podul prieteniei“!

De aici, de pe pod, ai impresia că şanţul simbolic trasat e o axă de simetrie şi mai simbolică: pe aceeaşi linie, de o parte şi de alta, un număr egal de clădiri cu siluetă aidoma. Mai în spate, acelaşi număr de noi grajduri în construcţie. Doar noua basculă de la „8 Martie“ n-are corespondent încă în partea cealaltă (va avea totuşi peste cîteva săptămîni!). Vicepreşedintele de la „24 Ianuarie“, Gheorghe F. Duminică, îmi şopteşte însă un „secret“ care va constitui „represaliile“:

— Noi le-o luăm înainte cu electrificarea colectivei: avem un motor căruia-i vom da curînd de lucru.

— Şi atunci veţi putea cînta „S-a făcut lumină-n sat“!

— Ei, parcă numai de lumină e vorba! Dar prepararea nutreţului? La silozuri, trebuie tocate şi porumbul, şi floarea-soarelui, şi sfecla, care să-ndestuleze vitele pînă-n anul viitor. Mai poţi lucra cu tocătoarea de mînă? Cîte ţi-ar trebui? Şi ce armată de oameni care să le acţioneze? Dar mulsul a 142 de vaci? Apeşi pe buton şi ştii că „degetele“ mulgătorului ăstuia nu obosesc, chiar dacă ar trece printre ele un rîu de lapte. Ce părere aveţi: pătulul cu capacitate de 20 vagoane cereale pe care-l vom construi (fac şi vecinii unul la fel!) n-o să-l poată-ncărca, mai bine, elevatorul, decît lopata sau sacul?

— Văd că aveţi şi acum o moară de uruit cereale, acţionată de tractor.

— De ce să plimbi toată ziua, bună ziua, motorul de colo dincolo, prin curtea gospodăriei? Nu-i mai uşor de tras un cablu, decît de plimbat un motor?

— Cum s-ar spune, motorul deşi fixat permanent într-un loc, va fi pretutindeni în acelaşi timp, ca o inimă care pompează sînge în tot corpul.

— Sînge măsurat în kilowaţi-ore!…

Dinspre „8 Martie“ răzbeşte fîşîitul ritmic al trioarelor.

— Pînă la colectivizare, mulţi dintre noi vînturam grîul cu lopata. Acum, triorăm şi gozurile, pentru a recupera boabele bune.

Intermezzo hidrotehnic

Abia poţi răzbate prin rîul de oameni şi atelaje de pe drumul spre culturi. Se nivelează şoseaua, se înalţă pereţii de pămînt ai lacului de acumulare folosit la irigarea grădinii de legume care, doar ea, pînă în toamnă, va aduce colectiviştilor un milion (Da! Un milion!) de lei beneficiu.

— Numai pe roşii, „8 Martie“ a încasat pînă acum 426.000 lei.

În grădină, un nou munte de lăzi încărcate aşteaptă să ia drumul pieţelor, fiecare ladă adăpostind în rînduri strict simetrice roşii de aceeaşi dimensiune, sortate cu ajutorul unor inele anume confecţionate.

Momentan, apa lacului, născut din izvoarele care se curăţă spre a li se mări şi mai mult debitul, oglindeşte siesta gîştelor colectivei. La anul, undele lui vor fi spintecate şi de fulgerul solzilor crapilor, lacul devenind în acelaşi timp eleşteu. Pe coastă, la limita dintre cele două gospodării, aceleaşi izvoare vor alimenta castelul de apă, rod al colaborării constructive dintre vecini. Plecînd de aici

Se adapă sutele de „cai". ↑

„Bucătăria" animalelor: moara pentru nutreţ concentrat. →

de sus, de la castel, apa va îndestula adăpătorile automate din grajduri.

— Se termină cu găleţile cărate de oameni. Uriaşa „găleată" a castelului o să verse cîtă apă-i trebuie animalului, de cîte ori acesta va apăsa cu botul clapa adăpătorii.

Unde e Grigorescu?

Pe miriştea înveşmîntată-n verde proaspăt, dintre oile ţigăi şi merinos nu lipseşte nici obişnuitul „semn indicator" al stînei: prietenul urecheat al mioarelor. Cînd credeam că-l voi întîlni şi pe ciobănaşul lui Grigorescu, unul dintre strănepoţii vechiului model trecu pe lîngă clasicul mijloc de locomoţie pastorală şi, încălecîndu-şi bidiviul pur sînge... „Carpaţi", fabricat într-o uzină romînească, se porni să pedaleze vîrtos către stînă.

— Bicicletelor le-am cam pierdut numărul— zîmbi preşedintele Stoenică. Îl ştiu pe-al motocicletelor: deocamdată opt, iar cît priveşte motoretele, 35 de colectivişti au trecut de mult la... „mecanizare individuală". Pînă la urmă, o să trebuiască să facem staţie de benzină în sat. Staţie cu două schimburi! Mîine-poimîine, te pomeneşti c-o s-ajungem şi la... stopuri automate!...

După bătălia treierişului. ↓

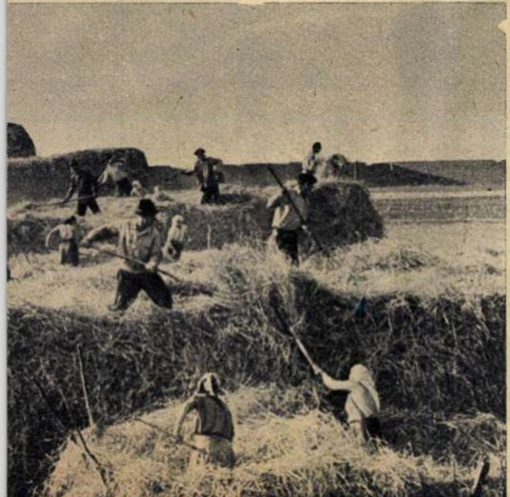

Unde e tradiţionala cumpănă a fîntînii din cîmp? A-nlocuit-o scripetele, de loc grigorescian, dar mult mai sprinten. În preajma ciuturii neobosite, o herghelie imensă îşi aşteaptă rîndul la adăpat: sînt caii-putere ai S.M.T.-ului, noile tractoare sosite din uzină abia săptămîna trecută.

— Prin ele, ni s-a dublat parcul mecanic. Le-am făcut rodajul progresiv în greutate, direct pe mirişte.

— Cum vă înţelegeţi cu tractoriştii?

— Cum altfel, decît bine? Mai ales că sînt colectivişti de-ai noştri, pe care i-am trimis la cursuri şi care de acum încolo vor lucra pe pămîntul cunoscut de ei. Salutăm noul sistem al permanentizării brigăzilor trimise de S.M.T.-uri, de care vorbea tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej în raportul la recenta plenară a C.C. al P.M.R. — şi care a şi început să se aplice cu succes.

Prin oceanul de porumb, din care cu batere speriată de aripi se-nalţă dropiile, ştiuleţii voinici parcă dau şi ei să spună: pe-aci au trecut tractoarele, semănătorile şi prăşitorile!

— La asemenea recoltă, ştiu că o să aveţi de furcă serios cu transportul!

— De cînd ne-am cumpărat cîte un autocamion „Steagul roşu", s-a uşurat mult sarcina atelajelor în amîndouă gospodăriile. Acum aşteptăm să ne programeze Braşovul cu cîte încă unul şi pe unii, şi pe alţii.

Pînă să vină „întăririle" de la Braşov, adunînd cu multă răbdare piese disparate şi montîndu-le cu îndemînare, fierarii colectivişti au construit 9 originale care. Remor-

← Vecinătatea celor două gospodării are și unele... implicații pe care le menționăm doar cu această fotografie.

cate de tractoare, aceste „vagoane" sui-generis transportă într-o zi cît s-ar căra cu boii într-o săptămînă.

Hotărît: într-un viitor ce se și întrevede boulenii lui Grigorescu nu-și vor mai purta pașii decît pe nemuritoarele drumuri din pînzele maestrului!...

Noua partitură

Femeia luptîndu-se cîndva cu vitregia țelinei poate era azi printre cele care, cu ajutorul micilor prese simple dar practice, modelau cărămizi.

În anul acesta, cuptoarele celor două colective au rumenit 850.000 de bucăți din aceste „pîini" ale constructorilor. Parte din ele și-au luat locul în zidurile construcțiilor ajunse la acoperiș. Altele vor da făptură grupului de ateliere.

— Parcă ne-am fi putut mulțumi doar cu niște potcovării? În curînd, ce să mai potcovim? Caii... putere? De ce să fim nevoiți să alergăm la Alexandria pentru orice lucrare mecanică, atîta vreme cît ne putem noi înșine amenaja ateliere cu profil mai complex?

★

...Departe, pe o coastă-nveșmîntată-n verde proaspăt din raionul Alexandria, mioarele pasc cu același calm idilic de veacuri.

Dar modulațiile cavalului din „Simfonia pastorală" nu mi-au ajuns la urechi. Le-au luat locul viguroasa chemare a claxoanelor „Steagul roșu" și cîntecul de bondar al tractoarelor, măsuri înscrise într-o nouă partitură, pe care un muzician al timpului nostru ar putea-o intitula: „Simfonia mecanică"...

Lucian DUMITRESCU
Fotografii de A. MIHAILOPOL

Vezi rezultatele semănatului mecanic? ↓

O ÎNTÎLNIRE NEOBIŞNUITĂ ŞI O LADĂ CU ZESTRE BUCLUCAŞĂ

„Drum nou" — acesta este titlul unui nou film al studioului „Bucureşti", alcătuit din două schiţe cinematografice. Realizate pe baza a două scenarii diferite, de către doi regizori diferiţi (Aurel Miheles şi Francisc Munteanu), ele aduc amîndouă pe ecran imagini din realităţile actuale ale satului nostru, ale gospodăriilor colective în lupta pentru consolidarea lor economico-organizatorică.

„ÎNTÎLNIREA"

O maşină goneşte pe şoseaua străjuită de munţi. Cînd se apropie, distingem emblema studioului cinematografic „Bucureşti", iar înăuntru, chipuri cunoscute printre care Gr. Vasiliu-Birlic, Alex. Giugaru, Al. Lungu. Interpreţii unui nou scurt-metraj regizat de Aurel Miheles îşi întîlnesc astăzi eroii din viaţă. Dar de data aceasta nu după realizarea filmului, pentru a le afla părerile, ci înainte, spre a le cunoaşte munca. Realizatorii au avut o idee originală: să surprindă pe peliculă instantaneul interesantei vizite. Gazde şi oaspeţi evoluează astfel în faţa aparatului, cu numele lor reale, într-un spaţiu înscris concret pe harta ţării: Bod, regiunea Braşov. Acţiunea se desfăşoară în ambianţa naturală a cîmpului ori în casele noi ale colectiviştilor. Pe baza scenariului semnat de Al. Strachină şi A. Miheles, filmul s-a îmbogăţit cu situaţii noi, create în timpul filmării, cu spontaneitatea, firescul comportării colectiviştilor în împrejurări care le sînt familiare şi cu umorul izvorît din contactul citadinilor cu specificul muncii agricole. Birlic devine pentru cîteva zile mulgător. Hotărît să lucreze după cea mai înaintată metodă, actorul îşi va aduce din Bucureşti un aparat special, cu pîlnii şi etichete. Dar inventivitatea sa tehnică se dovedeşte curînd depăşită: o reţea de tuburi străvezii traversează grajdul — astăzi modern laborator — în care se captează electric spumoase rîuri de lapte. Pîlniile nu vor mai sluji acum decît drept ochean cu care orăşeanul va explora admirativ această nouă privelişte.

O scurtă întîlnire peste care — din discreţie — aparatul de filmat trece repede: Birlic şi... Romeo, taurul vestit al gospodăriei. Schimb fugar, dar furtunos, de „amabilităţi" reciproce...

Alexandru Lungu ţine să-şi ia brevetul de conducător auto pe tarlaua gospodăriei.

Giugaru îşi urmăreşte pas cu pas „modelul" — preşedintele gospodăriei „Horia, Cloşca şi Crişan". „Oare în ce constă concretul acestei munci de conducere?" — se întreabă la început actorul, obişnuit cu exactitatea programului său de emisiuni, filmări şi repetiţii. O va afla de-a lungul unei singure zile, la sfîrşitul căreia oaspetele se va simţi făcînd parte din colectivul care-i solicită decizii, răspunsuri. Obosit, el va cunoaşte volumul şi mai ales răspunderile ce stau pe umerii inginerului-preşedinte.

Tînăra actriţă Marietta Lissay de la Teatrul de Stat din Sibiu a venit la crescătoria de păsări înarmată cu un manual teoretic. Dar tot consultîndu-l, e cît p-aci să rătăcească un năzdrăvan boboc de raţă, fugar şi jucăuş.

Împletirea caracterului strict documentar cu cel artistic, suita peripeţiilor amuzante concepute în scenariu dau comediei „Întîlnirea" o notă de inedit, de prospeţime.

„LADA CU ZESTRE"

Cîndva, lada cu zestre a constituit obiectul unei aprinse dispute. Părinţii — plini de prejudecăţi — refuzaseră să-şi mărite fata cu un colectivist din alt sat. „N-ai să capeţi nimic de la noi" — au încercat ei s-o ameninţe. Dar tînăra şi-a urmat alesul inimii şi iat-o în gospodăria agricolă colectivă din Biled, aducînd pe lume un al doilea copil. Bătrînii se decid atunci să-şi vadă nepoţeii. Dar, încărcînd lada cu zestre şi merinde pentru gazde, s-au bucurat prea devreme de surpriza pe care le-o vor face tinerilor. O surpriză s-a petrecut, într-adevăr — dar a fost o surpriză pentru părinţi. În ce a constat? Ea constituie de fapt însuşi subiectul noii schiţe cinematografice a lui Francisc Munteanu, inspirate — se pare — dintr-o întîmplare reală. Socrii îşi vor căuta o dimineaţă întreagă ginerele, străbătînd cu această ocazie fiecare sector al înfloritoarei gospodării colective. Sera şi grajdurile mecanizate, crescătoriile moderne de păsări, casele noi ridicate în ultimii ani vor spori jena bătrînilor faţă de naivitatea presupunerilor lor: „Şi noi, care ne înduioşam de soarta copiilor noştri..."

Pe calea unei povestiri cinematografice simple, pigmentate cu cîteva qui-pro-quo-uri amuzante (poetul venit în documentare e confundat cu noul inginer agronom, întrucît duce cu sine întreaga colecţie de cărţi „vegetale", de la „Iarbă rea" la „Rădăcinile sînt amare"), scurt-metrajul romînesc „Lada cu zestre" oferă spectatorului un tablou autentic al noului sat socialist.

Imaginea — realizată în ambianţa reală a gospodăriei milionare din Biled, regiunea Banat — aparţine operatorului Vasile Oglindă. Muzica e semnată de H. Mălineanu, iar Anastasia Anghel a secondat munca scenaristului şi regizorului Francisc Munteanu. În rolurile principale îi vom întîlni pe Titus Lapteş şi pe Alexandru Ternovici; în acelaşi timp, vom remarca — pentru prima oară pe ecran — pe doi reputaţi actori ai scenei arădene: Elena Bodi şi Nicolae Antoniu.

Figuraţia e rezolvată cu... resurse locale: colectiviştii din Biled şi împrejurimi şi-au dat concursul cu însufleţire pentru realizarea acestui document al realităţii noastre noi.

Alice MĂNOIU

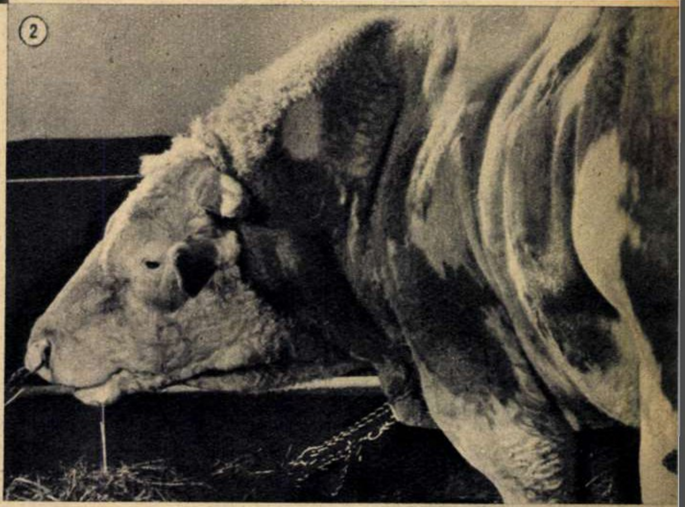

Se pare că întîlnirea nu i-a bucurat deopotrivă pe artistul poporului Gr. Vasiliu-Birlic şi pe... Romeo (foto 1 şi 2).

Un scurt moment de odihnă, după o zi agitată: artistul emerit Al. Giugaru şi preşedintele gospodăriei agricole colective din Bod, Mihai Bejan (foto 3).

Se filmează pe malul Oltului. Regizorul Aurel Miheles dînd indicaţii actriţei Marietta Lissay şi operatorului Gh. Cristea (foto 4).

O SĂPTĂMÎNĂ PE

Vasele cu excursioniști au acostat chiar în inima așezării pescărești de la Mila 23. În întîmpinare ne-au ieșit mulți dintre locuitori.

Turiștii ascultă și înregistrează pe benzi de magnetofon cîntece populare din satele pescărești ale Deltei. ↓

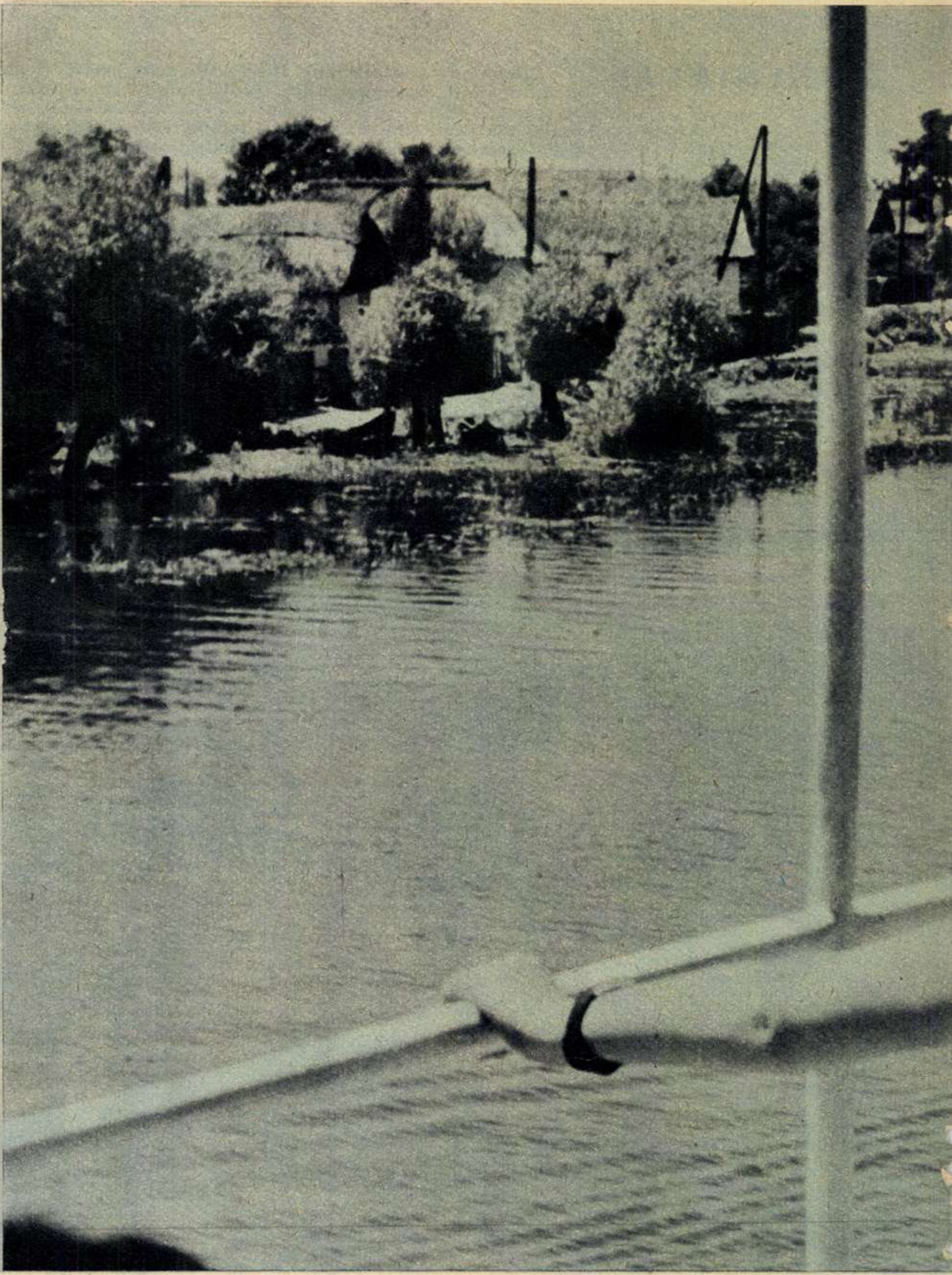

Ne întîlnim cu un transport de materie primă destinată Întreprinderii pentru valorificarea stufului-Brăila: stuf pentru celuloză.

„Delta, pitorească și fermecătoare, crește metru cu metru! Cauzele fenomenului se cunosc: aluviunile cărate permanent de Dunăre îi măresc suprafața. Cu cît?"

„Pe care din cele trei brațe se scurge în mare cantitatea cea mai importantă a apelor adunate de bătrînul Danubiu în trecerea lui prin Europa?"

Iată numai două din întrebările puse de către profesorul examinator al unui origina concurs „Cine știe, cîștigă", avînd ca temă Delta Dunării. Un concurs desfășurat în împrejurări cu totul deosebite și la care participanții s-au întrecut în a da răspunsur exacte. Unde a avut loc concursul? Cine sînt concurenții care, la sfîrșitul examinării, s-au ales cu sticle de șampanie, torturi și alte asemenea premii? Dar asistența?

APĂ — — —

Unul după altul se ivesc înaintea noastră satele așezate de-a lungul Dunării.

↓

Cei de care vorbim sînt turiști. Aproape o sută de oameni ai muncii din Capitală și din Sibiu, din Pitești, din Valea Jiului și din alte părți, participanți la una din excursiile săptămînale, organizate de Oficiul Național de Turism-Carpați, în Deltă. Este vorba de acele călătorii de vară în împărăția apelor și a stufului, care prilejuiesc, de fiecare dată altor turiști, cunoașterea în amănunțime a ținutului de la gurile Dunării. Concursul menționat — ținut pe vapor în ultimele ore ale excursiei — constituie epilogul plăcut și instructiv al vizitei în Deltă.

...Așadar, șapte zile și șapte nopți pe apă. Peste șase sute de kilometri parcurși pe Dunăre de la Galați la Sulina, pe brațul Sf. Gheorghe, pe Marea Neagră, pe nesfîrșitele și întortocheatele canale ale Deltei, pe lacuri mai mici sau mai întinse, unele cu aspect de mare furtunoasă, altele de lagună. Tot timpul pe vapor, pe ceamuri, în lotci. Apoi, escală la Tulcea, oraș în reconstrucție, cu cheiuri noi, iluminate azi cu neon; la Sulina, oraș pitoresc, cu două ferestre deschise: una spre Dunăre, alta spre mare; la Maliuc, în inima Deltei, acolo unde se află statul major al bătăliei cercetărilor științifice închinate valorificării stufului; pe întinsa plajă de la Sf. Gheorghe, cu dune de nisip fin. O sută de oameni au poposit în pitoreștile sate de pescari răspîndite în împărăția apelor și a stufului, au vizitat cherhanalele moderne, au fost oaspeți la mesele pescarilor și au străbătut locuri unde liniștea nu-i sfîșiată decît de zborul pelicanilor, al lișițelor, al stîrcilor sau al păsării flamingo.

F. URSEANU

Fotografii de F. URSEANU și V. SAVIN

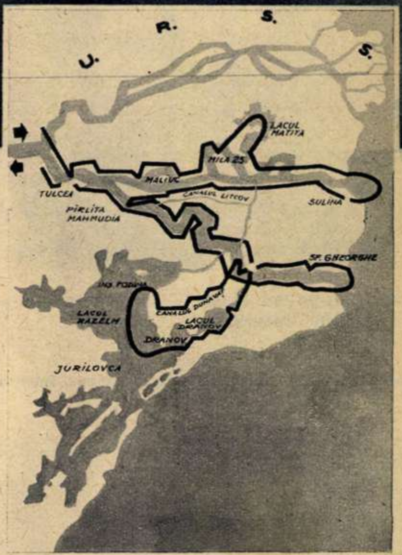

Itinerarul excursiei în Deltă.

Nesfîrşită este împărăţia stufului...

Iată-ne acum pe un ceam, în largul furtunosului Razelm, remorcaţi de „Ceamurlia".

Din largul Dunării, Tulcea cu noile ei blocuri prezintă un aspect inedit pentru cei ce au cunoscut în trecut acest oraş.

În zori de zi, cu mahunele remorcate de cutere, brigăzile de pescari ies în larg la scuturatul talienelor.

Moment vesel pe bord: un divertisment muzical pe mare, dincolo de Sulina.

Carnaval la bord. Vasul naviga în plină noapte spre Galaţi, în timp ce „măştile" dansau şi petreceau.

Dimineaţa puntea vasului este un admirabil loc de plajă.

„7 enigme“

În timpurile noastre legendele saturate de romantism despre „olandezul zburător“ sau „vasele fantomă“ sînt ascultate cu zîmbetul pe buze. Și totuși e greu de crezut c-ar rămîne cineva indiferent la relatarea unor extraordinare întîmplări petrecute pe mare, cum sînt cele de mai jos, despre care s-a scris în periodicele maritime din străinătate. Aceste „enigme“ își au în schimb dezlegarea în condițiile epocii cînd s-au petrecut. De pildă dispariția echipajului velierului „Seabird“ nu poate constitui o „enigmă“ în vremea înfloririi pirateriei practicate pe coasta Atlanticului. Tot așa cum în condițiile comerțului de sclavi brigg-ul american „Mary Salist“ putea mult și bine să sufere pierderea echipajului fără ca asta să rămînă o taină pentru „cunoscători“. Disparițiile multor vase fără a lăsa nici o urmă se datorează de multe ori furtunilor izbucnite pe neașteptate. Cazul „Urang-Medan“ constituie o evidentă otrăvire sau intoxicație în masă, iar comerțul și contrabanda de arme în regiunea insulelor Andamane și Nicobare, ca în cazul „Holtchu“, a fost dintotdeauna o sursă de cîștiguri uriașe dar și de riscuri tot atît de mari; iar faptul că pe vapor s-a găsit o pașnică încărcătură de orez nu exclude de loc posibilitatea unui transport clandestin de arme: cei interesați au ucis sau răpit pe membrii echipajului, au ridicat armele și au lăsat orezul la locul său din calele vasului.

1850 Easton's Beach e o așezare situată în apropierea orașului Newport din S.U.A. Într-o strălucitoare dimineață scăldată de soare, cîțiva localnici priveau spre mare. Înmărmuriți, nu-și puteau crede ochilor. Un velier de mare tonaj naviga de-a dreptul spre țărm. În curînd se afla atît de aproape, încît se putea desluși șuierul pînzelor încordate.

Fu recunoscut imediat:

— E „Seabird"!

Trecură cîteva secunde. Apoi, parcă ridicat de niște mîini gigantice, vasul se așeză maiestuos pe țărm. Fără absolut nici o avarie!

Superstițioși, crezînd în forțe supranaturale, pescarii se apropiară de corabie făcîndu-și cruce, înspăimîntați la gîndul îngrozitorului spectacol ce urma să se desfășoare înaintea lor. Dar pe bord nu descoperiră decît mascota vasului, un cotei năzbîtios ce da vesel din coadă. Atunci porniră să caute rămășițele pămîntești ale căpitanului John Darem și ale echipajului său. Cercetările fură întreprinse cu toată amănunțimea. Frica și stupefacția atinseră culmea cînd pescarii pătrunseră în cambuză. Pe mașina de gătit fierbeau cafeaua și mîncarea de dimineață. În postul echipajului plutea un nor gros de fum de țigară. Nicăieri, însă, nici urmă de om.

Căpitanul Darem era un brav marinar pe care nu-l înspăimînta nimic. Pe hartă, ruta vasului era trasată cu grijă. Toate instrumentele de navigație se aflau în cea mai deplină ordine. Jurnalul de bord stătea deschis la ultima înregistrare: „Am terminat traversarea recifului Brenton". Reciful Brenton se găsea la cîteva mile de Newport, adică tocmai portul de destinație spre care se întorcea velierul de trei sute de tone „Seabird", după o călătorie de patru luni în apele Hondurasului. Pescarii care veniseră din larg cu două ore mai înainte de evenimentele relatate mai sus povesteau că întîlniseră velierul „Seabird" navigînd normal cu direcția Newport, iar căpitanul le făcuse semn cu mîna de pe puntea de comandă.

Cercetările amănunțite întreprinse de o comisie specială n-au dat nici un rezultat. Atunci calele vasului au fost descărcate. Sacii de cafea și diversele esențe de arbori tropicali au fost transbordate spre portul de destinație.

„Seabird" zăcea înțepenit pe bancul de nisip. Toate încercările de a-l remorca din loc au fost în zadar: corabia se afunda și mai mult în nisip.

Peste o vreme, în timpul unei nopți, se dezlănțui o furtună puternică. Spre dimineață, cînd marea se potoli, pescarii care porneau în larg nu mai găsiră nici vasul, nici resturile sale. „Seabird" dispăruse fără urme, la fel ca și nenorocitul său echipaj...

1872 Pe la amiază, în ziua de 4 decembrie, o istorie stranie se petrecu cu brigantina engleză „Day Graytia", care naviga la trei sute de mile depărtare de țărmul Portugaliei.

Privind prin binoclu de la bordul aflat sub vînt, Oliver Divo, secundul căpitanului, observă un vas cu pînze. Îl înștiință de îndată pe căpitan. Acesta ordonă ca vasul necunoscut să fie salutat, după obicei, cu drapelul. Nu se primi nici un răspuns. Presupunînd că ceva nu e în regulă, căpitanul Morehouse comandă abordarea brigg-ului suspect. Pe punte nu se zărea nimeni. Și totuși brigg-ul își menținea direcția.

Oliver Divo, cu doi marinari, se îmbarcară pe nava aceasta stranie. Iată ce scria în raportul său: „N-am găsit pe bord nici un om. În camera pompelor apa ajunsese la trei picioare și jumătate. Busola era spartă. Jurnalul de bord se afla în cabina secundului, pe masă".

După nouă zile, Divo sosi în portul Gibraltar, remorcînd vasul necunoscut care, în cele din urmă, se dovedi a fi brigg-ul american „Mary Salist". Ancheta întreprinsă de amiralitate n-a găsit nici un fapt care să aducă vreo lumină în această afacere.

1880 La începutul anului, vasul-școală „Atlante", navigînd sub pavilion englez, părăsi insulele Bermude. Pe bord se aflau 250 de elevi și marinari. Despre soarta ulterioară a vasului „Atlante" nu s-a mai aflat nimic...

1902 La 3 octombrie, vasul german „Freya" ieși din portul Manzanillo de pe coasta occidentală a Mexicului. La 20 octombrie a fost descoperit în plină mare, cu catargele sfărîmate, aplecat puternic spre babord și fără echipaj. La prova vasului ancora atîrna fără să fi fost total ridicată — indiciu sigur care preciza data catastrofei ce se produsese o dată cu ieșirea vasului din port. Pe calendarul din cabina căpitanului ultima filă ruptă arăta: 4 octombrie. Conform buletinului meteorologic, în această perioadă n-au avut loc vînturi puternice...

1928 A dispărut fără urme vasul-școală danez cu pînze „Köbnhaven", care părăsise la 14 decembrie portul Montevideo. Pe bord se aflau 50 de matrozi și elevi. Vasul poseda un post de radioemisie...

1948 Februarie. Cer senin, mare liniștită. Deodată, din eter se aude: „S. O. S. !... S. O. S. !... S. O. S. !..." Semnalul de ajutor este emis de vaporul olandez „Urang-Medan". Stațiunile de radio engleze și olandeze determină locul catastrofei. Vasul se află în strîmtoarea Moluccelor. „S.O.S.!... S.O.S.!... S.O.S.!..." — răsună din nou apelul deznădăjduit. „Au murit toți ofițerii și căpitanul... Cred că sînt singurul supraviețuitor..." Urmară o serie de puncte și linii care nu se putură descifra. Apoi perfect clar: „Mor". După asta, o tăcere sinistră.

Din Malaia și Sumatra vasele de salvare porniră în direcția indicată, spre vaporul aflat în primejdie. A fost găsit la peste cincizeci mile de locul presupus al catastrofei. Au fost lansate șalupele. Cînd echipele de salvare s-au urcat pe „Urang-Medan", în fața ochilor marinarilor nousosiți se desfășură o priveliște înspăimîntătoare: pe bord nu se mai afla nici o ființă vie; căpitanul zăcea mort pe puntea de comandă; cadavrele celorlalți ofițeri se aflau în cabinele de comandă și timonă, ca și în postul echipajului; pretutindeni se zăreau trupurile nemișcate ale marinarilor; radiotelegrafistul, răsturnat în scaunul său din cabina postului de radio, rămăsese cu mîna înțepenită pe cheia aparatului morse. Chipurile celor morți erau desfigurate de convulsiile unei groaze insuportabile. Murise chiar și mascota vasului, un cîine fox-terrier. Oricît ar părea de straniu, nici unul dintre cei morți nu prezenta vreo rană sau altă vătămare a corpului.

Vasele de salvare au vrut să remorcheze „Urang-Medan"-ul pînă la portul cel mai apropiat. Dar, deodată, din cala nr. 4 izbucni o flacără însoțită de valuri de fum. Incendiul care se declanșase era atît de puternic, încît nu putu fi înăbușit. După cîteva secunde răsună o explozie. Vasul săltă din apă. Apoi se lăsă la loc, dispărînd în valuri...

1953 La 11 februarie, ziarul „Times Herald" din Washington anunța: «În portul Colombo a fost adus prin remorcaj vaporul „Holtchu", avariat superficial. Pe bord se aflau rezerve mari de alimente, apă și combustibil. Cei cinci membri ai echipajului dispăruseră în mod misterios în mare. În cambuză, pe mașina de gătit, fierbeau cratițele cu mîncare. Avînd o încărcătură de orez, vaporul „Holtchu" se menținea normal pe linia de plutire, deși avea un catarg rupt. În mod obișnuit acest vas făcea curse regulate între insulele Andamane și Nicobare.

Nu se cunoaște nimic despre soarta celor cinci membri ai echipajului. Vasul fusese descoperit în urmă cu trei zile de cargobotul englez „Dany", la două sute de mile depărtare de insulele Nicobare»...

(După „Nedelia")

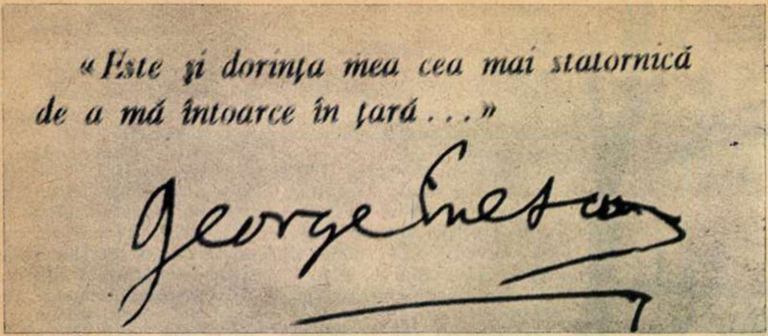

«Este şi dorinţa mea cea mai statornică de a mă întoarce în ţară...»

George Enescu

Rînduri din scrisoarea lui George Enescu trimisă de la Paris...

aproape de George Enescu

Totul vibrează puternic... Şi totul respiră aci din forţa artistică, din măiestria neîntrecută, din personalitatea multiplă a omului şi muzicianului care a fost George Enescu.

...Aici un elev, dincolo un muncitor, dincoace un ostaş. Şi, grupuri, grupuri de vizitatori romîni şi străini... Zi de zi, muzeul „George Enescu" din Capitala patriei noastre este cercetat cu atenţie de un numeros public, dovadă elocventă a dragostei fierbinţi şi deosebitei preţuiri faţă de acest clasic al muzicii romîneşti şi universale.

Întreaga activitate a muzicianului se oglindeşte ca-ntr-o carte, în cele cinci săli spaţioase, pline de un bogat material documentar.

„DE MIC COPIL MI-AM PUS ÎN GÎND SĂ FIU COMPOZITOR ŞI NUMAI COMPOZITOR..."

...E o mărturie scumpă a lui George Enescu. Un ideal pe care şi l-a împlinit chiar de pe cînd era copil. Dînd dovadă de o mare precocitate muzicală, a început să cînte la vioară încă de la vîrsta de 4 ani. Puţin după aceea, a încercat şi primele sale compoziţii. Vă închipuiţi cu cîtă emoţie privesc vizitatorii muzeului micuţa vioară cu care George Enescu cînta atunci, imaginile care-l înfăţişează pe strălucitul compozitor în anii copilăriei şi ai tinereţii, alături de cele dintîi lucrări, ori în anii de studii la conservatorul din Viena sau la Paris!...

„La opt ani mă aflam la Viena, nu ca turist, ci ca un şcolar, care venise să înveţe muzica la înseşi locurile unde compuseseră atîţia oameni de geniu" — consemna George Enescu.

Iată-i pe profesorii lui din acea perioadă: Joseph Hellmesberger (vioară) şi Robert Fuchs (compoziţie). Şi iată cîteva aspecte din timpul în care a studiat la conservatorul din Paris, pe care l-a absolvit cu premiul I, unde a lucrat cu marii compozitori Jules Massenet şi Gabriel Fauré.

...O partitură: „Poema romînă", de George Enescu. Cînd a compus-o, muzicianul avea 16 ani... Cu această operă simfonică el îşi manifestă, dintru început, puternicele sale sentimente patriotice şi adînca lui înţelegere pentru folclorul muzical romînesc, folclor care i-a fost un nesecat izvor de inspiraţie. Lucrările sale de mai tîrziu, cele două rapsodii romîne, cunoscute în lumea întreagă, a 3-a Sonată pentru vioară şi pian în stil romînesc, Suita rustică pentru orchestră, Uvertura pe motive romîneşti, şi multe altele, dovedesc din plin acest lucru.

„MUZICIANUL TREBUIE SĂ ŞTIE CĂ ÎN MUNCA SA TREIZECI LA SUTĂ ESTE TALENT ŞI ŞAPTEZECI LA SUTĂ ESTE MUNCĂ".

...E o altă mărturie a lui George Enescu. Munca încordată, pasionată, plină de abnegaţie, l-a călăuzit pe interpret, pe dirijor, pe compozitor şi pe profesor în tot timpul vieţii sale. Prin lucrările şi concertele sale date în ţară, el urmărea şi reuşea de minune să contribuie într-o cît mai largă măsură la răspîndirea comorilor muzicii în mase.

„Doresc să servesc de îndrumător ducînd muzica în cartierele mărginaşe, în provincie, la ţară, prin serbări, şezători, societăţi corale şi instrumentale" — afirma George Enescu.

Dintre lucrările din repertoriul clasic interpreta, mai ales ca violonist, cu arta sa inegalabilă, muzica lui Johann Sebastian Bach. El susţinea: „Chiar dacă într-un colţ îndepărtat al ţării, găsesc un singur ascultător care să guste o „partită" de Bach, atunci ţelul pe care mi l-am propus este atins".

Prieten şi susţinător neîntrecut al tinerelor talente, George Enescu a dat, în 1912, nouă concerte pentru fondarea unui premiu anual naţional de compoziţie. El a manifestat în permanenţă o dragoste neţărmurită pentru creaţia muzicală naţională, pe care a popularizat-o cu generozitate în decursul anilor, atît în ţară cît şi peste hotare.

DEPARTE, DEPARTE...

Muzica lui George Enescu a fost cîntată departe, departe, în sute şi sute de locuri de pe întinsul pămîntului. Iată cîteva din numele şefilor de orchestră care au interpretat muzica marelui nostru compozitor: F. von Weingartner, A. Toscanini, L. Stokovski, E. Ormandy, F. Sewitzki, Cl. Crauss, O. Nedbal, A. Gauk, E. Mravinski, S. Vislocki, A. Rodzinski, Niazi, K. Krueger, H. Kindler, J. Barbirolli, W. Damrosch, Alfred Alessandrescu, M. Jora, George Georgescu, T. Rogalschi, I. Perlea.

La muzeul „George Enescu" există mai multe panouri care-l înfăţişează pe marele nostru muzician alături de personalităţi de seamă ale muzicii mondiale. George Enescu a legat trainice prietenii — printre alţii — cu Pablo Casals, Jacques Thibaud, David Oistrah, D. Şostakovici.

În fotografia din stînga, jos: George Enescu în anii tinereţii.

În fotografia din dreapta, jos: la 6 ani. În partea de sus a panoului: unele din primele compoziţii ale lui George Enescu.

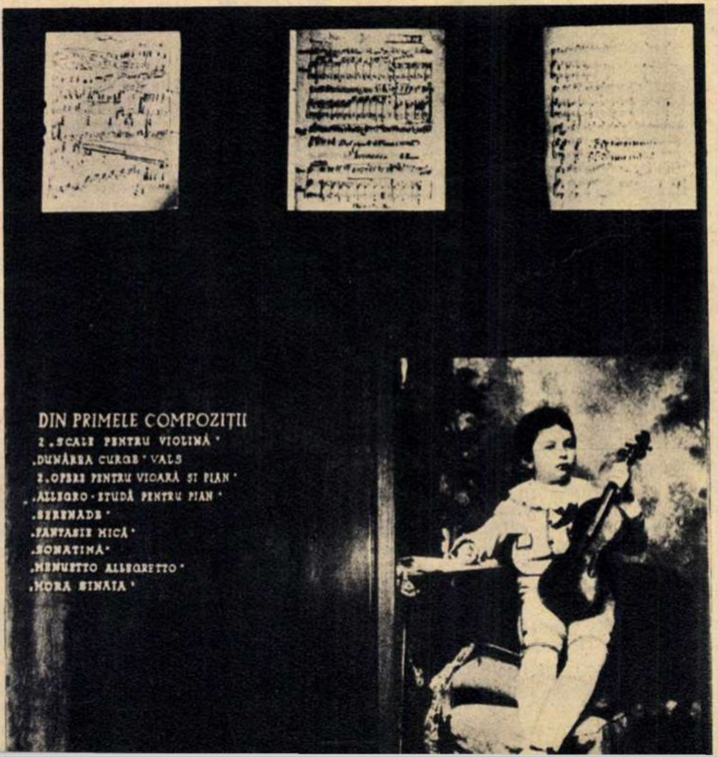

LA MOSCOVA CU ŞOSTACOVICI 1946

← Cu prilejul turneului în U.R.S.S., împreună cu compozitorul sovietic D. Şostakovici.

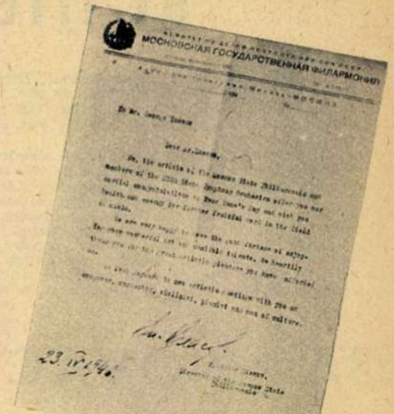

МОСКОВСКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ ФИЛАРМОНИЯ

23.IV.1946

Scrisoare adresată maestrului de Filarmonica de stat din Moscova, în 1946.

A fost, după 23 August 1944, printre primii muzicieni romîni care au interpretat lucrări muzicale sovietice, executînd — între altele — în primă audiţie Simfonia a 7-a („Simfonia Leningradului") de Şostakovici şi Concertul pentru vioară de Haciaturian.

În 1946 a întreprins un strălucit turneu în U.R.S.S. Atunci a primit din partea Filarmonicii de stat din Moscova următoarea scrisoare: „Noi, artiştii Filarmonicii de stat din Moscova şi membrii Orchestrei simfonice de stat a U.R.S.S., vă transmitem felicitările noastre călduroase de ziua onomastică şi vă urăm sănătate şi energie pentru viitor în munca dumneavoastră roditoare în domeniul muzicii. Sîntem într-adevăr fericiţi de a ne fi putut bucura de arta dumneavoastră minunată şi de talentul dumneavoastră multilateral. Vă mulţumim din inimă pentru marea plăcere artistică pe care ne-aţi creat-o. Nădăjduim să avem în viitor alte multe întîlniri artistice cu dumneavoastră, compozitor, dirijor, violonist, pianist şi om de cultură.

Vladimir Vlasov, director al Filarmonicii de stat din Moscova".

Ultimii ani ai vieţii, George Enescu i-a petrecut la Paris, mereu şi mereu cu gîndul spre ţară, pe care dorea din toată inima s-o revadă...

Privitor la munca şi năzuinţele sale, maestrul a consemnat cîndva: „Doresc ca pînă în ceasul din urmă să traduc ceea ce freamătă în mine, să storc pînă la ultima picătură sucul fructului sălbatic pe care anii l-au copt. Atîta vreme cît exist, vreau să cînt..."

Şi astfel s-a şi întîmplat! Iar acum George Enescu trăieşte şi va trăi prin opera sa de geniu, care este cîntată şi îndrăgită pretutindeni.

★

În muzeul bucureştean în care se păstrează atîtea şi atîtea amintiri legate de viaţa şi opera maestrului, în primele zile ale toamnei, printre vizitatorii obişnuiţi se vor afla şi numeroşi muzicieni de valoare, veniţi din diferite colţuri ale lumii la cel de-al II-lea Concurs şi Festival internaţional „George Enescu".

Acolo ei vor cunoaşte şi mai multe aspecte din creaţia marelui muzician, aducîndu-i totodată un cald şi pios omagiu de admiraţie şi recunoştinţă. Ei vor duce impresii de neuitat din acest popas în ţara lui Enescu şi cu privire la întreaga viaţă muzicală a patriei noastre, pe drumul artei noi, legate de popor, în slujba căreia şi-a pus strădaniile şi marele său talent George Enescu.

N. SANDU

Prieteni buni: Kreisler — Enescu — Thibaud.

Şefi de orchestră vestiţi care, în decursul anilor, au interpretat muzica marelui muzician romîn...

LEOPOLD STO OWSC

A ODZINSK

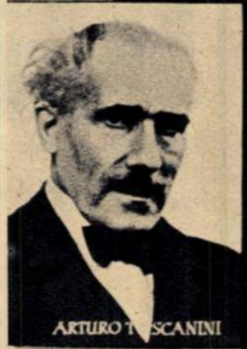

ARTURO T SCANINI

GEO GE GEORGESCU

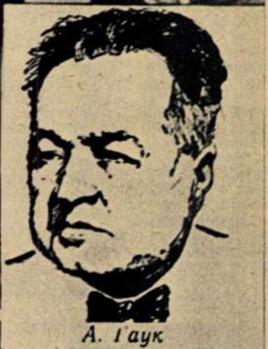

А. Гаук

TH ODOR ROGALSCHI

ALFRED ALESS NDRESCU

IONEL PERLEA

ISTORIE și literatură

Inspirîndu-se din izvoarele istoriei, literatura a creat, de-a lungul secolelor, o impresionantă galerie de eroi. Sînt eroii epopeilor antice, ai baladelor și legendelor cavalerești, figuri marcante ale istoriei politice, mari conducători de oști ce s-au distins prin legendare fapte de vitejie.

Închinînd unor asemenea eroi nemuritoare opere, literatura — folclorică sau cultă — a sintetizat de fapt în erou cele mai înalte, mai nobile trăsături morale ale poporului, adevăratul făuritor al istoriei.

Dar învăluită în nimbul ficțiunii, personalitatea multora dintre acești eroi apare înzestrată cu trăsăturile făurite de imaginația autorilor și care diferă, cel mai adesea, de portretul fizic și psihic real al personajului. Portretele istorico-literare pe care le vom prezenta în această rubrică vor căuta să înfățișeze în lumina adevărului istoric chipurile cîtorva dintre eroii a căror existență reală este mai puțin cunoscută și care ne apar învăluiți în pulberea de aur a ficțiunii.

BABA NOVAC

Fosta-a cică un Novac,
Un Novac, Baba Novac,
Un viteaz de-ai lui Mihai
Ce sărea pe șapte cai
De striga Craiova vai!

(„Novac și corbul" — baladă populară).

Erou dotat cu însușiri legendare, Baba Novac, împreună cu feciorul său, Gruia, ocupă un loc important în literatura noastră populară și apoi în diferite evocări ale scriitorilor culți închinate faptelor vitejești de arme din trecutul poporului nostru.

Balada „Novac și corbul", care figurează la loc de frunte în toate culegerile importante de folclor, ni-l înfățișează pe erou drept un războinic încercat, în plină maturitate, dînd sfaturi de luptă feciorului său — nu mai puțin vestitul erou de baladă Gruia — căruia Șt. O. Iosif i-a dedicat una dintre cele mai frumoase balade ale sale în stil popular. Episodul ales de anonimul creator al baladei despre Baba Novac îl înfățișează pe acesta în primul rînd drept unul dintre cei mai aprigi luptători pentru neatîrnarea țării, pentru eliberarea de sub apăsătorul jug al Imperiului Otoman. Iscusința și îndrăzneala deosebită a faptelor de arme săvîrșite de Novac în luptele cu turcii l-au determinat pe Vasile Alecsandri, în studiile sale consacrate poeziei populare, să-l identifice cu unul dintre cei mai cunoscuți viteji cîntați de baladele popoarelor vecine. Studiile istorice ulterioare nu confirmă însă această presupunere, deși nici nu o resping pe de-a-ntregul...

Impresionantă în balada „Novac și corbul" este dragostea asemănătoare cu cea a bătrînului Taras Bulba pentru feciorii săi, pe care eroul o poartă fiului său Gruia (de altfel, în vechile gravuri care-l înfățișează, Baba Novac are și asemănări fizice cu viteazul cazac descris de Gogol: aceeași masivitate fizică, dăltuită parcă în granit, aceeași semeție a mustăților, egală agerime în priviri vulturești...). Caracteristică pentru această dragoste aspră de războinic pe care Novac i-o poartă fiului său este temerara eliberare a lui Gruia din robia turcească.

Să scuturăm acum colbul vechilor cronici, să reconstituim pe baza studiilor științifice cadrul istoric și să pătrundem semnificația acțiunilor eroului, pentru a ni-l imagina cît mai aproape de ceea ce a fost el în realitate*).

O primă și amplă descriere a personajului istoric, demnă în cea mai mare parte de crezare, întîlnim în vechea cronică a lui Teodosie Rudeanu. Conturat din paginile cronicii ne apare în față chipul unui viteaz și înțelept războinic în a cărui viață lupta s-a împletit cu grele suferințe. Luptînd, încă dinainte de a fi împlinit 20 de ani, împotriva jugului otoman, Baba Novac este prins și vîndut ca rob pe piețele Orientului Apropiat, crunt bătut și schingiuit. După repetate încercări, izbutește să fugă din captivitate și ajunge în Țara Romînească cam în perioada marii bătălii purtate de Mihai Viteazu la Călugăreni. Se înrolează în armata voievodului muntean ca simplu ostaș dar, curînd, datorită neobișnuitei sale forțe, curajului și mai ales priceperii de strateg în bătălii, ajunge căpitan de cete și apoi comandant al întregii oști de haiduci — armata de șoc a lui Mihai.

Nimeni, nici măcar vestiții frați Buzești nu se puteau măsura cu el în conducerea fulgerătoarelor incursiuni împotriva cetăților turcești de la Dunăre. Cunoscînd obiceiurile turcilor, strecurîndu-se împreună cu haiducii săi, asemeni unor năluci, de-a lungul malurilor înalte ale bătrînului fluviu, Baba Novac băgase o adevărată groază în garnizoanele acestor cetăți.

De aceea în anii 1596-1598, Mihai Viteazu îi încredință conducerea majorității incursiunilor la Dunăre. Viteazul războinic dă foc Plevnei și pătrunde pînă în apropierea Sofiei, iar în anul 1598 ajunge cu ostașii săi pînă la Vidin și Cladova. Scrie cronicarul maghiar Szamosközy că „de atunci a fost Novac în mare cinste la Mihai Vodă, care punea mare preț pe sfatul lui înainte de luptă". Se pare chiar că planul de atac în bătălia de la Șelimbăr, care avea să-i deschidă lui Mihai porțile Ardealului, a fost conceput în cea mai mare măsură de Baba Novac. Cert este faptul că primul care se năpustește cu oastea sa de haiduci pe cai iuți ca vîntul asupra pozițiilor lui Andrei Báthory este Baba Novac. Atacul acesta este hotărîtor pentru a înclina cumpăna victoriei de partea armatelor lui Mihai.

După cucerirea Ardealului, Mihai Viteazu îi încredințează în continuare lui Baba Novac misiuni de luptă împotriva turcilor. În fruntea haiducilor săi, viteazul războinic învinge în repetate rînduri armatele de ieniceri și spahii prin părțile Lipovei și apoi ia parte la campania din Moldova împotriva lui Ieremia Movilă, pe care-l urmărește pînă la granițele Poloniei.

Anul 1601 încheie în chipul cel mai tragic povestea vieții acestui erou legendar. Mihai, cu oastea împuținată, pierduse controlul Ardealului și, în timp ce era plecat la Viena pentru a cere ajutor, nobilii maghiari îl prind pe Baba Novac și-l pun în lanțuri. Ei nu-i pot ierta mai ales faptul că în oastea lui de haiduci au fost primiți numeroși iobagi fugiți de pe domeniile lor și că, împărțind dreptate în ținuturile cucerite, Novac a ținut adesea partea celor năpăstuiți.

El este condamnat să fie mai întîi jupuit de piele, apoi ars de viu chiar în mijlocul cetății Clujului și tras într-o țeapă. „Nici nu se poate spune cu ce iuțeală i-au mîncat corbii carnea, încît în zilele următoare nu se mai vedeau în țeapă decît oasele" — scrie, încrîncenat de această faptă, cronicarul Szamosközy.

Cîteva luni după crunta moarte a lui Baba Novac, Mihai Viteazu, întărindu-și din nou pozițiile în Ardeal, a așezat cu mîna lui un glorios steag de luptă pe locul unde a fost ucis viteazul său comandant de oaste.

Astfel încheie istoria, printr-un episod zguduitor, viața legendarului erou, pentru care corbul aducător de vești din baladă a fost în realitate cel mai tragic simbol.

Mircea HERIVAN

---

*) În ce privește pe Gruia, el nu este atestat de vreun document istoric.

1

2

ÎMPOTRIVA

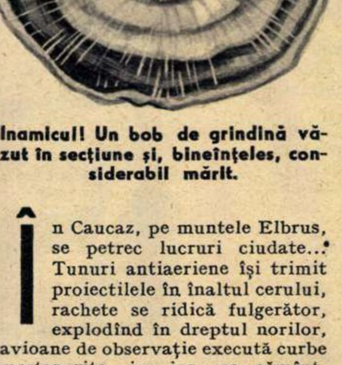

Inamicul! Un bob de grindină văzut în secțiune și, bineînțeles, considerabil mărit.

În Caucaz, pe muntele Elbrus, se petrec lucruri ciudate... Tunuri antiaeriene își trimit proiectilele în înaltul cerului, rachete se ridică fulgerător, explodînd în dreptul norilor, avioane de observație execută curbe meșteșugite, iar jos, pe pămînt, antenele radar se rotesc neîncetat.

Inamicul împotriva căruia se duce această bătălie e... grindina! Ea pricinuiește în aceste ținuturi, și mai ales pe podișurile roditoare din Alasan, pagube însemnate, distrugînd holde cu cereale, vii și livezi.

Iată de ce geofizicienii și meteorologii sovietici se străduiesc, folosind mijloacele cele mai moderne, să găsească noi metode de combatere a acestei calamități.

Folosirea artileriei împotriva grindinei a fost preconizată de oamenii de știință încă acum o sută de ani. Pe atunci însă era vorba de niște încercări aproape puerile de a se trage cu tunurile în nori, pentru a-i sili să-și lepede „încărcătura" deasupra unor regiuni unde nu puteau să provoace pagube. Dar ce puteau realiza simplele ghiulele de tun împotriva uriașilor nori amenințători — și mai ales în condițiile unei științe meteorologice încă înapoiate? Astăzi, oamenii de știință cunosc temeinic procesele de formare a fenomenelor meteorologice și dispun în același timp de instrumente, aparate și substanțe chimice noi, capabile să lichideze centrele de formare a grindinei încă în faza inițială.

CUM SE DESFĂȘOARĂ LUPTA PE ELBRUS

Încă înainte de începerea „bătăliei", la filiala din Nalcic a Institutului pentru geofizică aplicată a Academiei de științe a U.R.S.S. s-au făcut experiențe complicate. În instalații speciale s-a produs în mod artificial grindină, s-au studiat cu migală toate fazele, toate amănuntele procesului.

O dată dobîndite o serie de cunoștințe prețioase, echipele s-au deplasat pe teren. Cum apăreau nori de ploaie, decola un laborator zburător al geofizicienilor, pentru a cerceta de aproape ghemotoacele alb-cenușii. Se lansau instrumente remorcate de avion care străbăteau pătura de nori. Astfel, se obțineau informații precise asupra structurii norilor și a focarelor de grindină.

După zborurile de recunoaștere, urma atacul. Țevile tunurilor începeau să arunce sulițe de foc, grenadele explodau, rachetele țîșneau spre înălțimi, împrăștiind în dispozitivul „inamicului" substanțe chimice distrugătoare de grindină.

În tot timpul atacului, avioanele de observații își continuau zborurile în jurul „cîmpului de luptă", pentru a studia eficacitatea bombardamentului.

Și iată că cerul este din nou senin. Atacul naturii împotriva recoltelor a fost respins. Bubuiturile tunurilor, exploziile rachetelor au încetat. Liniștea a cuprins din nou văile din Alasan. Dar ochii cercetătorilor continuă să vegheze și cel mai mic nor e imediat înregistrat și urmărit.

Aici, în Caucaz, grindina a fost biruită. În curînd, în întreaga

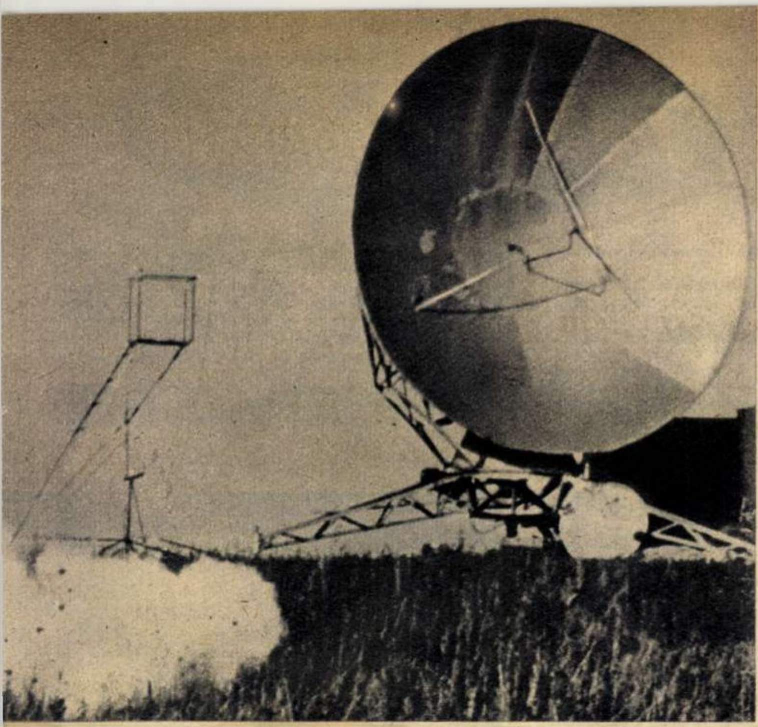

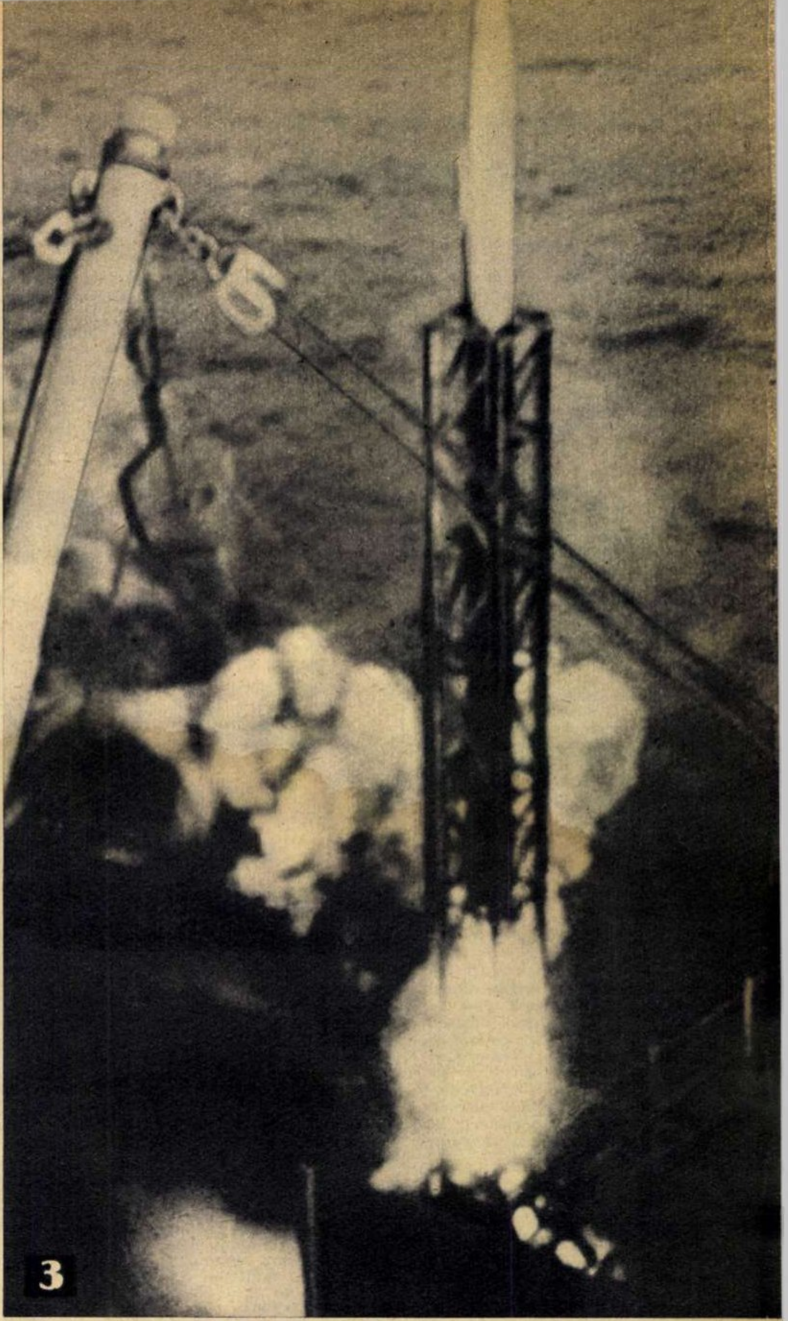

3

1 Înainte de a porni la atac, cu ajutorul unor instalații speciale se cercetează condițiile și fazele de formare a grindinei deasupra muntelui Elbrus, în Caucaz.

2 Atențiune... start! Racheta meteorologică încărcată cu iodură de argint a țîșnit spre cer. Traiectoria ei este urmărită neîncetat cu ajutorul radarului.

3 Rachetele meteorologice furnizează date importante din atmosfera înaltă. Iată momentul lansării unui asemenea proiectil de pe bordul unui vas de cercetări aparținînd Observatorului aerologic central al U.R.S.S.

GRINDINEI... FOC!

Uniune Sovietică vor fi ridicate asemenea baricade împotriva acestei calamități.

MULTIPLELE UTILIZĂRI ALE RACHETELOR METEOROLOGICE

Oare numai împotriva grindinei pot fi folosite aceste mijloace ale tehnicii moderne?

Pînă acum cîteva decenii, nimănui nu i-ar fi trecut prin minte că rachetele vor fi folosite în meteorologie. N-o bănuiau chinezii, care cu milenii în urmă le proiectau pe bolta cerului în chip de artificii, nici inginerul militar Fontana, autorul celebrului tratat „Bellicorum Instrumentorum Liber“, nici Mihailov, constructorul de rachete din secolul al XVIII-lea, și nici Kibalcici, autorul proiectului unui aparat de zbor prin forță reactivă, din veacul trecut.

De-abia în 1933, în urma perfecționării aduse de către oamenii de știință sovietici rachetelor cu combustibil lichid, Tihonravov lansează prima rachetă meteorologică. În ultimii ani, datorită utilizării rachetelor pentru cercetarea atmosferei superioare, s-au cules date importante de la înălțimi de aproape 500 de kilometri, s-au făcut studii importante asupra temperaturii, presiunii, densității și compoziției atmosferice la diferite altitudini, precum și asupra naturii curenților și vînturilor care o străbat. S-au făcut de asemenea măsurători pentru stabilirea intensității cîmpurilor electrice și magnetice ale Pămîntului și determinarea conductibilității atmosferei la mari înălțimi.

Și acum cîteva amănunte despre acești „cercetași“ ai atmosferei înalte. Rachetele meteorologice au în general lungimea de 2 m, diametrul de 0,4 m și conțin instrumente de măsurat, acumulatori și mecanisme-program care comandă declanșarea diferitelor dispozitive înregistratoare. După ce racheta ajunge la înălțimea stabilită și-și îndeplinește programul, containerul cu aparatura coboară pe pămînt cu ajutorul unei parașute. Alte tipuri de rachete meteorologice sînt înzestrate cu aparatură de radioemisie care, pe măsura înregistrării datelor, le transmite pe pămînt.

Rachetele cu care se intervine în mersul vremii sînt mai simple. Locul aparaturii este ocupat la aceste rachete de o încărcătură de substanțe chimice destinată a fi împrăștiată la nivelul norilor.

Să vedem cum se procedează în cazul grindinei.

Substanța din corpul rachetei, în speță iodură de argint, este răspîndită în nori, determinînd căderea picăturilor de apă sub formă de ploaie, atunci cînd boabele de grindină sînt de-abia în formare.

Procedeul este aproape identic cu cel folosit la provocarea artificială a precipitațiilor, atît de importante pentru agricultură.

PLOAIE LA COMANDĂ?

Care sînt procedeele de provocare artificială a precipitațiilor? Cele mai des folosite sînt acelea de împrăștiere a așa-numitei zăpezi carbonice. Această substanță — bioxid de carbon în stare solidă— este trimisă în nori cu ajutorul fie al rachetei meteorologice, fie al proiectilului de artilerie, fie cu cel al bombei lansate din avion. Aici ea modifică structura fizică a norului, determinînd precipitații care nu s-ar fi putut produce spontan. Pentru a declanșa ploaia, norul are nevoie de elemente „privilegiate“ (granule de gheață sau particule higroscopice, adică avide de apă), tocmai acelea pe care, în lipsă, omul i le pune la dispoziție.

Aceste elemente, așa-numite nuclee de condensare (în natură particule de praf, de pildă), colectează picăturile de apă aflate în suspensie în nori. Picăturile devenite mai grele cad pe pămînt sub formă de ploaie, burniță, zăpadă etc.

În multe țări din lume se fac de cîțiva ani, cu rezultate promițătoare, experiențe de provocare artificială a precipitațiilor. Importanța procedeului a determinat și Institutul meteorologic din București să întreprindă cercetări în acest domeniu. Astfel, un colectiv de sub conducerea tov. conf. univ. Ștefan Zarea lucrează la perfecționarea unor metode și se speră că nu va trece prea multă vreme pînă vor putea fi provocate, la comandă, ploi deasupra regiunilor deficitare în apă.

Acționarea directă asupra elementelor naturii va însemna un progres uriaș în agricultură prin furnizarea la timp a apei necesare plantelor și prin evitarea calamităților; în transporturi, care se vor putea desfășura nestingherit tot timpul anului; în construcții și, în general, în toate domeniile de activitate.

Omul va supune vremea voinței sale.

Radu NOR

MODA: în excursie

Ce purtăm în excursie?

Îmbrăcăminte de tricot, firește! Practică, lavabilă, confortabilă, îmbrăcămintea din tricot de bumbac nu se mototolește și își păstrează multă vreme aspectul frumos. De altfel, industria noastră de confecții oferă o gamă foarte largă de produse pentru toate gusturile și pentru toate vîrstele. Deosebit de apreciate de cumpărători sînt tricotajele fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej". Aspectuoase, cu un colorit viu și rezistent la spălat, cu o croială modernă și un finisaj îngrijit, numeroase modele din colecția prezentată recent de colectivul de creație al acestei întreprinderi cuceresc prin linia lor tinerească și calitatea execuției.

Am remarcat printre ultimele realizări ale fabricii „Gh. Gheorghiu-Dej" cîteva ansambluri pentru excursie.

Comod și nimerit pentru orice vîrstă sau siluetă, acest costum de excursie (foto 1) e compus dintr-un pantalon negru, un scampolo în dungi cu mîneca trei sferturi și o vestă fără mîneci cu decolteu în unghi, din tricot de bumbac mercerizat, într-o culoare vie.

Pentru copii, ținuta cea mai practică este cea compusă din pantaloni de tricot cu o bluză de asemenea tricotată din bumbac. Modelele de față (foto 2) îmbină cu mult gust tricotul uni cu cel în desen. Fetița din stînga poartă pantalonul din tricot cu pătrățele și bluza cu mîneci scurte din tricot uni în culoarea desenului. Cea din dreapta, un pantalon uni și o bluză albă, cu mîneca lungă, garnisită la guler și buzunare cu un paspoal colorat.

În zilele mai răcoroase e binevenit un pulover mai gros din tricot flaușat (foto 3), cu glugă. O fîșie la șold, la manșete și la marginea glugii formează garnitura.

Colțul cosmeticienei

MASAJUL ȘI GIMNASTICA PICIOARELOR

Grosimea gambelor — dacă nu se datorează unei boli, în care caz trebuie tratată la medic — poate fi corectată cu ajutorul masajului și al unor exerciții fizice speciale. Ele au ca scop nu numai subțierea gleznelor, ci și întărirea mușchilor picioarelor.

MASAJUL

Se face dimineața în pat, la deșteptare; în poziția culcat pe spate, se apucă unul din picioare cu amîndouă mîinile și se îndoaie genunchiul pînă atinge pieptul; se ridică piciorul vertical, lăsînd să lunece ambele mîini în lungul gambei, de la gleznă pînă la coapsă. Se lasă apoi piciorul întins pe pat și se procedează la masarea celuilalt. Mișcarea se repetă de 10 ori pentru fiecare picior. Cu amîndouă mîinile deodată, se masează apoi gleznele (ca și cum le-am frămînta). La masaj se folosește un unguent fin, de exemplu Nivea.

GIMNASTICA

Exercițiul 1: *constă în ridicarea pe vîrfurile degetelor, cît mai sus și cu mișcări cît mai lente; rămîneți în această poziție cîteva secunde și apoi tot atît de încet reveniți. Repetați mișcarea de 10 ori.*

Exercițiul 2: *cu piciorul gol și pe vîrfuri se fac pași prin cameră. Glezna să fie foarte întinsă.*

Exercițiul 3: *întindeți-vă pe spate și descrieți mici cercuri cu laba piciorului; gamba rămîne imobilă, glezna foarte suptă, piciorul întins. Executați această mișcare de rotație a gleznei de 12 ori.*

Exercițiul 4. *Poziția inițială: culcată pe spate, genunchii îndoiți, talpa piciorului pe pămînt. Se ridică ambele gambe foarte încet, pînă în poziția orizontală, făcînd gestul asemănător urcării pe scară; vîrfurile picioarelor se ridică și se lasă în jos. Rămîneți în această poziție cîteva secunde, apoi lăsați gambele ușor în jos, continuînd flexiunea din glezne.*

Ciclismul, înotul, precum și dansul subțiază mult glezna.

Georgeta MĂLIN

De vorbă cu medicul

BAIA DE SOARE A SUGARULUI

Pentru a spori rezistența copilului la îmbolnăviri și a favoriza creșterea și dezvoltarea normală a copilului mic, trebuie să avem o grijă deosebită pentru călirea organismului lui pe căile naturale ce ne stau la dispoziție. Printre acestea, baia de aer și de soare au un rol hotărîtor.

În structura pielii se află o substanță numită provitamina D care, sub acțiunea razelor ultraviolete, se transformă în vitamina D, atît de necesară — după cum se știe — fixării calciului în organism și dezvoltării normale a sistemului osos al copilului. Lipsa vitaminei D predispune la rahitism. Razele ultraviolete au și o puternică acțiune bactericidă.

Trebuie combătută de aceea ideea greșită a unor mame care, de teama curenților, nu scot copilul la aer și îl țin în camere cu ferestrele închise.

După 15 zile (vara) și 30 de zile (iarna) de la nașterea sa, copilul trebuie să fie scos progresiv la aer și lumină. Se începe cu 5 pînă la 10 minute și se merge crescînd, astfel ca expunerea la aer și lumină să ajungă în două luni la 1,30 pînă la 2 ore zilnic. Vom evita, evident, scoaterea sugarului la aer pe timp ploios și pe vînt puternic.

La început, sugarul va fi ținut în brațe, iar ulterior va fi lăsat să doarmă în cărucior, afară în aer liber, avînd grijă de a-l pune la adăpost de muște, țînțari, praf etc. În timpul verii, băile de soare se fac între orele 10-12 dimineața în zilele senine. Se începe prin a expune porțiuni mici ale corpului, spre exemplu mîinile sau labele picioarelor un timp limitat de 5 pînă la 10 minute, făcînd să crească progresiv atît partea de corp expusă cît și timpul de expunere. Vom avea grijă totdeauna să ferim capul copilului de expunerea directă la soare, pentru a evita insolația.

Este bine ca baia de soare și aer să fie urmată la scurt timp de baia cu apă, după care se face alimentarea sugarului.

Respectînd regulile de mai sus ca și regulile generale de igienă și alimentație ale copilului, organismul lui se călește, evităm îmbolnăvirile și contribuim la o dezvoltare și o creștere normală a corpului său.

Dr. Silviu GHEREA

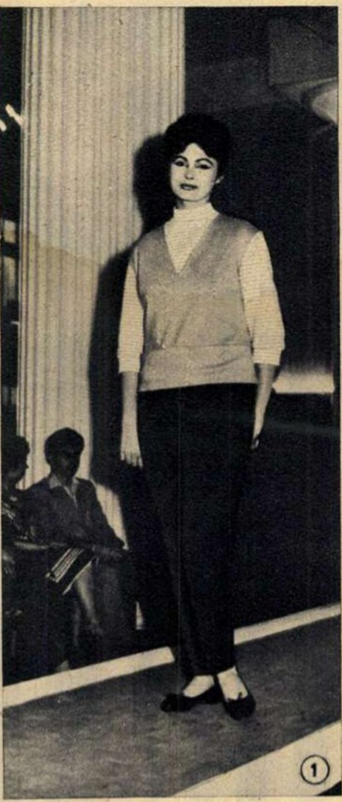

①

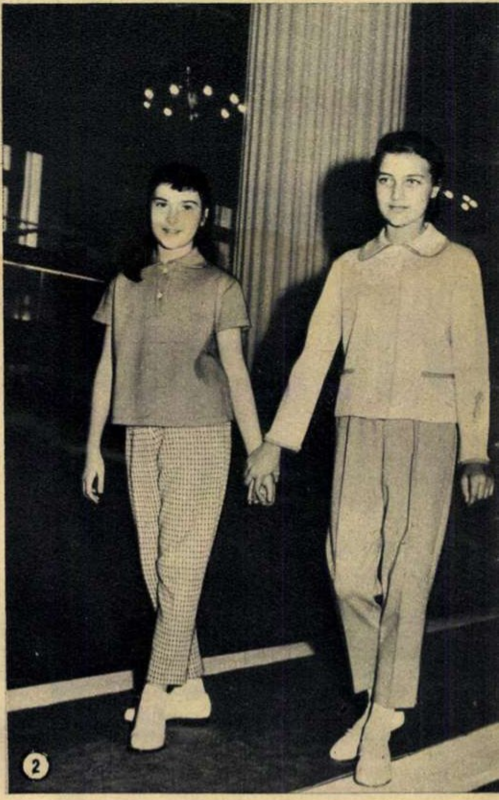

②

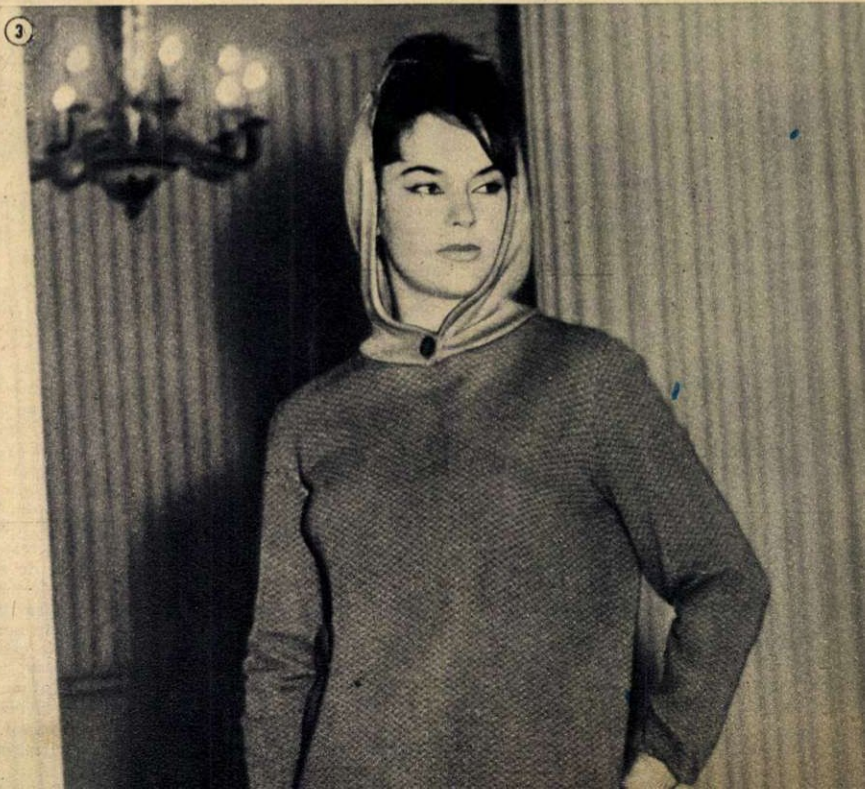

③

mozaic

VARA

ORIZONTAL: 1) „Știi tu al mării noastre țărm vrăjit / Cu toate plajele spre răsărit / Și golfurile deschizînd în... / Cozi de păun fierbinți, licăritoare?“ (Cicerone Theodorescu: „Coasta de argint“) — „Și mai fac ce fac de mult, / Vara doina mi-o ascult / Pe cărarea spre... / Ce le-am dat-o tuturor“ (Eminescu: „Revedere“). 2) În brădet — Perlă a Mării Negre pe litoralul sovietic, stațiune foarte apreciată de oamenii muncii din U.R.S.S. și din străinătate. 3) Autoarea volumului de versuri „Vîrstele anului“ cuprinzînd și ciclul „Vara“. 4) Ventilatoare de mînă pentru zilele cu zăpușeală — Costică Dumitrescu. 5) O găsești în pădure, chiar pe vreme de arșiță — Insulă în arhipelagul Samoa. 6) Eră — Comunitate gentilică în comuna primitivă. 7) Unul de mătase de Cașmir protejează capul și umerii femeilor împotriva soarelui puternic de vară — „Mă uit la crucea de la capul tatii — / Ce braț ar sufelca el ca să are / Aceste miriști încă nearate, / Aceste miriști mari, fără...!“ (Mihai Beniuc: „Din cimitir“). 8) Băutură tare provenind din țările calde — Prenumele autorului versurilor: „O să-l dreg cu siguranță, / pînă-n vară, la vacanță“ (din volumul pentru copii „Bondocel își alege o meserie“). 9) E bătută... cînd nu pricepe iapa — Uscat la început... — Fire de urzeală. 10) Autorul versurilor: „Și osteniți oameni cu coasa-n spinare / Vin de la cîmp: toaca răsună mai tare“ (din poezia „Sara pe deal“). 11) „O vară neobișnuită“ de Fedin, „A treia vară“ de Ceremîșin ș.a. — Loc pe cîmp unde se adună și se treieră cerealele. 12) Soluri secetoase — Acest poet ardelean a scris și poezia „Vara“.

VERTICAL: 1) Poezie de Demostene Botez din ciclul „Momente dintr-o G.A.C.“ — Ceea ce se întîmplă vara în apele mici de cîmpie (inf.). 2) „Poate fierul scutura-va / Mica inimă pe jos / Cînd se va cosi... / Sub un soare luminos“ (Mihai Beniuc: „Fraga“) — Prelucrează cuprul. 3) Stațiune balneară în sezonul de vară, la circa 20 km N.E. de Tg. Jiu — Curelușe de meșina. 4) Localitate pe șoseaua Brașov-Bran, la circa 15 km de Brașov — Oferă multiple posibilități pentru o plăcută vacanță de vară. 5) Dispozitiv pentru formarea rostului la războiul de țesut — Căpetenie de trib arab. 6) Orașul din Olanda unde a lucrat ca dulgher Petru cel Mare. 7) Luna cu care începe vara — Gaiță (reg.). 8) Din Sahara! — Se montează în taberele de pe litoral. 9) Verbul mării înfuriate — Spicele aurii ale unei specii de grîu ce se cultivă în regiunile muntoase — Mihail Sadoveanu. 10) ... ce frumos sună acest cuvînt! (Maxim Gorki) — Ca apele izvoarelor de munte — Oraș în Austria. 11) Mici vilegiaturiste înaripate, ce-și petrec vara la noi și iarna în țări mai calde — Inițialele poetei de la 3 orizontal.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	S	O	A	R	E	○	I	S	V	O	R
2	E	T	○	I	○		U	H	A	M	I
3	C	A	S	S	I	A	N	○	L	○	N
4	E	V	A	N	T	A	I	E	○	C	D
5	R	A	C	O	A	R	E	○	F	R	U
6	I	○	E	N	○		○	C	R	I	N
7	S	A	L	○	R	A	Z	O	A	R	E
8	○		E	M	○	M	A	R	G	U	L
9			○	U	S	○	I	T	E	○	E
10	E	M	I	N	E	S	C	U	○		○
11	R	O	M	A	N	○	A	R	M	A	N
12	U	S	C	A	T	E	○	I	S	A	C

INTRODUCERE ÎN FILATELIE (XIV)

POȘTA DE MÎINE

Incheiem seria unor articole de introducere în filatelie cu o privire asupra perspectivelor imediate pe care cuceririle științei le deschid și în acest domeniu de activitate.

În cercurile de specialitate se dă ca sigură perfecționarea și punerea în funcțiune a rachetei poștale pînă la sfîrșitul acestui an. Experiențe s-au făcut cu acest sistem de transmitere a corespondenței poștale încă din anul 1957. Datorită în mare măsură cuceririlor savanților și tehnicienilor sovietici, problema dirijării precise și a încetinirii vitezei la apropierea punctului de aterizare — care nu fusese rezolvată în cadrul primelor experiențe — a fost și ea soluționată.

În modul acesta, corespondența urgentă va fi încărcată în rachete și transmisă, în cîteva minute, pe distanțe de sute și mii de kilometri. Și o dată cu aceasta, se vor pune desigur în circulație și mărci speciale destinate francărilor pe noul sistem de transmitere, creîndu-se astfel încă o tematică pentru colecțiile filateliștilor.

În același timp se preconizează folosirea sateliților poștali. Aceștia vor fi înzestrați cu benzi de magnetofon supuse comenzilor transmise din anumite puncte ale globului, atît pentru înregistrarea cît și pentru emiterea mesajelor. Trecînd pe deasupra Varșoviei, spre exemplu — pe o orbită dinainte calculată — satelitul va înregistra mesajele ce i se vor transmite și pe care le va emite apoi cînd va ajunge deasupra Vladivostokului sau a altui oraș îndepărtat. Timpul de trecere al satelitului pe deasupra unui oraș fiind foarte scurt, atît înregistrările pe banda de magnetofon cît și retransmiterea acestora la locul de destinație se vor face prin condensare. Cu alte cuvinte, benzile — atît cea a magnetofonului aflat pe Pămînt, care transmite mesajele, cît și cea a aparatului de pe bordul satelitului care înregistrează — se vor desfășura cu mare viteză, așa fel ca operația să nu dureze mai mult de treizeci de secunde. La sosirea deasupra orașului destinatar, tehnicienii de aici vor declanșa, prin unde, magnetofonul spațial cu banda destinată lor și vor înregistra mesajul tot accelerat, care apoi va fi derulat la viteza indicată pentru redarea normală a cuvintelor.

Desigur că transmisiunile poștei de mîine ne rezervă și alte surprize. Ele sînt legate de marile cuceriri ale științei veacului nostru care, în frunte cu știința sovietică, depășește chiar și fantezia autorilor de romane științifico-fantastice.

PAȘA, PUIUL DE LUP

În curtea unei locuințe din Scăeni trăiește, în bună prietenie cu cîinii casei, Pașa, puiul de lup. El a fost găsit, în timpul iernii, aproape amorțit în zăpadă. Cum a ajuns acolo, părăsit de lupoaică, nu se știe. Ce-i interesant însă e că, deși a păstrat multe din trăsăturile sălbăticiunilor — urletul specific, atacarea orătăniilor din curte etc. — puiul de lup s-a acomodat într-o mare măsură vieții domestice, împrumutînd multe din trăsăturile companionilor de hîrjoană: cîinii. Pașa are însă și personalitate: îi place grozav să sfîșie hîrtie, iar în zilele de caniculă să facă baie într-un bazin din curtea unde trăiește.

În fotografie: Pașa face baie.

Automatizarea în ajutorul gospodinelor

În cadrul tîrgului de mostre din Leipzig (R.D.G.) a fost prezentată o nouă aplicare a automatizării în domeniul activității gospodărești, primită cu viu interes de vizitatori. Este vorba de „spălătoreasa automată“. Folosind această mașină, gospodina nu va trebui decît să introducă în ea rufele și praful de spălat, apoi să apese pe butonul ce pune în funcțiune aparatul, iar după un timp, la semnalul mașinii, să scoată din ea rufăria curată și gata stoarsă.

În intervalul dintre punerea ei în funcțiune și semnalul de terminare a spălatului, această mașină — funcționînd pe baza unui program — încălzește apa la temperatura necesară, o varsă într-o albie, spală rufăria, o stoarce, o limpezește, o stoarce din nou, după care anunță sfîrșitul operațiunii.

Opera „Călătorie pe Lună“

Ar fi firesc să presupunem că este vorba de o lucrare cu subiect inspirat din zilele noastre. Ei bine, nu!... Oamenii visează de mult timp o călătorie pe Lună și visul acesta a inspirat numeroase romane, poeme și chiar lucrări dramatice. Dramaturgul italian Carlo Goldoni — de pildă — a scris comedia „Călătorie pe Lună“, al cărei subiect a fost folosit în 1773 de compozitorul Josef Haydn pentru o operă. Pe atunci marele compozitor austriac era în serviciul grofului maghiar Eszterházy, ceea ce a făcut ca opera să fie prezentată pentru prima dată cu ocazia zilei de naștere a acestuia.

„Călătorie pe Lună“ a fost însă dată curînd uitării. Abia relativ de curînd a fost descoperită întîmplător în arhiva familiei Eszterházy, a cărei proprietate, probabil, a fost. Opera lui Haydn este o lucrare veselă, melodioasă. Ea a fost prezentată în toamna anului trecut, în cadrul festivalului francez de la Aix-en-Provence, bucurîndu-se de mult succes.

Prima centrală telefonică electronică

Centralele telefonice automate ale zilelor noastre sînt încă — în general — destul de voluminoase, necesită săli speciale pentru instalațiile automate, generatoare, acumulatoare. Instalarea unei asemenea centrale implică timp mult și fonduri mari.

Într-unul din laboratoarele Institutului de cercetări științifice pentru legături telefonice urbane și rurale din Leningrad se poate vedea însă, în stare de funcționare, macheta unei centrale telefonice de un tip cu totul nou — o centrală electronică ce poate încăpea în întregime într-un safe de dimensiuni mai mari.

Centralele telefonice de acest tip vor putea nu numai funcționa mult timp, deservind mii de abonați, fără a avea nevoie de reparații, dar vor fi și mult mai mici și se vor putea lipsi de personal, orice defecțiuni fiind semnalate automat biroului central al dispecerilor.

Prima centrală telefonică electronică va intra în funcțiune în cinstea celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

O lampă veche de 17.000 de ani

În grotele preistorice din Lascaux, în sud-vestul Franței, deasupra unei picturi reprezentînd un bizon rănit, purtat în spinare de un om, s-a descoperit o lampă din gresie trandafirie conținînd cărbune.

Analizarea acestui cărbune, cu ajutorul izotopilor radioactivi, a dus la concluzia că vechimea lămpii descoperite este de nu mai puțin de 17 milenii.

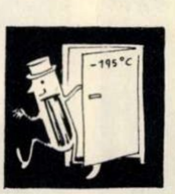

Conservarea sîngelui prin congelare

Utilizarea pe scară foarte largă a transfuziilor a dus la necesitatea organizării — în toate țările — a unor servicii specializate în recoltarea, conservarea și deservirea cu sînge a unităților spitalicești.

Metodele folosite actualmente pentru conservarea sîngelui se bazează pe de o parte pe principiul utilizării unor substanțe ce împiedică coagularea sîngelui și, pe de alta, pe cel al păstrării sale ulterioare la o temperatură de 4°C. Dar, în aceste condiții, sîngele nu poate fi conservat mai mult de 21 de zile. Cercetări urmărind ameliorarea condițiilor și a perioadei de conservare a sîngelui au dus în ultimul timp la realizarea unei noi metode ce promite să fie mult mai avantajoasă. În esență, noua metodă se bazează pe principiul congelării rapide a sîngelui la temperatura de — 195°C, cu ajutorul azotului lichid. În felul acesta, un flacon conținînd 1/2 l sînge este perfect congelat în aproximativ 30 de secunde, în timp ce obținerea aceluiași rezultat cu metodele clasice necesită aproape o oră (55 de minute).

Faptul că prin congelarea rapidă sîngele conservat își păstrează calitățile timp de luni de zile va permite îmbunătățirea substanțială a întregului sistem de conservare și utilizare a sîngelui.

Dezlegarea jocului „DIN LUNA AUGUST“, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Mineri — Greva. 2) Arene — Trecut. 3) Ra — Garcia — Ia. 4) Inie — E — V — Car. 5) N — Alungita — E. 6) As — Scînteia. 7) Av — A — Oameni. 8) Imas — Sm — Etan. 9) Competiție — N. 10) Val — Aci — Leo. 11) Balaur — Ra — Oi. 12) Dreiser — Cînt.

in jurul globului

DE ICI, DE COLO...

● ELEVUL TURC TAIEB SUKULAF, în vîrstă de 7 ani şi jumătate, are o memorie fenomenală. El cunoaşte pe de rost 20.000 de versuri şi e capabil — după numai două lecturi — să redea, aproape cuvînt cu cuvînt, conţinutul unei cărţi de 100 de pagini.

● 4.350 KG. Aceasta este greutatea unui dinte de mamut descoperit de curînd în Siberia.

● ÎN FRANŢA 34.000 de persoane practică ştiinţele oculte. Numai la Paris se dau zilnic 50.000 de consultaţii pentru prezicerea viitorului, aducînd un cîştig de 150 milioane franci vechi.

● „SECRETUL" COBAILOR. Cobaii, care servesc atît de bine scopurilor de cercetări fiziologice şi medicale, „refuză" să slujească cancerologilor. Într-adevăr, experienţele făcute cu substanţe cancerigene sintetice asupra cobailor nu au dat nici un rezultat. Motivul acestui „refuz" rămîne deocamdată un secret pentru oamenii de ştiinţă.

TRENUL PIONIERILOR din parcul berlinez „Ernst Thälmann“ a împlinit recent cinci ani de existenţă. Cîteva date despre activitatea acestui mijloc de transport: 300 dintre cei mai silitori pionieri formează „personalul“ permanent care deserveşte trenul şi staţiile respective; 80.000-100.000 pionieri-călători folosesc anual trenuleţul; lungimea totală a căii ferate este de 7 km, iar numărul gărilor este de cinci.

DREPT LA ŢINTĂ. Tirul cu arcul este un sport mult îndrăgit în R.S. Cehoslovacă, fiind practicat mai ales de către şcolari. Fotografia reprezintă un grup de eleve de la Şcoala medie nr. 9 din Praga, primind indicaţii în ce priveşte precizia tragerii la ţintă din partea cunoscutei maestre Svatava Šediva, fostă membră a echipei naţionale de tir cu arcul a Cehoslovaciei.

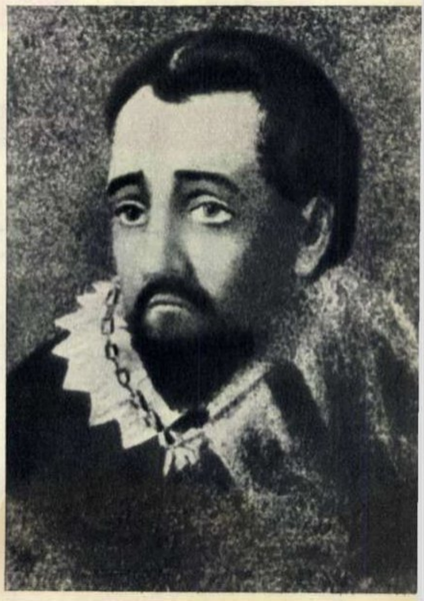

LERMONTOV, PICTORUL. Se ştie că marele poet rus M.I. Lermontov —de la a cărui moarte s-au împlinit recent 120 de ani — era şi un foarte talentat pictor. Una dintre pînzele sale (în fotografie) înfăţişează chipul unui nobil spaniol purtînd la gît Ordinul „Lînei de aur“. E vorba de portretul ducelui de Lerma, care a fost nevoit să părăsească Spania acum cîteva secole. Se crede că ducele de Lerma ar fi un strămoş al familiei Lermontov.

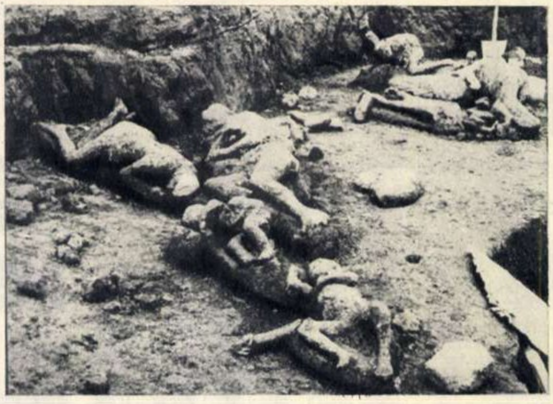

URMELE POMPEIULUI. Recent au fost scoase la iveală noi mărturii ale cumplitei tragedii trăite de anticul oraş Pompei în anul 79, cînd a fost acoperit în întregime de lava Vezuviului. În urma unor săpături au fost găsite opt trupuri omeneşti complet calcificate: trei bărbaţi, două femei şi trei copii.

←

ÎN PATRU IMAGINI... Vă prezentăm în acest scurt film, compus din patru secvenţe, păţania unui toreador amator din Madrid, pe nume Pedro Gamaris Garcia, în vîrstă de 23 ani, care cuprins de un inexplicabil curaj s-a aruncat în arenă în timpul unei corride. Epilogul acestui act de adevărată nebunie a fost cel firesc şi este înfăţişat în ultima imagine: toreadorul-amator, în stare gravă, a trebuit să fie internat de urgenţă la spital.

↓

①

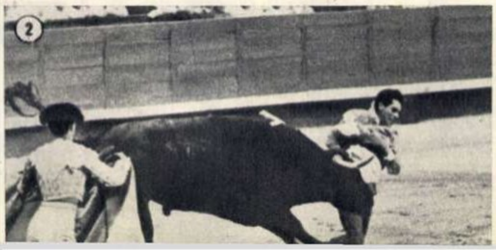

②

③

④

11.000 finaliști

Imagini de la finala celui de-al VI-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori de la orașe și sate

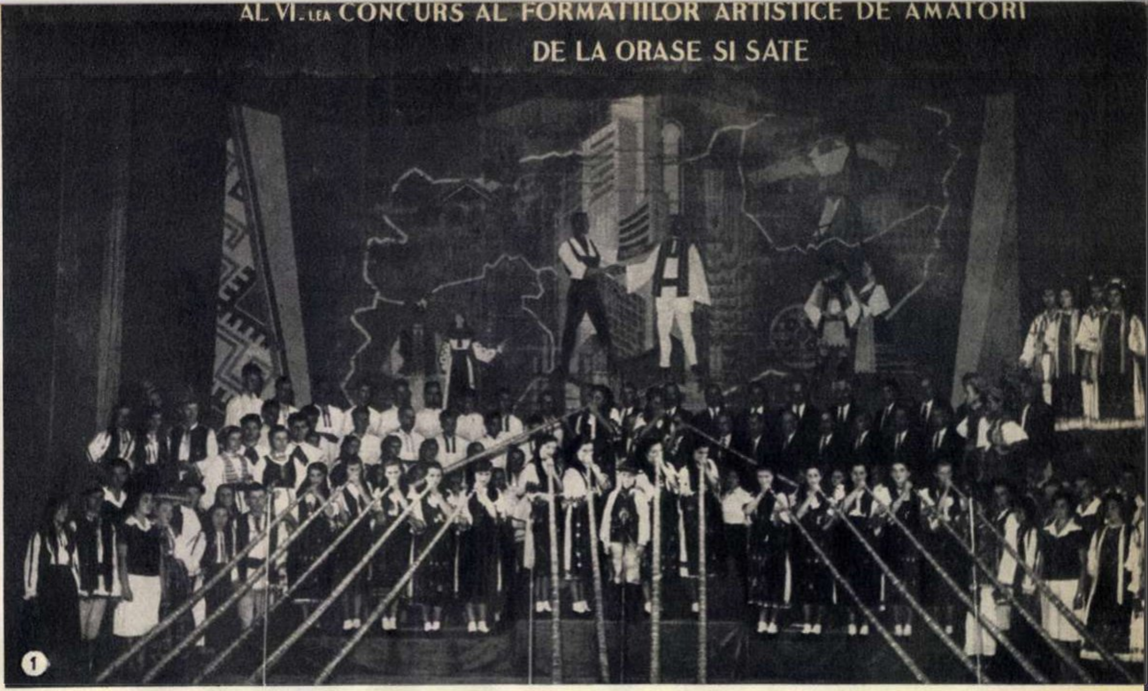
AL VI-LEA CONCURS AL FORMAȚIILOR ARTISTICE DE AMATORI
DE LA ORASE SI SATE
①

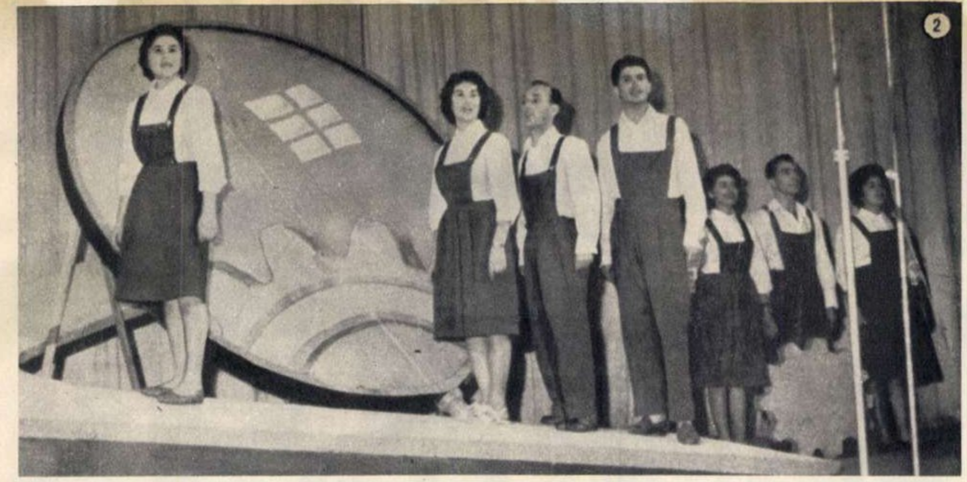

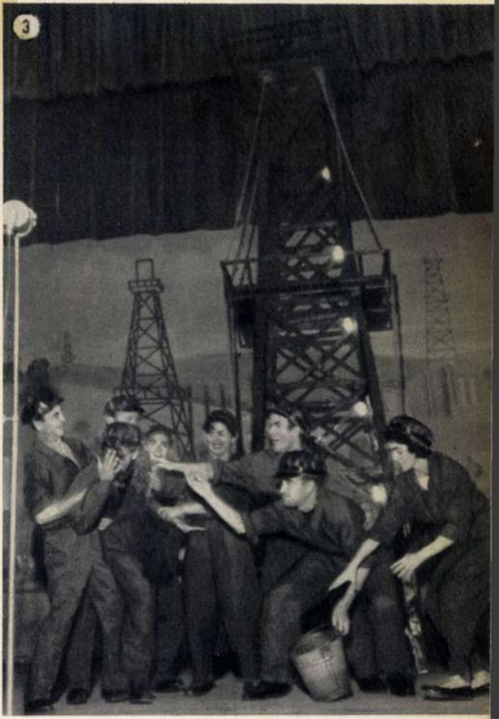

① Tulnicăresele căminului cultural din comuna Avram Iancu, raionul Cîmpeni, regiunea Cluj.
② Brigada artistică de agitație a uzinei „Vasile Tudose" din Colibași, regiunea Argeș.
③ „Schela împlinește zece ani" — și-a intitulat programul brigada artistică de agitație a schelei petrolifere Țicleni, regiunea Oltenia.
④ O suită de dansuri secuiești. Prezintă echipa de dansuri a fabricii de mobilă „23 August" din Tg. Mureș, regiunea Mureș Autonomă Maghiară.
⑤ Tinerele balerine amatoare de la întreprinderea „Ion Fonaghi" din Timișoara, regiunea Banat, execută „Valsul tinereții" *(premiul I, titlul de laureat).*
⑥ „Cîntă armonică". O micuță artistă amatoare a prezentat programul ansamblului casei raionale de cultură Negrești, regiunea Iași *(premiul I, titlul de laureat).*

Fotografii de S. STEINER

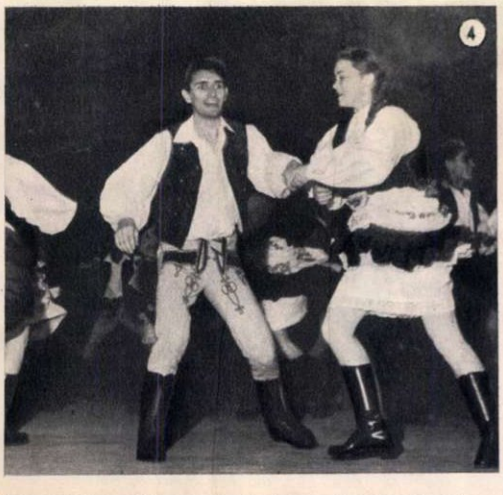

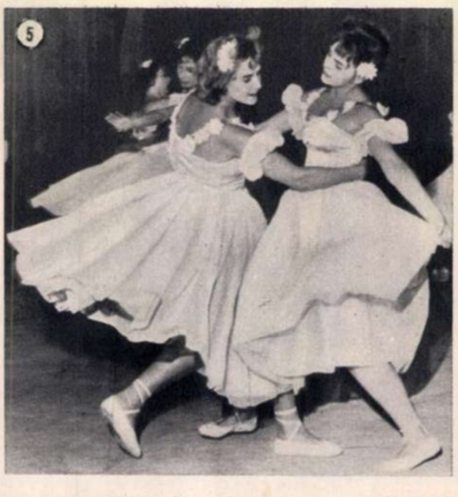

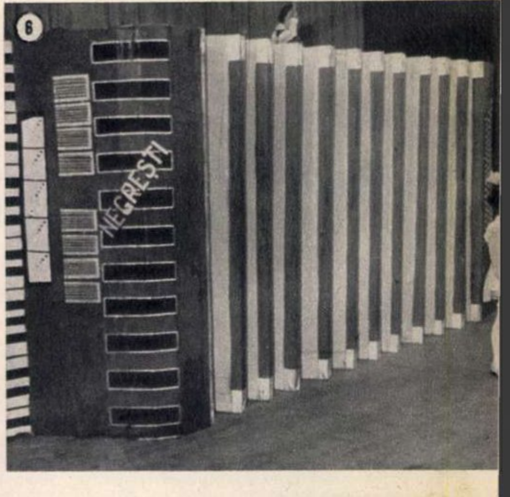

RECTIFICARE

Fotografia publicată în pag. 5 a revistei noastre de săptămîna trecută reprezintă un aspect exterior al Combinatului de cauciuc Jilava – și nu al fabricii de

REDACȚIA: București. Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.
Coperta noastră: LA O ORANJADĂ... Fotografie de A. MIHAILOPOL. Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU.
Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Bibl. Reg.

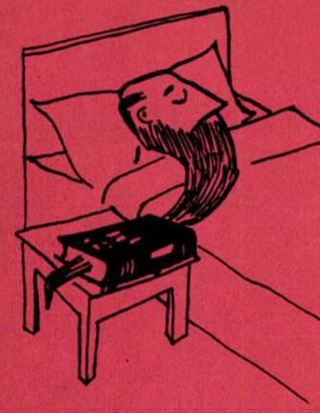

Fără cuvinte

(Din „Swiat" — R.P. Polonă)

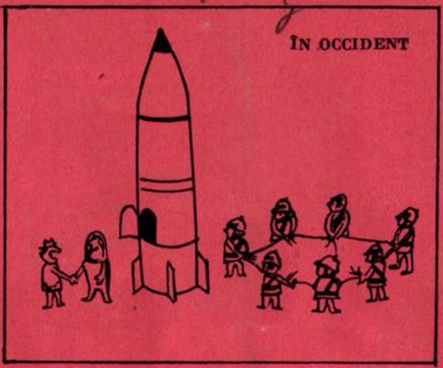

Fără cuvinte.

(Din „Bulgaria")

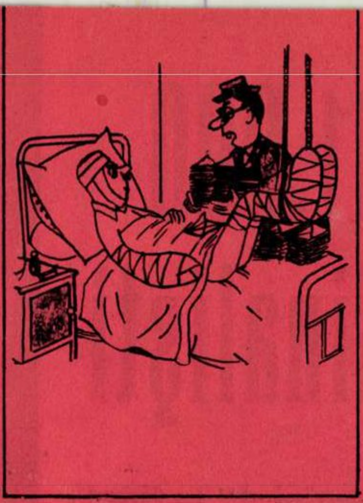

— Patronul socotește că, atita timp cît un braț și gura v-au rămas intacte, puteți cel puțin să lipiți timbrele pe scrisori.

(Din „Bunte Illustrierte — Münchner Illustrierte" — R.F. Germană)

UMOR

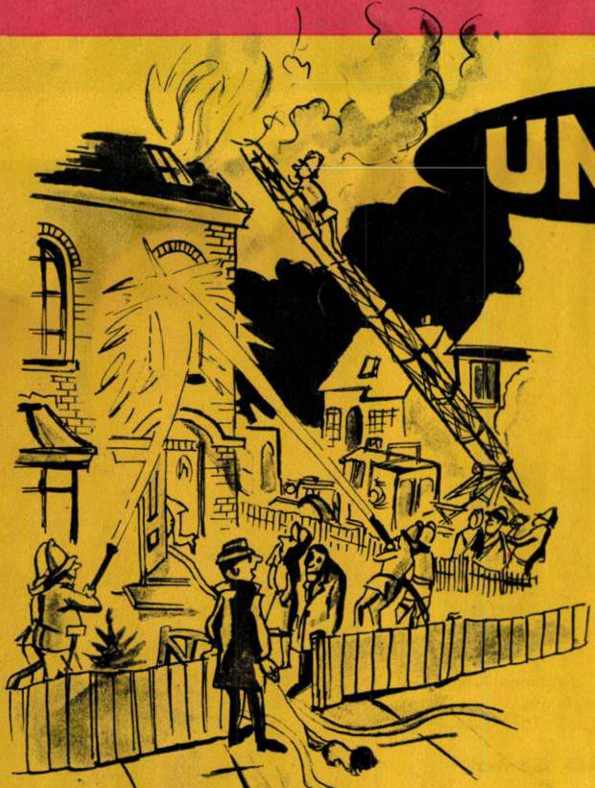

— Și altfel, cum o mai duceți?

(Din „Stern" — R.F. Germană)

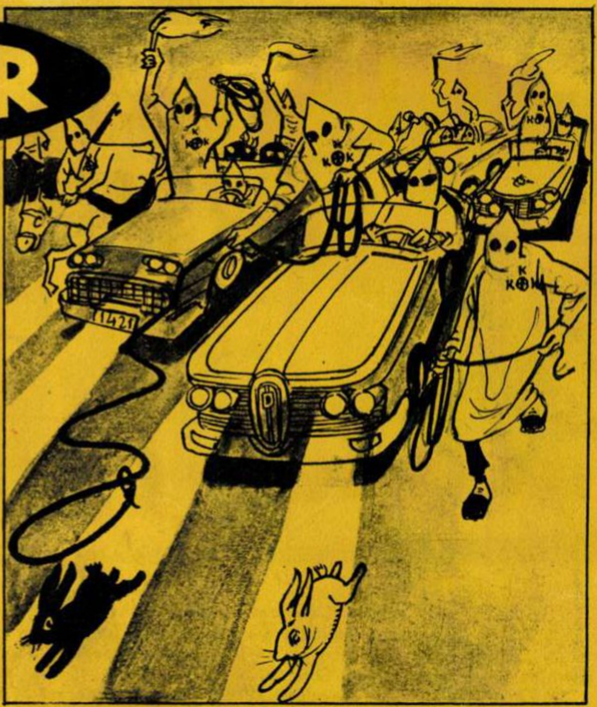

Rasiștii din statul Alabama (S.U.A.) au interzis o carte pentru copii, în care e vorba de o căsătorie între un iepure alb și unul negru.

(Ziarele)

Goană după iepuri, în Alabama.

(Din „Krokodil" — U.R.S.S.)

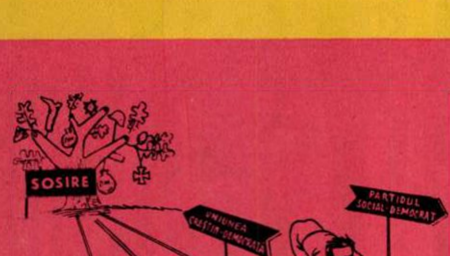

Start în campania electorală din Germania occidentală.

(Din „Neues Deutschland" — R.D. Germană)

EI DESPRE EI

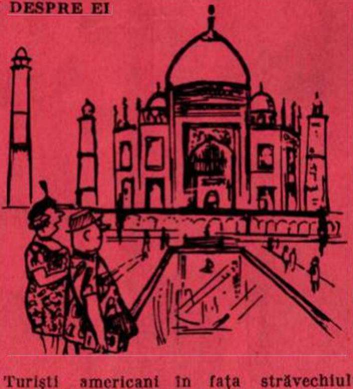

Turiști americani în fața străvechiului monument indian Tadj Mahal:

—Shoking, Johny! E de necrezut cum de au reușit ăștia să construiască înainte de a le fi sosit ajutorul american!

(Din „Wall Street Journal" — S.U.A.)

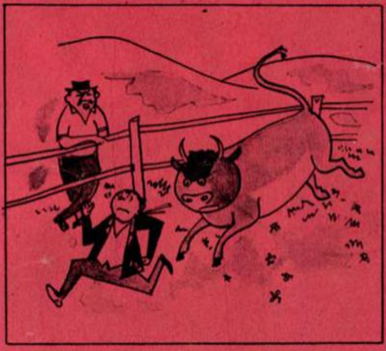

— La vreo doi kilometri e un copac!...

(Din „Paris Match" — Franța)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 35 (327) – 2 septembrie 1961

fotocronica FLACARII

Ziariştii sovietici şi străini cercetează cu deosebit interes documentele secrete ale pactului C.E.N.T.O., date publicităţii recent la Moscova şi care constituie o zdrobitoare demascare a monstruoaselor planuri ale acestui bloc militar imperialist, îndreptate împotriva U.R.S.S. şi a altor ţări iubitoare de pace, precum şi împotriva chiar a unor ţări ce fac parte din C.E.N.T.O. Pe harta care se vede în fotografie sînt însemnate cu „ciuperci" atomice regiunile din Iran, Pakistan şi Afganistan, care ar urma să fie transformate în zone ale morţii.

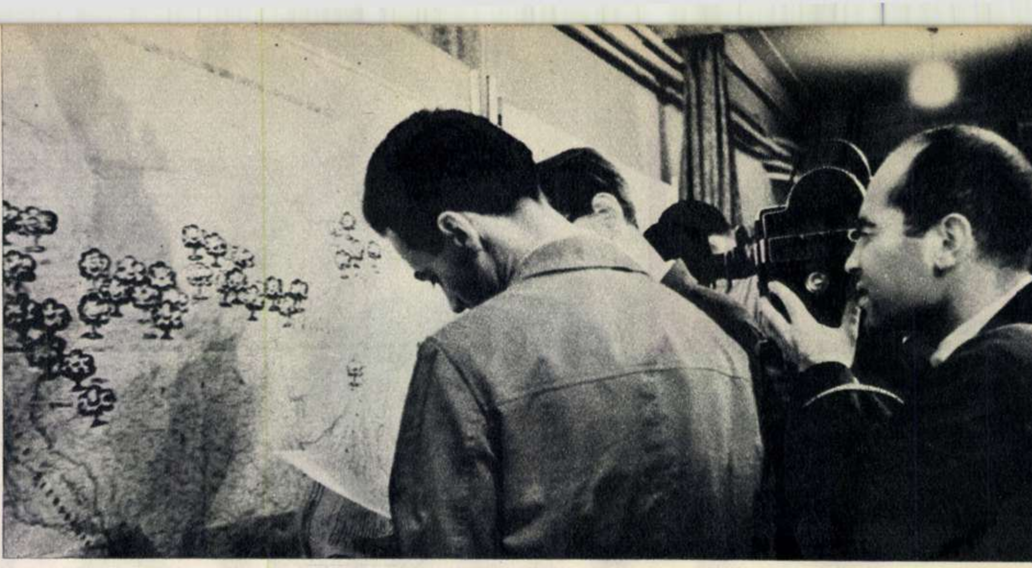

Cu prilejul Săptămînii filmului romînesc, la Moscova au fost prezentate filmele romîneşti „Setea", „Darclée", „Furtuna" şi „Nu vreau să mă însor".

ФИЛЬМОВ
Жажда
МОСТ

Paradă militară laoţiană la Phong Savan (provincia Xieng-Kuang) cu prilejul aniversării unui an de la acţiunea întreprinsă în august 1960 de forţele armate conduse de căpitanul Kong Le.

Conferinţa Consiliului economic şi social inter-american, care s-a desfăşurat timp de 13 zile la Punta del Este (Uruguay) s-a încheiat fără ca iniţiatorii ei de la Washington să poată obţine în rîndurile delegaţiilor ţărilor latino-americane crearea unei atmosfere ostile Cubei — aşa cum îşi propuseseră. Dimpotrivă, reprezentantul Cubei, Ernesto Guevara, s-a bucurat de o primire călduroasă. În fotografia noastră: Ernesto Guevara vorbind la conferinţă.

Micul comentar

S-A COMANDAT UN IDEAL

de Florica ŞELMARU

Pe vremuri, cînd un monarh sau un membru al augustei sale familii avea de ascuns vreun cusur fizic congenital sau căpătat, comanda meşteşugarilor curţii o improvizaţie vestimentară care să ascundă amănuntul buclucaş. Tocurile înalte au apărut ca să sporească prestanţa unei staturi insuficiente, rochiile cu crinolină ca să tăinuiască disimetria unor şolduri.

Este, evident, mult mai greu ca, în loc de a ascunde privirilor un inestetic detaliu anatomic, să învestmîntezi trupul întreg astfel încît să pară cu totul altceva decît este în realitate. Totuşi, această sarcină ingrată este cea pe care lumea capitalistă o încredinţează ideologilor săi. Cu atît mai stăruitor, cu cît semnele îmbătrînirii se înmulţesc pe făptura fizică şi morală a vechii lumi.

În ultimii ani, în tot occidentul şi mai cu seamă în Statele Unite, o sumedenie de „comisii", „grupuri de studiu", „echipe de lucru" etc., substanţial finanţate de instituţii în genul fundaţiilor Rockefeller sau Ford, au fost însărcinate să confecţioneze... un ideal. Un ideal care să galvanizeze conştiinţele şi, prin forţa sa mobilizatoare, să se opună în mod eficient — fireşte, comunismului.

Aceste eforturi dezamăgesc însă mereu pe cei care investesc în ele nădejdi (şi fonduri). Iar dezamăgirile lor se exprimă din ce în ce mai deschis pe măsură ce succesele multilaterale ale lumii socialiste vorbesc omenirii despre vitalitatea şi forţa creatoare a marxism-leninismului. Imediat după publicarea proiectului noului Program al P.C.U.S., un editorial al revistei americane „Life" (al cărei redactor-şef este Henry Luce, unul din potentaţii presei din S.U.A.) constata: „Hruşciov a pus din nou occidentul într-o situaţie dezavantajoasă, demonstrînd lumii întregi că, în ceea ce priveşte comunismul, acesta are o strategie admirabilă, un plan pe termen lung, care cuprinde atît trecutul cît şi viitorul. Comunismul este în măsură să zugrăvească tabloul propriului său viitor într-un mod atît de plastic, încît poate convinge milioane de oameni că este trimis chiar de destin..." Să trecem peste amuzantul eufemism „trimis chiar de destin", prin care editorialistul revistei americane a urmărit probabil să evite ideea precisă a inevitabilităţii istorice — şi să citim mai departe: „Life" se întreabă cu nedisimulată enervare de ce occidentul nu dispune pe plan propagandistic de „un puternic grup operativ, de un comandament unit al războiului rece" care să convingă popoarele de... binefacerile capitalismului!

Nu de „grupuri operative" sau de „comandamente" duce lipsă pe plan ideologic capitalismul. Despre altceva este vorba. Încă anul trecut, cunoscutul comentator politic american Walter Lippmann scria: „Poporul nostru nu are un ţel măreţ în numele căruia el ar putea să se unească". E o recunoaştere competentă că apărarea capitalismului nu poate constitui un asemenea ţel. De altfel, ceea ce Lippmann recunoaşte implicit, filozoful francez catolic Jacques Maritain mărturiseşte explicit — şi subliniind caracterul general al fenomenului: „Nimeni nu este gata să moară pentru capitalism nici în Asia, nici în Africa, nici în Europa".

Este adevărat. Nimeni. Oamenii vor să trăiască — iar chemare la viaţă, la viaţă liberă şi creatoare, este comunismul.

Cît despre idealul comandat atelierelor de specialitate ale lumii capitaliste — după ultimele ştiri încă nu a fost livrat. Şi nici nu sînt speranţe să fie. Pentru că un ideal nu se confecţionează la comandă şi cu materialul clientului.

În cazul de faţă de altminteri, şi materialul clientului e cu defect: nu orice ideologie poate oferi oamenilor un ideal.

fotocronica FLACARII

Pe șantierul noului Combinat siderurgic de la Galați au sosit puternice utilaje moderne pentru săpăturile fundațiilor și construcția drumurilor de acces.

Noi podoabe arhitectonice ale Capitalei. A fost terminată construcția celor două impozante blocuri din preajma Muzeului Simu. În prezent se finisează interioarele.

„Cum să ne îmbrăcăm" se intitulează prezentarea modei organizată în noul local al Circului de Stat din București, cu care prilej Fabrica de confecții și tricotaje București a prezentat o bogată colecție de modele pentru bărbați, femei și copii.

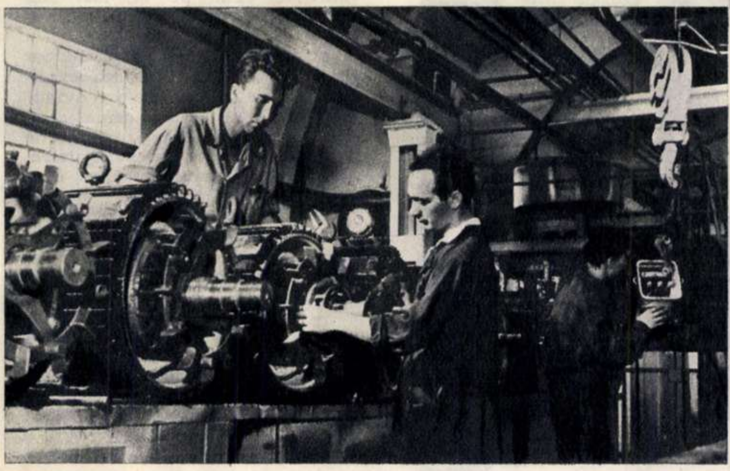

În lupta pentru economii, colectivul Uzinei de motoare electrice București a obținut importante succese: în primele 7 luni ale anului s-au realizat economii în sumă de 1.941.000 lei. Colectivul uzinei depune eforturi susținute pentru o calitate superioară a produselor. În fotografie: controlul de calitate la motorul electric de 75 kW în atelierul-montaj II.

Se desfășoară în ritm accelerat recoltarea porumbului furajer la G.A.S. Roșia, secția Alba, în vederea însilozării.

SECRETUL LUI VASILE

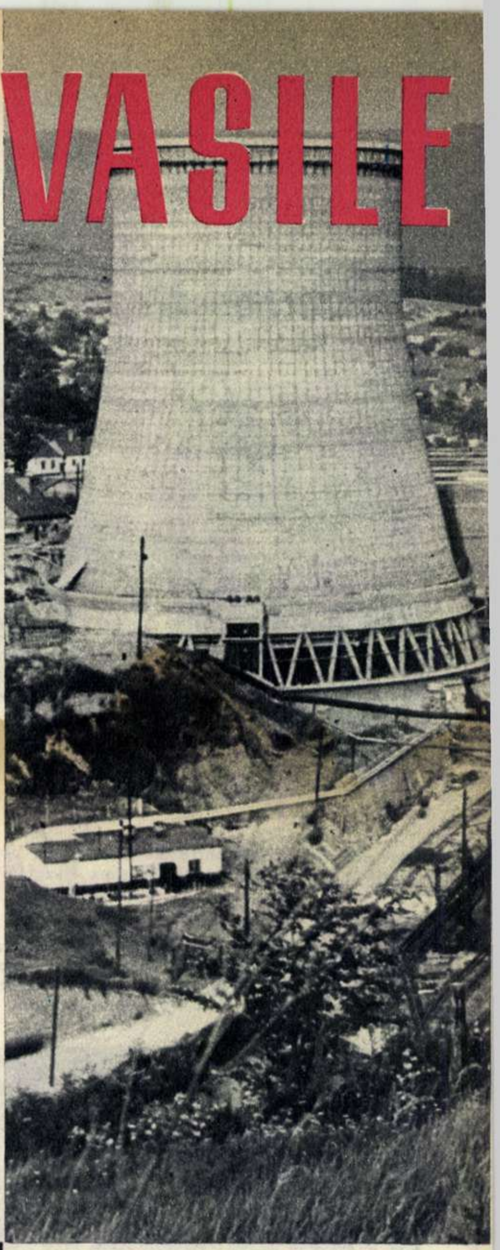

Recitesc cu atenţie în carnet, la lumina palidă a becului, numele oţelarului pe care toţi îl rostesc în uzină. Recitesc şi adresa. Într-adevăr, sînt pe strada Dealul Mare, o stradă nu prea lungă, dar largă şi netedă. Mi se pare că am mai văzut-o de nenumărate ori. Casele, clădite cu mulţi ani în urmă, par a avea la temelie acelaşi proiect. Mai în fiecare din ele locuiesc două familii. Bărbaţii sînt toţi muncitori la combinatul metalurgic. Mai la fiecare poartă cîteva femei, iar în mijlocul străzii larmă asurzitoare. Copiii îşi consumă ultimele rezerve de energie înainte de culcare.

Am ajuns la nr. 91. Dar...

— E în schimbul de noapte!

După atîta umblet, răspunsul acesta vine ca un duş. Îndărăt spre uzină! Întunericul a şters pînă şi ultima dîră de amurg. S-a înnoptat. Încet, încet, strada amuţeşte. Aci, Reşiţa îşi întrerupe activitatea pînă spre revărsatul zorilor. În schimb, pe nesimţite, reapare cealaltă Reşiţă, copleşind într-un feeric spectacol apele Bîrzavei, străzile, casele. O văd la o asemenea oră, pentru prima dată. E o noapte străpunsă de lumina vie a lămpilor fluorescente, o noapte peste care se aşterne din cînd în cînd tenta sîngerie a şarjei de oţel, o noapte punctată de răbufnirile blumurilor incandescente şi de explozia scînteilor ce se revarsă din lingotierele proaspăt încărcate. Reşiţa aceasta nu doarme niciodată! De aproape două secole clocoteşte! Acolo jos, lîngă apa Bîrzavei, se plămădeşte cam o treime din oţelul ţării, de acolo pornesc spre „Electroputere“ motoarele diesel, acolo se nasc turbinele, şinele şi podurile de cale ferată. Hunedoara, Calanul, Romanul şi atîtea monumentale construcţii industriale înălţate de puterea populară se sprijină pe osatura de fier fabricată de Reşiţa. Nu există întreprindere metalurgică din ţară care să nu apeleze la Reşiţa. Şi „cetatea de foc“ — pivot de nădejde al socialismului, căreia partidul îi acordă atîta preţuire, trasînd sarcina reconstruirii şi înnoirii sale din temelii — răspunde tuturor, lucrînd zi şi noapte fără o clipă de răgaz.

Cobor într-un tîrziu, fascinat, către Reşiţa vie. Cu fiecare pas mi se pare că strălucirea sa a rămas suspendată de bolta cerului. Acum, cînd păşesc între giganţii ei, nu-mi mai pare atît de solemnă. E sobră şi gravă. Fumegă, urlă prin gurile sirenelor şi locomotivelor, te ameninţă la tot pasul cu macarale, cu scîntei, cu dogoare de mii de grade, dar mai cu seamă cu dimensiunile sale.

Totul e însă impresie de moment. Altfel, mai atent cercetată, Reşiţa se dezvăluie ca o „cetate“ bine organizată, în care fiecare agregat ascultă comenzile oamenilor şi se supune voinţei lor. Din mulţimea uzinelor şi agregatelor oţelăria se distinge repede. În jurul ei noaptea s-a destrămat. Văpaia orbitoare a cuptoarelor Siemens-Martin proiectează la cîţiva metri siluete de uriaşi şi nu de oţelari. La cuptorul nr. 2 desluşesc printre ele pe cea a prim-topitorului Vasile Mocea, mai înaltă decît celelalte. Omul răscoleşte cuptorul cu o vergea lungă de metal. Aţîţă cîteva clipe dogoarea de mii de grade, apoi răstoarnă într-un cubilou proba de oţel. Omul de pe strada Dealul Mare, oţelarul de la nr. 91, este în schimb. În schimbul de noapte. Priveşte suta de „grame“ de oţel ce urmează să fie trimisă la analiză. Pare mulţumit, chiar înainte de a fi cunoscut verdictul laboratorului. Apoi, ridicîndu-şi ochelarii de cobalt, îşi descoperă faţa: un chip de bronz peste care se preling picături de sudoare. Nici nu puteam să mi-l închipui altfel pe prim-topitorul Mocea, de vreme ce aproape jumătate din oţelul elaborat de Reşiţa peste plan, în primul semestru al anului, este opera schimbului său: 1.720 de tone peste plan. Şi-a depăşit pînă şi calculele proprii.

Cu şase luni în urmă, rostise în adunare angajamentul schimbului său: 1.500 de tone peste plan în cel de-al doilea an al şesenalului. Nimeni nu se îndoia atunci că Mocea ar putea să rămînă dator măcar cu vreo tonă din angajament. Îl cunoşteau prea bine. Prim-topitorul socotise atent rezervele şi puterile agregatului, ca şi pe cele ale oamenilor. Dar calculele au căzut. Angajamentul a fost depăşit în numai o jumătate de an. Un rezultat remarcabil despre care fiecare oţelar îţi vorbeşte cu legitimă mîndrie. Aş vrea să aflu însă secretul care stă la baza lui. Să-l întrebăm chiar pe el, mai ales că, din cîte observ, are cîteva clipe de răgaz...

Pe cît se pare, însă, Vasile Mocea nu-i de loc dispus să dea explicaţii. Pare supărat. Ce-o fi avînd? Din auzite îl ştiu comunicativ. Şi iată că acum abia îi smulg cîte o vorbă. Nici nu-i atent la întrebări: îşi tot aruncă privirea cînd la tabloul de comandă, cînd la cuptor, cînd la macara. Nu-i loc de interviu în toiul nopţii şi mai cu seamă în faţa cuptorului încins: prim-topitorul e absorbit de treburile lui.

— Hei! — strigă către unul dintre oţelari. Vezi ce-i cu trenul! Pistonează-i! Apoi se înseninează, mai mult decît mă aşteptam.

— Trebuie să scoatem şarja şi, dacă cuptorul n-are hrană la timp, indicii se dau peste cap.

Chiar atunci locomotiva şuieră undeva în apropiere, iar vagoanele încărcate cu fier vechi şi

...Priveşte suta de „grame“ de oţel ce urmează să fie trimisă la analiză...

MOCEA

„Uzina lui tăticu'..."

calcar își fac apariția. Mocea se mai liniștește.

Îmi stăruie în minte cele 1.720 de tone de oțel date peste plan de Mocea și ai săi și de aceea caut să redeschid discuția.

— Care-i „secretul"?

Prim-topitorul Vasile Mocea arată surprins, deși i-am pus întrebarea asta pînă acum de trei ori.

— Nu-i nici un... secret. Lucrăm ca toți ceilalți.

Tot n-a răspuns la întrebare. Și pe deasupra... iar se depărtează. A intrat în camera de comandă. Dirijează flacăra. Maistrul Ion Bălan îmi șoptește:

— Cred că în termică stă „secretul" lui Mocea. Tot timpul cît se plămădește șarja, nu slăbește flacăra din ochi. O îndreaptă acolo unde e nevoie mai mare.

De acum n-o să mai fie un secret. Am să-l dau în vileag. Dar după un timp aflu că descoperisem America. Pînă și electricianul de întreținere, Gavra, cunoaște acest „secret". Stenghel, Florea Bălan, ceilalți topitori-șefi procedează la fel. Ce... secret?! L-ar fi păstrat Mocea pentru sine, el care-ți sare în ajutor oricînd se ivește vreo dificultate cît de mică?

Ciudat om e prim-topitorul Mocea — socotesc întrucîtva necăjit. Dacă ar fi mai comunicativ!

De la laborator sosește rezultatul. Proba e bună. Șarja se poate elabora. Acum nu mai poți sta de vorbă cu nimeni. Mocea pare și este un adevărat comandant. Împarte ordine scurte și precise. Fiecare oțelar trece la locul lui — unul pregătește canalurile pentru scur-

...Apoi, ridicîndu-și ochelarii de cobalt, își descoperă fața...

Aici împarte ordine... Rodica.

gerea zgurei, ajutorul său sparge crusta pentru a face loc șarjei, un altul stă pregătit să calmeze oțelul. Iar Mocea... Mocea este pretutindeni. Chipurile oțelarilor par iarăși turnate în bronz. În sfîrșit sosește clipa cînd trebuie dat drumul șarjei. Eliberat, oțelul țîșnește în flăcări și curge, ca o apă vie, în oala uriașă. Sublim spectacol! Straşnici oțelari! Toți, unul și unul, alcătuind un colectiv sudat, puternic.

1.720 de tone peste plan în prima jumătate a anului! Oare cît vor mai da în următoarele șase luni? Cît oțel peste plan vor plămădi în cuptor pînă la sfîrșitul șesenalului? Cîte turbine, cîte tractoare, cîte locomotive diesel electrice vor putea fi oare fabricate din oțelul realizat peste plan de acești oameni pătrunși pînă în adîncul inimii de însemnătatea marilor sarcini pe care partidul le pune în fața întregului popor?...

În oțelărie s-au ivit zorile. Mocea și ai săi reîncep asaltul. Cuptorul trebuie verificat și încărcat. Zidarii sînt la datorie. Prim-topitorul e în mijlocul lor. Nu scapă din ochi nici cea mai mică fisură a vetrei. Zidarii sînt oameni conștiincioși. Dar Mocea îi cicălește. La cuptorul nr. 5 topitorul șef îi lasă să-și vadă singuri de treabă. Aci, la 2, ajustarea vetrei parcă-i reparație generală.

— Cunoaște meserie omul — precizează unul dintre zidari. Pînă mai acum vreo 10-12 ani era de-al nostru — zidar, ca noi.

Poate că în asta stă ascuns „secretul": Mocea are avantajul de a cunoaște încă o meserie!

Urmează încărcarea. Alături, la vecini, merge; dar nu ca aci. Cu 2-3 ceasuri înainte Mocea se îngrijește să aibă suficient minereu, fier vechi, calcar. Și acum le are pe toate la îndemînă. Orice întîrziere la încărcat înseamnă căldură pierdută, înseamnă timp mai mult pentru șarjă. Or, Mocea e recunoscut ca maistrul șarjelor rapide. De la începutul anului pînă acum a elaborat peste 60 de șarje rapide.

De fapt „secretul" lui Vasile Mocea constă în organizarea precisă a muncii, în supravegherea atentă a flăcării, în asigurarea regimului termic optim, în aprovizionarea cu materie primă din timp, în stăpînirea meseriei și — mai ales — în pasiunea cu care lucrează.

★

Către ora prînzului urc din nou spre strada Dealul Mare. Mă uit cîteva clipe printre zăbrelele gardului pe care stă prinsă plăcuța cu numărul 91. Prim-topitorul muncește. Aci însă, departe de flacăra iute a cuptorului, oțelarul și-a pierdut autoritatea. Aci împarte ordine... Rodica.

— Ai sărit o floare!... Mai adu-mi apă!

Și oțelarul se supune ascultător. Se întoarce, udă floarea pe care a sărit-o, umple apoi din nou stropitoarea pe care micuța Rodica o mînuiește cu grație. Tatăl și fiica au o pasiune comună — florile, iar îngrijirea lor intră în programul zilnic. De altfel nu e singura preocupare... extraoțelărească în care prim-topitorul e secondat de fiica sa. Cînd tatăl se apleacă asupra cărții, Rodica este lîngă el. Cînd prim-topitorul ascultă cu atenție piesa de teatru transmisă la radio, fiica își face loc pe genunchii săi. Pasiunile sînt înnăscute, dar se și formează. Mai cu seamă cea de bun gospodar. Casa lui nu-i prea arătoasă, dar interiorul e mobilat cu gust. Și-i curat pretutindeni. Închipuiți-vă un oțelar de talia lui Mocea, care nu intră niciodată în casă cu pantofii. Și Ana, soția, nu este de loc o femeie severă!...

Cînd nu-i la cuptor, Vasile Mocea este într-adevăr un om comunicativ. De data aceasta reporterul e mai zgîrcit la vorbă. Dar gazda e un psiholog desăvîrșit. Găsește subiecte comune cu care mă ațîță: amintiri din țara constructorilor comunismului, amintiri despre București și mai ales impresii dintr-o vizită recentă în Capitala de „nerecunoscut". Apoi discuții despre plaiurile natale ale lui Mocea. Despre părinții săi, țărani întovărășiți într-un sat din regiunea Crișana, amintiri despre stațiunile de odihnă pe care le-a vizitat în concediile din ultimii ani, întîmplări din viața și munca oțelarilor săi, în sfîrșit discuții despre... fotbal. Grozav îi place fotbalul! Numai că e puțin mîhnit. Echipa sa preferată, echipa Clubului sportiv muncitoresc din Reșița, i-a oferit anul acesta prea puține satisfacții.

— Să-i vedem la toamnă. În tot cazul, am să-mi cumpăr „motor" (în limbajul reșițenilor, motor înseamnă motocicletă). Nu-i fotbal de calitate aci, o să plec numaidecît la Timișoara, la Arad. Și pe urmă, cu „motorul" tău mai ai un avantaj: ajungi mai repede cu familia, duminica dimineața, la Văliug. Acolo ai și munte, ai și mare! (E vorba de lacul de acumulare al hidrocentralei de la Văliug; sute de oțelari, de furnaliști, de strungari aleargă acolo cu „motoarele" lor).

La cîștigul lunar — niciodată sub 2.000 de lei — cumpărarea „motorului" nu-i o problemă pentru Mocea...

Într-un tîrziu ne despărțim. Gazda ține să fie mai mult decît amabilă. Prim-topitorul și fiica lui mă conduc o bucată de drum, pînă pe coama dealului. Pînă acolo, de unde Reșița se profila aseară în feericul spectacol. O priveam tăcuți toți trei.

— Uite uzina lui tăticu' — mă informează Rodica... Uzina lui tăticu'! Uzina noastră!

O privim iarăși tăcuți. Reșița clocotește. Reșița lucrează ziua și noaptea fără încetare; lucrează pentru socialism...

N. DĂSCĂLESCU

...Sute de oțelari, de furnaliști, de strungari vin cu „motoarele" lor aici, la Văliug.

Atoateştiutorul ciobănaş

— schiţă —

de SZILÁGYI András

Ilustraţii de Valentina DINU

Cu ciobănaşul ăsta m-am intîlnit încă în vara trecută, acolo sus, la munte. Ploua cu găleata, iar dinspre soare-răsare se învălmăşeau nori tot mai întunecoşi. Dar lor, adică vitelor şi celui ce le păzea, nici nu le păsa. Oile continuau să pască, mioarele şi noatenii se buluciseră frăţeşte unii în alţii alcătuind un neîntrerupt acoperămînt de lînă deasă. Iar ciobanul...? Zîmbea mulţumit văzînd melteşugul oiţelor.

Îi dădea mîna, căci el însuşi se găsea sub scutul unei straşnice mantăi de ploaie, de pînă şi capul îi era ferit, acoperit fiind cu un adevărat coif din material plastic bine încheiat de toate părţile.

— Frumoasă manta...! — observai eu, aşezîndu-mă lîngă el. Se vede treaba că matale eşti un cioban din ăia... moderni, care ţin pas cu vremea.

— Încă nu-s chiar... dar nu peste mult voi fi! — răspunse. Voi fi cu adevărat... atunci cînd vom clădi stîne ca lumea, cînd în locul ţurcanelor de azi nu vom mai păzi decît oi cu lîna fină, cînd vom face numai caşuri-specialităţi şi cînd, cu ajutorul DDT-ului, vom fi gonit ultima muscă de la căşărie.

— O fi şi asta vreodată? — îl întrebai eu făcînd pe scepticul, ca să-l stîrnesc la vorbă.

— Ba bine că nu...! Păi, nu zici că toate astea au şi fost puse în planul de perspectivă?! Cel mai tîrziu peste trei ani fiecare cioban va purta radio-geantă. Fără aşa ceva nici că se mai poate... Conducerea şi-a luat angajamentul...

Împrietenirea noastră a început cu examinarea reciprocă a mantalelor:

— Frumoasă manta ai şi dumneata, tovarăşe — grăi ciobanul, plescăind a admiraţie din limbă.

— De, frumoasă... nu zic... da' a matale e şi bună. Ia uite ce material moale şi totuşi durabil! Nu se spintecă, nu se rupe. A mea e din primele serii, dar de-atunci s-a îmbunătăţit calitatea şi s-au mai şi ieftinit... Aşa-i că încă n-ai fost nevoit s-o dai la reparat?

— Nu, zău! Da' să ştii că şi am grijă de ea! Mantaua şi ochii din cap!

— Dar ceilalţi au...?

— Vezi bine! La fel şi-o grijesc toţi cîţi îs pe-aici, prin munte, cu vacile şi cu oile. Şase a adus preşedintele nostru, de la oraş, cînd a isprăvit cursul...

— Dar fetele...?

— Ehei! Pe alea să le vezi! Are şi Mărioara, logodnica mea, precum şi soru-sa mai mică, Luţa. Azi nu se mai mărită nici una pînă nu are pardesiu, basma pe cap şi faţă de masă din nylon. Astea trebuie să se găsească neapărat în zestrea fiecăreia!

— Dar cu portul naţional ce-i faceţi...? — îl cercai eu mai departe.

— Portul naţional? Îl ţinem...! Crezi matale că la catrinţa tărcată şi la iia cu alesături nu merg manteluţa de nylon şi tocurile înalte? Ba bine că nu...! Ce mai răzbat nurii fetelor prin foaia aia străvezie! Ca frumuseţea florilor prin covorul de rouă. Păi ce! Te împiedică roua să vezi limpede frunzişoarele sau petalele florilor?

Începusem şi eu să zîmbesc. Îmi dădea mîna, căci norii se cam spărseseră pe la mijlocul bolţii cereşti şi acum se restrîngeau spre margini. Iar între cele două creste care închideau valea de-o parte şi de alta, curcubeul trăsese punte lucitoare de şapte culori.

Gîndul îmi fugi spre Ţara Moţilor, spre Maramureş şi spre Cîmpie. Văzui alaiuri de fete înveşmîntate în port naţional, purtînd pe deasupra nylonuri străvezii. Şi-mi apăru zarva multicoloră a „tîrgului de fete" de pe Muntele Găina. Văzui zbenguiri de codane gătite cu basmale înflorate şi, doamne, frumoase mai erau! Tot una şi una!

Aşa că învăţasem eu ceva de la ciobănaşul ăsta! Înţelesesem mai ales lucruri la care pînă atunci nu mă prea gîndisem. „Hai să-i întorc darul!" — îmi zisei, şi începui să-i povestesc despre Săvineşti şi despre Oneşti. Şi căutai să-i descriu halele luminoase, toate numai din sticlă, care strălucesc de ordine şi de curăţenie, ca nişte spiţerii. Îi explicai că halele acelea, în care nu trebăluiau totuşi decît cîţiva oameni, dau neînchipuite cantităţi de produse.

Îi vorbii apoi despre un minunat praf alburiu, care se fabrică la Turda, precum şi în alte părţi. („Din ăsta se fac fibre sintetice, ciorapi de perlon şi capron care nu se rup, şi o sută de alte articole trebuincioase omului de azi"— i-am zis). Şi-i povestii cazul unei prietene ale mele, o femeie frumoasă de pică-pică, căreia — umblînd ea prin acele străinătăţi — domnişoarele de pe acolo nu se mai săturau să-i admire mantaua de ploaie de culoarea cerului senin:

— De unde-i manteluţa...? — o întrebau care mai de care.

— Se face la noi!

Auzi tu, măi ciobănaş, că azi ţara noastră nu e numai tărîmul codrilor fără sfîrşit, al lanurilor bogate de grîu şi al turmelor de oi, ci şi al unei însemnate industrii! Şi azi-mîine vom avea atîtea produse industriale, cît nici nu gîndeşti.

— Ştiu... cum să nu ştiu?! Şi nu numai că ştiu, dar şi înţeleg... — răspunse flăcăul. Ni s-a spus la cursul de astă-iarnă că una dintre noile noastre bogăţii va fi producţia chimică. Cînd vor fi isprăvite şi vor intra în funcţiune toate marile fabrici ce se găsesc în plan, atunci să vezi...!

Umblam să-l uimesc pe acest tînăr din creierii munţilor cu cîte ştiam, informaţii ce ziceam că-s apanajul exclusiv al orăşenilor. Mă trudisem să-i iau ochii cu toate cîte-s bune şi frumoase azi în ţara noastră, dar rămăsesem pe jos. Flăcăul şedea comod lîngă mine şi-şi fuma ţigara răsucită în foiţă. Despre ce nu auzise...? Despre ce nu era informat? Aşa că vorbelor mele le răspundea cu cuvinte şi expresii care trădau nezdruncinata lui credinţă că toate astea aşa trebuie să fie.

Ce era să mai zic? Tăcui şi înghiţii în sec, căci tînărului ăstuia nu numai mantaua de ploaie, dar şi ochii şi mintea îi erau pline de strălucire!

În romîneşte de
Nic. A. STRĂVOIU

În boxa acuzaților. Pentru că poporul din R. D. Germană dejoacă planurile traficanților de oameni. Banda condusă de Manfred Wegner (primul din stînga, sus) a fost capturată și făcută inofensivă. Afacerea cu oameni nu este totdeauna o afacere rentabilă.

...La Rostock l-am cunoscut pe inginerul Hans-Jűrgen Mőller. Tocmai revenise din Germania occidentală. Nu era un fugar din R.D.G., cum i-ar fi plăcut domnului Lemmer*) să-l prezinte. Dimpotrivă, cu el, copoii lui Lemmer au pățit o mare rușine: după patru săptămîni de detențiune în închisoarea din Lűbeck, au fost nevoiți să-l elibereze.

— M-au arestat în tren, pe ruta Hamburg-Sasnitz — povestește el. Ne apropiam de Bremen, cînd au intrat în compartimentul meu doi agenți care mi-au cerut actele. Le-au cercetat mai puțin decît un minut și m-au informat că sînt arestat. „De ce?" — am întrebat nedumerit. „Asta ai să afli mai tîrziu" — mi-au răspuns.

L-am întrerupt:

— De ce vă aflați în trenul acela?

— Mă duceam la niște rude, în R.F.G. Este un lucru destul de obișnuit. Cei din vest vin la noi, iar noi ne ducem la ei. Ce putem face? Asta este situația Germaniei. Din aceasta, alții fac o afacere, o afacere murdară.

— Cine... alții?

— Vînătorii de capete.

Era întîia oară, în cursul călătoriei mele prin Germania, cînd mă întîlneam cu o noțiune pînă atunci necunoscută. „Vînătorii de capete"... Auzisem ceva asemănător despre asasinii din faimoasa Legiune străină. În Algeria, foștii S.S.-iști ai lui Hitler își decapitează victimele și-și atîrnă trofeele la centură. Pentru fiecare cap tăiat, primesc un premiu. Oare despre asta era vorba? Nu. Am aflat că există și alt soi de ;„vînători de capete". Despre ei mi-a vorbit interlocutorul meu.

Inginerul Hans-Jűrgen Mőller mi-a povestit cum a fost dus la Departamentul K.8 al poliției criminale din Lűbeck unde, după ce a fost dezbrăcat și i s-au cercetat cu atenție toate cusăturile hainelor, a fost zvîrlit într-o celulă, fără a i se da cea mai mică explicație. Abia la interogatoriu i s-a comunicat că ar fi vinovat de arestarea la Rostock a unui sabotor vest-german. Dar cum din toată Germania democrată, și chiar din R.F.G., au început să se reverse avalanșe de proteste, „cazul" Mőller a luat sfîrșit înainte de a se putea înscena procesul politic plănuit. Și copoii lui Lemmer au rămas cu buzele umflate.

Vînătoare cu tarif

La Stralsund, soția cetățeanului Adolf Metzner mi-a arătat, lăcrămînd, o scrisoare primită de la Frankfurt pe Main. Doar cîteva cuvinte: „Mă aflu aici, fără să știu de ce. Adevărul nu poate fi ținut între ziduri".

— Cum a ajuns la Frankfurt?

— S-a dus să-și vadă rudele.

— Și lucrul acesta este interzis?

— Nicidecum... Dar... vînătorii de capete...

Se împlineau trei săptămîni de la plecarea lui și nu știu cum a izbutit întemnițatul Adolf Metzner să trimită soției sale mesajul acela lapidar și demn. Nu știu nici dacă a fost, în cele din urmă, eliberat. Un singur lucru mi-e limpede acum: vînătorii de capete reeditează istoria întunecată a negustorilor de carne vie care au mînat spre pămîntul Americii de Nord milioane de negri africani. Spre deosebire de înaintașii lor, ei se îndeletnicesc cu negoțul de oameni albi. Și nu-i decapitează, cum s-ar putea presupune, ci îi tarifează. Victimele sînt categorisite după valoarea lor economică și furnizate după tarif. Ca o marfă oarecare. Iar scara valorii pornește de la 50 mărci germane și urcă pînă la 3.000. După importanța „capului" vînat. Dacă, de pildă, Mőller ar fi acceptat să rămînă în R.F.G., „vînătorul" lui ar fi încasat un premiu de 2.000-2.500 de mărci. Acesta este prețul unui inginer. Pentru Metzner s-ar fi plătit numai 1.000. Nu-i un specialist.

Cine plătește

Era o seară senină de iunie. O plimbare pe Zimmerstrasse cu prietenul Weinert mi-a relevat unul din aspectele cele mai sensibile ale problemei Berlinului. Nu departe de Stadtmitte, Zimmerstrasse trasează frontiera dintre cele două sectoare ale Berlinului. Este unul dintre cele aproape o sută de puncte de trecere între cele două sectoare. Aici îți reține atenția o clădire gigantică, puternic luminată.

— E sucursala concernului Springer — îmi explică Weinert. Întreprinderi grafice. Una dintre patroanele vînătorilor de capete recrutați de cele 83 de organizații de spionaj și diversiune din Berlinul occidental. „Springer-Konzern" duce lipsă de lucrători și îi caută la noi. Pentru aceasta, agenții lui folosesc cele două metode obișnuite: presiunea sau promisiunea. Presiune prin scrisori de amenințare, comunicări telefonice, șantaj. Promisiunile sînt menite să-i atragă pe cei cunoscuți ca fiind avizi de bani. Un salariu cu 50% mai mare decît în Berlinul democratic sau chiar dublu este, oricum, o tentație pentru un om mai slab de înger.

— Așadar, dincolo salariile sînt mai mari?

— Aparent, da. Cînd însă încep să calculeze cît îi costă chiria, mîncarea, școala copiilor, lipsa de creșe, de grădinițe de copii — atunci se dezmeticesc.

— Nu înțeleg, totuși, în ce constă șantajul, cum ar putea cineva să cedeze în fața unor amenințări.

— Foarte simplu. Rar vei întîlni în R.D.G. un om care să nu aibă dincolo pe cineva, fie rudă, fie măcar un prieten bun. Dacă nu-l impresionează momeala banilor, îl intimidează primejdia care s-ar putea abate asupra celor ce-i sînt dragi. Este vorba de un atentat monstruos, un atentat împotriva sufletului omenesc. Ai auzit de copiii furați. Micul Peter Bluhme din Dissen, în vîrstă de trei ani, a fost răpit de-acasă și dus în cartierul Dahlem din Berlinul occidental, la sediul unei organizații de negustori de oameni. Sylvia Heintz, fetița unor țărani din Quadenschőnfeld, în vîrstă de numai trei luni, a fost la rîndu-i răpită de o spioană-vînătoare de capete. Metoda este tipic gangsterească: micile victime trebuie să atragă după ele pe părinți. O scrisoare îi anunță scurt: „Vino în locul cutare din Berlinul occidental". Și vînătorul de capete cîștigă astfel, dacă reușește, premiul care i s-a făgăduit. În cazul lui Springer, de pildă, se poate încasa pentru un zețar cam vreo 500 de mărci. „I.G. Farben" plătește mai bine. „Capul" unui om de știință valorează pînă la 3.000 de mărci.

— Dar cum le convine să cheltuiască asemenea sume?

— Nu dau din buzunarul lor. Berlinul occidental este întreținut cu fonduri speciale. Fiecare trust care deschide aici o sucursală primește asemenea subvenții, încît cheltuielile lui se reduc la zero. Guvernul de la Bonn uneltește necontenit împotriva

---

*) Ministrul de la Bonn pentru așa-numitele probleme ale întregii Germanii.

Întîlnire cu Vînătorii de capete

de Horia LIMAN

Germaniei democrate și a cheltuit pînă acum, în acest scop, peste 5 milioane de dolari. Anul acesta, Senatul vestberlinez a primit — pentru diversiuni și provocări — peste 3 miliarde mărci germane. La aceasta se adaugă așa-zisul „ajutor de reconstrucție" american, care se ridică la miliarde de mărci și care umflă buzunarele celor de la „Siemens", și „A.E.G.", și „Telefunken", și „Flick" și „I.G. Farbenindustrie". Este o afacere din care cîștigă toți: Adenauer, patronii de trusturi, vînătorii de capete. Pentru a-și ajunge scopurile, ei nu se dau în lături de la nimic: răpiri, șantaje, corupție, arestări ilegale menite să intimideze, ba chiar și asasinate.

— Și cine conduce hoarda asta de sălbatici?

— Oficial, ministrul Lemmer și organizațiile lui Gehlen. Dar în spatele lor se află Graaf. Așa i se spune, ca să pară german, ca și cum treaba asta ar fi mai puțin murdară dacă ar fi opera unui neamț. Dar numele lui adevărat este Grafield, John Grafield, ofițer din serviciul de spionaj american. Sediul: în cartierul Dahlem, la „Central Intelligence Agency"...

— Mi s-a vorbit însă despre un anume Wilkowski.

— Da, el este creierul, iar Grafield mîna care execută. Grafield operează nu numai pentru Berlinul occidental, ci țintește mai departe. Victimele lui, o dată capturate, își pierd identitatea. Li se aplică un număr, ca vitelor duse la abator. De la aeroportul Tempelhof sînt transportate la Frankfurt pe Main și, uneori, mai departe, poate peste

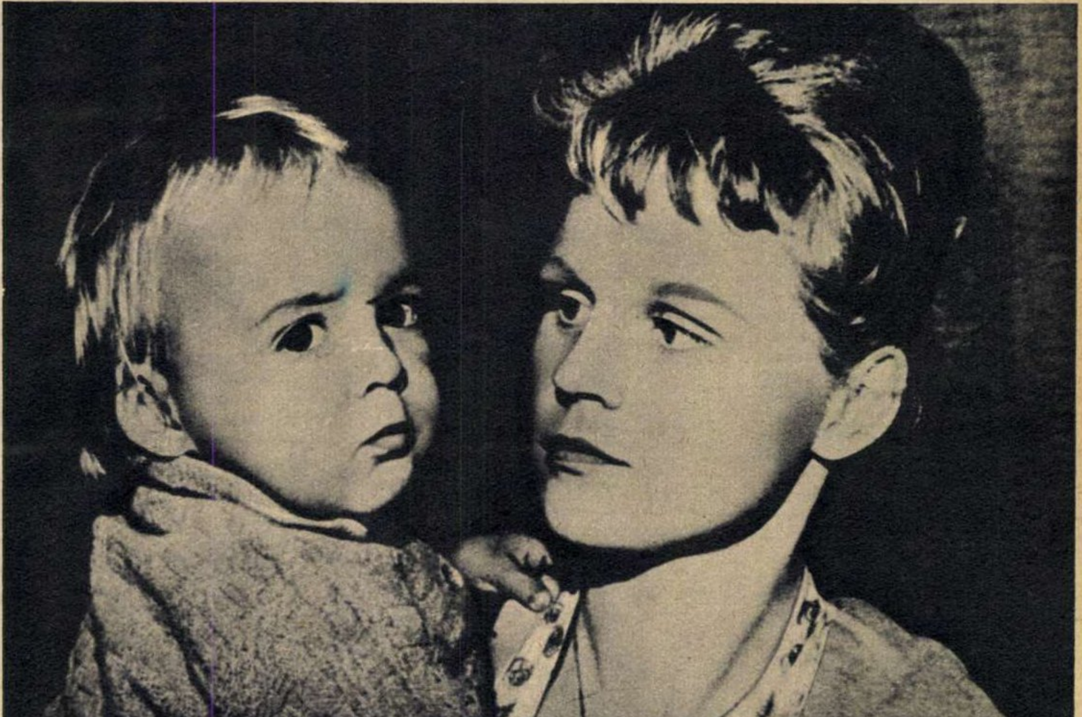

O mamă îndurerată (fotografia din dreapta), soția lui Heinz Bluhme al cărei copil în vîrstă de trei ani, Peter (fotografia de sus), a fost răpit de negustorii de oameni ai lui Adenauer, Dulles & Co. „Vino la noi — i-au scris lui Heinz Bluhme hoții de copii — vino în Berlinul de vest, dacă ești cu adevărat un tată bun. Vino aici cu familia ta". Cinicii criminali fac apel la sentimente paterne. A-ți vinde sufletul, a-ți trăda patria și conștiința echivalează pentru ei cu o dovadă de dragoste adevărată pentru copilul smuls din mijlocul familiei tale de mîini scelerate. Aceasta este morala negustorilor de oameni, a patronilor Germaniei occidentale. O mamă își apără al doilea copil, pe micul Gerd, terorizată de soarta lui Peter. Cei ce ar voi să distrugă cuceririle civilizației nu ezită să sfărîme suflete omenești făcînd apel în mod ipocrit la... sentimente umane.

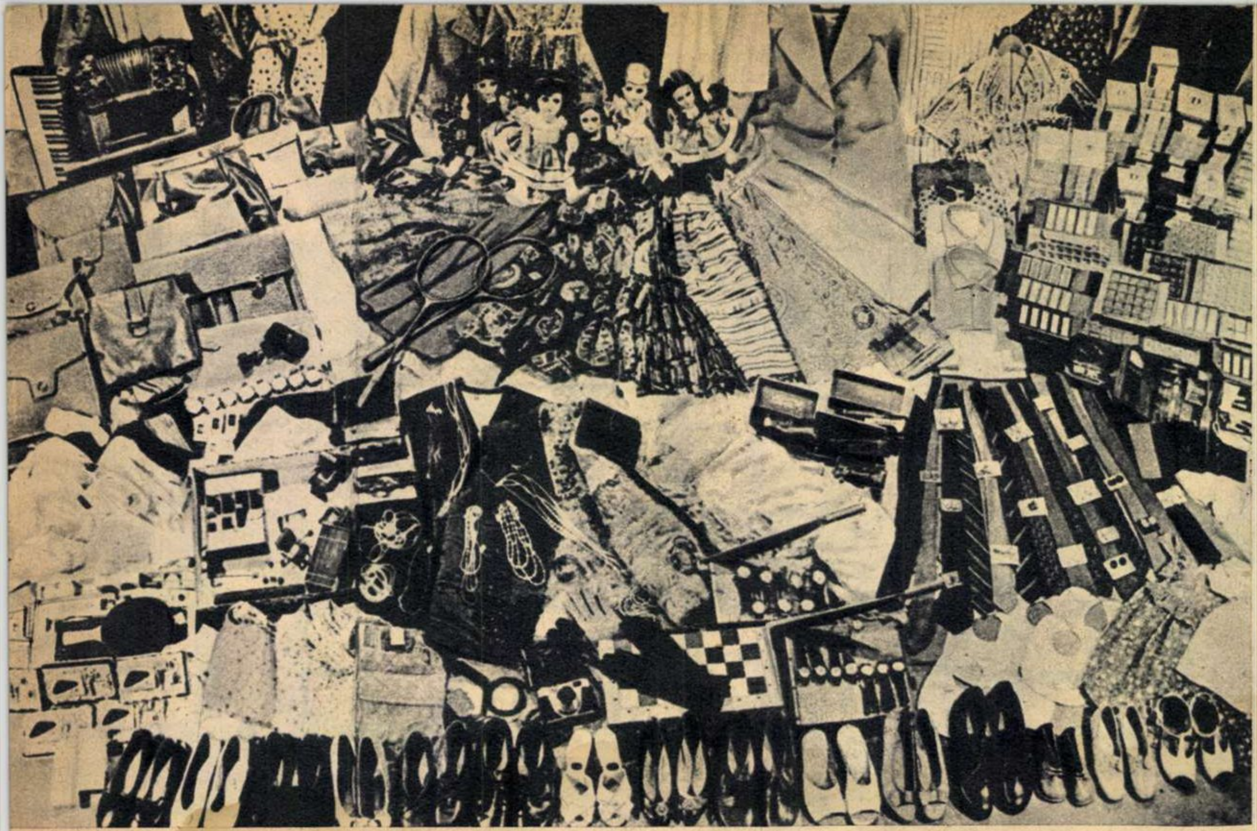

Un magazin universal? Nicidecum. Tot ceea ce vedeți a fost confiscat de la un traficant din Berlinul occidental ce făcea naveta între cele două părți ale orașului. Valoarea mărfurilor: 60.000 de mărci germane. Vîndută la prețuri de speculă, captura aduce venituri însemnate și ușoare. Dacă... Dacă, firește, traficantul însuși nu este capturat, cum a fost cazul celui de față, care a operat cu pașaport internațional și dispunea — ca numeroși alți ticăloși de teapa lui — de o mașină ← cu număr internațional.

Cinci copii au rămas fără mamă. Tragedia a început la 21 iunie 1961, ziua cînd Erich Markert, muncitor la o fabrică din Berlin, s-a lăsat ademenit de agenții lui Brandt. Puțin după aceea, soția lui îmbolnăvindu-se, i s-a făcut fișa de internare într-un spital din R.D.G. Cum însă Ruth Markert a insistat să fie internată într-un spital din Berlinul occidental, pentru a se afla mai aproape de soțul ei, a fost transportată spre destinația cerută. O emoragie puternică, provocată de oboseala drumului, i-a pus capăt zilelor. Și Erich Markert a început să înțeleagă cît de orbit a fost părăsindu-și familia și tovarășii de muncă. Acum se află din nou în mijlocul alor săi. Și le spune adevărul despre „raiul" lui ← Adenauer.

ocean. Dacă scormonim puțin gunoiul ăsta, firește, ajungem la Allen Dulles și chiar mai sus...

Capcana nu prinde

Dacă ar fi să-l credem pe președintele Kennedy, el apără în Berlinul occidental „interesele naționale ale poporului german". Să vedem cum se traduce aceasta într-o limbă mai accesibilă nouă (limba Casei Albe fiind îndeobște cam alambicată).

La granița dintre cele două sectoare, un muncitor feroviar m-a informat:

— În urmă cu zece ani, pe locul acesta a fost asasinat tovarășul nostru Ernst Kamieth. Un polițai vest-german l-a somat să treacă dincolo și, cum a refuzat, a tras asupra lui. Numele criminalului este Zunker. Îl cunoaștem. A fost S.S.-ist, ca marea majoritate a polițailor de dincolo.

— Și l-au arestat?

Interlocutorul meu a surîs cu tristețe:

— Cine să-l aresteze? În august 1958, generalul american Taylor a declarat că, după părerea lui, în Berlin „trebuie să se creeze o atmosferă de pogrom". Și cum pogromiști sînt destui dincolo, nu le este greu să-l satisfacă.

Președintele Kennedy apără „interesele naționale ale poporului german". Cu pogromiști. Un an după căderea lui Ernst Kamieth, a fost asasinat și Helmuth Just din miliția populară. Nici el nu voise să se vîndă vînătorilor de capete.

Interesele poporului german trebuie cunoscute și apărate în primul rînd de poporul german. Prietenul meu, Weinert, îmi povestește:

— Cetățenii din raionul Roszlau au însărcinat pe deputații Ernst Dohmeyer, Paul Rother, Willy Bergt și Fritz Haase să ia contact cu deputații din orașul vest-german Neusz pentru a găsi împreună soluții împotriva transformării Germaniei într-un focar de război. Cei patru deputați s-au anunțat oficial primarului Frings, dar în anticamera lui au fost arestați. Judecătorii, niște foști magistrați hitleriști, i-au condamnat la 25 de luni închisoare.

Cazul nu este izolat. Din ianuarie 1960 pînă la mijlocul lui 1961 au fost arestați ilegal în R.F.G. 245 de cetățeni din R.D. Germană: muncitori, sportivi, țărani, savanți, funcționari, studenți, artiști, deputați. Numai pentru că au încercat să poarte discuții deschise cu cetățenii din Germania occidentală. 122 dintre ei au fost închiși laolaltă cu criminali și borfași, fără ca măcar să fie judecați. Alți 80 au fost condamnați în total la 503 luni de închisoare. În numele apărării „intereselor naționale ale poporului german", principiu pe care traficanții de oameni albi îl trîmbițează întocmai așa cum obișnuiau și strămoșii businessmenilor, negustorii de negri africani pe pămîntul „democraticei" Americi, să vorbească cu patos despre „libertatea oamenilor de culoare"! Numai metodele se deosebesc: pe vremuri, treaba aceasta se făcea cu arcanul; de astă dată Berlinul occidental trebuia, conform dorinței traficanților, să devină o capcană. Dar vînătorilor de capete și patronilor lor li s-a dat riposta cuvenită. Măsurile recent adoptate de autoritățile R. D. Germane și sprijinite întru totul de populația R.D.G. au constituit un adevărat duș pentru înfierbîntații adepți ai războiului rece. Iar victimele înșelate se dumiresc curînd; ele găsesc drumul întoarcerii, împotriva „principiilor" preconizate de generalul Taylor. Le-am văzut la Barby, pe țărmul Elbei, acolo unde se concentrează toți aceia care fug din „raiul" lui Adenauer pentru a-și salva conștiința și existența. După puțină vreme, i-am întîlnit la Leuna, la Stalinstadt, în Berlinul răsăritean chiar, muncind alături de aceia care veghează cu adevărat asupra intereselor naționale ale poporului german.

1

CONSTRUCȚII NOI LA BUDAPESTA

2

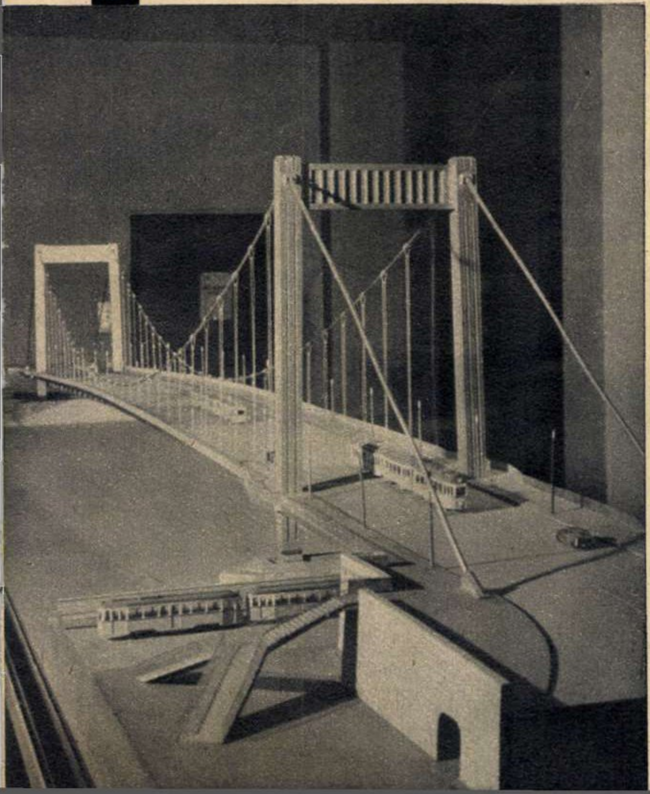

1 În cei 16 ani care au trecut de la eliberarea Ungariei de sub jugul fascist, poporul ungar a obținut importante succese pe tărîm economic și cultural. Printre construcțiile ridicate în ultima vreme la Budapesta se numără și aceste moderne blocuri de locuințe.

2 Cunoscutul pod Erzsébet din capitala R.P. Ungare va fi complet modernizat. În 1964, cînd reconstrucția sa va fi terminată, pe podul Erzsébet vor putea circula simultan șase șiruri de vehicule. În fotografie: macheta podului.

3 În anii puterii populare, în R.P. Ungară s-au construit numeroase școli noi, frumoase și încăpătoare. Fotografia reprezintă unul din noile localuri de școală, date în folosință la Budapesta.

3

BUDAPEST
ÁLTALÁNOS
ISKOLA

Vraja apelor

RĂSFOIND CARNETUL DE ÎNSEMNĂRI AL UNUI PESCAR AMATOR

„Primul pescar amator a fost desigur un pithecantropus erectus rătăcit într-o noapte caldă de august pe malurile Neajlovului, prin crîngul de fanerogame de la Comana. Beat de atîtea arome și constelații clătinate de lumina tulbure a lunii, el s-a așezat pe malul apei spărgînd alene, c-un băț de alun, tingirea undelor. O roșioară de aramă cu ochii bulbucați s-a agățat de vîrful nuielii și cetățeanul a dedus într-o istorică străfulgerare... pescuitul sportiv" *(Însemnare de pe prima pagină a carnetului găsit la magazinul „Delta Dunării")*.

„PRIMUL PESCUIT ÎNCEPE MÎINE — m-a anunțat la telefon nea Seppi, tehnician la o întreprindere din Capitală, vecinul meu de curte și mare meșter pescar.

La trei dimineața eram pe stradă, în fața casei. Pe la trei și jumătate a venit și nea Seppi. La gară am ajuns pe la patru și un sfert, pe jos, că nu porniseră troleibuzele. Pescarii nu obosesc niciodată la drum. Așa m-au asigurat în trenul de Snagov prietenii lui nea Seppi. De la gara Snagov-sat și pînă la debarcader nu sînt decît trei kilometri. La debarcader am așteptat o jumătate de oră pînă a venit bacul de ne-a trecut dincolo. În orice caz, la șapte eram pe malul lacului, cu trestiile fixate în stănoage, cu juvelnicul lîngă mine și minciocul pregătit. Răsăritul îmi bătea drept în creștet. Moțăiam toropit de căldură, dar mi-era imposibil s-adorm. Iar peștii nu mușcau de loc în dimineața asta. Pe la unsprezece s-a acoperit cerul. Nea Seppi mi-a zîmbit. Pe vreme închisă cade pește la cîrlig. Am plecat după bărci. Peste cîtva timp navigam pe mijlocul Snagovului bătuți de vînt și de ploaia care se pornise să toarne cu găleata.

Am prins doi peștișori! Mă uit la ei uimit. Ce specie or fi? În orice caz, puși cap la cap, măsurau aproape opt centimetri. Pe la șase seara, storși de vlagă, luptam din răsputeri la rame să tragem bărcile la debarcader. Ultimul vaporaș pleca la șapte și jumătate. Ploaia se întețise. Ochii îmi sclipeau de febră. Totuși în trenul arhiplin ce ne ducea spre București, ascultam copleșit de un fior de plăcere (și invidie) rezultatele zilei.

Un cetățean de la filiala „23 August" prinsese o știucă de trei kilograme. Ne arăta semnificativ spre rucsacul plin. Ce-i drept, nu ne-a arătat și știuca... și nici ceilalți pești.

Spre deosebire de vînători, pescarii, însă..."

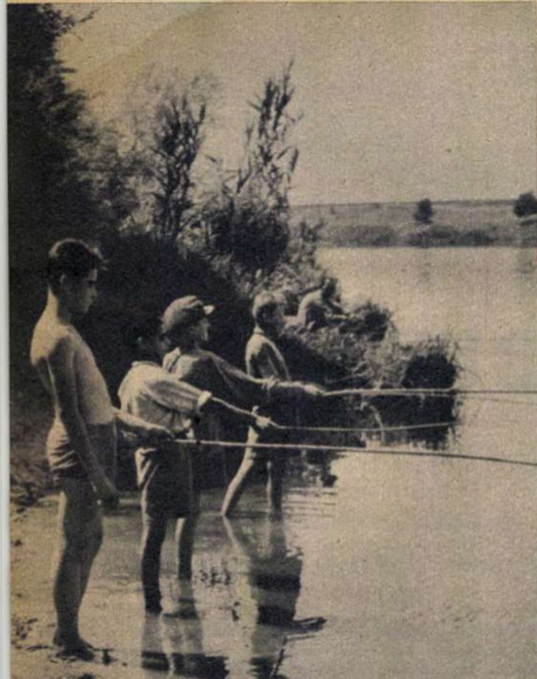

Generația tînără, cu scule improvizate (și cu rezultate, totuși, mai concrete) lucrează în colectiv spre mirarea bătrînului pescar ascuns pe cel cocioc.

„Baia de oxigen la presiune, din acea duminică de pomină, își arăta roadele. Dormeam adînc. Somni uriași se repezeau (în vis) la cîrligele mele și cînd să-i trag din apă îmi fugeau din mînă cu undițe cu tot".

„LA CEL DE AL DOILEA PESCUIT AM PORNIT SÎMBĂTĂ NOAPTEA, pe la douăsprezece și jumătate, din gara Filaret. Spre Comana. La patru dimineața, pe întunericul cețos de dinaintea zorilor, vreo șase inși orbecăiam prin viroagele de pe malul abrupt al Neajlovului, cătînd să răzbim spre locurile de pescuit, de anul trecut, ale echipei de la întreprinderea unde lucra nea Seppi. Acolo își aveau lăsate (și bine pitite) undițele. N-am mai găsit nici locurile și nici „bețele"!

Înnoroit pînă la genunchi, cu fața zgîriată de smicelele de alun, pe malul gîrlei, admiram cuprins de o vibrație unică cel mai sublim răsărit pe care l-am văzut vreodată. Aburi fantomatici pluteau pe fața lucie a apei, spartă ici și colo de pești roșietici ce săreau după gîngăniile dimineții. Cercurile unduitoare se închideau deasupra lor o dată cu imaginea zguduitoare a tumultului de pești întrezărită pentru o clipă. Zeci de pagini din Sadoveanu îmi apăreau în retină.

Frînt de oboseală, m-am întors acasă cu cea mai mare roșioară ce s-a prins vreodată la Comana și cu imaginea nepieritoare a văii Neajlovului, microparadis terestru necunoscut bieților mei colegi ce-și dansau duminicile cu cravata la gîtlej, năclăiți de zăduful nopților de vară tîrzie".

„N-AM SĂ UIT NICIODATĂ ARGEȘUL, așa cum e el la Mihăilești. Vrînd să mă descurc și singur, am plecat la pescuit de somotei. Nea Seppi era cu băieții la Melete. O zi întreagă, cu ochii bolnavi de sclipirea nesfîrșită a undelor gîrlei pe sub sălciile mirositoare, am așteptat în zadar să-mi vină vreun somotei în cîrligul în care agățasem un zar de cașcaval. Am ingurgitat peste o jumătate de kilogram de cașcaval tăiat în bucățele mici, cubice, așa cum îi place somnului... Un cetățean de lîngă mine, localnic pesemne, consimțea la nefericirea mea:

— Geaba dai, dom'le, cu brînza!...

— ?!

— Aci, la noi, somnul se prinde numai cu astea...

Și mi-arătă ceva în mîna-i arsă de soare.

— Ce-s astea?

— Gogoși de mătasă...

— Dă-mi și mie...

— Păi, să-ți dau...

— Să trăiești...

— Zi, n-ai niște cîrlige?...

Aveam. I-am dat vreo patru. A plecat mulțumindu-mi.

Am plecat și eu tîrziu de tot, spre București, cățărat într-un camion de ocazie. Așteptînd somnul care să mănînce gogoși, pierdusem și ultimul autobuz.

Am adormit adînc, zîmbind cu gîndul la bunul meu dascăl ce-mi vînduse niște „gogoși", neștiind că-mi dăruise astfel cel mai bun „somn" pe care l-am avut vreodată.

Dimineața, am aruncat pe fereastră vreo șase ghemotoace informe și mîzgoase".

„PESCUITUL ÎN APELE DE MUNTE l-am învățat la unda Oltului, la Călimănești, peste drum de gară. Mă aflam la odihnă și tratament cu ape, în aceeași vilă cu un mare pescar amator... specialist la păstrăvi. Trei săptămîni încheiate am pîndit și eu lumina viorie a zorilor, cu picioarele în apă, aștep-

În unda învolburată a Oltului, peste drum de gară, la Călimănești, se prinde mai multă experiență decît pește. Privind ceasuri de-a rîndul la colegul meu din fotografie, am deprins arta răbdării fără de care un pescar amator nu e decît un... amator pescar.

La cîțiva metri depărtare „profesionistul" își arată îndemînarea (spre necazul amatorului...).

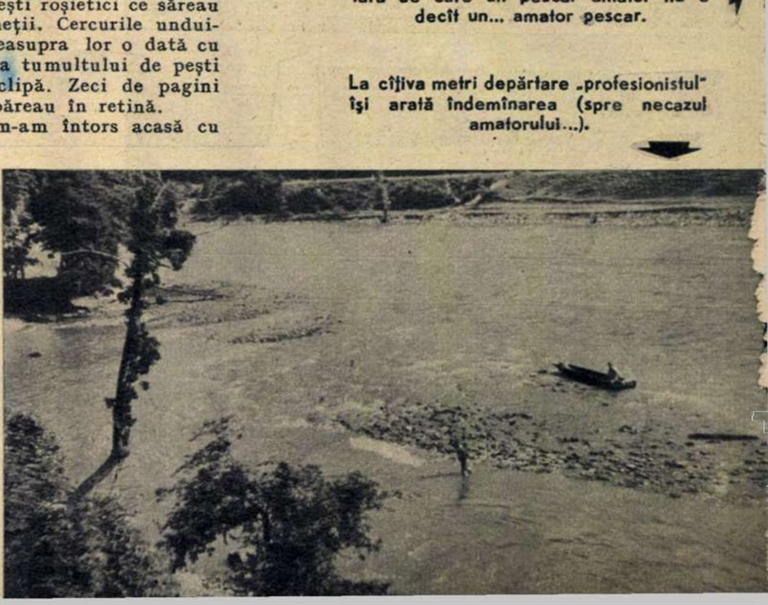

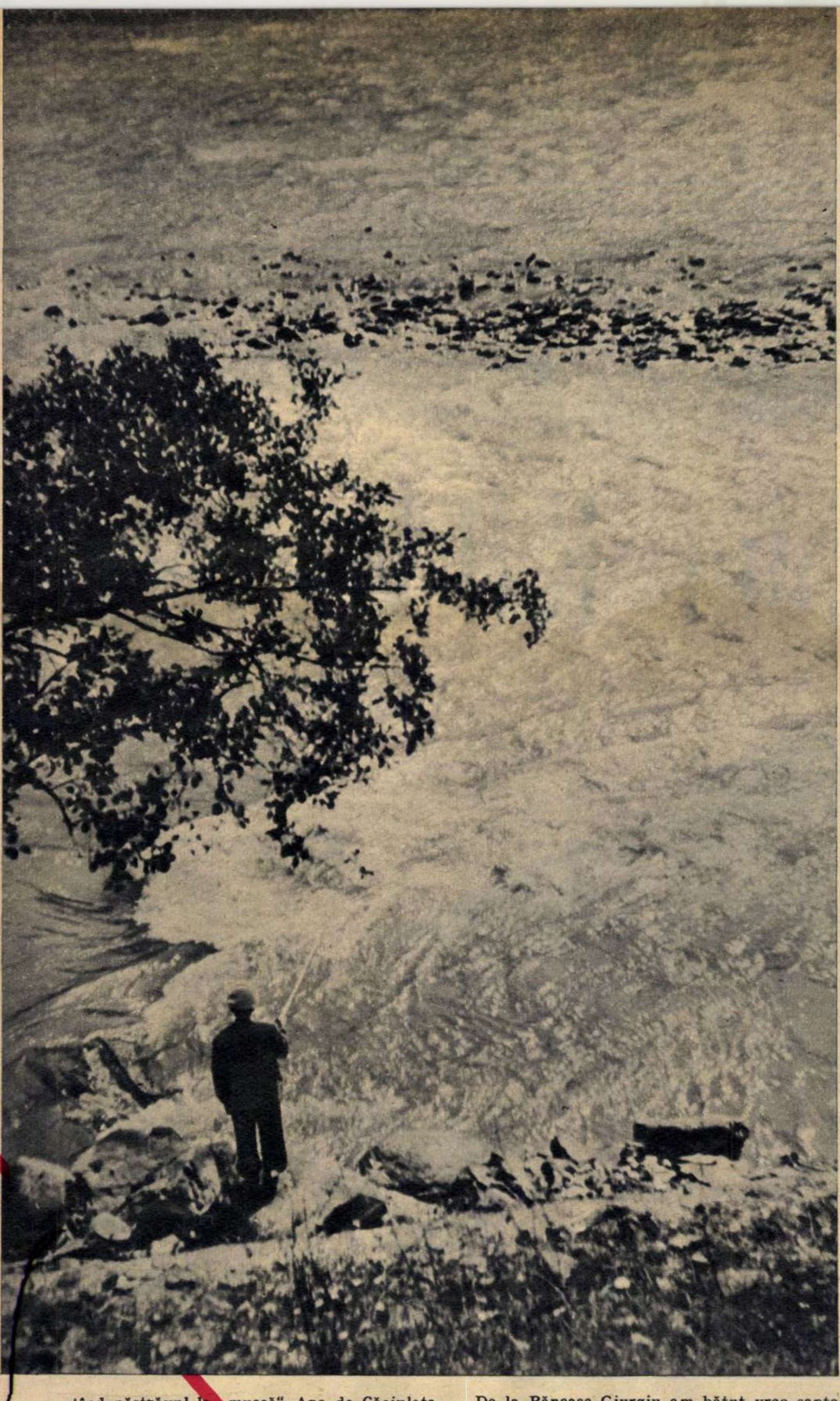

tînd păstrăvul la „muscă". Apa de Căciulata am băut-o mai tîrziu, în toamnă, la Bucureşti, în Cişmigiu. Era atît de urît mirositoare, încît singura mea mîngîiere a fost să scot din cămară nişte păstrăvior afumat în scoarţă de brad, pe care să-l dumic c-o bucată de lipie caldă privind cu ai mei la televizor „Moartea unui comis-voiajor". În rolul principal juca... marele pescar amator de la Călimăneşti".

„PESCUITUL ÎN COLECTIV ARE UN FARMEC APARTE şi mi-a rămas mult timp în amintire ieşirea în comun cu prietenii lui nea Seppi, la Melete, pe canalul Comasca. Am plecat noaptea din gara Filaretului. De la Băneasa-Giurgiu am bătut vreo şapte kilometri. Cînd am ajuns în culmea satului, la Melete, podul de peste Dunăre, de la Giurgiu, se vedea scînteietor în bătaia reflectoarelor şi-a brîielor de lumini, de parcă stătea la picioarele noastre. Vălurile nopţii, despicate de razele lunii, ne lăsau să bănuim reţeaua infinită de canale în care mişunau ciortanii şi bibanii. Ne-am smuls din beţie şi-am coborît spre Melete, la gazda care ne aştepta cu mămăliguţa răsturnată pe fund de lemn, lîngă o strachină plină de crăpcean tăvălit în usturoi. După cîteva ceasuri de somn priveam răsăritul pe malul canalului Comasca. În acest loc ferit, departe de calea ferată, eram masaţi vreo optzeci de pescari adunaţi din tot Bucureştiul. Pe la prînz prinsesem vreo doisprezece ciortani. Şi m-a pocnit o picoteală de nu-mi puteam propti pleoapele. Pe la şase, cînd m-au trezit, eram buimac de cap de-atîta somn. La zece seara aveam tren spre Bucureşti. Şi pune-te pe drum. Pe la Băneasa-Giurgiului, aproape de gară, mi-am dat seama că nu mai am ochelarii. Îi lăsasem pe iarbă, lîngă salcia somnului de amiază. Aşa c-am făcut cale întoarsă şi-am privit din nou, fără ochelari, priveliştea de basm sadovenian a văii Dunării. Ochelarii i-am găsit abia a doua zi dimineaţa. Ciortanii îi sărasem de cu seară, să nu se strice. Dar praful s-a ales de ei. Pînă la gară i-am prăpădit, unul cîte unul, ba la un bufet, ba la altul, pe unde găseam o tigaie încinsă şi o gură de vin rece... Mai mult de necaz!"

„BRACONAJUL DESCALIFICĂ PE PESCARUL AMATOR şi am ajuns să constat asta chiar pe pielea mea. Era pentru a doua oară că mă ispitea demonul de-a pescui de unul singur. De multe ori, în drumurile mele, mi-a atras privirea lucirea lacomă, pe care-o bănuiam plină de pradă, a unui ochi de apă, la un pod pe stînga, lîngă Tîncăbeşti. Şi iată-mă într-o primăvară, cu cîtăva vreme înainte de plesnitul mugurilor, că mă las încetişor pe baltă. Picioarele mi se afundau în pămîntul plin de seva anotimpului. Dar dorinţa de-a simţi zbătîndu-se în firul de nylon al undiţei primul oblete al anului era mai tare decît orice.

După ore întregi de aşteptare zadarnică am plecat.

Nu „muşcase" nimic.

Am ieşit pe cealaltă parte a bălţii. La staţia autobuzului, pe un stejar ce păzea malul povîrnit, era bătută o tablă mare de lemn: „CRESCĂTORIE DE PEŞTI! PESCUITUL INTERZIS!"

În autobuz m-a lămurit un vecin ce mergea la Baloteşti că iarna se scoate tot peştele din baltă..."

(Pe ultima pagină a carnetului era scris):

„Prietenii mei, pescarii, nu vor rîde de mine. Trudesc şi eu, ca şi ei, de multişor pe întinsul bălţilor bogate ale cîmpiei şi de-a lungul şi de-a latul gîrlelor de deal cu mrene şi cleni. Mişcarea şi culorile priveliştilor mi-au încîntat şi vrăjit de atîtea ori ochiul şi mintea, încît sînt recunoscător celor care m-au deprins cu acest meşteşug... al pescuitului".

DIN PARTEA AUTORULUI

Hotărîndu-mă să-l găsesc pe păgubaş şi să-i înapoiez carnetul, m-am dus chiar a doua zi după-amiază la magazinul „Delta Dunării". Venise ciortănică. Lume multă. Dulce crapul!

Mi-am luat inima în dinţi:

— Tovarăşi, nu se află pe aici vreun pescar amator care-a pierdut un carnet...

N-am să mi-o iert niciodată.

Zeci de ochi necruţători s-au întors spre mine...

★

Mîine plec şi eu la pescuit. La Comana, pe valea Neajlovului!

Mi-am scos şi carnet! De la filială...

Vlad MUŞATESCU

Fotografiile autorului

Fotografia vine să dezmintă o prejudecată. Femeile pescuiesc, au multă răbdare..., uneori prind şi peşte. Chiar dacă peştele se ademeneşte în condiţii de deplină linişte...

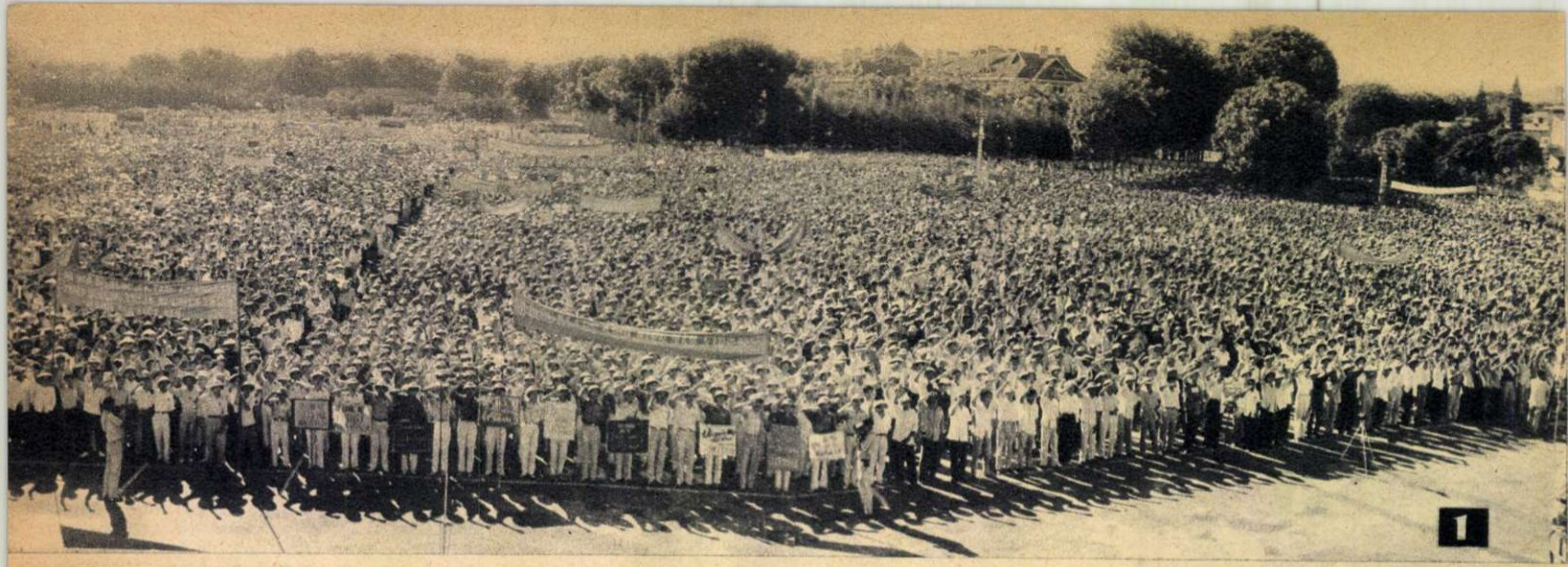

Imagini din R.D. Vietnam

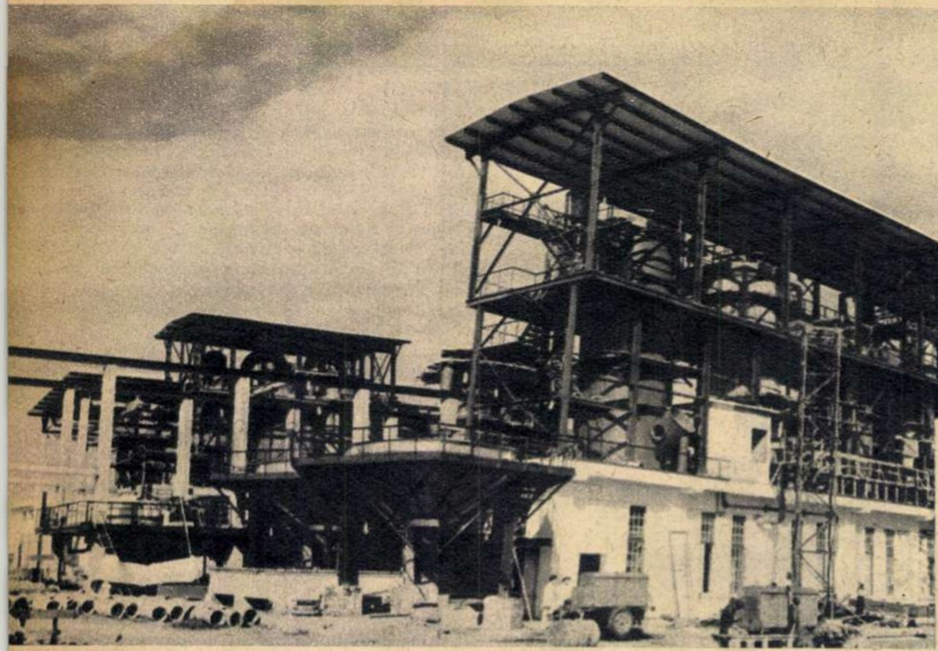

1 Poporul R. D. Vietnam se pronunță cu hotărîre împotriva dictaturii diemiste din Vietnamul de sud și a uneltirilor protectorilor americani ai clicii de la Saigon, care împiedică în fel și chip reunificarea pașnică a Vietnamului. În fotografie : o uriașă demonstrație a locuitorilor din Hanoi — capitala R. D. Vietnam — pentru reunificarea țării.

2 În cei 16 ani care au trecut de la proclamarea — la 2 septembrie 1945 — a Republicii Democrate Vietnam, industria țării a luat o mare dezvoltare. În fotografie: aspect de pe șantierul uzinei de îngrășăminte chimice de la Lam-Thao, construită cu ajutorul U.R.S.S. Echipată cu utilaj modern, uzina va produce încă în acest an 100.000 tone îngrășăminte.

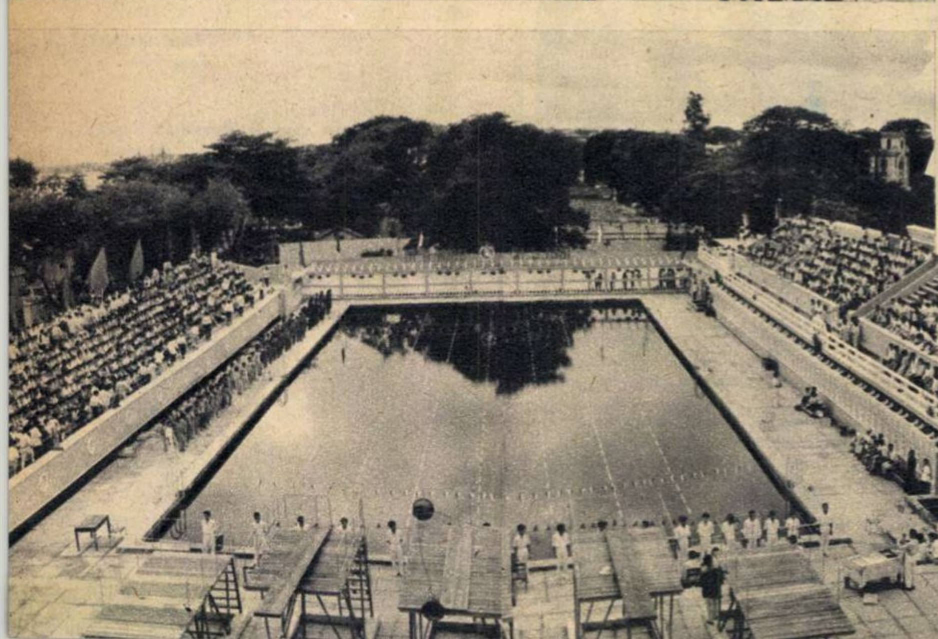

3 Numeroase case de odihnă sînt puse la dispoziția oamenilor muncii din R. D. Vietnam. Printre acestea este și casa de odihnă de la Sam-Son, situată într-un pitoresc cadru natural.

4 Cea mai modernă piscină din R.D. Vietnam, dispunînd de două bazine de înot, două tribune, săli de antrenament etc., a fost recent inaugurată la Haifong.

CARTI

ISTORIA LIMBII ROMÎNE LITERARE

ISTORIA
LIMBII
ROMINE
LITERARE

De curînd a apărut în librării primul volum din Istoria limbii romîne literare *de Al. Rosetti şi B. Cazacu.*

Rod al unei munci îndelungate, al unei vaste şi minuţioase documentări ştiinţifice, această lucrare, punînd în valoare întreaga bibliografie anterioară a problemei, are meritul de a urmări, în primul rînd, „modul în care s-a ajuns la aspectul normat, de astăzi, al limbii literare" şi în al doilea rînd, cum ne-o mărturisesc autorii, de a ne arăta „cum au apărut diversele stiluri ale limbii literare şi cum s-au dezvoltat ele, influenţîndu-se reciproc".

Deosebit de interesantă ni se pare poziţia pe care o adoptă profesorii Al. Rosetti şi B. Cazacu în divergenţa de opinii privind interpretarea conceptului de limbă literară şi, ca urmare, în problema stabilirii începuturilor limbii noastre literare. Dacă unii lingvişti susţin că limba romînă literară s-a format în perioada constituirii naţiunii, adică în perioada celei de-a doua jumătăţi a secolului al XIX-lea, iar alţii caută începuturile limbii romîne literare în creaţia populară orală, anterioară ca vechime secolului al XVI-lea (ceea ce ar rămîne drept o simplă supoziţie, întrucît lipsesc textele care ar putea dovedi caracterul literar al vechiului folclor), autorii adoptă în această problemă o poziţie mult mai justificată, mai ştiinţifică. Plecînd de la ideea că prin noţiunea de limbă literară se înţelege limba comună a unui popor, supusă normelor gramaticale şi lexicale, autorii Istoriei limbii romîne literare *se situează pe poziţia celor care susţin că începuturile limbii romîne literare sînt strîns legate de primele texte tipărite.*

Pornind, astfel, de la cele dintîi texte romîneşti, care datează din prima jumătate a secolului al XVI-lea — întîiul document păstrat este, după cum se ştie, scrisoarea boierului Neacşu din Cîmpulung către Hans Benkner, judele Braşovului, în anul 1521 — autorii ajung să realizeze în acest prim volum o adevărată sinteză a dezvoltării limbii romîne scrise, de-a lungul istoriei.

În ce priveşte prezentarea acestei sinteze, Al Rosetti şi B. Cazacu îşi însuşesc concluziile la care au ajuns învăţaţii sovietici care, bazaţi pe cercetarea faptelor istorice, constată că limba literară nu reprezintă numai un rezultat al unei îndelungate tradiţii culturale, fiind purtătoare în masă a celor mai complexe şi mai variate forme ale culturii, dar ea este, în acelaşi timp, mai ales, „un proces în dezvoltare".

Iniţiativa de a se edita o istorie a limbii literare romîne e cum nu se poate mai binevenită. Problemele limbii literare au depăşit în anii noştri sfera strictă a specialiştilor; ele interesează tot mai multe categorii de oameni cu diverse preocupări. Începutul publicării unei lucrări de acest gen, întocmită cu competenţă şi răspundere ştiinţifică, e un ghid preţios în orientarea şi informarea cititorilor.

Fănică N. GHEORGHE

BALET

Balerinii Magdalena Popa şi Sergiu Stefanski.

La capătul primului an

Acum un an a coborît pe peronul Gării de Nord un grup de tineri: patru fete şi un băiat. Se întorceau din oraşul „Călăreţului de aramă", din Leningrad, unde uceniciseră la şcoala neîntrecutei ştiinţe şi arte a dansului rus. Tinerii erau: Magdalena Popa, Luminiţa Dumitrescu, Elena Dacian, Liliana Diaconescu şi Sergiu Stefanschi, care au fost angajaţi la Teatrul de Operă şi Balet din Bucureşti.

La capătul primului an de activitate scenică învăţămintele deprinse au şi început să dea roade. Întîi au fost dansurile de recital. Pe scenele cluburilor din întreprinderi, în spectacole, în faţa camerei de luat vederi a Televiziunii au apărut Magdalena Popa în fragmentul din „Spartacus" şi Liliana Diaconescu în „Gayaneh" de Haciaturian; „Valsul" de Mauriciu Vescan a fost dansat de Elena Dacian împreună cu Gabriel Popescu, iar în cel de Emanoil Ionescu a apărut Luminiţa Dumitrescu. Premierele parţiale ale Teatrului de Operă şi Balet, acele spectacole în care un nou interpret intră într-un rol dansat de alţi balerini, le-au permis noi apariţii tinerilor din „grupul de la Leningrad": Magdalena Popa în Maşa-mare, Luminiţa Dumitrescu în Păpuşa din „Spărgătorul de nuci" sau Sergiu Stefanschi în Trubadurul din „Romeo şi Julieta". Deci un început promiţător.

VARIA

MARK TWAIN ŞI MAŞINA DE SCRIS

Primul manuscris literar din lume dactilografiat a fost „Aventurile lui Tom Sawyer".

În 1870, Mark Twain, care se plimba liniştit pe una din străzile oraşului Boston, a zărit într-una din vitrine o maşină cum nu mai văzuse pînă atunci. Curios din fire, a intrat în magazin, unde patronul i-a demonstrat funcţionarea maşinii. Scriitorul a devenit proprietarul ei, contra sumei de 125 de dolari.

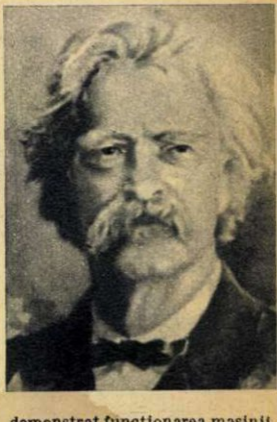

Editorul Bliss a fost cuprins de o adevărată încîntare primind acest prim manuscris dactilografiat, iar Mark Twain a fost obligat să promită în mod solemn că nu-şi va mai aduce niciodată la editură operele scrise de mînă.

MUZICA

LA CE LUCREAZĂ COMPOZITORII NOŞTRI

Am stat de vorbă cu cîţiva dintre compozitorii noştri despre lucrările ce le pregătesc în vederea noii stagiuni muzicale.

Iată răspunsurile care ne-au fost date:

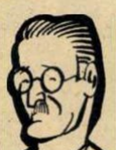

ION CHIRESCU, artist al poporului, laureat al Premiului de Stat:

— Lucrez la trei cîntece de masă care exprimă ideea de pace şi prietenie şi la trei coruri *a Cappella*. Completez totodată colecţia de cîntece şi coruri pentru tineret şi copii care va cuprinde în întregime circa 25 de lucrări. Am în pregătire şi cîteva armonizări din folclorul nou.

ZENO VANCEA, maestru emerit al artei, laureat al Premiului de Stat:

— Am terminat tocmai un concert pentru orchestră. Am început lucrul în vederea realizării unei suite simfonice şi a unui nou balet.

LAURENŢIU PROFETA:

— Am terminat de curînd muzica pentru filmul „Vară romantică" după scenariul lui Octav Pancu-Iaşi. În momentul de faţă lucrez la muzica pentru baletul intitulat „Prinţ şi cerşetor", după Mark Twain, autorii libretului fiind Oleg Danovschi şi Ionel Hristea. Am de asemenea în lucru cîteva cîntece de masă şi o cantată pentru copii.

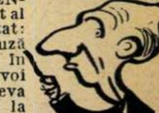

GHERASE DENDRINO, laureat al Premiului de Stat:

— După o pauză de cîţiva ani în muzica uşoară, voi reveni cu cîteva noi compoziţii la care am început să lucrez.

FILARET BARBU, laureat al Premiului de Stat:

— Am terminat un balet într-un act, după o idee a poetului bănăţean Victor Vlad Delamarina. Actualmente lucrez, şi sînt într-un stadiu destul de avansat, la o nouă operetă cu un subiect contemporan luat din Ţara Oaşului. De asemenea, am în pregătire, pentru viitoarea stagiune, o operetă-revistă.

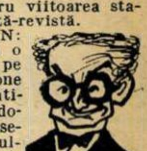

ELLY ROMAN:

— Lucrez la o suită de cîntece pe versuri de Cicerone Theodorescu, intitulată „Suită dobrogeană". De asemenea dau o ultimă formă muzicii noului concert-spectacol de Al. Andy, Mircea Crişan şi Radu Stănescu, a cărui premieră va avea loc pe scena Teatrului satiric-muzical „Constantin Tănase".

FLORENTIN DELMAR:

— Pregătesc muzica noului spectacol al Teatrului de Estradă al regiunii Bucureşti. De asemenea am început lucrul în vederea realizării unei comedii muzicale.

EUGEN TEGER:

— Am în pregătire două coruri şi o suită de cîntece ostăşeşti. Totodată am în lucru şi cîteva melodii de muzică uşoară.

N. SANDU

PRIMUL CONGRES AL OAMENILOR DE CULTURĂ DIN CUBA

La Havana se vor întîlni, în cadrul unui congres, primul de acest gen în istoria culturală a Cubei, toţi scriitorii, actorii, compozitorii, sculptorii şi arhitecţii care participă la marea acţiune de culturalizare a maselor din Cuba. După cum se ştie, anul 1961 reprezintă pentru Cuba, între altele, anul bătăliei pentru alfabetizarea întregii populaţii. Primul congres al celor care şi-au dat contribuţia la această acţiune va trece în revistă realizările de pînă acum şi va defini sarcinile pentru viitor.

DISC

HEBRIDELE

...un grup de insule din apropierea coastelor Scoţiei au inspirat lui Felix Mendelssohn-Bartholdy compunerea unei uverturi (op. 26) în care tînărul muzician — pe atunci avînd numai douăzeci de ani — cîntă frumuseţea şi poezia aspră a mării nordice. Imaginea insulelor pierdute în ceaţă îşi găseşte în melodiile şi orchestraţia abilă a compozitorului corespondenţe sonore, pline de culoare. Înregistrarea uverturii, în interpretarea Orchestrei simfonice a Radiodifuziunii din Berlin, dirijată de Horst Stein, sună cu o remarcabilă claritate a timbrelor, datorită realizării tehnice ireproşabile a casei de discuri „Deutsche Schallplatten Eterna".

„LINIŞTEA MĂRII ŞI CĂLĂTORIE FERICITĂ"

...altă uvertură (op. 27), cu temă asemănătoare, a fost compusă în acelaşi an de compozitorul îndrăgostit de peisajul schimbător al mării. Deşi aflat în preajma apelor însorite ale Mediteranei, Felix Mendelssohn-Bartholdy ducea dorul mării Scoţiei şi scria: „Marea este şi va rămîne pentru mine drept cea mai mare frumuseţe a naturii". Uvertura cu titlul de mai sus, compoziţie descriptivă strălucitor orchestrată, a fost înscrisă în programul primului concert dirijat de Mendelssohn-Bartholdy la Gewandhaus din Leipzig. Înregistrarea, în aceeaşi interpretare de mai sus, aparţine de asemenea casei de discuri berlineze.

VIBRAŢIA POEZIEI RUSE,

...a naturii şi peisajului rus, sună cu adînci rezonanţe în „Serenada pentru orchestră de coarde" (op. 48) de Piotr Ilici Ceaikovski. Compoziţie de o deosebită gingăşie, plină de graţie şi lirism, ea cuprinde teme uşor de reţinut, ceea ce a făcut ca „Serenada" să fie extrem de populară. În partea finală („Tema russo") orchestra de coarde dirijată de Mircea Cristescu ne transmite cu autenticitate mişcarea dansului rus. Înregistrarea „Electrecordului" are o bună calitate sonoră.

„EINE KLEINE NACHTMUSIK"

...(„Mica serenadă") reprezintă pentru creaţia lui W.A. Mozart o culme a măiestriei şi dăruirii sale melodice. Ea este construită în forma unei simfonii, cu cele patru părţi clasice.

Melodiile pline de graţie şi nenumăratele dansuri, alternanţa temelor întristate cu a celor debordînd de optimism, transformă „Mica serenadă" într-un tablou muzical de o neasemuită bogăţie a culorilor. Discul este realizat cu contribuţia orchestrei de cameră sub conducerea lui Mircea Cristescu.

CEAIKOVSKI
MOZART

Reportaj din viitor

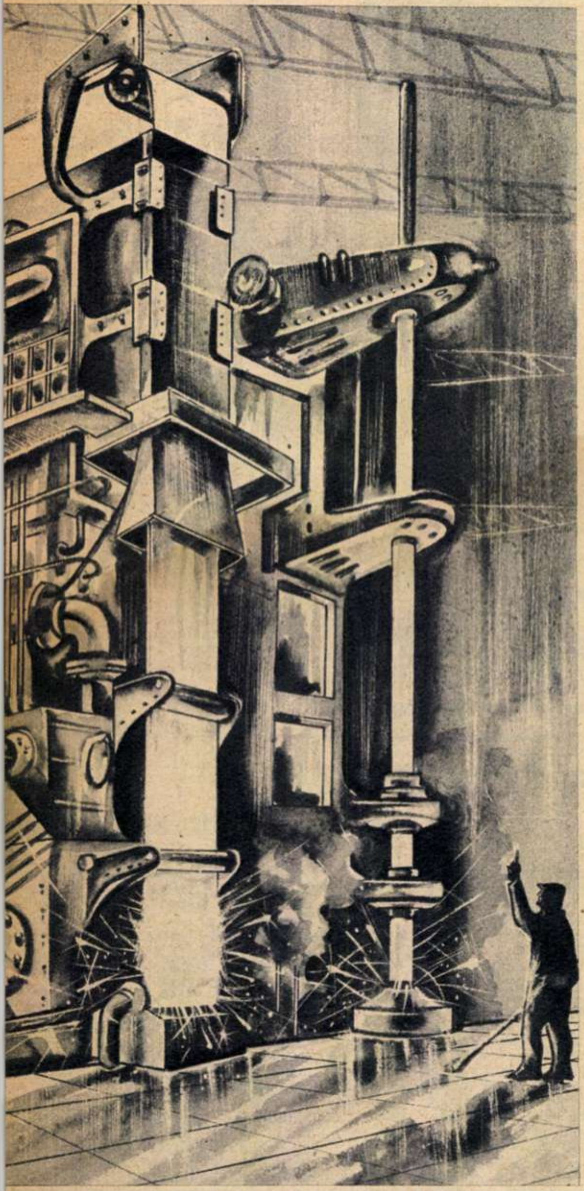

Visurile oamenilor de a dispune de mijloace cu care să producă bunuri mai multe şi mai frumoase ori cu care să poată zbura în alte planete şi-au găsit mai întîi oglindirea în basmele despre covorul fermecat, despre palatele construite peste noapte, despre cizmele de şapte poşte. Mai tîrziu, o dată cu dezvoltarea ştiinţei, aceste visuri s-au reflectat în literatura de anticipaţie.

Dar oricît de bogată a fost fantezia autorilor romanelor ştiinţifico-fantastice, ea a fost depăşită de realitatea zilelor noastre. S-a spus în glumă că începînd de la 12 aprilie 1961, ziua în care Iuri Gagarin a făcut epocalul său zbor în Cosmos, scriitorii de anticipaţie ar trebui să se recalifice ca... autori de romane istorice.

Dar nu e vorba numai de zborurile în Cosmos. Vă invităm acum la o scurtă călătorie pe Pămînt, în acele locuri unde există realizări, fapte „obişnuite", care depăşesc tot ce oamenii au visat sau citit în romanele ştiinţifico-fantastice. Vă invităm la o călătorie în ţara lui Gagarin şi Titov.

O revoluţie în metalurgie

Ne aflăm la Leningrad, splendidul oraş de pe malurile Nevei. Vizităm o uzină metalurgică. Aici, în cuptoare se topeşte metalul, iar pe poarta uzinei ies tot felul de produse finite: tablă, şine de cale ferată, ţevi etc. Oricît ai căuta însă, în uzină nu găseşti nici un laminor. Profilele se obţin direct din turnare. Cum?

Pentru a înţelege procedeul, să pornim de la o foarte simplă experienţă de fizică. Luăm un vas cu apă şi apropiem de suprafaţa lichidului o vergea metalică. În momentul cînd s-a produs contactul, ridicăm încet vergeaua. O clipă, apa, care aderase la metal, se ridică şi ea, datorită aşa-numitei forţe de adeziune superficială.

Doctorul în ştiinţe tehnice prof. Alexandr Vasilievici Stepanov, de la Institutul pedagogic „Herţen" din Leningrad, pornind de la această proprietate a lichidelor, a inventat un nou sistem de turnare a pieselor metalice, pe care savanţii îl consideră o adevărată „revoluţie în metalurgie".

Iată instalaţia lucrînd: Un vas enorm conţine metal în stare lichidă. O macara coboară spre suprafaţa lichidului o placă metalică groasă de numai 0,5 mm. Imediat ce aceasta din urmă a atins lichidul, macaraua începe să o ridice. Datorită forţei de adeziune superficială, o coloană de metal lichid se ridică şi ea „lipită" de placă, fiind solidificată simultan de un jet de aer rece. Ea ţine acum locul profilului iniţial, pe care îl reproduce în toate detaliile. Apoi, noua coloană este răcită, astfel că tot timpul se obţine din vas o bandă neîntreruptă de metal.

Fireşte, în locul tablei poate fi o şină, o ţeavă sau oricare alt profil. Piesele pot fi tăiate chiar în cursul procesului de producţie, direct la dimensiunile dorite, eliminîndu-se astfel complicatele şi costisitoarele prelucrări cu laminorul, freza etc.

Această uzină nu funcţionează încă, ea aparţine însă viitorului apropiat. În laboratorul profesorului Stepanov există de pe acum instalaţii care folosesc procedeul de mai sus şi obţin rezultate excelente. În afara economiilor rezultate, noua tehnologie face posibilă completa automatizare a acestei ramuri a industriei metalurgice şi permite ca procesul de turnare şi prelucrare a metalelor să decurgă neîntrerupt, deoarece în baia de metal topit pot fi adăugate în continuu noi cantităţi de materie primă.

În 10 zile 5 oameni înalţă un bloc!

Nahodka este un punct mic pe harta Siberiei. Un orăşel în construcţie, menit să devină centru important. Iată însă că de pe acum el a devenit vestit printr-un record neobişnuit: un bloc cu mai multe etaje a fost ridicat în zece zile de către cinci oameni. Un adevărat record mondial!

Cum a fost posibilă o asemenea realizare? Constructorii din Nahodka au folosit o nouă metodă: clădirea este montată din... apartamente întregi prefabricate.

Ca să urmărim procesul tehnologic, trebuie mai întîi să facem un popas la fabrica unde se produc apartamentele.

Agregatul care le fabrică este de construcţie simplă şi are o productivitate deosebit de ridicată — afirmă specialiştii. Aci se produc „seturi" de camere monolite, cărora li se adaugă instalaţia electrică — firele, prizele, pînă

Cronica faptului divers

ÎN SECOLUL XXI

Reporter:
Cik DAMADIAN

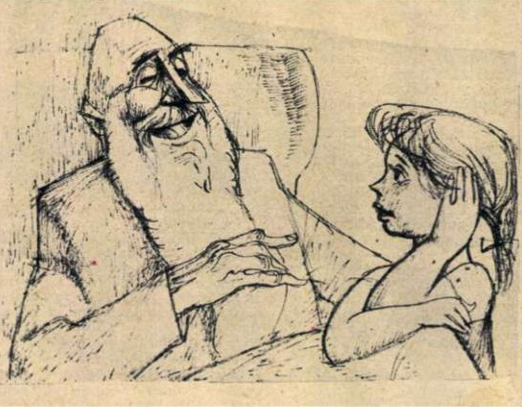

— Mai povesteşte-mi o dată, străbunicule, povestea aceea tristă de pe vremea cînd mai exista capitalism în lume.

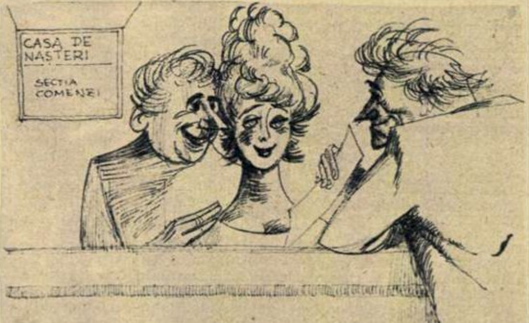

— Doriţi ochii căprui? Cred că ochii doamnei ar fi mult mai potriviţi pentru o fetiţă blondă!

ul apropiat

și lămpile — instalațiile de apă, li se montează ferestrele și ușile. Ușile se încuie, iar cheile pot fi predate viitorului locatar. Apoi monolitul este încărcat într-un camion.

Și acum să mergem pe șantier. Iată, camioanele cu camerele gata montate sosesc unul după altul. Macaralele uriașe le ridică de parcă ar fi cuburi într-un joc de copii, apoi patru specialiști în montaj și un sudor le fixează la locul lor.

Apartamentele pot fi cu una, cu două sau cu trei încăperi.

Recordul despre care vorbeam mai sus a fost realizat la prima încercare. Se apreciază că ulterior timpul de montare va fi micșorat.

În curînd se vor ridica blocuri spațioase în numai cinci zile.

...Nu vă amintește aceasta de basmele cu Făt-Frumos care construiește palate peste noapte?

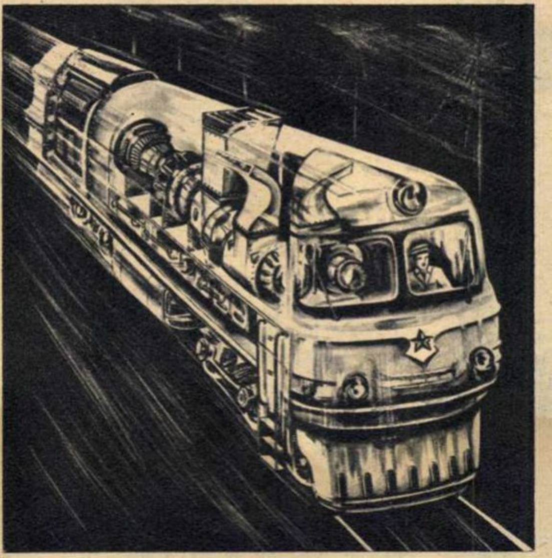

Case construite începînd cu acoperișul

De mii de ani oamenii clădesc locuințe, dar fie că e vorba de colibe sau de castele, ei au înălțat pereții — din lemn, lut, cărămidă sau piatră — întotdeauna de la fundament către acoperiș. Dacă e vorba de o casă cu mai multe etaje, toată lumea știe că mai întîi se construiește parterul și că ultimul cat e... ultimul. Iată însă că în Leningrad, pe strada Magnitogorsk, s-au construit case și altfel, începînd cu... acoperișul.

Mai întîi, ca pe orice șantier, se fac săpături, se instalează cablurile și țevăria subterană. Apoi, pe o fundație de beton se ridică zece stîlpi, de asemenea din beton, înalți cît viitoarea clădire, în vîrful cărora se fixează macarale speciale acționate hidraulic. La sol se construiește acoperișul, se așază tabla, jgheaburile de apă. Cînd acoperișul e gata, macaralele îl ridică la locul care îi este destinat. Pe planșeul rămas liber se asamblează, din panouri prefabricate, apartamentele care constituie etajul III, se pun ferestrele, parchetul, băile, se montează scara, instalațiile de calorifer, electrice și sanitare, se tapetează pereții cu material plastic. Macaralele ridică apartamentele și montorii le fixează sub acoperiș. Etajul III e gata! După aceeași metodă se ridică etajele II și I, iar parterul se construiește la locul lui. Ultima operație: demontarea macaralelor.

Ce avantaje prezintă această metodă?

Aduce mari economii, căci elimină de pe șantiere schelele, iar timpul de lucru se reduce foarte mult: o casă cu trei etaje este gata de locuit la două luni după ce în fabrică s-a turnat primul panou prefabricat. Curînd, la Leningrad se va ridica un cvartal întreg folosindu-se această metodă.

Turbo-locomotiva

În gară. Vagoanele formează o garnitură lungă, în capul căreia se află o locomotivă asemănătoare cu o locomotivă diesel-electrică. De fapt este însă o turbo-locomotivă, al cărei motor este acționat de o turbină cu gaz. Ea poartă marca uzinei din Kolomna.

Soarta turbinei cu gaz este deosebită de a celorlalte motoare. De pildă, motorul cu explozie a lucrat întîi pe pămînt, apoi s-a ridicat în văzduh, pe bordul avioanelor. Turbina cu gaz și-a luat zborul chiar de la naștere, fiind folosită mai întîi la avioane; abia după o relativ îndelungată folosire în aer ea a „aterizat". S-a construit un autobuz cu turbină; acum, o locomotivă.

Turbo-locomotiva dezvoltă o viteză de 100 km pe oră și are o putere de 3.500 CP (cea mai puternică locomotivă diesel nu depășește 3.200 CP). Pe acoperiș sînt montate prizele pe unde intră aerul, care este apoi absorbit de un compresor. Aici este comprimat la 6 atmosfere, încălzit la o temperatură de 235° C, imprimîndu-i-se totodată o viteză de 110 m/sec. În starea aceasta, aerul intră în turbină și, lovind paletele, le rotește cu 8.500 turații pe minut.

Noul tip de locomotivă are numeroase calități. Datorită sistemului de transmisie directă cu care este înzestrată, la construcția ei se economisește o mare cantitate de cupru. Faptul că lucrează la temperaturi înalte îi mărește randamentul pînă la 30% (față de 4-9% la locomotivele cu aburi). Turbo-locomotiva poate folosi orice fel de combustibil: lichid, cărbune sau chiar gaze naturale.

Menționăm că, cu cît e mai coborîtă temperatura mediului ambiant, cu atît e mai mare forța și economicitatea motoarelor turbo-locomotivei. În consecință, această mașină poate fi folosită cu succes iarna, și în special în regiunile nordice.

Aliajele viitorului

...H.G. Wells, într-una din povestirile sale științifico-fantastice, descrie o scară de „frînghie" din fire subțiri ca de păianjen însă atît de rezistentă încît putea să susțină cîțiva oameni în același timp. Autorul n-a putut să comunice cititorilor din ce era făcută scara, pentru simplul motiv că pe atunci un astfel de material nu exista.

Astăzi însă există. L-au produs un grup de cercetători din Moscova. Este vorba de un aliaj special, foarte ductil și rezistent.

O bară de oțel rezistă la o presiune de 20 kg pe milimetru pătrat; o bară din noul aliaj suportă o sarcină de 1.400 kg pe fiecare milimetru pătrat.

Aliajul — declară specialiștii — are numeroase aplicații în tehnică. Deocamdată, procesul tehnologic de obținere a acestuia este încă costisitor și complicat, însă se lucrează pentru găsirea unor metode mai convenabile de fabricare pe scară industrială. Nu e departe ziua cînd el va intra în producție, ducînd la o scădere considerabilă a consumului specific de metal.

...În călătoria noastră imaginară am descris doar cîteva aspecte ale viitorului foarte apropiat. N-am vorbit despre multe lucruri — despre automatele care lucrează pe ogoare, despre „medicul electronic", care pune diagnosticul fără nici o eroare, despre „agrofabrici", unde în tot cursul anului se obțin recolte bogate de legume și de fructe, și despre multe alte realizări care vor sta curînd la dispoziția tuturor, în țara constructorilor comunismului.

„Chezășia dezvoltării rodnice a științei stă în legătură indisolubilă cu munca constructivă a poporului, cu practica construcției comuniste" — se subliniază în proiectul de Program al P.C.U.S. Toate realizările științei sovietice apropie triumful comunismului, contribuie la făurirea unei vieți tot mai îmbelșugate și mai pline de bucurii pentru cei care construiesc noua societate.

Dan LĂZĂRESCU

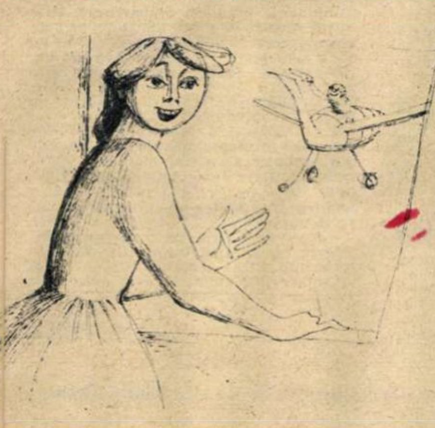

— Petrică, ne-au sosit la masă prietenii din Alaska!

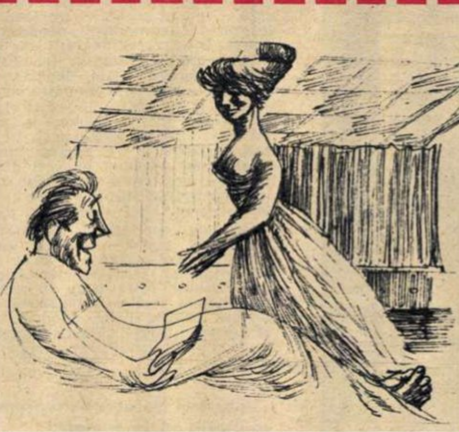

— Ai să întîrzii la serviciu...
— Azi n-am serviciu. Uiți că ieri am lucrat 5 ore?

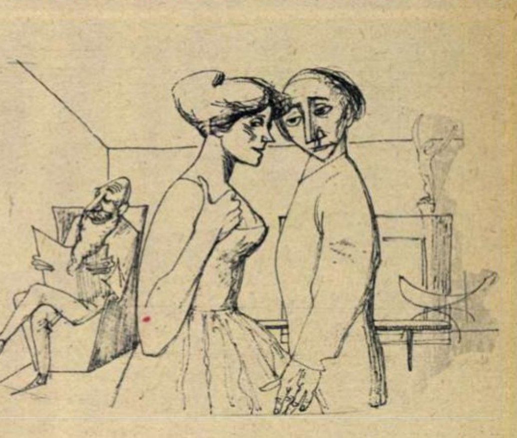

— Cum să-l convingem pe bunicu' să-și taie barba? Are 165 de ani și parc-ar avea 300.

CĂLĂTORI ROMÎNI DIN TRECUT

O VÎNĂTOARE DE TIGRI ÎN SUMATRA

Pînă la sfîrşitul secolului trecut numărul călătorilor romîni care au ajuns pe alte continente este extrem de redus. Şi, dintre aceştia, şi mai puţini au fost acei care au împărtăşit prin conferinţe sau prin scris cele aflate departe de ţara lor.

Totuşi, unii au făcut-o. Printre ei se află şi C. Eberle, originar din Transilvania şi stabilit la Zimnicea. Numele lui a fost însă de mult dat uitării.

Pasionat vînător, el a făcut, cu sprijinul unor prieteni, o deosebit de interesantă călătorie în Sumatra. Mai bine de 13.000 km a trebuit să parcurgă din dunăreana Zimnice pînă în îndepărtatul Extrem Orient pentru a cunoaşte această frumoasă insulă, ce se afla pe atunci — ca întreaga Indonezie — sub cumplita împilare a colonialiştilor olandezi.

Notele de călătorie ale lui Eberle sînt bogate în descrieri ale florei şi faunei din Sumatra, înfăţişează oameni şi obiceiuri, povestesc întîmplări de vînătoare. Fără a avea un stil deosebit şi fără pretenţia spiritului de observaţie al călătorilor cu pregătire ştiinţifică, aceste însemnări constituie totuşi frumoase pagini din memorialistica romînească de călătorii din veacul trecut.

După ce descrie călătoria de la Constanţa la Medan, Eberle se opreşte atent asupra celor văzute şi întîmplate de-a lungul celor 312 km străbătuţi în Sumatra între 22 decembrie 1895 şi 22 ianuarie 1896.

„Duminică 22 decembrie dimineaţa, la orele 4 — scrie el — atinserăm coasta Sumatrei. Deoarece aicea sînt multe locuri joase şi pentru că era prea întuneric ca să intrăm în fluviul Deli, se aruncă ancora. După orele 6 ne îndreptarăm de-a lungul coastei. Ea e plană, cu păduri dese şi foarte mlăştinoase... Mlaştinile Mangrove ale coastei sînt de o întindere de mai multe poşte şi furnică de porci sălbatici, aligatori şi maimuţe, pe cînd, în aer, nenumăraţi ulii îşi fac jocul lor. În apă înoată un mare număr de peşti de mare şi multe bărci de pescuitori animă apa coastei".

Înainte de a porni spre interiorul insulei, călătorul romîn face un popas la Medan. Pregătirile necesare călătoriei şi vînătorilor o dată terminate, el se îndreaptă spre regiunea stăpînită de sultanul din Serdany.

„... Acolo unde omul n-a întrebuinţat toporu-i stîrpitor — arată el în primele sale impresii asupra naturii — se vede încă pădurea virgină în originala ei sălbăticie şi exuberanţă. Cîte un copac înalt aminteşte de copacii noştri de sămînţă din pădurile tăiate. Aceşti veterani, rămăşiţe ale pădurilor virgine, cînd nu sînt copaci roditori sînt sau arbori veninoşi Ringas, al căror suc se zice că produce anumite boli, sau Kajy-buta-buta, al cărui suc chiorăşte, sau în fine copaci cu roiuri de albine, cu trunchiurile înalte şi drepte şi coroane relativ mici. Nu ţi-e permis de a te atinge de aceştia din urmă, fiindcă sînt proprietatea sultanului".

Joi 26 decembrie 1895 este o zi de popas într-un sat indigen din apropiere de Loboque-Pekam. Aici, Eberle are prilejul să cunoască îndeaproape modul de viaţă al „batacilor", cum le spuneau europenii indigenilor. El descrie locuinţele lor, făcute dintr-o împletitură de scoarţă de arbori şi aşezate pe pari înalţi. Acoperişul, construit din scoarţă de palmier, este împodobit cu sculpturi în lemn.

Dar iată că popasul îi oferă prilejul primei vînători. Nişte elefanţi devastaseră cu o noapte înainte plantaţia şefului satului, care le jurase cruntă răzbunare. „Furia şefului era justificată — remarcă Eberle. Devastaţia era într-adevăr îngrozitoare, deoarece toată cîmpia era parte mîncată, parte călcată în picioare... Ajungînd în sfîrşit în junglă, auzirăm din depărtare deja sfărîmarea crengilor de către elefanţi".

Încet şi cu băgare de seamă vînătorii se apropie pînă la treizeci de paşi de un uriaş animal. Patru puşti îşi slobozesc focurile şi în acelaşi timp un freamăt de cutremur pune stăpînire pe întreaga fire. Ce se întîmplase? Vînătorii nimeriseră din nebăgare de seamă în mijlocul unei turme de elefanţi. Animalele, speriate de detunături, o luaseră la goană, sfărîmînd tot ce le stătea în cale şi făcînd să se cutremure pămîntul sub greutatea lor. Elefantul lovit căzuse între timp în genunchi, înfigîndu-şi colţii în pămînt. Acest succes prilejui mare bucurie în sat, atît pentru faptul că astfel aceşti duşmani ai plantaţiilor şi culturilor fuseseră goniţi, cît şi pentru bogatul ospăţ ce avea să aibă loc.

Dar cea mai frumoasă vînătoare a avut loc cîteva zile mai tîrziu cînd, după o îndelungată pîndă la lumina argintie a lunii, a fost vînat un „tigru regal". Ivirea stăpînului junglei, care călca maiestuos şi scotea cîte un „răgnet" ce înfiora întreaga suflare, aproape că l-a paralizat de emoţie pe vînător. Dar după cîteva clipe, cu sînge rece, el apăsă pe trăgaciul carabinei.

Un urlet teribil răscoli tăcerea şi tigrul făcu o săritură de acrobat, încercînd să dispară în junglă. Rana îi era însă mortală şi după cîteva zvîrcoliri se întinse moale la pămînt. „O tăcere de moarte domnea în junglă — povesteşte Eberle. Numai maimuţele speriate scoaseră un ţipăt de spaimă, în timpul cînd fugeau în toate părţile. Tigrul îşi dase sufletul în apropierea noastră... După trei ore de mare atenţie auzirăm întîi încet, pe urmă tot mai tare, un vuiet cauzat de crengi ce trosneau. Era tigroaica, care înconjura cadavrul în cercuri din ce în ce mai mici. Mirosea oare bestia primejdia sau sîngele soţului ei ucis? Deoarece îi vedeam ochii ei verzi, împuşcarăm iarăşi deodată. Tigroaica căzu moartă deoarece un glonte îi sfărîmase craniul, iar cel de al doilea străpunsese vertebra gîtului. Cînd răsunară împuşcăturile strigarăm ura, rezultatul vînătorii noastre fiind aşa cum rareori alţi muritori l-au obţinut. Ochii ne străluceau de bucurie şi uitate erau împunsăturile de mosquitos şi muşcăturile lipitorilor". Cei doi tigri au fost apoi legaţi de nişte prăjini lungi de bambus şi tîrîţi în sat, fiecare exemplar fiind purtat de cîte patru oameni.

Timpul trece însă pe nesimţite. După o sărbătorire a revelionului anului 1896 la lumina focurilor de artificii aprinse de muncitorii de pe plantaţia unui colonist olandez şi după alte cîteva vînători izbutite, călătorul romîn ajunge la 19 ianuarie în regiunea Labuan, o adevărată patrie a crocodililor. Aici, zeci şi zeci de kilometri sînt parcurşi numai cu luntrea. Căldura era insuportabilă. „Abia puteam pune mîna pe ţeava puştii mele — notează călătorul — atît era de înfierbîntată de razele soarelui".

Ultimele însemnări despre călătoria sa în Sumatra, Eberle le consacră celor văzute şi aflate despre locuitori.

Descriind exploatarea populaţiei băştinaşe şi înapoierea economică a Sumatrei, călătorul romîn arată că nesăţioşii colonialişti olandezi împărţiseră teritoriul insulei în şapte districte, pe care amenajaseră 321 de plantaţii de tutun cu o suprafaţă totală de 513.593 ha. El notează faptul că într-un singur an, în 1895, colonialiştii realizaseră numai din recolta de tutun un profit de 80.000.000 franci aur.

La întoarcerea spre patrie Eberle vizitează pitoreasca insulă Pola Penang din apropierea coastei malaieze, apoi, la 28 ianuarie 1896, ajunge în Ceylon, unde face un scurt popas pentru a admira frumuseţea şi pitorescul „insulei rubinelor".

Întors în patrie la 2 martie 1896, Eberle îşi publică impresiile de călătorie sub titlul „Întîmplări de vînat şi voiaju în Sumatra". Din aceste însemnări am prezentat şi noi pagina de faţă.

Val TEBEICĂ

Iată trei fotografii reproduse din volumul scris de C. Eberle despre călătoria sa în Sumatra:

① Un sat lacustru din Sumatra.
② O colibă în umbra junglei.
③ Vînătoarea a fost încununată de succes. Tigrul a fost răpus...

ISTORIE şi literatură

CID CAMPEADOR

În iarna anului 1636, cînd celebrele tirade ale lui Corneille reînviau povestea dragostei dintre don Rodrigo şi dona Himena, Cidul îşi cucerise demult locul printre cei mai cunoscuţi eroi ai legendelor cavalereşti.

Don Rodrigo Laynez de Vivar, supranumit Cid Campeador, a devenit personajul legendar al baladelor şi romanelor cavalereşti după trecerea a numai cîţiva ani de la moartea lui, adică la începutul secolului al XII-lea. Eroul este cîntat într-un amplu poem intitulat „Chronica del famoso caballero Cid Ruy Diaz Campeador", datînd probabil de peste nouă veacuri şi a cărei primă ediţie tipărită a apărut la Burgos în anul 1511; despre el s-au compus nenumărate „romances", iar în 1618 scriitorul spaniol Guillen de Castro prezintă pe scenă la Valencia drama sa „Las Mocedades del Cid", din care Corneille se inspiră direct.

Chipul eroului spaniol ne apare în confruntarea acestor opere literare atît de contradictoriu, încît te întrebi uimit dacă este vorba despre acelaşi personaj.

Care dintre aceste portrete să fie mai apropiat de trăsăturile Cidului din realitate? Să fi fost oare don Rodrigo asemănător eroului din drama lui Corneille, cavalerul fără teamă şi prihană pe care soarta îl sileşte să răzbune insulta adusă tatălui său, don Diego, într-un duel în care-l va ucide pe părintele iubitei sale, Himena, contele de Gomez? Sau poate Cidul a fost, aşa cum ni-l prezintă Castro, un măreţ erou, neînfricat în luptele cu maurii şi curtean rafinat?

Iată-l acum şi pe eroul cîntat în „romances": *„Cavalerul se avîntă în luptă/ Şi smulge fecioara din prea prihănite mîini"*. Precursor al lui Don Juan, el este gata oricînd, pentru ochii frumoşi ai unei done, să se lase antrenat în cele mai inegale lupte din care iese, bineînţeles, învingător. Iar dacă ar trebui să ni-l imaginăm pe don Rodrigo numai din descrierea cronicii rimate, am avea în faţă chipul unui feudal războinic care şi-a petrecut întreaga viaţă în lupte.

Să pornim, după acest sumar tur de orizont literar, o incursiune către izvoarele istoriei, oprindu-ne călătoria la sfîrşitul primului veac al mileniului nostru. Către vara anului 1092 un pîlc de cavaleri în zale se strecurau prin întuneric, de-a lungul nestatornicului rîu Guadalaviar, către meterezele Valenciei.

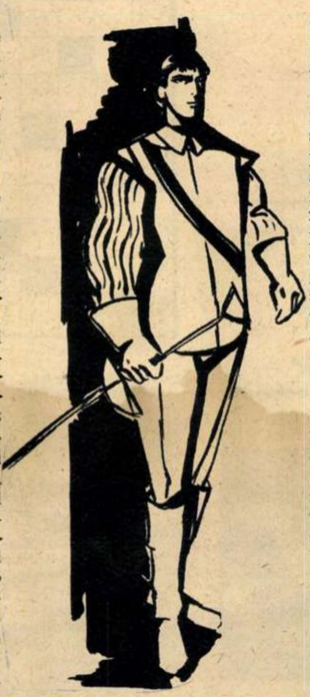

— Senores — spuse trufaş cavalerul din frunte — vom avea în curînd bogăţiile şi femeile Valenciei la picioarele noastre.

Chipul uscăţiv de după viziera ridicată a armurii celui ce vorbise trăda un om de peste 45 de ani.

— Vom da o raită prin seraiul lui Djehaf, nobile Cid — îi răspunse rîzînd un cavaler cu turban.

Cum se poate să fie vorba de un om trecut de 45 de ani? Doar în perioada marii victorii care l-a consacrat, Cidul trebuie să fi fost nespus de tînăr? — se va întreba nedumerit cititorul. Şi apoi ce caută un cavaler de lege islamică în suita Cidului, duşman neîmpăcat al maurilor?

Să ascultăm din nou explicaţiile istoriei. Don Rodrigo Laynez de Vivar s-a născut prin anul 1045; aşadar, în perioada asediului Valenciei se apropia de împlinirea a 47 de ani. Cît priveşte înfăţişarea lui de înflăcărat luptător împotriva maurilor, aceasta se datoreşte aproape în exclusivitate felului cum este prezentat în drama lui Guillen de Castro. Scrisă într-o perioadă cînd regii spanioli duceau, sub masca cruciadelor, o sîngeroasă prigoană împotriva musulmanilor de pe cuprinsul Peninsulei Iberice, piesa lui de Castro l-a transformat şi pe Cid într-un campion al acestor lupte. În realitate, secolul al XI-lea cunoaşte cu totul alte relaţii între spanioli şi mauri. Vechiul şi puternicul califat al Cordovei se destrămase într-o mulţime de mici stătuleţe feudale, focare de înaltă cultură şi de rafinată civilizaţie. Legăturile acestora cu feudalii spanioli erau mult mai apropiate şi mai amicale adeseori decît cele dintre înseşi diferitele grupuri de feudali spanioli. În lupta pentru cucerirea Valenciei, care este aproape de apogeul faimei sale, Cidul s-a aliat şi cu unii mici suzerani mauri. Întreg asediul care a culminat cu supunerea cetăţii apărate de unul dintre cei mai iscusiţi comandanţi de oaste din acea vreme, Djehaf, nu a semănat de loc cu asalturile în cîmp deschis între cavaleri îmbrăcaţi în zale, nici cu forţarea pătrunderii în cetate pe scări de asediu, aşa cum ne sînt înfăţişate asemenea bătălii în supraproducţiile cinematografice pentru ecran lat. Cidul a cucerit Valencia prin viclenii asemănătoare celor care au dus la înfrîngerea Troiei...

Şi acum să ne apropiem de însăşi inima legendei: dragostea şi căsătoria lui don Rodrigo. Izvoarele istorice atestă că într-adevăr Cidul s-a căsătorit la Burgos cu dona Himena Gomez. Însă această căsătorie nu a fost precedată de faimosul duel care l-a inspirat pe Corneille şi, mai mult ca sigur, n-a fost nici măcar o căsătorie din dragoste, ci unul dintre obişnuitele pacte nupţiale între familiile nobililor feudali. Exasperat de nesupunerea lui don Rodrigo, a cărui exilare o ordonase pînă atunci de trei ori fără a avea însă mijloace s-o înfăptuiască, Alfons, regele Castiliei şi al Leonului, se hotărî să încerce pe această cale — Himena era vara regelui — să stabilească o legătură cu nestăpînitul cavaler.

Determinantă în formarea chipului legendar al eroului a fost victoria repurtată de Cid împotriva năvălitorilor berberi conduşi de Yusuf. În această luptă, el a avut însă alături majoritatea suzeranilor mauri din Spania, pentru care hoardele distrugătoare ale lui Yusuf constituiau un uriaş pericol.

Imaginaţia scriitorilor l-a transformat pe războinicul erou din cronica rimată, înzestrîndu-l cu înalte calităţi intelectuale şi sufleteşti, împletind marile pasiuni cu cel mai înalt simţămînt al datoriei. Ea a dăruit literaturii un erou ce depăşeşte cu mult modelul lui cunoscut din istorie.

Mircea HERIVAN

Ilustraţie de Tia PELTZ

DE LA FOTOCORESPONDENŢII NOŞTRI

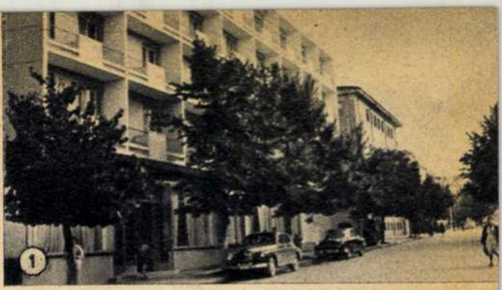

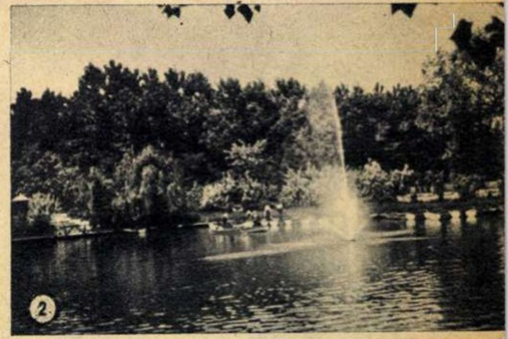

① Hotelul „Argeşul" din Piteşti, o construcţie modernă cu 4 etaje, dat de curînd în folosinţă, are 104 camere cu 169 paturi.

② Lacul din Parcul de cultură şi odihnă „Vasile Roaită" din Piteşti.

Fotografii de I. CRUCEANĂ
Piteşti

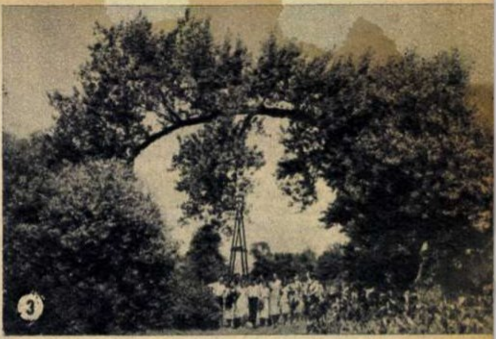

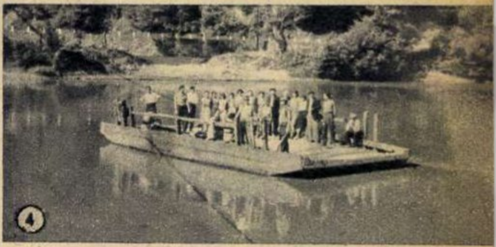

③ În excursie. ④ Trecerea Mureşului la Brănişca — raionul Ilia.

Fotografii de Petru INUREAN
Haţeg

⑤ Turişti romîni în croazieră în Crimeea. Îmbarcarea în autocarele Inturistului, la Soci.

⑥ Apus de soare pe mare (Ialta).

Fotografii de Sandu MATIAS
Tg. Ocna

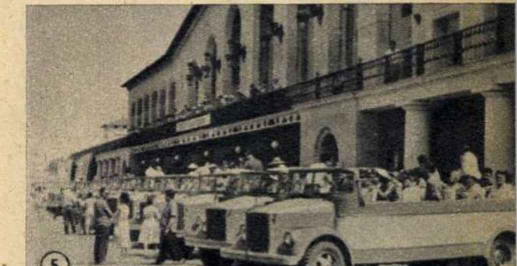

mozaic

CE-I NOU ÎN TEHNICĂ

Marele combinat din Magnitogorsk este pe cale să devină întreprinderea cu cel mai înaintat grad de automatizare din întreaga industrie de metale feroase a Uniunii Sovietice.

De pe acum dispecerul secției de preparare a materialului are posibilitatea să urmărească pe ecranul de televiziune transportul materiei prime de la cuptoarele Martin spre liniile de laminare.

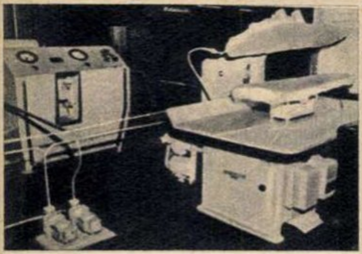

Călcatul unui costum în cîteva secunde, iată performanța mașinii automate, construite recent în R.D.Germană.

În afara așezatului hainei și închiderii mașinii, executate manual, toate celelalte operații sînt complet automatizate.

Doi agenți de circulație la o singură intersecție? Da, dar unul din ei e un manechin manevrat mecanic, cu ajutorul căruia municipalitatea din Teheran speră să poată înlocui personalul viu.

Populația orașului a primit inovația cu destule rezerve...

DE PRETUTINDENI

Apa de robinet în chirurgie

În cadrul unui recent congres de chirurgie din R.P.Polonă a fost prezentată o interesantă metodă de folosire a apei de robinet pentru spălarea rănilor după fracturi complicate.

Spălarea plăgii — sub anestezie — cu ajutorul unui furtun sterilizat, atașat la un simplu robinet, are meritul de a o curăța perfect de diversele corpuri străine, fragmente de os, țesuturi rupte etc., care sînt greu de îndepărtat cu ajutorul metodelor obișnuite. S-a dovedit de asemenea că noua metodă nu prezintă nici un fel de pericol de infectare a plăgii.

De închiriat...

La Mayfair, cel mai „nobil" cartier londonez, funcționează o întreprindere la care doamnele din înalta societate pot împrumuta bijuterii veritabile, limuzine luxoase și „însoțitori". Aceștia din urmă sînt bărbați culți, eleganți și prezentabili, de toate vîrstele și înălțimile.

Chiria pentru un însoțitor este de 4 lire pe seară. Pentru serate se pot închiria tot aici fîntîni arteziene iluminate electric sau elefanți pe care musafirii să călărească sub clar de lună.

DE INCHIRIAT

„Melipaks" — spaima insectelor dăunătoare

S-a calculat că în Europa centrală aproape 15% din recolte sînt distruse de insecte și rozătoare.

Dintre substanțele folosite împotriva dăunătorilor au fost preferate — bineînțeles — cele toxice, pentru insecte și inofensive pentru oameni și animale. Totuși, și acestea au un neajuns: ele distrug și insectele folositoare — ca de exemplu albinele. Într-un laborator din Magdeburg (R. D. G.) a fost creat, în urma unor laborioase cercetări, preparatul denumit „Melipaks", care are marele avantaj de a fi toxic pentru insectele dăunătoare dar nu și pentru cele folositore.

Un locșor pentru dormit

Pentru cele 6 luni cît a durat turnarea filmului „Cleopatra", actrița Elizabeth Taylor și-a închiriat la Surrey-Anglia o casă cu 15 dormitoare, 6 camere de baie și un parc de 14 hectare. Propunerea arhitectului de a se instala și o bibliotecă a fost respinsă, actrița invocînd lipsa de... spațiu.

ÎN EXCURSIE

1 D	2 E	3 L	4 T	5 A	6 D	7 U	8 N	9 A	10 R	11 I	12 I
2	U		A	R	■	F	A	L	E	Z	A
3 A	R	■	B	I	C	A	Z	■	T	■	
4	O		A	■	C	■	O	H	E	L	■
5 O	P	■	R	A	■	F	R	E	Z	■	H
6	A		A			I	■	G	A	R	A
7	■		■			■	H	O	T	E	L
8						A	■	I	■	P	A
9 B	A	R	C	I	■	P	L	U	T	E	■
10				■	H	A	E	■	O	T	A
11			■	C	A	R	A	I	M	A	N
12 I	T	I	N	E	R	A	R	E	■	T	A

ORIZONTAL: 1) Regiune descrisă cu multă măiestrie de Mihail Sadoveanu în „Țara de dincolo de neguri" și în care excursioniștii întîlnesc azi, la tot pasul, intervenția omului nou și a mijloacelor tehnice moderne pentru valorificarea bogățiilor naturale (2 cuv.). 2) Sat muscelean vizitat de excursioniști pentru pitorescul așezării și pentru arta cusăturilor naționale — Pe malul mării. 3) Măsură de suprafață — Acolo unde excursioniștii se pot plimba cu vaporașele pe primul lac artificial de munte din țara noastră. 4) Fluviu în Suedia — Vîrf în Carpați, cunoscut obiectiv turistic. 5) Operă — Soarele rebusiștilor — De culoarea fragilor. 6) Negustori de apă de pe vremuri, despre care vorbesc vechii cronicari care au călătorit pe meleagurile țării noastre — De acolo plecăm în excursie, acolo ne întoarcem. 7) Curele! — Clădire amenajată pentru cazarea excursioniștilor. 8) Piedică (reg.) — La revedere! 9) Pentru excursiile pe apă — Le întîlnesc excursioniștii pe Bistrița de sus. 10) Animal din țările nordice — Niculae în familie — Localitate în Corsica. 11) Lume — Pisc și cabană pentru excursioniști în munții Bucegi. 12) Programul de drum al excursioniștilor (pl.) — Pronume posesiv.

VERTICAL: 1) Localitate între Focșani și Rîmnicul-Sărat, unde excursioniștii pot vizita Muzeul memorial Al. Vlahuță, autorul lucrării „România pitorească". 2) Continentul care atrage cel mai mare număr de excursioniști din toată lumea — Cel de la Mogoșoaia, devenit muzeu, constituie unul dintre obiectivele turistice din apropierea Capitalei. 3) Calc! — Munții noștri atît de bogați în obiective turistice. 4) Așezare în aer liber pentru excursioniști și sportivi — Arborele din care a fost construită corabia Argonauților. 5) Lucrezi pămîntul — În legătură cu cultura pămîntului — Întrebare. 6) Cucu! — Rîu în Alsacia — Animal pe care-l întîlnesc excursioniștii în țările calde. 7) Oraș în U.R.S.S. — La început de file — A ocroti. 8) Guvernator turc al unei cetăți (od.) — Eroul unei cunoscute tragedii de Shakespeare. 9) Articol — Pisc uriaș și cabană pentru cazarea excursioniștilor în munții Făgăraș — Cămașă cu flori. 10) Cea mai mare rezervație naturală din țara noastră, în care excursioniștii pot găsi exemplare rare din fauna și flora Carpaților — Volum. 11) Miros specific — Un drum parcurs de mai multe ori. 12) Mamifer tibetan — Magazia de mărfuri a unui vapor — Lac vulcanic în Carpați, punct de atracție pentru excursioniști.

Dezlegarea jocului „VARA", apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Soare — Isvor. 2) Et — I — Suhumi. 3) Cassian—I — N. 4) Evantaie — CD. 5) Răcoare—Alu. 6) I — Ev—D — Clan. 7) Șal — Răzoare. 8) RUM—Marcel. 9) Șa—Us—Ițe—E. 10) Eminescu —L. 11) Cărți — Arman. 12) Areice — Isac.

O ÎNTÎMPLARE DE ACUM 20 DE MILIOANE DE ANI

Cu ochiul atent asupra puiului, o gazelă pășește sfioasă pe malul rîului unde a venit să se adape. Copitele mamei, ca și cele ale puiului, se întipăresc pe prundul moale...

O scenă banală de care n-ar merita să ne ocupăm, dacă nu s-ar fi petrecut acum 15-20 de milioane de ani.

Urmele, așa cum se văd din figura alăturată și pe care le recunoaște orice vînător de pe malurile Nigerului, s-au păstrat pe o placă de marnă roșie, găsită în țara noastră, pe pîrîul Bozului, lîngă satul Prisaca din Putna.

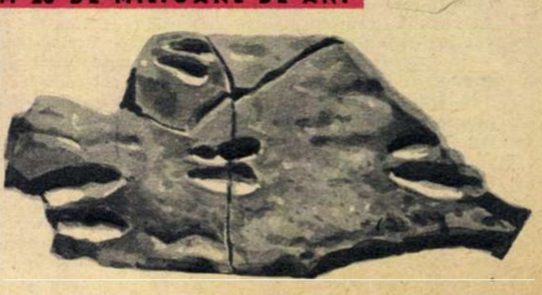

„FLACĂRA" vă sfătuiește

EDUCAȚIE PENTRU TOATE VÎRSTELE

Școli noi

Fiecare început de an școlar desprinde, din veșmîntul vremelnic al schelelor, mereu alte și alte școli noi. Dar parcă n-au fost niciodată atît de multe proaspetele palate ale învățăturii ca în acest an. Le întîlnești pretutindeni. Răsar în cele mai neașteptate locuri, simțindu-se acasă în orice peisaj al orașului. Școlile îi vor întîmpina pe cei „în drept" cu clase spațioase îmbăiate în lumină, cu bănci noi, cu laboratoare și cabinete bine înzestrate. Începîndu-și cronica în aceste vremuri ale construirii socialismului, ele se împărtășesc din plin de toate cuceririle revoluției culturale.

Într-una din aceste zile ale începutului lui septembrie arătați fiului sau fiicei dumneavoastră școala nouă sau înnoită în care va învăța. Contemplați-o întîi din stradă. Învățați pe cei mici să se bucure de lumina care o învăluie de pretutindeni, de armonia dulce a liniilor, de sobrietatea ei caldă, impresionantă și totuși atrăgătoare. Apoi cereți îngăduința de a păși pe coridoare, de a intra în clase, de a admira razele soarelui alunecînd pe oglinda parchetelor și băncilor. Înconjurați de toată această frumusețe, explicați viitorilor ei „beneficiari" ce preț de lacrimi și de sînge a plătit poporul, cîte lupte a trebuit să poarte și cîți eroi să piardă pentru a înfăptui orînduirea care a șters pentru totdeauna din ținuturile învățăturii pereții coșcoviți de coșmelie, băncile crăpate, podelele de lut, cămăruțele poreclite clase, ce abia cuprindeau și pe puținii școlari ce izbutiseră să se strecoare spre puțina știință de carte din școlile vremurilor apuse. Acolo trebuie să ia naștere primul angajament de cetățean al elevului: acela de a păstra școala la fel de frumoasă pentru generațiile ce vor veni după el.

Ajutați educatorilor să sădească în inima și mintea copiilor dumneavoastră o dragoste activă pentru minunatele lor școli. Înrădăcinați-le prin toate mijloacele convingerea că fiecare zgîrietură ce rănește o bancă, fiecare mîzgălitură ce urîțește albul imaculat al peretelui este un act de sălbăticie nedemn de un cetățean al patriei noastre și o jignire adusă tuturor muncitorilor prin a căror strădanie cresc, sub cerul patriei, noile școli. Și mai spuneți-le că nu e de ajuns să respecți tu însuți școala, ci că trebuie să te socotești chezaș pentru ea, veghind ca nimeni să nu-i știrbească frumusețea. Și pentru că niciodată cuvintele nu-i conving pe copii dacă nu sînt însoțite de exemple vii, dați-le chiar dumneavoastră exemplul, răspunzînd după meseria fiecăruia tuturor chemărilor comitetelor de părinți pentru a păstra acest bun scump al poporului la fel de proaspăt și de strălucitor ca în ziua cînd a răsărit împlinit dintre schele. Căci frumusețea nu este numai o podoabă, ci și o forță activă în formarea omului nou al socialismului.

Sen ALEXANDRU

De vorbă cu medicul

OBOSEALA

Urmărind modul în care se folosește în vorbirea curentă termenul de oboseală, constatăm o surprinzătoare diversitate de sensuri ce numai cu foarte mare greutate și mai ales cu foarte multă bunăvoință pot fi îngrămădite în limitele unei noțiuni unice. Astfel, folosim în mod obișnuit expresii ca: muncă obositoare, lumină obositoare, lectură obositoare, călătorie obositoare sau chiar, uneori..., somn obositor; sau altfel: ochi obosiți, mînă obosită inimă obosită și, de asemeni, gîndire obosită, voință obosită etc., etc. Această situație exprimă fără îndoială nu numai o nejustificată îngăduință în folosirea acestei noțiuni, dar mai ales o serie de confuzii privind conținutul său. Confuzia cea mai frecventă și mai importantă se face între oboseala ce apare la orice om sănătos după un timp oarecare de activitate — și anumite stări anormale, caracterizate prin scăderea capacității de muncă: astenie, surmenaj, extenuare etc. Alteori se confundă starea de oboseală cu anumite manifestări ale sale: scăderea atenției, a capacității de concentrare, a acuității auzului sau văzului etc.

În realitate, noțiunea de oboseală determină acea stare particulară pe care o resimțim, în mod normal, ori de cîte ori facem un efort oarecare. Ea are un caracter trecător, dispărînd cu ușurință după întreruperea activității care a produs-o. Oboseala este de obicei resimțită ca o senzație plăcută, ceea ce face ca odihna de după efort să aibă ea însăși un caracter plăcut.

Ca și alte senzații normale ce își au originea în corpul nostru și care ne semnalează o anumită necesitate (foame, sete etc.), oboseala îndeplinește și ea un astfel de rol, atrăgîndu-ne atenția asupra nevoii de repaus, odihnă sau variație în activitate. Fiind un factor important de reglementare a ritmului normal de muncă, a repausului și odihnei, oboseala are un rol de seamă în apărarea sănătății noastre. Ignorarea acestei semnalizări naturale este de obicei dăunătoare, iar „combaterea" oboselii prin medicamente sau băuturi excitante poate deveni de-a dreptul primejdioasă. Înviorarea trecătoare astfel obținută este artificială și cel mai adesea, în spatele unei stări aparent satisfăcătoare, oboseala continuă să se „acumuleze".

Cum este posibilă această „acumulare"? Senzația de oboseală este numai una dintre manifestările oboselii, ea apare de regulă prima și are valoarea unui semnal ce anunță atingerea unor anumite limite de efort. Dacă totuși efortul continuă, apar treptat și alte manifestări: scăderea capacității de concentrație, a atenției, a coordonării mișcărilor, a vitezei și preciziei lor etc., care în cele din urmă fac imposibilă continuarea activității. Uneori reușim, printr-un efort de voință, să înlăturăm pentru un timp oarecare chiar și aceste manifestări de oboseală și să ne continuăm lucrul. Asemenea procedee sînt însă periculoase pentru organism și trebuie evitate. Ele se obțin cu prețul unei mari încordări, iar randamentul și calitatea muncii sînt de regulă inferioare celor obișnuite. Pe calea unor astfel de abuzuri se ajunge în cele din urmă la irosirea forțelor organismului și la apariția acelor forme de oboseală cronică, permanentă, caracteristice surmenajului. Și este bine să se știe că aceasta este una dintre modalitățile cele mai frecvente și mai importante de îmbolnăvire (experiențele arată că animalele obosite suportă mult mai prost influența unor agenți anormali din mediu, ca frigul și căldura, microbii sau rănile, intoxicațiile, arsurile, iradierile etc. — îmbolnăvindu-se mult mai ușor decît animalele odihnite). A neglija acest fapt înseamnă a renunța de bună voie la un mijloc simplu și eficace de apărare a sănătății noastre.

Dr. A. FABIAN

Colțul cosmeticienei

ÎMPOTRIVA EXCESULUI DE TRANSPIRAȚIE

Transpirația este o funcție normală și naturală a pielii, un mijloc eficace de eliminare a toxinelor care rezultă din arderile ce se produc necontenit în organism. Împotriva transpirației normale nu trebuie deci luată nici o măsură. În sezonul foarte cald, însă, sau în urma oboselii ori a unei emoții, alteori fără vreun motiv aparent, pielea sau unele porțiuni ale pielii (pe cap, la subsuori, la mîini sau la picioare etc.) transpiră excesiv, producînd multe neplăceri. Transpirația excesivă poate fi urmarea unor tulburări glandulare sau reacții nervoase. În asemenea cazuri se impune consultarea medicului, care va indica tratamentul pentru restabilirea echilibrului.

Împotriva transpirației excesive se pot lua unele măsuri preventive și de combatere. În primul rînd este de la sine înțeles că, în aceste cazuri, păstrarea cu strictețe a regulilor de igienă este hotărîtoare. Spălatul des cu apă și săpun, chiar dacă nu înlătură cauzele transpirației, în orice caz elimină efectele ei neplăcute.

În caz de transpirație abundentă a pielii capului, vom lua următoarele măsuri:

Ne vom spăla pe cap săptămînal folosind, în cazul unui păr gras, săpunul sau un șampon („Savex", de pildă); la spălarea părului uscat vom folosi un gălbenuș de ou, după care părul va fi limpezit cu apă în care am pus puțin oțet. Frecțiile cu loțiunea „Birkenwasser" sînt recomandabile, oricare ar fi caracteristicile părului. Coafura permanentă, dacă a fost bine executată, nu are de suferit de pe urma tratamentului de mai sus.

Pentru înlăturarea efectelor transpirației excesive a subsuorilor se recomandă raderea periodică a părului; după spălarea cu apă și săpun se va folosi loțiunea „Odorono" sau: alaun 2,5 gr, acid tartric 1,5 gr, apă 50 gr. Soluțiile cu formol fiind iritante, nu vor fi folosite decît împotriva transpirației palmelor: formol 8 gr, apă 53 gr sau: apă de colonie 65 gr, soluție de formol 35 % — 7 gr.

Împotriva transpirației abundente a picioarelor (bromhidroza și superhidroza) se recomandă de 2 ori pe zi băi cu soluții acide (de ex.: acid citric 65 gr, tanin 14 gr, acid boric 14 gr în 3,5 litri de apă). Baia durează 1/2 oră, după care vom frecționa picioarele cu alcool camforat și le vom pudra cu „Podeol" sau cu pudră de talc „Nivea".

Georgeta MĂLIN

SAVEX
ODORONO
PEDEOL
NIVEA
BIRKENW

PENTRU FOTOGRAFII AMATORI

SĂ NE CONSTRUIM UN TELEOBIECTIV

În ultima vreme sînt tot mai preferate aparate cu vizare directă cu prismă sau cu geam mat, așa-numitele „monoobiective", la care se pot schimba obiectivele după nevoie, fără a se mai recurge la vizorul „universal", un accesoriu destul de scump pe lîngă costul obiectivelor suplimentare (superangulare, teleobiective etc.)

La aparate cu vizare directă, ca: Zenit, Start, Exakta, Exa, Praktina etc., putem adapta teleobiective cu o cheltuială foarte mică, din obiective pe care le vom scoate de la aparate de tip vechi (cu plăci sau chiar cu film, de format 6×9, 9×12), nefolosite. Acestea au distanțe focale (f) mai lungi, adică 75, 105, 135, 150 mm etc.

Și obiectivul „Industar 23 Y" de fabricație sovietică, construit pentru aparate de mărit, se poate adapta cu mult succes. Are distanță focală 110 mm și este prevăzut cu diafragmă „Iris".

O condiție de fond este ca obiectivul pe care vrem să-l transformăm în teleobiectiv să aibă o luminozitate suficientă, adică cel puțin 1:4,5.

Sînt de preferat obiectivele „Tessar", „Meritar" etc., care au o accentuată putere separatoare, obținîndu-se astfel imagini foarte clare.

Obiectivul se va monta într-un tub metalic telescopic (fig. 1) format din două bucăți, care se vor înșuruba unul în celălalt pentru reglarea clarității pe oglinda și geamul mat al aparatului.

În interior, tubul va fi vopsit negru mat sau se va căptuși cu pluș negru. În cazul cînd obiectivul provine de la un aparat pe care-l mai folosim sau de la aparatul de mărit, se va construi tubul în așa fel încît obiectivul să poată fi montat și demontat la nevoie.

Cu asemenea teleobiective se pot face portrete desăvîrșite, fără deformări; se pot fotografia gîze, fără a fi descoperit operatorul, de asemenea, flori și orice alte lucruri mici.

Petru VOINESCU

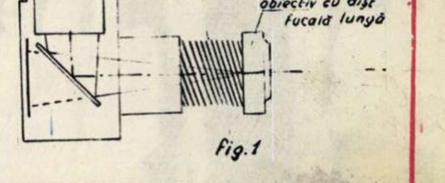

Fig.1

ASPECTE DE LA CAMPIONATELE INTERNAŢIONALE DE ATLETISM ALE R. P. R.

Învingător la prima serie la 110 metri garduri, nigerianul Oloko Saka (14,6 sec.) n-a rezistat în finală atacului impetuos al lui Nikolai Berezuţki (U.R.S.S.), sosind al doilea.

La 53,06 m s-a oprit discul aruncat de campioana noastră Lia Manoliu care a stabilit astfel un nou record al Stadionului Republicii.

101
DUKLA
134

„Duelul" Vilem Mandlic (R. S. Cehoslovacă) — Slava Prohorovski (U.R.S.S.) s-a încheiat cu dubla victorie a atletului ceh: 10,5 sec. la 100 m şi 21,0 sec. la 200 m.

Cu o săritură în lungime de 7,48 metri, sovieticul Antonas Vaupsas l-a întrecut numai cu 2 cm pe compatriotul nostru Sorin Ioan. Consolarea lui Sorin (şi nu de mică însemnătate) rămîne noul record republican stabilit de el.

Varju Vilmos (R.P. Ungară) — 18,07 la greutate.

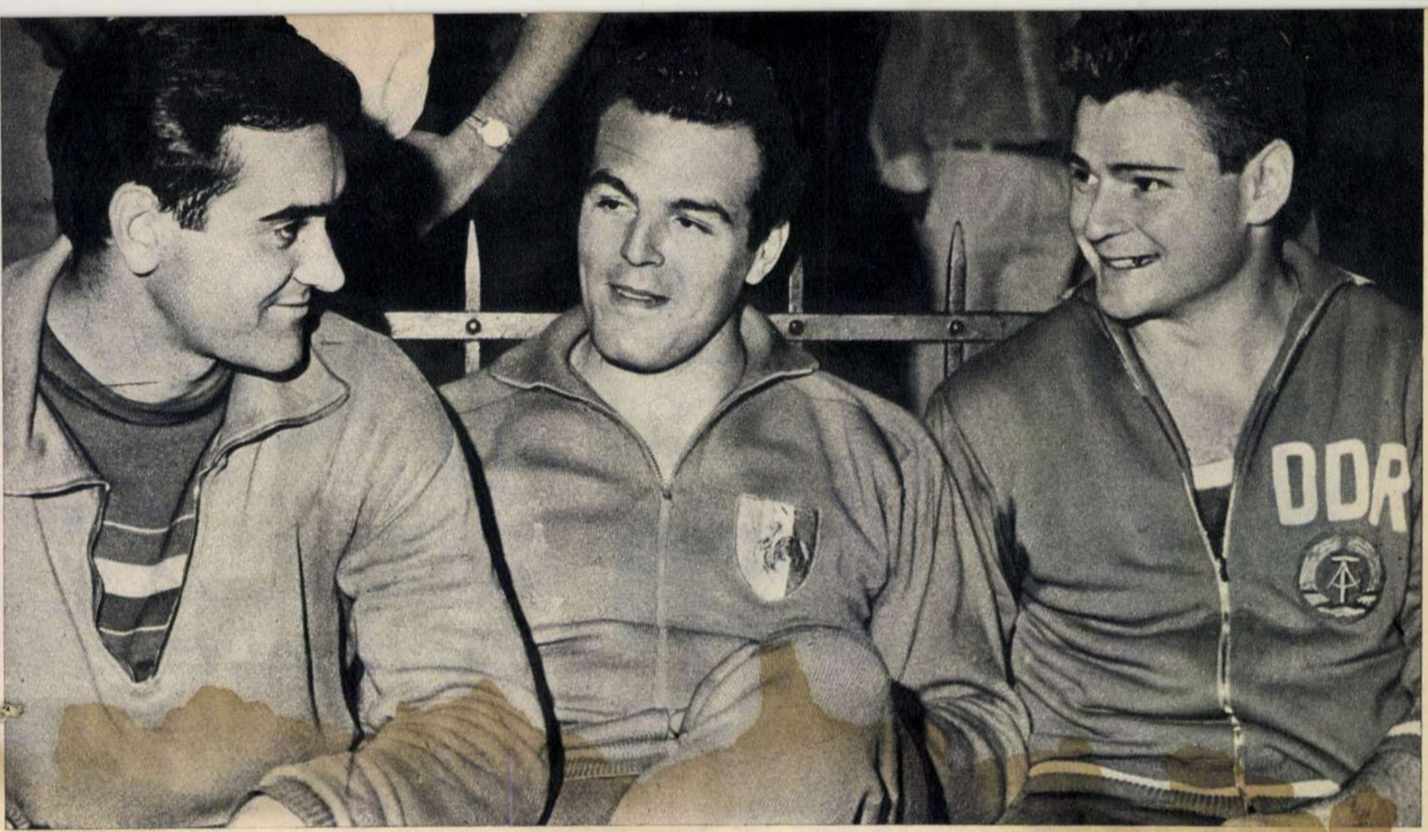

Rivalitatea de pe teren n-are nimic de-a face cu sentimentul prieteniei. Dovadă acest grup de sulițași (de la stînga la dreapta): Al. Bizim — R.P.R., Michel Macque — Franța și Klaus Horst — R.D.G

Pe podiumul de onoare: Sorin Ioan, cîștigătorul probei de triplu salt (15,50 metri).

Excelentul atlet sovietic Iuri Bakarinov a aruncat ciocanul — în ultima încercare — la 66,87 metri. O frumoasă contribuție la succesul „internaționalelor" noastre, cifra reprezentînd un nou record al stadionului.

Cu o diferență de o secundă în favoarea sprinterilor din R.D.G. s-a încheiat ștafeta 4 × 100 metri disputată cu atleții romîni.

Fotografii de S. STEINER

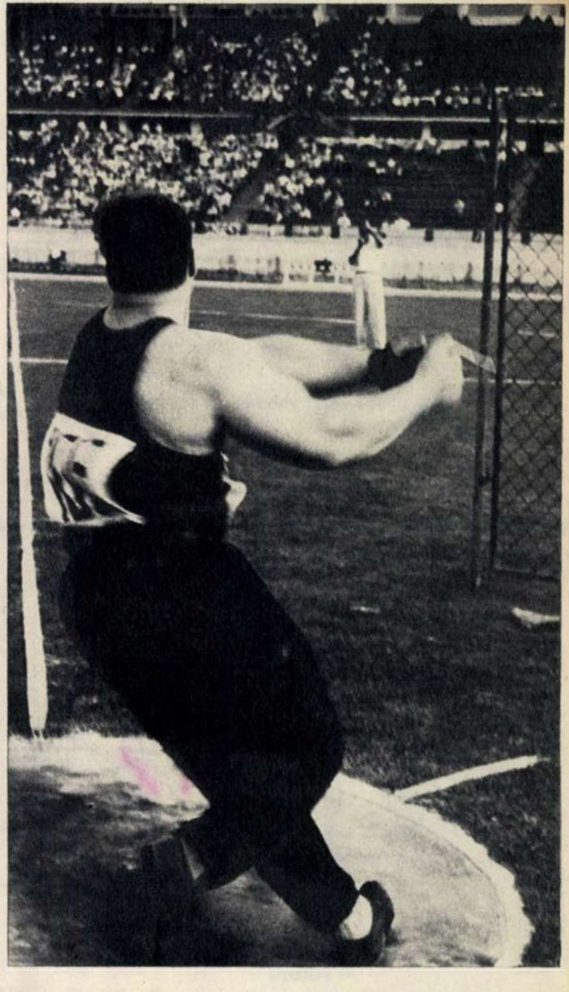

288
200
156
154

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII
Căsuța poștală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Coperta noastră: Mihai Teodora și Zamfiroiu Niculae din echipa de dansuri a fabricii „Kirov" din București. Fotografie de Eugen IAROVICI.
Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Bibl. Rep.

UMOR

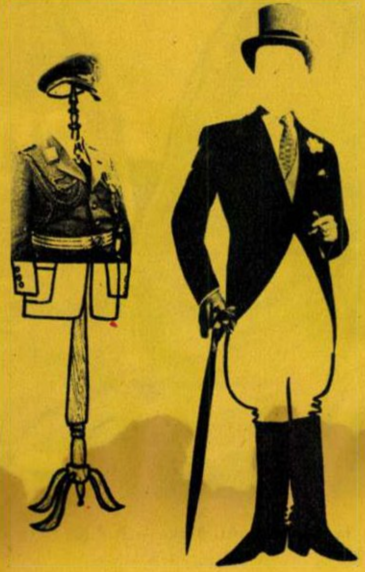

Unii își schimbă haina.. dar năravul ba!

Fotomontaj de S. SINGER

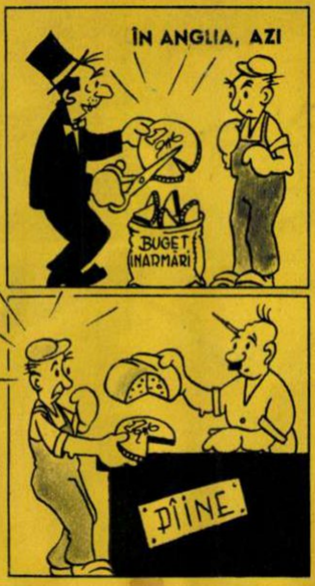
ÎN ANGLIA, AZI
BUGET ÎNARMĂRI
PÎINE

Fără cuvinte.

Desen de C. CRĂCIUN

U.C.D., partidul lui Adenauer, a propus candidatura criminalului nazist Oberländer, autorul masacrelor de la Lvov, în Bundestagul vest-german, în scopul „reabilitării lui politice".

(Ziarele)

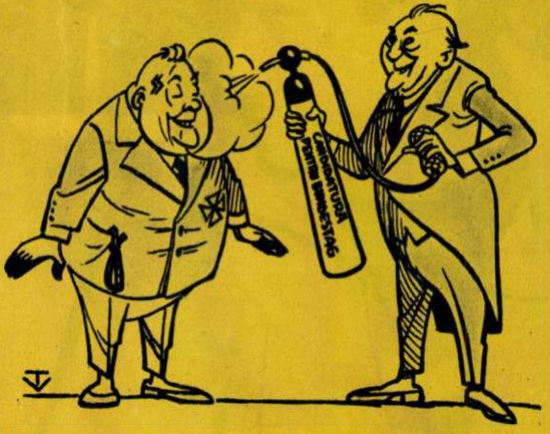
CANDIDATURĂ PENTRU BUNDESTAG

— Ca să te putem utiliza, dragă Oberländer, trebuie să te scăpăm de mireasma gropilor comune!...

Desen de V. TIMOC

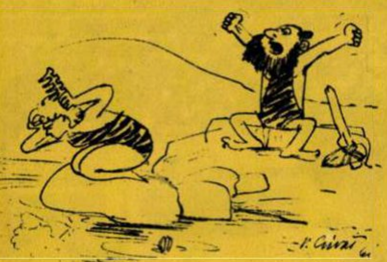

— Hai dragă, mai repede, că ne apucă epoca de bronz!

Desen de V. CRIVĂȚ

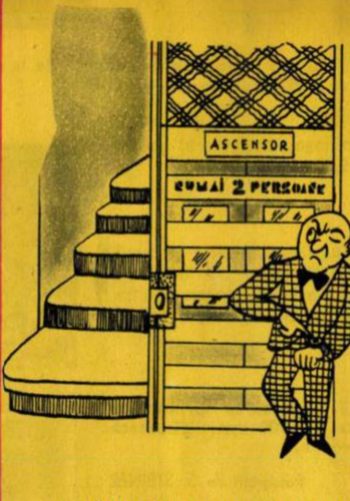
ASCENSOR
NUMAI 2 PERSOANE

— Colosal! De un ceas aștept a doua persoană și nu vine nimeni!...

Desen de E. MIHĂILESCU

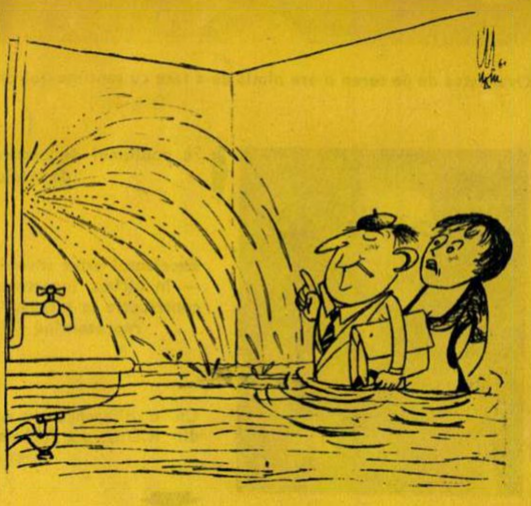

— Bun! Eu fac devizul, și-n cîteva zile vom trimite instalatorul.

Desen de N. CLAUDIU

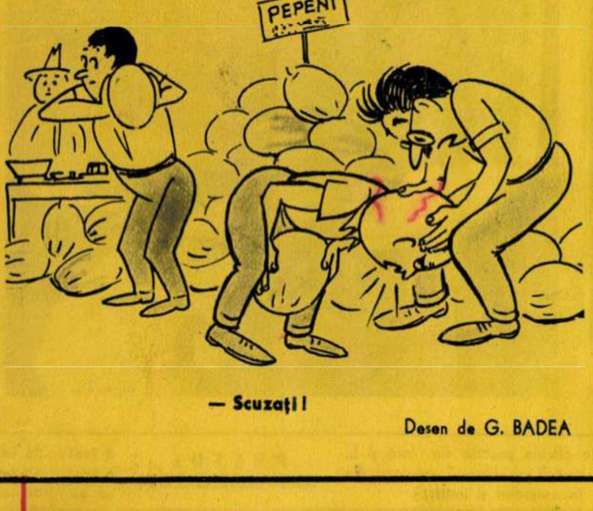

— Scuzați!

Desen de G. BADEA

Unele terenuri de sport sînt lăsate în părăsire din neglijența celor puși să le îngrijească.

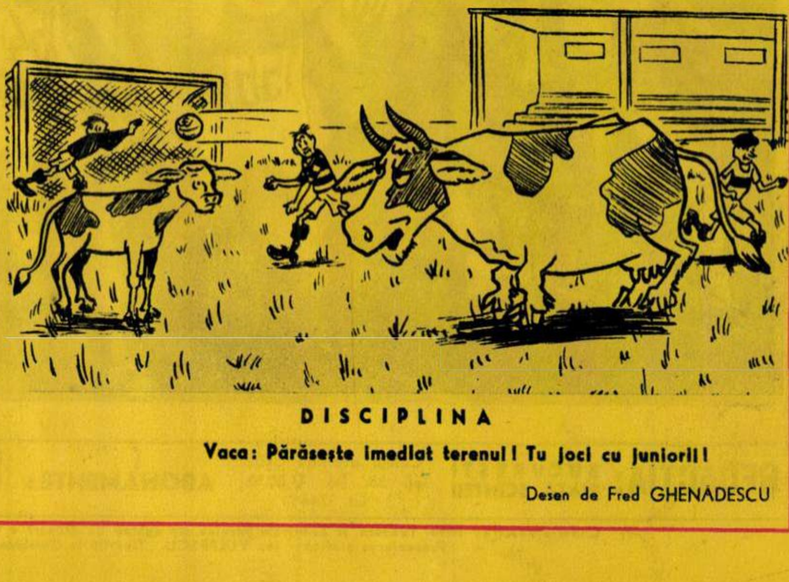

DISCIPLINA

Vaca: Părăsește imediat terenul! Tu joci cu juniorii!

Desen de Fred GHENADESCU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 36 (328) — 9 septembrie 1961

SUB SEMNUL

VIZITA DELEGAȚIEI DE

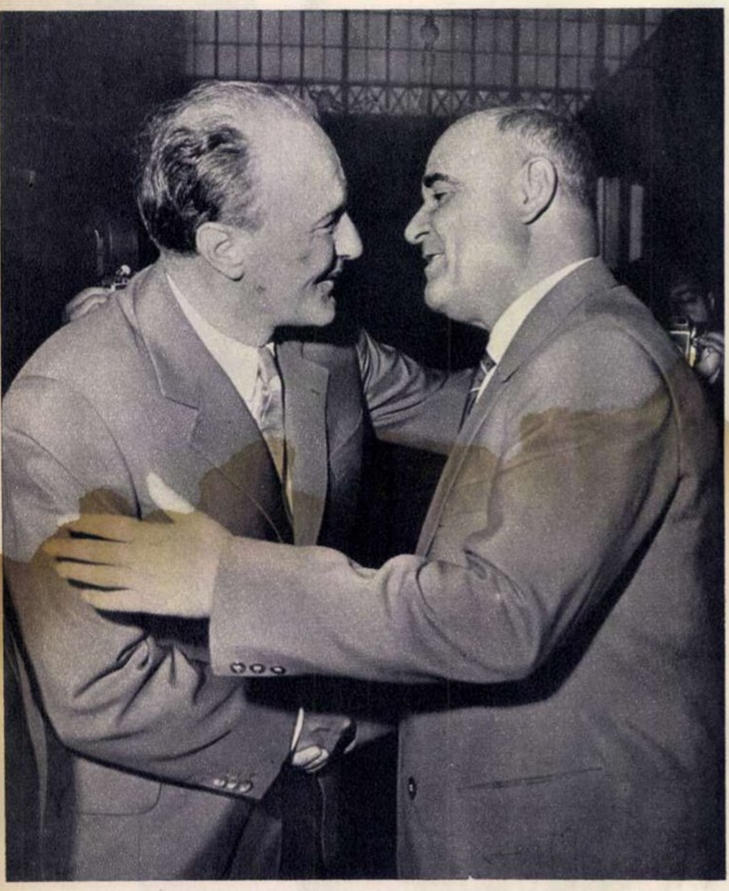

La sosire, în gara de vest din Budapesta.

Tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, în mijlocul unui grup de muncitori de la combinatul metalurgic din Sztálinváros.

Printre muncitorii de la fabrica de utilaje de telecomunicații „Nikos Beloiannis" din Budapesta.

iúdülőnek dolgozóink

PRIETENIEI

PARTID ȘI GUVERNAMENTALE A R.P. ROMÎNE ÎN R.P. UNGARĂ

În timpul convorbirilor dintre delegațiile P.M.R. și P.M.S.U.

La marele miting de la Budapesta al prieteniei ungaro-romîne.

Reportajul unor emoții

Miezuitoarea Elena Minca, în noul său apartament.

Constatarea e firească, fără pretenție de originalitate: o dată cu schimbarea peisajului patriei noastre, cu înnoirea și îmbogățirea lui, se transformă și se intensifică și peisajul sufletesc al omului. Adaosul de varietate — meșterit de mîini iscusite și harnice — concretizat în atîtea masive uzine și fabrici, centrale electrice, în zvelta înălțare a numeroaselor blocuri, are drept corespondent un considerabil spor afectiv. Între elementele exterioare, de cadru, și vibrația interioară a omului se realizează astfel, în zilele noastre, o tonică interferență.

Astăzi și emoția și-a întins simțitor sfera. Omul zilelor noastre trăiește emoțional evenimente care mai înainte îl lăsau indiferent. Acest om simte emoția nu numai la urmărirea unui spectacol de teatru sau muzical, nu numai parcurgînd o carte bună, vizionînd un film ori contemplînd un tablou, ci el încearcă o stare de suflet deosebită și la vederea, de pildă, a unui nou tip de tractor, a unui agregat tehnic modern și bine pus la punct. În acest sens, fabrica și uzina sînt generatoare de multiple emoții. Prilejurile sînt nenumărate: o etapă de întrecere socialistă cîștigată, o depășire de plan, lichidarea unor rebuturi, o economie realizată, punerea în practică a unei inovații etc. etc.

Primul succes în producție obținut de un constructor al socialismului e întovărășit de un complex de sentimente printre care emoția își are întîietatea. Evocînd primul său succes în muncă, maistrul Sipoș Gheorghe, de exemplu, de la uzinele „Steagul roșu" din Brașov s-a îmbujorat feciorelnic la față.

— Uite, am 48 de ani — a început el convorbirea. Lucrez la „Steagul roșu" de 20 de ani. Pentru munca depusă și pentru rezultatul străduințelor mele am fost cinstit cu înaltul titlu de laureat al Premiului de Stat. De bună seamă că această premiere

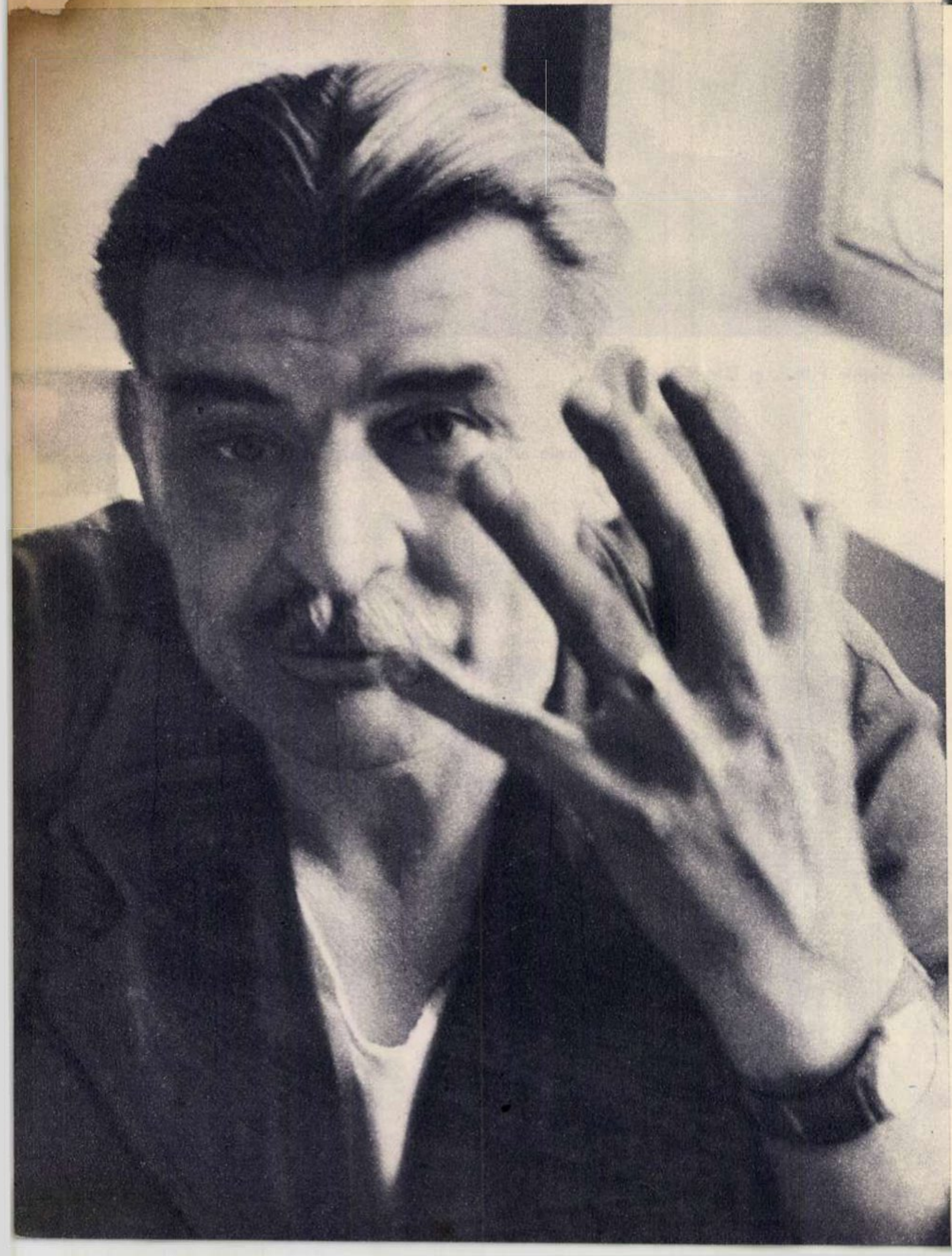

Maistrul Gheorghe Sipoș enumerînd cîteva din realizările sale care i-au prilejuit emoții.

mi-a adus multă bucurie. Dar dacă mă gîndesc la primul meu succes în fabrica unde lucrez, atunci mă poartă gîndul la altceva. Consider ca un prim succes în munca mea executarea unor utilaje petrolifere. Lucram atunci la strung, și eu cu alți tovarăși am realizat, după desene, primele sape de sondă produse în țara noastră. Nu a fost de loc ușor. Cînd lucrarea noastră a fost găsită bună și cînd am aflat de reușita ei funcționare, vă închipuiți că nu mică mi-a fost bucuria.

Și bucuria simțită atunci revine în ochii maistrului, luminîndu-le cărbunele. Nu e zgîrcit la vorbă maistrul Sipoș Gheorghe. Vorbește îndeosebi despre tineret, se interesează mult de educația lui.

— Am la mine, în secția șasie, 22 de tineri. Lucrez în așa fel cu ei, ca fiecare să devină un bun muncitor. Și ar fi păcat să fie altfel. Eu am apucat și alte timpuri în fabrică. Munceam toată ziua, iar unii dintre noi stăteau noaptea la carceră. Pe timpul lui Antonescu, pentru intimidarea muncitorilor, mitralierele ne priveau amenințător de pe acoperișul fabricii. Mizeria era haina noastră cea de toate zilele. Pe vremea burgheziei nu ne puteam bucura de munca noastră...

Luminile din ochii maistrului se sting; o undă de tristețe le ia locul. Dar numai pentru cîteva clipe. Voioșia și bonoma volubilitate revin.

— Da... Așa era pe atunci. Acum muncim bucuroși... Pentru noi muncim. De aceea vreau ca tineretul să fie la înălțimea timpului pe care-l trăim... Și pentru că am vorbit de ceea ce consider primul meu succes în muncă, doresc să mai spun ceva: mă stăpînește aceeași bucurie la fiecare realizare, la fiecare succes... Și nu numai pentru ceea ce izbutesc eu; mă bucur, în egală măsură, de succesul fiecărui muncitor din secția de care răspund.

★

Deși are numai 22 de ani, miezuitoarea Elena Minca nu-i lipsită de amintiri. Dimpotrivă, întrebarea noastră referitoare la primul ei succes în muncă a pus-o în mare încurcătură. Intrarea ei, acum 5 ani, la „Steagul roșu" i-a prilejuit multe evenimente și, fără îndoială, multe emoții.

— Drept să vă spun, nu mi-e prea ușor să răspund... Vedeți, fabrica, viața ei și a mea se împletesc foarte strîns. Cînd am venit la „Steagul roșu" eram tare tînără și neștiutoare. Am fost angajată ca muncitoare necalificată. La început lucram încet, dădeam rebuturi... Am avut momente de neîncredere în priceperea mea. Apoi, cu ajutorul conducerii secției și al organizației de partid, am urmat cursurile unei școli de calificare. Cînd m-am reîntors, eram cu totul schimbată. Rebuturile au dispărut. Acum depășesc zilnic norma. Sînt fruntașă în producție. Mai mult: mă străduiesc să obțin titlul de cea mai bună miezuitoare pe uzină. Urmez și o școală de ridicare a calificării. Între timp am devenit membră de partid. Acum fac parte și din comitetul de partid al uzinei. Iată cîteva aspecte, ca să zic așa, pe linie profesională și politică. Dar mai e și altceva: pe linie... particulară. Uzina mi-a dăruit și un... soț. Spun că mi l-a dăruit uzina pentru că lucrează tot aici. Și tot uzina mi-a dăruit un apartament încăpător într-un bloc nou. În toamnă îmi voi aranja apartamentul cu mobilă pe care am și comandat-o. Vedeți, dar, că liniile de care vorbeam se întretaie... Cît despre primul succes...

Urmează o pauză.

— Știți ce?...— revine deodată Elena Minca. Cum mi-e greu să mă fixez asupra primului meu succes în muncă, aș prefera să las faptele să vorbească. Să vorbească despre un altul... Și anume, despre primul meu succes în muncă pe care aș vrea să-l obțin în viitor. Într-un viitor pe care-l doresc cît mai apropiat.

★

În schimb, turnătorul Serafim Muscalu răspunde prompt, fără ezitări:

— Aveam 14 ani cînd am intrat în școala profesională metalurgică din orașul Bacău. Era în 1948. Clasa de turnătorie pe care o urmam s-a mutat apoi la școala metalurgică de pe lîngă uzina „Steagul roșu". În august 1952, terminînd școala, am fost angajat aici, în uzină. Momentul intrării mele în școala metalurgică echivalează cu primul meu succes. El, acest moment, mi-a deschis calea pentru a intra în rîndurile muncitorilor. Viața pe care o trăiesc în uzină îmi dă multe satisfacții. Dar cea mai mare mulțumire o am atunci cînd stîrpesc rebuturile. Sînt un dușman înverșunat al lor. Țin minte că în 1959 am fost repartizat pentru a lucra la caseta simplă, reperul 88-89. Lucrul la această casetă nu era de loc ușor: rebutul se ridica la 35%. După multă chibzuință și în urma consultărilor pe care le-am avut cu tehnologul de linie, am reușit să scad rebutul sub cifra admisă. Pe toate căile și cu toată vigoarea celor 27 de ani ai mei, lupt împotriva acestui oaspete nedorit în munca noastră, rebutul, pe oriunde s-ar găsi el.

★

Nistor Badea, călitor la secția tratament termic, e un tînăr serios. Are 22 de ani, dar parcă ține să fie considerat mai matur. Înalt, zvelt, își cenzurează lucid entuziasmul ce-l animă. Vorbește calm, cu pauze meditative între propoziții și fraze. Nu e aci vorba de arborarea silită a unei poze. Nu. Tînărul e pătruns de răspunderile pe care le are, de îndatoririle sale. E fruntaș în producție, e secretarul organizației U. T. M. pe secție, e șef de tură și elev în clasa a X-a la liceul seral. Dar la întrebarea pusă de noi, Nistor Badea își arată nestingherit elanul tinereții sale. Încălzit, cuvintele-i sînt acum mai precipitate, lăsînd să se întrevadă distinct emoția evocării:

— Primul meu succes în muncă, prima bucurie coincid cu prima mea zi de producție la „Steagul roșu". Absolvisem școala profesională de pe lîngă uzină. Pe ziua de 3 august 1956 trebuia să mă prezint la locul de muncă. Țin minte ca acum. Noaptea mi-am petrecut-o

De pe Tîmpa, în fața turnătorului Serafim Muscalu se desfășoară întreaga priveliște a Brașovului. Prilej de multe amintiri... „Era în luna august, atunci în 1952, cînd am intrat la „Steagul roșu"...

mai mult uitîndu-mă la ceas. Lucrul începea la ora 7; dar de la 5,30 am început să dau tîrcoale secţiei. La ora potrivită am intrat în atelier. Tovarăşii mi-au strîns mîna, felicitîndu-mă şi urîndu-mi spor la treabă. Maistrul m-a condus la instalaţia de călire unde eram repartizat. Am început lucrul. Inima mi se zbătea ca o păsăruică. Nu de teamă. Eram totuşi neliniştit de reuşita primei căliri. Doar acum răspundeam direct de calitatea piesei! Prima călire mi-a reuşit. M-am bucurat, nespus m-am bucurat... Mă simţeam un muncitor adevărat. Nici n-am băgat de seamă cînd a sosit ora de încheiere a lucrului. Aşa de repede a trecut prima mea zi de muncă... Repede ca o primă întîlnire de dragoste pe Tîmpa Braşovului nostru...

★

Multe dintre caracteristicile vieţii noastre noi s-au concentrat în viaţa inginerului Ioan Aroneasa. Şi-a început munca la „Steagul roşu" ca ucenic. Se califică apoi ca frezor. Urmează cursurile unei şcoli speciale, în urma căreia devine tehnolog-normator. După ce activează cîtva timp în această specialitate, uzina îl trimite la Politehnică. Se reîntoarce la „Steagul roşu" în 1954, de astă dată ca inginer. Astăzi, la vîrsta de 37 de ani, este şeful unei secţii-cheie, secţia de sculărie.

— Mai întîi am să vorbesc despre un succes, să-i spun indirect, în activitatea mea — îşi începe relatarea interlocutorul nostru. Este vorba de realizarea dorinţei mele de a mă reîntoarce ca inginer în uzina care m-a crescut. Am ţinut să revin în mijlocul tovarăşilor mei de la uzina „Steagul roşu" pentru că lor le datorez gradul de cunoştinţe la care am ajuns, urcuşul drumului vieţii mele. Simt mereu ajutorul lor. Iată unul din numeroasele exemple. În 1959 funcţionam ca şef al secţiei modele şi matriţe. Din cauza prezenţei unor fulgi şi a materialelor neomogene, s-a spart o matriţă necesară executării arborelui cotit de la autocamioane. Acest accident stingherea simţitor producţia. Pentru realizarea unei noi matriţe s-au mobilizat toţi muncitorii din secţie. Au lucrat toate schimburile cîteva zile şi nopţi împreună. Am avut atunci încă un prilej să văd şi mai clar priceperea şi marea capacitate de devotament ale muncitorilor, pentru realizarea sarcinilor vremurilor noastre noi... Am avut unele succese în activitatea mea, printre care şi unele inovaţii. Dar realizarea de loc uşoară a acelei matriţe, obţinută laolaltă cu întreg colectivul secţiei, o apreciez ca primul meu succes în muncă. La capătul eforturilor depuse atunci ţin să mărturisesc că nu m-am simţit de loc istovit. Ca şef al unui astfel de colectiv, mă simţeam, dimpotrivă, înaripat. Momentele de intensă emoţie pe care le-am trăit atunci nu se pot uita.

★

La „Steagul roşu", ca în toate uzinele şi fabricile noastre, ca pe toate şantierele patriei, ca pe întinsele şi unitele pămînturi ale gospodăriilor colective, ca în tot locul unde se făureşte însufleţit viaţa noastră nouă, emoţia e prezentă. Şi e firesc să fie aşa, deoarece oamenii noi ai zilelor noastre sînt angrenaţi din tot sufletul în munca lor. Şi aceasta pentru că scopul urmărit le încălzeşte, le aprinde inimile. Construirea socialismului are acest dar.

Traian STOICA

Fotografii de Eugen IAROVICI

Călitorul Nistor Badea, controlînd duritatea unei piese.

Şi acesta e un prilej de bucurie. Inginerul Ioan Aroneasa e pe deplin satisfăcut de primul succes... în producţie al fetiţei lui. ↓

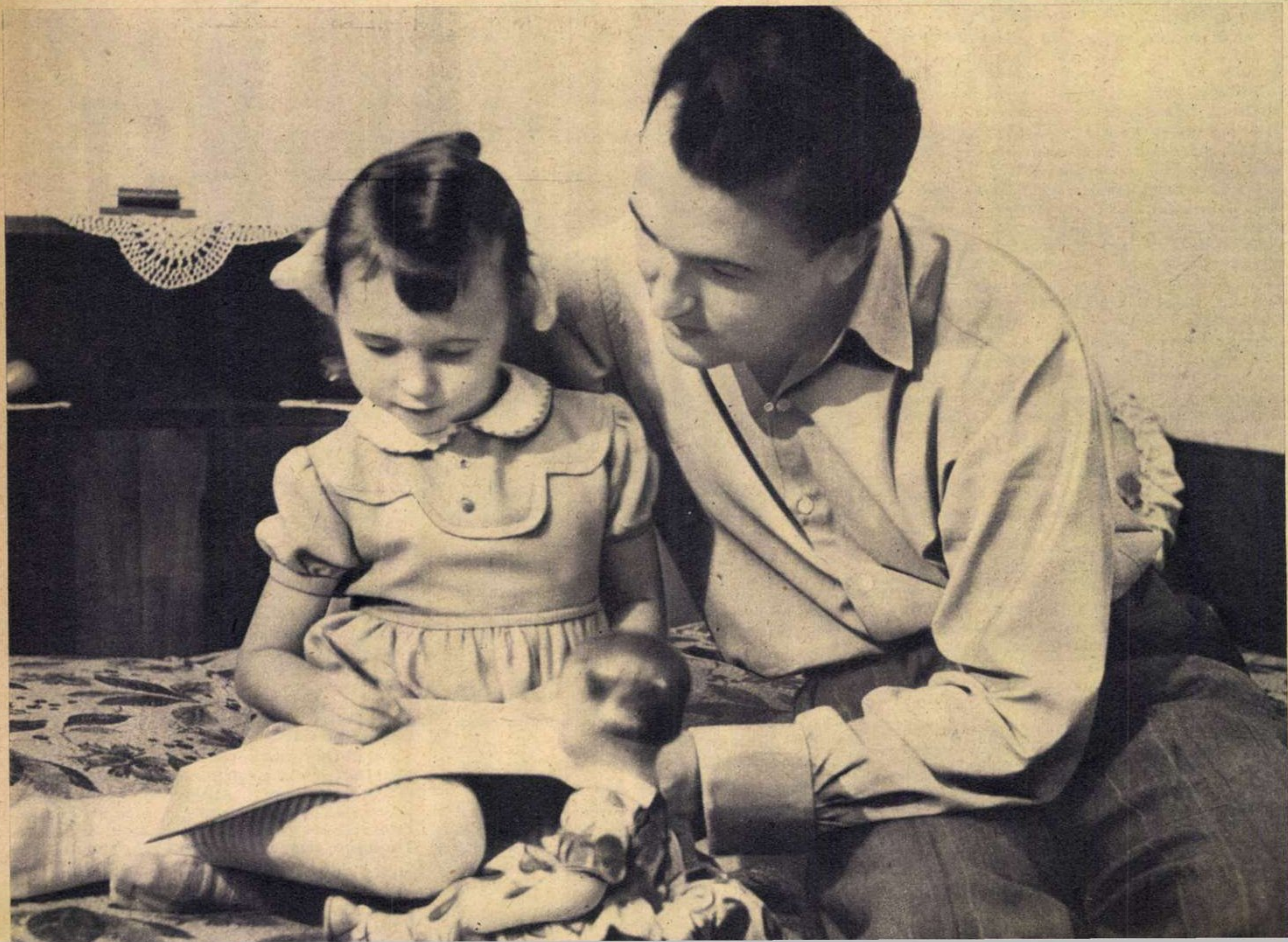

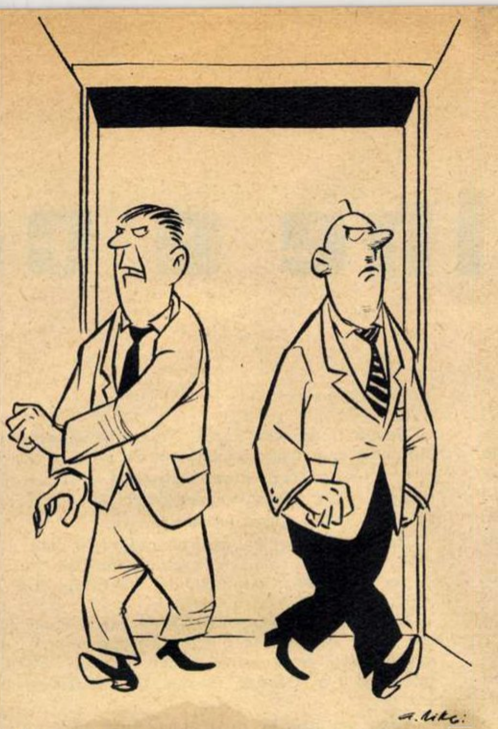

ÎNTR-UN HOL...

de Nicuță TĂNASE
Ilustrații de Rik AUERBACH

Pot spune cu toată siguranța că de multă, chiar de foarte multă vreme n-am mai văzut niște oameni așa de posomorîți. Posomorîți și nervoși. Nu stau locului o clipă. Se plimbă de la un capăt la celălalt al acestui hol și nu-și găsesc de loc astîmpăr. Am căutat cu insistență un zîmbet pe chipul lor. N-am găsit. Alaltăieri, ieri și chiar azi de dimineață oamenii ăștia arătau altfel. Ce s-a întîmplat cu ei? Ce necazuri au?

Dar, stați! Aici se petrece ceva și mai interesant. Din acest hol dispare din cînd în cînd cîte un grup. Intră undeva într-o sală. Acolo, cu acești oameni se întîmplă ceva deosebit. O schimbare totală. Cînd revin, sînt așa cum îi cunosc eu: veseli, bine dispuși, cu priviri prietenoase și parcă expresia feței lor transmite regretul că au pierdut timp în acest hol.

Ce se petrece aici? Încerc să intru în vorbă cu un posomorît. Greu. Totuși îl fac să vorbească.

— Eu sînt paznic de noapte... Locuiesc pe strada Precupeții Vechi. Dimineața vin acasă cu gîndul să mă odihnesc. Cînd pun capul jos, aud bătăi în ușă. Mă scol. Deschid și în prag văd o femeie ori un copil cu o sticlă în mînă. „Vă rog un kg de borș". Somnoros îi răspund: „Eu nu vînd borș". Pleacă, mă trîntesc iar pe pat. Dorm o oră ori o jumătate de oră și iar aud bătăi în ușă. Iar vine cineva după borș. Îi spun și acestuia că nu vînd borș și iar încerc să mă culc. Nu pot. Ciocănituri în ușă. Un copil cu o pereche de pantofi în mînă: „V-a rugat tata să puneți niște flecuri la pantofii ăștia, dar repede". Îi spun copilului că neam de neamul meu nu s-a ocupat cu cizmăria și nici eu... Și uite așa se întîmplă mai în fiecare zi.

— Și? Care-i explicația?

— În curte cu mine locuiesc și o femeie care vinde borș, și un cizmar. N-au firmă la ușă. Așa că...

— Și? Aici cu ce ocazie?

— M-am certat cu ei. Îmi fac șicane și i-am chemat în fața comisiei de împăciuire.

Deci aici este comisia de împăciuire a raionului 1 Mai.

A mai ieșit un grup din sală. Cu cîteva minute înainte și ei se uitau urît unul la altul. Acum? Unul dintre ei și-a scos portțigaretul și îl întinde către „rivalii" lui. Aceștia se pregăteau și ei să scoată țigări din propriile buzunare, dar au renunțat. Iau din portțigaretul ce li se oferă cu amabilitate. Bineînțeles, aruncă înainte o privire printre gene celui care i-a invitat.

Îi întreb:

— Cum a fost? V-ați împăcat?

— Nu se vede? Puteam ajunge și la tribunal. Cheltuieli cu avocați, timp pierdut...

— Și cum ați ajuns la concluzia că e mai bine să vă împăcați?

Se uită unul la altul. Parcă nu știu ce să-mi răspundă. Pînă la urmă...

— Păi, ni s-a făcut o prelucrare despre... ambiție...

— Și?

— Și comisia ne-a luat la bani mărunți. Ne-a explicat pe îndelete unde trebuie și unde nu trebuie ambiție, ce putem face noi în timpul pe care l-am pierde prin tribunale. Ne-au povestit niște subiecte de cărți care merită să fie citite, niște spectacole care trebuie văzute...Și, zău, au dreptate...

Am intrat în sală. Asist la un „proces". Un cetățean înfierbîntat o ține morțiș:

— Nu, tovarășe președinte, nu mă împac. Vă rog să-mi dați procesul verbal, mergem la tribunal. Să facă dreptate tribunalul.

Președintele, liniștit, îl lasă să vorbească. Pe urmă:

— Și chiar nu vrei să te-mpaci?

— Nu. Am fost jignit.

Se adresează învinuitului:

— Dumneata ce părere ai?

— Dacă vrea să mergem la tribunal, mergem în fața tribunalului, nu mi-e frică, aduc și zece martori dacă e nevoie.

— Dar ce, eu nu pot să aduc martori? Aduc mai mulți.

Comisia îi lasă puțin să se ciorovăiască, apoi tovarășul președinte Vlad Ene (care de fapt nu este judecător, ci mecanic principal la Telefoane) recapitulează:

— Hai s-o luăm de la început. Care va să zică dumneata îl chemi în judecată pe dînsul pentru că a pus pămînt în spatele casei dumitale.

— Da, tovarășe președinte. A pus pămînt peste zidul din spatele casei mele și pămîntul ăsta a făcut ca peretele casei să prindă igrasie.

— Dumneata de ce n-ai dat pămîntul la o parte? — îl întreabă președintele pe inculpat.

— Dar ce, nu-l dădeam? Îl dădeam, dar nu mi-a plăcut tonul cu care mi-a spus. Ce, eu sînt la cheremul lui?

— Și pentru asta vreți să mergeți la tribunal?

Răspund amîndoi deodată:

— Da, mergem la tribunal.

— Sînteți în cîmpul muncii amîndoi?

— Bineînțeles.

— Și vă convine să pierdeți timpul cu procese? O să trebuiască să vă învoiți de la serviciu. Să învoiți și martorii. Să plătiți zilele de lucru pe care le pierd...

— Plătesc.

— Și eu plătesc.

— Bine, tovarăși, dacă nu vă împăcați, noi vă dăm procesul verbal să mergeți și la tribunal, treaba dv... Aveți niște lopeți acasă?

Cei doi parcă n-au auzit bine. Președintele mai întreabă o dată:

— Aveți niște lopeți acasă?

— Avem.

— Cît pămînt e acolo?

— Nu-i așa mult.

— Ce-ați zice dv...? Puteți să așteptați pînă se termină ședința? Mergem împreună, și-n zece-cincisprezece minute dăm pămîntul ăla la o parte...

Am ieșit în hol. Nu știu ce le-a mai spus tovarășul președinte Vlad Ene, dar știu că cei doi „inamici" au ieșit din sală împăcați. Trec pe lîngă mine și, fără să vreau, trag cu urechea la ei:

— Parcă mi-e rușine că am ajuns pentru o nimica toată aici.

— Și de nu veneam la comisia asta de împăciuire, pierdeam timpul și pe la tribunal.

Cred că s-au dus împreună la o bere. Erau încălziți.

...Și rînd pe rînd oamenii care în hol stau posomorîți ies din sală cu frunțile descrețite.

Am rămas în acest hol pînă cînd comisia de împăciuire și-a terminat lucrările. Am intrat și eu. Tovarășul președinte, văzîndu-mă, m-a întrebat:

— Și dumneata ai vreo neplăcere?

— Nu. Dacă vreți, să-mi răspundeți la cîteva întrebări. Sînt necesare aceste comisii de împăciuire?

— Foarte necesare... Sînt oameni cărora le sare țandăra de la te miri ce pricină. Înfierbîntați, se dau în judecată. Pot pierde grozav de mult timp din producție ori din odihna lor prin sălile tribunalelor. Noi avem datoria de a analiza faptele și de a-i convinge pe acești înfierbîntați să-și dea seama că nu-i bine ceea ce fac.

Tovarășii din această comisie mă pun la curent cu sarcina lor. Privirile îmi cad fără să vreau pe o bucată de hîrtie ce avea intrarea nr. 11496. Citesc în gînd: „Tovarășului președinte al Comitetului executiv al raionului 1 Mai-București.

La 26. IV. a.c. soția mea a susținut în fața comisiei de împăciuire reclamația sa, dosar nr. 677/1961. Vă rugăm să transmiteți tovarășilor deputați care fac parte din această comisie cele mai calde și tovărășești mulțumiri pentru spiritul educativ, pentru felul cum au condus dezbaterile. Acești magistrați prin înțelepciunea lor au făcut lumină, au împăcat lucrurile, scutind părțile de la pierdere de timp prin tribunale..."

— Și chiar toate „necazurile" le rezolvați aici?

— Ar fi bine! Sînt însă unii mai țîfnoși. Vor cu tot dinadinsul să meargă la tribunal cu nimicuri.

Îmi arată niște dosare nerezolvate.

Nu mai pun nici o întrebare comisiei. Trec prin holul care mi-a dat subiectul acestui reportaj. Acum holul e la fel ca toate celelalte holuri.

Ce bine ar fi să fie așa mereu...

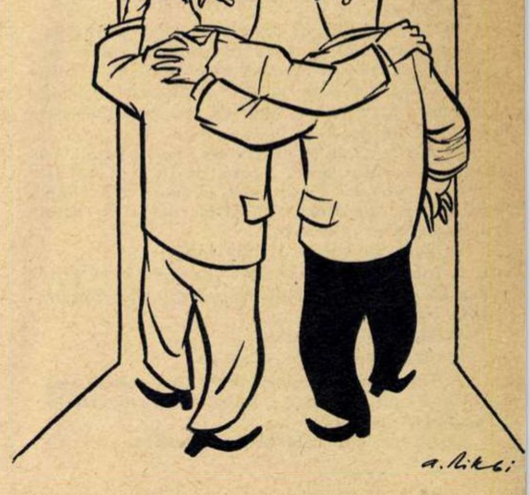

KOLIO GHEORGHIEV

(scriitor din R. P. Bulgaria)

ce bine e că

Pur și simplu mă cuprinde groaza cînd mă gîndesc că puteam să nu mă nasc. Atunci n-aș mai fi cunoscut gustul pîinii calde cu brînză, nu m-aș fi jucat de-a capra cu băieții, n-aș mai fi privit cărțile cu poze... Dacă nu mă nășteam, aș fi fost lipsit de asemenea bucurii... O dată am înțeles limpede lucrul ăsta.

Într-o zi tata m-a luat cu el în oraș. Acolo ne-am plimbat pe strada mare, unde toate prăvăliile au vitrine mari de tot, iar în vitrine vezi tot ce vrei. Într-o asemenea vitrină am văzut ceva, și cum a început să-mi lase gura apă am priceput că acest ceva se poate mînca. Taică-meu a băgat de seamă că înghit în sec și m-a tras de mînă să nu mai privesc.

— E de mîncare? — l-am întrebat eu, pentru orice eventualitate.

— Este — mi-a răspuns el.

— Hai să mîncăm — am propus eu.

— Astea nu putem să le mîncăm noi — a zis tata.

— Dar alții pot?

— Pot.

— Atunci de ce să nu putem și noi? Eu, de pildă, pot — l-am încredințat eu pe tata.

— Și eu pot, dar nu ne lasă...

Am văzut că tata n-are chef de vorbă, totuși l-am întrebat:

— Cine nu ne lasă?

— O să afli cînd o să mai crești — mi-a răspuns.

N-aveam nici un gust să aștept atît de mult și apoi nu eram sigur că ar mai rămîne pînă atunci cîte ceva din bunătățile acelea. Dar tata m-a dus mai departe și discuția noastră s-a repetat în fața fiecărei vitrine.

Ar fi fost îngrozitor dacă n-aș fi apărut pe lume. Totul în lume ar fi arătat atunci ca într-o vitrină de prăvălie și eu n-aș fi fost lăsat să mă ating de nimic. Din fericire, eu totuși m-am născut și asta mulțumită faptului că mama și cu tata s-au căsătorit la timp.

Unde mai puneți că asta s-ar fi putut să nu se întîmple, pentru că oamenii mari se căsătoresc numai cînd se plac unul pe altul. Tatăl meu însă nu știa dacă îi place maică-mi sau nu. Tare ar fi vrut el să afle, dar nu izbutea de fel.

Într-o zi tata și cu mama, elevi fiind, se întorceau din satul vecin, de la școală (a noastră nu era clădită pe atunci). În timp ce treceau pe lîngă o fîntînă părăsită, tata a întrebat-o pe mama:

— Vrei să cobor în fîntînă?

A întrebat-o dinadins, pentru că se gîndea că ea o să-i spună neapărat „nu". Mama însă i-a răspuns:

— Mie ce-mi pasă?

— Răspunde: vrei sau nu?

— Dacă eu aș vrea să intru în fîntînă, n-aș întreba pe nimeni. Dacă vrei, coboară — răspunse mama.

După un astfel de răspuns tata și-a zis că mama nu-l place. Totuși a trebuit să coboare în fîntînă: altfel, ea ar fi putut să creadă că îi este frică. Coborînd pe treptele alunecoase, el tot trăgea nădejde că mama o să-l roage să iasă afară. Ea însă, nici gînd. Atunci el a început să dea cu piciorul în apă, ca mama să creadă că se îneacă. Din asta însă n-a ieșit nimic. Dacă aș fi fost eu în locul tatei, aș fi strigat. Atunci ea s-ar fi speriat și ar fi venit fuga la fîntînă; dar tatei nu i-a trecut prin cap așa ceva. Între timp mama își scotea liniștită țepii din talpă, căci pe vremea aceea mergeau desculți la școală; numai iarna își puneau opinci. Tata a ieșit din fîntînă și a spus:

— Ei, ai văzut?

— Mare lucru — a răspuns mama. Dacă aș vrea, aș coborî și eu.

— Asta nu-i treabă de femeie! — îi întoarse vorba tata.

— Auzi! — spuse mama și intră în fîntînă.

Tata nădăjduia că mama o să cadă în apă și o să-l cheme în ajutor, dar pe urmă s-a speriat că n-o să poată s-o scoată și a început s-o roage:

— Hai, ieși de acolo! Ieși!

Și, ca mama să nu creadă cine știe ce, a adăugat:

— Ieși, că e timpul să mergem, și așa am multă treabă.

— Mi-e bine și aici — rîdea mama în fîntînă. Du-te, dacă ai treabă!

Tata se ducea noaptea la cimitir și se semna cu creta pe cruci, trecea linia la zece pași în fața acceleratului și cîte altele nu făcea, dar mama nu-l oprea niciodată și el a înțeles că nu-l place nici un pic. Atunci s-a hotărît să facă totul ca să-i placă. A început să citească cărți și să-i povestească cele citite. Citea tot timpul — și pe cîmp, și pe drum, și cînd păștea boii. Lumea îl vedea întruna cu cartea în mînă și cum nimeni nu știa de ce citește așa de mult, oamenii începuseră să-l bîrfească:

— N-o să iasă nimic din băiatul ăsta — spuneau unii.

— Flăcăiandrul ăsta o să-și piardă văzul din pricina cărților și o să ajungă la sapă de lemn — preziceau alții.

— O să vină timpul că o să-și înjunghie părinții și o să dea foc satului — ziceau alții și-i sfătuiau pe bunica și pe bunicul să-i tragă o mamă de bătaie ca să-i treacă pofta de citit.

Mama, ca și pînă atunci, nu-i spunea că-l place. Și întrucît lui taică-meu nu-i mai trecea nimic prin cap, într-o bună zi și-a dat cu ruj pe obraji și în felul ăsta a venit la mama, crezînd că așa o să-l placă mai mult. Mama era cît pe ce să moară de rîs.

— Ei, acu' ești numai bun de sperietoare în grădină — a spus ea.

Tata și-a șters rujul cu mîneca, s-a îmbufnat și, cu deznădejde în glas, a întrebat-o:

— Ei, ne căsătorim cînd om fi mai mari?

Mama i-a tras o palmă, strigînd: „Cum de nu ți-e rușine!" și a fugit. Taică-meu s-a convins definitiv că nu-l place, a părăsit satul și a plecat să argățească în Balcani. De acolo l-au luat la armată, iar bunică-mea a măritat-o pe mama în satul vecin. Mama, zice lumea, plîngea, nu voia să meargă în satul vecin, pentru că nu-i plăcea mirele, dar bunică-mea nu se lăsa.

— Îți place, cum asta să nu-ți placă? E bogat, are avere, cui nu-i place un astfel de om?

— Nu, nu-mi place, poate să fie el cel mai bogat din lume. Mie îmi place Gheorghi.

Mama îi spunea tatei Gheorghi și alții îi spuneau tot așa, numai eu îi ziceam tată.

— Ți-ai găsit pe cine să iubești! — răspundea bunica. Am destui zdrențăroși în casă, vrei să mai aduci și tu unul!...

Bunica le numea așa pe cele trei fete ale sale, pentru că soțul ei fusese omorît în război și ea nu avea bani să le cumpere rochii noi.

Va să zică mamei îi plăcea taică-meu, dar ea voia ca el să-și dea singur seama de asta. Tata însă nu-și dădea seama. Palma pe care i-o trăsese mama îl încurcase de tot.

Tata s-a dus la militărie cu un geamantan plin de cărți, dar după cîteva luni l-au aruncat la închisoare, pentru că el povestea cele citite tovarășilor săi. În timp ce tata stătea la închisoare, bărbatul maică-mi a fost îngropat într-o carieră de niște nisip care s-a surpat peste el și a murit. Mama s-a întors din satul străin, iar tata din închisoare, și numai atunci mama i-a spus:

— Tare tont ai mai fost, Gheorghi! Să nu pricepi tu că-mi placi!...

Unui tată nu i se spune niciodată tont, dar maică-mi tatăl meu nu-i e tată și de aceea el nu s-a supărat. Cînd tata a întrebat-o: „Vrei să ne căsătorim?", mama nu i-a mai tras o palmă, ci i-a răspuns că se învoiește. Bunica nu era nici ea contra. Ea a spus:

— Săracul ia de nevastă o săracă din dragoste, iar bogatul o ia de slujnică. Însoară-te cu ea, Gheorghi, și ai grijă să fie întotdeauna veselă, că a plîns destul.

Mama, zice lumea, plînsese mult în satul străin. Rudele bărbatului ei îi scoteau ochii că mănîncă mult. Cînd mama a rămas văduvă, n-au lăsat-o să vină la bunica un an întreg, punînd-o să muncească pentru pîinea pe care o mîncase.

Mama și tata au hotărît să se căsătorească, dar de data asta bunicul meu s-a împotrivit. La închisoare tata îi plăcuse Lizei, fata unui avocat. Ea avea o pușculiță plină cu aur. Liza făgăduise că, dacă tata se însoară cu ea, o să-l trimită la învățătură în străinătate, o să facă om din el. Bunicul îi zicea tatei:

— Însoară-te cu Liza, și cu asta basta! Alege: Liza sau cimitirul. Dacă te împotrivești, te omor.

Și ca să-l bage în sperieți pe tata, începu să-și încarce în fața lui arma de vînătoare.

Cînd mă gîndesc la asta, pur și simplu încep să-l urăsc pe bunicul. Care va să zică el nu voia ca eu să mă nasc, iar pe urmă tot el zicea că mă adoră. Tata însă, pe cît se vede, mă iubea tare mult, pentru că nu l-a ascultat pe bunic și într-o seară s-a mutat în casă la mama.

În aceeași noapte a venit Liza de la oraș, a pus în fața bunicului doi pumni de aur și i-a spus:

— Dacă mi-l aduci înapoi pe Gheorghi, tot aurul ăsta va fi al tău.

Bunicul a luat arma din cui, s-a încins cu cartușiera și i-a zis Lizei:

— O să-l capeți înapoi! Viu sau mort...

— Viu! Viu! — a strigat Liza cu lacrimi în ochi.

— Viu pentru tine, mort pentru el! — a rostit bunicul și a pornit-o spre casa bunicii.

Nu pot să pricep în ruptul capului la ce i-or fi trebuit bunicului banii Lizei? De bani

m-am născut

Ilustraţii de Tio PELTZ

ai nevoie să-ţi cumperi bragă, un briceag, pantalonaşi de oraş, un fluier... Bunicul însă era vînzător de bragă şi putea să bea cît poftea, iar celelalte lucruri la ce-i trebuiau? Doar era moş! Tata spunea că din pricina banilor oamenii îşi pierd minţile. Aşa e, acelaşi lucru s-a întîmplat şi cu bunicul, de vreme ce n-a putut el să priceapă lucruri atît de simple.

Ajungînd la casa bunicii, bătrînul a bătut la poartă. Tata, cum l-a auzit, s-a ascuns numaidecît în grădină.

— Cheamă-l încoa pe Gheorghi! — a poruncit bunicii bunicul.

— Gheorghi mi-a zis să-ţi spun că el nu iese — i-a răspuns bunica.

— Adă-l încoa, am o vorbă cu el! — stăruia bunicul.

— Spune, am să-i transmit.

— Am nevoie de el! Deschide! Voi, muierilor, fugiţi, că nu mai răspund de mine!

Bunicul a început să dea cu patul armei în poartă, dar poarta era bine închisă şi nu se deschidea. Atunci el s-a înfuriat şi mai şi, şi a început să strige cît îl ţinea gura: „Nu rămîneţi voi în viaţă! În noaptea asta o să se verse o mare de sînge!..."

A strigat, a lovit în poartă, dar pricepînd că nu poate s-o deschidă şi că n-o să-l vadă pe tata, a început, ca un nebun, să tragă în aer. A tras toate cartuşele. Auzindu-se împuşcături, tot satul a început să răsune de bocetele femeilor. Bărbaţii au crezut că s-a decretat mobilizarea şi au sculat nevestele să-i pregătească de plecare la război.

Bunicul a trebuit să-şi ia tălpăşiţa şi astfel n-a putut să împiedice apariţia mea pe lume.

După ce m-am născut, mama ţinea tare mult să se împace cu bunicul. El însă nici nu voia să audă de aşa ceva. Cu toate astea — pe atunci aveam patruzeci de zile — mama m-a luat în braţe, şi glonţ la bunic. A trecut pe lîngă casa bunicului, a deschis portiţa şi a intrat în curte. Bunica, de îndată ce ne-a văzut, a izbucnit în plîns de bucurie, a dus-o pe mama în casă şi i-a spus:

— Bătrînul e supărat foc, dar dacă îl vede pe micuţ i se moaie inima. Îl ştiu eu.

— Nu mi-e de mine, să nu-i facă ceva copilului.

— Îi scot ochii dacă încearcă — spuse bunica ameninţător şi deschise uşa.

— Moşule, hei moşule! — strigă ea. Vino niţel!

— Ce ai cu mine? — răspunse el îmbufnat.

O văzuse pe mama şi îşi închipuia pentru ce-l cheamă.

— Vino, vino!

— Lasă-mă în pace şi închide uşa, că trage!

— Hai, vino. Nu se poate să fii aşa!

— N-am ce să fac acolo. Închide!

— Uită-te numai cine a venit!

— Cine a venit să-şi ia valea. N-am chemat pe nimeni.

— E păcat.

— Păcat, nepăcat...

— Hai, vino! Fă cinstea asta măcar pentru fecioru-tău! — îl îndemnă bunica.

— N-am fecior, am avut unul dar l-am pierdut de mult.

— Măcar să arunci o privire nepoţelului! Doar îţi poartă numele...

— Numele... — bombăni bunicul.

Pe urmă începu să trebăluiască ceva şi, după un timp, bunicul se ivi în prag.

— Ei, ce mai e? — întrebă el, dar nu răspunse la plecăciunea mamei.

Mama începu să plîngă.

— Tată, tată, ce ţi-am făcut eu de nici nu vrei să te uiţi la mine? — spuse ea printre lacrimi. Doar am rămas orfană din copilărie. Adică nu vrei să fii tatăl unei orfane?

Bunicul începu să fornăie şi să se încrunte. Bunica însă mă luă din braţele mamei şi se îndreptă spre el, dar pe drum se poticni şi, dacă n-ar fi fost bunicul, m-ar fi scăpat desigur jos.

— De ce nu te uiţi unde calci? — şi m-a smuls din braţele ei.

— Am vrut doar să te uiţi la el... — începu să se justifice bunica.

— Da' eu, ce, crezi că n-am picioare? — făcu bunicul.

În timp ce mă ţinea, eu pesemne i-am făcut o figură. Bunicul a izbucnit în rîs:

— Ah, viermişorul meu, cocoşelul lui bunicu'... — începu el să-mi facă cu ochiul şi să plescăie din limbă. Cu cine o fi semănînd?

— Cu cine? Cu tine, de bună seamă. Nu recunoşti oare fruntea ta încăpăţînată? Leit tu...

— Auzi colo... „leit"! — se prefăcu bunicul că nu crede.

— Seamănă, tată, seamănă cu tine — întări mama.

— Ei, dacă-i aşa, hai, sărută-mi mîna şi ce-a fost a fost, s-a isprăvit.

Şi aşa, apariţia mea pe lume a fost încuviinţată şi de bunicul; astfel eu am putut să mă bucur de viaţă ca toţi oamenii şi, mai ales, de viaţa asta nouă pe care o trăieşte astăzi ţara mea.

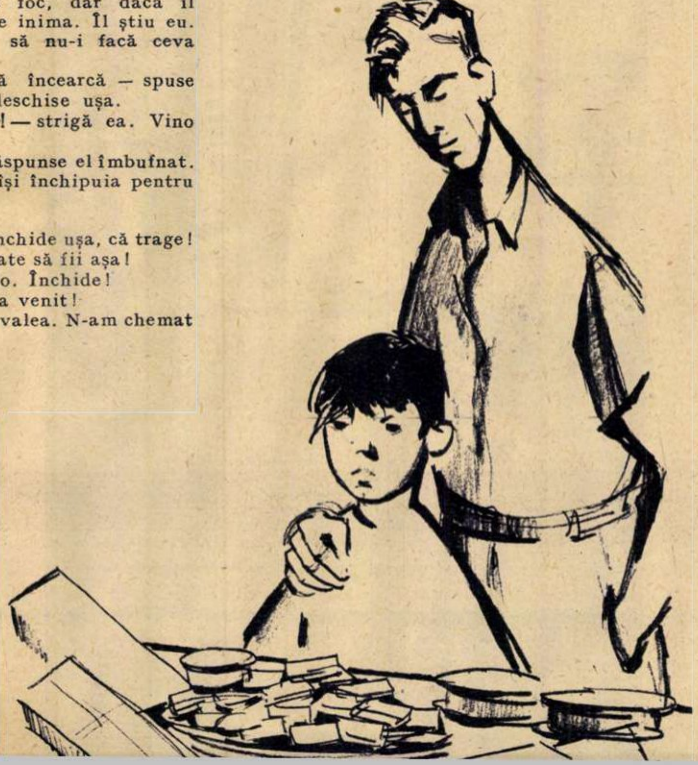

Imagini din Bulgaria populară

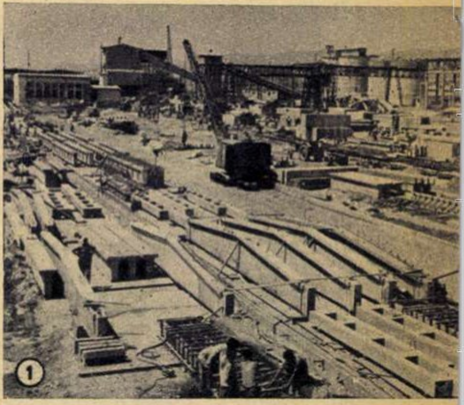

Se dezvoltă necontenit industria R.P. Bulgare. Pe şantierul Combinatului metalurgic de la Kremikovsk lucrările progresează rapid. Paralel cu ridicarea construcţiilor, se montează şi utilajul. În fotografia 1: baza de piese prefabricate de construcţie de pe şantierul combinatului. Fotografia 2 o înfăţişează pe sudoriţa Maria Dimitrova, din brigada lui Koţe Iotov de pe acest şantier, care luptă pentru titlul de „brigadă de şoc".

☆

O deosebită grijă acordă statul democrat-popular bulgar copiilor. Pretutindeni au fost înfiinţate grădiniţe şi cămine — asemenea celui al colectiviştilor din satul Pordim (în fotografia 3) — unde copiii îşi trăiesc cu adevărat copilăria.

☆

În cei 17 ani de la eliberare, pe întreg cuprinsul Bulgariei populare au fost ridicate noi şi moderne construcţii destinate oamenilor muncii. În fotografia 4: un nou cartier de locuinţe la Russe.

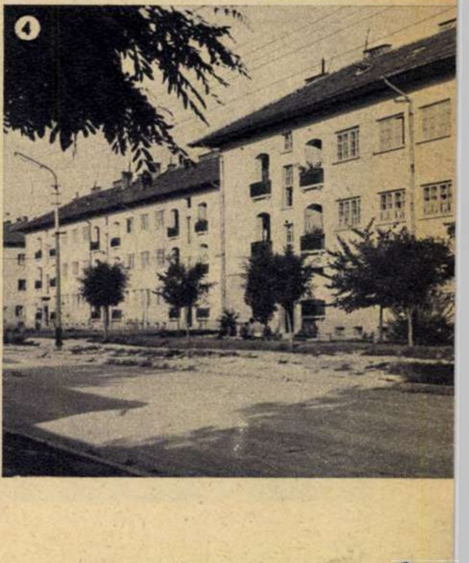

Muzica are cuvîntul

1

4

Fotografii
de
A. MIHAILOPOL

2

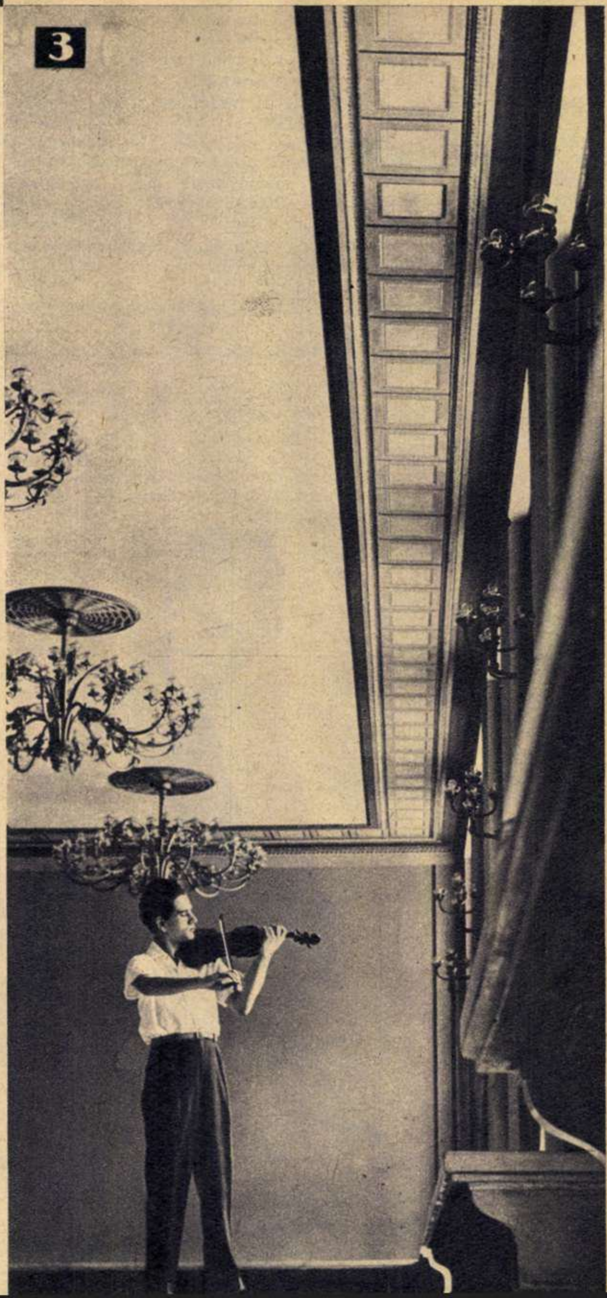

3

5

6

7

Aşadar, au răsunat puternic primele acorduri: a început al doilea Festival şi Concurs internaţional „George Enescu". Timp de optsprezece zile fără întrerupere, Euterpe va fi în Bucureşti ca la ea acasă; omniprezentă, va fi gazdă primitoare în Sala Palatului R.P. Romîne, în Studioul Radioteleviziunii, la Ateneul R.P. Romîne, primindu-şi invitaţii cu braţele deschise. Cine vor fi oaspeţii ei de onoare? Desigur, personalităţi celebre din lumea întreagă: Sir John Barbirolli, Sviatoslav Richter şi Leonid Kogan, Elisabeth Schwarzkopf şi Aldo Ciccolini, Lorin Maazel şi încă mulţi alţii. Va avea însă şi oaspeţi tineri şi foarte tineri: participanţii la concurs. Şi printre aceştia, concurenţii romîni, cei care ne reprezintă ţara la marea competiţie muzicală.

Sînt, într-un fel, aceşti concurenţi veritabili ambasadori ai şcolii noastre muzicale. S-au pregătit cu sîrguinţă exemplară pentru misiunea aceasta, luni de zile în şir. I-am ascultat în sălile conservatoarelor, descifrînd sub privegherea profesorilor lor toate subtilităţile muzicii lui Enescu. Au trecut prin sita deasă a examenelor specialiştilor. Din Bucureşti, Cluj, Iaşi sau Oradea, au prelungit cursa muzicală la Braşov. Au ajuns la finişul ei. Şi iată că a sosit momentul ca să-şi îndeplinească misiunea de ambasadori muzicali. La început de concurs, cea mai nimerită urare pe care le-o putem face e: „Succes, mult succes!"

1. DAN GRIGORE

Acum trei ani, la cel dintîi Concurs internaţional „George Enescu", un tînăr atrăgea atenţia. Dan Grigore, în vîrstă doar de 16 ani, avea totuşi o mică carieră muzicală. El interpreta cu sensibilitate lucrările pentru pian ale marelui nostru compozitor Enescu. În anul următor a participat la Festivalul Mondial al Tineretului şi Studenţilor de la Viena, talentul său fiind unanim apreciat. Preferinţele lui muzicale sînt Enescu, Mozart, Liszt, Debussy.

2. TEODOR PARASCHIVESCU

Un alt pianist; este student la conservator. Juriul naţional a fost cucerit fără rezerve de maniera excepţională în care a interpretat „Pavana" de Enescu, recunoscîndu-i şi fantezia, şi avîntul tineresc după ce l-a ascultat interpretînd Scherzoul în si bemol minor de Chopin. Şi totuşi, debutant în materie de competiţii internaţionale. Nu ne mai mirăm de nerăbdarea cu care aşteaptă rezultatele Concursului „George Enescu".

3. DANIEL PODLOVSCHI

Obişnuit oarecum cu emoţiile scenei: a mai participat şi la alte competiţii muzicale, soldate cu aprecieri elogioase despre talentul său. A cîntat şi în concerte publice, recoltînd aplauzele entuziaste ale auditorilor. Dar a inventat cineva vreun leac împotriva tracului? Nimeni. Daniel Podlovschi trăieşte din nou emoţia marilor întreceri artistice. Tracul dispare însă ca prin farmec în clipa cînd arcuşul atinge strunele viorii. „Am o mare dragoste pentru Enescu — mărturisea deunăzi Podlovschi. Şi aş dori mult de tot să o transmit cît mai bine cu instrumentul preferat al muzicianului".

4. IULIA BUCIUCEANU

Distinsă la Festivalul Mondial al Tineretului şi Studenţilor de la Viena (1959) şi la Concursul „Primăvara la Praga" (1960). Diplomă la Concursul de la Sofia (1961). Frumos palmares. Dar Iulia Buciuceanu doreşte să mai adauge o distincţie, la Concursul „George Enescu". La actuala ediţie a concursului, cîntăreţii sînt debutanţi. „Cu atît mai mult doresc ca munca mea să aibă un rezultat care să mulţumească pe cei ce mi-au dat posibilitatea să particip la acest concurs".

5. ELEONORA GEANTĂ

Încă studentă la conservator. Dar cu serioase „state de vechime" la vioară, într-o familie în care tatăl e violonist iar bunicul cîntă la contrabas. Dar care muzician a declarat, chiar la o vîrstă înaintată, că stăpîneşte toate tainele instrumentului? Pentru Eleonora, concursul e un examen. Dificil, desigur. Dar pentru care merită să te străduieşti din toate puterile.

6. Prof. GARABET AVACHIAN

Unul dintre oamenii care nu apar pe scenă. Nu atinge nici strunele viorii, nici clapele pianului. Se află în juriu, doar cu două instrumente (nemuzicale) la dispoziţie: creionul şi coala de hîrtie. Ascultă, în atitudinea aceasta concentrată, pe fiecare concurent. Va avea emoţii? Uneori poate chiar mai multe decît concurenţii: cînd pe scenă apar elevii lui. Nu e uşor să fii profesor. Şi profesorul Garabet Avachian ştie aceasta, la fel ca şi Arta Florescu şi ca toţi ceilalţi profesori ce şi-au pregătit „discipolii" pentru marele eveniment.

7. ION BUZEA

Cîntăreţul clujean e la prima competiţie muzicală de amploare. Drept care, studiul intens e completat cu „autoascultarea" vocii sale înregistrate pe bandă de magnetofon. Aşa se face că debutează şi în rol de... critic muzical. Criticul Ion Buzea pare foarte aspru în aprecierea cîntăreţului Ion Buzea. Dar juriul? Ambii Buzea cad de acord că se vor sili să nu-i provoace dezamăgiri.

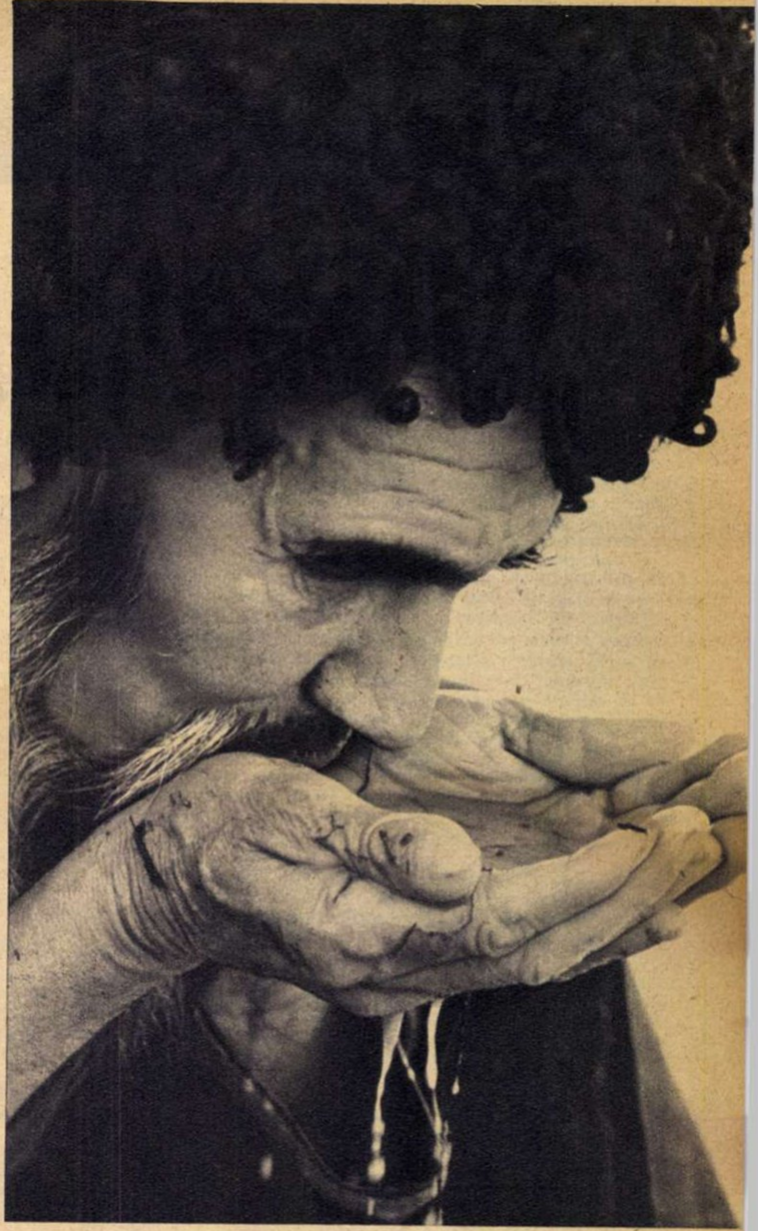

A venit apa!!

KARA-KUM ÎŞI POTOLEŞTE SETEA MILENARĂ

Kara-Kum îşi potoleşte setea milena

de Haralamb ZINCĂ

Kara-Kum!

Nisip. Soare. Nisip. Arşiţă. Nisipul arde. Soarele dogoreşte. Un vînt fierbinte străbate deşertul chinuit de sete şi de uscăciune.

Kara-Kum!

Odată, cu mai mulţi ani în urmă, străbătînd pustiul Kara-Kum şi poposind la o oază, poate Tedjen, nu mai ţin minte, am auzit la o ceainărie un cîntec din dombră. Cînta un bătrîn turcmen — conducătorul unei caravane. Şedea pe un covoraş, sub cerul negru bătut în stele de foc, şi cînta la dombră. Jur împrejurul nostru, pe o adîncime de sute de kilometri, deşertul Kara-Kum dogorea ca-n toiul zilei, cerînd necontenit apă, apă, apă... Apă cereau şi vîntul, şi aerul, şi stelele, şi cîntecul turcmenului.

Am auzit în noaptea aceea o baladă cîntată la dombră şi povestită de un bătrîn cămilar. Balada amintea de pămînturile roditoare ale Turcmeniei, de forţa minunată a apei. Pe unde-i treceau pîrîiaşele, totul înflorea, iar deşertul — tainicul Kara-Kum — nu era altceva decît o imensă livadă paradiziacă. Dar într-o zi, razele fierbinţi ale soarelui au sorbit apele pîrîiaşelor, secîndu-le pentru totdeauna. Se ofileau florile, mureau livezile. Suflarea de foc a Kara-Kumului mistuia totul. Şi în clipele acelea de jale — mai spunea balada — un turcmen, vrînd în marea-i deznădejde să salveze recolta, prinse a-şi uda ogorul cu lacrimi. Văpaia Kara-Kumului însă a uscat şi lacrimile omului. Atunci, sărmanul ţăran şi-a smuls inima din piept, încercînd astfel să-şi hrănească ogorul cu propriul său sînge. Dar totul se mistui în foc. Cu timpul, vînturile acoperiră livezile cu dune de nisip fierbinte.

Da, mai demult am auzit o dombră şi o baladă cîntînd deopotrivă de răscolitor şi inima de foc a deşertului, şi suferinţa milenară a turcmenului în luptă cu nisipurile şi seceta. Apă... dacă am avea apă în Kara-Kum! — iată motivul multor balade şi legende turcmene. Apă în Kara-Kum — iată marele vis al poporului turcmen.

Şi astăzi marele vis s-a împlinit. Mintea şi braţul omului sovietic au îndreptat apele fluviului Amu-Daria spre deşertul Kara-Kum.

Mai bine de patru ani a ţinut apriga bătălie între om şi pustiu. Constructorii au simţit zi de zi grija şi sprijinul întregii ţări. Peste două sute de oraşe îşi trimiteau producţia pe „frontul păcii" deschis în pustiul Kara-Kum. Buldozere, screpere, camioane conduse de oameni curajoşi au obligat nisipurile să bată în retragere. Nimic n-a putut ţine în loc ofensiva constructorilor sovietici. Nici lipsa de apă, nici nisipul încins pînă la 70 de grade. Şi steagul roşu al biruinţelor comuniste a fost înălţat deasupra Kara-Kumului. Un fluviu artificial străbate astăzi pustiul de la Amu-Daria şi pînă la oaza Tedjen. Şi pe unde-i trec apele răsar ca prin minune livezi de basm, noi oraşe, noi colhozuri şi sovhozuri.

Astăzi, Kara-Kum îşi răcoreşte fruntea fierbinte în apele binefăcătoare ale fluviului îndepărtat, Amu-Daria. Vîntul deşertului a fost şi el obligat să se scalde în apele fluviului artificial — palele sale devenind mîngîietoare. Pînă şi soarele pare a fi mai blînd, mai puţin cutezător.

Şi dacă în zilele acestea mi-ar fi dat să poposesc din nou la oaza Tedjen, sînt sigur că aş auzi la dombră cîntecul şi cuvintele unei noi balade, închinate comuniştilor, celor care au dat viaţă în deşertul Kara-Kum „fluviului fericirii".

Peisajul milenar al deşertului Kara-Kum: valuri încremenite ale unui ocean de
Omul înarmat cu tehnica modernă şi-a supus deşertul. Sute de buldozere, porn
nisip, umplînd cu zarvă şi duduit victori

„Unde-i apa, acolo-i şi viaţa" — spune un vechi proverb turcmen.

- **Canalul Kara-Kum, acest fluviu artificial, este lat de 50-80 metri şi adînc de 4-5 metri.**
- **Cînd canalul Kara-Kum se va întinde pînă la Marea Caspică, apele lui vor iriga aproximativ un milion de hectare smulse nisipurilor — ceea ce va permite Turcmeniei Sovietice să sporească producţia anuală de bumbac pînă la două milioane de tone şi va asigura recolte bogate de cereale.**
- **Un regulator automat, creat recent, va comanda deschiderea sau închiderea ecluzelor canalului Kara-Kum, reglementînd debitul apelor fără intervenţia omului.**
- **Canalul va fi dotat în curînd cu dispozitive de telecomandă şi telemăsură, care vor permite dirijarea instalaţiilor hidrotehnice la zeci de kilometri depărtare şi alimentarea colhozurilor şi sovhozurilor cu cantitatea de apă necesară.**
- **La Kara-Kum ofensiva se dă în momentul de faţă în cel de-al treilea sector al uriaşei construcţii hidrotehnice, de la oaza Tedjen pînă la Aşhabad, capitala Turcmeniei Sovietice. Potrivit planului iniţial, canalul urma să se termine o dată cu darea în funcţiune a acestui al treilea sector, însă s-a găsit posibilitatea creării unui al patrulea sector, pentru a prelungi canalul pînă la Marea Caspică. Atunci „fluviul fericirii" va avea de străbătut 1.400 de kilometri.**

ară

PROIECTUL DE PROGRAM AL P.C.U.S. PREVEDE:

„SĂ SE APLICE UN VAST PROGRAM DE LUCRĂRI DE IRIGAŢII PENTRU IRIGAREA ŞI ALIMENTAREA CU APĂ A MILIOANE DE HECTARE DE PĂMÎNTURI NOI ÎN REGIUNILE SECETOASE ŞI PENTRU AVÎNTUL AGRICULTURII IRIGATE EXISTENTE".

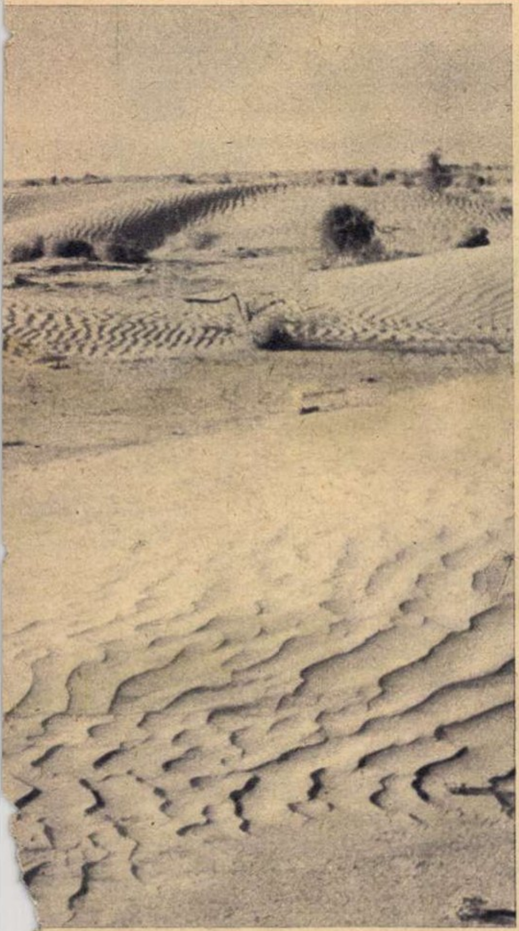

Şi –în fotografia de jos– noul peisaj al Kara-Kumului.
ac în front comun, pun în mişcare imensele mase de
veşnicei tăceri.

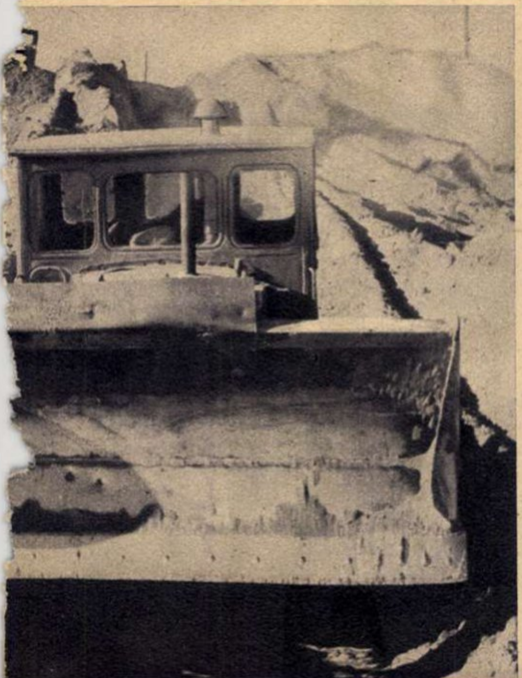

În înaintarea-i impetuoasă, fluviul artificial a lăsat în urmă 540 km. Şi asta numai în 4 ani şi jumătate! O performanţă nemaicunoscută în istoria construcţiilor hidrotehnice. Ca să ne dăm seama de grandoarea lucrărilor, menţionăm un singur amănunt: volumul nisipului şi pămîntului excavat şi mutat atinge cifra de 120 milioane de metri cubi. Ca şi cum un munte ar fi fost mutat din loc de mîna omului!

↓

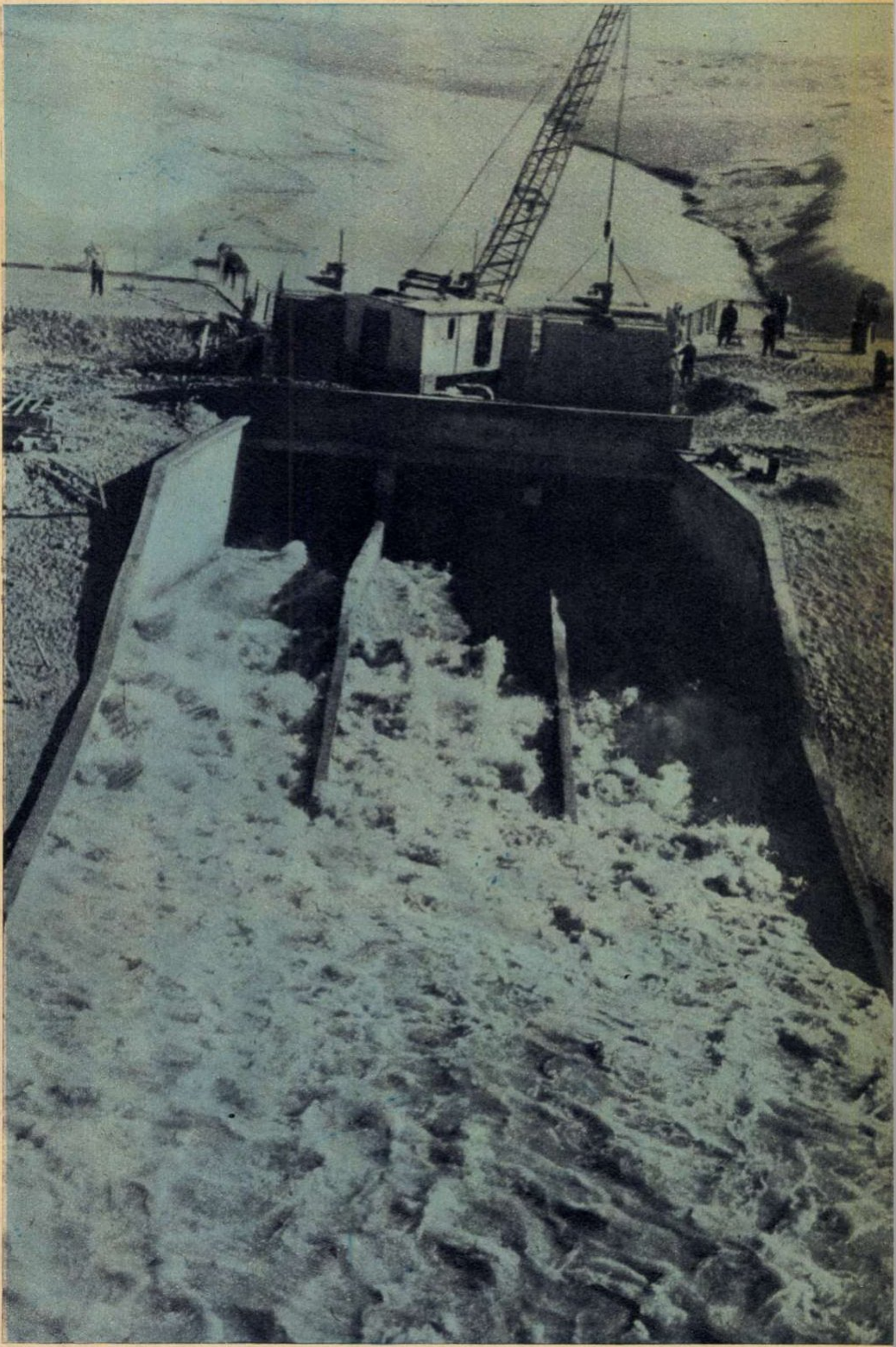

R.P.D. COREEANĂ *astăzi*

Statisticile lucrează cu cifre. Și despre cifre se spune, îndeobște, că n-au viață. Și totuși...

Statistici coreene din timpul dominației imperialismului japonez arătau că în această țară nu se fabrica pe atunci aproape nici o mașină, industria ușoară nu exista mai de loc etc. Ca să nu mai vorbim despre indicele nivelului de trai, extrem de scăzut, despre cifra ridicată a mortalității... Și iată statisticile de azi ale Coreei populare. Ele relatează: industriei — care produce mașini, tractoare, turbine hidraulice, locomotive, strunguri-carusel etc. — îi revine peste 70 la sută din volumul total al producției; pe ogoarele complet cooperativizate ale țării lucrează 13.000 tractoare convenționale (de 15 CP); lampa lui Ilici a pătruns în fiecare sat, ca rezultat al nenumăratelor centrale electrice construite în anii din urmă; au fost înființate 78 de universități, institute și școli superioare — în timp ce în trecut nu exista nici un singur institut de învățămînt superior; venitul național a crescut de 2,2 ori (numai în raport cu 1956), iar salariul muncitorilor și funcționarilor a crescut la rîndu-i de 2,3 ori față de 1956...

Sînt oare acestea doar simple cifre aride? Ele constituie un bilanț grăitor al eforturilor poporului R.P.D. Coreene care, eliberat de sub jugul dominației imperialiste, a pășit cu entuziasm, sub conducerea înțeleaptă a Partidului Muncii din Coreea în frunte cu tovarășul Kim Ir Sen, la făurirea unei vieți luminoase și fericite. Mișcarea „Cenlima" contribuie la dezvoltarea într-un ritm impetuos a economiei R.P.D. Coreene și, în același timp, la educarea socialistă a oamenilor muncii.

În aceste zile, premergătoare marelui eveniment pe care-l va constitui cel de-al IV-lea Congres al Partidului Muncii din Coreea, poporul Coreei populare își încordează forțele pentru a dobîndi noi și însemnate succese în lupta pentru îndeplinirea planului de șapte ani, care va crea baza tehnico-materială a socialismului și va transforma R.P.D. Coreeană într-un stat socialist industrial dezvoltat. În același timp, poporul coreean continuă să lupte pentru unificarea pașnică a patriei sale, pentru întărirea păcii în întreaga lume.

Pagini realizate în colaborare cu redacția revistei „Coreea"

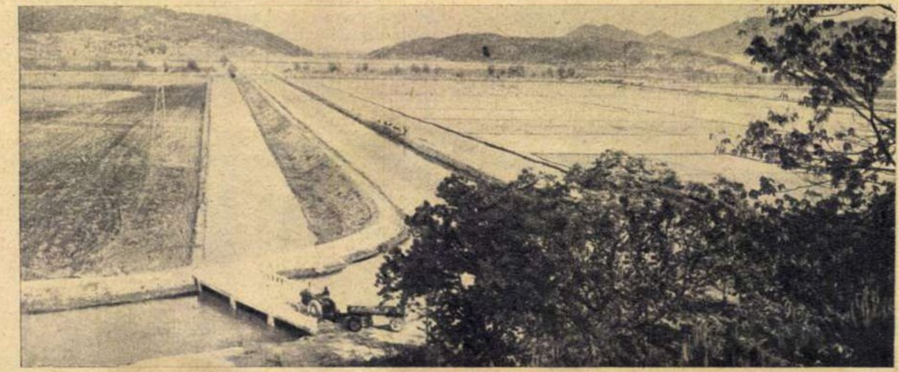

Rețeaua canalelor de irigare, pe cîmpiile cu orez ale cooperativei agricole din Censan.

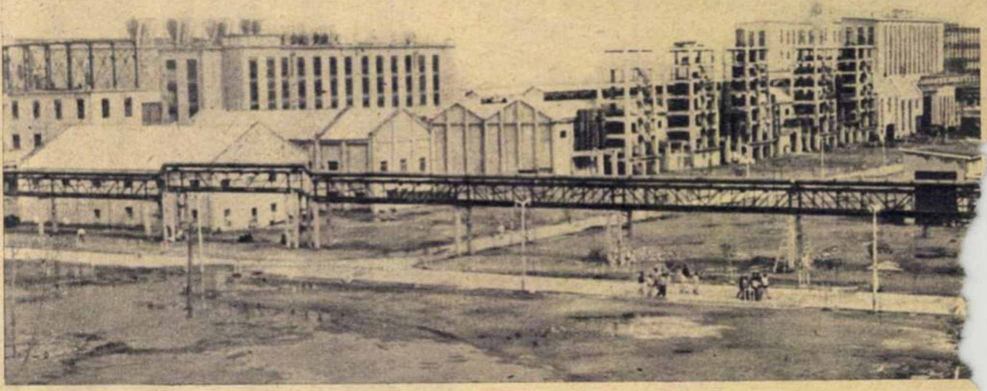

Uzina de vinalon din Hamhîn, construită doar într-un an și cîteva luni, ocupă o suprafață de peste 500.000 m p și este alcătuită din peste 50 de clădiri. Capacitatea anuală de producție (proiectată) a uzinei este de 20.000 tone de vinalon.

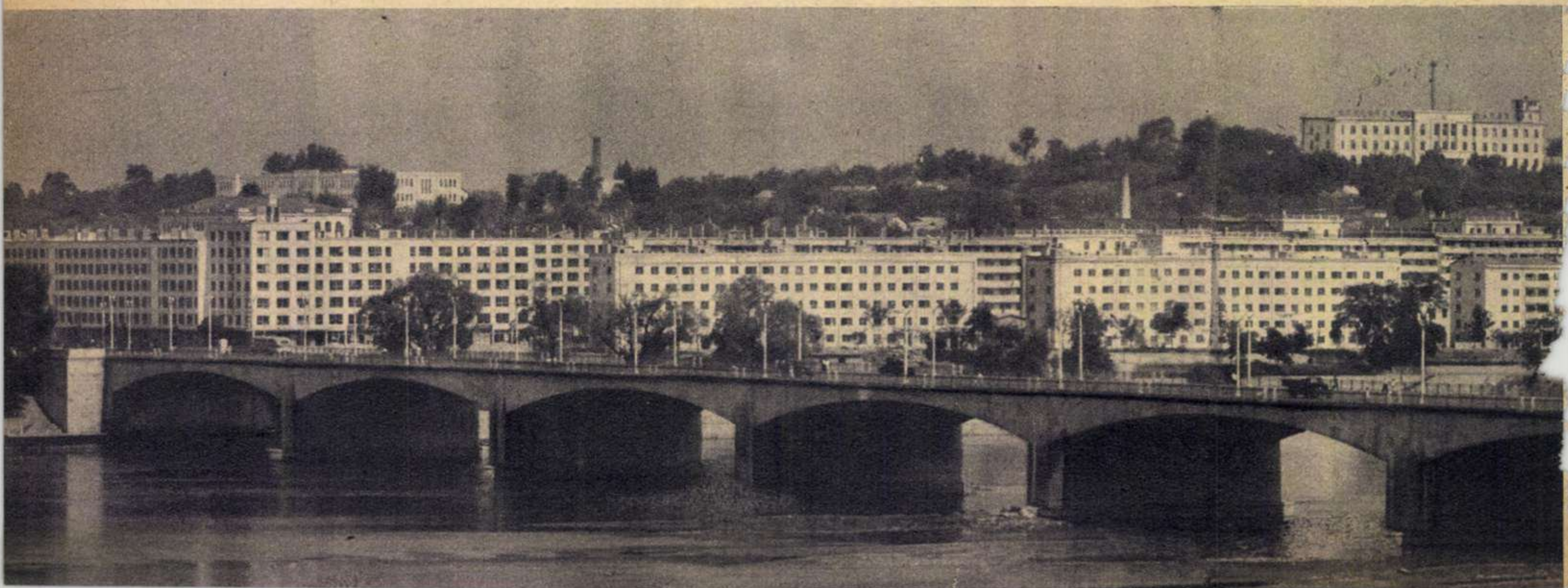

Uzina de tractoare din Kiian. Pînă în anul 1958, aci funcţiona un atelier de reparaţii de maşini agricole. În prezent fabrica produce anual 4.000 de tractoare.

Teatrul Mare din capitala Republicii Populare Democrate Coreene a fost construit în numai 18 luni.

Vedere din Phenian, capitala R.P.D. Coreene. ←

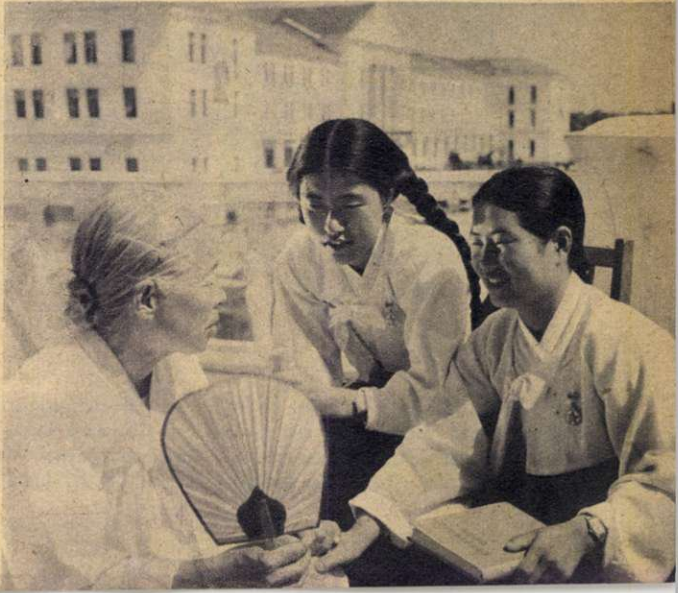

→ O discuţie prietenească între vechea şi tînăra generaţie de oameni ai muncii, la staţiunea de odihnă Sondowon.

ACEIAŞI PFERDMENGES, ABS et Co...

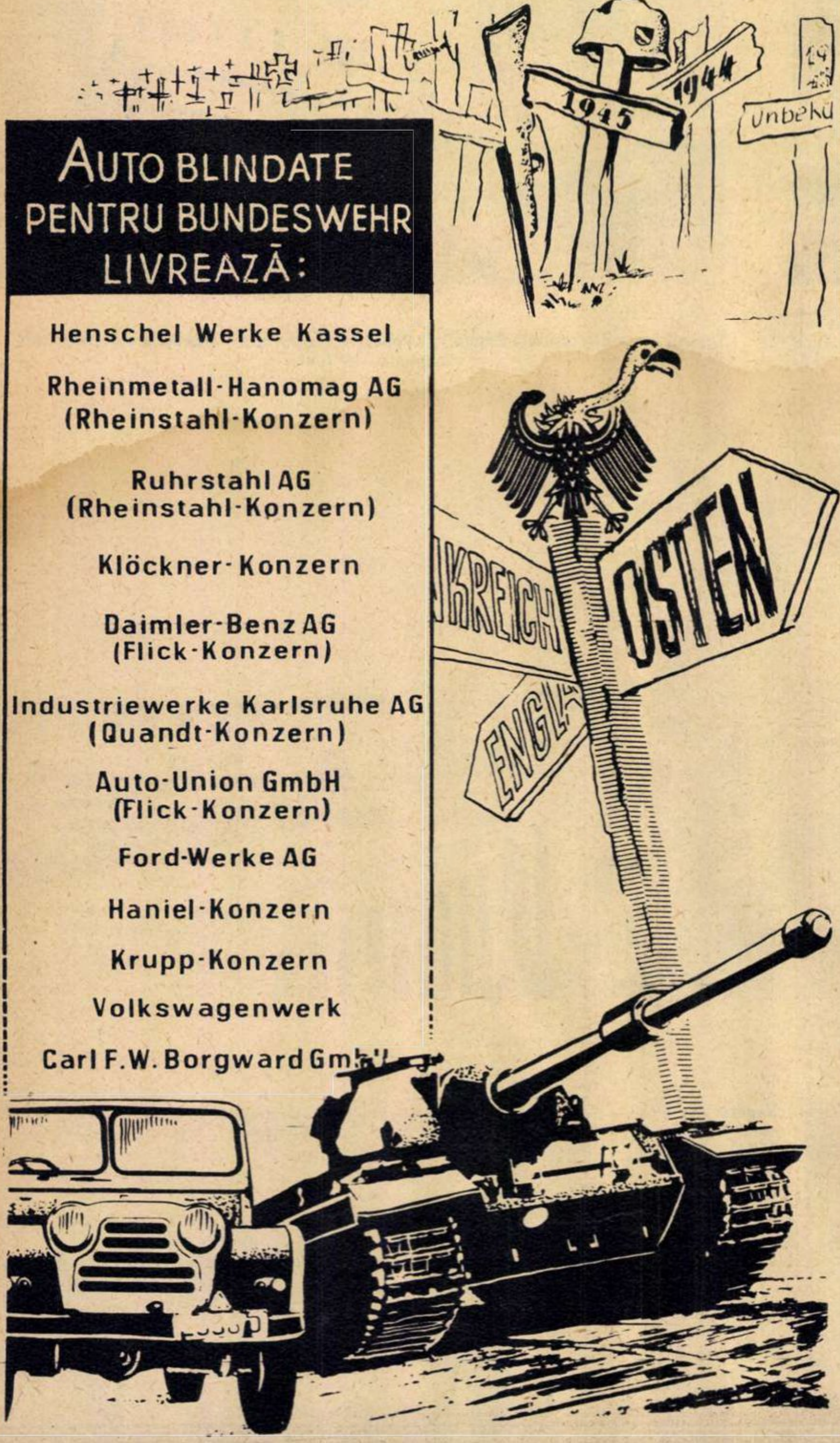

AUTO BLINDATE PENTRU BUNDESWEHR LIVREAZĂ:

- Henschel Werke Kassel
- Rheinmetall-Hanomag AG (Rheinstahl-Konzern)
- Ruhrstahl AG (Rheinstahl-Konzern)
- Klöckner-Konzern
- Daimler-Benz AG (Flick-Konzern)
- Industriewerke Karlsruhe AG (Quandt-Konzern)
- Auto-Union GmbH (Flick-Konzern)
- Ford-Werke AG
- Haniel-Konzern
- Krupp-Konzern
- Volkswagenwerk
- Carl F.W. Borgward GmbH

Fiecare din aceste firme care produce armament pentru planurile revanşarde ale Bonnului ar putea să-şi pună sub firmă inscripţia: „Furnizor al guvernului vest-german". La care, ţinîndu-se seama de experienţa trecutului, s-ar putea adăuga: „Şi al cimitirelor din această ţară"...

În 1944, în plin război împotriva Germaniei naziste, un englez lucid, cunoscutul om politic Fenner Brockway, publica o carte intitulată „Moartea produce dividende". Iată una din întîmplările relatate în carte (şi care-i justifică titlul):

În 1914, cu puţin înainte de izbucnirea primului război mondial, în clipa în care relaţiile germano-britanice erau încordate la maximum, între concernul german „Krupp" şi concernul englez „Vickers & Armstrong" intervine un tîrg ca toate tîrgurile. Krupp vinde lui Vickers patentul unui nou tip de focos pentru grenade de mînă. Cum era şi de aşteptat, soldaţii maiestăţii sale George al V-lea au folosit grenadele împotriva soldaţilor kaiserului Wilhelm al II-lea. S-a calculat că în patru ani de război (1914-1918), împotriva soldaţilor germani au fost aruncate 123 milioane de grenade de tip Krupp! Sute de mii de germani ucişi sau schilodiţi prin exploziile grenadelor britanice fuseseră în acelaşi timp victime ale inamicului lor englez Vickers şi ale concetăţenilor lor de la „Krupp". Moartea a produs dividende grase şi în mărci, şi în lire sterline...

★

Să fie adevărat că banii nu au miros? Există totuşi bani care au miros de sînge, de carne omenească arsă, de fum, de camere de gazare, de lagăr de concentrare...

Seara, cînd apar la recepţii, domnii miros de departe a săpun fin, a apă de colonia scumpă, a tutun princiar.

Dar e de ajuns ca cineva să spună: „Iată, acesta e Herr Hermann Iosef Abs; acesta e Doktor Friederich Flick; acesta e Herr Pferdmenges. Şi mirosul fin de săpun aduce aminte de săpunul fabricat din grăsime de om; mirosul de colonie se transformă în miros înecăcios de cadavre; mirosul de havană scumpă înţeapă ca fumul ce plutea peste oraşe în timpul celui de-al doilea război mondial.

Căci Pferdmenges, Abs, Flick (şi cîţi ca ei?) sînt magnaţi vest-germani care, ca şi Krupp, au produs şi produc mijloace de exterminare a oamenilor. Fiecare dintre ei ar putea scrie cîte o carte care s-ar putea intitula: „Moartea e meseria mea". Iar dividendele de pe urma morţii constituie scopul vieţii fiecăruia dintre ei...

★

Cînd spui Pferdmenges — te gîndeşti la Adenauer, căruia rechinul industriei îi e cel mai apropiat colaborator şi consilier. Cel mai apropiat — căci mai sînt şi alţii... Ca şi Hitler pe vremuri, Adenauer se înconjoară de un adevărat „consiliu al zeilor". Regatul peste care stăpînesc „zeii" e un regat al tunurilor, al avioanelor de bombardament, al navelor aducătoare de moarte, al armelor-rachetă.

Împreună cu ceilalţi zei aflaţi în slujba lui Marte, Pferdmenges îi e consilier lui Adenauer. Ce sfaturi îi dă industriaşul morţii bătrînului cancelar? „Să dezvoltăm aviaţia militară!" „Să ducem mai departe tradiţia «armei secrete» pe care am fabricat-o pe vremea lui Hitler!" „Să producem rachete «Sidewinder» după brevetul căpătat de la trusturile americane «Dupont» şi «General Motors»". Cancelarul ascultă zîmbind, aprobă zîmbind şi tot zîmbind iscăleşte comenzile către trustul în fruntea căruia se afla întîmplător scumpul consilier Pferdmenges. Căci

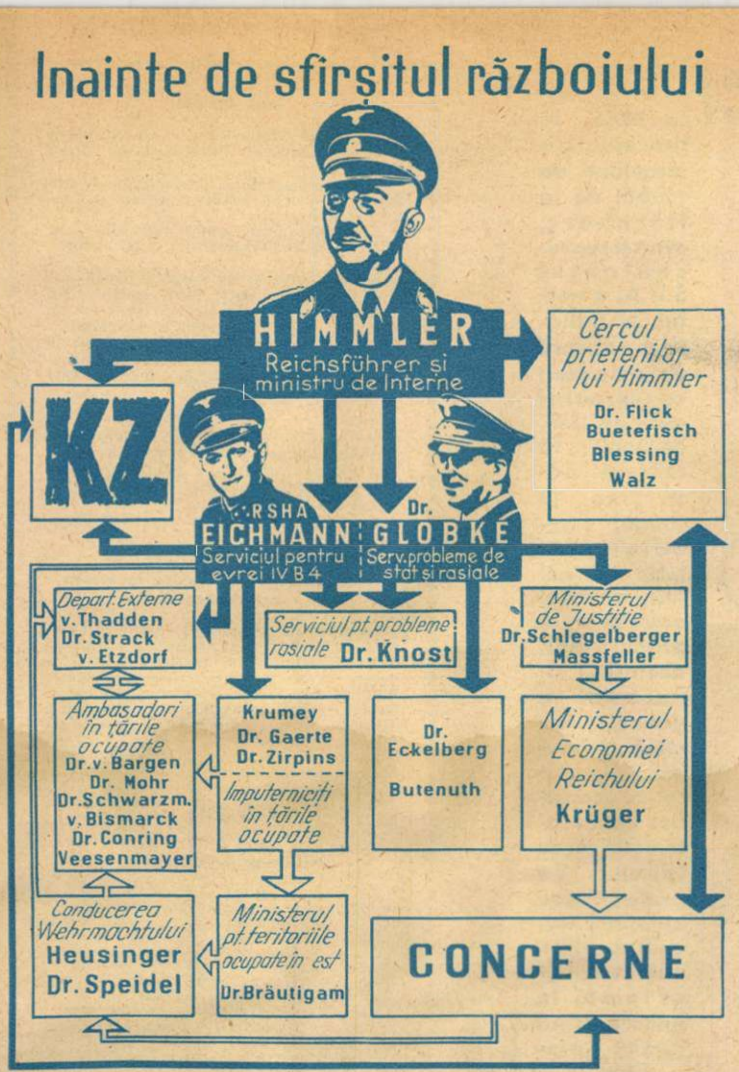
Inainte de sfîrşitul războiului
HIMMLER
Reichsführer şi ministru de Interne
Cercul prietenilor lui Himmler
Dr. Flick
Buetefisch
Blessing
Walz
KZ
RSHA
EICHMANN
Serviciul pentru evrei IV B 4
Dr.
GLOBKE
Serv. probleme de stat şi rasiale
Depart. Externe
v. Thadden
Dr. Strack
v. Etzdorf
Serviciul pt. probleme rasiale Dr. Knost
Ministerul de Justiţie
Dr. Schlegelberger
Massfeller
Ambasadori în ţările ocupate
Dr. v. Bargen
Dr. Mohr
Dr. Schwarzm.
v. Bismarck
Dr. Conring
Veesenmayer
Krumey
Dr. Gaerte
Dr. Zirpins
Imputerniciţi în ţările ocupate
Dr. Eckelberg
Butenuth
Ministerul Economiei Reichului
Krüger
Conducerea Wehrmachtului
Heusinger
Dr. Speidel
Ministerul pt. teritoriile ocupate în est
Dr. Bräutigam
CONCERNE

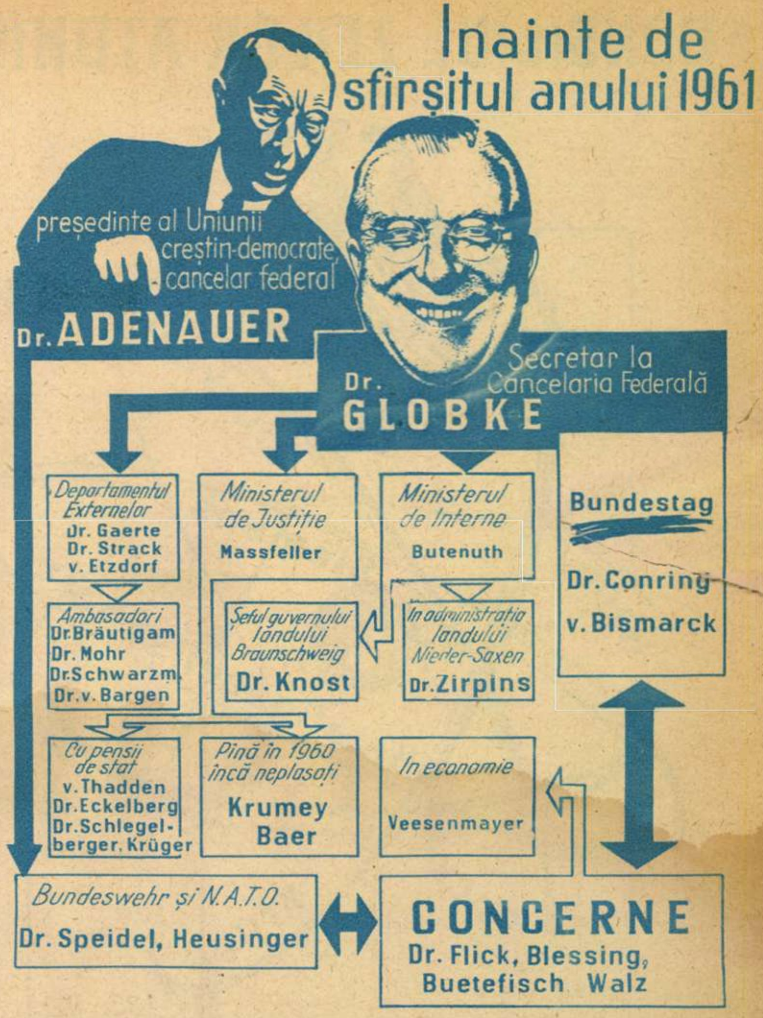
Inainte de sfîrşitul anului 1961
preşedinte al Uniunii creştin-democrate cancelar federal
Dr. ADENAUER
Secretar la Cancelaria Federală
Dr.
GLOBKE
Departamentul Externelor
Dr. Gaerte
Dr. Strack
v. Etzdorf
Ministerul de Justiţie
Massfeller
Ministerul de Interne
Butenuth
Bundestag
Dr. Conring
v. Bismarck
Ambasadori
Dr. Bräutigam
Dr. Mohr
Dr. Schwarzm.
Dr. v. Bargen
Şeful guvernului landului Braunschweig
Dr. Knost
In administraţia landului Nieder-Saxen
Dr. Zirpins
Cu pensii de stat
v. Thadden
Dr. Eckelberg
Dr. Schlegel-berger, Krüger
Pînă în 1960 încă neplasaţi
Krumey
Baer
In economie
Veesenmayer
Bundeswehr şi N.A.T.O.
Dr. Speidel, Heusinger
CONCERNE
Dr. Flick, Blessing,
Buetefisch Walz

Aceleaşi nume ţin ca într-o plasă de păianjen destinele Germaniei federale. Aceleaşi fire leagă numele criminalilor de război Heusinger şi Speidel de marile concerne (vezi graficele). Dar istoria nu se va repeta.

Doi mari magnaţi ai industriei vest-germane stau de vorbă: Pferdmenges şi Abs. Ei au mai stat adesea de vorbă şi în timpul celui de-al doilea război mondial. Cînd doi rechini ai industriei de război stau de vorbă, ei nu pot pune la cale decît un singur lucru: cum să transforme sîngele oamenilor în aur!? Nu-i aşa, domnule Adenauer?
↓

cine înţelege mai bine inima şi planurile guvernului de la Bonn, decît consiliul zeilor din industria vest-germană?

Din acest consiliu fac parte multe „nume ilustre“ — cîte nume, atîtea păsări de pradă renăscute din propria lor cenuşă! — printre alţii, şi Hermann Abs. Ieri Abs însemna „I.G. Farbenindustrie“ — nume sinistru, care a furnizat printre altele şi lui Eichmann gazul cu care acesta şi-a ucis victimele.

„Începînd din 1936 — a declarat la procesul criminalilor de război de la Nürnberg von Schmitzler, unul dintre foştii conducători ai concernului «I.G. Farbenindustrie» — pregătirile de război au ocupat locul principal în activitatea concernului. Legăturile dintre «I.G. Farben» şi armată deveneau tot mai strînse, ducînd la formarea unor relaţii permanente între direcţia concernului şi comandamentul suprem al forţelor armate“...

100.000 de muncitori din ţările cotropite de Germania fascistă lucrau pentru „I.G. Farben“ — pentru Abs. „I.G. Farben“ — adică Abs — a înregistrat următoarele profituri: în 1937 — 231 milioane mărci; în 1943 — 822 milioane mărci. Astăzi (formal) „I.G. Farben“ nu mai există. Dar există Abs. El e în fruntea unor întreprinderi cu nume duios de inofensive: „Farbenfabriken A.G.“, „Badische Anilin und Sodafabriken“, „Farbwerke Hoechst A.G.“. Dar în spatele coloranţilor şi anilinei se lucrează la combustibil pentru motoare de rachete şi atomice, la explozive din cele mai puternice. Renăscuta „I.G. Farben“ colaborează cu o serie de firme franceze la experimentarea unor noi tipuri de armament. Cifra de afaceri de 8-10 miliarde mărci arată cît de rentabilă e pentru unii politica militaristă a Bonnului...

Iar Hermann Abs, fost membru al conducerii Băncii germane în timpul lui Hitler, omul care figura pe lista criminalilor de război întocmită de americani în 1946, ştie să profite din plin de conjunctura care i-a fost creată lui şi celorlalţi membri ai consiliului zeilor.

Alături de Abs profită (şi de ce nu?) Friederich Flick.

E acelaşi Flick care, în noiembrie 1932, a semnat (cine se aseamănă se adună!), împreună cu Krupp, Schröder, Schacht, Siemens şi alţii, scrisoarea către Hindenburg în care marea finanţă cerea ca Hitler să fie numit cancelar al Reichului.

Hitler l-a răsplătit din plin. Friederich Flick a devenit, încă înainte de izbucnirea războiului, conducătorul „economiei apărării“ hitleriste.

În timpul războiului, el a înfiinţat — împreună cu Goering — societatea „Dnepr Stahl“, destinată să jefuiască minele din Uniunea Sovietică. În acelaşi timp, Flick a supt nesăţios bogăţii din Franţa, Polonia, Cehoslovacia, Danemarca, Belgia, Olanda, Luxemburg. Ajuns pe banca acuzaţilor la Nűrnberg, Flick a fost condamnat la 7 ani de închisoare. Deţinut însă în zona de ocupaţie americană din Germania, el a fost eliberat cu mult înainte de termen de către înaltul comisar al S.U.A. (şi unul dintre cei mai mari magnaţi americani) John Mc Cloy.

Cineva din anturajul lui Mc Cloy a notat despre Flick:

„Se pare că personalitatea sa a produs o impresie deosebită asupra pazei americane. I s-a îngăduit chiar să ţină în închisoare şedinţe ale consiliului de administraţie al concernului său“.

Flick a părăsit închisoarea (sanatoriul?) „cu o energie pentru care mulţi îl pot invidia“.

O energie de care unii (americanul Mc Cloy şi prietenii lui) au nevoie. Drept care l-au ajutat să salte din nou în posturi-cheie.

Flick ocupă un loc însemnat în consiliul zeilor al lui Adenauer şi este unul din participanţii importanţi la marile concerne „Daimler Benz A.G.“, „Metalhuttenwerk Lűbeck A.G.“, „Auto-Union Gmb.H.“ şi multe altele.

Flick speră să obţină din industria de război vest-germană dividende mai mari chiar decît pe vremea lui Hitler...

Dar cu ce se deosebeşte oare istoria concer-

CONSILIUL ZEILOR ATOMICI

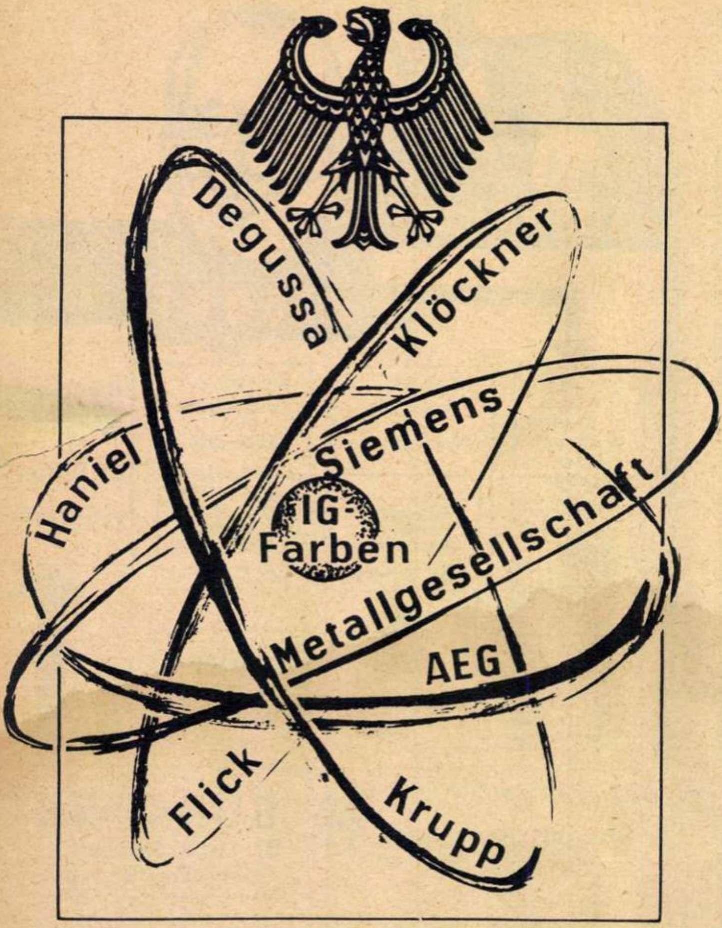

În 1946, la procesul criminalilor de război de la Nürnberg, pînă și reprezentantul S.U.A. a vorbit cu indignare despre participarea concernului german „I.G. Farben" la crimele săvîrșite în timpul războiului. Și iată că azi (cu ajutorul american în primul rînd), același „I G. Farben" a devenit nucleul în jurul căruia gravitează „consiliul zeilor atomici". Mîna întinsă de peste ocean nu spală degeaba mîna criminalilor de război. În fiecare mînă rămîn profituri...

←

Toți au dat...

1946. Sala tribunalului de la Nürnberg unde sînt judecați criminalii de război hitleriști.

În fața completului de judecată se află acuzatul Schacht, fostul președinte al Băncii Reichului:

— La începutul anului 1933 ați avut întîlniri în casa lui Goering. Ce fel de întîlniri?

— Da! Întîlniri cu caracter financiar.

— După cum știți, la 5 martie 1933 Hitler se prezenta în alegeri. Avea nevoie de bani pentru propaganda sa electorală... Cine erau oamenii care au dat acești bani?

— Bancheri și industriași. Din industriile chimică, siderurgică, textilă. Toți au dat...

★

Scăpat din ștreangul de la Nürnberg, Thyssen, marele magnat din Ruhr, unul din „cei care au dat", a publicat o carte care a apărut în Anglia. Titlul? Cinic: „L-am plătit pe Hitler..."

La rîndul lui, Hitler i-a plătit pe Thysseni...

Kurt nu vrea să ajungă la vîrsta lui Konrad?

În industria aviatică de război vest-germană renăscută, sînt interesați nu numai colaboratorii apropiați ai cancelarului Adenauer, ci și membrii familiei acestuia. Fiul lui, Max, este legat de firma „Heinkel". Nepotul cancelarului, Kurt, este unul din directorii firmei „Junkers", înghițită de „Messerschmitt".

Desigur: afacerile sînt afaceri. Dar revenind la dividende, nepotul ar trebui să nu uite: nu crearea noii Luftwafe agresive e drumul menit să-i asigure lui Kurt vîrsta pe care o are azi Adenauer...

Milioane de acuzatori

În primul război mondial concernele vest-germane au cîștigat 50 miliarde mărci aur. Pe fronturile de luptă au căzut atunci 1.800.000 de germani.

În al doilea război mondial poporul german a dat din rîndurile sale cinci milioane și jumătate de morți. Nimeni n-a mai stat să numere cîștigurile realizate de pe urma acestor morți.

Dar morții Europei țin trează memoria și vigilența popoarelor: cei ce trăiesc din sîngele popoarelor nu mai trebuie lăsați să-și facă mendrele!

nului Flick, de cea a concernului „Siemens", de pildă, sau de istoria celorlalți confrați întru dividende de pe urma sîngelui omenesc? Cu nimic. Aceleași împrumuturi uriașe primite în anii '30 din partea unor trusturi americane. Același sprijin masiv acordat în anii '30 lui Hitler.

„Siemens" a primit din partea lui Hitler mari comenzi militare și a devenit unul din principalele arsenale naziste. În timpul războiului, în uzinele „Siemens" s-a produs utilaj electrotehnic pentru nave, pentru avioane, pentru arma secretă hitleristă „V 2" cu care a fost lovită Londra.

Uzinele „Siemens" au exploatat 60.000 de muncitori și prizonieri de război din țările cotropite de Germania fascistă și aveau în „administrația" lor proprie un lagăr de concentrare nazist.

Renăscut după război, „Siemens" întreprinde cercetări (în cea mai mare parte legate de obiective militare) care depășesc de trei ori pe cele antebelice.

Adînc băgat în industria de război vest-germană, „Siemens" a construit primul reactor atomic din R.F. Germană și exploata încă în 1958 munca a 164.000 de salariați...

„Siemens" a cules dividende de pe urma morții și nu s-ar da în lături să-și rotunjească aceste dividende...

Dar a avea astăzi asemenea planuri echivalează cu a avea gînduri de sinucidere.

Mitologia germană cunoaște legenda Walhallei, reședință a zeilor prăbușită în foc o dată cu aceștia.

Nimeni nu se mai îndoiește de faptul că, dacă zeii industriei și finanței vest-germane, pierzîndu-și mințile, vor atenta la pacea lumii, ei vor trăi o nouă și ultimă prăbușire! Astăzi există în lume suficiente forțe în stare să dea o astfel de lovitură acestor falși zei, încît să nu se mai poată ridica niciodată!

Radu ȚIULESCU

Messerschmitt...

Un inginer german a dat avioanelor construite în timpul războiului numele său. Acest nume a însemnat mormane de cadavre și ruine.

Cadavre?

Ruine?

Desigur. Dar și cîștiguri grase pentru concernele germane.

Acum, dr. Willi Messerschmitt construiește din nou avioane. Licențele aparatelor sînt franceze, dar însemnele le trădează apartenența: noua aviație vest-germană.

Marii industriași francezi se asociază cu cei vest-germani în construirea de păsări ale morții. Toți vor să cîștige: „banii n-au miros". Dar poporul francez are nasul fin. El simte și astăzi mirosul înțepător ce plutea peste orașele franceze bombardate de „Messerschmitt"...

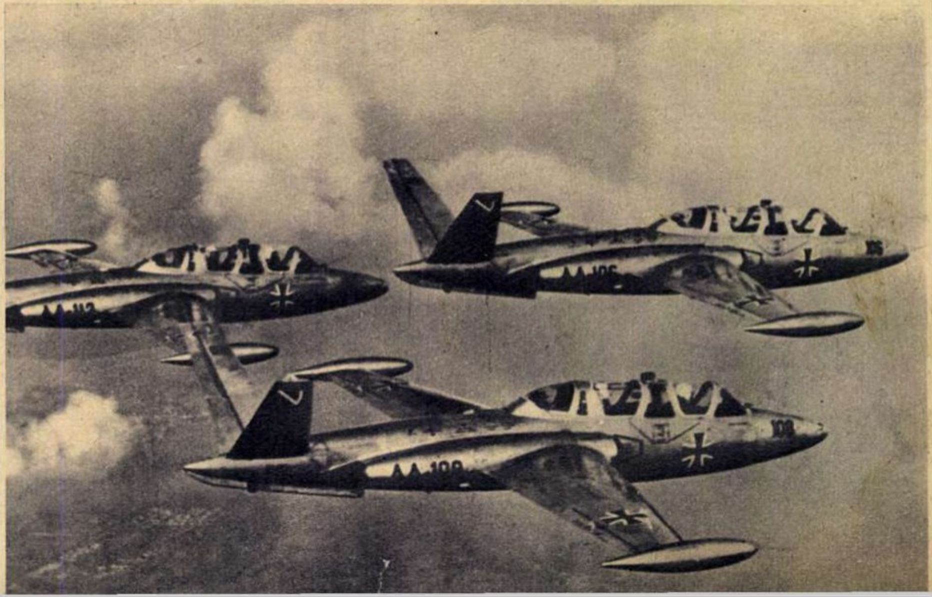

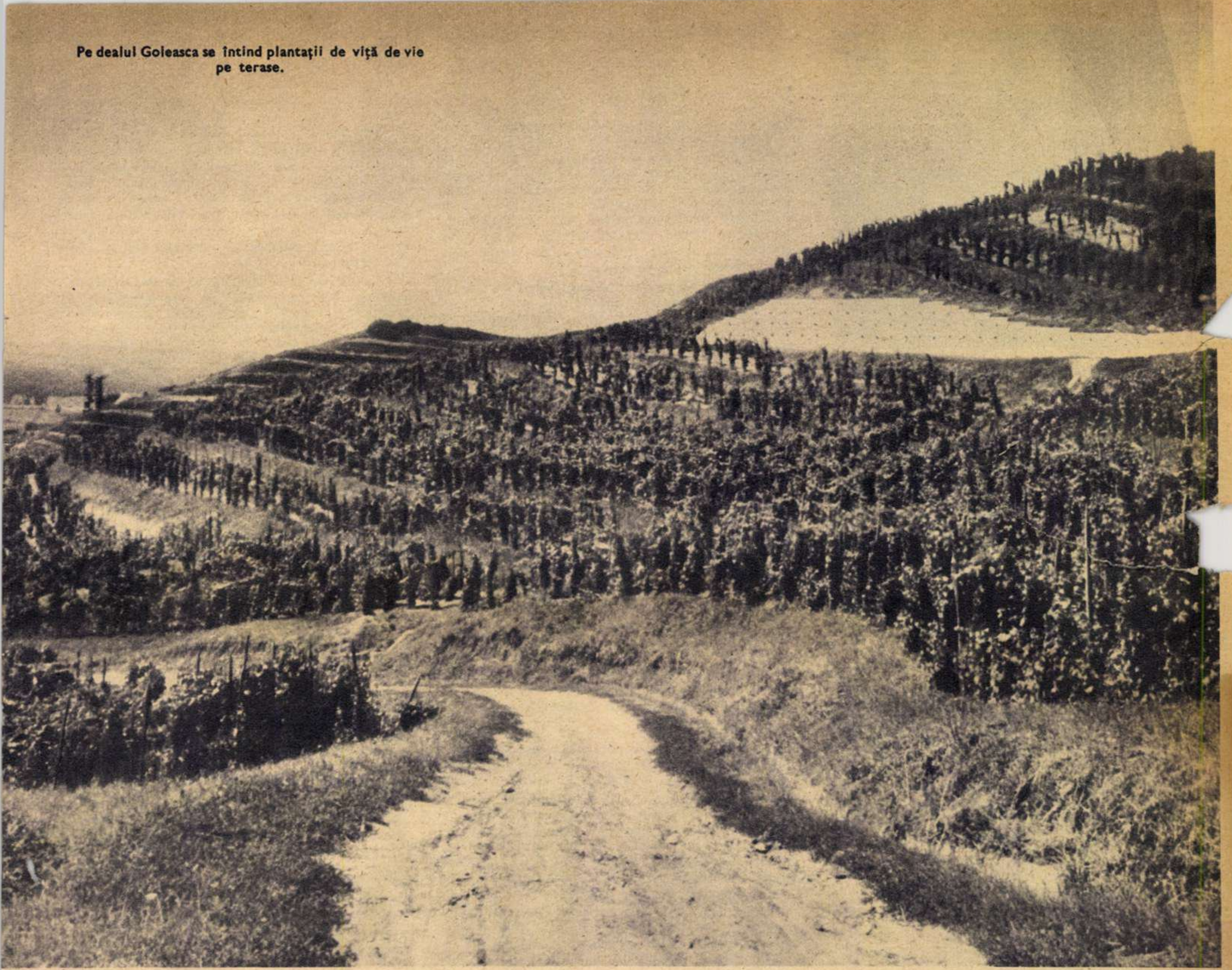

Pe dealul Goleasca se întind plantații de viță de vie pe terase.

> „PÎNĂ ÎN ANUL 1965, SUPRAFAȚA ARABILĂ A ȚĂRII NOASTRE VA TREBUI SĂ AJUNGĂ LA 10.200.000 HA. PENTRU ACEASTA SÎNT NECESARE MĂSURI TEHNICO-ORGANIZATORICE TEMEINICE PRIN CARE SĂ SE VALORIFICE REZERVELE ÎNCĂ MARI DE CARE DISPUNEM".
>
> GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ

PĂMÎNTURI RENĂSCUTE

Dacă cu cîțiva ani în urmă, înainte de a poposi la Pitești, te-ai fi oprit o clipă la Văleni-Podgoria să guști un pahar cu vin, ai fi rămas de-a dreptul dezamăgit: nu numai că nu găseai un strop de vin, dar nu era nici urmă de viță de vie. Te-ai fi întrebat cu mirare: cum tocmai aici, într-un sat cu numele de Podgoria, să nu crească viță de vie? Nu este singurul caz cînd numele unei localități, al unor dealuri sau văi exprimă ceea ce a fost odinioară pe acolo. Tot așa și Văleni-Podgoria. Aici se întindeau odinioară vii vestite, care se răsfățau în soare pe dealurile de la Valea Mare, Topoloveni, Ștefănești și se terminau tocmai aci, la Văleni-Podgoria.

Istoricii consemnează că încă cu 2000-2500 de ani în urmă pe aceste meleaguri se cultiva viță de vie. Vinul obținut de pe aceste podgorii avea calități deosebite: buchet foarte fin și aciditate care îi dădea un gust plăcut și răcoritor. Așa se face că el era căutat chiar de popoarele învecinate. Pe vremuri în podgoria din apropierea Piteștiului aflai, pe vremea culesului, caravane uriașe de care cu boi sosite de pe meleaguri îndepărtate. După ce vinul fermenta, era încărcat în butoaie, fiind apoi trimis departe pînă prin Ucraina. Ce s-a întîmplat oare cu viile de aci?

De fapt, niciodată n-au fost cultivate suprafețe prea mari; însă cele care au existat s-au micșorat cu timpul, dispărînd aproape în întregime o dată cu atacul filoxerei.

Să facem în zilele noastre o scurtă vizită pe aceste meleaguri. Ceea ce vom vedea sînt lucruri de-a dreptul uimitoare. În locul dealurilor cu coaste golașe și mîncate de apă ori acoperite cu mărăcini și buruieni, renaște o adevărată podgorie, cresc livezi întinse de pomi fructiferi. Și ele acoperă ca o volbură alte și alte dealuri și coline de pe întreg cuprinsul regiunii Argeș. La recenta plenară a C.C. al P.M.R. a fost relevată experiența gospodăriilor de stat și colective din comunele Ștefănești, Valea Mare, Malul cu Flori din regiunea Argeș, care au amenajat prin terasări importante suprafețe erodate și le-au plantat cu vii și pomi.

MINUNEA DE LA GOLEASCA

Golescu, Golești și Goleasca sînt trei nume. Golescu — un scriitor, Golești — o localitate lîngă Pitești, iar Goleasca — un deal din

Terasele cultivate cu viță de vie la punctul „Isvorani" cuprind o suprafață de 60 ha.

După cum vedeți, merii cultivați pe terase au rodit îmbelșugat. Tovarășul Stelian Coman, directorul Stațiunii experimentale Ștefănești, este mulțumit de rezultate.

Combaterea dăunătorilor în noile livezi se face cu ajutorul aerosolilor — un procedeu nou și deosebit de eficace.

apropiere. Nu s-ar putea spune care din cele trei denumiri stă la baza celorlalte. Am fi înclinați să credem că tocmai denumirea dealului, pornind de la cuvîntul „gol". Decenii la rînd, dealul Goleasca a fost într-adevăr gol. Coastele lui erau roase de ape, acoperite cu mărăcini și buruieni. În văgăuni și tufișuri se adăposteau iepuri și vulpi. Nimeni nu le tulbura liniștea, pentru că aici nu era nici un locșor bun de semănat ori pășunat. Și goală a fost Goleasca sute și poate mii de ani.

Dar iată că astăzi denumirea nu-i mai corespunde.

...Să părăsim minunata șosea străjuită de-o parte și de alta de plopi și să o apucăm pe un drumeag printre plantațiile de pomi. Deodată, în fața ochilor ne apare o panoramă neobișnuită. Dealul are o imensă scobitură, întocmai ca un fund de căldare. Aci, pe toată întinderea lui, paralel cu curbele de nivel — cum spun specialiștii — au fost tăiate terase, punîndu-se stavilă eroziunii apelor. Curiozitatea te împinge să ajungi tot mai sus. De pe muchia situată la marginea acestei plantații vezi, pe fondul gri-cafeniu al pămîntului „ținut curat de buruieni", butucii de viță de vie înșirați unul după altul. Întregul deal se aseamănă cu niște trepte făcute pentru pașii unui uriaș. Terasele, despărțite una de alta prin brîuri de iarbă care țin pămîntul să nu se surpe, iar pe alocuri chiar prin pereți de beton, urmează una după alta de la poale pînă la vîrf.

A trebuit să se depună aici un mare volum de muncă. Terenul, după ce s-au stabilit drumurile de acces, a fost săpat după proiectele întocmite de specialiști și astfel au luat naștere terasele. Taluzul acestora a fost „înfierbîntat", pentru ca pămîntul să nu mai fie dus la vale de ape, iar pe partea de deasupra s-au plantat butași de viță de vie.

Au trecut de atunci trei ani. Acum butucii sînt plini de struguri. Anul acesta se va culege prima recoltă; ea va aduce deosebite satisfacții celor care s-au străduit să transforme pămînturile părăginite în podgorii roditoare. Specialiștii apreciază că numai de pe cele 112 ha de la Goleasca și Isvorani se vor culege, în toamna acestui an, peste 50 de vagoane de struguri. Am putea asemăna plantația de pe terasele dealului Goleasca cu un izvor al cărui debit e de circa 1.000 litri de apă zilnic. Numai că, în loc de apă, ar curge vin, un vin cu calități deosebite. Și va curge din belșug încă din toamna acestui an. Debitul acestui „izvor" va crește an de an, pe măsură ce viile se vor întări și va spori capacitatea lor de producție.

AICI E LOCUL POMILOR

S-ar putea crede că pomii fructiferi n-ar avea cine știe ce pretenții față de locul unde sînt plantați. Într-adevăr, cresc aproape oriunde. Dar s-a văzut că ei rodesc îmbelșugat doar atunci cînd tăierile de fructificare sînt făcute la timp, terenul este lucrat cu îngrijire și i se dau și îngrășăminte. Pe dealuri, unde este de altfel locul pomilor, aceste lucrări se fac mai greu. Dar inconvenientul se rezolvă cu ajutorul teraselor. Pe lîngă faptul că prin terasare sînt puse în valoare terenuri care altădată nu aduceau nici un venit, se creează cele mai bune condiții de rodire pentru pomii fructiferi.

Ne aflăm pe dealul la poalele căruia se întinde frumoasa așezare a Ștefăneștilor, nu departe de Goleasca. Urcăm din terasă în terasă. Drumul nu este prea ușor, întrucît înclinarea dealului este destul de mare. Pe alocuri trebuie să te prinzi cu mîinile de iarba care crește pe taluzul teraselor.

Am găsit-o aici pe tovarășa Tatiana Coman, cercetătoare la laboratorul de protecția plantelor de la Stațiunea experimentală din Ștefănești. Ea veghează ca pomii plantați pe terase să nu fie atacați de boli și dăunători. Îți furnizează cu bunăvoință date cu privire la punerea în valoare a terenurilor erodate de la Ștefănești.

Pe locurile unde se întind acum terasele cu mii de pomi, dealul era aproape gol. Doar la poalele lui, unde panta era mai dulce, se mai găseau niște pomi răzlețiți. În rest — mărăcini și o iarbă săracă, pe care nici caprele nu o pășteau. Terenul a fost măsurat în lung și-n lat de specialiști și apoi s-a trecut la amenajarea teraselor. Acum cresc aici meri, peri, piersici și alți pomi fructiferi care intră rînd pe rînd în rod.

Cum s-a ajuns la ideea valorificării acestor terenuri neproductive sau slab productive, prin amenajarea lor în terase și plantarea cu viță de vie și pomi fructiferi?

PERSPECTIVE: 100.000 DE HECTARE

Denumirea de „primul agronom" din regiunea Argeș nu revine vreunui agronom, ci președintelui sfatului popular regional, tovarășul Sandu Constantin. Această denumire i-au dat-o tocmai agronomii, în semn de cinste pentru munca stăruitoare pe care o depune, îndeplinind cu răspundere sarcinile trasate de partid în ce privește ridicarea agriculturii și îndeosebi extinderea pomiculturii și viticulturii.

Mărturie sînt nu numai terasele de la Goleasca ori dealul Ștefăneștilor, plantate cu viță de vie și pomi fructiferi, ci și cele de la Valea Mare, Jiblea, Sîmburești, Lerești și altele. În mijlociu se cheltuiesc pentru amenajarea unui hectar de teren în terase, plantarea lui cu viță de vie și îngrijirea pînă la intrarea în rod numai 18.000 lei, sumă ce se recuperează în 3-4 ani. Dar ținîndu-se seama că în multe locuri lucrările de terasare se fac prin muncă patriotică, cheltuielile se reduc la jumătate.

La ce va duce acțiunea de valorificare a terenurilor în pantă și neproductive din regiunea Argeș? În urma unei analize făcute și prin identificarea terenurilor care se pretează a fi cultivate cu viță de vie și pomi fructiferi, s-a constatat că în această regiune sînt condiții pentru ca asemenea culturi să fie extinse pe o suprafață de 100.000 hectare, ceea ce poate aduce un venit anual de un miliard de lei. Pentru aceasta s-au creat în regiune mari pepiniere pentru producerea materialului săditor viticol și pomicol. În fiecare toamnă și primăvară se plantează în unitățile agricole socialiste milioane de pomi și fire de viță de vie.

Cum problemele legate de lărgirea plantațiilor de vii și pomi necesitau în primul rînd o rezolvare științifică, tovarășul Sandu s-a făcut luntre și punte pentru a obține înființarea unei stațiuni experimentale la Ștefănești. Acestei stațiuni i-au fost atribuite dealurile Goleasca, Isvorani și Ștefănești.

DE CE TOCMAI LA ȘTEFĂNEȘTI?

Răspunsul la această întrebare ni-l dă tovarășul Coman Stelian, directorul stațiunii. Aflăm că aci, pe lîngă faptul că există terenuri care pot fi valorificate cel mai bine prin plantarea lor cu viță de vie și pomi fructiferi, clima oferă condiții deosebite pentru creșterea acestor plante.

Iată cîteva amănunte. Să luăm de pildă soiul de prune Tuleu gras. Ei bine, acest soi s-a format în decursul anilor tocmai la Ștefănești, de unde s-a răspîndit aproape în întreaga țară. Aci au fost identificate 20 de soiuri locale de peri și 5 de cireși, necunoscute pînă acum. Cît privește vița de vie, ea dă un vin deosebit de apreciat de către „adevărații băutori". Nu-i un vin dulce ca cel de prin alte podgorii, ci unul sec, „de cursă lungă", pe care îl poți bea la o petrecere fără ca a doua zi să te doară capul. Cînd toate plantațiile din podgoria Topolovenilor și Ștefăneștilor vor intra în rod, consumatorii se vor putea convinge de cele afirmate mai sus.

Iată numai cîteva probleme pe care le urmăresc specialiștii de la această stațiune: folosirea rațională a terenurilor în pantă, îngrășarea terenurilor luate în folosință și executarea unor lucrări agrotehnice corespunzătoare, obținerea de soiuri noi mai valoroase și mai roditoare, producerea de material săditor viticol și pomicol. Pe terenurile amenajate în terase se urmărește introducerea în cultură a pomilor pitici care, pe lîngă faptul că rodesc la 2-3 ani de la plantare, dau recolte mari de fructe de calitate superioară.

DEALURI ÎN FLOARE

Care este anotimpul cel mai frumos? Unii înclină spre primăvară, cînd pomii dau în floare și îmbracă cu mantia lor albă întinsele livezi ale țării; alții iubesc toamna, cu roadele sale bogate de fructe și, în special, struguri. Străbătînd aceste ținuturi renăscute, nu putem decît iubi orice anotimp. În fiecare parte a anului veți găsi aci ceva deosebit: rodul muncii oamenilor care transformă natura, o obligă să fie mai darnică. Acest lucru se vede foarte bine pe dealurile din podgoria Topolovenilor și Ștefăneștilor.

Renasc pămînturile și o dată cu aceasta se întrezărește un mare belșug de fructe, struguri și vin. Și toate acestea pe terenuri care pînă nu demult nu produceau nimic.

Ion Al. PREDESCU

mozaic

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	M	A	S	C	A	G	N	I	●	C	O	R
2	A	R	I	E	●	I	O	N	V	O	D	A
3	N	A	P	A	S	T	A	●	E	R	●	R
4	O	P	E	R	E	●	P	A	R	I	S	●
5	N	●	T	A	C	I	T	●	D	O	●	
6	●	N	E	●	E	●	E	M	I	L	I	A
7	M	U	●	A	R	C	●	I	●	A	R	S
8	A	R	A	M	A	●	S	C	E	N	I	C
9	Z	A	R	A	●	A	R	A	C	●	S	O
10	E	B	O	L	I	●	V	E	R	A	●	
11	P	A	M	I	N	A	●	L	A	C	U	L
12	A	D	I	A	●	E	V	A	N	T	I	A

opera

ORIZONTAL: 1) Autorul operei într-un act „Cavaleria rusticană" — Ansamblu muzical într-o operă. 2) Compoziție muzicală care face parte dintr-o operă — „...cel Cumplit", dramă muzicală populară de Gheorghe Dumitrescu (2 cuv.). 3) Dramă muzicală populară de Sabin Drăgoi, după piesa cu același titlu de I.L. Caragiale — În operă! 4) Compoziții muzicale pentru soliști, cor și orchestră, pe textul unor librete dramatice — „...și Elena", operă de Gluck. 5) Taciturn — Notă muzicală. 6) În doine! — Soția lui Iago din opera „Othello" de Verdi. 7) În muzică! — Arma Dianei — Bronzat de soare. 8) „Călărețul de...", balet de Glier — Teatral. 9)... Doluhanova, vestită cîntăreață din Uniunea Sovietică — Grămătic — Solo la început! 10) Personaj feminin din opera „Don Carlos" de Verdi — Bunica lui Oleg Koșevoi din opera „Tînăra gardă" de Meitus. 11) Personaj feminin din opera „Flautul fermecat" de Mozart — „...lebedelor", balet de Ceaikovski. 12) A sufla lin, polindrom pentru „Aida" — Soția lui Mavromihale din drama muzicală „Pană Lesnea Rusalim" de Paul Constantinescu.

VERTICAL: 1) Operă de Massenet, compusă după un roman de abatele Prévost — Operă de Ceaikovski, după poemul „Poltava" de Pușkin. 2) Negru (pop.) — Personaj din opera „Pescuitorii de perle" de Bizet. 3) Cufere înflorate — A ațipi. 4) Materie primă pentru luminări — Soția lui Renato din opera „Balul mascat" de Verdi. 5) Unealtă agricolă — „...calea trăsnetului", balet de Kara Karaev. 6) Suport prins de cutia de rezonanță la numeroase instrumente muzicale cu coarde — În aer! 7) „O ... furtunoasă", comedie muzicală de Paul Constantinescu — Cărunt. 8) În fine! — Tînăra țărancă îndrăgostită de Don José, din opera „Carmen" de Bizet. 9) Autorul operelor „Rigoletto", „Traviata", „Trubadurul" etc. — Pînză de cinema. 10) Uvertură de Beethoven — Diviziune mai mare în desfășurarea unei opere. 11) Do sucit! — Operă de Mascagni și balet de Constantin Nottara — A chiui. 12) Mod de a cînta fără grabă — Cea mai recentă dramă muzicală a compozitorului Gheorghe Dumitrescu, în repertoriul stagiunii viitoare.

Dezlegarea jocului „ÎN EXCURSIE", apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Delta Dunării. 2) Rucăr — Faleză. 3) Ar — Bicaz — T — C. 4) Gota — U — Ineu. 5) Op — Ra — Frez — C. 6) Sacagii — Gară. 7) L — A — Rl — Hotel. 8) Oprealǎ — I — Pa. 9) Vapor — Plute. 10) Elan — Nae — Ota. 11) Nat — Caraiman. 12) Itinerare — Ta.

NOUTĂŢI FILATELICE

Noi mărci poştale comemorative

Poşta Republicii India a pus în circulaţie două noi mărci comemorative: prima, cu prilejul centenarului naşterii eminentului luptător pentru independenţa Indiei, Pandit Motibal Nehru (1861-1931), tatăl primului ministru J. Nehru. Cea de-a doua a fost prilejuită de centenarul naşterii marelui scriitor Rabindranath Tagore (1861-1941). În cursul acestui an urmează să mai fie emise mărci comemorative cu prilejul aniversării radiodifuziunii indiene şi al Festivalului internaţional al filmului din India.

Poşta R. P. Ungare a emis o nouă valoare în cadrul seriei „Portrete 1961". Este vorba de marca de un forint (bleu-verde), al cărei desen reproduce portretul lui Killiam Gyorgy (1907-1943), patriot şi erou al luptei contra fascismului.

Poşta suedeză a comemorat bicentenarul morţii lui Jonas Alstromer (1685-1761), unul dintre cei mai de seamă pionieri ai industrializării Suediei.

Poşta Uniunii Sovietice a surşarjat marca de 40 copeici, care consacră în filatelie numele marelui luptător pentru libertatea şi independenţa poporului congolez, Patrice Lumumba.

Poşta franceză a emis cea de-a cincea serie consacrată memoriei eroilor rezistenţei împotriva hitlerismului: Jacques Renouvin (20 c), Lionel Dubray (20 c), Paul Gateand (30 c) şi Mère Elisabeth (30 c).

MAGYAR POSTA
15
INDIA POSTAGE

TEZAURUL DE LA ISACCEA

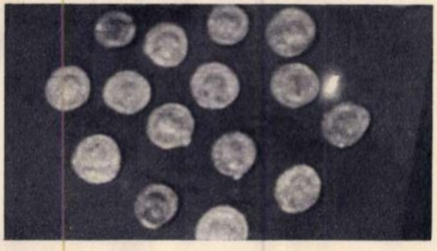

In colecţia numismatică a muzeului din Tulcea au intrat recent peste o mie de monede romane din secolul al III-lea şi al IV-lea. Piesele sînt toate din argint şi poartă efigiile mai multor împăraţi romani. Monedele au fost descoperite în împrejurimile comunei Isaccea de către un tractorist, în timp ce ara tarlaua unei gospodării colective. Ele se aflau la o adîncime de 30 de centimetri, depozitate într-o cutie de aramă.

Cercetările făcute la faţa locului de către tov. Simion Gavrilă, directorul muzeului din Tulcea, au dus şi la descoperirea unor alte monede. Întregul stoc — denumit de specialişti tezaurul de la Isaccea — a fost trimis pentru studiere la Institutul de arheologie al Academiei R. P. Romîne, de unde, după identificare, a fost predat Muzeului raional din Tulcea.

„CASA SOARELUI"

Proiectul unui mare solariu — o clădire cu un hol cu pereţii transparenţi, cu o uriaşă curte interioară acoperită în care vor susura fîntîni arteziene, se vor găsi pomi şi flori şi în care vizitatorii vor putea purta costume de baie — a fost recent elaborat de Academia de ştiinţe a R.D. Germane.

În acest palat al sănătăţii, oamenii muncii vor avea posibilitatea de a face, în afara perioadelor de concediu — în scop curativ sau pur şi simplu pentru fortificarea organismului — băi de aer şi de raze ultraviolete.

Sursa de raze ultraviolete o vor constitui înşişi pereţii clădirii. Atît cantitatea de radiaţii cît şi compoziţia aerului vor putea fi reglate în funcţie de necesităţi.

CENTRALĂ ATOMOELECTRICĂ ÎN R.S. CEHOSLOVACĂ

Sînt puţini — în prezent — cei care cunosc existenţa micii localităţi Bogunice, şi chiar şi cea a oraşului Trnava (Slovacia centrală) din apropiere. Peste puţin timp însă, Bogunice va deveni o denumire foarte cunoscută — şi aceasta datorită centralei atomoelectrice a cărei construcţie a fost începută aici. Reactorul atomic de la Bogunice va funcţiona cu uraniu cehoslovac. El va încălzi apa pînă la 400°, la o presiune de 29 de atmosfere, iar apoi — în schimbătorul de căldură — o va încălzi pe cea dintr-un al doilea circuit. De aici, aburi de 180° vor intra în cîteva turbine.

Puterea termică a staţiunii va fi de 590.000 kilowaţi, iar cea electrică, de 150.000 kilowaţi. Dirijarea reactorului şi a aparatajului electric va fi complet automatizată. Problema păstrării şi neutralizării rămăşiţelor radioactive a fost rezolvată prin construirea unor rezervoare impermeabile, situate adînc sub pămînt.

Prin realizarea acestui important obiectiv, R.S. Cehoslovacă va deveni a cincea ţară de pe glob care posedă o centrală atomoelectrică.

VENEŢIA SE AFLĂ ÎN PERICOL

iar primejdia vine dinspre mare. Precum se ştie, datorită mării, Veneţia este unul din cele mai fermecătoare oraşe ale lumii: marea îi alimentează cele 160 de canale ale sale. Specialiştii italieni au arătat însă că, din pricina ridicării nivelului mării şi a scufundării solului, la fiecare zece ani Veneţia se află cu cinci centimetri mai jos sub nivelul mării. Dacă procesul nu va fi oprit la timp, nu peste multă vreme valurile Adriaticei vor acoperi străvechiul oraş din care nu se vor mai vedea decît turlele bisericilor. Un cunoscut geolog italian, profesorul Pierro Leonardi, consideră că momentul de faţă este cel mai indicat pentru a se lua foarte urgente măsuri de apărare a „perlei mării Adriatice" împotriva nemiloaselor valuri ale aceleiaşi mări care i-au dus faima în lumea întreagă.

4 GHICITORI FOTOGRAFICE

Ce este?

I.
- **1) O celulă vie?**
- **2) Faţa nevăzută a Lunii?**
- **3) Un disc învîrtit cu o mare turaţie?**

II.
- **1) Fire de barbă?**
- **2) Marmură?**
- **3) Lemn mîncat de carii?**

III.
- **1) Spuma mării?**
- **2) Zăpadă?**
- **3) Zahăr?**

IV.
- **1) Tija unui burghiu?**
- **2) Tulpina unui palmier?**
- **3) Panglică răsucită?**

RĂSPUNSURILE ÎN PAGINA 23.

Luna ✓ **I**

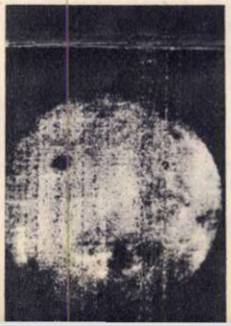

marmură x **II**

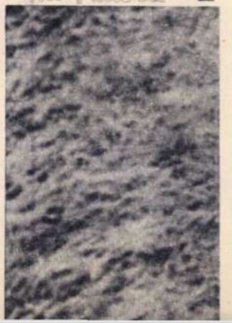

Spuma x **III**

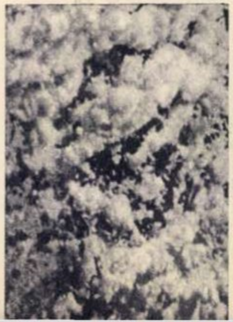

Tija **IV**

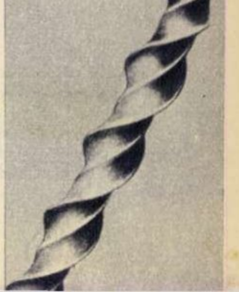

Populaţia Berlinului a făcut o primire entuziastă cosmonautului sovietic Gherman Titov. Aclamîndu-l pe eroul cosmonaut, oamenii muncii din Republica Democrată Germană şi-au manifestat totodată sentimentele de dragoste faţă de poporul sovietic, hotarîrea de a apăra pacea şi de a zădărnici provocările militariştilor şi sprijinitorilor lor imperialişti.

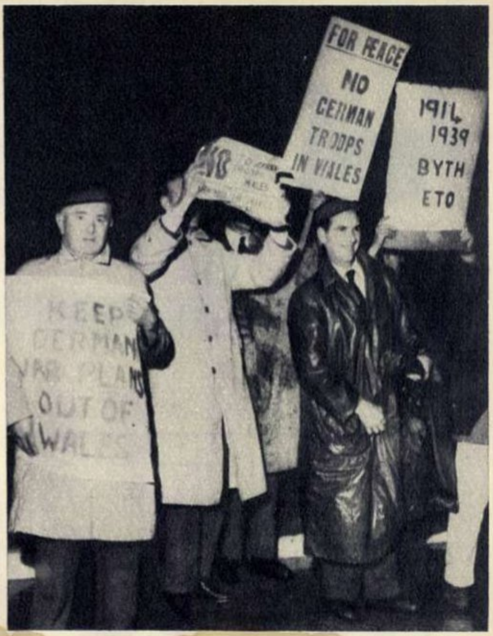
FOR PEACE
NO GERMAN TROOPS IN WALES
1914 1939 BYTH ETO
KEEP GERMAN WAR PLANS OUT OF WALES

Sosirea primului grup de militari ai Bundeswehrului în Wales (Ţara Galilor) a stîrnit indignarea patrioţilor englezi. În faţa bazei militare de la Castlemartin, unde au fost încartiruiţi soldaţii vest-germani, a avut loc o demonstraţie de protest împotriva prezenţei acestora. Pe pancartele purtate de manifestanţi stă scris: „Nu lăsaţi să pătrundă planurile războinice germane în Wales“, „Pentru pace, împotriva prezenţei trupelor germane în Wales“.

fotocronica FLACARII

La Paris s-a deschis Expoziţia sovietică, în cadrul căreia sînt prezentate—prin intermediul a peste 10.000 exponate, fotografii şi diagrame — viaţa şi munca paşnică a Ţării Sovietelor. În fotografie: vizitatori ai expoziţiei în faţa machetei spărgătorului de gheaţă atomic „Lenin“.

După demisia lui Janio Quadros, reacţiunea din Brazilia a încercat să înăbuşe prin acte de teroare lupta forţelor democratice în sprijinul legalităţii şi dreptului vicepreşedintelui Joao Goulart (în medalion) de a ocupa funcţia de preşedinte. În fotografie: uneltele generalilor şi bancherilor reacţionari reprimă cu brutalitate pe participanţii la o manifestaţie ce a avut loc la Rio de Janeiro în sprijinul apărării principiilor constituţionale.

Micul comentar

BANI „BINE PLASAŢI“!?

de Florica ŞELMARU

Cu cîteva zile în urmă, la Hagen, în cadrul unui discurs electoral, cancelarul Adenauer declara: **„Dacă creştin-democraţii îşi vor menţine majoritatea în viitorul Bundestag, nu va exista o reducere a impozitelor“**. Cheltuielile de înarmare vor fi atunci sporite, a arătat cancelarul — afirmînd că, pentru contribuabil, aceste cheltuieli sînt... **„bani bine plasaţi“**. Într-alta din cuvîntările sale recente cancelarul reclama din nou, deschis, arme nucleare pentru soldaţii Bundeswehrului.

Teoria cancelarului că a cumpăra război şi moarte este un „plasament“ avantajos are şi în capitalele altor ţări membre ale blocului NATO slujitori zeloşi. Agenţia UPI comunica zilele trecute că trupele americane recent sosite pentru „întărirea“ garnizoanei SUA din Berlinul occidental au efectuat imediat şi ostentativ primele lor manevre pe teritoriu german. (În legătură cu aducerea noilor trupe americane, Declaraţia din 31 august a guvernului sovietic sublinia că această acţiune, lipsită de valoare reală din punct de vedere militar, a fost întreprinsă în scopuri deliberat şi evident provocatoare...) În timp ce agenţia americană anunţa astfel manevrele trupelor americane recent sosite în Berlinul occidental, ziarul londonez „Daily Express“ dădea o altă informaţie semnificativă — despre un stoc de arme nucleare pentru „folosire tactică“, pe care forţele NATO le-ar fi depozitat în Germania occidentală şi Marea Britanie. Deci — pe de o parte provocări, pe de altă parte stocarea de arme nucleare în apropierea teatrului provocărilor!

Sub pretextul că vor să ducă tratative — dar de pe „poziţii de forţă“! — puterile NATO nu fac decît să intensifice încordarea atmosferei internaţionale. Iar pentru a narcotiza opinia publică, cercurile interesate caută să acrediteze iluzia că un nou război s-ar putea duce fără folosirea armelor termo-nucleare.

Bani „bine plasaţi“, banii contribuabililor vest-germani (şi ai semenilor lor din alte ţări occidentale) investiţi în acţiuni agresive împotriva ţărilor socialiste?!... Formula aminteşte de metodele bancherilor puţin scrupuloşi care, în operaţii dubioase, plasează de preferinţă economiile micilor deponenţi.

În cazul de faţă, „operaţia“ nu e nici măcar dubioasă: e destinată unui inevitabil faliment.

fotocronica FLACARII

De la mijlocul acestei săptămîni, în sălile bucureştene de concert se desfăşoară manifestările muzicale ale celui de-al doilea Concurs şi Festival internaţional „George Enescu". Eveniment artistic de o importanţă ce depăşeşte cu mult graniţele ţării noastre, festivalul şi concursul au semnificaţia unei adevărate sărbători a muzicii, a păcii şi a bunei înţelegeri între popoare. În fotografia noastră redăm o imagine de la deschiderea festivă care a avut loc marţi seara, în Sala Palatului R.P.R.

TRAIASCA
ASOCIATIA GEOLOGICA
CARPATO - BALCANICA !
VIVE
L ASSOCIATION GEOLOGIQUE
CARPATO - BALKANIQUE !
ДА ЗДРАВСТВУЕТ КАРПАТСКО-
БАЛКАНСКАЯ ГЕОЛОГИЧЕСКАЯ
АССОЦИАЦИЯ !
ES LEBE
DER GEOLOGISCHE KARPATISCH-
BALKANISCHE VEREIN !

La deschiderea celui de-al V-lea Congres al Asociaţiei geologice carpato-balcanice, ale cărui lucrări se desfăşoară în sala de marmură a Casei Scînteii.

Pe ogoarele G.A.S. Bragadiru se continuă în ritm intens, cu mijloace mecanizate, arături pentru însămînţările de toamnă. →

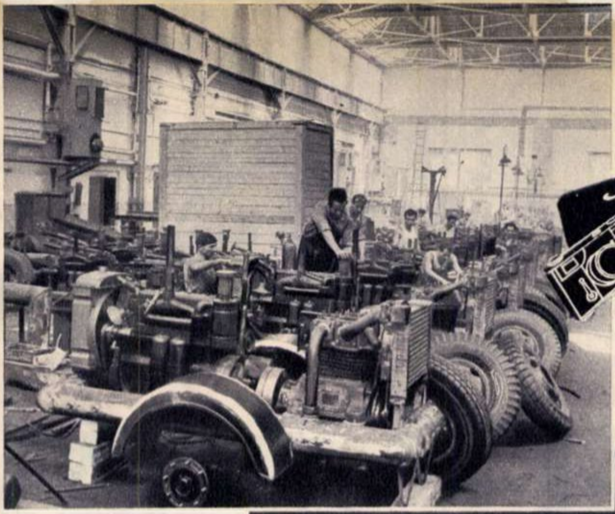

↑
La secţia montaj motocompresoare a uzinelor „Timpuri noi" s-au obţinut în ultima vreme importante succese în lupta pentru calitatea superioară a produselor.

În numeroase întreprinderi din ţară au loc adunări ale oamenilor muncii, în cadrul cărora se ţin conferinţe despre necesitatea încheierii Tratatului de pace cu Germania şi despre recenta Declaraţie a guvernului sovietic. Oamenii muncii îşi manifestă încrederea în politica externă de pace a ţărilor socialiste şi adeziunea faţă de măsurile menite să pună frîu manevrelor agresive ale imperialiştilor. În fotografie: un aspect de la o asemenea adunare într-o secţie a uzinelor „Griviţa roşie"-Bucureşti. →

SOLUŢII LA GHICITORILE FOTOGRAFICE DIN PAGINA 21
I:2; II:1; III:3; IV:1

REDACŢIA: BUCUREŞTI PIAŢA SCÎNTEII
Căsuţa poştală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744
ABONAMENTE: la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.
PREŢUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Coperta noastră: Noi locatari ai blocului „Gioconda" din piaţa Splai. Fotografie de A. MIHAILOPOL.
Prezentarea grafică: Vlad MUŞATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

ÎN CÎTEVA LINII

Brbt. Rep.

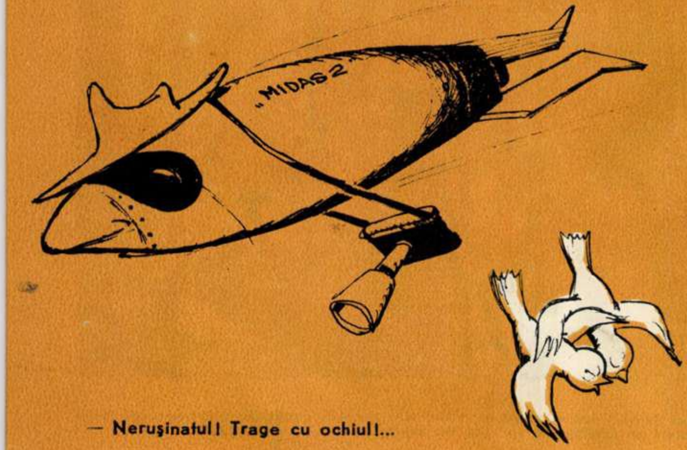

— Neruşinatul! Trage cu ochiul!...

S.U.A. se străduiesc să consolideze regimul revanşard al lui Adenauer.

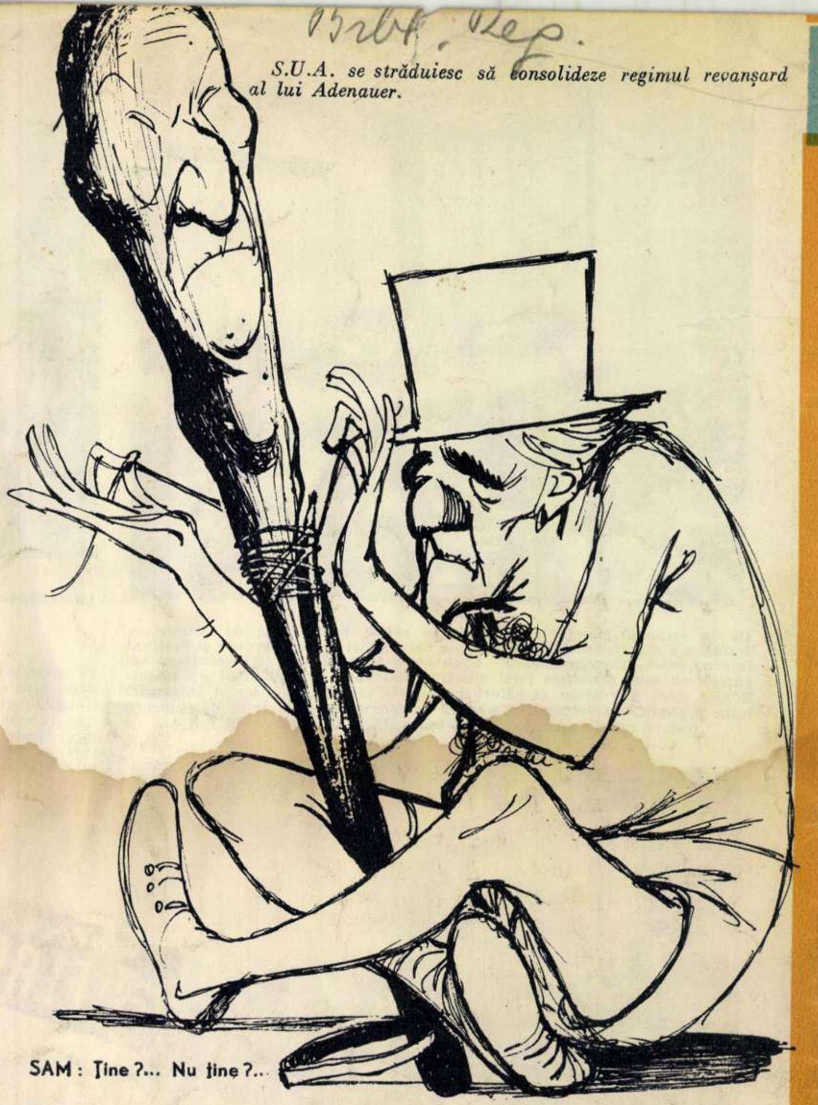

SAM: Ţine?... Nu ţine?...

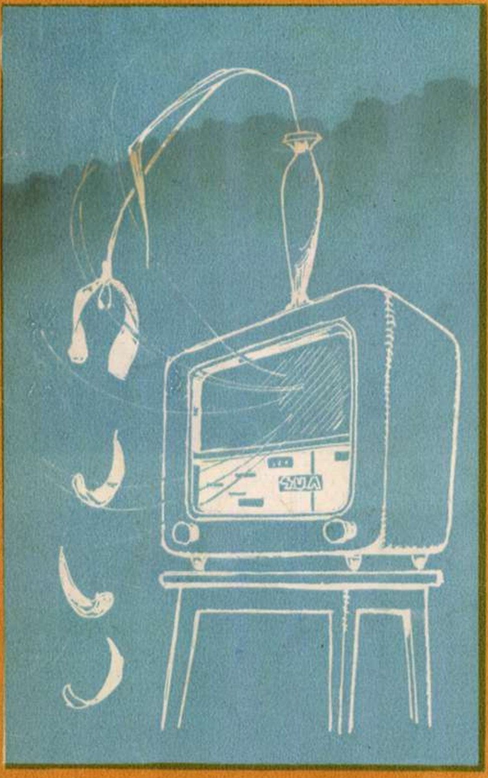

(În S.U.A. se înteţeşte propaganda în spiritul războiului rece)

Un suflu îngheţat...

(S.U.A. intensifică recrutările)

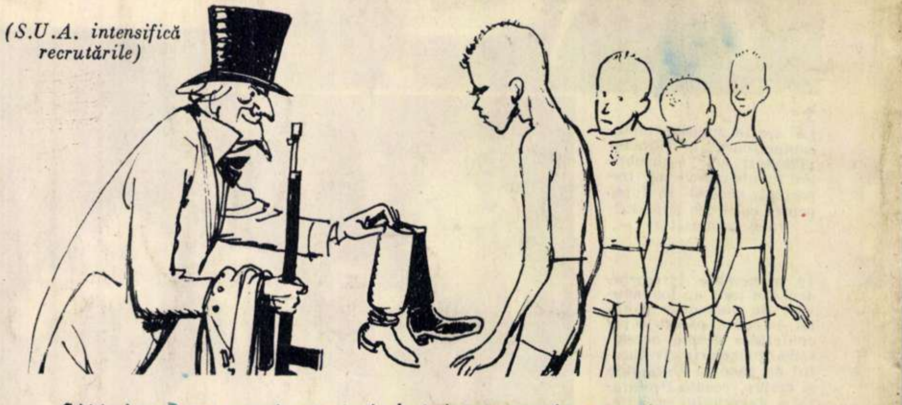

SAM: La noi nu se reduc preţurile la îmbrăcăminte, la noi se dă pe gratis!...

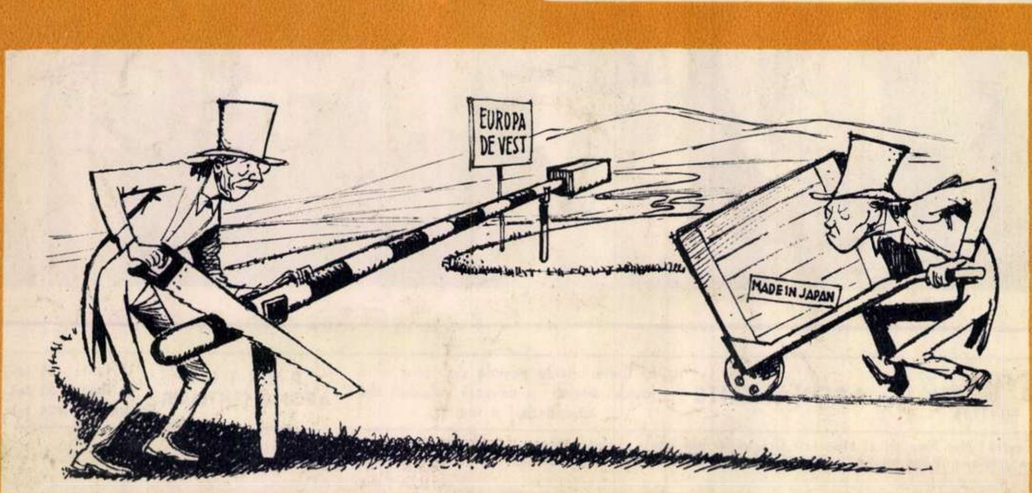

CAPITALIŞTII ÎNTRE EI

(Capitaliştii japonezi cer insistent ţărilor din Europa de vest să reducă restricţiile vamale aplicate mărfurilor japoneze)

— Sîntem gata să reducem restricţiile vamale!...

Desene de
Eugen TARU

05/5

- *Aspecte de la cel de-al II-lea Concurs și Festival Internațional „George Enescu"* (pag. 2–3)
- **Cum se naște un imperiu** (pag. 9–11)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 37 (329) — 16 septembrie 1961

O SĂRBĂTOARE

Între două concerte, o întîlnire amicală: maestrul George Georgescu și violonistul sovietic Leonid Kogan.

☆

Concertul Orchestrei simfonice a Radioteleviziunii sovietice dirijate de Ghenadi Rojdestvenski a oferit melomanilor o seară memorabilă.

☆

Printre manifestările de zile mari ale Festivalului a fost și recitalul dat de pianistul italian Aldo Ciccolini.

De la 5 septembrie, viața muzicală a Bucureștiului cunoaște o însuflețire ieșită din comun; iar bucureștenii trăiesc zi de zi și seară de seară clipe de adevărat entuziasm artistic. Nu este însă o bucurie localizată la Capitala țării; acel „cînt de slavă“ — cum îl numea maestrul George Georgescu — înălțat de aici, de pe malul Dîmboviței, răsună pe întreg cuprinsul țării, unde milioane de admiratori ai marelui Enescu urmăresc în fața difuzoarelor și televizoarelor sau în paginile ziarelor și revistelor pasionata competiție de forțe artistice din Capitala patriei, devenită pentru două săptămîni Capitală muzicală a lumii. Bucureștenii au însă șansa — ce-i drept, de invidiat — să poată urmări nemijlocit cele mai importante manifestări ale acestei splendide sărbători a muzicii.

În fiecare dimineață ei umplu pînă la refuz sala mică a Palatului, Studioul de concerte al Radioteleviziunii — aceste adevărate bijuterii muzical-arhitectonice ale Capitalei — precum și bătrînul Ateneu, cele trei săli unde au loc probele de vioară, pian și canto ale Concursului internațional de interpretare. 102 tineri din 19 țări, aspirînd toți la gloria de laureat al Concursului internațional „George Enescu“, se întrec în a-și demonstra cît mai convingător capacitatea de aprofundare și redare a sensului muzicii,

Tracul a pierit dintr-o dată: concurentul maghiar Attila Kubinyi s-a cufundat în acordurile impresionante ale Sonatei a II-a de George Enescu.

A urcat pe scenă concurentul spaniol Gerardo Gomez Casais.

Pianistul american Iacob Maxin, promovat în etapa a II-a.

A MUZICII

în primul rînd a celei enesciene, a cărei interpretare face parte din condițiile concursului.

Serile, bucureștenilor li se oferă adevărate „regaluri" de muzică. Personalități dintre cele mai proeminente ale interpretării romînești și mondiale își desfășoară măiestria, adesea prodigioasă, în cadrul Festivalului care are loc concomitent cu cel de-al doilea Concurs internațional „George Enescu". Seria acestor „regaluri" a fost deschisă prin concertul de neuitat dat la 9 septembrie de Filarmonica bucureșteană dirijată de cel pe care un interpret polonez îl numea odată „bătrînul leu al estradelor mondiale" — George Georgescu, și avîndu-l ca solist pe acel titan al pianului care este Sviatoslav Richter. Am ascultat cu acest prilej, într-o monumentală redare, Simfonia I de Brahms, iar Richter ne-a vrăjit cîntînd de două ori „Burlesca" de Richard Strauss, compoziție nu prea reprezentativă, dar însuflețită de elanul creator al genialului pianist. A fost un început de bun augur! Căci apoi, unul după altul, au urmat într-un ritm care abia ne mai permitea să ne reculegem: concertul Orchestrei Radioteleviziunii sovietice dirijate de Ghenadi Rojdestvenski, căruia publicul bucureștean i-a rămas profund recunoscător pentru subtila înțelegere a Simfoniei I de George Enescu; recitalul scînteietor al pianistului italian Aldo Ciccolini, care a evoluat cu un program foarte divers, dintre care mai ales fantezia „Călătorul" de Schubert și ciclul preludiilor lui Debussy au rămas adînc gravate în amintirea ascultătorilor; apariția grandioasă, amintind de Șaliapin, a basului Ivan Petrov în rolul lui Boris Godunov pe scena operei; concertul dirijat de Lorin Maazel, acest tînăr maestru american al baghetei, care știe să mînuiască posibilitățile orchestrei cu o remarcabilă dezinvoltură și precizie; neuitata interpretare a concertului pentru vioară de Șostakovici de către Kogan; concertul de cameră al artiștilor romîni, încheiat cu acea sfîșietoare simfonie de cameră, cîntecul de lebădă al lui Enescu și atîtea alte concerte și spectacole de operă pe care cu greu le va putea uita cineva.

Au mai rămas doar șase zile de Festival, dar cîte bucurii ne mai așteaptă: Uzunov în „Othello", sir John Barbirolli la pupitrul Filarmonicii, Dermota în „Fidelio", Szeryng interpretînd trei concerte de vioară, concertul cu Simfonia a II-a și a III-a de Enescu și, ca o culminație a întregului Festival, opera „Oedip" a marelui nostru compatriot.

Numeroase mărturii publicate în întreaga presă ale distinșilor oaspeți, ca și manifestările ce au avut loc pînă acum ne permit să întrezărim marea importanță a acestei sărbători muzicale.

George BĂLAN

Fotografii de Eugen IAROVICI

Concurentul sovietic Igor Frolov are emoții: a tras biletul și află în ce zi a concursului se va prezenta în fața juriului.

Soprana bulgară Elena Baldjieva se pregătește pentru concurs.

CÎNTĂ SVIATOSLAV RICHTER...

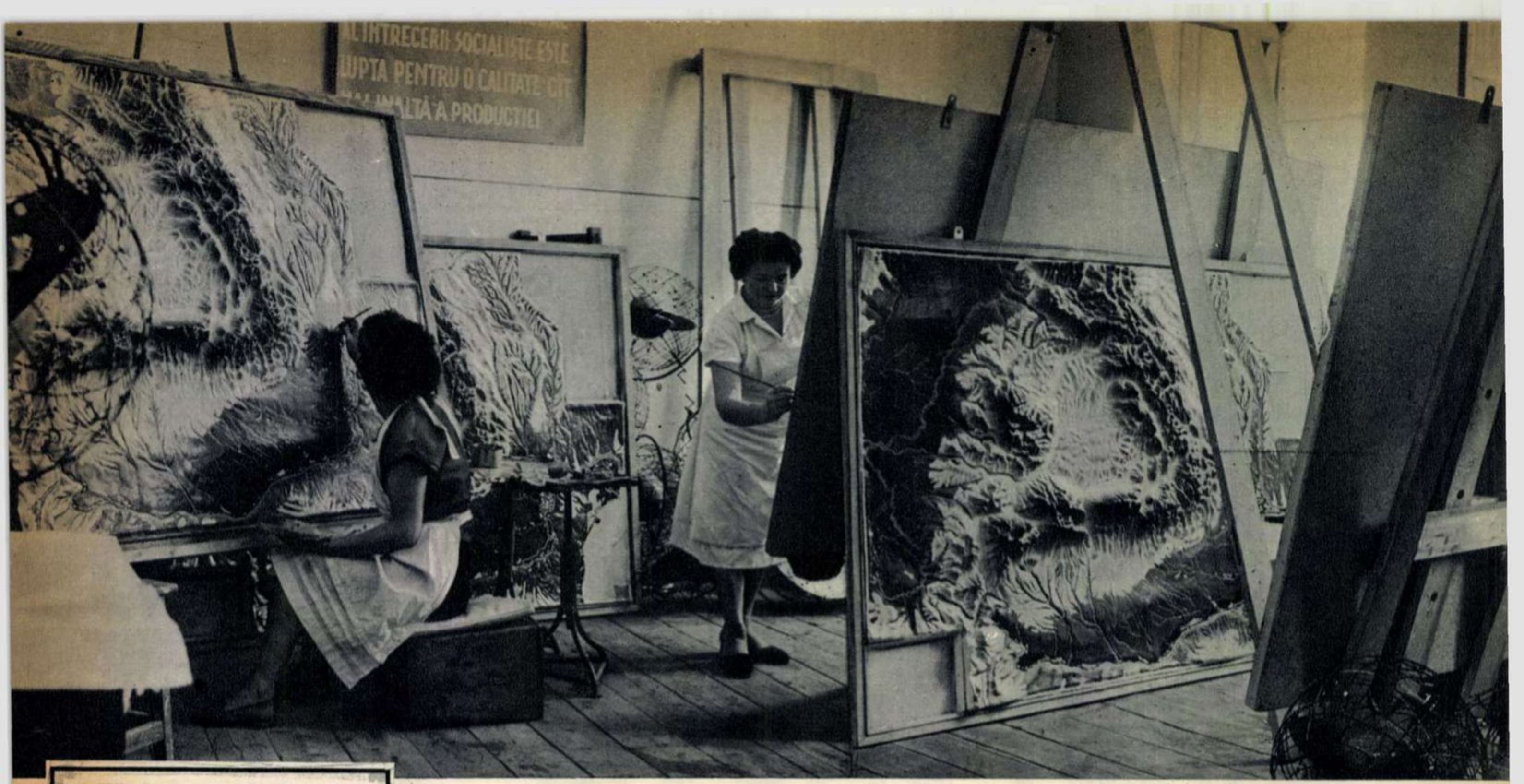

COPERTA NOASTRĂ

Globurile cerești își primesc ultimul retuș înainte de a fi expediate spre școlile din țară.

Fotografie de Elena GHERA

DE LA ARHEOPTERIX

Reptila-pasăre — arheopterixul — a dispărut de milioane de ani; fosila ei, extrem de rară, constituie una din cele mai interesante piese ale cîtorva mari muzee din lume. Totuși, „fosile“ de-ale animalului ce reprezintă trecerea de la tîrîtoare la înaripate se găsesc într-un număr apreciabil — număr care ar putea fi considerat senzațional dacă toate aceste exemplare de arheopterix n-ar fi din... ipsos. Piesele respective se găsesc în colecțiile laboratoarelor și muzeelor de științe naturale ale multor școli din țară. Spre deosebire de arheopterixul din prima jumătate a erei mezozoice a pămîntului, cel din ipsos s-a născut doar în urmă cu cîțiva ani și face parte din primele produse ale unei întreprinderi bucureștene cu un profil puțin obișnuit.

Secțiune în motorul cu aprindere prin scîntele.

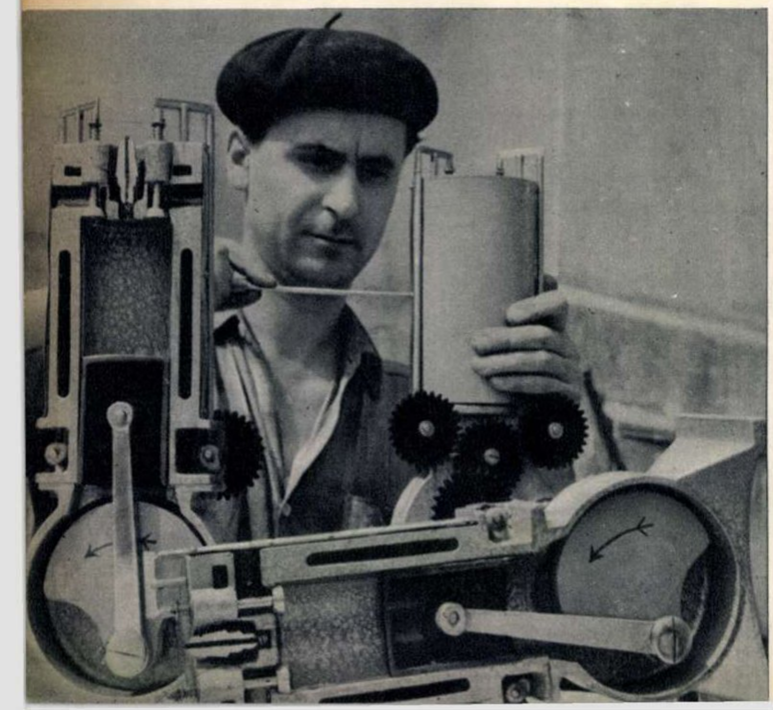

Este vorba de o fabrică ai cărei beneficiari nu-s alții, în ultimă instanță, decît milioanele de copii cuprinși în învățămîntul de toate gradele, începînd cu cei de-o șchioapă, preșcolarii, pe care desigur nu-i interesează deocamdată reptila zburătoare, ci bețișoarele și cuburile colorate — pînă la cei din școlile elementare, medii și profesionale. Acolo unde o inimă de porumbel sau de broască, o prismă de refracție, modelul unui motor diesel, corpul omului, harta în relief a R.P. Romîne, detectorul Geiger-Müller sau aparatul de radioemisie stîrnesc interese și pasiuni de cercetător.

I.M.D. — „Întreprinderea de material didactic“ — fabrica de care vorbim mai sus, una din unitățile Direcției generale industriale a Ministerului Învățămîntului și Culturii, s-a născut imediat după reforma învățămîntului. Scopul: înzestrarea școlilor din țară cu material didactic nou, practic, sugestiv, interesant. Care era în acea perioadă zestrea moștenită de la burghezie în domeniul materialelor didactice? Profesorii mai în vîrstă, ca și foștii elevi care au absolvit de mult școlile își amintesc: o bufniță, un urs, o vulpe împăiată, cîteva aparate de fizică importate sau fabricate rudimentar, așa-zisele laboratoare de chimie cu materiale procurate în bună măsură de elevi — toate acestea numai în școlile mai de seamă de la orașe. La sate: nimic sau aproape nimic.

De atunci lucrurile s-au schimbat. Există oare azi vreo școală, mică sau mare, care la început de an să nu-și comande necesarul de materiale didactice? Și gîndiți-vă că în întreaga țară au funcționat în anul școlar 1960-1961 nu mai puțin de 6.200 școli de șapte ani, 562 școli medii, plus sutele de școli profesionale, speciale etc., că în anul școlar care începe acum vor învăța 2.659.800 elevi față de 2.438.406 cîți erau în anul școlar 1960-1961.

Ce materiale didactice interesante vor apare în muzee și laboratoare în cursul anului școlar 1961-1962 sau în cel următor? Să începem cu prichindeii: preșcolarii vor primi — în afară de alte noutăți — o garnitură de cale ferată de mărime apreciabilă și o colecție de diapozitive care fără îndoială îi va interesa mult: colțul zoologic Băneasa cu urșii, leii și tigrii săi. Elevii școlilor de 7 ani, de 11 ani sau profesionale vor avea prilejul să studieze anul acesta „pe viu“ cîteva materiale noi și interesante: omul cu sistemul său muscular, circulator, nervos, osos, „născut“ dintr-o pastă de hîrtie, tot torsul ființei umane necîntărind mai mult de opt kilograme. Pînă acum această piesă se fabrica din ghips, cîntărind mult mai mult.

Vor avea apoi un aparat pentru studiul legilor mișcării rectilinii; o trusă de înaltă frecvență cu

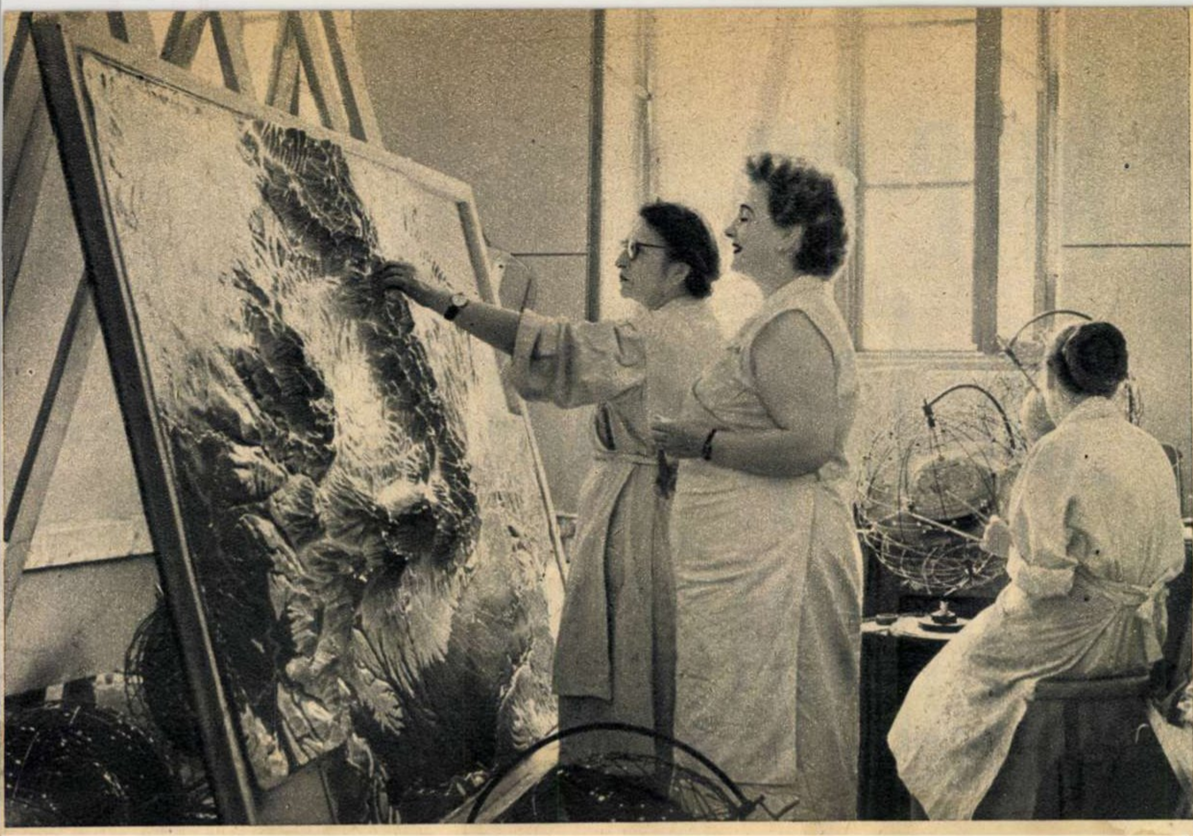

În viitor, fabrica va folosi o metodă nouă pentru conservarea micilor animale sau a plantelor: incluziunea lor în masă plastică transparentă. Iată un prototip: o stea de mare.

Pictorii finisează noile hărți în relief destinate școlilor. Materia primă din care sînt confecționate hărțile: o pastă din hîrtie, care face ca ele să fie ușoare și rezistente. La ideea folosirii pastei în loc de ipsos și-au adus contribuția maistrul Jean Ionescu și sculptorul Constantin Iliescu.

LA TURBOREACTOR

care vor putea executa 60 de experiențe diferite; vor mai primi un generator electrostatic, un manometru de tip industrial, un motor cu aprindere; vor studia modelul unui turboreactor, al unui accelerator de particule, un aparat pentru analiză spectrală, un aparat pentru punerea în evidență a electronului; lecțiile de astronomie vor fi îmbogățite cu ajutorul unei piese complet necunoscute pînă acum și pe care I.M.D.-ul o produce azi în serie mare: globul ceresc — Pămîntul rotindu-se sub bolta cu stele, planete și constelații. De asemenea, o preocupare a colectivului întreprinderii este și pregătirea pentru producția anului 1962 a primelor sortimente de material didactic necesar învățămîntului superior: redresor stabilizat electronic și alimentator universal.

Ne oprim aici. Spațiul nu ne permite desigur să înșirăm decît cîteva din cele aproape 150 de sortimente de material didactic ale I.M.D.-ului — sortimente care prin numărul lor reprezintă o creștere cu 48 de produse față de anul trecut. Și fiindcă tot sîntem la capitolul cifre este interesant de reținut una care marchează contribuția statului la înzestrarea școlilor cu materiale didactice: în anul 1961 numai întreprinderea respectivă va livra muzeelor și laboratoarelor școlare materiale didactice în valoare de 25.400.000 lei — de trei ori mai mult decît în anul 1958. Dacă ne mai amintim că elevii din clasele I-VII primesc manuale gratuit, că pe întreg cuprinsul țării, ieri, la deschiderea anului școlar, s-au inaugurat zeci de școli noi sau reconstruite, că s-au dat în folosință 4.500 săli de clase noi și că alte 1.244 vor fi terminate pînă la 31 decembrie 1961, că salariile corpului didactic au fost ridicate, începînd din această lună, în medie cu 15 la sută — precum și alte măsuri luate în sprijinul învățămîntului — vom înțelege și mai ușor cît de mare este grija pe care partidul și guvernul o acordă instruirii copiilor celor ce muncesc.

F. URSEANU

Fotografii de Elena GHERA

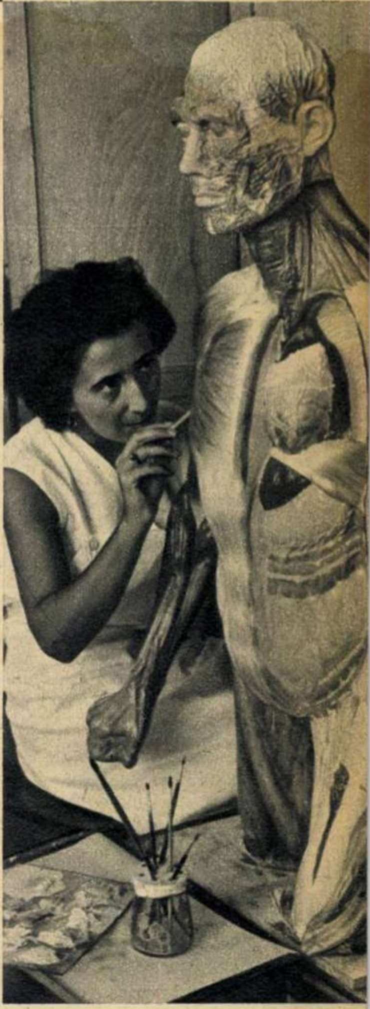

Se naște încă un om din... pastă de hîrtie. După ce a căpătat forma cuvenită, pictorița îi colorează pielea, mușchii, inima și toate organele ce vor fi studiate de către miile de elevi.

Înainte de a fi expediate, voltmetrele și ampermetrele destinate laboratoarelor școlare sînt puse la probă.

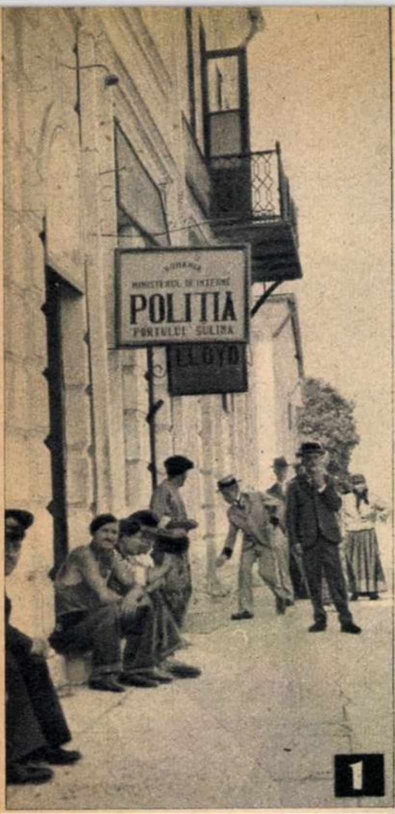

Într-un „porto-franco“ RECONSTITUIT

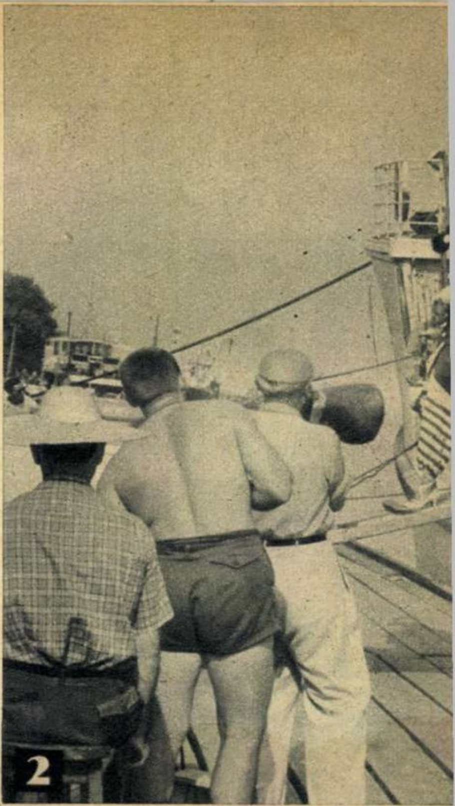

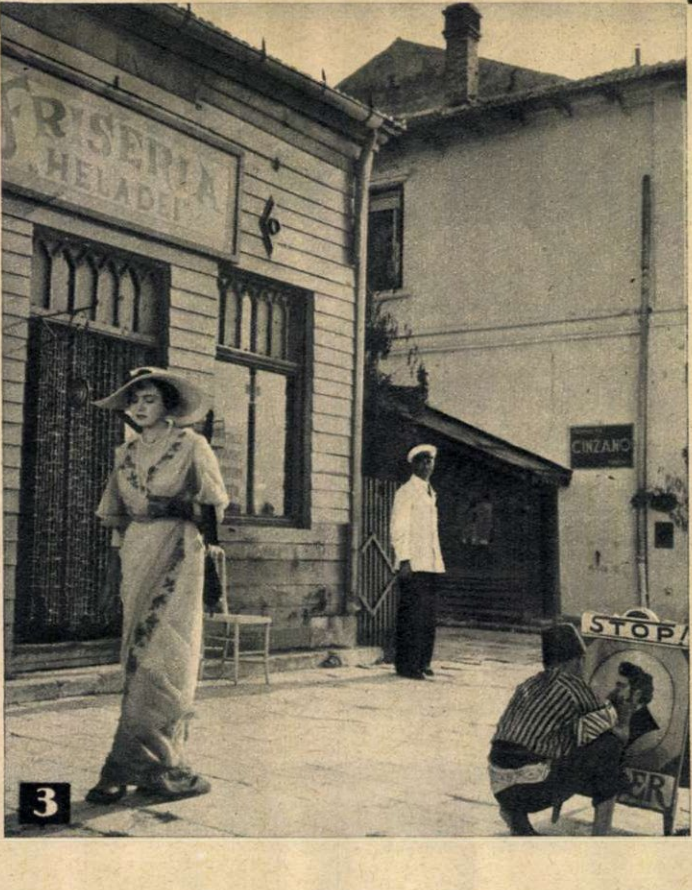

1 O stradă de pe vremuri, cu firme de pe vremuri, cu personaje — hamali, „amploaiați", afaceriști, lumpenproletari — în costume de acum jumătate de veac. Și, totuși, această fotografie a fost făcută la Sulina, în vara lui 1961!

2 A sosit „Albatrosul", aducîndu-i la Sulina pe Nick Americanul și pe fiica sa Evantia. Cîte deziluzii nu vor urma pentru acei care și-au făurit mirajul unei Americi - „pămînt al făgăduinței"!...

3 Penelopa (Simona Bondoc) trece gînditoare prin fața frizeriei lui Nicu Politicu.

4 La „Balul marinei". Evantia (Mimi Ioachim) primește îndrumările regizorului Paul Călinescu, în timp ce căpitanul Deliu (I. Dichiseanu) așteaptă să intre și el în acțiune.

Mult trebuie să se fi mirat matrozii de pe navele străine care, intrînd în zilele acestei veri pe canalul Sulina, vedeau, în micul port de la gurile Dunării, firme ca „Lloyd International", „Watson and Youell", „Poliția portului Sulina" și altele tot atît de desuete în raport cu peisajul romînesc contemporan. După cum mult s-au mirat și sulinoții cînd au văzut echipele de decoratori zugrăvind și montînd asemenea drăcovenii.

Dar dacă marinarii veniți de peste mări și țări au înțeles mai greu despre ce este vorba, localnicii s-au lămurit foarte repede: la Sulina urmau să se toarne exterioarele unui film ce avea să evoce oameni ce au trăit și fapte care s-au petrecut în urmă cu exact o jumătate de veac: filmul „Porto-franco", realizat de regizorul Paul Călinescu după romanul „Europolis" al lui Jean Bart (scenariul: Mihnea Gheorghiu).

Pentru cei ce cunoașteau romanul scriitorului-marinar Jean Bart — și cine din Sulina nu-l cunoaște? — lucrurile erau clare: se ecraniza „Europolis". Faptul îl confirma nu numai reconstituirea celor existente pe la 1911 — ca palatul Comisiei Europene a Dunării, hotelul Camberi, faimoasa cafenea a lui Stamate, frizeria „Heladei" și altele — ci și apariția unor personaje ale romanului: Penelopa, căpitanul Deliu, mulatra Evantia, sublocotenentul Neagu, cafegiul Stamate, frizerul Nicu Politicu ș.a. Sînt personaje care în cea mai mare măsură au existat și au trăit așa cum le-a descris Jean Bart în romanul său.

Și totuși, filmul „Porto-franco" nu va fi numai o ecranizare a romanului. După cum ne-au declarat scenaristul Mihnea Gheorghiu și regizorul Paul Călinescu — în discuția purtată într-o cameră a hotelului sulinot pe frontispiciul căruia se lăfăia de circumstanță firma purtînd numele lui Camberi—ecranizarea lui „Europolis" urmărește să redea în primul rînd atmosfera din cartea lui Jean Bart, aducînd bineînțeles în fața obiectivului aparatului de filmat principalele personaje și acțiuni ale romanului; dar, în același timp, filmul va depăși în oarecare măsură — mai ales prin caracterul său social, prin redarea frămîntărilor maselor de muncitori portuari din epoca respectivă — conținutul lui „Europolis".

Ce actori vom vedea în acest film? Un mănunchi bogat de talente: Simona Bondoc (în rolul pătimașei Penelopa), artiștii Niki Atanasiu, Ștefan Ciubotărașu, Fory Eterle, Geo Barton, I. Dichiseanu, Mihai Fotino, Benedict Dabija, H. Boroș și numeroși alții. Și o tînără debutantă: Mimi Ioachim în rolul mulatrei Evantia. Mai sînt însă și alți cîțiva zeci de artiști anonimi: cei ce vor interpreta masa muncitorilor docheri, a marinarilor, a locuitorilor Sulinei de altădată. În „civilitate" ei sînt locuitorii Sulinei de astăzi, care, pentru circumstanță, au îmbrăcat costumele ce se purtau acum cinci decenii, făcînd figurația filmului. Și dacă de obicei pentru figurația oricărui film se găsesc mulți amatori, de data aceasta oferta nu numai că a cuprins întreaga populație a unui orășel, dar realizatorii filmului au găsit în rîndurile acesteia zeci și zeci de „consultanți": oameni care-și amintesc exact ce se petrecea la cafeneaua de pe vremuri, cum se purta și cum bărbierea Nicu Politicu, cum arătau Penelopa sau mulatra Evantia... Mulți au adus fotografii, ziare, scrisori și alte documente din epoca în care se petrece acțiunea filmului...

4

Echipa de realizare a filmului s-a bucurat în acelaşi timp de sprijinul populaţiei şi al autorităţilor locale şi în ce priveşte reconstituirea locurilor, a faptelor şi a atmosferei. Şi dacă a fost nevoie, pe unele porţiuni de pe chei s-au oprit lucrările de modernizare, s-a refăcut zidul ce înconjura cîndva fostul palat al Comisiei Europene, s-a reconstruit şi reconstituit colţul unde se aflau cafeneaua lui Stamate şi frizeria lui Nicu Politicu, s-au procurat două cargouri şi un iaht, un remorcher, trei şlepuri, un elevator şi alte ambarcaţiuni învechite, de acum jumătate de veac.

...Cu sprijinul Navromului, al sfaturilor populare raional şi orăşenesc, dar mai ales al întregii populaţii locale, la Sulina a fiinţat vara aceasta un veritabil studio cinematografic. Din truda căruia va rezulta — sîntem convinşi — un film cel puţin interesant.

... Ne-o garantează autenticul acestui film, pentru înfăptuirea căruia au colaborat nu numai specialiştii cineaşti, dar şi zecile de „consultanţi de specialitate" ieşiţi spontan din rîndurile populaţiei sulinote.

V. SAVIN

Surpriza

— schiţă —

de Mihai MÎRZA

Ilustraţii de V. MIHAI

În faţa stopului, Moskviciul opri brusc, scrîşnind. Stînd lîngă şofer, ca de obicei, Andrei Georgescu privea preocupat prin geamul parbrizului. Cu un gest automat scoase pachetul de „Carpaţi" din buzunar, pipăi ţigările şi alese una mai moale.

— Hm, iar nu găsesc chibriturile.

— Poftim, tovarăşe inginer — se auzi vocea groasă a şoferului şi îndată flacăra brichetei apăru pîlpîind.

— Hm...

Ceea ce însemna: „Mulţumesc pentru foc".

„Iar e cu capsa pusă şefu'" — îşi spuse şoferul. Şi băgînd maşina în viteză, reflectă: „Oare de ce nu se însoară? Poate s-ar mai îndulci puţin. Sau, mai ştii..."

Andrei avusese o viaţă grea. Tatăl său, factor poştal, murise în timpul unuia din barbarele bombardamente hitleriste din zilele de după 23 August '44. Nici măcar nu ştie precis unde. Plecase de la poşta centrală spre casă, pe calea Victoriei. Prin dreptul Teatrului Naţional sau undeva pe la Ateneul Romîn l-au surprins bombele. După o săptămînă cineva a adus acasă o bucată din tunica lui de factor poştal în care rămăseseră însîngerate legitimaţia şi o fotografie de-a mamei sale. Două luni Eugenia Georgescu a umblat ca nebună pe străzi să afle ceva în plus despre soţul ei. N-a aflat. A intrat apoi într-o filatură. A lucrat mai întîi la scoaterea maşinilor şi instalaţiilor din ruine; s-a înscris la primele cursuri de alfabetizare — căci nu ştia carte — apoi s-a calificat filatoare. Din banii adunaţi cu neînchipuită trudă plătea taxele şcolare pentru Andrei. În 1946 s-a îmbolnăvit de tuberculoză, dar a lucrat mai departe. După un an se însănătoşi ca prin minune. Nici un medic n-a reuşit să înţeleagă cum. Gîndul îndărătnic ce-o stăpînea de a-l vedea pe fiul ei om şi întrezărirea, prin tumultul evenimentelor, a începutului unei alte vieţi i-au dat tenacitatea aceea liniştită dar atît de fierbinte care făcea ca toate greutăţile vieţii să se topească aşa cum se topeşte ceara la căldura soarelui. În Andrei, Eugenia vedea posibilitatea, unica posibilitate, a împlinirii năzuinţelor ei. Cînd îl privea cum creşte, cum învaţă, cum pătrunde în viaţă, cum devine om, aşa precum îşi dorise, bucuria ei era atît de arzătoare, încît o simţea ca pe o durere. Bucuria aceasta răzbătea strălucitoare în privirile ei de mamă. Cînd întîlnea această privire, Andrei îşi ferea ochii. Îl tulbura. De cînd se ştia, grija mamei sale îl înconjurase ca un invizibil zid protector, îndemnîndu-l să răzbată, să se realizeze. O vedea în anii grei de după război întorcîndu-se de la fabrică vlăguită şi fără a se odihni o clipă, continuînd truda acasă, pentru el. Andrei o înţelegea. De aceea învăţa cu îndîrjire. Astfel găsea el de cuviinţă să răsplătească nesfîrşita dragoste a mamei sale, să-i satisfacă suprema ei dorinţă: unul, măcar unul din întreaga familie, să iasă în sfîrşit la lumină, să se bucure de bunurile vieţii care ei i-au fost refuzate. Da, Andrei o înţelegea atunci. Acum însă gă-

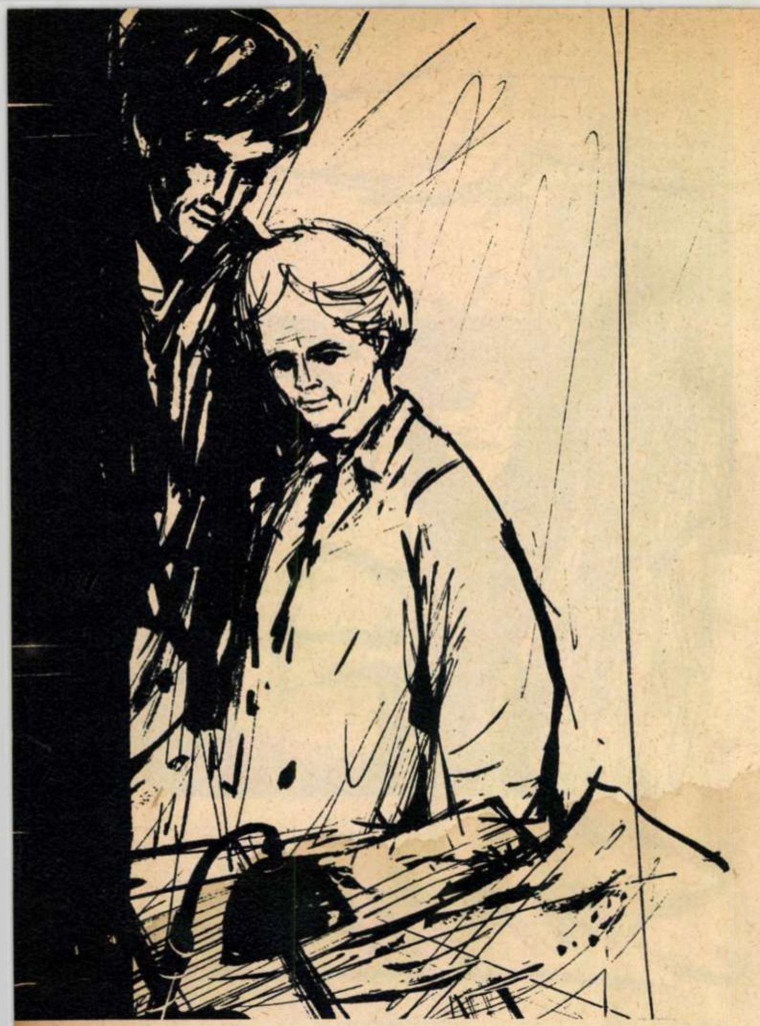

sea exagerate solicitudinea şi dragostea pe care maică-sa continua să i le arate. „De altfel, gîndea Andrei, mama nici nu trebuie să mai muncească atîta. E absorbită de treburile casei şi ale fabricii tot ca în tinereţe. Ca atunci cînd eu nu puteam face nimic pentru ea“...

Cînd, de curînd, el a fost numit inginer şef la marea filatură „Progresul“, i-a spus: „Cred că a venit vremea, mamă, să te mai odihneşti... Vezi, eu cîştig acum destul pentru amîndoi. N-ar fi rău să te gîndeşti să ieşi la pensie". La care Eugenia i-a răspuns: „La pensie am să ies cînd va fi timpul... Am să mă odihnesc atunci destul... Acum însă nu mă simt obosită. Am fost, azi nu mai sînt...“ Şi uitîndu-se la el ca în copilărie, afectuos şi îngăduitor, continuă: „De altfel, nici n-am timp să obosesc...“ „Hotărît, mama nu-şi dă seama ce face. Trebuie să intervin mai energic... Ce dracu'!... Doar n-am s-o las să se epuizeze. Mă crede tot un copil. Nu vede că acum pot să o ajut eu. În marea ei dragoste pentru mine vrea ca tot ea să-mi dea totul... Considerîndu-mă încă un copil, mă tratează la infinit ca atare. Refuză protecţia mea..., a unui copil, fireşte...“

În dimineaţa aceasta însorită, ideea de a interveni chiar cu asprime în viaţa mamei sale deveni şi mai acută. Andrei trebuia să treacă pe la filatura „Dunăreana" ca să ia planurile inovaţiei unui anume inginer Georgescu, inovaţie ingenioasă, aplicată cu rezultate excepţionale. Iar faptul că trecea pe la fabrica unde lucra mamă-sa îi aduse aminte mai ascuţit de îndatorirea pe care el credea că o avea faţă de ea. Neapărat, după-amiază va trebui să aibă o discuţie cît mai lămuritoare cu dînsa.

Cu aceste gînduri se îndrepta Andrei spre „Dunăreana“, cu care fabrica lui se afla în întrecere. Chiar secretarul comitetului de partid de la „Dunăreana" îl chemase, amintindu-i că ajutorul reciproc este una din condiţiile întrecerii socialiste şi spunîndu-i: „Veniţi de luaţi inovaţia noastră, că n-o să vă pară rău". „Nu vă este teamă că o să vă întrecem?“ — îl întrebase Andrei în glumă. „Nici o grijă; nu ne epuizăm noi aşa de repede resursele interne“ — îi răspunsese, mai în glumă, mai în serios, secretarul. Şi iată-l acum în drum spre „Dunăreana“.

— Intrăm pe poarta 1, tovarăşe inginer? — se auzi glasul şoferului.

— Da.

Moskviciul coti pe aleea asfaltată, poposi un moment în faţa grilajului porţii care se deschidea fără grabă şi, după încă douăzeci de metri, se opri în faţa pavilionului tehnic.

Pătrunzînd în cabinetul inginerului şef, Andrei se opri în prag. În faţa biroului încărcat cu hîrtii, îmbrăcată în halatul azuriu de lucru al filatoarelor, aşezată pe marginea unui fotoliu, stătea ea, mama lui.

— Intră, tovarăşe Georgescu — i se adresă, bine dispus, inginerul şef al „Dunărenei“, care, cu mişcări repezi, se grăbi să-i iasă în întîmpinare cu mîna întinsă:

— Îmi dai voie? Inginer Vasile Constantiniu — continuă el cu glas plăcut, de tenor, strîngîndu-i mîna. Uite-o şi pe tovarăşa Georgescu, preşedinta noastră de sindicat şi...

— Ştiu! — îl întrerupse indispus Andrei, privind spre ea. Dacă mai aveţi de discutat, pot să aştept.

— Noi nu terminăm niciodată: mereu avem cîte ceva de pus la cale. Nu-i aşa, tovarăşă preşedintă? — şi faţa inginerului Constantiniu zîmbi toată. Acum te aşteptam pe dumneata.

Andrei se lăsă dus de braţ spre cel de-al doilea fotoliu din faţa biroului.

— Ei, ia loc te rog. Bei o cafea? E răcoritoare pe canicula asta.

— Mulţumesc, nu obişnuiesc — răspunse Andrei, şi scoţînd pachetul de „Carpaţi" căută nervos chibriturile.

— Poftim!...

Flacăra jucăuşă a brichetei inginerului Constantiniu părea că-şi bate joc de el. Trase puternic din ţigară.

— Aş vrea să discut cu dumneata personal — vorbi Andrei tărăgănat, apăsînd pe cuvîntul „personal" — despre caracteristicile tehnice, modalităţile de aplicare la diferite tipuri de ringuri şi eficienţa economică a inovaţiei...

Pentru a-şi satisface oaspetele, inginerul Constantiniu se adresă preşedintei, ascunzîndu-şi nedumerirea sub pretextul căutării unor hîrtii de pe birou:

— Tovarăşă Georgescu, ne vedem noi mai tîrziu. Te chem eu.

Andrei lăsă să-i scape un abia auzit „la revedere" şi nici nu o privi măcar cum se ridică şi, cu paşii ei mărunţi pe care-i cunoştea din totdeauna, părăseşte încăperea. N-o văzu, dar ecoul paşilor ei îi ridică în inimă nu prea dulci reproşuri. „Nu, îşi spuse el, nu... Fără sentimentalisme... Trebuie să fiu hotărît pînă la capăt".

— Putem începe — îi întrerupse firul gîndurilor glasul inginerului Constantiniu. Iată, aceasta e schiţa perfecţionării tehnice — continuă el, luînd un sul de ozalid pe care-l desfăşură pe birou. Pe cît de simplu, pe atît de ingenios. Cu ajutorul acestor came variabile, dispozitivul poate fi fixat la orice tip de ring. Bineînţeles însă că trebuie avut în vedere...

Pe măsură ce dezvolta prezentarea inovaţiei, vocea inginerului Constantiniu devenea mai caldă, mai pasionată. La rîndul său, Andrei se ridicase din fotoliu şi, sprijinindu-se cu ambele mîini de birou, urmărea cu interes crescînd explicaţiile. Chipurile lor, atît de deosebite, aveau acum ceva comun, din pricina concentrării. Fumul ţigării căzute lîngă scrumieră şerpuia printre ei, făcînd să le lăcrimeze ochii. Erau însă prea absorbiţi ca să dea atenţie acestui lucru.

— Bravo! Aţi şi început. Iată ce înseamnă să nu pierzi timpul.

Vocea puternică care răsuna lîngă ei îi făcu să tresară.

— Ia uite! Nici n-am băgat de seamă cînd aţi intrat, tovarăşe director!

— Văd bine că n-aţi băgat de seamă...

Înalt, bine făcut, ca un adevărat atlet, directorul îi privea pe amîndoi cu jovialitate.

— Dumneata eşti pesemne inginerul şef de la „Progresul“ — se adresă el lui Andrei.

— Da.

— Îmi pare bine. Am să-l trimit pe Constantiniu pe la dumneata, că prea vă merge bine cu calitatea şi am vrea să aflăm şi noi secretul... Dar acum, continuaţi.

Directorul trase un scaun şi se apropie de birou.

— Fotoliile astea te invită la somn, nu la treabă. Îs mai sănătoase scaunele.

— Păi să scoatem fotoliile — zîmbi inginerul.

— Cum să le scoţi? În biroul inginerului şef al unei mari întreprinderi trebuie să fie şi fotolii.

— Uite, aşa mă fierbe — făcu pe supăratul inginerul — nimic nu-i place.

Andrei îi privi pe amîndoi. Întrebă:

— Putem continua?

— Să mai aşteptăm puţin. Trebuie să vină şi secretarul de partid, vrea să te cunoască... Şi, fără îndoială, autorul inovaţiei.

La radio-dispecerul de pe birou se aprinse soneria de apel şi se făcu auzită o voce plăcută de fată: „Tovarăşul secretar Dragomir întreabă dacă poate intra".

— Păi sigur că da! — izbucni directorul. Şi apoi către ei: iată singurul om din uzină care ştie să fie la timp unde trebuie, fără să dea buzna.

Uşa se deschise şi se ivi silueta cunoscută, îmbrăcată în halat azuriu de filatoare, urmată de un om slăbuţ şi mic de stat.

— V-am adus-o şi pe tovarăşa Georgescu. Că doar n-o să puneţi ţara la cale fără ea — începu noul venit. Hai, tovarăşă Georgescu, ia loc într-unul din fotoliile astea mari, pe care le ţine inginerul şef pentru oaspeţii de onoare.

Cei trei se priviră încurcaţi.

— Ei, ce staţi aşa? — continuă secretarul. Faceţi cunoştinţă: tovarăşa Georgescu Eugenia, mama inginerului şef de la „Progresul", aici de faţă.

— I-auzi, dom'le — sări în sus directorul. Şi noi care nu ştiam nimic.

„Asta mai lipsea“—gîndi Andrei şi se aşeză posac pe scaun:

— Era mai bine dacă l-aţi fi invitat şi pe inginerul Georgescu, autorul inovaţiei, că — şi aici glasul i se aspri — probleme sindicale nu avem de discutat, iar pentru cele de familie nu avem timp acum.

Cîteva clipe în încăpere domni o tăcere deplină. Inginerul Constantiniu privea stingherit, faţa directorului se înroşise. Numai dînsa era liniştită. Se ridică de pe scaun, se apropie de birou şi, după ce privi un moment planul inovaţiei, se întoarse spre Dragomir şi-i zîmbi. Dragomir zîmbi şi el:

— Nu vă pripiţi. Tovarăşul inginer Andrei Georgescu are perfectă dreptate. Nu e cazul să ne pierdem timpul şi nici nu ni-l vom pierde. De aceea dăm cuvîntul filatoarei Eugenia Georgescu, autoarea inovaţiei. Vezi, tovarăşe inginer — se scuză el — numele autorului, scris prescurtat pe fişa planului, a făcut pe mulţi să creadă că este vorba de un inginer Georgescu, nu de Eugenia Georgescu. Dar asta nu schimbă cu nimic din valoarea inovaţiei şi nici din ingeniozitatea autorului, iertare, a autoarei. Nu-i aşa?

Palid, Andrei se ridică şi se apropie de mama sa. Înţelese. „Parcă am fost orb. Tot timpul m-am gîndit numai la propria mea persoană. Cum de n-am văzut în purtarea ei simplă, modestă, flacăra dragostei şi pentru munca pe care o face?... M-am gîndit numai la mine...“

Nu-şi mai plecă ochii la privirea ei strălucitoare. O îmbrăţişă şi-i sărută părul cărunt pe care-l cunoştea atît de bine.

Cum se naşte UN IMPERIU

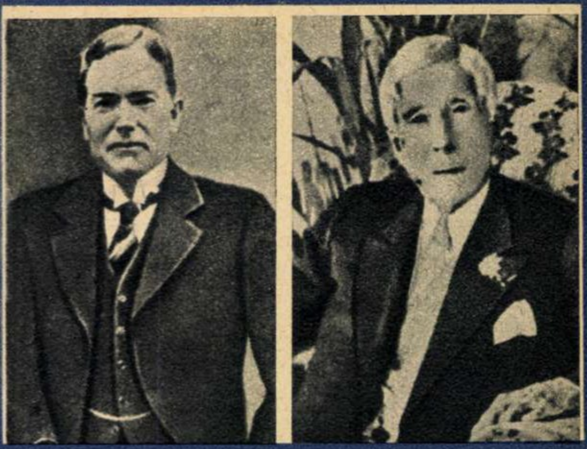

John D. Rockefeller senior (dreapta) a fost — după cum recunoaşte însăşi revista reacţionară „Time" — „unul din oamenii cei mai uriţi din America". John D. Rockefeller junior (stînga) este omul masacrelor din Colorado. Poliţia lui Rockefeller a ucis la Ludlow 24 de oameni dintre care două femei şi unsprezece copii. Aparatul său de propagandă l-a trecut însă „în rîndul sfinţilor".

Lichidul negru ţîşnea din pămînt, ici-colo, în Pennsylvania şi Kentucky, în Ohio şi West Virginia, provocînd uimirea fermierilor şi satisfacţia farmaciştilor. Localnicii priveau îndelung cum „petrolul de rocă", după cum i se spunea pe atunci, se întrupa în gîrle sinuoase pe ogorul ars de soare sau apărea din senin în locurile unde oamenii săpau după sare. Iar spiţerii se procopseau vînzînd, în sticluţe cu etichete multicolore, misterioasa substanţă pe care o prezentau drept un remediu garantat împotriva „morbului holerei, bolii de ficat, bronşitei şi tuberculozei".

Aceasta se petrecea în America la jumătatea secolului trecut, cînd petrolul era socotit o ciudăţenie a naturii, plasată undeva între ierburile de leac şi medicamentele consacrate.

GOANA DUPĂ „AURUL NEGRU"

Cînd însă un oarecare Samuel Kier descoperi din întîmplare, în fabricuţa sa de lîngă Pittsburgh, că „doctoria" este un excelent lubrifiant şi poate fi folosit totodată şi pentru luminat, petrolul îşi făcu intrarea pe poarta principală în lumea afacerilor. Amatorii de îmbogăţire rapidă începură să-l scrie cu majusculă; o nouă goană după aur — de data aceasta după „aurul negru" — electriză ţara, de la coasta Atlanticului pînă la Pacific.

Oamenii năvăliră în statele unde se bănuia existenţa zăcămintelor şi, împreună cu localnicii, se apucară să caute cu înfrigurare petrolul.

Se născu o nouă mitologie, un nou panteon.

Aţi auzit de fermierul care-şi muncea din greu pămîntul cu gloaba sa şi care s-a trezit peste noapte milionar, după ce s-a găsit petrol pe pămîntul lui? Dar de doctorul de ţară care şi-a părăsit pacienţii, compresele şi sinapismele, a forat un puţ şi a cîştigat, dintr-un condei, 1.500.000 de dolari?

În noul panteon nu-şi aveau însă locul muncitorii care trudeau din zori şi pînă-n noapte la sonde şi în rafinării, se schilodeau, ardeau ca torţe vii în înspăimîntătoare accidente.

Curînd, pe urmele prospectorilor mai mult sau mai puţin norocoşi se îmbulziră oameni de afaceri, speculanţi, femei de moravuri uşoare, negustori; se ridicară oraşe. Dealurile se acoperiră de ciudata vegetaţie a derrick-urilor, pămîntul, drumurile, iarba prinseră a musti de petrol. Carele transportau pe drumuri de ţară butoaiele spre vagoanele de marfă şi ambarcaţiunile turtite care, prin Oil Creek, traversau lanţul munţilor Allegheny pentru a aduce preţioasa încărcătură la Pittsburgh şi în celelalte citadele ale oţelului.

Se simţea pe atunci nevoia imperioasă a unui mijloc de luminat mai de nădeje ca lumînarea şi mai ieftin ca uleiul de balenă. Pe de altă parte, introducerea pe scară tot mai largă a maşinilor crea o piaţă uriaşă pentru lubrifianţi. S-ar putea spune deci că întreaga economie capitalistă aştepta cu nesaţ petrolul.

În Statele Unite primul puţ a fost forat în Pennsylvania, în 1859. Trei ani mai tîrziu, un tînăr om de afaceri din Cleveland, un oarecare John D. Rockefeller, îşi investi capitalul într-o rafinărie de petrol.

În momentul acela America era încleştată în crîncenele bătălii ale războiului civil, care avea să dărîme edificiul sclavagist din Sud, eliberînd forţele de muncă necesare dezvoltării capitaliste.

Şi în timp ce „masele anonime" — după expresia marelui poet-cetăţean Walt Whitman — luptau şi mureau pentru ideile lor, pentru cauza progresului social, capitaliştii din Nord, aidoma lui Rockefeller, aflaţi la o prudentă depărtare de front, îşi înmulţeau profiturile şi pîndeau clipa victoriei împotriva Sudului sclavagist pentru a-şi extinde sfera de acţiune.

În 1870, cinci ani după terminarea războiului, Rockefeller creă o nouă companie, cu un capital de un milion de dolari, „Standard Oil Company of Ohio".

Astfel luară naştere un imperiu şi o dinastie.

Un imperiu zămislit nu numai din petrol ci şi din sînge, o dinastie hrăpăreaţă şi puternică, care a exercitat o sinistră influenţă asupra destinelor a milioane de oameni.

PIRAMIDA

Urmărind meandrele activităţii economice şi politice a trei generaţii de Rockefelleri, răsfoieşti cronica vie a marilor monopoluri americane. Trecutul şi prezentul dinastiei petrolului se împletesc cu preistoria şi istoria acestor monopoluri, cu iţele politicii interne şi externe a Statelor Unite din ultimele decenii.

În legătură cu ascensiunea vertiginoasă a trustului petrolului, pînă şi venerabilul istoric burghez Charles Beard este nevoit să noteze, eufemistic, în cunoscuta sa lucrare „The Rise of American Civilization":

„La temelia făuririi industriei petrolului din S.U.A. au stat metode necinstite, uneori fărădelegi, o concurenţă sălbatică, intrigi ameninţătoare, nimicirea fără milă a rivalilor. Companii parti-

CONDUCĂTORII DE AZI AI DINASTIEI REGILOR PETROLULUI

Ultimul capitol al sîngeroasei istorii a familiei Rockefeller va fi scris, fără îndoială, încă în timpul vieţii lor, de către cei pe care i-au exploatat decenii de-a rîndul.

John D. Jr.
David
Nelson
Winthrop
Laurance
John D. 3rd

UNDE SE POATE VEDEA CĂ PENTRU REGII

culare îşi înarmează oamenii şi duc un război în toată regula pentru a pune stăpînire pe pipe-line-uri. Cetăţeni „onorabili" sînt surprinşi furişîndu-se noaptea pentru a distruge proprietăţi străine şi a intimida pe cei care refuză să asculte de ordinele lor... Redacţiile ziarelor sînt cumpărate... Mituirea, intriga şi ameninţarea sînt însoţite de şantaj, astfel încît, la un moment dat, oricît ai scruta faptele, nu mai poţi deosebi unde începe onoarea şi unde sfîrşeşte corupţia. Rosturile ascunse ale politicii, legislaţiei şi justiţiei pot fi înţelese numai prin prisma intereselor companiilor producătoare, transportatoare şi rafinatoare de petrol".

John D. Rockefeller era fiul unui negustoraş care colinda satele, din Maine pînă în Iowa, vînzînd leacuri „garantate" împotriva cancerului. La răstimpuri se îndeletnicea şi cu camăta, acordînd fermierilor împrumuturi cu dobîndă de 12%. El se lăuda că-i prefera pe cei mai strîmtoraţi, deoarece le putea scoate mai uşor fermele la licitaţie pentru neplata datoriei.

„Îi datorez mult tatălui meu — spunea John — deoarece el m-a învăţat ce înseamnă spiritul practic...; el m-a iniţiat în principiile şi metodele afacerilor".

Aceste principii şi metode s-au dovedit foarte rentabile. Cu banii adunaţi de tatăl său, Rockefeller se lansează în afaceri şi fundează „Standard Oil". Pe atunci, el nu manifesta interes decît pentru rafinare, extragerea petrolului părîndu-i-se o operaţie hazardată din punct de vedere financiar.

Încetul cu încetul el cumpără majoritatea rafinăriilor din Philadelphia, Pittsburgh, Baltimore, New York, ajungînd în scurtă vreme să dicteze în întregul sector al rafinării petrolului.

Vîrful piramidei era completat.

Apoi, Rockefeller îşi îndreptă atenţia asupra sistemului de transport. Prin diverse metode, îşi asigură controlul asupra principalelor companii de cale ferată transportatoare de petrol: Pennsylvania Railroad, Erie, Empire Transportation Company.

După aceea fu creată o uriaşă reţea de distribuţie a produselor „Standard Oil".

În fine, în ultimul deceniu al secolului trecut, a fost pusă şi temelia piramidei. „Standard Oil" achiziţionează pe scară largă terenuri şi sonde petrolifere devenind stăpînul necontestat al industriei petrolifere americane, „de la puţ pînă la lampă", cum spuneau oamenii.

Revista reacţionară „Life", care nu poate fi nicidecum suspectată de ostilitate împotriva grupului Rockefeller, scria: „Noua înjghebare a fost pusă pe picioare de John D. Rockefeller după manevre atît de lipsite de scrupule, încît acestea au făcut din el unul din oamenii cei mai urîţi din America".

UN TRANDAFIR ÎNMIRESMAT ŞI GREVIŞTII DIN COLORADO

John Rockefeller junior, fiul fondatorului trustului, spunea odată: „Trandafirul american înmiresmat poate înflori în toată splendoarea numai sacrificînd mugurii timpurii care răsar împrejurul său".

Metafora se referea în fapt la lucruri foarte prozaice şi anume la nimicirea rivalilor, la monumentale matrapazlîcuri, la incendierea întreprinderilor concurente, după cum s-a întîmplat la Buffalo în 1881, la cumpărarea, cu toptanul şi cu bucata, a politicienilor marcanţi ai timpului. John Archbold, intimul lui Rockefeller şi agent de legătură cu lumea politică, a fost denumit cel mai neruşinat mituitor din istoria capitalismului american.

Şi în timp ce înflorea trandafirul Rockefellerilor, la Ludlow, în Colorado, poliţia trăgea în greviştii de la compania lui Rockefeller „Colorado Fuel & Iron", în muncitorii şi familiile lor adăpostiţi la marginea orăşelului, în corturi improvizate. La Ludlow au fost omorîţi atunci 24 de oameni, dintre care două femei şi unsprezece copii...

Şi la Bayonne, în New Jersey, gărzile lui Rockefeller au tras în plin, omorînd mai mulţi muncitori de la „Standard Oil" şi rănind 25.

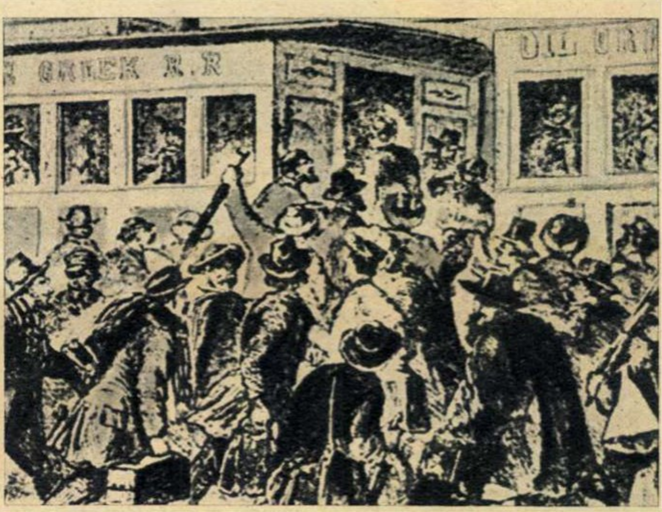

Goana după aurul negru în Pennsylvania în 1860 (după un desen al timpului).

Cam în aceeaşi perioadă — în primii ani ai veacului nostru — Frank Norris scria remarcabilul său roman de demascare a trusturilor, „Caracatiţa". Poate nici un alt cuvînt nu caracterizează mai sugestiv însăşi familia Rockefeller. Curînd după „agonisirea" primelor milioane, aceasta şi-a întins tentaculele peste graniţele Statelor Unite, exploatînd resursele petrolifere ale Americii Latine, ale Orientului Apropiat, devenind stăpînă nu numai pe puţuri de petrol, ci şi pe bănci, pe fabrici de produse chimice şi electrotehnice, pe căi ferate şi mine.

Dinastia Rockefeller, ca orice familie domnitoare, s-a unit prin legături de sînge cu alte familii de „rang înalt", cimentînd astfel Sfînta Alianţă a capitalului. John Rockefeller junior s-a căsătorit cu sora bancherului Winthrop Aldrich. Acesta din urmă a condus timp de două decenii afacerile financiare ale Rockefellerilor ca preşedinte al consiliului de administraţie al uneia din cele mai mari bănci americane, „Chase National". Un nepot al bătrînului John Rockefeller a luat-o de soţie pe Nancy Carnegie, descendentă a multimilionarului Dale Carnegie. Edith Rockefeller s-a măritat cu Harold Mc Cormick, moştenitorul uriaşei firme de maşini agricole „International Harvester". O altă membră a familiei a devenit doamna Hartley Dodge, unind astfel pe magnaţii petrolului cu trustul Phelps-Dodge şi compania de armament „Remington Arms".

LUMEA CEALALTĂ, PLUS PETROL, PLUS BOMBA ATOMICĂ

Se afirmă, pe jumătate în zeflemea, pe jumătate în serios, că în familiile de bogătaşi englezi fiul cel mai mare, care moşteneşte grosul averii şi eventualele titluri nobiliare, se ocupă de regulă de politică, al doilea devine ofiţer, al treilea intră în Intelligence Service, iar prîslea se face popă... Există desigur variante nesfîrşite ale acestei formule, care însă, în liniile ei mari, se aplică oricărei oligarhii. Frînele puterii nu trebuie să iasă din familie!

Şi între cei cinci fraţi Rockefeller — John, David, Laurance, Winthrop, Nelson, nepoţii fondatorului imperiului „Standard Oil" — s-a statornicit o strictă delimitare a atribuţiilor, o diviziune a muncii care se extinde pînă... în lumea cealaltă.

Graţie muncii de 20 de ani a celor mai dibaci specialişti în prelucrarea opiniei publice — declara sarcastic în 1933 „The Mirrors of Wall Street" — „dl. Rockefeller a fost trecut în rîndul sfinţilor". Era vorba de tatăl „celor cinci". Pe urmele sfîntului păşeşte astăzi fiul lui, John D. al Treilea, principalul reprezentant al familiei în diferitele ei fundaţii de „binefacere". Această activitate filantropică este în fapt un uriaş bluf. Sutele de milioane de dolari plasate în „Fundaţia Rockefeller" sînt folosite pentru a păstra în mîinile grupului pachete voluminoase de acţiuni şi a le feri de impozitul pe moştenire, în timp ce activitatea curentă a fundaţiei este finanţată din dividende scutite de impozite. Familia Rockefeller poate lua cu împrumut bani din Fond, poate să efectueze operaţii de vînzare şi de închiriere etc. şi cu fărîmiturile destinate pomenilor să înscenze mascarade filantropico-pioase în scopuri propagandistice.

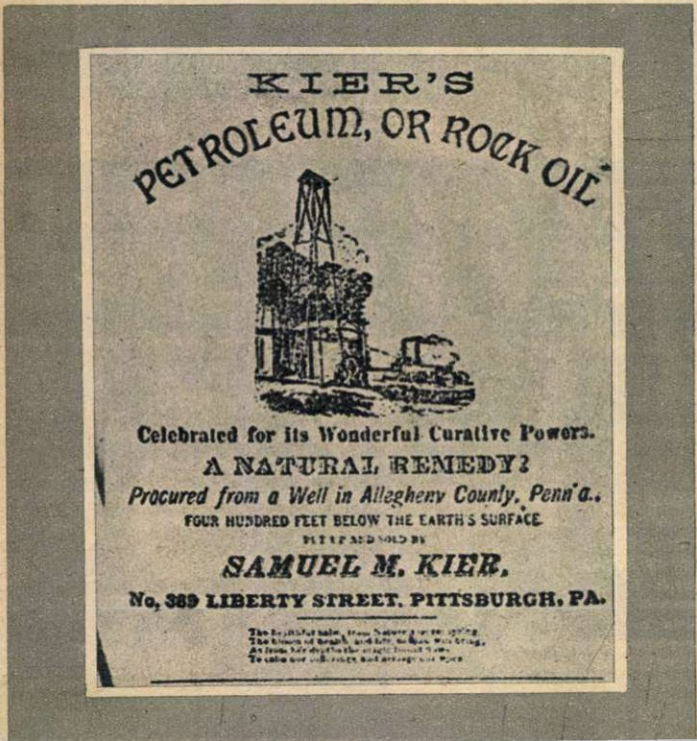

KIER'S

PETROLEUM, OR ROCK OIL

Celebrated for its Wonderful Curative Powers.

A NATURAL REMEDY!

Procured from a Well in Allegheny County, Penn'a.,

FOUR HUNDRED FEET BELOW THE EARTH'S SURFACE

PUT UP AND SOLD BY

SAMUEL M. KIER,

No, 389 LIBERTY STREET, PITTSBURGH, PA.

În lumea afacerilor, petrolul a intrat... pe uşa din dos. Pe acest afiş, care datează de mai bine de o sută de ani, stă scris: „Petroleum sau ulei de rocă, vestit pentru minunatele sale puteri curative. Un leac natural! Obţinut dintr-un puţ în Pennsylvania, comitatul Allegheny, de la 400 de picioare sub suprafaţa pămîntului".

PETROLULUI PACEA NU ESTE RENTABILĂ

David Rockefeller se îngrijeşte de treburi mai lumeşti, în calitatea sa de vicepreşedinte al consiliului de administraţie al băncii „Chase Manhattan", iar fratele său Winthrop se străduieşte să facă publicitate familiei, prezentînd-o ca „prietenă" a populaţiei negre din S.U.A. Drept principal argument Winthrop invocă faptul că a numit un negru ca „asistent" personal şi director al uriaşei sale ferme din Arkansas. Acest titlu pompos a fost dat numai de ochii lumii, căci după înseşi spusele biografului oficial al familiei, „asistentul" lui Winthrop este în acelaşi timp bucătar, băiat în casă şi şofer...

Cu Laurance Rockefeller pătrundem în cartelul nichelului, în industria chimică şi de armament. El reprezintă familia în consiliile de administraţie ale unor corporaţii gigantice ca „International Nickel" şi „Olin Mathieson Chemical". Totodată a luat parte la crearea a peste zece societăţi din industria aeronautică, atomică şi de armament şi a condus „firma Rockefeller Brothers", care a finanţat cercetări în domeniul aviaţiei militare şi al electronicii. De cîţiva ani el se află şi în conducerea corporaţiilor „Nuclear Development Associates" şi „Vitro Corporation of America", care acţionează în domeniul energeticii nucleare.

Desigur, interesele familiei Rockefeller în industria de armament nu se reduc nici pe departe la atît. Firele sînt mult mai complexe şi mai întortocheate. Principala instituţie financiară a Rockefellerilor, „Chase Manhattan Bank", îşi are reprezentantul ei în conducerea companiei „Martin", care fabrică rachetele „Matador", „Vanguard" şi „Titan". Compania producătoare de bombardiere „Boeing" este de asemenea legată de grupul Rockefeller. S-ar mai putea da şi alte exemple de acest gen.

Nelson este „vedeta politică" a grupului Rockefeller. Ani de-a rîndul el a ocupat funcţii înalte în guvernul american; în prezent este guvernatorul statului New York, funcţie pe care o socoteşte drept simplă trambulină politică pentru viitor. Încercarea sa de anul trecut de a candida la preşedinţia Statelor Unite şi ideile vînturate privind ambiţiile sale politice în viitor arată că Rockefellerii consideră că a sosit momentul ca să preia în mîinile lor guvernarea S.U.A. şi să renunţe la interpuşi, deşi şi aceştia din urmă, în fruntea diverselor departamente guvernamentale americane, le-au slujit cu fidelitate interesele.

Nelson este şi specialistul pentru America Latină al familiei Rockefeller. Nu vom da aci cifre privind exploatarea resurselor petrolifere sud-americane de către „Standard Oil"; proporţiile acestei exploatări reies însă şi din simplul fapt că jumătate din profitul total al celei mai mari societăţi din grupul „Standard Oil" provine dintr-o singură ţară a Americii Latine — Venezuela.

Vom menţiona aci şi o întîmplare în aparenţă măruntă, dar nu lipsită de semnificaţie. Pentru a face loc plantaţiilor lui Nelson Rockefeller în Venezuela, ţăranii au fost alungaţi de pe pămînturile lor. Într-unul dintre cazuri, magnatul american şi-a ales un teren venerat de populaţia ţării — teren care aparţinuse eroului naţional Simon Bolivar — a pus să fie dezrădăcinaţi copacii străvechi şi a construit acolo o crescătorie de porci...

Fraţii Rockefeller şi-au împărţit, aşadar, sferele de activitate, afacerile politice, militare şi pseudopioase. S-ar părea că a rămas neacoperit un sector important: spionajul. În acest domeniu Rockefellerii sînt însă reprezentaţi „prin alianţă". Allen Dulles, şeful Agenţiei centrale de spionaj a S.U.A., „C.I.A.", a fost mulţi ani conducătorul firmei juridice „Sullivan & Cromwell", al cărei principal client era „Standard Oil of New Jersey". În multe împrejurări „C.I.A." a acţionat în mod direct şi nemijlocit în favoarea Rockefellerilor. Un exemplu clasic în această privinţă îl furnizează răsturnarea guvernului Mossadîk. Lovitura de stat din Iran din 1953 a fost atribuită de însăşi revista reacţionară americană „Saturday Evening Post" „unei manevre a C.I.A.", cu participarea lui Allen Dulles, a ambasadorului S.U.A. în Iran şi a generalului american Schwarzkopf, totul în înţelegere cu anturajul şahului şi cu reacţionarii iranieni. Se ştie că prima consecinţă a acestei lovituri de stat a fost întărirea considerabilă a poziţiilor companiilor petrolifere americane în Iran.

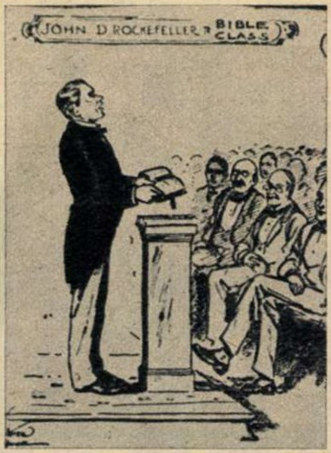
JOHN D ROCKEFELLER'S BIBLE CLASS

John D. Rockefeller ţinea o conferinţă despre biblie.. pe cînd poliţia sa personală ucidea pe greviştii din Colorado (desen din gazeta minerilor „United Mine Workers Journal" din 14 mai 1914).

Urmărirea în amănunţime, în cadrul unui singur articol, a istoriei mai vechi şi mai noi a dinastiei Rockefellerilor este un lucru dificil întrucît ne-ar obliga să trecem în revistă însăşi expansiunea imperialismului american într-o jumătate de secol, să poposim în cancelariile principalelor capitale vest-europene, să descriem lupta popoarelor împotriva asupririi imperialiste şi colonialiste pe trei continente.

Credem însă necesar în acest articol să ne oprim asupra unui singur aspect: uriaşa şi nefasta influenţă pe care familia Rockefeller o exercită asupra politicii externe a S.U.A. Căci în zilele noastre, după cum a reieşit şi din datele de mai sus, Rockefeller nu înseamnă în esenţă numai petrol, ci şi aviaţie militară, rachete, bombe atomice.

ULTIMUL CAPITOL...

Fraţii Rockefeller lucrează fiecare pe cont propriu, însă ei se adună, cam o dată pe săptămînă, în intimitate, pentru a dezbate amănunţit afacerile lor comune. În acest cadru au luat naştere multe din planurile şi programele de jaf şi cotropire devenite ulterior „doctrine" oficiale ale guvernului american. Căci, după cum remarca şi revista „New Republic", „industria petrolului este interesată în toate problemele politicii externe americane".

Se ştie că „doctrina Truman" a avut drept unul din scopurile ei strategice principale crearea unui „scut" militar pentru permanentizarea dominaţiei companiilor petrolifere americane în Orientul Mijlociu. „Standard Oil", care a ocupat un loc de frunte în rîndul investitorilor în vechea Chină, a fost unul din iniţiatorii şi făuritorii politicii americane duşmănoase, agresive faţă de R.P. Chineză. Petrolul a constituit şi miezul „doctrinei Eisenhower", al intervenţiei militare făţişe a S.U.A. în Orientul Mijlociu. Acest fapt a fost recunoscut şi de la tribuna Congresului american de către senatorul O'Mahoney, care a afirmat fără înconjur că „politica noastră în Orientul Mijlociu va fi de a apăra concesiunile" petrolifere.

Rockefellerii s-au manifestat ca duşmani îndîrjiţi ai dezarmării generale şi totale precum şi ai oricărei măsuri de dezarmare parţială. Este semnificativ faptul că tocmai Nelson Rockefeller, pe cînd ocupa funcţia de asistent special al preşedintelui S.U.A. pentru probleme externe, a elaborat planul „cerului deschis" — plan provocator de spionaj şi diversiune pe care guvernul american l-a opus propunerilor concrete şi realiste ale guvernului sovietic în problema dezarmării. De altfel, un om de casă al Rockefellerilor, avocatul Frederick Eaton, a condus delegaţia americană la Geneva la lucrările Comitetului celor zece puteri, determinînd, prin poziţia sa obstrucţionistă, eşuarea tratativelor. Ostilitatea grupului Rockefeller faţă de orice pas pe drumul dezarmării a fost evidenţiată cu toată claritatea şi de concluziile aşa-numitului raport Gaither, inspirate de acest grup.

Pentru regii petrolului pacea nu este rentabilă, căci destinderea internaţională creează condiţii favorabile pentru intensificarea luptei de eliberare a popoarelor şi deci şi pentru subminarea imperiului Rockefellerilor în ţările slab dezvoltate. În al doilea rînd, într-o lume izbăvită de povara înarmărilor nu şi-ar găsi întrebuinţare nici rachetele „Matador", nici bombardierele „Boeing", nici armamentul atomic care aduc Rockefellerilor beneficii de sute de milioane de dolari.

...Tatăl întemeietorului imperiului „Standard Oil" a debutat ca un şarlatan mărunt, înşelînd buna-credinţa naivilor din tîrgurile din Pennsylvania şi încropindu-şi o avere frumuşică din jefuirea fermierilor. Trebuie să recunoaştem că strănepoţii lui, Nelson şi compania, l-au depăşit cu mult. Ei dispun astăzi de o uriaşă maşină propagandistică, gata să-i treacă în rîndul „sfinţilor". Ei transformă în mormane de dolari petrolul şi rachetele, sîngele şi sudoarea celor care robesc la sonde, în fabrici, în imensele proprietăţi ale Rockefellerilor, din Venezuela pînă în Iran şi din Louisiana pînă în Congo.

Pentru masele muncitoare de pretutindeni, numele de Rockefeller a devenit sinonim cu imperialism, jaf, sărăcie, război.

Ultimul capitol al sîngeroasei istorii a familiei Rockefeller nu a fost încă scris în întregime. Fiecare an, fiecare nouă izbîndă a popoarelor în măreaţa luptă pentru pace şi socialism adaugă însă noi file la acest capitol, al cărui titlu este de acum bine precizat: Cum se prăbuşeşte un imperiu.

L. NIŢESCU

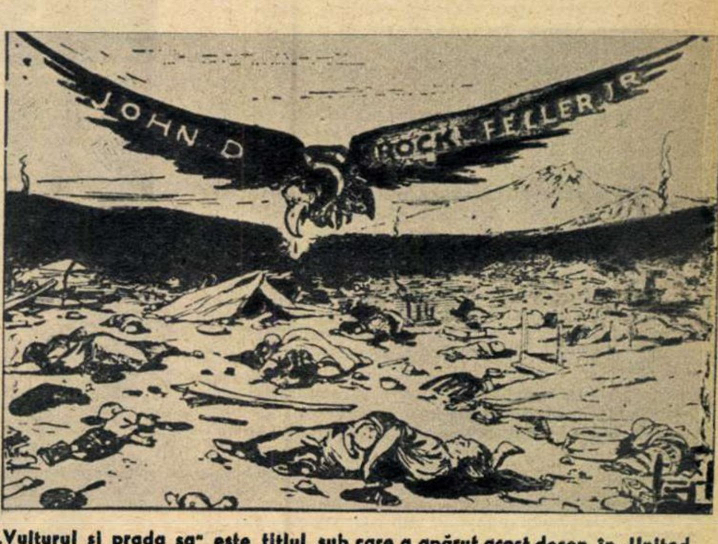

„Vulturul şi prada sa" este titlul sub care a apărut acest desen în „United Mine Workers Journal" din 7 mai 1914, după masacrul de la Ludlow.

ЦЕЛИНОГРАД

1

ACOLO UNDE

PROIECTUL DE PROGRAM AL P.C.U.S. ARATĂ CĂ VALORIFICAREA PĂMÎNTURILOR VIRGINE ŞI ÎNŢELENITE ŞI CREAREA UNOR SOVHOZURI MARI AU CONSTITUIT O ETAPĂ IMPORTANTĂ ÎN DEZVOLTAREA AGRICULTURII ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ.

Ceea ce te izbeşte la Ţelinograd[1] este diversitatea locuitorilor. Aici poate fi întîlnit un tînăr cu pufoaică, un fost soldat lăsat la vatră purtînd încă mantaua ostăşească, o fată cochetă cu pantaloni moderni, un cazah bătrîn cu tradiţionalu-i halat şi căciulă tivită cu blană. Priveşti figurile oamenilor şi ai impresia că aici şi-au dat întîlnire reprezentanţii tuturor naţionalităţilor.

Cînd, cu cîţiva ani în urmă, în ţară a răsunat chemarea: „Tineret, pămînturile înţelenite te aşteaptă!", mii de tineri şi tinere au venit aici din diferite regiuni ale Ţării Sovietice. Oraşul Akmolinsk (vechea denumire a Ţelinogradului) a devenit un centru important, capitala unui ţinut imens, o răscruce de drumuri cu o vie animaţie.

Cele trei vieţi ale oraşului

La sosirea mea la Ţelinograd, am mai zărit în gară tăbliţa uitată cu inscripţia „Akmola", iar dedesubt „Akmolinsk".

„Akmola" înseamnă în traducere „Mormîntul alb". Odinioară pe meleagurile acestea se înălţa un deal calcaros, în vîrful căruia străjuia, singuratic, mormîntul unui han necunoscut. Cu timpul la poalele dealului s-a înfiripat o aşezare care s-a extins, devenind un orăşel. Dar Akmola era un orăşel tare sărac. Abia după revoluţie el a prins aripi. Au apărut case noi, şcoli, fabrici, uzine... A început a doua viaţă a oraşului.

Cea de-a treia viaţă a Akmolinskului—transformat curînd în Ţelinograd — a început cu şapte ani în urmă, cînd pe scările aceleiaşi gări în care am zărit vechea tăbliţă au călcat cizmele grele ale primilor veniţi pe aceste meleaguri pentru a desţeleni pămînturile virgine. La 25 aprilie 1954 Grigori Bogotuhov a tras prima brazdă pe pămînturile înţelenite ale sovhozului „Kantemiroveţ". Pe vagoanele de cale ferată a început să fie văzută tot mai des adresa „Ţelina"[2]. Din îndepărtatele regiuni industriale locomotivele aduceau garnituri grele încărcate cu tractoare, camioane, semănători. În ajutorul oamenilor a venit tehnica. N-a trecut mult şi pe întinderile nesfîrşite au dat în spic grînele.

De atunci ţinutul Ţelinnîi livrează anual statului sute de milioane puduri cereale. De altfel, acest ţinut al pămînturilor desţelenite nu înseamnă azi numai cereale. Înseamnă şi Combinatul de înnobilare a minereului din Sokolovsk-Sarbaisk, şi Combinatul de azbest de la Djetîgarinsk, şi minele de bauxită de la Turgai, şi termocentrala electrică de la Petropavlovsk, şi cîte şi mai cîte. Subsolul „Ţelinei" ascunde bogăţii nemăsurate.

Anul trecut guvernul a alocat 447 milioane ruble pentru construcţii capitale în ţinutul Ţelinnîi. În acest an suma a fost dublată.

Locul micii localităţi Akmola, satul străjuit de mori de vînt pierdute în stepă, l-a luat marele Ţelinograd, capitala unei regiuni gigantice. În toate raioanele oraşului se înalţă siluetele zvelte ale noilor clădiri, pretutindeni se zăresc macarale.

— Unui asemenea ţinut i se cuvine o capitală frumoasă. Iar Ţelinograd este într-un fel un oraş-erou — îmi spune pe şantier un tînăr cu salopetă.

Veteranii Ţelinei

Călătorind împreună, oamenii se cunosc mai repede. Poate că secretarul comitetului raional de partid din Vişnevsk, Golenişcenko, nu ar fi găsit timp să-mi vorbească despre trecutul său dacă am fi stat de vorbă în birou. Însă pe drum, mai ales cînd drumul e lung, se poate vorbi despre multe.

...Decembrie, 1954. Golenişcenko, tînăr de 29 de ani, este numit director al unui

2

3

---

[1] Capitala ţinutului Ţelinnîi din Kazahstanul Sovietic.

[2] Pămînt înţelenit.

SE ÎNTINDEA ȚELINA

1 Intrăm pe teritoriul Țelinogradului.

2 Zidărițele fruntașe Tamara Drozdova, Galina Reviakina și Lina Smirnova.

3 Țelina trezită la viață.

4 Recoltă nouă! Sovhozul „Vișnevsk" a dat patriei în acest an 1.200.000 puduri de grîu.

5 Peisaj obișnuit la Țelinograd.

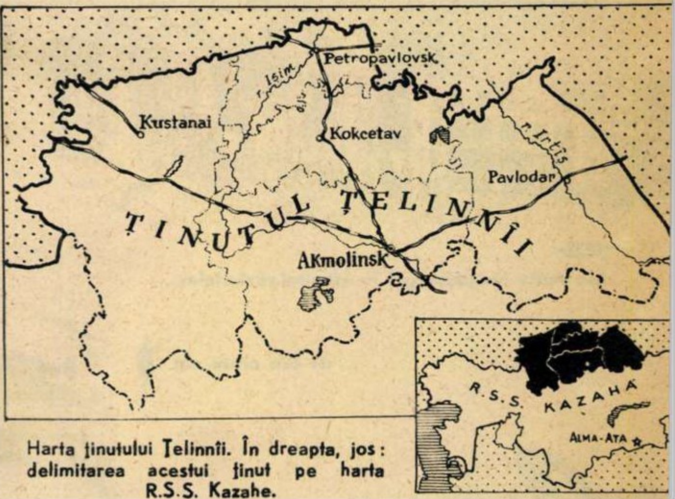

Harta ținutului Țelinnîi. În dreapta, jos: delimitarea acestui ținut pe harta R.S.S. Kazahe.

sovhoz nou de pe pămînturile ce urmează a fi deșțelenite. El pleacă cu foaia de drum în buzunar tocmai din Ucraina. Îl însoțește și soția; copiii rămîn acasă cu bunica.

Trenul îi duce tot mai departe, afară-i ger cumplit,. înaintea lor — necunoscutul. Se anunță stația. Au ajuns. Un vînt rece dă buzna în vagon. Nu, nu e stația. Nici măcar o haltă. E pur și simplu o haltă de încrucișare. Zăpada-i albă, sclipitoare. În depărtare, pe linia de rezervă se văd niște vagoane.

— Să mergem, nevastă. Pesemne acolo e locuința noastră — spune Golenișcenko.

Pe pereții vagoanelor ei citesc — scrise cu vopsea albă — denumirile viitoarelor sovhozuri. Iată și sovhozul „Karakul". Ei bat la ușă.

— Cine-i?—întreabă o voce profundă de bas.

— Ne primiți să înnoptăm?

Se aude zăngănitul zăvorului. Un godin încins aruncă pete roșietice pe pereții vagonului. Pe paturi de lemn dorm șase oameni.

Dimineața, cînd toți se trezesc, Golenișcenko spune simplu:

— Bună ziua. Sînt directorul.

Oamenii îl privesc fără entuziasm. Cineva de pe priciul de sus aruncă:

— Cam tinerel. Și mai e și cu muierea.

A fost nevoie de multă voință și tact pentru a-i uni pe toți într-un colectiv sudat.

A sosit și ziua primei ieșiri în stepă. Au luat cu ei un steag roșu, o pușcă cu două țevi, o sticlă de votcă și un țăruș de un metru. Învelită în zăpadă, țelina dormea somnu-i secular. Ei au măsurat cu aproximație teritoriul sovhozului, au înfipt țărușul în pămînt și au prins de el steagul. Au tras apoi de două ori din pușcă și au băut votca...

Poate că n-ar fi rezistat dacă în gerurile aprige, pierduți în întinderile înzăpezite, oamenii nu ar fi simțit căldura și grija partidului și a guvernului. Tot mai des le soseau tractoare, camioane și, în sfîrșit, sosiră casele demontabile pe care scria: „Sovhozul Karakul". Colectivul creștea.

— Și ce s-a mai întîmplat, pe urmă?—îl întreb pe Viktor Ivanovici.

— Apoi a început o viață normală. În martie 1955 ne-au venit din Kursk 150 de băieți. Tineri, plini de viață. În 1956 statul a primit din partea noastră un milion două sute de mii puduri de cereale. Iar în 1958 în sovhozul nostru lucrau o mie de oameni. Aveam 80 de tractoare și 180 de combine.

Ascultîndu-l pe Golenișcenko gîndul mă duce la Klondike, Alaska. 1896 — anul „febrei aurului". Plecaseră acolo oameni îndrăzneți. Dar pentru ce? Unicul lor țel era să pună mîna pe aur, să se îmbogățească. Fiecare nu se gîndea decît la el.

În fața mea se află cu totul alt om. A plecat împreună cu soția în stepa friguroasă, pustie, nu după aur pentru el, ci de dragul sutelor de mii de puduri de cereale pentru toți. Cu adevărat neobișnuită este epoca noastră. Neobișnuiți sînt oamenii ei.

Cînd, în urmă cu șapte ani, Golenișcenko a venit aici, el n-a găsit decît stepa sălbatică.

Azi întinderile nemărginite sînt ogoare cultivate, dătătoare de rod bogat. Cuvîntul „țelină" a dobîndit un sens nou —e ca o casă locuită, este un titlu de onoare al ținutului.

Și aceasta, datorită faptului că aici au venit oameni cu inimi înflăcărate, care și-au dăruit cu generozitate întreaga lor putere de muncă unui țel nobil.

V. CICIKOV

- **Ținutul Țelinnîi are o suprafață de 521 mii kilometri pătrați, mai mult decît teritoriul Angliei și R.F.G. laolaltă.**
- **Cele 682 sovhozuri mari și 107 colhozuri din acest ținut sînt înzestrate cu tehnică modernă. În anul 1960 pe ogoarele lor au lucrat 198.000 tractoare, 77.000 combine, 52.000 camioane.**
- **Din totalul de 41 milioane hectare de pămînturi deșțelenite în Uniunea Sovietică, 17 milioane hectare se află în ținutul Țelinnîi.**
- **În trei ani ținutul Țelinnîi a dat 2 miliarde 234 milioane puduri de grîu, ceea ce reprezintă 1/3 din producția anuală de grîu a Statelor Unite ale Americii.**

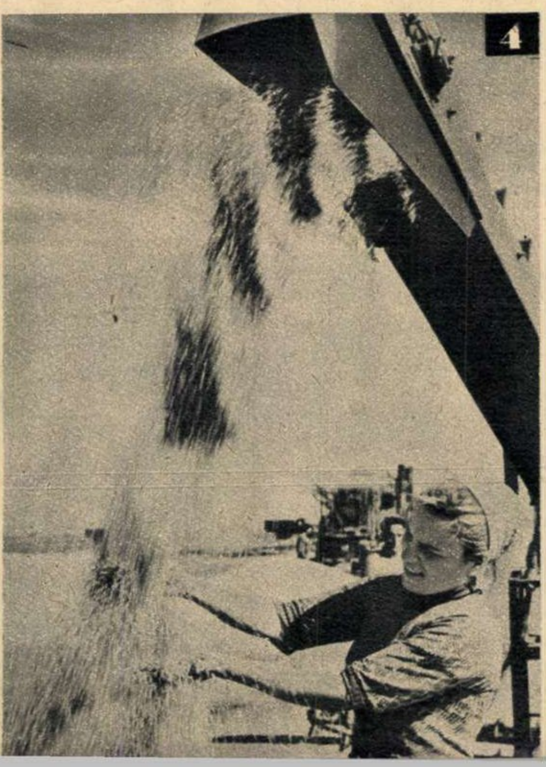
4

5

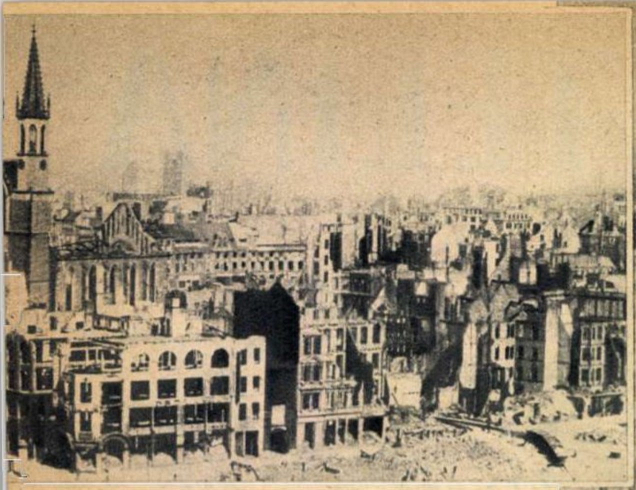

Aşa arăta Magdeburgul la sfîrşitul războiului...

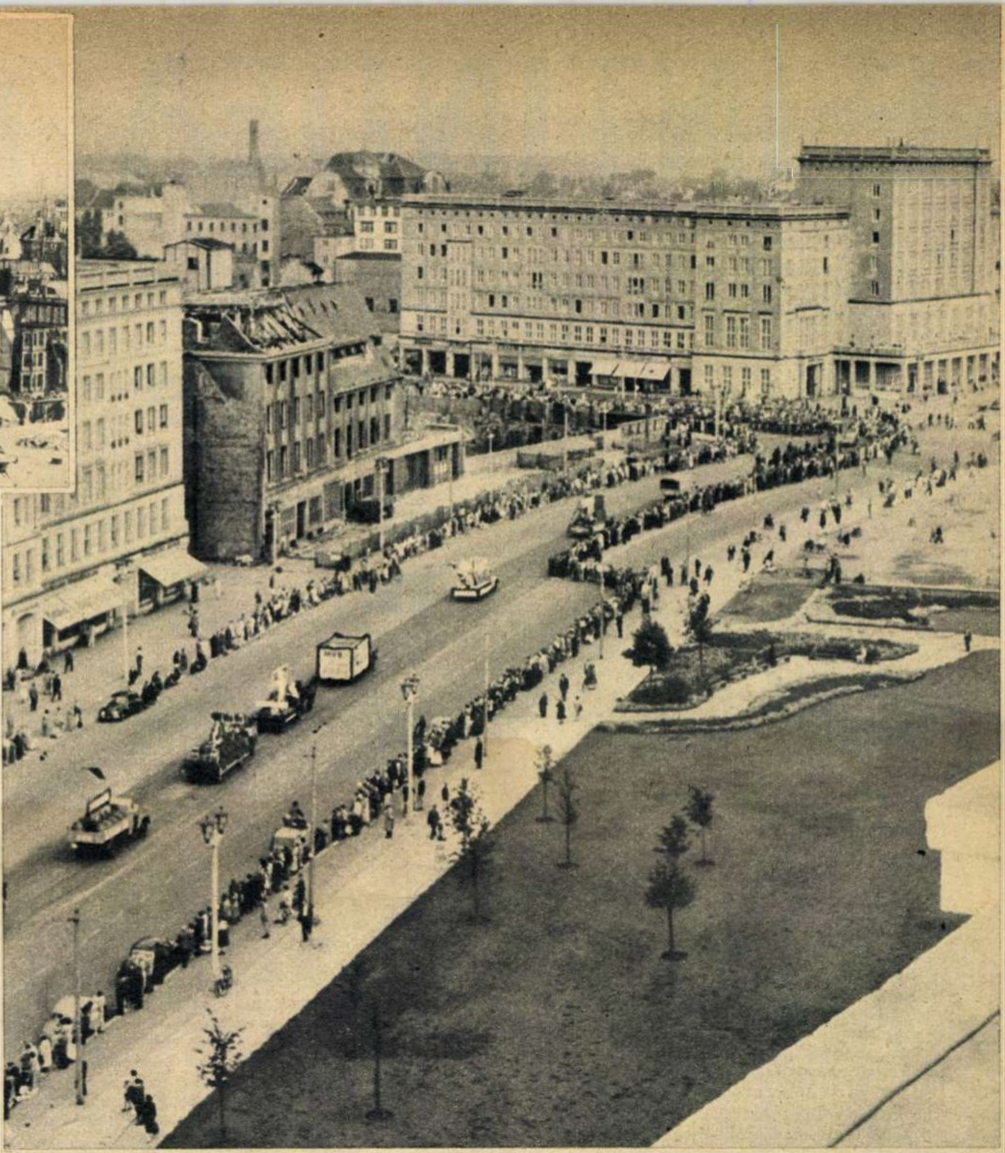

... Şi aşa arată azi.

Cu peste un mileniu în urmă — mai precis: în anul 805 — documentele epocii vorbeau pentru prima dată despre un port şi un centru comercial de pe malurile Elbei, de oraşul Magdeburg. Şi astăzi, după mai bine de 11 veacuri şi jumătate, s-au mai păstrat ulicioarele înguste din jurul vechii pieţe — nucleul Magdeburgului de altădată. Cea mai mare parte a oraşului este însă de dată foarte recentă. Căci la sfîrşitul celui de-al doilea război mondial, în apele Elbei se oglindeau sumedenie de ruine înnegrite de fum. Bilanţul bombardamentelor aeriene americane asupra Magdeburgului era dintre cele mai sumbre: din aproximativ 70.000 locuinţe, peste 50.000 fuseseră distruse, ca şi 80 la sută din totalul întreprinderilor industriale.

După proclamarea R.D. Germane, puterea populară a făcut să apară în locul ruinelor un oraş înfloritor, unul din cele mai importante centre industriale ale Germaniei democrate. Produsele uzinelor constructoare de maşini „Ernst Thälmann", ale fabricilor „Karl Liebknecht" şi „Gheorghi Dimitrov" — echipamente pentru laminoare şi fabrici de ciment, motoare diesel, utilaje pentru extracţia cărbunelui şi a minereului — sînt roade ale strădaniilor entuziaste ale oamenilor muncii din Magdeburg, apreciate atît în ţară cît şi peste hotare. S-a dezvoltat de asemeni portul situat pe ţărmul drept al Elbei, transformînd Magdeburgul într-un important nod de trafic intern şi internaţional.

Astăzi în Magdeburg clocoteşte viaţa vie, creatoare. Calmul şi avîntul în muncă — iată răspunsul dat de oamenii muncii din oraşul de pe Elba ca şi de toţi oamenii muncii din R.D.G. instigatorilor vest-germani care, spumegînd de furie în urma măsurilor guvernului R.D.Germane pentru asigurarea securităţii ţării, caută să aţîţe isteria războinică. Cît de semnificativ este în aceste zile planul de perspectivă (1961-1965) adoptat recent de

În regiunea Magdeburg se cultivă îndeosebi grîul şi sfecla de zahăr. Pentru ca recoltele să fie cît mai bogate, statul îi ajută pe colectivişti cu cele mai moderne maşini.

În palatul unde huzurea şi se deda la orgii magnatul industriei de război Rautenbach, se odihnesc azi oamenii muncii. În fotografie: un aspect de la casa de odihnă a întreprinderii „Gheorghi Dimitrov".

MAGDEBURG în anii aceștia

Produsele fabricii „Karl Liebknecht" sînt exportate de către R.D.G. în 26 de țări. Finlanda cumpără motoare diesel pentru flota sa comercială, R A.U. achiziționează agregate diesel pentru instalații de irigație și stații electrice complete, India — instalații ce servesc la extracția petrolului etc. În fotografie: pe linia de montaj a motoarelor diesel de la fabrica „Karl Liebknecht" din Magdeburg.

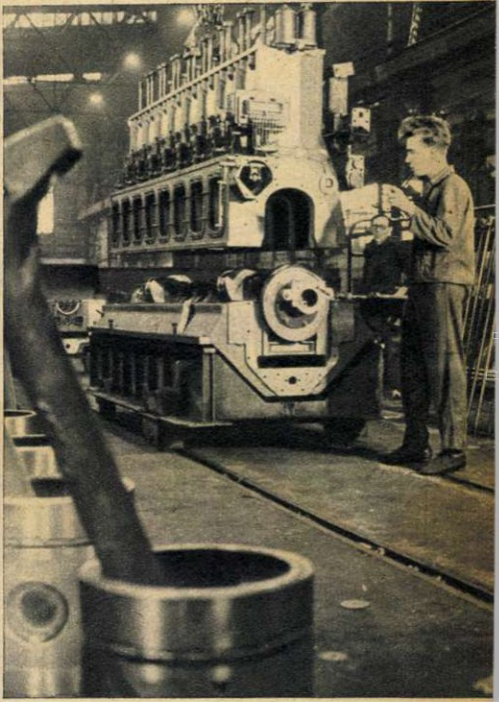

În timpul războiului, în actuala uzină „Ernst Thälmann" se fabricau blindaje de oțel pentru tancurile armatei hitleriste. Astăzi uzina își aduce contribuția la construcția pașnică a R.D. Germane.

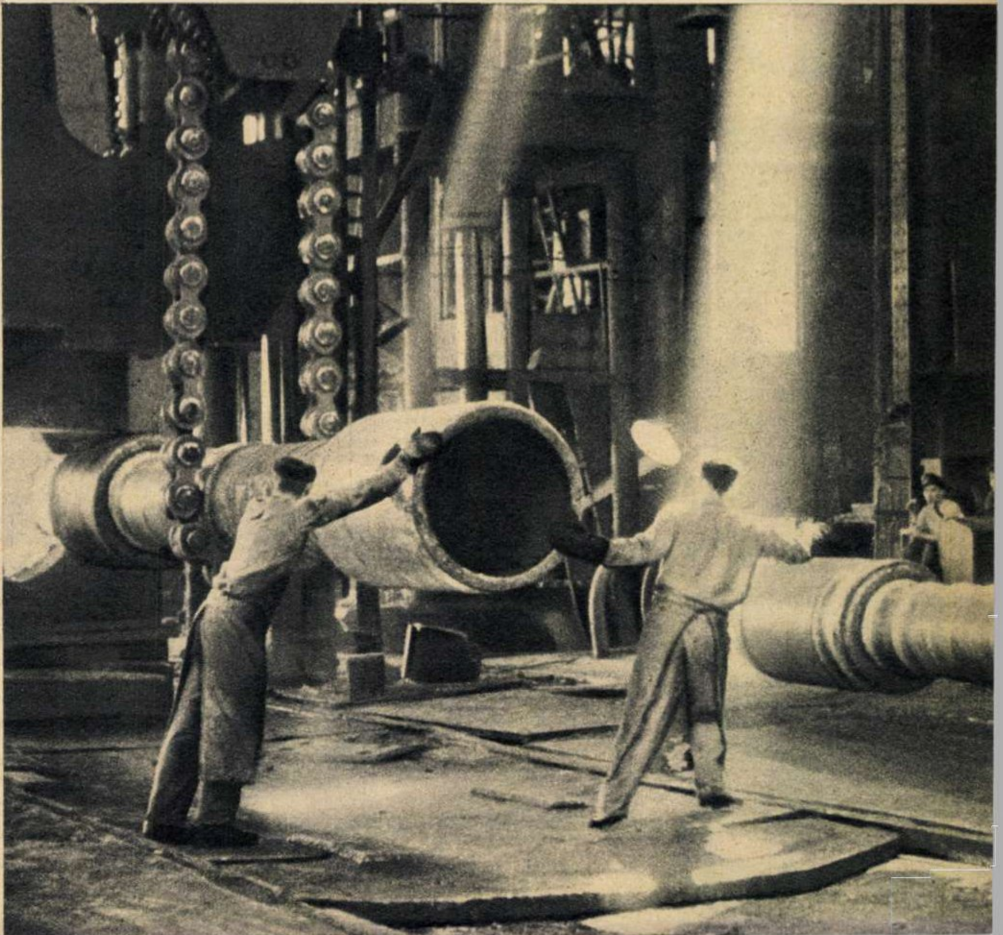

Consiliul orășenesc din Magdeburg și care prevede efectuarea de noi lucrări edilitare, construirea de noi corpuri de locuințe, instituții culturale și de învățămînt, spitale etc...

Angajați în munca pașnică, oamenii muncii din Magdeburg împreună cu întregul popor din R.D. Germană luptă cu energie clocotitoare pentru întărirea politică și economică a republicii, pentru pace.

În portul Magdeburg, situat pe malul drept al Elbei, domnește o activitate intensă: necontenit acostează aci vase fluviale.

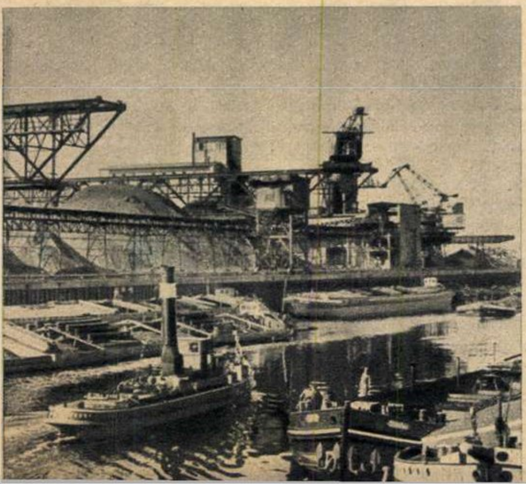

CĂRȚI

IOAN GRIGORESCU: „PASĂREA FENIX“

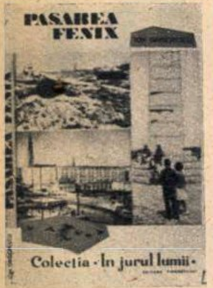

Rod al unei cunoașteri atente și de durată a trecutului poporului polonez și a înfăptuirilor sale de azi, recentul volum al lui Ioan Grigorescu poartă din plin pecetea inventivității sale reportericești.

Alăturarea acestor două noțiuni — oarecum incompatibile — nu e paradoxală, deși, e adevărat, reporterul fiind cronicarul unor oameni, locuri și evenimente *reale* pare a fi constrîns să-și strunească fantezia. În ce-l privește pe Ioan Grigorescu, acesta a găsit rezolvări pline de originalitate care sudează organic cerințele genului cultivat cu volutele pline de grație ale imaginației. Numeroase sînt paginile volumului ce stau mărturie.

Iată, bunăoară, reportajul despre Gdynia, orașul pe care hitlerismul îl sortise distrugerii încă înaintea declanșării agresiunii. Trupele cotropitoare ca și flota germană au întîmpinat la Gdynia o rezistență eroică. Orașul a fost trecut prin foc și sabie. Dar astăzi? S-a refăcut el oare? Reporterul n-o spune direct, dar sugerează cu pricepere cît de intens pulsează viața în portul baltic polonez, comunicîndu-ne cîte zeci de litri de bere, cîte pîini fabricate și cîte nașteri s-au înregistrat într-o zi pe locurile unde sfîrșitul războiului lăsase doar o imensitate de ruine.

„Paranoia în beton armat“ se remarcă și el prin știința gradării efectelor și inventivitate. Surprizele nu sînt nici ele excluse. Ca să denunțe esența agresivă a fascismului, reporterul „ne aduce“ la subiect uzînd de senzațional în sensul bun al cuvîntului.

La Wroclaw a avut loc un scurtcircuit. Unii emit o explicație bizară: deranjamentul ar fi produs de o sursă tainică de energie aflată în vecinătate și care lucrează în virtutea unei inerții. Reporterul pleacă să descopere ciudata sursă: sîntem introduși imperceptibil într-o atmosferă de coșmar. Ioan Grigorescu ne face părtași la explorarea hrubelor cartierului general al lui Hitler, imensă aglomerare de beton și oțel afundat în pămînt. Cine știe ce dinamuri se mai află în funcțiune și emit curent! Este singurul lucru care mai funcționează aici între ruine. Demascarea esenței sîngeroase a nazismului se împletește cu descripția sau evocarea acuzatoare a climatului în care s-au pus la cale atîtea crime monstruoase.

Polonia contemporană ne apare zugrăvită în culori luminoase în cîteva schițe și reportaje ale cărții. Printre cele mai izbutite, „Pragul“ și „Varșovia lui Canaletto“ zăbovesc asupra reconstrucției. „Pragul“ rezolvă prin simboluri ideea că nimeni nu este uitat în Polonia de azi și că avîntul creator îi cuprinde și pe cei pe care războiul i-a făcut invalizi. Iar „Varșovia lui Canaletto“ vorbește convingător despre dragostea varșovienilor pentru orașul lor și despre dorința acestora de a-i reda și spori frumusețea.

Notația sprintenă și cursivitatea dialogului sporesc interesul pentru această carte închinată prieteniei dintre popoarele romîn și polon, angajate în același efort măreț al construirii lumii noi.

H. ZALIS

ESTRADA

„UN CÎNTEC PENTRU DUMNEATA“

Deși un înțelept proverb popular socotea dăunătoare prezența prea multor specialiști la căpătîiul unei proaspete mame, iată că un spectacol estival patronat cînd de A.T.M. (după unele afișe), cînd de Teatrul „C.Tănase“ (după alte anunțuri) a reușit să apară pe lume într-o ținută artistică onorabilă. După ce au oferit „Un cîntec pentru dumneata“ publicului din diferite orașe ale țării, autorii spectacolului — Eugen Mirea și Sașa Georgescu — l-au adus în fața bucureștenilor într-un cadru scenografic și o costumație întinerite; și — după cît se pare — publicul nu a fost dezamăgit de darul ce i-a fost făcut. Fără prea mari pretenții de montare sau de noutate în conținut, acest concert-spectacol are o acuratețe și o decență meritorii, care se datoresc, de bună seamă, în primul rînd autorilor textului. Cupletele sînt scrise îngrijit, au unele accente satirice inedite și chiar nuanțe lirice pe alocuri, iar cîteva texte de cîntece amintesc că speța aceasta se scrie în sfera poeziei. Edmond Deda ține bine în mînă spectacolul din punct de vedere muzical (deși putem reasculta — pentru a cîta oară? — parafraza pe melodia „Caravanei“); cei trei frați Grigorescu se dovedesc din nou instrumentiști polivalenți, unul din ei apărînd și în calitatea de compozitor.

Melodiile rămîn la un nivel mediu și, ca de obicei, nu este lansat nici un șlagăr. Păcat!

O regie de bun gust (B. Fălticineanu), care se retrage cu modestie pe planul doi, vrînd parcă să spună că într-un spectacol ca cel de față e cazul ca interpreții muzicali și cupletiștii să ocupe gros-planul. Și aceștia îl ocupă. Estrada și-a cucerit doi aliați de nădejde în actorii Florin Vasiliu și Ovid Teodorescu, care-și spun cupletele cu haz și binecunoscuta lor dezinvoltură. O apariție inedită și binevenită pe scena Teatrului „C. Tănase“: artista emerită Silvia Chicoș, care primește cu acest prilej călduroasele aplauze pe care nu le poate auzi atunci cînd interpretează în fața microfonului.

Cîntă: Gigi Marga, Mara Ianoli, N. Nițescu, R. Hodovanski Norocel Dumitriu, surorile Kosak. Cîntă pe melodiile date. Așa că nu întotdeauna bunele lor intenții se pot realiza.

Sanda FAUR-DIMA

Cîntă Gigi Marga acompaniată de trio Grigorescu.

AGENDA

● În editura SOVETSKI PISATEL a apărut cartea lui Ilia Konstantinovski „PRIMUL AREST“, în care ni se înfățișează procesul de formare a unui tînăr revoluționar din Romînia antebelică.

● La Moscova a apărut, în EDITURA POLITICĂ, o lucrare despre presa engleză: „IMPERIUL DIN FLEET STREET“. Autorul este V.A. Matveev, laureat al Premiului Lenin, corespondent al ziarului „Izvestia“.

● În Republica Democrată Germană a început tipărirea operelor complete ale lui Goethe. Lucrarea va cuprinde între 30-35 de volume. Prima parte a ediției se subîmparte în patru grupe a cîte patru volume fiecare — poezie (epică, didactică, lirică, dramatică), romane, povestiri și scrieri autobiografice — și va apărea în 1963.

● Editura vest-germană „STUTTGARTER DEUTSCHE-VERLAGANSTALT“ a lansat pe piața cărților, cu aprobarea organelor de la Bonn, o noutate literară de ultimă oră: „A doua carte a lui Hitler“. Ea cuprinde o culegere a „ideilor“ führerului scelerat despre politica externă. Nu se știe dacă autoritățile de la Bonn sînt înclinate să recomande această lucrare drept manual pentru școlile medii sau pentru cadrele Bundeswehrului. Mai nimerite ar fi însă „Materialele procesului de la Nürnberg“...

● În apropiere de Nissa, la vreo 40 de kilometri, într-o clădire ce se ridică pe culmea unui deal, se află muzeul „Fernand Léger“, în care se păstrează un număr din pînzele marelui dispărut. Soția pictorului, Nadia Léger, a declarat unor oaspeți care au vizitat-o de curînd:

— A trăit cîțiva ani în Statele Unite. Au fost ani grei. Nu era fericit. La prima ocazie s-a întors în Franța. A fost întotdeauna un prieten al Uniunii Sovietice. Priviți tabloul său „Stalingrad“. Soldații au fost mai întîi îmbrăcați în uniforme franțuzești. Nu știa cum arată uniformele rusești. După aceea a retușat... Iubea clasa muncitoare. Iată tabloul său „Constructorii“... El spunea: „Totul în lume e făcut de mîna muncitorilor“... Ținea foarte mult la Maiakovski. Se cunoșteau. A pictat un tablou închinat lui Maiakovski.

„Constructorii“ de Fernand Léger.

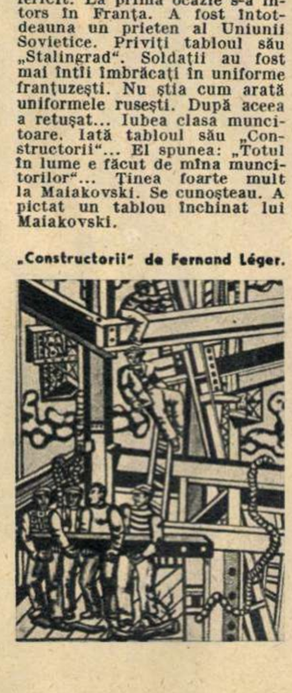

MUZICA

ENESCU PE AFIȘ CU... ȚAMBALISTUL LICĂ ȘTEFĂNESCU

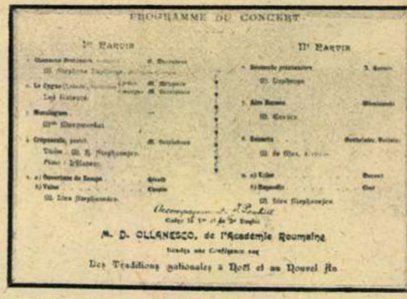

PROGRAMME DU CONCERT

Ire Partie

IIe Partie

M. D. OLLANESCO, de l'Académie Roumaine

Des Traditions nationales à Noël et au Nouvel An

Afișul concertului de la Paris din ziua de 31 decembrie 1900 la care a participat și George Enescu

(Colecția Iosif Paschill)

În seara de 31 decembrie 1900, Cercul romîn din Paris a organizat în saloanele Hôtel des Sociétés Savantes o serată muzicală unde istoricul teatral D. C. Ollănescu-Ascanio avea să conferențieze despre tradiționalele noastre obiceiuri folclorice. Programul literar și muzical a fost susținut de cîțiva reprezentanți valoroși ai artei noastre, în frunte cu George Enescu, actorul Ed. de Max, compozitorul Ion Scarlatescu, pianistul Iosif Paschill și un virtuos al țambalului, Lică Ștefănescu.

Descoperirea programului de concert în colecția Iosif Paschill ne-a permis cîteva interesante concluzii privitoare la activitatea lui George Enescu.

În anul 1900, tînărul violonist apăruse pentru prima dată în fața publicului parizian ca solist al concertelor simfonice Colonne, interpretînd Concertul pentru vioară și orchestră de Beethoven. Compozitorul Enescu semna în același an Sonata a II-a pentru vioară și pian, Impromtu-ul pentru pian, melodia vocală Plugarul și Octetul pentru coarde. Nu scrisese încă nici una din cele două Rapsodii care aveau să-i aducă consacrarea mondială.

Recitalul din seara anului nou (1901) de la Paris se plasează deci la începutul carierei sale artistice și pentru aceasta are o deosebită valoare istorică.

Așa cum precizează programul de sală, Enescu a interpretat în partea a doua a recitalului Arii rusești de Wieniavski, tînărul muzician (nu avea decît 19 ani) fiind chemat să-și compare talentul cu trei mari virtuoși: Stephane Lafarge de la Opera Comică, actorul Ed. de Max de la Teatrul Odeon și țambalistul Lică Ștefănescu. Ultimul nume desigur că pare necunoscut multor cititori, dar acum o jumătate de veac Lică Ștefănescu uimise cu talentul său aproape toată Europa. Ceea ce surprindea la acest interpret era ușurința cu care aborda repertoriul nostru popular (hore, sîrbe etc.) paralel cu marele repertoriu universal (în recitalul de la Paris, de pildă, a cîntat la țambal Uvertura operei Zampa de Hérold, două valsuri de Chopin și Durand și dificila Rapsodie de Liszt).

A adîncit, oare, Enescu și prin intermediul acestui excepțional purtător de folclor cunoașterea cîntecului popular romînesc? E posibil ca o parte din materialul muzical ce-l va turna chiar în anul 1901 în celebra Rapsodie în la major să fi fost notat de la Lică Ștefănescu. Iată întrebări și supoziții care merită o cercetare mai adîncă, fiindcă pe un alt program — cel din seara zilei de 1/14 aprilie 1901, tot la Paris — George Enescu apare din nou pe același afiș cu Lică Ștefănescu.

Semnalarea amintitului recital (al cărui program îl reproducem în facsimilul de mai sus) capătă astfel o semnificație deosebită.

Viorel COSMA

DISC

UN ADEVĂRAT POEM SIMFONIC. *Rapsodia Romînă nr. 1 în la major, op. 11, nr. 1, datorită complexității și melodice și orchestrale, puternicei forțe de expresie, evocînd bogăția plină de culoare a unei serbări cîmpenești moldovenești, poate fi considerată drept un adevărat poem simfonic. Cea mai populară din lucrările genialului George Enescu, a fost compusă în anul 1901 (Enescu avea atunci 20 de ani). Popularitatea ei a depășit granițele țării. Actuala înregistrare a „Electrecordului“ a fost realizată cu concursul orchestrei Filarmonicii de Stat „George Enescu“ dirijată de maestrul George Georgescu.*

RAPSODIA Nr. 2, ÎN RE MAJOR *poartă același număr de opus ca și „Rapsodia în la“. A fost de altfel compusă la numai un an distanță. Mai puțin dinamică decît prima rapsodie, deoarece utilizează cîntece populare cu caracter de baladă, ea poate fi înțeleasă ca un poem fermecător și plin de vrajă despre trecutul eroic al poporului nostru. Istoria Moldovei, plaiurile unduite ale Țării de Sus sînt sugerate de o atmosferă creată cu mijloace de o neasemuită plasticitate sonoră. Melodiile „Rapsodiei în re major“ sînt de proveniență lăutărească („Sîrba lui Pompieru“, „Pe o stîncă neagră“, „Bîr oiță de la munte“ și „Frunza“).*

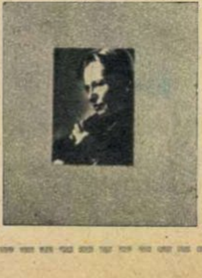

SIMFONIA I ÎN MI BEMOL MAJOR. *Maestrul George Georgescu în fruntea orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „George Enescu“ a înregistrat pentru „Electrecord“ prima simfonie a lui George Enescu, lucrare de o bogăție polifonică rară, construită cu o admirabilă logică a echilibrului. Această arhitectură muzicală de o deosebită culoare are un pronunțat caracter original.*

• Cum își petrec o parte din timpul liber trei lăcătuși • Consumatorul este pretențios — și e bine așa • Cei care nu sînt bucuroși de oaspeți • Controlul obștesc și-a făcut datoria

CU OCHI DE GOSPODAR

Toţi trei sînt lăcătuşi la uzinele textile „7 Noiembrie" din Capitală. Toţi trei sînt însuraţi şi au copii. Dumitru Ruse — un băiat şi o fetiţă, Ivan Tudor — o fetiţă, Gheorghe Mocanu — un băiat.

Deci, dacă mai adăugăm la munca în uzină şi preocupările de capi de familie, citirea unor cărţi, vizionarea unui film sau a unei piese de teatru, audierea unui concert, ne putem da lesne seama că avem de-aface cu nişte oameni cu o viaţă bogată, al căror timp liber e bine chibzuit.

Şi totuşi, aceşti trei lăcătuşi îşi dăruiesc din toată inima o parte din timpul liber pentru o activitate pe cît de importantă, pe atît de utilă: controlul obştesc în magazine şi pieţe. Ei — şi alte mii ca ei — veghează, cu ochi de gospodar, alături de organele de stat, la buna desfăşurare a comerţului, la exemplara deservire a consumatorilor. Acum, după ce i-am cunoscut, să vedem şi cum acţionează ei în acest domeniu.

★

De curînd, într-una din zilele lunii august, s-au întîlnit, ca de obicei, la sediul Consiliului local al sindicatelor din oraşul Bucureşti. După o scurtă consfătuire şi-au întocmit un plan de acţiune. Obiective: cîteva unităţi ale Trustului alimentaţiei publice şi ale altor organizaţii comerciale printre care restaurantul cu autodeservire „Rapid" şi magazinul universal „Bucureşti". Ce vor urmări? Cum se face deservirea, cum se afişează preţurile, cum e întreţinută curăţenia, cum se respectă gramajul etc. O listă întreagă de probleme, plus ce vor mai întîlni pe teren.

Iată-ne deci la „Rapid".

Bucureştenii cunosc şi apreciază acest local elegant, amenajat la parterul unui bloc nou din apropierea pieţei Unirii.

Primul popas l-am făcut în faţa aparatului de umplut halbele cu bere. Ni s-a părut că spuma e cam... prea spumoasă. Observaţi cu cîtă atenţie o măsoară din ochi controlorii obşteşti Gheorghe Mocanu şi Dumitru Ruse (foto 1). Canagiul caută să-i convingă că gulerul nu este mai mare decît cel „legal", ci doar pare, iar semnul... Faptele însă sînt fapte, gulerul e guler, iar controlorii îşi notează în carnet cele constatate. Deşi controlul se efectuează cu maximum de discreţie, unii consumatori îi observă totuşi, zîmbesc prietenos şi se oferă spontan să-i ajute, sesizîndu-le diferite aspecte observate de ei (foto 2).

— Paharele sînt spălate destul de bine, dar ar trebui limpezite cu mai multă atenţie — ne informează un tînăr, adăugînd: aş propune ca la fiecare masă să se găsească şerveţele de hîrtie.

— Numele dumneavoastră?

— Vi-l spun, dar să nu... rîdeţi!

— ??? !!!

— Marin Flămînzeanu de la serviciul proiectare construcţii al uzinelor „Semănătoarea".

Un alt consumator, Stavru Popa, salariat la Trustul 1 construcţii, reclamă controlorilor că ciorba este de slabă calitate, chiftelele nu sînt destul de proaspete, carnea de la friptură — tare etc. A exagerat. Ne-am convins curînd că preparatele sînt de bună calitate, proaspete, iar chiftelele... Aici se pare că reclamantul a avut dreptate: i s-a servit una rămasă din ziua precedentă.

Merită să reţinem însă un aspect: simpatia cu care se adresează consumatorii controlorilor obşteşti, încrederea ce o au că cele sesizate vor fi luate în seamă şi rezolvate. În urmă cu cîţiva ani, se mai găseau gospodine care protestau cînd intervenea un asemenea control. „Lasă-i să servească, nu ne ţine în loc" — exclama cîte o cumpărătoare. Azi nu se mai întîlnesc asemenea atitudini, ci, dimpotrivă, controlorii obşteşti sînt ajutaţi în cele mai multe acţiuni, spontan, de către cumpărătorii întîlniţi pe teren, sau organizat de către echipele de gospodine alcătuite de comisiile raionale de femei.

Dar să închidem paranteza şi să revenim la „Rapid". Controlorii obşteşti, împreună cu şeful de sală Sandu Tudor, au verificat dacă este curat în spatele liniei de deservire (foto 3), dacă berea la sticle, oranjada şi vinurile sînt reci, dacă se respectă gramajul la mîncărurile pregătite în farfurii (foto 4). Îmbrăcîndu-şi halate albe, controlorii au pătruns şi în bucătărie (foto 5). Curios! Deşi au venit în control, membrii echipei sînt primiţi cu vădită bucurie de către bucătari, debarasoare şi bufetiere. Discuţiile purtate între controlori şi cei controlaţi sînt sincere, deschise, tovărăşeşti.

Constatările echipei sînt trecute în registrul unic de control, în prezenţa şefului de sală şi a cîtorva lucrători. Fiecare formulare este discutată cu aceştia şi îmbunătăţită la propunerea lor. Controlorii şi-au terminat treaba, îşi iau rămas bun şi sînt rugaţi... să mai poftească. Parcă a fost o vizită de curtoazie.

★

Cei care dau lipsă la cîntar, vorbesc nepoliticos cu consumatorii sau nu fac curăţenie în unitate, nu prea sînt bucuroşi de vizita controlorilor obşteşti.

Gîndiţi-vă ce „fericit" a fost Nicolae Scînteie, de la bufetul „Norilor" din strada Cuza Vodă 150, cînd s-a trezit cu echipa de control obştesc condusă de tov. Gh. Popescu de la fabrica „Kirov". În unitate nu era prea curat, canagiul Sandu Mihai, tocmai atunci (ghinion), a „ciupit" 20 grame de ţuică la un sfert de litru etc.

Asemenea lucrători din comerţ ca — bunăoară — Paula Rotaru, de la cofetăria din strada 11 Iunie 42, care a fost găsită cu serioase lipsuri atît în ce priveşte aprovizionarea unităţii cu sortimentul minimal obligatoriu cît şi în ce priveşte curăţenia localului şi a veselei, ar dori probabil să nu se întîlnească niciodată cu controlori obşteşti şi, dacă se poate, nici să nu mai existe asemenea

①

②

③

④

5

gen de control care, cel puţin lor, le dă dureri de cap.

Controlorii obşteşti îşi fac datoria, notează deficienţele constatate în registrul unic de control, care se găseşte în fiecare unitate, iar conducerile organizaţiilor comerciale iau în mod obligatoriu măsuri de remediere a lipsurilor semnalate şi de sancţionare a celor vinovaţi.

★

La magazinul universal „Bucureşti" controlorii obşteşti au cerut condica de sugestii şi reclamaţii. După cîteva minute de ezitare: „nu ştim unde e", „e dincolo", „e dincoace" etc. a apărut şi condica. Trei reclamaţii — din care una veche de zece zile — nu fuseseră rezolvate. Şeful de unitate, Nicolae Antonescu, recunoaşte că e vinovat pentru întîrziere şi se angajează în faţa controlorilor obşteşti să se ocupe de rezolvarea problemei chiar în aceeaşi seară.

Aici, membrii echipei desfăşoară o adevărată muncă de educare şi îndrumare. Deşi lucrează în fabrică, s-au familiarizat şi cu specificul activităţii comerciale, cunosc regulile de comerţ. Astfel, ei atrag atenţia că este bine ca la fiecare raion să fie afişate numele gestionarului şi al vînzătorilor. Şi-au notat să discute ulterior această problemă cu conducerea magazinului şi cu tovarăşii din comitetul sindical.

O discuţie aprinsă s-a încins în raionul cu articole electrotehnice. Vînzătorul Ion Vlad, care este şi preşedintele comitetului sindical, om cinstit şi harnic de altfel, privea oarecum cu miopie problema atribuţiilor vînzătorului de articole electrotehnice. Convingerea lui era că este de ajuns ca, la un televizor, bunăoară, să-i arăţi cumpărătorului cum se manipulează butoanele şi să-i dai instrucţiunile tipărite. Tovarăşul Mocanu nu a fost de acord cu acest punct de vedere.

— Cum crezi că poţi convinge pe cineva să cumpere un televizor, dacă dumneata singur nu cunoşti în amănunţime toate caracteristicile sale?

Şi a urmat apoi o adevărată lecţie de comerţ. Lăcătuşul Mocanu a demonstrat că despre procesul vînzării ştie mai multe decît unii vînzători. Ion Vlad nu s-a simţit prea bine în postura de elev ad-hoc (foto 6), dar la sfîrşitul discuţiei a mulţumit controlorilor obşteşti pentru ajutorul lor tovărăşesc.

★

Am însoţit o echipă de control obştesc prin pieţele din raionul „Griviţa roşie".

Pensionarul Vasile Mărşulescu, fost mecanic auto, şi Ion Bancotă, muncitor la fabrica „Tableta", au multă experienţă în munca de control obştesc, la care participă de cîţiva ani. Neobosiţi, ei parcurg piaţă după piaţă, stau de vorbă cu vînzătorii şi consumatorii, verifică aranjamentul şi prezentarea mărfurilor, cîntarele, calitatea produselor, modul în care se respectă curăţenia şi în general regulile igienico-sanitare etc. Te impresionează ardoarea acestor oameni, conştiinciozitatea, entuziasmul cu care îşi dăruiesc ore din timpul liber pentru interesul maselor largi.

★

În Capitală acţionează, sub conducerea Consiliului local al sindicatelor, 813 echipe de control obştesc, cuprinzînd 2.439 persoane.

Organizat pe raioane, controlul obştesc ajută mult la îmbunătăţirea activităţii comerciale. Cîtă importanţă se acordă acestei activităţi ne putem da seama şi din faptul că la şedinţele lunare de analiză, ce au loc pe raioane, participă conducătorii secţiilor comerciale ale sfaturilor populare, organizaţiilor comerciale, Inspecţiei comerciale de stat, Sanepidului, activişti ai comitetelor raionale de partid.

Toate sesizările sînt rezolvate în mod obligatoriu, cu maximum de urgenţă. Buna deservire a consumatorilor este în acest fel bine apărată, cu competenţă şi pricepere, de harnicii şi inimoşii componenţi ai echipelor de control obştesc.

Sandu MANEA

Fotografii de Tr. PROSAN

6

„FLACĂRA" vă sfătuiește

CĂMĂŞI DE NOAPTE

O vizită la biroul de creaţie al fabricii de ciorapi şi lenjerie „Adesgo" ne-a prilejuit zilele trecute o trecere în revistă a celor mai noi modele de tricotaje care vor fi puse la dispoziţia cumpărătorilor în scurt timp.

Printre numeroasele creaţii de lenjerie am remarcat produsele din fire sintetice: furouri din tricot uni sau imprimat, cu garnituri de pliseuri, dantelă sau broderie, cămăşuţe-pantalon, pijamale, cămăşi de noapte etc. Dacă la furouri modelele noi se menţin în linii tradiţionale, la lenjeria de noapte se remarcă o tendinţă mai accentuată de înnoire. Lungimile variază de la clasicele „rochii de noapte", lungi pînă la pămînt şi strînse pe talie, la „trei sferturi" de diverse croieli — largi sau ajustate — şi pînă la cămăşuţele „baby" scurte pînă la jumătatea coapsei şi ascunzînd un pantalonaş scurt din acelaşi material.

Variantă a tradiţionalei „rochii de noapte". acest model (foto 1) este confecţionat din tricot de fire sintetice alb, imprimat cu flori bleu. Amploarea e obţinută printr-un drapeu reţinut pe umeri de o fundiţă. Se poartă cu un cordon înnodat la talie.

O mare diversitate de modele prezintă şi cămăşile semilungi, care încă din sezonul trecut au avut mare succes pe piaţă. Alături de cămăşuţele imprimate, cu linia „trapez", pe care le cunoaştem, va apare şi acest model (foto 2) cu linia ajustată printr-o tăietură la talie şi alta sub bust. Drept garnitură, un volan plisat în jurul decolteului şi la poale.

Deosebit de indicat pentru fetele tinere este acest costum de noapte (foto 3) a cărui noutate constă în cămăşuţa scurtă „baby", acoperind un pantalonaş asortat. Materialul e un tricot fin de fire sintetice imprimat cu alb pe alb.

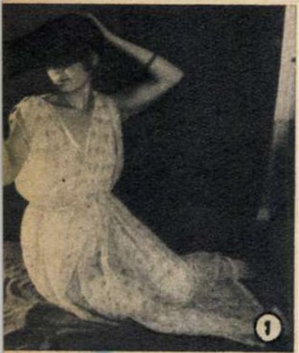
1

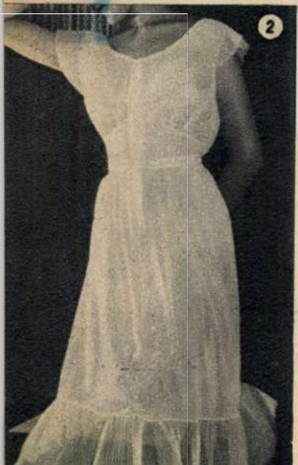
2

MODA

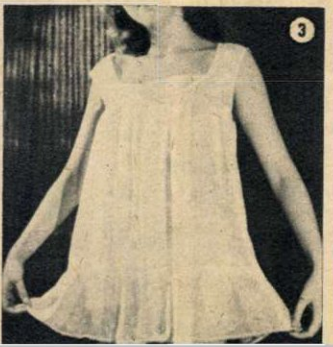
3

COLŢUL COSMETICIENEI

PUNCTELE NEGRE

Punctele negre, denumite în medicină comedoane, sînt formate din materia grasă secretată de glandele sebacee care, împreună cu celulele epiteliale moarte, umple uneori porii dilataţi. În contact cu aerul, această materie se oxidează, înnegrindu-se, de unde şi denumirea de puncte „negre". Folosirea regeneratoarelor de păr ce au la bază săruri de plumb şi întrebuinţarea cremelor cu bismut şi precipitat alb de mercur contribuie de asemenea la apariţia acestor puncte.

Punctele negre apar pe tenurile grase şi se instalează de obicei pe nas, bărbie sau chiar pe toată faţa. Rareori pot să apară şi pe un ten uscat, în regiunea din jurul ochilor. În asemenea cazuri ele sînt o consecinţă a folosirii unor vopsele sau regeneratoare de păr, ori a unei briantine de proastă calitate.

Pentru a extrage punctele negre fără a degrada epiderma şi provoca răni, se procedează astfel: mai întîi se unge faţa cu o cremă grasă şi se masează îndelung porţiunea cu puncte negre. Apoi se face o baie de abur, ţinîndu-se capul acoperit cu un prosop peste un vas cu apă clocotită în care s-a pus un pumn de flori de muşeţel, pînă cînd încep să se prelingă pe faţă picături de apă. Cu degetele învelite în tifon steril, se presează apoi uşor fiecare comedon în parte; nu este însă suficient să fie eliminat punctul, ci trebuie ca acesta să fie urmat de un fir albicios de materie, semn că porul a fost complet curăţat. Altfel, punctul negru se reface în cîteva zile, iar uneori locul se inflamează. Nu se scot toate punctele într-o singură şedinţă şi nici nu se folosesc unghiile în acest scop, spre a nu se irita obrazul. Imediat ce o porţiune este curăţată, ea va fi dezinfectată cu alcool camforat. Pentru a provoca contracţia porilor, se va folosi o mască făcută dintr-o linguriţă de caolin şi o linguriţă de amidon amestecate cu apă de roze, de hamamelis sau apă distilată, pînă la consistenţa unei creme. După 20 de minute masca se ia jos cu apă rece.

Punctele negre trebuie extrase cu mare regularitate; la început de 2-3 ori pe săptămînă, apoi mai rar, o dată la 7-8 zile.

Pentru a se evita pe cît posibil formarea punctelor negre, faţa va fi zilnic spălată cu apă călduţă şi săpun de bărbierit, clătită cu apă rece şi ştearsă, o dată pe zi, cu o loţiune astringentă: alcool (de 70°) 100 gr, camfor 1 gr, acid salicilic 1 gr, alaun 1 gr, tinctură benzoe 1 gr.

Georgeta MĂLIN

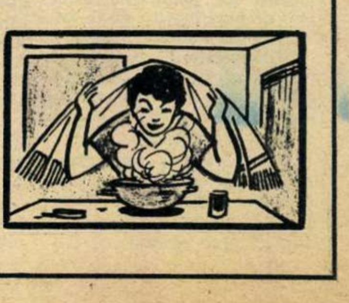

mozaic

GEORGE ENESCU

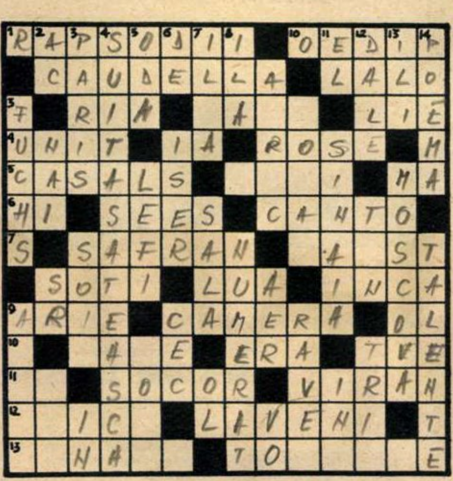

1 R	2 A	3 P	4 S	5 O	6 D	7 I	8 I	■	10 O	11 E	12 D	13 I	14 P
■	C	A	U	D	E	L	L	A	■	L	A	L	O
3 F	■	R	I	A	■		A			■	L	I	E
4 U	N	I	T	■	I	A	■	R	O	S	E	■	M
5 C	A	S	A	L	S	■				I	■	M	A
6 H	I	■	S	E	E	S	■	C	A	N	T	O	■
7 S	■	S	A	F	R	A	N	■		A		S	T
■	S	O	T	I	■	L	U	A	■	I	N	C	A
9 A	R	I	E	■	C	A	M	E	R	A	■	O	L
10	■		A		E	■	E	R	A	■	T	V	E
11		■	S	O	C	O	R	■	V	I	R	A	N
12		I	C		■	L	A	V	E	N	I	■	T
13		N	A			■	T	O					E

ORIZONTAL: 1) Două celebre lucrări ale lui George Enescu inspirate din folclor — Operă de Enescu. 2) Compozitor romîn, unul din primii îndrumători ai lui Enescu — Renumit compozitor francez la comemorarea căruia Enescu a fost solicitat să cînte „Simfonia spaniolă". 3) Comună în Franța — Dirijor al orchestrei Radioteleviziunii din U.R.S.S., participant la cel de-al II-lea Festival internațional „George Enescu" — Ciocîrlie! 4) Aliat — Servește! — Vestit cvartet vienez din care făcea parte și Sigismund Bachrich, profesor al lui Enescu. 5) Celebru violoncelist spaniol, căruia Enescu i-a dedicat Sonata a II-a pentru violoncel — Uniuni — Reflexiv. 6) Horia Ilie — Lac în Finlanda — Probă în cadrul Festivalului internațional „George Enescu". 7) Violoncelist sovietic cu care Enescu a concertat în anul 1946 — Fănică Luca în „exercițiul funcțiunii". 8) Roman de L. Leonov — A primi — Mai. 9) Compoziție muzicală — „Simfonia de...", ultima compoziție a lui Enescu — Vas. 10) Serviete — Epocă — Salut roman. 11) Gama în care Enescu a scris Simfonia a II-a — A compus „Cîntarea Romîniei" — Teren... gol. 12) Excepționale — Satul natal al lui Enescu, care astăzi îi poartă numele. 13) Compoziție dedicată lui Enescu de unul dintre profesorii săi din Paris, André Gédalge — Șef de orchestră parizian, care a dirijat în primă audiție „Poema Romînă".

VERTICAL: 1) Profesorul cu care Enescu a studiat după terminarea Conservatorului din Viena — Asociație în care Enescu a fost membru activ. 2) Macaz — Unul din instrumentele tarafului de lăutari despre care pomenește Enescu în prima sa amintire muzicală — Sere! — ...Leano, cîntec de Ion Vidu. 3) Orașul în care Enescu a fost trimis să învețe vioara și unde a cucerit „Marele premiu al Conservatorului" — Curajos (fig.) — Textilă. 4) Lucrare în care Enescu se inspiră din viața și priveliștile locurilor natale (2 cuv.). 5) Gen de compoziție folosită și de Enescu — — Salarii (înv.) — Enescu, în calitate de autor al versurilor melodiei pentru voce și pian „Souhait". 6) Dune! — Autorul tablourilor „Barbu Lăutaru", „Cobzarul" etc. — Ordin de plată. 7) Rîu în U.R.S.S. — De concert, de sport etc. (sing.) — Octavian Luca. 8) Refren în cîntecele populare — Referitor la număr. 9) Compozitor francez, participant la Festivalul internațional „George Enescu" — Atmosferă — Victor Oprea. 10) Violonist sovietic, participant la Festivalul internațional „George Enescu" — Cunoscut compozitor francez, fost coleg de clasă cu Enescu la Conservatorul din Paris. 11) Dînsul — Oraș în care Enescu a compus unele din operele sale — Fiica Armoniei (mit.). 12) Lespezi — Sprijin — Anin. 13) Orășel căzăcesc — Orașul în care a concertat Enescu în 1945 alături de renumiții Oistrah, Oborin etc. 14) „... romînă", prima compoziție a lui Enescu, creată la 16 ani — Tinere speranțe ale artei interpretative, care au prilejul să se afirme în cadrul celui de-al doilea Concurs și Festival internațional „George Enescu".

DEZLEGAREA JOCULUI „OPERA", APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ORIZONTAL: 1) Mascagni —Cor. 2) Arie—Ion Vodă. 3) Năpasta—Er—R. 4) Opere—Paris. 5) N—Tăcut—Do—R. 6) Ne—E—Emilia. 7) Mu—Arc—I—Ars. 8) Aramă—Scenic. 9) Zara—Diac—So. 10) Eboli—Vera—A. 11) Pamina—Lacul. 12) Adia—Evantia.

Erbivore... carnivore

Erbivorele sînt animale care se hrănesc numai cu plante, în special cu iarbă. Această definiție, unanim admisă, este în prezent modificată de savanții sovietici. Ei au demonstrat că, adăugind la hrana erbivorelor substanțe proteice asemănătoare celor existente în carne, se obține o creștere în greutate a animalului astfel hrănit cu aproximativ 50%.

Cum pot fi „convinse" acele animale, care generații întregi n-au consumat decît produse vegetale, să asimileze substanțele proteice? Fiziologul sovietic I.S. Popov arată că printr-o bună echilibrare a aminoacizilor — „cărămizile" substanțelor proteice — erbivorele suportă foarte bine alimentația „carnată". În același scop se administrează o serie de vitamine, cum este de pildă vitamina B_{12}, care sporește asimilarea substanțelor albuminoide.

Acest „meniu suplimentar" este adăugat în componența diferitelor furaje, ținîndu-se seama de conținutul lor normal în substanțe proteice.

Chibrituri rezistente la apă

În Uniunea Sovietică a fost pus la punct recent un procedeu de obținere a unei paste de fosfor rezistente la apă.

Chibriturile fabricate cu ajutorul acestui „fosfor hidrofug" se aprind bine chiar după ce sînt ținute în apă 10 zile sau și mai mult. Ele vor fi destinate folosirii în condiții de mare umezeală.

Totodată a fost elaborat un procedeu pentru împiedicarea umezirii chibriturilor obișnuite, prin tratarea lor cu diferite lacuri insolubile în apă. Bețele de chibrit astfel „lăcuite" nu vor mai enerva pe fumători sau gospodine, chiar dacă vor fi aprinse în... ploaie.

Materiale ultrapure

Tehnica modernă necesită din ce în ce mai mult materiale dotate cu o deosebită puritate. De pildă, lipsa unei purități perfecte nu a permis pînă acum confecționarea lagărelor din oțel cu crom pentru instalațiile la care turația depășește 100.000 rotații pe minut.

Pentru a rezolva această problemă, inginerii și tehnicienii sovietici au lăsat compoziția oțelului neschimbată, însă l-au purificat prin topiri succesive sub vid. Drept rezultat a fost obținut un oțel care satisface cele mai riguroase cerințe ale industriei constructoare de aparate.

Oțelul ultrapur nu este necesar numai în aviație și în tehnica rachetelor, ci și în diferite construcții: poduri, macarale, la construcția vagoanelor și a autocamioanelor.

La întrebările cititorilor

CELE MAI RARE MĂRCI DIN LUME

În rîndurile de mai jos răspundem cîtorva întrebări ale unor pasionați filateliști.

Din 1840, cînd a fost emisă în Marea Britanie prima marcă poștală din lume, și pînă astăzi au fost puse în circulație aproximativ 140.000 diferite mărci, într-un tiraj ce nu poate fi calculat.

Cei peste o sută de milioane de filateliști consacrați din întreaga lume consideră cîteva dintre aceste mărci drept mari „rarități mondiale". Primul loc în ierarhia lor îl deține vestita marcă roșie din Guyana Britanică, apreciată drept cea mai valoroasă. Ea are chiar și o odisee începută acum vreo 80 de ani, cînd un elev a descoperit-o lipită pe o scrisoare a tatălui său. Nu știa însă ce raritate găsise, astfel că a dat-o unui coleg, în schimbul altor mărci. Acesta, în timp ce se afla la studii în Anglia, a vîndut-o unui negustor. Primul ei deținător a apreciat-o la vreo 25-30 de cenți, dar numai peste cincizeci de ani ea a fost cumpărată de un colecționar american pentru 10.000 dolari. De atunci, celebra „guyană", existentă doar într-un singur exemplar, a trecut prin încă trei mari colecții, la ultima vînzare fiind însă apreciată la numai ... 40.000 dolari. Aceasta deoarece acum vreo 25 de ani se anunțase că ar fi fost descoperit un al doilea exemplar și că acesta ar fi ajuns în mîinile aceluiași colecționar american. După ce a achiziționat-o la un preț destul de mare, el ar fi ars-o de față cu vînzătorul, pentru ca să rămînă totuși numai o singură „guyană". Amintim că această marcă a fost emisă în 1860 și are o valoare nominală de 4 cts.

Printre cele mai rare mărci poștale din lume se numără și celebrele „Cap de bour" emise în Moldova în iulie 1858. Adevărate bijuterii filatelice sînt în special marca de 27 parale neștampilată și cea de 81 parale ștampilată. Aceste mărci au făcut și fac faima celor mai de seamă colecții din lume, printre care cele de la Muzeul A. Popov din Leningrad și Muzeul britanic din Londra.

Tot rarități filatelice mondiale sînt considerate: 3 skilling banco eroare de culoare (Suedia 1855), mărcile de 1 și 2 penny emise în 1847 în insula Mauritius, așa-numitele „Ochi de bou" de 30 și 60 reis emise în Brazilia în 1843, mărcile din prima emisiune poștală din Hawai etc.

La început avînd numai scopul francării corespondenței, mărcile poștale au fost tipărite mai puțin îngrijit, dar după ce filatelia a cuprins mase de pasionați, administrațiile poștale s-au preocupat din ce în ce mai mult de estetica mărcilor. În timp ce în Uniunea Sovietică, în țara noastră și în celelalte țări socialiste se acordă o deosebită atenție temelor reprezentate în imaginile mărcilor, apreciindu-se rolul lor educativ și instructiv, în multe țări capitaliste se imprimă mărcilor poștale și filateliei un caracter speculativ. Recordurile în acest domeniu îl dețin administrațiile poștale din Panama, Vatican, Spania, Republica Dominicană. Poșta panameză a mers pînă acolo încît a pus în vînzare o serie de peste 90 de valori reprezentînd portrete de... papi. O astfel de serie de mărci, fără o justificare de circulație poștală, are prea puțină valoare filatelică.

Un colecționar de mărci, indiferent de profilul colecției sale — pe țări sau pe teme — dorește să intre în posesia unor mărci cu adevărată valoare poștală, ale căror imagini să fie atractive, să înfățișeze un mesaj.

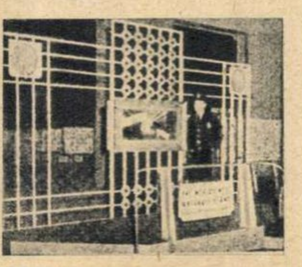

Prezentarea la Expoziția filatelică internațională din 1941 de la New York a mărcii „Guyana Britanică", de o mare valoare filatelică, a determinat luarea unor deosebite măsuri de securitate.

Verificați-vă cunoștințele!
DA SAU NU?

1) S-ar putea ajunge pe Marte în mai puțin de un an cu o navă cosmică a cărei viteză ar fi de 11 km pe secundă? Da? — Nu?

2) Culoarea verde este cea care are acțiunea cea mai calmantă asupra sistemului nervos? Da? — Nu?

3) Temperatura Soarelui se ridică la aproape 6.000°, iar în centrul Soarelui temperatura atinge cifra de 13.000.000°. Pe Pămînt se pot produce astfel de temperaturi? Da? — Nu?

4) Este adevărat că Rembrandt a fost primul care a întrebuințat în pictură culorile de ulei? Da? — Nu?

5) Cel mai mare mamifer cunoscut pe glob este în prezent elefantul? Da? — Nu?

6) Oamenii proveniți din amestecul dintre negri și albi se numesc metiși? Da? — Nu?

7) Telemah era tatăl celebrului Ulise și Laerte era fiul său? Da? — Nu?

(Răspunsurile se găsesc în pag. 23)

LA DRUM!

RARĂUL

Munţii Rarăului se găsesc la nord-estul ţării şi ating înălţimi de 1.653 m (vf. Rarău), 1.857 m (Giumalău), 1.622 m (Todirescu). Turiştii pot porni spre munte din Cîmpulung Moldovenesc, staţie C.F.R. pe linia Bucureşti-Suceava-Vatra Dornei-Cluj. La Rarău se poate ajunge şi din Vatra Dornei pe unul din marcajele turistice, urcînd pe valea pîrîului Chilia.

De la Cîmpulung Moldovenesc, se pot folosi mai multe trasee pe care, în circa 3-4 ore se ajunge la cabana Rarău (1.520 m). Cabana dispune de peste 50 locuri de dormit, restaurant, bufet.

Puncte turistice interesante de vizitat: vîrfurile Rarău, Bodea, Tihăraia, Giumalău, apoi Poiana Sihăstriei, Cheile Dornei, barajul Zugreni, Pietrele Doamnei, schitul Rarău etc. De la Zugreni se poate face o frumoasă excursie cu plutele spre Chiril-Toancele-Broşteni, iar de aici, cu maşina, la Vatra Dornei.

Dacă vă aflaţi la Cîmpulung nu uitaţi să faceţi o mică plimbare la cabana „Deia“ (1/2 oră de oraş). Nu veţi regreta.

Cabana Deia.

CHEIA

Satul Cheia se află la poalele Ciucaşului, constituind un punct de plecare foarte bine situat pentru numeroase excursii. Cel mai simplu mijloc de a ajunge la Cheia este prin *Mîneciu-Ungureni* (staţia C.F.R. terminus pe ruta Ploieşti-Văleni-Mîneciu 109 km), apoi cu trenuleţul forestier pînă în sat. (Plecare din Mîneciu în jurul orei 11; plecare din Cheia spre Mîneciu în jurul orei 16,30).

Se mai poate merge la Cheia prin:

— *Nehoiaşu* (staţie C.F.R. terminus pe linia Buzău-Pătîrlagele-Nehoiaşu, 73 km);

— *Întorsura Buzăului* (staţie C.F.R. terminus pe linia Braşov-Întorsura Buzăului, 37 km);

— *Zizin*, *Satulung* (localităţi situate în apropiere de Braşov).

Cei care dispun de mijloace proprii de transport pot face o frumoasă excursie plecînd de la Ploieşti spre Mîneciu-Cheia-Pasul Bratocea-Babarunca-Satulung-Braşov.

Obiective turistice mai importante

Cabana Muntele Roşu (1.260 m); cabana Ciucaş (1.550 m); mînăstirea Cheia şi mînăstirea Suzana, situate pe valea Teleajenului; vîrful Ciucaş (1.959 m), vîrful Zăganului (1.785 m), pasul Bratocea; valea Berei; valea Cheiţei, vîrful Grogoşoarele (1.882 m).

Turiştii găsesc adăpost la cele două cabane şi în satul Cheia.

În apropiere de Satulung se găseşte şi cabana Babarunca.

Cheia este renumită pentru clima plăcută şi posibilităţile de a face numeroase excursii uşoare, accesibile şi turiştilor mai puţin încercaţi.

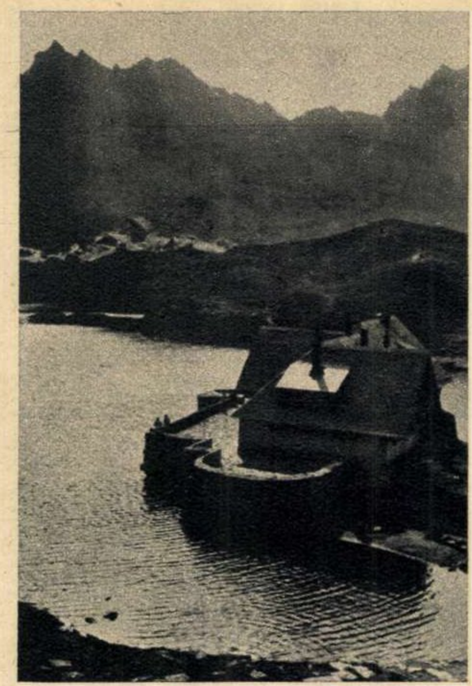

În Făgăraş. Cabana Bîlea-Lac.

PENTRU CEI CE DORESC SĂ VIZITEZE STÎNA DE VALE

Comentînd, într-o scrisoare adresată redacţiei, recomandările în legătură cu itinerarul „Stîna de Vale“ (vezi „Flacăra“ nr. 28 din 15 iulie a.c.) cititorul nostru I. Ocneanu din Oradea observă cu foarte multă dreptate că staţia C.F.R. de coborîre pe care ar fi trebuit s-o indicăm este chiar halta Stîna de Vale şi nu Bratca, care se află la o distanţă de circa 5 km. De altfel cititorul nostru subliniază, la fel de just, că este preferabilă ruta prin Beiuş-Budureasa, unde poate fi folosit autocarul.

În Bucegi. Cabana Caraiman.

SFATURI TURISTICE

● Traseul cel mai potrivit este cărarea marcată. Scurtăturile, deşi la prima impresie par avantajoase, mai mult încurcă decît ajută.

● În timpul mersului, datorită căldurii, organismul pierde — o dată cu apa — săruri minerale utile (16-21 gr pe zi). Pentru a preîntîmpina stările proaste provocate de acest lucru se recomandă ca la popasul mare să se consume alimente sărate.

● Cînd vă deplasaţi în grup, respectaţi normele de disciplină ale marşului: nu-l depăşiţi pe conducătorul grupului, opriţi-vă la popasuri şi porniţi o dată cu întregul colectiv, serviţi masa la timpul stabilit, nu modificaţi, de unul singur, planul excursiei, itinerarul etc.

● După aproximativ 30-40 minute de la începerea urcuşului este bine să faceţi primul popas (de ajustare). Cu acest prilej potriviţi-vă rucsacul din curele, controlaţi dacă încălţămintea nu v-a produs roşături, acomodaţi-vă îmbrăcămintea — care trebuie să fie pentru urcuş cît mai uşoară.

● În timpul mersului nu vă grăbiţi. Pasul trebuie să fie potrivit, rar şi continuu (circa 4-6 km/oră, iar la urcuş, 1-3 km/oră). Braţele să fie libere, pentru a vă ajuta la echilibru şi a vă sprijini pe pantele pieptişe. Evitaţi legănările inutile ale corpului; păşiţi, avînd genunchiul uşor îndoit, pe călcîi, apoi pe toată talpa.

● În urcuş, sprijinul se face păşind pe toată talpa, nu pe vîrfuri, cum sînteţi tentaţi să faceţi uneori. Dacă urcuşul este prea abrupt, piciorul din urmă se va pune de-a curmezişul pantei, sprijinindu-vă pe marginea interioară a tălpii.

● Atenţie la coborîre! De multe ori ea este mai dificilă decît urcuşul. O viteză prea mare, un pas neatent, o piatră care vă fuge de sub picior, la care se mai adaugă rucsacul care v-ar putea dezechilibra — şi iată pericolul de accident!

● Popasul mare pentru masă se va face într-un loc adăpostit, pe o pajişte, dacă e posibil lîngă o sursă de apă verificată. După ce aţi mîncat, lăsaţi locul curat.

in jurul globului

DE ICI, DE COLO...

● COMOARA DIN DUNĂRE. În R.P. Ungară se fac pregătiri pentru găsirea unui vechi tezaur. E vorba de aurul și nestematele care au aparținut regelui Ludovic II al Ungariei. După bătălia de la Mohács, din 1526, în care turcii au învins, însuși regele ungur căzînd pe cîmpul de bătălie, tezaurul a fost preluat de văduva sa, care a încercat să-l salveze îmbarcîndu-se pe o corabie ce s-a scufundat însă și, o dată cu ea, și comoara. Cercetările vor fi întreprinse pe fundul Dunării, între orașele Győr și Esztergom, unde se crede că s-a scufundat corabia.

● SINCERITATE. Guvernatorul statului Louisiana din S.U.A., Jimmie H. Davis, a primit din partea cetățeanului Jack Dyer un balot de paie însoțit de o scrisoare în care se spunea: „Trimit acest balot de paie pentru măgarii care vă sfătuiesc. Am expediat paiele la reședința dv. pentru că ați transformat această instituție într-un adevărat grajd..."

GRAVURA ÎN LINOLEUM se bucură de o frumoasă tradiție în R. S. Cehoslovacă. Generațiile mai vechi de linogravori se ocupă și de formarea de cadre tinere, așa cum face cunoscutul gravor în linoleum Vladimir Antusek din Benesov, care inițiază în această frumoasă artă două eleve: Jana Leblova și Hana Zuvacova.

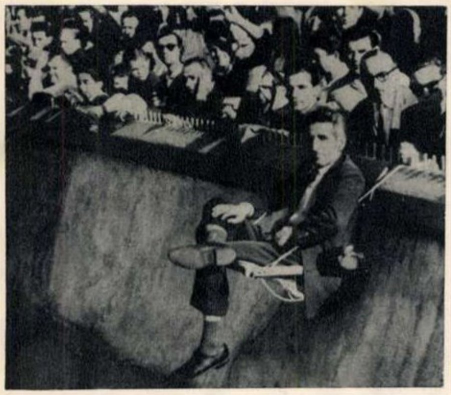

INVENTIVITATE... Un înfocat suporter al echipei de fotbal „Boca Juniors" din Buenos Aires a găsit mijlocul prin care să-și asigure o bună vizibilitate la meciurile echipei favorite: și-a confecționat un scaun mobil pe care-l agață cu niște frînghii de tribună...

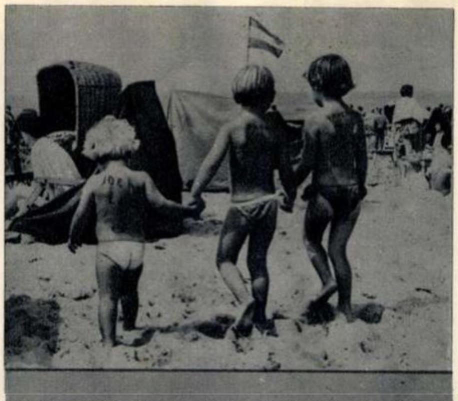

PENTRU STABILIREA IDENTITĂȚII copiilor care eventual s-ar rătăci de părinți, pe plaja de la Zandvoort (Olanda) s-a recurs la o metodă originală: fiecare dintre ei poartă scris pe spate numele și numărul cabinei.

CU SCAUNE RUPTE, urlete ca-n junglă și alte manifestări de isterie rock-and-roll-istă, cărora le-a pus capăt în cele din urmă intervenția poliției, s-a soldat un așa-zis festival de jaz, organizat lîngă ruinele unei mînăstiri, pe domeniul Beaulieu al lordului Montagu. Chitaristul-animator „al festivalului" a fost un preacuvios părinte franciscan, pe nume Williams (fotografia din dreapta).

MICUL COMENTAR

TRISTEȚILE NUCLEARE ALE LUI TARTUFFE

de Florica ȘELMARU

În comedia care-i poartă numele, Tartuffe „operează" cu biblia subsuoară și cu numele domnului pe buze, consternat, ori de cîte ori cineva lucid îl demască, de răutatea oamenilor care nu-i recunosc intențiile pioase.

Personajul molieresc are și azi urmași... Imediat după publicarea Declarației sovietice referitoare la reluarea experiențelor cu arme nucleare, unele ziare americane dădeau a înțelege că reacția cercurilor oficiale din S.U.A. ar fi fost aceea a unei „tristeți fără margini". Sentiment de pură esență morală, firește, al unor persoane preocupate exclusiv de soarta marii familii umane și a valorilor spirituale. (În treacăt fie spus, persoanele visează o bombă care să trimită în modul cel mai prompt și cel mai economic pe lumea cealaltă cît mai mulți membri ai aceleiași mari familii umane — lăsînd intacte la dispoziția agresorului cît mai multe... valori spirituale, ca de pildă armament, instalații industriale, locuințe, mărfuri etc. Dar despre asta am vorbit altădată...)

Revenindu-și din tristețea cea fără de margini și din meditațiile îndurerate asupra omenirii, civilizației, valorilor morale ș.a.m.d., oficialitățile respective anunțau de curînd că S.U.A. vor relua experimentarea armelor nucleare. Cu un aer de falsă inocență mîhnită, adăugau că se văd obligate să ia această măsură pe care nu ar fi dorit-o — oh, nu ar fi dorit-o de fel!

Nu, nu ar fi dorit-o, doamne ferește...

Dar la 1 iulie, deci cu două luni înainte de Declarația sovietică din 31 august, un ziarist american cu notorietate, ca Roscoe Drummond, scria în „New York Herald Tribune" (sub titlul lipsit de orice echivoc „Gata de experiențe"!): „Se poate afirma în cunoștință de cauză că președintele Kennedy va afirma în scurt timp totala libertate a Americii de a relua experiențele nucleare subterane... De aceea președintele va respinge cererea formulată de Hrușciov ca tratativele privind încetarea experiențelor să fie contopite cu convorbirile despre dezarmare..." Faptul era de altfel cunoscut și în afara Statelor Unite. Cîteva zile mai tîrziu, revista britanică „The Spectator" îl confirma în termeni asemănători cu ai ziarului new-yorkez — și adăugînd o semnificativă reflecție proprie cu privire la izvorul informației: „Judecînd după o serie de „indiscreții" vădit inspirate apărute în presa americană, consilierii președintelui Kennedy l-au convins că a venit timpul să afirme libertatea americană de reluare a experiențelor nucleare..."

Și acestea sînt numai două exemple din foarte multele care ar fi fost posibile: aproape întreaga lună iunie (adică imediat după propunerea sovietică de a se examina problema încetării experimentării armelor nucleare împreună cu problema dezarmării generale și totale — ceea ce ar înlesni soluționarea amîndurora) și pînă dincolo de jumătatea lui iulie, presa occidentală a fost plină de știri și comentarii în jurul hotărîrii guvernului S.U.A. de a relua experiențele...

Se spune deseori că un ziar trăiește doar o zi — dar există memoria oamenilor, există și colecțiile de ziare. Confruntarea e ușoară între ce spunea Tartuffe acum două-trei luni și ce spune azi. Ceva însă poate fi adevărat din pomenita „tristețe fără margini". (Căreia numeroși observatori îi spun, mai puțin liric, „un amestec de furie neputincioasă și de teamă"). Indiferent de termenii sub care e catalogat, puțin agreabilul sentiment este verosimil. Pentru că tartuffii războinici de peste ocean se află azi într-o situație întreit dezavantajoasă.

Primo: prinși în flagrant delict de duplicitate într-o problemă deosebit de gravă, ca aceea a goanei înarmărilor nucleare.

Secundo: puși de istorica Declarație sovietică din 31 august în fața răspunderilor pe care și le asumă cine jonglează cu asasinatul nuclear.

Terzio: obligați să mediteze cu seriozitate la raportul de forțe existent, care nu e în favoarea tartuffilor. Nici sub raportul valorilor morale — nici sub acela al megatonelor.

Doi „adversari“ pentru o singură politică...

de L. SĂRĂȚEANU

CÎȚEVA DATE PENTRU STABILIREA ASEMĂNĂRII DINTRE UN „METEOR“ ȘI O STEA „CĂZĂTOARE“

Campania electorală din R.F.G. se apropie de sfîrșit. În cadrul ei doi „adversari“ își dispută postul de cancelar. Doi adversari pe care — judecînd după aparențe — totul îi desparte. Doctorul Konrad Adenauer (85 de ani, lider al Uniunii creștin-democrate) se înfruntă cu „socialistul“ Willy Brandt, în vîrstă de 47 de ani.

La vîrsta de 85 de toamne, doctorul Adenauer, care deține postul de cancelar de ani de zile, oferă fără să vrea adversarilor săi o replică metaforică la afirmația că s-a ridicat „ca o stea“ în politica vest-germană: *o stea, da, dar o stea căzătoare*. Și, menținînd limbajul comparațiilor astrale, sprijinitorii d-lui Willy Brandt nu pregetă să-l numească pe tînărul lor favorit *„un meteor pe cerul politicii federale“* (fără să se gîndească desigur la destinul „perisabil“ al meteorilor). Dacă s-ar limita numai la atît, polemica electorală din R.F.G. ar permite afirmația că ea e mai curînd de domeniul ghicitorilor în stele. Lucrurile sînt însă mult mai terestre și pe marginea lor se cuvin făcute și altfel de aprecieri. Cu atît mai mult cu cît niciodată, poate, ca în cazul presupuselor bătălii electorale din Republica Federală Germană, aparențele n-au fost mai înșelătoare, elementele constatate la prima vedere n-au fost mai departe de starea reală a lucrurilor. Într-adevăr, în Republica Federală Germană zadarnic s-ar căuta deosebiri esențiale între linia „creștin-democratului“ Adenauer și cea a „socialistului“ Willy Brandt. În R.F.G. doi lideri se supralicitează pentru unul și același țel. Și dacă cu ani în urmă cancelarul de la Bonn își exprima public admirația față de adversarul de astăzi (*„aș fi bucuros dacă toți miniștrii mei ar fi ca el!“)*, în schimb primarul vest-berlinez n-a încetat niciodată să recunoască, explicit sau implicit, că se inspiră din doctrina lui Adenauer. Similitudinile merg pînă la detalii.

DUBLA EXISTENȚĂ A DOCTORULUI KONRAD

Acum cîțiva ani, într-un salon parizian, un entuziast admirator a d-lui dr. Konrad Adenauer nu ostenea cu elogiile: *„Cancelarul este un venerabil militant democrat; un antinazist convins; un caracter ferm care luptă pentru libertatea celor mulți și care manifestă o mare dragoste pentru muncitori și oamenii simpli în general; cancelarul este un prestigios apărător al păcii “.* Probabil că discursul s-ar fi prelungit dacă cineva nu l-ar fi întrerupt pe înfocatul ridicător de osanale cu o replică: *„Toate datele cu care-l caracterizați dv. pe excelența sa dl. cancelar amintesc de vestita definiție a racului: racul este un pește roșu care merge de-a-ndăratelea. Această definiție, după cum se știe, este perfectă, cu mica observație că racul nu e pește, nu e roșu și nu merge de-a-ndăratelea...“* Istoria nu consemnează ce a răspuns admiratorul domnului Adenauer. În schimb ea a consemnat de mult numeroasele date pe baza cărora întrerupătorul de laude din salonul parizian și-a permis comparația cu racul. Într-adevăr să vedem cum stau lucrurile cu „democratismul“ d-lui dr. Adenauer.

Fostul procuror și avocat din Köln a luat, de cînd a venit la putere, o serie de măsuri al căror bilanț îl făcea recent și fostul redactor șef al ziarului vest-german „Frankfurter Rundschau“, dl. Wilhelm Karl Gerst! În afara interzicerii Partidului Comunist din Germania, guvernul Adenauer a pus în afara legii peste 400 de organizații democratice, din ianuarie 1952 și pînă la sfîrșitul lui 1958 s-au judecat sub guvernarea doctorului Adenauer circa 56.000 procese politice, în cursul cărora au fost supuși persecuțiilor peste 250.000 de cetățeni. Asta, pe scurt, despre „democratism“.

Și cu privire la „dragostea pentru muncitori“ există date concludente. Fostul membru în Consiliul de stat al Prusiei și — din 1920 pînă în 1932 — președinte al acestui consiliu, a devenit încă din acea perioadă unul dintre oamenii de legătură ai capitalului american cu capitalul german. Fără să se facă multă vîlvă în jurul activității pe tărîm economic a doctorului Adenauer, s-a putut totuși stabili cu precizie rolul jucat de el în viața monopolurilor vest-germane, ca și în stabilirea relațiilor dintre acestea și monopolurile franceze, pe de-o parte, și cele americane, pe de altă parte. De altfel, doctorul Adenauer a fost încă din deceniul al treilea membru în consiliul de supraveghere la *„Deutsche Bank“*, la *„Deutsche Lufthansa“*, la *„Rheinische Westfälische Elektrizitätswerke“* etc. După război, în guvernul Adenauer pozițiile-cheie le dețin reprezentanții capitalului monopolist. Este vorba de concernele lui Stinnes, Flick, I.G. Farbenindustrie etc. Se știe de altfel că vestitul bancher Pferdmenges a finanțat crearea organizației renane a „Uniunii creștin-democrate“ și că tot același bancher a cheltuit sume fabuloase pentru aducerea la putere a doctorului Adenauer.

Ar mai rămîne desigur „antinazismul“ doctorului Adenauer. În această privință prietenii săi politici au un argument: sub Hitler, Konrad Adenauer n-a deținut nici o funcție publică. Lucru foarte adevărat. Dar tot atît de adevărat este că legăturile actualului cancelar cu trusturile care sprijineau entuziast războiul hitlerist și care, de altfel, îl aduseseră la putere pe caporalul dezlănțuit, n-au fost întrerupte niciodată. Despre „antinazismul“ și „antifascismul“ doctorului Adenauer mai există și alte dovezi. Bunăoară o scrisoare, datată 1929, și adresată lui Mussolini, prin care dl. dr. Adenauer, pe atunci lider al partidului catolic de centru, scria că numele dictatorului de la Roma *„va fi înscris cu litere de aur în istoria bisericii catolice“*. Sau o declarație adoptată în 1933 de același partid catolic dirijat de dl. dr. Adenauer și prin care se preciza sprijinul necondiționat acordat guvernului hitlerist. În această lumină înțelegerea caldă de care s-au bucurat și se bucură Oberländer, și Globke, și Speidel, și Foertsch, și atîția alți criminali de război naziști care, sub cancelariatul d-lui Adenauer, obțin înalte funcții, apare desigur de înțeles.

DE CE WILLY BRANDT NU ESTE... WILLY BRANDT

Cu un astfel de „adversar“, ce state de serviciu putea avea mult mai tînărul Willy Brandt, pentru a putea dobîndi credit în lumea care face și desface cancelari în Germania federală? Acum un an un ziarist american publica în *„New York Herald Tribune“* un portret al candidatului de astăzi. Și remarcînd atît „înfățișarea agreabilă“ cît și caracterul „bătăios“ al primarului vest-berlinez, adăugînd vîrsta tînără cît și faptul că doamna Brandt „e plină de farmec“, pătrunzătorul ziarist american sintetiza: *„Într-un cuvînt el este copilul de aur al vieții politice vest-germane actuale“*. Dacă e de discutat în ce măsură ar fi „de aur“ dl. Willy Brandt, un lucru este cert: acest „copil“ s-a dovedit precoce. A debutat politicește în urmă cu circa trei decenii — cînd era încă un adolescent — în cadrul unei organizații social-democrate. Pe atunci nu-l chema nici Willy, nici Brandt. Îl chema, așa cum scrie în actul său de naștere, Herbert Frahm. Acest nume l-a schimbat după venirea lui Hitler la putere. Gestapoul urmărea mai de mult pe social democratul Frahm. Cercetările agenților lui Hitler n-au fost infructuoase. Ele au dus la concluzia că tînărul Herbert se înrolase mai de mult în serviciile spionajului francez. Iată de ce, o dată arestat, n-a fost de loc dificil să fie convins să lucreze și pentru Gestapo. I s-a dat un nou nume, necompromis, și a fost trimis, în calitate de „emigrant politic“, în Scandinavia. Sub această mască, Brandt, alias Frahm, a acționat și în Olanda, în Spania și în alte țări ale Europei occidentale. O dată cu izbucnirea războiului, agentul începe să lucreze și pentru serviciile americane. În scop de camuflaj, spionajul de peste ocean îi găsește postul de corespondent din Norvegia al agenției de presă americane „Overseas News“. Pe parcurs *„valurile vieții“* îi atrag — ca din întîmplare — și trainice legături cu „Inteligence Service“-ul britanic. Avatarurile personajului ating grotescul la sfîrșitul războiului, cînd Willy Brandt se reîntoarce la Berlin, în orașul tinereții și al primelor trădări, în calitate de cetățean și ofițer... norvegian. Trei ani „patriotul“ vest-german este șeful de presă al misiunii militare norvegiene. Apoi, din însărcinarea autorităților occidentale de ocupație — chemate să contribuie la denazificarea și democratizarea vieții germane — experimentatul spion hitleristo-francezo-englezo-american redevine cetățean german și se dedică „democrației“ vest-berlineze. El devine președintele numitei „Uniuni muncitorești occidentale pentru ajutorarea Răsăritului“, titulatură dată unui trust de spionaj american grupînd peste 40 de organizații diversioniste cu sediul în Berlinul apusean. După cum se vede, gazetarul pe care-l citam înainte avea dreptate. Brandt e... un copil. Am adăuga chiar: *nevinovat*.

În această calitate de *„copil de aur“* al vieții publice vest-berlineze, Brandt a devenit primar în Berlinul occidental. Bineînțeles, un primar „social-democrat“. Dar chiar gazetarul american de care aminteam explica pe larg, în articolul său din *„New York Herald Tribune“*, rolul lui Brandt în acest partid: *„Liderii de la Bonn ai partidului social-democrat au dat să înțeleagă că ei vor trebui să dea acestui partid o înfățișare nouă, care să fie mai puțin a clasei muncitoare... Brandt e omul ideal pentru a asigura această nouă înfățișare. E moderat; n-ar declara război economiei capitaliste!“* Caracterizarea e, indiscutabil, corespunzătoare. Și, în lumina ei, ca și în lumina tuturor datelor amintite mai sus, rezultă elementele similitudinii cu „adversarul“ Adenauer. Creștin-democratul și „socialistul“ sînt legați de aceleași crezuri; de aceleași idealuri; de aceeași dragoste pentru aliații de azi din N.A.T.O., ocupanții de care nu se îndură să se despartă, „colaboratorii“ de ieri și de la început; de aceeași hotărîre de „a nu declara război capitalismului“, ci dimpotrivă...

REVANȘISMUL ȘI AVENTURA — PLATFORMA COMUNĂ A CELOR DOI CANDIDAȚI

Recent comentatorul agenției UPI, Alfred Krusenstiern transmitea cîteva considerațiuni în legătură cu poziția oficialităților americane în legătură cu rezultatele alegerilor din R.F.G." *„Washingtonul nu manifestă îngrijorare...* nota observatorul. El arăta că, indiferent de rezultat — Adenauer sau Brandt — cercurile conducătoare din Statele Unite au garanția continuității liniei politice a Bonnului. *„La Washington —* scria ziaristul american — *Willy Brandt se bucură de simpatie și încredere și oficialitățile americane cred că, sub conducerea sa, social-democrații vor duce o politică externă care, din punct de vedere practic, va fi identică cu aceea a cancelarului Adenauer“*. Ce înseamnă această politică, se cunoaște. Doctorul Adenauer, a cărui doctrină, după cum observa un ziarist parizian, *„a inspirat cîndva și pe răposatul John Foster Dulles“* — a declarat nu o dată că *„într-o zi, grație reînarmării Germaniei occidentale, Vestul va fi îndeajuns de puternic pentru a obține reunificarea Germaniei cu frontiere mai bune decît cele stabilite la Potsdam“*. Și pentru a nu lăsa nici o îndoială cu privire la metoda pe care o preconizează pentru realizarea „reunificării“, cancelarul Adenauer declara din nou în septembrie 1960: *„Este dement cel ce se împotrivește ca arma atomică să fie pusă la dispoziția Germaniei occidentale“*. Aceasta e „doctrina Adenauer“. Pe cît de grandilocventă, pe atît de iluzorie; pe cît de sîngeroasă, pe atît de necorespunzătoare adevăratelor raporturi de forță din lumea modernă. Și în ciuda caducității acestei doctrine, dr. Adenauer o proclamă mai departe, obstinat. Iar Willy Brandt o urmează și chiar o supralicitează. Astfel, în plină campanie electorală, în R.F.G., o *„stea căzătoare“* și un *„meteor“* — care, ca orice meteor, apare și dispare — își dispută întîietatea pe un firmament pe care-l vor deopotrivă dominat de norii războiului rece.

Doi „adversari“ pentru o singură politică. Și proclamînd-o, nici unul dintre cei doi nu pare a înțelege că, indiferent de rezultatele scrutinului, această politică e supusă unui inevitabil faliment. Același care — în epoca noastră — condamnă tot ce nu se inspiră din realități.

BRANDT: „Deosebirea dintre mine și cancelarul Adenauer este fundamentală: el merge în propagandă electorală cu avioanele militare, pe cînd eu cu tancurile!“

(Din „Eulenspiegel“ — R.D.G.)

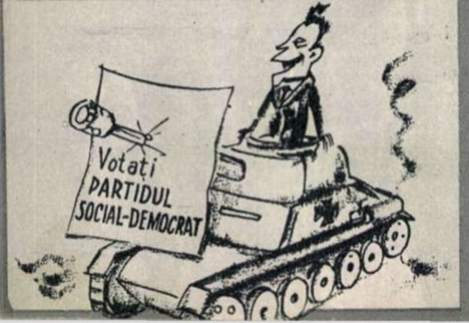

Tărăbol în dugheana bonnistă.

(Din „Berliner Zeitung am Abend“ — R.D.G.)

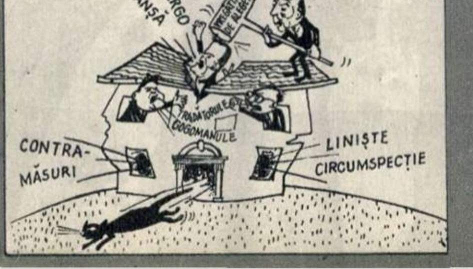

VICEPREȘEDINTELE S.U.A. LYNDON JOHNSON: „Am găsit în Berlinul occidental cele mai frumoase roade ale democrației“.

(Din „Neues Deutschland“ — R.D.G.)

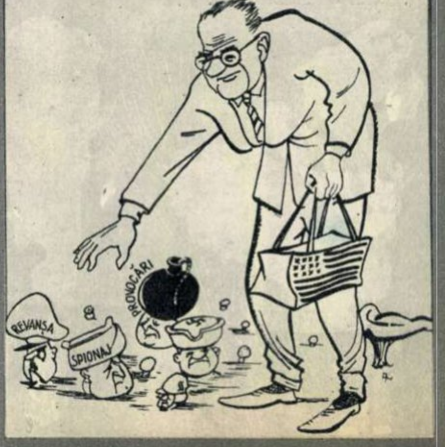

ALEGERI ȘI ALEGERI...

de Horia LIMAN

Nu știu cine este cel mai tînăr candidat la alegerile pentru Bundestag. M-aș mira să aflu că nu-i un fecior de bani gata.

În Berlinul democrat, în circumscripția a 3-a electorală, candidata cea mai tînără a împlinit nu de mult 21 ani. Se numește Waltraut Siegl și este o harnică bibliotecară. În aceeași circumscripție candidatul cel mai vîrstnic are 58 ani. Este cunoscutul antifascist Kurt Tzschentke, a cărui luptă, alături de tovarășii săi, pentru ideile progresului a făcut posibilă candidatura bibliotecarei Siegl.

La alegerile pentru Bundestag, candidatul cel mai bătrîn este fără îndoială Robert Pferdmenges, creatorul partidului lui Hitler și, mai tîrziu, al Uniunii creștin-democrate a lui Adenauer. Un alt candidat, Hermann Conring, care a împlinit 66 ani, are pe conștiință asasinarea a peste jumătate milion de oameni și distrugerea de către naziști a unei bune părți a Olandei. Atît primul cît și celălalt au fost salvați de la ștreang de ocupanții americani, a căror prezență pe teritoriul Germaniei occidentale face acum posibilă candidatura lor în alegeri.

În R.D.G. pe listele de candidați se găsesc oameni de toate categoriile sociale și de toate nuanțele politice, ba chiar și cetățeni în afara partidelor. Printre ei se numără și prelați ai bisericilor catolică și evanghelică. O condiție de seamă pentru desemnarea lor de către cetățeni ca exponenți ai intereselor lor este atașamentul față de cauza păcii.

Bundestagul de la Bonn s-a îndeletnicit în vremea din urmă în primul rînd cu ratificarea documentului MC96. Sub titulatura aceasta laconică se ascunde planul scelerat al înarmării cu bombe atomice a Bundeswehrului și al majorării duratei stagiului militar de la 12 la 18 luni.

În R.D.G. campania electorală se duce sub semnul unor mari întreceri între întreprinderi pentru creșterea producției și productivității muncii, pentru îmbunătățirea continuă a calității produselor, pentru îndestularea pieței interne, pentru bunăstarea poporului. În R.F.G., Konrad Adenauer promite că, dacă va fi reales cancelar, va cere poporului noi și mai mari sacrificii. Oare pentru construcția de locuințe, de spitale, de lăcașe de cultură? Nici pe departe! Konrad Adenauer, întocmai ca și Willy Brandt, n-are decît o singură țintă: războiul atomic.

Acestea sînt cele două Germanii care se prezintă în fața urnelor duminică, 17 septembrie 1961. Populația republicii democrate a dovedit la 13 august că se află alături de conducătorii săi. Oricare ar fi rezultatul alegerilor din R.F.G., viitorul aparține poporului german, indiferent de voința lui Adenauer, Brandt și compania.

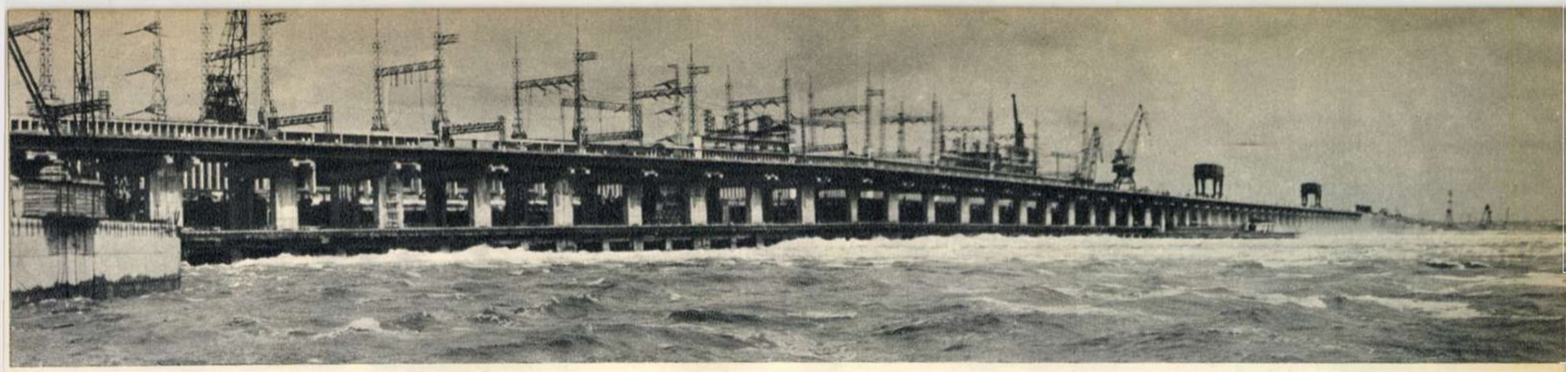

La 10 septembrie, cu un an înainte de termen, a fost pusă în funcțiune, într-un cadru festiv, hidrocentrala „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.", cea mai mare hidrocentrală din lume. Gigantul de pe Volga — terminat de oamenii sovietici în cinstea celui de-al XXII-lea Congres al partidului, care va adopta mărețul Program al comunismului — are o putere de 2,5 milioane kilowați.

Peste 100.000 de oameni ai muncii din Cracovia și Nowa Huta au participat la uriașul miting ce a avut loc în vechea piață din Cracovia, cu prilejul împlinirii a 22 de ani de la invadarea Poloniei de către trupele hitleriste. Participanții la miting au demonstrat împotriva reînvierii fascismului și revanșismului în Germania occidentală, cerînd încheierea Tratatului de pace cu cele două state germane.

Poliția din capitala britanică arestează un grup de londonezi care s-au adunat în fața ambasadei americane pentru a protesta împotriva pregătirilor de război ale Statelor Unite.

fotocronica FLACARII

S-au deschis școlile. Imaginea noastră înfățișează clădirea școlii medii „Mihail Sadoveanu" din Capitală, una din multele construcții școlare date în folosință în ultimii ani.

O imagine de la demonstrațiile celei de-a VII-a ediții a concursului profesional de pază contra incendiilor. Se dispută — cu participarea echipelor de pompieri din toate regiunile țării — ștafeta 4 × 50 m.

Răspunsuri la întrebările din pag. 19

1) DA! (Există de pe acum, în mod practic, asemenea posibilitate).

2) NU! (Este cea albastră, folosită de altfel din ce în ce mai mult în vopsirea interioarelor de spital în locul celei albe).

3) DA! (Într-un cuptor uriaș, capcana „Ogra", savanții sovietici au reușit să atingă temperaturi mult superioare Soarelui, ajungînd pînă la un miliard de grade. Ca să vă dați seama ce înseamnă o astfel de temperatură, vom spune că dacă am avea o gămălie de ac încinsă pînă la 13.000.000°, de jur împrejurul ei, pînă la o distanță de peste 1.000 km, totul ar fi pîrjolit).

4) NU! (Încă din antichitate s-a început combinarea culorilor cu uleiul. Descoperirea picturii în ulei este încă un mister care riscă să rămînă nepătruns. Totuși perfecționările aduse acestei tehnici de frații olandezi Hubert și Jan Van Eyck fac ca paternitatea descoperirii să li se atribuie lor).

5) NU! (Este balena albastră. Ea atinge în mod obișnuit o lungime de 27-28 m și o greutate de 120-150 tone, ceea ce reprezintă greutatea a 20-30 de elefanți).

6) NU! (Metișii sînt persoane născute dintr-un tată alb și o indiană din America sau dintr-o mamă albă și un indian. Persoanele născute dintr-un bărbat alb și o negresă sau dintr-o femeie albă și un negru se numesc mulatri).

7) NU! (Tatăl lui Ulise se numea Laerte, iar fiul lui Ulise — Telemah).

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII — Căsuța poștală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

UMOR

Bibl. Reg.

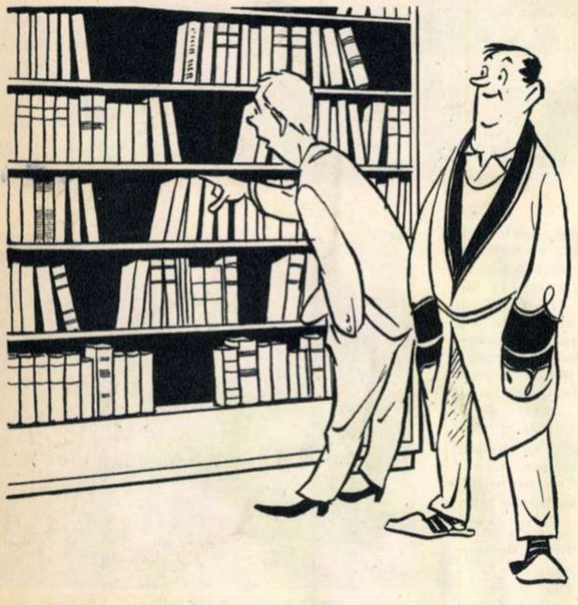

— Frumoasă bibliotecă! Cărțile care lipsesc sînt împrumutate?
— Dimpotrivă: celelalte...

Desen de Rik AUERBACH

. 1a

Unități ale Bundeswehrului au pășit pe pămîntul Angliei pentru... instrucție.
(Ziarele)

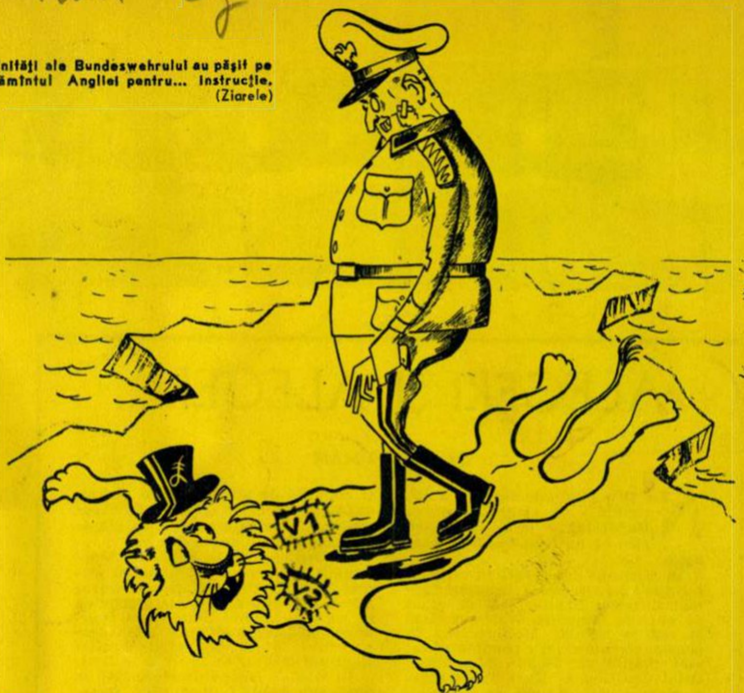

Fără comentarii.

Desen de N. GHENADIE

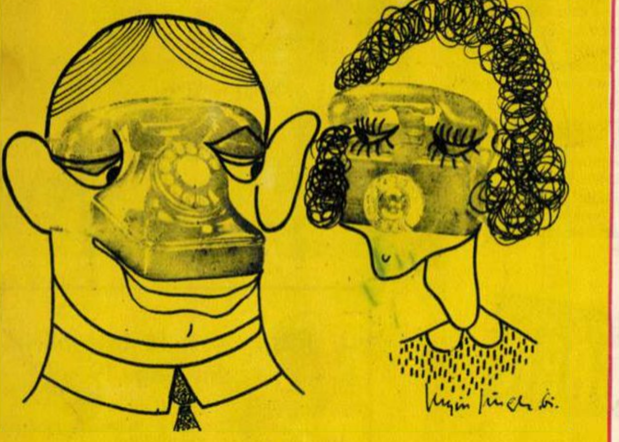

Palavragii.

Fotomontaj de Sergiu SINGER

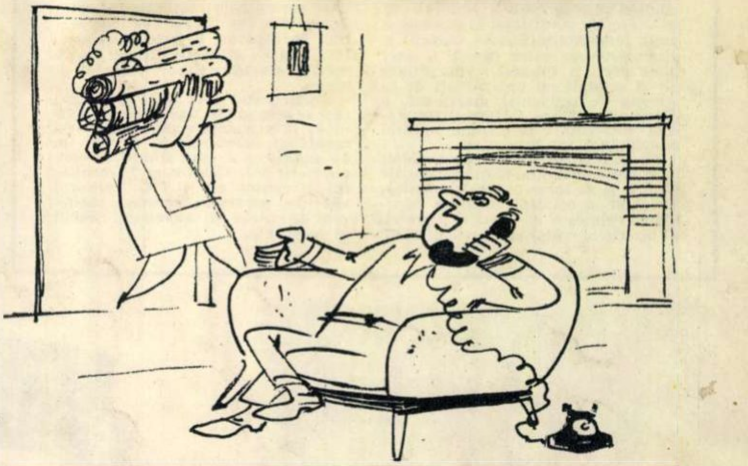

— Ce să facem, dragă? Eu cu treaba, nevasta la bușteni...

Desen de V. CRIVĂȚ

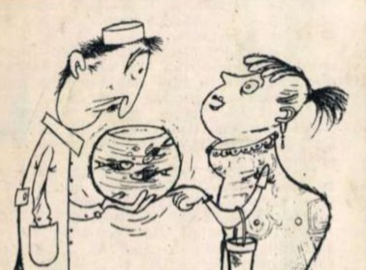

Proaspeți?...

Desen de N. CLAUDIU

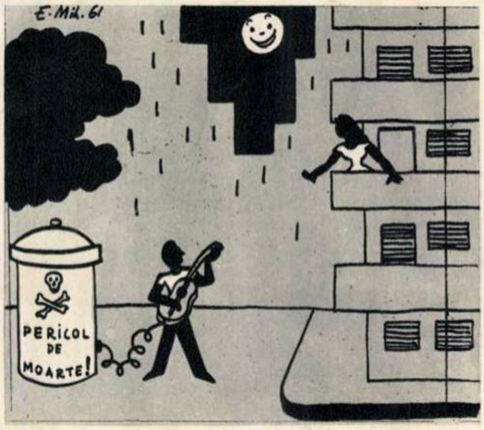

Serenadă la... chitară electrică.

Desen de E. MIHĂILESCU

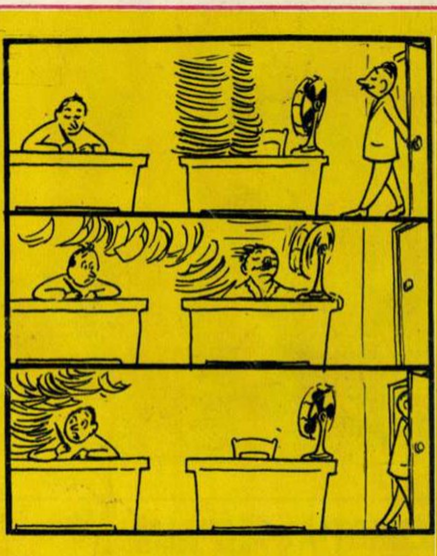

„Rezolvare".

Desen de G. BADEA

05
7

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 38 (330) — 23 septembrie 1961

Exponatele prezentate la Tîrgul internațional de la Brno din acest an confirmă forța crescîndă a economiei țărilor socialiste. Printre acestea, utilajele petroliere produse în R.P. Romînă se bucură de apreciere unanimă. În fotografie: unul dintre aceste utilaje — turla de sondă.
←

fotocronica FLACARII

In ciuda interdicțiilor și măsurilor represive luate de autoritățile britanice, la Londra și în Scoția au avut loc impresionante acțiuni de masă împotriva înarmării nucleare a Angliei și în favoarea reglementării pașnice a problemei germane. La demonstrația din piața Trafalgar, care a durat 12 ore în șir, au participat peste 20.000 de persoane, împotriva cărora au fost trimiși 4.000 de polițiști. În pofida faptului că au fost arestate 1.667 persoane, demonstrațiile organizate de „Comitetul celor 100" au fost marcate de o combativitate fără precedent. În fotografia din stînga jos: mulțimea așezată pe caldarîm, în semn de protest împotriva politicii nucleare a Angliei. În dreapta, populația londoneză îl salută pe savantul și filozoful Bertrand Russell, în vîrstă de 89 ani, care a fost condamnat la 7 zile închisoare pentru „vina" de a nu fi renunțat la proiectul demonstrațiilor de protest prin ședere pe jos.

La Nairobi, în Kenya, a avut loc o uriașă întrunire, în cadrul căreia Jomo Kenyatta, recent eliberat din captivitate britanică, s-a întîlnit cu compatrioții săi pentru a exprima hotărîrea fermă a poporului Kenyei de a lupta pînă la capăt pentru eliberarea țării de sub dominația colonialismului.
↓

MICUL COMENTAR

„La toți de față și viitori..."

de Florica ȘELMARU

Titlul de mai sus e împrumutat din repertoriul frumuseților stilistico-protocolare ale de mult uitatei proze regale. Documentele care purtau în coadă „augusta" semnătură, înainte chiar de a aborda problema în cauză, dădeau grațios binețe poporului romîn (inclusiv generațiilor ce aveau să vină): „La toți de față și viitori, sănătate!" *Urarea, marțială cu jovialitate și binevoitoare cu măreție, nu se împiedica în amănuntul că, din grija cîrmuirii, sănătatea celor „de față" și a descendenței lor suferea de pe urma alimentației insuficiente, a locuințelor insalubre, a inexistenței unui sistem de asigurări sociale. Formula salutului regal era doar expresia însăși a preocupării pentru starea sanitară a nației!*

Mi-am adus aminte de ea zilele trecute, citind comunicatul prin care Casa Albă anunța explozia subterană efectuată în 15 septembrie la centrul de experiențe nucleare din Nevada. Aceeași propagandă care încearcă să împingă sub răspunderea U.R.S.S. reluarea experiențelor americane cu arme nucleare, **HOTĂRÎTĂ CU LUNI ÎNAINTE DE DECLARAȚIA SOVIETICĂ**, *își propune să convingă pe oameni că numai de dragul lor, din părintească grijă pentru sănătatea contemporanilor și a viitorimii, efectuează S.U.A. experiențele lor nucleare subterane. Despre așa-zisa nenocivitate a exploziilor subterane vorbea în mod direct amintitul comunicat al Casei Albe, în mod mai aluziv scrisoarea remisă în aceeași zi de președintele Kennedy președinților Sukarno și Keita — și vorbește cît se poate de zgomotos un lung șir de informații, articole, comentarii etc. „inspirate" de cercuri interesate ca goana înarmărilor nucleare să continue. Experiențele subterane, se spune, spre deosebire de cele în atmosferă, nu generează căderi radioactive.*

Căderi — evident, nu: de vină e legea gravitației, datorită căreia corpurile nu „cad" de jos în sus. Dar radioactivitate — da. O personalitate competentă, ministrul indian al apărării, Krishna Menon, s-a referit în mod concret la aceasta în declarațiile pe care le-a făcut la asociația corespondenților presei străine de la Delhi. El a lăsat să se înțeleagă, după propria mărturie a agenției americane Associated Press, că, dacă S.U.A. efectuează experiențe nucleare subterane, nu e din alte motive decît pentru că acest tip de experiențe interesează în momentul de față pe militarii americani. Ministrul indian a lăsat de asemeni să se înțeleagă, subliniа agenția, că riscurile pe care le implică experiențele subterane sînt mai mari decît cele ce decurg din experiențele în atmosferă: căderile radioactive generate de acestea din urmă nu sînt absorbite de pămînt și nu-l contaminează, în timp ce experiențele subterane sînt potențial mai primejdioase, deoarece contaminează pămîntul.

Cercurile agresive din Occident care au determinat actuala agravare a încordării internaționale încearcă în mod steril să se ascundă în spatele alibiurilor ba politice, ba morale, ba juridice, ba, acum, sanitare — pe care le improvizează. Și care aduc aminte de acel „La toți de față și viitori, sănătate!" *litografiat în rondă cu spirale și volute pe colile împodobite de antetul regal — dar fără nici o legătură cu politica brutală a unor cîrmuitori cărora nimic nu le era mai indiferent decît sănătatea și existența însăși, a mulților și anonimilor „de față și viitori".*

Cine poartă într-adevăr de grijă omenirii — de azi și de mîine — luptă pentru dezarmare. O dezarmare generală și totală ar face ca orice căutări pentru perfecționarea armelor existente sau pentru crearea de arme noi să devină inutile, lipsite de obiect. Dacă oficialitățile americane sînt atît de preocupate de sănătatea speciei umane încît aleg — dacă e să le credem — tipurile experiențelor pe care le întreprind după criterii nu militare ci profilactice, ele ar putea face mai mult decît atît: ar putea răspunde în sfîrșit cinstit îndelungatelor și stăruitoarelor chemări ale Uniunii Sovietice la tratative în vederea dezarmării.

Astfel ar lua sfîrșit nu numai actualele controverse din Occident despre „meritele" și inconvenientele comparate ale diferitelor tipuri de experiențe cu arme nucleare — ci înseși experiențele. Subterane, în atmosferă, la mari înălțimi — de toate felurile. Pretutindeni și pentru totdeauna.

CONCURSUL ŞI FESTIVALUL INTERNAŢIONAL „GEORGE ENESCU“

① Ca şi la primul Festival „George Enescu“, cunoscutul dirijor britanic Sir John Barbirolli a entuziasmat publicul bucureştean dirijînd două concerte în Sala Palatului R.P.R.

② O întîlnire de neuitat în Bucureştii din toamna lui 1961. De la stînga la dreapta: violoniştii Leonid Kogan (U.R.S.S.), Ion Voicu (R.P.R.), Henryk Szeryng (Mexic) şi dirijorul romîn Iosif Conta.

Laureaţi ai Concursului Internaţional „George Enescu“

① *Violonista sovietică Nina Beilina, distinsă cu premiul I.*

② *Cîntă Dan Iordăchescu (premiul I).*

③ *Premiul I la canto a fost decernat cîntăreţei sovietice Emma Sarkisian.*

④ *Pianistul Constantin Iliescu a obţinut în concurs premiul II.*

LUCIA STURDZA BULANDRA

Cuvintele se lasă cu greu aşternute pe hîrtie: Lucia Sturdza Bulandra a plecat dintre noi. Le pronunţ, le scriu şi nu pot totuşi crede în realitatea lor: marea noastră actriţă, a cărei preţioasă creaţie şi pasiune pentru arta scenei s-au manifestat fără încetare de-a lungul a peste şaizeci de ani, a cărei prezenţă în peisajul teatrului romînesc a fost atît de pregnantă, şi-a încheiat drumul în viaţă şi în artă în această însorită toamnă a lui 1961. E o zi tristă acest 19 septembrie.

Sînt oameni pe care nu ţi-i poţi imagina în nemişcare, care par a se identifica cu însăşi noţiunea de viaţă. Lucia Sturdza Bulandra era unul dintre aceştia. Am jucat împreună cu ea — în aceşti lungi ani pe care amîndoi i-am dăruit scenei — într-o singură piesă. Dar chiar şi acele puţine repetiţii şi acele cîteva spectacole mi-au relevat puternica ei personalitate artistică, marea ei seriozitate şi conştiinciozitate profesională, respectul adînc pentru fiecare cuvînt rostit de pe scenă, energia ei neobişnuită, pe care le-am urmărit apoi desfăşurîndu-se din plin în întreaga ei activitate. Am văzut-o jucînd pentru prima oară în 1926, i-am văzut şi recentele ei creaţii din „Citadela sfărîmată“, „Arcul de triumf“, „Mamouret“ sau „Menajeria de sticlă“. Şi m-au impresionat, atunci ca şi acum, aceeaşi înaltă concepţie despre rostul teatrului pe care o respira fiecare replică a ei, acelaşi joc realist, simţit, trăit. Artistei valoroase i-a stat tot timpul alături energica şi destoinica directoare de teatru care a făcut din „Municipal“ una din primele scene ale ţării, care a promovat cu dragoste dramaturgia originală, i-a stat alături profesoara care a format generaţii de actori talentaţi. Neobosită i-a fost rîvna de a ridica arta noastră teatrală la exigenţele realismului socialist, de a face ca noua noastră artă scenică să pătrundă în mase cît mai cuprinzătoare. Intensa activitate obştească a Luciei Sturdza Bulandra, desfăşurată neostenit în diferite domenii ale vieţii noastre sociale, a dovedit ataşamentul şi dragostea ei pentru viaţa nouă, socialistă ce se făureşte la noi. Deputată harnică şi plină de rîvnă, conducătoare activă a A. T. M., pasionată luptătoare în slujba apărării păcii, Lucia Sturdza Bulandra nu-şi socotea împlinită decît astfel menirea de artist-cetăţean.

Am scris la început cu durere: Lucia Sturdza Bulandra a plecat dintre noi. Daţi-mi voie să mă corectez: Lucia Sturdza Bulandra rămîne printre noi. Prin tot ce a realizat şi a dăruit scenei romîneşti, prin lacrima sau zîmbetul pe care le-a adus pe chipul spectatorilor şi prin emoţia pe care a trezit-o, prin amintirea pe care i-o păstrăm noi toţi, neştirbită.

Amintirea nu moare.

Costache ANTONIU
Artist al poporului

fotocronica FLACĂRII

ÎNAINTEA ULTIMEI ETAPE

La apariţia acestor rînduri, cicliştii participanţi la cea de-a X-a ediţie a Turului ciclist al R.P.R. îşi mai continuă disputele, aştfel că pe învingător — deocamdată — nu avem posibilitatea să vi-l facem cunoscut. Indiferent însă cine va fi acesta, pentru dîrzenia cu care au luptat toţi alergătorii din caravană, pentru dificultăţile pe care le-au întîmpinat de-a lungul etapelor, înfruntînd vîntul puternic uneori, căldura alteori — care nu o dată au încercat să le stăvilească avîntul — pentru felul în care au reuşit să escaladeze Posada, Apoldul de Sus, Piatra Craiului, Mestecănişul, urcuşuri în serpentină de o deosebită dificultate, tuturor le adresăm calde felicitări şi urări de performanţe superioare. Dar, în mod special, adresăm felicitări reprezentanţilor noştri Ion Cosma, Gabriel Moiceanu, Gheorghe Rădulescu şi celorlalţi ciclişti care au dovedit o pregătire superioară, nervi tari şi mai ales o neţărmurită dorinţă de a se menţine în fruntea clasamentului general, în pofida numeroaselor atacuri dezlănţuite de concurenţii din Danemarca şi de către cei din R.D. Germană, ciclişti de valoare europeană.

Să nădăjduim că eforturile colective ale reprezentanţilor noştri vor aduce ciclismului romînesc această nouă şi preţioasă victorie: cîştigarea celei de-a X-a ediţii a Turului ciclist al R.P.R.

Fotoreportaj de
Gh. ŞTEFĂNESCU

↑

Membrii gospodăriei agricole colective „23 August" din comuna Gologanu, regiunea Galaţi, au fost oaspeţii colectiviştilor de la „Victoria socialismului" din Mărtineşti, cu care au făcut un rodnic schimb de experienţă.

Întinereşte bătrînul Iaşi — aşa cum se vede şi din fotografia noastră, care înfăţişează un colţ al şantierului de construcţii din centrul oraşului. →

SPORT

Un grup de „evadaţi" încearcă să mărească distanţa dintre ei şi grosul plutonului, rămas în urmă.

Gabriel Moiceanu, în tricoul victorioşilor, primeşte felicitări la capăt de etapă. Fratele său, Constantin Moiceanu, e bucuros de succesele... familiei. ←

Barierele... ah, barierele! Şi mai ales, intransigenţa cantonierilor care nici măcar de dragul sportului nu vor să încalce regulamentul feroviar. ↓

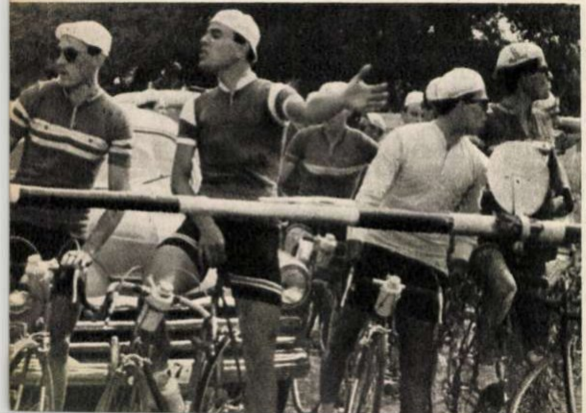

Pionierii din localităţile-etape ale turului ciclist au avut multe şi de seamă sarcini: să-i primească pe concurenţi, să le ia în primire bicicletele, să-i conducă la hotel... Frumoase sarcini, mai ales atunci cînd unul din fruntaşii concursului, ca Gheorghe Rădulescu, îţi mulţumeşte cu atîta căldură. ↓

După etapa a opta Cluj-Dej — etapă contra-cronometru — Ion Cosma a preluat conducerea clasamentului individual. ↓

• GIGANTICA RETORTĂ DIN STRĂFUNDURI • CÎND STEIUL SE NUMEŞTE AFLORIMENT • MONOLOG DESPRE BARITINĂ ŞI ALTELE • ÎNTÎLNIRE ÎN GALERIE CU GEOLOGIA, TEHNICA MINIERĂ, TEHNICA FORAJULUI ŞI ECONOMIA • ÎN POIANA ALUNIŞULUI S-AU APRINS LĂMPAŞE, S-AU ÎNTINS CORTURI ŞI S-A DESCHIS UN MAGAZIN

TAINA MUNTELUI

Taina a dăinuit multă, multă vreme. Atît de multă, încît aproximaţiile de cîteva sute de mii de ani chiar ştiinţa le consideră cantităţi neglijabile. Taina s-a încrustat sub forma unui filon între rocile metamorfozate ale masivului Stînişoara, cunoscute sub numele de „gnaise de Rarău", şi formaţiunile de origine sedimentară de vîrstă mezozoică: calcare, gresii, jaspuri... Acolo, în tainiţa gigantică a muntelui, natura s-a pus să facă experienţe de chimie. Căldură şi-a procurat din adîncuri şi — cu ajutorul ei — a topit, a combinat, a amestecat... Apoi a insinuat materia fierbinte spre suprafaţă, folosind orice punct de slabă rezistenţă a scoarţei: fracturi, fisuri, contacte între roci etc. Treptat, temperaturile înalte au scăzut, iar substanţele chimice s-au depus: filon uriaş, păstrînd, rece şi tăcut, taina structurii lui...

Şi au trecut din nou anii, număraţi cu sute de mii şi milioane. Pe pămînt a apărut omul cu nevoile lui din ce în ce mai multe, mai mari, mai complexe. Omului a început să-i trebuiască nu numai ce găsea pe pămînt, ci şi ceea ce se ascundea în tăinuitele lui adîncuri. Steiurile răsărite din pămînt au început să fie cercetate cu migală. Au primit şi un nume ştiinţific: aflorimente.

Pe lîngă şi peste aflorimentele văii Ostra din masivul Stînişoara (Carpaţii Orientali), oamenii păşeau nepăsători. Prea semăna piatra cu un banal calcar, ca să atragă atenţia cuiva. Rece şi tăcut, zăcămîntul continua să-şi păstreze taina lui multimilenară.

★

În toamna anului 1960 doi tineri geologi, Florin Tănăsescu şi George Pitulea, au pornit cu rucsacul în spate şi cu ciocanul sub braţ pe valea Ostrei. Locurile mai fuseseră cercetate, dar fără rezultat.

Şi atunci, pe ce se bizuiau cei doi tineri aventurîndu-se prin hăţişurile Alunişului, ciocănind răbdători fiecare colţ de piatră, cercetînd cu migală fărîmăturile luate în palmă?

Să nu uităm că ne aflăm în toamna anului 1960, adică la puţină vreme după încheierea lucrărilor celui de-al III-lea Congres al partidului.

(Continuare în pag. 7)

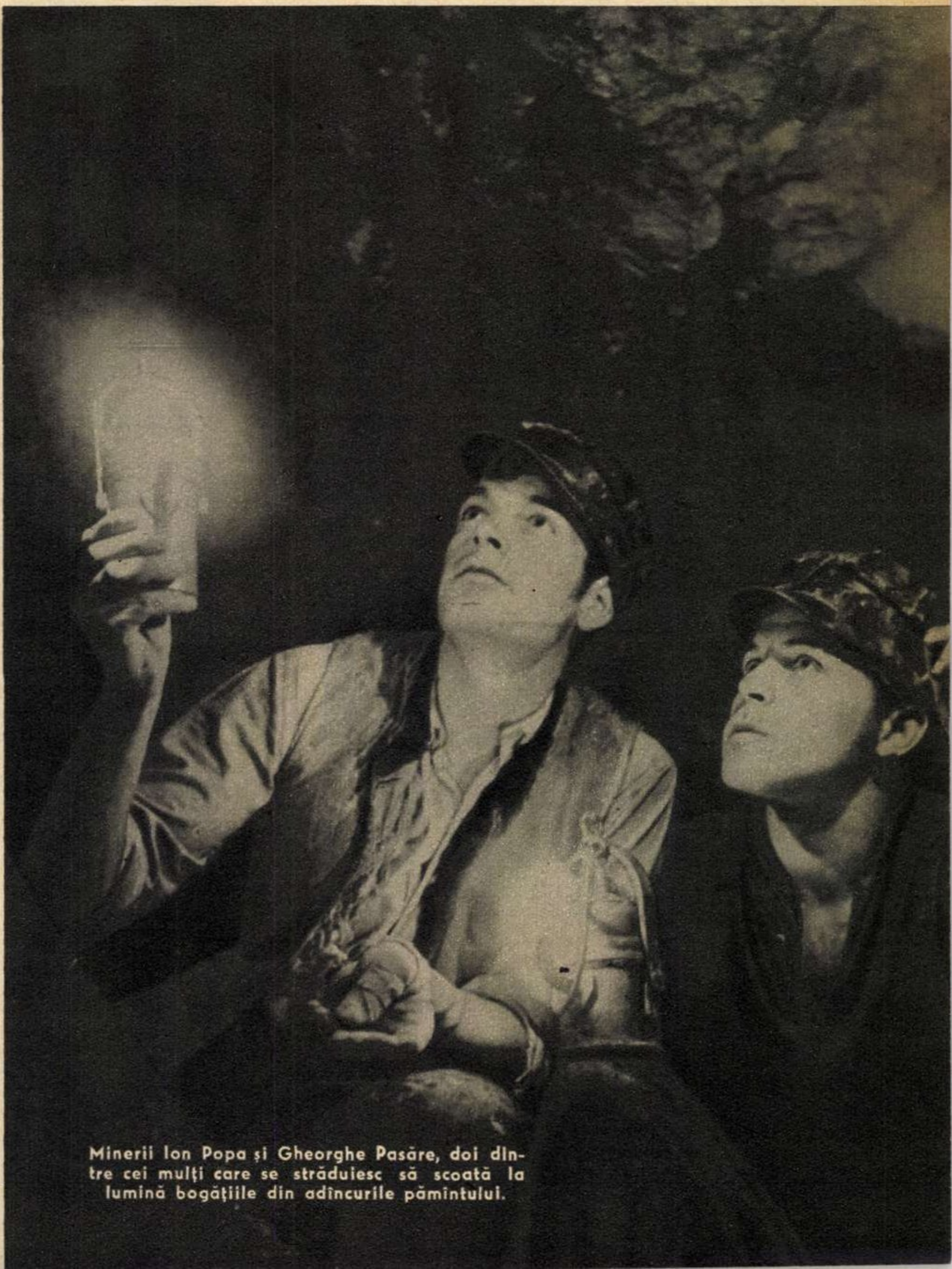

Minerii Ion Popa şi Gheorghe Pasăre, doi dintre cei mulţi care se străduiesc să scoată la lumină bogăţiile din adîncurile pămîntului.

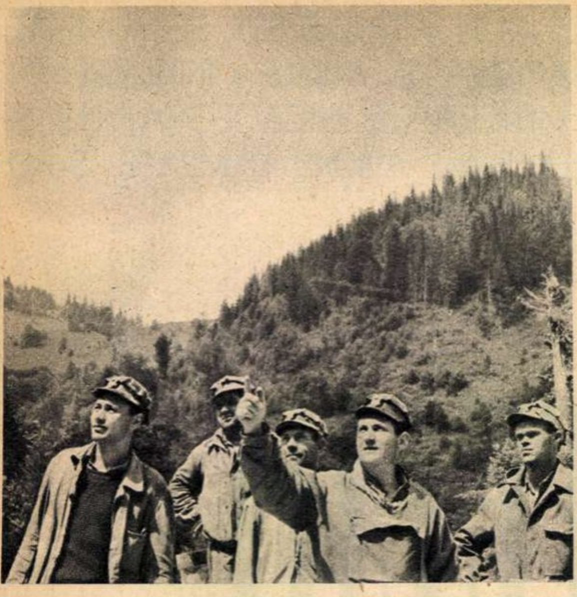

Inginerul Valeriu Popescu, şeful şantierului (în mijloc), se află în faţa unor probleme noi. Colectivul îl va ajuta să le rezolve.

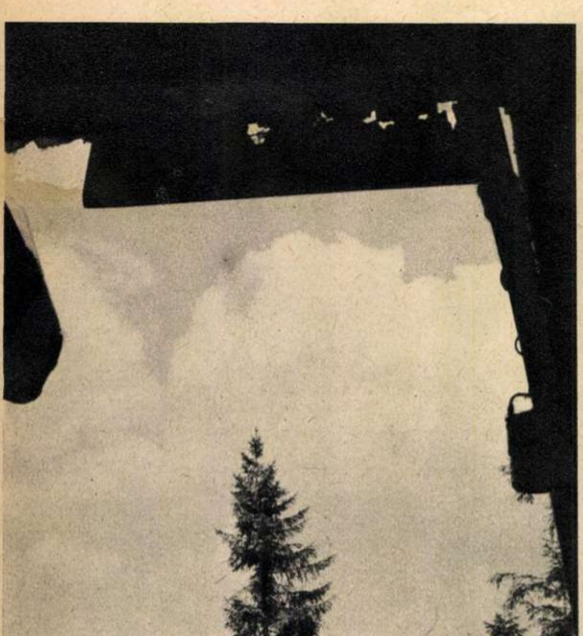

În valea Alunişului, foşti ciobani şi ţapinari suceveni se califică în munca de miner.

Geologul Maria Popescu explică unui grup de practicanţi, elevi ai Şcolii medii tehnice de geologie, cum a fost identificată baritina din aflorimentele Alunişului.

→

(Urmare din pag. 5)

Congresul a consemnat succesele importante dobîndite în anii puterii populare de cercetătorii noştri geologi, dar în acelaşi timp a subliniat necesitatea imperioasă a extinderii cercetărilor, ca o premisă pentru avîntul unor principale ramuri ale economiei: industria cărbunelui, a petrolului, a metalurgiei feroase şi neferoase, a chimiei...

„Ritmul înalt de dezvoltare a economiei cere sporirea însemnată a rezervelor industriale în substanţe minerale utile...“ — spusese tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul prezentat la congres.

Este vorba, în esenţă, de lărgirea bazei proprii de materii prime, iar pentru atingerea acestui scop statul nostru nu şi-a precupeţit eforturile: 8 miliarde lei s-au cheltuit în ultimii şase ani, iar pentru perioada 1960-1965 investiţiile alocate activităţii geologice se ridică la circa 12 miliarde lei.

Puternic stimulate, cercetările geologice au scos la iveală mari bogăţii naturale: noi regiuni petrolifere în Muntenia, Moldova, Oltenia; zăcăminte de minereuri de fier la Poiana Ruscă (Banat), Palazu (Dobrogea); cărbune cocsificabil în zona Reşiţei şi bazinul Petroşani ş.a.m.d.

Deosebit de interesante şi valoroase prin rezultatele lor sînt cercetările geologice din nordul Carpaţilor Orientali, în regiunea Suceava. Aici, munca geologilor, puternic sprijinită de organele locale de partid şi de stat, se desfăşoară din plin în sensul stabilirii extinderii diverselor zăcăminte de mineralizaţii: fier, mangan, cupru, plumb şi zinc — deja cunoscute — precum şi descoperirii de noi zăcăminte. Succesele obţinute sînt însemnate: la Fundul Moldovei, Iacobeni, Vatra Dornei etc. au fost puse în evidenţă noi rezerve de minereuri.

Iată de ce cei doi tineri geologi nu se mai mulţumeau cu rezultatele negative ale primelor cercetări întreprinse în Aluniş, iată de ce ei se aflau din nou acolo.

Cercetările, munca lor tenace şi minuţioasă au fost pînă la urmă răsplătite din plin. În masivul ce străjuieşte valea Alunişului — un afluent al Ostrei — „calcarele“ s-au dovedit a nu fi calcare, ci cu totul altceva. Ceva ce se poate traduce cu: rezerve industriale de substanţe minerale utile, iar „substanţa minerală utilă“, taina atîtor mii de ani păstrată în piatra rece şi tăcută, dezvăluită astăzi de cercetătorii noştri geologi, se numeşte baritină.

★

Baritina — sulfatul de bariu — o substanţă albicioasă, neobişnuit de grea, cunoaşte multiple şi diverse utilizări. Amintim în treacăt folosirea ei în industria medicamentelor, a coloranţilor şi în alte ramuri ale chimiei. Lichidul albicios, cu aparenţă de cretă, pe care-l înghiţim în timpul radioscopiei stomacale este o suspensie de sulfat de bariu. Dar cea mai importantă — şi mai largă, de altfel — utilizare a baritinei este cea din industria forajului petrolifer. Din compoziţia oricăror „noroaie“ de sondă cu bun randament, baritina nu poate lipsi. Prin greutatea ei specifică, baritina sporeşte presiunea amestecului şi preîntîmpină erupţiile. Epuizarea treptată a unor vechi rezerve de baritină din ţara noastră implica necesitatea procurării ei din import. Este lesne de înţeles de aceea importanţa pe care descoperirea din valea Alunişului o prezintă pentru industria noastră extractivă de petrol.

Dar încă de la primele prospecţiuni s-a constatat că, deşi baritina ocupă locul principal în structura filonului, străvechiul proces chimic din adîncuri a dat naştere şi unor sulfuri complexe: pirită, calcopirită, galenă, blendă, provenite din aceleaşi soluţii hidrotermale.

Neîndurători, cercetătorii geologi au smuls muntelui ultimele lui taine.

. . . .

În valea Alunişului munca de prospectare s-a terminat. Cercetarea masivului a intrat în faza explorării, adică a determinării exacte a rezervelor de minereu util. În locul modestului ciocănaş a apărut ciocanul pneumatic, care sfredeleşte fără milă roca, pregătind dinamitarea. S-au deschis galerii largi, se forează puţuri. Mineri, sondori, artificieri şi vagonetari au luat în primire muntele; din gura galeriilor ies vagonetele încărcate, îndreptîndu-se spre haldele prăpăstioase: în stînga — minereul util, în dreapta — sterilul.

Tehnica şi mecanizarea fac casă bună cu ştiinţa rocilor. Iată de pildă aceste foreze electrice GP şi electropneumatice MBK-2A, noutăţi în materie de tehnică a forajului, recent importate din U.R.S.S. Experimentarea lor a dat rezultate excelente în ce priveşte sporirea vitezei de avansare şi, implicit, reducerea cheltuielilor de explorare.

Zi de zi, concretizînd imensa desfăşurare de energie din galerii şi puţuri, geologii desăvîrşesc reprezentarea grafică a fostei taine subpămîntene: profilul filonului de baritină din Aluniş...

★

O poiană largă şi primitoare se deschide luminoasă la poalele masivului; o străbate, susurînd zglobiu, pîrîul Aluniş. E drept, „susurul zglobiu“ nu-l mai poţi auzi acum decît tîrziu în noapte, cînd în poiană s-a aşternut liniştea odihnei. Altfel, o dată cu zorile, încep să se audă zgomotele familiare oricărui şantier. Se construiesc baracamentele pentru grupurile sociale, se instalează lumina electrică, se sapă canale pentru apă şi scurgere. Constructori şi tractorişti, dulgheri şi instalatori, electricieni şi zugravi umplu poiana de forfota muncii. Sub liziera pădurii s-au întins cîteva corturi în care locuiesc elevii Şcolii medii tehnice de geologie, aflaţi aici la practică. Într-un alt colţ al poienei s-a deschis — într-o cabană, deocamdată — un magazin alimentar. Cabanele, corturile, paharul cu bere rece şi mai ales poezia fără seamăn a peisajului îţi dau adesea senzaţia unei inedite excursii în munte, prin locuri noi, necunoscute. „Greutăţile muncii, asprimea vieţii de şantier cu lipsurile inerente oricărui început — spunea geologul Maria Popescu — ne sînt adesea compensate de satisfacţiile felului de trai atît de familiar şi iubit de turişti“.

La orele tîrzii ale schimbului de noapte, în poiana Alunişului sclipesc în întuneric lămpaşele minerilor, adăugînd un farmec în plus locurilor acestora în care frumuseţea naturii s-a îngemănat cu frumuseţea muncii creatoare a omului.

E. DASCĂLU

Fotografii de S. STEINER

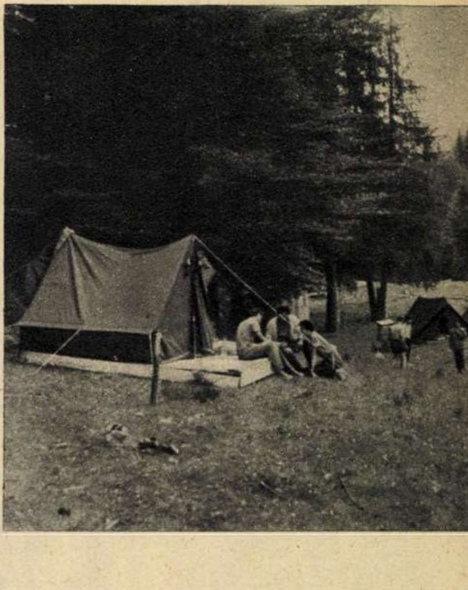

În poiana Alunişului au apărut oaspeţi noi: geologi, mineri, sondori, constructori... La Aluniş s-a deschis un şantier al economiei socialiste...

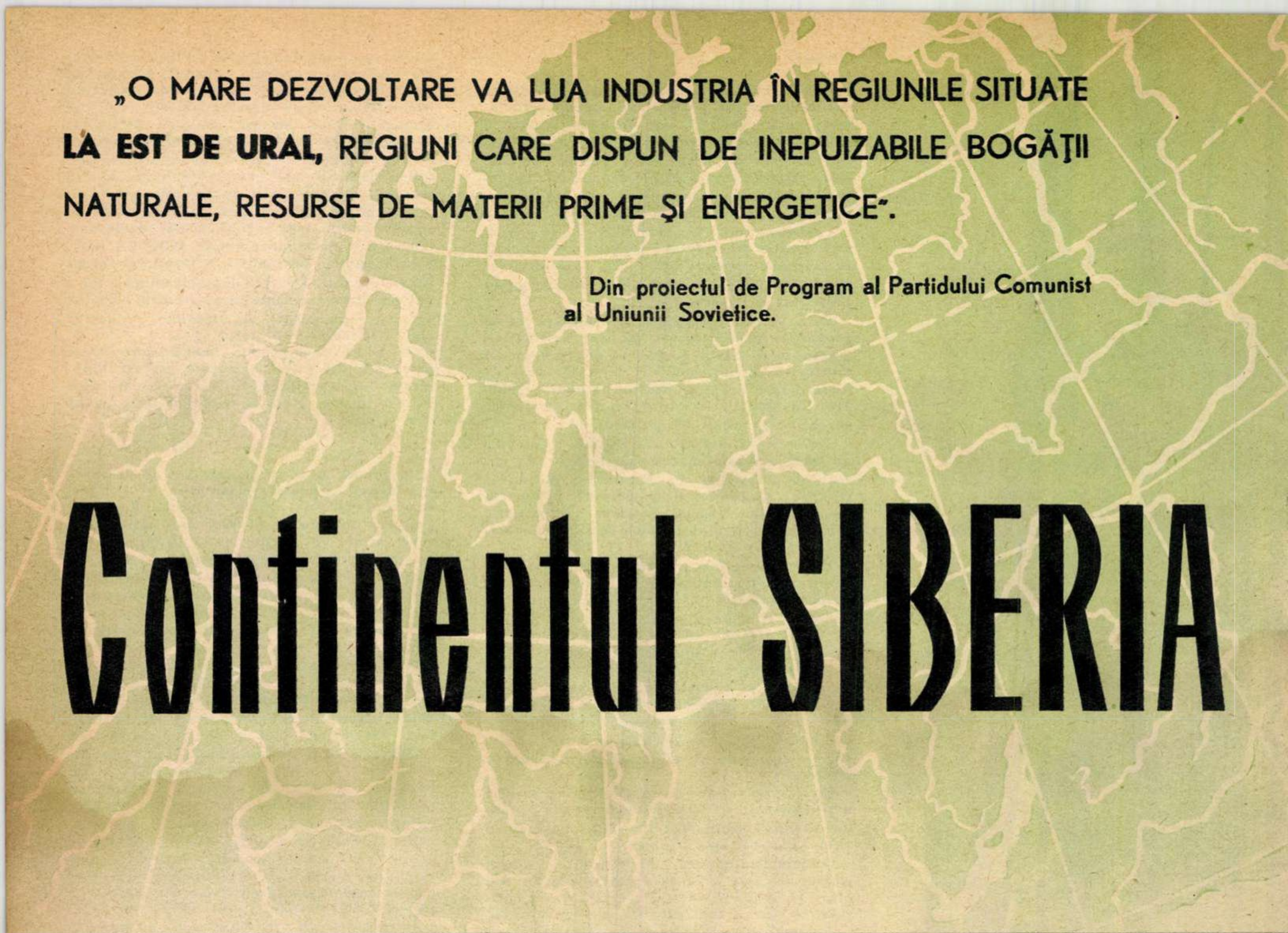

„O MARE DEZVOLTARE VA LUA INDUSTRIA ÎN REGIUNILE SITUATE **LA EST DE URAL,** REGIUNI CARE DISPUN DE INEPUIZABILE BOGĂŢII NATURALE, RESURSE DE MATERII PRIME ŞI ENERGETICE".

Din proiectul de Program al Partidului Comunist
al Uniunii Sovietice.

Continentul SIBERIA

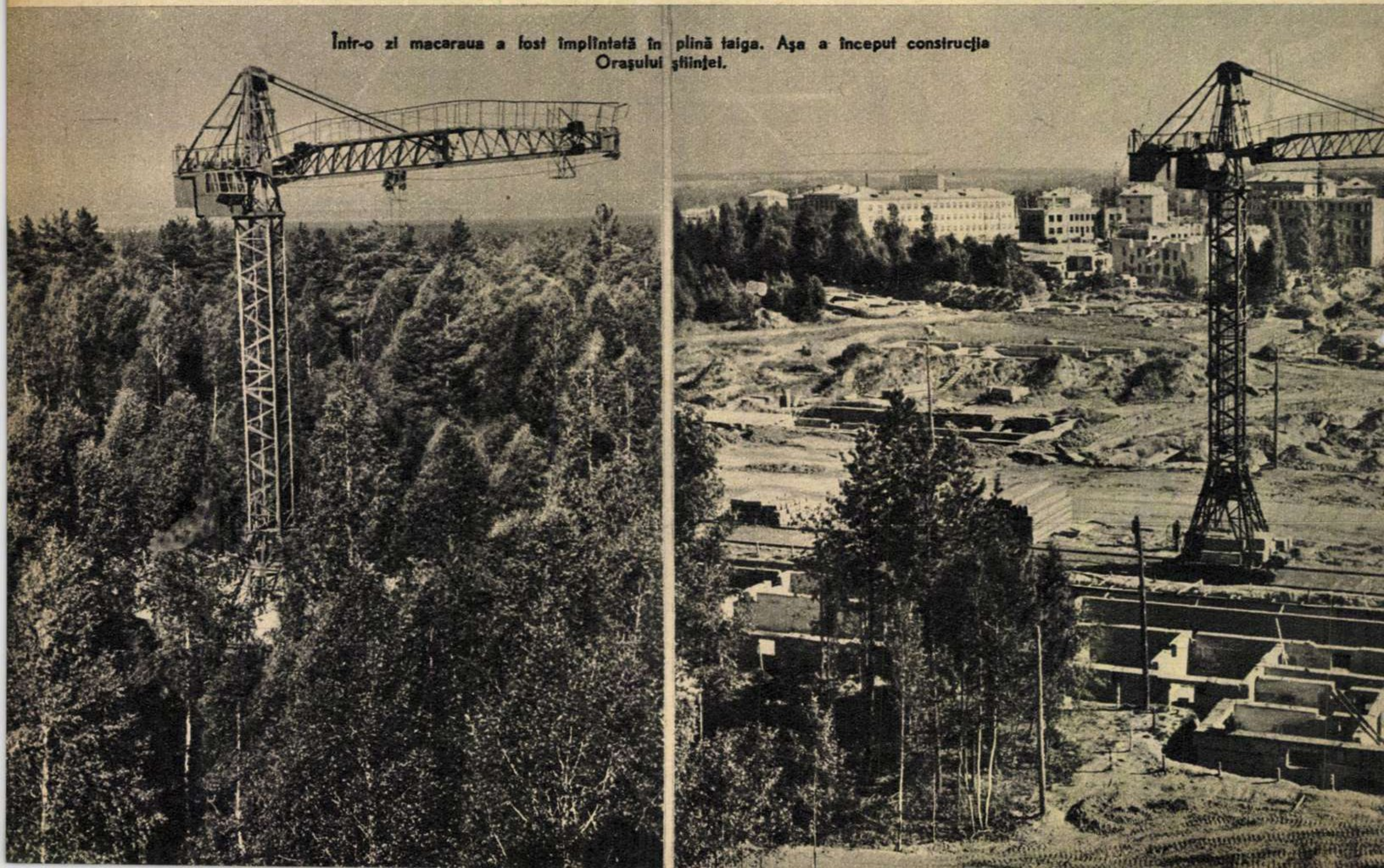

Într-o zi macaraua a fost implîntată în plină taiga. Aşa a început construcţia Oraşului ştiinţei.

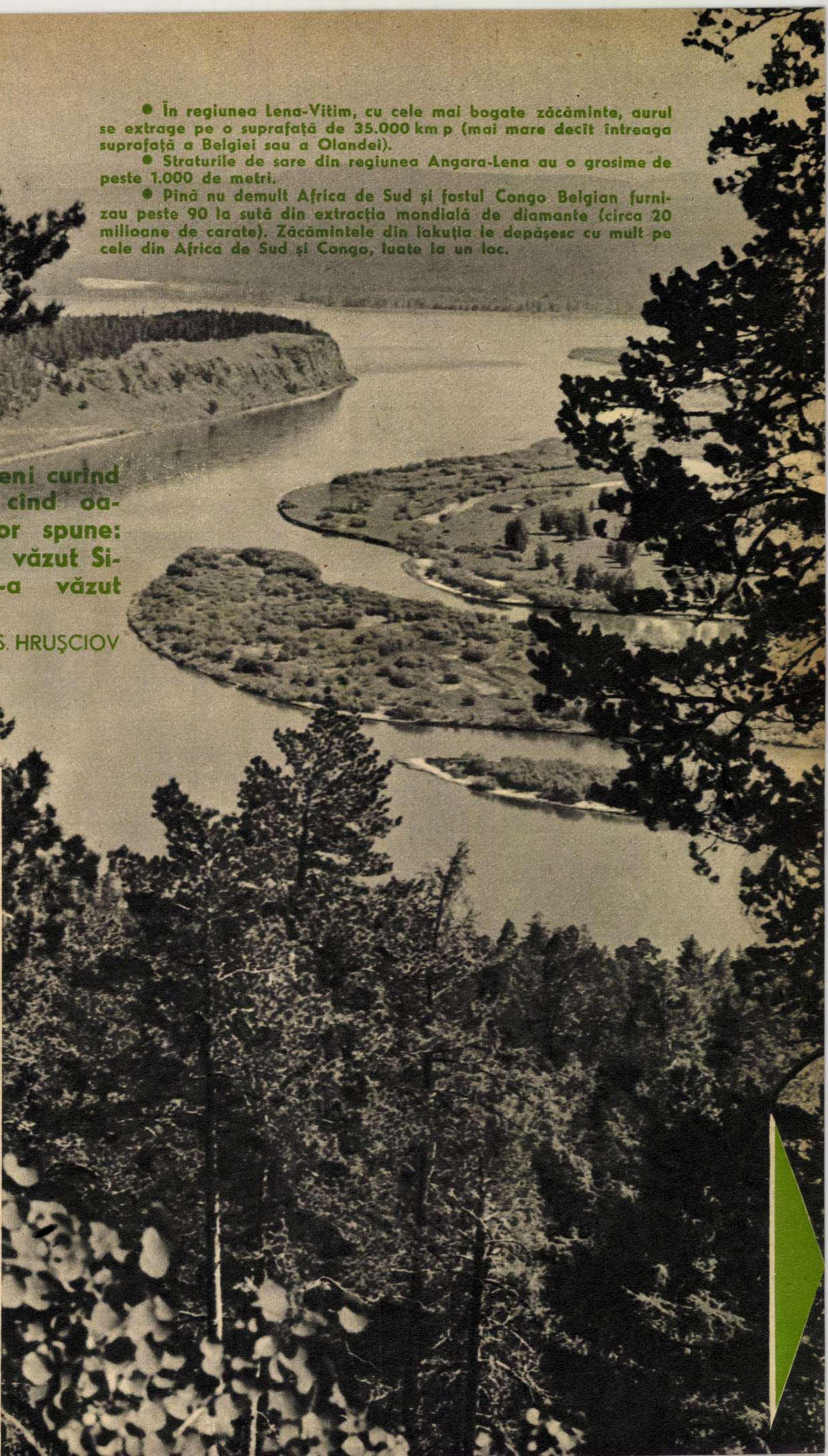

- În regiunea Lena-Vitim, cu cele mai bogate zăcăminte, aurul se extrage pe o suprafață de 35.000 km p (mai mare decît întreaga suprafață a Belgiei sau a Olandei).
- Straturile de sare din regiunea Angara-Lena au o grosime de peste 1.000 de metri.
- Pînă nu demult Africa de Sud și fostul Congo Belgian furnizau peste 90 la sută din extracția mondială de diamante (circa 20 milioane de carate). Zăcămintele din Iakuția le depășesc cu mult pe cele din Africa de Sud și Congo, luate la un loc.

...Va veni curînd vremea cînd oamenii vor spune: cine n-a văzut Siberia n-a văzut lumea.

N.S. HRUŞCIOV

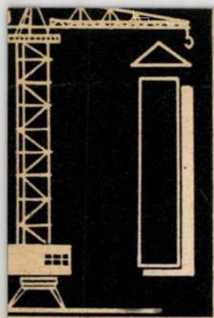

În limba lor precisă, care nu admite hiperbole și metafore, geografii spun: Siberia este partea din teritoriul sovietic care se întinde către răsărit de la culmile Uralilor pînă la țărmurile Oceanului Pacific, mărginindu-se la nord cu mările Kara, Laptev și a Siberiei răsăritene, iar la sud cu nesfîrșitele și fierbințile stepe ale Kazahstanului și cu Republica Populară Mongolă. De la soare-apune la soare-răsare, de-a lungul Siberiei ar putea fi trasă o linie dreaptă de peste 7.000 de kilometri lungime; de la miază-noapte la miază-zi, de 3.500 de kilometri.

La drept vorbind, avem de-a face cu un continent de 10.000.000 de kilometri pătrați, adică o suprafață mai mare decît aceea a Statelor Unite (fără Alaska), Angliei, Franței, Italiei și a celor două state germane luate la un loc.

Pe vremea țarilor Siberia nu era cunoscută decît ca o nesfîrșită întindere dezolantă, aflată undeva la capătul lumii, cu o climă necruțătoare, cu geruri năprasnice, o împărăție a înghețului veșnic...

Siberia era cu adevărat atunci un ținut cumplit, un înfricoșător loc de surghiun, o lume a morții lente dar implacabile. E de ajuns să ne purtăm o clipă cu gîndul la lecturile din marii clasici ruși, mai cu seamă la acelea din Tolstoi și Dostoievski, și în minte ne vor reînvia, la rîndu-ne, coșmarul „Casei morților", convoaiele de deportați abia tîrîndu-se mii și mii de verste printre troiene haine, biciuiți deopotrivă de suflarea turbată a vînturilor înghețate și de nagaicele unor paznici pe jumătate dementi, duhnind a votcă... De vină nu era, însă, Siberia, ci tiranica și putreda stăpînire țaristă.

Această lume a trecutului a fost înmormîntată pentru totdeauna o dată cu acel trecut. Siberia sovietică este un ținut trezit la o nouă viață, un ținut ce cunoaște un ritm trepidant de valorificare a resurselor naturale, care lasă de departe în urmă epoca industrializării Angliei sau aceea a cuceririi Far Westului și a Californiei americane.

Într-o suită de articole publicate în primul an al septenalului, cîntărind perspectivele pe care realizarea acestui grandios efort le va transforma în tot atîtea certitudini, influentul ziar american „New York Times" scria: „Sovietele construiesc o lume nouă în Siberia! Uriașa regiune este principalul atu în lupta pentru a întrece S.U.A.!" Lăsînd la o parte stilul grandilocvent și fără a discuta afirmațiile peremptorii, atît de afecționate de ziariștii occidentali, trebuie să convenim totuși că „New York Times" releva unul din aspectele cele mai pasionante ale realității sovietice de astăzi: acela al fabuloaselor prefaceri care transformă cu desăvîrșire fața Siberiei.

Cum s-a petrecut această minune?

E o întrebare la care nu se poate da un singur răspuns. Mai întîi și întîi trebuie să înțelegem bine ce este Siberia. Poate că nu toată lumea știe că întinsa Siberie adăpostește laolaltă o infinitate de teritorii foarte deosebite între ele. Dacă e adevărat că în nordul depărtat, la Verhoiansk și Oimiakon, mercurul termometrului coboară uneori sub 50 de grade și în anume zile chiar sub 65 de grade Celsius, există și regiuni în sudul Siberiei care primesc o cantitate egală de căldură solară cu a Ucrainei sau regiunilor de pe cursul inferior al Volgăi. Apoi relieful siberian nu este de fel o stepă nesfîrșită în care vînturile înghețate se rostogolesc nestingherite de la un cap la altul. Marea cîmpie de vest este zăgăzuită spre sud de maiestuosul masiv al Altaiului, cu piscuri semețe de 4.000 și 5.000 de metri înălțime. Dincolo de Enisei, cîmpia se curmă și face loc unui platou ale cărui margini de răsărit și de sud se înalță brusc, alcătuind munții Saian, lanțurile muntoase de dincolo de Baikal și din nord-estul Siberiei.

Totul în Siberia e fastuos, imens, în stare să înflăcăreze imaginația cea mai prozaică. Căci dacă stepele sînt de necuprins și munții străpung cerul, fluviile Lena, Enisei, Obi, Amur, Angara se numără printre cele mai lungi și mai bogate în ape din lume. S-a calculat că pe fluviile și rîurile siberiene s-ar putea construi hidrocentrale cu o putere totală de 165.000.000 kilowați, adică de aproape 65 de ori puterea hidrocentralei „Congresul al XXII-lea" de pe Volga, cea mai mare din lume.

Dar ce nu există și încă în mare belșug în Siberia! În primul rînd cele mai mari rezerve de material lemnos din lume. Cine n-a auzit de taigaua siberiană? De nesfîrșitele păduri de pin și cedru, de mesteacăn și zadă? Apoi subsolul Siberiei ascunde cele mai bogate zăcăminte de huilă și lignit. Dar zăcămintele de gaze și petrol, cele de fier și mică, cele de platină, aluminiu, nichel, cobalt, wolfram, cositor, molibden și aramă, de aur și diamante...

Așadar lemn, cărbune, petrol, gaze naturale, fier, metale rare, fluvii bogate în apă, sare gemă, diamante! Ce spune această alăturare de bogății și de resurse? Desigur, ea vorbește aproape de la sine despre condițiile excepțional de favorabile care există în Siberia pentru producerea de energie electrică ieftină, pentru dezvoltarea metalurgiei, a chimiei, pentru prelucrarea ieftină a lemnului, pentru prelucrarea metalelor ușoare și celor rare, pentru industria extractivă ș.a.m.d.

La care trebuie neapărat adăugate vastele cîmpii cu pămînt negru în care grîul crește înalt și voinic, minunata diversitate a faunei ce pune la îndemîna omului cele mai scumpe blănuri din lume — zibelina, hermina, vulpea albă, albastră și argintie — frumusețea sălbatică și măreață a peisajului, liniștile tainice ale taigalei, orizonturile fără margini ale stepei... Și, în sfîrșit... soarele siberian, aerul șampanizat care ușurează respirația și face ca la Iakutsk un ger de —40° să poată fi mai ușor suportat decît —15° în atmosfera cu un mare procent de umiditate de la Moscova.

Nu, Siberia nu este un ținut înghețat. Ea poate fi excesiv de friguroasă și excesiv de secetoasă, dar este și excesiv de darnică.

Trenurile merg spre răsărit...

Noua istorie a Siberiei a început o dată cu Octombrie Roșu. Apoi, în anii de neuitat ai industrializării, cînd nopțile păreau de prisos, păreau timp irosit zadarnic — atîtea erau de făcut și atît de nestăvilit era elanul constructorilor — pe pămînturi odinioară pustii au răsărit mii de mari întreprinderi industriale, printre care adevărați giganți, cum este combinatul siderurgic de la Kuznețk. Kuzbasul a devenit în anii aceia cea de-a doua bază siderurgică a țării. Siberia a devenit una din cele mai importante regiuni industriale ale Uniunii Sovietice.

Acum sînt ani buni de cînd uzinele siberiene își exportă produsele în zeci de țări din Europa și Asia, Africa și America. La loc de frunte se situează în această ordine de idei întreprinderile constructoare de mașini din regiunea economică Irkutsk; ele furnizează echipament uzinelor metalurgice și fabricilor de înnobilare a minereurilor din R.P. Chineză și India, R.P. Polonă, R.A.U. și R.P. Bulgaria. Strungurile siberiene ajung pînă în Franța, utilajul minier siberian este prețuit în 13 țări.

Siberia este mîndră de înfăptuirile ei de astăzi și sigură de ziua ei de mîine, căci, de-a lungul anilor, în cuprinsul ei s-a născut un puternic detașament al clasei muncitoare sovietice, al intelectualității tehnice sovietice.

Instantaneu din districtul național Koriak. Cu asemenea îmbrăcăminte, micuții koriaci se pot zbengui voioși chiar pe cel mai strașnic ger siberian. ↓

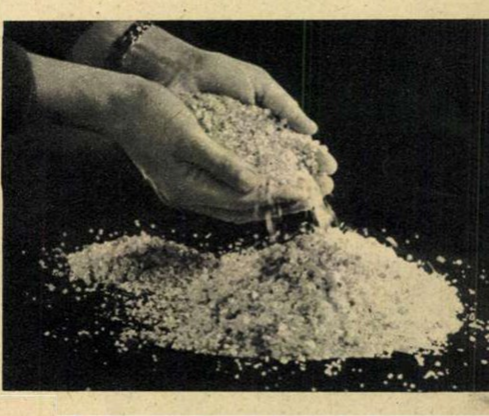

Priviți această grămadă de boabe. Sînt diamante! Diamante din Iakuția.

- **Bazinul carbonifer din Iakuția, descoperit în ultimii ani, a fost evaluat la fantastica cifră de 6,8 trilioane tone.**
- **Numai rezervele de minereu de fier din Siberia răsăriteană depășesc cifra de 12 miliarde tone.**

Excavatorul rotor de mare productivitate — 1.000 m³ de rocă pe oră. Acest gigant al tehnicii miniere va fi în curînd depășit de excavatorul rotor „ERȘR-2.600" care va putea disloca cu ușurință un strat de rocă de grosimea unei case cu 6 etaje. Pentru transportarea rocii excavate într-o oră va fi nevoie de 340 de vagoane.

Una din fiicele Siberiei.

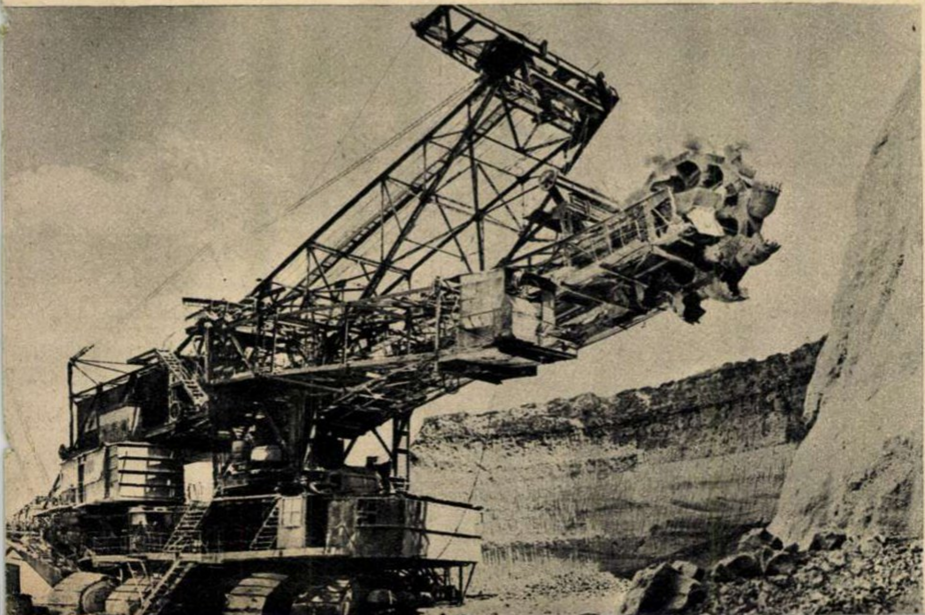

În 1940, în economia siberiană lucrau 2.300.000 de muncitori și funcționari; la sfîrșitul lui 1960 numărul lor ajunsese aproape de 6.000.000, adică sporise mai bine de două ori.

Un mare număr de vechi orășele s-au transformat în puternice centre industriale, în orașe mari, moderne, bine amenajate, ca: Novosibirsk, Omsk, Barnaul, Stalinsk, Krasnoiarsk, Irkutsk, Ulan-Ude, Cita — pentru a nu pomeni decît de cele mai cunoscute. S-au creat noi și întinse regiuni agricole pe pămînturi odinioară virgine. Numai din 1954 pînă astăzi au fost desțelenite în Siberia 18 milioane hectare de pămînturi altădată nelucrate.

● Fermele din Siberia vor vinde anul acesta statului 35 milioane chintale *) de lapte. Socotind jumătate de litru de om pe zi, această cantitate ar fi suficientă timp de două zile pentru populația întregului glob.

Și, se înțelege, s-au construit rețele de căi ferate și șosele, noi linii de înaltă tensiune și conducte petroliere. Ceea ce pe vremuri părea o piedică aproape de netrecut în calea legării Siberiei de restul țării, anume distanțele enorme, devine acum un alt vestigiu al trecutului; depărtările au fost anulate de mijloacele moderne de locomoție. Mai întîi trenurile rapide au redus distanța dintre capitala sovietică și țărmul Pacificului la 7 zile și 7 nopți. Apoi „TU-104“ a înscris pe drumurile nevăzute ale văzduhului recordul de 11 ore și 35 de minute, cu cîteva escale. Acum, „expresul“ aerian „TU-114“ face cursa regulată Moscova-Habarovsk, străbătînd toată Siberia în numai 9 ore.

● Marea magistrală transsiberiană Moscova-Irkutsk este acum în întregime electrificată, întrecînd ea singură ca lungime (5.357 km) toate căile ferate electrificate din S.U.A. (3.943 km).

Siberia de astăzi are de altfel pe toate planurile aripi mult mai puternice decît odinioară. Ceea ce cu o zi înainte părea încă o culme ține a doua zi de istorie. Aici totul trăiește acum simultan în prezent și în viitor. Uimit de cele văzute, un ziarist francez și-a însemnat în carnetul de note: *„În Siberia articolele îmbătrînesc înainte de a vedea lumina tiparului“.*

În 1924 la Novosibirsk se întîmpla un eveniment care umplea de entuziasm toată regiunea: începea construcția centralei electrice. Mihail Kalinin pusese piatra fundamentală, iar ziarele vremii scriau *„O centrală electrică gigantică este pe cale de a fi construită!“* De atunci au fost construite multe altele. Cu aceea din Krasnoiarsk se întîmplă totuși un lucru deosebit. La început, puterea ei instalată fusese prevăzută a fi de 3.000.000 kW, apoi a fost sporită la 4.000.000, pentru ca acum vreo doi ani să fie stabilită „definitiv“ la 5.000.000 kW. Curînd după aceea am aflat de o nouă sporire: 6.000.000 kW. Iar azi constructorii ei studiază posibilitatea de a-i spori puterea pînă la 8.500.000 kW.

E numai un exemplu. Și iată un altul. La Bratsk, pe Angara, se construiește o hidrocentrală a cărei putere instalată va fi de 4.750.000 kW față de proiectul inițial de 3.600.000 kW. Vești sosite de pe țărmul Angarei anunță că în cinstea celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S., la 17 octombrie — ziua deschiderii Congresului — primele două agregate ale uriașei hidrocentrale siberiene vor începe să dea curent electric.

● Numai în primii doi ani ai septenalului, sumele alocate de statul sovietic pentru construcții în Siberia s-au ridicat la 6,7 miliarde ruble, adică au fost egale cu totalul investițiilor făcute în economia U.R.S.S. în timpul primului cincinal.

Trenuri fără număr continuă să poarte spre pămînturile desțelenite și spre șantierele marilor obiective detașamente de entuziaști constructori ai comunismului...

Ziua de mîine a Siberiei

Care va fi ziua de mîine a Siberiei? Cum va arăta peste ani această lume aflată într-o frenetică schimbare? Se înțelege, nu e vorba de pronosticuri, de preziceri, dat fiind că nici omul sovietic nu lasă nimic în voia hazardului. Să ne amintim deci de o precizare din proiectul de Program al P.C.U.S. *„În următorii douăzeci de ani trebuie să se asigure: în*

***) 1 chintal = 100 kg.**

Siberia şi Kazahstan crearea unor noi baze energetice care vor folosi zăcămintele de cărbune ieftin şi resursele hidroenergetice ale rîurilor Angara şi Enisei, organizarea în aceste regiuni a unor mari centre industriale mari consumatoare de energie electrică, terminarea în Siberia a construcţiei celei de-a treia baze siderurgice a ţării, valorificarea unor noi zăcăminte bogate de minereuri şi cărbune, construirea unei serii de noi centre ale industriei constructoare de maşini".

Aşadar, proiectul de Program al P.C.U.S. prevede, în primul rînd, ca în viitoarele două decenii Siberia să se transforme deopotrivă într-o mare producătoare şi într-o mare consumatoare de energie electrică (nu e lipsit, desigur, de interes să ne rememorăm că acelaşi document subliniază că în 1980 Uniunea Sovietică trebuie să producă 2.700-3.000 miliarde kWh, adică mai mult decît întreaga producţie mondială de electricitate de astăzi).

Acesta e viitorul. Dar să nu uităm că încă de pe acum, pe baza cărbunelui ieftin al Siberiei, se află în construcţie mari termocentrale la Nazarevo, Tomi-Issinsk, Gusinoozersk şi în alte locuri. Împreună cu liniile de înaltă tensiune care vor porni de la hidrocentralele Bratsk, Irkutsk şi Krasnoiarsk, ele vor alcătui sistemul energetic siberian. Prin unirea lui cu sistemul energetic al părţii europene a Uniunii Sovietice, va fi creat un sistem energetic unic al U.R.S.S., sistem dispunînd de suficiente capacităţi de rezervă, care va permite transportarea energiei electrice din regiunile de răsărit în partea europeană a ţării şi care va fi interconectat cu sistemele energetice ale celorlalte ţări socialiste.

În al doilea rînd, construirea în Siberia a celei de-a treia baze siderurgice a U.R.S.S., valorificarea unui mare număr de noi şi bogate zăcăminte, apariţia altor mari centre ale industriei sovietice constructoare de maşini vor spori, evident, în mod considerabil forţa economică a Uniunii Sovietice, făcînd ca aceasta să se situeze pe primul loc în lume atît în ce priveşte producţia industrială globală, cît şi cea pe cap de locuitor.

„*Producţia de metale şi combustibili* — spune proiectul de Program al P.C.U.S. — *este fundamentul industriei moderne*". În următorii douăzeci de ani siderurgia sovietică trebuie să atingă o dezvoltare care să-i îngăduie a produce circa 250 milioane tone de oţel pe an, ceea ce înseamnă mai bine de 1.000 kg pe cap de locuitor. (Conform datelor Comisiei economice europene, producţia de oţel a Angliei, Republicii Federale Germane şi Franţei va oscila în anii 1972-1973 între 620 şi 670 kilograme pe cap de locuitor. În S.U.A. ea va ajunge să fie, între 1972-1975, de 754 kilograme. După cum arată Consiliul economic şi ştiinţific al U.R.S.S., Ţara Sovietelor va depăşi nivelul american încă în 1972-1973 şi se va situa pe primul loc în lume în ce priveşte producţia de oţel).

Care va fi partea Siberiei la acest progres furtunos al economiei sovietice?

De pe acum se cunoaşte amplasamentul a două gigantice obiective industriale ce vor fi construite — unul lîngă Stalinsk (în Siberia apuseană) şi unul la Taişet (în regiunea Irkutsk); aceste obiective vor constitui nucleul celei de-a treia baze siderurgice a U.R.S.S. În acelaşi timp pînă în 1965 extracţia de cărbune este prevăzută a atinge în Siberia şi în Extremul Orient sovietic uriaşa cifră de 182.000.000-186.000.000 tone, din care 40 la sută vor fi extrase „la zi", adică cu un preţ de cost mult scăzut. Dar cum s-ar putea vorbi de Siberia viitorului fără a pomeni de uriaşele zăcăminte de fier şi titan, de zirconiu şi sienite nefelitice descoperite recent, de condiţiile extrem de propice pentru dezvoltarea industriei aluminiului?...

Toate acestea vorbesc parcă de la sine de posibilităţile realmente uimitoare care există în Siberia pentru dezvoltarea siderurgiei şi a construcţiei de maşini. Posibilităţi pe care omul sovietic nu le lasă nefolosite, ci le fructifică, în ritmuri tot mai trepidante.

Încă în cursul septenalului, pe harta Siberiei vor apare zeci de mari centre populate. Vor fi deschise 70 de mine mari, iar pe lîngă fiecare din ele va fi construit un orăşel muncitoresc. Şi n-am amintit încă decît de principalele obiective. Pentru realizarea lor sînt afectate patruzeci la sută din toate investiţiile capitale pe care Uniunea Sovietică le va face în cursul septenalului. Din fiecare zece ruble investite, deci, de statul sovietic în construcţii capitale, patru merg în Siberia! Laolaltă, aceste cifre alcătuiesc fără doar şi poate o panoramă unică, menită a deschide o perspectivă captivantă asupra a ceea ce este Siberia astăzi şi asupra a ceea ce va fi mîine.

Dar mai e ceva!

Crearea bazei tehnico-materiale a comunismului coincide în timp cu o autentică revoluţie ştiinţifică şi tehnică la ale cărei începuturi asistăm adesea cu răsuflarea tăiată de emoţie şi admiraţie. Proiectul de Program al P.C.U.S. stipulează, în fraze sobre — dar cît de elocvente! — că Partidul Comunist al Uniunii Sovietice va sprijini prin toate mijloacele creşterea continuă a rolului ştiinţei în construirea societăţii comuniste, stimularea cercetărilor care deschid noi posibilităţi în dezvoltarea forţelor de producţie, introducerea în practică, rapid şi pe scară largă, a celor mai noi realizări pe tărîmul ştiinţei şi tehnicii. „*Ştiinţa* — arată proiectul de Program — *va deveni în deplină măsură o nemijlocită forţă de producţie*".

Cum se va dezvolta ştiinţa în Siberia?

Să ne închipuim că ne-am transporta pentru cîteva clipe în inima Siberiei, în Oraşul ştiinţei de lîngă Novosibirsk.

Oraşul ştiinţei? Da, un oraş al savanţilor, ridicat în ultimii ani în plină taiga. Aici, în Oraşul ştiinţei, e instalată filiala siberiană a Academiei de ştiinţe a U.R.S.S., înfiinţată şi ea în ultimii ani. Ce sarcini îşi asumă savanţii veniţi aici din toate colţurile patriei sovietice? Un scurt pasaj dintr-o cuvîntare rostită astă-iarnă de Nikita Sergheevici Hruşciov ne dă răspunsul cel mai nimerit: „*Sîntem cu toţii mîndri de faptul că sub puterea sovietică populaţia Siberiei a sporit considerabil. Dar cîte spaţii mai sînt încă nelocuite! Cîte milioane de oameni mai poate primi încă Siberia! Şi nu numai că-i poate primi, dar le poate şi satisface necesităţile pe planul culturii, ştiinţei, progresului tehnic*". Alături de muncitori şi tehnicieni, de ingineri şi agronomi, de lucrători ai sovhozurilor şi de colhoznici, savanţii au şi ei îndatorirea de a contribui la crearea în Siberia de condiţii optime pentru traiul omului.

Blănurile din Siberia se bucură de o înaltă apreciere pe piaţa mondială.

● Institutul siberian pentru construcţii rurale are în momentul de faţă misiunea de a elabora proiecte de sistematizare a 48 de raioane. La întocmirea acestor proiecte lucrează un mare colectiv, alcătuit din arhitecţi, agronomi, zootehnicieni, hidrotehnicieni, constructori, energeticieni, specialişti în lucrări de drumuri etc.

În viitoarele aşezări rurale de tip urban se vor construi case cu unul sau mai multe etaje. Acestea vor avea încălzire centrală, apă caldă, electricitate etc. În acelaşi timp, în noile sate se vor construi cluburi, şcoli, internate, spitale, complexe sociale de deservire a localnicilor, case de odihnă pentru bătrîni etc.

● Tot în Siberia se construieşte şi cea mai mare bibliotecă tehnică şi ştiinţifică din lume. Şi anume la Novosibirsk. Ea va deservi deopotrivă oraşul gazdă, Oraşul ştiinţei, Tomskul, Irkutskul, Krasnoiarskul, ca şi alte localităţi.

Totalul fondului de cărţi — 10 milioane. Totalul cititorilor putînd fi deserviţi în acelaşi timp — 1.300.

Noile obiective industriale şi noile centre muncitoreşti vor aduce cu sine un spor considerabil al populaţiei. Vor creşte implicit şi nevoile alimentare. Iată dar una din temele aflate în dezbatere în Oraşul ştiinţei. Între munţii Altai şi Novosibirsk se află o uriaşă stepă, stepa Kulundă. Regimul precipitaţiilor nu este aici de loc favorabil unei agriculturi intensive. Totuşi, atunci cînd plouă, şi asta se întîmplă cam o dată la trei ani, recoltele sînt pur şi simplu fantastice. Savanţii siberieni se străduiesc ca acest pămînt să rodească în mod obişnuit şi nu la voia întîmplării. În subsolul ţinutului cuprins între Altai şi Oceanul Arctic curge un adevărat fluviu pe care oamenii de ştiinţă vor acum să-l capteze şi să-l folosească. Proiectul acestei mari opere chemate a fertiliza întreaga stepă Kulundă a şi fost supus Academiei de ştiinţe, iar în unele locuri pompele au şi început să scoată apa la suprafaţă pentru a o împrăştia pe ogoare. Previziuni recente estimează că ţinutul Altai va putea furniza în viitor Ţării Sovietice un miliard de puduri de cereale!

Sau o altă temă. V-aţi gîndit ce imensă reţea de şosele presupune o Siberie puternic industrializată? Numai că în condiţiile frigului şi căldurii excesive, şoselele obişnuite nu pot rezista multă vreme unui trafic intens. De aceea, savanţii siberieni studiază acum, pe o autostradă experimentală construită lîngă Magadan, pe ţărmul Pacificului, înlăturarea acestui neajuns. Ei au în studiu, printre altele, problema găsirii unui amestec — din oţel şi mase plastice — pentru realizarea unor şine de cale ferată mai rezistente la frig şi presiune, dat fiind că iarna, uneori, cele cunoscute astăzi se frîng ca un chibrit.

Dar cîte probleme ridică folosirea apelor siberiene! Se ştie că marile fluvii siberiene îngheaţă şase luni pe an. Înseamnă oare asta că Siberia va primi lumină numai jumătate din an? Categoric, nu! Căci dacă la suprafaţă apele îngheaţă, spre patul albiei ele îşi urmează nestingherite mersul. Se impune deci un studiu minuţios şi fără cusur al raportului dintre grosimea gheţei şi mişcarea, forţa cursurilor de apă.

Cele de mai sus sînt frînturi izolate din marea epopee care se scrie pe pămînturile Siberiei. Din cîte strădanii, din cîte eforturi similare, măreţe şi anonime, se alcătuieşte marele şuvoi ce împinge înainte Siberia de astăzi spre înfăptuiri fără egal în lume!

În măreaţa epopee se înscriu şi paginile de eroism legendar al celor doi piloţi cosmonauţi sovietici Iuri Gagarin şi Gherman Titov. De aici, de pe pămîntul Siberiei, de pe cosmodromul Baikonur (Siberia apuseană), ei s-au avîntat spre stele pe bordul navelor cosmice „Vostok-1" şi „Vostok-2".

Ce-ar spune astăzi neuitatul Gorki care încă acum cîteva zeci de ani, străpungînd viitorul cu privirea-i atît de ascuţită, exclama: „*Încîntîndu-ne imaginaţia cu grandoarea ei, pe dinaintea ochilor se desfăşoară imaginile de basm ale viitoarei Siberii pe care le va făuri forţa elementară îmblînzită şi valorificată de energia activă a omului!*"

Vremurile pe care marele scriitor le vedea undeva departe, în viitor, într-o aureolă de basm, sînt acum uimitor de aproape. Societatea comunistă nu mai este de domeniul visărilor generoase, ci poate fi situată precis, în viitorul cel mai apropiat. P.C.U.S. proclamă solemn: „*Actuala generaţie a oamenilor sovietici va trăi în comunism*". Şi oricine ştie astăzi în lume că Partidul Comunist al Uniunii Sovietice îşi respectă angajamentele.

Mîndrindu-se cu cele înfăptuite pînă acum, Siberia priveşte mai departe spre viitor. Priveşte şi năzuieşte către el plină de încredere, şi-l făureşte cu mîinile harnice şi puternice ale muncitorilor şi colhoznicilor, cu minţile cutezătoare ale savanţilor, ale visătorilor ei.

Dumitru HÎNCU

↑

Cu mîinile lor vrednice şi pricepute, montorii de la Bratsk au înălţat gigantica estacadă metalică de peste Angara, au montat, uneori la o mare înălţime, macarale unice în lume prin puterea lor, au asamblat uriaşele corpuri ale hidrocentralei. Alexei Reşetniak nu este însă un montor ca oricare altul, ci o mîndrie a acestui glorios colectiv, care luptă ca angajamentele luate în cinstea celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. să fie depăşite.

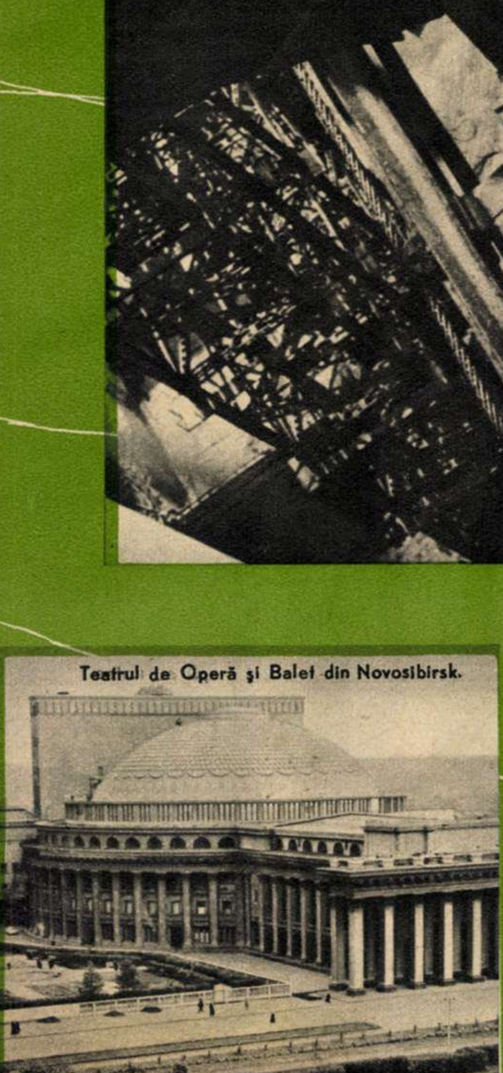

Teatrul de Operă şi Balet din Novosibirsk.

Milenara taiga, pe vremuri de nestrăbătut, este nevoită să bată în retragere.

←

realități

din

Trimiși în R.D. Germană îndată după adoptarea măsurilor de securitate la granițele R.D.G. și la linia de demarcație dintre capitala țării și Berlinul occidental, o serie de ziariști occidentali sperau să găsească aci prilej de minciuni și calomnii. La „fața locului“ însă, mulți dintre ei s-au văzut nevoiți să recunoască, dimpotrivă, înflorirea R.D. Germane. Nu demult trimisul special al ziarului „New York Times“ afirma bunăoară, printre altele: „Viața în Germania de răsărit (R.D. Germană — n.r.) este mai ușoară ca în trecut... Nu pot fi tăgăduite progresele realizate de Germania de răsărit în cantitatea și calitatea bunurilor de consum“. Cîtă dezamăgire trebuie să le fi produs ziariștilor occidentali faptul că în loc de a putea transmite știri despre „nemulțumiri“ și „dezordini“ au trebuit să relateze despre deplina adeziune pe care populația R.D. Germane o manifestă față de măsurile adoptate de guvern. Adeziunea populației s-a manifestat în cele mai variate feluri: prin hotărîrea a 70.000 de tineri de a intra voluntari în rîndurile armatei populare naționale, pentru a contribui la apărarea realizărilor statului muncitoresc-țărănesc; prin cele 640 tone oțel pe care le dau zilnic, peste plan, muncitorii de la combinatul „I.V. Stalin“; prin cererile înaintate în aceste zile de 7.700 membri ai organizației „Tineretul Liber German“ de a fi primiți în rîndurile candidaților de partid... Dar mai ales prin votul masiv pe care poporul german l-a dat, în alegerile din 17 septembrie, pentru puterea populară, pentru guvernul R.D. Germane. Iată fapte care vorbesc deopotrivă despre înflorirea și soliditatea regimului democrat-popular din R.D. Germană.

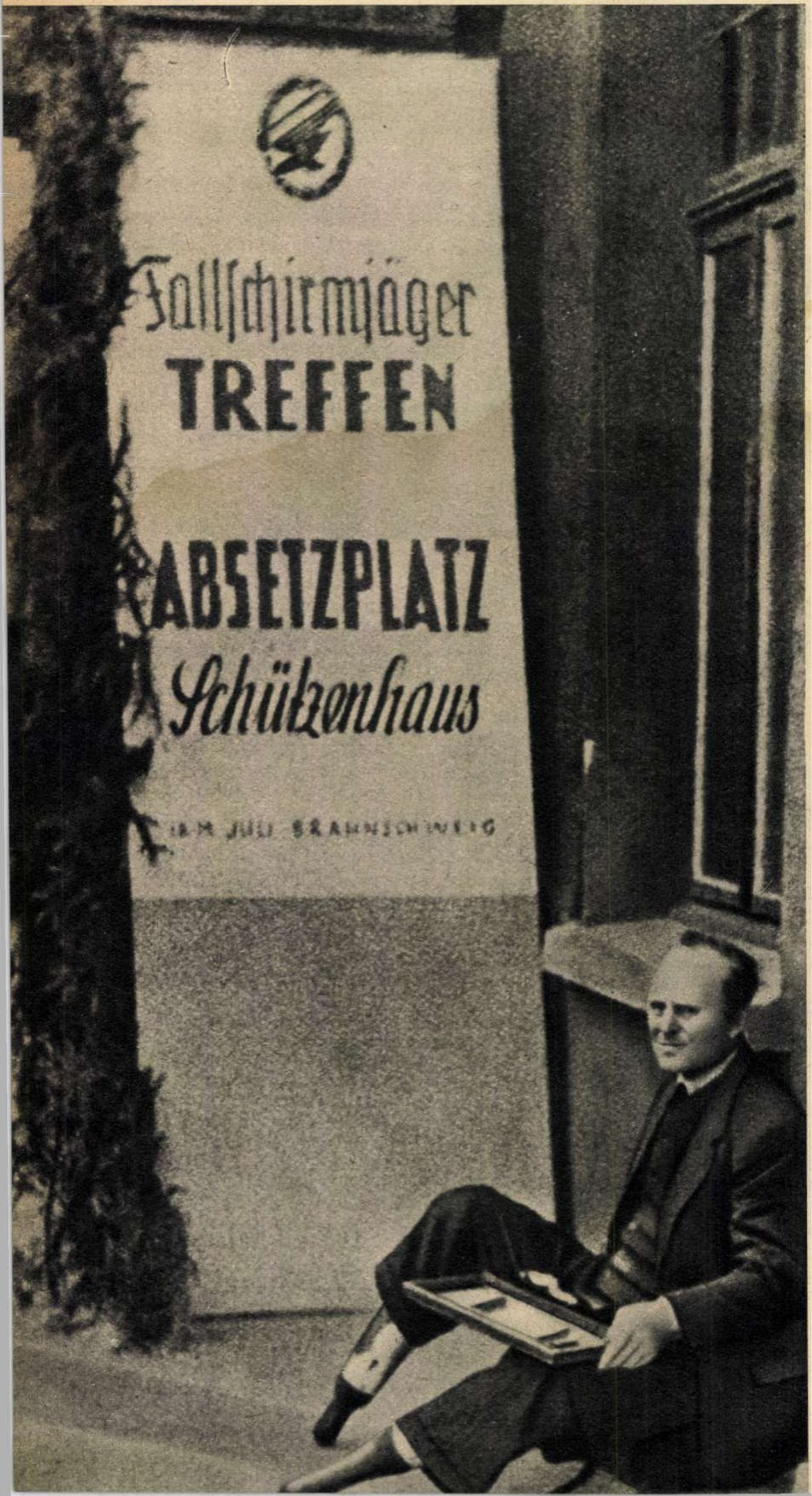

Anunțul unei întruniri revanșarde în Braunschweig (R.F.G.): «ADUNARE A PARAȘUTIȘTILOR MILITARI. LOCUL DE „ATERIZARE“ — CASA ȚINTAȘILOR». Iar alături, ca un simbolic și tragic avertisment: un mare ← mutilat din cel de-al doilea război mondial...

Ocupanți americani... În Berlinul de vest îi întîlnești la tot pasul. Sînt aroganți, brutali, provocatori. ↓

10 km
Anfang
Tiefba

↑
Tot mai frumoasă devine capitala Republicii Democrate Germane — rod al construcției pașnice, socialiste.

două lumi

R.D. Germană s-a afirmat pe plan internațional ca un partener comercial de prim rang. Printre produsele industriei grele care se exportă în numeroase țări se află și motoarele diesel fabricate la uzinele „Karl Liebknecht" din Magdeburg.
↓

Dar în vest, în Germania occidentală, oare ce înflorește? În orice caz, mai puțin economia mult lăudatului „miracol vest-german"; un fapt semnificativ în această direcție îl constituie pierderea înregistrată de Banca Federală de la Bonn — în numai 3 săptămîni — de 1,8 miliarde mărci. În schimb înfloresc tot soiul de mătrăguni militaristo-revanșarde. Iar manevrele militare provocatoare în apropierea granițelor R.D.G., zgomotoasele întruniri ale diferitelor organizații neofasciste și alte asemenea acțiuni nu sînt altceva decît manifestări ale unei mînii neputincioase. Căci uneltirile celor care, netinînd seamă de lecția istoriei, ar vrea un nou „Drang nach Osten", sînt dinainte sortite eșecului.

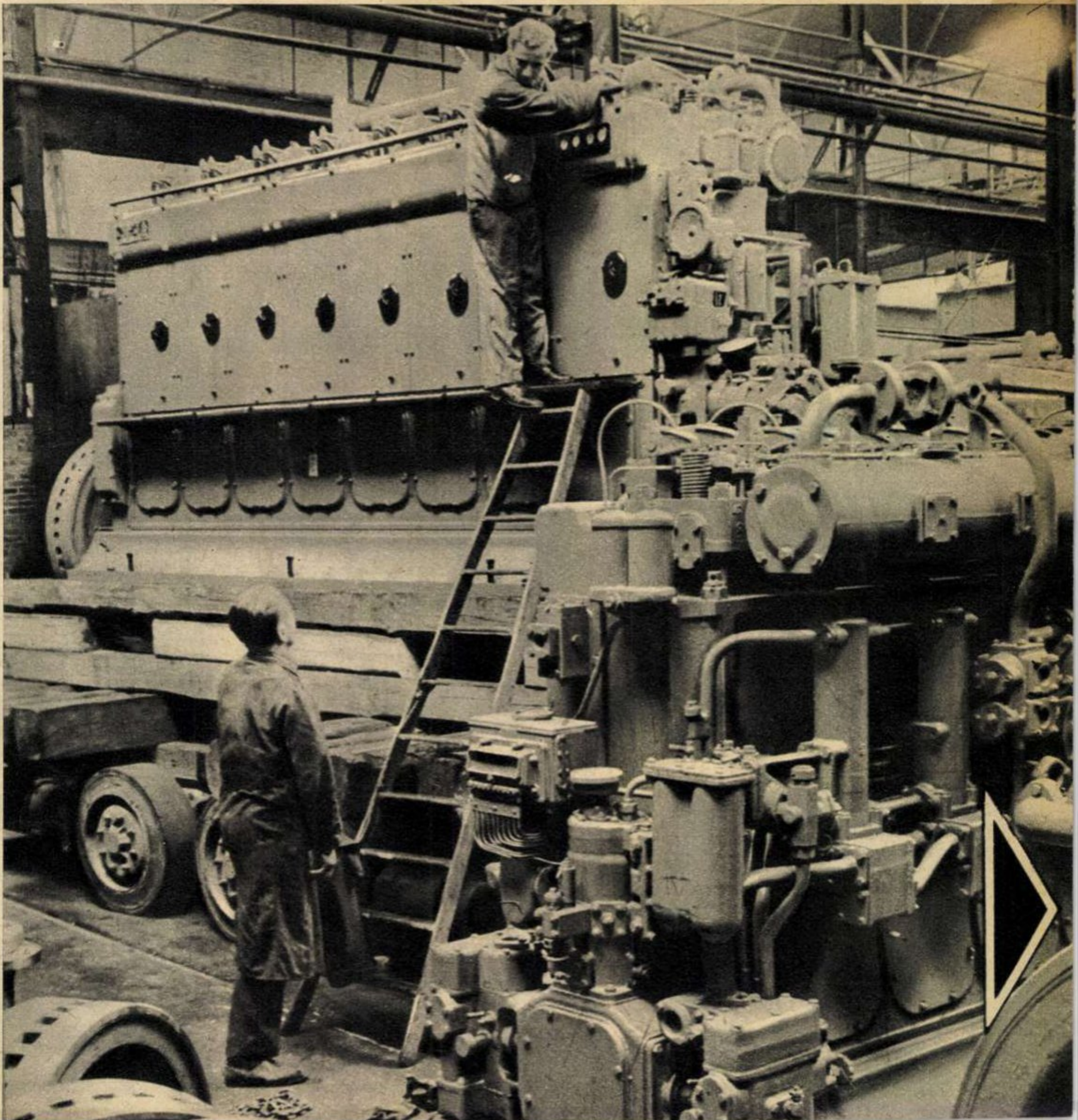

Oamenii muncii din R.D. Germană sprijină măsurile pașnice ale guvernului printr-un puternic avînt în muncă. Pretutindeni — pe șantierele noilor construcții, în întreprinderi și instituții, la orașe și la sate — se desfășoară o entuziastă mișcare patriotică menită să întărească și mai mult economia națională a R.D. Germane.

Gărzile muncitorești — expresie a hotărîrii clasei muncitoare din R.D. Germană de a apăra patria socialistă. ↓

↑

„Miracolul economic" vest-german în acțiune: în asemenea barăci, cum sînt acestea din Kelsterbach pe Main, „locuiesc" nenumărate familii de muncitori din Germania occidentală.

←

Fotografia nu datează din zilele hitlerismului; poliția lui Brandt reprimă cu brutalitate elementele democrate în Berlinul occidental.

Corespondență din Berlin

de Horia LIMAN

Continuîndu-și seria de calomnii, posturile de radio din Berlinul occidental, de la Bonn și din diferite capitale occidentale consideră măsurile cu privire la asigurarea granițelor de stat și controlul circulației dintre R.D.G. și Berlinul occidental — măsuri luate la 13 august de guvernul R.D.G. — drept „un atentat la libertățile individuale". E adevărat, ele nu precizează la care anume libertăți se referă, dar probabil că „sînt foarte multe". Prin martie, aprilie, cînd mă aflam ultima oară la Berlin, am putut să constat, în urma unui studiu destul de amănunțit, că volumul alimentelor furnizate pieței depășește masiv volumul consumului. Împingînd mai departe curiozitatea, am putut vedea de pildă, în aceeași zi, la același magazin, bonuri pentru 100 gr de unt și altele pentru cîte 5 și 10 kg. Cum restaurantele sau cantinele nu se aprovizionează de pe piață și cum ancheta întreprinsă a dus la concluzia că este vorba de un fenomen general, nu mi-a rămas decît o singură ipoteză: în cadrul „libertății individuale", un număr de indivizi acaparează alimentele din Berlinul democrat pentru a face cu ele speculă. Alimentele erau sustrase de către traficanții încurajați și chiar plătiți de Adenauer și Brandt. Traficanții nu aveau decît să bage pachetele într-o servietă și să treacă pe trotuarul celălalt, pentru a le vinde în Berlinul occidental. Evident, un asemenea gen de „import" îi convenea lui Adenauer. Cancelarul de la Bonn a refuzat în schimb marea cantitate de vaccin antipoliomielitic oferită de guvernul R.D.G. pentru copiii din R.F.G.-ul bîntuit de o gravă epidemie. A refuzat din demnitate? Nicidecum! Numai din lipsă de grijă pentru copiii din Germania occidentală!

De altfel nu trebuie să ai un spirit de observație deosebit de ascuțit pentru a remarca faptul că astăzi magazinele din Berlinul democrat sînt pline de produse alimentare și industriale. Cîteva cifre comparative prilejuiesc o constatare care n-ar avea nevoie de comentarii. De la 13 august, data închiderii punctelor de trecere dintre cele două sectoare, consumul de alimente din Berlinul democrat a crescut cu 30 pînă la 50 la sută. Să fi crescut oare în asemenea măsură pofta de mîncare a berlinezilor? Explicația constă în faptul că acum traficanții nu pot escalada zidurile de beton și, ca atare, alimentele nu mai „fug" de pe piață, ci ajung la cei cărora le sînt destinate.

Acum, Adenauer trage clopotul de alarmă și, asemeni lui Brandt, strigă: sîntem în Berlin ca într-o barcă naufragiată.

Dar Berlinul occidental nu era pentru societatea anonimă pe acțiuni Adenauer, Brandt și comp. numai un mijloc de dezorganizare economică a R.D.G., ci și un factor primejdios de provocări politice. Nu întîmplător, la un moment dat, numărul „turiștilor" americani a crescut în mod neobișnuit în Berlinul democrat. Oare pentru că vizitatorii doresc să vadă noile blocuri care leagă Stalinallee de Alexanderplatz? Nicidecum. Plimbările acestea aduc mai curînd cu investigațiile de spionaj sadea, lipsite însă de astă dată de orice perspective. La 13 august, un număr destul de mare de agenți ai celor 83 de organizații de spionaj vest-berlineze au rămas în capcană. Cercul în jurul lor se strînge tot mai mult și raidurile de recunoaștere întreprinse de jeepurile americane pentru a afla ce s-a ales din libertățile individuale ale agenților lui Allen Dulles se soldează numai cu multe constatări amare. În întreprinderi urcă mereu graficul producției, țăranii din cooperative au terminat strîngerea recoltei în cele mai multe regiuni, 2.450 de noi studenți s-au înscris la Universitatea Humboldt, teatrele și-au deschis stagiunea, oamenii rîd, cîntă, creează, dar totodată urmăresc cu vigilență și calm evenimentele. Este greu să nu observi toate acestea. Mai ales cînd deunăzi, într-o frîntură de minut, am auzit la postul vest-berlinez „Rias" un lătrat emis cu întîrziere: „R.D.G. nu există"... Nu m-a mirat. În general, presa vest-germană a trecut cu vederea și faptul că aproape un milion de oameni l-au ovaționat pe Gherman Titov pe străzile orașelor din Germania democrată. Ba s-a găsit chiar un mercenar al monopolurilor de pe Rin care să afirme că al doilea cosmonaut sovietic nici măcar n-ar fi zburat în Cosmos. Despre el și despre cei de la Rias nu se poate vorbi decît cu cuvintele lui Titov: „Dacă n-ar exista idioți pe lumea aceasta, viața ar fi plictisitoare".

Numai că în cazul de față nu e vorba doar despre niște idioți pur și simplu, ci despre niște idioți periculoși.

Mox!

Într-o bună zi, nevastă-mea îşi dădu cu părerea că n-ar fi rău s-avem şi noi un căţeluş pe lîngă casă.

— Căţelul e-o fiinţă gingaşă. O să avem şi noi puţină variaţie!

Privirea mea, încărcată de un reproş mut, nu fu receptată de Adelaida (nevastă-mea). Va să zică persoana mea nu era suficientă pentru deplina varietate a vieţii noastre de familie.

Pînă la urmă mi-adusei aminte că despre cîine se spune că-i cel mai bun prieten al omului. Cercetînd prin bibliotecă, am găsit o mulţime de povestiri în care se afirma că traiul în comun cu un cîine este de un real folos. În afară de faptul că acest animal e foarte inteligent şi uşor de instruit, prin devotamentul său el constituie un exemplu care îl înnobilează pe om, îl face mai bun. Gîndindu-mă că Adelaida ridică anumite pretenţii în legătură cu unele trăsături noi ale caracterului meu, i-am comunicat, zîmbind cam acru, acordul meu.

După cîteva săptămîni, venind extrem de obosit de la o întîlnire cu prietenii, m-am trîntit de-a dreptul în fotoliul meu preferat.

Un urlet nesfîrşit mă făcu să sar pînă-n mijlocul camerei. De sub mine ţîşnise un ghem de lînă neagră din care se zbîrlea un fel de coadă. Am privit cu îndreptăţită ură şi curiozitate o pereche de mărgele negre ce se roteau furioase şi am simţit deodată o profundă antipatie pentru jucăria asta vie. Antipatie reciprocă, după cum mi-am dat seama mai apoi.

— E căţelul nostru — îmi spuse Adelaida. Îţi place? Îl cheamă Mox!

Mox privi spre nevastă-mea manifestînd tot devotamentul de care era capabil şi neuitînd să-mi adreseze nişte mîrîituri semnificative.

— Da... E drăguţ... — minţii eu.

Şi nu e bine să minţi. Asta urma s-o constat mai tîrziu. Aşa că am repetat, mîrîind şi eu:

— Da... E drăguţ... Fii binevenit în casa noastră, Mox! Poţi să stai la noi şi o săptămînă...

— Cum adică, o săptămînă? — întrebă nevastă-mea.

— Păi cîinilor nu le place să zacă prea mult timp în aceeaşi casă. Pe 17 e ziua lui Nicuşor. I-l facem cadou pe Mox.

— Nici să nu te gîndeşti! Mox o să stea la noi toată viaţa. Cel puţin cît am să trăiesc eu.

Încă de atunci am avut sinistra bănuială că Mox înţelege la perfecţie graiul omenesc. Linse mîna nevesti-mi şi-mi aruncă o privire care promitea multe. În locul meu, un altul mai puţin convins de calităţile sale omeneşti s-ar fi ruşinat de nimicnicia sa.

După ce mă documentai rapid la bibliotecă asupra longevităţii acestor prieteni devotaţi ai omului, mă hotărîi să-l boicotez.

Şi chiar aşa procedai. Singura atenţie pe care i-o acordam era cîte un picior zdravăn în dosul lui gras, de purcel bine hrănit. Eram convins că perseverînd astfel am să-l demoralizez pe Mox. Atît moral cît şi fizic.

E posibil ca Mox să fi citit în gîndurile mele. Pentru că de a doua zi reieşi evident că-mi declarase şi el război. Dimineaţa nu-mi găsii papucii. Răscolii toată casa urmărit de Mox, care avea întipărită pe mutră o uriaşă satisfacţie. Îmi dădeam bine seama că era opera lui, dar n-aveam nici o dovadă. Abia spre seară i-a găsit nevastă-mea în lada de gunoi.

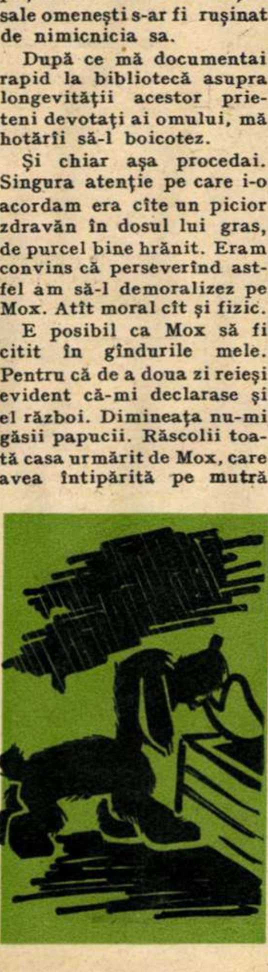

Trebuiau luate măsuri de urgenţă. Am scos cea mai bună undiţă din trestie de bambus şi i-am arătat-o lui Mox, atrăgîndu-i atenţia că, în eventualitatea unei repetări a infracţiunii, i-o rup pe spinare. Mox mă ascultă cu atenţie şi mi se păru că dă din cap. În orice caz a fost cea din urmă oară cînd mi-am văzut undiţa de bambus. Avînd în vedere că era iarnă şi că Mox nu părăsise casa, am toate motivele să cred c-a mîncat-o.

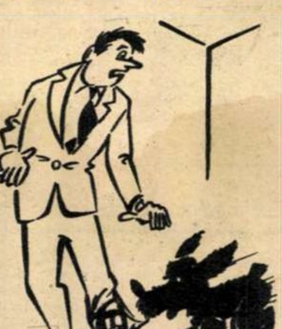

Relaţiile se înăspreau pe fiece zi. Mox avea timp liber cît poftea şi îl întrebuinţa cu folos, chibzuind în amănunt la următoarele isprăvi.

Mox avea un simţ supracîinesc, diferenţiind cu uşurinţă prietenii mei de cei ai Adelaidei. Cînd soseau aceştia din urmă, Mox devenea cel mai distins gentleman. Un adevărat lord englez. Era suficient ca să-mi vină în casă vreun prieten, pentru ca orice urmă de aristocratism să dispară. Mox se transforma într-un derbedeu cu vechi state de serviciu; lătra încontinuu vreme de două ceasuri şi se dădea la amicul meu cu intenţia vizibilă de a-i deranja fasonul pantalonilor.

Într-o zi a trecut pe la mine Nicuşor, vechi prieten, coleg din clasele primare. De bucurie, m-am repezit pentru cinci minute să cumpăr cîte ceva din apropiere, de-o gustărică. Mox îşi dădu seama c-ar fi fost o prostie să scape o asemenea ocazie. La început, pentru a da o probă de ce e capabil, Mox îi sfîşie, cu un deosebit sînge rece, cracul pantalonului şi-şi înfipse colţii în picior. În legitimă apărare, prietenul meu aruncă cu servieta în Mox cu atîta forţă, încît din oglinda mare de perete rămase numai rama. Ca represalii, Mox îi scoase din uz şi celălalt crac şi începu să tragă şi de haină. Cînd m-am întors, Nicuşor dansa pe masă un rock-and-roll deosebit de original, ţinîndu-şi ruşinat în faţă-i resturile a ceea ce cu cinci minute în urmă fusese o pereche de pantaloni bine croiţi şi călcaţi la dungă. Cînd mă văzu, Mox îşi mai privi o dată adversarul, sarcastic, şi ieşi din odaie cu conştiinţa datoriei îndeplinite întipărită pe mutra lui abjectă.

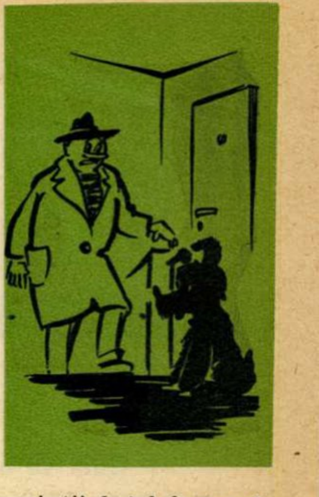

Ţinînd seama de relaţiile atît de amicale dintre nevastă-mea şi Mox, a trebuit să îndur mult timp coşmarul acesta. Am tăcut şi-am răbdat chiar şi atunci cînd Mox a înghiţit biletul meu de fotbal, dobîndit cu atîta trudă, pentru meciul C.C.A.-Dinamo.

Răbdarea mea ajunse însă la ultima limită în ziua în care Mox reuşi să-şi vîre botul în pernele noastre din puf de gîscă, puse pe balcon la aerisit, şi transformă curtea blocului într-un veridic decor din „Avalanşa" (scena furtunii de zăpadă).

În conformitate cu hotărîrea comitetului de bloc, am alergat toată duminica ca un disperat după fiecare fulg, spre deliciul copiilor din curte. Nici Mircea Crişan n-a obţinut în viaţa lui un succes atît de răsunător.

După această întîmplare i-am strecurat nevesti-mi o aluzie destul de delicată despre eventualitatea aruncării lui Mox pe fereastră. I-am sugerat că această măsură pedagogică, destul de brutală la prima vedere, ar putea să aibă un rol binefăcător asupra caracterului lui Mox. Adelaida mă făcu bestie, aşa că presimţii destul de vag că nu vom putea ajunge la o înţelegere.

Atunci am luat hotărîrea eroică să mă comport cu Mox mult mai uman.

L-am ademenit într-un taxi şi, îndopîndu-l cu peste jumătate kilogram de şuncă („Mistreţul"), l-am transportat fără nici o peripeţie pînă în apropiere de comuna Căţelu. Aici, din mersul maşinii, i-am imprimat cu piciorul o asemenea acceleraţie încît după cele mai sumare calcule Mox trebuia să devină cel puţin satelit artificial al Pămîntului. Apoi l-am rugat pe şofer s-ntoarcă din mers şi să-mi arate de ce este capabilă maşina lui.

Trăiam clipe de euforie. Am plătit 98 de lei taxiul şi m-am oprit drept la zahana. Am stat la o gustărică pînă s-a înnoptat de-a binelea. Merita atîta lucru amintirea lui Mox.

Cînd am ajuns acasă, noaptea tîrziu, cam pe trei cărări spre ruşinea mea, Mox mă aştepta în faţa apartamentului. Era plin de noroi, de parcă ar fi stat în troaca porcilor. Am simţit că mă transform într-o statuie de piatră. Dîndu-şi seama de aceasta, se scutură de nămol peste mine şi, ştergîndu-se dispreţuitor de pantalonii mei, se strecură pe uşă şi sări de-a dreptul pe studio.

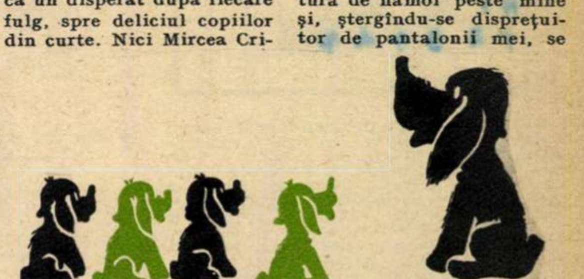

★

Mox trăieşte de atunci laolaltă cu noi.

Unica mea mîngîiere e constatarea că cel mai bun prieten al omului e cîinele. Dacă mă invidiaţi cumva, pot să vă procur şi dumneavoastră un căţeluş. Mox are patru urmaşi în viaţă, graşi şi sănătoşi.

Vlad MUŞATESCU

(După o schiţă de V. SANIN, apărută în „Nedelia")

Ilustraţii de Val PODAŞCĂ

E BINE SĂ ȘTIM!

Cum se numesc locuitorii orașului dumneavoastră?

Unii cititori ne întreabă cum se formează — de la diverse nume de orașe — numele locuitorilor respectivi. De la București — bucureștean, de la Iași — ieșean, asta nu e greu pentru nimeni. Dar cum se numesc locuitorii, de pildă, din Curtea de Argeș, Piatra-Neamț, Mangalia?

Cel mai obișnuit mijloc de formare îl constituie sufixul ean: *hunedorean, năsăudean, piteștean. De aceea e corect să se scrie și să se spună arădean și nu arădan. Cînd numele orașelor se termină în ș sau în j, numeroși vorbitori folosesc terminația an și pronunță — și scriu — clujan, făgărășan ș.a., ceea ce nu e corect. Trebuie să rostim și să scriem potrivit normelor ortografice: clujean, făgărășean etc.*

Terminația an *se adaugă la numele de orașe în u și i: băcăuan, odorheian, vasluian. (De la Buzău, se spune totuși buzoian). Se adaugă numai* n *dacă numele orașului respectiv se termină în ea: Oradea — orădean, Zimnicea — zimnicean.*

Mulți locuitori din Mangalia, Sulina și Sinaia își spun mangaliot, sulinot și sinaiot; termenii aceștia nu sînt însă folosiți de toți vorbitorii limbii romîne. Terminații speciale au cuvintele: giurgiuvean — „locuitor din Giurgiu“; romașcan — „locuitor din Roman“.

Dacă orașul are un nume compus, e adesea imposibil să se formeze o denumire pentru locuitorii lui. De la Baia-Mare există băimărean, de la Satu-Mare se poate spune sătmărean; în cazul altor denumiri compuse, se ia ca bază numai unul din cuvintele alcătuitoare: locuitorii din Roșiorii-de-Vede sînt numiți roșioreni, cei din Piatra-Neamț — pietreni, cei din Tg. Ocna — ocneni. Rămîn însă și denumiri la care nu se poate forma cuvîntul care ne interesează. În această situație sînt: Tîrgu-Jiu, Tîrgu-Mureș, Tîrgu-Neamț, Turnu-Măgurele, Turnu-Severin, Vălenii-de-Munte, Alba-Iulia, Miercurea Ciuc, Ocna-Mureș.

Există și cîteva nume simple de localități, de la care nu se formează cuvinte pentru numele de locuitori: Pucioasa, Victoria, Tîrnăveni, Urziceni. Dacă totuși cititorii noștri din aceste localități cunosc cuvintele corespunzătoare, îi rugăm să ni le comunice.

Sorin STATI

TIMP...

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									■	
2						■	L	I	N	A
3					■					
4								■		
5		■		■						
6			■			■				
7	A	R	A	T	U	R	A	■		
8						■			■	
9	N	I	■		■					
10	T	A	B	A	R	A	■			
11										

ORIZONTAL: 1) Nu ține mult timp. 2) Dormitor din alte timpuri — ... și scrib cam tot pe atunci. 3) Mijlocul zilei sau al nopții — Țesătură pentru timp răcoros. 4) Necaz din timpul lui Alecsandri — Rup... dar nu de tot. 5) A învăța pe cineva în scurt timp. 6) Nota bene — Sec! — Prin viu grai. 7) Lucrare agricolă care e bine să fie făcută la timp — Pronume. 8) Strategie militară de pe timpul lui Ștefan Vodă — Rea. 9) Nichel — Important port maritim în Bulgaria, în timpul verii frumoasă stațiune de odihnă. 10) Loc de odihnă în timpul vacanței — Timp sportiv. 11) Timp nelimitat.

VERTICAL: 1) Roman tematic de Valentin Kataev (2 cuv.). 2) Cetate de pe teritoriul Țărilor Romînești în timpul stăpînirii otomane — Tulburat. 3) Ca la 11 orizontal, dar... mai pe scurt — Careu agricol — Barbu Eugen. 4) A găzdui — Slujbaș polițienesc din timpuri trecute. 5) În vîrful seringii — Învîrteală în năravurile funcționarilor din alte timpuri — Ren! 6) Unitate de măsură în acustică — Interjecție. 7) Timp trecut. 8) Fluviu european — Țîr! — Piatră din Carpați. 9) Gaz de iluminat de pe timpuri — Curat. 10) Din timpul prezent.

Dezlegarea jocului „GEORGE ENESCU“ apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Rapsodii — Oedip. 2) Caudella — Lalo. 3) F — Ria — Gauk — Lie. 4) Unit — Ia — Rose — M. 5) Casals — Ligi — Ma. 6) Hi — Sees — Canto. 7) S — Safran — Naist. 8) Soti — Lua — Încă. 9) Arie — Camera — Ol. 10) R — Mape — Era — Ave. 11) La — Socor — Viran. 12) Unice — Liveni — T. 13) Sonata — Colonne.

Doctorul Babeș și microscopul

Sînt îndeobște cunoscute meritele eminentului savant romîn Victor Babeș în domeniul științelor medicale. Mai puțin știute sînt însă străduințele sale de a introduce în cercetările medicale din țara noastră... microscopul.

În acest domeniu Babeș a avut de înfruntat ignoranța unor medici de modă veche, adversari a tot ce era nou în profesia lor. Astfel, doctorul Romniceanu, unul dintre adversarii lui, socotind folosirea acestui instrument o dovadă de ...miopie, spunea: „Eu, care am o vedere de șoim, abia pot deosebi un microb de altul cu ochiul liber; cum o să-i deosebească Babeș la microscop, cu ochelarii?“

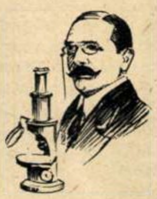

Un alt medic, pe care Babeș l-a întrebat de ce nu folosește microscopul, i-a răspuns pe un ton disprețuitor că ochii lui sînt încă buni și că nu are nevoie de un astfel de instrument.

Inutil să mai adăugăm că timpul i-a dat dreptate lui Victor Babeș.

Astăzi, microscopul se găsește în laboratorul oricît de modest al celui mai obișnuit dispensar, chiar și în cel mai îndepărtat cătun.

Vînătoare cu dovleacul

Pescuitul submarin cu arbaleta este un sport mult practicat în zilele noastre. Aflați însă că există și o vînătoare „subacvatică“ de... rațe sălbatice.

Prin bălțile Dunării, la Greaca de pildă, pot fi întîlniți flăcăi care vînează rațele fără nici un alt mijloc ajutător decît un dovleac scobit.

Iată și procedeul: dovleacul scobit este prevăzut cu două găuri pentru ochi și o gaură pentru nas și apoi îmbrăcat peste cap.

„Vînătorul“ intră în apă pînă la gît, astfel încît numai dovleacul rămîne la suprafață.

Stînd nemișcat și privind prin găurile dovleacului, vînătorul așteaptă trecerea prin apropierea sa a unei rațe, pe care o înșfacă de picioare și o trage la fund. Scena se repetă de cîteva ori, fără ca celelalte rațe să prindă de veste.

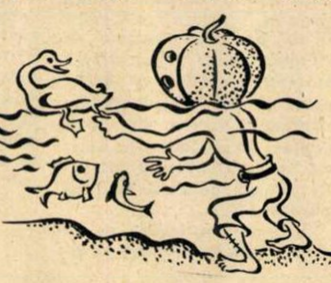

O OGLINDĂ TELESCOPICĂ DE 2 METRI

De curînd a avut loc, într-un cadru festiv, instalarea noului telescop cu oglindă la observatorul „Karl Schwarzschild“ din Berlin.

Instrumentul, care are un diametru de 2 metri, a fost construit la uzinele Zeiss din Jena (R.D.G.).

Acest telescop se numără printre cele mai mari din lume.

ARBORELE DE FIER

În Azerbaidjanul de nord crește un copac rar, care înflorește în ianuarie — atunci cînd ceilalți arbori nu dau încă nici un fel de semne de viață. Florile lui n-au petale, iar staminele sînt îndreptate în sus. Deosebit de interesante sînt însă proprietățile trunchiului acestui copac, care — nu întîmplător — este numit de localnici „temir-agaci“, ceea ce înseamnă copacul de fier. Și, într-adevăr, rezistența la compresiune a „temir-agaci“-ului este pe deplin comparabilă cu cea a unor metale ca aluminiul sau oțelul turnat. Din lemnul lui se pot face valțuri, roți dințate și alte piese de mașini. Densitatea sa este atît de mare încît, pus pe apă, cade la fund. Arborele de fier mai are și o uimitoare capacitate de înmulțire. După tăiere, buturuga rămasă dă în scurt timp zeci de mlădițe, care pot fi folosite la fixarea solului.

S-au făcut experiențe încununate de succes pentru cultivarea „temir-agaci“-ului și în alte regiuni ale R.S.S. Azerbaidjane.

DIN NOU DESPRE ATLANTIDA

A existat vreodată legendara Atlantidă și unde anume? Iată întrebări care frămîntă mințile oamenilor de știință încă de cînd, din scrierile lui Platon, s-a aflat vechea legendă greacă care povestea despre dispariția insulei atlanților în valurile oceanului ce le-a preluat numele: Atlanticul.

Cîte teorii nu s-au născut pe acestă temă! Unii presupuneau că prin Atlantida grecii antici desemnau America, alții credeau că este vorba de insulele Canare ș.a.m.d.

Nu demult, Anghelos Galanopoulos — un seismolog grec — a emis o nouă ipoteză. După părerea lui, Atlantida a dispărut în urma unui mare cutremur însoțit de erupția unui vulcan în Marea Egee, ce a avut loc în intervalul dintre sfîrșitul secolului al XV-lea și începutul celui de-al XIII-lea î.e.n. Galanopoulos afirmă chiar că insula Creta ar fi o parte a Atlantidei, iar masivul muntos din centrul continentului dispărut — actualmente la 400 metri sub nivelul mării — s-ar găsi în regiunea insulelor Santorin. Epoca dispariției Atlantidei, fixată de savantul grec pe baza studierii istoriei marilor mișcări tectonice, corespunde întru totul cu datele furnizate de lucrările scriitorilor Greciei antice.

AU SCURTAT DRUMUL...

La 29 ianuarie 1862 s-au convocat la București Divanurile într-o singură adunare. Dacă deputații moldoveni trimiși la adunare ar fi urmat drumul direct n-ar fi ajuns la timp. Prea erau desfundate șoselele, prea încete căruțele. Ca să „scurteze“ călătoria, ei au plecat cu căruțele de la Iași la Cernăuți, de aci cu trenul la Viena, tot cu trenul și-au continuat drumul din capitala Austriei pînă la Brașov și de aici, în cele din urmă, au plecat cu căruțele pînă la București.

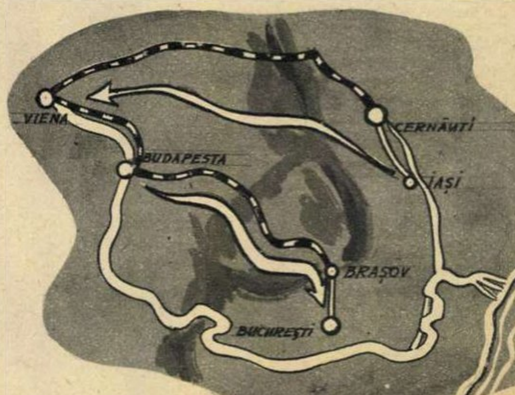

DIN FIRE SINTETICE...

Pentru femeia ocupată în producţie, o bluză din fire sintetice, mereu aspectuoasă şi uşor de întreţinut, prezintă mari avantaje, Poate fi spălată cît de des şi, după cîteva ore, e gata de purtat fără a mai avea nevoie de fierul de călcat.

Produsele din tricot pluşat ale fabricii „Adesgo" se disting prin calitatea tricotului (pluşul e des şi lucios), prin reuşita coloritului, prin croiala modernă şi finisajul îngrijit.

Printre cele mai noi creaţii de bluze şi scampolo din tricot de fire sintetice ale fabricii „Adesgo", am remarcat în primul rînd o serie de bluze albe şi colorate din tricot fagure sau milanez, în modele noi, dintre care unele destinate a fi purtate deasupra fustei. Dintre acestea am reţinut această bluză foarte uşoară şi tinerească, cu un mic chimono şi cu decolteul oval (foto 1), confecţionată din tricot pluşat de un verde oliv palid. Un mic decolteu pătrat şi mîneci lungi, chimono, sînt caracteristicile acestui pulover din tricot pluşat mov (foto 2). Purtat cu o fustă de culoare închisă şi cu un colier, poate forma o ţinută elegantă de după-amiază.

Această bluză din tricot de nylon imprimat (foto 3), este indicată mai ales pentru orele de dimineaţă şi pentru lucru. Are mînecile scurte, guler şi revere şi buzunare pe şolduri. Un cordonaş, pornind din pensele de sub piept, se înnoadă în faţă.

Colţul cosmeticienei

FARDURILE

Întrebuinţate cu atenţie, discreţie şi îndemînare, fardurile pot modifica în chip favorabil aspectul feţei, subliniind calităţile ce merită a fi reliefate şi dînd obrazului un aspect plăcut şi îngrijit.

Bogatul sortiment de produse cosmetice care se găseşte în magazinele noastre de specialitate permite oricărei femei să-şi aleagă ceea ce convine tenului său şi se armonizează cu coloritul pielii, al ochilor, al părului.

În alegerea şi folosirea fardurilor trebuie să se ţină seama de vîrstă, de forma obrazului şi de lumina (naturală sau artificială) în care apărem. Fardul trebuie aplicat cu îndemînare, în aşa fel încît să nu bată la ochi, ci să fie abia vizibil. Altfel el aspreşte figura şi o îmbătrîneşte, iar uneori o poate chiar urîţi.

Pentru a fi frumos fardate, este bine să ţineţi seama de anumite reguli. Astfel, dacă aveţi tenul gras, îl veţi spăla mai întîi cu apă şi săpun şi apoi veţi aplica pudra. Dacă tenul este uscat, îl veţi unge cu un strat subţire de cremă pe bază de stearat (gen crema Elida de zi). Pudraţi faţa abundent, apoi cu o periuţă moale scoateţi surplusul de pudră. Dacă sînteţi palide, folosiţi cu discreţie roşul de obraz, pe care-l veţi întinde uşor pe pomeţi, înainte de a vă pudra. Pe cît posibil, evitaţi să vă pudraţi de mai multe ori în cursul aceleiaşi zile, deoarece în acest fel fardul se îngroaşă, devine inegal şi vizibil. Pudra compactă, din ce în ce mai apreciată, convine tenurilor normale şi grase. Foarte aderentă şi dînd o plăcută matitate tenului, această pudră este însă contraindicată femeilor ridate. Pudra „Carmen" compactă este recomandată pentru calităţile ei.

Pentru colorarea buzelor alegeţi un ruj viu, luminos, într-o culoare atrăgătoare. În general e bine să vă feriţi să modificaţi, cu ajutorul rujului. linia naturală a buzelor; de cele mai multe ori acest lucru dă feţei un aspect de vulgaritate.

De vorbă cu medicul

PIATRA LA FICAT (I)

sau boala colelitiazică este destul de răspîndită. Datele statistice conchid că circa 20% din persoanele adulte (în mare majoritate femeile) sînt purtătoare de calculi biliari. Ea apare la toate vîrstele, însă mai frecvent după 30 de ani.

Pietrele se formează prin precipitarea colesterinei conţinute în bilă, proces favorizat de stagnarea bilei în căile biliare hepatice şi extrahepatice: vezica biliară, canalele hepatice, canalul coledoc, care transportă bila în intestin. Asemenea factori ca viaţa sedentară, sarcinile repetate la femei, aderenţe ale canalului cistic şi în primul rînd tulburările în funcţionarea vezicii biliare (dischineziile biliare) contribuie la formarea unui teren prielnic pentru generarea de pietre. Terenul pe care se formează calculoza biliară este determinat de o serie de factori proveniţi din mediul extern: hrana prea copioasă, bogată în grăsimi, alimentaţia în grabă, intervalele prea mari între mese. Trebuie cunoscut faptul că orice consum de alimente duce la golirea mai mult sau mai puţin completă a vezicii biliare de conţinutul ei în bilă. Mesele prea rare vor favoriza deci o stagnare a bilei în vezica biliară. Viaţa sedentară, îmbrăcămintea iraţională care apasă regiunea ficatului, ambele producătoare de stagnare biliară, sînt de asemenea factori care predispun la formarea unui teren favorabil pietrelor. Piatra la ficat nu este ereditară. Prezenţa calculozei biliare la mamă şi la fiică, de pildă, se datoreşte de fapt aceloraşi factori externi: alimentaţie, norme de viaţă, îmbrăcăminte etc.

Un rol important în formarea pietrelor îl are infecţia căilor biliare. Produse inflamatorii, celulele alterate pot servi de nuclee în jurul cărora se precipită componenţii bilei.

Semnele bolii sînt în funcţie de localizarea pietrelor. La unii bolnavi, pe primul plan stau crizele de colici biliare. Aceste crize apar la intervale diferite, bolnavii neprezentînd nici un simptom în perioadele dintre crize. La alţii, crizele dureroase pot lipsi cu desăvîrşire, boala manifestîndu-se sub formă de dispepsii biliare (indigestii). În cadrul acestor dispepsii, bolnavii au dureri uşoare ori numai o jenă sau senzaţie de plenitudine care apare în legătură cu alimentaţia, fie la începutul ei, fie cu o jumătate pînă la trei sferturi de oră după terminarea acesteia. Aceste semne, dacă sînt însoţite cîteodată de dureri localizate la vezică sau la marginea inferioară dreaptă a coastelor şi se iradiază spre omoplatul sau umărul drept, dau certitudinea maladiei.

Durerile apar în perioade de cîteva zile şi aproape totdeauna se poate face legătura cu abateri de la regimul alimentar (consumare de alimente grase sau bogate în grăsimi, ouă, brînzeturi sau sosuri grase); emoţiile, supărările şi eforturile fizice pot de asemenea declanşa durerile. Cînd există şi infecţia căilor biliare, poate să apară febră mare. În funcţie de localizarea pietrelor se poate produce şi icterul, cum este cazul în litiaza canalului coledoc, pe care îl astupă pietrele.

Complicaţiile prezintă de multe ori o gravitate deosebită şi necesită intervenţia chirurgicală; alteori, ca în litiaza canalului coledoc, ele pot duce la alterarea cronică a ficatului.

Dr. Silviu GHEREA

POFTIŢI LA VÎNĂTOARE DE SITARI!

Început de toamnă. Ni-l vestesc — laolaltă cu alţi soli — sitarii. Plecate din nord, de prin taigaua siberiană şi ţările scandinave, aceste păsări poposesc pentru puţină vreme la noi, în drum spre ţărmurile Mediteranei.

Despre obiceiurile ciudate ale sitarilor se ştiu multe lucruri, dar prea puţine sînt explicate. Astfel, nu se ştie de ce, zboară numai noaptea, călătorind totdeauna în urma codobaturilor. Interesant e felul cum îşi procură hrana: îşi proptesc în pămînt ciocurile, probabil atît de sensibile încît recepţionează mişcările încete şi neauzite ale rîmei sau viermelui care-şi sapă galeria subterană. Cînd au stabilit exact locul, îşi rotesc într-un anumit fel ciocul, înfigîndu-l adînc în pămînt ca pe un sfredel; apoi scot de acolo viermele...

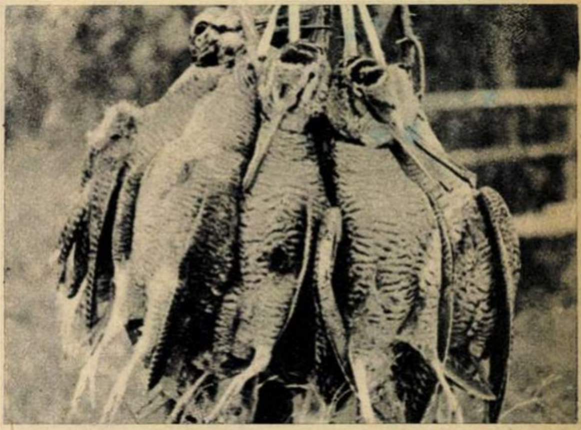

Un frumos buchet de sitari...

Sitarului i se mai spune şi pasărea-chirurg: ştie să-şi „panseze" singur rănile. A fost găsit o dată un sitar care-şi „bandajase" piciorul (al cărui os fusese rupt de o alică) cu noroi şi fire de lînă. Sub „bandajul" uscat, piciorul se vindecase.

Deşi pasăre exclusiv de pădure, sitarul nu stă niciodată în pom; cuibăreşte şi doarme numai pe pămînt, căutînd desişurile.

★

Dacă în pasajul de primăvară sitarul nu este vînat, fiind lăsat se meargă liniştit spre locurile de cuibărit şi să se înmulţească, pasajul de toamnă este aşteptat cu nerăbdare de mulţi vînători.

Sitarul are zborul rapid şi cotit printre tufele şi copacii zăvoiului sau pădurii. De aceea vînătorul trebuie să epoleze şi să tragă într-o fracţiune de secundă. De mare ajutor îi este vînătorului un bun cîine de aret; în timp ce cîinele descoperă sitarul tupilat între tufe, vînătorul are timp să-şi pregătească tirul, stînd cu arma gata de tragere.

I. CÎRCIU

DE LA FOTOCORESPONDENŢII NOŞTRI

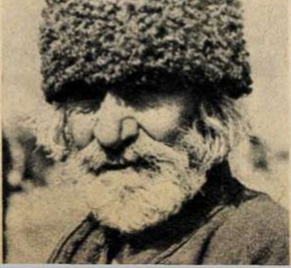

Un bătrîn cioban din Bicazu-Ardelean.

Fotografie de ing. Mircea BĂCANU
Bucureşti

Din frumuseţile munţilor noştri.

Fotografie de Iurie ŢĂRANU
Braşov

DE ICI, DE COLO...

UITUCI MAI SÎNT ENGLEZII... Cîteva din obiectele pierdute de cetățenii britanici în 1960 și găsite în autobuze și metrouri: 90.984 umbrele; 80.000 perechi sau, uneori... neperechi mănuși; 12.000 ochelari; 21.000 cărți; 44.000 serviete și 11.000 chei...

S-A RĂTĂCIT... În apropierea coastei marocane a fost pescuită o focă lungă de 2 metri, în greutate de 200 kg. Prezența unei foci în apele Mediteranei este o curiozitate a naturii, acest mamifer fiind prin excelență un animal ce se acomodează numai cu apele reci.

DISPUTĂ ÎNTRE... SUPRAVIEȚUITORI. Ziarele franceze au anunțat moartea Helgei Hirvonien, de 72 de ani, ultima supraviețuitoare dintre pasagerii „Titanicului". Tot în presa franceză se putea citi, după cîteva zile, știrea că „ultima" supraviețuitoare trăiește la Motala, în Suedia, și se numește Agnes Landstrom, fiind în vîrstă de 74 de ani. Nu e exclus ca asemenea „ultimi" supraviețuitori să se mai afle și prin alte părți...

FRIGIDERUL DE „BUZUNAR" sovietic, pus recent în comerț, are mărimea unui termos și funcționează pe baza unei pile electrice de 2 volți, debitînd curent pînă la intensitatea de 10 amperi. Frigiderul liliputan formează cuburi de gheață în cîteva minute.

„CLOPOTNIȚA" TEATRULUI MARE DIN MOSCOVA. Iată o parte din clopotele renumitului lăcaș de artă din capitala Uniunii Sovietice. Sunetele lor au rolul de a crea atmosfera cerută de unele lucrări muzicale ale clasicilor ruși. Tînăra din fotografie așteaptă semnalul dirijorului pentru a da glas acestor „instrumente muzicale".

„LÎNA MINERALĂ" produsă din zgură de furnal la fabrica „Izola" din Gliwice (R.P. Polonă) își găsește aplicarea ca izolator în cele mai diferite domenii: la clădirile industriale, la conductele de petrol, la construcția de nave etc. Lîna minerală se exportă în multe țări, printre care: R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R.A.U., R.D. Vietnam, Brazilia și altele.

EXCENTRICITĂȚI !... S-a întîmplat adesea ca unii turiști străini — în special americani — aflați la Roma să confunde vechile fîntîni, adevărate monumente de artă, cu... bazinele de înot. Iată motivul pentru care un grup de carabinieri au fost postați lîngă celebra fîntînă Trevi, cu consemnul de a împiedica repetarea unor asemenea trăsneli.

2.000 KG cîntărește această bombă, descoperită recent sub fundația unui magazin din Berlinul occidental. Aruncată de aviația engleză în timpul ultimului război mondial, bomba a stat în pămînt circa 17 ani fără să explodeze. Fotografia înfățișează momentul în care bomba a fost ridicată, după ce, bineînțeles, i s-a demontat focosul.

PE PODIUMUL ÎNVINGĂTORILOR stau oare cîștigătorii unui concurs sportiv? Nu! E vorba de concursul la care au participat 26 dintre cei mai buni tractoriști de la gospodăriile agricole de stat și S.M.T.-urile din regiunea Budapesta. Cîștigătorii acestei originale întreceri, care au primit drept recompensă numeroase premii, sînt: Antal Radnai — locul I, József Szabó — locul II și Mihály Puszta — locul III.

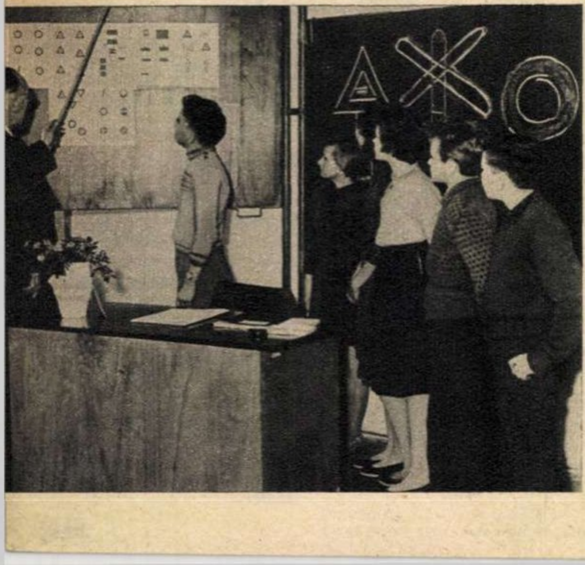

REGULILE DE CIRCULAȚIE trebuie învățate încă de pe băncile școlii. Aceasta e concluzia la care au ajuns membrii autoclubului din orașul Hradec Kralove din R. S. Cehoslovacă. În consecință, ei și-au asumat sarcina de a-i familiariza pe elevii din oraș cu legile circulației. ←

●

LA CE S-OR FI GÎNDIND oare aceste gorile din grădina zoologică new-yorkeză, pe care un fotograf le-a surprins într-o atitudine cu adevărat dramatică? →

vecinii

Şimand şi Sîntana sînt două sate vecine. Aşezate în plină cîmpie, în Ţara celor trei Crişuri, stăpînesc pămînturi întinse, cunoscute prin rodnicia lor. Satele se aseamănă şi ca înfăţişare: aceleaşi case trainice, rînduite pe uliţe largi în stilul aşezărilor bănăţene.

Dar cine le cunoaşte istoria ultimilor zece ani ştie cîtă deosebire a existat între ele.

Se dezminte o zicală

Cei din Şimand aveau o vorbă: „Cînd ţii uşa închisă, ai cei mai buni vecini". Îşi vedea fiecare de peticul lui de pămînt şi puţin îi păsa ce se petrecea în bătătura vecinului. Însă rău făceau, fiindcă aveau ce vedea la Sîntana. Vecinii şimăndenilor şi-au constituit gospodăria colectivă printre primii din regiunea Crişana. Şi au pornit, cum se spune, cu dreptul! Au ales de la început, în conducerea gospodăriei, oameni vrednici. Gheorghe Goina, un moţ harnic şi isteţ, care-i şi astăzi preşedinte, îi conduce de unsprezece ani. Trei dintre brigadieri, împreună cu socotitorul, sînt şi ei în aceste munci de la întemeiere.

Încă din 1952, Sîntana se întindea pe vreo 2.000 de hectare. Treburile mergeau atît de bine acolo, încît gospodăriei i se dusese vestea în întreaga ţară, iar preşedintele ei, Gheorghe Goina, fusese ales pentru a doua oară deputat în Marea Adunare Naţională. Este şi astăzi deputat, de altfel.

Şimăndenii, însă, se ţineau de vorba lor. Abia prin 1956 s-au hotărît să crape uşa încet, ca să vadă ce se mai petrece la vecini. S-au dus în vizită, s-au minunat, dar cînd s-au întors acasă tot pe-a lor au ţinut-o.

Multă vreme nu i-a mai răbdat inima însă şi au întemeiat o întovărăşire agricolă de care, altminteri, se arătau tare mîndri. Cînd îl întrebai pe Ion Corbaci, preşedintele, despre întovărăşirea lor, îţi răspundea fălos: „Sîntem cea mai mare întovărăşire din ţară. Avem 4.000 de hectare".

Corbaci avea însă un cunoscut, pe Gheorghe Milaş. Avea omul o familie grea: şapte fete şi un băiat. Zece guri de hrănit. Milaş a intrat şi el în întovărăşire. A lucrat un an, a secerat şi a treierat... A adus roadele acasă.

— Tot nu-i ca la vecinii din Sîntana — i-a spus el atunci lui Corbaci.

În mintea lui Corbaci revenea mereu imaginea gospodăriei colective din Sîntana.

— Ştii ceva, Milaş-baci? Mergem în colectivă!

Cotitura cea mare

Aşa o numesc şimăndenii: „Cotitura cea mare". S-a produs după un an de la intrarea lui Corbaci şi Milaş în colectivă. Adică în 1959. Trebuia luat totul de la început.

„Ţine-te şi alege consiliul de conducere, brigadierii, şefii de echipă..." — îşi aminteşte Corbaci.

Erau mai toţi oameni cu puţină experienţă, cu puţină şcoală. Cine să întocmească planul de producţie, bugetul?... Cum să folosească mai bine pămîntul, cum să împartă braţele de muncă şi inventarul? Şi doar nu era glumă: în gospodărie se aflau — cei vechi şi cei noi — peste 900 de familii cu circa 3.000 hectare de pămînt.

Dar n-au fost lăsaţi de izbelişte. Au început să le vină ajutoare: un tînăr inginer agronom, Viorel Budiu, şi un socotitor cu experienţă, Ion Secheşan. Pe de altă parte, vecinii din Sîntana le-au deschis larg porţile: „Veniţi, vedeţi şi învăţaţi!"

Comuniştii i-au hotărît pe şimăndeni să dea uitării zicala cu vecinii şi să meargă în ospeţie la Sîntana, să vadă ce şi cum. S-au dus. Au stat faţă în faţă, preşedinte şi ingineri, socotitori şi brigadieri... S-au deschis registre contabile şi s-au făcut comparaţii. Ca număr de familii şi suprafaţă de pămînt, mare deosebire nu mai era între cele două colective.

— Ce avere obştească aveţi? — s-a interesat Goina, preşedintele de la Sîntana.

— Vreo patru milioane.

S-a lăsat o tăcere grea. Sîntana avea aproape de trei ori mai mult.

— Dar ca fond de bază?

Diferenţa era şi mai mare.

— Cum de aţi ajuns la atîtea milioane? — se interesă Secheşan, noul socotitor de la Şimand.

— O să vă arăt îndată.

Cu un gest larg, Goina i-a poftit să vadă împreună gospodăria din Sîntana. Şi astfel a început primul schimb de experienţă.

Şimăndenii se opreau în fiecare sector, puneau zeci de întrebări şi-şi notau cu grijă în minte sau pe hîrtie. Pe Corbaci, noul preşedinte de la Şimand, îl interesa în mod deosebit ferma cu vite a sîntănenilor. El ştia că mare parte din veniturile lor proveneau tocmai din acest sector. Străbăteau un grajd încăpător, cu o capacitate de 150 de vite mari. Vacile, curate lună, aşezate pe patru rînduri, rumegau în linişte. Cînd li se făcea sete, apăsau cu botul adăpătoarea automată şi sorbeau cît pofteau.

— Aşa ceva ne-ar trebui şi nouă — s-a auzit vocea unui brigadier din Şimand.

— N-ar fi rău — l-a aprobat Goina. Aţi putea face un grajd chiar mai bun ca ăsta. Noi nu ne-am gîndit să facem alei de furajare şi la rîndurile de la margine... Treaba asta ne împiedică mult cînd le hrănim.

Între timp, Secheşan, socotitorul de la Şimand, se interesa la colegul său de la Sîntana despre costul acestui grajd. Îşi făcea socoteala că, peste un an, cel mult doi, ar putea ridica şi ei un grajd asemănător. Avea, desigur, în vedere anumite împrumuturi pe care le acordă statul prin bancă.

— Aveţi o turmă de oi merinos—le-a atras atenţia Goina. Dezvoltaţi-o. Numai de pe lîna fină pe care o tundeţi de la ele puteţi obţine venituri de un milion şi chiar două milioane de lei pe an... În privinţa asta, o să ne întreceţi repede... Noi nu ne-am orientat bine... Avem numai ţigăi şi spancă.

Vizitară apoi semănăturile. Erau frumoase şi promiteau producţii mari, în timp ce semănăturile şimăndenilor erau mai sărace.

— Deocamdată n-avem ce face — explica Viorel Budiu agronomului de la Sîntana.

Producţia de lapte, o mîndrie a şimăndenilor.

Dumneavoastră sînteţi o colectivă veche... În toţi aceşti ani aţi îngrăşat pămîntul. Cînd ai vite multe, ai şi îngrăşăminte naturale suficiente. Pămîntul nostru, care-i adunat de ici, de colo, este în bună parte secătuit.

„Bolile" din Şimand

La Şimand cuvîntul „boală" este folosit şi cu alt înţeles decît cel obişnuit. Auzi, de pildă, că „boala" preşedintelui, Ion Corbaci, sînt cele 60 scrofiţe de rasă pe care le-a ales singur într-o gospodărie de stat din Banat. Nu-i zi în care Corbaci să nu se abată pe la ele.

Inginerul agronom, însă, era s-o păţească din pricina „bolii" sale, care, după cum se ştie, o constituie soiurile de înaltă productivitate. Astă-toamnă semănase vreo 300 de hectare cu un soi de grîu foarte productiv. În iarnă, a venit un ger sec. Tuturor le era teamă că noul soi de grîu va îngheţa. Ba, la o adunare generală, Ştefan Gorun, un colectivist mai colţos, s-a ridicat şi l-a întrebat cu un glas tunător: „Cine răspunde de cele 300 hectare de grîu care au îngheţat?" După părerea lui, trebuia să se fi semănat soiul local ödvös, pe care-l ştia toată lumea ca rezistent la condiţiile climatice din cîmpie.

Budiu a început să vorbească încet.

— Mai tare! — a auzit el un glas.

— Eu o să răspund! — a strigat tînărul agronom, prinzînd curaj. Iau probe mereu şi văd că rezistă bine. Acelaşi lucru îmi spun şi vecinii noştri de la Sîntana. Iar cu soiul ödvös n-am fost şi nu sînt de părere să-l folosim. La noi dă producţii slabe.

Adunarea n-a mai zis nimic. Dar Budiu a urmărit cu şi mai multă grijă starea celor 300 de hectare.

Astă-vară, după seceriş, i-a venit şi lui apa la moară. Noul soi de grîu dăduse o recoltă mult mai mare decît soiul ödvös.

Dar trebuie spus că la Şimand există şi o altă „boală", a tuturor. Din 1959, cînd a avut loc primul schimb de experienţă cu Sîntana, toţi se gîndesc la acelaşi lucru: „Să fim în rînd cu sîntănenii". Cînd s-au ridicat cele cinci saivane de oi, şimăndenii s-au întrebat: „Sînt la fel de bune ca cele din Sîntana?" Tot aşa s-au petrecut lucrurile cînd au pornit grajdul cel mare de vite, maternitatea pentru scroafe, alte saivane de oi...

Secheşan, socotitorul, cînd face bilanţul pe diferite capitole, le compară cu cele ale colectivei din Sîntana. Pentru ca socoteala să fie dreaptă, raportează totul la suta de hectare. În unele sectoare, şimăndenii s-au apropiat, iar în altele chiar şi-au întrecut vecinii. În privinţa veniturilor la suta de hectare ei au obţinut anul trecut 270.000 lei, în timp ce Sîntana a avut numai 246.700. La oi, aveau de asemenea o încărcătură de circa 103 bucăţi oi cu lînă fină, pe cînd Sîntana număra doar 69 de oi, cu lînă semifină. Şi la capitolul taurine, unde Şimandul stătea foarte rău, s-a micşorat diferenţa. Sîntana are azi, în total, 845 de capete, dintre care 329 vaci cu lapte, iar Şimandul — 648 de bucăţi, dintre care circa 260 vaci cu lapte.

Cînd trece însă la celelalte capitole, Secheşan îşi dă seama că le mai trebuie cîţiva ani pînă să fie în rînd cu Sîntana. Vecinii lor au acum o avere obştească de vreo 20 milioane şi un fond de bază de circa 12 milioane.

— Iar noi sîntem abia la jumătatea drumului — socoteşte Ion Secheşan.

Nu-i vorbă că s-au ridicat şi ei la o avere obştească de vreo 9 milioane de lei şi la un fond de bază de peste 6 milioane. Veniturile la suta de hectare vor spori de asemenea la circa 280.000 lei.

Milaş-baci zîmbeşte

Vă amintiţi de Gheorghe Milaş, vecinul lui Corbaci? A venit în colectivă cu patru perechi de braţe: el, nevasta, două fete. Băiatul şi celelalte cinci fete erau încă mici pentru muncă. Făcea şi omul cum putea ca să hrănească atîtea guri. În primul an în colectivă, în 1958, valoarea zilei-muncă a fost de vreo 24 de lei. După „cotitura cea mare" din Şimand, în 1959, Milaş a primit pentru fiecare zi-muncă peste 30 lei. A început să vadă şi el, în casa lui, îndestulare. Era pentru prima oară în viaţă cînd se bucura de atîta belşug: saci cu grîu, cu porumb, legume şi fructe, vreo doi saci de zahăr... „Oare ale mele să fie?" — se întreba Milaş, bucuros ca un copil.

Speranţele lui Milaş sporesc de la an la an, pe măsură ce gospodăria lor colectivă se întăreşte. Treaba asta se vede cel mai bine după felul cum trăiesc colectiviştii din Şimand. Lui Milaş i se pare acum firesc să treacă pe lîngă cele 70 de case noi, să se ferească din

calea a zeci de motociclete și motorete, să audă răzbătînd, prin ferestrele mai fiecărei case, cuvîntul și melodia transmise prin radio.

Astăzi, cînd se întîlnește cu Corbaci, Milàș-baci îi zîmbește cu toată fața.

— Merge treaba, Milaș-baci?

— Merge, tovarășe Corbaci!

Ion DRAGOMIR

①

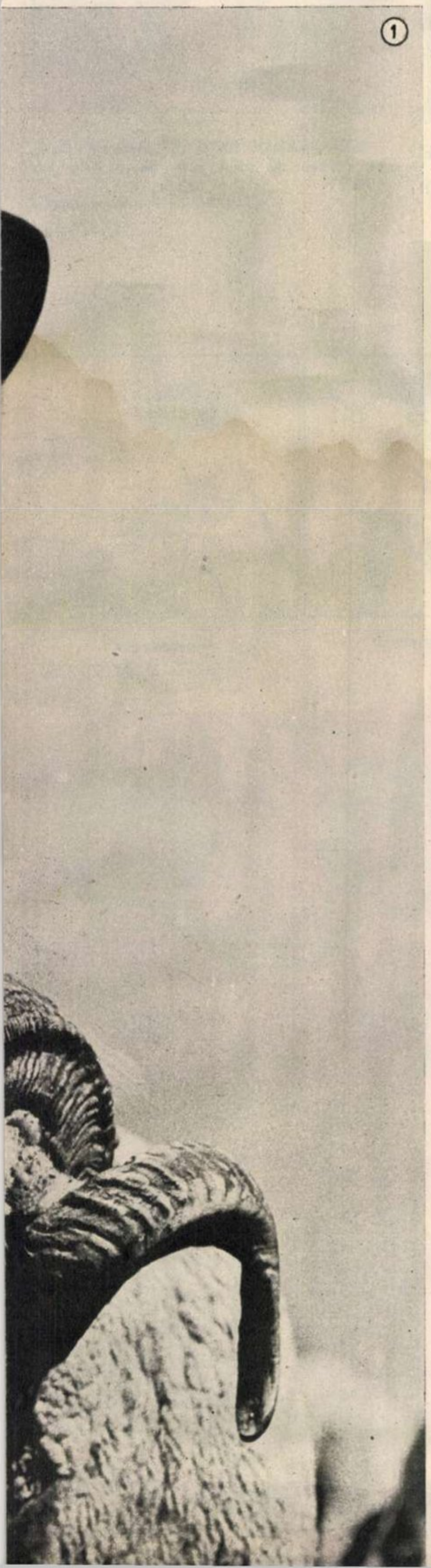

La grădinița sezonieră a copiilor colectiviștilor din Șimand.

COPERTA NOASTRĂ

Maestrul emerit al artei Corneliu Baba, în atelierul său.

Fotografie de Aurel MIHAILOPOL

Schimbul de experiență cu cei din Sîntana a dat bune rezultate în sectorul zootehnic, cu deosebire la creșterea oilor cu lînă fină și semifină și a porcilor (fotografiile 1 și 2).

②

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU.

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

[illegible]. Rep:

UMOR

Mereu pe aceleași poziții

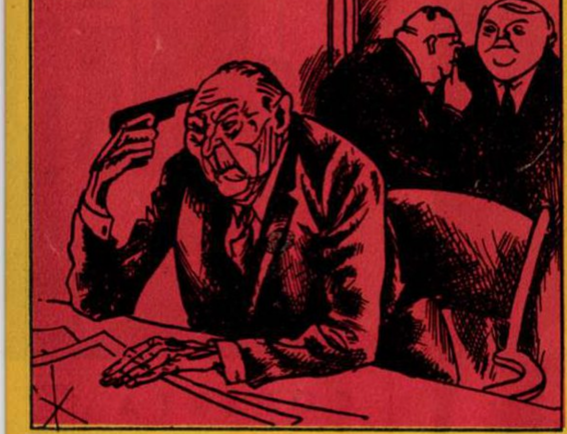

— Sst! Bătrînul Konrad se străduiește să găsească o rezolvare în problema Berlinului...

Desen de H. BIDSTRUP
(Din „Land og folk" — Danemarca)

Pe teme co(s)mice

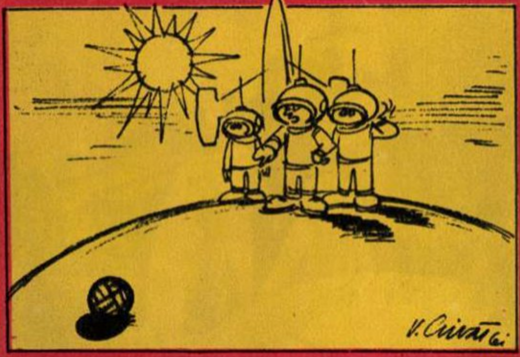

— Poftim! Nu vă spuneam eu că pe Venus trebuie să existe ființe raționale?

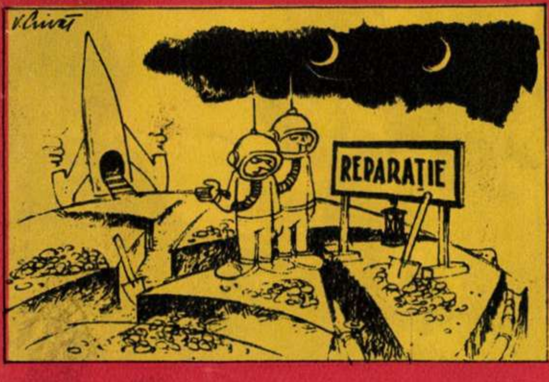
V. Crivăț
REPARAȚIE

— Comunică pe Pămînt: enigma canalelor de pe Marte... a fost dezlegată!

Desene de Vlad CRIVĂȚ

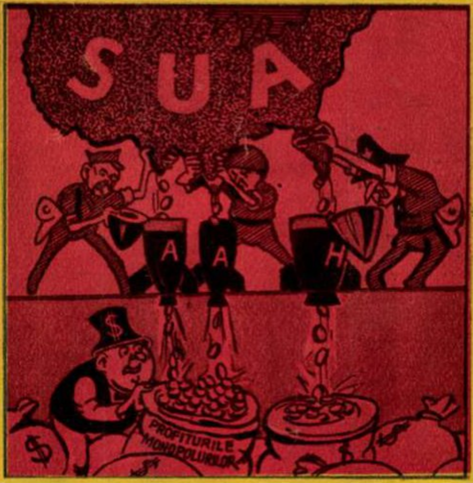
SUA
A
A
H
$
PROFITURILE MONOPOLURILOR

Maniacii înarmării atomice „mulg" Statele Unite ale Americii.

(Din „Sovetskaia Rossia")

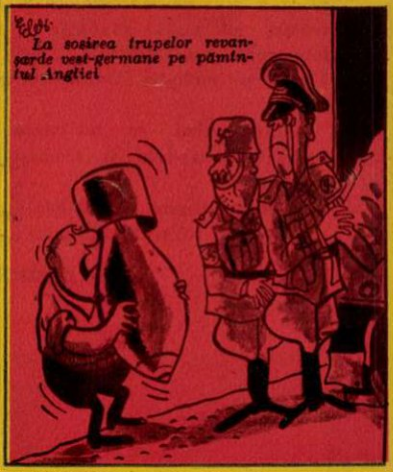
La sosirea trupelor revanșarde vest-germane pe pămîntul Angliei

CETĂȚEANUL ENGLEZ: „Scuzați, vă rog, nu cumva ați uitat asta de... data trecută?"

(Din „Daily Worker" — Anglia)

Evoluția unui „aruncător"

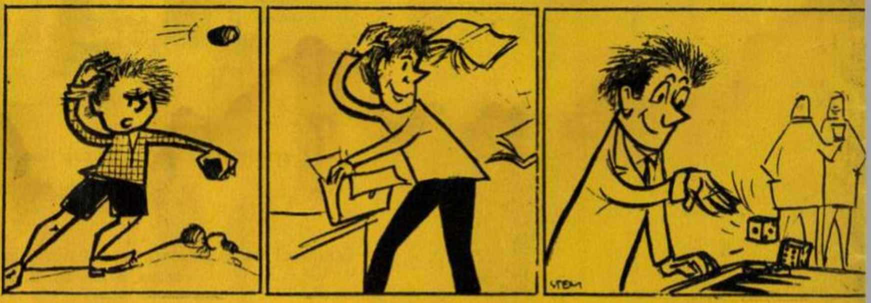

Copilăria

Adolescența

Maturitatea

Desene de ST. MUNTEANU

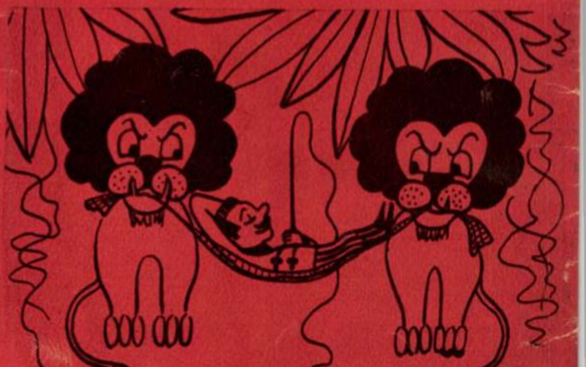

Dresorul se odihnește.

Desen de E. MIHĂILESCU

În trecut...

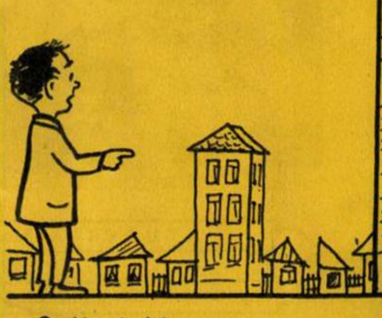

— Ce bloc înalt!

...și azi

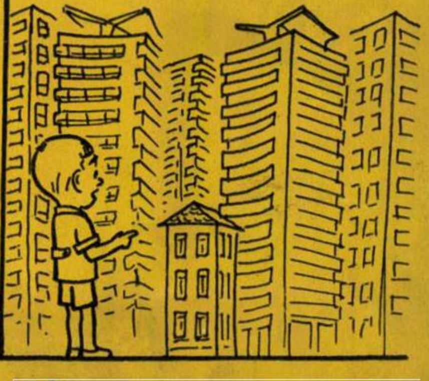

— Ce casă mică!

05/7 -

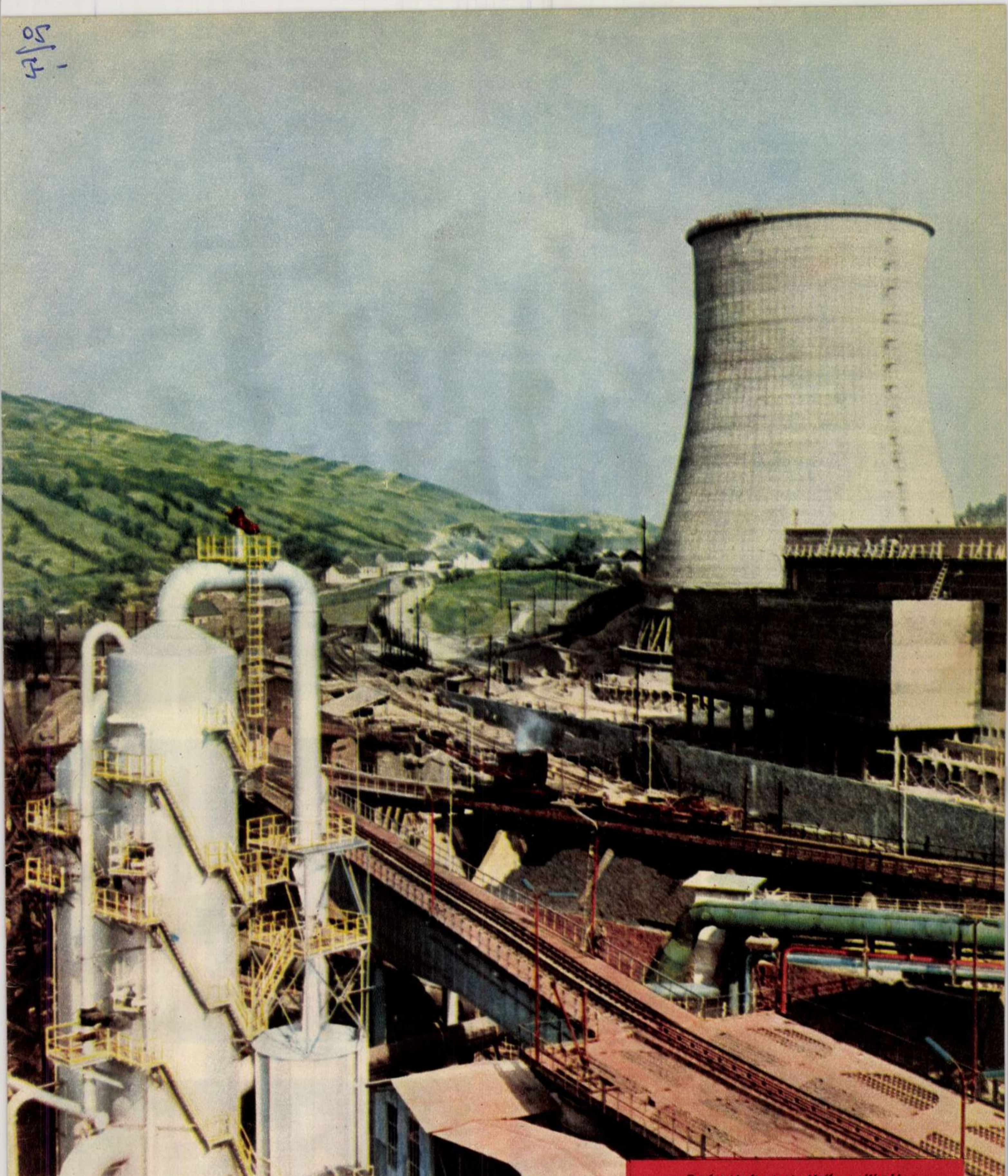

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

FLACARA

Nr. 39 (331) — 30 septembrie 1961

①

VIZITA TOVARĂŞULUI GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ ŞI A ALTOR CONDUCĂTORI DE PARTID ŞI DE STAT ÎN REGIUNEA IAŞI

③

②

④

① Pe şantierul noilor blocuri din Piaţa Unirii.

② Muncitorii, tehnicienii şi inginerii fabricii de antibiotice au făcut o entuziastă primire tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej şi celorlalţi conducători de partid şi de stat.

③ La fabrica de pîine. Brutarii ieşeni au ţinut să nu dezmintă faima gustoasei lor pîini.

④ În timpul vizitei la universitatea ieşeană „Al. I. Cuza".

⑤ Vizita conducătorilor de partid şi de stat în regiunea Iaşi a prilejuit cetăţenilor din cartierul C. I. Parhon o manifestaţie de fierbinte dragoste şi devotament pentru partid şi guvern.

⑥ Cu neţărmurită dragoste i-au înconjurat pe conducătorii de partid şi de stat colectiviştii de la G. A. C. „23 August" din Pribeşti, raionul Vaslui.

⑤

⑥

fotocronica FLACARII

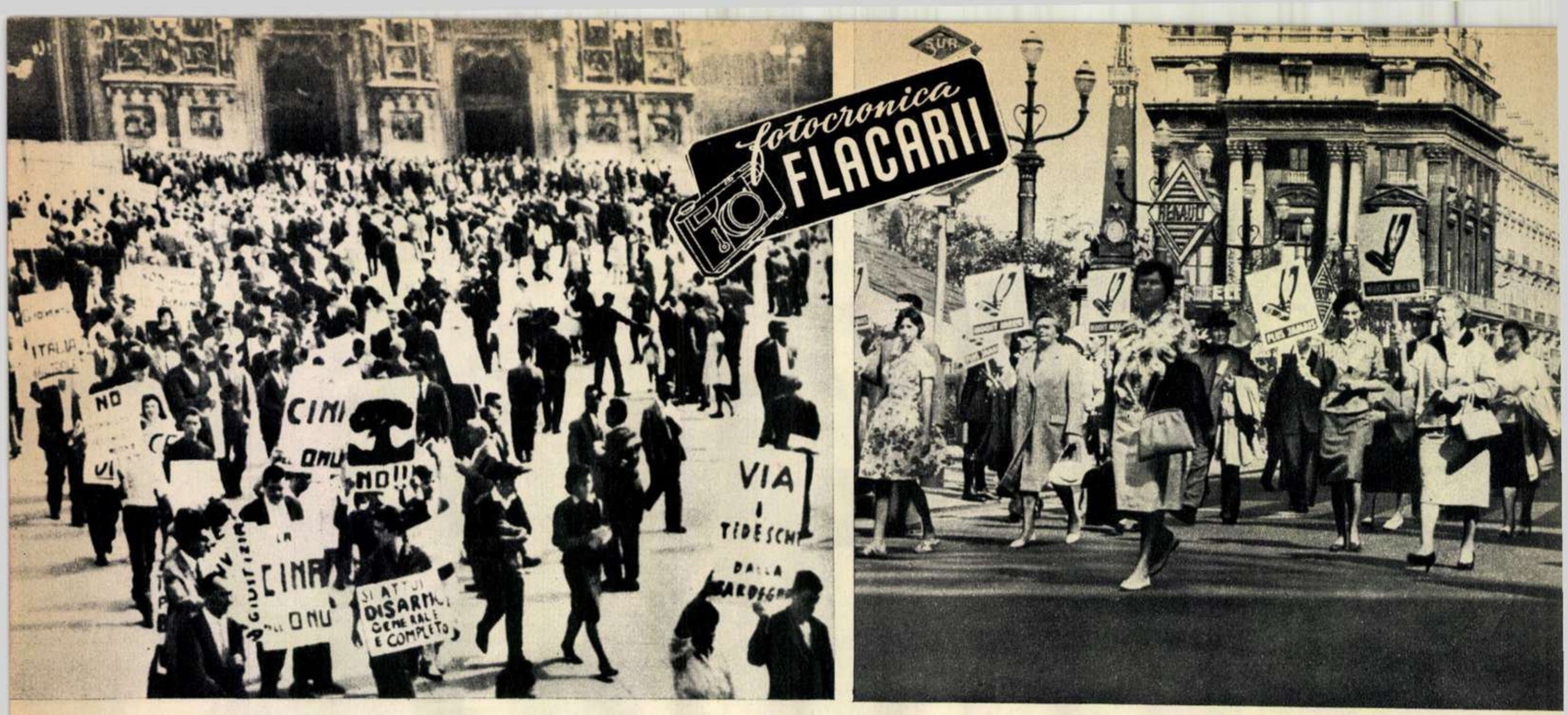
NO
CINA
ONU
NO!!
VIA I TEDESCHI DALLA SARDEGNA
SI AT TUI DISARMO GENERALE E COMPLETO
ITALIA
RENAULT

La Roma, Milano, Assisi şi în alte oraşe din Italia au avut loc zilele acestea impresionante demonstraţii împotriva pericolului unui nou război. Acţiunea cea mai impunătoare a fost marşul „Pentru pace şi frăţie între popoare“, care a avut loc între oraşele Perugia şi Assisi. Au luat parte 20.000 de oameni. Manifestanţii, care purtau pancarte cerînd lichidarea bazelor militare străine din Italia, s-au pronunţat totodată pentru reglementarea paşnică a problemelor internaţionale. Numeroase personalităţi marcante ale vieţii publice italiene, oameni politici, jurişti, scriitori şi oameni de artă şi-au dat adeziunea sau au luat parte la „marşul păcii“. *În fotografia din stînga:* la Milano, demonstranţii poartă pancarte cu inscripţiile: *„Vrem dezarmare!“*, *„Afară cu soldaţii germani din Sardinia!“* Manifestaţii similare au loc în acelaşi timp şi în alte ţări ale Europei occidentale. Astfel, în Belgia, la Bruxelles *(fotografia din dreapta)*, a avut loc o puternică demonstraţie de masă împotriva militarismului vest-german şi a bazelor militare ale Bundeswehrului instalate pe teritoriul Belgiei. La această acţiune au luat parte mii de partizani ai păcii veniţi la Bruxelles din toate colţurile ţării pentru a susţine campania organizată de „Centrul de luptă contra bazelor militare din Belgia“.

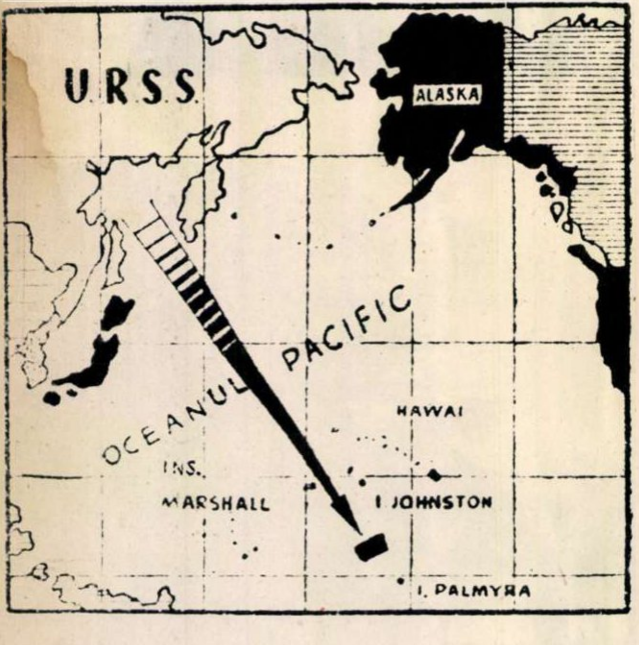

În cadrul planului de cercetări pentru cucerirea continuă a spaţiului cosmic, din Uniunea Sovietică au fost lansate cu succes, la 13, 17 şi 21 septembrie, puternice rachete purtătoare cu mai multe trepte, în regiunea părţii centrale a Oceanului Pacific. Zborul rachetelor pe o distanţă de peste 12.000 de km s-a desfăşurat potrivit programului prevăzut. Ultima treaptă a primelor două rachete a atins suprafaţa apei cu o neînsemnată deviere de mai puţin de un kilometru de locul stabilit, iar cea a rachetei lansate în ziua de 21 septembrie a atins suprafaţa oceanului la locul stabilit dinainte, cu o mare precizie (vezi harta).

Siguranţa şi înalta precizie a funcţionării sistemului de dirijare a rachetelor confirmă înaltul nivel al ştiinţei şi tehnicii sovietice în domeniul construcţiei de rachete.

←

→

În urma sentinţei în procesul foştilor conducători ai Turciei, Adnan Menderes, fostul prim-ministru turc, unul din cei mai zeloşi agenţi ai imperialismului american şi care a înhămat Turcia la carul N.A.T.O., a fost executat prin spînzurătoare împreună cu fostul ministru de Externe turc Zorlu şi fostul ministru de Finanţe Polatkan. Fotografia execuţiei lui Menderes este transmisă de agenţia engleză „Keystone“.

Micul comentar

PERFORMANŢA

de Florica ŞELMARU

Pentru că din punct de vedere geografic, istoric, juridic şi din toate punctele de vedere, Berlinul occidental face parte din Berlin, iar Berlinul din Republica Democrată Germană; pentru că politica Bonnului şi sprijinitorii ei din alte capitale apusene se cramponează de Berlinul occidental ca de un colac de salvare a numeroaselor organizaţii profilate pentru spionaj, provocări şi subversiune — specialişti variaţi din amintitele capitale au pornit cu cîteva săptămîni în urmă să încropească nişte... „temeiuri de principiu“ pentru justificarea acestei politici. Aşa s-a născut, între altele, la Departamentul de stat, o broşură intitulată *„Privire retrospectivă asupra problemei Berlinului-1961“*.

Privirea aceasta s-a dovedit a fi astigmată (bolnav de astigmatism este cel care, din pricina unui defect de construcţie a ochiului, vede obiectele din jur deformate, strîmbe). Broşura spunea, de pildă, că în 1945 „forţele armate occidentale ar fi putut ocupa Berlinul“, adică intra cele dintîi în capitala germană.

În treacăt fie spus, chiar dacă ar fi putut s-o facă, ba şi dacă ar fi făcut-o, încă n-ar fi fost un motiv ca să se instaleze acolo pentru eternitate. Dar nu despre aceasta este vorba — ci despre adevăr.

Pe care l-a amintit cu energie Dwight Eisenhower în persoană, fost pe vremea aceea comandant suprem al forţelor aliate din Occident şi mai apoi preşedinte al S.U.A. Nu de altceva, dar ca să se apere de acuzarea implicită că, putînd intra cel dintîi în Berlin, ar fi cedat această glorioasă prioritate aliatului sovietic. „Cel care pretinde astăzi că forţele occidentale ar fi putut cuceri Berlinul înaintea sovieticilor face afirmaţii militare hazardate“ — a declarat furios Eisenhower, amintind (ceea ce de altfel este de notorietate mondială) că în momentul în care trupele sovietice ajunseseră la 35 mile răsărit de Berlin, trupele de sub comanda lui se aflau abia la aproximativ 250 mile vest de capitala Reichului. În încheierea scrisorii sale de protest, fostul comandant suprem şi fost preşedinte aprecia — să recunoaştem, nu fără dreptate — că broşura Departamentului de stat dovedeşte necunoaşterea istoriei.

Drept care purtătorul de cuvînt al Departamentului de stat a anunţat zilele trecute că s-a hotărît revizuirea broşurii. În noua versiune se afirmă, transmite Agenţia Associated Press, că hotărîrea generalului Eisenhower de a nu forţa atunci înaintarea spre Berlin a fost luată *„din motive militare valabile“*.

Formula de rectificare e, după cum se poate constata, de o graţioasă şi discretă imprecizie. Dar nu izbuteşte să ascundă faptul că, în efortul lor de a justifica nejustificabila politică a Occidentului cu privire la Berlinul de vest, autorii broşurii au reuşit o foarte originală performanţă. Aceea de a-şi trage singuri picioare... mă rog, în acea parte a trupului care îndeobşte primeşte asemenea omagii.

izotopii stabili

FRAȚII „VITREGI“ AI IZOTOPILOR RADIOACTIVI ÎȘI GĂSESC NEBĂNUITE APLICAȚII ÎN ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ.

DE LA STABILIREA VÎRSTEI PĂMÎNTULUI LA STUDIEREA APELOR SUBTERANE.

PRIMUL CENTRU DIN ȚARA NOASTRĂ PENTRU CERCETAREA IZOTOPILOR STABILI.

Se vorbește din ce în ce mai mult și mai insistent, în ultima vreme, în cercuri foarte felurite, despre „izotopi“. Acest termen începe, încet-încet, să-și facă loc chiar în limbajul curent al celor care nu au o legătură directă cu tehnica sau cu cercetarea științifică. Este firesc să fie așa și lucrurile nu mai trebuie explicate. Sîntem însă datori să explicăm prezența ghilimelelor între care am așezat, în rîndurile de mai sus, cuvîntul izotopi. A vorbi în mod corect despre izotopi obligă a preciza dacă este vorba despre cei radioactivi sau despre cei stabili.

Tocmai această a doua categorie — care nu reprezintă încă un domeniu „clasic“ al aplicațiilor fizicii și tehnicii nucleare — ne-am propus s-o prezentăm cititorilor noștri.

★

În sistemul periodic al elementelor datorat savantului rus din secolul trecut Dmitri Ivanovici Mendeleev, fiecare element are căsuța lui sau, mai bine zis, în fiecare căsuță din tabelul așa cum îl cunoaștem noi se află simbolul cîte unui element. În realitate însă fiecare căsuță este mai mult sau mai puțin... aglomerată.

Majoritatea elementelor cunoscute — și anume 61 din cele 92 (exceptînd elementele transuranice) — au mai multe feluri de atomi, denumiți izotopi ai elementului respectiv. Acești atomi au același număr de electroni pe orbitele periferice și același număr de protoni în nucleu, deci se comportă la fel din punct de vedere chimic. Ei nu posedă însă același număr de neutroni în nucleu și de aceea au însușiri fizice diferite. Faptul că aparțin aceluiași element și că au proprietăți chimice comune le dă dreptul să „locuiască“ în aceeași căsuță a tabelului lui Mendeleev. Există izotopi radioactivi nestabili, care se dezintegrează (și despre care nu vom vorbi), și izotopi stabili, care, în majoritatea lor, se află în aceeași stare încă de la formarea planetei noastre.

În natură, cea mai mare parte a elementelor chimice obișnuite se prezintă sub forma unui amestec de mai mulți izotopi stabili, recordul în această privință deținîndu-l staniul (cositorul), care se prezintă sub forma unui amestec de zece izotopi.

O tehnică plină de perspective

Ce aduce nou studiul izotopilor stabili?

Pentru a înțelege acest lucru e bine să ne reamintim ce a adus nou descoperirea, cu peste un secol în urmă, a majorității elementelor chimice. Dispunînd de substanțe chimice pure, chimia a reușit să creeze un număr enorm de combinații, care stau la baza imensei majorități a produselor tehnicii zilelor noastre.

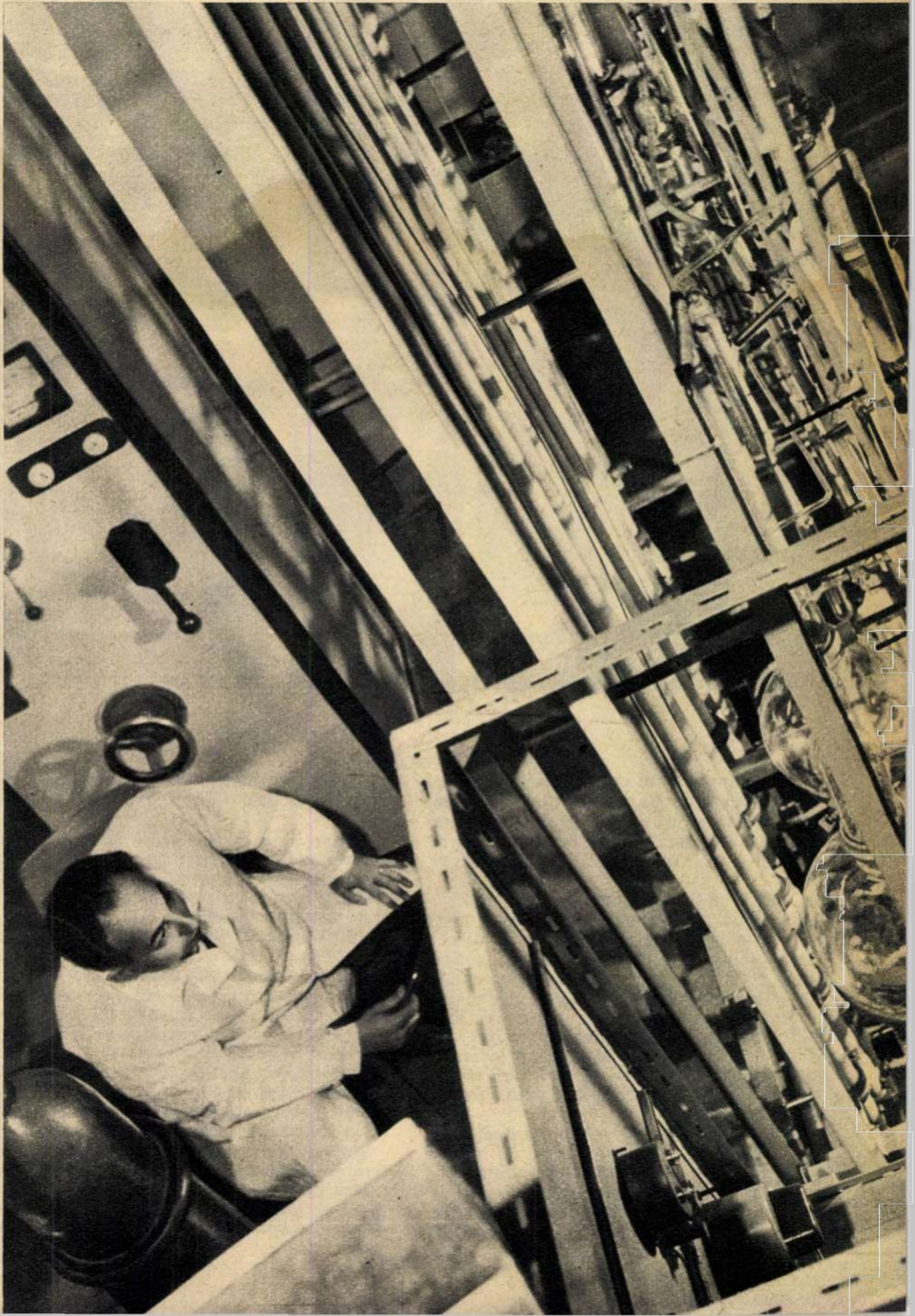

Astfel de instalații servesc pentru aplicații interesante ale izotopilor stabili în chimie, biologie etc. →

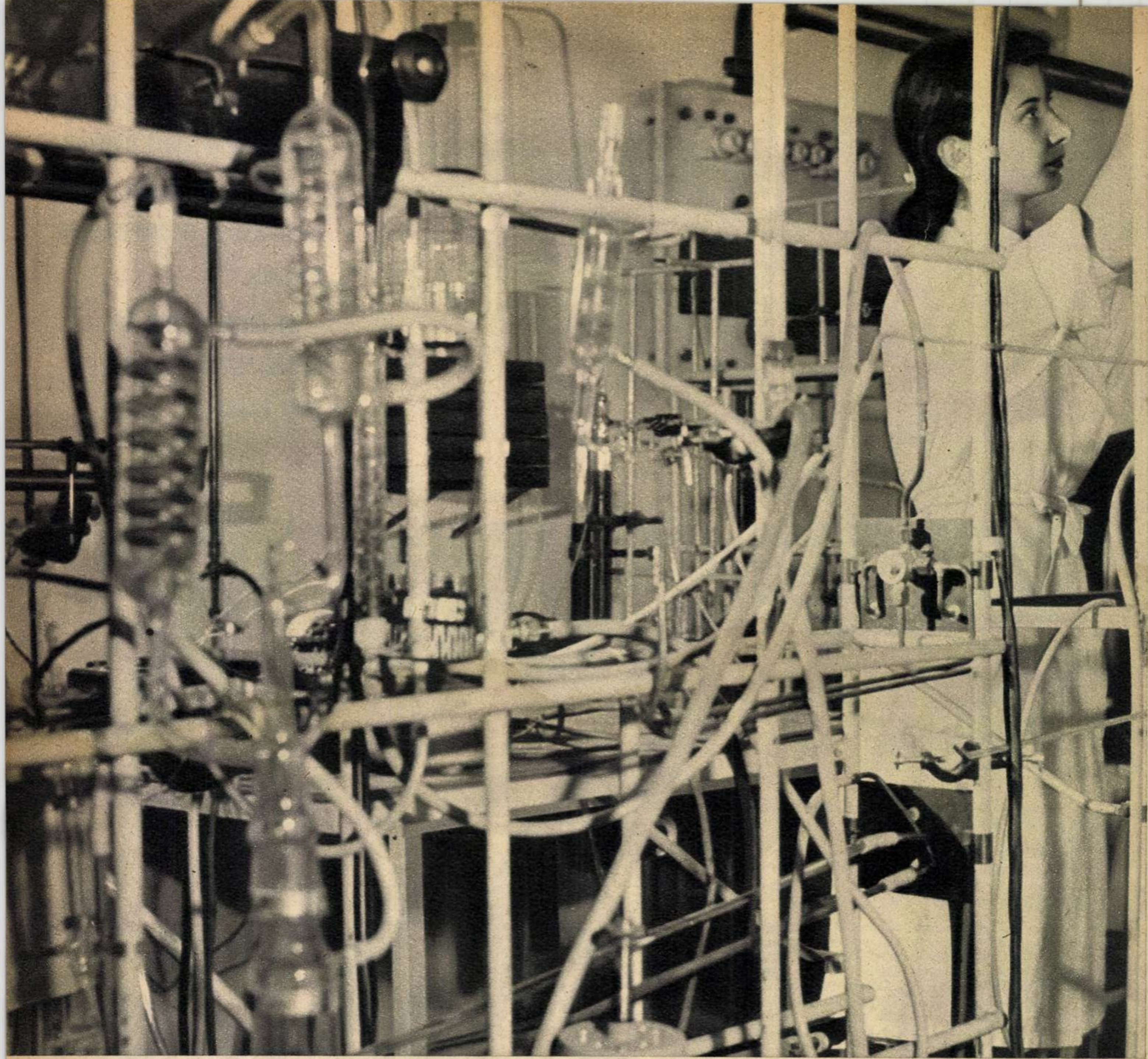

Foarte utilizată în chimia organică, analiza cromatografică este astăzi extinsă cu deosebit succes și în domeniul izotopilor stabili, permițînd detectarea unor cantități infime de izotopi.

Cei 278 izotopi stabili pot fi considerați adevărate „elemente nucleare", menite să joace un rol asemănător cu cel al elementelor chimice; de data aceasta însă, nu numai în industria chimică ci și în alte domenii ale științei și tehnicii.

Așa, de exemplu, între hidrogenul ușor și cel greu nu există practic deosebiri chimice, ultimul însă este ciocnit de neutroni de mii de ori mai ușor decît primul. De aceea apa grea (apa cu hidrogen greu) va avea, într-un viitor apropiat, o importanță excepțională ca una dintre materiile prime nucleare, adică materiale speciale folosite în reactorii nucleari. Alte proprietăți ale hidrogenului greu îl fac potrivit pentru reacțiile termonucleare etc. Fără aceste materii prime chiar astăzi dezvoltarea tehnicii nucleare e de neconceput.

Analizînd proporția diferiților izotopi stabili în natură aflăm lucruri extrem de interesante în legătură cu determinarea vîrstei stelelor. Astfel, faptul că pe pămînt elementele ușoare și mai ales izotopii „grei" ai acestora se află în cantități foarte mici arată că nașterea planetei noastre este legată de o fază foarte înaintată a evoluției sistemului solar.

Se apreciază că aplicațiile izotopilor stabili vor căpăta într-un viitor apropiat o importanță cel puțin egală cu aceea pe care o are astăzi tehnica izotopilor radioactivi. După cum se știe, izotopii radioactivi au în prezent un larg cîmp de aplicații pentru că s-a pus la punct o tehnică foarte rafinată care permite urmărirea lor chiar în cantități extrem de mici sub formă de trasori, adică urme de substanță radioactivă care însoțesc procese complicate. Izotopii stabili ar putea să facă același lucru, cu o singură condiție: să poată fi și ei detectați. Or, astăzi se construiesc aparate speciale, spectrometre de masă, cromatografe de izotopi și altele, care permit punerea în evidență a unui izotop stabil între multe milioane de izotopi diferiți.

Izotopii radioactivi au proprietăți destructive și utilizarea lor comportă măsuri foarte severe de protecție împotriva radiațiilor. Or, în cazul izotopilor stabili — care nu emit radiații — aceste măsuri sînt cu totul de prisos.

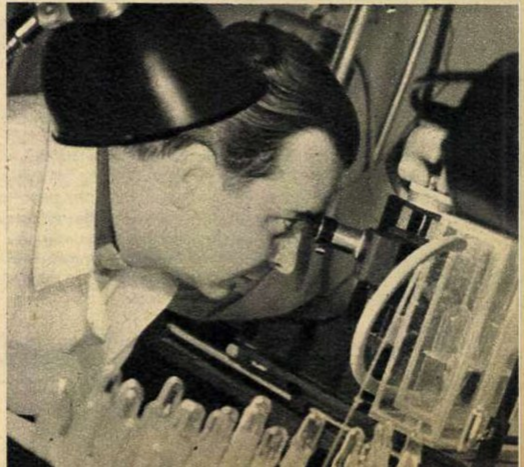

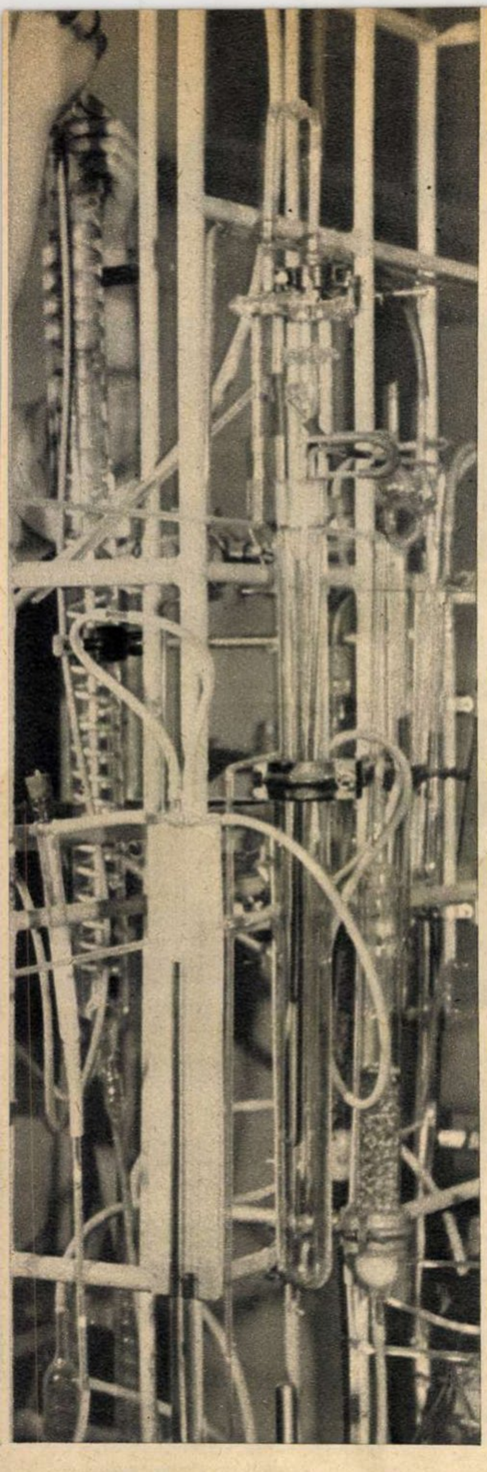

Iată deci un însemnat avantaj, în special în studierea proceselor biologice.

Ipotezele se confirmă

Multă vreme nu s-a putut răspunde la întrebarea dacă oxigenul pe care îl conține bioxidul de carbon rezultat din respirația unor organisme provine din aer sau din apă. Pentru elucidarea problemei s-a recurs la trasori. S-a schimbat proporția naturală a izotopilor oxigenului care pătrunde în aceste organisme o dată cu aerul și cu apa, s-au urmărit trasorii și s-a constatat că bioxidul de carbon rezultat din respirație conține oxigenul care a intrat în organism o dată cu apa. Aceasta a însemnat confirmarea unei vechi ipoteze care, prin alte metode, nu și-a putut găsi o justificare deplină.

Cu ajutorul izotopilor stabili utilizați ca trasori s-a putut cunoaște cu precizie durata vieții globulelor roșii ale sîngelui. Pe aceeași cale a putut fi urmărit drumul pe care-l străbat în organism anumite substanțe chimice și s-au putut lămuri o serie de probleme importante în legătură cu cauzele unor boli de nutriție.

Nu am amintit decît cîteva exemple privind utilizarea izotopilor stabili în biologie și biochimie. Ei își găsesc o folosință din ce în ce mai largă și în alte ramuri ale științei, precum și în multe domenii ale tehnicii industriale.

Energia termonucleară și apa

În succinta noastră prezentare, unul din izotopii hidrogenului, deuteriul, merită un capitol aparte.

Cine este și ce poate deuteriul?

Dacă vom deschide un tratat de chimie, vom afla că acest izotop al hidrogenului (notat cu simbolul D) dă naștere în combinație cu oxigenul apei grele (D_2O), cu cîteva însușiri deosebite de cele ale apei obișnuite; de exemplu, are alte puncte de înghețare și de fierbere.

În apa aflată în natură se găsește un atom de deuteriu la aproximativ 6.500 atomi de hidrogen. Aceasta înseamnă că pe Dunăre, la Giurgiu de pildă, curg pe secundă circa 400 kg apă grea, care ar avea o valoare fabuloasă dacă n-ar fi diluată într-o cantitate enormă de apă obișnuită.

În diverse țări și în special în U.R.S.S. și S.U.A. s-a dezvoltat o adevărată industrie a apei grele care a ajuns actualmente la o producție anuală de circa 600 tone. Trebuie spus însă că această industrie constituie pentru moment un lux, prețul cu ridicata al kilogramului de apă grea exprimîndu-se prin cifre rotunjoare...

Se prevede totuși ca necesarul de apă grea să crească în zece ani de cîteva zeci de ori. De unde un interes atît de mare pentru apa grea? Răspunsul e simplu, dacă menționăm că deuteriul în stare gazoasă reprezintă un depozit formidabil de energie — energia termonucleară — care, dirijată, poate înlocui toate sursele de energie cunoscute — petrol, gaze, cărbune și chiar energia atomică. Această perspectivă, este drept, aparține unui viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat, dar apa grea are, de pe acum, utilizări foarte prețioase, mai ales experimentale.

În biologie, de pildă. Prin introducerea temporară a peștilor aurii într-un vas cu apă grea diluată, s-a stabilit că schimbul complet de apă între organismul peștelui și mediu se realizează în patru ore.

Determinînd în mod sistematic conținutul în deuteriu al urinei omului care a băut în prealabil o cantitate mare de apă grea diluată, s-a stabilit că timpul mediu de ședere a unei molecule de apă în organismul uman este de 14 zile. Tot cu ajutorul deuteriului s-a dovedit, prin experiențe făcute pe șoareci, că grăsimea introdusă o dată cu hrana nu se consumă imediat, ci se acumulează ca rezervă, în timp ce organismul consumă din rezervele existente.

Aceste interesante rezultate nu reprezintă, fără îndoială, decît un început.

În vizită în laboratoarele I. F. A.

Cercetările de fizică nucleară din țara noastră se îndreaptă și spre studiul izotopilor stabili și al aplicațiilor lor. Un colectiv care lucrează în cadrul Institutului de fizică atomică are ca singură preocupare studiul acestor izotopi, fiind deocamdată unicul din țară cu acest specific de cercetare. Menționăm că în momentul de față centre de acest gen se află numai în țările cele mai dezvoltate.

Unul din obiectivele colectivului îl formează punerea la punct a unor tehnici cît mai exacte de analiză a izotopilor stabili, care apoi sînt folosite în diferite aplicații. De exemplu prin urmărirea oxigenului greu s-au obținut rezultate utile geologilor în determinarea originii și vechimii zăcămintelor.

O altă problemă interesantă abordată o constituie studierea scurgerii apelor subterane prin marcarea cu izotopi stabili. Evident, în acest caz, marcarea cu izotopi radioactivi ar fi foarte primejdioasă.

Izotopii stabili pot dezvălui totodată multe taine ale structurii nucleului atomic. Studiul unor fenomene foarte delicate, numite „efecte izotopice", ne permite astăzi să tragem concluzii asupra formei nucleului, asupra forțelor din interiorul acestuia, asupra întregii organizări a particulelor din nucleu. Studiul acestor efecte izotopice formează rezerva teoretică principală a muncii științifice a colectivului susmenționat. Totodată colectivul își propune ca într-un viitor apropiat să producă substanțe marcate cu izotopi stabili care să servească cercetărilor și industriei.

Acum două decenii, prin producerea pe o scară largă a izotopilor radioactivi s-a deschis larg posibilitatea aplicării acestora în știință și tehnică. În momentul de față se creează perspective tot atît de largi pentru izotopii stabili. Cercetările efectuate la I.F.A. urmăresc să asigure țării noastre un loc de seamă în acest domeniu nou și plin de perspective al fizicii nucleare.

A. COSTA
L. NIȚESCU

Fotografii de A. MIHAILOPOL

Un cercetător executînd o analiză densimetrică de mare precizie. Prin această metodă, care poate înregistra variații de densitate de ordinul 1 : 10.000.000, se analizează izotopul greu al oxigenului, conținut în ape, obținîndu-se astfel date prețioase asupra zăcămintelor petrolifere, rocilor și minereurilor (foto 1). Cu ajutorul unor dispozitive optice perfecționate, interferometrele, se pot pune în evidență și înregistra automat izotopii prin micile variații care se observă în spectrele lor. Pe această cale o analiză izotopică devine tot atît de simplă ca o analiză spectrală din metalurgie de exemplu (foto 2). Studiul izotopilor stabili nu necesită totdeauna un aparataj complicat — pare a spune această fotografie (foto 3).

①

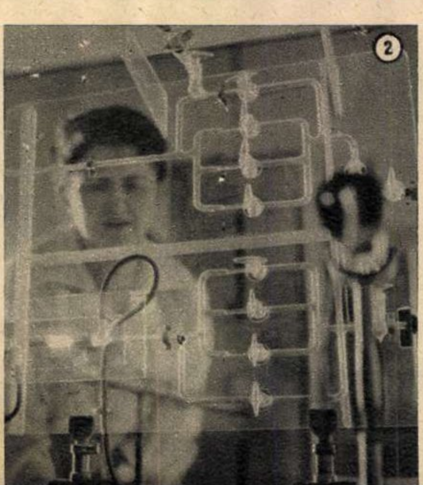

②

③

OŢEL ŞI...

Oţel şi televiziune. Două noţiuni aparent fără nici o legătură directă (în afară, cel mult, de faptul că aparatele de recepţie, ca şi posturile de emisie, ar fi de neconceput fără osatura metalică). În rest, nimic nu pare a apropia siderurgia de meşteşugul nou şi prodigios al transmiterii la distanţă a imaginilor. Şi totuşi există o lume în care televiziunea îşi adaugă la atîtea alte merite şi pe acela de a deveni un iscusit sprijinitor al oţelarilor. Există o lume în care ecranul televizorului nu se mai mulţumeşte să ofere doar un plăcut şi instructiv mijloc de folosire al orelor libere ci, dimpotrivă, în care el însoţeşte în muncă pe om, scutindu-l de eforturi, ferindu-l de dificultăţi, apărîndu-l de riscuri. Această lume e aceea a comunismului în făurire. E lumea tuturor înfăptuirilor în slujba celui ce munceşte, a făuritorului de bunuri.

În proiectul de Program al P.C.U.S., *„manifestul comunist al epocii noastre"*, găsim şi acest pasaj:

„În următorii 20 de ani siderurgia va ajunge la un nivel care va permite să se producă anual circa 250 milioane de tone de oţel. Producţia de oţel trebuie să acopere în întregime nevoile crescînde ale economiei naţionale potrivit cu nivelul progresului tehnic care va fi atins în acel moment".

Cum va fi realizat acest ţel de gigant? Calea indicată este *„ACCELERAREA MAXIMĂ A PROGRESULUI TEHNICO-ŞTIINŢIFIC"*. *„Continua PERFECŢIONARE A TEHNOLOGIEI în toate ramurile şi tipurile de producţie* — se scrie mai departe în proiectul Programului P.C.U.S. — *constituie o condiţie absolut necesară pentru dezvoltarea industriei. Progresul tehnic va permite ca, fără un efort excesiv din partea omului, să se intensifice şi să se accelereze considerabil procesele de producţie, să se*

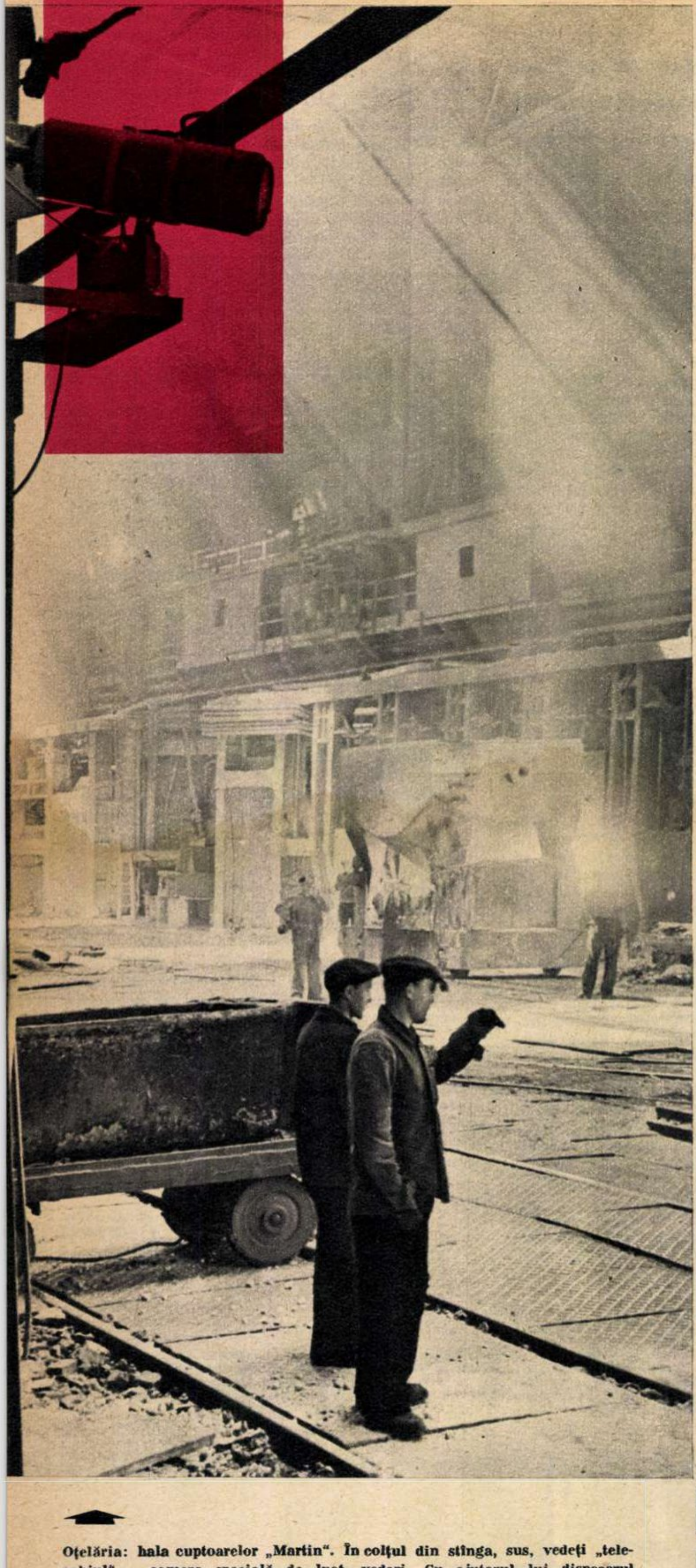

Oţelăria: hala cuptoarelor „Martin". În colţul din stînga, sus, vedeţi „teleochiul" — camera specială de luat vederi. Cu ajutorul lui dispecerul vede, din cabina sa, tot ce se petrece la cuptoare şi poate da indicaţia corespunzătoare.

Foile de metal laminat se cer sortate, etichetate etc. În hala imensă, lucrul automat are nevoie de un supraveghetor. Iată-l. E în colţul din stînga sus: aceeaşi cutie paralelipipedică, prevăzută cu „ochiul" care nu clipeşte niciodată, care nu oboseşte pentru nici o clipă. El veghează ca maşinile să taie corect, ca ştampilele să fie aplicate etc. etc. Imaginile captate de el se proiectează, la distanţă, în cabina ferită de zgomot, confortabilă şi plăcută, a operatorului.

TELEVIZIUNE

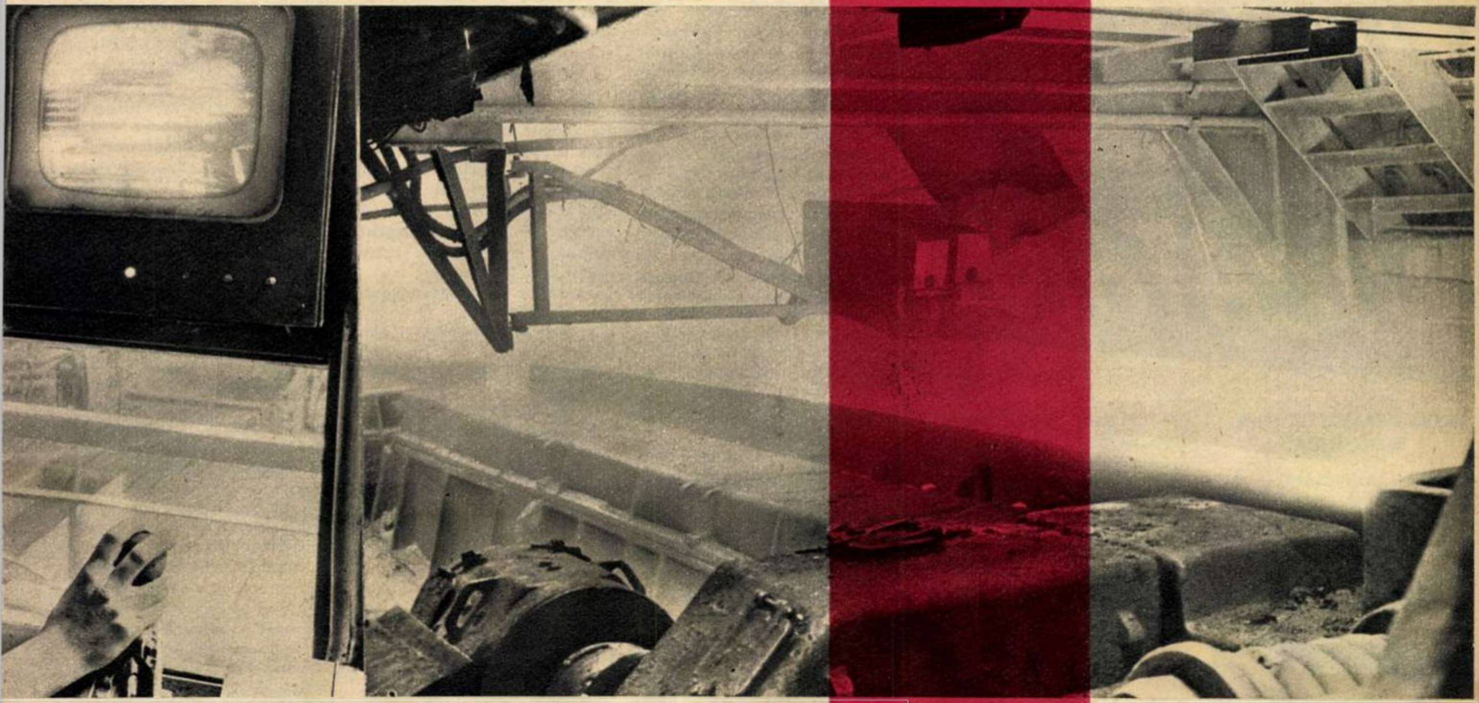

Para de foc ieşită din gura cuptorului şi iradiind o lumină de nesuportat e oţelul incandescent. S-a angajat pe cilindrii transportorului. Aici l-au întîmpinat „ochii" televizorului (cele două orificii negre ale cutiilor paralelipipedice suspendate deasupra transportorului). Pe întreg traiectul pînă la cilindrii laminoarelor aceşti ochi nu vor scăpa nimic din ce se întîmplă, transmiţînd imaginile pe ecranele din cabina operatorului (stînga).

obţină un înalt nivel de precizie a acestora, standardizarea produselor industriale care se fabrică în masă, introducerea într-o măsură maximă a producţiei în flux, cît şi pe bandă rulantă".

Fără efort maxim din partea omului — intensificarea şi accelerarea considerabilă a proceselor de producţie! Cea mai înaltă tehnică, în slujba celui mai adînc umanism din cîte a cunoscut istoria. Pe acest drum, deschis umanităţii de către comunism, păşesc impetuos oamenii sovietici. La Magnitogorsk, bunăoară, în cetatea oţelului, procesul modernizării continue, în slujba îmbunătăţirii proceselor de lucru şi a uşurării implicite a muncii omului, a înregistrat şi acest record al tehnicii: *televiziunea în sprijinul producţiei siderurgice*.

Meşterii oţelului folosesc televizorul care i-a scutit de obligaţia de a se afla în sectoarele de muncă dăunătoare sănătăţii. Ochiul „telecamerei" veghează atent pentru operatorul cuptoarelor adînci de încălzire, al laminoarelor, al maşinilor de tăiat şi marcat metalul. De departe, instalat confortabil în biroul său, dispecerul conduce, prin supravegherea ecranului de televizor, activitatea fiecărui sector.

Oamenii Magnitogorskului au întrecut de mult normele metalurgiei americane şi obţin acum, la fiecare metru cub de volum al cuptorului, de aproape două ori mai multă fontă decît americanii. Încă din acest an, oţelarii Magnitogorskului sînt hotărîţi să-şi dubleze producţia de metal. Şi aceasta nu prin împovărarea muncii, ci prin darea în funcţiune a unor capacităţi de producţie şi prin extinderea automatizării.

Visul „baghetelor magice" şi al „oglinzilor fermecate" a încetat în epoca modernă de a mai fi un vis. Şi, graţie ingeniozităţii oamenilor sovietici, „oglinda fermecată" a televizorului capătă drept de cetate şi în acest imperiu plin de „baghete fermecate" al industriei sovietice în plină automatizare.

Iar ceea ce dă sens înălţător şi nobleţe fenomenului e că el se înscrie în efortul constructiv şi de pace al lumii socialiste, în efortul închinat omului, viitorului său de belşug şi strălucire.

L. S.

Jos (fotografia din stînga): **dispecerul halei furnalelor de la combinatul Magnitogorsk. Ecranul ne înfăţişează tot procesul de muncă. Prin microfon, dispecerul dă indicaţiile. Nici o deplasare nu mai e necesară.** Fotografia din dreapta: **la laminorul de tablă, vitezele cresc vertiginos. Acum vreo 30 de ani metalul rece se lamina cu un metru pe secundă. Laminorul proiectat în prezent la Magnitogorsk laminează cu 60 de metri pe secundă, iar perspectiva e să atingă întîi viteza de 100 de metri, apoi de 200 de metri pe secundă. De la pupitrul său, prevăzut cu ecrane de televiziune, operatorul nu simte diferenţa de viteză. El vede întreaga structură a maşinii, supraveghindu-i astfel perfect mersul. În permanenţă operatorul poate supraveghea acum şi acea parte a maşinii care, înainte, pentru a putea fi văzută, impunea oprirea agregatului.**

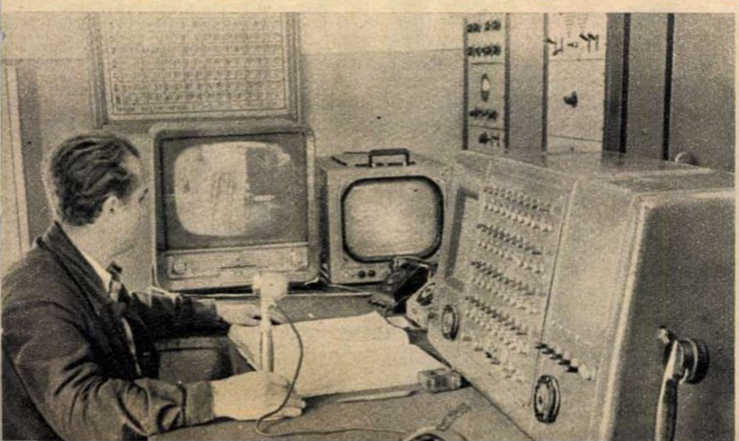

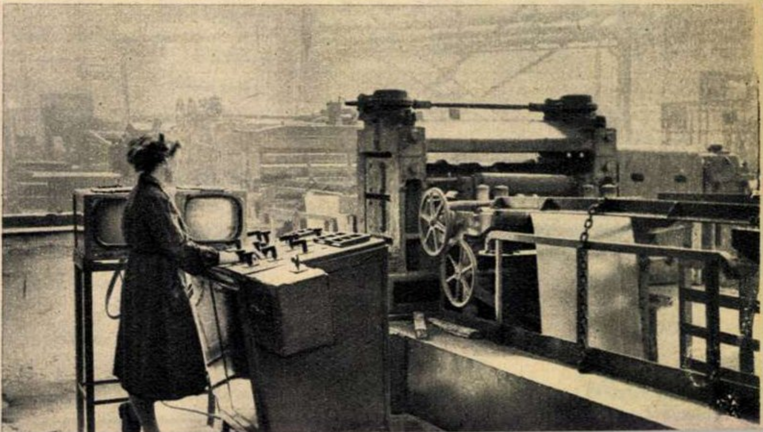

Nu oricine poate deveni BUCĂTAR!

NOUL ÎNVĂȚĂTOR N-A SOSIT ÎNCĂ

Întîia convorbire — întîia, pentru că vom reda și altele — se desfășoară într-un tîrgușor din Lorena. Locul acțiunii este străduța din fața școlii. Cei care discută sînt: portarul instituției (60 de ani, pipă, mustăți albe, portarul clasic din toate cărțile pentru copii) și un grup de cetățeni cu... ghiozdane (copii între 8 și 10 ani, cu ciuf, gălăgioși, neastîmpărați). „Cetățenii“ cu ghiozdane întreabă:

Micul Georges Todman, care a murit pentru că în școală — la cei 2.600 elevi — nu exista nici un medic.

— A venit?

Omul cu pipă răspunde:

— Poate mîine.

Și această convorbire (scurtă) se încheie. Noul învățător n-a sosit încă, iar copiii, bucuroși și nu prea, fac stînga'mprejur, în timp ce bătrînul portar al școlii mai trage un fum din pipă.

Vechiul dascăl, cel pe care copiii îl cunosc de anul trecut, a plecat undeva departe, unde oamenii se bat nu cu săbii de lemn, ci cu puști adevărate și de unde mulți nu se mai întorc: în Algeria. Iar noul învățător... Ei bine, noul învățător n-a sosit încă. Iar dacă va sosi, e foarte cu putință ca, după o lună sau două, să primească și dînsul un ordin de chemare. În ultimii trei ani, numai într-un singur sat șapte învățători au fost trimiși, înaintea deschiderii cursurilor școlare sau imediat după aceea, să lupte în Algeria.

BARĂCI PE UN TEREN VIRAN

Cel de-al doilea schimb de cuvinte pe care vrem să-l împărtășim cititorilor ar putea avea loc oricînd sau poate a și avut loc între directorul liceului parizian „J.B. Say“ și domnul Todman, tatăl lui Georges. Micul Georges a fost lovit într-una din zile de un coleg. În joacă. Dar uneori jocurile copiilor sînt primejdioase... Georges s-a simțit rău. A cerut ajutor singurei infirmiere care deservea întreaga școală, cu cei 2.600 de elevi ai săi. Aflată, pare-se, în fața unui caz dificil (se iviseră complicații), infirmiera, cu o pregătire medicală insuficientă, a fost nevoită, după cinci ore de eforturi inutile, să trimită copilul la spital. Prea tîrziu! Copilul n-a mai putut fi readus în simțiri. Iar părinții îndurerați au dat în judecată conducerea liceului, care n-a fost în stare să-i asigure copilului asistența medicală necesară.

— Vom apela la cele mai înalte foruri — arată cu hotărîre domnul Todman.

— Vă înțeleg durerea și vă rog să mă credeți că sînt și eu profund afectat de cele întîmplate. Susțineți că vinovați sîntem noi, cei din conducerea liceului. Poate că și noi, în orice caz însă aș vrea să cunoașteți problema mai pe larg, în care scop v-aș aduce la cunoștință cîteva realități ale școlii noastre de azi. Veți vedea că liceul nostru nu este, așa cum credeți, o tristă excepție.

Și domnul Todman are prilejul să afle, stupefiat, că pentru un liceu din Franța salarizarea unui medic constituie un mare lux. Nici măcar un liceu ca „Jeanson de Sailly“, cu aproape 5.000 de elevi, nu are medicul său. Urmările faptului că jumătate din fondurile destinate învățămîntului primar și liceal se varsă în folosul școlilor confesionale se arată la tot pasul. Rezultatul? Cazul lui Georges Todman — și în general situația precară a nenumărate instituții de învățămînt. Școala „Didon“ din Nancy a fost instalată, din lipsa unui sediu potrivit, în niște barăci de pe un teren viran. La Dammarieles-Lys urmează să fie folosit ca local de școală un castel în ruină. Pînă atunci se învață în săli de trei metri pe patru, cu ferestrele sparte. Cît despre învățători... Numai în departamentul Pas de Calais lipsesc peste 500.

PARIS, 1961

În mica odaie din strada Richelieu nr. 36, în care se află biroul unei organizații cunoscute, se desfășoară o convorbire nu lipsită de interes. În fața ghișeului, un tînăr, extrem de modest îmbrăcat, răspunde cuminte la întrebările funcționarului:

— În ce an te-ai născut?

— În 1942.

— La ce facultate studiezi?

— Sînt în anul II la arhitectură.

— Ce preferințe ai?

Tînărul încearcă să facă haz de necaz:

— Preferințe? Îmi plac blondele.

Dar funcționarul nu știe de glumă. E în exercițiul funcțiunii. Zîmbește acru:

— Umor de calitatea a treia. Cu asemenea glume, un chelner nu poate să facă treabă. Își indispune clienții. Dă patronul faliment. Cred că ar trebui să încerci ca garderobier, indiferent dacă aceasta corespunde sau nu aleselor dumitale preferințe. Deci, garderobier. Te înscriu pe listă.

Ciudat, tînărul nu pare jignit. Întreabă:

— Salariul?

— Nu e rău. Mai mic însă decît al unui chelner sau al unui bucătar. Nu oricine poate deveni bucătar. Îți dai și dumneata seama, astea sînt meserii serioase... Dar o să te descurci: depinde și de felul cum știi să ceri bacșiș... (Și-l măsoară cam disprețuitor, după care continuă). Pari cam timid. Dar atît cît îți trebuie pentru masa la cantină, tot ai să scoți. Mîine începi să frecventezi cursurile de garderobieri.

Convorbirea relatată mai sus a avut loc la sediul unei organizații al cărei țel poate să ne pară ciudat, chiar extrem de ciudat, dar care totuși există și, în condițiile Franței contemporane, prosperă. Se numește S.P.A.S.T. — adică Serviciul de pregătire pentru activitatea sezonieră și temporară — și e patronată de Comisariatul de stat pentru tineret și sport, expresie a grijii statului burghez pentru dezvoltarea „multilaterală“ a viitorilor intelectuali. Cei care se prepară pentru această activitate sînt studenții: serviciul e creat anume pentru ei. La S.P.A.S.T. sînt înscriși peste 5.000 de studenți (numărul e în creștere) pe care organizația îi instruiește și cărora, pentru a-i ajuta să facă rost de banii necesari studiilor, le procură posturi de lucrători agricoli, de muncitori necalificați, de portari, de chelneri, de hamali și uneori — dar asemenea noroc puțini îl au — de bucătari... Se pare că posturile de liftieri sînt rezervate celor care studiază limbi străine — cîte nu trebuie să știe un liftier! Cei de la școlile de artă dramatică sînt solicitați ca chelneri. Măcelăriile nu vor filozofi. Barurile preferă studenți la medicină, dar nu-i refuză nici pe fizicieni.

„Anul trecut — declară Georges Fouchard, directorul serviciului — doi studenți pe care i-am plasat, unul ca ajutor bucătar, altul pe un post de chelner șef, la un hotel pe Coasta de Azur, au prins gust de meseria lor temporară și au abandonat studiile“.

Într-adevăr, un succes pentru care S.P.A.S.T. și directorul său merită să fie călduros felicitați. Și așa sînt prea mulți studenți. Guvernul a alocat anul acesta pentru învățămîntul superior cu circa 60 miliarde de franci mai puțin decît ar fi fost nevoie. Războiul din Algeria costă — și cineva trebuie să plătească! Doar n-o să dea bani marii fabricanți! Rolul lor e să fabrice armament și să-și sporească veniturile. Iar rolul studenților, în drama care se joacă fără aplauzele nimănui, este fie să plece pentru a muri în Algeria, fie să devină bravi șomeri, fie să înceteze de a fi ceea ce sînt — adică să renunțe la studii — dedicîndu-se cu ardoare și patimă misiunii nobile de a le servi la cină marilor fabricanți tradiționala supă de găină. Ce nevoie e deci de fonduri pentru școli și universități? Războiul e mult mai rentabil.

Rentabil, da — dar nu pentru milioanele de francezi care plătesc din greu cheltuielile unui război nedrept. Rentabil, da — dar nu pentru tineretul care nu este ajutat să se ridice, care trebuie să facă sacrificii imense pentru a putea sorbi din izvoarele culturii, cîndva atît de glorificate în Franța.

Florin MUGUR

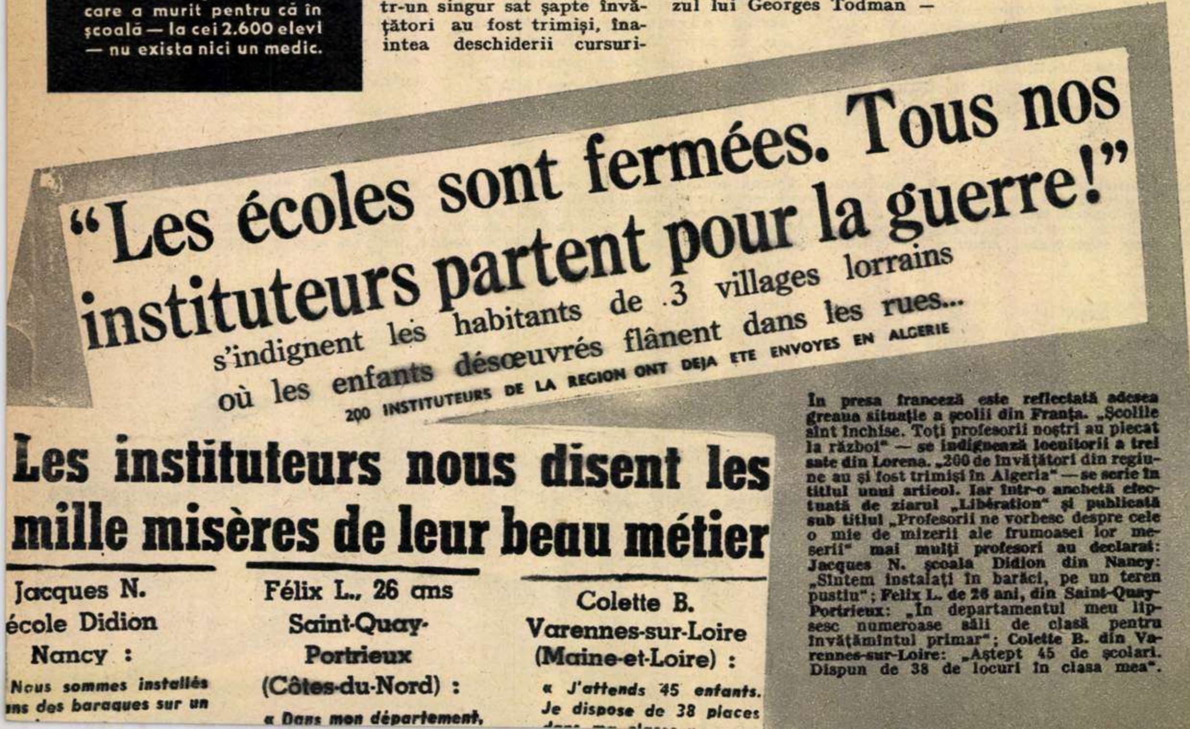

“Les écoles sont fermées. Tous nos instituteurs partent pour la guerre!”

s'indignent les habitants de .3 villages lorrains où les enfants désœuvrés flânent dans les rues...

200 INSTITUTEURS DE LA REGION ONT DEJA ETE ENVOYES EN ALGERIE

Les instituteurs nous disent les mille misères de leur beau métier

Jacques N.
école Didion
Nancy :

Nous sommes installés
ns des baraques sur un

Félix L., 26 ans
Saint-Quay-Portrieux
(Côtes-du-Nord) :

« Dans mon département,

Colette B.
Varennes-sur-Loire
(Maine-et-Loire) :

« J'attends 45 enfants. Je dispose de 38 places

În presa franceză este reflectată adesea greaua situație a școlii din Franța. „Școlile sînt închise. Toți profesorii noștri au plecat la război“ — se indignează locuitorii a trei sate din Lorena. „200 de învățători din regiune au și fost trimiși în Algeria“ — se scrie în titlul unui articol. Iar într-o anchetă efectuată de ziarul „Libération“ și publicată sub titlul „Profesorii ne vorbesc despre cele o mie de mizerii ale frumoasei lor meserii“ mai mulți profesori au declarat: Jacques N. școala Didion din Nancy: „Sîntem instalați în barăci, pe un teren pustiu“; Felix L. de 26 ani, din Saint-Quay-Portrieux: „În departamentul meu lipsesc numeroase săli de clasă pentru învățămîntul primar“; Colette B. din Varennes-sur-Loire: „Aștept 45 de școlari. Dispun de 38 de locuri în clasa mea“.

NOUS VOULONS DES MAITRES
DES AMPHIS PAS DES BOITES A SARDINES
THEATRES
ALORS!
NOUS VOULONS UNE FACULTE

Sus: lipsa unor localuri adecvate pregătirii tineretului studios se face tot mai mult simțită. De aceea studenții și profesorii organizează numeroase demonstrații prin care cer reducerea cheltuielilor de înarmare și alocarea unor sume mai importante dezvoltării învățămîntului. Pe pancartele purtate de demonstranți stă scris: „Vrem facultăți", „Vrem profesori", „Amfiteatre, nu cutii de sardele!", „Aer!"...

Nous Voulons VIVRE
PAS DE BOMBES DES ECOLES
PARENTS SAUVER NOUS

Dreapta: o emoționantă demonstrație a unui grup de școlari francezi. Pe pancartele lor scrie: „Nu bombe, ci școli", „Părinți, salvați-ne", „Vrem să trăim", „Nu, bombei atomice".

Jos: studenți parizieni în fața unei cantine. De fiecare dată cînd vin să-și cumpere cartelele de masă, ei se întreabă cu neliniște: „oare cu cît vor fi mai scumpe de astă dată?"

Istorie și literatură

RĂZVAN

„Ținea domnia pe atunci la Ardeal Bator Jigmont și aflînd vreme pre voie și supunere către sine, s-au vorbit cu boierii lui Aron Vodă, carii era de casa lui, că li se urăsă și lor cu faptele lui Aron Vodă, și anume Ștefan Radul vornicul și Răzvan hatmanul. Și cu știrea lor, au trimis oști Bator și l-au luat pre Aron Vodă cu toată casa lui..."

Astfel începe vechea cronică moldovenească a lui Miron Costin relatarea episodului care constituie subiectul cunoscutei drame istorice „Răzvan și Vidra".

Interesantă, plină de inedit este metamorfoza personajului istoric, hatmanul Răzvan, sub pana lui Bogdan Petriceicu Hașdeu, scriitor talentat și erudit istoric. Cele două pasiuni ale lui Hașdeu — istoria și literatura — au intrat adesea, pe parcursul realizării eroilor literari, într-un violent conflict din care a ieșit învingător scriitorul cu înclinații romantice.

Este explicabilă atracția exercitată asupra lui Hașdeu de Răzvan, erou cu meteorică ascensiune pe firmamentul frămîntatei istorii a țărilor romîne de la sfîrșitul celui de-al XVI-lea secol. Căci chiar pentru epoca aceea, cînd pe scaunul domnesc de la Suceava s-au succedat în decursul a 62 de ani — din 1538 pînă în 1600 — nu mai puțin de 25 de domni, înălțarea eroului acesta cu ochi de jeratic și fața de un brun întunecat este uimitoare, deși pe deplin justificată în raport cu coordonatele istorice date. Să ne reamintim că, în această perioadă, paralel cu dominația tot mai apăsătoare a Imperiului Otoman asupra Țărilor Romîne, Moldova este și obiectul de dispută între Polonia și Transilvania. Domnii moldoveni nu mai dispuneau în acest timp aproape de loc de oaste de țară, ci doar de o gardă domnească formată din mercenari, astfel că o „revoluție de palat" cu participarea comandantului gărzii era sortită aproape totdeauna izbînzii. Iar în 1594 hatmanul Răzvan deținea funcția de comandant al gărzii domnești...

Hașdeu a dorit să facă însă din eroul său o figură aproape legendară, un om cu o structură sufletească apropiată de a lui Ruy Blas din cunoscuta piesă a lui Victor Hugo, înzestrat cu înalte calități înnăscute care să-i atribuie noblețea refuzată de originea sa obscură. În primele cînturi ale dramei, Răzvan impune prin cultura lui, fiind asemenea celor mai vestite personaje romantice, un războinic-poet, prin mărinimie, prin vitejia și demnitatea de care dă dovadă în anii de haiducie și mai apoi ca ostaș și comandant în armata poloneză.

Despre originea și prima perioadă a ascensiunii eroului istoria dispune de puține date certe. Istoricul Nicolae Iorga afirmă în această privință că originea lui Răzvan, după tată, este învăluită de mister. În ceea ce privește mama eroului, contemporanii, printre care și Mihai Viteazu, susțin că ar fi fost o țigancă originară din Țara Romînească.

Probabil că, așa cum se întîmpla foarte adesea în această perioadă, tatăl eroului să fi fost un boier de rang inferior, care s-a îndrăgostit de o frumoasă țigancă de la curtea domnească. Altfel pare puțin verosimilă primirea lui Răzvan în armata poloneză și rapida lui ascensiune în rang militar, care dovedesc, pe lîngă vitejie, și o educație ostășească timpurie...

Din această perioadă intrăm de pe tărîmul presupunerilor pe tărîmul faptelor istorice certe. Chemat în țară de către Aron Vodă, Răzvan este numit hatman, comandant al gărzii domnești, formate în majoritate din mercenari unguri. În 1595, Moldova se afla angajată, alături de Țara Romînească, în care domnea Mihai Viteazu, într-o luptă grea împotriva încercărilor de totală subjugare din partea Imperiului Otoman. Sigismund Batory, voievodul Ardealului, caută să profite de această ocazie pentru a atrage mai puternic Moldova în zona sa de influență. El intră în tratative secrete cu Răzvan care, încîntat de perspectiva de a deveni domn, acceptă să deschidă porțile Sucevei trupelor trimise de Batory și contribuie direct la prinderea și întemnițarea în Ardeal a lui Aron Vodă. Așadar nu îndemnurile ambițioase ale Vidrei, despre care istoria nu furnizează de altfel nici un fel de date precise, ci una dintre conspirațiile cu ramificații peste hotare, obișnuite în acel furtunos sfîrșit de secol, îl ridică în scaunul Moldovei pe hatmanul Răzvan, care adoptă numele glorios de Ștefan Vodă.

Total lipsită de bază social-politică — pe poporul de rînd n-a încercat să se bizuie, iar cu marii boieri care-l priveau cu dispreț și ură s-a purtat necruțător — domnia lui Răzvan își vădește, de la prima analiză științifică a faptelor, șubrezenia prevestitoare de viață scurtă.

Puțin timp după înscăunarea lui în jilțul domnesc al Sucevei (totul în această domnie se petrece precipitat, ca un suflu de agonie) Răzvan își dă seama de necesitatea vitală a participării la alianța de apărare împotriva turcilor și pornește cu trupe către Țara Romînească, în ajutorul lui Mihai Viteazu, care lupta cu puzderia de ieniceri și spahii a lui Sinan Pașa. Ciudată este lipsa acestui episod din drama lui Hașdeu și formularea în schimb a orgoliosului îndemn al Vidrei:

„Tu să legi într-o cunună toate țările romîne
Încît de la Marea Neagră pîn'la falnicul Carpat
Să nu domnești ca Vodă, ci ca un Răzvan Împărat".

Ștefan Răzvan, care înainte de a porni în ajutorul lui Mihai Viteazu încheiase un tratat cu principele Transilvaniei în care-l recunoaște pe acesta drept protector al Moldovei, vede neputincios, în timp ce se lupta cu turcii în apropierea Dunării, cum țara îi este ocupată de trupe poloneze. Hașdeu nu se poate feri de tentația sublinierii exagerate a caracterului justițiar al acestui atac polonez. De altfel Miron Costin remarca în cronica sa același fenomen: „Așa s-a plătit și lui Răzvan răul ce-i făcuse și el lui Aron Vodă".

Înclinațiile romantice ale lui Hașdeu îl determină să prezinte deznodămîntul dramei sale drept o pregătire pentru readucerea în scaunul domnesc a lui Aron Vodă. Este știut însă că acesta fusese otrăvit în Transilvania înainte de iarna viforoasă a anului 1595, în care se petreceau aceste ultime evenimente. Prins în mrejele ficțiunii, Hașdeu istoricul acceptă această serioasă și aproape inutilă ocolire a adevărului faptic.

...Și în timp ce eroul dramei lui Hașdeu se zbuciuma în cetatea de scaun a Sucevei, adevăratul Răzvan se îndrepta în grabă, însoțit de cîteva pîlcuri de ostași, către vechea capitală a Moldovei, în apropierea căreia, la Areni, își măsoară forțele cu armatele poloneze mult superioare. Lupta are un final dezastruos pentru Răzvan: armata lui este zdrobită. Ștefan Răzvan și fratele său sînt prinși, iar noul pretendent la scaunul domnesc al Moldovei, Ieremia Movilă, sadic despot oriental, se grăbește să-l facă să piară pe cel mai tînăr dintre Răzvani sub securea călăului, iar pe fostul domn îl trage în țeapă.

Putea să încheie o asemenea moarte fără glorie cariera unui erou zugrăvit într-o dramă cu puternice influențe romantice? Nu, desigur! Hașdeu își îngăduie, de aceea, să prezinte moartea lui Răzvan într-un cadru vitejesc: el moare în luptă, acoperit de glorie...

Mircea HERIVAN

Ilustrație de Tia PELTZ

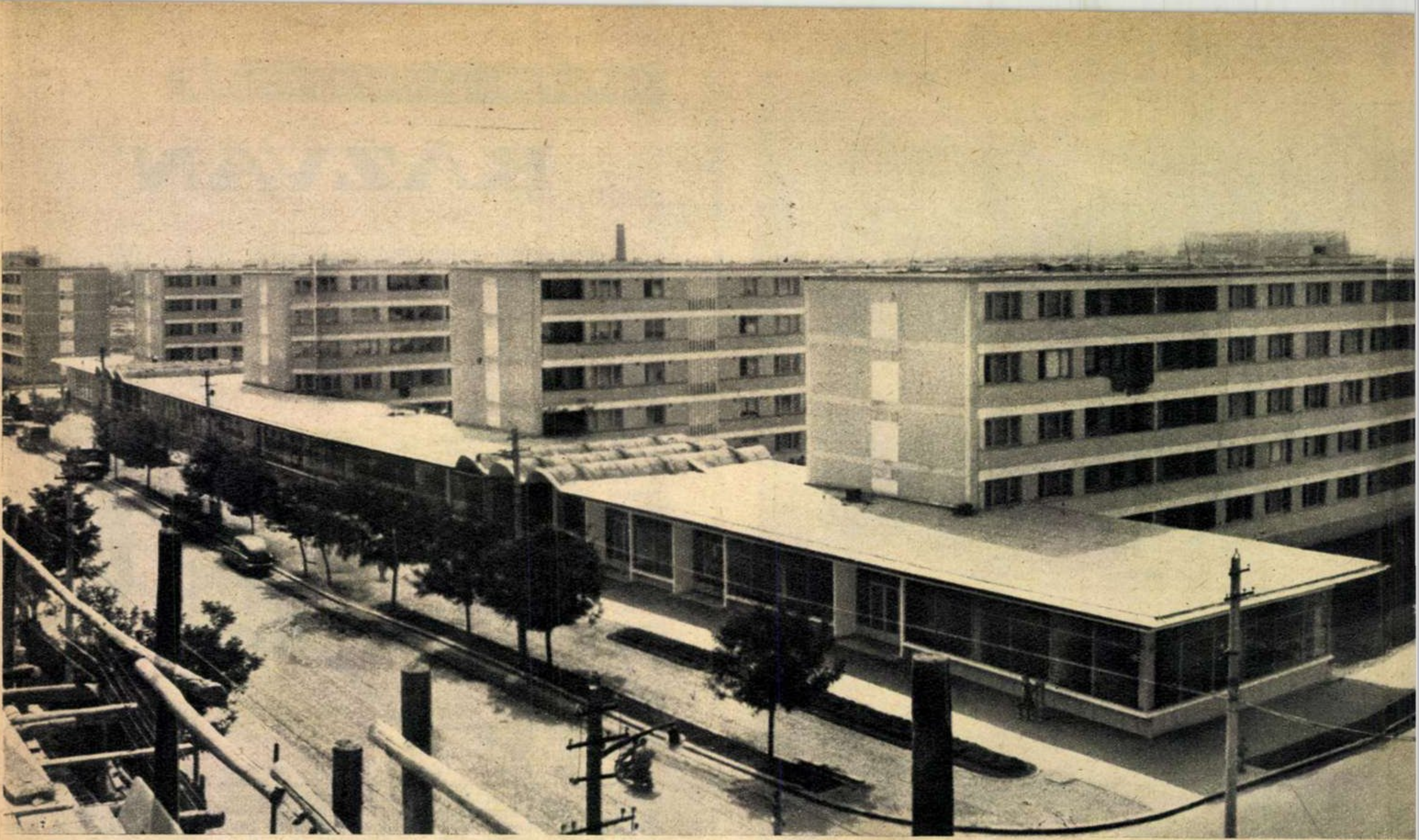

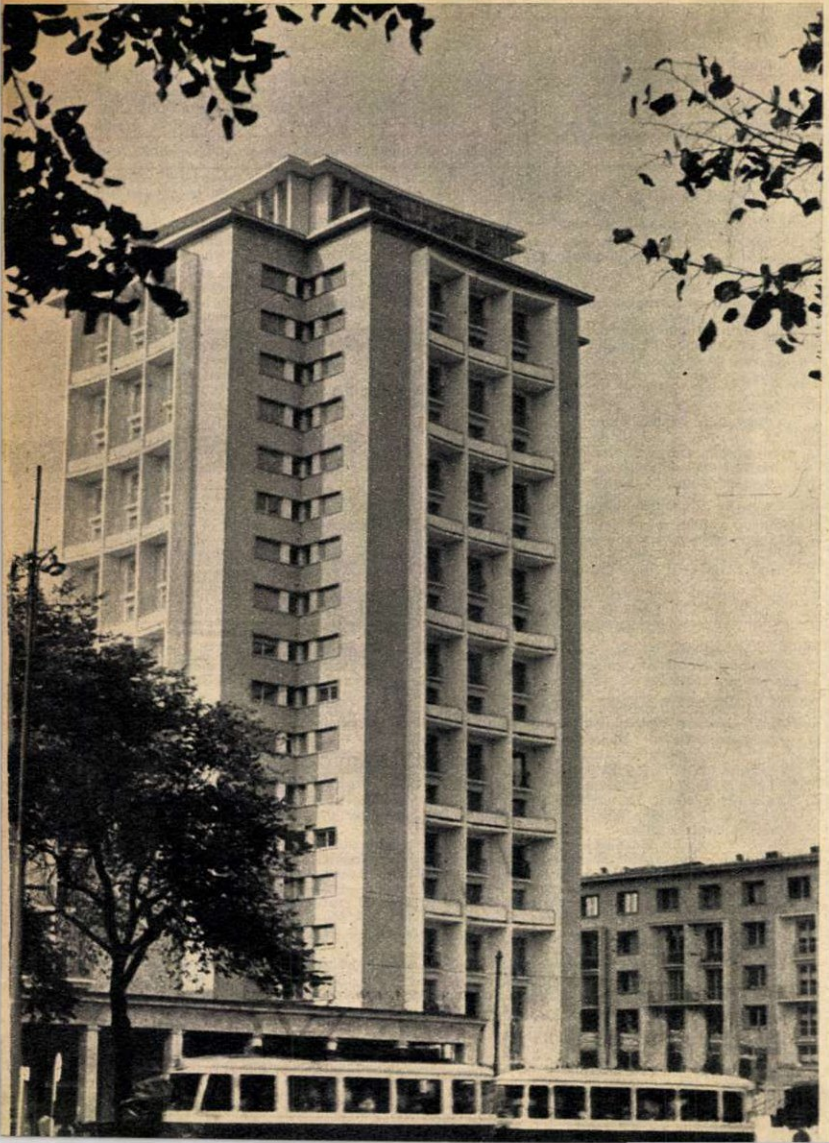

Blocul-turn de pe Splai s-a încadrat în noul peisaj bucureștean. ←

TRAMVAIUL

„Îl cunosc îndeajuns" — nu putem spune niciodată despre București. O istorie a lui de azi, cea pe care harnicii săi locuitori o scriu în fiecare oră, cu beton, sticlă, metal, mase plastice și flori, ne învață că avem o Capitală ce trebuie citită și ascultată; așa cum — pentru a cîta oară? — îl citim pe Eminescu, îl ascultăm pe Beethoven, pentru a descoperi noi frumuseți.

Să-l mai cunoaștem, deci, o dată și încă o dată! Îndrăznim să ne adresăm oricui, nu numai celui aflat în trecere prin București, ci și dumitale, vecine de apartament, bucureștean get-beget!

... Am pornit, într-o dimineață a acestui început de toamnă, să revedem drumul cuprins între cartierele Floreasca și Grivița Roșie, așa cum arată el astăzi, de-a lungul circuitului descris de șase tramvaie. Așadar, să-l mai cunoaștem o dată acum, la începutul acestei toamne, căci, neîndoielnic, înainte de a cădea prima zăpadă, despre aceleași străzi, străbătute cu aceleași tramvaie, se va scrie altceva...

★

Capătul tramvaiului 5. Floreasca. Poate e o simplă coincidență faptul că într-un cartier
ale cărui străzi — Bach, Mo
Ceaikovski — amintesc st
tor de concerte de vioară î
major, o călătorie să înc
însoțită de muzică. Poate.
tinerii care ieșeau pe poarta
fabrici cîntau cu prea multă
ranță, pentru a nu ne stre
convingerea că fac acest
mereu și mereu.

Înainte de a părăsi cartier
zărim vecinii, mutați peste n
te: blocurile noi de pe str. B
Antonache. Le lipsesc deo
dată florile, atît de mult
balcoanele de peste drum,
cărămida aparentă învior
construcțiile.

Pentru prima dată ni se
că tramvaiul — 26 — merge
tuși prea repede; n-avem
să admirăm pe îndelete,
ce am trecut de Parcul sp
Dinamo, uriașa floare de al
cu petale din sticlă și cera
cristalizată, ce se cheamă
cul de stat". Peste fosta g
a Tonolei se înalță de fapt
simplă cupolă cu o deschi
de 60 metri, nu un simplu
teatru cu 2.350 locuri, ci o
de creație pentru oamenii c
lui, saltimbancii de odini
astăzi artiști respectați.

După trei intersecții, cofra
roșul cărămizilor și alba
deschis al blocurilor de cu
finisate ne însoțesc pe c
sute de metri: „Șantierul de
ințe Mihai Bravu". Sînt c
grupuri de blocuri care, ca
tea altele, deși construite

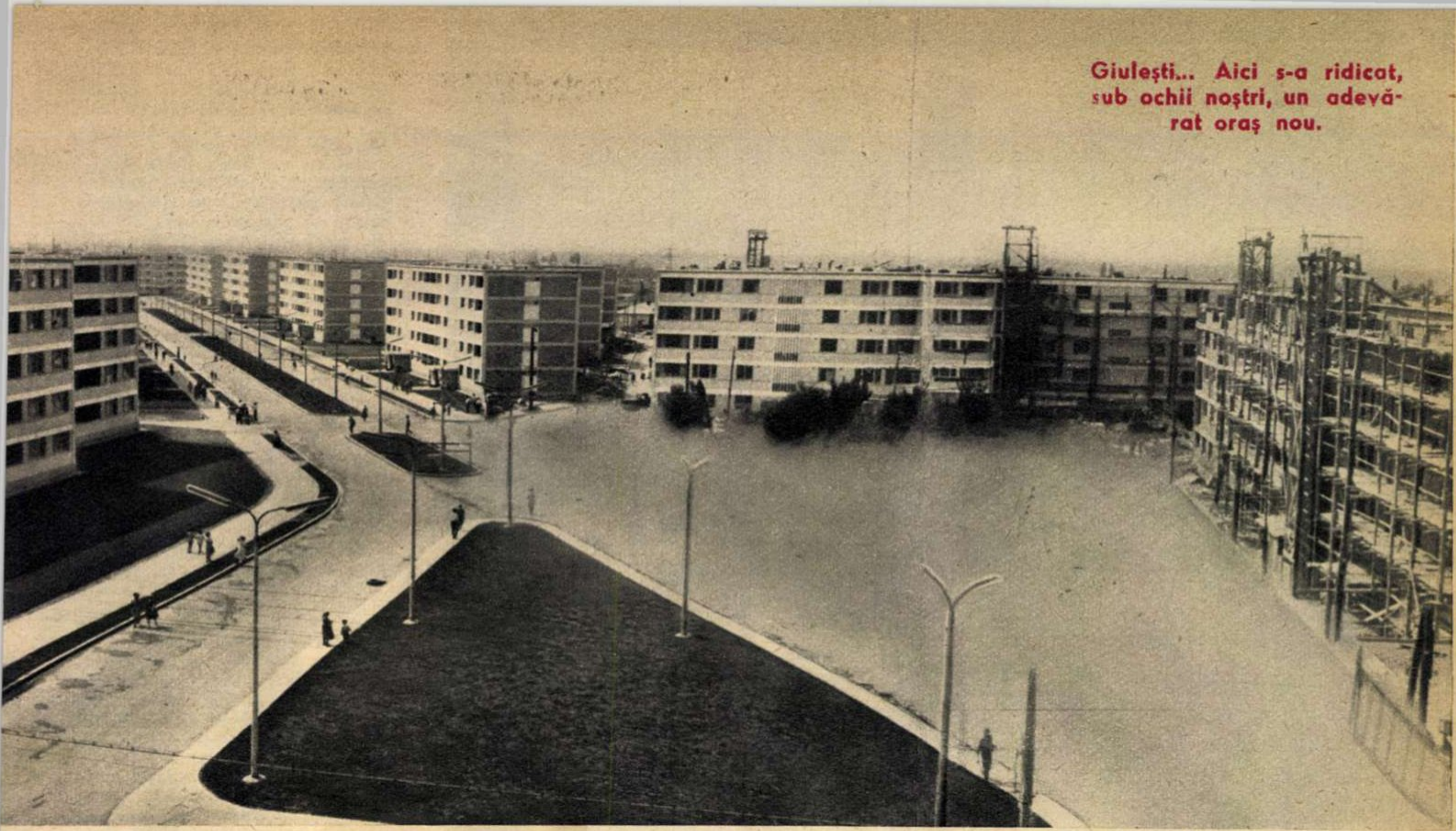

Giuleşti... Aici s-a ridicat, sub ochii noştri, un adevărat oraş nou.

MERGE PREA REPEDE

art,
rui-
re
apă
Dar
ınei
igu-
:ura
ıcru

l, îi
ɔap-
ınul
am-
în
dar
ează

pare
to-
imp
lupă
rtiv
oes,
nică
Cir-
ɔapă
au o
dere
mfi-
casă
ircu-
ɔară,

jele,
trul
rînd
teva
ocu-
teva
atî-
după

proiecte-tip, demonstrează că marea simplitate a noii arhitecturi bucureştene se împacă de minune cu infinita diversitate a frumuseţii. Iată, bunăoară, clădirile acestea cu opt etaje, dispuse în zigzag, pentru a nu-şi răpi una alteia lumina şi — după o staţie — altele, ceva mai scunde; bănuim că vor fi deosebit de vesele, judecînd după interesantul joc de linii ce-l realizează balconaşele.

...O schimbare de tramvai (26 cu 23), şiruri de case hibride, cu un acoperiş baroc lîngă o faţadă clasică — noi construcţii n-au început, încă — şi lăsăm în urmă calea Călăraşilor.

Piaţa Unirii se desfăşoară în toată lărgimea ei, călcată de atîtea tramvaie. O ştim situată în apropierea centrului geografic al oraşului — Piaţa 1848 — şi sîntem nerăbdători să o vedem un adevărat centru urbanistic. Nu vom aştepta prea mult. Magistrala nord-sud, ce o va lega de Piaţa Victoriei, îşi anunţă din toate părţile o intrare solemnă. Dacă mergem numai cîteva staţii cu tramvaiul 12 pe calea Şerban Vodă, la capătul bulevardului Mărăşeşti, zărim noile construcţii de 7 etaje — crîmpeie din ceea ce va fi mîine Magistrala — un imens bulevard care, măturînd resturile haosului arhitectonic din centru, va împinge frumosul şi confortul pînă hăt departe, către şoseaua Giurgiului.

Piaţa de flori — alt crîmpei.

La întoarcere, tramvaiul ne poartă pe lîngă bogăţia de fructe

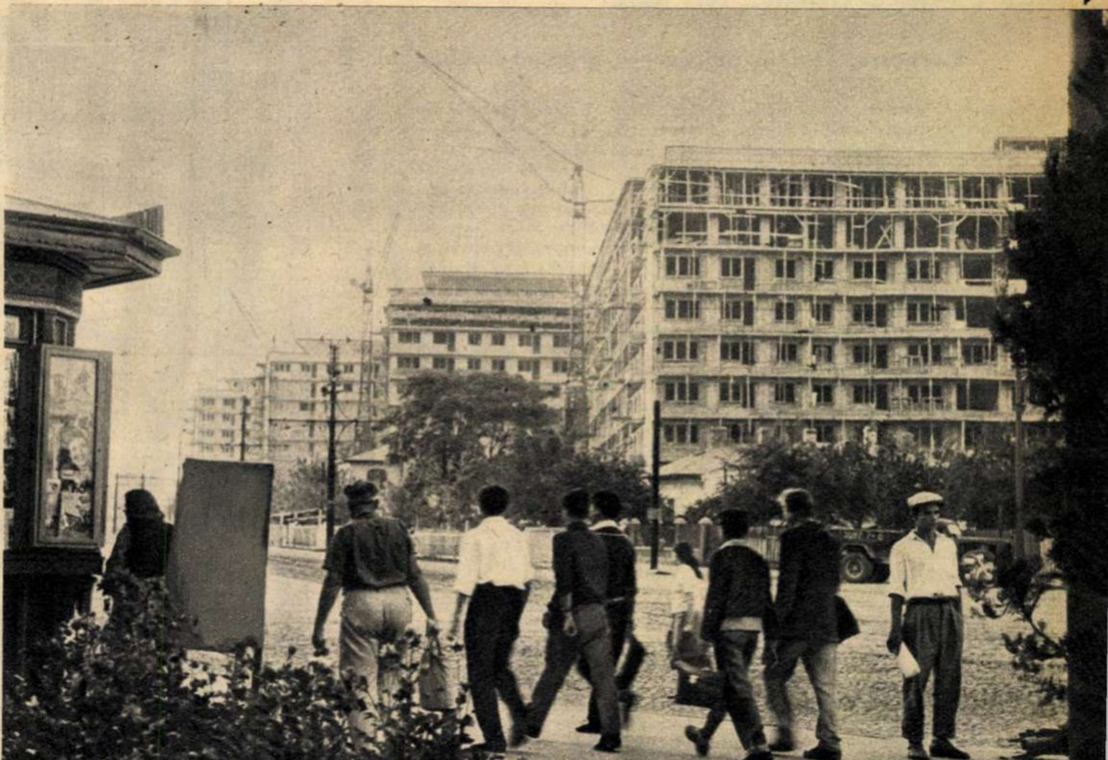

Blocurile în zigzag de pe şoseaua Mihai Bravu.

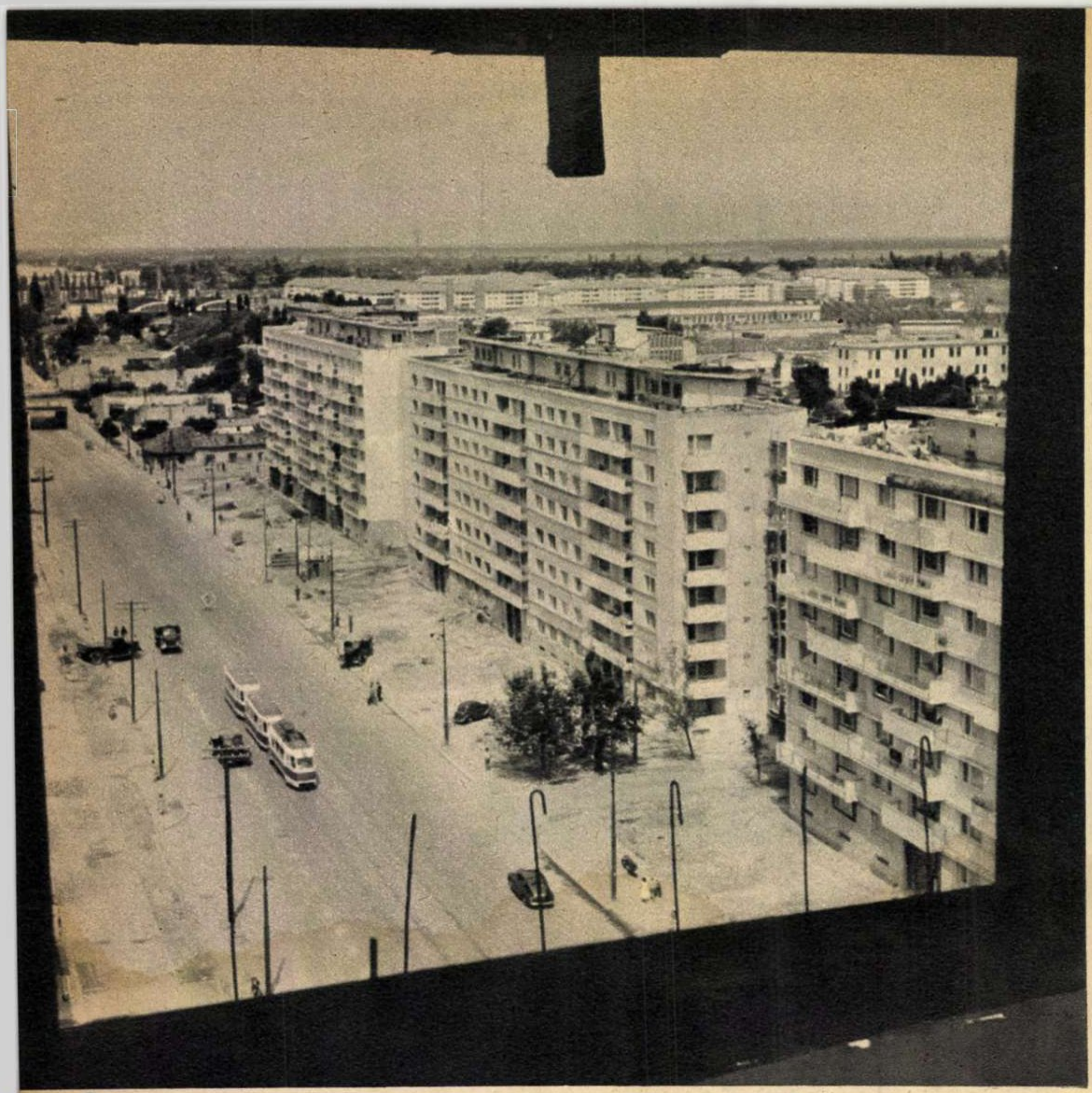

Calea Griviței își croiește... cale nouă.

Floreasca. Fiecare balcon — o grădină suspendată.

și legume a acestei toamne; la numai cîțiva pași, impunătoarea construcție în stilul renașterii franceze a Tribunalului Capitalei, precum și începutul căii Victoriei ne vorbesc încă o dată despre croiala întîmplătoare pe care i-au dat-o Bucureștiului vechii stăpîni: hale și piețe în apropierea unor mari instituții, străzi sinuoase ce se voiau principale.

Blocul-turn de pe Splai ne îndreaptă gîndul în altă parte. Acum 31 de ani, cea mai înaltă clădire din București era Foișorul de foc. Acum 15 ani — Palatul telefoanelor. Ieri — Casa Scînteii. Azi — un bloc de locuințe ce-și susține cu vigoare cele 18 etaje deasupra gladiolelor și garoafelor; să aplaudăm ideea de a face din parterul celei mai înalte clădiri din Capitală o vastă florărie — un gingaș omagiu realizatorilor splendidei geometrii a uriașului de pe Splai.

...Din tramvaiul 11 privim Dîmbovița cea cîntată de poeți și ne simțim îndemnați deopotrivă la visare și calcul.

Cînd grupul de tineri — desigur candidații la studenție — din fața Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale" vor părăsi facultatea, poate că Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" își va fi schimbat și el înfățișarea. Splaiul trebuie să fie prin excelență un loc al tinereții, așa cum este astăzi cartierul Copou pentru Iași. Să ne gîndim numai la sutele de studenți ori viitori studenți ai facultăților de pe stînga cheiului — Chimie și Biologie — ce-l străbat zilnic. Pentru ei, ca și pentru colegii lor de la Filozofie și Științe juridice, a fost terminat în iarna trecută, în cinstea celei de-a 13-a aniversări a republicii, complexul social studențesc „6 Martie". Coloanele-i zvelte se armonizează cu trăsăturile clasice ale partenerilor din dreapta și stînga — Teatrul de Operă și Balet și Facultatea de științe juridice.

...Parcurile ce întovărășesc drumul pînă la Podul Cotroceni ne aduc în minte o cifră: avem de peste trei ori mai multe spații verzi decît în 1944; betonul n-a furat copacilor și florilor nici un centimetru. Din contră: aproape toate noile construcții sînt înzestrate cu covoare de verdeață. Urbanismul nostru socialist a dăruit fiecărui locuitor al Capitalei 5 metri pătrați de grădină; în fața acestei cifre, multe capitale ale lumii își înclină fruntea lor de beton și fier.

...Tramvaiul 11 ne duce către Giulești. Dincolo de Teatrul Muncitoresc C.F.R. și de stadion, începînd de pe la strada Ulmului, se plămădește un adevărat oraș nou. Îl ghicim, deocamdată în șiruri de blocuri ridicate în jurul fostei gropi de gunoaie a Giuleștiului. În pămîntul ei proaspăt se plantează primele tufe de *cana indica*. Încă de pe acum, peste intrările maiestuoase, cu bolți ondulate, ce leagă noile străzi, privirea se pierde într-o mare de culori pastelate. Ne imaginăm astfel tot cartierul, pînă dincolo de Institutul Pasteur, iar apoi întinzînd mîna Griviței. Acesta va fi Giuleștiul! Peste Podul Grand, distincția și armonia pășesc în ritm rapid, instalîndu-se pentru totdeauna în mijlocul marii familii a muncitorilor ceferiști, în noua lor viață.

...Cine vrea să știe în ce chip se naște o magistrală, să studieze calea Griviței, drumul caselor sordide și al noroaielor de altădată, frumoasa Griviță de azi. Chiar și o simplă plimbare cu tramvaiul 6 poate fi o lecție în acest sens.

În vecinătatea gării, locatarii blocurilor se și consideră „vechi".

Peste drum de Uzinele Grivița Roșie-București, acolo unde în 1933 au căzut sfîrtecați atîția grivițeni, cenușiul prefabricatelor tinde să îmbrace lumina culorilor. În spatele acestora, în locurile cel mai adînc mușcate de bombele celui de-al doilea război mondial, buldozerele au apărut nu demult.

Iar mai departe, în axul de perspectivă al bulevardului 1 Mai, trecătorii privesc alungarea cofrajelor de pe blocul de 12 etaje întocmai cum ar asista la dezvelirea unei statui: cu solemnitate și mîndrie.

Cu aceeași mîndrie își privesc locuințele și locatarii Pajurei, microraionul de dincolo de Podul Constanța. Aici, neostenita fantezie a arhitecților noștri a pus alături de roșiaticul țiglei de pe acoperișuri, albul sticlei mate a balcoanelor și albastrul blînd al pereților.

În fața acestei fericite împreunări, poate că înșiși coloriștii renașterii n-ar fi rezistat imboldului de a părăsi — fie și pentru cîteva ore — portretul, în favoarea tabloului citadin.

Şi e bine să nu uităm: „Între străzi, mîine va fi spațiu verde". Sînt cuvintele unui călător din tramvai. E mîndru că poate spune asta cu certitudine; e și mai mîndru că poate spune: „Ca mîine microraionul nostru va răzbi pînă departe, în spatele Casei Scînteii".

Într-adevăr, un „inel" — cum spun arhitecții — va uni cartierul cu combinatul poligrafic. Unul dintre multele inele ce vor încinge Bucureștiul. Fără ele nu ne vom mai putea imagina Capitala, așa cum nu ne putem închipui țara fără arcul Carpaților.

★

La începutul acestui secol, un oaspete francez mai curios din fire, Deschanel, a vrut să cunoască Bucureștiul cu mahalalele sale. L-a numit apoi „un mic Paris în mijlocul unui mare sat". Protipendada noastră a fost atît de măgulită de prima parte a comparației, încît a uitat-o pe a doua. De aceea, aproape o jumătate de veac s-a vorbit prin cafenele de „micul Paris".

Acum cîteva săptămîni, un alt oaspete din Franța, avocatul parizian Lalère, a fost invitat să se plimbe prin cartierele Floreasca, 23 August, Grivița. Mărturisea că totul i s-a părut pur și simplu minunat și că nu găsește termeni de comparație pentru București.

Noi ne bucurăm, firește, auzind asemenea aprecieri. Și cu atît mai mult, cu cît ele corespund întru totul realității. Măreților realități ale zilelor noastre.

Magda MIHĂILESCU

Fotografii de Traian PROSAN

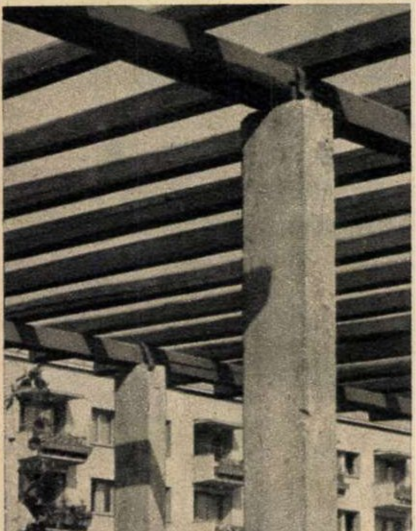

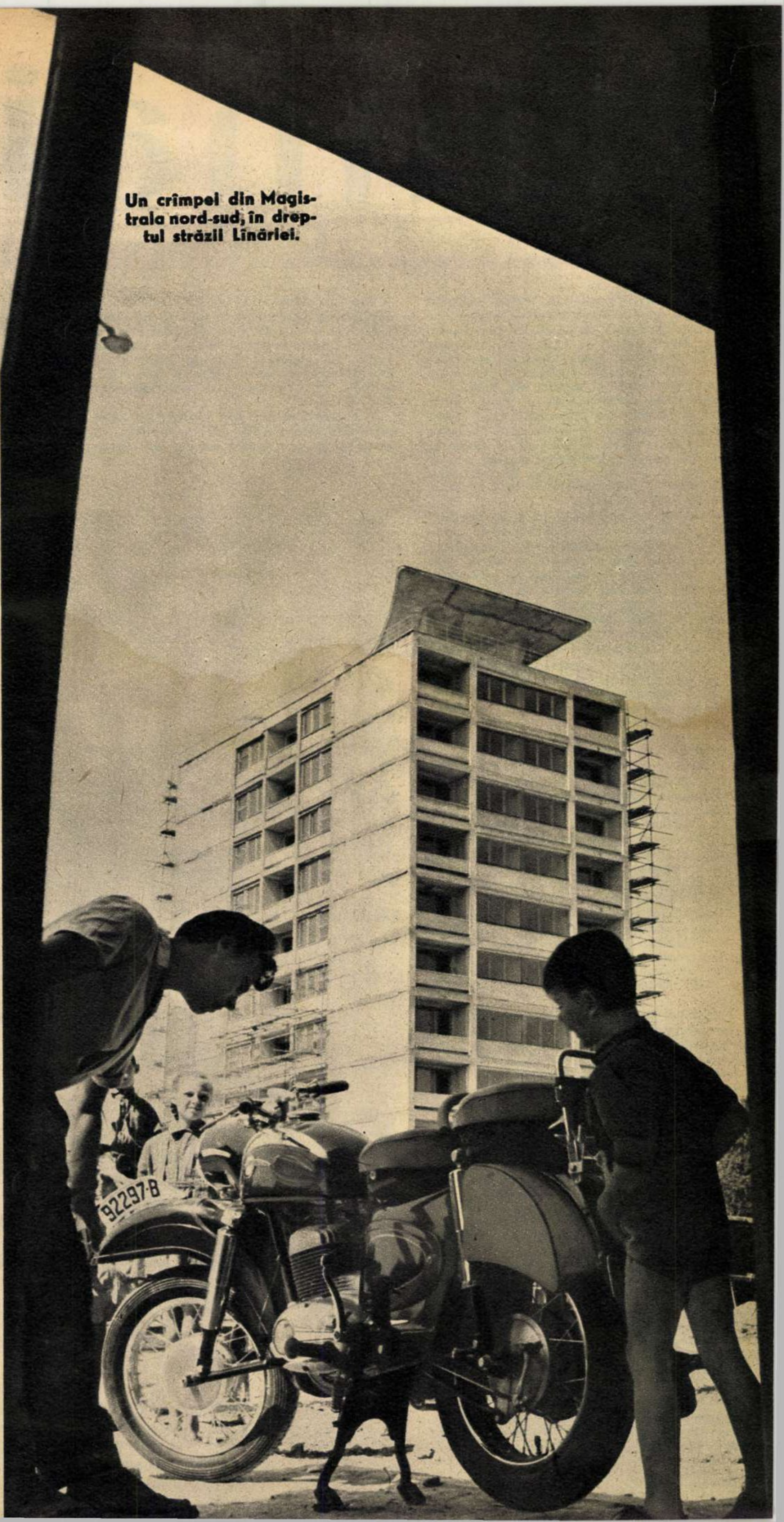

Un crîmpei din Magistrala nord-sud, în dreptul străzii Lînăriei.

Șanhaiul

Cîndva, cu secole în urmă, Șanhaiul nu era decît un mic sat de pescari. An de an, fostul sat pescăresc de pe malul Mării Chinei de răsărit s-a dezvoltat necontenit, ajungînd azi cel mai mare oraș al Chinei populare și unul din cele mai mari orașe și porturi ale lumii.

Exploatarea imperialistă a lăsat urme adînci la Șanhai. Cu scurgerea anilor, locul pitoreștilor șampane și jonci, care brăzdau cu miile apele mării, a fost luat de vasele de război sub pavilion american, francez, englez sau japonez, ale căror stăpîni își impuneau „civilizația“ — adică „dreptul“ de a exploata — cu ajutorul tunurilor.

Decenii de-a rîndul Șanhaiul a fost un adevărat „Eldorado“ al colonialiștilor. Așazisele concesiuni internaționale aparținînd exploatatorilor străini oploșiți în China contrastau prin luxul lor desfrînat cu cocioabele mizere din cartierele locuite de sărăcime.

În același timp, Șanhaiul avea trista faimă de oraș al lumii interlope în care mișunau gangsteri, escroci, traficanți de opiu, prostituate, aventurieri veniți aici din toată lumea.

Nu o dată oamenii muncii din Șanhai s-au ridicat împotriva asupririi coloniale și a propriilor capitaliști. Mai sînt vii în memorie marile greve și mișcări muncitorești din 1927, în care zecile de mii de „kuli“ din Șanhai au înfruntat cu piepturile goale rafalele de mitralieră ale ciankaișiștilor.

Victoria armatei populare chineze de eliberare asupra dușmanului și proclamarea, la 1 octombrie 1949, a Republicii Populare Chineze au deșteptat și Șanhaiul la o nouă viață. Partidul Comunist, conducătorul revoluției poporului chinez, partid al cărui prim congres a avut loc chiar în Șanhai, în anul 1921, a chemat clasa muncitoare chineză la luptă pentru refacerea economiei naționale, pentru transformarea socialistă a țării.

În cei 12 ani care au trecut de la instaurarea puterii populare, Șanhaiul a trecut prin transformări radicale în toate privințele. În port, se desfășoară o intensă activitate, vădind ritmul crescînd al schimburilor comerciale ale R.P. Chineze cu nenumărate țări ale lumii.

Industria marelui oraș s-a dezvoltat de asemenea foarte mult din 1949 încoace. Astăzi în Șanhai se numără nu mai puțin de 6.000 întreprinderi industriale mari și mici cu peste 1.200.000 de muncitori. Oțelarii din Șanhai au dat numai în ultimele zece luni ale anului trecut 109 sorturi de noi laminate, dintre care 97,9 la sută de calitate superioară. Muncitorii fabricii de tractoare au produs un nou tip de tractor universal, de 16 C.P. Din cele peste 8 milioane de ceasornice fabricate în R.P. Chineză în 1960, Șanhaiul a produs o parte însemnată, în 69 de tipuri și modele.

Viața culturală a orașului devine tot mai intensă. Sutele de mii de studenți și elevi au la dispoziție 23 institute de învățămînt superior, 117 școli medii tehnice și pedagogice, 417 școli medii de cultură generală, 5.942 școli elementare și altele. Pe linia culturalizării maselor de oameni ai muncii desfășoară o rodnică activitate 57 colective artistice, 48 cinematografe, 5 studiouri cinematografice etc.

A luat amploare și campania construcției de locuințe. S-au construit apartamente pentru 800.000 de oameni. Unul din cele mai noi cartiere de locuințe ale Șanhaiului este Cianmiao, ridicat în suburbia de nord a orașului — cartierul industrial Usun. 1.800 de muncitori s-au și mutat în cele 18 blocuri cu cîte patru-cinci etaje, construite aci.

Poporul chinez este conștient că succesele obținute în construcția socialistă sînt indisolubil legate de avantajele relațiilor de colaborare și întrajutorare tovărășească din cadrul lagărului socialist și în primul rînd de ajutorul dezinteresat pe care Uniunea Sovietică îl acordă, în spiritul internaționalismului, R.P. Chineze.

Și oamenii muncii din Șanhai simt căldura prieteniei și ajutorului frățesc sovietic. Inginerul șef al șantierelor navale din Șanhai, Van Iun-bin, ca și montorul U Sian-kan, Erou al Muncii, sînt doar doi dintre tehnicienii care au învățat la șantierele navale din Leningrad arta construirii vaselor de mare tonaj.

Un ajutor deosebit de prețios pentru munca de încărcare și descărcare a vaselor în portul Șanhai îl constituie — printre altele — macaralele de 10 tone trimise de Uniunea Sovietică. E Tin-fu, unul dintre zecile de mecanici care mînuiesc grelele mașini de ridicat, a ținut

①

azi

— La a 12-a aniversare a proclamării R. P. Chineze —

să-și exprime părerea despre calitatea macaralelor: „Am primit noile macarale și mulțumim din inimă muncitorilor sovietici. Mașinile demonstrează o tehnică minunată, puternică și simplă“.

Cei peste 10 milioane de locuitori ai Șanhaiului sînt mîndri de marele lor oraș și se străduiesc să-l facă mai frumos, mai înfloritor. Ei participă din plin la eforturile întregului popor pentru China socialistă.

E. TROTUȘANU

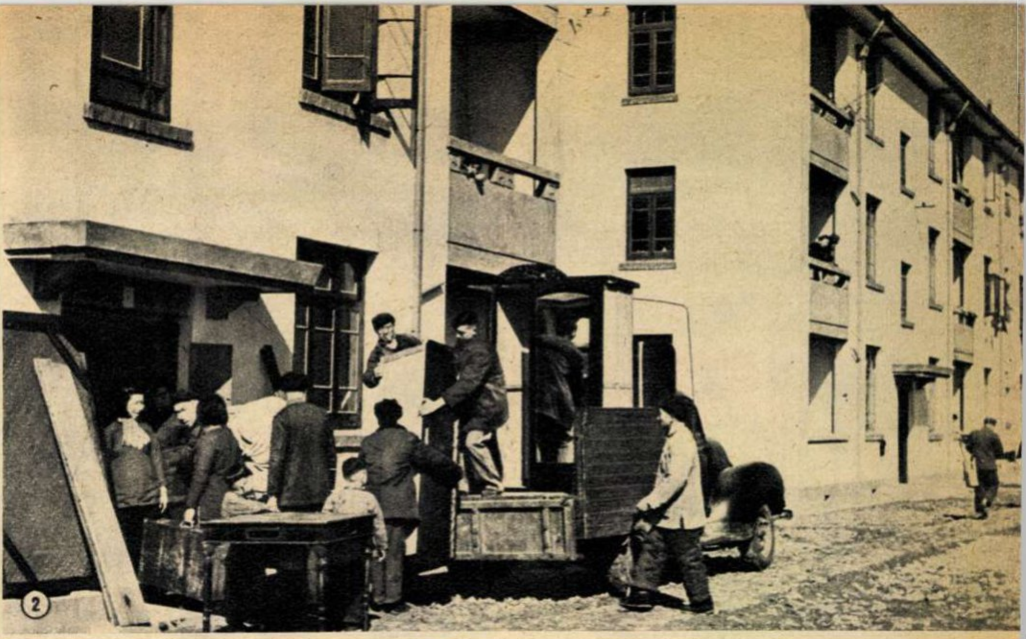

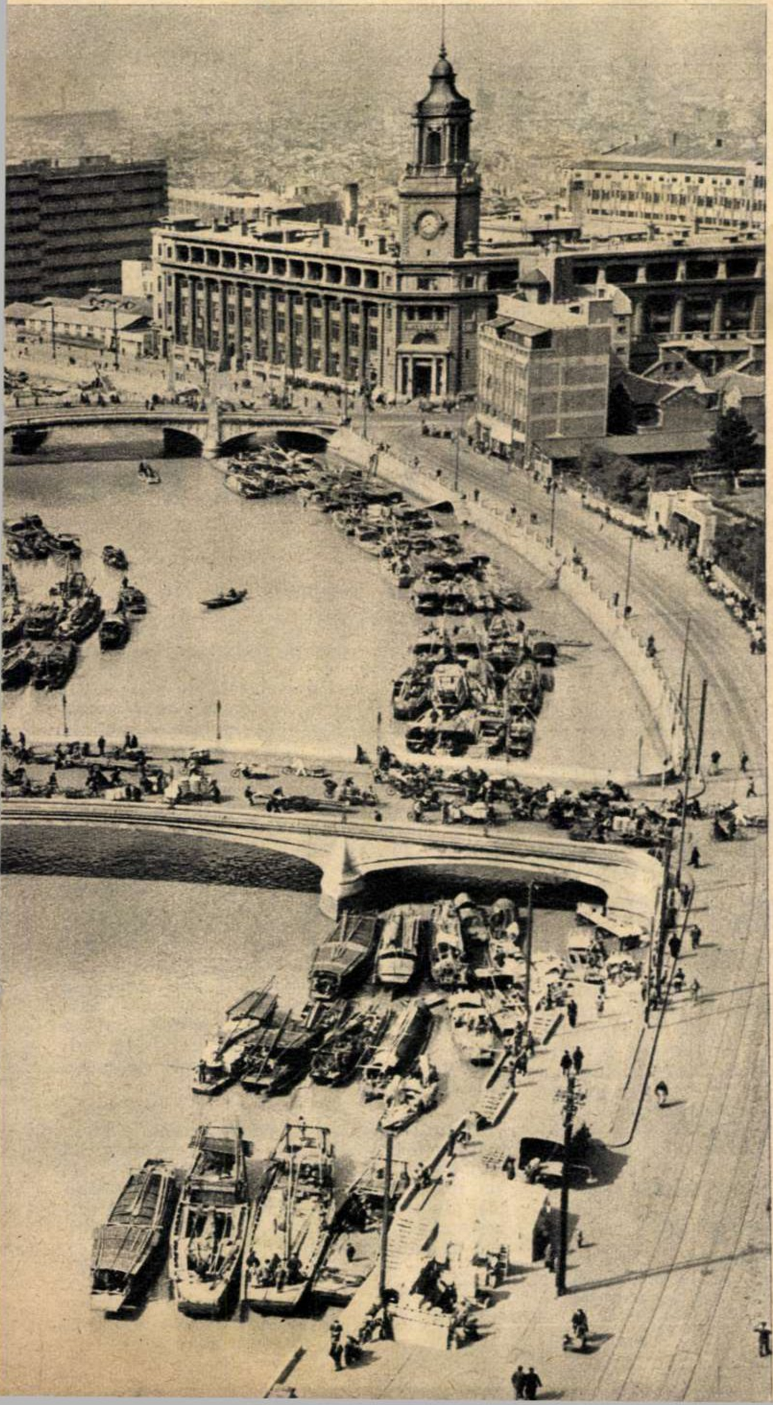

① Vedere panoramică a Șanhaiului.

② Noile blocuri din cartierul Cen lu își primesc locatarii— muncitori ai fabricii de aparataj pentru căile ferate.

③ Sala de lectură a unui club muncitoresc din Șanhai.

④ Într-unul din parcurile orașului.

⑤ La turnătoria de oțel nr. 1 a Uzinelor siderurgice din Șanhai.

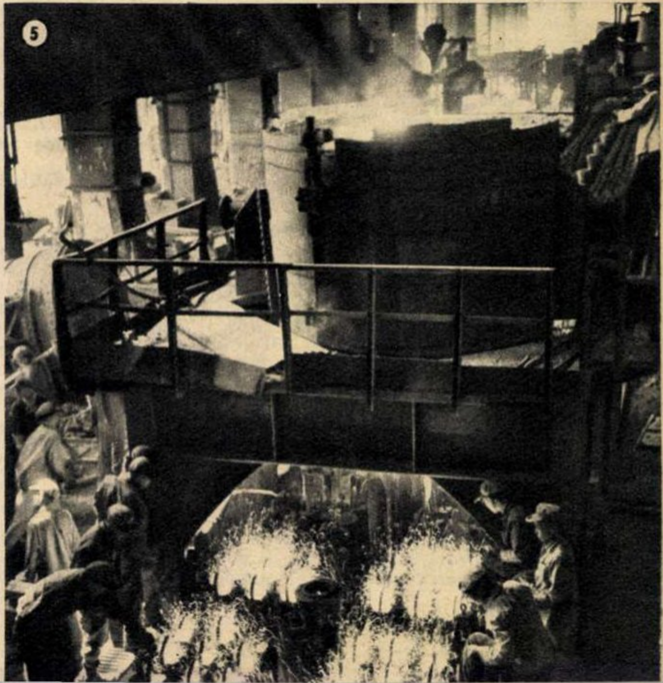

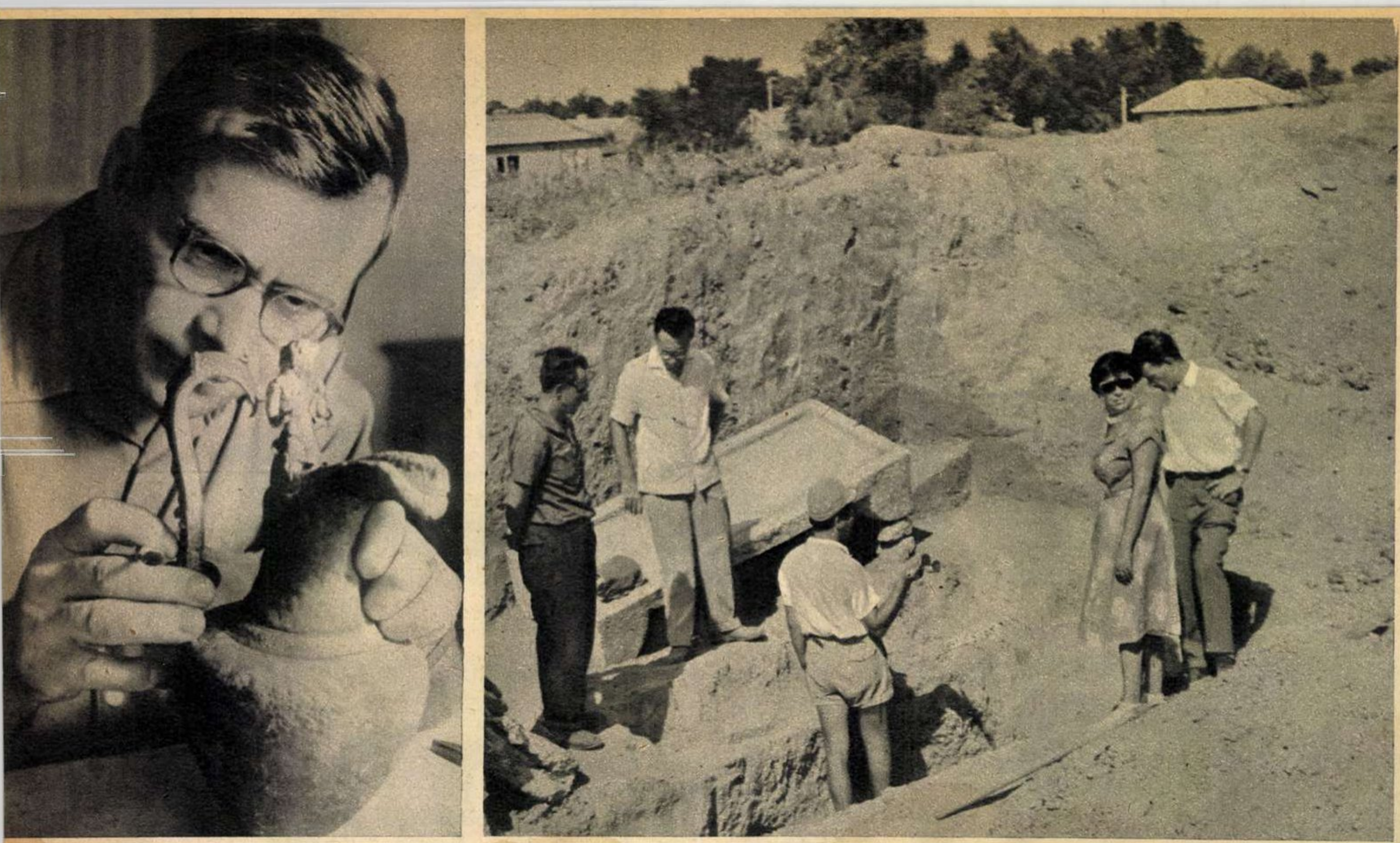

Stînga: ce fel de vin o fi băut stăpînul acestui vas? De Samos, de Cypru sau din viţă dobrogeană? Micuţul Bachus de la gura cănii era desigur un stimulent pentru degustarea unui vin bun! Acum maistrul Constantin Carpuz, restaurator de antichităţi al muzeului din Constanţa, recondiţionează vasul pentru a vi-l prezenta exact aşa cum a fost acum aproape 2.000 de ani. *Dreapta:* acesta-i mormîntul în care s-au găsit vasul cu miniatura din bronz a lui Bachus, candelabrul antic şi alte obiecte de preţ. Fotografia prezintă şi pe cîţiva dintre cercetătorii Institutului de arheologie, veniţi de pe şantierul arheologic de la Istria pentru a cunoaşte descoperirile de la Callatis.

Din vechiul Callatis

În atelierul de restaurări arheologice al muzeului din Constanţa se află de cîteva săptămîni un vas antic de pe mînerul căruia un rubicond Bachus miniatural priveşte zîmbitor către cei din jur. Artistul care a realizat piesa din bronz şi cu încrustaţii din argint şi l-a imaginat pe Bachus dichisit cu ciorchini de struguri, cu frunze de viţă, cu o coroniţă adecvată — aşa cum îi stă bine unui zeu al vinului. Vasul a fost găsit — împreună cu alte urme ale antichităţii — într-un mormînt de incineraţie descoperit la Mangalia în vara aceasta, cu prilejul săpăturilor arheologice efectuate de Institutul de arheologie al Academiei R.P.R. pe locurile unde a existat cîndva străvechea cetate Callatis.

DUPĂ FIECARE BULDOZER, UN ARHEOLOG

Este al treilea an la rînd, de cînd tînărul arheolog Constantin Preda conduce la Mangalia cercetările arheologice, iar săpăturile pentru construcţiile ce se înalţă azi aici i-au prilejuit noi şi interesante descoperiri. Mai ales că străvechiul Callatis, întemeiat acum vreo 2.500 de ani de către grecii dorieni veniţi din Heraclea Pontica, n-a ieşit în totul la lumină. De aceea,după fiecare buldozer care sapă pentru noile construcţii sau acolo unde cazmalele lovesc pămîntul, stă de veghe şi arheologul.

Cîteva lovituri de tîrnăcop trase de cîţiva muncitori într-o movilă de pe tarlaua gospodăriei colective din Mangalia, pe locul unde urma să se ridice o construcţie, au nimerit un vechi mormînt acoperit cu capacul unui sarcofag. Un mormînt care a scăpat nedeschis şi nejefuit din antichitate şi pînă azi, deşi în el se aflau numeroase monede şi destule obiecte de preţ care să-i ispitească pe tîlhari. Este vorba de un mormînt de incineraţie de la începutul erei noastre. Focul, care a pîrjolit în groapă resturile umane ale răposatului într-una din zilele secolului al II-lea al erei noastre, a fost totuşi îngăduitor cu obiectele alăturate. Flăcările n-au distrus vasul de bronz purtînd statueta lui Bachus de care am vorbit mai sus şi nici altele, printre care şi un candelabru de bronz, înalt de aproape un metru şi decorat cu două capete de femei turnate din acelaşi material.

BIJUTERIILE FRUMOASELOR DE ACUM 23 DE VEACURI

Lucrînd la nivelarea terenului unui viitor şantier de construcţii, un buldozer s-a împiedicat într-o piatră de mormînt. Astfel s-a descoperit dintr-o dată, în partea de sud a Mangaliei, un adevărat complex funerar: cinci morminte perfect conservate în cei 2.200-2.300 de ani care au trecut peste ele. Toate lucrate din lespezi de piatră şi avînd ca inventar podoabe antice destul de preţioase: mici coliere de aur, figurine, cercei şi inele de aur — conţinutul mormintelor păstrîndu-se destul de bine alături de resturile umane ale celor care le-au folosit cîndva.

CINE SE „ODIHNEŞTE" AICI?

Şi acum revelaţia săpăturilor de la Callatis: în inima unui tumul, pe teritoriul aflat dincolo de zidurile vechii cetăţi, arheologii au aflat un monument antic cu caracter funerar — construcţie de mari proporţii ridicată din blocuri masive de calcar de Dobrogea şi păstrată destul de bine faţă de cei 2.300 de ani care s-au scurs. Construcţia a fost descoperită de nişte muncitori, cu prilejul unor săpături care aveau ca scop folosirea pămîntului din movilă la lucrări de taluzare. Sub grămada uriaşă de pămînt şi de nisip care, în cursul mileniilor, a acoperit construcţia, arheologii au găsit o cameră funerară destul de spaţioasă şi un culoar (dromos) lung de 5 metri, care făcea legătura cu exteriorul. Alte ziduri şi scări urcă pe deasupra monumentului. Complexul funerar adăpostea două morminte alăturate. Scheletele din ele au fost găsite... deranjate. Fiind vorba de o construcţie funerară fastuoasă din epoca elenistică a Callatisului, probabil că a aparţinut familiei vreunui om de vază, un pontif sau, cum s-ar crede, un şef de trib local, grecizat. Construcţia este atît de mare, încît la scoaterea ei la lumină au lucrat zece oameni timp de trei săptămîni, înlăturîndu-se cu acest prilej sute de metri cubi de pămînt şi de nisip.

★

Toate obiectele descoperite recent la Mangalia au fost predate spre conservare Muzeului regional din Constanţa. După restaurare, ele vor fi expuse în vitrinele secţiei de antichităţi ale aceluiaşi muzeu. Iar în ceea ce priveşte săpăturile de la Callatis, ele vor continua în anul viitor.

F. URSEANU

Fotografiile autorului

O POVESTIRE... MISTICO-FANTASTICĂ

TAXIUL DE LA MIEZUL NOPȚII

de **M. DOMANSKI**
(R.P. Polonă)

Mulțumesc pentru ospitalitate.

Cu aceste cuvinte mi-am luat rămas bun de la prieteni, gîndindu-mă cît de mult am de mers pînă acasă. Trebuia să străbat trei kilometri, noaptea, prin ploaie. Ultimul troleibuz plecase la unsprezece, uneori se nimerea însă cîte o mașină pe drum. Dar puteai pune vreun temei pe o asemenea ocazie după miezul nopții?

„Nu-i nimic de făcut — mă consolam eu. Trebuie să bat drumul cu picioarele. O plimbare nu strică niciodată".

Șoseaua era asfaltată, mărginită de pomi. La stînga se afla un lac, la dreapta, un cimitir înconjurat de un zid scund de piatră. Altceva, nimic — o pustietate deplină: nici o căsuță, nici o luminiță, nici un suflet de om. Dar, deodată, ceva ca o umbră își făcu apariția pe șosea. Se pare că era o mașină. Ce mai minunăție! La început am avut impresia că mașina e încă departe, apoi am văzut-o la vreo cincisprezece metri de mine, numai că mergea foarte încet și cu farurile aproape stinse.

Mașina s-a apropiat și a oprit. Am pipăit prin beznă mînerul portierei din spate, am intrat înăuntru și am spus:

— Vă mulțumesc foarte mult. Mi-e suficient dacă ajung pînă la primele case de la marginea orașului. Eh, ce vreme păcătoasă, nu-i așa?

Șoferul probabil nu m-a auzit; ploaia răpăia cu putere pe caroserie. Era o caroserie înaltă, cu acoperiș de piele, și avea o mică ferăstruică în spate, ca la „Fiat"-urile sau „Oppel"-urile model 1929.

M-am așezat mai comod și am început să aștept. Mașina nu se urnea! Mi-am închipuit că din cauza mea nu a pornit încă și am spus din nou:

— Vă mulțumesc foarte mult, m-am așezat.

Nici de data aceasta nu mi s-a răspuns. De urnit din loc, nici pomeneală. De-abia peste cîtva timp automobilul se puse în mișcare, încet-încet și atît de lin de parcă n-ar fi înaintat pe șosea, ci ar fi plutit prin întuneric și prin ceața ce se ridica din lac. Nu se auzea nimic, în afara zgomotului produs de ploaie. În jurul automobilului, o beznă de nepătruns; doar în partea din față a cabinei se zăreau beculețele violete de la tabloul de comandă și reflexul abia vizibil al farurilor.

— Lămuriți-mă și pe mine, vă rog — spusei eu — ce minune se întîmplă cu motorul dumneavoastră? Nu lucrează și totuși mergem...

N-am apucat să termin bine că mă trecură sudorile: în mașină nu era nimeni în afară de mine. Beculețele violete luminau locul de la volan — gol...

Nu sînt laș, dar aici nu mai putea fi vorba de curaj. Am vrut să sar din această mașină blestemată, însă portiera nu se deschidea. Iar mașina continua să meargă înainte, tot înainte, pe marginea șoselei, prin ploaie și negură. În sfîrșit, mașina se opri la o răscruce: un drum ducea spre oraș, celălalt — spre cimitir. Ploaia se liniștise. La cîțiva metri am văzut porțile cimitirului, deschise. Acolo se zăreau, albite de vremi, monumente și cruci, dintre care una își întindea brațele spre mine.

Se spune că în asemenea clipe omului i se perindă prin fața ochilor întreaga sa viață. Eu nu aveam însă răgazul pentru așa ceva, deoarece cu toate simțurile mă contopisem cu mașina în care mă aflam, pîndind prin geamul ei cea mai mică picătură de ploaie, cea mai mică mișcare. Se va îndrepta oare spre poarta cimitirului? Intră acolo cu mine sau nu? Și dacă intră...

Automobilul în timpul acesta stătea nemișcat, cu botul îndreptat spre cimitir. Aveam impresia că stă la îndoială, că-mi dă timp să mă gîndesc, că așteaptă ceva de la mine... Dar ce trebuia să fac? Să-mi închei socotelile cu conștiința mea? Să închin rugăciuni pentru sufletele păcătoase ale șoferilor morți?

Deodată din beznă apăru o mînă vînjoasă, acoperită cu păr, care apucă volanul și îl întoarse spre stînga. Apariția acestei mîini ar fi putut ucide pe loc un om. Dar ea a însemnat salvarea, mîntuirea, căci drumul din stînga ducea spre oraș. Mașina o porni din nou.

După aceea apăru periferia orașului — lumini, clădiri, oameni. Am ales un moment, mi-am adunat toate forțele și am sărit afară. De data asta portiera se deschisese.

Încă doi pași și iată-mă în fața ușii unei case oarecare. Răsuflai ușurat și privii spre stradă. Mașina dispăruse, iar în jur lumea arăta cu totul normal. Peste drum mai lumina încă firma birtului „Plutașul". Așadar, ce a fost cu mine? Ce s-a întîmplat? Un vis? Duhuri? Halucinații?

Mi-am aprins o țigară, reflectînd la toate acestea, cînd de după colț se ivi un om într-un costum de culoare închisă. Omul era ud leoarcă și părea groaznic de obosit.

— Scuzați-mă — zise el — aveți un foc?

I-am dat chibriturile, dar el nu-și putu aprinde țigara.

— Mi s-au udat țigările — adăugă el. Nu mi-ați putea da o țigară?

— Cu plăcere.

El luă țigara și, considerîndu-se obligat să-mi dea unele explicații, spuse supărat:

— Am avut o pană de motor, dracu' s-o ia! Am fost nevoit să împing mașina tocmai de la orășelul muncitoresc și pînă la Vijkov. Și-i atît de grea, că era să-mi rupă și mîinile, și picioarele...

Un minut am stat în poartă, fumînd în tăcere, apoi l-am invitat la bufetul de peste drum.

— De ce? — se miră el.

— Așa — răspunsei eu. Fără nici un motiv. Am o simpatie deosebită pentru soferi.

În romînește de
Dan LĂZĂRESCU

Ilustrație de Albin STĂNESCU

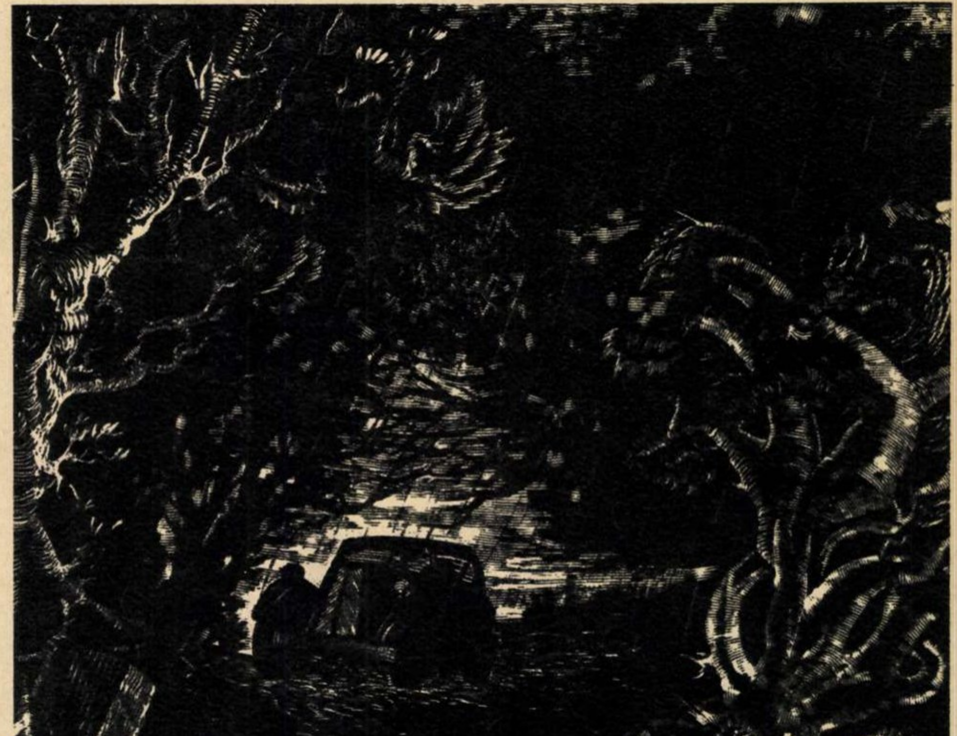

mozaic

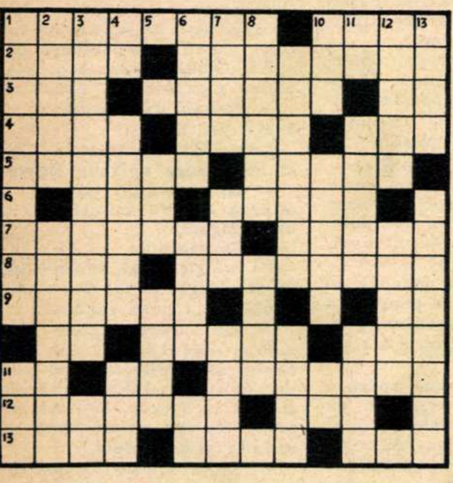

Rapsodia muncii

ORIZONTAL: 1) Scriitor romîn, autorul romanului „Oțel și pîine" — Personaj din romanul „Așa s-a călit oțelul" de N. Ostrovski. 2) „Atelierul artistului" este unul din tablourile acestui pictor clasic romîn — Muncitori din metalurgie care efectuează operații de ajustare a pieselor metalice. 3) Ramură — Muncitori calificați care lucrează în subteran — Fiecare vine însoțit de un nou plan de muncă. 4) A sufla lin — Sport național — Soția meșterului Manole. 5) Tehnician care asamblează diferite părți ale unor obiecte sau aparate — A copia. 6) Stabilește timpul de muncă (sing.) — Muncitori la calea ferată. 7) Pieptănatul linii — A cresta un carton sau o mucava spre a le putea îndoi ușor. 8) Păstor mitologic — Muncitor care conduce o mașină sau supraveghează funcționarea ei. 9) Centru muncitoresc în Banat — Chiuitură. 10) Locotenent! — A înlesni — A cunoaște. 11) Posezi — Pomadă — Premiat pentru merite remarcabile în munca științifică, literară, artistică etc. 12) Tehnicieni care coordonează activitatea unor ateliere sau secții în fabrici și uzine — Crustaceu. 13) Măiestrie — Fontă — Metal prețios.

VERTICAL: 1) Muncitor care face cărămizi — Interjecție. 2) Autorul nuvelei „Prima zi de grevă" — Loc de muncă într-o uzină. 3) Muncitor calificat care lucrează la laminare — Tăcere! 4) În fruntea numerelor — Ispitiți — La războiul de țesut. 5) Onomatopee lacustră — Cele trei schimburi într-o zi de muncă. 6) Laptele cucului — Pășune — În artă! 7) Le vindecă medicul — Indispensabilă croitorului — Pasăre din familia acvilidelor. 8) Tînăr care învață o meserie lucrînd sub îndrumarea unui meșter — Locul de muncă al grădinarului în timpul iernii. 9) Meșteri care lucrează obiecte de aramă — A sufla cu aur. 10) Ție — Personaj feminin din piesa „Puntea de foc" de Boris Romașov — Soare... apus! 11) În vuiete! — Nici mai mulți, nici mai puțini — A lipsi de apă o baltă. 12)...și încă un verb cu același înțeles — Ușă mică. 13) Personaj feminin din romanul „Atelierul de foc" de Boris Polevoi — Muncitor specialist în nituire.

Dezlegarea jocului „TIMP..." apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Trecător — A. 2) Iatac — Diac. 3) Miez — Finet. 4) Parapon — Ru. 5) I — N — Iniția. 6) Nb — Sc — Oral. 7) Arătura — Ni. 8) Iureș — Ra — T. 9) Ni — G — Varna. 10) Tabără — Set. 11) Eternitate.

E bine să știm!

Povestea unor cuvinte

Cuvintele își au, toate, povestea lor. Aproape fiecare cuvînt, prin schimbările suferite de-a lungul timpului, ne dă informații prețioase despre vremuri foarte vechi. Istoria vocabularului luminează adesea fapte din istoria societății.

Iată cîteva exemple luate din cuvintele referitoare la scriere. Mai întîi, chiar verbul *a scrie*. E un cuvînt milenar — latinii spuneau *scribere* (scriere) și *scriptus* (scris). Cuvîntul acesta a însemnat la început „a zgîria", „a scrijeli". Asta pentru că romanii scriau în piatră, zgîriind-o, sau pe tăblițe acoperite cu ceară în care literele erau săpate cu un bețișor ascuțit la vîrf. În Orient se scria pe foi de papirus, numit în grecește *hartes*, de unde cuvîntul nostru *hîrtie*.

Sau să luăm cuvîntul *caiet;* el se trage din franțuzescul *cahier*, care provine la rîndul său din latinescul *quadernus* (foaie împăturită în patru). Sensul cuvîntului latin s-a uitat de mult, așa că astăzi spunem tot caiet, chiar dacă are o sută de foi și nu numai patru!

Dacă romanii zgîriau piatra sau tăblițele cerui-te, grecii, în perioada cînd au influențat limba noastră, scriau muind pana de gîscă în călimară. *Penița* noastră de astăzi e de metal, dar sensul cuvîntului a fost la început „pană mică". *Condeiul* are un părinte grec (*condili*), care însemna „pană", dar *condili* se confecționează și din trestie — *calami* pe grecește; de aici cuvîntul *călimară*, adică „vas în care se pune un *calami*".

Noi spunem astăzi: cerneală albastră, cerneală verde, cerneală roșie. Ar părea desigur un nonsens dacă ținem seama că *cerneală* însemna la început, după cuvîntul său de origine slavă, „lichid negru"... Firește însă, nimeni nu ne cere să vorbim astăzi folosind cuvintele cu sensurile lor de acum cîteva secole sau milenii.

Cînd terminăm de scris, ne iscălim. Și cuvîntul acesta are povestea lui. *A iscăli* provine dintr-un cuvînt slavon care însemna „a fi de acord", „a consimți". În documentele noastre vechi se foloseau adesea cuvinte slavone; de pildă, la sfîrșitul contractelor, persoanele care se angajau declarau că sînt de acord cu conținutul actului și de aceea scriau *iskalu*, adică „consimt", și apoi semnau. Pentru că acest cuvînt se scria înainte de semnătură și oamenii au uitat cu timpul limba slavonă, *a iscăli* a devenit sinonim cu *a semna*.

Sorin STATI

PĂLĂRIE „À LA VALAQUE"

In trecut, filfizonii din București considerau ca o chestiune de onoare să copieze întocmai moda pariziană.

Ei bine, acum 183 de ani s-a întîmplat ca și portul din țara noastră să inspire pe creatorii de modă din Paris.

Jurnalul „Galèries des Modes" din 1778 recomanda eleganților de pe malul Senei această pălărie „à la Valaque", copiată după pălăriile pitorești ale țăranilor de pe Bistrița.

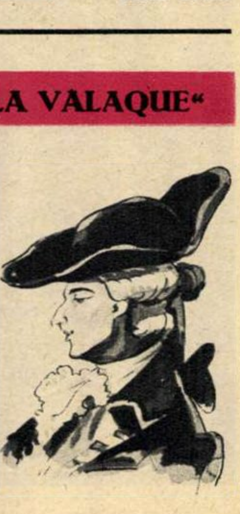

CIUDATELE CEASORNICE

Există în India niște construcții imense și ciudate, datînd din timpuri străvechi, a căror destinație n-a fost cunoscută multă vreme. Este vorba de niște trepte de piatră enorme și strîmte, deteriorate de vreme, mărginind cîte un zid triunghiular de înălțimea unei case cu mai multe etaje. Orientat spre sud, zidul cade perpendicular pe un alt zid, construit în semicerc, asemănător unui pod de piatră răsturnat pe care sînt înșirate numeroase crestături. Întreg acest complex de construcții nu reprezintă altceva decît — așa cum s-a stabilit de curînd — un enorm ceasornic solar, folosit în timpuri foarte vechi.

Umbra zidului triunghiular care se mișca o dată cu deplasarea soarelui forma arătătorul, iar „podul" răsturnat cu crestături servea drept cadran. Viteza de deplasare a umbrei pe cadranul acestui original ceasornic era de patru metri pe oră.

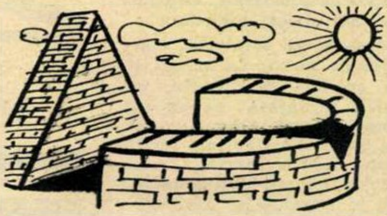

Tot în India se folosea pe vremuri, drept ceasornic portativ, un toiag tăiat în opt fețe, pe care erau săpate liniuțe. Fiecare liniuță a toiagului — corespunzătoare unei anumite perioade a anului — avea în partea superioară o deschizătură în care era vîrît un bețișor. Umbra acestuia, căzînd pe fața toiagului, se oprea în dreptul unei liniuțe reprezentînd cuvenita oră.

Mai existau ceasornice portative alcătuite în formă de inel sau de brățară, care se purtau pe deget sau la mînă. Pe partea interioară a inelului sau a brățării, raza de soare, pătrunsă printr-un orificiu, indica orele însemnate cu niște liniuțe. Și la întocmirea acestor ceasornice se ținea seama de poziția soarelui în anumite anotimpuri.

CITITORI CĂTRE CITITORI

Surorile Ana și Saby Floș, eleve în cl. a XI-a și respectiv a IX-a, Sînnicolaul Mare, str. S. Barnuțiu nr. 53, reg. Banat, doresc să corespondeze cu tineri și tinere și să facă schimb de cărți poștale ilustrate și fotografii ale artiștilor de cinema.

Iconaru Hella, elevă cl. a XI-a, Brăila, str. Sebastian nr. 20, dorește să corespondeze pe teme de literatură și să facă schimb de ilustrate.

Bulic Ion, Bocșa Romînă, U.C.M.M.A., regiunea Banat, dorește să facă schimb de ilustrate și fotografii ale artiștilor de cinema.

Bacria Ileana, elevă cl. a X-a B., Școala medie nr. 3, Pitești, dorește să corespondeze cu colegi și colege din toată țara.

Vîrtopeanu Mioara, anul II, Școala tehnică poligrafie, str. Mihail Eminescu nr. 45, raion Gr. Roșie, București, dorește să facă schimb de ilustrate și să corespondeze cu tineri și tinere.

Doresc să facă schimb de ilustrate, fotografii ale artiștilor și să corespondeze pe teme de literatură, școală și altele, următorii elevi din Balș:

Săndulescu Camelia și Săndulescu Tanți, str. D. Gherea nr. 85; Cruceru Eufrosina, str. 23 August nr. 56; Pietraru Esamanga, str. P. Șapcă nr. 34; Gagiu Doru, str. P. Șapcă nr. 112; Săndulescu Lenuța, str. Ilie Pintilie nr. 22; Ilinca Constanța, str. N. Bălcescu nr. 98.

Zîmbrea Radu, elev, Tr. Măgurele, str. 1 Mai nr. 6, dorește să corespondeze pe teme de filatelie și în general pe diferite teme și să facă schimb de ilustrate.

Lădaru Nicolaie și Ciubotaru Nitică, elevi cl. a XI-a, Focșani, str. Ana Ipătescu nr. 7, doresc să corespondeze pe diferite teme și să facă schimb de ilustrate.

Educație pentru toate vîrstele

TRICICLETA

Era o frumusețe de tricicletă. Avea șaua roșie, roțile și ghidonul erau albastre. Avea sonerie și far. Iar dedeasupra roților din spate, unde stăteau adăpostite cu grijă, în casa lor de piele, uneltele păreau că spun: „n-aveți nici o grijă, sîntem aici, nu-i chip de rămas în pană".

După cum se vede, tricicleta nu era o jucărie oarecare, ci însăși desăvîrșirea căreia îi plăcuse să ia înfățișarea unei triciclete.

Pe tricicletă stătea fetița. Avea cinci ani, rochiță roșie, ochi albaștri și apăsa pedalele cu pantofiorii ei albi. Nu era o fetiță obișnuită, ci însăși întruparea fericirii căreia îi plăcuse să ia înfățișarea unei fetițe cu tricicletă.

Iar pe bancă stătea mătușa. Împungea aerul cu andrelele, număra ochiurile, o privea din cînd în cînd pe fetiță și părea în totul asemănătoare cu celelalte bunici și mătuși din grădină. Fetița se plimba în sus și-n jos cu o viteză amețitoare. Ieșea uneori pe stradă, dar peste o clipă apărea din nou pe alei. Mătușa n-o oprea. Era pare-se o fetiță cuminte, în care se putea avea toată încrederea.

La început copiii s-au uitat cu admirație la tricicletă. Dar cum fiecare copil avea jucăriile lui (nu duc ei lipsă de jucării în această țară și-n aceste locuri), au privit ce-au privit și s-au întors fiecare la ale sale. Rămasă fără spectatori, fetița se cam săturase să tot dea ocol grădinii. Împingea pedalele cu mai puțin entuziasm. Roțile abia se mișcau. Atunci a apărut în calea ei fetița cu păpușa. Avea tot cinci ani, cea mai frumoasă păpușă din lume și privea cu interes la tricicletă.

Fiecare vîrstă își are înțelepciunea ei. La cinci ani, nici o fetiță care are tricicletă sau o păpușă nu simte nevoia tratativelor. Pe scurt, fără multă vorbă, fetița cu tricicleta a primit păpușa, care, în momentul următor, a devenit obiectul și subiectul unui joc nespus de atrăgător. Iar cealaltă fetiță, încredințată că și-a lăsat păpușa în mîini sigure, s-a urcat pe tricicletă, pregătindu-se pentru călătorii pasionante.

Dar atunci, ca zvîrlită de un resort, a zvîcnit de pe bancă mătușa. Într-o clipă a ajuns lîngă cele două fetițe. Nepoata a fost violent admonestată. Tricicleta era jucăria *ei*, era cumpărată pentru *ea*. O asemenea tricicletă nu poate fi, nu trebuie dată nimănui. Se poate strica. Un copil cuminte trebuie să păstreze pentru el ceea ce este al lui. Păpuși se mai găsesc; chiar și fetița are acasă păpuși la fel de frumoase. Dar o tricicletă ca aceasta!...

Al meu — spunea mătușa — *pentru mine, al ei, pentru ea, al lui, pentru el... fiecare pentru sine.* Astfel, fetița cu păpușa a fost dată jos de pe tricicletă. Fetița cu tricicleta a înapoiat păpușa. Au început să plîngă. Nu mai semănau cu două fetițe înțelepte. Dar nici mătușa nu mai semăna cu toate mătușile. Ea se metamorfozase sub ochii noștri. Acum părea însăși întruchiparea blestematei mentalități a proprietății private, zdrobind mugurul prețios al generozității care înflorise în inimile unor fetițe de cinci ani.

Fără să bănuiască răul ce-l face, ea împiedicase zborul tricicletei spre însoritele ținuturi ale simpatiei omenești, îndreptîndu-i roțile spre țărmurile cenușii ale egoismului și meschinăriei.

Fără îndoială că școala ce-și va deschide peste doi ani porțile în fața fetiței cu tricicleta va ști să îndrepte cu pricepere ceea ce vor fi stricat alții, căci fetița trăiește într-o lume care-i încurajează elanurile generoase. Dar pentru că este mai ușor să educi decît să reeduci și pentru că primii ani ai copilăriei poartă temeinic pecetea educației primite în familie, m-am gîndit să vă relatez întîmplarea de mai sus.

Sen ALEXANDRU

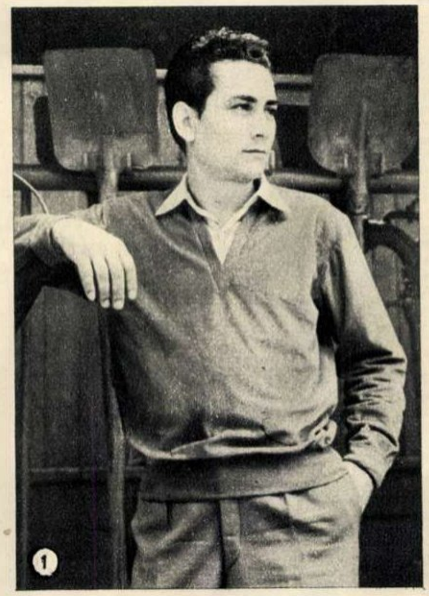
①

②

MODA

Pulovere sport

Răspunzînd cerințelor formulate de cumpărători, industria ușoară a luat în studiu și a realizat noi modele de îmbrăcăminte din tricot plușat din fire sintetice, pentru bărbați.

Astfel, pentru sezonul viitor, fabrica „Adesgo" va produce diferite modele de veste și pulovere bărbătești dintr-un tricot plușat de o calitate comparabilă cu cele mai bune produse străine.

Practice, aspectuoase, moderne ca linie, produsele pe care le-am văzut la biroul de creație al fabricii vor avea fără îndoială succes mai ales în rîndurile tineretului sportiv.

Modelele reproduse alăturat ilustrează cele două tendințe principale în moda puloverelor bărbătești. Unul (foto 1), din tricot plușat maron, prezintă clasica răscroială în V. Celălalt e de culoare verde oliv și are răscroiala modernă, dreaptă (foto 2).

COLȚUL COSMETICIENEI

Mierea de albine şi utilizarea ei în cosmetică

Proprietățile curative ale mierei sînt cunoscute încă din antichitate. Egiptenii foloseau acum 3500 de ani mierea de albine pentru a vindeca unele boli de piele, iar în vechi hrisoave medicale rusești se pomenesc rețete în compoziția cărora intra mierea.

În cosmetica modernă mierea își are locul său bine stabilit, constatîndu-se, în urma unor îndelungate cercetări și experiențe, că ea are efecte foarte bune și directe asupra pielii: o hrănește, îi dă rezistență și suplețe, întîrziind în felul acesta apariția ridurilor. În cosmetica modernă mierea se folosește cel mai mult în compoziția măștilor. Iată cîteva rețete:

1) *Pentru ten uscat:* masca obișnuită dintr-un gălbenuș de ou frecat cu o linguriță de untdelemn și o linguriță de miere o întindem pe față și pe gît și o spălăm după 20 de minute cu ajutorul apei călduțe, clătind apoi cu apă rece.

2) *Pentru ten gras:* vom folosi o mască astringentă dintr-un albuș de ou bătut spumă, căruia i se adaugă două lingurițe de miere și $1^{1}/_{2}$ linguriță de zeamă de lămîie. Masca se păstrează pe față 15-20 de minute și se scoate cu apă călduță.

3) *Pentru ten deshidratat sau veștejit:* frecați un gălbenuș de ou cu o linguriță de smîntînă și $1^{1}/_{2}$ linguriță de miere și păstrați pe obraz acest amestec timp de 20 de minute; spălați apoi obrazul cu apă călduță și clătiți cu multă apă rece.

4) *Pentru a odihni și hrăni pielea,* în special după un guturai sau gripă: bateți un albuș de ou spumă și amestecați-l cu două lingurițe de miere și făină pînă obțineți o pastă moale pe care o întindeți pe obraz și o scoateți după 20 de minute cu apă călduță. Această mască convine unui ten normal sau gras. La ten uscat se va folosi în asemenea împrejurări o mască făcută din făină de secară amestecată cu untdelemn călduț și miere pînă se obține o pastă moale ce se folosește la fel ca precedenta.

5) *Pentru îngrijirea și întreținerea mîinilor*, în special cînd pielea este uscată și crăpată, folosiți următorul amestec: grăsime de porc (de lîngă rinichi) 60 gr, măduvă de vacă 60 gr, untdelemn de măsline 15 gr, miere 15 gr. Grăsimile se pun la topit în baia de aburi, după care se adaugă uleiul, se strecoară printr-un tifon și se amestecă cu mierea. Se păstrează în borcan bine închis, ținut la loc răcoros.

Georgeta MĂLIN

Înainte de aplicarea măștii, obrazul este supus unei băi de aburi.

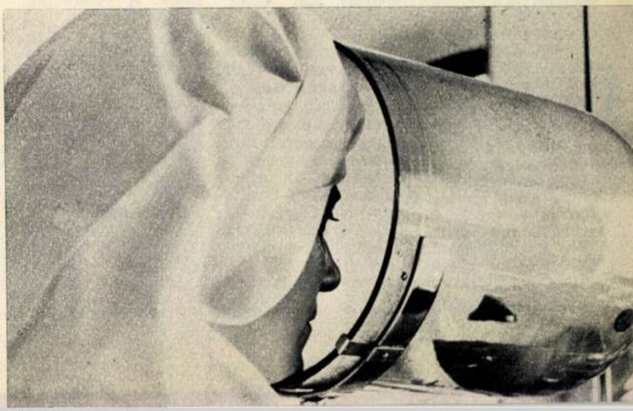

De vorbă cu medicul

PIATRA LA FICAT (II)

Profilaxie și tratament

Respectarea igienei alimentare și o activitate corporală chibzuită, evitarea vieții sedentare și combaterea ei prin mișcare și plimbări sînt primele măsuri de luat pentru profilaxia bolii. De asemenea se va evita îmbrăcămintea prea strîmtă care apasă pe regiunea ficatului (de pildă, centurile prea strîmte și înalte la femei). Vom combate constipația (cu ajutorul laxativelor). Pe cît posibil, vom evita emoțiile.

Tratamentul prescris de medic are în vedere atît oprirea crizei, care este foarte chinuitoare pentru bolnav, cît și tratamentul general în afara perioadelor de criză.

În timpul colicelor sînt indicate, pentru calmare, injecții cu Papaverină și Atropină, precum și pastile de piramidon sau antinevralgice. În crizele foarte puternice sînt necesare injecțiile de Pantopon sau Dilauden-Atropină. După criză se aplică căldură pe regiunea dureroasă: pernă electrică, termofor sau sticle cu apă caldă. Este de asemenea recomandabil ca după criză să se facă bolnavului clisme cu mici cantități de apă caldă. În prima zi după criză bolnavul nu va consuma decît ceai, iar în zilele următoare zeamă de fructe, orez sau griș fiert în apă, apoi se adaugă treptat compoturi, pesmeți, pire de mere, lapte bătut.

În afara perioadelor de criză și pentru a preveni repetarea lor, se va lua de două sau de trei ori pe zi după masă cîte o tabletă de Spasmoverin și se va aplica căldură.

Regimul alimentar trebuie să fie sărac în grăsimi, iar carnea se va consuma în cantități moderate. În general sînt interzise mîncărurile prăjite în grăsimi, carnea de porc, peștele gras, creierul, mezelurile grase, gălbenușul de ou, supa de carne, varza, fasolea, mazărea uscată, condimentele, brînzeturile grase, băuturile alcoolice, cafeaua, băuturile reci. După masă, de trei ori pe zi, se iau cîte una pînă la două tablete de Decol sau, dimineața pe nemîncate, cîte o linguriță de Peptocolin în jumătate pahar de apă călduță, după care bolnavul va sta culcat pe partea dreaptă timp de 20 de minute. După cel puțin două luni de la criza dureroasă se poate face cu mult folos — dar numai după consultarea medicului specialist — o cură de ape minerale.

Pentru a preveni stagnarea bilei se recomandă luarea meselor la intervale regulate. Acestea trebuie să fie în cantități reduse și să aibă valori calorice mici.

Dr. Silviu GHEREA

CĂRŢI

URY BENADOR.

„GABLONZ“ - magazin universel

Ury Benador
„GABLONZ'
MAGAZIN UNIVERSEL
ROMAN

Aşa cum s-a spus, „Gablonz“ este o virulentă cronică antiburgheză, un roman care denunţă convingător falsitatea gablonzurilor... umane. Ury Benador a creat cîţiva eroi de remarcabilă autenticitate, prin intermediul cărora luăm cunoştinţă de unele laturi ale societăţii burgheze, poate mai puţin zugrăvite în literatură. Cu Marcu Moise, Avramuţ Smochinescu şi Gheorghe Cristea Bujor autorul ne introduce în lumea spoliatorilor, a speculei şi a bursei negre, care se întinde de la micul speculant şi exploatator pînă la cercurile marii finanţe. Dar „Gablonz“ nu reprezintă numai un tablou al afacerilor necurate pe care le învîrtesc numiţii Marcu Moise, Smochinescu şi Cristea Bujor. Exploatarea implică, bineînţeles, exploataţi şi metode de exploatare. Către acestea îşi îndreaptă autorul cu osebire atenţia, făcînd ca romanul său să dobîndească o şi mai pregnantă semnificaţie socială. Prezentînd relaţiile ce se stabilesc între Avramuţ Smochinescu, de pildă, şi bătrînul comis-voiajor Mişu Horowitz, care mai credea în iluzia „milei“ şi „înţelegerii“ patronului de aceeaşi naţionalitate, scriitorul divulgă caracterul mincinos al pretinsei unităţi naţionale pe deasupra claselor, pe care burghezia a folosit-o în scopurile cele mai diversioniste.

Tipurile de afacerişti create de Ury Benador, realizate mai ales în cadrul monologului interior, dezvăluie o esenţă comună: pofta nemăsurată de îmbogăţire. Dar fiecare se manifestă în împrejurările vieţii altfel: Avramuţ este de o volubilitate zgomotoasă, laş, perfid şi linguşitor, umil faţă de potentaţi, dispreţuitor faţă de sărăcime; în schimb colonelul Gheorghe Cristea Bujor afişează o înţepenită morgă aristocratică, este orgolios, tiranic (participă la reprimarea răscoalelor din 1907 şi la înăbuşirea grevei generale), de o rece condescendenţă, cu afabilităţi extrem de rare şi atunci vădit studiate, teatrale.

Cu acelaşi profund simţ al realităţii i-a văzut scriitorul pe oamenii umili, nevoiaşi, ca Mişu Horowitz. Aici viziunea sobră, obiectivă, e nuanţată de un lirism învăluitor, compasiv pînă la sentimentalitate. Descoperim în evocarea familiei sărmane a bătrînului comis-voiajor poezia tragică a existenţelor strivite, a fiinţelor candide, nevinovate, din care capitalismul a făcut victimele sale de fiecare zi, de fiecare oră.

Adevărata luptă împotriva exploatării o exprimă alţi eroi, muncitorii Dumitru Udrea, Broder, Herczeg, Bîrlădeanu, intelectuali ca Moscu Navon. Deocamdată însă ei apar episodic, iar în v'timul capitol, destul de confuz şi schematic. Probabil că profiturile lor urmează a fi conturate în volumul al doilea, unde îi aşteptăm în prim-plan.

„Gablonz“ — magazin universel *se impune atenţiei noastre prin puternicul său spirit antiburghez, prin cele cîteva memorabile figuri amintite, care atestă încă o dată, subliniat, calităţile scriitorului Ury Benador de cunoscător al sufletului omenesc.*

Al. SĂNDULESCU

DISC

SUITA NR. 1 PENTRU ORCHESTRĂ, OP. 9, această lucrare din prima perioadă de creaţie a marelui George Enescu constituie cel mai grăitor exemplu de modul în care genialul muzician ştia să introducă în creaţia sa simfonică melosul popular romînesc fără să apeleze direct la citate folclorice. Compusă puţin timp după „Octetul pentru coarde“ şi cele două „Rapsodii romîne“, „Suita pentru orchestră“, în prima parte („Preludiul la unison“), ne relevă dăruirea melodică a lui Enescu. Este şi unicul caz în întreaga literatură muzicală universală cînd se întrebuinţează o melodie la unison într-o construcţie simfonică de amploare.

Meritul acestui disc de 25 cm (33 turaţii pe minut), editat de „Electrecord“ cu prilejul celui de-al II-lea Concurs şi Festival internaţional „George Enescu“, constă în importanţa sa documentară remarcabilă. „Suita“ este dirijată de George Enescu însuşi. Gravura a fost realizată după recondiţionarea unei înregistrări mai vechi.

SONATA NR. 2 ÎN FA MINOR PENTRU PIAN ŞI VIOARĂ, OP. 6, a ocazionat editarea unui disc mediu (33 turaţii pe minut) care de asemenea poate fi considerat un document enescian. Sonata este înregistrată în interpretarea la vioară a compozitorului, la pian fiind Dinu Lipatti. Delicata poezie a lucrării este transmisă de către cei doi neasemuiţi artişti ai artei interpretative romîneşti într-un efort comun perfect conjugat. „Sonata nr. 2 în Fa minor“ este privită ca o creaţie în care pentru prima oară se atestă cu tărie personalitatea plină de originalitate a lui George Enescu. Chiar compozitorul notează în „Amintirile“ sale: «...pornind de la această „Sonată“ am fost eu însumi».

„Sonata în Fa minor“ este întîia lucrare instrumentală de cameră romînească în care formele muzicii culte transfigurează cu o artă majoră motivele şi intonaţiile cîntului popular.

SONATA NR. 3 ÎN LA MINOR PENTRU PIAN ŞI VIOARĂ, OP. 25 (ÎN STIL POPULAR ROMÎNESC), compusă de George Enescu în 1929 reprezintă, un alt moment, evoluat, de asimilare şi transpunere în forme artistice nepieritoare a melodiilor populare. Diversele modalităţi de colorit ale viorii caută să sugereze cît mai apropiat cîntul lăutăresc. Chiar şi acompaniamentul pianului capătă pe alocuri rezonanţa ţambalului şi a cobzei. Şi acest disc este „recondiţionat“. Înregistrarea are o valoare de nepreţuit, interpretarea aparţinînd lui George Enescu (vioară) şi Dinu Lipatti (pian).

PIESA DE CONCERT PENTRU ALTO ŞI PIAN vine să completeze seria de discuri editate de „Electrecord“ cu prilejul festivalului. În această înregistrare îl putem asculta pe Enescu, de astă dată ca pianist, acompaniindu-l pe Alexandru Rădulescu, virtuos al violei. Interpretarea este exemplară, avînd meritul de a ne transmite direct simţirea compozitorului.

FILM

Se filmează o nouă secvenţă din filmul „Post-restant“. „Eroul“ ei e arhitectul Dan Vasiliu (interpretat de Ion Dichiseanu).

„POST-RESTANT“ LA ONEŞTI

Oneşti, cvartalul X, blocul Y, apartamentul Z... O adresă nouă, ca şi oraşul nou-născut pe meleagurile Moldovei.

Aci a poposit de cîteva săptămîni o echipă de filmare de la studioul cinematografic „Bucureşti“. În mijlocul constructorilor şi locuitorilor oraşului nou Oneşti se nasc imaginile unei noi comedii cinematografice romîneşti. Filmul „Post-restant“, după scenariul lui Octavian Sava, în regia lui Gh. Vitanidis, este consacrat visurilor înaripate ce însufleţesc noua generaţie de constructori din ţara noastră.

Eroul? Un tînăr inginer inovator, timid şi nedibaci în viaţa sa personală, dar talentat constructor şi incorigibil visător, pe nume Puiu Crintea (în viaţa particulară Iurie Darie). În locuinţa liniştită, plină de tot felul de instalaţii automate şi vegheată de placidul Mitică (în viaţa particulară... robot), locuinţă pe care Crintea o împarte cu uşuraticul arhitect Dan Vasiliu (Ion Dichiseanu), va pătrunde într-o bună zi dragostea, mai întîi sub forma unei scrisori cu „adresantul necunoscut“ şi apoi sub chipul Lilianei, o doctoriţă începătoare.

Peripeţiile sînt greu de povestit: e vorba doar de un film şi încă de o comedie! Esenţialul e însă faptul că în cele din urmă va învinge nu mentalitatea celor abili în „aranjamente“ cu viaţa, ci concepţia înaintată a inginerului Crintea, care visează o fericire pe măsura zilelor noastre, adică împletită cu fericirea tuturor.

Bogat în situaţii comice, în gaguri şi în surprize specifice cinematografului, scenariul filmului „Post-restant“ oferă interpreţilor posibilităţi deosebite de valorificare a umorului. Distribuţia aduce, alături de actorii pomeniţi mai sus, numele lui Grigore Vasiliu Birlic, Al. Giugaru, Vasile Tomazian, Coca Andronescu etc. Şi încă un atu: imaginea în culori (operatori: Aurel Kostrakievici şi Nicolaie Girardi) menită să dea poezie „amalgamului de visuri şi beton“ care este oraşul tînăr, construit de eroii filmului.

AGENDA

CINCI PREMII LITERARE a obţinut romanul lui Jorge Amado „Gabriela“ şi, după cum anunţă gazeta „O globo“, romanul a ocupat de asemenea primul loc la „Festivalul scriitorilor brazilieni din anul 1960“. Dincolo de tonurile orbitoare ale coloritului naţional, dincolo de intriga extrem de complicată ce se desfăşoară într-un orăşel din „ţara cacaoului“ — din sudul statului Bahia — în romanul „Gabriela“, a cărui principală eroină e o tînără mulatră, se profilează puternic procesele economice şi istorice caracteristice întregii vieţi contemporane a Braziliei.

UN SALUT CORDIAL DIN PARTEA LUI STRAVINSKI se intitulează articolul apărut în revista sovietică „Ogoniok“ sub semnătura compozitorului Tihon Hrennikov. Cu ocazia „Festivalului muzical internaţional“ de la Los-Angeles (S.U.A.) grupul de compozitori sovietici invitaţi l-au întîlnit pe marele compozitor Igor Stravinski, plecat în emigraţie din Rusia ţaristă. Acesta i-a poftit la locuinţa sa pe reprezentanţii muzicii sovietice care l-au invitat pe ilustrul muzician în Uniunea Sovietică. Stravinski a primit cu bucurie să-şi revadă patria în cursul anului viitor, sperînd să-şi poată serba a 80-a aniversare la Moscova.

La 17 iunie anul acesta conducerea Uniunii compozitorilor sovietici l-a felicitat pe Igor Stravinski cu ocazia zilei de naştere. Marele compozitor a răspuns: „Sînt adînc mişcat de felicitările dv. Bucuros să vă revăd anul viitor la Moscova. Cu prietenie, al dv. Stravinski“.

În fotografie: Tihon Hrennikov, Igor Stravinski şi K. A. Kara-Karaev.

VOCEA POEŢILOR. În Uniunea Sovietică s-a editat o întreagă serie de mici discuri microsillon intitulată „Vocea poeţilor“. Maiakovski spunea încă acum treizeci de ani: „Cer mai tare decît violoniştii dreptul la discul de gramofon“. S-au înregistrat: „Grenada“ citită de autor (Mihail Svetlov), „Versuri de iubire“ în lectura lui Stepan Scipaciov. De asemenea în aceeaşi serie şi alţi autori îşi citesc operele: Leonid Martînov, Semen Kirsanov, Aleksandr Prokofiev. Studioul unional de înregistrări pe discuri pregăteşte noi ediţii din operele lui Aleksandr Tvardovski, Ilya Ehrenburg, Robert Rójdestvenski şi alţii.

REPATRIEREA CENUŞII LUI HEINRICH MANN a avut loc în cursul acestui an, cînd urna a fost depusă la cimitirul „Dorothea“ din Berlinul democrat, alături de cele ale lui Fichte, Hegel, Becher şi Brecht. Republica Democrată Germană a îndeplinit astfel voinţa celui care proclama acum un sfert de veac: „Literatura se îndreaptă în mod irezistibil către muncitori, căci ei respectă umanitatea şi apără cultura“.

În fotografie: Heinrich Mann.

in jurul globului

DE ICI, DE COLO...

"LEAC" PENTRU...ŞOMAJ. Revista americană "San Francisco Examiner" consideră că a descoperit un mijloc eficace pentru curmarea şomajului în S.U.A. "Şomajul s-ar reduce - scrie revista - dacă s-ar introduce într-o măsură mai mare munca manuală".

De unde se vede, încă o dată, că "teoriile" capitaliştilor şi progresul tehnic nu fac casă bună.

CONDIŢIE "SINE QUA NON". Lucrările pentru construirea avionului de transport cu reacţie HFB-314 au fost sistate recent la uzinele din Hamburg. Motivul: lipsa de credite. La cererea firmei constructoare de a i se avansa sumele necesare, s-a primit următorul răspuns oficial: "Începeţi producţia de avioane de război şi veţi primi creditul solicitat".

17.000.000 DE AMERICANI îşi dedică o parte importantă a...epidermei lor, tatuajului. Cele mai frecvente tatuaje sînt cele înfăţişînd o inimă străbătută de o săgeată.

PENTRU FIECARE OM...UN ŞOARECE. În Anglia, la o populaţie de circa 52.000.000 locuitori există un număr corespunzător de rozătoare.

STATUIA DE BRONZ A LUI BUDHA, de lîngă Tokio, cîntărind 163 de tone, va fi reaşezată pe un piedestal de beton şi oţel, spre a fi ferită de urmările cutremurelor. Prin cele două ferestre din spatele uriaşului de bronz, vizitatorii — care pătrund acolo printr-un tunel subteran — pot privi împrejurimile.

ZIUA MĂRII este sărbătorită în R.P. Polonă după obiceiurile tradiţionale. Anul acesta a avut loc în portul Kolobrzeg o serbare la care a participat ca de obicei însuşi... Neptun, „stăpînul mărilor".

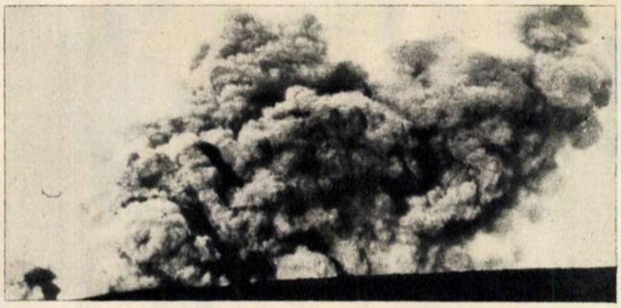

BĂTRÎNUL VULCAN ETNA din Sicilia a devenit în ultima vreme deosebit de activ. Trîmba uriaşă de fum din fotografie este edificatoare.

ACCIDENTUL DE CIRCULAŢIE produs recent la Neapole (Italia) a stîrnit o vie indignare în rîndul cetăţenilor oraşului. Deşi întreprinderea de tramvaie a fost acuzată în repetate rînduri că menţine în circulaţie autovehicule învechite şi stricate, care pun în pericol securitatea călătorilor, avertismentele nu au fost luate în seamă. Urmarea: troleibuzul din clişeu, nemaifuncţionîndu-i frînele, a intrat în mijlocul pietonilor, omorînd trei persoane şi rănind alte 21.

FOLONARI
FOLONARI
FOLONARI
FOLONARI
FOLONARI
FOLONARI
OFFICINA AUTO

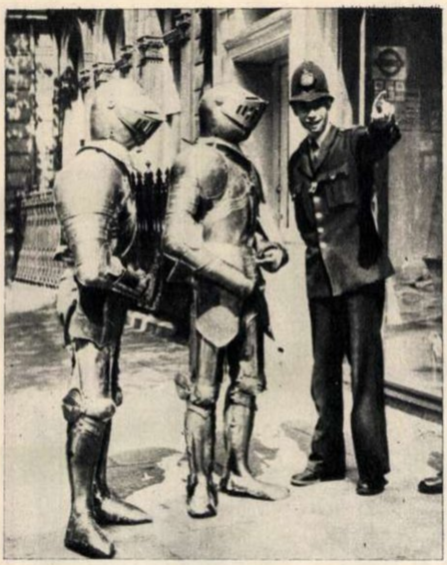

EVUL MEDIU ÎN 1961... Pe străzile Londrei au apărut două personaje în costume „oarecum" anacronice: e vorba de doi actori — G. Sheridan şi David Silver — care, avînd de interpretat într-o piesă rolurile unor cavaleri medievali, au parcurs drumul spre teatru îmbrăcaţi în armuri.

FLACĂRA
Revistă social-politică
şi literar-artistică

Anul X — Nr. 39 (331)
30 septembrie 1961

REDACŢIA:
BUCUREŞTI
PIAŢA SCÎNTEII

Căsuţa poştală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10,
int. 1744

ABONAMENTE:
la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.

PREŢUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

COPERTA NOASTRĂ: Peisaj reşiţean — Fotografie de Clara SPITZER. Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREŢUL REVISTEI 2 LEI

Bibl. Reg.

UMOR

DUPĂ CONCEDIU

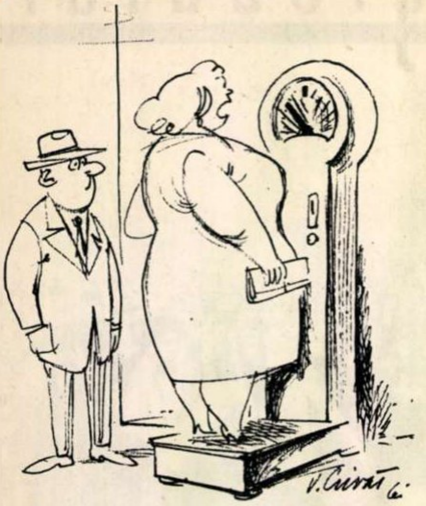

— Vasile, du-te și cere condica de sugestii și reclamații!

Desen de V. CRIVĂȚ

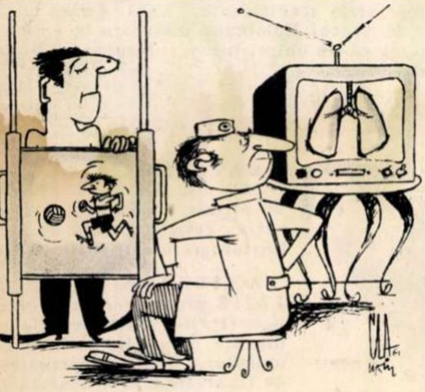

— Iar au încurcat lămpile!

N. CLAUDIU

LA TEATRUL DE PĂPUȘI

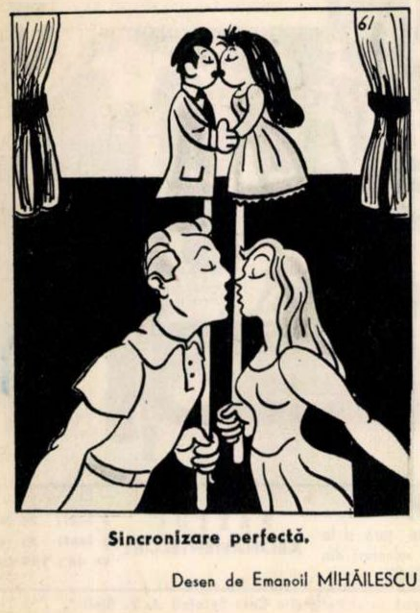

Sincronizare perfectă.

Desen de Emanoil MIHĂILESCU

TELEVIZIUNE TIP OCCIDENTAL

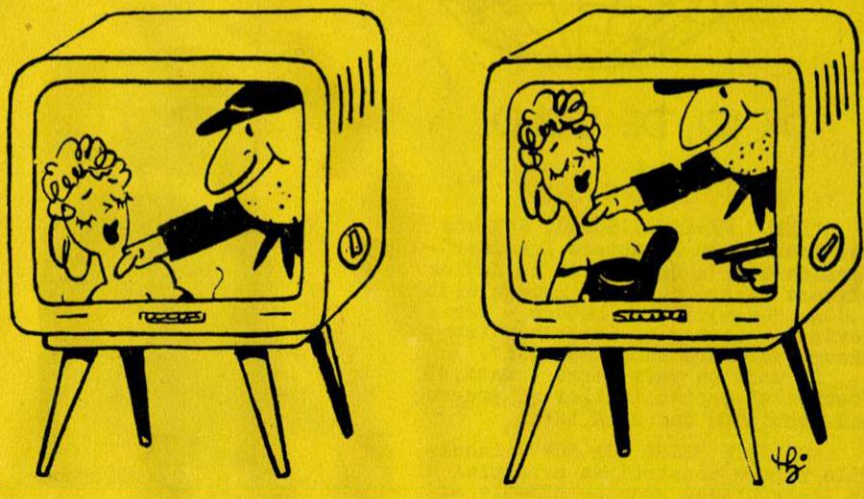

PROGRAMUL I: pentru tinerii sub 16 ani.

PROGRAMUL II: pentru persoane de la 16 ani în sus.

(Din revista „Wochenpost" — R. D. G.)

CIANKAIȘISTUL LA O.N.U.

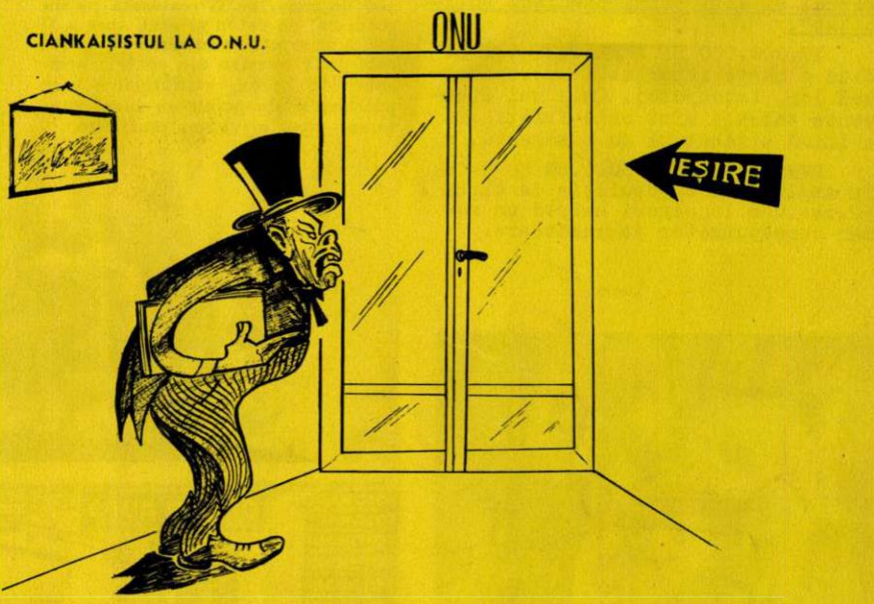

Cuvîntul „ieșire" mă îngrozește în ultima vreme.

Desen de N. GHENADIE

COLȚUL ZOOLOGIC

Desene de Rik AUERBACH

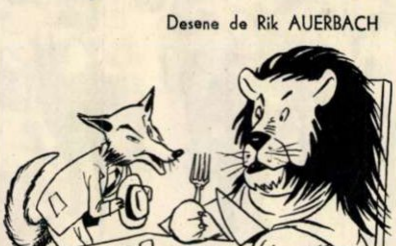

— Spunea iepurele că vine la dv. cu un punct de vedere critic...
— Tocmai mi l-am însușit!...

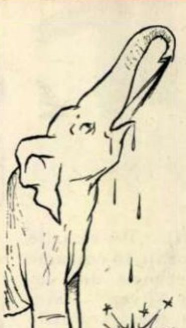

— Heeei! Domnu' de la etaj, fii atent cum stropești!

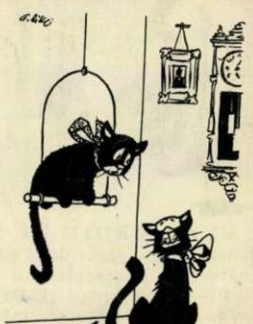

— Era învățat, vorbea, dar... n-a avut nici un gust.